

Ken Follett

Autorul bestsellerului
STÂLPII PĂMÂNTULUI

O LUME FĂRĂ SFÂRȘIT

Ken Follett

O lume fără sfârşit

Traducere din limba engleză
Andreea Şeler

www.virtual-project.eu

Cuprins

Partea I – 1 noiembrie 1327
1 2 3 4 5
Partea a II-a – 8–14 iunie 1337
6 7 8 9 10 11 12 13
Partea a III-a – iunie–decembrie 1337
14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27
28 29
Partea a IV-a – iunie 1338 – mai 1339
30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42
Partea a V-a – martie 1346 – decembrie 1348
43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56
57 58 59 60 61 62
Partea a VI-a – ianuarie 1349 – ianuarie 1351
63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76
77 78 79 80
Partea a VII-a – martie – noiembrie 1361
81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91
Mulţumiri

Pentru Barbara

Partea I

1 noiembrie 1327

1

Gwenda nu avea decât opt ani, dar nu se temea de întuneric.

Când deschise ochii, nu putu să distingă nimic, dar nu acest lucru o sperie. Ştia foarte bine unde se află. Era la stăreţia Kingsbridge, în clădirea lungă de piatră pe care o numeau spital, şi stătea întinsă pe podea, într-un culcuş de paie. Mama sa era lângă ea, iar Gwenda ştia, după mirosul cald, de lapte, că mami îi dădea să mănânce bebeluşului nou-născut, care nu avea încă nume. Alături de mami stătea tati, iar lângă acesta, fratele mai mare al Gwendei, Philemon, care avea 12 ani.

Spitalul era aglomerat şi, deşi nu putea zări celelalte familii culcate pe jos, înghesuite ca oile în ţarc, simţea mirosul rânced al trupurilor calde. Când zorii aveau să mijească, urma să înceapă Sărbătoarea Tuturor Sfinţilor, care anul acesta pica într-o duminică şi era deci o zi sfântă. Cu o seară înainte fusese Ajunul Sărbătorii Tuturor Sfinţilor, un interval periculos, în care toate spiritele rele hoinăreau libere prin lume. Sute de oameni, printre care şi familia Gwendei, veniseră la Kingsbridge din satele învecinate, pentru a petrece Halloweenul în perimetrul sacru al stăreţiei şi a participa la slujba de Sărbătoarea Tuturor Sfinţilor, care se oficia în zori.

Ca oricărei persoane înţelepte, Gwendei îi era foarte frică de spiritele rele; dar şi mai tare se temea de ceea ce trebuia să facă în timpul slujbei.

Îşi aţinti privirea drept înainte, în întunericul desăvârşit, încercând să nu se gândească la lucrul care o înspăimânta într-atât. Ştia că peretele din faţa ei avea o fereastră arcuită. Nu era înfundată cu geam – numai clădirile cele mai importante aveau ferestre din sticlă dar un fel de paravan din pânză proteja încăperea de aerul rece de toamnă de afară. Şi totuşi, nu vedea nici măcar o pată vag mai deschisă în locul acela. Iar asta o bucura. Nu voia ca dimineaţa să sosească.

Nu vedea nimic, dar auzea în jur o mulţime de zgomote. Paiele care acopereau podeaua foşneau întruna, în timp ce oamenii se întorceau şi-şi schimbau poziţia în somn. Un copil ţipă, ca şi cum s-ar fi trezit dintr-un vis urât, fiind repede redus la tăcere de câteva şoapte liniştitoare. Din când în când, cineva începea să vorbească, rostind prin somn câte un cuvânt pe

jumătate neinteligibil. De undeva răzbăteau nişte zgomote care trădau că doi oameni se îndeletniceau cu lucrul acela pe care-l făceau părinţii, dar despre care nu vorbeau niciodată, lucrul acela pe care Gwenda îl numea „gemutul”, pentru că nu ştia niciun alt cuvânt care să-l poată descrie.

Mult prea curând, o lumină străpunse întunericul. Un călugăr intră pe uşa din capătul estic al încăperii lungi, prin spatele altarului, ţinând în mână o lumânare. O aşeză pe altar, aprinse de la ea o alta, conică, şi porni să dea ocol încăperii, atingând cu capătul aprins fitilele lămpilor de perete. Umbra lui ascuţită se alungea şi mai mult de fiecare dată când vârful lumânării conice întâlnea umbra aceleiaşi lumânări, chiar în dreptul fitilului lămpii.

Din ce în ce mai puternică, lumina se revărsa asupra rândurilor de trupuri chircite de pe podea, înfăşurate în pelerinele lor mizere sau înghesuite în vecinele lor pentru a se încălzi. Bolnavii ocupau paturile de lângă altar, unde puteau beneficia la maximum de caracterul sacru al clădirii. La celălalt capăt, o scară făcea legătura cu etajul, unde se aflau încăperile rezervate vizitatorilor de viţă nobilă: acolo era găzduit acum contele de Shiring împreună cu o parte din familia sa.

Călugărul se aplecă peste Gwenda pentru a aprinde lampa de deasupra capului ei. Îi întâlni privirea şi zâmbi. Fetiţa îi studie chipul în lumina mereu schimbătoare a flăcării şi-l recunoscu pe fratele Godwyn. Era tânăr şi chipeş, iar seara trecută îi vorbise cu blândeţe lui Philemon.

Lângă ea dormea o altă familie din satul ei: Samuel, un ţăran înstărit, cu o feudă mare, soţia sa şi cei doi fii ai lor, dintre care cel mai mic, Wulfric, era un băieţel enervant de şase ani care părea să creadă că cel mai amuzant lucru din lume era să arunce cu ghinde în fete, pentru ca mai apoi să o ia la goană.

Familia Gwendei nu era una prosperă. Tatăl ei nu avea deloc pământ, aşa că muncea cu ziua la oricine era dispus să-l plătească. Vara avea mereu de lucru, dar, după ce recolta era adunată de pe câmpuri şi vremea începea să se răcească, se întâmpla destul de des ca toată familia să flămânzească.

Tocmai de aceea Gwenda trebuia să fure.

Îşi închipuia cum ar fi fost să fie prinsă: o mână puternică apucând-o de braţ, ţinând-o prizonieră într-o încleştare nemiloasă, în timp ce ea se zbătea neputincioasă, şi un glas gros rostind:

– Ei, ei, uite o hoţomancă mică!

Şi-apoi urmau durerea şi umilinţa biciuirii în piaţă, după care, mai rău decât orice, agonia şi sentimentul de pierdere când avea să i se reteze mâna.

Tatăl ei suferise această pedeapsă. La capătul braţului stâng nu mai avea decât un ciot oribil şi zbârcit. Se descurca destul de bine cu o singură mână – putea să folosească o lopată, să înşeueze un cal şi chiar să facă o plasă pentru prinderea păsărilor –, dar, oricum, în fiecare primăvară era ultimul muncitor tocmit, iar toamna era primul alungat. Nu putea să părăsească satul şi să caute de muncă în altă parte, pentru că amputaţia îl însemna drept hoţ, aşa că cei din alte părţi aveau să refuze să-l angajeze. Când călătorea, îşi lega o mănuşă umplută cu cârpe de ciotul braţului stâng, ca nu cumva să fie evitat de toţi străinii pe care-i întâlnea; dar trucul acesta nu păcălea pe nimeni pentru mult timp.

Gwenda nu fusese de faţă la pedepsirea lui tati – avusese loc înainte ca ea să se nască –, dar şi-o închipuise de multe ori, iar acum nu se putea abţine să nu-şi imagineze cum ar fi fost să i se întâmple şi ei acelaşi lucru. Cu ochii minţii vedea clar lama securii abătându-i-se asupra încheieturii, tăindu-i pielea şi oasele, separându-i mâna de antebraţ în aşa fel încât cele două să nu se mai unească niciodată; şi trebuia să strângă bine din dinţi pentru a nu ţipa din toate puterile.

În jurul ei, oamenii începuseră să se ridice, întinzându-se, căscând şi frecându-se la ochi. Gwenda se sculă şi ea şi-şi scutură bine hainele. Toate veşmintele pe care le avea pe ea aparţinuseră înainte fratelui său. Purta o cămaşă de lână ţesută care-i ajungea până la genunchi, peste care venea o tunică, legată în talie cu o cingătoare făcută din fire de cânepă. Încălţările sale avuseseră cândva şireturi, dar găurile pe unde se petreceau acestea erau rupte acum, aşa că şi le legă de picioare cu nişte paie împletite. Îşi termină toaleta punându-şi pe cap o căciulă din cozi de veveriţe, în care-şi îndesă cu grijă toate şuviţele de păr. Întâlni privirea tatălui său, iar acesta îi arătă discret o familie aflată de cealaltă parte a încăperii – o pereche de vârstă mijlocie cu doi fii un pic mai mari decât Gwenda. Bărbatul era scund şi slăbuţ, cu o barbă cârlionţată şi roşcată. Tocmai îşi prindea la brâu o spadă, ceea ce însemna că era fie oştean, fie cavaler: oamenii de rând nu aveau voie să poarte săbii. Soţia sa era o femeie slabă, cu mişcări vioaie şi o faţă morocănoasă. În timp ce Gwenda îi cerceta cu luare-aminte,

fratele Godwyn dădu respectuos din cap şi îi salută:

– Bună dimineaţa, sir Gerald, lady Maud!

Gwenda zări ceea ce îi atrăsese atenţia tatălui său. Sir Gerald avea o pungă prinsă la brâu cu un şnur de piele. Era umflată bine. Părea a conţine sute de monede din acelea mici şi subţiri, de câte un penny, o jumătate şi un sfert de penny, care circulau la vremea aceea în Anglia – cât câştigul lui tati pe un an întreg, dacă ar fi putut să găsească de muncă. Ar fi fost mai mult decât suficient să hrănească întreaga lor familie până la aratul de primăvară. Ba, mai mult, punga aceea ar fi putut conţine chiar şi câteva monede străine, din aur, florini din Florenţa sau ducaţi veneţieni.

Gwenda avea un cuţitaş vârât într-o teacă de lemn pe care-l purta la gât, atârnat de un şnur. Lama ascuţită ar fi putut să taie cu rapiditate şiretul de piele care susţinea punga aceea grasă, făcând-o astfel să cadă în mânuţa ei – asta dacă nu cumva sir Gerald avea să simtă că se întâmplă ceva suspect şi să o înşface înainte de a putea duce treaba la bun sfârşit…

Godwyn ridicase tonul pentru a acoperi gălăgia făcută de oamenii adunaţi în sală.

– În numele lui Cristos, care ne propovăduieşte mila, gustarea de dimineaţă va fi servită după liturghia de Sărbătoarea Tuturor Sfinţilor, rosti el. Între timp, aveţi apă curată la fântâna din curte. Vă rog să nu uitaţi să folosiţi latrinele de afară – să nu cumva să vă uşuraţi înăuntru!

Călugării şi călugăriţele erau foarte stricţi în privinţa curăţeniei. Azi-noapte, Godwyn prinsese un băieţel de şase ani făcând pipi într-un colţ şi dăduse afară toată familia. Iar, dacă nu avuseseră un penny pentru a plăti la han, aceştia fuseseră probabil nevoiţi să petreacă noaptea aceea friguroasă de octombrie tremurând pe pardoseala de piatră a portalului de nord al catedralei. De asemenea, călugării interziceau şi accesul animalelor. Câinele cu trei picioare al Gwendei, Hop, fusese gonit fără milă. Fetiţa se întreba, plină de îngrijorare, pe unde şi-o fi petrecut acesta noaptea care tocmai se sfârşise.

După ce aprinse toate lămpile, Godwyn deschise uşa cea mare care făcea legătura cu exteriorul. Aerul rece al nopţii ciupi puternic urechile şi vârful nasului Gwendei. Oaspeţii îşi înfăşurară bine hainele în jurul trupurilor şi începură să se apropie de ieşire cu paşi târşâiţi. Când sir Gerald şi familia sa porniră, tati şi mami se alăturară coloanei chiar în spatele lor, iar Gwenda şi Philemon

le urmară exemplul.

Până acum, Philemon fusese cel care se ocupase cu furtişagurile, dar cu o zi înainte fusese cât pe-aci să fie prins, în piaţa din Kingsbridge. Reuşise să şterpelească un borcănaş cu ulei de măsline, foarte scump, din prăvălia unui negustor italian, după care scăpase prada din mână, aşa că toată lumea îşi întorsese privirile către el. Din fericire, vasul de sticlă nu se spărsese la contactul cu solul. Fusese nevoit să pretindă că, din neatenţie, dărâmase borcanul de pe raft cu o mişcare imprudentă.

Până nu demult, Philemon fusese micuţ şi şters, ca Gwenda, însă în ultimul an crescuse aproape zece centimetri, glasul i se îngroşase, iar mişcările îi deveniseră imprecise şi stângace, ca şi cum nu se putea obişnui cu noul său corp, de dimensiuni mai mari. Seara trecută, după incidentul cu borcanul cu ulei, tati anunţase că Philemon se făcuse prea mare pentru orice furt serios şi, drept urmare, acum era rândul Gwendei.

Acesta era motivul pentru care nu putuse să doarmă mare parte din noapte.

Adevăratul nume al lui Philemon era Holger. La zece ani, băiatul hotărâse că avea să devină călugăr, aşa că le spusese tuturor că îşi schimbase numele în Philemon, care avea o rezonanţă mai religioasă. În mod surprinzător, cei mai mulţi se conformaseră dorinţei sale, deşi mami şi tati încă îl mai strigau Holger.

Trecură dincolo de uşă şi zăriră două rânduri de călugăriţe care tremurau în timp ce ţineau câte o torţă aprinsă pentru a lumina aleea care făcea legătura între spital şi intrarea de vest a Catedralei Kingsbridge. La marginea zonei luminate de torţe, sute de umbre dansau şi se zbăteau, ca şi cum drăcuşorii şi spiriduşii nopţii zburdau ascunşi vederii oamenilor şi nu erau ţinuţi la distanţă decât de sfinţenia călugăriţelor.

Gwenda sperase să-l vadă pe Hop aşteptând-o afară, dar căţelul nu se zărea nicăieri. Poate-şi găsise vreun loc cald unde să doarmă. În timp ce mergeau către biserică, tati făcea tot posibilul să nu se îndepărteze de sir Gerald. De undeva din spate, cineva trase dureros de părul Gwendei. Fetiţa lăsă să-i scape un ţipăt ascuţit, închipuindu-şi că era vorba despre un drăcuşor; dar când se întoarse, îl văzu pe Wulfric, vecinul ei în vârstă de şase ani. Acesta fugi înainte ca Gwenda să-l fi putut înşfăca, râzând în hohote. Tatăl lui interveni, mârâind aspru:

– Fii cuminte! şi îi trase o scatoalcă peste cap, aşa că băieţelul începu să plângă.

Catedrala era o masă informă care se înălţa deasupra mulţimii înghesuite. Nu se distingeau decât părţile de jos, câteva arcade şi vreo doi-trei stâlpi conturaţi cu roşu şi portocaliu de lumina incertă a torţelor. Procesiunea se deplasa mai încet pe măsură ce se apropia de intrarea bisericii, iar Gwenda putu să vadă un grup de orăşeni venind din direcţia opusă. Erau sute de oameni, după estimarea Gwendei, poate chiar mii, deşi nu era sigură cam cât însemna o mie, pentru că nu ştia să numere până la o asemenea valoare.

Mulţimea începu să se înghesuie în vestibul. Lumina neliniştită a făcliilor cădea pe siluetele sculptate de-a lungul pereţilor, făcându-le să danseze nebuneşte. La nivelul cel mai de jos se aflau demoni şi monştri. Gwenda se uită stăruitor, stânjenită la dragonii şi grifonii înfăţişaţi acolo, la un urs cu cap de om şi la un câine cu două trupuri şi un singur bot. O parte dintre demoni se luptau cu oameni: unul atârna un ştreang de gâtul unui bărbat, un altul, cu înfăţişare ca de vulpe, târa o femeie de păr, un vultur cu mâini trăgea în ţeapă un bărbat gol. Deasupra acestor scene se înşirau sfinţii, în alveolele lor ocrotitoare; urmau apoi apostolii, aşezaţi pe tronuri impunătoare; iar peste ei, în arcada de deasupra intrării principale, erau înfăţişaţi Sfântul Petru, cu cheia raiului în mână, şi Sfântul Pavel, cu un hrisov, amândoi privind plini de veneraţie în sus, către Isus Cristos.

Gwenda ştia că Isus o povăţuia să nu săvârşească păcate, căci altfel avea să fie schingiuită veşnic de diavoli; dar oamenii o speriau mai tare decât orice demoni. Dacă nu reuşea să-i fure punga lui sir Gerald, avea să fie biciuită de tatăl ei.

Mai rău, familia ei nu va avea nimic de mâncare, în afară de supă de ghinde. Ea şi Philemon aveau să flămânzească săptămâni la rând. Sânii lui mami aveau să sece, bebeluşul cel nou avea să moară, aşa cum se întâmplase cu ultimii doi. Tati avea să dispară zile întregi, după care avea să se întoarcă cu un bâtlan slăbănog sau cu vreo două veveriţe de băgat în oală. Foamea era mai rea decât loviturile de bici – durea mai mult timp.

Fusese învăţată să şterpelească de la o vârstă fragedă: câte-un măr de pe-o tarabă, un ou proaspăt ouat de sub găina vreunui vecin, un cuţit scăpat din neatenţie sub masa din tavernă de către un beţiv. Dar furatul banilor era altceva. Dacă era prinsă pe

când încerca să-i fure punga lui sir Gerald, n-ar fi ajutat-o cu nimic să izbucnească în lacrimi şi să spere că avea să fie tratată ca un copil neastâmpărat, aşa cum se întâmplase odată, după ce şterpelise o pereche de pantofi eleganţi din piele de la o călugăriţă miloasă. Tăierea şnurului care susţinea punga unui cavaler nu era nicidecum o boacănă de copil, ci un delict de persoană adultă, aşa că ar fi fost tratată pe măsură.

Încercă să-şi alunge aceste gânduri din minte. Era mică, ageră şi rapidă, aşa că avea să ia punga fără să fie simţită, ca şi cum ar fi fost o fantomă – asta dacă reuşea să se oprească din tremurat.

Interiorul vast al bisericii era deja ticsit de oameni. Pe culoarele laterale, făcliile din mâinile călugărilor cu capete acoperite aruncau în jur sclipiri zglobii şi roşiatice. Stâlpii de susţinere ai naosului ţâşneau înspre bolta învăluită în întuneric. În timp ce mulţimea se împingea către altar, Gwenda reuşi să se ţină aproape de sir Gerald. Cavalerul cu barbă roşcată şi soţia sa cea slabă n-o observaseră. Cei doi băieţi ai lor nu-i acordau mai multă atenţie decât pereţilor de piatră ai bisericii. Rudele Gwendei se retraseră, rămânând undeva în spate, astfel încât ea nu le mai putea vedea.

Naosul se aglomeră foarte repede. Gwenda nu mai văzuse niciodată atâţia oameni la un loc: erau mai mulţi decât atunci când se adunau pe pajiştea catedralei în zilele de târg. Oamenii se salutau cu veselie în glas, simţindu-se feriţi de spiritele malefice în spaţiul sfânt al bisericii, iar zgomotul conversaţiilor lor se transformă destul de repede într-o hărmălaie asurzitoare.

Apoi bătu clopotul, iar toţi tăcură mâlc.

Sir Gerald stătea lângă o familie din oraş. Aceştia purtau cu toţii pelerine din stofă fină, aşa că erau, cel mai probabil, nişte negustori de lână înstăriţi. Lângă cavaler se afla o fată de vreo zece ani. Gwenda stătea în spatele lui sir Gerald şi al fetei. Încerca să treacă neobservată, dar, spre disperarea ei, fata îşi îndreptă privirea către ea şi-i adresă un zâmbet încurajator, ca şi cum i-ar fi spus să nu-i fie teamă.

În jurul mulţimii, călugării îşi stinseră făcliile una câte una, până ce interiorul larg al bisericii se cufundă într-un întuneric profund.

Gwenda se întrebă dacă fata aceea bogată avea să-şi amintească mai târziu chipul ei. Nu trecuse cu privirea peste ea, ignorând-o, aşa cum făceau cei mai mulţi oameni. O observase, se gândise la ea, anticipase faptul că putea fi speriată şi îi

dăruise un zâmbet prietenos. Dar erau sute de copii în catedrală. Poate că nu reuşise să vadă prea bine trăsăturile Gwendei în lumina incertă din interior… sau reuşise? Gwenda încercă să-şi alunge grijile din minte.

Invizibilă pe întuneric, făcu un pas înainte şi se strecură fără zgomot între cele două siluete din faţa ei, simţind într-o parte materialul moale, de lână al pelerinei fetei, iar în cealaltă, ţesătura mai rigidă a surtucului vechi pe care cavalerul îl purta peste armură. Acum avea o poziţie ideală pentru a pune mâna pe punga cu bani.

Îşi vârî degetele sub gulerul tunicii şi scoase cuţitaşul din teacă.

Tăcerea fu sfâşiată de un ţipăt îngrozitor. Gwenda îl aşteptase – mami îi explicase ce avea să se întâmple pe parcursul slujbei –, dar chiar şi aşa, avu un adevărat şoc. Părea a veni din gura unei creaturi torturate.

Apoi se auzi un bubuit constant şi aspru, ca şi cum cineva ar fi bătut într-un talger de metal. Urmară şi alte zgomote: vaiere, râsete nebuneşti, chemarea unui corn de vânătoare, zăngănituri, urlete de fiară, dangăt de clopot. Un copil începu să ţipe, iar alţii i se alăturară. Câţiva adulţi râdeau nervos. Ştiau cu toţii că zgomotele acelea erau făcute de călugări, dar, chiar şi aşa, tot o hărmălaie drăcească alcătuiau.

Nu era chiar momentul potrivit să ia punga, îşi spuse Gwenda, cuprinsă de teamă. Toată lumea era încordată, toţi erau cum nu se poate mai atenţi la orice. Cavalerul avea să simtă imediat orice atingere, cât de uşoară.

Zgomotele acelea diavoleşti deveniră şi mai puternice, după care făcură loc unui sunet nou: muzică. La început era atât de vagă, încât Gwenda nu era chiar sigură că o auzise cu adevărat, apoi deveni din ce în ce mai evidentă. Călugăriţele cântau. Gwenda îşi simţi trupul invadat de un val de tensiune.

Momentul decisiv se apropia. Mişcându-se ca un spectru, cu gesturi la fel de imperceptibile ca mişcarea aerului, se întoarse în aşa fel încât să fie cu faţa la sir Gerald.

Ştia exact ce îmbrăcăminte purta. Avea o robă grea de lână, prinsă la brâu cu o cingătoare lată, cu nituri metalice. Punga era legată de această curea cu un şnur de piele. Peste robă purta un surtuc brodat, scump, dar tocit, cu nişte nasturi îngălbeniţi, din os, în partea din faţă. Unii dintre aceştia erau încheiaţi, dar nu toţi, probabil din cauza moleşelii date de somn sau pentru că

spitalul se afla atât de aproape de biserică.

Cu o mişcare cât mai discretă şi uşoară cu putinţă, Gwenda îşi puse mânuţa pe haina cavalerului. Îşi închipui că palma ei era un păianjen, atât de uşor încât bărbatul n-avea cum să-l simtă. Îşi trecu palma-păianjen de-a lungul poalelor hainei bărbatului şi peste cingătoarea aceea groasă, până ce ajunse la pungă.

Haosul de zgomote se domoli treptat, iar muzica începu să se audă din ce în ce mai desluşit. Din primele rânduri ale congregaţiei se înălţă un murmur de admiraţie aproape înfricoşată. Gwenda nu putea vedea nimic, dar ştia că pe altar se aprinsese o candelă care lumina relicvariul – o lădiţă din aur şi fildeş, cu sculpturi filigranate, în care se aflau moaştele Sfântului Adolphus şi care nu fuseseră acolo când se stinseseră luminile. Mulţimea porni năvalnic înainte, cu toţii încercând să ajungă cât mai aproape de rămăşiţele sacre. Simţindu-se zdrobită între sir Gerald şi bărbatul din faţa lui, Gwenda îşi ridică braţul drept şi lipi tăişul cuţitului de şnurul care susţinea punga.

Pielea era tare, iar prima împunsătură a cuţitului nu reuşi să o taie. Gwenda începu să-l mişte frenetic înainte şi înapoi, sperând cu disperare ca sir Gerald să fie mai interesat de ce se întâmpla lângă altar decât de ceea ce se petrecea chiar sub nasul său. Îşi ridică privirea şi îşi dădu seama că putea distinge oarecum contururile chipurilor din juru-i: călugării şi călugăriţele începuseră să aprindă lumânările. Iar lumina avea să fie mai intensă cu fiecare clipă ce trecea. Nu mai avea timp.

Smuci puternic cuţitul şi simţi cum şnurul cedează. Sir Gerald oftă încetişor: oare simţise ceva sau reacţiona pur şi simplu la ceea ce vedea lângă altar?

Punga căzu şi ateriză silenţios în cealaltă palmă a fetiţei; era însă prea mare pentru a putea fi prinsă cu uşurinţă, aşa că alunecă. O clipă, Gwenda avu impresia că urma să o scape şi să o piardă în vălmăşagul picioarelor mulţimii; reuşi totuşi să o înhaţe la timp şi să îndepărteze acest pericol.

Întreaga-i făptură fu cuprinsă de un sentiment de uşurare plină de bucurie: avea punga.

Primejdia nu trecuse însă cu totul. Inima îi bătea atât de tare, încât i se părea că toţi cei din jur o auzeau. Se întoarse repede, astfel încât ajunse să stea cu spatele la cavaler.

În decursul aceleiaşi mişcări, îşi îndesă punga cea grea în sânul tunicii. Îşi dădea seama că avea să sară în ochi, fiindcă forma o umflătură ca burta ţuguiată a unui moşneag. O împinse

într-o parte, unde era parţial acoperită de braţ. Avea să se vadă şi-acolo când se aprindeau torţele, însă nu avea niciun alt loc unde să o pună.

Băgă cuţitul înapoi în teacă. Acum trebuia să dispară cât mai repede, înainte ca sir Gerald să observe că nu mai avea punga atârnată la brâu, dar înghesuiala credincioşilor, care-o ajutase să taie şnurul fără să fie luată în seamă, îi zădărnicea orice tentativă de evadare. Încercă să facă un pas-doi în spate, sperând să-şi croiască o breşă prin zidul uman, dar lumea continua să se împingă înspre altar, pentru a arunca o privire la oasele sfântului. Era prinsă într-un fel de capcană necruţătoare, incapabilă să facă vreo mişcare, chiar în faţa bărbatului pe care-l prădase.

O voce i se adresă la ureche:

– Eşti bine?

Era fata aceea bogată. Gwenda se luptă din răsputeri să nu între în panică. Avea mare nevoie să treacă absolut neobservată. Atitudinea îndatoritoare a unei fete mai mari era ultimul lucru pe care şi-l dorea. Tocmai de aceea nu spuse nimic.

– Aveţi grijă, le spuse fata celor din jur. O striviţi pe fetiţa aceasta.

Gwendei îi venea să ţipe de furie. Intenţiile bune ale fetei bogate aveau să o coste o mână.

Încercând cu disperare să se îndepărteze, întinse mâinile către bărbatul din faţa ei şi împinse, astfel încât să-şi proiecteze corpul înapoi. Nu reuşi însă decât să-i atragă atenţia lui sir Gerald.

– Nu vezi nimic de-acolo, de jos, nu-i aşa? spuse victima ei pe un ton blând şi, spre groaza Gwendei, îşi strecură palmele pe sub braţele ei şi o ridică.

Situaţia era disperată. Mâna masivă a bărbatului se afla la numai câţiva centimetri de punga cu bani. Gwenda îşi întoarse faţa spre altar, astfel încât el să nu-i poată vedea decât ceafa, şi privi peste capetele celor din mulţime cum călugării şi călugăriţele aprindeau alte lumânări şi cântau în cor în cinstea sfântului de mult plecat de pe această lume. Dincolo de aceştia, prin fereastra mare, în formă de rozetă, din capătul estic al clădirii se vedea cerul vag luminat: se iveau zorii, alungând spiritele rele. Hărmălaia încetase cu desăvârşire, iar vocile monahilor se înălţau cu putere. Un călugăr înalt şi chipeş înaintă către altar, iar Gwenda îl recunoscu pe Anthony, stareţul de

Kingsbridge. Ridicându-şi braţele într-un gest de binecuvântare, acesta rosti cu glas răsunător:

– Şi astfel, încă o dată, prin mila lui Isus Cristos, răul şi întunericul din lumea aceasta sunt alungate de armonia şi lumina Sfintei Biserici a Domnului.

Membrii congregaţiei izbucniră într-un strigăt puternic de triumf, după care începură să se destindă. Punctul culminant al ceremoniei trecuse. Gwenda se agită un pic, iar sir Gerald înţelese şi o puse jos. Ţinându-şi chipul întors, astfel încât el să nu-l vadă, Gwenda îşi croi drum prin mulţime, îndreptându-se către ieşire. Oamenii nu mai erau la fel de fascinaţi de imaginea altarului, aşa că acum putea să se strecoare cu forţa printre trupurile lor. Cu cât înainta, cu atât se simţea mai uşoară, până ce, într-un final, se trezi că ajunsese lângă uşa cea mare din capătul de vest al catedralei şi îşi zări familia.

Tati îi aruncă o privire întrebătoare, gata să se înfurie dacă ar fi văzut că eşuase. Gwenda scoase punga din sânul cămăşii şi i-o aruncă repede, bucuroasă să scape de o asemenea povară. El o apucă, se întoarse uşor şi aruncă o privire furişă înăuntrul ei. Fetiţa îl văzu rânjind încântat. Apoi tati îi dădu punga lui mami, care o vârî repede între pliurile păturii în care era înfăşat bebeluşul.

Calvarul se terminase, dar pericolul nu trecuse încă.

– O fată bogată m-a observat, spuse Gwenda, simţind cum teama îi răzbate din glasu-i piţigăiat.

Ochii mici şi întunecaţi ai lui tati scânteiară de mânie.

– A văzut ce-ai făcut?

– Nu, dar le-a spus celorlalţi să nu mă strivească, după care cavalerul m-a ridicat ca să văd mai bine slujba.

Mami lăsă să-i scape un geamăt uşor.

Tati spuse:

– Înseamnă că ţi-a văzut faţa.

– Am încercat să stau mereu întoarsă.

– Şi totuşi, ar fi bine să nu mai dea niciodată ochii cu tine, rosti tati. N-o să ne întoarcem în casa de oaspeţi a călugărilor. O să mergem la o ospătărie ca să ne luăm gustarea de dimineaţă.

Mami interveni:

– Nu putem să ne ascundem cât e ziua de lungă.

– Nu, dar ne putem pierde în mulţime.

Gwenda începu să se simtă mai bine. Tati părea să creadă că nu exista niciun pericol adevărat. Oricum, ea se simţea mai bine

pentru simplul fapt că el era din nou la conducere şi o eliberase de răspunderea bunăstării familiei.

– În plus, continuă el, mi-e poftă de pâine şi carne, în loc de terciul apos al călugărilor. Iar acum mi le permit!

Ieşiră din biserică. Cerul, scăldat de lumina zorilor, avea nuanţă cenuşiu-perlat. Gwenda ar fi vrut să o ţină pe mami de mână, însă bebeluşul începu să plângă, aşa că atenţia acesteia fu distrasă de la ea. Apoi văzu un câine mititel, cu doar trei picioare, alb şi cu o pată neagră pe bot, intrând în fugă în curtea catedralei, cu paşi şontâcăiţi şi atât de familiari.

– Hop! strigă fetiţa, după care luă animăluţul şi-l îmbrăţişă.

2

Merthin avea 11 ani şi era cu un an mai mare decât fratele său, Ralph; dar, spre profunda sa iritare, Ralph era mai înalt şi mai puternic.

Asta provoca tot soiul de probleme cu părinţii. Tatăl lor, sir Gerald, era soldat şi nu-şi putea ascunde dezamăgirea când Merthin se dovedea incapabil să ridice lancea grea pe umăr, începea să gâfâie de oboseală înainte de a fi doborât vreun copac sau venea acasă plângând după ce pierduse vreo confruntare. Mama lor, lady Maud, înrăutăţea şi mai tare lucrurile, stânjenindu-l pe Merthin cu o atitudine excesiv de protectoare, tocmai când băiatul ar fi vrut ca ea să se prefacă a nu observa ce se întâmplă. Când tata se arăta mândru de forţa lui Ralph, mama încerca să compenseze lauda criticând prostia mezinului. Ralph pricepea oarecum mai greu, dar n-avea cum să corecteze acest lucru, iar cicăleala pe această temă nu făcea decât să-l enerveze, ceea ce ducea la nenumărate încăierări cu ceilalţi băieţi.

Amândoi părinţii erau ţâfnoşi în dimineaţa Sărbătorii Tuturor Sfinţilor. Tata nu voise deloc să vină la Kingsbridge. Dar fusese constrâns. Datora o sumă de bani stăreţiei şi nu putea să o înapoieze. Mama spunea că aveau să-i fie confiscate pământurile: era stăpân peste trei sate din apropiere de Kingsbridge. Tata îi amintea mereu că el era descendentul direct al acelui Thomas devenit conte de Shiring în anul în care arhiepiscopul Becket fusese asasinat de regele Henric al II-lea. Acest conte Thomas fusese fiul lui Jack Constructorul, arhitectul

Catedralei Kingsbridge, şi al Alienei de Shiring – un cuplu de renume aproape legendar, a cărui poveste era depănată în serile lungi de iarnă împreună cu isprăvile de vitejie ale lui Carol cel Mare şi ale lui Roland. Cu o asemenea ascendenţă, era imposibil să fie deposedat de pământuri de vreun călugăr, mugea sir Gerald, şi cu atât mai puţin de Anthony, neputinciosul acela de stareţ. Când începuse să strige, pe chipul lui Maud se întipărise o expresie de resemnare obosită, iar femeia îi întorsese spatele soţului ei, deşi Merthin o auzise murmurând:

– Lady Aliena a avut şi un frate, Richard, care nu era bun la nimic pe lume în afară de lupte.

O fi fost stareţul Anthony neputincios, dar avusese cutezanţa de a se plânge de faptul că sir Gerald nu-şi onorase împrumutul. Se dusese la seniorul lui Gerald, actualul conte de Shiring, care, din întâmplare, era chiar văr de-al doilea cu datornicul. Contele Roland îl convocase pe acesta astăzi la Kingsbridge pentru a se întâlni cu stareţul şi a găsi o soluţie de compromis. De aici şi dispoziţia proastă în care se afla tata.

Iar apoi tata fu jefuit.

Descoperi după liturghie pierderea pungii. Lui Merthin îi plăcuse întregul spectacol, cu dramatismul său deosebit: întunericul, zgomotele acelea ciudate, cântecul călugărilor care începuse atât de discret şi se înălţase apoi până ce ajunsese să umple întregul spaţiu al catedralei şi, în cele din urmă, lumina care se intensificase treptat, odată cu aprinderea lumânărilor. De asemenea, observase, pe când lumânările începuseră să pâlpâie, că unii oameni profitaseră de întuneric ca să comită păcate minore, pentru care acum ar fi putut fi iertaţi: zărise doi călugări oprindu-se dintr-o serie de săruturi grăbite şi un negustor viclean trăgându-şi mâna de pe sânul unei femei care părea a fi nevasta altcuiva. Când ajunseră înapoi la casa de oaspeţi a stăreţiei, Merthin era încă într-o stare de surescitare deosebită.

În timp ce aşteptau ca surorile să înceapă să servească gustarea de dimineaţă, un băiat care lucra ca ajutor la bucătărie trecu prin încăpere cu o tavă pe care se aflau o carafă cu bere şi un talger cu carne de vită sărată, fierbinte. Pe un ton morocănos, mama spuse:

– Aş fi crezut că ruda ta, contele, o să se gândească să ne invite să luăm micul dejun cu el, în camera lui. La urma urmelor, bunica ta a fost soră cu bunicul lui.

Tata răspunse:

– Dacă nu vrei să mănânci terci, putem să mergem la tavernă.

Merthin ciuli urechile. Îi plăcea când luau gustarea de dimineaţă la tavernă, pentru că atunci primea pâine proaspătă şi unt sărat. Dar mama rosti sec:

– Nu ne putem permite aşa ceva.

– Ba da, spuse tata, pipăindu-se la brâu, în căutarea pungii cu bani; şi-atunci îşi dădu seama că nu o mai avea.

La început se uită pe podea, încolo şi-ncoace, în caz că i-ar fi căzut; apoi văzu capătul retezat al şnurului de piele şi începu să mugească de indignare. Toată lumea se uita la el, cu excepţia mamei, care se îndepărtă, întorcându-i spatele, iar Merthin o auzi murmurând:

– Ăia erau toţi banii pe care-i aveam pe lume.

Tata aruncă o serie de priviri acuzatoare către ceilalţi oameni din casa de oaspeţi a călugărilor. Cicatricea prelungă care se întindea de la tâmpla sa dreaptă până la ochi părea să se fi înnegrit de furie. Din cauza tensiunii, întreaga încăpere se cufundă brusc în tăcere: un cavaler mânios era cum nu se poate mai periculos – chiar şi unul care, în mod clar, era într-o pasă ghinionistă.

Mama fu cea care rupse tăcerea.

– E clar, cineva ţi-a furat punga în biserică.

Merthin îşi dădea seama că avea probabil dreptate. Pe întuneric, oamenii furaseră şi altceva în afară de săruturi.

– Deci e vorba şi despre sacrilegiu aici! explodă tata.

– Presupun că s-a întâmplat când ai ridicat-o pe fetiţa aia, continuă mama. Avea trăsăturile contorsionate, ca şi cum tocmai ar fi înghiţit ceva amar. Probabil că hoţul a întins mâna din spate, pe lângă cingătoarea ta.

– Trebuie să punem mâna pe el! strigă tata.

Călugărul tânăr pe nume Godwyn interveni:

– Îmi pare foarte rău pentru ce s-a întâmplat, sir Gerald. O să mă duc să-i spun lui John Conetabilul imediat, iar el o să stea cu ochii în patru după orice orăşean sărac care pare să se fi îmbogăţit peste noapte.

În opinia lui Merthin, acesta nu era un plan cu prea mulţi sorţi de izbândă. Erau mii şi mii de orăşeni, plus sute de vizitatori. Conetabilul n-avea cum să-i vadă pe toţi.

Dar tata fu oarecum îmbunat de această idee.

– Ticălosul acela o să sfârşească în ştreang pentru ce-a făcut! rosti el pe un ton mai puţin tunător.

– Iar între timp poate că Domnia Ta şi lady Maud împreună cu fiii Domniilor Voastre ne veţi face onoarea de a vă aşeza la masa întinsă în faţa altarului, spuse Godwyn pe un ton diplomat.

Tata îşi drese glasul. Merthin ştia că era încântat de faptul că i se acorda tratament preferenţial faţă de restul oaspeţilor care aveau să mănânce aşezaţi pe podea, exact pe locul unde dormiseră.

Momentul unei potenţiale izbucniri violente trecuse, iar Merthin se relaxă un pic; dar, pe când îşi ocupa locul la masă, alături de părinţii şi fratele său, se întreba plin de îngrijorare ce avea să se întâmple acum cu el şi cu familia sa. Tatăl său era un soldat curajos – toţi spuneau asta. Sir Gerald luptase pentru regele cel bătrân la Boroughbridge, unde spada unui rebel din Lancashire îi lăsase cicatricea de pe frunte. Dar era ghinionist. Unii cavaleri se întorceau acasă cu o grămadă de pradă de război: bijuterii smulse de pe trupurile celor răpuşi, câte un car de stofă flamandă, care era foarte scumpă, sau de mătase italienească, sau chiar cu patriarhul mult iubit al vreunei familii, care urma să fie răscumpărat de rude pentru 1000 de lire sterline. Sir Gerald nu reuşea niciodată să pună mâna pe multă pradă. Dar tot trebuia să cumpere arme, armură şi un cal de război scump, toate pentru a putea să-şi facă datoria şi a-l apăra pe rege; şi, cumva, arenzile pe care le primea pentru pământurile sale nu ajungeau pentru toate acestea. Aşa că, în ciuda împotrivirii mamei, începuse să se împrumute.

Ajutoarele de la bucătărie aduseră un cazan din care ieşeau aburi. Familia lui sir Gerald fu servită prima. Terciul era făcut cu orz şi condimentat cu rozmarin şi sare. Ralph, care nu înţelegea criza prin care trecea familia lor, începu să vorbească plin de entuziasm despre slujba de Sărbătoarea Tuturor Sfinţilor, dar tăcerea sumbră de care se loviră comentariile sale îl făcu să amuţească.

Când terminară de mâncat terciul, Merthin se ridică şi se duse la altar. În spatele lui îşi ascunsese arcul şi săgeţile. Fără îndoială că oamenii ar fi ezitat să fure ceva chiar de lângă altar. Dacă prada ar fi fost suficient de tentantă, poate că şi-ar fi depăşit temerile, dar un arc făcut de un amator nu era cine ştie ce lucru de râvnit, aşa că, mai mult ca sigur, avea să fie acolo.

Era mândru de el. Bineînţeles, era un arc mic: ar fi fost nevoie de forţa unui bărbat matur pentru a încorda un arc normal, de circa un metru şi optzeci de centimetri. Cel al lui Merthin avea

aproximativ un metru şi douăzeci de centimetri şi era destul de subţire, dar în alte privinţe era la fel ca arcul englezesc standard care de-a lungul istoriei făcuse atâtea victime printre muntenii scoţieni, printre rebelii galezi şi printre cavalerii francezi, în ciuda armurilor acestora din urmă.

Tata nu făcuse până acum niciun comentariu pe marginea acestui arc, iar acum îl privi de parcă l-ar fi văzut pentru prima oară.

– De unde ai făcut rost de vergeaua de lemn? întrebă el. Sunt foarte scumpe.

– Nu şi aceasta – e prea scurtă. Mi-a dat-o un meşter care face arcuri.

Tata dădu aprobator din cap.

– În afară de asta, e perfectă, adăugă el. E tăiată din miezul unei tulpini de tisă, unde albumul se uneşte cu duramenul.

Spunând acestea, arătă către cele două culori de fibre lemnoase.

– Ştiu, răspunse Merthin, dornic să-i facă pe plac tatălui său. Nu se întâmpla prea des să aibă ocazia de a-şi impresiona părintele. Albumul e mai elastic şi e perfect pentru partea din faţă a arcului, pentru că îşi poate relua forma de la început; iar lemnul mai tare, din miezul tulpinii, e numai bun pentru partea din interior a curbei, pentru că opune rezistenţă când îndoi arcul înainte.

– Exact, încuviinţă tata. Îi dădu înapoi arcul. Dar, ţine minte, asta nu e armă demnă de un nobil. Fiii de cavaleri nu se fac arcaşi. Dă-i-l vreunui băiat de ţăran.

Merthin era de-a dreptul năucit.

– Nici măcar nu l-am încercat!

Mama interveni:

– Lasă-i să se joace. Nu-s decât nişte băieţei.

– Adevărat, răspunse tata, pierzându-şi interesul. Mă întreb oare, călugării ăştia ne-or aduce şi ei o carafă cu bere?

– Haideţi, plecaţi la joacă, spuse mama. Merthin, să ai grijă de fratele tău.

Tata mormăi:

– Mai degrabă invers.

Merthin se simţea lezat. Tata nu avea nici cea mai mică idee despre ce se petrecea. Merthin putea să-şi poarte singur de grijă, dar Ralph, lăsat de capul lui, sfârşea mereu încăierându-se cu câte cineva. Cu toate acestea, Merthin era prea inteligent pentru

a se contrazice cu tatăl său când era atât de prost dispus, aşa că părăsi casa de oaspeţi fără să scoată un cuvânt. Ralph porni în urma lui.

Era o zi rece şi uscată de noiembrie, iar cerul era acoperit cu nori gri pal, de mare altitudine. Cei doi băieţi ieşiră din curtea catedralei şi porniră pe strada principală, trecând de Fish Lane, Leather Yard şi Cookshop Street. Ajunşi la poalele dealului, traversară podul de lemn de peste râu, lăsând în urmă oraşul vechi şi intrând în cartierul numit Newtown. Aici casele din lemn se înălţau printre grădini şi păşuni. Merthin îşi conduse fratele până la o pajişte numită Câmpul Îndrăgostiţilor. Acolo conetabilul oraşului şi adjuncţii săi aşezaseră nişte ţinte pentru tras cu arcul. Prin poruncă regală, după slujba de duminică, toţi bărbaţii erau obligaţi să se antreneze la tragerea cu arcul.

Coerciţia nu era însă necesară: pentru bărbaţi nu era deloc o povară să slobozească vreo câteva săgeţi duminică dimineaţa, aşa că mai bine de o sută de tineri din oraş stăteau la coadă, aşteptându-şi rândul, urmăriţi de un public format din femei, copii şi alţi bărbaţi care se considerau prea bătrâni sau prea importanţi pentru a face pe arcaşii. Unii aveau propriile arme. Pentru cei prea săraci pentru a-şi permite un asemenea lux, John Conetabilul avea câteva arcuri ieftine, făcute din lemn de alun şi de frasin.

Era la fel ca în zilele de târg. Dick Berarul vindea căni cu bere, pe care o turna dintr-un butoi din căruţa sa, iar cele patru fiice adolescente ale lui Betty Brutăreasa se plimbau de colo colo purtând pe braţe tăvi cu chifle aromate de vânzare. Orăşenii bogaţi erau gătiţi cu căciuli de blană şi încălţări noi, dar chiar şi femeile mai sărace îşi împodobiseră părul şi-şi tiviseră pelerinele cu panglici noi.

Merthin era singurul băietan care avea un arc, aşa că atrase imediat atenţia celorlalţi copii. Aceştia se adunară în jurul lui şi al lui Ralph, băieţii punându-i întrebări pline de invidie, iar fetele privindu-l admirativ sau dispreţuitor, în funcţie de temperamentul fiecăreia. Una dintre fete îl întrebă:

– De unde ai ştiut cum să-l faci?

Merthin o recunoscu: era fata lângă care stătuse în catedrală. Părea cu vreun an mai mică decât el şi purta o rochie şi o pelerină dintr-o stofă scumpă, de lână, cu ţesătura deasă. De obicei, Merthin găsea că fetele de vârsta lui erau de-a dreptul obositoare: chicoteau mereu şi nu voiau să ia nimic în serios. Dar

aceasta se uita la el şi la arcul său cu un fel de curiozitate sinceră care-i plăcea.

– Am luat-o şi eu pe ghicite, răspunse el.

– Deştept din partea ta. Şi poţi să tragi cu el?

– Nu l-am încercat deocamdată. Cum te cheamă?

– Caris, din familia Lânarilor. Pe tine cum te cheamă?

– Merthin. Tatăl meu e sir Gerald.

Merthin îşi împinse gluga pe spate, băgă mâna în căciula pe care o avea pe cap şi scoase o coardă de arc făcută colac.

– De ce-ţi ţii coarda de arc în căciulă?

– Ca să nu se ude când plouă. Aşa fac şi arcaşii adevăraţi.

Prinse coarda în locurile scobite de la cele două extremităţi ale vergelei de lemn, îndoind uşor arcul, astfel încât tensiunea să ţină coarda în poziţia dorită.

– O să tragi la ţintă?

– Da.

Un alt băiat interveni:

– N-o să te lase.

Merthin îşi aţinti privirea asupra lui. Avea aproximativ 12 ani, era înalt, slab, cu mâini şi tălpi prea mari pentru corpul său. Merthin îl văzuse noaptea trecută în casa de oaspeţi împreună cu familia: îl chema Philemon. Se tot învârtise pe lângă călugări, punându-le întrebări, şi ajutase la servitul mesei.

– Bineînţeles că o să mă lase, îi răspunse Merthin. De ce n-ar face-o?

– Pentru că eşti prea mic.

– Asta-i o prostie.

Chiar în timp ce rostea aceste ultime cuvinte, Merthin îşi dădea seama că n-ar fi trebuit să fie atât de sigur: adulţii se comportau de multe ori prosteşte. Dar simpla presupunere a lui Philemon cum că ar fi ştiut mai multe decât el îl irita, mai ales după ce se arătase atât de sigur pe el faţă de Caris.

Părăsi mulţimea de copii şi se îndreptă către un grup de bărbaţi care-şi aşteptau rândul pentru a trage la ţintă. Pe unul dintre ei chiar îl recunoscu: un bărbat neobişnuit de înalt, cu umerii largi, care se numea Mark Ţesătorul. Acesta observă arcul din mâinile sale şi i se adresă lui Merthin pe un ton tărăgănat, prietenesc:

– De unde ai luat arcul ăla?

– L-am făcut chiar eu, răspunse Merthin cu mândrie în glas.

– Ia uită-te aici, Elfric, îi spuse Mark vecinului său. S-a

descurcat chiar bine.

Elfric era un bărbat vânjos, cu un aer viclean. Acesta măsură îndelung arcul din priviri.

– E prea mic, pufni el, respingând lauda lui Mark. N-o să străpungă niciodată armura vreunui cavaler francez.

– Poate că nu, replică Mark blând. Dar, la urma urmei, băiatul mai are un an-doi până ce-o fi nevoie să se lupte cu francezii.

În momentul acela, se auzi vocea răsunătoare a lui John Conetabilul:

– Suntem gata, haideţi să începem. Mark Ţesătorul, tu tragi primul.

Bărbatul cu aspect de uriaş se desprinse din grup. Alese un arc solid şi îl încercă, îndoind lemnul gros fără să facă vreun efort deosebit.

Atunci îl observă conetabilul şi pe Merthin.

– Băieţii n-au voie să tragă, spuse el.

– De ce nu? protestă Merthin.

– Nu contează de ce, fă bine şi pleacă, să nu ne mai încurcăm şi de tine.

Merthin îi auzi pe ceilalţi copii râzând batjocoritor.

– Dar nu există niciun motiv pentru care să nu am şi eu voie! strigă el indignat.

– Nu trebuie să mă justific în faţa unui copil, răspunse John. Hai, Mark, trage.

Merthin se simţea umilit. Alunecosul acela de Philemon demonstrase în faţa tuturor că el avusese dreptate, şi nu Merthin. Aşa că întoarse spatele ţintelor şi se îndepărtă.

– Ţi-am zis eu, rânji Philemon.

– Hei, taci din gură şi pleacă de-aici!

– N-ai cum să mă obligi să plec, spuse Philemon, care era cu vreo 15 centimetri mai înalt decât Merthin.

Ralph interveni:

– Dar eu da.

Merthin oftă. Ralph îi era credincios până în pânzele albe, dar nu înţelegea că o luptă între el şi Philemon n-ar fi făcut altceva decât să demonstreze fără urmă de îndoială că el era nu numai un slăbănog, ci şi un netot.

– Oricum trebuia să plec, zise Philemon. Mă duc să-l ajut pe fratele Godwyn.

Le întoarse spatele şi se îndepărtă.

Ceilalţi copii începură şi ei să se risipească, în căutare de alte

lucruri interesante. Caris îi spuse lui Merthin:

– Ai putea merge în altă parte să-ţi încerci arcul.

Evident, era foarte dornică să vadă ce avea să se întâmple.

Merthin aruncă o privire în jur.

– Dar unde?

Dacă era văzut de careva trăgând la ţintă fără supravegherea unui adult, risca să i se ia arcul.

– Am putea să mergem în pădure.

Merthin era de-a dreptul surprins. Copiii nu aveau voie să se ducă în pădure. Acolo se ascundeau nelegiuiţii, bărbaţi şi femei care-şi câştigau existenţa furând. Exista riscul ca aceia care intrau în pădure să fie forţaţi să-şi lase hainele acolo, ba chiar să ajungă robii lor, plus că mai existau şi alte pericole, la care părinţii doar făceau aluzie, fără să le exprime niciodată clar. Şi, chiar dacă scăpau de acest gen de primejdii, tot riscau să fie bătuţi de taţii lor pentru că încălcaseră regula privind pădurea.

Dar Caris nu părea să se teamă deloc, iar Merthin nu voia să se arate mai puţin îndrăzneţ decât ea. În plus, respingerea conetabilului îl făcuse să se simtă în stare de orice sfidare.

– Bine, spuse el. Dar va trebui să ne asigurăm că nu ne vede nimeni.

Ea avea o soluţie şi la această problemă.

– Ştiu eu cum să facem.

Caris porni către râu. Merthin şi Ralph o urmară. De grupul lor se alipi şi un căţel mic, cu doar trei picioare.

– Cum îl cheamă pe câinele tău? o întrebă Merthin pe Caris.

– Nu-i al meu, rosti ea. Dar i-am dat o bucată de şuncă mucegăită, iar acum nu mai reuşesc să scap de el.

Merseră de-a lungul malului noroios al râului, pe lângă tot felul de depozite, debarcadere şi barje. Între timp, Merthin o studie pe ascuns pe fata aceasta care reuşise atât de uşor să devină conducătoarea grupului. Avea o faţă pătrăţoasă, cu o expresie hotărâtă, nici urâtă, dar nici frumoasă, iar ochii ei, verzui cu pete mici, căprui, aveau o strălucire zburdalnică. Părul castaniu-deschis îi era prins în două cozi împletite, după cum era obiceiul printre femeile din familiile înstărite. Avea haine scumpe, dar purta nişte cizme comode, din piele, şi nu încălţările din stofă brodată care erau preferate de domniţele de neam.

Fata părăsi cursul râului şi îi conduse pe cei doi fraţi prin curtea unui atelier de prelucrat cheresteaua; în scurt timp, se aflau într-o zonă împădurită, plină de tufişuri. Merthin simţi un

fior de nelinişte. Acum că ajunsese în pădure, unde în spatele fiecărui stejar se putea ascunde câte un nelegiuit, îşi regreta accesul de teribilism, însă îi era prea ruşine să dea înapoi.

Merseră mai departe, căutând un luminiş suficient de mare pentru a trage cu arcul. Dintr-odată, Caris rupse tăcerea, pe un ton conspirativ:

– Vedeţi tufişul ăla mare de ilice?

– Da.

– Imediat ce trecem de el, să vă lăsaţi în jos, cu mine, şi nu cumva să scoateţi vreun sunet.

– De ce?

– O să vedeţi voi.

Câteva clipe mai târziu, Merthin, Ralph şi Caris se ghemuiră în spatele tufişului. Căţeluşul cu trei picioare se aşeză şi el lângă ei, aţintindu-şi ochii, plin de speranţă, asupra lui Caris. Ralph începu să întrebe ceva, dar Caris îi făcu semn să tacă.

Un minut mai târziu, apăru o fetiţă. Caris sări de după tufiş şi o înşfăcă. Fetiţa începu să ţipe.

– Taci! spuse Caris. Nu suntem prea departe de drum şi nu vrem să fim auziţi. De ce ne urmăreşti?

– Câinele meu se ţine după voi şi nu vrea cu niciun preţ să se întoarcă la mine! suspină micuţa.

– Te ştiu, te-am văzut în biserică în dimineaţa asta, îi spuse Caris, cu un glas mai blând. Gata, gata, n-ai de ce să plângi, n-o să-ţi facem niciun rău. Cum te cheamă?

– Gwenda.

– Şi pe câine?

– Hop.

Gwenda luă câinele în braţe, iar acesta îi linse lacrimile care-i curseseră pe obraji.

– Uite, l-ai luat înapoi. Ai face bine să vii cu noi, în caz că o ia din nou la sănătoasa. Şi-apoi s-ar putea să nu te descurci să te întorci în oraş de una singură.

Porniră mai departe. Merthin spuse:

– Ce are opt braţe şi 11 picioare?

– Mă dau bătut, strigă imediat Ralph. Mereu făcea aşa.

– Ştiu, răspunse Caris cu un zâmbet larg. Noi. Patru copii şi câinele. Izbucni în râs: Bună poantă.

Merthin era încântat. Oamenii nu-i înţelegeau mereu glumele; iar fetele aproape niciodată. Câteva secunde mai târziu, o auzi pe Gwenda explicându-i şi lui Ralph:

– Două braţe, plus două braţe, plus două braţe şi încă două braţe fac opt, spuse ea. Două picioare…

Nu vedeau niciun om, ceea ce era bine. Puţinii oameni care aveau treburi cinstite în pădure – tăietorii de lemne, cărbunarii, topitorii de fier – nu lucrau astăzi şi ar fi fost destul de neobişnuit să dea peste un grup de vânători aristocraţi într-o duminică. Orice persoană întâlnită ar fi fost, cel mai probabil, un nelegiuit. Dar şansele erau destul de mici. Era o pădure mare, care se întindea cale de mulţi kilometri. Merthin nu călătorise niciodată suficient de departe încât să-i vadă marginea.

Ajunseră într-un luminiş mare, iar Merthin spuse:

– Aici e numai bine.

În celălalt capăt al poienii, la vreo 15 metri depărtare, se afla un stejar cu trunchiul gros. Merthin se poziţionă în dreptul ţintei, aşa cum văzuse că făceau bărbaţii. Scoase una dintre cele trei săgeţi pe care le avea şi potrivi capătul crestat pe coarda arcului. Săgeţile fuseseră la fel de greu de făcut ca şi arcul în sine. Erau din frasin şi în capăt aveau lipite bucăţi de pene de gâscă. Nu reuşise să facă rost de fier pentru vârfuri, aşa că se mulţumise să ascută tija de lemn, după care pârlise vârful, ca să-l întărească. Ochi trunchiul, după care trase de coarda arcului. Apoi dădu drumul săgeţii.

Aceasta căzu pe pământ, la mică distanţă de ţintă. Hop, căţelul, porni şontâc-şontâc peste poiană pentru a o aduce înapoi.

Merthin era mirat. Se aşteptase ca săgeata să ţâşnească puternic prin aer şi să-şi înfigă vârful în copac. Îşi dădu seama că nu îndoise arcul suficient de mult.

Încercă şi cu arcul în mâna dreaptă şi săgeata în stânga. Din punctul acesta de vedere, el era destul de ciudat, deoarece nu era nici dreptaci, nici stângaci, ci un fel de combinaţie. La a doua săgeată, trase de coardă şi împinse arcul cu toată puterea, reuşind să le depărteze mai mult decât înainte. De data aceasta, săgeata aproape că ajunse până la copac.

La a treia încercare, ţinti cu arcul mai sus, sperând că săgeata avea să zboare cu boltă şi să se înfigă în trunchi. Dar trase prea sus, aşa că proiectilul se pierdu printre crengi, de unde căzu pe pământ împreună cu un nor de frunze uscate.

Merthin se simţea ruşinat. Trasul la ţintă era mai greu decât îşi închipuise. Îşi dădea seama că arcul trebuia să fie bun; problema era îndemânarea lui sau, mai precis, lipsa ei.

Încă o dată, Caris păru a nu-i observa stânjeneala.

– Lasă-mă şi pe mine să încerc, rosti ea.

– Fetele nu pot să tragă cu arcul, spuse Ralph şi înşfăcă arcul din mâinile lui Merthin. Plasându-se în dreptul ţintei, oarecum în profil, aşa cum făcuse şi Merthin, nu trase imediat, ci întinse arma de câteva ori, ca să-i simtă rezistenţa. Ca şi fratelui său, i se păru mai greu decât se aşteptase la început, dar, după câteva clipe, păru a se fi obişnuit cu arcul.

Hop lăsase toate cele trei săgeţi la picioarele Gwendei, iar acum fetiţa le culese şi i le înmână lui Ralph.

Acesta ţinti fără să încordeze arcul, aliniind săgeata cu trunchiul de copac, fără să-şi supună braţele vreunei presiuni. Merthin îşi dădu seama că şi el ar fi trebuit să facă la fel. De ce oare lucrurile acestea îi veneau atât de natural lui Ralph, care nu era niciodată în stare să găsească răspunsul la o ghicitoare? Ralph înstrună arcul, nu fără efort, dar cu o mişcare fluidă, lăsându-şi coapsele să-i preia încordarea. Dădu drumul săgeţii, iar aceasta lovi trunchiul de copac, afundându-se vreo câţiva centimetri în lemnul moale de sub scoarţă. Văzând acest lucru, Ralph izbucni într-un râs triumfător.

Hop ţâşni în cele trei picioare după săgeată. Când ajunse lângă copac, se opri, de-a dreptul depăşit de situaţie.

Ralph încordă din nou arcul. Merthin îşi dădu seama ce avea de gând să facă.

– Nu…! spuse el, însă cu o secundă prea târziu.

Ralph trase în câine. Săgeata se înfipse în ceafa animalului. Hop căzu în faţă, cu corpul zvâcnindu-i.

Gwenda începu să ţipe. Caris exclamă:

– O, nu!

Cele două fete porniră în goană către câine.

Ralph rânjea prosteşte.

– Ce zici de asta? spuse el plin de sine.

– Ai tras în câinele ei! strigă furios Merthin.

– Nu contează – n-avea decât trei picioare.

– Fetiţa aia îl iubea, idiotule. Numai uită-te la ea cum plânge!

– Eşti invidios că tu nu ştii să tragi.

Ceva îi atrase atenţia lui Ralph. Cu o mişcare continuă, acesta potrivi o altă săgeată în arc, întoarse arcul în poziţie orizontală şi slobozi coarda. Merthin nu văzu în ce anume trăgea fratele său decât atunci când săgeata îşi atinse ţinta, iar un iepure gras sări în aer, cu tija săgeţii ieşindu-i din crupă.

Merthin nu-şi putu ascunde admiraţia faţă de priceperea fratelui său. Chiar exersând încontinuu, nu orice arcaş putea atinge performanţa de a nimeri un iepure în goană. Ralph avea un talent natural. Merthin îl invidia, deşi nu ar fi recunoscut-o niciodată. Îşi dorea cu ardoare să ajungă cavaler, îndrăzneţ şi puternic, şi să lupte pentru rege, aşa cum făcea tatăl său; dar inima i se umplea de disperare ori de câte ori se dovedea a fi total neîndemânatic la activităţi precum trasul cu arcul.

Ralph găsi o piatră şi zdrobi craniul iepurelui, curmându-i chinurile.

Merthin îngenunche lângă cele două fete şi lângă căţel. Acesta din urmă nu mai respira. Caris îi scoase cu blândeţe săgeata din ceafă şi i-o dădu lui Merthin. Din rană nu ieşi sânge: Hop murise.

Timp de câteva secunde, nimeni nu scoase niciun cuvânt. În tăcerea adâncă, auziră un bărbat strigând.

Merthin sări în picioare, cu inima bubuindu-i în urechi. Auzi încă un strigăt, dar glasul era diferit: aşadar, aveau de-a face cu mai mult de o singură persoană.

Ambele strigăte erau încărcate de violenţă şi furie. Avea loc un fel de încăierare. Era de-a dreptul îngrozit, ca şi ceilalţi. Pe când stăteau înlemniţi, ascultând, auziră un alt zgomot – sunetul făcut de un bărbat care alerga prin pădure, cu crengile trosnindu-i sub tălpi, îndoind puieţii de copaci şi călcând apăsat pe covorul de frunze uscate.

Iar acesta venea înspre ei.

Caris fu prima care vorbi:

– În tufiş! spuse ea, arătând către un desiş mare de ienuperi – probabil locul unde se afla vizuina iepurelui pe care tocmai îl omorâse Ralph, se gândi Merthin.

O clipă mai târziu, Caris se întinse pe burtă şi începu să se târască înspre mijlocul tufişului des. Gwenda o urmă, ţinând la piept cadavrul lui Hop. Ralph ridică şi el trupul iepurelui şi li se alătură. Merthin se lăsase deja în genunchi, când îşi dădu seama că săgeata rămăsese înfiptă în trunchiul stejarului şi că avea să-i dea imediat de gol. Ţâşni peste poiană, o smulse, se întoarse în goană şi se afundă sub poalele tufişului.

Auziră gâfâitul bărbatului înainte de a-l vedea. Acesta respira greu, trăgând adânc aer în piept cu un zgomot ca de rupere, semn că era aproape de epuizare. Strigătele veneau dinspre urmăritorii săi care se îndemnau unul pe altul:

– Aici… pe aici!

Merthin îşi aminti că, la venire, Caris spusese că nu se aflau departe de drum. Oare bărbatul acela care fugea era vreun călător atacat de hoţi?

O clipă mai târziu, fugarul îşi făcu apariţia în luminiş.

Era un cavaler abia trecut de 20 de ani, cu o spadă şi un pumnal lung înfipte la brâu. Era bine îmbrăcat, cu o tunică de călătorie din piele, şi purta cizme înalte, cu carâmbi răsfrânţi. Se împiedică şi căzu, se rostogoli pe pământ, se ridică, după care rămase în picioare, cu spatele lipit de trunchiul stejarului, încercând din răsputeri să-şi recapete răsuflarea, şi îşi trase armele de la brâu.

Merthin aruncă o privire către tovarăşii săi de aventură. Caris era lividă de frică şi-şi muşca buzele. Gwenda ţinea strâns la piept trupul neînsufleţit al câinelui ei, ca şi cum asta ar fi făcut-o să se simtă mai în siguranţă. Ralph părea şi el speriat, dar nu într-atât încât să uite să smulgă săgeata din corpul iepurelui şi să îndese animalul ucis în sânul tunicii.

Pentru un scurt răstimp, cavalerul păru a se uita fix la tufiş, iar Merthin bănui, cu sângele îngheţându-i în vine de groază, că îi văzuse ascunşi acolo. Sau poate că observase crengile rupte şi frunzele zdrobite în dreptul spărturii pe unde se strecuraseră. Cu coada ochiului, Merthin îl zări pe Ralph potrivind o săgeată în arc.

Apoi sosiră urmăritorii. Aceştia erau doi oşteni, cu constituţii masive şi cu înfăţişări de răufăcători, care alergau cu săbiile în mână. Purtau tunici distinctive, în două culori, galben şi verde. Unul din ei avea o haină din stofă ieftină de lână, de culoare maro, iar celălalt, o pelerină greoaie, de culoare neagră. Toţi trei se opriră câteva clipe, trăgându-şi răsuflarea. Merthin era sigur că aveau să-l vadă pe cavaler hăcuit, aşa că simţi un impuls nedemn de a izbucni în lacrimi. Apoi, dintr-odată, cavalerul îşi apucă sabia de lamă şi o întinse către cei doi, cu mânerul înainte, într-un gest de predare.

Oşteanul mai în vârstă, învăluit în pelerina cea neagră, făcu un pas înainte şi întinse mâna stângă către spadă. Cu gesturi precaute, luă sabia oferită, i-o dădu tovarăşului său, după care acceptă şi pumnalul cavalerului. Apoi spuse:

– Nu armele tale le vreau eu, Thomas Langley.

– Tu mă cunoşti, dar eu nu te cunosc pe tine, replică Thomas. Dacă îl încerca un sentiment de frică, fără îndoială că se controla foarte bine. După haine, probabil că sunteţi în slujba reginei.

Bărbatul mai în vârstă îşi aţinti vârful spadei către gâtul lui Thomas şi îl lipi de copac.

– Ai o scrisoare.

– Cuprinzând instrucţiunile contelui către şerif în ceea ce priveşte taxele. Chiar vă invit să o citiţi.

În mod clar, era o glumă. Era aproape sigur că oştenii respectivi nu ştiau să citească. Thomas avea un curaj deosebit, în opinia lui Merthin, dacă reuşea să facă glume pe seama unor oameni care păreau dispuşi să-l ucidă.

Cel de-al doilea oştean întinse mâna pe sub sabia primului şi prinse traista legată de cingătoarea lui Thomas. Nerăbdător, tăie cingătoarea cu sabia sa. O aruncă deoparte şi deschise traista. Din ea scoase o pungă mai mică, făcută din ceea ce părea a fi o stofă de lână tratată cu ulei, şi o răsturnă, dând la iveală o foaie de pergament, rulată într-un sul sigilat cu o pecete de ceară.

„E oare cu putinţă ca această înfruntare să fie legată de o simplă scrisoare? se întrebă înfrigurat Merthin. Şi, dacă aşa stau lucrurile, oare ce e scris pe pergamentul acela? E puţin probabil să fie vorba despre instrucţiuni legate de colectarea taxelor. Probabil că înăuntru se află un secret teribil.”

– Dacă mă omorâţi, spuse cavalerul, veţi avea ca martor la crimă persoana care se ascunde în tufişul acela, oricine ar fi.

Tabloul îngheţă pentru o fracţiune de secundă. Bărbatul cu pelerină neagră continuă să-şi ţină vârful spadei lipit de gâtul lui Thomas şi rezistă ispitei de a privi peste umăr. Cel în verde ezită, după care aruncă o privire către tufiş.

În momentul acela, Gwenda începu să ţipe.

Bărbatul cu haină verde îşi ridică spada şi făcu doi paşi lungi de-a curmezişul luminişului, către tufiş. Gwenda se ridică şi o rupse la fugă, ieşind ca o nălucă dintre frunze. Oşteanul sări după ea, întinzând mâna s-o înşface.

Ralph se ridică brusc, înălţă arcul, îl încordă dintr-o singură mişcare fluidă şi lansă o săgeată către oştean. Aceasta i se înfipse în ochi, împlântându-i-se câţiva centimetri buni în craniu. Bărbatul ridică braţul stâng, ca şi cum ar fi vrut să apuce săgeata şi să o scoată; apoi întregul trup i se înmuie şi se prăbuşi ca un sac cu grăunţe, izbindu-se de pământ cu o bufnitură puternică, pe care Merthin o resimţi în tot corpul.

Ralph ieşi în fugă din tufiş şi porni pe urmele Gwendei. Undeva la marginea câmpului său vizual, Merthin o zări pe Caris pornind după ei.

Merthin voia şi el să fugă, însă picioarele parcă i se transformaseră în plumb.

Din cealaltă parte a luminişului se auzi un strigăt, iar Merthin văzu că Thomas îndepărtase cu o lovitură spada care-i ameninţa gâtul şi scosese de undeva din haine un cuţitaş cu lama cât o palmă de om. Dar oşteanul cu pelerină neagră era şi el atent, aşa că făcu un salt înapoi, ieşind din raza lui de acţiune. Apoi îşi ridică sabia şi atacă, ţintind capul cavalerului.

Thomas se feri, făcând un pas lateral, dar nu reuşi să se mişte suficient de repede. Marginea lamei căzu de-a lungul antebraţului său, tăind mâneca din piele şi împlântându-i-se în carne. Cavalerul mugi de durere, dar nu se prăbuşi. Cu o mişcare iute care păru extraordinar de graţioasă, îşi ridică mâna dreaptă şi înfipse pumnalul în gâtul oponentului său; apoi, continuând mişcarea curbă a braţului, trase cuţitul în lateral, retezând mare parte din grosimea gâtului.

Un şuvoi abundent de sânge ţâşni din grumazul bărbatului. Thomas făcu vreo câţiva paşi împleticiţi înapoi, ferindu-se de jetul roşu. Bărbatul în negru se prăbuşi pe pământ, cu capul unit de corp numai printr-o fâşie de carne.

Thomas lăsă cuţitul să-i cadă din mâna dreaptă şi-şi prinse braţul stâng, unde era rănit. Se aşeză pe pământ, părând dintr-odată extrem de slăbit.

Merthin rămăsese singur cu cavalerul rănit, cei doi oşteni morţi şi cadavrul câinelui cu trei picioare. Ştia că ar fi trebuit să fugă după ceilalţi copii, dar curiozitatea îl făcea să rămână pe loc. Pentru a se mai linişti, îşi spuse că Thomas avea acum un aer destul de inofensiv.

Cavalerul avea ochi ageri.

– Poţi să ieşi acum, strigă el. Nu sunt un pericol pentru tine în starea în care mă aflu.

Cu mişcări şovăitoare, Merthin se ridică în picioare şi împinse crengile într-o parte şi-n alta pentru a ieşi din tufiş. Traversă luminişul şi se opri la câţiva paşi de cavalerul aşezat pe pământ.

Thomas spuse:

– Dacă se află că v-aţi jucat prin pădure, o să fiţi biciuiţi.

Merthin dădu afirmativ din cap.

– O să vă păstrez secretul, dacă îl păstraţi şi voi pe-al meu.

Merthin dădu din nou din cap. Declarându-se de acord cu acest târg, nu făcea practic niciun compromis. Oricum, niciunul dintre ei n-avea să spună ceea ce văzuse. Dacă ar fi făcut-o, ar fi

iscat nişte necazuri inimaginabile. Ce s-ar fi întâmplat cu Ralph, care îl ucisese pe unul dintre oamenii reginei?

– Ai putea fi atât de bun încât să mă ajuţi să-mi leg rana asta? întrebă Thomas.

În ciuda a ceea ce se întâmplase, vorbea deosebit de politicos, observă Merthin. Stăpânirea de sine a cavalerului era de-a dreptul remarcabilă. Merthin îşi spuse că, atunci când avea să crească, voia să devină exact ca el.

În sfârşit, Merthin reuşi să articuleze un cuvânt:

– Da.

– Atunci ia cingătoarea aia tăiată şi înfăşoar-o în jurul braţului meu, dacă eşti drăguţ.

Merthin făcu întocmai cum i se spusese. Cămaşa de piele a lui Thomas era îmbibată cu sânge, iar carnea braţului era tăiată adânc, semănând cu o halcă expusă pe taraba unui măcelar. Merthin simţi un val de greaţă, dar se forţă să înfăşoare cureaua în jurul braţului lui Thomas, astfel încât să apropie marginile rănii, reuşind să încetinească sângerarea. Făcu un nod, iar Thomas îşi folosi mâna dreaptă pentru a strânge bine.

Apoi cavalerul făcu un efort şi se ridică în picioare.

Aruncă o privire către bărbaţii care zăceau morţi în poiană.

– Nu putem să-i îngropăm, spuse el. Aş muri din cauza sângerării înainte să terminăm de săpat. Privindu-l fugar pe Merthin, adăugă: Chiar şi cu ajutorul tău. Rămase pe gânduri câteva momente. Pe de altă parte, nu vreau să dea peste ei vreo pereche de îndrăgostiţi care caută un loc în care… să fie singuri. Hai să-i înghesuim în tufişul ăla unde vă ascundeaţi voi. Pe ăsta cu tunica verde întâi.

Se apropiară de cadavru.

– Hai să apucăm fiecare de câte-un picior, continuă Thomas.

Prinse cu braţul drept glezna stângă a mortului. Merthin luă cu ambele mâini celălalt picior moale şi trase cu toată puterea. Unindu-şi forţele, reuşiră să târască trupul în tufe, lângă Hop.

– E bine aşa, spuse Thomas. Avea chipul livid de durere. După câteva momente, se aplecă şi scoase săgeata din ochiul cadavrului. E a ta? întrebă el, ridicând dintr-o sprânceană.

Merthin luă săgeata şi o şterse pe pământ pentru a scăpa măcar de o parte din sângele şi creierul care rămăseseră pe tija de lemn.

Folosiră aceeaşi metodă pentru a târî şi cel de-al doilea cadavru de-a curmezişul luminişului, cu capul vag ataşat de corp

bălăbănindu-se în urma lor, după care îl aşezară lângă primul.

Thomas ridică săbiile pe care cei doi le scăpaseră pe jos şi le aruncă în tufiş peste trupurile neînsufleţite. Apoi îşi găsi propriile arme.

– Acum, începu Thomas, trebuie să-ţi cer o favoare imensă. Îi întinse pumnalul său. Ai putea să-mi sapi o groapă mică?

– Bine, răspunse Merthin şi luă pumnalul.

– Chiar aici, exact în faţa stejarului.

– Cât de mare?

Thomas ridică traista de piele care fusese legată de cingătoarea sa.

– Suficient de mare cât să ascundă asta timp de 50 de ani.

Adunându-şi tot curajul, Merthin întrebă:

– De ce?

– Tu sapă acolo, iar eu o să-ţi spun cât pot de multe.

Merthin trasă cu vârful cuţitului un pătrat pe suprafaţa pământului, după care începu să desprindă ţărâna rece cu lama, pentru ca mai apoi să o îndepărteze cu căuşul palmelor.

Thomas luă sulul de pergament şi îl puse în punga de stofă din lână, apoi băgă punga în desagă, închizând-o bine.

– Mi s-a încredinţat o scrisoare pe care trebuia să i-o înmânez contelui de Shiring, spuse el. Dar conţine un secret atât de periculos, încât mi-am dat seama că purtătorul acestei misive are mari şanse să fie ucis, pentru ca nu cumva să poată duce vorba despre el. Aşa că trebuia să dispar. Am hotărât să mă adăpostesc într-o mănăstire şi să devin călugăr. M-am săturat de lupte şi am o mulţime de păcate pentru care să mă căiesc. Imediat ce am dispărut, oamenii care mi-au dat scrisoarea au început să mă caute… şi am avut ghinion. Am fost zărit într-o tavernă din Bristol.

– De ce te-au urmărit oamenii reginei?

– Şi ea vrea cu orice preţ să împiedice dezvăluirea acestui secret.

Când groapa pe care o săpa Merthin ajunse să aibă vreo 45 de centimetri adâncime, Thomas spuse:

– E suficient.

Lăsă traista să cadă înăuntru.

Merthin împinse pământul dislocat înapoi în groapă, peste traistă, iar Thomas acoperi ţărâna afânată cu frunze şi crenguţe, până ce ajunse să nu se mai deosebească de solul dimprejur.

– Dacă auzi că am murit, spuse Thomas, te-aş ruga să

dezgropi scrisoarea aceasta şi să i-o dai unui preot. Ai face tu asta pentru mine?

– Da.

– Până atunci, nu trebuie să sufli niciun cuvânt despre asta. Ei ştiu că scrisoarea e la mine, dar nu ştiu exact unde e, aşa că o să se teamă să facă vreo mişcare. Dar, dacă tu trădezi secretul, o să se întâmple două lucruri. Întâi şi-ntâi, mă vor ucide. Apoi te vor ucide şi pe tine.

Merthin se înspăimântă. I se părea nedrept să ajungă într-un asemenea pericol doar pentru că ajutase un om săpând o groapă.

– Îmi pare rău că te-am speriat, urmă Thomas. Dar, pe de altă parte, nu e numai vina mea. În fond, nu ţi-am cerut eu să vii aici.

– Nu.

Merthin îşi dorea din adâncul sufletului să fi ascultat de poruncile mamei sale şi să fi stat departe de pădure.

– O să mă îndrept spre drumul principal. Ce-ar fi ca tu să te întorci pe unde ai venit? Pun rămăşag că o să-ţi găseşti prietenii aşteptându-te nu departe de aici.

Merthin dădu să plece.

– Cum te cheamă? strigă cavalerul în urma lui.

– Merthin, fiul lui sir Gerald.

– Zău? întrebă Thomas, de parcă l-ar fi cunoscut pe tata. Ei bine, să nu sufli niciun cuvânt despre asta, nici măcar faţă de el.

Merthin încuviinţă printr-o mişcare a capului şi plecă.

După vreo 50 de metri, se aplecă şi vomită. După aceea, se simţi puţin mai bine.

Aşa cum prevăzuse Thomas, ceilalţi îl aşteptau chiar la marginea pădurii, lângă atelierul de prelucrare a cherestelei. Se înghesuiră în jurul lui, atingându-l, ca şi cum ar fi vrut să se asigure că era teafăr, arătând uşuraţi, dar şi ruşinaţi, simţindu-se oarecum vinovaţi că-l părăsiseră acolo. Erau cu toţii zdruncinaţi de cele întâmplate, chiar şi Ralph.

– Bărbatul acela, începu el. Cel în care am tras. L-am rănit rău?

– E mort, spuse Merthin.

Îi arătă lui Ralph săgeata, care era şi acum pătată cu sânge.

– Ai scos-o din ochiul lui?

Lui Merthin i-ar fi plăcut să susţină că da, el o făcuse, dar se hotărî să spună adevărul.

– Cavalerul a scos-o.

– Ce s-a întâmplat cu celălalt oştean?

– Cavalerul i-a tăiat gâtul. Apoi am ascuns amândoi cadavrele în tufiş.

– Şi te-a lăsat să pleci pur şi simplu?

– Da.

Merthin nu pomeni de scrisoarea îngropată.

– Trebuie să păstrăm secret tot ce s-a întâmplat azi, îi îndemnă Caris. O să avem mari necazuri dacă află cineva ceva.

– Eu n-o să spun nimic, niciodată, îi asigură Ralph.

– Ar trebui să facem un legământ, propuse Caris.

Se strânseră într-un cerc mic. Caris întinse un braţ, astfel încât să aibă palma chiar în centru. Merthin îşi puse mâna peste a ei. Fata avea pielea moale şi caldă. Ralph îşi alătură şi el palma, apoi Gwenda făcu la fel, şi toţi jurară pe sângele lui Isus.

După aceea se întoarseră în oraş.

Era ora prânzului; antrenamentul de tras la ţintă se terminase de mult. În timp ce traversau podul, Merthin îi spuse lui Ralph:

– Când o să mă fac mare, vreau să fiu precum cavalerul acela – întotdeauna politicos, niciodată speriat, aducător de moarte în orice luptă.

– Şi eu, replică Ralph. Aducător de moarte.

Când ajunseră înapoi în oraşul vechi, Merthin fu surprins, într-un mod cu totul iraţional, de faptul că viaţa părea a se scurge normal: de jur împrejurul lor se-auzeau plânsete de bebeluşi, în aer se simţea miros de carne friptă, iar pe lângă taverne se vedeau bărbaţi sorbind liniştiţi din cănile cu bere.

Caris se opri în dreptul unei case mari de pe strada principală, chiar vizavi de intrarea în curtea stăreţiei. Îşi trecu un braţ pe după umerii Gwendei şi spuse:

– Căţeaua mea de-acasă tocmai a fătat nişte căţeluşi. Vrei să-i vezi?

Gwenda părea în continuare speriată, gata să izbucnească în plâns, dar dădu hotărâtă din cap, în semn de acceptare.

– Da, te rog.

Era o iniţiativă deopotrivă inteligentă şi plină de bunătate, se gândi Merthin. Căţeluşii aveau să o liniştească pe fetiţă – plus că aveau să-i distragă atenţia. Când avea să se întoarcă la ai săi, avea să vorbească despre căţeluşi, şi nicidecum despre mica lor excursie prin pădure.

Îşi luară la revedere, iar fetele intrară în casă. Merthin se trezi întrebându-se când avea să o vadă din nou pe Caris.

Apoi îşi aminti de celelalte necazuri ale sale. Ce-avea să facă tatăl său cu datoriile? Cei doi fraţi intrară în curtea catedralei, Ralph ţinând în continuare în mână arcul şi iepurele mort. În jurul lor era linişte.

În spitalul care servea drept casă de oaspeţi nu mai rămăsese decât o mână de bolnavi. O călugăriţă le spuse:

– Tatăl vostru e în biserică împreună cu contele de Shiring.

Intrară în catedrală. Părinţii lor se aflau în vestibul. Mama şedea la poalele unui stâlp, pe ieşindul unde suprafaţa rotunjită a coloanei întâlnea capitelul pătrat. În lumina rece care pătrundea prin ferestrele înalte, chipul ei era imobil şi senin, ca şi cum ar fi fost sculptat din aceeaşi rocă gri ca stâlpul de care-şi rezema capul. Tata stătea în picioare lângă ea, cu umerii săi laţi căzuţi, într-o atitudine de resemnare. Contele Roland stătea cu faţa la ei. Era mai bătrân decât tata, dar părul său negru şi temperamentul viguros îl făceau să pară mai tânăr. Stareţul Anthony stătea lângă conte.

Cei doi băieţi rămaseră lângă uşă, dar mama le făcu semn să se apropie.

– Haideţi încoace, spuse ea. Contele Roland ne-a ajutat să ajungem la o înţelegere cu stareţul Anthony, care să ne rezolve toate problemele.

Tata mormăi ceva, ca şi cum el n-ar fi fost la fel de recunoscător pentru ceea ce făcuse contele.

– Iar stăreţia primeşte pământurile mele, scrâşni el. N-o să mai moşteniţi nimic.

– O să trăim aici, în Kingsbridge, continuă mama pe un ton voios. O să fim rentieri ai stăreţiei.

Merthin întrebă:

– Ce înseamnă „rentier”?

– Înseamnă că monahii ne vor oferi o casă în care să locuim şi două mese pe zi pentru tot restul vieţilor noastre. Nu-i aşa că-i minunat?

Merthin îşi dădea seama că nici ei nu i se părea cu adevărat a fi minunat. Se prefăcea numai că este încântată. În mod clar tata se simţea ruşinat că-şi pierduse pământurile. Situaţia aceasta însemna o mare dizgraţie, cugetă Merthin.

Tata i se adresă contelui:

– Şi cu băieţii mei ce-o să se întâmple?

Contele Roland se întoarse şi îi privi.

– Cel mare arată promiţător, făcu el. Tu ai omorât iepurele

ăla, flăcău?

– Da, domnule, răspunse mândru Ralph. Am tras cu arcul în el.

– În câţiva ani poţi să-l trimiţi la mine, să fie scutier, spuse voios contele. O să-l învăţăm să se lupte, ca să devină cavaler.

Pe chipul tatei apăru o expresie mulţumită.

Merthin era uluit. Erau luate nişte hotărâri importante mult prea repede. Era scandalizat că fratele său mai mic era favorizat astfel, în timp ce despre el nu se spunea nimic.

– Nu e corect! izbucni el. Şi eu vreau să ajung cavaler!

Mama sa interveni:

– Nu!

– Dar eu am făcut arcul!

Tata lăsă să-i scape un oftat de exasperare şi arboră un aer dezgustat.

– Tu ai făcut arcul, micuţule? întrebă contele cu o expresie de dispreţ pe chip. În acest caz, o să te dăm ucenic pe lângă un dulgher.

3

Casa lui Caris era o clădire luxoasă, din lemn, cu pardoseli şi şemineu din piatră. La parter se aflau trei încăperi separate: sala în care mâncau, salonaşul unde tăticul putea discuta despre afaceri fără să fie deranjat şi, ceva mai în spate, bucătăria. Când Caris şi Gwenda intrară, în casă plutea un miros apetisant de şuncă fiartă.

Caris o conduse pe Gwenda prin sală, după care urcară amândouă scara interioară.

– Unde sunt căţeluşii? întrebă Gwenda.

– Vreau s-o văd pe mama mai întâi, răspunse Caris. E bolnavă.

Intrară în dormitorul din faţă, unde mămica stătea întinsă pe un pat din lemn. Era o femeie micuţă, cu aspect fragil: Caris ajunsese deja la fel de înaltă ca ea. Mămica era mai palidă decât de obicei, iar părul nu îi fusese încă pieptănat, astfel că mai multe şuviţe i se lipiseră de obrajii umeziţi de febră.

– Cum te simţi? întrebă Caris.

– Un pic slăbită astăzi.

Efortul de a articula aceste cuvinte aproape că-i tăie

răsuflarea.

Caris simţi un fior familiar, în care se amestecau dureros neliniştea şi sentimentul de neajutorare. Mama ei era bolnavă de un an. Totul începuse cu dureri la încheieturi. Destul de curând, îi apăruseră ulceraţii în gură şi multe vânătăi inexplicabile pe corp. Se simţise prea slăbită chiar şi pentru cele mai mărunte activităţi. Săptămâna trecută răcise. Acum avea febră şi îi venea greu să respire.

– Ai nevoie de ceva? se interesă Caris.

– Nu, mulţumesc.

Acesta era răspunsul ei obişnuit, iar Caris simţea că înnebunea ori de câte ori îl auzea, atât de inutilă se simţea.

– S-o chem pe maica Cecilia?

Stareţa de Kingsbridge era singura persoană care putea să o aline cât de cât pe mămica. Aceasta avea un extract de mac pe care-l dizolva în vin cu miere şi reuşea să-i mai uşureze pentru o vreme durerile. Caris o considera pe Cecilia un înger.

– Nu-i nevoie, draga mea, spuse mămica. Cum a fost slujba de Sărbătoarea Tuturor Sfinţilor?

Caris observă cât de palide erau buzele mamei sale.

– Înspăimântătoare, răspunse ea.

Timp de câteva clipe, mămica nu spuse nimic, odihnindu-se, după care puse o altă întrebare:

– Ce-ai făcut în dimineaţa asta?

– M-am uitat la cei care trăgeau cu arcul.

Caris îşi ţinu răsuflarea, îngrozită că mămica ar fi putut ghici secretul ei, aşa cum se întâmpla adesea.

Dar mămica nu făcu altceva decât să-şi îndrepte privirea asupra Gwendei.

– Cum o cheamă pe prietena ta?

– Gwenda. Am adus-o aici ca să vadă căţeluşii.

– Foarte drăguţ.

Dintr-odată mămica păru obosită. Închise ochii şi-şi întoarse capul într-o parte.

Fetele se strecurară afară din încăpere fără să facă vreun zgomot.

Gwenda părea de-a dreptul şocată.

– De ce boală suferă?

– Un fel de sfârşeală.

Caris nu suporta să vorbească despre asta. Boala mamei sale îi dădea mereu sentimentul deranjant că nimic nu era sigur pe

lume, că se putea întâmpla orice, că nu existau certitudini. Era ceva mai înfricoşător chiar şi decât lupta pe care o văzuseră în pădure. Dacă se gândea la ceea ce se putea întâmpla, la faptul că mama sa putea muri, se trezea cuprinsă de un fel de panică disperată care-i inunda pieptul şi o făcea să vrea să ţipe cât o ţineau puterile.

Dormitorul din mijloc era folosit pe timpul verii de negustorii italieni din Florenţa şi Prato care veneau să cumpere lână de la tăticul. Acum era gol. Căţeluşii se aflau în dormitorul din spate, care era al lui Caris şi al surorii sale, Alice. Aceştia aveau şapte săptămâni, fiind aproape gata să-şi părăsească mama, care începea să nu mai aibă răbdare cu ei. Văzându-i, Gwenda trase aer în piept, bucuroasă, şi se lăsă imediat în genunchi.

Caris îl luă în braţe pe cel mai mic dintre pui, o femelă vioaie care mereu se depărta de ceilalţi, dornică să exploreze lumea.

– Pe asta o s-o păstrez, spuse ea. O cheamă Scrap.

Atingerea căţeluşei o liniştea, ajutând-o să uite de lucrurile care o îngrijorau.

Ceilalţi patru pui năvăliră pe Gwenda, mirosind-o şi muşcând-o de rochie. Fetiţa luă în braţe un căţeluş urât, cu blana maro, botul lung şi ochii prea apropiaţi.

– Mie ăsta îmi place, rosti ea.

Căţeluşul se încovrigă în poala ei.

Caris o întrebă:

– Ai vrea să-l păstrezi?

Ochii Gwendei se umplură de lacrimi.

– Aş putea?

– Avem voie să-i dăm.

– Chiar aşa?

– Tata nu mai vrea şi alţi câini. Dacă-ţi place, poţi să-l iei.

– O, da, spuse Gwenda în şoaptă. Da, te rog.

– Ce nume o să-i pui?

– Unul care să-mi aducă aminte de Hop. Poate că o să-i spun Skip.

– E un nume frumos.

Caris văzu că Skip adormise deja în poala Gwendei.

Cele două fete rămaseră o vreme cu căţeii, fără să mai spună nimic. Caris se gândea la băieţii pe care-i cunoscuseră: cel mic, cu părul roşcat şi ochii aurii, şi fratele său înalt şi chipeş. Ce-o făcuse să-i ia cu ea în pădure? Nu era prima oară când cedase în faţa unui impuls prostesc. Iar asta se întâmpla mai ales atunci

când cineva într-o poziţie cu autoritate îi interzicea să facă un lucru. Mătuşa sa Petranilla avea mereu tendinţa de a da ordine:

– Nu-i da de mâncare pisicii aceleia, n-o să mai scăpăm niciodată de ea! Nu-i voie să te joci cu mingea în casă! Ţine-te departe de băiatul ăla, e dintr-o familie de ţărani!

Regulile care-i constrângeau comportamentul o înnebuneau efectiv pe Caris.

Dar nu făcuse niciodată ceva atât de prostesc. O apuca tremuratul numai când se gândea la ce se întâmplase. Muriseră doi oameni. Dar şi mai rău era ceea ce s-ar fi putut întâmpla. Şi ei, patru copii, ar fi putut fi ucişi.

Se întreba care putea să fi fost motivul luptei aceleia şi de ce îl urmăreau oştenii pe cavaler. În mod clar, nu era vorba despre un jaf obişnuit. Spuseseră ceva de o scrisoare. Dar Merthin nu mai amintise nimic legat de ea. Probabil că nici el nu aflase. Era doar încă unul dintre misterele vieţii adulţilor.

Lui Caris îi plăcuse Merthin. Fratele său plicticos, Ralph, era exact ca orice alt băiat din Kingsbridge: lăudăros, agresiv şi prost, dar Merthin părea a fi diferit. O intrigase chiar de la început.

Privind-o pe Gwenda, îşi dădu seama că-şi făcuse doi prieteni noi într-o singură zi. Fetiţa de lângă ea nu era drăguţă. Avea nişte ochi căprui-închis plasaţi prea aproape unul de celălalt, de-o parte şi de alta a unui nas coroiat. Amuzată, Caris realiză că alesese un câine care semăna un pic cu ea.

Hainele Gwendei erau vechi şi probabil că fuseseră purtate de mulţi copii înaintea ei. Acum era mai calmă. Nu mai părea gata să izbucnească în lacrimi în orice clipă. Şi ea fusese alinată de prezenţa voioasă a căţeluşilor.

În sala de sub ele se auziră nişte paşi neregulaţi bine cunoscuţi, iar puţin după aceea răsună un glas puternic:

– Aduceţi-mi o cană cu bere, pentru numele lui Dumnezeu, am o sete teribilă!

– E tata, spuse Caris. Hai să-l cunoşti şi tu. Văzând că pe chipul Gwendei se întipăreşte o expresie de nelinişte, adăugă: Nu-ţi face griji, mereu strigă aşa, dar de fapt e foarte de treabă.

Fetele coborâră cu căţeluşii.

– Ce s-a întâmplat cu toţi servitorii mei? tună tăticul. Au fugit de s-au alăturat neamului zânelor?

Ieşi cu paşi grei din bucătărie, trăgându-şi piciorul drept după el, ca întotdeauna, dar ţinând în mână o cană de lemn din care

berea dădea pe dinafară la fiecare mişcare.
– Salutare, panseluţa mea! îi spuse lui Caris pe un ton mai dulce. Se aşeză pe un jilţ mare aflat în capul mesei şi luă o înghiţitură lungă din cană. Ah, e mai bine aşa, oftă el, ştergându-şi barba miţoasă cu mâneca. O observă pe Gwenda. O margaretuţă pe lângă panseluţa mea? întrebă el glumeţ. Cum te cheamă?
– Gwenda, din Wigleigh, domnule, rosti fetiţa cu admiraţie, dar şi cu teamă.
– I-am dat un căţeluş, îl anunţă Caris.
– Ce idee bună! făcu tăticul. Căţeluşii au nevoie de dragoste, şi nimeni nu poate iubi un căţeluş aşa cum poate o fetiţă.
Pe un scaun de lângă masă, Caris văzu o pelerină din stofă stacojie. Materialul era fără îndoială importat, deoarece vopsitorii englezi nu ştiau cum să obţină o nuanţă atât de intensă de roşu. Urmărindu-i privirea, tăticul spuse:
– E pentru mama ta. Întotdeauna şi-a dorit o pelerină roşu-italian. Sper c-o s-o lase inima să se însănătoşească suficient cât s-o şi poarte.
Caris o atinse. Stofa de lână era moale şi ţesută des, aşa cum numai italienii ştiau să facă.
– E frumoasă, spuse ea.
Mătuşa Petranilla intră dinspre stradă. Aceasta semăna întru câtva cu tăticul, dar, pe când el avea o fire deschisă, ea era mereu cu buzele strânse. Semăna mai mult cu celălalt frate al lor, Anthony, stareţul de Kingsbridge: erau amândoi înalţi, cu conformaţii impunătoare, în timp ce tăticul era scund, cu pieptul masiv, şi şchiop.
Lui Caris nu-i plăcea deloc Petranilla. Aceasta era inteligentă, dar şi răutăcioasă, o combinaţie fatală la un adult: Caris nu reuşea niciodată să o păcălească. Gwenda simţi antipatia lui Caris şi aruncă o privire temătoare către nou-venită. Singurul încântat să o vadă era tăticul.
– Intră, surioară, spuse el. Unde-mi sunt toate slugile?
– Nu pot să-mi dau seama nici să mă pici cu ceară de ce-ţi închipui c-aş şti eu una ca asta, având în vedere că tocmai acum am venit din casa mea, aflată în celălalt capăt al străzii. Dar, dacă aş fi pusă să ghicesc, Edmund, aş zice că bucătăreasa e în coteţul găinilor, sperând să găsească un ou ca să-ţi facă o budincă, iar menajera e probabil la etaj, ajutând-o pe soţia ta să stea pe scaunul cu oală de noapte, aşa cum se întâmplă cam în

fiecare zi prin timpul acesta. Cât despre ucenici, sper că sunt amândoi de pază la depozitul de lângă râu, ca să se asigure că niciunui petrecăreţ nu-i dă prin mintea ameţită de băutură să aprindă vreun foc de tabără suficient de aproape încât să ajungă vreo scânteie la baloturile tale de lână.

Se-ntâmpla destul de des să vorbească astfel, rostind o întreagă predică drept răspuns la o întrebare simplă. Era la fel de încrezută ca întotdeauna, dar tăticul nu se supără sau cel puţin se prefăcu a nu se supăra.

– Formidabila mea soră! exclamă el. Se pare că tu ai moştenit înţelepciunea tatei.

Petranilla îşi îndreptă atenţia asupra fetelor.

– Tatăl nostru se trăgea din spiţa lui Tom Constructorul, tatăl vitreg şi mentorul lui Jack Constructorul, arhitectul Catedralei Kingsbridge, le spuse ea. Tata a jurat să-şi dea primul născut spre slujirea lui Dumnezeu, dar, din păcate, primul său născut a fost o fată – eu. M-a botezat după Sfânta Petronela – care a fost fiica Sfântului Petru, după cum sunt convinsă că ştiţi – şi s-a rugat ca data viitoare să aibă un băiat. Dar primul său fiu s-a născut diform şi nu a vrut să-i ofere Domnului un dar cu defect, aşa că l-a educat pe Edmund special pentru a prelua afacerea cu lână. Din fericire, cel de-al treilea copil al său a fost Anthony, un băiat cuminte şi cu frică de Dumnezeu, care a intrat de mic la mănăstire şi care este acum, spre mândria noastră, stareţ al acestui lăcaş.

Dacă ar fi fost bărbat, Petranilla ar fi ajuns preot, dar, pentru că soarta voise altminteri, îşi educase fiul, pe Godwyn, de aşa manieră încât acesta să devină unul dintre călugării de la stăreţie. Urmând exemplul bunicului lânar, şi ea îi dăruise un fiu lui Dumnezeu. Caris îl compătimise dintotdeauna pe Godwyn, vărul ei mai mare, pentru că o avea pe Petranilla drept mamă.

Femeia observă haina cea roşie.

– A cui e asta? întrebă ea. E făcută din stofă italienească din cea mai scumpă!

– Am cumpărat-o pentru Rose, spuse tăticul.

Petranilla se holbă la el pentru câteva clipe. Caris îşi putea da seama că, în mintea ei, îl considera nebun să cumpere o astfel de haină pentru o femeie care nu mai ieşise din casă de un an. Dar se mulţumi să remarce:

– Te porţi foarte frumos cu ea – lucru care putea fi un compliment sau nu.

Tăticului însă nu-i păsa.

– Du-te sus să o vezi, o îndemnă el. O să se mai înveselească.

Caris se îndoia că o vizită din partea mătuşii putea să aibă acest efect, dar Petranilla nu avea asemenea dubii, aşa că urcă scara către dormitorul bolnavei.

Atunci îşi făcu apariţia, pe intrarea dinspre stradă, sora lui Caris, Alice. Aceasta avea 11 ani, fiind cu un an mai mare decât Caris. Îşi aţinti privirile asupra Gwendei şi întrebă:

– Ea cine e?

– Noua mea prietenă, Gwenda, răspunse Caris. O să ia unul dintre căţeluşi.

– Dar l-a luat tocmai pe acela pe care-l voiam eu! protestă Alice.

Nu-şi mai exprimase această preferinţă înainte.

– Ăăă… dar n-ai ales niciodată unul! sări Caris scandalizată. O spui numai din răutate!

– Dar de ce să ia ea unul dintre căţeluşii noştri?

Tăticul interveni:

– Nu acum, rosti el. Oricum, avem mai mulţi căţeluşi decât e nevoie.

– Caris ar fi trebuit să mă întrebe mai întâi pe mine pe care-l vreau!

– Da, aşa e, spuse tăticul, deşi ştia cum nu se poate mai bine că Alice nu făcea decât să caute motiv de ceartă. Să nu se mai întâmple, Caris.

– Bine, tăticule.

Dintr-o cameră alăturată intră bucătăreasa, cu carafe şi căni în mâini. Pe când Caris abia începuse să vorbească, o botezase pe bucătăreasă Tutty – nimeni nu ştia de ce, dar aşa îi rămăsese numele. Tăticul spuse:

– Mulţumesc, Tutty. Luaţi loc la masă, fetelor.

Gwenda ezită, nefiind sigură că invitaţia o includea şi pe ea, dar Caris îi tăcu semn din cap, ştiind că vorbele tăticului fuseseră pentru toate trei – în general, îi invita pe toţi cei prezenţi în câmpul său vizual când se punea masa.

Tutty umplu din nou cu bere cana tăticului, după care le servi pe Alice, pe Caris şi pe Gwenda cu bere îndoită cu apă. Gwenda şi-o bău pe-a ei imediat, cu încântare, iar Caris îşi dădu seama că nu se întâmpla prea des să primească bere: săracii beau de obicei cidru făcut din mere pădureţe.

Apoi bucătăreasa aşeză în faţa fiecăruia câte o felie de pâine

de secară, groasă de-un lat de mână. Gwenda o înşfăcă pe-a ei, iar Caris realiză că fata nu mai mâncase până atunci la masă.

– Aşteaptă, spuse ea încetişor, iar Gwenda aşeză felia de pâine la loc.

Tutty aduse o bucată de şuncă pe un fund de lemn şi un vas cu nişte varză.

Tăticul luă un cuţit mare şi tăie câteva felii de şuncă, aşezându-le pe feliile de pâine care aveau rol de platouri. Gwenda privea cu ochi mari cantitatea de carne pe care o primise. Caris puse cu lingura mai multe frunze de varză peste şuncă.

Menajera, Elaine, coborî scările cu paşi grăbiţi.

– Stăpâna pare să se simtă mai rău, anunţă ea. Doamna Petranilla spune că ar trebui să trimitem după stareţa Cecilia.

– Atunci fugi la stăreţie şi roag-o să vină, zise tăticul.

Slujnica ieşi în fugă.

– Haideţi, mâncaţi, fetelor! le îndemnă tăticul în timp ce-şi înfigea cuţitul într-o felie de şuncă; dar Caris îşi dădu seama că masa nu-i mai făcea nicio plăcere, căci părea să privească undeva în depărtare.

Gwenda mâncă nişte varză şi spuse în şoaptă:

– Asta-i o mâncare din rai.

Caris gustă şi ea. Varza fusese condimentată cu ghimber. Probabil că Gwenda nu mai gustase până atunci vreo mâncare aromată cu ghimber – numai oamenii bogaţi îşi puteau permite să cumpere acest condiment.

Petranilla coborî la parter, puse nişte şuncă pe un platou de lemn şi duse mâncarea la etaj, pentru mămica; se întoarse însă câteva minute mai târziu, cu mâncarea neatinsă. Se aşeză la masă ca să o mănânce ea, iar bucătăreasa îi aduse o felie groasă de pâine.

– Când eram eu mică, eram singura familie din Kingsbridge care avea carne pe masă în fiecare zi, spuse ea. Asta în afară de zilele de post – tata era foarte cucernic. A fost primul negustor de lână din oraş care a stabilit schimburi cu italienii. Acum toţi fac negoţ cu ei, deşi fratele meu Edmund e în continuare cel mai căutat.

Caris îşi pierduse pofta de mâncare şi trebui să mestece îndelung bucata de carne din gură înainte de a o putea înghiţi. Într-un final sosi şi stareţa Cecilia, o femeie măruntică, energică şi cu mişcări liniştitor de autoritare. Alături de ea se afla sora

Juliana, o persoană simplă, cu suflet bun.

Caris se simţi mai bine văzându-le urcând treptele ce duceau spre camera mamei sale – o vrăbiuţă ciripind vesel, cu o găină mergând legănat pe urmele ei. Aveau să o spele pe bolnavă cu apă de trandafiri pentru a-i domoli febra, iar mirosul plăcut avea să îi îmbunătăţească şi dispoziţia.

Tutty aduse nişte mere şi o bucată de brânză. Tăticul curăţă absent un măr, mânuindu-şi cuţitul cu îndemânare. Caris îşi aduse aminte că, atunci când era mai mică, tatăl său îi dădea ei feliuţele de măr curăţat, după care mânca el cojile.

Sora Juliana coborî scara, cu o expresie îngrijorată pe chipul durduliu.

– Stareţa ar vrea ca fratele Joseph să vină să o vadă pe doamna Rose, spuse ea.

Joseph era medicul-şef al mănăstirii: îşi făcuse ucenicia cu maeştrii de la Oxford.

– O să mă duc după el, adăugă ea şi ieşi în fugă pe uşa dinspre stradă.

Tata puse jos mărul curăţat, fără să fi luat măcar o îmbucătură din el.

Caris întrebă:

– Ce-o să se întâmple?

– Nu ştiu, panseluţă. O să plouă? Oare de câte baloturi de lână o să aibă nevoie negustorii florentini? O să se îmbolnăvească vreo oaie? Oare bebeluşul din burta mamei e o fetiţă sau un băieţel cu un picior sucit? Nu se ştie niciodată, nu-i aşa? Asta… se opri, întorcându-şi chipul într-o parte. Asta face totul atât de greu.

Îi întinse mărul. Caris i-l dădu Gwendei, care-l mâncă în întregime, cu tot cu cotor şi seminţe.

Fratele Joseph sosi câteva minute mai târziu însoţit de un asistent pe care Caris îl recunoscu a fi Saul Cap-Alb, numit astfel din cauza părului său – puţinul care-i mai rămăsese după trasarea tonsurii şi care era de un blond-alburiu.

Cecilia şi Juliana veniră la parter, mai mult ca sigur pentru a le face loc celor doi călugări în dormitorul destul de mic al bolnavei. Cecilia se aşeză la masă, dar nu se atinse de mâncare. Avea un chip mic, cu trăsături ascuţite: un nas fin şi ţuguiat, ochi luminoşi şi o bărbie care aducea cu prora unui vapor. Se uită cu ochi curioşi la Gwenda.

– Ei, ei, spuse ea cu un glas voios, cine e fetiţa asta, şi-i

iubeşte ea pe Isus şi pe Maica Sa Sfântă?

Fetiţa răspunse:

– Mă cheamă Gwenda, sunt prietena lui Caris.

Îi aruncă o privire neliniştită lui Caris, ca şi cum s-ar fi temut că era o îndrăzneală prea mare din partea ei să vorbească despre prietenie.

Caris întrebă:

– O s-o facă Fecioara Maria pe mama să se simtă mai bine?

Cecilia ridică din sprâncene.

– O întrebare atât de directă! Şi dacă n-aş fi ştiut, mi-aş fi dat seama imediat că eşti fiica lui Edmund.

– Toată lumea se roagă la Ea, dar nimeni nu se face bine, urmă Caris.

– Şi ştii de ce?

– Poate că de fapt nu ajută pe nimeni şi numai cei puternici se însănătoşesc, iar cei slabi nu.

– Ei, ei, nu spune prostii, o dojeni tăticul. Toată lumea ştie că Maica Sfântă ne ajută.

– Exact, întări Cecilia. Dar e normal ca micuţii să pună întrebări – mai ales cei inteligenţi. Caris, sfinţii sunt întotdeauna puternici, dar unele rugăciuni sunt mai eficiente decât altele. Înţelegi asta?

Caris dădu afirmativ din cap fără nicio tragere de inimă, simţindu-se nu atât convinsă, cât învinsă într-o confruntare de idei.

– Trebuie să vină la şcoala noastră, spuse Cecilia.

Călugăriţele aveau o şcoală destinată fetelor din familiile nobililor şi ale negustorilor bogaţi din oraş. Călugării aveau şi ei o şcoală separată, pentru băieţi.

Pe chipul tăticului se aşternu o expresie de încăpăţânare.

– Rose le-a învăţat pe amândouă fetele să scrie, mormăi el. Iar Caris ştie să socotească la fel de bine ca mine – mă ajută la negustorie.

– Dacă o dai la şcoală, o să înveţe mult mai mult de-atât. Doar nu vrei să-şi petreacă viaţa servindu-te pe dumneata, nu-i aşa?

Petranilla interveni:

– N-are nevoie să înveţe carte. O să facă o căsătorie strălucită. Amândouă surorile vor avea o mulţime de pretendenţi. Fii de negustori, ba chiar fii de cavaleri, toţi vor fi cum nu se poate mai dornici să stabilească o alianţă cu familia noastră. Dar Caris e un copil încăpăţânat: trebuie să avem grijă ca nu cumva

să se irosească fugind cu vreun menestrel fără o para.

Caris observă că Petranilla nu prevedea ivirea niciunui necaz cu Alice, care era mai supusă şi care avea să se mărite probabil cu persoana ce-i era indicată.

Cecilia spuse:

– Poate că Dumnezeu o s-o cheme pe Caris în slujba Sa.

Tăticul rosti morocănos:

– Dumnezeu a chemat deja doi membri ai acestei familii – pe fratele meu şi pe nepotul meu. Aş fi crezut că I-a ajuns.

Cecilia îşi îndreptă privirea către Caris.

– Tu ce crezi? o întrebă. O să ajungi negustoreasă de lână, soţie de cavaler sau călugăriţă?

Ideea de a deveni călugăriţă o umplea de groază pe Caris. Ar fi trebuit să asculte ordinele cuiva în fiecare clipă a existenţei sale. Ar fi fost ca şi cum ar fi rămas copil pentru toată viaţa, cu Petranilla drept mamă. Gândul de a deveni soţia unui cavaler sau a oricui altcuiva părea la fel de rău, pentru că femeile trebuiau să se supună soţilor. Ucenicia pe lângă tatăl ei, urmată de preluarea frâielor afacerii când acesta avea să fie prea bătrân pentru a o mai administra, era cea mai puţin neplăcută dintre alternative, dar, pe de altă parte, nu era tocmai ceea ce visa ea.

– Nu vreau să devin nimic din toate astea, spuse ea.

– Te-ai gândit la ceva care să-ţi placă? insistă Cecilia.

Caris se gândise, deşi nu mai spusese nimănui despre ce era vorba şi, de fapt, nu-şi dăduse seama de importanţa acestui vis până în momentul de faţă; dar ambiţia respectivă părea bine conturată şi brusc ştiu, fără nicio urmă de îndoială, că acela era destinul ei.

– O să ajung doctor, rosti ea.

Urmă un moment de tăcere, după care toţi izbucniră în râs.

Caris se înroşi până în vârful urechilor, fără a-şi da seama ce era atât de amuzant.

Tăticul îşi făcu milă de ea şi spuse:

– Numai bărbaţii pot să se facă doctori. Nu ştiai asta, panseluţă?

Caris era uluită. Se întoarse către Cecilia.

– Dar dumneata?

– Eu nu sunt medic, răspunse măicuţa. Noi, călugăriţele, avem grijă de cei suferinzi, bineînţeles, dar urmăm instrucţiunile bărbaţilor care au studiat aceste lucruri. Călugării, care la rândul lor au învăţat de la maeştri, înţeleg natura şi evoluţia umorilor

corpului, cum se dezechilibrează când apare boala şi cum să le aducă din nou la proporţia corectă pentru a-l însănătoşi pe bolnav. Ştiu din ce venă să lase sânge pentru migrenă, lepră sau senzaţie de sufocare; unde să taie şi să cauterizeze; dacă să pună cataplasme sau să-l spele pe bolnav.

– N-ar putea învăţa asta şi o femeie?

– Poate că da, însă Domnul a orânduit lucrurile altfel.

Caris se simţea copleşită de frustrare văzând cum adulţii apelau la acest truism ori de câte ori nu reuşeau să dea un răspuns. Înainte să poată spune ceva, fratele Saul coborî scările cu un bol plin de sânge şi trecu prin bucătărie în curtea din spate, ca să-l arunce. Această imagine o făcu pe Caris să simtă nevoia imperioasă de a plânge. Toţi doctorii foloseau luarea de sânge ca metodă de tratament, aşa că trebuie să fi fost eficientă, îşi spuse ea; dar, oricum, nu suporta să vadă forţa vitală a mamei sale scursă într-un castron şi aruncată.

Saul se întoarse în camera bolnavei şi, câteva momente mai târziu, el şi Joseph veniră la parter.

– Am făcut tot ce-am putut pentru ea, îi spuse Joseph tăticului pe un ton solemn. Şi-a mărturisit toate păcatele.

Îşi mărturisise păcatele! Caris ştia ce însemna acest lucru. Începu să plângă.

Tăticul scoase şase penny de argint din pungă şi i-i dădu monahului.

– Mulţumesc, frate, rosti el cu glas răguşit.

Când cei doi călugări plecară, călugăriţele se întoarseră la etaj.

Alice se aşeză în poala tăticului şi-şi îngropă faţa în scobitura gâtului lui. Petranilla îi porunci lui Tutty să strângă masa. Gwenda privea totul cu ochi mari. Rămaseră cu toţii la masă, în tăcere, aşteptând.

4

Fratelui Godwyn îi era foame. Îşi mâncase prânzul – o tocană de napi feliaţi cu peşte sărat –, dar nu se săturase. Călugării primeau aproape întotdeauna peşte cu bere slabă la prânz, chiar şi când nu era zi de post.

Nu toţi călugării, evident: stareţul Anthony avea parte de un regim privilegiat. Avea să prânzească deosebit de bine astăzi,

căci stareţa, maica Cecilia, avea să-i fie oaspete. Aceasta era obişnuită cu mâncăruri alese. Călugăriţele, care mereu păreau a avea mai mulţi bani decât călugării, tăiau câte un porc sau o oaie la fiecare câteva zile şi aveau la masă vin gascon.

Sarcina lui Godwyn era să supravegheze pregătirile pentru acest prânz, o muncă dificilă în condiţiile în care stomacul său scotea tot soiul de zgomote. Vorbi cu bucătarul mănăstirii, după care verifică gâsca îndopată din cuptor şi oala cu sos de mere care bolborosea pe foc. Îi ceru chelarului o cană de cidru din butoi şi primi şi o bucată de pâine de secară de la brutărie – veche, căci nu se cocea pâine duminica. Luă talgerele din argint şi pocalele din cufărul cu încuietoare şi le aşeză pe masa din sala casei stareţului.

Stareţul şi stareţa prânzeau împreună o dată pe lună. Mănăstirea de călugări şi cea de călugăriţe erau instituţii separate, cu sedii distincte şi cu surse de venit diferite. Stareţul şi stareţa trebuiau să dea seamă separat episcopului de Kingsbridge. Cu toate acestea, împărţeau catedrala cea mare şi alte câteva clădiri, printre care spitalul, unde primeau de obicei bolnavii şi unde călugării slujeau ca doctori, iar călugăriţele, ca asistente. Aşa că întotdeauna se găseau o mulţime de amănunte de discutat: slujbele din catedrală, pacienţii şi oaspeţii de la spital, chestiunile administrative ale oraşului.

Anthony încerca mereu să o facă pe Cecilia să achite integral nişte costuri care, în mod normal, ar fi trebuit să se împartă egal – ferestrele de sticlă pentru sala capitulară, paturile pentru casa de oaspeţi, zugrăvirea interiorului catedralei, iar de obicei ea era de acord.

Totuşi, discuţia de astăzi avea să se poarte cel mai probabil în jurul chestiunilor politice. Anthony se întorsese cu o zi înainte dintr-o călătorie de două săptămâni la Gloucester, unde asistase la înhumarea regelui Eduard al II-lea, care-şi pierduse tronul în ianuarie şi viaţa în septembrie. Maica Cecilia avea să dorească să audă toate zvonurile care circulau pe acolo – asta în timp ce se prefăcea a fi mai presus de asemenea chestiuni triviale.

Pe Godwyn îl preocupa însă altceva. De când se întorsese stareţul, aşteptase cu nelinişte momentul potrivit pentru a-l întreba care avea să fie viitorul său în mănăstire. Îşi repetase de nenumărate ori ceea ce avea să-i spună, dar nu găsise încă ocazia potrivită pentru a o face. Spera ca aceasta să se ivească în după-amiaza respectivă.

Anthony intră în sală chiar în clipa când Godwyn punea o bucată de brânză şi un castron cu pere pe dulap. Stareţul arăta ca o versiune mai în vârstă a lui Godwyn. Amândoi erau înalţi, cu trăsături regulate şi păr şaten-deschis şi, ca toţi cei din familia lor, aveau ochi verzui, cu irizaţii aurii. Anthony rămase lângă foc – în încăpere era frig, iar clădirea aceea veche lăsa să intre pe alocuri vântul rece de afară. Godwyn îi turnă o cupă de cidru.

– Părinte stareţ, astăzi este ziua mea de naştere, spuse Godwyn în timp ce Anthony lua o înghiţitură din băutură. Am împlinit 21 de ani.

– Aşa este, replică Anthony. Mi-aduc aminte foarte bine ziua în care te-ai născut. Aveam 14 ani. Sora mea, Petranilla, a ţipat ca un bivol sălbatic cu o săgeată în pântece când te-a adus pe lumea asta. Îşi ridică pocalul ca şi cum ar fi toastat, învăluindu-l pe Godwyn într-o privire plină de afecţiune. Iar acum eşti bărbat în toată firea.

Godwyn decise că acela era cel mai bun moment pentru el.

– Sunt la stăreţie de zece ani, începu el.

– Şi asta e mult?

– Da – am fost şcolar, novice şi acum sunt călugăr.

– Doamne Dumnezeule!

– Sper că nu v-am făcut de ruşine pe dumneata şi pe mama.

– Suntem amândoi foarte mândri de tine.

– Mulţumesc. Godwyn înghiţi cu greu. Iar acum vreau să mă duc la Oxford.

Oraşul Oxford era de multă vreme un centru de cultură unde se întâlneau maeştri în teologie, medicină şi drept. Preoţii şi călugării se duceau acolo pentru a studia şi a participa la dezbateri cu profesorii şi cu ceilalţi studenţi ai acestora. În ultimul secol, maeştrii fuseseră reuniţi în cadrul unei instituţii, numită universitate, care avea permisiunea regală de a organiza examene şi de a conferi diplome. Stăreţia Kingsbridge deţinea o filială în oraş, cunoscută sub numele de Colegiul Kingsbridge, unde opt monahi îşi puteau continua traiul de înfrânare şi veneraţie în timp ce studiau.

– Oxford! exclamă Anthony cu o expresie de dezgust şi nelinişte întipărită pe chip. De ce?

– Ca să studiez. Asta trebuie să facă un călugăr.

– Eu n-am fost niciodată la Oxford – şi sunt stareţ.

Era adevărat, însă aceasta îl punea uneori pe Anthony într-o poziţie de inferioritate faţă de colegii săi mai în vârstă.

Sacristanul, vistiernicul şi alţi oficiali monastici – sau obedientiari – absolviseră universitatea şi erau cu toţii medici. Aveau gândirea ageră şi erau versaţi în arta polemicii, iar, prin comparaţie, cuvântările lui Anthony păreau nişte mormăieli primitive, mai ales la canon, întâlnirea zilnică a tuturor monahilor. Godwyn îşi dorea cu ardoare să-şi însuşească şi el acea logică tăioasă şi acea superioritate încrezătoare pe care o observase la cei care studiaseră la Oxford. Nu voia să fie precum unchiul său.

Dar nu putea spune una ca asta.

– Vreau să învăţ, repetă el.

– De ce să înveţi tot soiul de erezii? întrebă plin de dispreţ Anthony. Studenţii de la Oxford pun sub semnul întrebării învăţăturile Bisericii!

– Numai pentru a le înţelege mai bine.

– E o activitate fără niciun scop şi periculoasă pe deasupra.

Godwyn se întrebă de ce se agita atât de mult Anthony. Stareţul nu se arătase niciodată îngrijorat în privinţa ereziei, iar Godwyn nu era câtuşi de puţin interesat de a pune la îndoială doctrina unanim acceptată. Se încruntă.

– Am crezut că dumneata şi mama aveţi ambiţii pentru mine, spuse el. Nu vreţi să avansez, să devin şi eu obedientiar, ba poate într-o zi chiar stareţ?

– Într-un final, da. Dar nu trebuie să pleci din Kingsbridge pentru asta.

„Nu vrei să avansez prea repede, ca nu cumva să te eclipsez pe tine; nu vrei să plec din oraş, ca să mă poţi controla mereu”, îşi spuse Godwyn, într-o străfulgerare revelatorie. Ar fi vrut să fi anticipat împotrivirea aceasta a lui Anthony faţă de planurile sale.

– Nu vreau să studiez teologia, rosti el.

– Dar ce, atunci?

– Medicina. E o parte foarte importantă a muncii noastre de aici.

Anthony strânse din buze. Godwyn văzuse aceeaşi expresie dezaprobatoare şi pe chipul mamei sale.

– Mănăstirea nu-şi poate permite să plătească pentru tine, spuse Anthony. Îţi dai seama că o singură carte costă cel puţin 14 şilingi?

Godwyn fu luat prin surprindere. Ştia că studenţii puteau închiria cărţi, cu pagina, dar nu acesta era cel mai important

lucru aici.

– Şi cu studenţii care sunt deja acolo ce se întâmplă? întrebă el. Pentru ei cine plăteşte?

– Doi sunt susţinuţi de familiile lor, iar unul, de călugăriţe. Stăreţia plăteşte pentru ceilalţi trei, dar nu ne putem permite să mai întreţinem încă un student. De fapt, avem două locuri vacante la colegiu tocmai din lipsa fondurilor.

Godwyn ştia că stăreţia se confrunta cu dificultăţi financiare. Pe de altă parte, beneficia de resurse bogate: mii de hectare de pământ, mori şi iazuri cu peşte, păduri, la care se adăuga venitul enorm de pe urma pieţei din Kingsbridge. Nu-i venea să creadă că unchiul său refuza să-i dea banii necesari pentru a studia la Oxford. Se simţea trădat. Anthony era mentorul său şi, în plus, rudă. Întotdeauna îl tratase preferenţial pe Godwyn faţă de ceilalţi călugări tineri. Dar acum încerca să-l ţină în loc.

– Medicii aduc bani stăreţiei, pledă el. Dacă nu trimiţi tineri la studii, într-un final cei bătrâni vor muri, iar stăreţia va fi mai săracă.

– Dumnezeu o să aibă grijă de noi.

Această banalitate enervantă era răspunsul lui Anthony la orice. De câţiva ani încoace, câştigurile stăreţiei de pe urma Târgului de Lână erau în scădere. Orăşenii îl tot presau pe Anthony să investească în condiţii mai bune pentru negustori – corturi, tarabe, latrine, chiar o clădire pentru încheierea tranzacţiilor –, dar el refuza mereu, susţinând că stăreţia era săracă. Iar când fratele său, Edmund, îi spusese că târgul avea să dispară la un moment dat, Anthony îi răspunsese sec:

– Dumnezeu o să aibă grijă de noi.

Godwyn zise:

– Ei bine, atunci poate că o să aibă grijă şi să fie bani ca să pot studia la Oxford.

– Poate că da.

Godwyn era cuprins de o dezamăgire dureroasă. Simţea un impuls puternic de a pleca din oraşul său natal pentru a respira alt aer. La Colegiul Kingsbridge ar fi trebuit să se supună aceleiaşi discipline monastice, bineînţeles, dar cel puţin, ar fi fost departe de unchiul său şi de mama sa, iar o astfel de perspectivă era destul de ispititoare.

Totuşi, nu era încă pregătit să se recunoască înfrânt.

– Mama o să fie foarte dezamăgită dacă nu mă duc.

Dintr-odată, Anthony păru a nu mai fi în largul său. Nu voia

deloc să stârnească furia temutei sale surori.
– Atunci să înceapă să se roage să facem rost de bani.
– Poate c-o să reuşesc să fac rost din altă parte, spuse Godwyn, improvizând.
– Şi cum ai putea face una ca asta?
Godwyn îşi frământă mintea în căutarea unui răspuns şi, într-un final, avu o străfulgerare de inspiraţie.
– Aş putea face ca dumneata, adică să-i cer maicii Cecilia.
Era posibil. Cecilia îl făcea întotdeauna să se simtă nesigur – putea fi la fel de intimidantă ca Petranilla dar era mai sensibilă la farmecul lui tineresc. Era posibil să se lase convinsă să plătească pentru studiile tânărului călugăr.
Această sugestie îl luă cu totul prin surprindere pe Anthony. Godwyn vedea limpede cum căuta în minte o cale de a obiecta. Dar vorbise până atunci ca şi cum banii reprezentau principalul impediment, iar acum era dificil să-şi schimbe tactica.
În timp ce Anthony ezita, Cecilia intră în încăpere.
Stareţa purta o pelerină grea din lână fină, singurul ei răsfăţ – nu suporta frigul. După ce-l salută pe stareţ, se întoarse către Godwyn.
– Mătuşa ta Rose se simte foarte rău, îl înştiinţă ea. Glasul ei era muzical, însă în acelaşi timp extrem de precis. S-ar putea să nu mai apuce ziua de mâine.
– Domnul fie cu ea. Godwyn simţi un junghi de milă. Într-o familie în care toţi se voiau conducători, Rose era singura care se lăsase condusă. Pornind de la numele ei, s-ar fi putut spune că petalele îi fuseseră cu atât mai fragile, cu cât fuseseră înconjurate de ţepi. Nu e neapărat o surpriză, adăugă el. Dar verişoarele mele, Alice şi Caris, o să se întristeze.
– Din fericire, o au pe mama ta ca să le consoleze.
– Da.
Godwyn îşi spuse că empatia şi puterea de consolare nu erau chiar punctele forte ale Petranillei – se pricepea mai bine la îmbărbătări şi reguli care să te împiedice să dai înapoi în faţa greutăţilor –, dar se abţinu să o corecteze pe stareţă. În loc de asta, îi turnă un pocal de cidru.
– Ţi se pare răcoare aici, maică stareţă?
– E foarte frig, spuse ea sec.
– O să înteţesc focul un pic.
Anthony rosti cu viclenie în glas:
– Nepotul meu, Godwyn, e foarte atent cu dumneata pentru

că vrea să-i plăteşti studiile la Oxford.

Godwyn îi aruncă o privire furioasă. Dacă i s-ar fi dat ocazia, ar fi ticluit un discurs foarte diplomat şi ar fi ales un moment potrivit pentru el. Acum Anthony formulase cererea într-un mod cât se poate de direct şi de brutal.

Cecilia spuse:

– Nu cred că ne permitem să finanţăm încă doi.

Fu rândul lui Anthony să fie surprins.

– Ţi-a mai cerut şi altcineva bani pentru a se duce la Oxford?

– Poate că n-ar trebui să-l dau în vileag, răspunse Cecilia. Nu vreau să fac probleme nimănui.

– Dar nu contează, rosti Anthony cu ţâfnă în glas; apoi se stăpâni şi adăugă: întotdeauna am fost recunoscători pentru generozitatea de care dai dovadă faţă de noi.

Godwyn puse câteva lemne pe foc, după care ieşi. Casa stareţului se afla la nord de catedrală. Claustrul şi toate celelalte dependinţe ale stăreţiei se aflau la sud de biserică. Godwyn traversă tremurând pajiştea de lângă catedrală către bucătăria mănăstirii.

Se gândise că Anthony avea să se eschiveze în ceea ce privea plecarea la Oxford, spunându-i că ar trebui să aştepte până ce avea să fie mai matur sau până ce unul dintre studenţii actuali avea să absolve – asta pentru că Anthony era, prin însăşi natura lui, un chiţibuşar. Dar Godwyn era totuşi protejatul lui şi avusese încredere că, într-un final, unchiul său avea să-l sprijine. Rezistenţa făţişă a lui Anthony îl şocase.

Se întreba cine ar fi putut fi cealaltă persoană care-i ceruse sprijinul stareţei. Din cei 26 de călugări, şase aveau cam vârsta lui Godwyn: putea fi oricare dintre ei. În bucătărie, ajutorul chelarului, Theodoric, deretica pe lângă bucătar. Oare el să fi fost rivalul său la banii Ceciliei? Godwyn îl privi cum punea gâsca pe un talger pe care se afla şi un bol cu sos de mere. Theodoric era suficient de inteligent pentru a studia mai departe. În mod clar putea fi un contracandidat pentru Oxford.

Godwyn purtă tava cu mâncare la casa stareţului, cu inima strânsă de îngrijorare. Dacă Cecilia se hotăra să-l ajute pe Theodoric, nu ştia ce avea să facă. Nu avea niciun plan de rezervă.

Îşi dorea să ajungă stareţ de Kingsbridge într-o zi. Era destul de sigur că se putea achita de această îndatorire mai bine decât Anthony. Iar dacă avea succes ca stareţ, putea să avanseze chiar

mai mult: episcop, arhiepiscop, poate chiar demnitar regal sau consilier. Nu avea decât o idee vagă despre ce ar fi putut face dacă ar fi deţinut o asemenea putere, dar era convins că merita o poziţie superioară în societate. Cu toate acestea, nu existau decât două căi de acces către un astfel de statut. Una din ele era naşterea într-o familie nobilă; cealaltă era educaţia. Godwyn provenea dintr-o familie de negustori de lână: singura sa speranţă era să meargă la universitate. Iar pentru asta avea nevoie de banii Ceciliei.

Aşeză mâncarea pe masă. Cecilia tocmai spunea:

– Dar cum a murit regele?

Godwyn începu să taie gâsca.

– Pot să-ţi ofer o bucată de piept, maică stareţă?

– Da, te rog. A căzut? făcu ea pe un ton sceptic. Din ce spui dumneata, regele pare să fi fost un bătrânel stângaci. Dar n-avea decât 43 de ani!

– Aşa susţin temnicerii.

După ce fusese forţat să abdice, fostul rege fusese ţinut prizonier la castelul Berkeley, cale de vreo câteva zile călare de Kingsbridge.

– A, da, temnicerii, zise Cecilia. Oamenii lui Mortimer.

Nu era deloc de acord cu politica lui Roger Mortimer, contele de March. Nu numai că fusese liderul rebeliunii împotriva lui Eduard al II-lea, dar o şi sedusese pe soţia acestuia, regina Isabela.

Începură să mănânce. Godwyn se întreba dacă avea să mai rămână vreo bucată de carne.

Anthony i se adresă Ceciliei:

– Mi se pare mie sau bănuieşti că a avut loc ceva dubios?

– Bineînţeles că nu, dar alţii aşa cred. Am auzit vorbe că…

– Că a fost asasinat? Ştiu. Dar am văzut cadavrul, gol. Nu exista niciun semn de violenţă pe corpul lui.

Godwyn ştia că n-ar fi trebuit să-i întrerupă, dar nu se putu abţine.

– Umblă vorba că, atunci când a murit regele, ţipetele sale de suferinţă au fost auzite de toţi locuitorii satului Berkeley.

Anthony îi aruncă o privire care-i poruncea să tacă.

– Când e vorba de moartea unui monarh, mereu apar zvonuri.

– Aici nu e vorba pur şi simplu de moartea unui rege, spuse Cecilia. Mai întâi, acesta a fost detronat de către Parlament – ceva ce nu s-a mai întâmplat până acum.

Anthony coborî tonul:

– Motivele erau întemeiate. Erau la mijloc anumite păcate de necurăţenie.

Evitase să vorbească pe şleau, dar Godwyn ştia la ce se referea. Eduard avusese „favoriţi” – o serie de tineri de care se arătase nefiresc de ataşat. Primul dintre ei, Peter Gaveston, primise atât de multă putere şi atâtea privilegii, încât trezise gelozii şi resentimente în rândul baronilor, iar într-un final fusese executat pentru trădare. Dar mai existaseră şi alţii. Oamenii spuneau că nici nu era de mirare că regina îşi luase un amant.

– Nu pot să cred aşa ceva! izbucni Cecilia, care era o susţinătoare înfocată a familiei regale. Poate fi adevărat că nelegiuiţii din pădure se dedau la astfel de practici murdare, dar un bărbat cu sânge regal în vene n-ar putea niciodată să decadă atât de mult. Mai e carne de gâscă?

– Da, spuse Godwyn, ascunzându-şi dezamăgirea.

Desprinse ultimele bucăţi de carne de pe oasele păsării şi i le dădu stareţei.

Anthony continuă:

– Măcar acum nu există nimeni care să conteste dreptul noului rege.

Fiul lui Eduard al II-lea şi al reginei Isabela fusese încoronat sub numele de Eduard al III-lea.

– Are 14 ani şi a fost pus pe tron de către Mortimer, răspunse Cecilia. Oare cine va fi adevăratul conducător?

– Nobilii se bucură că s-a instalat o oarecare stabilitate.

– Mai ales cei care sunt înhăitaţi cu Mortimer.

– Cum ar fi contele Roland de Shiring?

– Părea în culmea fericirii astăzi.

– Doar nu vrei să spui că…

– Că a avut ceva de-a face cu „căderea” regelui? Sigur că nu. Stareţa mâncă şi ultima îmbucătură de carne. Ar fi periculos să exprimi o astfel de idee, chiar şi între prieteni.

– Chiar aşa.

Se auzi o bătaie uşoară în uşă, iar Saul Cap-Alb îşi făcu intrarea. Acesta era de-o seamă cu Godwyn. Oare putea fi chiar el rivalul necunoscut? Era inteligent şi capabil, plus că avea marele avantaj de a fi o rudă îndepărtată a contelui de Shiring; dar Godwyn se îndoia că avea într-adevăr ambiţia de a ajunge la Oxford. Era pios şi timid, genul de om pentru care umilinţa nu reprezenta deloc o virtute, pentru că-i venea în mod firesc. Dar

orice era posibil.
– Un cavaler a sosit la spital cu o rană de sabie, anunţă Saul.
– Interesant, spuse Anthony, dar nu într-atât de neobişnuit încât să justifice întreruperea cinei stareţului cu stareţa.
Pe chipul lui Saul apăru o expresie speriată.
– Vă rog să mă iertaţi, părinte stareţ, se bâlbâi el. Dar a apărut o polemică în ceea ce priveşte tratamentul.
Anthony oftă.
– Ei bine, gâsca s-a terminat, spuse el şi se ridică în picioare.
Cecilia plecă şi ea cu el, iar Godwyn şi Saul îi urmară. Intrară în catedrală pe uşa din transeptul nordic şi străbătură zona de întretăiere cu corpul principal al catedralei, apoi transeptul sudic şi, într-un final, ajunseră la infirmerie. Cavalerul rănit stătea întins pe un pat aflat în apropierea altarului, după cum i se cuvenea unei persoane de rangul său.
Stareţul Anthony scoase un oftat involuntar de surpriză. Timp de câteva clipe, chipul îi trădă surprinderea şi teama, dar îşi recăpătă stăpânirea de sine repede, reuşind să-şi compună o mimică impenetrabilă.
Cu toate acestea, Cecilia observă totul.
– Îl cunoşti pe omul acesta? îl întrebă pe Anthony.
– Cred că da. E sir Thomas Langley, unul dintre oamenii contelui de Monmouth.
Rănitul era un bărbat chipeş de până în 30 de ani, cu umeri laţi şi picioare lungi. Era gol până la brâu, lăsând la vedere un tors musculos zigzagat de o mulţime de cicatrice căpătate în luptele anterioare. Era palid şi părea extenuat.
– A fost atacat pe drum, explică Saul. A reuşit să-şi pună atacatorii pe fugă, dar apoi n-a putut să facă altceva decât să se târască vreo doi-trei kilometri până în oraş. A pierdut mult sânge.
Antebraţul stâng al cavalerului era spintecat de la cot până la încheietură, o tăietură clară, făcută de o sabie ascuţită.
Medicul superior al mănăstirii, fratele Joseph, stătea lângă pacient. Joseph era un bărbat trecut de 30 de ani, mic de statură, cu un nas impunător şi dinţi stricaţi.
– Rana ar trebui ţinută fără pansament şi tratată cu un unguent, ca să facă puroi. În felul ăsta, umorile rele vor fi extrase din organism, iar tăietura se va vindeca din interior către exterior.
Anthony dădu aprobator din cap.
– Şi care e dezacordul?

– Matthew Bărbierul are altă părere.

Matthew era un bărbier-chirurg din oraş. În tot acest timp, rămăsese undeva mai în spate, într-o atitudine plină de respect, dar acum făcu un pas înainte, ţinând în mână trusa din piele în care se aflau bisturiele sale ascuţite şi scumpe. Era un bărbat mic de statură, slab, cu ochi albaştri şi cu o expresie solemnă.

Anthony nu binevoi a-i arunca nicio privire, ci i se adresă lui Joseph:

– Ce caută el aici?

– Cavalerul îl cunoaşte şi a trimis după el.

Anthony îi vorbi lui Thomas:

– Dacă voiai să fii măcelărit, de ce ai venit la infirmeria mănăstirii?

Pe chipul palid al cavalerului flutură fantoma unui zâmbet, dar părea prea obosit ca să rostească vreun răspuns.

Matthew rupse tăcerea, vorbind cu o încredere în sine de-a dreptul surprinzătoare, aparent neafectat de dispreţul manifestat de Anthony:

– Am văzut o mulţime de răni ca astea, părinte stareţ, spuse el. Cel mai bun tratament este şi cel mai simplu: spălăm rana cu vin cald, după care o coasem şi o bandajăm.

În mod evident, nu era atât de respectuos pe cât părea.

Stareţa Cecilia interveni:

– Oare cei doi călugări tineri au vreo părere în această chestiune?

Pe chipul lui Anthony apăru un licăr de exasperare, dar Godwyn îşi dădu seama ce urmărea măicuţa. Era vorba despre un test. Poate că Saul era rivalul său în lupta pentru obţinerea banilor ei.

Problema propusă era uşoară, aşa că Godwyn luă cuvântul primul.

– Fratele Joseph i-a studiat pe maeştrii din vechime, spuse el. Mai mult ca sigur, el are dreptate. Cred că Matthew nu ştie nici măcar să citească.

– Ba ştiu, frate Godwyn, protestă Matthew. Şi am şi o carte.

Anthony izbucni în râs. Ideea că un bărbier ar avea cărţi era de-a dreptul caraghioasă, ca aceea că un cal ar avea pălărie.

– Ce carte?

– *Canonul* lui Avicenna, marele medic islamic. Tradusă din arabă în latină. Şi, încet-încet, am citit-o pe toată.

– Şi tratamentul tău e cel propus de Avicenna?

– Nu, dar…
– Da, bine.
Matthew insistă:
– Dar am învăţat mai multe despre arta vindecării călătorind cu oastea şi tratându-i pe cei răniţi decât din cartea aceea.
Stareţa Cecilia rupse din nou tăcerea:
– Tu ce crezi, Saul?
Godwyn se aştepta ca Saul să dea acelaşi răspuns, astfel încât întrecerea dintre ei să se termine la egalitate. Dar, deşi părea emoţionat şi timid, Saul contrazise tratamentul propus de el:
– S-ar putea ca bărbierul să aibă dreptate, spuse el.
Godwyn era în culmea încântării. Saul îşi continuă argumentarea pentru soluţia greşită:
– Tratamentul propus de fratele Joseph poate fi mai potrivit pentru răni produse de căderi sau loviri, cum se întâmplă să apară pe şantiere, cazuri în care pielea şi carnea din jurul rănii sunt afectate, iar coaserea prematură ar închide umorile rele în organism. Asta e o tăietură curată şi cu cât o vom închide mai repede, cu atât se va vindeca mai curând.
– Prostii, pufni stareţul Anthony. Cum se poate ca un bărbier din oraş să aibă dreptate, iar un călugăr educat nu?
Godwyn îşi reţinu un rânjet triumfător.
În clipa aceea, uşa se deschise brusc şi în încăpere intră un bărbat în straie de preot. Godwyn îl recunoscu pe Richard de Shiring, cel mai tânăr din cei doi fii ai contelui Roland. Mişcarea sa din cap în direcţia stareţului şi a stareţei fu atât de repezită, încât ar fi putut trece drept nepoliticoasă. Merse drept la patul bolnavului şi i se adresă cavalerului:
– Ce dracu' s-a întâmplat?
Thomas ridică slab o mână şi-i făcu semn lui Richard să se apropie. Tânărul preot se aplecă asupra pacientului. Thomas îi şopti ceva la ureche.
Părintele Richard se trase înapoi, ca muşcat de şarpe.
– În niciun caz! strigă el.
Thomas îl chemă din nou, iar procedeul fu repetat: altă şoaptă, încă o reacţie scandalizată. De data asta, Richard întrebă:
– Dar de ce?
Thomas nu-i răspunse.
Richard spuse:

– Ceri ceva ce nu ne stă în putere să-ţi dăm.

Thomas dădu hotărât din cap, ca şi cum ar fi spus: „Ba da, puteţi.”

– Nu ne laşi nicio alternativă.

Thomas îşi mişcă slab capul dintr-o parte în alta.

Richard se întoarse către stareţul Anthony:

– Sir Thomas doreşte să devină călugăr aici, la stăreţie.

Urmă un moment de tăcere surprinsă. Cecilia fu prima care îşi reveni.

– Dar e un om care a trăit până acum în şi prin violenţă!

– Haideţi, au mai existat cazuri, făcu Richard, pierzându-şi bruma de răbdare. S-a mai întâmplat ca un războinic să lase câmpul de luptă şi să caute iertarea păcatelor comise.

– La bătrâneţe poate, spuse Cecilia. Bărbatul acesta n-a împlinit nici 25 de ani. Fuge de vreun pericol. Aţinti o privire stăruitoare asupra lui Richard: Cine-i pune viaţa în pericol?

– Ţine-ţi în frâu curiozitatea, răspunse grosolan Richard. Vrea să devină călugăr, nu călugăriţă, aşa că nu mai e nevoie să pui întrebări suplimentare. Îi vorbea stareţei cu o insolenţă de-a dreptul şocantă, însă fiii de conţi puteau face multe lucruri fără a fi sancţionaţi. Se întoarse către Anthony: Trebuie să-l primeşti.

Stareţul răspunse:

– Mănăstirea e prea săracă pentru a mai primi alţi călugări… asta dacă intrarea lui în rândul nostru nu va fi însoţită de un dar care să acopere costurile traiului său…

– Se vor face aranjamentele necesare.

– Bineînţeles, acesta va trebui să fie în conformitate cu nevoia…

– Se va aranja!

– Foarte bine.

Cecilia era asaltată de tot felul de bănuieli. I se adresă lui Anthony:

– Ştii cumva mai multe despre bărbatul ăsta decât mi-ai comunicat?

– Nu văd de ce ar trebui să-l refuzăm.

– Ce te face să crezi că e vorba de un păcătos care se căieşte cu adevărat?

Toţi îşi aţintiră privirile asupra lui Thomas. Acesta închisese ochii.

Anthony spuse:

– Va trebui să-şi dovedească sinceritatea pe parcursul

noviciatului, ca oricine altcineva.
În mod clar, stareţa nu era deloc mulţumită, dar, de data aceasta, Anthony nu-i cerea ei bani, aşa că nu putea face nimic.
– Atunci ar fi cazul să ne apucăm să-i tratăm rana, rosti ea.
Saul interveni:
– Bolnavul a refuzat tratamentul fratelui Joseph. Tocmai de aceea a trebuit a-l chemăm pe părintele stareţ.
Anthony se aplecă asupra pacientului. Pe un ton ridicat, ca şi cum ar fi vorbit cu cineva surd, îi spuse:
– Vei fi tratat aşa cum zice fratele Joseph. El ştie cel mai bine ce trebuie făcut.
Se părea că Thomas era inconştient.
Anthony se întoarse către Joseph.
– Nu se mai opune.
– Dar ar putea să rămână fără braţ! izbucni Matthew Bărbierul.
– Ai face bine să pleci, îi zise Anthony.
Cu o expresie furioasă, Matthew făcu aşa cum i se ceruse.
Anthony îi spuse lui Richard:
– Poate vrei să vii în casă, să bem câte o cupă de cidru.
– Mulţumesc.
Pe când plecau, Anthony i se adresă lui Godwyn:
– Rămâi aici şi ajut-o pe maica stareţă. Să vii la mine înainte de vecernie, ca să-mi spui cum îi mai merge bolnavului.
În mod normal, stareţul Anthony nu-şi făcea probleme privind evoluţia pacienţilor din infirmerie. Fără îndoială, acesta îi suscita un interes deosebit.
Godwyn urmări cum fratele Joseph aplica unguent pe braţul cavalerului inconştient. Se gândea că, cel mai probabil, îşi asigurase primirea banilor Ceciliei prin oferirea răspunsului corect, dar îşi dorea să obţină acordul ei explicit. Când fratele Joseph termină, iar Cecilia rămase să tamponeze fruntea bolnavului cu apă de trandafiri, îndrăzni să rupă tăcerea:
– Sper că vei privi favorabil cererea pe care ţi-am adresat-o.
Stareţa îi adresă o privire usturătoare.
– Cred că e cazul să-ţi spun că am hotărât să-i dau banii lui Saul.
Godwyn era de-a dreptul şocat.
– Dar am dat răspunsul corect!
– Chiar aşa?
– Doar nu erai de acord cu bărbierul?

Cecilia ridică din sprâncene.

– N-am de gând să mă las interogată de tine, frate Godwyn.

– Îmi cer iertare, se grăbi să spună acesta. Pur şi simplu nu înţeleg.

– Ştiu.

Dacă avea de gând să facă pe misterioasa, atunci orice discuţie era inutilă. Godwyn se îndepărtă, tremurând de frustrare şi de dezamăgire. Îi dădea banii lui Saul! Oare pentru că era rudă cu contele? Godwyn se îndoia că acesta era motivul: Cecilia era prea independentă în gândire pentru aşa ceva.

Într-un final, hotărî că ceea ce înclinase balanţa fusese pietatea de faţadă a contracandidatului său. Dar Saul n-avea în el fibră de conducător.

Ah, câţi bani irosiţi! Godwyn se întreba cum să facă să-i dea vestea mamei sale. Avea să fie furioasă la culme… dar pe cine avea să dea vina? Pe Anthony? Pe el însuşi? Închipuindu-şi mânia mamei sale, Godwyn îşi simţi sufletul luat în stăpânire de un sentiment familiar de spaimă.

Chiar pe când se gândea la ea, o văzu intrând în infirmerie pe uşa din celălalt capăt – o femeie înaltă, cu bust proeminent. Aceasta îi întâlni privirea şi rămase lângă uşă, aşteptând să-i vină în întâmpinare. Godwyn porni către ea cu paşi lenţi, încercând să-şi stabilească exact ce să-i spună.

– Mătuşa ta Rose e pe moarte, rosti Petranilla de îndată ce fiul ei ajunse suficient de aproape.

– Dumnezeu să aibă milă de sufletul ei. Mi-a spus stareţa Cecilia.

– Pari surprins… dar ştiai bine cât de bolnavă este.

– Nu e vorba despre mătuşa Rose. Am primit şi alte veşti proaste. Înghiţi cu greu. Nu pot să plec la Oxford. Unchiul Anthony nu vrea să-mi ofere banii necesari, iar stareţa Cecilia m-a refuzat şi ea.

Spre marea lui uşurare, Petranilla nu izbucni imediat. Cu toate acestea, buzele i se strânseră într-o linie sumbră.

– Dar de ce? întrebă ea.

– El n-are cu ce să plătească, iar ea îl trimite pe Saul.

– Pe Saul Cap-Alb? N-o să fie niciodată mare lucru de capul lui.

– Ei bine, cel puţin o să ajungă medic.

Femeia îl ţintui cu privirea, iar Godwyn se strânse în sine.

– Cred c-ai tratat problema cum nu se poate mai prost, spuse ea. Ar fi trebuit să te consulţi cu mine înainte.

Tânărul se temuse că mama sa va reacţiona astfel.
– Cum poţi să spui asta? protestă el.
– Ar fi trebuit să mă laşi să vorbesc cu Anthony mai întâi. L-aş fi înmuiat eu.
– Tot ar fi putut să refuze.
– Iar tu, înainte să o abordezi pe Cecilia, ar fi trebuit să afli dacă îi mai ceruse cineva bani pentru studii. Apoi ai fi putut să-i zădărniceşti planurile lui Saul.
– Cum?
– Trebuie să aibă o slăbiciune. Puteai s-o afli şi să te asiguri că ajunge la urechile stareţei. Apoi, când ea s-ar fi confruntat cu dezamăgirea asta, puteai să o abordezi cu cererea ta.
Godwyn îşi dădu seama că spusele ei erau cum nu se poate mai înţelepte.
– Nu m-am gândit la asta, recunoscu el, lăsându-şi bărbia în piept.
Pe un ton în care se ghicea o mânie ţinută în frâu, femeia continuă:
– Trebuie să planifici lucrurile astea aşa cum conţii îşi planifică bătăliile.
– Înţeleg acum, rosti el, evitând să-i întâlnească privirea. N-o să repet greşeala asta.
– Sper că nu.
Godwyn îşi îndreptă privirea către ea.
– Ce-o să mă fac acum?
– Eu, una, nu renunţ. Pe chipul ei apăru o expresie bine-cunoscută de hotărâre. O să fac rost de banii necesari, spuse ea.
Godwyn simţi un fior de speranţă, dar nu-şi putea închipui în ce fel se putea achita mama sa de o asemenea promisiune.
– De unde o să-i iei? întrebă el.
– Renunţ la casă şi mă mut cu fratele meu Edmund.
– O să te primească?
Edmund era un bărbat generos, dar uneori apăreau conflicte între el şi sora sa.
– Cred că da. O să fie văduv în curând şi o să aibă nevoie de cineva care să-i administreze gospodăria. Nu că Rose a fost vreodată foarte eficientă în această poziţie.
Godwyn clătină din cap.
– Tot o să ai nevoie de bani.
– Pentru ce? Edmund o să-mi asigure masă şi casă, plus c-o să plătească pentru puţinele lucruri de care-o să am trebuinţă. În

schimb, o să-i conduc servitorii şi o să-i cresc fiicele. Iar tu o să primeşti banii pe care i-am moştenit de la tatăl tău.

Vorbea pe un ton ferm, dar Godwyn putea să observe amărăciunea regretului care îi strâmba un pic conturul buzelor. Ştia foarte bine că toate acestea reprezentau un sacrificiu imens pentru ea. Se mândrea cu independenţa ei. Era una dintre femeile de vază ale oraşului, fiica unui bărbat bogat şi sora unui important negustor de lână, şi îşi preţuia foarte mult statutul. Îi plăcea la nebunie să-i invite pe cetăţenii influenţi din Kingsbridge – atât bărbaţi, cât şi femei – să ia masa la ea şi să închine o cupă dintr-un vin de soi. Acum propunea să se mute în casa fratelui său, să trăiască precum o rudă săracă, să lucreze ca un fel de servitoare şi să depindă de el pentru orice. Era un regres îngrozitor.

– E un sacrificiu prea mare, spuse Godwyn. Nu poţi să faci aşa ceva.

Chipul Petranillei se înăspri şi umerii i se mişcară uşor, ca şi cum s-ar fi pregătit să preia o povară foarte mare.

– O, da, sigur că pot, răspunse ea.

5

Gwenda îi povesti tatălui său totul.

Jurase pe sângele lui Isus că o să păstreze secretul, aşa că acum avea să ajungă în iad, dar îi era mai frică de tatăl ei decât de iad.

Acesta începuse prin a o întreba de unde-l luase pe Skip, căţeluşul cel nou, iar ea fusese nevoită să-i explice cum murise Hop, iar într-un final ieşise la iveală întreaga poveste.

Spre surprinderea ei, nu fusese biciuită. Mai mult, tati păruse chiar încântat. O obligase să-l ducă în luminişul acela din pădure unde avuseseră loc omorurile. Nu fusese uşor să regăsească locul respectiv, dar Gwenda se descurcase până la urmă şi-l condusese la cadavrele celor doi oşteni îmbrăcaţi în livrele verde cu galben.

Mai întâi, tati le deschisese pungile de la brâu. Amândouă conţineau 20–30 de penny. Tati fusese şi mai încântat văzându-le săbiile, care valorau mai mult de câţiva penny. Începuse să-i dezbrace pe cei doi morţi, lucru foarte greu de înfăptuit pentru el, având o singură mână, aşa că o pusese pe Gwenda să-l ajute.

Trupurile neînsufleţite erau stânjenitor de grele şi foarte ciudate la atingere. Tati o obligase să le dea jos tot ce purtau, chiar şi rufăria extrem de murdară.

Tati le înfăşurase armele în haine, făcând ceva ce părea o simplă legătură de zdrenţe. Apoi el şi Gwenda târâseră cadavrele goale înapoi în tufişurile de ienuperi.

Pe când se întorceau în Kingsbridge, tati era într-o dispoziţie foarte veselă. O duse pe Slaughterhouse Ditch, o stradă aflată lângă râu, şi intrară într-o tavernă mare, dar murdară, numită Calul Alb. Îi cumpără Gwendei o cană cu bere şi i-o dădu să o bea cât stătea el de vorbă, undeva în spatele tejghelei, cu hangiul, căruia i se adresa cu „Davey, băiete”. Era a doua oară pe ziua respectivă când Gwenda căpăta bere. Tati apăru din nou după câteva minute, fără a mai avea însă legătura de zdrenţe cu el.

Se întoarseră pe strada principală şi îi regăsiră pe mami, pe Philemon şi pe bebeluş la hanul Bell, aflat lângă porţile stăreţiei. Tati îi făcu cu ochiul lui mami, într-un mod cât se poate de evident, şi îi dădu un pumn de bani pe care să-i ascundă în scutecele copilaşului.

Era cam pe la mijlocul după-amiezii, iar cei mai mulţi vizitatori se întorseseră deja în satele lor de baştină. Se făcuse prea târziu să pornească şi ei spre Wigleigh, aşa că întreaga familie avea să petreacă încă o noapte la han. După cum spunea tati întruna, acum îşi puteau permite o astfel de cheltuială, deşi mami îl avertiză, pe un ton nervos:

– Să nu te audă careva că ai bani!

Gwenda se simţea ostenită. Se trezise devreme şi mersese foarte mult. Acum se întinse pe o bancă şi adormi imediat.

Fu trezită de nişte bocănituri puternice în uşa hanului. Tresărind, deschise ochii şi privi în direcţia zgomotului, pentru a vedea doi oşteni năvălind în încăpere. Iniţial avu impresia că erau fantomele celor doi care fuseseră ucişi în pădure şi îndură câteva clipe de teroare în stare pură.

Apoi îşi dădu seama că era vorba despre alţi bărbaţi, care purtau aceeaşi uniformă – galbenă pe o parte şi verde pe cealaltă. Cel mai tânăr din ei ducea în mână o legătură de zdrenţe care arăta cât se poate de familiar.

Cel mai în vârstă i se adresă direct lui tati:

– Tu eşti Joby din Wigleigh, nu-i aşa?

Inima Gwendei fu prinsă din nou în gheara îngheţată a fricii. Tonul bărbatului trăda o ameninţare reală. Soldatul nu încerca să

se împăuneze, era doar hotărât şi îi lăsa impresia că avea să facă orice pentru a-şi atinge scopul.

– Nu, răspunse tati, minţind automat. N-aţi nimerit pe cine trebuie.

Cei doi îi ignorară spusele. Oşteanul mai tânăr puse legătura pe masă şi o desfăcu. Interiorul acesteia era reprezentat de cele două tunici verde cu galben înfăşurate în jurul a două săbii şi a două pumnale. Îl privi pe tati şi spuse:

– De unde-ai luat astea?

– Nu le-am mai văzut în viaţa mea, jur pe Cruce!

Făcea o mare prostie să tăgăduiască totul, se gândi Gwenda, cuprinsă de teamă: oştenii aveau să scoată adevărul la lumină, aşa cum făcuse el cu ea.

Oşteanul mai în vârstă interveni:

– Davey, proprietarul de la Calul Alb, spune că a cumpărat astea de la Joby Wigleigh.

Glasul i se înăspri, căpătând accente ameninţătoare, iar puţinii oaspeţi din încăpere se ridicară cu toţii de pe locurile lor şi se strecurară cu repeziciune afară din han. Înăuntru rămase numai familia Gwendei.

– Joby a plecat de-aici de-o bucată de vreme, spuse tati disperat.

Bărbatul încuviinţă din cap.

– Cu nevasta, doi copii mărişori şi un bebeluş.

– Da.

Bărbatul se puse în mişcare cu o viteză nebănuită. Apucă tunica lui tati cu o mână fermă şi îl lipi de perete. Mami ţipă, iar bebeluşul începu să plângă. Gwenda observă că bărbatul purta peste palma dreaptă o mănuşă groasă, acoperită cu zale de fier. Acesta îşi trase braţul înapoi şi îl lovi pe tati cu pumnul în stomac.

Mami începu să strige:

– Ajutor! Îl omoară!

Philemon începu să plângă.

Chipul lui tati se făcu livid de durere şi întregul trup i se lăsă moale, dar oşteanul continuă să-l ţină lipit de perete, ca nu cumva să cadă, şi îl lovi din nou cu pumnul, de data aceasta în plină figură. Din nasul şi din gura lui tati ţâşniră picături de sânge.

Gwenda voia să ţipe şi avea gura larg deschisă, dar din gât nu îi ieşea niciun sunet. Credea că tatăl ei era atotputernic – chiar

dacă adesea se întâmpla să se prefacă, din viclenie, a fi slab sau fricos, pentru a-i face pe ceilalţi să-l compătimească sau să li se topească mânia. Acum însă o îngrozea să-l vadă atât de neputincios.

Hangiul apăru în cadrul uşii care făcea legătura cu partea din spate a clădirii. Era un bărbat masiv, de până în 40 de ani. Din spatele lui, scena era urmărită pe furiş de o fetiţă durdulie.

– Ce se întâmplă aici? întrebă el pe un ton autoritar.

Oşteanul nu se uită înspre el.

– Nu te băga, spuse el şi îl izbi pe tati din nou în stomac.

Tati vomită sânge.

– Opreşte-te! strigă hangiul.

Oşteanul ripostă:

– Dar cine te crezi să-mi spui mie ce să fac?

– Sunt Paul Bell, iar asta e casa mea.

– Ei bine, Paul Bell, vezi-ţi de treabă, dacă ţii la pielea ta.

– Presupun că-ţi închipui că poţi să faci tot ce pofteşti câtă vreme porţi livreaua aia.

În glasul lui Paul se simţea o doză consistentă de dispreţ.

– Cam aşa ceva.

– Oricum, ale cui sunt culorile pe care le porţi?

– Ale reginei.

Paul întoarse capul şi rosti peste umăr:

– Bessie, du-te şi adu-l pe John Conetabilul. Dacă tot e să fie ucis un om în hanul meu, măcar să-l am ca martor pe omul legii.

Fetiţa porni imediat.

– N-o să aibă loc niciun omor aici, declară oşteanul. Joby s-a răzgândit. S-a hotărât să mă ducă la locul unde-a tâlhărit două cadavre… nu-i aşa, Joby?

Tati nu mai putea vorbi, dar încuviinţă din cap. Bărbatul îi dădu drumul, iar el se prăbuşi în genunchi, tuşind şi icnind.

Oşteanul îşi aţinti privirile asupra celorlalţi membri ai familiei.

– Şi copilul care-a văzut lupta…?

Gwenda ţipă:

– Nu!

Bărbatul dădu din cap, satisfăcut.

– Fetiţa aia cu faţă de şoarece, evident.

Gwenda fugi către mama ei. Aceasta rosti cu glas pierit:

– Marie, Mamă a lui Dumnezeu, salvează-mi copila!

Bărbatul o înşfăcă pe Gwenda de braţ şi o trase de lângă mama ei fără niciun menajament. Copila ţipă.

– Tacă-ţi fleanca, dacă nu vrei să o încasezi ca ticălosu’ de tac-tu! îi spuse oşteanul cu asprime în glas.

Gwenda îşi încleştă maxilarul, ca să se oprească din ţipat.

– Ridică-te, Joby. Bărbatul îl trase pe tati în aşa fel încât să-l facă să stea în picioare. Adună-te, că acu’ pornim la plimbare niţel.

Cel de-al doilea oştean adună hainele şi armele.

Pe când plecau de la han, mami le strigă înnebunită:

– Faceţi tot ce vă cer!

Cei doi oşteni aveau cai. Gwenda călări în faţa bărbatului mai în vârstă, iar tati fu urcat în aceeaşi poziţie pe celălalt cal. Tati era total neajutorat, gemea întruna, aşa că Gwenda fu cea care-i ghidă, mai ales că-şi amintea drumul foarte clar acum, că-l străbătuse de două ori. Fiind călare, înaintară foarte repede, dar chiar şi aşa, când ajunseră în poiana cu pricina, lumina blândă a după-amiezii era înlocuită treptat de întuneric.

Bărbatul mai tânăr îi ţinu pe Gwenda şi pe tati cât timp conducătorul trase cadavrele camarazilor lor de sub tufişuri.

– Thomas ăla cred că e un luptător de temut, de-a reuşit să-i omoare pe Harry şi pe Alfred, gândi cu voce tare oşteanul mai în vârstă privind cadavrele.

Gwenda îşi dădu seama că oamenii aceia nu ştiau despre existenţa celorlalţi copii care fuseseră martori la evenimente. Ar fi vrut să mărturisească faptul că nu fusese singură şi că Ralph îl omorâse pe unul din oşteni, dar era prea înspăimântată să scoată vreun sunet. Bărbatul îşi continuă şirul gândurilor:

– Aproape că i-a tăiat de tot gâtul lui Alfred. Se întoarse şi o fixă pe Gwenda: S-a zis ceva despre o scrisoare?

– Nu ştiu! răspunse ea, reuşind cu greu să-şi facă glasul audibil. Închisesem ochii pentru că mi-era frică şi n-am reuşit să aud ce spuneau! E adevărat, v-aş spune dac-aş şti!

– Chiar dacă i-ar fi smuls scrisoarea, şi-ar fi luat-o înapoi după ce i-a ucis, îi spuse bărbatul tovarăşului său. Aruncă o privire către copacii din jurul luminişului, ca şi cum scrisoarea s-ar fi putut găsi atârnată printre frunzele uscate. Probabil că o are şi acum asupra lui, la stăreţie, unde nu putem intra decât încălcând sanctitatea mănăstirii.

Al doilea oştean replică:

– Cel puţin putem să raportăm exact ce s-a întâmplat şi să ducem trupurile ca să aibă parte de o înmormântare creştinească.

Dintr-odată, se iscă agitaţie. Tati se smulse din strânsoarea celui de-al doilea oştean şi ţâşni de-a curmezişul luminişului.

Soldatul porni după el, dar fu oprit de tovarăşul său mai în vârstă.

– Lasă-l să se ducă… ce rost mai are să-l omorâm acum?

Gwenda începu să plângă înăbuşit.

– Dar copila? întrebă cel mai tânăr.

Gwenda era cum nu se poate mai sigură că aveau să o ucidă. Nu vedea nimic din cauza lacrimilor şi suspina prea puternic pentru a se mai putea ruga să-i fie cruţată viaţa. Avea să moară şi apoi avea să ajungă în iad. Se mulţumi să-şi aştepte sfârşitul.

– Dă-i drumul, spuse oşteanul mai în vârstă. Nu m-am născut ca să omor fetiţe.

Bărbatul mai tânăr îi dădu drumul şi o împinse. Gwenda se împiedică şi se prăvăli pe jos. Se ridică, îşi şterse ochii astfel încât să poată vedea şi se îndepărtă cu paşi nesiguri.

– Hai, fugi de-aici! strigă bărbatul în urma ei. E ziua ta norocoasă!

Caris nu putea să doarmă. Se ridică din pat şi intră în camera mămicii. Tăticul stătea pe un taburet, privind fix către corpul nemişcat de pe pat.

Ochii mămicii erau închişi, iar chipul îi strălucea în lumina lumânării, din cauza peliculei de transpiraţie care-i acoperea pielea. După câte se părea, abia dacă mai respira. Caris îi luă palma palidă într-a sa: era îngrozitor de rece. O ţinu între mâinile ei, încercând să i-o încălzească.

– De ce i-au luat sânge? întrebă copila.

– Doctorii cred că boala e cauzată uneori de excesul uneia dintre umori. Speră să elimine cantitatea în plus odată cu sângele.

– Dar n-a făcut-o să fie mai bine.

– Nu. De fapt, pare a fi mai rău.

Ochii lui Caris se umplură de lacrimi.

– Şi-atunci de ce i-ai lăsat să facă una ca asta?

– Preoţii şi călugării studiază lucrările filosofilor din vechime. Ştiu mai multe decât noi.

– Nu cred una ca asta.

– E greu să ştii ce să crezi, panseluţă mică.

– Dac-aş fi doctor, aş face numai lucruri care să-i înzdrăvenească pe oameni.

Tăticul nu o asculta. Se uita mai atent la mămica. Se apleacă şi îşi strecură mâna sub pătură, atingându-i pieptul chiar sub sânul stâng. Caris putea vedea conturul palmei mari pe sub ţesătura fină de lână. Tăticul scoase un zgomot scurt din gât, ca şi cum s-ar fi înecat, după care-şi mişcă mâna şi apăsă mai tare. Îşi ţinu câtva timp palma acolo.

Apoi închise ochii.

Păru să cadă cu încetinitorul în faţă, până ce ajunse să stea în genunchi lângă pat, ca şi cum s-ar fi rugat, cu fruntea lui mare lipită de coapsa mămicii şi cu palma apăsându-i în continuare pieptul.

Caris îşi dădu seama că plângea. Era cel mai înfricoşător lucru care i se întâmplase vreodată, mult mai îngrozitor decât vederea unui bărbat ucis în pădure. Copiii plângeau, femeile plângeau, oamenii slabi şi neajutoraţi plângeau, dar tăticul nu plângea niciodată. Caris simţea că lumea avea să se sfârşească în curând.

Trebuia să cheme ajutoare. Lăsă palma rece a mămicii să alunece dintr-a sa pe pătură, unde rămase inertă. Se întoarse în dormitorul ei şi o scutură de umăr pe Alice, care dormea.

– Trebuie să te scoli! îi spuse.

Iniţial, Alice nu voi să-şi deschidă ochii.

– Tăticul plânge! adăugă Caris.

Alice se ridică în capul oaselor.

– Nu se poate, rosti ea.

– Vino!

Alice se dădu jos din pat. Caris îşi luă sora mai mare de mână şi intrară împreună în camera mămicii. Tăticul se ridicase şi acum stătea în picioare, privind fix chipul lipit de pernă, având el însuşi chipul ud de lacrimi.

– Ţi-am spus eu, murmură Caris.

De cealaltă parte a patului se afla mătuşa Petranilla.

Tăticul le zări pe fete în uşă. Îşi părăsi locul de veghe de lângă pat şi veni la ele. Îşi puse câte un braţ pe după umerii lor, le trase lângă el şi le îmbrăţişă.

– Mama voastră a plecat printre îngeri, spuse el încetişor. Rugaţi-vă pentru sufletul ei.

– Fiţi curajoase, fetelor, rosti Petranilla. De-acum încolo, o să fiu eu mama voastră.

Caris îşi şterse lacrimile de la ochi şi îşi ridică privirea către chipul mătuşii sale.

– Ba nu, n-o să fii, spuse ea.

Partea a II-a
8–14 iunie 1337

6

În Duminica Rusaliilor din anul în care Merthin împlinea 21 de ani, o ploaie torenţială se abătu asupra Catedralei Kingsbridge.

Picături mari de apă se izbeau, ricoşând, de acoperişul din plăci de ardezie; jgheaburile erau inundate de pâraie abundente; gurile garguielor deveniseră adevărate fântâni; de-a lungul contraforturilor lunecau văluri succesive de apă, iar torentele năvăleau peste arcade şi de-a lungul coloanelor, udând statuile sfinţilor. Cerul, corpul masiv al bisericii şi oraşul dimprejur erau zugrăvite în infinite nuanţe de cenuşiu ud.

Duminica Rusaliilor comemora momentul în care Duhul Sfânt s-a pogorât asupra discipolilor lui Isus. Fiind a şaptea duminică după Paşte, cădea fie în mai, fie în iunie, la scurt timp după ce mare parte dintre oile din Anglia fuseseră tunse şi, astfel, era şi prima zi a Târgului de Lână de la Kingsbridge.

Trăgându-şi gluga peste frunte într-o încercare absolut inutilă de a-şi menţine faţa la adăpost de apă, Merthin înainta cu greu prin ploaia torenţială. Voia să ajungă la catedrală pentru a asista la slujba de dimineaţă şi nu avea cum să nu treacă prin târg. Pe pajiştea largă care se întindea la vest de biserică, sute de negustori îşi instalaseră tarabele, după care le acoperiseră în mare grabă cu bucăţi de pânză de sac dată cu grăsime sau de stofă bătută de lână, ca să le ferească de ploaie. Negustorii de lână erau figurile principale ale târgului – de la întreprinzătorii mici care colectau producţia din vreo câteva sate până la comercianţii mai mari, ca Edmund, care aveau propriile depozite, pline cu baloturi de lână de vânzare. În jurul lor se înfiinţaseră tarabe secundare, care ofereau cam orice se putea cumpăra pe bani: vin dulce de pe Valea Rinului, brocart de mătase cu fir de aur din Lucca, boluri de sticlă din Veneţia, ghimber şi piper din locuri din Orient ale căror nume puţini puteau să le pronunţe. În sfârşit, mai erau şi comercianţii obişnuiţi, care se îngrijeau de nevoile fireşti ale vizitatorilor şi ale celorlalţi negustori: brutari, berari, cofetari, prezicători şi prostituate.

Negustorii cu tarabe în târg înfruntau ploaia cu vitejie, glumind între ei şi încercând să creeze o atmosferă de carnaval, dar, în mod clar, vremea avea să le afecteze câştigurile. Unii oameni trebuiau să facă afaceri, fie ploaie, fie soare:

cumpărătorii italieni şi flamanzi aveau nevoie de lâna moale englezească pentru a ţine ocupate miile de războaie de ţesut din Florenţa şi din Bruges. Dar clienţii fără nevoi presante aveau să rămână acasă: o nevastă de cavaler avea să decidă că putea să se descurce şi fără nucşoară sau scorţişoară; un ţăran prosper avea să-şi poarte haina cea veche încă o iarnă; un avocat avea să-şi dea seama că ţiitoarea sa nu avea nevoie cu adevărat de un colan de aur.

Merthin nu avea de gând să cumpere nimic. Nu avea niciun ban. Era ucenic, nu primea nicio simbrie şi locuia cu stăpânul său, Elfric Constructorul. Mânca la masa familiei, dormea pe podeaua din bucătărie şi purta hainele vechi ale lui Elfric, dar nu primea niciun fel de plată în bani. În serile lungi de iarnă se ocupa cu sculptarea unor jucării ingenioase pe care le vindea pentru câţiva penny – o cutie de bijuterii cu compartimente secrete, un cocoşel care scotea limba când era apăsat pe coadă dar vara nu avea timp liber, pentru că meşteşugarii lucrau până la căderea întunericului.

Cu toate acestea, perioada sa de ucenicie se apropia de sfârşit. În mai puţin de şase luni, în prima zi a lunii decembrie, avea să devină membru cu drepturi depline în ghilda dulgherilor, la vârsta de 21 de ani. De-abia aştepta.

Porţile mari ale intrării de vest a catedralei erau deschise, pentru a permite accesul miilor de orăşeni şi de vizitatori care aveau să asiste la slujba de azi. Merthin intră, scuturându-şi veşmintele pentru a mai scăpa de excesul de umiditate. Pardoseala de piatră era alunecoasă din cauza apei şi a noroiului. Într-o zi frumoasă, interiorul bisericii era înveselit de razele de soare care intrau pe ferestre asemenea unor suliţe de lumină, dar astăzi totul era mohorât, ferestrele cu vitralii erau foarte slab luminate, iar congregaţia părea un singur organism imens, înfăşurat într-un giulgiu cenuşiu şi ud.

Unde se ducea toată ploaia aceea? În jurul bisericii nu se aflau şanţuri de scurgere. Apa – mii şi mii de galoane – intra pur şi simplu în pământ. Se ducea în jos, din ce în ce mai departe, până se abătea, tot ca ploaie, asupra iadului? Nu. Catedrala era construită pe o pantă. Apa circula prin subteran, scurgându-se de-a lungul dealului, dinspre nord înspre sud. Fundaţiile clădirilor masive din piatră erau gândite în aşa fel încât să lase apa să treacă, pentru că acumularea acesteia era periculoasă. Toată ploaia ajungea, într-un final, în râul aflat la graniţa sudică a

domeniului stăreţiei.

Lui Merthin i se părea că simte năvălirea subterană a apei, felul cum vibraţia ei se transmite prin fundaţii, prin pardoseala de lespezi, până ce devine perceptibilă tălpilor sale.

O căţea mică şi neagră veni iute spre el, dând din coadă şi întâmpinându-l bucuroasă.

– Salutare, Scrap! spuse tânărul şi o mângâie uşor.

Îşi ridică privirea către stăpâna căţeluşei, Caris, iar inima păru să i se oprească o clipă.

Caris purta o pelerină stacojie de lână pe care o moştenise de la mama sa. Era singura pată de culoare în masa cenuşie a congregaţiei. Merthin schiţă un zâmbet larg, fericit să o vadă. Era greu de spus ce anume o făcea atât de frumoasă. Avea o faţă mică, pătrăţoasă, cu trăsături regulate şi senine; părul era şaten mediu şi ochii, verzi cu mici pete aurii. Nu se deosebea prea mult de alte câteva sute de fete din Kingsbridge. Cu toate acestea, îşi purta pălăria într-un unghi jucăuş, ochii îi erau însufleţiţi de o inteligenţă ironică şi îl privea cu un zâmbet poznaş, care promitea încântări nelămurite, dar cum nu se poate mai ispititoare. Merthin o cunoştea de zece ani, dar abia în ultimele luni îşi dăduse seama că era îndrăgostit de ea.

Fata îl trase după un stâlp şi îl sărută pe gură, trecându-şi vârful limbii peste buzele lui.

Se sărutau ori de câte ori aveau ocazia: în biserică, în piaţă, când se întâlneau pe stradă şi – cel mai bun loc dintre toate – când erau la ea acasă şi rămâneau singuri. Merthin trăia pentru momentele acelea. Se gândea la senzaţia dată de săruturile ei înainte să adoarmă şi primele sale gânduri la trezire se îndreptau în aceeaşi direcţie.

O vizita acasă de două-trei ori pe săptămână. Tatăl ei, Edmund, îl simpatiza, deşi nu se putea spune acelaşi lucru şi despre mătuşa ei, Petranilla. Fiind o fire sociabilă, Edmund îl invita adesea pe Merthin să rămână la cină, iar tânărul accepta plin de recunoştinţă, ştiind că era vorba despre bucate mult mai bune decât avea să capete vreodată la masa lui Elfric. El şi Caris jucau şah sau dame, iar uneori se mulţumeau să stea pur şi simplu de vorbă. Îi plăcea să o privească în timp ce spunea câte o poveste sau explica anumite lucruri desenând cu degetele prin aer, cu chipul reflectându-i amuzamentul sau uimirea în timp ce interpreta fiecare rol din relatare. Dar, de cele mai multe ori, Merthin aştepta într-adins acele momente în care putea să-i fure

un sărut.

Tânărul aruncă o privire prin biserică: nimeni nu se uita înspre ei. Îşi strecură mâna în interiorul pelerinei ei şi o atinse prin ţesătura moale a rochiei. Corpul ei era cald. Îi cuprinse sânul în palmă, rotund şi mic. Lui Merthin îi plăcea la nebunie felul în care carnea ei se dăruia apăsării degetelor lui. Nu o văzuse niciodată goală, dar îi cunoştea cum nu se poate mai bine sânii.

În visele lui, mergeau mai departe. În ele, se aflau singuri undeva, într-un luminiş din pădure sau într-un dormitor mare dintr-un castel, şi erau amândoi goi. Dar, în mod ciudat, visele se încheiau întotdeauna cu o secundă prea devreme, chiar înainte de a o pătrunde... şi se trezea plin de frustrare.

„Într-o zi, îşi spunea mereu în gând; într-o zi...”

Nu vorbiseră încă despre căsătorie. Ucenicii nu aveau voie să se căsătorească, aşa că trebuia să aştepte. În mod sigur, Caris se întrebase ce aveau să facă după ce el îşi va fi terminat ucenicia, dar nu-şi exprimase aceste gânduri cu voce tare. Părea perfect mulţumită cu viaţa ei de zi cu zi. Iar el era măcinat de o frică superstiţioasă, care-l împiedica să-i vorbească despre viitorul lor împreună. Se spunea că pelerinii nu trebuie să-şi petreacă prea mult timp planificându-şi călătoria, pentru că ar putea afla de atâtea pericole încât să se decidă, într-un final, să nu mai plece nicăieri.

O călugăriţă trecu pe lângă ei, iar Merthin îşi retrase imediat mâna, plin de vinovăţie, de pe sânul lui Caris; dar călugăriţa nu-i observă. Oamenii făceau tot felul de lucruri în spaţiul vast al catedralei. Anul trecut, Merthin văzuse o pereche dedându-se desfrâului, sprijinită de peretele culoarului dinspre sud, profitând de întunericul din timpul slujbei din Ajunul Crăciunului – cu toate că ar fi putut să fie descoperită şi alungată din biserică pentru asta. Se întrebă dacă el şi Caris ar fi putut sta aici pe parcursul slujbei, prostindu-se cu discreţie.

Dar ea avea alte gânduri.

– Hai să mergem în faţă, spuse fata.

Îl luă de mână şi-l conduse prin mulţime. Merthin constată că pe mulţi dintre cei prezenţi nu-i mai văzuse niciodată: Kingsbridge era unul dintre cele mai mari oraşe din Anglia, având aproximativ 7000 de locuitori, aşa că nimeni nu putea să-i cunoască pe toţi. O urmă pe Caris până la întretăierea naosului cu transepturile. Ajunşi aici, dădură de o barieră de lemn care bloca intrarea în capătul estic, unde se afla corul, un spaţiu

rezervat clerului.

Merthin îşi dădu seama că stătea chiar lângă Buonaventura Caroli, cel mai important dintre negustorii italieni, un bărbat solid, îmbrăcat cu o haină dintr-o stofă groasă de lână, împodobită cu broderii complicate. Acesta se trăgea din Florenţa – despre care se spunea că este cel mai frumos oraş din lumea creştină, de peste zece ori mai mare decât Kingsbridge –, dar acum locuia în Londra, administrând afacerile importante pe care familia sa le avea cu producătorii englezi de lână. Familia Caroli era atât de bogată, încât împrumuta bani chiar şi regilor, dar Buonaventura era prietenos şi modest, deşi oamenii spuneau că, atunci când era vorba despre afaceri, putea să fie de neînduplecat.

Caris îl salută pe negustor într-un mod degajat şi familiar: italianul era găzduit în casa lor. Bărbatul dădu prietenos din cap înspre Merthin, deşi probabil că-şi dăduse seama, după vârsta şi hainele lui Merthin, că acesta nu era decât un ucenic.

Buonaventura cerceta arhitectura.

– Vin la Kingsbridge de cinci ani încoace, spuse el făcând conversaţie pe un ton relaxat, dar până azi nu am observat că ferestrele transepturilor sunt mult mai mari decât cele din restul bisericii.

Aceste cuvinte fură rostite într-o franceză amestecată cu câteva cuvinte din dialectul italian din regiunea Toscana.

Lui Merthin nu-i era deloc greu să-l înţeleagă. Ca majoritatea fiilor de cavaleri, vorbise franceză normandă în familie, engleză cu tovarăşii de joacă şi putea ghici înţelesul multor cuvinte italieneşti pentru că învăţase latină la şcoala de la mănăstire.

– Pot să-ţi explic de ce sunt aşa, îi spuse el italianului.

Buonaventura ridică din sprâncene, surprins că un ucenic putea avea asemenea cunoştinţe.

– Catedrala a fost construită acum 200 de ani, când aceste ferestre înguste, în ogivă, ale transepturilor erau ceva nou şi cu totul revoluţionar. Merthin făcu o scurtă pauză, după care continuă: Apoi, 100 de ani mai târziu, episcopul a vrut să se construiască un turn mai înalt şi a refăcut şi transepturile tot atunci, punând nişte ferestre mai mari, care ajunseseră să fie la modă la vremea respectivă.

Buonaventura era de-a dreptul impresionat.

– Şi cum de ştii toate lucrurile astea?

– În biblioteca mănăstirii se află o istorie a stăreţiei, numită

Cartea lui Timothy, în care se povesteşte cum a fost construită catedrala. Mare parte din ea a fost scrisă pe vremea marelui stareţ Philip, iar mai apoi au apărut adăugiri ale altor autori. Am citit-o pe când mergeam la şcoala călugărilor.

O clipă, Buonaventura se uită atent la Merthin, ca şi cum ar fi vrut să-i memoreze chipul, după care spuse în treacăt:

– E o clădire frumoasă.

– În Italia clădirile sunt altfel?

Merthin era avid să afle lucruri despre ţările străine, despre viaţa de acolo în general şi despre arhitectură în special.

Pe chipul lui Buonaventura apăru o expresie gânditoare.

– Cred că principiile de bază ale zidăriei sunt aceleaşi peste tot. Dar în Anglia nu am văzut niciodată domuri.

– Ce e un dom?

– Un acoperiş rotund, ca o jumătate de minge.

Merthin era de-a dreptul uluit.

– N-am auzit niciodată de aşa ceva! Cum se construieşte?

Buonaventura izbucni în râs.

– Tinere, eu sunt negustor de lână. Pot să-mi dau seama dacă un balot de lână provine de la nişte oi din Catswold sau de la unele din Lincoln doar dacă frec un pic fibrele între degetul mare şi cel arătător, dar nu pot să-ţi spun nici cum se construieşte un coteţ pentru găini, cu atât mai puţin un dom.

Stăpânul lui Merthin, Elfric, sosi şi el. Era un bărbat înstărit şi purta haine scumpe, dar acestea arătau întotdeauna de parcă ar fi aparţinut altcuiva. Linguşitor din fire, îi ignoră pe Caris şi pe Merthin, dar se înclină adânc în faţa lui Buonaventura, rostind:

– Suntem onoraţi să vă avem din nou în oraşul nostru, domnule.

Merthin se îndepărtă.

– Câte limbi crezi că există pe lume? îl întrebă Caris.

Mereu spunea asemenea nebunii.

– Cinci, îi răspunse Merthin fără să se gândească.

– Nu! Hai, fii serios, făcu ea. Avem engleza, franceza şi latina… deci trei. Apoi florentinii şi veneţienii vorbesc diferit, deşi există nişte cuvinte comune…

– Ai dreptate, zise el, intrând în joc. Deja avem cinci. Şi mai e şi flamanda.

Puţini oameni erau în stare să desluşească graiul negustorilor care veneau în Kingsbridge din oraşele din Flandra, unde existau ţesătorii: Ypres, Bruges, Gent.

– Şi daneza.

– Arabii au şi ei limba lor, iar când scriu nici măcar nu folosesc aceleaşi litere ca noi.

– Iar maica Cecilia mi-a zis că toţi barbarii au limbile lor şi că niciunul nu ştie să scrie… scoţienii, galezii, irlandezii şi probabil şi alţii. Aşa ajungem la 11 şi e foarte posibil să existe popoare de care noi nici n-am auzit!

Merthin zâmbi larg. Caris era singura persoană cu care putea discuta asemenea lucruri. Dintre prietenii lor de aceeaşi vârstă, niciunul nu putea înţelege fiorul care-i cuprindea când îşi închipuiau popoare străine şi felul în care trăiau acestea. Se-ntâmpla ca ea să pună o întrebare oarecare: Cum o fi să trăieşti la marginea lumii? Oare preoţii se înşală în ceea ce spun despre Dumnezeu? De unde ştim că nu visăm chiar acum? Imediat se lansau într-o călătorie speculativă, întrecându-se în a spune cele mai ciudate lucruri.

Hărmălaia din biserică se potoli dintr-odată, iar Merthin observă că monahii atât bărbaţi, cât şi femei se aşezau. Conducătorul corului, Carlus Orbul, intră ultimul. Deşi nu putea să vadă, acesta mergea fără niciun ajutor prin biserică şi prin clădirile monastice, mişcându-se încet, dar la fel de plin de încredere ca un om cu vederea neafectată, cunoscând foarte bine amplasamentul fiecărui stâlp şi al fiecărei lespezi de piatră. Acum intonă câteva note cu glasul său plăcut, de bariton, iar corul începu să cânte un imn.

Deşi nu-şi exprima părerile, Merthin îi privea pe oamenii bisericii cu un oarecare scepticism. Preoţii deţineau o putere care nu era întotdeauna egalată de cunoştinţele pe care le aveau – cam la fel ca stăpânul său, Elfric. Cu toate acestea, îi plăcea să meargă la biserică. Slujbele îi induceau un fel de transă. Muzica, arhitectura şi incantaţiile în latină îl vrăjeau şi se simţea de parcă ar fi dormit cu ochii deschişi. Încă o dată, avu senzaţia ciudată că putea simţi curgerea apei de ploaie mult sub picioarele sale.

Îşi plimbă privirea peste cele trei niveluri ale naosului – arcada, galeria şi luminatorul. Ştia că acele coloane fuseseră făcute prin suprapunerea unor blocuri de piatră, dar dădeau impresia de tot unitar, cel puţin la prima vedere. Blocurile de piatră erau cioplite în aşa fel încât fiecare coloană părea un buchet de tije verticale. Urmări fascinat felul în care se ridica spre plafon unul dintre cei patru pilaştri gigantici de la întretăierea naosului cu transepturile: de la baza pătrată până în

locul unde una dintre tije se despărţea de celelalte, pornind spre nord pentru a forma o arcadă care traversa culoarul lateral, apoi şi mai sus, la nivelul tribunei, unde o alta pornea spre vest pentru a forma arcada galeriei, iar la următorul nivel se despărţea o alta pentru a da naştere unei arcade a luminatorului, până ce, într-un final, tijele rămase se separau precum corolele unor flori prinse în acelaşi buchet şi deveneau nervurile curbate ale bolţii aflate cu mult deasupra capului său. Din cheia de boltă aflată în cel mai înalt punct al tavanului, Merthin îşi lăsă privirea să alunece înapoi, de-a lungul unei nervuri care se unea cu un pilastru simetric, aflat în celălalt colţ al spaţiului de întretăiere.

În timp ce făcea asta, se întâmplă ceva ciudat. Pentru o fracţiune de secundă, vederea parcă i se împăienjeni şi avu impresia că partea estică a transeptului se mişcase.

Apoi se auzi un fel de vuiet, atât de jos încât era aproape imperceptibil, iar pardoseala se cutremură, ca şi cum undeva prin apropiere s-ar fi prăbuşit un copac.

Vocile cântăreţilor deveniră mai şovăitoare.

În zidul sudic al corului se ivi o crăpătură, chiar lângă pilastrul la care se uitase Merthin.

Ca prin vis, acesta se întoarse către Caris. Văzu cu coada ochiului cum în zona corului şi a întretăierii naosului cu transepturile începeau să cadă blocuri de piatră. Apoi totul se transformă într-o avalanşă de zgomote: femei ţipând, bărbaţi strigând şi bufniturile asurzitoare ale pietrelor uriaşe izbindu-se de pardoseală. Totul se succedă pe parcursul a câteva clipe, care păreau a trece cu o încetineală stranie. Când tăcerea coborî asupra catedralei, Merthin îşi dădu seama că o strângea la piept pe Caris, cu braţul stâng petrecut pe după umerii ei, iar cel drept apărându-i capul. Trupul său era plasat între ea şi locul în care o parte din biserică zăcea în ruină.

Era un adevărat miracol că nimeni nu-şi pierduse viaţa.

Cele mai mari pagube se produseseră pe culoarul sudic al corului, unde nu se aflase niciun om în timpul slujbei. Congregaţia nu avea acces în zona corului, iar clericii stătuseră cu toţii în mijlocul acesteia. Câţiva călugări scăpaseră la mustaţă de blocurile care se prăbuşeau, ceea ce nu făcea decât să dea apă la moară discuţiilor despre natura miraculoasă a evenimentelor, însă alţii se aleseseră cu tăieturi şi vânătăi serioase cauzate de aşchiile de piatră în cădere. Membrii

congregaţiei nu suferiseră decât vreo câteva zgârieturi. Bineînţeles, fuseseră cu toţii protejaţi de puterile supranaturale ale Sfântului Adolphus, ale cărui moaşte erau păstrate sub altar şi printre ale cărui minuni înfăptuite se numărau vindecarea unor bolnavi şi salvarea mai multora de la moarte. Dar chiar şi aşa, cam toţi erau de acord că Domnul le dăduse un avertisment oamenilor din Kingsbridge. Nimeni nu putea spune clar însă de ce anume era legat acest avertisment.

O oră mai târziu, patru bărbaţi cercetau pagubele. Fratele Godwyn, vărul lui Caris, era sacristan, responsabil cu clădirea bisericii şi cu toate comorile sale. În subordinea sa, cu funcţia de matricularius, responsabil cu operaţiunile de construcţie şi de reparaţie, era fratele Thomas, cel care, până în urmă cu zece ani, fusese sir Thomas Langley. Contractul pentru lucrările de întreţinere a catedralei fusese obţinut de Elfric, dulgher prin pregătire, dar care se ocupa cu tot ceea ce ţinea de operaţiunile de construcţie. Iar Merthin se ţinea şi el de grup, în calitate de ucenic al lui Elfric.

Capătul estic al bisericii era împărţit, prin nişte stâlpi, în patru secţiuni numite travee. Prăbuşirea afectase cele două travee aflate cel mai aproape de întretăierea naosului cu transepturile. Bolta de piatră a culoarului dinspre sud fusese distrusă complet în prima travee şi doar parţial într-a doua. În zidul galeriei, acolo unde se afla tribuna, apăruseră crăpături, iar montanţii de piatră de la ferestrele luminatorului căzuseră.

Elfric spuse:

– Mortarul n-a fost suficient de legat, de aceea s-a prăbuşit bolta, iar asta, la rândul său, a determinat crăpăturile de la nivelurile superioare.

Această explicaţie nu i se părea deloc corectă lui Merthin, dar tânărul nu avea încă o variantă mai bună.

Merthin nu-l putea suporta pe stăpânul său. Iniţial, fusese dat ucenic la tatăl lui Elfric, Joachim, un constructor foarte experimentat, care lucrase la înălţarea mai multor biserici şi poduri din Londra şi din Paris. Bătrânului îi plăcea la nebunie să-i explice lui Merthin ştiinţa zidăriei – ceea ce meşterii numeau „mistere”, care erau de cele mai multe ori formule aritmetice folosite la construcţii, cum ar fi proporţia dintre înălţimea unei clădiri şi adâncimea fundaţiei necesare. Lui Merthin îi plăcea să lucreze cu numere şi absorbea ca un burete tot ce îi spunea Joachim.

Apoi meşterul Joachim murise, iar Elfric îi luase locul. Acesta era de părere că principalul lucru pe care trebuia să-l înveţe un ucenic era supunerea. Lui Merthin îi venea greu să accepte un astfel de regim, aşa că Elfric îl pedepsea dându-i mai puţin de mâncare, haine mai subţiri şi îl punea să muncească în aer liber pe timp de îngheţ. Ca un factor agravant, fiica durdulie a lui Elfric, Griselda, care era de-o vârstă cu Merthin, era mereu bine hrănită şi îmbrăcată cu haine călduroase.

În urmă cu trei ani, soţia lui Elfric murise, iar acesta se căsătorise cu Alice, sora mai mare a lui Caris. Oamenii credeau că Alice era cea mai drăguţă din cele două surori şi era adevărat că avea trăsături mai regulate, dar îi lipseau apucăturile fascinante ale lui Caris, iar lui Merthin i se părea de-a dreptul plictisitoare. Dintotdeauna Alice păruse a-l plăcea pe Merthin aproape la fel de mult ca sora sa, aşa că el sperase că avea să-l facă pe Elfric să-l trateze mai bine. Dar se întâmplă exact pe dos. Alice părea să creadă că era datoria ei conjugală să i se alăture lui Elfric în chinuirea lui Merthin.

Tânărul ştia că mulţi alţi ucenici sufereau acelaşi tratament, dar strângeau din dinţi, pentru că ucenicia era singura cale de a-şi face un nume în nişte meserii bine plătite. Ghildele aveau grijă să nu primească în rândurile lor autodidacţi. Nimeni nu putea lucra într-un oraş dacă nu făcea parte dintr-o ghildă. Chiar şi un preot, un călugăr sau o femeie care voiau să facă negoţ cu lână sau să facă bere pentru vânzare trebuiau să intre într-o astfel de asociere profesională. Iar în afara oraşelor nu prea era rost de câştig: ţăranii îşi construiau casele şi-şi coseau veşmintele singuri.

La sfârşitul uceniciei, cei mai mulţi băieţi rămâneau cu stăpânii lor, practicându-şi meşteşugul în schimbul unui salariu. Puţini dintre ei ajungeau tovarăşi cu meşterii care-i şcoliseră, pentru ca, într-un final, să preia afacerea după moartea acestora. Dar pe Merthin nu avea să-l aştepte o asemenea soartă. Îl ura prea mult pe Elfric pentru a face asta. Avea să plece imediat ce putea.

– Haideţi să privim lucrurile de undeva de sus, sugeră Godwyn.

Se îndreptară către capătul estic al bisericii. Elfric spuse:

– Mă bucur că te-ai întors de la Oxford, frate Godwyn. Dar probabil că-ţi lipseşte tovărăşia învăţaţilor de-acolo.

Godwyn încuviinţă printr-o mişcare din cap.

– Maeştrii sunt cu adevărat uimitori.

– Iar ceilalţi studenţi... Îmi închipui că sunt nişte tineri cu totul ieşiţi din comun. Deşi se-aud şi poveşti despre anumite comportamente necuviincioase.

Godwyn arboră o mină îndurerată.

– Mă tem că unele dintre aceste poveşti sunt adevărate. Când un călugăr sau un preot tânăr pleacă de-acasă pentru prima oară, poate cădea în ispită.

– Şi totuşi... suntem norocoşi să avem oameni cu educaţie universitară aici, în Kingsbridge.

– Eşti foarte bun să spui una ca asta.

– Ah, nu e decât adevărul.

Merthin ar fi vrut să strige: „Tăceţi odată, pentru numele lui Dumnezeu!” Dar aşa făcea Elfric mereu. Era un meşter slab, nu avea precizie în lucru şi nici discernământ, dar ştia cum să intre în graţiile superiorilor. Merthin îl urmărise linguşindu-i de nenumărate ori – asta pentru că Elfric putea fi la fel de fermecător cu oamenii de la care urmărea să obţină ceva pe cât de grosolan se purta cu cei care nu-i puteau oferi nimic.

Merthin era mai surprins însă de Godwyn. Cum de nu vedea un om inteligent şi educat adevărata natură a lui Elfric? Poate că aceasta nu era atât de evidentă pentru cei care deveneau obiectul complimentelor sale.

Godwyn deschise o uşă mică şi îi conduse pe o scară îngustă, în spirală, aflată în interiorul peretelui. Merthin era plin de entuziasm. Îi plăcea foarte mult să circule prin pasajele secrete ale catedralei. De asemenea, era curios în ceea ce privea prăbuşirea zidului şi dorea cu ardoare să afle ce anume o determinase.

Culoarele laterale erau nişte structuri cu un singur nivel care se întindeau de-o parte şi de alta a naosului bisericii. Erau acoperite cu bolţi cu nervuri. Deasupra arcadei, un acoperiş înclinat pornea de la marginea exterioară a culoarului până la baza luminatorului. Sub acest acoperiş înclinat se afla un spaţiu gol, de formă piramidală, baza sa fiind reprezentată de partea convexă, numită extrados, a bolţii culoarului. Cei patru bărbaţi urcară către acest spaţiu gol pentru a analiza stricăciunile de sus.

Acest spaţiu era luminat cu ajutorul unor ferestre care făceau legătura cu interiorul bisericii, iar Thomas avusese grijă să aducă o lampă cu ulei. Primul lucru pe care-l observă Merthin fu bolta

care, văzută de sus, nu era identică în fiecare travee. Partea aflată în capătul dinspre est forma o curbă uşor mai plată decât cea din traveea următoare, iar cealaltă – parţial distrusă – arăta ca şi cum fusese la rândul ei diferită.

Porniră de-a lungul extradosului, păşind cu grijă pe partea unde bolta era mai rezistentă, până ce ajunseră suficient de aproape de porţiunea prăbuşită. Bolta era construită în acelaşi mod ca restul bisericii, din pietre unite cu mortar, numai că pietrele din tavan erau foarte subţiri şi uşoare. La punctul de pornire, bolta se înălţa aproape vertical, dar, pe măsură ce înainta, se curba înspre interior, până ce întâlnea arcul simetric care pornea din partea opusă.

Elfric spuse:

– Ei bine, primul lucru pe care trebuie să-l facem este, bineînţeles, să reconstruim porţiunea de boltă care acoperă primele două travee ale culoarului lateral.

Thomas răspunse:

– De mult n-a mai construit cineva din Kingsbridge o boltă cu nervuri. Se întoarse către Merthin: Poţi să faci tu cofrajul?

Merthin ştia la ce se referea. La marginea bolţii, unde zidăria se înălţa aproape vertical, blocurile de piatră erau susţinute prin propria greutate, dar mai sus, pe măsură ce structura se arcuia, era nevoie de ceva care să o sprijine până se usca mortarul. Cea mai firească metodă era să se construiască un cadru de lemn, numit cofraj, şi să se aşeze pietrele pe acesta.

Era o sarcină destul de dificilă pentru un dulgher, întrucât linia curburii trebuia să fie precisă. Thomas cunoştea calitatea lucrărilor lui Merthin, deoarece supraveghease îndeaproape reparaţiile pe care le făcuseră Elfric şi ucenicul său la catedrală, în decursul mai multor ani. Cu toate acestea, fratele Thomas dăduse dovadă de lipsă de tact să i se adreseze ucenicului, şi nu meşterului, iar Elfric reacţionă fără întârziere.

– Sub supravegherea mea se descurcă, da, spuse el.

– Pot să fac cofrajul, replică Merthin, gândindu-se deja la modul în care cadrul avea să fie susţinut de schelărie şi la amplasarea platformei pe care vor trebui să stea zidarii. Dar această boltă n-a fost ridicată cu ajutorul unui cofraj.

– Nu spune prostii, băiete, interveni Elfric. Bineînţeles că aşa a fost făcut. Tu nu ştii nimic despre asta.

Merthin ştia că nu era deloc un lucru înţelept să se contrazică cu stăpânul său. Pe de altă parte, peste o jumătate de an avea

să concureze cu acesta pentru lucrări şi avea nevoie ca oamenii, printre care şi fratele Godwyn, să creadă în competenţa sa. De asemenea, dispreţul din tonul lui Elfric îl iritase, aşa că simţea o dorinţă irezistibilă de a-i demonstra că se înşela.

– Uitaţi-vă la extrados, spuse el plin de indignare. După ce terminau o travee, mai mult ca sigur că meşterii zidari ar fi folosit acelaşi cofraj şi pentru următoarea. Într-un astfel de caz, toate secţiunile bolţii ar avea aceeaşi curbură. În realitate, fiecare e altfel.

– În mod evident, n-au refolosit cofrajul, ripostă iritat Elfric.

– De ce n-ar fi făcut-o? insistă Merthin. Oricine ar fi vrut să facă economie la lemn şi, bineînţeles, la salariile dulgherilor pricepuţi, care sigur nu erau de neglijat.

– Oricum, nici nu e posibil să construieşti bolţi fără cofraje de lemn.

– Ba da, se poate, rosti Merthin. Există o metodă…

– Destul, îl întrerupse Elfric. Eşti aici ca să înveţi, nu să ne dai lecţii.

Godwyn interveni:

– O secundă, Elfric. Dacă băiatul are dreptate, stăreţia ar putea economisi o groază de bani. Îşi aţinti privirea asupra lui Merthin: Ce aveai de gând să spui?

Ucenicul aproape că-şi dorea să nu fi deschis subiectul. Avea să plătească scump pentru asta mai târziu. Dar acum nu mai avea cum să dea înapoi. Dacă făcea asta, ceilalţi ar fi crezut că nu ştia despre ce vorbea.

– E descrisă într-o carte din biblioteca mănăstirii şi e foarte simplă, spuse el. Pe măsură ce se aşază fiecare bloc de piatră, se trece o frânghie peste el. Un capăt al acestei frânghii e legat de perete, iar de celălalt se atârnă o bucată de lemn. Frânghia formează un unghi drept peste marginea pietrei şi o face să nu alunece pe patul de mortar şi să cadă.

O clipă, peste grup se aşternu tăcerea. Cu toţii se concentrau, încercând să vizualizeze acest aranjament. Apoi Thomas încuviinţă din cap.

– S-ar putea să meargă, spuse el.

Chipul lui Elfric vădea o furie intensă.

Godwyn era curios.

– Despre ce carte vorbeşti?

– Se numeşte *Cartea lui Timothy,* îi răspunse Merthin.

– Am auzit de ea, dar n-am studiat-o niciodată. În mod

evident, ar trebui s-o fac. După aceea, Godwyn li se adresă celorlalţi: Am văzut destul?

Elfric şi Thomas dădură afirmativ din cap. În timp ce bărbaţii părăseau spaţiul îngust, Elfric mormăi numai pentru urechile lui Merthin:

– Îţi dai seama că, din cauza vorbelor tale, rămânem fără câteva săptămâni de muncă? Pun rămăşag că n-o să faci una ca asta când o să lucrezi pe cont propriu.

Merthin nu se gândise la asta. Elfric avea dreptate: dovedind că nu era nevoie de cofraj, pierduse el însuşi o lucrare. Dar modul de gândire al lui Elfric avea ceva profund greşit: nu era drept să laşi pe cineva să cheltuiască bani inutil, doar ca să ai de muncă. Merthin nu voia să-şi câştige traiul din înşelarea celorlalţi.

Coborâră pe scara în spirală şi ajunseră în zona corului. Elfric i se adresă lui Godwyn:

– O să te vizitez mâine cu o estimare a preţului lucrării.

– Bine.

Elfric se întoarse apoi către Merthin.

– Tu rămâi aici şi numără pietrele bolţii de la culoarul lateral. După aceea vii acasă şi-mi spui rezultatul.

– Da.

Elfric şi Godwyn plecară, dar Thomas rămase pe loc.

– Te-am băgat în bucluc, remarcă el.

– Încercai să mă pui în valoare.

Călugărul ridică din umeri şi făcu un gest care părea să spună: „Ce poţi să faci?” cu braţul său drept. Braţul stâng îi fusese amputat din cot în urmă cu zece ani, după ce rana căpătată în bătălia la care fusese martor Merthin se infectase.

Foarte rar se întâmpla ca Merthin să se gândească la întâmplările acelea ciudate din pădure – se obişnuise să-l vadă pe Thomas în rasa de călugăr –, dar acum şi le aminti: oştenii, copiii ascunşi în tufiş, arcul şi săgeata, scrisoarea îngropată. Thomas era mereu bun cu el, iar Merthin credea că asta se datora celor întâmplate în ziua respectivă.

– N-am spus nimănui despre scrisoarea aceea, zise el încet.

– Ştiu, răspunse Thomas. Dac-ai fi făcut-o, ai fi mort acum.

Cele mai multe oraşe mari erau conduse de o ghildă negustorească, o organizaţie a cetăţenilor de vază. În subordinea ghildei negustoreşti se aflau numeroase ghilde meşteşugăreşti,

fiecare legată de câte o ocupaţie anume: zidari, dulgheri, tăbăcari, ţesători, croitori. Apoi mai erau ghildele parohiale, grupuri mici organizate în jurul bisericilor locale şi însărcinate cu strângerea banilor pentru veşmintele preoţeşti şi odoarele bisericeşti, precum şi cu ajutorarea văduvelor şi orfanilor.

Oraşele cu catedrale erau însă diferite. Kingsbridge, ca St. Albans şi Bury St. Edmunds, era administrat de către mănăstire, care deţinea aproape tot pământul din interiorul şi din jurul oraşului. Stareţii refuzaseră mereu să acorde permisiunea de înfiinţare a unei ghilde negustoreşti. Cu toate acestea, cei mai cunoscuţi meşteri şi negustori făceau parte din ghilda parohială Sfântul Adolphus. Aceasta începuse prin a fi, în trecutul îndepărtat, un grup pios care strângea bani pentru catedrală, dar acum devenise cea mai importantă organizaţie din oraş. Membrii săi trasau reguli pentru buna desfăşurare a afacerilor din oraş şi alegeau un staroste şi şase aghiotanţi care asigurau aplicarea lor. În sala principală a ghildei erau păstrate măsurile ce reprezentau standardul pentru greutatea unui sac de lână, diametrul unui balot de ţesături şi volumul unei baniţe, care se cereau respectate de toţi meşteşugarii din Kingsbridge. Cu toate acestea, negustorii nu se puteau întruni ca instanţă de judecată şi nu puteau împărţi dreptatea aşa cum făceau în târgurile laice, numite şi obşti – stareţul de la Kingsbridge păstra această putere în mâinile sale.

În după-amiaza Duminicii Rusaliilor, ghilda parohială oferea un ospăţ în sala mare a acestei organizaţii, în cinstea celor mai importanţi cumpărători. Edmund Lânarul era staroste, iar lui Caris îi revenea rolul de gazdă pe lângă el, aşa că Merthin trebui să-şi găsească alte distracţii.

Din fericire, Elfric şi Alice erau şi ei tot la banchet, aşa că putea sta în bucătărie, ascultând ploaia şi meditând. Vremea nu era rece, dar în vatră era aprins un foc mic, pentru gătit, care înveselea întreaga încăpere cu strălucirea sa roşiatică.

De undeva din camerele de deasupra sa, o putea auzi pe fiica lui Elfric, Griselda, mişcându-se încolo şi-ncoace. Casa meşterului era frumoasă, deşi mai mică decât a lui Edmund. La parter nu se aflau decât sala mare şi bucătăria. Scara interioară dădea într-un hol deschis, unde dormea Griselda, şi un dormitor închis pentru meşter şi soţia sa. Merthin dormea în bucătărie.

Existase o vreme, cam cu trei-patru ani în urmă, când Merthin fusese chinuit nopţile de fantezii în care urca scările şi se

strecura sub pătură lângă trupul cald şi plin al Griseldei. Dar ea se considera superioară lui, îl trata ca pe un servitor, aşa că nu-i încurajase nicicând astfel de gânduri.

Aşezat pe o bancă, Merthin privea focul şi îşi închipuia schelăria de lemn pe care avea să o construiască pentru zidarii tocmiţi să refacă porţiunea prăbuşită a bolţii din catedrală. Lemnul era scump, iar copacii atât de înalţi erau rari – proprietarii de păduri cedau, de obicei, tentaţiei de a-şi vinde marfa înainte ca arborii să fi ajuns la maturitate. Astfel constructorii încercau să reducă la minimum lemnul necesar pentru schele. În loc să le construiască de la nivelul solului, economiseau lemn suspendându-le de pereţi.

Pe când Merthin stătea adâncit în gânduri, Griselda veni în bucătărie şi luă o cană de bere din butoi.

– Vrei şi tu? îl întrebă.

Merthin acceptă, uluit de politeţea de care dădea dovadă fata. Aceasta continuă să-l uimească, aşezându-se pe un scăunel în faţa lui şi începând să soarbă cu înghiţituri mici din bere.

Iubitul Griseldei, Thurstan, dispăruse de vreo trei săptămâni. Fără doar şi poate, acum se simţea singură şi tocmai de aceea căuta compania lui Merthin. Acesta simţi cum berea îi încălzeşte stomacul şi îl relaxează. Încercând să găsească un subiect de conversaţie, o întrebă:

– Ce s-a întâmplat cu Thurstan?

Griselda îşi dădu capul pe spate, ca o iapă zburdalnică.

– I-am zis că nu vreau să mă mărit cu el.

– De ce nu?

– E prea tânăr pentru mine.

Vorbele acestea nu-i sunau bine lui Merthin. Thurstan avea 17 ani, Griselda 20, dar nu era din cale-afară de matură. Cel mai probabil, cugetă Merthin, Thurstan avea origini prea umile. Sosise în Kingsbridge din lumea largă în urmă cu câţiva ani şi lucrase ca muncitor necalificat la mai mulţi meşteri din oraş. Probabil că se plictisise de Griselda sau de Kingsbridge şi plecase mai departe.

– Unde-a plecat?

– Nu ştiu şi nici nu-mi pasă. O să mă mărit cu cineva de vârsta mea, cu cineva cu simţul responsabilităţii… poate cu un bărbat care să preia afacerea tatălui meu într-o zi.

Lui Merthin îi trecu prin minte că s-ar putea referi chiar la el. „Nu, sigur că nu, îşi spuse apoi, întotdeauna m-a privit de sus.”

Apoi Griselda se ridică de pe scaun şi veni să se aşeze pe bancă, lângă el.

– Tata e plin de ciudă pe tine, spuse ea. Mereu mi s-a părut că se poartă rău cu tine.

Merthin era de-a dreptul uluit.

– Ei bine, ţi-a luat o groază de timp să spui asta… trăiesc cu voi de şase ani şi jumătate.

– Nu vreau să intru în conflict cu restul familiei.

– Oricum, de ce e atât de rău cu mine?

– Pentru că mereu crezi că ştii mai multe decât el şi nu poţi să ascunzi acest lucru.

– Poate chiar mă pricep mai bine.

– Acum înţelegi ce-am vrut să spun?

Merthin izbucni în râs. Era prima dată când Griselda îl făcea să râdă.

Fata îşi schimbă locul pe bancă, venind mai aproape, astfel încât coapsa ei, acoperită de rochia de lână, era acum lipită de a lui. El purta o cămaşă uzată din pânză şi pantaloni strânşi pe picior, ca toţi ceilalţi bărbaţi, dar îi putea simţi căldura corpului prin ţesătura hainelor. Oare ce iscase această schimbare de atitudine? Îi aruncă o privire neîncrezătoare. Griselda avea părul negru, lucios şi ochi căprui. Avea un chip atrăgător, deşi cărnos.

Şi o gură numai bună de sărutat.

Griselda continuă:

– Îmi place să stau în casă pe ploaie. Mă face să mă simt tare bine.

Merthin începu să se simtă stârnit, aşa că-şi întoarse privirea de la ea.

„Ce-ar crede Caris, se întrebă, dacă ar fi să intre în cameră chiar acum?” Încercă să-şi domolească dorinţa, dar eforturile lui nu făceau altceva decât să o intensifice.

O privi din nou pe Griselda. Avea buzele umede şi uşor desfăcute. Se aplecă spre el. O sărută. Imediat, ea îi invadă gura cu limba. Era o intimitate bruscă, pe care el o simţi ca aţâţătoare, aşa că-i răspunse în acelaşi fel. Nu semăna deloc cu săruturile lui Caris…

Gândul acesta îl făcu să se oprească. Se dezlipi de Griselda şi se ridică.

– Ce s-a întâmplat? îl întrebă fata.

Merthin nu voia să-i spună adevărul, aşa că se mulţumi să îngaime:

– Niciodată n-ai dat vreun semn cum că m-ai plăcea.

Pe chipul ei apăru o expresie iritată.

– Ţi-am spus, a trebuit să mă conformez atitudinii tatălui meu.

– Dar ţi-ai schimbat purtarea foarte brusc.

Griselda se ridică şi se apropie de el. Merthin se îndepărtă până ce ajunse eu spatele lipit de perete. Fata îi luă palma şi i-o apăsă de sânul ei.

Avea sânii grei şi rotunzi, iar Merthin nu putu să reziste ispitei de a-i pipăi. Griselda îl întrebă:

– Ai făcut-o vreodată… de-adevăratelea, cu o fată?

Merthin nu reuşi să articuleze vreun cuvânt, aşa că se mulţumi să dea afirmativ din cap.

– Te-ai gândit cum ar fi să o faci cu mine?

– Da, murmură el.

– Poţi s-o faci acum, dacă vrei, cât timp sunt ei plecaţi. Putem să mergem sus şi să ne întindem în patul meu.

– Nu.

Griselda îşi lipi trupul de al lui.

– Sărutul m-a făcut să mă umezesc înăuntru, să devin fierbinte şi alunecoasă acolo jos.

Merthin o împinse. Folosi mai multă forţă decât intenţionase, aşa că Griselda căzu pe spate, aterizând pe fundul ei bine împănat.

– Lasă-mă în pace!

Nu era sigur că voia cu adevărat acest lucru, dar ea îl crezu pe cuvânt.

– Du-te dracului atunci! blestemă ea.

Se ridică în picioare şi se refugie la etaj, călcând apăsat de ciudă.

Merthin rămase pe loc, gâfâind. Acum că o respinsese se simţea cuprins de regrete.

Ucenicii nu erau cine ştie ce partide din punctul de vedere al tinerelor, care nu voiau să fie obligate să aştepte câţiva ani buni până să se mărite. Cu toate acestea, Merthin curtase mai multe fete din Kingsbridge. Una dintre ele, Kate Brown, îl îndrăgise suficient încât să-l lase să meargă până la capăt, într-o după-amiază caldă de vară, anul trecut, în livada tatălui ei. Apoi tatăl ei murise subit, iar mama îşi luase copiii şi se mutase la Portsmouth. Fusese singura dată când Merthin se culcase cu o femeie. Era nebun de refuzase oferta Griseldei?

Îşi spuse că reuşise să scape la mustaţă. Griselda era o fată

răutăcioasă, care nu-l plăcea cu adevărat. Ar fi trebuit să fie mândru că rezistase ispitei. Nu-şi ascultase instinctele, ca un animal fără minte; luase o hotărâre, ca un bărbat.

Apoi Griselda începu să plângă.

Suspinele nu erau puternice, dar Merthin le putea distinge foarte clar. Se duse la uşa din spate.

Ca toate casele din oraş, şi a lui Elfric avea o fâşie îngustă de teren în spate, unde se aflau groapa de gunoi şi privata. Cei mai mulţi gospodari ţineau găini şi un porc, ba chiar cultivau legume şi aveau pomi fructiferi, dar curtea lui Elfric era folosită pentru depozitarea stivelor de cherestea şi piatră, a mai multor colaci de frânghie, găleţi, roabe şi scări. Merthin rămase cu privirea aţintită asupra picăturilor de ploaie ce se abăteau asupra curţii, dar suspinele Griseldei continuau să-i răsune în urechi.

Se hotărî să iasă din casă şi ajunse chiar până la uşa din faţă, dar nu-i venea în minte niciun loc unde ar fi putut să se ducă. La Caris acasă nu era decât Petranilla, care fără îndoială n-avea să-l primească cu braţele deschise. Se gândi să dea o fugă până la părinţii săi, dar ei erau ultimii oameni pe care ar fi vrut să-i vadă în starea aceasta. Ar fi putut sta de vorbă cu fratele său, însă Ralph nu avea să ajungă la Kingsbridge decât săptămâna următoare. În plus, îşi dădu seama că nu putea să iasă din casă fără să-şi ia haina – nu din cauza ploii, nu-l deranja să se ude, ci din cauza umflăturii din partea din faţă a pantalonilor, care nu voia deloc să dispară.

Încercă să se gândească la Caris. Probabil că, în clipa aceea, fata sorbea vin şi mânca friptură de vită cu pâine de grâu. Se întrebă cu ce-o fi fost îmbrăcată. Cea mai bună rochie pe care o avea era un fel de roz roşiatic, cu decolteu pătrat, care-i scotea în evidenţă pielea palidă şi gâtul zvelt. Dar suspinele Griseldei îi pătrundeau neinvitate printre gânduri. Voia s-o aline, să-i spună că-i părea rău că o făcuse să se simtă dispreţuită şi să-i explice că era o fată atrăgătoare, dar că nu erau potriviţi unul pentru celălalt.

Se aşeză, după care se ridică din nou. Îi era greu să asculte cum o femeie suferea. Nu se putea gândi la schelărie cât timp sunetele acelea umpleau atmosfera casei. Nu putea nici să rămână în casă, nici să plece, nici să stea locului.

Se duse sus.

Griselda stătea întinsă cu faţa în jos pe salteaua umplută cu paie care alcătuia patul său. Avea rochia lipită şi înfăşurată în

jurul coapselor dolofane. Pielea de pe partea din spate a piciorului ei era foarte albă şi părea moale.

– Îmi pare rău, spuse el.

– Pleacă de-aici!

– Nu mai plânge.

– Te urăsc!

Merthin îngenunche şi o mângâie uşor pe spate.

– Nu pot să stau în bucătărie şi să ascult cum plângi.

Griselda se rostogoli pe spate şi îl privi, cu chipul ud de lacrimi.

– Sunt urâtă şi grasă, iar tu mă urăşti!

– Nu te urăsc.

Merthin îi şterse obrajii cu palma.

Fata îl apucă de încheietură şi îl trase spre ea.

– Chiar nu mă urăşti? Sincer?

– Nu, dar…

Griselda îi puse mâna pe ceafă, îl trase în jos şi îl sărută. Merthin gemu, mai excitat ca niciodată. Se întinse lângă ea pe saltea. „Acuşica plec, îşi spuse în gând. O mai liniştesc puţin, după care mă ridic şi cobor la parter.”

Griselda îi luă mâna şi i-o împinse pe sub poalele rochiei, aşezându-i-o între picioarele ei. Merthin simţi părul sârmos, pielea catifelată de sub acesta, crăpătura umedă şi îşi dădu seama că era pierdut. O mângâie dur, lăsându-şi degetul să se strecoare înăuntru. Simţea că avea să explodeze dintr-o clipă în alta.

– Nu pot să mă opresc, spuse el.

– Repede atunci, gâfâi Griselda.

Îi trase cămaşa în sus şi-i lăsă pantalonii în jos, iar el se rostogoli peste ea.

Când ea îl ghidă înăuntru, Merthin îşi pierdu orice control. Remuşcările îl izbiră chiar mai înainte ca totul să se termine. Explozia începu cu prima sa împingere şi totul se termină într-o secundă. Se lăsă moale peste ea, cu ochii închişi.

– O, Doamne, suspină el. Ce n-aş da să fiu mort!

7

Buonaventura Caroli făcu anunţul-şoc la masa de dimineaţă din ziua de luni, a doua zi după marele banchet din sala ghildei

parohiale.

Caris nu se simţea chiar bine când se aşeză la masa de stejar din sala mare a casei tatălui său. O durea capul şi îi era puţin greaţă. Mâncă puţin lapte cu pâine, ca să-şi mai liniştească stomacul. Amintindu-şi că-i plăcuse vinul de la banchet, se întrebă dacă nu cumva băuse prea mult. Oare aceasta să fi fost mahmureala despre care glumeau bărbaţii şi băieţii când se lăudau privind cantitatea de tărie pe care erau în stare să o bea?

Tăticul şi Buonaventura mâncau carne rece de oaie, iar mătuşa Petranilla povestea ceva:

– Pe când aveam 15 ani, am fost promisă unui nepot al contelui de Shiring, începu ea. Se spunea că era o partidă bună: tatăl său era cavaler din cei cam de mijloc, iar al meu era un negustor de lână bogat. Apoi contele şi singurul său fiu au murit în Scoţia, în bătălia de la Loudon Hill. Logodnicul meu, Roland, a devenit conte… şi a rupt logodna. E şi acum conte. Dacă m-aş fi căsătorit cu Roland înainte de bătălia aceea, acum aş fi fost contesă de Shiring.

Spunând acestea, Petranilla îşi înmuie pâinea prăjită în cana cu bere.

– Poate că n-a fost voia Domnului, rosti Buonaventura. Îi aruncă un os lui Scrap, care se năpusti asupra lui de parcă n-ar mai fi văzut mâncare de-o săptămână încheiată. Apoi i se adresă stăpânului casei: Prietene, ar trebui să-ţi spun ceva înainte să pornim la treburile noastre.

După tonul folosit, Caris îşi dădu seama că avea să le dea nişte veşti proaste, iar tatăl său probabil că avea acelaşi presentiment, căci remarcă:

– Nu pare a fi ceva încurajator.

– Negoţul nostru a mers în declin în ultimii câţiva ani, continuă Buonaventura. Cu fiecare an care trece, familia mea vinde mai puţină stofă şi cumpără mai puţină lână din Anglia.

– Afacerile au fost mereu aşa, replică Edmund. Piaţa urcă, apoi coboară, nimeni nu ştie de ce.

– Dar regele vostru s-a interpus în calea afacerilor noastre.

Era adevărat. Eduard al III-lea înţelesese câţi bani se puteau face de pe urma lânii şi decisese ca o parte mai mare din ei să ajungă în mâinile Coroanei. Instituise o taxă nouă, de câte o liră pentru fiecare balot de lână. Un balot avea greutatea standard de 165 de kilograme şi se vindea cu aproximativ patru lire, astfel că taxa cea nouă reprezenta un sfert din valoarea lânii, o parte

foarte mare.

Buonaventura îşi continuă ideea:

– Şi mai rău, a îngreunat exporturile de lână din Anglia. Trebuie să dau mită mare.

– Interdicţia de export va fi ridicată în curând, spuse Edmund. Negustorii de la Asociaţia Lânarilor din Londra negociază cu demnitarii regali…

– Sper să ai dreptate, îl întrerupse Buonaventura. Dar, având în vedere cum stau lucrurile acum, familia mea consideră că nu mai e nevoie să merg la două târguri de lână separate din partea asta a ţării.

– Corect! făcu Edmund. Vino aici şi lasă-ncolo târgul din Shiring.

Oraşul Shiring se afla la două zile distanţă de Kingsbridge. Avea aproximativ aceeaşi mărime şi, deşi nu avea catedrală sau stăreţie, găzduia totuşi castelul şerifului şi tribunalul ţinutului. O dată pe an, acolo se ţinea un târg de lână care-l concura pe cel din Kingsbridge.

– Mă tem că aici nu pot găsi toată gama de lână de care am nevoie. Înţelegi, se pare că Târgul de Lână de la Kingsbridge a început să decadă. Din ce în ce mai mulţi vânzători se duc la Shiring. Târgul lor oferă o varietate mai mare de soiuri şi de calităţi.

Caris se întristase profund. Aşa ceva putea fi dezastruos pentru tatăl ei. Interveni:

– De ce ar prefera vânzătorii târgul din Shiring?

Buonaventura ridică din umeri.

– Ghilda negustorească de acolo a făcut ca târgul lor să fie mai atractiv. Nu e coada aia lungă la intrarea pe poarta oraşului; negustorii pot să închirieze tarabe şi corturi; există o clădire pentru schimburi unde lumea poate încheia afaceri când plouă, aşa cum se întâmplă acum…

– Am putea face şi noi toate astea, spuse Caris.

– Da, numai că…

– De ce te îndoieşti, tăticule?

– Shiring e o obşte independentă, prin cartă regală. Ghilda negustorească de acolo are puterea de a organiza lucrurile în folosul negustorilor de lână. Kingsbridge aparţine stăreţiei…

Petranilla adăugă şi ea:

– Întru gloria lui Dumnezeu.

– Fără nicio îndoială, completă Edmund. Dar ghilda noastră

parohială nu poate face nimic fără aprobarea stareţului nostru… iar stareţii sunt oameni prudenţi şi conservatori, fratele meu nefăcând excepţie de la această regulă. Rezultatul e că cele mai multe propuneri de înnoire ajung să fie respinse.

Buonaventura continuă:

– Pentru că familia mea a avut mereu o legătură strânsă cu dumneata, Edmund, şi cu tatăl dumitale înainte ca dumneata să preiei frâiele afacerii, am continuat să venim la Kingsbridge… Însă în vremuri grele ca acestea nu ne mai putem permite să fim sentimentali.

– Atunci dă-mi voie să-ţi cer o mică favoare, de dragul acestui parteneriat îndelungat, spuse Edmund. Nu lua încă o hotărâre definitivă. Păstrează-ţi alternativele deschise.

Caris îşi dădu seama că vorbele tatălui său reprezentau o mişcare foarte inteligentă. Era impresionată – aşa cum se întâmpla adesea – de cât de viclean putea fi tatăl ei în decursul unei negocieri. Nu afirmase că Buonaventura ar fi trebuit să-şi schimbe hotărârea, pentru că aşa n-ar fi reuşit decât să-l îndârjească. Şansele ca italianul să accepte să nu ia încă o hotărâre finală erau cu mult mai mari. O asemenea poziţie nu-l angaja cu nimic, dar lăsa deschisă uşa parteneriatului lor.

Lui Buonaventura îi venea greu să refuze.

– Bine, de acord, dar care ar fi rostul?

– Vreau o şansă de a îmbunătăţi condiţiile de la târg şi mai ales de a rezolva chestiunea podului, răspunse Edmund. Dac-am putea oferi ceva mai bun aici, în Kingsbridge, decât la Shiring şi am atrage mai mulţi vânzători, ai continua să vii la noi, nu-i aşa?

– Bineînţeles.

– Atunci asta va trebui să facem. Se ridică în picioare. O să mă duc să vorbesc cu fratele meu. Caris, hai cu mine. O să-i arătăm coada de la pod. Nu, stai, Caris. Du-te şi adu-l pe constructorul acela isteţ al tău, Merthin. Avem nevoie de priceperea lui.

– Probabil că e la muncă.

Petranilla se amestecă:

– Spune-i stăpânului său că starostele ghildei parohiale are ceva de discutat cu băiatul.

Petranilla era mândră că fratele ei era conducătorul ghildei şi aducea vorba de funcţia lui cu fiecare ocazie.

Dar avea dreptate. Elfric avea să fie nevoit să-i dea drumul lui Merthin.

– Mă duc să-l chem încoace, spuse Caris.

Îşi puse o pelerină cu glugă şi ieşi. Ploua în continuare, deşi nu la fel de tare ca în ziua anterioară. Ca majoritatea cetăţenilor de vază ai oraşului, Elfric locuia pe strada principală, care se întindea de la pod până sus, pe deal, la porţile stăreţiei. Strada largă era plină de căruţe şi de oameni care se îndreptau către târg, fiecare mişcare a lor stârnind jeturi mai mici sau mai mari de apă, fie din băltoacele drumului, fie din hainele lor îmbibate de umezeală.

Ca de obicei, de-abia aştepta să-l vadă pe Merthin. Îl plăcuse încă de la Sărbătoarea Tuturor Sfinţilor din urmă cu zece ani, când apăruse la tragerea la ţintă cu arcul făcut de el. Era inteligent şi amuzant. Ca şi ea, ştia că lumea era un loc mai mare şi mai fascinant decât îşi închipuiau cei mai mulţi locuitori ai oraşului Kingsbridge. De şase luni însă descoperiseră ceva şi mai distractiv decât o simplă prietenie.

Caris mai sărutase şi alţi băieţi înainte de Merthin, deşi nu des: niciodată nu înţelesese cu adevărat rostul acestei activităţi. Cu el era altfel, palpitant şi atrăgător. Avea o latură jucăuşă care făcea ca orice lucru să pară un fel de farsă maliţioasă. Îi plăcea şi când Merthin îi atingea corpul. Voia să facă mai mult... dar încerca să nu se gândească la asta. „Mai mult” însemna căsătorie, iar soţia trebuia să fie supusă bărbatului său, care-i era stăpân – iar Caris detesta această idee. Din fericire, nu trebuia încă să ia o hotărâre, pentru că Merthin nu se putea căsători până ce nu-şi încheia stagiul ca ucenic, iar acest lucru n-avea să se întâmple decât peste o jumătate de an.

Ajunse la casa lui Elfric şi intră. Sora ei, Alice, se afla în camera din faţă, aşezată la masă împreună cu fiica ei vitregă, Griselda. Amândouă mâncau pâine cu miere. Alice se schimbase în cei trei ani de când se măritase cu Elfric. Avusese mereu o fire aspră, ca a Petranillei, iar sub influenţa soţului ei ajunsese să fie şi mai suspicioasă, mai plină de ciudă şi mai zgârcită.

Totuşi, astăzi era în toane destul de bune.

– Ia loc, surioară, o întâmpină ea. În dimineaţa asta avem pâine proaspătă.

– Nu pot. Îl caut pe Merthin.

Alice îi aruncă o privire dezaprobatoare.

– Atât de devreme?

– Tata are treabă cu el.

Caris traversă bucătăria până la uşa din spate şi aruncă o privire în curte. Ploaia cădea neabătută peste imaginea

dezolantă reprezentată de materialele şi uneltele constructorului. Unul dintre muncitorii lui Elfric punea pietre ude într-o roabă. Merthin nu se vedea nicăieri. Se întoarse înăuntru.

Alice spuse:

– Cel mai probabil e la catedrală. Face o uşă.

Caris îşi aminti că Merthin spusese ceva despre asta. Uşa de la portalul nordic putrezise, iar Merthin lucra la una cu care să fie înlocuită.

Griselda adăugă:

– A tot cioplit fecioare.

Zâmbi larg, după care mai băgă o bucată de pâine cu miere în gură.

Caris ştia şi asta. Vechea uşă era decorată cu sculpturi care ilustrau povestea pe care Isus o spusese pe Muntele Măslinilor, despre fecioarele înţelepte şi cele nesăbuite, iar Merthin trebuia să o copieze. Dar zâmbetul Griseldei avea ceva neplăcut, îşi dădu seama Caris; era aproape ca şi cum ar fi râs de ea că era încă fecioară.

– O să încerc la catedrală, zise Caris şi, cu o fluturare repezită din mână, plecă.

Urcă de-a lungul străzii principale şi intră în curtea catedralei. În timp ce îşi croia drum printre tarabe, i se păru că peste târg plutea un aer de tristeţe. Oare era doar o închipuire de-a ei, din cauza celor spuse de Buonaventura? Nu prea credea una ca asta. Când îşi aducea aminte de târgurile de lână din copilăria ei, i se părea că acestea fuseseră mai aglomerate şi mai prospere. Pe vremurile acelea, curtea stăreţiei nu era de-ajuns pentru a cuprinde târgul, iar străzile din jurul ei erau pline de tot felul de tarabe instalate fără licenţă – de cele mai multe ori, simple mese acoperite cu flecuşteţe –, plus şoimari cu tăvi, jongleuri, prezicători, muzicieni şi călugări itineranţi care-i chemau pe păcătoşi să se căiască. Acum i se părea că în curte ar mai fi fost loc pentru alte câteva tarabe.

„Probabil că Buonaventura are dreptate, îşi spuse ea. Târgul e din ce în ce mai mic.”

Un negustor îi aruncă o privire ciudată, iar Caris îşi dădu seama că îşi rostise gândurile cu voce tare. Era un obicei prost de-al ei: oamenii îşi închipuiau că vorbea cu spiritele. Se învăţase să se abţină, dar uneori uita, mai ales când era îngrijorată.

Ocoli biserica până ajunse în partea de nord.

Merthin lucra la adăpostul portalului, un spaţiu larg unde

oamenii ţineau de multe ori întruniri. Pusese uşa vertical, fixând-o într-un cadru solid de lemn care să o susţină cât timp cioplea la ea. În spatele lucrării lui, vechea uşă se afla încă în arcadă, crăpată şi putredă. Merthin stătea în picioare, cu spatele la ea, astfel încât lumina să cadă peste umerii lui direct pe lemnul din faţa sa. Nu o văzu pe fată intrând, iar răpăitul ploii îi acoperea sunetul paşilor, aşa că aceasta putu să-l cerceteze neobservată timp de câteva momente.

Merthin era un bărbat mic de statură, nu cu mult mai înalt decât ea. Avea capul mare, denotând inteligenţă, şi corpul zvelt, dar musculos. Mâinile sale mici se mişcau cu îndemânare peste suprafaţa de cioplit, îndepărtând aşchii subţiri cu un cuţit ascuţit, dând naştere contururilor cerute. Avea pielea albă şi o masă bogată de păr roşcat, cârlionţat.

– Nu e prea chipeş, spusese Alice cu o strâmbătură din buze, când Caris recunoscuse că se îndrăgostise de el.

Într-adevăr, Merthin nu era de o frumuseţe izbitoare, precum fratele său, Ralph, dar lui Caris i se părea că avea un chip cu adevărat minunat, cu contururi neregulate, ciudate, înţelepte şi pline de umor, care-i reflectau întocmai felul de a fi.

– Bună, rosti ea, iar el tresări. Caris izbucni în râs. Nu-ţi stă în fire să te sperii aşa uşor.

– M-ai luat prin surprindere.

Merthin şovăi o clipă, apoi o sărută. Părea oarecum stângaci, dar asta se întâmpla destul de des când se concentra asupra muncii sale.

Caris cercetă sculptura. De fiecare parte a uşii se vedeau câte cinci fecioare, cele înţelepte ospătându-se la nuntă, iar cele nesăbuite afară, ţinând fiecare câte o lampă cu susul în jos, ca să arate că nu mai aveau ulei. Merthin copiase modelul uşii vechi, făcând totuşi câteva schimbări subtile. Fecioarele erau dispuse pe două şiruri, cinci de-o parte şi cinci de cealaltă, precum arcadele catedralei, dar pe uşa cea nouă nu mai erau identice. Merthin îi dăruise fiecăreia individualitate. Una era drăguţă, alta avea părul creţ, una plângea, alta făcea cu ochiul jucăuşă. Le dăduse un caracter real, iar scena de pe uşa veche părea acum, prin comparaţie, rigidă şi lipsită de viaţă.

– E minunată! exclamă Caris. Dar mă-ntreb ce vor zice călugării.

– Fratelui Thomas îi place, răspunse Merthin.

– Dar stareţului Anthony?

– El n-a văzut-o încă. Dar o s-o accepte. N-o să vrea să dea bani de două ori.

Caris îşi dădu seama că tânărul avea dreptate. Unchiul ei Anthony nu avea deloc îndrăzneala să încerce lucruri noi, dar era şi zgârcit.

Menţionarea numelui stareţului îi aduse aminte de misiunea primită.

– Tata vrea să te întâlneşti cu el şi cu stareţul la pod.

– Ţi-a zis şi de ce?

– Cred că o să-i ceară lui Anthony să construiască un pod nou.

Merthin îşi puse uneltele într-o traistă de piele şi mătură repede pardoseala, îndepărtând rumeguşul şi aşchiile de lemn din spaţiul portalului. Apoi el şi Caris porniră prin ploaie, străbătând târgul şi strada principală până la podul de lemn. Caris îi povesti ce spusese Buonaventura la micul dejun. În timp ce ea vorbea, Merthin îşi dădu şi el seama că ultimele târguri nu mai fuseseră la fel de aglomerate ca odinioară.

În ciuda acestui fapt, la intrarea în Kingsbridge se întindea o coadă nesfârşită de oameni şi de căruţe. La capătul dinspre oraş al podului se afla o gheretă mică unde stătea un călugăr care încasa o taxă de un penny de la fiecare negustor care intra în oraş cu bunuri de vânzare. Podul era îngust, aşa că nu se putea ocoli coada, iar oamenii care nu trebuiau să plătească – în principal locuitori ai oraşului – erau nevoiţi să aştepte. În plus, unele dintre scândurile de la suprafaţa podului erau rupte şi strâmbe, aşa că vehiculele trase de animale trebuiau să se deplaseze foarte încet. Drept consecinţă, o coadă şerpuitoare se forma pe drumul dintre colibele de la marginea oraşului şi dispărea undeva în ploaie.

De asemenea, podul era şi prea scurt. Fără îndoială că, pe vremuri, amândouă capetele ajungeau pe uscat. Acum însă, fie râul se lărgise, fie, mai probabil, trecerea oamenilor şi a căruţelor vreme de secole şi decenii la rând făcuse malurile mai plate, astfel că, de-o parte şi de alta a podului, trecătorii trebuiau să-şi croiască drum prin câte o mică mlaştină.

Caris observă că Merthin îi studia structura. Cunoştea expresia aceea a ochilor săi: se gândea ce ajuta structura să rămână în poziţie verticală. Se întâmpla adesea să-l surprindă privind fix diverse lucruri, de obicei pe la catedrală, dar şi în faţa câte unei case sau chiar a unui element din natură, cum ar fi un păducel înflorit sau un uliu planând pe cer. Rămânea absolut

nemişcat, privea cercetător şi atent, ca şi cum ar fi aruncat o rază de lumină într-un loc cufundat în penumbră, încercând să distingă ce se afla acolo. Dacă îl întreba ce făcea, îi răspundea că încearcă să vadă înăuntrul lucrurilor.

Caris îi urmă direcţia privirii şi se strădui să-şi închipuie ce vedea el în podul cel vechi. Acesta avea 54 de metri de la un capăt la celălalt, fiind cel mai lung pod pe care-l văzuse ea vreodată. Platforma era susţinută de două rânduri de stâlpi masivi din stejar, asemănători pilaştrilor care se înşirau de-o parte şi de alta a naosului catedralei. Erau cinci perechi de stâlpi. Cei de la capete, acolo unde apa era mai puţin adâncă, erau destul de scurţi, dar cele trei perechi centrale se ridicau la nu mai puţin de cinci metri faţă de luciul apei.

Fiecare stâlp era alcătuit din patru bârne de stejar ţinute laolaltă cu ajutorul unor cadre din scânduri. Potrivit legendei, regele dăruise stăreţiei Kingsbridge 24 dintre cei mai buni stejari din Anglia pentru a construi cele trei perechi centrale de stâlpi. Părţile de sus ale acestora erau unite cu ajutorul unor bârne care formau două linii paralele. Alte bârne, mai scurte, erau dispuse de-a curmezişul acestora, iar peste ele fuseseră puse longitudinal scânduri care formau suprafaţa drumului propriu-zis. De-o parte şi de alta se întindea o balustradă de lemn care servea şi drept parapet, neavând însă prea mare rezistenţă. Cam la fiecare câţiva ani, câte un ţăran beat îşi mâna căruţa greşit şi cădea de pe pod, în ciuda balustradei, înecându-se cu tot cu cal.

– La ce te uiţi? îl întrebă Caris pe Merthin.

– La crăpături.

– Nu văd niciuna.

– Lemnele aflate de-o parte şi de alta a stâlpului central s-au crăpat. Se vede unde le-a întărit Elfric cu benzi de oţel.

Acum că Merthin i le arătase, Caris observă fâşiile plate de metal bătute în cuie peste crăpături.

– Pari îngrijorat, rosti ea.

– Păi nu ştiu de ce au crăpat lemnele alea.

– Contează?

– Bineînţeles.

Nu era prea vorbăreţ în dimineaţa aceasta. Caris tocmai se pregătea să-l întrebe care era motivul acestei purtări ciudate, când Merthin spuse:

– Uite, vine taică-tău.

Caris îşi întoarse privirea spre stradă. Cei doi fraţi alcătuiau o

pereche neobişnuită. Înaltul Anthony îşi strânsese grijuliu poalele sutanei de călugăr şi păşea delicat pe lângă băltoace, cu o expresie de dezgust întipărită pe faţa sa palidă de la traiul în interior. Mai puternic, în ciuda faptului că era mai în vârstă, Edmund avea chipul roşcovan şi o barbă lungă şi neîngrijită, cenuşie. Mergea nepăsător, târându-şi piciorul cu defect prin noroi, aducând tot felul de argumente şi gesticulând extravagant cu ambele mâini. Când Caris îşi vedea părintele de la distanţă, aşa cum trebuia să fi părut el în ochii unui străin, se simţea întotdeauna cuprinsă de un val de dragoste.

Când cei doi ajunseră la pod, disputa era în toi, iar combatanţii şi-o continuară fără nicio întrerupere.

– Uită-te la coada aia! strigă Edmund. Sute de oameni nu fac negoţ la târg pentru că nu au ajuns încă acolo! Şi poţi să fii sigur că jumătate dintre ei o să întâlnească vreun cumpărător sau vreun vânzător cât timp aşteaptă, aşa c-o să-şi facă treaba chiar atunci şi acolo, după care vor face cale întoarsă, fără să mai între în oraş şi fără să plătească taxa!

– Asta e o tranzacţie ilicită, e împotriva legii, replică Anthony.

– Ai putea să te duci să le spui şi lor asta, dacă ai putea să treci pe pod, ceea ce e imposibil, pentru că e prea îngust! Ascultă la mine, Anthony. Dacă italienii se retrag, Târgul de Lână n-o să mai fie la fel ca până acum. Prosperitatea ta şi a mea depinde de târg… n-ar trebui să stăm cu mâinile încrucişate şi să privim cum se duce de râpă!

– Nu putem să-l obligăm pe Buonaventura să-şi facă afacerile aici.

– Dar putem să facem târgul nostru mai atractiv decât cel de la Shiring. Trebuie să anunţăm un proiect nou, semnificativ, chiar acum, săptămâna asta – ceva care să-i convingă că târgul nostru nu e terminat. Trebuie să le spunem că o să dărâmăm podul ăsta vechi şi că o să construim unul nou, de două ori mai lat. Fără niciun avertisment, se întoarse către Merthin: Cât timp ar dura, flăcău?

Merthin păru speriat pe moment, dar răspunse:

– Cea mai grea parte ar fi găsirea copacilor. Aveţi nevoie de trunchiuri lungi, bine uscate. Apoi stâlpii trebuie înfipţi în albie – aici e delicat, pentru că se lucrează în apă curgătoare. După aia, nu mai e decât muncă de tâmplărie. Aţi putea să-l terminaţi până la Crăciun.

Anthony spuse:

– Dar nu avem nicio garanţie că familia Caroli îşi va schimba planurile dacă noi construim un pod nou.

– Ba o s-o facă, rosti Edmund cu hotărâre în glas. Îţi garantez eu.

– Oricum, nu-mi permit să construiesc un pod. Nu am banii necesari.

– Nu-ţi permiţi să *nu* construieşti un pod nou! strigă Edmund. Altfel stăreţia o să fie ruinată, ca şi oraşul.

– Nici nu se pune problema. În momentul ăsta, nu ştiu nici măcar de unde-o să fac rost de banii necesari pentru repararea culoarului sudic al catedralei.

– Şi ce-o să faci atunci?

– Îmi pun încrederea în Domnul.

– Cei care se încred în Domnul şi seamănă seminţe pe ogor s-ar putea să aibă parte de recoltă. Dar tu nu semeni nimic.

Această paralelă îl irită pe Anthony.

– Ştiu că e greu de înţeles pentru tine, Edmund, dar stăreţia Kingsbridge nu e o afacere. Suntem aici ca să-l slujim pe Domnul, nu să facem bani.

– N-o să-l puteţi sluji pe Domnul dacă n-o să aveţi nimic de mâncare.

– Domnul o să ne dea cele necesare.

Chipul roşcovan al lui Edmund fu străbătut de o undă de furie, căpătând o nuanţă purpurie.

– Când erai mic, negoţul tatălui nostru ţi-a pus mâncare pe masă, te-a îmbrăcat şi ţi-a asigurat o educaţie aleasă. De când te-ai făcut călugăr, locuitorii acestui oraş şi ţăranii din zonele învecinate ţi-au asigurat traiul plătind chiriile, dijmele, taxele pentru tarabele din târg şi zeci de alte impozite. Toată viaţa ai trăit ca un purice, pe spinarea celor care muncesc din greu. Iar acum ai îndrăzneala să spui că Domnul o să vă dea cele necesare!

– Vorbele tale se apropie periculos de blasfemie.

– Nu uita că te ştiu de când te-ai născut, Anthony. Întotdeauna ai avut priceperea de a ocoli munca. Glasul lui Edmund, obişnuit să strige, se reduse acum la o şoaptă sonoră – semn, după cum ştia prea bine Caris, că era cu adevărat furios. Când venea vremea să golim groapa privatei, tu te duceai la culcare, ca să fii odihnit a doua zi la şcoală. Fiind darul tatei către Dumnezeu, întotdeauna ai avut parte de ce era mai bun din toate, fără să fie nevoie să ridici un pai ca să le câştigi. Mâncare

îndestulătoare, cel mai cald dormitor, cele mai bune haine… eram singurul băiat din oraş care purta hainele vechi ale fratelui său mai mic!

– Şi ai ţinut mereu să-mi aminteşti asta.

Caris aşteptase o ocazie să stăvilească avalanşa de vorbe, iar acum profită de pauza apărută.

– Trebuie să existe şi altă soluţie.

Cei doi se uitară la ea, surprinşi că fuseseră întrerupţi.

Fata continuă:

– De exemplu, nu s-ar putea ca podul să fie construit de orăşeni?

– Nu spune prostii, o repezi Anthony. Oraşul aparţine stăreţiei. Un servitor nu poate mobila casa stăpânului său.

– Dar, dacă ţi s-ar cere permisiunea, n-ai avea niciun motiv să refuzi.

Anthony nu o contrazise imediat, ceea ce era încurajator; însă Edmund clătină din cap.

– Nu cred c-aş putea să-i conving să contribuie cu bani, spuse el. Bineînţeles, pe termen lung ar fi în interesul lor… dar oamenii n-au obiceiul să gândească pe termen lung atunci când li se cere să dea bani.

– Aha! făcu Anthony. Dar mie-mi ceri să gândesc pe termen lung!

– Tu te ocupi, în mare parte, cu viaţa veşnică, nu? replică Edmund. Dintre toţi, tu ar trebui să fii primul capabil să vadă dincolo de ce-o să se întâmple peste-o săptămână de-acum. În plus, tu primeşti o taxă de câte un penny de la fiecare om care trece pe pod. Ţi-ai recupera banii şi ai câştiga şi din faptul că negoţul ar lua avânt.

Caris interveni:

– Unchiul Anthony e un conducător spiritual şi consideră că aşa ceva nu intră în atribuţiile sale.

– Dar el e proprietarul oraşului! protestă tăticul. E singurul care poate să facă asta!

Îi aruncă apoi o privire întrebătoare fiicei sale, dându-şi seama că nu l-ar fi contrazis fără să aibă un motiv.

– La ce te gândeşti?

– Şi dacă oamenii din oraş ar construi podul şi şi-ar primi banii înapoi din taxa de câte un penny?

Edmund deschise gura să obiecteze, dar niciun contraargument nu-i veni în minte.

Caris îşi îndreptă privirea spre Anthony.

Acesta rupse tăcerea:

– Când s-a înfiinţat stăreţia, singurul său venit era cel de pe urma podului. Nu pot să renunţ la el.

– Dar gândeşte-te cât ai câştiga dacă piaţa săptămânală şi Târgul de Lână ar reveni la dimensiunile de odinioară: nu numai taxa de pod, ci şi plata pentru închirierea tarabelor, cota-parte care-ţi revine din toate tranzacţiile de la târg, plus darurile pentru catedrală!

Edmund adăugă:

– Şi profiturile de pe urma vânzării produselor voastre: lână, grâne, piei, cărţi, statuete ale sfinţilor…

– Ai plănuit asta, nu? izbucni Anthony. Îşi îndreptă degetul, acuzator, către fratele său mai mare. Tu ai învăţat-o pe fiică-ta ce să spună, ba chiar şi pe flăcău. El n-ar fi în stare să pună la cale un asemenea plan, iar ea nu-i decât o femeie. Totul poartă pecetea ta. Toate astea nu-s decât un complot ca să mă păcăleşti şi să-mi iei taxa de pod. Ei bine, ai dat greş. Slavă Domnului, nu sunt atât de prost încât să cad în plasa ta!

Le întoarse spatele şi porni cu paşi furioşi prin noroiul de pe stradă.

– Nu-nţeleg cum a putut să iasă din tata un om cu atât de puţină minte, remarcă Edmund, după care plecă şi el, călcând apăsat.

Caris se întoarse către Merthin.

– Ei bine, ce părere ai despre astea?

– Nu ştiu. Merthin se uita în altă parte, evitând să o privească în ochi. Cred c-ar fi cazul să mă întorc la muncă.

Plecă fără să o sărute.

– Ei, Doamne! spuse ea cu glas tare când Merthin ajunse suficient de departe încât să nu o audă. Ce s-o fi întâmplat cu el?

8

Contele de Shiring sosi la Kingsbridge în marţea din săptămâna Târgului de Lână. Era însoţit de amândoi fiii, de mai multe rude şi de un anturaj de cavaleri şi scutieri. Podul fu eliberat de cei din grupul său de avangardă, iar nimeni nu avu voie să treacă cu o oră înainte de sosirea sa, ca nu cumva contele să fie nevoit să sufere ofensa de a aştepta alături de

nişte oameni de rând. Cei din suita sa purtau livrele colorate în roşu şi negru, şi întregul grup intră vijelios în oraş, cu stindardele fluturând şi împroşcându-i pe orăşeni cu jeturi de apă şi noroi stârnite de copitele cailor. Contele Roland prosperase în ultimii zece ani – sub domnia reginei Isabela şi apoi sub cea a fiului acesteia, Eduard al III-lea – şi voia ca toată lumea să o afle, aşa cum se întâmplă adesea cu cei bogaţi şi puternici.

În suita sa se afla şi Ralph, fiul lui sir Gerald şi fratele lui Merthin. Când Merthin fusese dat ucenic la tatăl lui Elfric, Ralph devenise scutier la curtea contelui Roland şi dusese în tot acest timp un trai fericit. Fusese bine hrănit, bine îmbrăcat, învăţase să călărească şi să se lupte şi-şi petrecuse cea mai mare parte a timpului vânând, făcând mişcare sau practicând diverse jocuri. În şase ani şi jumătate, nimeni nu-i ceruse să scrie sau să citească nici măcar un cuvinţel. Acum, pe când călărea în spatele contelui printre tarabele înghesuite ale Târgului de Lână, urmărit de oameni pe chipurile cărora se citea atât invidia, cât şi teama, Ralph îi compătimea sincer pe negustorii şi pe comercianţii care se deplasau de colo colo prin noroi pentru a câştiga câţiva bănuţi.

Contele descălecă în faţa casei stareţului, aflată la nord de catedrală. Fiul său cel mic, Richard, făcu la fel. Richard era episcop de Kingsbridge, iar catedrala era, teoretic, biserica sa. Cu toate acestea, palatul episcopului se afla în oraşul Shiring, la două zile distanţă de Kingsbridge. Acest aranjament îi convenea episcopului, ale cărui îndatoriri erau atât politice, cât şi religioase; de asemenea, le convenea şi monahilor, care preferau să nu fie supravegheaţi prea îndeaproape.

Richard nu avea decât 28 de ani, dar tatăl său era un aliat de nădejde al regelui, iar asta conta mai mult decât consideraţia cuvenită unor prelaţi mai în vârstă.

Restul suitei se îndreptă către partea de sud a curţii catedralei. Fiul cel mare al contelui, William, lord de Caster, le spuse scutierilor să bage caii în grajduri, în timp ce cavalerii, în număr de şase, se instalară în spitalul mănăstirii. Ralph se grăbi să o ajute pe soţia lui William, lady Philippa, să descalece. Aceasta era o femeie înaltă, atrăgătoare, cu picioare lungi şi sâni voluptuoşi, iar Ralph nutrea o dragoste deznădăjduită pentru ea.

După ce termină cu priponitul cailor, Ralph se duse să-şi viziteze părinţii. Aceştia trăiau, scutiţi de chirie, într-o căsuţă din sud-vestul oraşului, lângă râu, într-o zonă în care aerul mirosea

urât din cauza atelierelor de tăbăcărie. Pe când se apropia de casă, Ralph avea impresia că se făcea din ce în ce mai mic sub livreaua roşu cu negru pe care o purta. Era cum nu se poate mai recunoscător că lady Philippa nu putea vedea condiţiile nedemne în care locuiau tatăl şi mama lui.

Nu îi văzuse de un an şi arătau mai bătrâni. În părul mamei apăruseră o mulţime de fire albe, iar tata începuse să-şi piardă vederea. Îi oferiră cidru făcut de călugări şi fragi pe care mama îi culesese din pădure. Tata îi admiră livreaua.

– Te-a făcut cavaler contele? întrebă el entuziasmat.

Orice scutier avea ambiţia să devină cavaler, dar Ralph îşi dorea asta mai mult decât majoritatea. Tatăl său nu reuşise să treacă peste umilinţa suferită în urmă cu zece ani, când fusese degradat la situaţia de rentier al stăreţiei. În ziua aceea, o săgeată străpunsese inima lui Ralph, iar durerea n-avea să se domolească decât atunci când va fi reuşit să spele onoarea familiei. Tata vorbise întotdeauna despre acest lucru ca şi cum n-ar fi fost decât o chestiune de timp.

– Nu încă, răspunse Ralph. Dar e posibil să intrăm în război cu Franţa în curând, şi-atunci o să am ocazia să mă afirm.

Vorbea relaxat, nevrând să le arate cât de mult tânjea după şansa de a se distinge în bătălie.

Mama părea dezgustată de acest subiect.

– De ce-or fi vrând regii mereu să se războiască?

Tata izbucni în râs.

– Pentru asta-s făcuţi bărbaţii.

– Ba nu, nu-i aşa, răspunse ea tăios. Nu l-am născut pe Ralph cu dureri şi chinuri doar ca să-i reteze vreun soldat francez capul cu sabia sau să-i trimită o săgeată în piept.

Tata îşi flutură mâna spre ea, într-un gest de îndepărtare dispreţuitoare, şi i se adresă lui Ralph:

– Ce te face să zici că o să fie război?

– Regele Filip al Franţei a pus stăpânire pe Gasconia.

– Aha. Nu putem accepta una ca asta.

Regii englezi stăpâneau provincia Gasconia, aflată în vestul Franţei, de generaţii întregi. Le acordaseră privilegii comerciale negustorilor din Bordeaux şi din Bayonne, care făceau acum mai multe afaceri cu cei din Londra decât cu cei din Paris. Dar, cu toate acestea, mereu apăreau probleme.

Ralph spuse:

– Regele Eduard a trimis ambasadori în Flandra pentru a pune

bazele unor alianţe.

– Aliaţii s-ar putea să vrea bani.

– Tocmai de aceea a venit contele Roland la Kingsbridge. Regele vrea să se împrumute la negustorii de lână.

– Cât?

– Se vorbeşte de 200 000 de lire, din toată ţara, drept plată în avans a taxei pe lână.

Mama rosti pe un ton mohorât:

– Regele ar trebui să aibă grijă să nu-i sufoce cu impozitele pe negustorii de lână.

Tata vorbi şi el:

– Negustorii au o groază de bani... uită-te numai ce haine frumoase poartă. În tonul lui se ghicea o doză consistentă de amărăciune, iar Ralph observă că purta o cămaşă uzată şi pantofi scâlciaţi. Şi oricum vor să-i oprim pe cei din marina franceză, care le stânjenesc afacerile.

Pe parcursul ultimului an, mai multe nave franceze atacaseră oraşele de pe coasta sudică a Angliei, jefuind porturile şi incendiind navele ancorate.

– Francezii ne atacă pe noi, aşa că îi atacăm şi noi pe ei, spuse mama. Care-i rostul, la urma urmei?

– Femeile n-o să înţeleagă niciodată, răbufni tata.

– Adevărat, răspunse ea sec.

Ralph schimbă subiectul.

– Fratele meu cum o mai duce?

– A devenit un meşter priceput, răspunse tatăl său pe tonul – sau cel puţin aşa i se păru lui Ralph – unui geambaş care spunea că un ponei mititel era un bidiviu pe cinste pentru o femeie.

Mama interveni:

– E îndrăgostit până peste cap de fata lui Edmund Lânarul.

– Caris? Ralph zâmbi. Întotdeauna a plăcut-o. Ne jucam împreună când eram copii. Era o obrăznicătură mică, mereu făcea pe şefa, dar pe Merthin asta nu părea să-l deranjeze. O să se însoare cu ea?

– Cred că da, spuse mama. Când şi-o termina ucenicia.

– O să aibă de furcă cu ea. Ralph se ridică. Unde credeţi că e acum?

– Lucrează în portalul de nord al catedralei, spuse tata. Dar poate că e la masă.

– Îl găsesc eu.

Ralph îi sărută pe cei doi şi plecă.

Se întoarse la stăreţie şi începu să colinde prin târg. Ploaia se oprise, iar soarele se ivea din când în când dintre nori, făcând băltoacele să lucească şi ridicând aburi din copertinele ude ale tarabelor. Zări un profil familiar şi inima prinse a i se zbate nebuneşte. Recunoscuse nasul drept şi maxilarul puternic al lui lady Philippa. Aceasta era mai în vârstă decât Ralph, având, după presupunerile lui, în jur de 25 de ani. Stătea în faţa unei tarabe, examinând nişte baloturi de mătase din Italia, iar ochii lui priveau cu nesaţ felul în care rochia ei uşoară de vară cădea lasciv peste curba şoldurilor pline. Făcu o plecăciune inutil de elaborată în faţa ei.

Ea ridică privirea de la obiectul contemplaţiei sale şi îi răspunse cu o mişcare scurtă din cap.

– Frumoase ţesături, remarcă el, încercând să pornească o conversaţie.

– Da.

În momentul acela se apropie de ei un flăcău mărunţel, cu o claie dezordonată de păr morcoviu: Merthin. Ralph era încântat să-l vadă.

– Acesta este inteligentul meu frate mai mare, îi spuse el Philippei.

Merthin i se adresă doamnei:

– Cumpăraţi-o pe cea verde pal – se potriveşte cu ochii dumneavoastră.

Ralph se încordă brusc. Merthin n-ar fi trebuit sub nicio formă să i se adreseze într-un mod atât de familiar.

Cu toate acestea, lady Philippa nu păru deranjată. Îi răspunse pe un ton uşor mustrător:

– Când o să vreau părerea unui băiat, o s-o cer pe cea a fiului meu, dar îşi însoţi vorbele cu un zâmbet care era aproape cochet.

Ralph interveni:

– Aceasta este lady Philippa, nesăbuitule! Îmi cer scuze pentru neobrăzarea fratelui meu, doamnă.

– Cum îl cheamă?

– Mă numesc Merthin Fitzgerald, la dispoziţia dumneavoastră ori de câte ori ezitaţi în ceea ce priveşte mătăsurile.

Ralph îl apucă de braţ şi îl duse de acolo înainte să mai apuce să facă şi alte remarci indiscrete.

– Nu-nţeleg cum de reuşeşti! exclamă el cu un glas în care exasperarea se împletea cu admiraţia. Se potriveşte cu ochii ei,

nu zău? Dacă aş fi spus eu una ca asta, ar fi pus să fiu biciuit.

Exagera, însă era adevărat că Philippa reacţiona de obicei foarte dur la orice insolenţă. Nu ştia dacă să se amuze sau să se înfurie că se arătase atât de indulgentă cu Merthin.

– Da, ăsta-s eu, spuse Merthin. Visul oricărei femei.

Ralph îşi dădu seama că tonul îi era plin de amărăciune.

– S-a întâmplat ceva? întrebă el. Ce mai face Caris?

– Am făcut o prostie, răspunse Merthin. Îţi povestesc mai târziu. Hai să aruncăm o privire pe-aici cât timp bate soarele.

Ralph observă o tarabă unde un călugăr cu păr nisipiu vindea brânză.

– Fii atent aici, îi şopti el lui Merthin. Se apropie de tarabă şi spuse: Arată bine, frate. Unde e făcută?

– La Sfântul Ioan-din-Pădure. E un schit mic, parte a stăreţiei Kingsbridge. Eu sunt stareţ acolo… mă numesc Saul Cap-Alb.

– Mă apucă foamea numai când mă uit la ea. Aş vrea să cumpăr o bucată… dar contele ne ţine pe noi, scutierii, fără niciun ban în buzunar.

Călugărul tăie o felie din roata de brânză şi i-o oferi lui Ralph.

– Atunci vei primi ceva de pomană, în numele lui Isus, rosti el.

– Mulţumesc, frate Saul.

În timp ce se îndepărtau, Ralph rânji la Merthin şi îi spuse:

– Vezi? La fel de uşor ca şi cum ai lua un măr din mâna unui copil.

– Şi cam la fel de admirabil, răspunse Merthin.

– Dar ce netot, să dea brânză gratis oricui vine cu o poveste lăcrimoasă!

– Probabil crede că e mai bine să rişte să fie numit netot decât să nu-i dea de mâncare unui om flămând.

– Eşti un pic cam acru azi. Cum se face că tu ai voie să fii îndrăzneţ cu o femeie nobilă, dar eu nu pot să-l păcălesc pe-un călugăr prost să-mi dea nişte brânză gratis?

Merthin îl luă prin surprindere adresându-i un zâmbet larg.

– Exact ca atunci când eram mici, nu?

– Exact!

Acum Ralph nu mai ştia dacă să fie furios sau amuzat. Înainte să apuce să se hotărască, o fată drăguţă se apropie de ei cu o tavă cu ouă.

Aceasta era zveltă, cu un piept mic ascuns de o rochie din stofă ţesută în casă, iar el îşi închipui că avea sânii albi şi rotunzi, precum ouăle acelea. Îi zâmbi.

– Cât? întrebă el, deşi nu avea nevoie de ouă.
– Un penny duzina.
– Sunt bune?
Fata arătă către o tarabă aflată în apropiere.
– Sunt de la găinile alea.
– Şi găinile au fost călcate bine de un cocoş sănătos?
Ralph îl văzu pe Merthin dându-şi ochii peste cap, prefăcându-se disperat că-l aude spunând asemenea lucruri obscene.
Cu toate acestea, fata intră în joc.
– Da, domnule, răspunse ea cu un zâmbet.
– Norocoase găini, nu-i aşa?
– Nu ştiu.
– Bineînţeles că nu ştii. O fecioară înţelege prea puţin când e vorba de lucruri de genul ăsta.
Ralph o cercetă în voie. Avea părul blond şi nasul cârn. Presupuse că avea în jur de 18 ani.
Fata fâlfâi din gene şi spuse:
– Vă rog, nu vă mai uitaţi aşa fix la mine.
Din spatele tarabei indicate mai devreme, un ţăran – tatăl fetei, fără îndoială – o strigă:
– Annet! Vino-ncoa'!
– Deci te cheamă Annet, remarcă Ralph.
Fata ignoră chemările tatălui ei.
– Cine e tatăl tău? continuă Ralph.
– Perkin din Wigleigh.
– Zău? Prietenul meu Stephen e lord de Wigleigh. Se poartă bine cu voi?
– Lordul Stephen e drept şi milos, răspunse ea politicos.
Tatăl ei strigă din nou:
– Annet! Am nevoie de tine aici!
Ralph ştia foarte bine de ce încerca Perkin să o îndepărteze de el. Nu s-ar fi supărat dacă un scutier ar fi vrut să se însoare cu fata lui: ar fi fost un pas înainte pe scara socială pentru unul ca el. Dar se temea că Ralph nu voia decât să se distreze cu ea, după care să o părăsească. Şi avea dreptate.
– Nu pleca, Annet Wigleigh, spuse Ralph.
– Nu înainte de a-mi cumpăra marfa.
De lângă ei, Merthin gemu:
– Cum ai da-o, e la fel de rău.
– Ce-ar fi să-ţi laşi ouăle şi să vii cu mine? o îmbie Ralph. Am putea să facem o plimbare pe malul râului.

Între râu şi zidul stăreţiei se întindea o fâşie lată de teren care, în acea perioadă a anului, era plină de flori şi verdeaţă, fiind locul tradiţional de plimbare pentru perechile de îndrăgostiţi.

Dar Annet nu se lăsă atât de uşor.

– Tata s-ar supăra foarte tare, spuse ea.

– Hai să nu ne mai facem griji în privinţa lui.

Un ţăran nu prea avea cum să se opună voinţei unui scutier, mai ales când acesta purta livreaua unui conte puternic. Simpla atingere a unui slujitor al acestuia reprezenta o insultă pentru conte. Ţăranul putea să încerce să-şi convingă fata să se răzgândească, însă ar fi fost riscant să o ţină cu forţa lângă el.

Cu toate acestea, lui Perkin îi sări în ajutor altcineva. O voce tinerească strigă:

– Bună, Annet, e totul în regulă?

Ralph se întoarse către nou-venit. Acesta părea să aibă în jur de 16 ani, dar era aproape la fel de înalt ca Ralph şi avea umeri largi şi palme mari. Era de o frumuseţe izbitoare, dată mai ales de chipul cu trăsături atât de regulate încât păreau cioplite de vreun sculptor de la catedrală. Avea părul des, blond-roşcat şi un început de barbă de aceeaşi culoare.

Ralph îl întrebă direct:

– Cine dracu' mai eşti şi tu?

– Sunt Wulfric din Wigleigh, domnule. Wulfric se arăta respectuos, dar era clar că nu se temea. Se întoarse către Annet şi-i spuse: Am venit să te ajut cu vânzarea ouălor.

Braţul musculos al băiatului se interpuse între Ralph şi Annet, poziţia lui reuşind să o protejeze pe Annet şi în acelaşi timp să-l excludă pe Ralph.

Era o mişcare oarecum insolentă, iar Ralph simţi o scânteie de furie.

– Dă-te din calea mea, Wulfric din Wigleigh! scrâşni el. Nu eşti bine-venit aici.

Wulfric se întoarse din nou şi îl privi direct în ochi.

– Sunt logodnicul femeii acesteia, domnule, spuse el.

Din nou, tonul lui era plin de respect, dar atitudinea îi era lipsită de cea mai mică urmă de teamă.

– E-adevărat, domnule, întări Perkin. O să se căsătorească.

– Nu-mi vorbiţi mie despre obiceiurile voastre ţărăneşti, pufni Ralph dispreţuitor. Nu mi-ar păsa nici dac-ar fi cununată deja cu nătângul ăsta.

Îl înfuria ca cei inferiori lui să-i vorbească în felul acesta. Nu aveau niciun drept să-i spună lui ce să facă.

Merthin interveni şi el:

– Hai să mergem, Ralph, spuse el. Mi-e foame, iar Betty Alexander vinde plăcinte fierbinţi.

– Plăcinte? repetă Ralph. Eu aş vrea mai degrabă nişte ouă.

Luă unul dintre ouăle de pe tava fetei şi-l pipăi sugestiv, după care-l puse jos şi atinse sânul stâng al fetei. Îl simţi ferm sub degetele sale, de aproximativ aceeaşi formă ca oul.

– Ce crezi că faci?

Tonul fetei era indignat, dar ea nu încercă să se ferească.

Ralph strânse uşor sânul în mână, savurând senzaţia.

– Cercetez bunurile oferite.

– Ia-ţi mâinile de pe mine!

– Într-o clipă.

În momentul acela, Wulfric îl împinse violent.

Ralph fusese luat prin surprindere. Nu se aşteptase să fie atacat de un ţăran. Făcu vreo câţiva paşi împleticiţi în spate, se împiedică şi căzu cu un bufnet puternic. Auzi pe cineva râzând, iar uluirea îi fu înlocuită de sentimentul că fusese umilit. Sări în picioare, înfuriat.

Nu avea sabia la el, însă avea pumnalul cel lung la brâu. Cu toate acestea, ar fi fost nedemn să-şi folosească arma împotriva unui ţăran lipsit de aşa ceva: putea pierde respectul cavalerilor contelui şi al celorlalţi scutieri. Trebuia să-l pedepsească pe Wulfric folosindu-şi numai pumnii.

Perkin ieşi de după taraba sa, vorbind repede:

– O greşeală, domnule, băiatul s-a împiedicat, n-a făcut-o dinadins şi-şi cere iertare, domnule, vă asigur…

Cu toate acestea, fiica lui nu părea să se teamă deloc.

– Băieţi, băieţi! zise ea pe un ton mustrător şi uşor batjocoritor, părând mai degrabă încântată.

Ralph îi ignoră pe amândoi. Făcu un pas către Wulfric şi ridică pumnul drept. Apoi, când tânărul îşi ridică ambele braţe pentru a-şi apăra faţa de lovitură, Ralph izbi cu pumnul stâng în abdomenul băiatului.

Nu era atât de moale pe cât se aşteptase. Oricum, Wulfric se aplecă, având chipul schimonosit de durere şi ducându-şi ambele mâini către locul lovit, astfel că Ralph îl pocni în plină figură cu pumnul drept, nimerindu-l direct în pomete. Lovitura îi umplu pumnul de durere, dar şi sufletul de bucurie.

Spre uluirea sa, Wulfric ripostă.

În loc să se prăbuşească şi să rămână la pământ, aşteptând să fie lovit cu piciorul, tânărul ţăran contraatacă printr-o lovitură cu dreapta, în care părea să-şi fi concentrat toată puterea umerilor. Ralph simţi în nas o explozie de sânge şi durere. Înfuriat la culme, mugi ca un taur rănit.

Wulfric făcu un pas înapoi, părând a-şi da seama ce lucru îngrozitor făcuse, şi-şi lăsă ambele braţe pe lângă corp, cu palmele în sus.

Dar era prea târziu să-i mai pară rău. Ralph îl lovi cu amândoi pumnii în faţă şi în abdomen, o furtună de lovituri pe care Wulfric încercă slab să o deturneze, ridicându-şi braţele şi lăsându-şi capul înapoia lor. În timp ce-l lovea, Ralph se întrebă vag de ce nu fugise băiatul şi presupuse că prefera să-şi încaseze pedeapsa acum în loc să aibă parte de ceva mai grav mai încolo. Îşi dădu seama că avea curaj, dar asta nu făcu decât să-l înfurie şi mai tare. Îl lovi cu sete, în mod repetat, simţindu-se posedat de un sentiment care era în acelaşi timp furie şi extaz. Merthin încercă să intervină:

– Pentru numele lui Cristos, gata! spuse el, punând o mână pe umărul lui Ralph; dar fratele său îl îndepărtă fără să-l privească.

Într-un final, mâinile lui Wulfric se lăsară moi pe lângă corp şi întregul lui trup se clătină, ameţit, cu chipul frumos acoperit de sânge şi cu ochii pe jumătate închişi; apoi se prăbuşi. Ralph începu să-i care lovituri cu picioarele. Atunci îşi făcu însă apariţia un bărbat corpolent, în straie de piele, care rosti pe un ton autoritar:

– Gata, tinere Ralph, nu-l omorî pe bietul băiat.

Ralph îl recunoscu pe John, conetabilul oraşului, şi-i spuse indignat:

– A sărit la mine!

– Ei bine, acu' nu te mai atacă, nu-i aşa, domnule? Acum, că zace la pământ, cu ochii închişi… John se postă în faţa lui Ralph: Chiar n-aş vrea să am de-a face cu o anchetă pentru moartea cuiva.

În jurul lui Wulfric se adunaseră o mulţime de oameni: Perkin, Annet, roşie la faţă de surescitare, lady Philippa şi alţi câţiva spectatori.

Sentimentul de extaz dispăruse, iar nasul îl durea cumplit. Nu putea să respire decât pe gură. Simţi gust de sânge pe limbă.

– Animalul ăla mi-a dat un pumn în nas! strigă Ralph, iar

glasul său părea al unui om cuprins de guturai.

– O să fie pedepsit atunci, spuse John.

Printre gură-cască îşi făcură apariţia doi bărbaţi care semănau cu Wulfric: tatăl şi fratele său mai mare, presupuse Ralph. Aceştia îl ajutară pe tânăr să se ridice, aruncându-i priviri furioase lui Ralph.

Perkin se băgă şi el în vorbă. Acesta era un bărbat gras, cu un chip viclean.

– Scutierul a dat prima lovitură, spuse el.

Ralph răspunse:

– Ţăranul ăla m-a împins într-adins!

– Scutierul a insultat-o pe viitoarea nevastă a lui Wulfric.

Conetabilul se pronunţă astfel:

– Indiferent de ce ar fi spus scutierul, Wulfric ar fi trebuit să ştie să nu se atingă de un slujitor al contelui Roland. Cred că nobilul conte va dori să fie pedepsit exemplar.

Tatăl lui Wulfric luă şi el cuvântul:

– S-a dat vreo lege nouă, conetabile, care spune că un om în livrea poate să facă tot ce-l taie capul?

În mica mulţime adunată în jurul lor se iscă un murmur de aprobare. Tinerii scutieri făceau o groază de probleme şi de multe ori se întâmpla să scape nepedepsiţi pentru că purtau livreaua casei vreunui nobil, iar acest lucru îi indigna pe negustorii şi pe ţăranii care trăiau după litera legii.

Cea care interveni fu lady Philippa:

– Sunt nora contelui şi am fost martoră la întreaga întâmplare, rosti ea. Glasul îi era dulce şi melodios, dar tonul trăda autoritatea dată de rangul înalt. Ralph se aştepta să-i ţină partea, dar, spre nefericirea lui, doamna continuă: îmi pare rău să o spun, dar a fost în întregime vina lui Ralph. A pipăit-o pe fată într-un mod cum nu se poate mai scandalos.

– Mulţumesc, doamnă, spuse plin de respect John Conetabilul. Coborî tonul pentru a se consulta cu ea: Dar mă tem că domnul conte nu va permite ca ţăranul să scape nepedepsit.

Lady Philippa dădu aprobator din cap, cu o expresie gânditoare pe chip.

– Nu vrem să stârnim mare vâlvă cu asta. Puneţi-l pe băiat în obezi o zi şi-o noapte. N-o să-i facă prea mare rău, la vârsta lui, dar toţi vor şti că s-a făcut dreptate. Asta o să-l mulţumească pe conte… răspund eu de reacţia sa.

John şovăia. Ralph vedea limpede că nu-i plăcea să primească

ordine de la altcineva în afară de stăpânul său, stareţul de Kingsbridge. Cu toate acestea, hotărârea Philippei avea să mulţumească fără îndoială toate părţile implicate. Lui Ralph i-ar fi plăcut să-l vadă pe Wulfric biciuit, dar avea o bănuială că nu ieşise din această confruntare cu o imagine de erou şi că ar fi picat şi mai rău dacă ar fi cerut o pedeapsă dură.

După câteva clipe, John rosti:

– Foarte bine, lady Philippa, dacă sunteţi dispusă să vă asumaţi această responsabilitate…

– Sunt.

– Bine.

John îl luă pe Wulfric şi porniră amândoi. Flăcăul îşi revenise repede, iar acum era capabil să meargă normal. Familia acestuia porni în urma celor doi. Poate că aveau să-i ducă mâncare şi apă cât timp stătea în obezi. În plus, trebuiau să fie cu ochii-n patru pentru a-l păzi de eventualele lovituri cu pietre din partea ştrengarilor sau chiar a celorlalţi trecători.

Merthin i se adresă lui Ralph:

– Eşti bine?

Ralph îşi simţea partea din mijloc a feţei umflându-se ca o băşică de vacă. Vedea ca prin ceaţă, glasul i se preschimbase într-o şuierătură nazală şi simţea durerea iradiindu-i în toate direcţiile.

– Sunt bine, spuse el. Nici c-am fost vreodată mai bine de-atât.

– Hai să rugăm un călugăr să arunce o privire la nasul tău.

– Nu. Ralph nu se temea de lupte, dar detesta lucrurile pe care le făceau medicii: luarea de sânge, punerea de ventuze şi spargerea furunculelor. Nu-mi trebuie altceva decât o sticlă de vin tare. Du-mă la cea mai apropiată cârciumă.

– Bine, răspunse Merthin, dar nu schiţă nicio mişcare. Se uita ciudat la fratele său.

Ralph reacţionă prompt:

– Ce e cu tine?

– Nu o să te schimbi niciodată, nu?

Ralph ridică din umeri.

– Crezi că se schimbă careva?

9

Godwyn era absolut fascinat de *Cartea lui Timothy.* Aceasta reprezenta o istorie a stăreţiei Kingsbridge şi, ca majoritatea operelor de acest fel, începea cu crearea cerului şi a pământului de către Dumnezeu. Dar se concentra mai ales asupra epocii stareţului Philip, care trăise cu două secole înainte şi în vremea căruia se construise catedrala – o perioadă pe care călugării o considerau un soi de Epocă de Aur. Autorul, fratele Timothy, pretindea că legendarul Philip fusese atât susţinătorul unei discipline ferme, cât şi un om milostiv. Godwyn nu era sigur în ce fel puteau coexista aceste două calităţi în aceeaşi persoană.

În ziua de miercuri a săptămânii Târgului de Lână, în timpul orei de studiu de dinaintea celei de-a şasea slujbe a zilei, Godwyn stătea pe un scaun înalt, în biblioteca mănăstirii, cu cartea deschisă sprijinită pe un pupitru. Acesta era locul său preferat din toată stăreţia: o încăpere spaţioasă, bine luminată de ferestrele înalte, al cărei centru de interes îl reprezentau cele peste o sută de cărţi aflate într-un dulap încuiat. De obicei era linişte aici, dar astăzi putea auzi, din capătul celălalt al catedralei, hărmălaia estompată a târgului – o mie de oameni care cumpărau şi vindeau, care-şi făceau reclamă serviciilor şi mărfurilor oferite sau chiuiau şi strigau la luptele de cocoşi şi la spectacolul reprezentat de urşii priponiţi şi încolţiţi de câini.

La sfârşitul cărţii, autori ulteriori numiseră descendenţii constructorilor catedralei până la momentul de faţă. Godwyn fu încântat – şi chiar surprins – să descopere confirmarea teoriei mamei sale, cum că ei erau descendenţii lui Tom Constructorul prin fiica acestuia, Martha. Se întrebă ce trăsături moşteniseră membrii familiei de la Tom. Un constructor trebuia să fie un om de afaceri viclean, presupunea el, iar bunicul şi unchiul său Edmund aveau calitatea aceasta. De asemenea, verişoara sa Caris dădea semne că ar poseda acelaşi fler. Poate că Tom avusese şi el ochii verzi cu pete aurii, asemenea membrilor contemporani ai familiei sale.

Godwyn citi şi despre fiul vitreg al lui Tom Constructorul, Jack, arhitectul Catedralei Kingsbridge, care se căsătorise cu lady Aliena şi pusese bazele unei adevărate dinastii de conţi de Shiring. Acesta era strămoşul iubitului lui Caris, Merthin Fitzgerald. Era oarecum logic, având în vedere că tânărul Merthin deja dădea dovadă de o pricepere deosebită într-ale dulgheriei.

În *Cartea lui Timothy* se menţiona şi părul roşcovan al lui Jack, care fusese moştenit de sir Gerald şi de Merthin, dar nu şi de Ralph.

Ceea ce-l interesa cel mai mult era capitolul din carte dedicat femeilor. Se părea că pe vremea lui Philip nu existau călugăriţe la stăreţie, ba chiar femeilor le era strict interzis să intre în clădirile monahale. Citându-l pe Philip, autorul spunea că un călugăr responsabil n-ar trebui să se uite niciodată la o femeie, pentru a-şi păstra liniştea interioară. Philip nu era de acord cu mănăstirile mixte, care adăposteau atât călugări, cât şi călugăriţe, considerând că avantajele oferite de împărţirea aceleiaşi clădiri erau mult mai puţin importante decât oportunităţile diavolului de a-i ispiti. De asemenea, adăuga că, acolo unde exista această structură mixtă, separarea călugărilor de călugăriţe trebuia făcută cum nu se poate mai strict.

Godwyn era extaziat să găsească o susţinere plină de autoritate pentru o mai veche convingere a sa. În timpul şederii la Oxford avusese privilegiul de a trăi într-un mediu exclusiv masculin, la Colegiul Kingsbridge. Profesorii şi studenţii erau cu toţii bărbaţi, fără nicio excepţie. De-abia dacă schimbase două vorbe cu vreo femeie timp de şapte ani şi, dacă mergea prin oraş cu ochii aţintiţi în pământ, putea evita chiar şi să le privească. Întors la stăreţie, i se păruse deranjant să vadă călugăriţe atât de des. Deşi acestea aveau propriile structuri – claustru, reflectoriu, bucătărie şi alte dependinţe –, se întâlnea frecvent cu ele la biserică, la infirmerie şi în alte zone comune. În clipa aceea, la numai câţiva metri de el se afla o călugăriţă tânără şi drăguţă, pe nume Mair, care cerceta o carte despre plantele medicinale. Era chiar şi mai rău să întâlnească fete din oraş, cu hainele lor strânse pe corp şi pieptănăturile ispititoare, mergând în largul lor prin curtea stăreţiei, văzându-şi de treburile de zi cu zi, aducând provizii la bucătărie sau vizitând vreun cunoscut la infirmerie.

În mod clar, cugetă el, stăreţia decăzuse de la standardele morale fixate de Philip – un alt exemplu al delăsării care se strecurase în comunitate sub conducerea lui Anthony, unchiul lui Godwyn. Dar nu încăpea îndoială că se putea face câte ceva în această privinţă…

Se auzi clopotul care-i chema pe monahi la slujbă, iar Godwyn închise cartea. Sora Mair făcu la fel şi îi zâmbi, astfel încât buzele sale roşii se arcuiră frumos. Godwyn îşi feri privirea şi ieşi grăbit din încăpere.

Vremea se îmbunătăţea, reprizele scurte de ploaie intercalându-se cu intervale de soare. În biserică, vitraliile se luminau şi se întunecau după cum norii răzleţi se mişcau încolo şi-ncoace pe cer. Mintea lui Godwyn era la fel de neliniştită ca vremea; se simţea distras de la rugăciune de gânduri privind cea mai bună modalitate de a folosi *Cartea lui Timothy* pentru a revigora stăreţia. Se hotărî să deschidă subiectul la canon, întâlnirea zilnică a tuturor călugărilor.

Godwyn observă repeziciunea cu care constructorii se apucaseră de remedierea pagubelor produse de prăbuşirea de duminică. Molozul fusese îndepărtat, iar zona fusese îngrădită cu funii, astfel încât să nu permită accesul persoanelor străine. În transept se vedea o grămadă de pietre subţiri şi uşoare. Muncitorii nu se opriră când călugării începură să cânte – erau atât de multe slujbe pe zi, încât sistarea lucrărilor pe durata lor ar fi întârziat serios întreaga procedură. Merthin Fitzgerald, care-şi abandonase temporar lucrul la uşa cea nouă, se afla în culoarul sudic, ocupat cu formarea unei reţele, la fel de complicate ca pânza unui păianjen, din frânghii, bucăţi de lemn şi platforme pe care aveau să stea zidarii în timp ce reconstruiau tavanul boltit. Thomas Langley, a cărui îndatorire era să-i supravegheze pe constructori, se afla în transeptul sudic împreună cu Elfric, arătând cu un braţ către bolta prăbuşită, discutând, evident, despre munca lui Merthin.

Thomas era un matricularius eficient: era hotărât şi nu lăsa niciodată lucrurile să-i scape din mână. Ori de câte ori constructorii nu soseau la timp – o supărare frecventă –, Thomas se ducea la ei şi cerea să afle motivul. Dacă avea un defect, acesta era firea lui prea independentă: rar se întâmpla să raporteze progresele făcute sau să-i ceară părerea lui Godwyn. Îşi vedea de treabă de parcă ar fi fost propriul său stăpân, nicidecum subordonatul lui Godwyn. Acesta din urmă nu putea scăpa de bănuiala că Thomas se îndoia de priceperea sa. Godwyn era mai tânăr, dar numai cu câţiva ani: avea 31 de ani, iar Thomas, 34. Poate că Thomas considera că Godwyn fusese promovat de Anthony, deoarece Petranilla făcuse presiuni asupra lui. Cu toate acestea, nu dădea niciun semn de frustrare. Pur şi simplu făcea lucrurile aşa cum considera el.

Pe când Godwyn îi urmărea pe cei doi, murmurând automat răspunsurile la întrebările din slujbă, conversaţia lui Thomas cu Elfric fu întreruptă. Lordul William de Caster pătrunse cu paşi

mari în biserică. Acesta era un bărbat înalt, cu barbă neagră, care semăna foarte bine cu tatăl său şi era la fel de aspru, deşi oamenii spuneau că uneori purtările îi erau întrucâtva îmblânzite de soţia sa, Philippa. Se apropie de Thomas şi-i făcu semn din mână lui Elfric să se îndepărteze. Thomas se întoarse către William, iar ceva din postura corpului său îi aminti lui Godwyn că într-o vreme acesta fusese cavaler şi că sosise la stăreţie cu o rană de sabie care sângera abundent şi care dusese, într-un final, la amputarea braţului din cot.

Godwyn şi-ar fi dorit să poată auzi ce spunea lordul William. Acesta se aplecase înainte, rostind cuvintele într-un mod agresiv, lucru confirmat şi de faptul că arăta acuzator cu degetul către interlocutorul său. Fără să arate niciun pic de teamă, Thomas îi răspundea cu o forţă pe măsură. Godwyn îşi aminti dintr-odată cum Thomas mai avusese o astfel de conversaţie intensă, combativă, în ziua în care ajunsese la stăreţie, cu zece ani în urmă. Atunci discutase în contradictoriu cu fratele mai mic al lui William, Richard – la vremea aceea un simplu preot, dar care ulterior devenise episcop de Kingsbridge. Poate că nu era vorba decât despre imaginaţia sa aici, dar Godwyn era aproape convins că se certau legat de acelaşi lucru ca atunci. Ce putea să fie? Putea exista oare un subiect de dispută între un călugăr şi o familie nobilă, care să stârnească mânie şi după zece ani?

Lordul William se îndepărtă cu paşi apăsaţi, evident nemulţumit, iar Thomas se îndreptă din nou către Elfric.

Discuţia în contradictoriu din urmă cu zece ani dusese la primirea lui Thomas în rândul monahilor. Godwyn îşi amintea că Richard promisese o donaţie pentru a asigura acest lucru. Totuşi, de-atunci încoace nu mai auzise nimic despre acest subiect. Se întrebă dacă fusese făcută până la urmă.

În tot acest timp, nimeni de la stăreţie nu părea să fi aflat prea multe despre vechea existenţă a lui Thomas. Era de-a dreptul ciudat: călugării bârfeau întruna. Trăind aproape unii de alţii, într-un grup aşa mic – în prezent erau 26 –, aveau tendinţa de a încerca să afle totul despre ceilalţi. Cine fusese nobilul pe care-l slujise Thomas în zilele sale de cavaler? Unde locuise? Cei mai mulţi cavaleri aveau în stăpânire câteva sate şi încasau taxe care le permiteau să-şi cumpere cai, armură şi arme. Avusese Thomas nevastă şi copii? Dacă aşa stăteau lucrurile, ce se alesese de ei? Nimeni nu ştia.

În afară de misterul reprezentat de trecutul său, Thomas era

un călugăr bun, pios şi muncitor. Se părea că această existenţă i se potrivea mai bine decât aceea de cavaler. În ciuda vechii sale meserii violente, avea ceva efeminat, asemenea multor călugări. Avea o legătură strânsă cu fratele Matthias, un tânăr blând, cu câţiva ani mai tânăr decât el. Dar, dacă se făceau vinovaţi de păcate de desfrânare, erau foarte discreţi, pentru că nimeni nu-i acuzase niciodată.

Spre sfârşitul slujbei, Godwyn îşi îndreptă privirea către obscuritatea naosului şi o văzu pe mama sa, Petranilla, stând dreaptă şi la fel de nemişcată ca stâlpii din jurul ei, cu o dungă de raze luminându-i capul mândru şi cărunt. Era singură. Godwyn se întrebă de cât timp stătea acolo, urmărind totul.

Laicii nu erau deloc încurajaţi să asiste la slujbele din timpul zilelor de lucru, iar Godwyn îşi dădu seama că venise să-l vadă pe el.

Simţea din nou amestecul familiar de plăcere şi teamă. Ştia că Petranilla era dispusă să facă orice pentru el. Îşi vânduse casa şi devenise persoana responsabilă cu administrarea gospodăriei lui Edmund numai pentru ca el să poată studia la Oxford; când Godwyn se gândea la sacrificiul pe care-l implicase o asemenea faptă pentru mândra sa mamă, îşi simţea ochii umeziţi de lacrimi de recunoştinţă. Cu toate acestea, prezenţa ei îl umplea mereu de nelinişte, ca şi cum s-ar fi temut să nu fie certat pentru vreo greşeală.

Când călugării şi călugăriţele începură să se retragă în şir ordonat din catedrală, Godwyn se desprinse din procesiune şi se apropie de ea.

– Bună dimineaţa, mamă!

Petranilla îl sărută pe frunte.

– Îmi pari slab, spuse ea cu îngrijorare maternă în glas. Nu primeşti suficient de mâncare?

– Peşte sărat şi terci, dar primim din plin, răspunse el.

– De ce eşti atât de agitat?

Petranilla fusese întotdeauna capabilă să-i descifreze emoţiile şi dispoziţia.

Godwyn îi povesti ce citise în *Cartea lui Timothy.*

– Aş putea citi fragmentul respectiv la canon, spuse el.

– Ceilalţi te-ar susţine?

– Theodoric şi călugării mai tineri da. Multora li se pare deranjant să dea ochii cu femei tot timpul. La urma urmei, cu toţii au ales să trăiască într-o comunitate formată exclusiv din

bărbaţi.

Petranilla dădu aprobator din cap.

– Asta te pune în postura de conducător. Excelent!

– În plus, mă plac datorită pietrelor calde.

– Pietre calde?

– Am instituit o regulă nouă pentru iarnă. În nopţile în care dă îngheţ, când intrăm în biserică pentru slujba de noapte, fiecărui călugăr i se oferă o piatră caldă înfăşurată într-o cârpă. Aşa n-o să mai aibă degerături la picioare.

– Foarte inteligent. Oricum, verifică exact cine te va susţine înainte de a acţiona.

– Bineînţeles. Dar se potriveşte cu ceea ce ne învăţau maeştrii la Oxford.

– Şi anume?

– Oamenii sunt supuşi greşelii, aşa că n-ar trebui să ne bazăm doar pe raţiunea noastră. Nu putem spera să înţelegem lumea – tot ce putem face e să ne minunăm de creaţia lui Dumnezeu. Adevărata cunoaştere vine prin revelaţie. N-ar trebui să punem la îndoială înţelepciunea primită de la alţii.

Mama îi aruncă o căutătură sceptică, aşa cum făceau mirenii când vreun om educat încerca să le explice câte un principiu de filosofie înaltă.

– Asta cred episcopii şi cardinalii?

– Da. Universitatea din Paris a interzis efectiv lucrările lui Aristotel şi Toma de Aquino pentru că se bazează pe raţiune, şi nu pe credinţă.

– Problema e următoarea: acest mod de gândire îţi poate câştiga stima superiorilor?

Doar asta o interesa. Voia ca fiul ei să ajungă stareţ, episcop, arhiepiscop, ba chiar cardinal. Şi el voia acelaşi lucru, dar spera totodată să nu ajungă atât de cinic ca ea.

– Sunt sigur, răspunse el.

– Bine. Dar nu ăsta e motivul vizitei mele. Unchiul tău Edmund a suferit o lovitură grea. Italienii ameninţă să-şi facă afacerile la Shiring de-acum încolo.

Godwyn fu complet luat prin surprindere.

– Asta o să-i distrugă afacerea.

Cu toate acestea, nu era sigur de ce Petranilla venise special până aici să-i dea vestea.

– Edmund crede că-i poate face să se răzgândească dacă îmbunătăţeşte condiţiile de la Târgul de Lână, mai precis dacă

dărâmă podul cel vechi şi construieşte un pod nou, mai lat.

– Nu-mi spune, lasă-mă să ghicesc: unchiul Anthony l-a refuzat.

– Dar Edmund nu se dă bătut.

– Vrei să discut eu cu Anthony?

Petranilla clătină din cap.

– Nu poţi să-l convingi. Dar, dacă subiectul este abordat la canon, ar trebui să susţii propunerea.

– Şi să intru în conflict cu unchiul Anthony?

– Ori de câte ori o propunere delicată e respinsă de garda veche, tu trebuie să te poziţionezi ca lider al reformatorilor.

Godwyn îi zâmbi admirativ.

– Mamă, de unde ştii atâtea despre politică?

– O să-ţi povestesc. Petranilla privi în altă direcţie; ochii i se fixară asupra rozetei din peretele estic, iar gândurile îi fugiră spre trecut. Când tata a început să facă afaceri cu italienii, locuitorii din Kingsbridge l-au tratat ca pe un nou îmbogăţit vulgar. L-au privit de sus atât pe el, cât şi familia lui şi au făcut tot posibilul să-l împiedice să-şi pună în aplicare ideile cele noi. Mama murise deja, iar eu eram adolescentă, aşa că am devenit confidenta sa, iar el îmi povestea totul. Chipul ei, caracterizat de obicei printr-o expresie de calm glacial, se contorsionă într-o mască de amărăciune şi resentimente: ochii i se îngustară, buzele i se încreţiră, iar obrajii i se îmbujorară la amintirea ruşinii. Continuă: Şi-a dat seama că n-o să se elibereze niciodată de sub influenţa lor până ce n-o să preia controlul ghildei parohiale. Aşa că am început să lucrăm în această direcţie, iar eu l-am ajutat. Petranilla trase aer adânc în piept, ca şi cum şi-ar fi adunat puterile pentru o bătălie îndelungată. Am făcut în aşa fel încât să divizăm comitetul de decizie, am montat diferitele facţiuni unele împotriva celorlalte, am făcut alianţe, după care am schimbat tabăra, ne-am subminat fără milă adversarii şi ne-am folosit susţinătorii până a sosit momentul să ne descotorosim de ei. A fost nevoie de zece ani şi, la final, tata a ajuns stareţul ghildei şi cel mai bogat om din oraş.

Petranilla mai povestise şi altă dată ascensiunea bunicului lui Godwyn, dar niciodată în termeni atât de duri.

– Deci dumneata ai fost ajutorul lui, aşa cum e Caris acum pentru Edmund?

Ea scoase un hohot scurt şi aspru.

– Cu excepţia faptului că, până a preluat Edmund afacerile,

noi deveniserăm deja cetăţeni de vază. Tata şi cu mine am urcat muntele, iar Edmund n-a trebuit decât să coboare cealaltă costişă.

În clipa aceea, fură întrerupţi de Philemon. Acesta intră în biserică dinspre claustru; era un tânăr înalt, de 22 de ani, cu gâtul subţire şi paşi precauţi, ca de porumbel. În mână ţinea o mătură: stăreţia îl tocmise să se ocupe de curăţenie. Părea foarte agitat.

– Te-am căutat peste tot, frate Godwyn.

Petranilla îi ignoră solicitarea evidentă de a sta de vorbă cu fiul ei.

– Bună, Philemon, nu te-au făcut nici acum călugăr?

– Nu am cum să strâng donaţia necesară. Ştiţi, eu provin dintr-o familie săracă.

– Dar se mai cunosc cazuri în care stăreţia a renunţat la donaţie în cazul unui aspirant care a dat dovadă de cucernicie şi devoţiune. Iar tu serveşti stăreţia, cu şi fără simbrie, de ani buni.

– Fratele Godwyn m-a propus, dar unii dintre călugării mai în vârstă au luat cuvântul împotriva mea.

Godwyn adăugă şi el:

– Carlus Orbul nu-l suportă pe Philemon… nu ştiu de ce.

Petranilla spuse:

– O să vorbesc eu cu fratele meu Anthony. Ar trebui să treacă peste cuvântul lui Carlus. Îi eşti un prieten credincios fiului meu… chiar aş vrea să te văd avansat la rangul de călugăr.

– Mulţumesc, doamnă.

– Ei bine, e limpede că de-abia aştepţi să-i spui lui Godwyn ceva ce nu poate fi discutat de faţă cu mine, aşa că-mi iau rămas-bun. Îl sărută pe Godwyn, adăugând: Nu uita ce ţi-am spus.

– N-o să uit, mamă.

Inima lui Godwyn fu inundată de un val de uşurare, ca şi cum un nor de furtună ar fi trecut pe deasupra lui şi şi-ar fi continuat drumul spre a-şi revărsa încărcătura peste alt oraş.

De îndată ce Petranilla ajunse suficient de departe pentru a nu le mai auzi conversaţia, Philemon izbucni:

– Episcopul Richard!

Godwyn ridică din sprâncene. Philemon avea un talent înnăscut de a afla secretele oamenilor.

– Ce-ai aflat?

– E în casa de oaspeţi, într-una dintre camerele separate de

sus… cu verişoara lui, Margery!

Margery era o fată drăguţă, de 16 ani. Părinţii ei – un frate mai mic al contelui Roland şi o soră a contesei de Marr – muriseră, iar ea era pupila lui Roland. Contele făcuse aranjamente să o mărite cu un fiu al contelui de Monmouth, punând astfel bazele unei alianţe politice care ar fi întărit considerabil poziţia lui Roland în sud-vestul Angliei.

– Şi ce fac? întrebă Godwyn, deşi putea ghici.

– Se sărută!

– De unde ştii?

– Hai să-ţi arăt.

Philemon îl conduse pe Godwyn afară din biserică, traversând transeptul sudic, claustrul călugărilor şi urcând nişte trepte care făceau legătura cu dormitorul comun. Acesta era o încăpere simplă, cu două rânduri de paturi, pe fiecare aflându-se o saltea de paie. Dormitorul comun era despărţit printr-un perete de spital, care servea şi drept casă de oaspeţi. Philemon se duse direct la un dulap mare în care erau ţinute păturile. Cu puţin efort, reuşi să-l tragă mai în faţă. În zidul din spatele piesei de mobilier se vedea o piatră desprinsă. Godwyn se întrebă în treacăt cum de reuşise Philemon să găsească acest punct de observaţie şi bănui că acesta ascunsese ceva în gaura respectivă. Philemon îndepărtă piatra, atent să nu facă vreun zgomot, şi spuse în şoaptă:

– Uită-te pe-aici, repede!

Godwyn ezită. Pe un ton la fel de coborât ca al lui Philemon, îl întrebă:

– Pe câţi alţi oaspeţi i-ai spionat de aici?

– Pe toţi, răspunse Philemon, ca şi cum era vorba despre ceva evident.

Godwyn credea că ştie exact ce-avea să vadă şi nu simţea nici cea mai mică satisfacţie. Poate că spionarea unui episcop păcătos era o faptă acceptabilă pentru Philemon, dar lui i se părea ruşinos de josnică. Cu toate acestea, curiozitatea îl împingea de la spate. Într-un final, se întrebă ce l-ar fi sfătuit mama sa şi îşi dădu pe dată seama că Petranilla i-ar fi spus să se uite.

Gaura din perete se afla puţin mai jos de nivelul ochilor. Godwyn se aplecă şi aruncă o privire.

Avea acces la ceea ce se petrecea într-una dintre cele mai retrase încăperi de la etajul spitalului. Într-un colţ se afla un

pupitru de rugăciune, aşezat în faţa unei picturi murale înfăţişând scena crucificării. De asemenea, în încăpere se mai aflau două fotolii confortabile şi câteva taburete. Când la mănăstire soseau oaspeţi de seamă, bărbaţii ocupau o cameră, iar femeile, pe cealaltă; fără îndoială că aceasta era încăperea destinată femeilor, întrucât pe o măsuţă se înşirau mai multe articole femeieşti: piepteni, panglici şi nenumărate borcănaşe şi fiole misterioase.

Pe podea se aflau două saltele de paie. Richard şi Margery stăteau întinşi pe una din ele şi făceau ceva mai mult decât să se sărute.

Episcopul Richard era un bărbat atrăgător, cu părul castaniu, uşor ondulat, şi cu trăsături regulate. Margery nu avea mai mult de jumătate din vârsta lui, fiind o fată zveltă, cu piele deschisă la culoare şi sprâncene aproape negre. Stăteau întinşi unul lângă celălalt. Richard îi săruta chipul şi îi şoptea ceva la ureche. Pe buzele sale cărnoase flutura un zâmbet de plăcere. Poala rochiei lui Margery era ridicată până în jurul taliei. Aceasta avea picioare frumoase, lungi şi albe. Mâna lui Richard se afla între coapsele ei şi se mişca într-un ritm regulat, expert; deşi Godwyn n-avea nicio experienţă în relaţiile cu femeile, îşi dădu seama ce făcea Richard. Margery îl privea pe Richard cu ochi adoratori, gâfâind de plăcere, cu gura întredeschisă şi chipul îmbujorat. Poate că era vorba despre o simplă prejudecată, dar Godwyn simţi intuitiv că Richard nu vedea în Margery decât o distracţie de moment, în vreme ce aceasta îl considera iubirea vieţii ei. Godwyn se uită fix la ei timp de câteva secunde îngrozitoare. Richard îşi mişcă mâna şi, brusc, în faţa ochilor lui Godwyn se ivi triunghiul de păr aspru dintre picioarele lui Margery, întunecat pe fundalul pielii ei palide, de aceeaşi nuanţă cu sprâncenele. Godwyn îşi feri privirea fără întârziere.

– Lasă-mă să văd şi eu.

Godwyn se îndepărtă de perete. Era o noutate surprinzătoare, dar ce-ar trebui să facă în privinţa asta… trebuia să facă ceva sau nu?

Philemon aruncă o privire prin gaura din perete şi trase aer adânc în piept, încântat.

– Îi văd pizda! şopti el. I-o freacă!

– Pleacă de-acolo, îi spuse Godwyn. Am văzut de-ajuns… prea mult chiar.

Fascinat, Philemon şovăia; apoi, fără nicio tragere de inimă,

se îndepărtă şi puse piatra la loc în zid.

– Trebuie să dăm imediat în vileag păcatul de desfrânare al episcopului! zise el.

– Taci şi lasă-mă să mă gândesc, replică Godwyn.

Dacă proceda aşa cum sugerase Philemon, avea să şi-i facă duşmani pe Richard şi pe puternicele sale rude… şi asta fără să câştige nimic. Dar sigur că exista o cale prin care o astfel de informaţie putea fi întoarsă în folosul lui, nu? Godwyn încercă să privească lucrurile aşa cum ar fi făcut mama sa. Dacă nu avea nimic de câştigat de pe urma dezvăluirii păcatului lui Richard, era oare posibil să-şi atragă avantaje de pe urma ascunderii acestuia? Poate că Richard avea să-i fie recunoscător că-i păstra secretul.

Calea aceasta era cu siguranţă mult mai promiţătoare. Dar, ca să funcţioneze, Richard trebuia să afle că Godwyn îi proteja taina.

– Hai cu mine, îi spuse Godwyn lui Philemon.

Acesta din urmă urni dulapul, punându-l la loc. Godwyn se întrebă dacă sunetul lemnului târşâit pe pardoseala de piatră se auzea şi în camera alăturată. Îşi dădu seama că era puţin probabil… Şi, oricum, Richard şi Margery erau în mod clar mult prea fascinaţi de ceea ce făceau pentru a mai lua aminte la zgomotele venite de dincolo de zid.

Godwyn porni primul pe scară şi traversă claustrul. Existau două scări care făceau legătura cu camerele private: una pornea de la parterul infirmeriei, iar cealaltă se afla pe exterior, permiţându-le oaspeţilor importanţi să vină şi să plece fără a mai fi nevoie să treacă prin încăperea destinată oamenilor de rând. Godwyn urcă în grabă treptele din exterior.

Se opri la uşa încăperii în care se aflau Richard şi Margery şi i se adresă în şoaptă lui Philemon:

– Vii după mine înăuntru, rosti el. Nu faci nimic. Nu spui nimic. Pleci când plec şi eu.

Philemon îşi lăsă jos mătura.

– Nu, îi zise Godwyn. Ţine-o în mână.

– Bine.

Godwyn deschise brusc uşa şi intră.

– Vreau camera asta curăţată cu mare grijă, spuse el tare. Să dai cu mătura în toate colţişoarele… aaah! Îmi cer iertare! Credeam că nu e nimeni aici!

În timpul de care avuseseră nevoie Godwyn şi Philemon să

ajungă din dormitor până în casa de oaspeţi, amanţii făcuseră progrese. Richard se afla acum peste Margery, cu roba clericală ridicată în faţă. Picioarele ei albe şi frumos modelate stăteau ridicate în aer, de-o parte şi de alta a şoldurilor episcopului. Nu exista nicio îndoială în ceea ce privea natura ocupaţiei lor.

Richard îşi opri mişcările de du-te-vino şi-şi ridică privirea spre Godwyn, cu o expresie de frustrare furioasă amestecată cu vinovăţie speriată.

Margery lăsă să-i scape un ţipăt şi se holbă şi ea la Godwyn cu ochii plini de teamă.

Godwyn profită la maximum de moment.

– Episcope Richard! exclamă el, prefăcându-se uluit. Voia ca Richard să ştie, fără nicio urmă de îndoială, că îl recunoscuse. Dar cum… şi Margery? Continuându-şi jocul, păru să înţeleagă brusc situaţia în care se aflau. Vă rog să mă iertaţi! Se întoarse pe călcâie şi strigă la Philemon: Afară! Acum!

Philemon ieşi de-a-ndăratelea pe uşă, ţinând în continuare mătura în mână.

Godwyn îl urmă, dar, ajuns la uşă, se întoarse, pentru a se asigura că Richard avea să-i reţină figura. Cei doi amanţi rămăseseră îngheţaţi în poziţia compromiţătoare în care fuseseră surprinşi, încleştaţi în toiul actului sexual, dar pe chipurile lor se întipăriseră cu totul alte expresii. Mâna lui Margery se dusese involuntar către gură, în acel gest etern de vinovăţie surprinsă. Mimica lui Richard reflecta faptul că-şi făcea calcule disperate. Voia să spună ceva, însă nu-i venea în minte nimic potrivit. Godwyn hotărî să le curme chinul. Obţinuse ceea ce voise.

Ieşi… dar, înainte de a putea închide uşa, suferi un şoc care-l făcu să încremenească. O femeie urca pe scară. Era vorba de Philippa, soţia celuilalt fiu al contelui.

Instantaneu, îşi dădu seama că secretul vinovat al lui Richard îşi pierdea valoarea dacă era aflat de altcineva. Trebuia să-l avertizeze pe episcop.

– Lady Philippa! spuse el tare. Bine aţi venit la stăreţia Kingsbridge!

De undeva din spatele uşii auzi zgomote precipitate. Cu coada ochiului, îl zări pe Richard sărind în picioare.

Spre norocul celor implicaţi, Philippa nu trecu mai departe, ci se opri să schimbe câteva cuvinte cu Godwyn.

– Poate mă ajuţi într-o privinţă.

Godwyn îşi dădu seama că, de unde stătea, lady Philippa nu

avea cum să vadă mare parte din interiorul încăperii.

– Am pierdut o brăţară, continuă ea. Nu e din vreun material scump, doar lemn sculptat, dar mi-e foarte dragă.

– Ce rău îmi pare, rosti Godwyn cu glasul înmuiat de compasiune. O să-i rog pe fraţii monahi şi pe călugăriţe să o caute.

Philemon spuse şi el:

– Eu unul nu am văzut-o.

Godwyn i se adresă Philippei:

– Poate v-a alunecat de la încheietură.

Ea se încruntă.

– Ce e mai ciudat, de fapt, e că nici nu am purtat-o de când am ajuns aici. Am scos-o când am sosit, am pus-o pe masă şi acum nu o mai găsesc nicăieri.

– Poate s-a rostogolit şi-a căzut în vreun cotlon întunecat. Philemon, aici de faţă, o s-o caute. N-ai zărit-o când ai dat cu mătura în cameră?

– N-am apucat să mătur. Domnişoara Margery a intrat tocmai când începeam.

Godwyn spuse:

– Philemon tocmai venise ca să cureţe aici, dar domnişoara Margery… se întrerupse şi aruncă o privire înăuntru… se roagă, termină el.

Margery stătea în genunchi la pupitrul de rugăciune, cu ochii închişi… implorând iertare pentru păcatul comis, spera Godwyn. Richard stătea în picioare în spatele ei, cu capul plecat, mâinile împreunate şi buzele mişcându-i-se în timp ce murmura o rugăciune.

Godwyn făcu un pas în lături pentru a-i permite Philippei să intre. Aceasta îi aruncă o privire bănuitoare cumnatului ei.

– Bună, Richard, spuse ea. Nu prea-ţi stă în obicei să te rogi într-o zi de lucru.

Richard îşi duse degetul la buze, semn că trebuia să păstreze liniştea, şi arătă către Margery, care îşi continua rugăciunea netulburată.

Pe un ton vioi, Philippa continuă:

– Margery poate să se roage cât pofteşte, dar asta e camera femeilor şi te-aş ruga să ieşi.

Richard îşi mască pe cât posibil uşurarea şi părăsi încăperea, închizând uşa pentru a le acorda intimitate celor două femei.

El şi Godwyn se treziră faţă în faţă în hol. Godwyn îşi dădea

seama că Richard nu ştia exact cum să abordeze situaţia. Ar fi putut spune: „Cum îndrăzneşti să năvăleşti aşa într-o cameră, fără să baţi la uşă?” Cu toate acestea, fusese prins cu o greşeală atât de mare, încât probabil că nu-şi putea face curajul necesar să se scandalizeze. Pe de altă parte, nici nu-i venea să-l implore pe Godwyn să păstreze tăcerea asupra celor văzute, pentru că asta ar fi însemnat să recunoască faptul că se afla la mâna călugărului. Era un moment de stânjeneală dureroasă.

Cât timp Richard încă mai şovăia, Godwyn sparse gheaţa:

– Nimeni n-o să audă vreun cuvânt despre asta de la mine.

Pe chipul lui Richard se ivi o expresie de uşurare, după care acesta se uită la Philemon.

– Dar el?

– Philemon vrea să devină călugăr. Învaţă virtutea obedienţei.

– Îţi rămân dator.

– Omul e dator să-şi mărturisească păcatele proprii, nu şi pe ale altora.

– Oricum, îţi sunt recunoscător, frate…?

– Godwyn, sacristan. Sunt nepotul stareţului Anthony. Voia ca Richard să ştie că avea suficiente relaţii pentru a-i face probleme serioase. Dar, ca să mai atenueze ameninţarea, adăugă: Mama a fost logodită cu tatăl Domniei Tale, în urmă cu mulţi ani, înainte ca acesta să devină conte.

– Am auzit de asta.

Godwyn ar fi vrut să mai adauge: „Iar tatăl tău a îndepărtat-o pe mama, exact aşa cum ai tu de gând să o îndepărtezi pe biata Margery.” Dar, în loc de asta, se mulţumi să spună pe un ton plăcut:

– Am fi putut fi fraţi.

– Da.

Apoi se auzi clopotul care anunţa servirea cinei. Scăpaţi de sentimentul de stânjeneală, cei trei bărbaţi se despărţiră: Richard plecă spre casa stareţului Anthony, Godwyn se alătură celorlalţi călugări în reflectoriu, iar Philemon se duse la bucătărie, ca să ajute la servit.

În timp ce mergea de-a lungul claustrului, Godwyn se lăsă absorbit de gânduri. Era încă tulburat de scena animalică la care tocmai fusese martor, dar simţea că gestionase lucrurile bine. La final, Richard păruse a se încrede în el.

În refectoriu, Godwyn se aşeză lângă Theodoric, un tânăr isteţ, cu vreo câţiva ani mai mic decât el. Theodoric nu studiase

la Oxford şi, drept urmare, îl privea cu admiraţie pe Godwyn. Acesta îl trata ca pe un egal, ceea ce-l flata pe Theodoric.

– Tocmai am citit ceva ce sigur o să te intereseze, deschise discuţia Godwyn. Îi rezumă ceea ce citise despre atitudinea respectatului stareţ Philip faţă de femei în general şi de călugăriţe în special. E exact aşa cum ai zis tu mereu, încheie el.

De fapt, Theodoric nu-şi exprimase niciodată opinia cu privire la acest subiect, dar mereu se declara de acord când Godwyn se plângea de toleranţa de care dădea dovadă stareţul Anthony.

– Bineînţeles, răspunse Theodoric. Acesta avea ochi albaştri şi tenul deschis la culoare, care acum se îmbujorase de încântare. Cum să avem numai gânduri pure, când suntem tot timpul distraşi de prezenţa femeilor?

– Dar ce putem face ca să corectăm lucrurile?

– Trebuie să-l înfruntăm pe stareţ.

– La canon, vrei să spui, făcu Godwyn, ca şi cum ar fi fost ideea lui Theodoric, nicidecum a lui. Da, minunat plan. Dar crezi că ne-ar susţine ceilalţi?

– Călugării mai tineri da.

Godwyn îşi dădea seama că tinerii erau oricum de acord cu orice critică, fie mai aspră, fie mai uşoară, adusă celor în vârstă. Dar mai ştia şi că mulţi călugări îi împărtăşeau preferinţa pentru un trai din care femeile să lipsească sau, cel puţin, să fie invizibile.

– Dacă vorbeşti cu cineva despre asta până la canon, să-mi spui şi mie ce afli, îi zise el confratelui său mai tânăr.

Această rugăminte avea să-l încurajeze pe Theodoric să pornească o campanie de adunare a cât mai mulţi susţinători.

Apoi sosiră bucatele, ce constau din peşte sărat cu fasole. Înainte ca Godwyn să poată începe să mănânce, fu oprit de călugărul-cerşetor Murdo.

Călugării-cerşetori erau monahi care trăiau printre mireni în loc să se izoleze în mănăstiri. Aceştia erau de părere că prin modul lor de viaţă respingeau ispita mai puternic decât monahii din comunităţile mănăstireşti al căror legământ de sărăcie era compromis de splendoarea clădirilor în care locuiau şi de proprietăţile întinse. În mod tradiţional, călugării-cerşetori nu aveau nicio proprietate, nici măcar lăcaşuri de cult – deşi mulţi se abătuseră de la acest ideal după ce anumiţi admiratori cucernici le oferiseră pământuri şi bani. Cei care trăiau în continuare după principiile originale ale ramurii lor monastice

primeau mâncare de la oamenii din afara bisericii şi dormeau pe podelele bucătăriilor din casele care-i găzduiau. Aceştia predicau în pieţe şi pe lângă cârciumi şi primeau monede de la trecători. De asemenea, nu ezitau să apeleze la fraţii lor de la mănăstiri pentru a le oferi mâncare şi găzduire ori de câte ori aveau nevoie. Deloc surprinzător, pretenţiile lor de superioritate nu erau văzute cu ochi buni de călugării din mănăstiri.

Fratele Murdo era un exemplar deosebit de dezagreabil al speciei sale: gras, murdar, lacom, adesea beat şi care fusese văzut nu de puţine ori în compania prostituatelor. Dar era, de asemenea, şi un predicator charismatic ce captiva mulţimi de sute de persoane cu predicile sale colorate, deşi dubioase din punct de vedere teologic.

Acum acesta se ridică fără nicio invitaţie şi începu să se roage cu glas puternic:

– Tatăl nostru, binecuvântează mâncarea aceasta pentru folosul sufletelor noastre, al trupurilor noastre nevrednice, la fel de pline de păcate pe cât e leşul unui câine de viermi…

Rugăciunile lui Murdo nu erau niciodată scurte. Oftând, Godwyn îşi lăsă lingura jos.

La canon se citea întotdeauna câte ceva – de obicei din Regula benedictină, destul de des din Biblie şi ocazional din alte cărţi religioase. În timp ce călugării se aşezau pe băncile de piatră ale sălii capitulare, Godwyn îl căută pe tânărul monah căruia îi venise rândul să citească în ziua respectivă şi îi spuse încet, dar ferm că el, Godwyn, avea să-i ţină locul. Apoi, când sosi momentul să înceapă, se porni să citească pagina aceea atât de importantă din *Cartea lui Timothy.*

Era emoţionat. Se întorsese de la Oxford în urmă cu un an şi de atunci vorbise adesea cu diverşi călugări despre reformarea mănăstirii, dar, până în acel moment, nu îl înfruntase deschis pe Anthony. Stareţul era slab şi leneş – avea nevoie de un şoc care să-l trezească din letargie. Mai mult, chiar Sfântul Benedict scrisese următoarele: „Toţi trebuie chemaţi la canon, căci Domnul adesea arată unui frate mai tânăr ce e mai bine.” Godwyn avea tot dreptul să ia cuvântul la canon şi să ceară respectarea cu stricteţe a regulilor monastice. Cu toate acestea, avu dintr-odată senzaţia că-şi asuma un risc şi îşi dori să-şi fi acordat un interval mai mare de gândire cu privire la modul în care avea să folosească cele descoperite în *Cartea lui Timothy.*

Dar era prea târziu pentru regrete. Închise cartea şi spuse:

– Întrebarea adresată atât mie, cât şi fraţilor mei este următoarea: Ne-am îndepărtat oare atât de mult de standardele stareţului Philip în ceea ce priveşte separarea călugărilor de călugăriţe?

Din perioada în care participa la dezbateri studenţeşti, Godwyn învăţase să-şi formuleze argumentele ca întrebări ori de câte ori situaţia i-o permitea, oferindu-i adversarului cât mai puţine puncte pe care să le contracareze.

Primul răspuns veni din partea lui Carlus Orbul, stareţul adjunct, subalternul direct al lui Anthony.

– Unele mănăstiri sunt situate departe de orice aşezare populată, pe o insulă nelocuită, în mijlocul pădurii sau pe vreun pisc singuratic, începu el. Felul lent, hotărât în care vorbea îl făcu pe Godwyn să se mişte pe loc, neliniştit. În asemenea lăcaşuri, fraţii se izolează de orice contact cu lumea exterioară, continuă fără grabă Carlus. Kingsbridge n-a fost niciodată în această situaţie. Noi ne aflăm în mijlocul unui oraş mare, în care vieţuiesc 7000 de suflete. Avem în îngrijire una dintre cele mai impozante catedrale ale lumii creştine. Mulţi dintre noi sunt medici, pentru că Sfântul Benedict a spus: „Trebuie să avem grijă în special de bolnavi şi să-i tratăm aşa cum ar face-o Isus însuşi.” Nu ni s-a acordat luxul izolării totale. Domnul ne-a dat o altă misiune pe pământ.

Godwyn se aşteptase la ceva de genul acesta. Carlus nu suporta să se mute mobila, pentru că ajungea să se izbească de ea; aşa că se opunea oricărei schimbări, dintr-o teamă asemănătoare, de a fi nevoit să se adapteze unor circumstanţe nefamiliare.

Theodoric veni repede cu o replică pentru Carlus:

– Acesta este un motiv foarte bun să fim stricţi în privinţa regulilor, spuse el. Un om care trăieşte lângă o cârciumă trebuie să îşi ia multe măsuri de precauţie pentru a nu cădea în păcatul beţiei.

Dinspre ceilalţi călugări se auzi un murmur încântat de aprobare: le plăcea când auzeau o replică inteligentă. Godwyn încuviinţă din cap. Chipul luminos al lui Theodoric se îmbujoră, măgulit.

Încurajat de această luare de poziţie, un novice pe nume Juley spuse într-o şoaptă suficient de puternică pentru a fi auzit:

– Pe Carlus nu-l deranjează femeile, pentru că nu le vede.

Mai mulţi călugări izbucniră în râs, deşi alţii dădură dezaprobator din cap.

Godwyn simţea că totul mergea bine. Deocamdată, se părea că avea să câştige confruntarea. Apoi stareţul Anthony luă şi el cuvântul:

– Şi ce anume propui, frate Godwyn?

Anthony nu studiase la Oxford, dar avea destulă experienţă încât să ceară formularea directă a obiectivului real al adversarului.

Fără nicio tragere de inimă, Godwyn dădu cărţile pe faţă.

– Am putea să luăm în considerare ideea de a reinstaura situaţia de pe vremea stareţului Philip.

Anthony insistă:

– Şi ce vrei să spui cu asta, mai exact? Fără călugăriţe?

– Da.

– Dar ele unde s-ar duce?

– Mănăstirea de maici s-ar putea muta în altă parte şi ar putea deveni o structură dependentă de stăreţie, precum Colegiul Kingsbridge sau schitul Sfântul Ioan-din-Pădure.

Această propunere îi luă pe toţi prin surprindere. Imediat se iscă o hărmălaie de comentarii, pe care stareţul nu reuşi decât cu mare dificultate să o domolească. Glasul care se desprinse din gălăgia generală fu al lui Joseph, medicul-şef. Acesta era un bărbat inteligent, dar mândru, iar Godwyn se cam temea de el.

– Şi cum am mai administra spitalul fără călugăriţe? întrebă el. Starea proastă în care se afla dantura sa îl făcea să pronunţe consoanele neclar, asemenea unui om beat, dar asta nu-i ştirbea cu nimic autoritatea. Ele le administrează bolnavilor leacurile, ele le schimbă bandajele, ele-i hrănesc pe cei care nu pot să mănânce singuri, le piaptănă pletele bătrânilor senili…

Theodoric interveni:

– Toate astea ar putea fi făcute de călugări.

– Şi ce ne-am face cu naşterile? ripostă Joseph. Se-ntâmplă des să avem de-a face cu femei care au probleme în aducerea unui copil pe lume. Cum ar putea să le ajute călugării fără sprijinul călugăriţelor care să se ocupe de… manevre?

Mai mulţi călugări îşi exprimară zgomotos asentimentul, dar Godwyn anticipase această problemă, iar acum spuse:

– Şi dacă am muta călugăriţele în vechea leprozerie?

Colonia de leproşi – sau leprozeria – era situată pe o mică insulă de pe râu, în partea de sud a oraşului. Pe vremuri, acolo

trăiseră o mulţime de suferinzi, dar, întrucât nu mai apăruseră şi alte cazuri, doar doi leproşi se mai găseau acum acolo, amândoi în vârstă.

Fratele Cuthbert, care era un om spiritual, murmură:

– N-aş vrea cu niciun preţ să fiu eu ăla care-o anunţă pe stareţa Cecilia că se mută într-o colonie de leproşi.

Acest comentariu stârni un val de râsete.

– Femeile ar trebui conduse de bărbaţi, spuse Theodoric.

Stareţul Anthony replică prompt:

– Iar stareţa Cecilia este condusă de episcopul Richard. El ar fi singurul în măsură să ia o asemenea decizie.

– Doamne fereşte s-o ia, se auzi un glas nou. Era Simeon, vistiernicul. Un bărbat slab, cu un chip prelung, acesta lua cuvântul împotriva oricărei propuneri care implica vreo cheltuială. N-am putea supravieţui fără călugăriţe, adăugă el.

Acest ultim comentariu îl luă prin surprindere pe Godwyn.

– De ce nu? întrebă el.

– Nu avem suficienţi bani, răspunse Simeon. Când e nevoie de reparaţii la catedrală, cine credeţi că-i plăteşte pe constructori? Nu noi – nu ne putem permite. Stareţa Cecilia plăteşte. Ea cumpără cele necesare pentru infirmerie, pergament pentru scriptoriu şi nutreţ pentru animalele din grajduri. Tot ce este folosit la comun – atât de noi, cât şi de călugăriţe – e plătit de ea.

Godwyn se întristă dintr-odată.

– Dar cum se poate una ca asta? De ce depindem de ele?

Simeon ridică din umeri.

– În decursul anilor, multe femei pioase au dăruit mănăstirii de maici pământuri şi alte bunuri.

Godwyn avea certitudinea că nu auzea întreg adevărul acum. Şi călugării aveau resurse multiple. Încasau chirii şi alte taxe de la fiecare locuitor al Kingsbridge-ului, plus că deţineau mii de hectare de pământ cultivabil. Probabil că ţinea şi de felul în care erau gospodărite aceste resurse. Dar n-avea niciun rost să intre în asemenea discuţii acum. Pierduse înfruntarea. Până şi Theodoric fusese redus la tăcere.

Anthony rosti pe un ton plin de mulţumire:

– Ei bine, am avut parte de o discuţie cum nu se poate mai interesantă. Mulţumim, Godwyn, pentru că ai ridicat această chestiune. Iar acum, haideţi să ne rugăm.

Godwyn era prea furios să se poată ruga. Nu câştigase nimic din ce dorise şi nu era sigur unde anume greşise.

În vreme ce călugării ieşeau încolonaţi din sala capitulară, Theodoric îi aruncă o privire speriată şi zise:

– Nu ştiam că măicuţele plătesc atât de multe lucruri.

– Niciunul dintre noi nu ştia, spuse Godwyn. Îşi dădu seama că-l fixa pe Theodoric cu o privire furioasă şi se corectă repede, adăugând: Dar te-ai descurcat excelent – ai dezbătut chestiunea mai bine decât mulţi studenţi de la Oxford.

Era exact lucrul de care avea nevoie Theodoric, care se lumină dintr-odată, evident fericit.

Urma ora în care călugării fie citeau în bibliotecă, fie se plimbau prin claustru, meditând, dar Godwyn avea alte planuri. Pe toată durata mesei şi a canonului, ceva îl tot iritase. Încercase să îşi alunge ideea respectivă din minte, pentru că interveniseră alte probleme, dar acum îi apăru din nou. Credea că ştie unde putea fi brăţara lui lady Philippa.

Într-o mănăstire nu există prea multe ascunzători. Călugării trăiau la comun: singurul care avea cameră separată era stareţul. Chiar şi în latrină stăteau alături, deasupra unui jgheab prin care curgea mereu apă adusă cu ajutorul unui sistem de conducte. Nu li se permitea să deţină bunuri personale, aşa că nimeni nu avea dulapul lui sau măcar o cutie.

Dar astăzi, Godwyn văzuse o ascunzătoare.

Urcă treptele pentru a ajunge în dormitor. Nu era nimeni acolo. Trase dulapul pentru pături de lângă perete şi scoase piatra desprinsă din zid, dar nu se uită pe gaura creată. În loc de asta, îşi băgă mâna în scobitura peretelui, cercetând. Pipăi partea de sus a găurii, apoi pe cele laterale şi pe cea de jos. Spre dreapta se afla o mică fisură. Godwyn îşi strecură degetele înăuntru şi dădu de ceva care nu era nici piatră, nici mortar. Mişcând uşor din degete, reuşi să scoată obiectul respectiv.

Era o brăţară din lemn, sculptată.

Godwyn o ridică în lumină. Brăţara era făcută din lemn de esenţă tare, probabil stejar. Suprafaţa interioară era bine şlefuită, dar cea exterioară era sculptată, în fibra lemnului desluşindu-se un model complicat şi îndrăzneţ, cu pătrate străbătute de linii diagonale, cioplite cu o precizie încântătoare: Godwyn înţelegea de ce Philippei îi plăcea atât de mult.

O puse la loc, potrivi piatra în zid şi aşeză dulapul în poziţia sa obişnuită.

Pentru ce-i trebuia lui Philemon un asemenea obiect? Poate că ar fi reuşit să vândă brăţara pentru un penny sau doi, deşi ar fi

fost periculos, pentru că putea fi oricând recunoscută. Dar, în mod clar, n-ar fi putut să o poarte.

Godwyn ieşi din dormitor şi coborî treptele, întorcându-se în claustru. N-avea dispoziţia necesară pentru studiu sau meditaţie. Simţea nevoia să vorbească despre evenimentele din ziua respectivă. Simţea nevoia să se vadă cu mama lui.

Acest gând îi umplu inima de o teamă nedefinită. Poate că avea să-l certe pentru eşecul suferit la canon. Dar avea să-l laude pentru modul cum se descurcase cu episcopul Richard, era sigur, şi de-abia aştepta să-i povestească tot. Se hotărî să plece să o caute.

Teoretic, aşa ceva era interzis. Călugării nu aveau voie să hoinărească pe străzile oraşului după bunul lor plac. Aveau nevoie de un motiv şi, tot teoretic, trebuiau să ceară învoirea stareţului înainte de a părăsi curtea mănăstirii. Dar, practic, demnitarii monastici aveau la dispoziţie zeci de pretexte. Stăreţia încheia mereu târguri cu negustorii, cumpăra alimente, pânză, încălţări, pergament, lumânări, unelte de grădinărit, şei şi căpestre, toate cele necesare traiului de zi cu zi. Călugării erau practic seniorii oraşului, stăpânind aproape toată suprafaţa acestuia. Iar oricare dintre medici putea fi chemat să consulte un pacient care nu era în stare să se deplaseze până la infirmerie. Aşa că nu era nimic ieşit din comun ca monahii să fie văzuţi pe străzi, iar Godwyn, sacristanul, nu risca să i se ceară explicaţii privind motivul pentru care circula în afara mănăstirii.

Cu toate acestea, era bine să fie discret, aşa că se asigură că nimeni nu-l observă pe când părăsea stăreţia. Trecu prin zona aglomerată a târgului şi porni cu paşi grăbiţi pe strada principală către casa unchiului său Edmund.

După cum sperase Godwyn, Edmund şi Caris erau plecaţi cu treburi, şi-şi găsi mama singură, doar cu servitorii.

– Un adevărat răsfăţ pentru o mamă, îl întâmpină ea. Să te văd de două ori într-o zi! Plus că am ocazia să-ţi dau să mănânci pe săturate. Îi turnă o cană de bere şi-i spuse bucătăresei să aducă o farfurie cu friptură rece de vită. Ce s-a întâmplat la canon? întrebă ea.

Godwyn îi povesti tot.

– M-am grăbit prea tare la final, spuse el.

Petranilla încuviinţă din cap.

– Tata avea o vorbă: niciodată să nu convoci o întâlnire până nu ştii exact cum se va sfârşi.

Godwyn zâmbi.

– Trebuie să ţin minte asta.

– Oricum, nu cred că ai făcut vreun rău.

Asemenea cuvinte reprezentau o adevărată uşurare. Petranilla n-avea să se înfurie.

– Dar am pierdut dezbaterea, rosti el.

– Însă ai reuşit şi să te impui în poziţia de conducător al grupului mai tânăr, reformator.

– Chiar dacă m-am făcut de râs?

– E mai bine decât să fii un nimeni.

Godwyn nu era atât de sigur că mama sa avea dreptate în această privinţă, dar, ca de fiecare dată când se îndoia de înţelepciunea ei, nu o contrazise, ci îşi propuse să se gândească la acest lucru mai târziu.

– S-a întâmplat ceva foarte ciudat, începu el, după care îi povesti despre Richard şi Margery, omiţând detaliile scârboase, de natură fizică.

Petranilla era surprinsă.

– Richard trebuie să fi înnebunit! Exclamă ea. Nunta va fi anulată dacă onorabilul conte de Monmouth află că Margery nu mai e fecioară. Contele Roland o să fie furios la culme. Richard ar putea fi caterisit pentru asta.

– Dar o mulţime de episcopi au ţiitoare, nu-i aşa?

– E altceva. Un preot poate avea o „fată-n casă” care să-i fie nevastă în toate privinţele, mai puţin cu numele. Un episcop poate avea chiar mai multe. Dar să iei virginitatea unei tinere de viţă nobilă cu puţin timp înainte de nunta acesteia… chiar şi un fiu de conte ar putea avea dificultăţi să rămână în rândul clerului după aşa o ispravă.

– Ce crezi c-ar trebui să fac?

– Nimic. Ai gestionat lucrurile perfect până acum.

Godwyn emana mândrie din toţi porii. Petranilla adăugă:

– Într-o zi, această informaţie o să fie o armă foarte puternică. Ţine minte ce-ţi spun.

– Mai e ceva. M-am tot întrebat cum a ajuns Philemon să găsească piatra aceea desprinsă din zid şi mi-a venit ideea că probabil o folosise iniţial ca ascunzătoare. Am avut dreptate… şi am găsit o brăţară pe care lady Philippa mi s-a plâns că a rătăcit-o.

– Interesant, spuse ea. Sunt aproape sigură că Philemon o să-ţi fie de mare ajutor. Vezi tu, e în stare de orice. N-are scrupule,

n-are principii morale. Tata a avut un asociat care era mereu dispus să-i ducă până la capăt treburile murdare – să işte zvonuri, să împrăştie bârfe pline de venin, să bage zâzanie. Asemenea oameni pot fi incredibil de valoroşi.

– Deci nu crezi c-ar trebui să raportez furtul.

– Sigur că nu. Pune-l să dea brăţara înapoi, dacă tu crezi că e importantă… poate să spună că a găsit-o când mătura. Dar nu-l da în vileag. Tot tu o să culegi roadele, îţi garantez.

– Deci crezi că ar trebui să-l protejez?

– Aşa cum ai proteja un câine turbat care-i muşcă pe musafirii nepoftiţi. E periculos, dar merită ţinut de partea ta.

10

Joi, Merthin termină de sculptat uşa.

Dusese până la capăt ce era de făcut deocamdată în culoarul sudic. Schelăria era montată. Nu era nevoie să facă cofraje pentru zidari, căci Godwyn şi Thomas erau hotărâţi să economisească bani încercând metoda lui Merthin, şi anume să construiască fără ajutorul suporţilor de lemn. Aşa că se întorsese la sculptura sa şi îşi dăduse seama că nu mai avea mare lucru de făcut. Petrecu o oră adăugând detalii la părul unei fecioare înţelepte, încă una îmbogăţind nuanţele zâmbetului uneia nesăbuite, dar nu era deloc sigur că sporea în vreun fel calitatea lucrării. Îi era greu să ia hotărâri, pentru că gândurile sale se îndreptau involuntar către Caris şi Griselda.

Abia dacă fusese în stare să schimbe câteva vorbe cu Caris toată săptămâna. Îi era ruşine de el însuşi. Ori de câte ori o vedea pe Caris, îi venea în minte felul în care o îmbrăţişase pe Griselda, cum o sărutase şi cum înfăptuise cu ea cel mai intim şi mai plin de dragoste act omenesc – cu o fată pe care nici n-o plăcea, darămite s-o iubească. Deşi în trecut petrecuse multe ceasuri fericite imaginându-şi momentul în care avea să facă acelaşi lucru cu Caris, acum această posibilitate îl umplea de groază. Nu era nimic în neregulă cu Griselda – ei, era, dar nu asta îl deranja pe el.

Ar fi simţit la fel dacă ar fi fost vorba despre orice altă femeie, cu excepţia lui Caris. Făcându-l cu Griselda, simţea că dezbrăcase actul respectiv de orice semnificaţie. Iar acum nu putea da ochii cu femeia pe care o iubea.

Pe când se uita fix la opera sa, încercând să nu se mai gândească la Caris şi să se hotărască dacă uşa era terminată sau nu, în portalul nordic intră Elizabeth Clerk. Aceasta era o frumuseţe zveltă, în vârstă de 25 de ani, cu o aură de cârlionţi blonzi. Tatăl ei fusese episcop de Kingsbridge înainte de Richard. Ca şi acesta, tatăl ei locuise în palatul episcopal de la Shiring, dar, vizitând frecvent Kingsbridge-ul, se îndrăgostise de o servitoare de la hanul Bell – mama lui Elizabeth. Din cauza statutului de copil nelegitim, Elizabeth era deosebit de sensibilă când venea vorba de poziţia ei socială, fiind atentă la orice aluzie şi simţindu-se ofensată foarte uşor. Dar Merthin o plăcea pentru că era isteaţă şi pentru că, pe când el avea 18 ani, Elizabeth îl sărutase şi îl lăsase să-i pipăie sânii poziţionaţi sus pe coşul pieptului şi neobişnuit de plaţi, ca şi cum ar fi fost turnaţi în nişte matriţe prea puţin adânci, dar ale căror sfârcuri se întăreau chiar şi la cea mai uşoară atingere. Povestea lor de dragoste se încheiase din cauza a ceva ce lui i se păruse trivial, iar ei, de neiertat – o glumă a lui despre preoţii desfrânaţi –, dar Merthin o plăcea şi acum.

Elizabeth îi atinse umărul şi îşi fixă privirea asupra uşii. Imediat, îşi duse mâna la gură şi trase aer în piept.

– Par de-a dreptul vii! exclamă ea.

Merthin era încântat la culme. Elizabeth nu era omul care să rostească laude prea uşor. Oricum, el simţi un impuls de a se arăta modest.

– E numai pentru că am făcut-o pe fiecare altfel. Pe uşa cea veche, toate fecioarele erau identice.

– E mai mult de-atât. Arată de parcă ar putea să coboare de pe uşă şi să stea de vorbă cu noi.

– Mulţumesc.

– Dar diferă foarte mult de restul obiectelor din catedrală. Ce-o să zică fraţii călugări?

– Fratelui Thomas îi place.

– Dar sacristanului?

– Godwyn? Nu ştiu ce părere o să aibă. Dar, dacă se iscă agitaţie, voi apela la stareţul Anthony… care n-o să vrea să comande o uşă nouă şi să plătească de două ori.

– Ei bine, rosti ea pe un ton gânditor, în Biblie nu spune că erau toate la fel, bineînţeles… ci doar că cinci dintre ele au avut înţelepciunea de a se pregăti din timp şi că celelalte cinci au lăsat pregătirile pe ultimul moment şi nu au mai ajuns la

petrecere. Dar Elfric?

– Nu e pentru el.

– E stăpânul tău.

– Pe el nu-l interesează decât să-şi ia banii.

Elizabeth nu era la fel de convinsă.

– Problema e că eşti un meşter mai bun decât el. Lucrul ăsta a devenit evident de câţiva ani şi toată lumea îl ştie. Elfric n-ar recunoaşte nici picat cu ceară, dar de-aia nu te suportă. S-ar putea să te facă să regreţi.

– Tu mereu vezi lucrurile în negru.

– Zău? Fata se simţea jignită. Ei bine, o să vedem noi dacă am dreptate. Chiar sper să n-am.

Se întoarse să plece.

– Elizabeth?

– Da.

– Chiar mă bucur că îţi place.

Tânăra nu răspunse, dar păru să se mai îmblânzească. Îşi luă rămas-bun cu o fluturare din mână şi plecă.

Merthin hotărî că uşa era terminată. O înfăşură în nişte pânză grosolană de sac. Trebuia să i-o arate lui Elfric, iar momentul prezent era la fel de bun ca oricare: ploaia se oprise, cel puţin pentru o vreme.

Îl rugă pe unul dintre muncitori să-l ajute să care uşa. Constructorii aveau o tehnică specială pentru transportarea obiectelor grele şi incomode la apucat. Aşezau doi pari zdraveni pe pământ, paralel, după care puneau nişte scânduri de-a curmezişul acestora, în centru, pentru a forma o bază solidă. Apoi aşezau obiectul pe scânduri. După aceea se postau între pari, câte un om la fiecare capăt, şi ridicau. Acest aranjament se numea targă şi era folosit şi pentru transportarea bolnavilor la infirmerie.

Chiar şi aşa, uşa era foarte grea. Dar Merthin era obişnuit să ridice obiecte de genul acesta. Elfric nu-i permisese niciodată să se folosească de pretextul staturii sale mai firave, ceea ce-l făcuse surprinzător de puternic.

Cei doi bărbaţi ajunseră la casa lui Elfric şi cărară uşa înăuntru. Griselda stătea pe un scaun, în bucătărie. Părea să devină de la o zi la alta mai voluptuoasă – sânii ei mari aproape îşi dublaseră dimensiunile. Lui Merthin nu-i plăcea să aibă relaţii tensionate cu oamenii, aşa că încercă să se arate prietenos.

– Vrei să vezi uşa pe care-am făcut-o? o întrebă în timp ce

trecea pe lângă ea. E sculptată. Am redat povestea fecioarelor înţelepte şi a celor nesăbuite.

Griselda slobozi un hohot grotesc.

– Nu-mi vorbi mie de fecioare.

Cei doi duseră lucrarea în curte. Merthin îşi dădu seama că nu le înţelegea deloc pe femei. Griselda se purtase foarte rece cu el de când făcuseră dragoste. Dacă acestea erau sentimentele ei pentru el, de ce îl ispitise? După comportamentul ei, era clar că nu dorea să repete experienţa.

Merthin ar fi liniştit-o că şi el simţea la fel – ba, mai mult, că se cutremura la o asemenea perspectivă –, dar ar fi insultat-o, aşa că se mulţumi să nu spună nimic.

Puseră targa jos, iar ajutorul lui Merthin plecă. Elfric era în curte, cu trupul vânjos aplecat deasupra unei stive de cherestea, numărând bucăţile, lovind fiecare bârnă cu o bucată de lemn cu muchii drepte, lungă de 60 de centimetri, şi împungându-şi obrazul cu limba în timp ce se confrunta cu o asemenea provocare mentală. Îi aruncă o privire fioroasă lui Merthin şi îşi văzu de treabă, aşa că Merthin nu spuse nimic, ci dezveli uşa şi o rezemă de o grămadă de blocuri de piatră. Era extraordinar de mândru de munca sa. Urmase modelul tradiţional, dar în acelaşi timp făcuse şi ceva original, ceva care-i făcea pe oameni să suspine admirativ. De-abia aştepta să-şi vadă uşa instalată în biserică.

– Patru'ş'şapte, rosti Elfric, după care se întoarse către Merthin.

– Am terminat uşa, începu Merthin mândru. Ce părere ai?

Elfric cercetă lucrarea câteva clipe. Avea un nas lung, iar nările îi zvâcniră, trădându-i surprinderea. Apoi, fără niciun avertisment, îl izbi pe Merthin peste faţă cu băţul pe care-l folosise pentru a număra bucăţile de cherestea. Acesta era destul de gros, aşa că lovitura fu puternică. Merthin scoase un strigăt de durere, se dădu câţiva paşi înapoi şi se prăbuşi la pământ.

– Mizerabil ce eşti! strigă Elfric. Mi-ai pângărit fata!

Merthin încercă să bolborosească nişte cuvinte de protest, dar avea gura plină de sânge.

– Cum de-ai îndrăznit? mugi Elfric.

Ca la un semn, Alice apăru şi ea din casă.

– Şarpe! strigă ea către Merthin. Te-ai strecurat în casa noastră şi ne-ai deflorat fetiţa!

Se prefăceau că era vorba despre ceva spontan, dar Merthin îşi dădu seama că, mai mult ca sigur, plănuiseră totul. Scuipă sânge şi spuse:

– S-o deflorez! În mod clar nu era fecioară!

Elfric se năpusti din nou asupra lui, cu bâta sa improvizată. Merthin se rostogoli, pentru a se feri, însă lemnul îl nimeri dureros în umăr.

Alice continuă să ţipe:

– Cum ai putut să-i faci una ca asta lui Caris? Biata mea soră… când o să afle o asemenea grozăvie, o să-i rupă inima în două.

Aceste vorbe îl iritară suficient pe Merthin pentru a-l face să reacţioneze.

– Iar tu sigur o să-i spui, nu-i aşa, căţea?

– Păi, doar n-o să te însori cu Griselda în secret! răspunse Alice.

Merthin era uluit.

– Să mă-nsor? Nu mă însor cu ea. Mă urăşte!

În momentul acela apăru şi Griselda.

– În mod sigur nu vreau să mă mărit cu tine, spuse ea. Dar va trebui. Sunt gravidă.

Merthin se holbă la ea.

– Nu se poate… n-am făcut-o decât o dată.

Elfric hohoti aspru.

– Nici nu-i nevoie de mai mult, netotule ce eşti!

– Dar tot nu mă însor cu ea.

– Dacă n-o faci, te dau afară! scrâşni Elfric.

– Nu poţi să faci una ca asta.

– De ce nu?

– Nu-mi pasă, eu nu mă însor cu ea.

Elfric lăsă bâta jos şi luă un topor.

Merthin exclamă:

– Isuse Cristoase!

Alice făcu un pas înainte.

– Elfric, te rog, să nu se ajungă la crimă!

– Dă-te la o parte din faţa mea, femeie!

Elfric ridică toporul.

Aflat încă la pământ, Merthin se îndepărtă târâş, temându-se pentru viaţa sa.

Elfric coborî toporul, dar nu-l abătu asupra lui Merthin, ci asupra uşii sale.

– Nu! strigă Merthin.

Lama ascuţită se împlântă în chipul fecioarei cu părul lung şi despică lemnul de-a lungul fibrei.

Merthin ţipă:

– Opreşte-te!

Elfric ridică din nou toporul şi îl făcu să coboare cu o forţă şi mai mare. Lovitura despică uşa în două.

Merthin se ridică în picioare. Spre oroarea sa, îşi simţea ochii inundaţi de lacrimi.

– N-ai niciun drept!

Încerca să ţipe, însă glasul nu i se auzi decât sub formă de şoaptă.

Elfric ridică toporul şi se întoarse către el.

– Ţine-te departe, băiete – nu mă ispiti!

Merthin văzu o licărire nebunească în ochii lui Elfric şi se dădu înapoi. Elfric lovi din nou uşa cu securea.

Merthin rămase pe loc şi privi totul cu lacrimile şiroindu-i pe chip.

11

Cei doi câini, Skip şi Scrap, se salutară cu entuziasm. Erau fraţi, din aceeaşi generaţie de căţeluşi, deşi nu arătau deloc asemănător: Skip era mascul şi avea blana cafenie, iar Scrap era o căţeluşă de talie mai mică, acoperită cu blană neagră. Skip era un câine de ţară tipic, zvelt şi mereu bănuitor, în timp ce Scrap, care locuia la oraş, era dolofană şi liniştită.

Trecuseră zece ani de când Gwenda îl alesese pe Skip dintre fraţii săi, toţi corcituri, îngrămădiţi pe podeaua dormitorului lui Caris din casa cea mare a negustorului de lână, în ziua în care murise mama lui Caris. De atunci, Gwenda şi Caris ajunseseră să fie prietene apropiate. Nu se întâlneau decât de două-trei ori pe an, dar îşi împărtăşeau toate secretele. Gwenda simţea că-i putea povesti orice lui Caris, iar informaţia respectivă n-avea cum să ajungă la urechile părinţilor ei sau ale altor persoane din Wigleigh. Presupunea că şi Caris simţea acelaşi lucru: pentru că Gwenda nu vorbea cu nicio altă fată din Kingsbridge, nu exista riscul să-i scape ceva într-un moment de neatenţie.

Gwenda ajunse la Kingsbridge în vinerea săptămânii Târgului de Lână. Tatăl ei, Joby, se îndreptă spre iarmarocul din faţa

catedralei ca să vândă pieile veveriţelor pe care le prinsese în capcană în pădurea de lângă Wigleigh. Gwenda se duse direct acasă la Caris, iar cei doi câini se reîntâlniră.

Ca de obicei, Gwenda şi Caris începură să vorbească despre băieţi.

– Merthin e într-o dispoziţie ciudată, spuse Caris. Duminică era normal, m-a sărutat în biserică… după care, luni, de-abia dacă mai era în stare să mă privească în ochi.

– Se simte vinovat de ceva, replică imediat Gwenda.

– Probabil că e ceva legat de Elizabeth Clerk. Ea a pus de mult ochii pe el, deşi e o căţea lipsită de inimă şi mult prea bătrână pentru el.

– Tu şi Merthin aţi făcut-o?

– Ce să facem?

– Ştii tu… când eram mică, îi spuneam „gemut”, pentru că ăsta era zgomotul pe care-l scoteau oamenii mari când o făceau.

– A, aia? Nu, nu încă.

– De ce nu?

– Nu ştiu…

– Nu vrei?

– Ba da, însă… tu nu-ţi faci griji că s-ar putea să-ţi petreci toată viaţa făcând aşa cum îţi comandă un bărbat?

Gwenda ridică din umeri.

– Nu-mi place ideea, dar, pe de altă parte, nici nu-mi fac griji.

– Dar tu? Tu ai făcut-o?

– Nu ca lumea. I-am zis da unui băiat din satul alăturat, cu mai mulţi ani în urmă, doar ca să văd cum e. E drăguţ, ca o căldură plăcută, cum simţi când bei vin. Asta a fost singura dată. Dar l-aş lăsa pe Wulfric să mi-o facă, dacă m-ar întreba, la orice oră din zi sau din noapte.

– Wulfric? Ei, asta-i ceva nou!

– Ştiu. Adică îl cunosc de când eram mică, pe-atunci mă trăgea de păr şi o lua la fugă. Apoi, într-o zi, la scurt timp după Crăciun, l-am privit pe când intra în biserică şi mi-am dat seama că s-a făcut bărbat în toată legea. Ei, şi nu un bărbat oarecare, ci un bărbat superb. Avea zăpadă în păr şi un fular scurt, de culoarea muştarului, şi parcă strălucea pur şi simplu.

– Îl iubeşti?

Gwenda suspină. Nu ştia să exprime ceea ce simţea. Nu era doar dragoste. Se gândea la el tot timpul şi nu ştia cum ar fi putut trăi fără el. Visa cu ochii deschişi despre cum ar fi fost să-l

răpească şi să-l încuie într-o cabană din mijlocul pădurii, astfel încât să nu poată pleca niciodată de lângă ea.

– Ei bine, expresia chipului tău îmi răspunde la întrebare, spuse Caris. El te iubeşte?

Gwenda dădu din cap, în semn de negaţie.

– Nici măcar nu vorbeşte cu mine. Ce-aş mai vrea să facă şi el ceva care să-mi dea de înţeles că ştie cine sunt – fie şi numai să mă tragă de păr. Dar e îndrăgostit de Annet, fiica lui Perkin. Ea e o vacă egoistă, dar el o adoră. Tatăl lui şi tatăl ei sunt cei mai înstăriţi oameni din sat. Tatăl ei creşte găini ouătoare şi le vinde, iar tatăl lui are 36 de hectare de pământ.

– Cum zici şi tu, n-ai nicio speranţă.

– Nu ştiu. Ce înseamnă să n-ai nicio speranţă? Annet ar putea să moară. Wulfric ar putea să-şi dea seama brusc că m-a iubit mereu pe mine şi numai pe mine. Poate că tata o să fie făcut conte şi o să-i ordone să se însoare cu mine.

Caris zâmbi.

– Ai dreptate. Dragostea nu e niciodată lipsită de speranţă. Mi-ar plăcea să-l văd şi eu pe băiatul ăsta.

Gwenda se ridică în picioare.

– Chiar speram c-o să zici asta. Hai să-l căutăm.

Ieşiră din casă, cu câinii urmându-le îndeaproape. Ploile abundente care şfichiuiseră oraşul în zilele precedente se retrăseseră în favoarea unor averse intermitente, dar strada principală era în continuare un fel de râu cotropit de mâl. Din cauza târgului, mâlul se amestecase cu excremente de animale, legume putrezite şi tot gunoiul pe care-l lăsau în urma lor cei aproximativ 1000 de vizitatori.

În timp ce treceau prin băltoacele dezgustătoare, Caris se interesă de familia Gwendei.

– Ne-a murit vaca, oftă fata. Tati trebuie să cumpere alta, dar nu ştiu, zău, cum o să reuşească să facă rost de bani. N-are decât vreo câteva blănuri de veveriţă de vânzare.

– O vacă se vinde cu 12 şilingi anul acesta, spuse Caris cu îngrijorare în glas. Asta-nseamnă 144 de penny de argint.

Caris făcea mereu socoteli în minte: învăţase cifrele arabe de la Buonaventura Caroli şi era de părere că acestea uşurau foarte mult calculele.

– În ultimele ierni vaca aia a fost cea care ne-a ajutat să supravieţuim… mai ales pe cei mici.

Durerea produsă de foamea cruntă era ceva familiar pentru

Gwenda. Chiar şi având laptele de la vacă, patru dintre bebeluşii născuţi de mami muriseră. Caris se gândi că nici nu era de mirare că Philemon voia atât de mult să devină călugăr. Probabil că merita să facă orice sacrificiu pentru a avea parte de mese îmbelşugate, zi de zi.

Caris întrebă:

– Ce-o să facă tatăl tău?

– Vreo şmecherie de-a lui. E greu să furi o vacă – nu poţi s-o strecori în traistă şi să pleci –, dar vine el cu vreun plan iscusit, nicio grijă.

Gwenda vorbea cu mai multă încredere decât avea în suflet. Tati era necinstit, dar nu inteligent. Avea să facă tot ce putea, legal sau nu, pentru a pune mâna pe o altă vacă, dar era posibil să dea greş.

Trecură de uşa stăreţiei şi intrară în perimetrul larg al târgului. Negustorii erau uzi şi mohorâţi, aceasta fiind deja a şasea zi cu vreme urâtă. Îşi expuseseră mărfurile la umezeală şi nu câştigaseră mare lucru.

Gwenda se simţea stânjenită. Ea şi Caris nu vorbeau aproape niciodată despre diferenţa de avere dintre familiile lor. Ori de câte ori Gwenda venea în vizită, Caris îi dădea un dar pe care să-l ducă acasă: o roată de brânză, un peşte afumat, un balot de pânză, un borcan cu miere. Gwenda îi mulţumea – şi era de fiecare dată profund recunoscătoare –, dar nu discutau mai mult pe tema aceasta. Când tati o îndemna să profite de încrederea lui Caris şi să fure din casă, Gwenda îi spunea că, dacă ar face-o, n-ar mai fi niciodată primită acolo, or în calitate de prietenă obţinea câte ceva de două-trei ori pe an. Chiar şi tati trebuia să recunoască faptul că era mai bine aşa.

Gwenda căută locul unde Perkin îşi scosese găinile la vânzare. Probabil că Annet avea să fie prin preajmă şi, oriunde era Annet, Wulfric nu putea fi prea departe. Gwenda avea dreptate. Îl văzu pe Perkin, gras şi viclean, de o politeţe unsuroasă cu clienţii, dar repezit cu oricine altcineva. Annet ţinea în mână o tavă cu ouă, zâmbind cochet, iar sânii i se conturau prin rochia strâmtă. Mai multe şuviţe de păr îi scăpaseră de sub bonetă şi fluturau în jurul obrajilor ei rozalii şi al gâtului lung. Şi-l văzu şi pe Wulfric, care arăta ca un arhanghel care se rătăcise şi umbla printre oameni din greşeală.

– Uite-l, murmură Gwenda. Cel înalt, cu…

– Mi-am dat seama care e, spuse Caris. Arată aşa de bine, că-

ţi vine să-l mănânci.

– Deci mă înţelegi.

– Dar e cam tinerel, nu?

– Are 16 ani. Eu am 18. Annet are şi ea tot 18.

– Bine.

– Ştiu la ce te gândeşti, continuă Gwenda. E prea chipeş pentru una ca mine.

– Nu…

– Bărbaţii frumoşi nu se îndrăgostesc niciodată de femei urâte, nu?

– Dar tu nu eşti urâtă…

– M-am văzut în oglindă. Amintirea aceasta era dureroasă, iar Gwenda se strâmbă. Când mi-am dat seama cum arăt, am început să plâng. Am nasul mare şi ochii prea apropiaţi. Semăn cu tata.

Caris protestă:

– Ai ochi frumoşi, căprui-catifelaţi, şi un păr minunat şi bogat.

– Dar nu sunt demnă de Wulfric.

Wulfric se afla undeva în lateral faţă de Gwenda şi de Caris, poziţie care le permitea să-i admire în voie profilul ca sculptat. Vreme de câteva clipe, exact asta şi făcură cele două – după care băiatul se întoarse, iar Gwenda rămase aproape fără suflare. Cealaltă jumătate a chipului său era complet diferită: învineţită şi umflată atât de tare, încât nu-şi putea ţine ochiul deschis. Gwenda se apropie în goană de el.

– Ce-ai păţit? îl întrebă ea aproape plângând.

El tresări, luat prin surprindere.

– A, bună, Gwenda. M-am bătut cu cineva.

Wulfric se întoarse pe jumătate, evident stânjenit.

– Cu cine?

– Cu un scutier al contelui.

– Eşti rănit!

Pe chipul lui se vedea că-şi pierde răbdarea.

– Nu-ţi face griji, sunt bine.

Bineînţeles, Wulfric nu înţelegea de ce era ea atât de îngrijorată. Poate că-şi închipuia chiar că Gwenda se bucura de ghinionul lui. Apoi Caris interveni:

– Care scutier? întrebă ea.

Wulfric o fixă cu interes, dându-şi seama după hainele pe care le purta că era o fată avută.

– Îl cheamă Ralph Fitzgerald.

– Ah… fratele lui Merthin! exclamă Caris. El a păţit ceva?

– I-am spart nasul.

Wulfric părea mândru de isprava sa.

– Şi n-ai fost pedepsit?

– Am stat o noapte în obezi.

Gwenda scoase un ţipăt scurt de durere.

– Bietul de tine!

– Nu a fost atât de rău. Fratele meu a avut grijă să nu arunce nimeni cu pietre în mine.

– Chiar şi aşa…

Gwenda era îngrozită. Ideea de a-i fi limitată libertatea de mişcare în orice fel i se părea cea mai îngrozitoare formă de tortură.

Annet termină discuţia cu un client şi se alătură conversaţiei.

– A, tu erai, Gwenda, rosti ea pe un ton detaşat. Poate că Wulfric era orb în ceea ce privea sentimentele Gwendei, dar Annet nu era, şi o trata pe aceasta cu un amestec de ostilitate şi dispreţ. Wulfric s-a bătut cu un scutier care m-a insultat, continuă ea, nereuşind să-şi ascundă satisfacţia. A fost întocmai ca unul dintre cavalerii aceia din cântece.

Gwenda îi spuse tăios:

– Eu una n-aş vrea să se aleagă cu chipul învineţit din cauza mea.

– Din fericire, nu-s prea multe şanse să fii pusă în situaţia asta, nu?

Annet zâmbea victorioasă.

Caris interveni:

– Nu se ştie niciodată ce ne poate rezerva viitorul.

Annet îşi aţinti privirea asupra acestei străine, uimită că intervenise, şi păru surprinsă că însoţitoarea Gwendei era atât de luxos îmbrăcată.

Caris o luă de braţ pe Gwenda.

– A fost o adevărată plăcere să cunosc nişte tineri din Wigleigh, spuse ea pe un ton politicos. La revedere!

Plecară. Gwenda chicoti.

– Ai fost teribil de dispreţuitoare cu Annet.

– M-a enervat. Cele ca ea dau un renume prost tuturor femeilor.

– Era atât de încântată că Wulfric luase bătaie pentru ea! Ce mi-ar plăcea să-i scot ochii!

Gânditoare, Caris spuse:

– În afară de faptul că arată foarte bine, cum e, de fapt, băiatul ăsta?

– Puternic, mândru, loial… exact genul de om care sare la bătaie pentru altcineva. Dar e şi genul de bărbat care o să aibă grijă mereu de familia sa, neobosit, de dimineaţa până seara, până-n ziua în care cade mort.

Caris nu spuse nimic.

Gwenda o întrebă:

– Pe tine nu te atrage, nu?

– Din câte zici tu, cred că e un pic plictisitor.

– Dacă ai fi crescut lângă unul ca tata, n-ai crede că un bărbat care are grijă să le ofere alor săi tot ce le trebuie este plictisitor.

– Ştiu. Caris o strânse de braţ pe Gwenda. Cred că e minunat pentru tine… şi, ca s-o dovedesc, o să te ajut să fie al tău.

Gwenda nu se aştepta la una ca asta.

– Cum?

– Vino cu mine.

Ieşiră din târg şi porniră către capătul de nord al oraşului. Caris o conduse pe Gwenda până la o casă mică, aflată pe o stradă lăturalnică, lângă biserica parohială Sfântul Marcu.

– Aici trăieşte o femeie înţeleaptă, o vindecătoare, explică ea.

Lăsând câinii afară, cele două fete intrară, plecându-şi capetele, pe o uşă scundă.

Unica încăpere a casei, aflată mai jos de nivelul solului, era împărţită în două printr-o perdea. În jumătatea din faţă se aflau un scaun şi o bancă. Gwenda îşi zise că vatra era probabil în spate şi se întrebă de ce ar fi vrut cineva să ascundă ceea ce se întâmpla în bucătărie. În cameră era curat şi se simţea un miros puternic, ierbos şi uşor acid, nicidecum un parfum, dar nici neplăcut. Caris strigă:

– Eu sunt, Mattie!

După câteva momente, o femeie de vreo 40 de ani trase perdeaua şi îşi făcu intrarea în jumătatea din faţă a încăperii. Avea părul grizonant şi chipul palid, care trăda o viaţă petrecută mai ales în casă. Zâmbi când o văzu pe Caris. Apoi o studie atent pe Gwenda şi spuse:

– Din câte văd eu, prietena ta e îndrăgostită… dar băiatul cu pricina de-abia dacă schimbă două vorbe cu ea.

Gwenda rămase cu gura căscată.

– De unde-ai ştiut? întrebă ea.

Mattie se lăsă greu pe scaun: era solidă şi respira anevoie.

– Oamenii vin la mine pentru trei lucruri: sunt bolnavi, vor să se răzbune pe cineva sau sunt îndrăgostiţi. Tu pari sănătoasă şi eşti prea tânără ca să vrei să te răzbuni, aşa că trebuie să fie vorba despre dragoste. Şi probabil că-i eşti indiferentă băiatului, căci altfel n-ai mai avea nevoie de ajutorul meu.

Gwenda îi aruncă o privire lui Caris, care păru încântată şi spuse:

– Ţi-am zis eu că e înţeleaptă.

Cele două fete se aşezară pe bancă şi îşi fixară privirile asupra femeii, aşteptând.

Mattie vorbi mai departe:

– Trăieşte aproape de tine, probabil că în acelaşi sat; dar familia lui e mai avută decât a ta.

– Toate astea-s adevărate.

Gwenda era uluită. Fără îndoială, Mattie nu făcea altceva decât să ghicească, însă vorbele sale se potriveau atât de bine, încât chiar părea să aibă un dar special.

– E chipeş?

– Foarte.

– Dar e îndrăgostit de cea mai drăguţă fată din sat.

– Dacă-ţi place genul ei, da.

– Iar familia ei e şi ea mai avută decât a ta.

– Da.

Mattie dădu din cap, în semn de încuviinţare.

– Am mai auzit asemenea poveşti. Pot să te ajut. Dar trebuie să înţelegi ceva: nu am nicio legătură cu lumea spiritelor. Numai Domnul poate face minuni.

Gwenda era nedumerită. Toată lumea ştia că spiritele celor morţi controlau fiecare aspect al vieţii. Dacă erau mulţumiţi de tine, îţi trimiteau iepuri în capcane, îţi dăruiau copilaşi sănătoşi şi făceau ca soarele să-ţi coacă numai bine recolta de porumb. Dar, dacă făceai ceva să-i înfurii, puteau să-ţi bage viermi în mere, să-ţi facă vaca să fete un viţel diform, ba chiar să-ţi facă soţul impotent. Chiar şi medicii de la stăreţie recunoşteau că rugăciunile adresate sfinţilor erau mai eficiente decât leacurile lor.

Mattie continuă:

– Nu dispera. Îţi pot vinde un filtru de dragoste.

– Îmi pare rău, nu am bani.

– Ştiu. Dar prietena ta, Caris, te iubeşte mult şi vrea să fii fericită. A venit aici pregătită să plătească ea costul poţiunii.

Totuşi, trebuie să ai grijă s-o administrezi corect. Poţi să faci în aşa fel încât să rămâi singură cu băiatul ăsta un ceas?

– Găsesc eu o cale.

– Să-i pui licoarea pe care ţi-o dau în băutură. În scurt timp, o să devină drăgăstos. Şi-atunci trebuie să fii singură cu el – dacă mai e şi altă fată prin preajmă, s-ar putea îndrăgosti de ea. Aşa că ţine-l departe de alte femei şi fii foarte dulce cu el. O să creadă că eşti cea mai minunată femeie din lume. Sărută-l, spune-i că e magnific şi – dacă vrei – fă dragoste cu el. După o vreme, o să adoarmă. Când o să se trezească, o să-şi aducă aminte că a petrecut cele mai fericite ceasuri din viaţa lui în braţele tale şi-o să vrea să repete experienţa cât de curând.

– Dar n-o să am nevoie de o altă doză?

– Nu. A doua oară, dragostea, dorinţa şi feminitatea ta vor fi de-ajuns. O femeie poate să-l facă pe un bărbat să fie extrem de fericit, dacă acesta îi dă ocazia.

Simplul gând o umplu pe Gwenda de dorinţă.

– De-abia aştept.

– Atunci haideţi să facem amestecul. Mattie se ridică greoi de pe scaun. Puteţi să veniţi dincolo de perdea, spuse ea.

Gwenda şi Caris o urmară.

– Nu e pusă acolo decât pentru cei neştiutori, le destăinui Mattie.

Bucătăria avea o pardoseală curată, din piatră, şi un cămin mare echipat cu suporturi şi cârlige pentru fript şi fiert, cu mult mai multe decât ar fi avut nevoie vreo femeie pentru a-şi pregăti hrana. Înăuntru se mai aflau o masă grea şi veche, pătată şi crăpată, dar frecată bine şi curată, un raft pe care se înşirau recipiente din ceramică şi un dulap încuiat, care probabil conţinea ingredientele mai preţioase ale poţiunilor lui Mattie. Pe perete era atârnată o tablă mare, pe care erau scrijelite numere şi litere, compunând probabil nişte reţete.

– De ce e nevoie să ascunzi toate astea în spatele perdelei? întrebă Gwenda.

– Un bărbat care face unguente şi leacuri e numit apotecar, dar o femeie care face acelaşi lucru riscă să fie numită vrăjitoare. În oraş există o femeie căreia i se spune Nell Nebuna – merge încolo şi-ncoace şi strigă vrute şi nevrute despre diavol. Călugărul-cerşetor Murdo a acuzat-o de erezie. Nell e nebună, adevărat, dar n-are nicio fărâmă de răutate în ea. Şi totuşi, Murdo insistă să fie judecată. Oamenilor le place să omoare câte

o femeie din când în când, iar Murdo o să le dea un pretext, după care o să le ia banii, ca pomeni. De-asta eu le spun mereu oamenilor că numai Dumnezeu poate face minuni. Eu nu invoc spirite. Eu nu folosesc decât ierburi din pădure şi puterea mea de observaţie.

În timp ce Mattie vorbea, Caris se mişca încolo şi-ncoace prin bucătărie, cu aceeaşi dezinvoltură ca la ea acasă. Puse un castron şi un flacon pe masă. Mattie îi dădu o cheie, iar Caris deschise dulapul.

– Pune trei picături de esenţă de mac într-o lingură de vin distilat, spuse Mattie. Trebuie să avem grijă să nu facem amestecul prea puternic, fiindcă atunci o să adoarmă prea devreme.

Gwenda era uluită.

– Tu o să faci filtrul, Caris?

– Uneori o mai ajut pe Mattie. Să nu-i spui nimic Petranillei, n-o să fie de acord.

– Nu i-aş spune nimic nici de-ar fi ca viaţa ei să depindă de asta.

Mătuşa lui Caris n-o putea suferi pe Gwenda, probabil din acelaşi motiv pentru care n-ar fi fost de acord cu asocierea cu Mattie: amândouă erau din clasa inferioară, iar un astfel de lucru conta pentru Petranilla.

Dar de ce lucra Caris, fiica unui bărbat bogat, ca ucenică în bucătăria unei femei-vraci, pe o stradă lăturalnică? În timp ce Caris făcea amestecul, Gwenda îşi aminti că prietena ei fusese întotdeauna intrigată de tot ce ţinea de boli şi de leacuri. Când era mică, fiica negustorului voia să devină medic, fără să înţeleagă că numai preoţii aveau voie să studieze medicina. Gwenda îşi amintea cum întrebase după moartea mamei sale:

– Dar de ce trebuie să se îmbolnăvească oamenii?

Stareţa Cecilia îi spusese că era din cauza păcatelor; Edmund replicase că nimeni nu ştia cu adevărat. Niciuna dintre aceste explicaţii nu o mulţumise pe Caris. Poate că încă mai căuta răspunsul aici, în bucătăria lui Mattie.

Caris turnă lichidul într-un recipient mititel, îl astupă, înfăşură bine dopul cu o bucăţică de funie şi legă capetele într-un nod. Apoi îi dădu recipientul Gwendei.

Fata îl băgă în gentuţa de piele legată de centura pe care o purta la brâu. Se întrebă cum Dumnezeu avea să reuşească să-l facă pe Wulfric să rămână singur cu ea o oră. Spusese la

repezeală că avea să găsească o cale, dar acum că avea filtrul de dragoste în posesia sa, sarcina aceasta îi părea aproape imposibilă. Wulfric dăduse semne de nelinişte când ea nu făcuse nimic altceva decât să îi adreseze câteva cuvinte. Voia să fie cu Annet ori de câte ori avea câteva clipe libere. Ce motiv ar fi putut invoca Gwenda pentru faptul că dorea să fie singură cu el? Ar fi putut să-i spună: „Vreau să-ţi arăt un loc de unde poţi lua ouă de raţă sălbatică.” Dar de ce i-ar arăta ea, şi nu tatăl ei? Wulfric era un pic naiv, dar nu prost: şi-ar fi dat seama că urmărea cu totul altceva.

Caris îi dădu lui Mattie 12 penny de argint – salariul lui tati pe două săptămâni. Gwenda spuse:

– Mulţumesc, Caris. Sper că o să vii la nunta mea.

Caris izbucni în râs.

– Asta voiam să aud – încredere!

O părăsiră pe Mattie şi se întoarseră în târg. Gwenda se hotărî să înceapă prin a afla unde înnopta Wulfric. Familia lui era prea avută ca să poată pretinde altminteri, aşa că nu puteau dormi gratis la stăreţie. Probabil că aveau să închirieze o cameră la o tavernă. Putea să-l întrebe ca din întâmplare sau putea să se intereseze la fratele lui, continuând cu o întrebare despre condiţiile de cazare, ca şi cum ar fi vrut să ştie care dintre hanurile din oraş era cel mai bun.

Pe lângă ele trecu un călugăr şi, tresărind dintr-odată, Gwenda îşi dădu seama că nici nu se gândise să-şi viziteze fratele, pe Philemon. Tati nu voia să se ducă să-l vadă, pentru că se urau reciproc de ani buni, dar Gwenda era ataşată de el. Ştia foarte bine că era viclean, mincinos şi răutăcios, dar îl iubea oricum. Trecuseră prin multe ierni de foame împreună. Se hotărî să-l caute mai târziu, după ce-avea să se vadă din nou cu Wulfric.

Dar, înainte ca ea şi Caris să ajungă înapoi în târg, se întâlniră cu tatăl Gwendei.

Joby se afla în apropierea porţii stăreţiei, în faţa hanului Bell. Era însoţit de un bărbat cu o înfăţişare grosolană, îmbrăcat cu o tunică de culoare galbenă, cu o traistă în spate şi… care ţinea de funie o vacă brună.

Îi făcu semn Gwendei să vină la el.

– Am găsit o vacă, o anunţă el.

Gwenda cercetă animalul cu atenţie sporită. Avea doi ani, era slabă şi părea a fi destul de nărăvaşă, dar sănătoasă.

– Pare în regulă, spuse ea.
– Acesta este Sim Telalul, continuă el, arătând cu degetul către bărbatul în tunică galbenă.
Telalii mergeau dintr-un sat în altul, vânzând tot felul de mărunţişuri trebuincioase: ace, catarame, oglinzi de mână, piepteni. Era posibil să fi furat vaca, dar asta nu-l deranja pe tati, dacă preţul i se părea bun.
Gwenda îşi întrebă tatăl:
– De unde ai făcut rost de bani?
– Păi, nu prea i-o plătesc, răspunse el ferindu-şi privirea.
Gwenda se aşteptase să fie vreo şmecherie la mijloc.
– Şi-atunci cum faci?
– E mai degrabă un troc.
– Şi ce-i dai în schimbul vacii?
– Pe tine, mormăi tati.
– Nu vorbi prostii, spuse ea, după care simţi cum un laţ îi fu petrecut peste cap şi în jurul pieptului, ţintuindu-i braţele pe lângă corp.
Gwenda era de-a dreptul năucită. Aşa ceva n-avea cum să se întâmple. Începu să se zbată pentru a se elibera, dar Sim trăgea de funie, pentru a strânge şi mai mult ochiul care o ţinea prizonieră.
– Hai, nu te agita acuma, zise tati.
Fetei nu-i venea să creadă că vorbeau serios.
– Ce crezi că faci aici? întrebă ea pe un ton incredul. Nu poţi să mă vinzi pe mine, prostule!
– Sim are nevoie de o femeie, iar eu de o vacă, răspunse tati. E foarte simplu.
Sim vorbi şi el:
– E destul de urâtă fiică-ta.
– Hai că asta-i culmea! ţipă Gwenda.
Sim îi zâmbi.
– Nu-ţi face griji, Gwenda, zise el. O să mă port bine cu tine, atât timp cât eşti cuminte şi faci cum ţi se spune.
Gwenda îşi dădu seama că amândoi vorbeau cât se poate de serios. Chiar credeau că puteau face acest schimb. În timp ce conştientiza pericolul în care se afla, îşi simţi inima ca străpunsă de un ac de gheaţă.
Caris interveni:
– Gluma asta a durat suficient, spuse ea cu un glas limpede şi răspicat. Daţi-i drumul Gwendei imediat!

Sim nu fu deloc intimidat de atitudinea ei poruncitoare.

– Şi tu cine eşti să dai ordine aşa?

– Tatăl meu este starostele ghildei parohiale.

– Dar tu nu eşti, i-o reteză Sim. Şi, chiar dacă ai fi fost, n-ai avea nicio autoritate asupra mea şi a prietenului meu Joby.

– Nu poţi cumpăra o fată în schimbul unei vaci!

– De ce nu? întrebă Sim. E vaca mea, iar fata e fiica lui.

Tonurile ridicate pe care vorbeau atrăseseră atenţia trecătorilor, care se opriră să se holbeze la fata legată cu funie. Cineva întrebă:

– Ce se-ntâmplă?

Un altul răspunse:

– Şi-a vândut fata pentru o vacă.

Gwenda zări expresia de spaimă care traversă chipul tatălui său. Mai mult ca sigur, îşi dorea să fi făcut asta pe o alee dosnică, dar nu fusese suficient de inteligent încât să prevadă reacţia publică. Gwenda îşi dădu seama că spectatorii erau singura ei speranţă.

Caris îi făcu semn cu mâna unui călugăr care ieşi pe poarta stăreţiei.

– Frate Godwyn! strigă ea. Vino să rezolvi o problemă aici, te rog. Îi aruncă o privire triumfătoare lui Sim: Stăreţia are jurisdicţie asupra tuturor tranzacţiilor încheiate la Târgul de Lână, zise ea. Fratele Godwyn este sacristan. Cred că va trebui să acceptaţi autoritatea sa.

Godwyn spuse:

– Bună ziua, verişoară Caris. Ce s-a întâmplat?

Sim mormăi dezgustat:

– Văr-tu, hai?

Godwyn îl privi glacial.

– Oricare ar fi problema aici, să fiţi încredinţaţi că voi încerca să o judec corect, în calitate de slujitor al Domnului.

– Mă bucur să aud asta, domnule, răspunse Sim pe un ton devenit dintr-odată foarte linguşitor.

Joby era şi el la fel de dispus să facă temenele.

– Te cunosc, frate… fiul meu Philemon îţi e foarte devotat. Ai fost bun ca pâinea caldă cu el.

– Bine, bine, terminaţi, spuse Godwyn. Ce se întâmplă aici?

Caris fu cea care dădu răspunsul prima:

– Joby, aici de faţă, vrea să o vândă pe Gwenda în schimbul unei vaci. Spune-i că nu poate face aşa ceva.

Joby sări ca ars:

– E fiica mea, domnule, are 18 ani şi e fecioară, aşa că am dreptul să fac ce doresc cu ea.

– Oricum ar fi, rosti Godwyn, mi se pare o afacere ruşinoasă să-ţi vinzi copiii.

Joby deveni patetic.

– N-aş face-o, domnule, numai că mai am trei micuţi acasă, sunt pălmaş fără pământ, fără nicio nădejde să le rostuiesc de-ale gurii peste iarnă dacă nu am o vacă, iar cea de-am avut-o până acum a murit.

Prin mulţimea din ce în ce mai numeroasă adunată în jurul lor se iscă un murmur compătimitor. Cu toţii îndurau greutăţi pe timpul iernii şi cunoşteau măsurile extreme la care ajungeau să recurgă unii pentru a-şi hrăni familiile. Gwenda începea să-şi piardă speranţa.

Sim se amestecă şi el:

– S-ar putea să ţi se pară ruşinos, frate Godwyn, dar e păcat?

Rostise aceste cuvinte ca şi cum ar fi ştiut deja răspunsul, iar Gwenda presupuse că mai purtase o discuţie asemănătoare, în alt loc.

Evident împotriva dorinţei sale, Godwyn răspunse:

– Biblia pare a menţiona vânzarea unei fiice în sclavie. În cartea Exodului, versetul 21.

– Ei, poftim atunci! exclamă Joby. E un act creştinesc!

Caris era de-a dreptul scandalizată.

– În cartea Exodului! repetă ea cu un glas în care se ghicea dispreţul.

Una dintre spectatoare intră şi ea în discuţie:

– Noi nu facem parte din poporul Israelului, spuse ea.

Era o femeie mărunţică, vânjoasă, cu mandibula ieşită în afară, care-i dădea un aer hotărât. Deşi îmbrăcată în straie sărăcăcioase, avea un aer poruncitor. Gwenda o recunoscu drept Madge, soţia lui Mark Ţesătorul.

– În zilele noastre nu mai există sclavie, adăugă Madge.

Sim replică:

– Şi-atunci ce ziceţi de ucenici, care nu primesc plată şi pot fi bătuţi de stăpânii lor? Sau de călugării şi călugăriţele care-şi fac noviciatul? Sau de cei care trudesc pentru masă şi casă în palatele nobililor?

– Poate că o duc greu, rosti Madge, dar nu pot fi vânduţi şi cumpăraţi, nu-i aşa, frate Godwyn?

– Eu nu spun că tranzacţia e legală, răspunse Godwyn. Eu am studiat medicina la Oxford, nu legile. Dar nu găsesc niciun motiv, după Sfânta Scriptură şi învăţăturile Bisericii, să declar că oamenii aceştia comit un păcat. Se uită la Caris şi ridică din umeri. Îmi pare rău, verişoară.

Madge Ţesătoarea îşi încrucişă braţele peste piept.

– Şi ia zi, negustoraşule, cum ai de gând să scoţi fata asta din oraş?

– Trăgând-o de funie, răspunse el. Exact aşa cum am adus vaca încoace.

– A, dar cu vaca nu a trebuit să treci de mine şi de oamenii ăştia.

Inima Gwendei tresări, invadată din nou de speranţă. Nu era sigură câţi dintre spectatori erau de partea ei, dar, dacă se ajungea la scandal, era mai probabil să se dea de partea lui Madge, care locuia în oraş, decât de a lui Sim, care era un străin.

– Am mai avut io de-a face cu femei încăpăţânate până acu', spuse Sim, iar buzele i se strâmbară în timp ce rosti aceste cuvinte. Nu mi-au dat niciodat' prea mult de furcă.

Madge puse mâna pe funie.

– Poate că până acum ai avut noroc.

Sim smuci de frânghie, astfel încât Madge o scăpă.

– Nu pune mâna pe proprietatea mea şi o să scapi teafără.

Cu un gest hotărât, Madge puse mâna pe umărul Gwendei.

Sim o împinse puternic pe Madge, iar femeia făcu vreo câţiva paşi nesiguri înapoi; dar dinspre mulţime se auzi un murmur de protest.

Un spectator spuse:

– N-ai fi făcut una ca asta dacă l-ai fi văzut vreodată pe bărbatu-său.

Prin mulţime se propagă o undă de râs. Gwenda şi-l aminti pe soţul lui Madge, un uriaş blând. Ah, dac-ar veni şi el aici!

Dar cel care sosi fu John Conetabilul: simţul lui dezvoltat de detectare a problemelor îl purta către orice mulţime chiar în clipa în care aceasta se forma.

– Gata cu împinsul! strigă el. Faci probleme, telalule?

Gwenda începu din nou să spere. Negustorii de mărunţişuri aveau o reputaţie proastă, iar conetabilul pornea de la presupunerea că cel care făcea probleme era Sim.

Acesta deveni linguşitor mai repede chiar decât şi-ar fi schimbat pălăria.

– Îmi cer iertare, domnule conetabil, stânci el. Dar când un om a plătit pentru o marfă un preţ asupra căruia a căzut de acord cu vânzătorul, trebuie să i se permită să plece din oraş cu bunurile nevătămate.

– Bineînţeles, fu nevoit să se declare de acord John. Soarta unui oraş-târg depindea în bună măsură de reputaţia pe care o avea privind respectarea tranzacţiilor încheiate. Dar ce-ai cumpărat?

– Pe fetica asta.

– Aha. Pe chipul lui John apăru o expresie gânditoare. Şi cine-a vândut-o?

– Eu, răspunse Joby. Sunt taică-său.

Sim continuă:

– Iar femeia asta cu bărbia mare m-a ameninţat că n-o să mă lase s-o iau pe fată de-aici.

– Chiar aşa am făcut, întări Madge. Asta pentru că n-am auzit niciodată ca o femeie să fie cumpărată ori vândută la târgul din Kingsbridge, cum n-au auzit nici cei prezenţi aici.

Joby spuse:

– Un bărbat poate să facă ce vrea cu copilul lui. Îşi îndreptă privirea către mulţime, cerând ajutor. E cineva aici care să nu fie de acord cu asta?

Gwenda ştia că nimeni n-avea să-l contrazică. Unii oameni se purtau cu blândeţe cu copiii lor, alţii aspru, dar cu toţii erau de acord că tatăl trebuia să aibă putere absolută asupra copilului său. Drept urmare, izbucni furioasă:

– N-aţi sta deoparte, surzi şi muţi, dac-aţi avea un tată ca el. Câţi dintre voi aţi fost vânduţi de părinţi? Câţi aţi fost obligaţi să furaţi când eraţi mici şi puteaţi să vă strecuraţi mânuţele în buzunarele oamenilor, în aşa fel încât să treceţi neobservaţi?

Joby tresări, iar pe chipul său apăru o expresie îngrijorată.

– Acu’ bate câmpii, domnule conetabil, scânci el. Niciun copil de-al meu n-a furat în viaţa lui!

– Lasă asta, i-o tăie John. Toată lumea să fie atentă la mine! O să decid chiar acum ce se va face. Cei care nu sunt de acord cu hotărârea mea n-au decât să se plângă la stareţ. Dacă văd pe cineva împingându-se sau săvârşind alte acte de violenţă, o să-l arestez pe loc. Sper că e limpede. Aruncă o serie de priviri războinice în jur. Nimeni nu deschise gura: erau cu toţii nerăbdători să-i audă hotărârea. Conetabilul continuă: Nu cunosc niciun motiv în baza căruia să pot spune că această tranzacţie e

ilegală şi, drept urmare, i se permite lui Sim Telalul să plece cu fata aceasta.

Joby spuse:

– V-am zis eu, nu…

– Tacă-ţi fleanca, Joby, netotule, îl repezi conetabilul. Sim, întinde-o repede. Madge Ţesătoarea, dacă ridici mâna asupra lui, te bag în obezi şi bărbatu-tău n-o să mă poată opri. Iar de la tine, Caris a lui Edmund Lânarul, să n-aud niciun cuvânt, te rog… dacă vrei, poţi să i te plângi lui taică-tău de ce-am zis şi ce-am făcut.

Înainte ca John să apuce să termine de vorbit, Sim smuci de frânghie. Gwenda fu trasă în faţă şi trebui să facă un pas, ca să nu cadă; apoi, cumva, se puse în mişcare, împleticindu-se şi aproape alergând pe stradă. Cu coada ochiului, o zări pe Caris lângă ea. Apoi John Conetabilul o prinse pe Caris de braţ, ea se întoarse să protesteze, iar în secunda următoare dispăru din câmpul vizual al Gwendei.

Sim mergea repede, coborând pe strada noroioasă, trăgând constant de frânghie, fără a-i da Gwendei ocazia să-şi recapete echilibrul. Când se apropiară de pod, fata începu să dispere. Încercă să tragă la rândul ei de frânghie, dar bărbatul răspunse cu o smucitură puternică, ceea ce o făcu să se prăbuşească în noroi. Având braţele în continuare legate, nu putu să şi le ridice pentru a se apăra, aşa că se prăvăli de-a dreptul, lovindu-şi pieptul şi scufundându-şi faţa în mizeria curgătoare. Se ridică, mişcându-se greoi şi renunţând să se mai opună. Legată ca un animal, lovită, speriată şi plină de noroi amestecat cu mizerie, păşea împleticindu-se în urma noului ei proprietar, peste pod şi de-a lungul drumului care ducea în pădure.

Sim Telalul o purtă pe Gwenda prin mahalaua Newtown până la răscrucea Gallows Cross, unde erau spânzuraţi răufăcătorii. Apoi Sim o luă pe drumul dinspre sud, către Wigleigh. Îşi legase funia de încheietură, astfel încât fata să nu poată profita de vreo clipă de neatenţie şi să scape. Câinele ei, Skip, venea în urma lor, însă Sim zvârli mai multe pietre după el şi, după ce una dintre ele îl nimeri drept în nas, căţelul se retrase cu coada între picioare.

După câţiva kilometri de mers, pe când soarele începea să apună, Sim intră în pădure. Gwenda nu văzu niciun semn pe marginea drumului care să marcheze locul respectiv, dar Sim părea să-l fi ales cu grijă, pentru că, la vreo câteva sute de paşi după ce pătrunseră în pădure, dădură de o cărare.

Privind în jos, Gwenda desluşi zeci de urme de copite şi îşi dădu seama că era o potecă de căprioare. Se gândi că trebuie să ducă la o sursă de apă. Nu mult după aceea, ajunseră la un izvor. Vegetaţia de pe ambele maluri fusese atât de des călcată în picioare, încât se transformase într-o masă noroioasă.

Sim îngenunche lângă pârâu, îşi umplu mâinile făcute căuş cu apă curată şi bău. Apoi mută frânghia în aşa fel încât aceasta ajunse împrejurul gâtului Gwendei, eliberându-i mâinile, şi îi făcu semn să se apropie de apă.

Gwenda îşi spălă mâinile în apa izvorului, după care bău cu nesaţ.

– Spală-te pe faţă! îi porunci el. Eşti şi-aşa destul de urâtă de la natură.

Fata făcu aşa cum i se ceruse, întrebându-se ostenită de ce-i păsa lui cum arăta.

Cărarea continua şi de cealaltă parte a adăpătoarei. O luară din nou la pas. Gwenda era o fată puternică, putea să meargă chiar toată ziua, dar era înfrântă, nefericită şi speriată, iar asta o făcea să se simtă extenuată. Indiferent de soarta care o aştepta la destinaţia marşului lor, probabil că era mai rea decât situaţia prezentă; cu toate acestea, tânjea să ajungă acolo, pentru a putea sta jos.

Întunericul se lăsa peste pădure. Cărarea căprioarelor şerpuia printre copaci cale de vreo doi kilometri, după care se îndrepta către poalele unui deal. Sim se opri lângă un stejar uriaş şi fluieră încet.

Câteva clipe mai târziu, în decorul sumbru al pădurii se materializă o siluetă incertă, iar persoana respectivă spuse doar atât:

– Toate bune, Sim.

– Toate bune, Jed.

– Ce-ai acolo, o plăcintă cu fructe?

– O să primeşti şi tu o felie, Jed, ca şi ceilalţi, atât timp cât ai şase penny ca să plăteşti.

Gwenda îşi dădu seama ce plănuise Sim pentru ea. Avea să o forţeze să se prostitueze. Constatarea aceasta o lovi cu o forţă aproape fizică, făcând-o să se clatine şi să se prăbuşească în genunchi.

– Şase penny, zici? Glasul lui Jed părea a veni de departe, dar, chiar şi aşa, Gwenda sesiză încântarea din tonul lui. Câţi ani are?

– Taică-său zicea c-are op'şpe. Sim smuci de funie. Ridică-te,

vacă leneşă ce eşti, n-am ajuns încă.

Gwenda se ridică în picioare. „De-asta voia să mă spăl pe faţă”, îşi spuse în gând, iar cumva acest gând o făcu să izbucnească în plâns.

În culmea nefericirii, plânse în timp ce se împleticea în urma lui Sim, până ce ajunseră într-un luminiş, în mijlocul căruia pâlpâia un foc.

Printre lacrimi, Gwenda zări 15–20 de oameni tolăniţi la marginea luminişului, cei mai mulţi înfăşuraţi în pături sau în pelerine. Aproape toţi cei care o cercetau în lumina incertă proiectată de foc erau bărbaţi. Desluşi însă şi un chip alb de femeie, cu o expresie dură, dar cu trăsături frumoase, care îi aruncă o privire scurtă, ascunzându-se apoi sub un aşternut zdrenţăros. Un butoi de vin răsturnat şi mai multe căni de lemn împrăştiate ici şi colo stăteau mărturie pentru dezmăţul bahic care avusese loc acolo.

Gwenda îşi dădu seama că Sim o adusese într-un bârlog de nelegiuiţi.

Gemu. Oare câtor dintre ei va fi obligată să se supună?

Imediat ce-şi formulă această întrebare, îşi dădu singură şi răspunsul. Tuturor.

Sim o târî de-a curmezişul luminişului către un bărbat care stătea în picioare, cu spatele sprijinit de un copac.

– Toate bune, Tam, zise Sim.

Gwenda îşi dădu imediat seama cine era omul respectiv: cel mai cunoscut nelegiuit din ţinut, numit Tam Hiding. Acesta avea un chip frumos, deşi pielea sa căpătase o tentă roşiatică din cauza băuturii. Oamenii spuneau că era de obârşie nobilă, dar acest zvon circula despre toţi nelegiuiţii faimoşi.

Privindu-l, Gwenda observă cu surprindere cât de tânăr era: avea în jur de 25 de ani. Dar, pe de altă parte, omorârea unui nelegiuit nu reprezenta un delict, aşa că puţini erau aceia care apucau să îmbătrânească.

Tam spuse:

– Cele bune, Sim.

– Am schimbat vaca lui Alwyn pe o fată.

– Bravo.

Glasul lui Tam era uşor bolborosit, semn că băuse şi el.

– O să le cerem băieţilor şase penny, dar, bineînţeles, tu poţi să o iei gratis. Cre’ că vrei să fii primul.

Tam o studie cu ochii săi injectaţi. Poate că imaginaţia îi juca

feste, însă Gwendei i se păru că vede o urmă de milă în privirea lui. Tam replică:

– Nu, mulţam, Sim. Tu vezi-ţi de treabă şi lasă-i pe băieţi să se distreze. Deşi cred c-ai prefera să o laşi pe mâine. Am luat un butoi de vin bun de la doi călugări care-l duceau la Kingsbridge, şi aproape toţi flăcăii sunt beţi morţi acum.

Inima Gwendei tresări, plină de speranţă. Poate că tortura ei avea să fie amânată.

– Va trebui să mă sfătuiesc cu Alwyn, spuse Sim pe un ton plin de îndoieli. Mulţam, Tam.

Se întoarse, trăgând-o pe Gwenda în urma lui.

La câţiva metri distanţă, un bărbat lat în umeri se străduia să se ridice în picioare. Sim îl salută ca pe ceilalţi:

– Toate bune, Alwyn.

Această sintagmă părea să reprezinte pentru nelegiuiţi atât un salut, cât şi un semn de recunoaştere.

Alwyn era cu arţag.

– Ce-ai adus?

– O fată tânără şi proaspătă.

Bărbatul o apucă pe Gwenda de bărbie, cu o forţă mai mare decât era nevoie, şi îi întoarse faţa către foc. Astfel ea se văzu nevoită să privească în ochii lui. Era tânăr, ca Tam Hiding, dar avea acelaşi aer nesănătos de dezorientare. Răsuflarea îi mirosea a băutură.

– Cristoase, da' ai ales una urâtă, observă el.

Pentru prima dată, Gwenda se bucură că ceilalţi o considerau urâtă: poate că Alwyn n-o să vrea să aibă nimic de-a face cu ea.

– Am luat şi eu ce-am putut, spuse ţâfnos Sim. Dacă omu-acela ar fi avut o fată frumoasă, n-ar fi vândut-o pe o vacă, nu? Ar fi măritat-o cu băiatul vreunui negustor de lână înstărit.

Menţionarea tatălui ei o umplu de furie pe Gwenda. Acesta trebuia să fi ştiut sau măcar să fi bănuit că avea să se întâmple una ca asta. Cum putuse să-i facă aşa ceva?

– Bine, bine, nu contează, îi spuse Alwyn lui Sim. Cu doar două femei în grup, cei mai mulţi flăcăi sunt oricum disperaţi.

– Tam a zis c-ar trebui să aşteptăm până mâine, pen' că-s toţi prea beţi în seara asta… dar tu decizi.

– Tam are dreptate. Oricum, jumătate dintre ei dorm deja.

Temerile Gwendei se mai retraseră un pic. Orice putea să se întâmple peste noapte.

– Bine, răspunse Sim. Oricum, sunt obosit ca un câine. Aruncă

o privire către Gwenda: întinde-te pe jos, tu.

Niciodată nu-i spunea pe nume.

Fata se lungi pe pământ, iar Sim folosi frânghia pentru a-i lega gleznele una de cealaltă şi mâinile la spate. Apoi el şi Alwyn se întinseră lângă ea, de-o parte şi de alta. În numai câteva clipe, amândoi bărbaţii adormiră.

Gwenda era extenuată, dar nici nu se punea problema să doarmă. Având mâinile legate la spate, orice poziţie în care ar fi stat era dureroasă. Încercă să-şi mişte încheieturile în interiorul colacului de sfoară, dar Sam le legase bine şi înnodase funia strâns. Nu reuşi decât să-şi zdrelească pielea, astfel încât acum o ustura din cauza frecării continue cu sfoara.

Disperarea se transformă într-o furie neputincioasă, iar în minte începură să i se deruleze imagini cu ea răzbunându-se pe temnicerii ei, lovindu-i pe toţi cu un bici în timp ce aceştia se târau în faţa ei. Dar nu era decât o fantezie inutilă. Se hotărî să-şi concentreze gândurile pe găsirea unei căi de scăpare.

Mai întâi trebuia să-i determine să o dezlege. Apoi trebuia să fugă. În cel mai fericit caz, trebuia să se asigure cumva că ei n-aveau să o urmărească şi să o prindă din nou.

Părea imposibil.

12

Când se trezi, Gwenda îşi dădu seama că îi era frig. Era în toiul verii, dar vremea era răcoroasă şi ea nu era acoperită cu nimic în afară de materialul subţire al rochiei. Cerul îşi schimba încet culoarea din negru în cenuşiu. Profitând de lumina slabă, aruncă o privire de jur împrejur: nimeni nu schiţa nicio mişcare.

Avea nevoie să se uşureze. Îi trecu prin cap să facă pe ea, să-şi ude rochia. Dacă devenea dezgustătoare, era cu atât mai bine. Însă aproape imediat ce gândul se formă în mintea sa, îl respinse. Asta ar fi însemnat să se dea bătută. Şi ea nu intenţiona să cedeze.

Dar ce-avea să facă?

Alwyn dormea lângă ea, cu pumnalul cel lung înfipt la brâu, iar această observaţie îi oferi o străfulgerare de idee. Nu era sigură că avea curajul necesar pentru a duce până la capăt planul care i se forma în minte. Dar refuza să se gândească la cât de speriată era. Pur şi simplu trebuia să o facă.

Deşi avea gleznele legate, putea totuşi să-şi mişte picioarele. Îl izbi cu ele pe Alwyn. La început, acesta nu păru să simtă nimic. Îl lovi din nou, iar el se mişcă. A treia oară, se ridică în capul oaselor.

– Tu ai dat? întrebă el ca prin ceaţă.

– Trebuie să fac pipi, spuse ea.

– Nu în luminiş. E una dintre regulile lui Tam. Mergi 20 de paşi să te pişi, 50 să te caci.

– Deci chiar şi nelegiuiţii trăiesc după reguli.

Bărbatul se holbă la ea, fără să înţeleagă. Nu percepea ironia vorbelor fetei. Gwenda îşi dădu seama că nu era prea inteligent. Asta o ajuta. Dar era puternic şi crud. Trebuia să fie foarte prudentă.

– Nu pot să mă duc niciunde aşa legată.

Mormăind, Alwyn îi desfăcu funia înfăşurată în jurul gleznelor.

Prima parte a planului ei dăduse roade. Dar acum era şi mai speriată.

Făcu un efort şi se ridică în picioare. Din cauza poziţiei chinuite de peste noapte, simţea durere în toţi muşchii de la picioare. Făcu un pas, se împiedică şi căzu.

– Mi-e prea greu având şi mâinile prinse la spate, spuse ea.

El îi ignoră spusele.

Partea a doua a planului său nu mersese.

Trebuia să încerce în continuare.

Se ridică din nou şi porni printre copaci, cu Alwyn în urma ei. Acesta număra pe degete paşii făcuţi. Când ajunse prima dată la zece, o luă de la capăt. A doua oară, spuse:

– E destul de departe.

Gwenda îl privi neajutorată.

– Nu pot să-mi ridic rochia, suspină ea.

Oare avea să se lase păcălit?

Alwyn se holba prosteşte la ea. Gwenda aproape că-i auzea rotiţele minţii mişcându-i-se, scârţâind ca zbaturile unei mori de apă. I-ar fi putut ţine rochia ridicată cât timp se uşura ea, dar un asemenea lucru făcea o mamă pentru copilul ei, aşa că i s-ar fi părut umilitor. Alternativa ar fi fost să-i dezlege mâinile. Având membrele libere, tânăra ar fi putut să încerce să fugă. Dar era mică, obosită şi o dureau picioarele: n-avea nicio şansă să alerge mai repede decât un bărbat cu picioare lungi şi musculoase. Alwyn se gândea probabil că riscul asumat nu era prea mare.

În cele din urmă, îi desfăcu sfoara care-i ţinea mâinile la

spate.

Gwenda îşi întoarse faţa de la el, astfel încât nelegiuitul să nu-i vadă expresia de triumf.

Fata începu să-şi frece antebraţele, să pună din nou sângele în mişcare. Ar fi vrut să-i scoată ochii cu degetele mari, însă, în loc de asta, îi zâmbi pe cât putea de dulce şi-i spuse:

– Mulţumesc, ca şi cum bărbatul ar fi făcut un act de nemărginită bunătate.

Alwyn nu zise nimic, ci rămase pe loc, uitându-se la ea.

Se aştepta ca el să-şi ferească privirea când îşi ridică poalele rochiei şi se lăsă pe vine, dar el se holbă la ea cu şi mai multă insistenţă. Gwenda îi susţinu privirea, nevoind să se ruşineze în timp ce făcea un lucru cât se poate de natural. Gura lui se deschise uşor, iar Gwenda îşi putea da seama că respira mai precipitat.

Acum venea partea cea mai grea.

Se ridică încet, dându-i voie să se uite pe săturate înainte să-şi lase rochia în jos. Alwyn îşi linse buzele, iar Gwenda realiză că-l prinsese în laţ.

Se apropie sfioasă şi rămase nemişcată în faţa lui.

– Vrei să fii protectorul meu? îl întrebă ea folosind tonul acela de fetiţă speriată care nu-i venea deloc firesc.

Bărbatul nu dădea semne că ar fi bănuitor. Nu scoase niciun cuvânt, dar îi prinse sânul în mâna lui grosolană şi îl strânse.

Gwenda trase aer în piept, surprinsă de valul de durere.

– Nu aşa tare! îi apucă palma într-a ei. Fii mai blând. Începu să-i mişte palma pe sânul ei, frecând sfârcul în aşa fel încât acesta se reliefa prin materialul rochiei. E mai bine dacă eşti blând.

Alwyn mormăi încet, dar continuă să o mângâie blând. Apoi apucă gulerul rochiei ei în mâna dreaptă şi îşi scoase pumnalul. Cuţitul avea o lamă de 30 de centimetri, ţuguiată în vârf, iar oţelul strălucea, evident ascuţit de curând. Nu încăpea îndoială că avea de gând să-i taie rochia, pentru a o îndepărta mai repede. Asta n-ar fi fost deloc bine – ar fi rămas goală.

Îi prinse încheietura mâinii într-o strânsoare uşoară, restrângându-i mişcarea.

– Nu ai nevoie de cuţit, spuse ea. Uite!

Făcu un pas înapoi, îşi desfăcu cingătoarea şi, cu o mişcare iute, îşi trase rochia peste cap. Era singurul articol de îmbrăcăminte pe care-l purta.

Se întinse pe pământ. Încercă să-i zâmbească. Era sigură că rezultatul nu era decât o grimasă oribilă. Apoi îşi desfăcu picioarele.

Ezitarea lui nu dură mai mult de-o clipă.

Ţinând în continuare cuţitul în mâna dreaptă, îşi lepădă izmenele şi îngenunche între picioarele ei. Îndreptă lama cuţitului către faţa ei şi-i spuse:

– Dacă-mi faci probleme, îţi spintec obrazul.

– Nu va fi nevoie de aşa ceva, răspunse ea. Încerca disperată să-şi închipuie ce cuvinte ar fi vrut un bărbat ca acesta să audă din partea unei femei. Protectorul meu mare şi puternic, adăugă ea.

El nu trădă nicio reacţie.

Se întinse peste ea, împingându-şi şoldurile orbeşte.

– Nu aşa repede, spuse ea, strângând din dinţi ca să nu reacţioneze brusc la durerea provocată de împunsăturile lui stângace.

Îşi duse mâna între coapse şi îl ghidă înăuntru, ridicându-şi picioarele pentru a face penetrarea mai uşoară.

El se ridică peste ea, susţinându-şi greutatea în braţe. Aşeză pumnalul în iarbă, lângă capul ei, acoperind mânerul cu palma sa dreaptă. Gemea în timp ce se mişca înăuntrul ei. Gwenda se mişca şi ea în ritmul lui, menţinând prefăcătoria că făcea acest lucru de bunăvoie, cercetându-i chipul, făcând eforturi disperate să nu se uite în lateral, către pumnal, şi aşteptând momentul potrivit. Era atât speriată, cât şi dezgustată, dar o mică parte a creierului ei rămase detaşată şi calmă.

Bărbatul închise ochii şi-şi înălţă capul ca un animal care adulmecă vântul. Ţinea braţele drepte, iar torsul lui se afla într-o poziţie aproape verticală. Gwenda riscă să arunce o privire către cuţit. Alwyn îşi mutase palma un pic, astfel încât nu mai acoperea mânerul decât parţial. Acum putea să-l înşface, dar cât de rapidă avea să fie reacţia lui?

Îi privi din nou chipul. Gura îi era contorsionată într-un rictus de concentrare. Se împingea mai tare în ea, iar fata se conformă ritmului impus.

Spre disperarea ei, simţea o căldură radiindu-i prin vintre. Era de-a dreptul şocată de o asemenea reacţie din partea sa. Bărbatul acela era un nelegiuit, un criminal, nu cu mult mai presus decât un animal, şi avea de gând să o oblige să se prostitueze pe câte şase penny de client.

Făcea asta ca să-şi salveze viaţa, nu de plăcere! Şi, cu toate acestea, simţea că înăuntrul ei se iscase o oarecare umezeală, iar el se mişca din ce în ce mai repede.

Simţea că momentul culminant al plăcerii lui era foarte aproape. Acum sau niciodată. Bărbatul lăsă să-i scape un geamăt care anunţa un fel de predare, iar ea acţionă.

Apucă repede pumnalul de sub palma lui. Nu apăru nicio schimbare în expresia de extaz de pe faţa lui: nu-i observase mişcarea. Îngrozită că avea să vadă ce făcea şi să o oprească în ultimul moment, Gwenda nu ezită, ci împinse lama în sus, ridicându-şi brusc umerii de pe pământ. El îi simţi mişcarea şi deschise ochii. Pe chipul lui se întipări instantaneu o expresie de surpriză şi spaimă. Înjunghiindu-l frenetic, Gwenda îi înfipse lama pumnalului chiar sub maxilar. Blestemă, conştientă că nu nimerise cele mai vulnerabile porţiuni ale gâtului – laringele şi vena jugulară.

Bărbatul mugi de durere şi de furie, dar lovitura nu-i răpise mult din putere şi din capacitatea de a reacţiona. Gwenda conştientiză că se afla mai aproape ca niciodată de clipa morţii. Se mişcă instinctiv, fără să se gândească în prealabil. Folosindu-şi braţul stâng, îl izbi în partea interioară a cotului. Bărbatul nu avu cum să-şi facă braţul să nu se îndoaie, aşa că se prăbuşi involuntar. Gwenda împinse mai tare pumnalul lung, iar greutatea lui îl făcu să se înfigă de-a dreptul în lama ascuţită. În timp ce pumnalul se implânta în capul lui de jos în sus, din gura lui deschisă ţâşni un jet de sânge, stropind-o pe faţă. Gwenda se smuci într-o parte, instinctiv, dar continuă să împingă cuţitul. Lama întâlni rezistenţă timp de o clipă, după care alunecă prin carne, până ce globul lui ocular păru să plesnească, iar vârful pumnalului ieşi prin orbită, într-o explozie de sânge şi bucăţi de creier. Alwyn se lăsă moale peste ea, mort sau aproape mort. Greutatea lui o făcu să rămână o clipă fără aer. Era ca şi cum ar fi rămas blocată sub un trunchi de copac căzut. Pentru un răstimp aducând cu o veşnicie, nu reuşi să schiţeze nicio mişcare.

Spre oroarea ei, îl simţi ejaculând în ea.

Sufletul Gwendei era plin de o teroare superstiţioasă. Îi părea mai înfricoşător aşa decât atunci când o ameninţase cu cuţitul. Cuprinsă de panică, începu să se zbată pentru a ieşi de sub el.

Se ridică cu greutate în picioare, gâfâind. Sângele lui i se scurgea pe sâni, iar sămânţa, pe coapse. Gwenda aruncă o

privire temătoare înspre tabăra nelegiuiţilor. Fusese vreunul treaz să audă strigătul lui Alwyn? Dacă dormiseră cu toţii, se trezise vreunul din cauza zgomotului?

Tremurând, îşi trase rochia peste cap şi îşi încheie catarama de la cingătoare. Avea la brâu punga şi cuţitaşul ei, pe care-l folosea de obicei când mânca. Abia dacă îndrăznea să-şi ia ochii de la Alwyn: avea sentimentul îngrozitor că era posibil să fie încă în viaţă. Ştia că ar fi trebuit să-l lichideze definitiv, dar nu se putea stăpâni suficient pentru a o face. Un zgomot venit din direcţia luminişului o făcu să tresară puternic.

Trebuia să se îndepărteze rapid. Aruncă o privire în jur, încercând să se orienteze, după care porni în direcţia drumului.

Cu un fior brusc de groază, îşi aduse aminte că lângă stejarul cel mare era postată o santinelă. Pe măsură ce se apropia de copac, se strădui să meargă cât mai uşor, atentă să nu scoată niciun sunet. Apoi îl văzu pe bărbatul care făcea noaptea de pază – Jed se numea – dormind dus, întins pe pământ. Trecu pe lângă el în vârful picioarelor. Avu nevoie de întreaga-i putere de stăpânire ca să nu pornească într-o goană nebună.

Dar el nu făcu nicio mişcare.

Găsi poteca de căprioare şi o urmă până la izvor. Se părea că nu o urmărea nimeni. Îşi spălă sângele de pe faţă şi de pe piept, după care îşi aruncă nişte apă rece în zona intimă. Bău pe săturate, ştiind că avea drum lung în faţă.

Simţindu-se oarecum mai calmă, continuă să meargă pe cărarea căprioarelor. În timp ce se deplasa, asculta cu atenţie. Cât de curând aveau să-l găsească nelegiuiţii pe Alwyn? Nici măcar nu încercase să ascundă cadavrul. Când aveau să-şi dea seama de ce se întâmplase, aveau să-i ia fără îndoială urma, pentru că dăduseră o vacă pentru ea, iar animalul valora 12 şilingi, simbria pe o jumătate de an a unui muncitor, aşa cum era tatăl ei.

Ajunse la drum. Pentru o femeie care călătorea singură, acesta era aproape la fel de periculos ca o cărare din pădure. Banda lui Tam Hiding nu reunea toţi nelegiuiţii din ţară, plus că existau nenumăraţi bărbaţi – scutieri, ţărani, grupuri de oşteni – care ar fi putut să profite de o femeie fără apărare. Dar prioritatea ei era să se îndepărteze de Sim Telalul şi de acoliţii săi, aşa că viteza era un factor vital.

În ce direcţie să o ia? Dacă mergea acasă, la Wigleigh, era posibil ca Sim să vină după ea şi să o ceară înapoi – şi nu se

putea şti în ce fel avea să reacţioneze tatăl ei. Avea nevoie de prieteni în care să se încreadă. Caris avea să o ajute.

Porni aşadar spre Kingsbridge.

Era o zi senină, dar drumul era plin de noroi în urma ploii care căzuse zile în şir, aşa că înainta cu dificultate. După o vreme, ajunse în vârful unui deal. Privind înapoi, putea vedea în urmă cale de aproximativ un kilometru şi jumătate. Chiar la limita razei sale vizuale, zări o siluetă singuratică înaintând constant. Era un bărbat care purta o tunică galbenă.

Sim Telalul.

O luă la fugă.

Pledoaria împotriva lui Nell Nebuna se ţinu în transeptul nordic al catedralei, sâmbătă la prânz. Episcopul Richard prezida tribunalul ecleziastic, avându-l în dreapta pe stareţul Anthony şi în stânga pe asistentul său personal, arhidiaconul Lloyd, un preot sever, cu părul negru ca pana corbului, şi despre care se spunea că făcea toată munca legată de episcopie.

Se adunaseră şi o mulţime de orăşeni. Un proces pentru erezie era o distracţie pe cinste, iar Kingsbridge nu mai avusese parte de un asemenea eveniment de câţiva ani. Sâmbăta, mulţi meseriaşi şi muncitori terminau munca la prânz. Afară, Târgul de Lână tocmai se încheiase: negustorii îşi dezmembrau tarabele şi cabinele şi îşi împachetau mărfurile nevândute, iar cumpărătorii se pregăteau pentru drumul către casă sau făceau aranjamentele necesare pentru a-şi trimite mărfurile achiziţionate în jos pe râu, cu pluta, până la portul Melcombe.

Aşteptând începerea procesului, Caris se gândea cu tristeţe la Gwenda. Oare ce făcea acum? Mai mult ca sigur, Sim Telalul avea să o oblige să se culce cu el… dar ăsta nici măcar nu era cel mai rău lucru care i se putea întâmpla. Oare ce altceva mai trebuia să facă în calitate de sclavă? Caris era convinsă că Gwenda avea să încerce să evadeze – dar oare avea să reuşească? Iar dacă eşua, în ce fel avea să o pedepsească Sim? Caris îşi dădu seama că era posibil să nu afle niciodată asta.

Fusese o săptămână ciudată. Buonaventura Caroli nu se răzgândise: cumpărătorii florentini n-aveau să se întoarcă la Kingsbridge, cel puţin până ce stăreţia nu va fi îmbunătăţit condiţiile în care se ţinea Târgul de Lână. Tatăl lui Caris şi alţi negustori de lână importanţi îşi petrecuseră jumătate de săptămână închişi la discuţii cu contele Roland. Merthin era în

continuare într-o dispoziţie ciudată, fiind retras şi mohorât. Şi începuse iar ploaia.

Nell fu târâtă în biserică de către John Conetabilul şi fratele Murdo. Era îmbrăcată cu o haină fără mâneci, închisă în faţă, care-i lăsa la vedere umerii osoşi. Nu avea bonetă sau încălţări. Se zbătea slab între cei doi bărbaţi, strigând tot felul de insulte.

Când reuşiră să o facă să tacă, mai mulţi orăşeni înaintară în faţa instanţei să depună mărturie că o auziseră invocându-l pe diavol. Spuneau adevărul.

Nell îi ameninţa mereu pe oameni cu diavolul – pentru că refuzau să-i dea bani sau mâncare, pentru că se nimereau în calea ei pe stradă, pentru că purtau câte o haină mai bună, şi chiar fără niciun motiv.

Fiecare martor relată câte o întâmplare nefericită care survenise după blestemul proferat de Nell. Nevasta unui aurar pierduse o broşă valoroasă; unui hangiu îi muriseră toate găinile; o văduvă făcuse un furuncul dureros pe dos – o plângere care stârni un val zgomotos de râsete, dar care întări şi mai mult credibilitatea acuzaţiei, fiindcă se ştia că vrăjitoarele aveau un simţ răutăcios al umorului.

În timp ce se desfăşurau toate acestea, Merthin apăru lângă Caris.

– Asta-i o prostie imensă, îi spuse Caris plină de indignare. De zece ori mai mulţi oameni ar putea să confirme c-au fost blestemaţi de Nell şi că n-au păţit nimic.

Merthin ridică din umeri.

– Pur şi simplu, oamenii cred ceea ce vor să creadă.

– Oamenii de rând, poate. Dar episcopul şi stareţul ar trebui să ştie cum stau lucrurile… doar sunt oameni educaţi.

– Trebuie să-ţi spun ceva, zise Merthin.

Caris deveni foarte atentă. Poate că avea să afle motivul dispoziţiei sale atât de proaste. Până atunci îl privise cu coada ochiului, dar acum se întoarse şi văzu că avea o vânătaie mare pe partea stângă a chipului.

– Ce-ai păţit?

Mulţimea râdea asurzitor de strigătele lui Nell, iar arhidiaconul Lloyd fu nevoit să ceară în repetate rânduri să se facă linişte. Când Merthin se putu face din nou auzit, spuse:

– Nu aici. Putem să mergem undeva ca să vorbim în linişte?

Caris dădu să plece cu el, dar ceva o făcu să se oprească. Toată săptămâna, Merthin o uluise şi o rănise cu răceala lui.

Acum, în sfârşit, se hotărâse să-i spună ce avea pe suflet, iar ea era pregătită să facă după cum îi comanda el. De ce să impună el un program? O făcuse să aştepte cinci zile, de ce să nu-l facă şi ea să aştepte o oră-două?

– Nu, rosti ea. Nu acum.

Pe chipul lui apăru o expresie surprinsă.

– De ce nu?

– Pentru că nu-mi convine acum, răspunse ea. Acum lasă-mă să ascult ce se spune acolo.

Pe când se întorcea, zări în treacăt expresia rănită ce traversă chipul lui Merthin şi îşi dori imediat să nu se fi arătat atât de rece; dar era prea târziu şi n-avea de gând să-şi ceară scuze.

Martorii terminaseră. Episcopul Richard luă cuvântul:

– Femeie, afirmi că diavolul domneşte peste lume?

Caris era de-a dreptul scandalizată. Ereticii îl venerau pe Satan pentru că erau convinşi că acesta avea drept de stăpânire asupra Pământului, în vreme ce Dumnezeu conducea Raiul. Nell Nebuna n-avea cum să înţeleagă o asemenea concepţie sofisticată. Era ruşinos că Richard intra în jocul acuzaţiilor ridicole formulate de călugărul-cerşetor Murdo.

Nell îi răspunse cu un strigăt:

– Poţi să-ţi bagi mătărânga-n cur!

Mulţimea izbucni în râs, încântată de această insultă grosolană adusă episcopului.

Richard spuse:

– Dacă asta e apărarea ei…

În momentul acela, arhidiaconul Lloyd interveni:

– Cineva ar trebui să vorbească în numele ei, propuse el.

Vorbea respectuos, dar nu părea deloc intimidat de faptul că-şi corecta superiorul, dovadă că devenise aproape un obicei. Fără îndoială, leneşul Richard se baza pe Lloyd să-i amintească regulile.

Richard aruncă o privire asupra mulţimii.

– Cine-o să vorbească pentru Nell? strigă el.

Caris aşteptă, dar nu se oferi nimeni. Nu putea îngădui una ca asta. Cineva trebuia să le arate cât de absurdă era întreaga poveste. Când văzu că nimeni nu vrea să ia cuvântul, Caris se ridică.

– Nell e nebună, spuse ea.

Toţi cei prezenţi îşi făcură ochii roată prin biserică, încercând să găsească persoana suficient de nesăbuită încât să se declare

de partea lui Nell.

Apoi se auzi un murmur de recunoaştere – cei mai mulţi o cunoşteau pe Caris –, dar nicidecum de surprindere, întrucât fata avea reputaţia de a face lucrurile cele mai imprevizibile.

Stareţul Anthony se aplecă spre vecinul său şi îi şopti ceva la ureche. Richard rosti:

– Caris, fiica lui Edmund Lânarul, ne spune că femeia pusă sub acuzaţie e nebună. Noi am ajuns la aceeaşi concluzie fără ajutorul ei.

Sarcasmul său detaşat o întărâtă pe Caris.

– Nell n-are nici cea mai vagă idee cu privire la lucrurile pe care le spune! Vorbeşte despre diavol, sfinţi, despre lună şi stele. Toate vorbele ei nu au mai mult înţeles decât lătratul unui câine. Aţi putea la fel de bine să spânzuraţi un cal pentru că a nechezat la rege.

Nu-şi putea înăbuşi intonaţia batjocoritoare din glas, deşi era conştientă că nu era înţelept să-ţi afişezi dispreţul atunci când te adresai unor nobili.

O parte dintre orăşenii prezenţi murmurară ceva ce aducea a încuviinţare.

– Dar i-ai auzit şi tu pe oamenii care au depus mărturie despre răul provocat de blestemele ei.

– Ieri am pierdut un penny, replică fata. Am fiert un ou şi era stricat. Tata n-a închis un ochi toată noaptea, tuşind. Dar nimeni nu ne-a blestemat. Lucrurile rele se întâmplă pur şi simplu.

Aceste vorbe îi făcură pe mulţi să clatine din cap. Majoritatea oamenilor erau convinşi că în spatele fiecărei întâmplări nefericite, mică sau mare, se afla o influenţă malefică. Caris pierduse sprijinul mulţimii.

Unchiul ei, stareţul Anthony, îi cunoştea bine părerile şi mai discutase în contradictoriu cu ea şi înainte. Acum se aplecă în faţă şi spuse:

– Dar, sigur, doar nu crezi că Domnul e responsabil de boli, ghinioane şi pierderi?

– Nu…

– Şi-atunci cine e?

Caris imită tonul afectat al lui Anthony:

– Dar, sigur, doar nu crezi că pentru toate lucrurile rele din viaţă sunt de vină fie Domnul, fie Nell Nebuna?

Arhidiaconul Lloyd interveni pe un ton tăios:

– Vorbeşte-i respectuos stareţului.

Nu-şi dădea seama că Anthony era unchiul lui Caris. Orăşenii izbucniră în râs: ei îi cunoşteau prea bine pe stareţul cel afectat şi pe nepoata sa independentă.

Caris încheie astfel:

– Eu cred că Nell e inofensivă. Nebună da, însă inofensivă.

Brusc, fratele Murdo se ridică în picioare.

– Sfinţia Ta, oameni din Kingsbridge, prieteni, începu el cu glas sonor. Cel rău este pretutindeni printre noi, ne ispiteşte să păcătuim: să minţim, să ne lăcomim la mâncare, să ne îmbătăm cu vin, să ne umflăm de mândrie şi să ne bălăcim în pofte carnale.

Mulţimii îi erau pe plac aceste vorbe: păcatele descrise de Murdo iscau în mintea prostimii imagini desfătătoare, care erau sanctificate de dezaprobarea lui bombastică. Murdo continuă, cu glas din ce în ce mai puternic din pricina surescitării:

– Dar nu poate trece neobservat. Aşa cum calul îşi adânceşte copitele în noroi, aşa cum şoarecele din bucătărie lasă urme mititele pe suprafaţa untului, aşa cum ticălosul îşi depune sămânţa dezgustătoare în pântecele fecioarei înşelate, aşa şi diavolul trebuie să-şi lase în urmă… semnul!

Din public izbucniră strigăte aprobatoare. Ştiau foarte bine ce însemnau vorbele lui, ca şi Caris.

– Slujitorii celui rău pot fi recunoscuţi după semnul pe care acesta îl lasă pe trupurile lor. Pentru că le suge sângele aşa cum pruncul suge laptele cel dulce din sânii umflaţi ai maicii sale. Şi, ca şi copilaşul, are nevoie de o ţâţă de la care să sugă – un al treilea sfârc!

Caris observă că Murdo reuşise să-şi captiveze publicul. Îşi începea fiecare frază pe un ton scăzut, liniştit, după care intensitatea creştea, vorbele mustind de emoţie aşternându-se unele peste altele până în punctul culminant, iar mulţimea îi răspundea cu entuziasm, ascultând în linişte cât vorbea, după care, la sfârşit, manifestându-şi cu aprindere asentimentul.

– Acest semn e de culoare închisă, neregulat la pipăit ca un sfârc, şi mai bombat faţă de suprafaţa pielii curate din jurul lui. Poate fi pe orice parte a corpului. Uneori stă în valea dulce dintre sânii unei femei, manifestarea nenaturală imitând-o cu cruzime pe cea firească. Dar diavolului îi place parcă mai mult să îl aşeze în zonele secrete ale trupului: între coapse, mai ales pe părţile intime…

Episcopul Richard îl întrerupse:

– Mulţumim, frate Murdo, nu e nevoie să ne spui mai departe. Ceri deci ca trupul femeii să fie cercetat dacă poartă semnul diavolului.

– Da, Sfinţia Ta, pentru că…

– Bine, nu-i nevoie de alte argumente, ţi-ai expus ideea strălucit. Aruncă o privire în jur. Maica Cecilia e prin apropiere?

Stareţa stătea pe o bancă aflată în lateralul completului de judecată împreună cu sora Juliana şi alte câteva călugăriţe mai bătrâne. Trupul gol al lui Nell Nebuna nu putea fi cercetat de bărbaţi, aşa că nişte femei trebuiau să o facă în altă încăpere, după care să raporteze cele găsite.

Călugăriţele reprezentau fără îndoială cea mai bună alegere.

Caris nu le invidia pentru sarcina primită. Cei mai mulţi orăşeni îşi spălau mâinile şi faţa în fiecare zi, iar părţile mai mirositoare ale trupurilor cam la o săptămână. Baia completă era, în cel mai bun caz, un ritual semianual, necesar, deşi periculos pentru sănătate. Cu toate acestea, Nell Nebuna nu părea a se fi spălat vreodată. Avea chipul plin de jeg, mâinile murdare şi mirosea ca o grămadă de băligar.

Cecilia făcu un pas înainte. Richard îi spuse:

– Vă rog să o duceţi pe femeia aceasta într-o încăpere separată, să-i daţi jos veşmintele, să-i cercetaţi trupul cu mare atenţie şi să vă întoarceţi pentru a da mărturie privind cele găsite.

Călugăriţele se ridicară pe dată şi se apropiară de Nell. Cecilia începu să-i vorbească liniştitor şi o luă cu blândeţe de braţ. Dar Nell nu se lăsă deloc păcălită de această abordare. Se smulse din mâna stareţei, ridicându-şi braţele spre cer.

În acest moment, fratele Murdo strigă:

– Îl văd! Îl văd!

Patru dintre călugăriţe reuşiră să o ţină pe Nell astfel încât să nu se mai zvârcolească.

Călugărul-cerşetor continuă:

– Nu-i nevoie să-i daţi jos hainele. Uitaţi-vă numai sub braţul ei drept.

În timp ce Nell prinse a se zbate din nou, călugărul se apropie de ea şi-i ridică braţul, ţinându-i-l deasupra capului.

– Acolo! spuse el, arătând către subsuoara nebunei.

Mulţimea năvăli către ei.

– Îl văd! repetă cineva strigătul de descoperire.

Caris nu putea desluşi nimic altceva în afară de părul care

creştea în mod normal la subsuoară şi n-avea de gând să se coboare într-atât încât să se holbeze la locul respectiv. Mai mult ca sigur că Nell avea vreo pată sau un neg acolo. Mulţi oameni aveau semne pe piele, mai ales cei în vârstă.

Arhidiaconul Lloyd făcu un apel la ordine, iar John Conetabilul sili mulţimea să se retragă prin mai multe lovituri de bâtă. Când, în sfârşit, în biserică se instală liniştea, Richard se ridică în picioare.

– Nell Nebuna din Kingsbridge, te găsesc vinovată de erezie, proclamă el. Vei fi urcată într-o căruţă, biciuită şi purtată prin tot oraşul, după care vei fi dusă la Gallows Cross, unde vei atârna în ştreang până o să-ţi dai duhul!

Mulţimea începu să ovaţioneze. Caris se îndepărtă dezgustată. Cu un asemenea sistem de justiţie, nicio femeie nu era în siguranţă. Ochii ei se opriră asupra lui Merthin, care o aştepta răbdător.

– Bine, bine, spuse ea irascibilă. Despre ce e vorba?

– Nu mai plouă, rosti el. Hai să mergem la râu.

Stăreţia avea o herghelie de cai pe care călugăriţele şi călugării mai în vârstă îi foloseau atunci când călătoreau, plus câţiva cai de tracţiune pentru transportarea diverselor bunuri. Aceste animale erau ţinute împreună cu caii vizitatorilor mai de seamă într-un şir de grajduri din piatră aflate în capătul sudic al curţii stăreţiei. Solul din grădina din apropiere, care ţinea de bucătărie, era presărat cu paiele şi băligarul de la grajduri, care serveau drept îngrăşământ.

Ralph se afla în curtea grajdurilor, cu restul suitei contelui Roland. Caii lor erau înşeuaţi şi pregătiţi să înceapă călătoria de două zile până la reşedinţa contelui Roland de la Earlcastle, în apropiere de Shiring. Nu-l aşteptau decât pe conte.

Ralph îşi ţinea calul de căpăstru, un murg pe nume Griff, şi discuta cu părinţii săi.

– Nu ştiu de ce Stephen a fost numit lord de Wigleigh, în timp ce eu nu m-am ales cu nimic, spunea el. Suntem de aceeaşi vârstă, iar el nu e mai bun decât mine la călărie, la turnir sau la scrimă.

Ori de câte ori se întâlneau, sir Gerald îi punea aceleaşi întrebări pline de speranţă, iar Ralph se vedea nevoit să-i dea aceleaşi răspunsuri dezamăgitoare. Poate că Ralph şi-ar fi gestionat mai bine nemulţumirile, dacă n-ar fi trebuit să se

confrunte cu dorinţa înduioşătoare a tatălui său de a-l vedea ridicându-se pe scara socială.

Griff era un cal tânăr. Era un cal de vânătoare: un simplu scutier nu merita un cal de război, care era foarte scump. Dar lui Ralph îi plăcea calul său. Răspundea cum nu se poate mai bine când mergeau la vânătoare şi Ralph îl îmboldea cutezător. Griff era agitat din pricina zarvei şi a aglomeraţiei din curte şi de-abia aştepta să pornească la drum. Ralph îi murmură la ureche:

– Stai liniştit, frumosul meu, o să-ţi întinzi picioarele un pic mai târziu.

Auzindu-i glasul, calul se calmă aproape imediat.

– Fii mereu atent la cum ai putea să-i faci pe plac contelui, îl sfătui sir Gerald. Aşa o să-şi aducă aminte de tine când s-o ivi vreun titlu de dat.

Asta suna foarte bine, completă Ralph în gând, însă ocaziile nu se iveau decât în bătălii. Oricum, era posibil ca războiul să fie mai aproape acum decât în urmă cu o săptămână. Ralph nu asistase la întâlnirile dintre conte şi negustorii de lână, dar, din câte auzise, negustorii erau dispuşi să-i împrumute bani regelui Eduard. Voiau ca acesta să ia măsuri împotriva regelui Franţei drept răzbunare pentru atacurile franceze asupra porturilor din sud.

Între timp, Ralph tânjea după ocazia de a ieşi în evidenţă şi de a începe să recupereze onorurile pe care familia sa le pierduse în urmă cu zece ani – şi asta nu numai de dragul tatălui său, ci şi pentru a-şi satisface propria mândrie.

Griff bătea din copite şi-şi mişca nervos capul, aruncându-şi-l pe spate. Ca să-l liniştească, Ralph începu să-l plimbe încolo şi-ncoace, în tovărăşia tatălui său. Mama lui rămase deoparte. Era supărată din cauză că băiatul avea nasul spart.

Împreună cu tata, Ralph trecu pe lângă lady Philippa care ţinea ferm de căpăstru un gonaci temperamental în timp ce vorbea cu soţul ei, lordul William. Aceasta purta veşminte bine croite pe trup, potrivite pentru o călătorie îndelungată călare, care îi scoteau în evidenţă pieptul plin şi picioarele lungi. Ralph căuta mereu pretexte să stea de vorbă cu ea, dar asta nu-i folosea la nimic: pentru ea, nu era decât un scutier din suita socrului său, aşa că nu i se adresa decât dacă trebuia neapărat.

Sub privirile lui Ralph, lady Philippa îi zâmbi soţului ei şi îl bătu uşurel cu palma pe piept, într-un fel de mustrare jucăuşă. Inima lui Ralph se umplu de ciudă. De ce să nu fie el cel cu care să

împărtăşească ea un astfel de moment de amuzament? Fără îndoială, ar fi putut să fie, dacă ar fi reuşit să devină lord peste 40 de sate, cum era William.

Ralph simţea că viaţa lui se reducea numai la aspiraţii. Oare când avea să şi obţină ceva? El şi tatăl său străbătură curtea pe lungime, după care se răsuciră pe călcâie şi porniră înapoi.

Văzu un călugăr cu un singur braţ care ieşi din bucătărie şi începu să traverseze curtea. Surprinzător, îi părea foarte cunoscut. O clipă mai târziu, îşi aminti de unde ştia acel chip. Era Thomas Langley, cavalerul care-l ucisese pe unul din oşteni în pădure, cu zece ani în urmă. Ralph nu-l mai văzuse din ziua aceea, dar fratele său, Merthin, da, pentru că acel cavaler-devenit-călugăr era însărcinat cu supravegherea lucrărilor de reparaţii la clădirile stăreţiei. Acum Thomas purta o sutană ponosită în locul veşmintelor frumoase de cavaler, iar părul îi era ras în forma tonsurii monahale. Talia i se îngroşase, dar avea în continuare postura unui om de arme.

Când Thomas trecu pe lângă ei, Ralph îi spuse aparent în treacăt lordului William:

– Ia te uită… călugărul misterios.

William reacţionă tăios:

– Ce vrei să spui?

– Fratele Thomas. A fost cavaler înainte şi nimeni nu ştie de ce a intrat la mănăstire.

– Ce dracu’ ştii tu despre el?

Tonul lui William era mânios, deşi Ralph nu spusese nimic jignitor. Poate că, în ciuda zâmbetului plin de afecţiune al frumoasei sale soţii, era totuşi într-o dispoziţie proastă.

Ralph îşi dorea să nu fi iniţiat această discuţie.

– Eram aici în ziua în care-a venit la Kingsbridge, răspunse el. Şovăi, aducându-şi aminte de jurământul făcut în după-amiaza aceea, în urmă cu zece ani. Influenţat de acesta, precum şi de iritarea inexplicabilă a lui William, nu dezvălui tot ce ştia. A intrat în oraş împleticindu-se şi cu o rană de sabie din care curgea sânge, continuă el. Când eşti mic, ţii minte asemenea lucruri.

Philippa zise:

– Ce interesant! Se uită la soţul său: Tu ştii care e povestea fratelui Thomas?

– Sigur că nu, replică tăios William. Cum să ştiu aşa ceva?

Soţia sa ridică din umeri şi se îndepărtă.

Ralph o luă şi el la picior, bucuros să scape din situaţia creată.

– Lordul William a minţit, îi spuse tatălui său pe un ton scăzut. Oare de ce?

– Să nu mai pui întrebări despre călugărul acela, rosti neliniştit tata. În mod clar, e un subiect delicat.

În sfârşit, contele Roland îşi făcu apariţia în curte. Era însoţit de stareţul Anthony. Cavalerii şi scutierii încălecară. Ralph îşi sărută părinţii şi se aruncă în şa. Griff începu să danseze cu paşi mărunţi, dornic să plece. Mişcarea aceasta ritmică îl făcea pe Ralph să simtă şi mai puternic durerea dată de nasul spart. Strânse din dinţi: n-avea de ales, trebuia să rabde.

Roland se apropie de calul său, Victory – un armăsar negru cu o singură pată albă, peste un ochi. Nu urcă în şa, ci apucă frâul şi continuă să meargă, discutând cu stareţul. William strigă:

– Sir Stephen Wigleigh şi Ralph Fitzgerald, luaţi-o înainte şi eliberaţi podul.

Ralph şi Stephen porniră de-a curmezişul pajiştii catedralei. Iarba era plină de noroi şi culcată la pământ de miile de picioare care trecuseră peste ea în timpul Târgului de Lână. La câteva tarabe încă se mai încheiau tranzacţii, dar cele mai multe erau în curs de dezmembrare, iar mulţi negustori plecaseră deja. Cei doi ieşiră pe poarta stăreţiei.

Pe strada principală, Ralph îl văzu pe băiatul care-i spărsese nasul. Îl chema Wulfric şi era din satul lui Stephen, Wigleigh. Jumătatea stângă a chipului său era umflată şi vânătă, acolo unde Ralph îl lovise de mai multe ori cu pumnii. Wulfric se afla în faţa hanului Bell împreună cu tatăl, mama şi fratele său. Din câte se vedea, se pregăteau să plece.

„Fă bine şi roagă-te să nu ne mai întâlnim niciodată”, îi spuse Ralph în gând.

Încercă să găsească o insultă potrivită pe care să o strige către adversarul său, dar fu distras de hărmălaia făcută de o mulţime de orăşeni.

Pe când el şi Stephen coborau pe strada principală, legănaţi în şa de caii lor, care izbuteau fără prea mare efort să-şi păstreze echilibrul prin stratul gros de noroi, dădură cu ochii de o mulţime dezorganizată. Ajunşi la jumătatea pantei, fură nevoiţi să se oprească.

Străzile erau pline cu sute de bărbaţi, femei şi copii care strigau, râdeau şi se împingeau ca să-şi facă loc. Cu toţii stăteau cu spatele la Ralph. Acesta privi peste capetele lor.

În fruntea acelei procesiuni gălăgioase se afla o căruţă trasă

de un bou. De partea din spate a căruţei era legată o femeie pe jumătate dezbrăcată. Ralph mai văzuse aşa ceva: biciuirea prin tot oraşul era o pedeapsă destul de întâlnită. Femeia nu purta decât o fustă din stofa grosolană de lână, legată în talie cu un cordon. Întrezărindu-i chipul, îşi dădu seama că acesta era murdar, iar părul îi atârna în şuviţe slinoase, astfel că la început crezu că era bătrână. Apoi îi zări sânii şi înţelese că nu putea să aibă cu mult peste 30 de ani.

Avea mâinile înfăşurate cu o sfoară legată la celălalt capăt de codârla căruţei. Mergea împleticindu-se, iar uneori cădea şi era târâtă prin noroi până ce reuşea să se ridice din nou. Conetabilul oraşului mergea în urma ei, lovindu-i spatele gol cu un bici – o fâşie de piele prinsă de capătul unui băţ.

În frunte cu un grup gălăgios de flăcăi, orăşenii o hărţuiau pe femeie, strigându-i tot felul de ocări, râzând şi aruncând în ea cu noroi şi gunoaie.

Ea-i întărâta şi mai tare, răspunzându-le, blestemând şi scuipându-i pe toţi cei care se apropiau de ea.

Ralph şi Stephen îşi îmboldiră caii să intre în mulţime. Ralph ridică tonul:

– Daţi-vă din drum! strigă el cât putea de tare. Faceţi loc pentru conte!

Stephen îi urmă exemplul.

Nimeni nu-i luă în seamă.

La sud de stăreţie, terenul cobora abrupt spre râu. Pe partea aceea, malul era stâncos, nepotrivit pentru încărcarea barjelor şi a plutelor, aşa că docurile se aflau pe malul opus, mai accesibil, adică în cartierul Newtown. Partea liniştită dinspre nord era acoperită în această perioadă a anului cu un covor bogat de tufişuri scunde şi flori sălbatice. Merthin şi Caris stăteau pe o faleză joasă, lângă apă.

Din cauza ploilor, nivelul râului crescuse. De asemenea, observă Merthin, apa curgea mai repede decât înainte, şi îşi putea da seama şi de ce: albia se îngustase. Era urmarea firească a dezvoltării activităţii de pe maluri. Când era el mic, cea mai mare parte a malului sudic era reprezentată de o plajă lată şi noroioasă, dincolo de care se întindea un câmp mlăştinos. Pe atunci, râul curgea domol, iar Merthin îşi amintea că în copilărie înota pe spate dintr-o parte în alta a apei curgătoare. Dar, odată cu apariţia docurilor noi, protejate de inundaţii prin ziduri de

piatră, aceeaşi cantitate de apă era nevoită să se înghesuie într-o albie mai mică, prin care curgea grăbită, ca şi cum de-abia aştepta să treacă de pod. Dincolo de acesta, râul se lărgea şi curgea mai încet, ocolind Insula Leproşilor.

– Am făcut ceva îngrozitor, îi spuse Merthin lui Caris.

Din păcate, fata arăta chiar mai încântător în acea zi decât de obicei. Purta o rochie de pânză, închisă la culoare, iar pielea părea a-i străluci de prospeţime. La procesul lui Nell Nebuna fusese furioasă, dar acum părea doar îngrijorată, iar asta îi conferea acea înfăţişare vulnerabilă care îi înduioşa întotdeauna inima lui Merthin. Mai mult ca sigur, observase că nu putuse să o privească în ochi toată săptămâna. Dar ceea ce avea să-i spună era probabil mai rău decât orice îşi închipuise ea.

Nu mai vorbise cu nimeni despre asta de la conflictul pe care-l avusese cu Griselda, Elfric şi Alice. Nimeni nu ştia nici că uşa lui fusese distrusă. Tânjea să-şi ia această povară de pe suflet, dar ceva îl făcuse să tacă până acum. Nu voia să discute cu părinţii săi: maică-sa avea să-l judece, iar taică-său nu i-ar fi spus decât să se comporte ca un bărbat. Poate că ar fi vorbit cu Ralph, dar, de când cu bătaia cu Wulfric, între ei se instalase o anumită răceală: Merthin era de părere că Ralph se comportase ca un tiran răsfăţat, iar lui Ralph nu-i era greu să ghicească ce gândea fratele său.

Ura că trebuia să-i spună adevărul lui Caris. Pentru o clipă, se întrebă care era motivul. Nu era vorba de frică faţă de ce-ar fi putut să facă ea. Poate că avea să-l trateze cu dispreţ – Caris se pricepea de minune să se poarte astfel –, dar nu-i putea spune nimic mai rău decât ceea ce-şi spunea el mereu.

Lucrul de care se temea, îşi dădu el seama, era că avea să o rănească. Putea să facă faţă furiei ei, dar nu şi durerii pe care avea să i-o provoace.

Caris îl întrebă:

– Mă mai iubeşti?

Nu se aştepta la această întrebare, dar răspunse fără ezitare:

– Da.

– Şi eu te iubesc pe tine. Orice alte probleme îşi vor găsi rezolvarea câtă vreme suntem împreună.

Merthin îşi dorea ca fata să fi avut dreptate. Îşi dorea lucrul acesta atât de mult, încât ochii i se umplură de lacrimi. Îşi feri privirea, astfel încât ea să nu-l vadă. Pe pod se zărea o gloată de oameni mergând în urma unei căruţe care se deplasa încet, iar el

îşi dădu seama că era vorba probabil de Nell Nebuna care era biciuită în drum spre Gallows Cross. Podul era deja plin de negustorii care părăseau oraşul, cu căruţe cu tot, iar circulaţia se oprise aproape cu desăvârşire.

– Ce s-a întâmplat? întrebă Caris. Plângi?

– M-am culcat cu Griselda, spuse dintr-odată Merthin.

Caris rămase cu gura căscată.

– Cu Griselda? repetă ea, nevenindu-i să creadă.

– Mi-e atât de ruşine!

– Am crezut c-ar putea fi vorba de Elizabeth Clerk.

– Ea e prea mândră să se ofere aşa.

Reacţia lui Caris la aceste vorbe îl luă prin surprindere.

– A, deci ai fi făcut-o şi cu ea, dacă ar fi adus vorba?

– Nu asta am vrut să spun!

– Cu Griselda! Sfântă Fecioară Maria, am crezut că valorez mai mult de-atât.

– Dar chiar aşa e.

– *Lupa,* zise Caris, folosind cuvântul latinesc pentru „târfă”.

– Nici măcar n-o plac. Nici măcar nu mi-a plăcut ce-am făcut.

– Şi asta ar trebui să mă consoleze? Vrei să spui că nu ţi-ar fi părut atât de rău dacă te-ai fi simţit bine?

– Nu!

Merthin era disperat. Caris părea hotărâtă să răstălmăcească tot ce spunea.

– Dar ce te-a apucat?

– Plângea.

– Ah, pentru numele lui Dumnezeu! Şi o faci cu toate fetele pe care le vezi că plâng?

– Bineînţeles că nu! Încercam numai să-ţi explic cum s-a întâmplat, deşi eu chiar nu am vrut s-o fac.

Aceste cuvinte îi înveninară şi mai mult dispreţul.

– Nu vorbi prostii, făcu ea. Dacă nu voiai să se întâmple, nu s-ar fi întâmplat şi gata.

– Ascultă-mă, te rog, spuse el cuprins de frustrare. M-a întrebat, iar eu am refuzat-o. Apoi a început să plângă şi am luat-o în braţe s-o liniştesc şi...

– Oh, scuteşte-mă de detaliile astea greţoase... Nu vreau să ştiu!

În inima lui Merthin încolţiră resentimentele. Ştia că greşise şi se aşteptase ca ea să se înfurie, dar dispreţul ei îl ustura.

– Bine, rosti el şi apoi se refugie în tăcere.

Dar Caris nu voia ca el să tacă. Îl privi fix, nemulţumită, după care spuse:

– Şi ce altceva?

Merthin ridică din umeri.

– Ce rost mai are să vorbesc? Tu-ţi torni dispreţul pe tot ce spun eu.

– Nu vreau să ascult nişte justificări ridicole. Dar mai e ceva ce nu mi-ai spus… simt asta.

Merthin oftă.

– E gravidă.

Reacţia lui Caris îl surprinse din nou. Toată furia ei dispăru. Chipul ei, până acum încordat de indignare, păru a se prăbuşi dintr-odată. În tonul ei nu mai rămase decât tristeţe.

– Un copil, murmură ea. Griselda o să-ţi nască un copil.

– S-ar putea să nu se întâmple, zise el. Uneori…

Caris clătină din cap.

– Griselda e o fată sănătoasă, bine hrănită. Nu există niciun motiv pentru care ar putea să piardă sarcina.

– Nu că mi-aş dori asta, preciză el, deşi nu era chiar sigur că spunea adevărul.

– Dar ce-o să faci? întrebă ea. O să fie copilul tău. O să-l iubeşti, chiar dacă o urăşti pe maică-sa.

– Trebuie să mă însor cu ea.

Caris trase speriată aer în piept.

– Să te însori! Dar asta v-ar uni pentru totdeauna.

– Sunt tatăl unui copil, aşa că trebuie să am grijă de el.

– Dar să-ţi petreci toată viaţa cu Griselda!

– Ştiu.

– Nu trebuie neapărat, declară ea pe un ton hotărât. Gândeşte-te. Tatăl lui Elizabeth Clerk nu s-a însurat cu mama ei.

– Era episcop.

– Dar mai e şi Maud Roberts, de pe Slaughterhouse Ditch… are trei copii şi toată lumea ştie că tatăl lor e Edward Măcelarul.

– El e deja căsătorit şi are alţi patru copii cu nevastă-sa.

– Tot ce zic e că nu întotdeauna oamenii sunt obligaţi să se căsătorească. Ai putea continua să trăieşti ca până acum.

– Nu, n-aş putea. Elfric m-ar da afară.

Pe chipul fetei apăru o expresie gânditoare.

– Deci ai vorbit deja cu Elfric?

– Să vorbesc? Merthin îşi duse mâna la vânătaia de pe obraz. Am crezut c-o să mă omoare.

– Iar nevastă-sa… sora mea?

– A ţipat la mine.

– Deci ştie.

– Da. Ea a zis că trebuie să mă însor cu Griselda. Oricum n-a vrut niciodată să fiu cu tine. Nu ştiu de ce.

Caris murmură:

– Te voia pentru ea.

Asta era ceva nou pentru Merthin. Nu i se părea deloc probabil ca aroganta Alice să se fi simţit atrasă de un ucenic umil.

– N-a dat vreun semn că ar fi aşa.

– Asta pentru că tu nu te-ai uitat niciodată la ea. De-aia e aşa pornită împotriva ta. S-a măritat cu Elfric de necaz. I-ai frânt inima surorii mele… iar acum ai frânt-o şi pe a mea.

Merthin îşi feri privirea. De-abia se recunoştea în această descriere a sa drept un bărbat care le seduce pe femei şi le face să sufere. Cum de ajunseseră lucrurile atât de rău? Caris nu mai zise nimic. Merthin privea melancolic râul, înspre pod.

Observă că mulţimea se oprise de tot. Un car greu, încărcat cu baloturi de lână, se blocase în capătul dinspre sud, probabil pentru că i se rupsese vreo roată. Căruţa care o trăgea pe Nell se oprise, neavând pe unde să treacă. Oamenii din mulţime roiau în jurul ambelor vehicule, iar unii se căţăraseră chiar pe baloturile de lână, pentru a vedea mai bine ce se întâmplă. De asemenea, contele Roland încerca şi el să părăsească oraşul. Acesta se afla în capătul dinspre oraş al podului, călare, împreună cu suita sa; dar chiar şi echipajul contelui avea probleme în a-şi croi drum. Merthin îl zări pe fratele său, Ralph, pe calul său brun, cu coamă şi coadă neagră. Stareţul Anthony, care, fără îndoială, venise să-l conducă pe conte, stătea nemişcat, frângându-şi mâinile neliniştit, în timp ce oamenii lui Roland îşi îmboldeau caii înspre mulţime, încercând în zadar să creeze un culoar.

Intuiţia lui Merthin îi transmise un semnal de alarmă. Cumva, simţea că ceva era în neregulă acolo, deşi la început nu îşi dădu seama exact despre ce putea fi vorba. Se uită cu mai multă atenţie la pod. Luni observase că bârnele masive de stejar care se întindeau de la un pilon la altul, pe toată lungimea podului, prezentau crăpături în partea din amonte şi că acestea fuseseră întărite cu fâşii de oţel prinse în cuie de-a curmezişul. Merthin nu luase parte la lucrările de reparaţie a podului, motiv pentru care nici nu le dăduse mare importanţă. Abia luni se întrebase din ce

cauză or fi crăpat bârnele. Punctul slab nu era la mijlocul distanţei dintre stâlpii verticali, cum s-ar fi întâmplat dacă lemnele s-ar fi deteriorat din cauza vechimii. Din contră, crăpăturile erau mai dese lângă pilonul central, acolo unde tensiunea ar fi trebuit să fie minimă.

Nu se gândise la asta de luni încoace – avusese prea multe lucruri pe cap –, dar acum în minte îi apăru explicaţia. Era aproape ca şi cum pilonul central nu mai susţinea bârnele, ci le trăgea în jos. Asta însemna că ceva subminase fundamentul pe care se construise stâlpul de lemn – şi îndată ce acest gând i se formă în minte, îşi dădu seama în ce fel s-ar fi putut întâmpla. Probabil că de vină era curgerea mai rapidă a apei, care înlătura strat după strat din albie, de sub pilon.

Îşi amintea că, pe când era doar un copil, mersese o dată desculţ pe o plajă nisipoasă şi observase că, atunci când stătea la marginea mării, cu apa spălându-i ritmic picioarele, valurile care se retrăgeau îi furau nisipul de sub tălpi. Genul acesta de fenomene îl fascinase întotdeauna.

Dacă avea dreptate, pilonul central, fără nimic sub el care să-l susţină, acum atârna de pod – de unde şi crăpăturile. Benzile de oţel ale lui Elfric nu ajutaseră cu nimic; de fapt, cel mai probabil înrăutăţiseră lucrurile, împiedicând podul să se stabilească într-o poziţie nouă şi trainică.

Merthin bănuia că celălalt stâlp din mijloc – omologul celui afectat, aflat în partea din aval – era încă înfipt în nisipul din albia râului. Mai mult ca sigur, curentul îşi folosea cea mai mare parte a forţei la contactul cu stâlpul din amonte, atacându-l pe cel din aval cu o violenţă domolită. Numai unul dintre piloni era afectat şi se părea că structura era înjghebată destul de bine în rest pentru ca întregul pod să continue să rămână în poziţie verticală – atât timp cât nu era supus unei presiuni extraordinare.

Dar azi crăpăturile păreau mai late decât luni. Şi nici nu era greu să ghiceşti de ce. Pe pod se aflau sute de oameni, o greutate mult mai mare decât cea pe care o suporta de obicei, plus un car plin ochi, cu vreo 20–30 de inşi aşezaţi şi ei pe baloturile de lână, contribuind la tensiunea exercitată asupra bârnelor de lemn.

Inima lui Merthin fu cuprinsă brusc de spaimă. Nu credea că podul avea să reziste mult timp la o asemenea greutate.

Era vag conştient că, lângă el, Caris vorbea, dar înţelesul vorbelor ei nu-i tulbură gândurile până ce aceasta nu ridică tonul

şi spuse:
– Nici măcar nu mă asculţi!
– O să aibă loc un accident cumplit, murmură el.
– Cum adică?
– Trebuie să-i facem pe toţi să plece de pe pod.
– Eşti nebun? O schingiuiesc pe Nell Nebuna. Nici măcar contele Roland nu-i poate face să se mişte. N-o să te asculte.
– Cred că s-ar putea prăbuşi.
– A, uite! spuse Caris, arătând cu degetul. Vezi pe cineva care aleargă pe drumul dinspre pădure, apropiindu-se de capătul sudic al podului?
Merthin se întrebă ce legătură avea asta cu restul, dar îşi îndreptă privirea spre locul indicat. Văzu destul de clar silueta unei femei tinere care alerga cu pletele în vânt.
Caris continuă:
– Seamănă cu Gwenda.
În spatele ei, urmărind-o precipitat, gonea un bărbat îmbrăcat cu o tunică galbenă.

Gwenda era mai obosită decât fusese în toată viaţa ei.
Ştia că cea mai rapidă modalitate de a parcurge o distanţă lungă era să alerge 20 de paşi, după care să meargă alţi 20, şi tot aşa. Începuse să facă întocmai cu o jumătate de zi în urmă, când îl zărise pe Sim Telalul la un kilometru şi jumătate în urma ei. O vreme, dispăruse din raza ei vizuală, dar când configuraţia drumului îi permisese din nou să cuprindă cu privirea o porţiune destul de lungă în spate, văzuse că şi el alerga şi mergea alternativ. Pe măsură ce kilometrii se succedau, ca şi orele, bărbatul se apropia din ce în ce mai mult de ea. Pe la jumătatea dimineţii îşi dăduse seama că în ritmul acela avea să o ajungă înainte să apuce să intre în Kingsbridge.
Disperată, intrase în pădure. Dar nu se putea îndepărta prea mult de drum, de frică să nu se rătăcească. Într-un final, auzise zgomotul unor paşi grei şi un gâfâit puternic, aşa că privise printre tufişuri şi-l zărise pe Sim trecând pe lângă ea. Era conştientă de faptul că, imediat ce bărbatul avea să ajungă pe o porţiune dreaptă de drum, avea să-şi dea seama de ceea ce făcuse. Astfel că, după o vreme, îl văzuse întorcându-se.
Între timp, ea înaintase prin pădure, oprindu-se la fiecare câteva minute pentru a asculta, atentă la orice zgomot suspect. Mult timp reuşise să scape de Sim, care era nevoit să caute de

ambele părţi ale drumului pentru a se asigura că ea nu se ascunsese pur şi simplu. Dar şi ea înainta greu, pentru că trebuia să-şi croiască drum printre tufişurile dese, văratice şi să verifice mereu să nu se îndepărteze prea tare de drum.

Când auzise zgomotul unei mulţimi în depărtare, îşi dăduse seama că nu putea fi departe de oraş şi se gândise că, la urma urmei, avea să scape. Se furişase spre drum şi aruncase o privire precaută de-a lungul lui, de după o tufă. Drumul era liber în ambele direcţii şi la circa 400 de metri spre nord se vedea turnul catedralei.

Aproape că ajunsese.

Auzise un lătrat cunoscut, şi câinele ei, Skip, ieşise din tufişurile de la marginea drumului. Se aplecase să-l mângâie, iar el începuse să dea din coadă, bucuros, lingându-i mâinile. Ochii i se umpluseră de lacrimi.

Sim nu se vedea nicăieri, aşa că riscase să pornească spre oraş. Ostenită, îşi reluase deplasarea în reprize de câte 20 de paşi, cu Skip ţopăind fericit pe lângă ea, crezând că e un joc nou. De fiecare dată când trecea de la alergat la mers şi invers, arunca o privire peste umăr. A treia oară, îl zărise pe Sim.

Acesta se afla la o aruncătură de băţ în urma ei.

Disperarea o inundase ca o maree puternică. Ar fi vrut să se întindă pe pământ şi să moară. Dar ajunsese deja în mahalalele de la marginea oraşului, iar podul era la mai puţin de 400 de metri depărtare. Făcuse un efort să continue.

Încercase să alerge repede, însă picioarele refuzaseră să o asculte. Nu reuşise să obţină decât un fel de goană împleticită. O dureau tălpile. Privind în jos, văzu mai multe firicele de sânge scurgându-se prin crăpăturile încălţărilor ei ferfeniţite. Când luă curba la Gallows Cross, văzu o mulţime uriaşă pe pod, în faţa ei. Toţi se uitau la ceva şi nimeni nu o observă cum alerga să-şi salveze viaţa, cu Sim Telalul foarte aproape, pe urmele ei.

Nu avea nicio altă armă în afară de cuţitul cu care mânca, cu care putea să taie carnea unui iepure fript, dar nicidecum să rănească un bărbat suficient de grav încât să nu o mai poată urmări. Îşi dorea din tot sufletul să fi avut tăria de a-i scoate lui Alwyn pumnalul din cap şi de a-l fi luat cu ea. Acum era efectiv lipsită de apărare.

De-o margine a drumului se înălţau câteva case umile – casele din mahalale ale oamenilor care erau prea săraci pentru a locui în oraş; de cealaltă, se întindea păşunea numită Câmpul

Îndrăgostiţilor, proprietate a stăreţiei. Sim era atât de aproape de ea încât îi putea auzi respiraţia, aspră şi hodorogită, la fel ca a ei. Teroarea îi dădu un ultim impuls de energie. Skip lătra, dar în glasul lui se ghicea mai degrabă frică decât sfidare – nu uitase piatra aceea care-l lovise în bot.

Înainte de pod se afla o mlaştină de noroi lipicios, frământat de cizme, copite şi roţi de căruţe. Gwenda o parcurse cu paşi nesiguri, sperând cu disperare că Sim, fiind mai greoi, avea să treacă mai încet prin mâl decât o făcuse ea.

În sfârşit, ajunse la pod. Se împinse în mulţime, care era mai puţin densă la capătul acesta. Toţi oamenii se uitau în cealaltă parte, unde un car greu, încărcat cu baloturi de lână, bloca trecerea unei căruţe trase de boi. Trebuia să ajungă la casa lui Caris, care aproape că se vedea acum, pe strada principală.

– Lăsaţi-mă să trec! ţipă ea, croindu-şi loc cu mişcări nebuneşti.

O singură persoană păru să o audă. Un cap se întoarse să privească spre ea, şi Gwenda recunoscu chipul fratelui ei, Philemon. Acesta rămase cu gura căscată, speriat, şi încercă să ajungă la ea, dar mulţimea se împotrivea înaintării lui aşa cum se împotrivise şi înaintării Gwendei.

Împingându-se cu înverşunare, fata încercă să treacă dincolo de perechea de boi înhămată la carul cu lână, dar unul din animale îşi mişcă brusc capul masiv şi o împinse în lateral. Gwenda îşi pierdu echilibrul... şi, în momentul acela, o mână mare o prinse într-o strânsoare de fier, iar ea îşi dădu seama instantaneu că soarta-i era pecetluită.

– Te-am prins, căţea! şopti Sim. O trase către el şi o lovi peste faţă cât putu de tare. Ea nu mai avu puterea necesară să i se opună. Skip îl muşcă de picior, fără a produce însă niciun efect notabil. Nu-mi mai scapi tu din mână, spuse bărbatul.

Disperarea o copleşi. Totul fusese zadarnic: seducerea lui Alwyn, omorârea lui, fuga disperată cale de atâţia kilometri. Se întorsese de unde plecase, redevenind prizoniera lui Sim.

Apoi podul păru să se mişte.

13

Merthin văzu podul îndoindu-se.

De la pilonul central cel mai apropiat de punctul de observaţie

al lui Merthin şi Caris, întreaga structură se lăsă dintr-odată moale, precum spinarea unui cal cu coloana ruptă.

Oamenii care o chinuiau pe Nell descoperiră brusc că suprafaţa pe care-şi sprijineau picioarele era nesigură. Se clătinară, apucându-se de vecinii lor pentru a-şi recăpăta echilibrul. Unul căzu pe spate în râu, peste parapet; apoi altul şi altul. Ocările adresate lui Nell fură acoperite rapid de ţipete de avertizare şi de spaimă.

– O, nu! strigă Merthin.

Caris ţipă la rându-i:

– Ce se întâmplă?

Merthin voia să-i spună că toate acele suflete – oameni printre care crescuseră, femei care fuseseră bune cu ei, bărbaţi pe care-i urau, copii care îi admirau; mame şi fii, unchi şi nepoate; stăpâni cruzi, duşmani declaraţi şi îndrăgostiţi suspinând –, toate aveau să piară. Dar nu reuşi să scoată niciun sunet.

Timp de o clipă – mai puţin de-o răsuflare – Merthin speră că structura avea să se stabilizeze într-o nouă poziţie; dar fu dezamăgit. Podul se lăsă din nou în jos. De data aceasta, bârnele îmbinate începură să trosnească, dezghiocându-se ca tecile unei păstăi. Scândurile longitudinale pe care stăteau oamenii săriră din cuiele de lemn care le ţintuiseră atât amar de vreme; bârnele transversale care susţinuseră şaua podului se smulseră din locaşurile lor, iar fâşiile de oţel pe care Elfric le bătuse peste crăpături fură proiectate cât colo, lemnul eliberându-se brusc.

Mijlocul podului părea să se lase moale în partea aflată cel mai aproape de Merthin, cea din amonte. Căruţa cu lână se înclină, iar spectatorii care stăteau în şezut sau în picioare pe baloturi fură aruncaţi în râu. Bârnele groase se rupseră şi fură proiectate-n aer, omorându-i pe toţi cei care li se nimereau în cale. Parapetul, lipsit de orice susţinere, cedă, iar carul alunecă încet peste margine, cu boii mugind înnebuniţi de spaimă, dar fără nicio şansă de scăpare. Cu o încetineală de coşmar, carul pluti până căzu în apă, cu un bufnet ca de tunet.

Dintr-odată oamenii săreau sau cădeau cu zecile în râu, iar o clipă mai târziu, cu sutele. Cei care se aflau deja în apă erau loviţi de alte trupuri în cădere şi de nenumărate bucăţi de lemn, unele mici, altele de-a dreptul uriaşe. Caii căzură şi ei, cu şi fără călăreţi, iar peste ei se prăbuşiră mai multe căruţe.

Primul gând al lui Merthin se îndreptă către părinţii săi. Niciunul din ei nu asistase la procesul lui Nell Nebuna şi nici n-ar

fi dorit să-i urmărească pedeapsa: mama lui considera că asemenea spectacole publice erau sub demnitatea ei, iar tatăl lui nu era interesat de evenimentele în care miza nu era decât viaţa unei femei. În loc de asta, se duseseră la stăreţie să-şi ia rămas-bun de la Ralph.

Dar Ralph se afla acum pe pod.

Merthin îşi văzu fratele luptându-se să-şi ţină bidiviul sub control. Griff dădea nervos înapoi şi lovea întruna cu copitele din faţă.

– Ralph! ţipă în van Merthin. Apoi bârnele de sub Griff se surpară. Nuuu! strigă Merthin în timp ce calul şi călăreţul dispărură din raza sa vizuală.

Privirea lui Merthin ţâşni către celălalt capăt, unde Caris o zărise pe Gwenda luptându-se cu bărbatul în tunică galbenă. Apoi cedă şi partea aceea, iar ambele capete ale podului fură trase în apă de partea din mijloc care se prăbuşi greoi.

Râul era acum o masă de oameni care se zvârcoleau, cai înnebuniţi de spaimă, bucăţi de lemn, căruţe zdrobite şi trupuri însângerate. Merthin o văzu pe Caris ţâşnind spre pod, căţărându-se pe stânci şi gonind pe malul noroios. Aruncă o privire înapoi către el şi strigă:

– Hai repede! Ce tot aştepţi? Hai să-i ajutăm!

„Probabil că aşa arată un câmp de bătălie, îşi zise Ralph; toate ţipetele astea, violenţa oarbă, oameni prăbuşiţi, cai scăpaţi de sub control.” Acesta fu ultimul lui gând înainte ca podul să se surpe sub picioarele calului său.

Avu parte de câteva clipe de groază în stare pură. Nu înţelegea ce se întâmplase. Podul fusese acolo, sub copitele lui Griff, dar acum nu mai era, iar ei amândoi se prăvăleau prin aer. Apoi nu mai simţi atingerea familiară a spinării lui Griff între picioarele lui şi îşi dădu seama că se separaseră. Un moment mai târziu, se izbi de suprafaţa apei reci.

Se scufundă şi îşi ţinu respiraţia. Sentimentul de panică îl părăsi brusc. Acum era speriat, dar calm. În copilărie se jucase în apele mării – în domeniul tatălui său era inclus şi un sat cu deschidere la mare – şi ştia că avea să se ridice la suprafaţă, deşi poate că avea să i se pară o veşnicie până atunci. Era îngreunat serios de costumul de călătorie, acum îmbibat cu apă, şi de sabia pe care o purta la brâu. Dacă ar fi fost înveşmântat în armură, s-ar fi dus la fund şi acolo ar fi rămas pentru totdeauna. Dar, într-

un final, capul i se ridică deasupra apei şi Ralph trase adânc aer în piept, gâfâind.
În copilărie, înotase de multe ori, însă trecuseră ani buni de-atunci.
Şi totuşi, corpul său îşi aminti mişcările necesare, într-un mod aproximativ, îndeajuns cât să-şi ţină capul deasupra apei. Începu să dea agitat din mâini, în încercarea de a se apropia de malul nordic. Lângă el, recunoscu blana castanie şi coama neagră a lui Griff, care făcea acelaşi lucru: înota către cel mai apropiat mal.
Mişcările calului se schimbară, iar tânărul îşi dădu seama că acesta ajunsese cu copitele pe fundul apei. Ralph îşi întinse la rândul său picioarele, simţind nisipul sub tălpi. Porni cu paşi îngreunaţi prin apa puţin adâncă. Mâlul lipicios de pe fund părea să-l tragă înapoi către mijlocul curentului. Griff urcă pe o fâşie îngustă de uscat, aflată chiar sub zidul stăreţiei. Ralph îi urmă exemplul.
Se întoarse şi aruncă o privire înapoi. Sute de oameni se aflau încă în apă, mulţi sângerând, mulţi ţipând şi alţi mulţi morţi. Aproape de mal văzu un bărbat îmbrăcat cu livreaua roşu cu negru a contelui de Shiring, plutind cu faţa în jos. Intră înapoi în apă, îl apucă pe respectivul de cingătoare şi îl trase pe uscat.
Ajuns aici, întoarse trupul greoi cu faţa în sus, iar inima i se strânse, recunoscându-l. Era prietenul său, Stephen. Chipul îi era neschimbat, dar pieptul părea a i se fi prăbuşit înăuntru. Avea ochii larg deschişi, fără nicio licărire de viaţă în ei. Nu mai respira. Trupul era prea distrus pentru ca Ralph să mai poată detecta vreo bătaie a inimii, cât de slabă. „Acum câteva minute îl invidiam, îşi spuse el. Acum eu sunt cel norocos dintre noi doi.”
Invadat de un sentiment iraţional de vină, îi închise ochii lui Stephen.
Se gândi la părinţii săi. Îi părăsise puţin mai înainte, în curtea grajdurilor. Chiar dacă l-ar fi urmat, n-ar fi ajuns până acum la pod.
Probabil că erau în siguranţă.
Dar unde era lady Philippa? Ralph îşi derulă în minte scena de pe pod, chiar înainte de prăbuşire. Lordul William şi Philippa se aflaseră în partea din spate a procesiunii contelui, aşa că nu ajunseseră pe pod.
Dar contele da.
Cu ochii minţii, Ralph revăzu scena cât se poate de clar. Contele Roland fusese aproape, în urma lui, îmboldindu-şi

nerăbdător calul, Victory, prin culoarul creat de Ralph călare pe Griff.

Ralph auzi din nou cuvintele tatălui său:

„Fii mereu atent la cum ai putea să-i faci pe plac contelui.”

Poate că aceasta era marea lui şansă, cea pe care o aşteptase atât, se gândi el surescitat. Poate că nu era nevoie să aştepte un război. Se putea remarca azi. Avea să-l salveze pe contele Roland... sau măcar pe Victory.

Hotărârea îl umplu de energie. Începu să scruteze suprafaţa râului. Contele purta o cămaşă deosebită, purpurie şi o haină neagră, din catifea. Era greu să identifice vreun individ în masa aceea fremătătoare de trupuri, vii şi moarte. Apoi zări un armăsar negru cu o pată albă peste un ochi, iar inima îi tresări: era calul lui Roland. Victory se agita în apă, incapabil să înoate drept, probabil pentru că-şi rupsese cel puţin unul dintre picioare.

Lângă el plutea un bărbat masiv, îmbrăcat într-un strai purpuriu.

Aceasta era ocazia lui Ralph.

Îşi lepădă imediat haina groasă: n-ar fi făcut decât să-l încurce la înotat. Îmbrăcat numai în izmene, se aruncă înapoi în râu şi porni înot spre conte. Trebui să-şi croiască drum cu forţa printr-o masă de bărbaţi, femei şi copii. Mulţi dintre cei rămaşi în viaţă se prindeau disperaţi de el, întârziindu-i înaintarea. Îi îndepărtă fără milă, lovindu-i puternic cu pumnii.

Într-un final, ajunse lângă Victory. Sforţările animalului deveneau din ce în ce mai slabe. Rămase nemişcat o clipă, după care începu să se scufunde; apoi, când apa-i ajunse în dreptul capului, începu să se zbată din nou.

– Încet, încet, băiete, îi şopti Ralph la ureche, dar era sigur că animalul avea să se înece.

Roland plutea pe spate, cu ochii închişi, inconştient sau mort. Unul dintre picioare îi era încă prins în scara şeii, iar acest lucru părea a fi singurul motiv pentru care corpul său nu se scufunda. Îşi pierduse pălăria, iar creştetul îi era năclăit de sânge. Ralph nu vedea în ce fel cineva ar fi putut supravieţui cu o astfel de rană. Oricum, el avea să-l salveze. Mai mult ca sigur va exista o răsplată pentru cadavru, având în vedere că era vorba despre un conte.

Încercă să tragă piciorul lui Roland din ochiul scării, dar descoperi că fâşia de piele era înfăşurată strâns în jurul gleznei

sale. Ralph se pipăi la brâu, căutându-şi cuţitul, dar îşi dădu seama că acesta rămăsese înfipt în centura pe care o lăsase pe ţărm, cu restul hainelor. Dar contele avea arme. Cu mişcări stângace, Ralph reuşi să scoată pumnalul lui Roland din teacă.

Convulsiile lui Victory îngreunau tăierea curelei. Ori de câte ori reuşea să apuce scara şeii, calul muribund i-o smulgea din mână înainte de a putea să apropie lama cuţitului de bucata de piele. În cele din urmă, se sprijini cu ambele picioare de trunchiul calului, ca să aibă stabilitate, şi, stând în poziţia aceea, reuşi să taie cureaua scării.

Acum trebuia să târască trupul inconştient al contelui până la mal. Ralph nu era un înotător rezistent şi gâfâia deja, extenuat.

Colac peste pupăză, nu putea respira pe nas, din cauza loviturii primite, aşa că gura i se umplea mereu cu apă. Se opri câteva clipe, sprijinindu-şi greutatea pe trupul deja condamnat al lui Victory, încercând să-şi recapete ritmul firesc al respiraţiei; dar corpul contelui, lipsit de orice sprijin, începu să se scufunde, aşa că Ralph îşi dădu imediat seama că nu-şi permitea să se odihnească.

Apucă una dintre gleznele lui Roland în mâna sa dreaptă şi începu să înoate spre mal. Îi era mai greu să-şi menţină capul deasupra apei acum, când nu avea decât un braţ liber. Nu privi înapoi către Roland: în cazul în care capul acestuia cobora sub nivelul apei, el n-avea cum să-l ajute mai mult decât o făcea deja. După numai câteva clipe rămăsese aproape fără suflare şi îl dureau toate membrele.

Nu era deprins cu o astfel de activitate. Era tânăr, puternic şi-şi petrecuse viaţa vânând, luptându-se cu lancea şi cu spada. Putea să călărească o zi întreagă, ca să mai şi câştige o înfruntare corp la corp seara. Dar acum se folosea de nişte muşchi pe care în mod obişnuit nu-i punea prea mult în mişcare. Gâtul îl durea din cauza efortului de a-şi menţine capul deasupra apei. N-avea cum să nu înghită apă, iar asta îl făcea să tuşească şi să simtă că se îneacă. Dădea nebuneşte din braţul stâng şi abia dacă reuşea să se menţină la suprafaţă. Trăgea agonizant trupul masiv al contelui, îngreunat şi mai mult de hainele îmbibate cu apă. Se apropia de mal cu o încetineală chinuitoare.

În sfârşit, reuşi să se apropie suficient încât să-şi sprijine picioarele pe fundul apei. Trăgând cu nesaţ aer în piept, începu să păşească greoi, târând în continuare trupul lui Roland. Când apa îi ajunse la nivelul coapselor, se întoarse şi îl luă pe conte în

braţe, cărându-l astfel ultimii câţiva paşi până la mal.

Aşeză trupul pe pământ şi se prăbuşi lângă el, extenuat. Cu ultimele resurse de energie, îi puse mâna pe piept. Inima bătea cu putere.

Contele Roland era în viaţă.

Gwenda rămase paralizată de spaimă simţind că podul se prăbuşeşte. În clipa următoare însă şocul reprezentat de apa rece în care se scufundă fu suficient de puternic încât să-i redea calmul obişnuit.

Când capul i se ridică la suprafaţă, se trezi înconjurată de sute de oameni care ţipau şi se agitau nebuneşte. Unii găsiseră câte o bucată de lemn care să îi ţină la suprafaţă, dar majoritatea încercau să plutească sprijinindu-se de altcineva. Cei de care se sprijineau aceştia se trezeau împinşi la fund, aşa că începeau să lovească disperaţi cu pumnii să fie lăsaţi în pace. Multe dintre aceste lovituri nu-şi atingeau ţinta. Cele care o făceau erau întoarse cu o forţă cel puţin egală. Era la fel ca în faţa unei taverne din Kingsbridge, în toiul nopţii. În mod normal, o asemenea imagine ar fi fost comică, numai că oamenii mureau pe capete.

Gwenda trase adânc aer în piept şi se scufundă. Nu ştia să înoate.

Ieşi din nou la suprafaţă. Spre oroarea ei, Sim Telalul se afla chiar în faţa ei, scuipând apă ca un gheizer. Începu să se scufunde, evident la fel de neştiutor într-ale nataţiei ca şi ea. Disperat, se apucă de umărul ei, căutând susţinere. Gwenda se duse imediat la fund. Considerând-o nepotrivită ca punct de sprijin, Sim îi dădu drumul.

Aflată sub apă, ţinându-şi respiraţia, luptându-se să nu se lase copleşită de panică, fata îşi spuse: „Nu pot să mă înec acum, după toate prin câte am trecut.”

A doua oară când ieşi la suprafaţă, se simţi împinsă de un corp masiv şi văzu cu coada ochiului boul care o dezechilibrase cu o clipă înainte ca podul să se prăbuşească. Se părea că nu păţise nimic şi înota voiniceşte. Gwenda se întinse spre el, mişcând nebuneşte din picioare, şi reuşi să se prindă de unul din coarnele animalului. O clipă, greutatea ei trase capul boului în lateral, dar acesta izbuti să-şi încordeze gâtul puternic, astfel încât capul îşi reluă poziţia firească.

Gwenda rămase agăţată de el.

Câinele ei, Skip, apăru lângă ea, înotând aparent fără niciun efort, şi începu să latre, bucuros să-i vadă chipul.

Boul se îndrepta către malul dinspre suburbii. Deşi o durea braţul atât de tare încât simţea că avea să i se smulgă din trup, Gwenda se ţinu în continuare de cornul lui.

Cineva o înşfăcă de umăr, iar Gwenda privi în urmă doar ca să-l vadă din nou pe Sim. Încercând să se folosească de ea pentru a se menţine la suprafaţă, bărbatul o scufundă. Fără să dea drumul boului, fata îl împinse pe Sim cu mâna liberă. Acesta căzu pe spate, cu capul aproape de picioarele ei. Ţintind cu grijă, Gwenda îl lovi cu călcâiul cât putu de tare, direct în figură. Sim lăsă să-i scape un ţipăt de durere, care fu repede înăbuşit când capul i se scufundă.

Boul reuşi să-şi sprijine picioarele pe fundul râului şi ieşi cu paşi greoi din apă, stropind şi pufnind. De îndată ce simţi că putea sta la rândul ei în picioare, Gwenda îi dădu drumul.

Skip începu să latre speriat, iar fata aruncă o privire circumspectă în jur. Sim nu era pe mal. Cercetă cu atenţie suprafaţa râului, căutând pata stridentă reprezentată de tunica lui galbenă printre trupurile omeneşti şi bucăţile de lemn care pluteau peste tot.

Îl văzu, ţinându-se la suprafaţă cu ajutorul unei scânduri, lovind apa cu picioarele şi îndreptându-se direct spre ea.

Nu putea să fugă. Nu mai avea puterea necesară, iar rochia îi era îngreunată de apă. De partea aceasta a râului nu exista niciun loc unde să se poată ascunde. Iar acum, că podul se dărâmase, nu mai avea cum să traverseze pe celălalt mal, spre Kingsbridge.

Dar n-avea de gând să-l lase să o ia.

Văzu că Sim se zbătea, iar asta îi dădu o oarecare speranţă. Dacă ar fi rămas nemişcat, scândura l-ar fi ţinut la suprafaţă, dar el dădea mereu din picioare ca să înainteze spre mal, iar aceste mişcări deteriorau echilibrul fragil pe care-l obţinuse. Se împingea pe scândură, ca să se ridice, după care începea să dea din picioare, ca să se propulseze spre mal, iar capul i se ducea din nou la fund. Poate că n-avea să ajungă pe ţărm.

Gwenda îşi dădu seama că putea transforma chiar ea acea posibilitate într-o certitudine.

Aruncă o privire rapidă în jur. Apa era plină de fragmente de lemn, de la bârne uriaşe la aşchii. Ochii i se opriră asupra unei bucăţi de lemn lungi cam de un metru. Intră în apă şi o luă. Apoi

înaintă cu paşi greoi prin apă, pentru a-şi întâmpina stăpânul.

Avu satisfacţia de a zări scânteia de frică din ochii lui.

Sim îşi temperă avântul. În faţa lui se afla femeia pe care încercase să o transforme într-o sclavă – furioasă, hotărâtă, mânuind o bâtă grozavă. În spate – moartea prin înec.

Porni înainte.

Gwenda stătea dreaptă în apa care-i ajungea până la talie şi aştepta momentul potrivit.

Îl văzu pe Sim oprindu-se din nou şi îşi dădu seama din mişcările acestuia că încerca să găsească fundul apei cu picioarele.

Acum sau niciodată.

Gwenda ridică bucata de lemn deasupra capului şi porni înainte. Sim observă ce avea de gând să facă şi se agită frenetic pentru a se îndepărta; dar nu avea niciun punct de sprijin, nici nu mergea pe fundul apei, nici nu înota, aşa că nu reuşi să se ferească. Gwenda abătu cu toată puterea bâta de lemn asupra creştetului acestuia.

Ochii lui Sim se dădură peste cap, iar întregul lui trup se lăsă moale, alunecând în inconştienţă.

Gwenda întinse mâna şi-l înşfăcă de tunica galbenă. N-avea de gând să-l lase să se îndepărteze plutind – era posibil să supravieţuiască. Îl trase spre ea, după care-i luă capul în ambele mâini şi i-l împinse sub apă.

Chiar dacă Sim era leşinat, Gwenda descoperi că era mai greu decât îşi închipuise să ţină un trup sub apă. Părul lui slinos era alunecos. Trebui să-i prindă capul la subraţ şi să-şi ridice picioarele de pe fund, astfel încât să-l apese cu propria-i greutate.

Începu să simtă că poate-l învinsese. Oare de cât timp era nevoie ca să îneci un om? N-avea nici cea mai vagă idee. Probabil că plămânii lui Sim se umpleau deja cu apă. Cum avea să ştie când să-i dea drumul?

Dintr-odată, bărbatul se smuci. O clipă, Gwenda se văzu nevoită să facă un efort ca să-l ţină. Nu era sigură dacă Sim îşi recăpătase cunoştinţa sau dacă era vorba de o convulsie inconştientă. Spasmele sale erau puternice, dar păreau aleatorii. Picioarele ei găsiră din nou fundul apei, iar fata reuşi să obţină o poziţie de echilibru pentru a rezista mai departe.

Privi în jur. Nimeni nu se uita la ea. Toţi erau prea ocupaţi să-şi salveze vieţile.

După câteva clipe, mişcările lui Sim deveniră mai slabe. Destul de curând, rămase nemişcat. Treptat, fata îşi slăbi strânsoarea. Sim se lăsă încet la fund.

Nu mai apăru la suprafaţă.

Gâfâind, Gwenda merse prin apă până la mal. Se lăsă greu pe pământul ud. Îşi pipăi cingătoarea, căutându-şi punga de piele: era în continuare acolo.

Nelegiuiţii nu ajunseseră să i-o fure, şi ea reuşise să o păstreze pe tot parcursul încercărilor prin care trecuse. Înăuntru era preţiosul filtru de dragoste preparat de Mattie Înţeleapta. Deschise punga să verifice... şi nu găsi nimic în afară de nişte cioburi de ceramică. Micuţa fiolă se spărsese.

Începu să plângă.

Prima persoană pe care Caris o văzu făcând ceva raţional fu fratele lui Merthin, Ralph. N-avea pe el decât o pereche de izmene ude. Nu era rănit, în afară de umflătura de la nas, prezentă şi înainte de incident. Ralph îl trase pe contele de Shiring din apă şi îl aşeză pe mal, lângă un cadavru îmbrăcat în livreaua casei lui. Contele avea o rană urâtă la cap, care îi putea fi fatală. Ralph părea epuizat de eforturile depuse şi nu era deloc sigur cu privire la ce ar fi trebuit să facă mai departe. Caris se gândi ce să-i spună.

Aruncă o privire în jur. Pe partea aceea, malul era reprezentat de o serie de plaje înguste şi noroioase, separate de stânci. Nu era prea mult loc unde să fie întinşi morţii şi răniţii: aceştia trebuiau duşi în altă parte.

La câţiva metri distanţă, nişte trepte de piatră făceau legătura cu o poartă încastrată în zidul stăreţiei. Caris se hotărî. Arătând cu degetul spre poartă, i se adresă lui Ralph:

– Du-l pe conte pe acolo la stăreţie. Pune-l jos cu atenţie în catedrală, după care fugi la infirmerie. Spune-i primei călugăriţe pe care o vezi să o aducă imediat pe stareţa Cecilia.

Ralph păru bucuros să asculte de ordinele unei persoane hotărâte, aşa că făcu imediat ce i se spusese.

Merthin intrase în apă şi înainta cu paşi greoi, dar Caris îl opri.

– Uită-te la mulţimea aia de idioţi, rosti ea, indicând către capătul dinspre oraş al podului distrus. Zeci de oameni stăteau nemişcaţi, holbându-se la măcelul din faţa lor. Adu-i aici pe toţi bărbaţii în putere, continuă ea. Să înceapă să-i scoată pe oameni din apă şi să-i ducă în catedrală.

Merthin şovăia.

– Nu pot să coboare până aici de acolo.

Caris îşi dădu seama că avea dreptate. Ar fi trebuit să treacă peste resturile podului, iar asta n-ar fi dus decât la creşterea numărului de răniţi. Dar casele aflate în această parte a străzii principale aveau grădini care ajungeau până la zidul stăreţiei, iar casa de pe colţ, aparţinându-i lui Ben Rotarul, avea chiar o uşă mică în perete, astfel încât acesta putea să coboare la râu direct din grădină.

Merthin se gândea şi el la acelaşi lucru.

– O să-i aduc prin casa lui Ben şi o să trecem prin curtea lui din spate.

– Bine.

Merthin începu să se caţere pe pietre, împinse uşa şi dispăru.

Caris aruncă o privire peste apă. O siluetă înaltă se apropia cu paşi istoviţi de mal, iar ea îl recunoscu pe Philemon. Gâfâind, acesta o întrebă:

– Ai văzut-o pe Gwenda?

– Da... chiar înainte să se prăbuşească podul, răspunse Caris. Fugea de Sim Telalul.

– Ştiu asta – dar unde e acum?

– N-o văd nicăieri. Cel mai bun lucru pe care-l poţi face e să începi să-i scoţi pe oameni din apă.

– Vreau să-mi găsesc sora.

– Dacă e în viaţă, sigur este printre cei care au nevoie să fie scoşi din râu.

– Bine, mormăi Philemon şi intră din nou în apă.

Caris dorea cu disperare să ştie unde se aflau membrii familiei ei, dar erau prea multe de făcut aici. Îşi promise că avea să-şi caute tatăl cât de curând posibil.

Silueta lui Ben Rotarul apăru în cadrul uşii din zid. Un bărbat scund cu umeri laţi şi grumaz ca de taur, acesta era căruţaş şi îşi câştiga traiul mai mult cu ajutorul muşchilor decât al creierului. Coborî cu mişcări precipitate pe mal, după care începu să se uite încolo şi-ncoace, fără să ştie exact ce să facă.

La picioarele lui Caris zăcea unul dintre oamenii contelui Roland, îmbrăcat în livreaua caracteristică, roşu cu negru, şi aparent mort. Fata spuse:

– Ben, du-l pe omul acesta în catedrală.

Nevasta lui Ben, Lib, apăru şi ea, ducând în braţe un băieţel de nici doi anişori. Aceasta era un pic mai inteligentă decât soţul

ei şi întrebă:

– Dar n-ar trebui să ne ocupăm mai întâi de cei vii?

– Trebuie să-i scoatem din apă înainte de a ne da seama dacă-s morţi sau vii şi nu putem lăsa trupurile aici, pe mal, pentru că o să-i încurce pe salvatori. Du-l în biserică, Ben.

Lib înţelese că spusele lui Caris erau logice.

– Ai face bine s-o asculţi pe Caris, Ben, i se adresă ea soţului său.

Ben ridică trupul aparent fără niciun efort şi plecă.

Caris îşi dădu seama că oamenii puteau fi transportaţi mai rapid pe tărgi, în genul celor folosite de constructori. Călugării se puteau ocupa de procurarea lor. Dar unde erau călugării? îi spusese lui Ralph să o alerteze pe stareţa Cecilia, dar deocamdată nimeni nu-şi făcuse apariţia.

Răniţii trebuiau bandajaţi, trataţi cu unguente şi spălaţi cu diverse soluţii: avea să fie nevoie de toţi monahii, de ambele sexe. Trebuia chemat şi Matthew Bărbierul: mai mult ca sigur aveau să apară multe cazuri de oase rupte care trebuiau puse la loc. Şi Mattie Înţeleapta, care să le administreze poţiuni celor suferinzi, pentru a le uşura durerile. Caris trebuia să dea alarma, dar nu prea era dispusă să părăsească malul râului înainte ca operaţiunea de salvare să fi fost organizată cum se cuvine. Unde era Merthin?

O femeie se târa către mal. Caris intră în apă şi o ajută să se ridice în picioare. Era Griselda. Rochia udă i se lipise de corp, iar Caris îi putea vedea sânii plini şi conturul bombat al coapselor. Ştiind că era însărcinată, Caris o întrebă neliniştită:

– Eşti bine?

– Cred că da.

– Nu sângerezi?

– Nu.

– Slavă Domnului! Caris aruncă o privire în jur şi fu recunoscătoare să-l vadă pe Merthin ieşind din grădina lui Ben Rotarul, în fruntea unui şir de bărbaţi, dintre care unii purtau livreaua contelui. Strigă către el: Ia-o pe Griselda de braţ. Ajut-o să urce treptele până la stăreţie. Ar trebui să stea jos şi să se odihnească o vreme. Adăugă totuşi ca să-l liniştească: E bine, să ştii.

Atât Merthin, cât şi Griselda o priviră ciudat, iar Caris îşi dădu seama într-o fracţiune de secundă cât de neobişnuită era situaţia în care se afla. Ei trei rămaseră câteva momente prinşi într-un fel

de triunghi împietrit: viitoarea mamă, tatăl copilului şi femeia care îl iubea.

Apoi Caris se îndepărtă, rupând vraja, şi începu să dea ordine în stânga şi-n dreapta.

Gwenda plânse câteva clipe, după care se opri. Motivul tristeţii sale nu era neapărat flaconul acela spart: Mattie putea să facă alt filtru de dragoste, iar Caris i l-ar plăti, atât timp cât amândouă aveau să fie în viaţă. Lacrimile îi curgeau gândindu-se la toate lucrurile prin care trecuse în doar o zi şi-o noapte – de la trădarea tatălui ei până la realizarea că picioarele îi sângerau.

Nu simţea nicio urmă de regret în privinţa celor doi oameni pe care-i ucisese. Sim şi Alwyn încercaseră să o transforme într-o sclavă şi să o oblige să se prostitueze. Meritau să moară. Oricum, faptul că-i omorâse nu reprezenta un delict, pentru că legea nu condamna pe nimeni care scăpa lumea de un nelegiuit. Cu toate acestea, nu-şi putea controla tremuratul mâinilor. Era extrem de bucuroasă că reuşise să-şi învingă duşmanii şi să-şi câştige libertatea şi, în acelaşi timp, era îngreţoşată de tot ce făcuse. N-avea să uite niciodată felul în care corpul muribund al lui Sim zvâcnise la final. Şi se temea că imaginea lui Alwyn, cu vârful cuţitului ieşindu-i din orbită, avea să-i apară în vise. Cu inima copleşită de atât de multe sentimente contradictorii, îi era cu neputinţă să se oprească din tremurat.

Încercă să-şi alunge omorurile din minte. Cine altcineva mai murise? Părinţii ei aveau de gând să plece din Kingsbridge de ieri. Dar fratele ei, Philemon? Caris, prietena ei cea mai bună? Wulfric, bărbatul pe care-l iubea?

Aruncă o privire peste râu şi se linişti imediat în privinţa lui Caris. Aceasta se afla pe celălalt mal, cu Merthin, părând a organiza un grup de intervenţie pentru scoaterea oamenilor din apă. Gwenda se simţi inundată de un val de recunoştinţă: cel puţin nu rămăsese complet singură pe lume.

Dar Philemon? Fusese ultimul om pe care-l văzuse înainte ca podul să se dărâme. Probabil că se prăbuşise undeva în apropierea ei, ca toţi cei din jur, dar nu reuşea deloc să-l vadă.

Şi unde era Wulfric? Se îndoia că acestuia i-ar fi plăcut spectacolul reprezentat de biciuirea unei vrăjitoare prin tot oraşul. Cu toate acestea, ştia că avusese de gând să se întoarcă astăzi în Wigleigh cu familia şi era posibil – Doamne fereşte! – să fi fost pe pod, în drum spre casă, atunci când acesta se surpase.

Cercetă cu frenezie suprafaţa apei, căutând pata aurie a pletelor lui, rugându-se să-l vadă înotând cu putere către mal, şi nu plutind cu faţa în jos. Dar nu-l zări deloc.

Se hotărî să traverseze râul. Nu ştia să înoate, dar se gândi că, dacă ar fi avut o bucată mare de lemn care să o ţină la suprafaţă, ar fi putut să dea din picioare în aşa fel încât să se împingă spre celălalt mal. Găsi o scândură, o trase din apă şi merse vreo 50 de metri mai în amonte, pentru a nu fi nevoită să treacă prin masa de trupuri. Apoi intră din nou în apă. Neînfricat, Skip o urmă. Era mai greu decât îşi închipuise, iar rochia udă o trăgea în jos, dar reuşi să ajungă pe celălalt mal.

Alergă către Caris şi se îmbrăţişară.

– Ce s-a întâmplat? se interesă Caris.

– Am fugit.

– Şi Sim?

– Era un nelegiuit.

– Era?

– E mort.

Caris păru surprinsă.

Gwenda adăugă repede:

– A murit când s-a prăbuşit podul. Nici măcar prietena ei cea mai bună nu trebuia să ştie exact circumstanţele morţii lui. Continuă: I-ai văzut pe vreunul dintre ai mei?

– Părinţii tăi au plecat din oraş ieri. Pe Philemon l-am văzut acum câteva clipe – te caută.

– Slavă Domnului! Dar Wulfric?

– Nu ştiu. N-a fost scos din râu. Logodnica lui a plecat ieri, dar părinţii şi fratele lui erau în catedrală azi-dimineaţă, la procesul lui Nell Nebuna.

– Trebuie să-l caut.

– Noroc!

Gwenda urcă în goană treptele care duceau la stăreţie şi traversă pajiştea. Câţiva dintre negustorii care avuseseră tarabe în târg îşi continuau netulburaţi operaţiunile de împachetare a mărfii, şi ei i se păru de-a dreptul incredibil că puteau să-şi vadă de treburi când sute de oameni îşi găsiseră sfârşitul într-un asemenea accident. Curând însă îşi dădu seama că nu ştiau nimic: grozăvia se petrecuse în urmă cu doar câteva minute, deşi ei îi păruseră a fi ore. Trecu de poarta stăreţiei şi ajunse pe strada principală. Wulfric şi familia lui stătuseră la hanul Bell.

Intră în fugă în clădire.

Un băieţandru stătea lângă un butoi de bere, cu o expresie înspăimântată pe chip.

Gwenda spuse:

– Îl caut pe Wulfric Wigleigh.

– Nu e nimeni aici, răspunse băiatul. Eu sunt ucenicul, m-au lăsat să păzesc berea.

Gwenda îşi dădu seama că cineva îi chemase pe toţi la râu.

Făcu imediat cale-ntoarsă. Tocmai când ieşea pe uşă, îl văzu pe Wulfric.

Era atât de uşurată, încât îl îmbrăţişă cu putere.

– Eşti în viaţă – slavă Domnului! strigă ea.

– Cineva zicea că s-a prăbuşit podul, spuse el. E adevărat deci?

– Da… e îngrozitor. Unde sunt ai tăi?

– Au plecat acum ceva timp. Eu am rămas în urmă să recuperez o datorie. Ridică o pungă mică din piele, cu bani. Sper că nu erau pe pod când s-a rupt.

– Ştiu cum putem afla, rosti Gwenda. Hai cu mine.

Îl apucă de mână. El o lăsă să-l conducă prin curtea stăreţiei fără să-şi retragă palma dintr-a ei. Gwenda nu îl atinsese niciodată atât de mult timp.

Avea mâna mare, cu degetele aspre de muncă, dar cu podul palmei catifelat. În ciuda a tot ceea ce se întâmplase, atingerea pielii lui îi trimitea fiori în tot corpul.

Îl duse peste pajişte până în catedrală.

– Îi scot pe oameni din râu şi-i aduc aici, îl lămuri ea.

Pe pardoseala de piatră a naosului se aflau deja 20–30 de trupuri, iar numărul lor sporea fără oprire. Câteva călugăriţe se ocupau de răniţi, părând nişte creaturi insignifiante în comparaţie cu dimensiunile stâlpilor din jurul lor. Călugărul orb care dirija de obicei corul părea a fi conducătorul operaţiunilor.

– Puneţi-i pe morţi în partea de nord! strigă el când Gwenda şi Wulfric intrară în naos. Răniţii în cea de sud.

Dintr-odată, Wulfric scoase un strigăt de surprindere şi nefericire. Gwenda îi urmări privirea şi-l recunoscu pe David, fratele lui, zăcând printre răniţi.

Îngenunchează amândoi lângă el. David era cu vreo doi ani mai mare decât Wulfric şi avea aceeaşi constituţie robustă. Băiatul respira şi avea ochii deschişi, dar nu părea să-i vadă. Wulfric îi vorbi.

– Dave! spuse el încet, pe un ton înflăcărat. Dave, eu sunt,

Wulfric.

Gwenda simţi ceva lipicios şi îşi dădu seama că David era întins într-o baltă de sânge.

Wulfric îl întrebă:

– Dave… unde sunt mami şi tati?

Nu primi niciun răspuns.

Gwenda aruncă o privire în jur şi o zări pe mama lui Wulfric. Aceasta se afla de cealaltă parte a naosului, în culoarul de nord, unde Carlus Orbul le spusese oamenilor să-i pună pe cei morţi.

– Wulfric, făcu încetişor Gwenda.

– Ce e?

– Mama ta.

Băiatul se ridică şi privi în direcţia indicată de Gwenda.

– O, nu! suspină el.

Traversară împreună biserica. Mama lui Wulfric era întinsă lângă sir Stephen, lordul de Wigleigh – egalul ei acum. Era o femeie mărunţică – părea de-a dreptul uimitor că născuse nişte fii atât de mari. Pe tot timpul vieţii fusese zveltă şi plină de energie, dar acum arăta ca o păpuşă fragilă, palidă şi slabă. Wulfric îi puse mâna pe piept, căutând să-i simtă bătăile inimii. Când apăsă, din gura femeii ieşi un firicel de apă.

– S-a înecat, spuse el în şoaptă.

Gwenda îşi petrecu braţul pe după umerii lui largi, încercând să-l consoleze. Nu-şi putea da seama dacă el îi observase sau nu gestul.

Un oştean îmbrăcat în livreaua roşie cu negru a contelui Roland se apropie de ei, ducând în spate corpul neînsufleţit al unui bărbat masiv. Wulfric trase adânc aer în piept, îndurerat: era tatăl său.

Gwenda i se adresă oşteanului:

– Pune-l aici, lângă soţia lui.

Wulfric era năucit. Nu spuse nimic, părând incapabil să conştientizeze tot ce se întâmpla. Ce putea Gwenda să-i spună bărbatului iubit într-o asemenea situaţie? Fiecare frază care-i venea în minte i se părea, invariabil, prostească. Dorea cu disperare să-l aline cumva, dar nu ştia cum.

În timp ce Wulfric se holba la cadavrele părinţilor săi, Gwenda privi către cealaltă parte a bisericii, unde se afla fratele lui Wulfric. Se apropie repede de el. David stătea complet nemişcat. Ochii lui aveau o căutătură fixă şi respiraţia i se oprise. Îi puse mâna pe piept: nu i se mai simţea inima bătând.

Cum să suporte Wulfric totul?

Îşi şterse lacrimile de pe chip şi se întoarse lângă el. N-avea niciun rost să-i ascundă adevărul.

– Şi David a murit, îi şopti ea.

Wulfric îi aruncă o privire absentă, ca şi cum n-ar fi înţeles ce i se spusese. În mintea Gwendei se strecură bănuiala îngrozitoare că şocul suferit îl făcuse să-şi piardă minţile.

Dar, într-un final, băiatul vorbi:

– Toţi, murmură el. Toţi trei. Toţi morţi.

Se uită la Gwenda, şi aceasta văzu că ochii i se umpleau de lacrimi.

Îşi petrecu braţele pe după umerii lui şi îi simţi trupul cutremurându-se, pradă unor suspine neajutorate. Îl strânse bine.

– Bietul de tine, spuse ea. Bietul, dragul de tine.

– Slavă Domnului că n-am pierdut-o şi pe Annet, hohoti el.

O oră mai târziu, trupurile morţilor şi cele ale răniţilor acopereau mare parte din pardoseala naosului. Carlus Orbul, stareţul adjunct, stătea în mijlocul acestui tablou împreună cu Simeon, vistiernicul cu chip uscăţiv, care-i servea drept ochi. Carlus se afla la conducere pentru că stareţul Anthony lipsea.

– Frate Theodoric, tu eşti? întrebă Carlus, părând a recunoaşte mersul călugărului cu ten alb şi ochi albaştri care tocmai intrase. Caută-l pe gropar. Spune-i să ia cu el şase bărbaţi puternici, să-l ajute. O să avem nevoie de cel puţin 100 de morminte şi, mai ales că e vară, trebuie să îngropăm morţii cât se poate de repede.

– Imediat, frate, răspunse Theodoric.

Caris era impresionată de cât de bine putea Carlus să organizeze lucrurile, în ciuda faptului că era orb.

Îl lăsase pe Merthin să conducă operaţiunea de scoatere a morţilor şi a răniţilor din râu. Se asigurase că monahii – atât călugării, cât şi călugăriţele – fuseseră înştiinţaţi cu privire la cele întâmplate, după care reuşise să-i găsească pe Matthew Bărbierul şi pe Mattie Înţeleapta. În cele din urmă, verificase dacă familia ei era teafără.

Doar unchiul Anthony şi Griselda se aflaseră pe pod în momentul prăbuşirii acestuia. Pe tatăl ei îl găsise în sala ghildei împreună cu Buonaventura Caroli. Edmund spusese:

– Acum chiar că nu mai au de ales, vor trebui să construiască

un pod nou!

Apoi pornise şchiopătând către malul râului, unde pusese umărul la salvarea oamenilor. Ceilalţi erau în siguranţă: mătuşa Petranilla fusese în tot acest timp acasă, gătind; sora lui Caris, Alice, fusese cu Elfric la hanul Bell; vărul ei, Godwyn, fusese în catedrală, verificând lucrările de reparaţie la culoarul sudic al corului.

Griselda plecase acasă să se odihnească. Despre Anthony nu se ştia încă nimic. Caris nu ţinea prea mult la unchiul ei, dar în niciun caz nu-i dorea moartea şi privea neliniştită ori de câte ori câte un trup nou era adus în naos de la râu.

Stareţa Cecilia şi celelalte călugăriţe erau ocupate să spele rănile, să aplice straturi de miere care să acţioneze ca tratament antiseptic, să pună bandaje şi să împartă căni cu bere fierbinte, cu mirodenii, care să-i mai întărească pe răniţi. Matthew Bărbierul, chirurgul energic şi eficient care slujise atât timp pe câmpul de bătălie, lucra împreună cu supraponderala Mattie Înţeleapta, care gâfâia întruna şi le administra oamenilor leacuri calmante cu câteva minute înainte ca Matthew să le pună la loc oasele rupte de la mâini sau de la picioare.

Caris merse în transeptul sudic. Acolo, departe de zgomotul, de agitaţia şi de sângele din naos, călugării-medici stăteau îngrămădiţi în jurul trupului încă inconştient al contelui de Shiring. Acesta fusese dezbrăcat de veşmintele ude şi acoperit cu o pătură groasă.

– E în viaţă, spuse fratele Godwyn. Dar are o rană foarte gravă. Arătă către partea din spate a capului bărbatului: O parte din craniu i-a fost zdrobită.

Caris aruncă o privire peste umărul lui Godwyn. Putea vedea craniul, precum crusta sfărâmată a unei plăcinte, pătat cu sânge. Prin spărturi se zărea materia cenuşie de dedesubt. Cu siguranţă nu se putea face nimic în cazul unei răni atât de grave.

Fratele Joseph, cel mai în vârstă dintre medici, era de aceeaşi părere. Acesta îşi trecu un deget peste puntea nasului său mare şi rosti, oarecum neclar din cauza danturii stricate:

– Trebuie să aducem moaştele sfântului, spuse el, prelungind consoanele de parcă ar fi fost beat, aşa cum vorbea de obicei. Sunt cea mai bună şansă de vindecare.

Caris nu avea prea mare încredere în puterea oaselor unui sfânt mort demult asupra craniului zdrobit al unui om viu. Bineînţeles, nu spuse nimic: ştia că avea nişte păreri ciudate în

această privinţă şi de cele mai multe ori prefera să le păstreze numai pentru ea.

Fiii contelui – lordul William şi episcopul Richard – urmăreau îndeaproape ceea ce se întâmpla. Cu silueta sa de soldat şi părul negru, William era o versiune mai tânără a bărbatului care zăcea inconştient pe masă. Richard era mai blond şi avea contururi mai rotunjite. Fratele lui Merthin, Ralph, stătea lângă ei.

– Eu l-am scos pe conte din apă, rosti el.

Era a doua oară când Caris îl auzea spunând acest lucru.

– Da, bravo, mormăi William.

Soţia lui William, Philippa, era la fel de nemulţumită ca şi Caris în privinţa verdictului dat de fratele Joseph.

– Nu puteţi să faceţi ceva prin care să-l ajutaţi pe conte? întrebă ea.

Godwyn îi răspunse:

– Rugăciunea e cel mai eficient leac.

Moaştele erau păstrate într-un compartiment încuiat, sub altar. Imediat ce Godwyn şi Joseph plecară să le aducă, Matthew Bărbierul se aplecă asupra contelui, cercetând rana.

– N-o să se vindece niciodată aşa, rosti el. Nici măcar cu ajutorul sfântului.

William i se adresă tăios:

– Ce vrei să spui?

Lui Caris i se păru că vorbise exact ca tatăl său.

– Craniul e un os ca toate celelalte, răspunse Matthew. Se poate repara singur, dar bucăţile trebuie să se afle în poziţia lor normală, altfel se vor suda strâmb.

– Crezi că ştii tu mai multe decât călugării?

– Stăpâne, călugării ştiu cum să invoce ajutorul lumii spiritelor. Eu unul nu fac altceva decât să pun la loc oasele rupte.

– Şi de unde ai căpătat tu cunoştinţele astea?

– Am fost chirurg în armata regelui timp de mulţi ani. Am mărşăluit alături de tatăl Domniei Tale, contele, în războaiele cu scoţienii. Am mai văzut capete sparte la viaţa mea.

– Şi ce-ai face pentru tatăl meu acum?

Lui Caris i se părea că Matthew era oarecum intimidat de tirul de întrebări agresive la care-l supunea William.

– Aş scoate bucăţile de craniu din creier, le-aş curăţa şi aş încerca să le pun la loc, în poziţiile lor fireşti.

Caris trase aer în piept, surprinsă. Abia dacă-şi putea imagina o operaţiune atât de îndrăzneaţă. Cum avea Matthew curajul să

propună aşa ceva? Şi dacă nu reuşea?

William îl întrebă:

– Şi şi-ar reveni?

– Nu ştiu, răspunse Matthew. Uneori, rănile la cap au efecte ciudate, lăsându-l pe om incapabil să mai meargă sau să mai vorbească. Tot ce pot face eu e să-i repar craniul. Dacă vreţi miracole, rugaţi-l pe sfânt.

– Deci nu poţi promite succesul intervenţiei.

– Doar Dumnezeu este atotputernic. Oamenii trebuie să facă ce pot şi să spere că o să iasă cât mai bine. Dar cred că tatăl Domniei Tale o să moară din cauza acestei răni, dacă rămâne netratată.

– Dar Joseph şi Godwyn au studiat cărţile scrise de filosofii-medici din vechime.

– Iar eu am văzut cu ochii mei, pe câmpul de bătălie, răniţi murind sau revenindu-şi. Domniile Voastre trebuie să hotărâţi în cine aveţi încredere şi în cine nu.

William îşi îndreptă privirea către soţia sa. Philippa îl sfătui:

– Hai să-l lăsăm pe bărbier să facă tot ce poate şi să ne rugăm la Sfântul Adolphus să îl ajute.

William dădu din cap, în semn de consimţire.

– Bine, îi spuse el lui Matthew. Apucă-te de treabă.

– Contele trebuie să stea întins pe masă, începu hotărât Matthew. Trebuie aşezat lângă fereastră, astfel încât lumina să cadă pe rana lui.

William pocni din degete către doi novici.

– Faceţi tot ce vă cere bărbatul acesta, ordonă el.

Matthew adăugă:

– Nu am nevoie decât de un bol cu vin cald.

Călugării aduseră din infirmerie o masă alcătuită din câteva scânduri sprijinite pe două capre şi o instalară lângă fereastra cea mare din transeptul sudic. Doi scutieri îl ridicară pe contele Roland pe masă.

– Cu faţa în jos, vă rog, le ceru Matthew.

Cei doi întoarseră cu grijă trupul contelui.

Matthew avea la el o traistă din piele în care se aflau uneltele ascuţite cu ajutorul cărora bărbierii îşi practicau meseria. Scoase mai întâi o foarfecă mică. Apoi îndoi uşor gâtul pacientului, împingându-i capul în faţă, şi începu să tundă cu grijă firele de păr din jurul rănii. Contele avea părul negru şi des, unsuros de la natură. Matthew îi reteză pe rând şuviţele şi le lăsă să cadă pe

pardoseală. După ce reuşi să creeze un cerc în jurul rănii, detaliile acesteia deveniră mult mai vizibile.

Fratele Godwyn apăru din nou, aducând relicvariul, acea cutie din aur şi fildeş în care erau păstrate craniul Sfântului Adolphus şi oasele de la un braţ şi o palmă. Când văzu că Matthew începuse să-l trateze pe contele Roland, spuse plin de indignare:

– Ce se întâmplă aici?

Matthew îşi ridică privirea de la lucrul său.

– Dacă ai pune moaştele pe spatele contelui, cât mai aproape de capul lui, cred că sfântul o să-mi facă mâinile mai precise.

Godwyn ezita, evident înfuriat de faptul că un simplu bărbier preluase conducerea situaţiei.

Lordul William interveni şi el:

– Fă cum spune, frate, căci altfel e posibil ca vina pentru moartea tatălui meu să cadă asupra voastră.

Cu toate acestea, Godwyn nu se supuse. I se adresă în schimb lui Carlus Orbul, care se afla la câţiva metri depărtare:

– Frate Carlus, am primit ordin de la lordul William să…

– Am auzit ce-a spus lordul William, îl întrerupse Carlus. Ar fi mai bine să faci cum doreşte.

Nu era răspunsul la care sperase Godwyn. Pe chipul său se aşternu o expresie de frustrare mânioasă. Evident dezgustat, aşeză cutia cu moaşte pe spatele lat al contelui Roland.

Matthew luă un forceps mic. Cu o atingere delicată, apucă marginea vizibilă a unei bucăţi de os şi o ridică, fără a atinge materia cenuşie de dedesubt. Ca în transă, Caris îl privea. Osul se desprinse imediat de cap, cu pielea şi părul lipite încă de el. Matthew îl scufundă uşor în castronul cu vin cald.

Repetă această operaţiune cu alte două bucăţi mici de os. Rumoarea din naos – gemetele răniţilor şi suspinele celor care-i pierduseră pe cei dragi lor – părea a se estompa, reducându-se la un simplu zgomot de fond. Cei care-l priveau pe Matthew stăteau tăcuţi şi nemişcaţi, formând un cerc solemn în jurul lui şi al contelui aflat în stare de inconştienţă.

Apoi bărbierul se ocupă de aşchiile care rămăseseră ataşate de restul craniului. Pentru fiecare în parte, începea prin a tăia părul din zonă, apoi spăla zona cu o pânză curată înmuiată în vin, după care folosea forcepsul pentru a apăsa osul uşor în ceea ce credea că era poziţia sa de dinainte.

Din cauza tensiunii din aer, Caris de-abia putea respira. Nu admirase pe nimeni aşa cum îl admira în acele momente pe

Matthew Bărbierul. Era atât de curajos, de îndemânatic, de sigur pe sine! Şi făcea toate acele operaţiuni delicate pe trupul unui conte! Dacă lucrurile se sfârşeau tragic, probabil că avea să fie condamnat la moarte prin spânzurare. Dar, cu toate acestea, mâinile îi erau la fel de lipsite de tremur precum cele ale îngerilor sculptaţi în piatră deasupra intrării în catedrală.

În cele din urmă, puse la loc bucăţile de os pe care le scoase din bolul cu vin, potrivindu-le unele lângă altele ca şi cum ar fi reparat o oală spartă.

Apoi trase pielea de pe cap peste rană şi o cusu cu îndemânare.

Acum craniul lui Roland era din nou complet.

– Contele trebuie să doarmă o zi şi-o noapte, spuse el. Dacă se trezeşte, daţi-i o doză puternică din somniferul preparat de Mattie Înţeleapta. Apoi trebuie să stea nemişcat 40 de zile şi 40 de nopţi. Dacă e nevoie, legaţi-l de pat.

Apoi o rugă pe stareţa Cecilia să panseze capul rănitului.

Godwyn ieşi din catedrală şi porni în fugă spre malul râului, cu sângele clocotind de mânie. Nu exista nicio autoritate: Carlus îi lăsa pe toţi să facă după cum pofteau. Stareţul Anthony era slab, dar era mai bun decât Carlus. Trebuia să fie găsit cât mai curând.

Ca urmare a eforturilor susţinute ale orăşenilor, cele mai multe trupuri fuseseră scoase deja din apă. Cei care se aleseseră doar cu sperietura sau cu câteva vânătăi plecaseră spre casele lor. Cei care rămăseseră erau prinşi într-un fel sau altul între resturile de lemn.

Godwyn era deopotrivă entuziasmat şi speriat de posibilitatea ca Anthony să fi murit. Îşi dorea nespus ca la stăreţie să fie instaurat un regim nou: o interpretare mai strictă a *Regulii benedictine* şi o administrare meticuloasă a finanţelor. Dar, în acelaşi timp, era conştient că Anthony era protectorul său şi că, sub conducerea unui alt stareţ, era posibil să nu-şi mai continue avansarea.

Merthin rechiziţionase o barcă. El şi alţi doi bărbaţi tineri se aflau în mijlocul râului, unde cea mai mare parte a lemnelor care alcătuiseră structura podului plutea acum la întâmplare.

Îmbrăcaţi doar în izmene, cei trei încercau să ridice o bârnă uriaşă pentru a elibera pe cineva prins sub ea. Merthin era mic de statură, dar ceilalţi doi păreau puternici şi bine hrăniţi, iar

Godwyn presupuse că erau scutieri din suita contelui. În ciuda forţei lor evidente, le era greu să mute din loc bârnele grele, pentru că nu se puteau sprijini de nimic altceva în afară de suprafaţa instabilă a bărcuţei cu vâsle în care se aflau.

Godwyn stătea în mijlocul unei mulţimi de orăşeni şi privea, sfâşiat de speranţe contradictorii, cum cei doi scutieri ridicară o bucată de lemn, iar Merthin trase un trup de sub ea. După o examinare scurtă, strigă către cei de pe mal:

– Marguerite Jones – moartă.

Marguerite era o femeie în vârstă lipsită de importanţă. Nerăbdător, Godwyn strigă:

– Nu-l vedeţi pe nicăieri pe stareţul Anthony?

Între bărbaţii din barcă avu loc un schimb de priviri, iar Godwyn îşi dădu seama că folosise un ton prea poruncitor. Dar Merthin îi răspunse strigând:

– Văd o sutană de călugăr.

– Înseamnă că e părintele stareţ! spuse Godwyn. Anthony era singurul călugăr despre care nu se ştia încă unde se afla. Îţi poţi da seama în ce stare e?

Merthin se aplecă peste marginea bărcii. Neputând să se apropie suficient astfel, se lăsă în apă. Într-un final, anunţă:

– Mai respiră.

Godwyn fu copleşit în acelaşi timp de extaz şi de dezamăgire.

– Atunci scoateţi-l, repede! ţipă el. Vă rog, adăugă după o clipă.

Nu primi niciun semn că cei trei l-ar fi auzit, dar îl văzu pe Merthin scufundându-se pe sub o scândură aflată parţial sub nivelul apei şi dându-le instrucţiuni celorlalţi doi. Aceştia lăsară într-o parte bârna pe care o ţineau în mâini, permiţându-i să alunece uşor sub apă, după care se aplecară peste prora micii ambarcaţiuni pentru a apuca scândura sub care se afla Merthin. Acesta din urmă părea a se lupta să smulgă poalele sutanei lui Anthony dintr-o aglomerare de scânduri şi aşchii.

Godwyn privea toate acestea, nemulţumit că nu putea face nimic pentru a grăbi operaţiunea de salvare. Se întoarse către doi spectatori.

– Duceţi-vă la stăreţie şi cereţi să trimită doi călugări cu o targă. Le ziceţi că v-a trimis Godwyn.

Cei doi porniră pe trepte şi intrară în curtea stăreţiei.

În sfârşit, Merthin reuşi să scoată silueta inconştientă de sub resturi. Îl trase pe stareţ mai aproape, după care ceilalţi doi îl

ridicară în barcă. Merthin urcă şi el la bord şi începură să vâslească spre mal.

Câţiva voluntari energici îl ridicară pe Anthony din barcă şi îl aşezară pe targa adusă de călugări. Godwyn se grăbi să-l examineze. Respira, dar avea pulsul slab. Ochii îi erau închişi, iar chipul său avea o nuanţă palidă, prevestitoare de rău. Pe cap şi pe piept nu se vedeau decât vreo câteva zgârieturi uşoare, însă pelvisul îi era zdrobit şi sângera.

Monahii săltară targa pe umeri. Godwyn porni înaintea lor spre catedrală.

– Faceţi loc! strigă de cum intră.

Stareţul fu purtat de-a lungul naosului până în zona corului, partea cea mai sacră a bisericii. Călugării primiră indicaţii să întindă corpul rănitului în faţa altarului. Sutana îmbibată cu apă sublinia clar conturul şoldurilor şi al picioarelor lui Anthony, contorsionate într-un asemenea hal încât numai partea de sus a trupului său mai părea omenească.

În numai câteva clipe, toţi călugării se adunară în jurul trupului inconştient al stareţului lor. Godwyn recuperă cutia cu moaştele sfântului de la contele Roland şi o aşeză la picioarele lui Anthony. Joseph îi puse un crucifix de aur pe piept şi îi petrecu mâinile în jurul lui.

Stareţa Cecilia îngenunche lângă Anthony. Îi şterse faţa cu o pânză înmuiată într-un lichid calmant. Îi spuse lui Joseph:

– Se pare că are multe oase rupte. Vrei să-l chemăm pe Matthew Bărbierul să se uite la el?

Fără să scoată vreun cuvânt, Joseph clătină din cap.

Răspunsul îl bucură pe Godwyn. Venind acolo, bărbierul ar fi pângărit acel loc sacru. Era mai bine ca lucrurile să fie lăsate la mila Domnului.

Fratele Carlus oficie ultimele rituri pentru rănit şi le dădu tonul călugărilor pentru a cânta un imn.

Godwyn nu ştia la ce să spere. De câţiva ani încoace îşi dorea cu ardoare ca regimul lui Anthony să ia sfârşit. Dar, în decurs de numai un ceas, *văzuse* exact ce s-ar instaura în lipsa unchiului său: o conducere duală, a lui Carlus şi Simeon. Aceştia erau acoliţii lui Anthony, aşa că n-avea să fie deloc mai bine.

Dintr-odată, îl zări pe Matthew Bărbierul în spatele grupului de călugări, privind peste umerii acestora şi cercetând jumătatea inferioară a trupului stareţului. Godwyn tocmai se pregătea să-i ordone indignat să părăsească zona corului, dar bărbatul clătină

aproape imperceptibil din cap, după care se îndepărtă.

Anthony deschise ochii.

Fratele Joseph strigă:

– Slavă Domnului!

Stareţul părea că voia să vorbească. Stareţa Cecilia, care stătea în continuare în genunchi lângă el, se aplecă spre chipul lui pentru a-i auzi cuvintele. Godwyn văzu buzele lui Anthony mişcându-se şi îşi dori să fi putut auzi ce spunea. După câteva clipe, stareţul tăcu.

Cecilia părea de-a dreptul şocată.

– E adevărat? întrebă ea.

Toţi se uitau fix la ea. Godwyn întrebă:

– Ce a spus, soră Cecilia?

Nu primi niciun răspuns.

Ochii lui Anthony se închiseră. În el avu loc o schimbare subtilă. Rămase perfect nemişcat.

Godwyn se aplecă peste trupul stareţului. Nu mai respira. Aşeză o mână în dreptul inimii lui Anthony şi îşi dădu seama că nu mai bătea. Îi apucă încheietura, căutându-i pulsul: nimic.

Se ridică.

– Stareţul Anthony a părăsit lumea asta, spuse el. Fie ca Domnul să-şi pogoare binecuvântarea asupra sufletului său şi să-l primească cu braţele deschise în regatul Lui.

Toţi călugării adăugară:

– Amin!

Un fior de emoţie îl scutură pe Godwyn, care îşi spuse: „Acum vor trebui organizate alegeri.”

Partea a III-a
iunie–decembrie 1337

14

Catedrala Kingsbridge era un loc al ororilor. Răniţii gemeau şi urlau, chinuiţi de durere, cerând ajutorul lui Dumnezeu, al sfinţilor sau al mamelor lor. Cam la câteva minute se întâmpla ca cineva aflat în căutarea unei persoane dragi să o găsească moartă şi să ţipe din cauza şocului şi a durerii. Morţii şi răniţii zăceau în poziţii groteşti, din cauza oaselor rupte, plini de sânge, cu hainele sfâşiate sau ude. Pardoseala de piatră a bisericii era alunecoasă din cauza amestecului de apă, sânge şi mâl de pe malul râului.

În tot acest tablou îngrozitor exista însă o mică zonă de calm şi de eficienţă, în mijlocul căreia trebăluia stareţa Cecilia. Ca o pasăre mică şi iute, aceasta trecea de la un rănit la altul. Era urmată de o turmă de călugăriţe cu capetele acoperite de glugile raselor monahale, printre care se afla şi sora Juliana, cea care o ajuta îndeaproape de mult timp şi care acum era numită, în semn de respect, Julie cea Bătrână. Pe măsură ce examina fiecare pacient, stareţa dădea indicaţii: să fie spălat, tratat cu unguente, să fie pansat sau să i se dea leacuri din plante. Pentru cazurile mai grave apela la ajutorul lui Mattie Înţeleapta, al lui Matthew Bărbierul sau al fratelui Joseph. Vorbea destul de încet, dar clar, dând instrucţiuni simple şi hotărâte. Astfel reuşea să-i liniştească pe cei mai mulţi dintre pacienţi, insuflând speranţă şi calm în inimile rudelor lor.

Privind acestea, Caris îşi amintea cât se poate de intens ziua în care murise mama ei. Şi atunci peste lume domnise teroarea şi dezorientarea, deşi numai în inima ei. La fel ca acum, stareţa Cecilia păruse a şti exact ce să facă. Mămica murise în ciuda ajutorului ei, întocmai cum avea să se întâmple cu mulţi dintre răniţii de astăzi; dar moartea avusese ceva mai ordonat, sentimentul că se făcuse tot ce se putea.

Unii oameni invocau ajutorul Fecioarei sau al sfinţilor atunci când cineva era bolnav, dar asta nu făcea decât s-o înspăimânte şi mai mult pe Caris, pentru că nu se putea şti dacă spiritele aveau să-i ajute sau dacă le auziseră rugăciunile măcar. Fetiţa de zece ani care fusese Caris pe atunci era conştientă că stareţa Cecilia nu avea atâta putere ca sfinţii, dar, chiar şi aşa, spiritul ei practic şi aerul sigur pe sine îi insuflaseră atât speranţă, cât şi

resemnare, într-un amestec care îi umpluse sufletul cu un fel de seninătate.

Acum Caris devenise parte din anturajul Ceciliei, fără să se fi decis efectiv în acest sens, fără măcar să conştientizeze ce se întâmpla. Urma ordinele date de cea mai hotărâtă persoană din jur, exact aşa cum oamenii din oraş urmaseră indicaţiile ei după prăbuşirea podului, când nimeni altcineva nu părea a şti ce să facă. Simţul practic şi comportamentul alert al Ceciliei erau contagioase, iar cei din jurul său păreau să împrumute pe nesimţite o parte din competenţa ei calmă. Caris se trezi că ţinea în mână un mic bol cu oţet în timp ce o novice frumoasă, pe nume Mair, înmuia o bucată de pânză în lichid şi spăla sângele de pe chipul Susannei Chepstow, nevasta negustorului de lemne.

Munciră fără contenire până mult după lăsarea întunericului. Întrucât era vară şi se întuneca târziu, toate trupurile care pluteau în apa râului fură scoase şi transportate în catedrală înainte de căderea nopţii – deşi poate că nimeni n-avea să afle vreodată câte cadavre de înecaţi se lăsaseră la fund sau fuseseră purtate de curent în aval. Nu se ştia nimic despre Nell Nebuna, care probabil că fusese trasă sub apă de căruţă. În mod nedrept, călugărul-cerşetor Murdo supravieţuise, alegându-se doar cu o gleznă luxată, şi plecase şchiopătând la hanul Bell, să se întremeze cu ceva bere tare şi nişte şuncă fiartă.

Cu toate acestea, tratarea răniţilor continuă şi după ce se întunecă, la lumina lumânării. O parte dintre călugăriţe ajunseră să fie răpuse de oboseală şi se văzură nevoite să se oprească; altele, copleşite de proporţiile tragediei, cedară nervos, ajungând să nu mai înţeleagă instrucţiunile care li se dădeau şi să se mişte cu stângăcie, aşa că trebuiră trimise să-şi revină; dar Caris şi câteva măicuţe stoice continuară să trudească până ce nu mai avură nimic de făcut. Era trecut de miezul nopţii când fu legat ultimul bandaj, iar Caris traversă cu paşi nesiguri pajiştea către casa tatălui ei.

Tăticul şi Petranilla stăteau împreună în sala unde obişnuiau să ia masa, ţinându-se de mâini şi plângând moartea fratelui lor, Anthony. Edmund avea ochii plini de lacrimi, iar Petranilla se tânguia amarnic. Caris îi sărută pe amândoi, dar nu-i venea în minte nimic potrivit de spus într-o asemenea situaţie. Dacă s-ar fi aşezat lângă ei, ar fi adormit pe scaun, aşa că preferă să se ducă la etaj. Se băgă în pat lângă Gwenda, care stătea la ea, ca întotdeauna. Gwenda era cufundată într-un somn profund, aşa că

nu schiţă nici măcar o mişcare atunci când Caris se întinse lângă ea.

Caris închise ochii, simţindu-şi trupul extenuat şi inima plină de durere şi amărăciune.

Tatăl ei jelea un singur om dintre cei care pieriseră, dar ea simţea apăsarea durerii pentru ei toţi. Se gândea la prietenii, vecinii şi cunoştinţele sale, care zăceau neînsufleţiţi pe pardoseala rece, din piatră, a catedralei; îşi închipuia tristeţea pe care o simţeau părinţii, copiii, fraţii şi surorile lor, iar toată această suferinţă imensă o copleşea. Suspină în pernă. Fără să rostească vreun cuvânt, Gwenda o înconjură cu braţul şi o strânse la pieptul ei. După câteva momente, oboseala o răpuse, aşa că adormi.

Se trezi în zori. Lăsând-o pe Gwenda dormind dusă, se întoarse la catedrală şi continuă să se ocupe de răniţi. Cei mai mulţi fură trimişi acasă. Cei care trebuiau ţinuţi sub observaţie – printre care şi contele Roland, care nu-şi recăpătase cunoştinţa – fură mutaţi în spital. Cadavrele fură aşezate în rânduri ordonate în zona corului, aflată în capătul estic al bisericii, urmând a fi înmormântate.

Timpul trecea în zbor, fără ca fata să se odihnească mai mult de câteva clipe. Apoi, pe la sfârşitul acelei după-amiezi de duminică, stareţa Cecilia îi spuse lui Caris să facă o pauză. Tânăra aruncă o privire în jur şi-şi dădu seama că treaba era aproape terminată. Şi-atunci începu să se gândească la viitor.

Până în momentul acela, simţise, la un nivel subconştient, că viaţa obişnuită se sfârşise şi că trăia într-o lume a tragediilor şi a ororilor.

Acum începea să-şi dea seama că nenorocirea asta, ca toate celelalte, avea să treacă. Morţii aveau să fie îngropaţi, răniţii aveau să se vindece şi, într-un fel sau altul, oraşul avea să se zbată să revină la normal. Şi îşi aminti că, înainte de tragedia colectivă, avusese loc o alta, la fel de violentă şi de devastatoare în felul ei.

Îl găsi pe Merthin pe malul râului, cu Elfric şi Thomas Langley, ocupat cu organizarea operaţiunii de curăţenie, beneficiind şi de ajutorul a vreo 50 de voluntari. Ca urmare a stării de urgenţă, conflictul lui Merthin cu Elfric fusese lăsat deoparte. Cea mai mare parte a bucăţilor de lemn fusese recuperată din apă şi bârnele fuseseră stivuite pe mal. Dar lemnăria care alcătuia baza podului rămăsese parţial unită, iar o masă de bârne şi scânduri

încâlcite plutea la suprafaţă, mişcându-se uşor în sus şi în jos odată cu undele râului, cu calmul inocent al unei fiare imense după ce îşi ucisese şi devorase prada.

Bărbaţii încercau să fragmenteze resturile în bucăţi suficient de mici pentru a fi manevrate. Era o misiune periculoasă, deoarece implica riscul constant ca din pod să se rupă şi alte porţiuni şi să-i rănească pe voluntari. Legaseră o funie de partea centrală a podului, pe jumătate scufundată, iar o echipă de bărbaţi vânjoşi se afla acum pe mal şi trăgea cu putere de funie. Pe la mijlocul râului plutea o barcă în care se zăreau Merthin, giganticul Mark Ţesătorul şi un vâslaş. Când cei de pe mal se odihneau, vâslaşul punea barca în mişcare în aşa fel încât să se apropie de resturile de lemn, iar Mark, îndrumat de Merthin, ataca bârnele cu un topor uriaş. Apoi barca se îndepărta suficient cât să fie în siguranţă, Elfric le dădea voluntarilor ordin şi aceştia începeau să tragă din nou de funie.

Sub privirile lui Caris, o secţiune uriaşă de pod se desprinse din masa de resturi. Toţi ovaţionară, iar bărbaţii de pe mal traseră lemnăria spre ei.

Soţiile unora dintre voluntari sosiră pe mal cu bucăţi de pâine şi căni cu bere. Thomas Langley decise că era momentul să se ia o pauză. Cât timp oamenii se odihneau, Caris îl trase pe Merthin deoparte.

– Nu poţi să te însori cu Griselda, spuse ea fără niciun preambul.

Această declaraţie bruscă nu-l surprinse deloc pe tânăr.

– Nu ştiu ce să fac, oftă el. Mă tot gândesc la asta.

– Vrei să faci câţiva paşi cu mine?

– Bine.

Lăsară în urmă grupul de muncitori şi porniră pe strada principală. După agitaţia din timpul Târgului de Lână, în oraş domnea acum o linişte mormântală. Toată lumea stătea în casă, îngrijindu-se de vreun rănit sau jelind o rudă decedată.

– Nu cred să existe multe familii în oraş care să nu aibă pe cineva mort sau rănit, zise Caris. Erau cam 1000 de oameni pe pod, care fie încercau să plece din oraş, fie priveau cum este chinuită Nell Nebuna. În catedrală se află peste 100 de cadavre, iar noi am tratat vreo 400 de răniţi.

– Şi au existat cam 500 de norocoşi, completă Merthin.

– Şi noi ne-am fi putut afla pe pod sau undeva pe aproape. Tu şi cu mine am fi putut fi acum întinşi în zona corului, reci şi

nemişcaţi. Însă ni s-a dat un dar: restul vieţilor noastre. Şi nu trebuie să irosim acest dar din cauza unei greşeli.

– Nu e o greşeală, spuse el tăios. E un copil – o persoană, cu un suflet.

– Şi tu eşti o persoană cu suflet – o persoană extraordinară. Gândeşte-te numai ce făceai mai devreme. Trei oameni conduc operaţiunile de la râu. Unul este cel mai prosper constructor din oraş. Al doilea este matricularius la stăreţie. Iar al treilea este… un simplu ucenic, care n-a împlinit nici 21 de ani. Şi totuşi, orăşenii te ascultă cu aceeaşi promptitudine cu care-i ascultă pe Elfric şi pe Thomas.

– Asta nu înseamnă că pot să uit de responsabilităţile mele.

Intrară în curtea stăreţiei. Pajiştea din faţa catedralei fusese călcată în picioare de mulţimea care participase la târg, iar ici-colo era punctată de porţiuni noroioase şi de bălţi mari. În cele trei ferestre dinspre vest ale catedralei, Caris putea vedea reflexia soarelui apos şi a câtorva nori văluriţi – o imagine împărţită în trei, ca un triptic de altar. Se auzi clopotul care-i chema pe călugări la rugăciunea de seară.

– Gândeşte-te numai de câte ori ai spus c-ai vrea să mergi să vezi clădirile din Paris şi din Florenţa. Ai de gând să renunţi la asta? îşi reîncepu fata pledoaria.

– Cred că da. Un bărbat nu-şi poate abandona soţia şi copilul.

– Deci deja te gândeşti la ea ca la soţia ta.

Merthin se întoarse către Caris.

– N-o să mă gândesc niciodată la ea ca la soţia mea, rosti el cu amărăciune. Ştii bine pe cine iubesc.

Spre deosebire de majoritatea cazurilor, Caris nu reuşi să găsească un răspuns muşcător. Deschise gura, dar niciun cuvânt nu i se formă pe buze. În loc de asta, simţi cum gâtul i se contractă dureros. Clipi pentru a-şi alunga lacrimile şi privi în pământ, încercând să-şi ascundă emoţia care o copleşea.

Merthin o prinse de braţe şi o trase aproape de el.

– Ştii, nu-i aşa?

Caris se forţă să-i susţină privirea. Vederea i se înceţoşă.

– Ştiu oare?

Merthin o sărută pe buze. Era un sărut nou, diferit de tot ce trăise Caris până atunci. Buzele lui se mişcau încet, dar insistent, lipite de-ale ei, ca şi cum Merthin era hotărât să şi-l întipărească în amintire, iar Caris îşi dădu seama, cu spaimă, că el credea că acela era ultimul lor sărut.

Se agăţă de el, dorindu-şi să nu se sfârşească niciodată, dar el se retrase mult prea devreme.

– Te iubesc, spuse el. Dar o să mă însor cu Griselda.

Viaţa şi moartea îşi urmau cursul. Se năşteau copii şi mureau bătrâni. Duminică, Emma a Măcelarului îl atacă pe soţul ei adulterin, Edward, cu cel mai mare satâr din prăvălia acestuia, într-un acces de furie născut din gelozie. Luni, una dintre găinile lui Bess Hampton dispăru şi fu descoperită fierbând într-o oală deasupra focului din bucătăria lui Glynnie Thompson, drept pentru care Glynnie fu dezbrăcată şi biciuită de John Conetabilul. Marţi, Howell Tyler meşterea la acoperişul bisericii Sfântul Marcu, când o bârnă putredă cedă sub greutatea lui; bărbatul se prăbuşi prin tavan şi se zdrobi de pardoseala bisericii, murind pe loc.

Până miercuri, resturile podului fură adunate cu totul, excepţie făcând ceea ce mai rămăsese în picioare din cei doi piloni principali, iar lemnele fură stivuite pe mal. Suprafaţa râului era acum liberă, aşa că barjele şi plutele putură să plece din Kingsbridge către Melcombe, încărcate cu mărfuri de la Târgul de Lână, având destinaţia Flandra sau Italia.

Când Caris şi Edmund coborâră pe malul râului să vadă cum înaintau lucrările, Merthin tocmai construia, folosindu-se de lemnele scoase din apă, o plută care să asigure transportul de pe un mal pe celălalt.

– E mai bună decât o barcă, le explică el. Animalele pot urca şi coborî uşor de pe ea, ba poate susţine chiar şi căruţe.

Edmund încuviinţă din cap, destul de mohorât.

– Va trebui să ne mulţumim cu ea pentru târgul săptămânal. Din fericire, vom avea un pod nou până la următorul Târg de Lână.

– Nu prea cred, răspunse Merthin.

– Dar ai zis că e un pod nou ar fi gata în mai puţin de-un an!

– Da, un pod de lemn. Dar dacă e să construim un pod de lemn, şi acela o să se prăbuşească.

– De ce?

– Hai să vedeţi. Merthin îi conduse la o grămadă de bârne. Arătă către nişte stâlpi groşi: Aceştia erau pilonii – probabil că fac parte dintre acei faimoşi 24 de stejari, cei mai buni din regat, care au fost dăruiţi stăreţiei de către rege. Uitaţi-vă bine la capete.

Caris observă că trunchiurile uriaşe fuseseră ascuţite la un

capăt, deşi, în timp, curgerea apei le rotunjise oarecum contururile.

Merthin spuse:

– Un pod de lemn nu are fundaţie. Stâlpii sunt pur şi simplu înfipţi în albie. Nu e suficient.

– Dar podul cel vechi a stat în picioare sute de ani! izbucni indignat Edmund.

Întotdeauna adopta un ton certăreţ atunci când pleda pentru ceva.

Merthin era obişnuit cu el, aşa că nu-i luă în seamă tonul.

– Şi acum s-a prăbuşit, continuă el răbdător. Ceva s-a schimbat. Pilonii de lemn erau odată suficient de stabili, dar nu şi acum.

– Dar nu s-a schimbat nimic, nu? Râul a rămas acelaşi.

– Păi, în primul rând, dumneata ai construit un hambar şi un debarcader pe mal, plus că ţi-ai protejat proprietatea cu un zid. Mai mulţi alţi negustori au făcut acelaşi lucru. Vechea plajă noroioasă de pe malul sudic, unde mă jucam eu când eram mic, aproape că a dispărut. Albia râului s-a modificat. Drept urmare, apa curge mai repede ca înainte – mai ales după nişte ploi abundente cum am avut noi anul acesta.

– Deci va trebui să facem un pod de piatră?

– Da.

Edmund ridică privirea şi îl văzu pe Elfric stând alături de el şi ascultând.

– Merthin spune că e nevoie de trei ani să construim un pod de piatră.

Elfric încuviinţă din cap.

– Trei sezoane de construcţie.

Caris ştia că cele mai multe lucrări de construcţie se executau în lunile mai calde. Merthin îi explicase că pereţii de piatră nu puteau fi construiţi când exista riscul ca mortarul să îngheţe înainte de a fi apucat să se întărească.

Elfric continuă:

– Un sezon pentru fundaţii, unul pentru arcade şi încă unul pentru platformă. După fiecare etapă, mortarul trebuie lăsat trei luni să se întărească bine înainte de a pune stratul următor peste el.

– Trei ani fără pod, repetă Edmund pe un ton mohorât.

– Patru ani, dacă nu începem imediat.

– Aţi face bine să pregătiţi o estimare a costurilor pe care să o

prezentaţi stăreţiei.

– Am început deja, dar e o sarcină anevoioasă. O să am nevoie de alte două-trei zile.

– Cât de repede poţi.

Edmund şi Caris se îndepărtară de mal şi începură să urce pe strada principală. Edmund se deplasa energic, cu paşii săi şontâcăiţi. În ciuda faptului că avea un picior mai scurt, nu voia niciodată să se sprijine de altcineva. Pentru a-şi menţine echilibrul, îşi mişca braţele de parcă ar fi alergat. Orăşenii ştiau că trebuiau să-i facă mult loc să treacă, mai ales când se grăbea.

– Trei ani! exclamă el în timp ce mergea. O să afecteze teribil Târgul de Lână. Nu ştiu cât timp o să ne ia să revenim la normal. Trei ani!

Când ajunseră acasă, o găsiră pe sora lui Caris acolo. Aceasta avea părul prins într-o coafură complicată, care-i ieşea parţial de sub pălărie şi pe care o copiase de la lady Philippa. Stătea la masă cu mătuşa Petranilla. După expresia de pe chipurile lor, Caris îşi dădu imediat seama că până atunci vorbiseră despre ea.

Petranilla se grăbi spre bucătărie, de unde se întoarse cu bere, pâine şi un vas cu unt proaspăt. Umplu o cană cu bere pentru Edmund.

Petranilla plânsese duminică, dar de atunci nu se mai arătase deloc îndurerată de moartea fratelui său Anthony. În mod surprinzător, Edmund, care nu-l plăcuse niciodată pe Anthony, părea să sufere mai mult: se întâmpla să i se umple ochii de lacrimi în diverse momente ale zilei, deşi lacrimile păreau să dispară la fel de repede cum apăruseră.

Acum era preocupat de veştile primite cu privire la pod. Alice tindea să pună la îndoială raţionamentul lui Merthin, dar Edmund respinse iritat orice sugestie în acest sens.

– Băiatul ăla e un geniu, spuse el. Ştie mai multe decât meşterii bătrâni, deşi nici măcar nu şi-a terminat ucenicia.

Pe un ton plin de amărăciune, Caris interveni:

– Şi tocmai de-aia e mai mare păcatul să-şi petreacă viaţa cu Griselda.

Alice sări să-şi apere fiica vitregă.

– Dar nu e nimic în neregulă cu Griselda.

– Ba este, răspunse Caris. Nu îl iubeşte. L-a sedus pentru că iubitul ei a plecat din oraş, atâta tot.

– Asta-i povestea pe care ţi-a servit-o Merthin? hohoti sarcastic Alice. Dacă un bărbat nu vrea s-o facă, n-o face şi

gata… crede-mă pe cuvânt.

Edmund îşi drese vocea.

– Bărbaţii pot fi ispitiţi, zise el.

– A, deci te dai de partea lui Caris, tăticule? întrebă Alice. N-ar trebui să mă mir, mereu faci aşa.

– Nu e vorba de părţi aici, răspunse Edmund. Un bărbat poate foarte bine să nu vrea la început să facă un lucru, după care să regrete că l-a făcut, dar, pentru scurt timp, dorinţele sale se pot schimba – mai ales când o femeie îşi foloseşte farmecele.

– Farmece? De ce porneşti de la presupunerea că ea i s-a oferit?

– N-am zis una ca asta. Dar, din câte am înţeles, totul a început când ea s-a pus pe plâns, iar el a vrut s-o aline.

Caris însăşi îi spusese aceste lucruri.

Alice scoase un sunet care-i trăda dezgustul.

– Întotdeauna ai avut o slăbiciune pentru ucenicul ăla neascultător.

Caris întinse nişte unt pe pâine, dar nu avea deloc poftă de mâncare. Spuse pe un ton ce se voia firesc:

– Presupun că vor avea vreo şase copii graşi, că Merthin va moşteni afacerea lui Elfric şi că o să rămână un meşter de provincie, ocupându-se cu construcţia caselor negustorilor şi gudurându-se pe lângă călugări ca să obţină contracte, exact ca socrul lui.

Petranilla interveni:

– Şi-ar fi foarte norocos să reuşească! O să fie unul dintre cetăţenii de vază ai oraşului.

– Merită un destin mai bun.

– Merită, zău? repetă Petranilla, prefăcându-se uluită. Fiul unui cavaler decăzut, care n-are un şiling să-i cumpere încălţări nevesti-sii! Şi ce destin crezi tu că merită el?

Caris fu jignită de batjocura ei. Era adevărat că părinţii lui Merthin nu erau decât nişte rentieri scăpătaţi, care depindeau de stăreţie pentru mâncare şi băutură. În aceste condiţii, moştenirea unei afaceri de succes în construcţii ar fi reprezentat pentru Merthin o urcare spectaculoasă pe scara socială. Şi totuşi, ea simţea că merita mai mult de-atât. Nu putea spune exact ce viitor întrevedea pentru el. Pur şi simplu ştia că era un viitor diferit de cel al tuturor oamenilor din oraş şi nu suporta gândul ca tânărul să-şi trădeze chemarea.

Vineri, Caris o duse pe Gwenda la Mattie Înţeleapta.

Gwenda nu se grăbise să plece din oraş, pentru că Wulfric era încă acolo, ocupat cu înmormântarea familiei sale. Elaine, menajera lui Edmund, uscase rochia Gwendei în faţa focului, iar Caris îi bandajase picioarele şi îi dăduse o pereche de pantofi vechi de-ai ei.

Caris avea senzaţia că Gwenda nu spunea tot adevărul privind aventura ei în pădure. Spusese că Sim o dusese într-un cuib de nelegiuiţi şi că reuşise să fugă; el pornise după ea şi murise când se prăbuşise podul. John Conetabilul era perfect mulţumit cu această poveste: nelegiuiţii trăiau în afara legii, după cum arăta şi numele lor, aşa că nici nu se punea problema ca Sim să-şi lase proprietăţile moştenire. Gwenda era liberă. Dar Caris era sigură că în pădure se mai întâmplase ceva, ceva despre care Gwenda nu voia să vorbească. Caris nu făcu presiuni asupra prietenei sale. Oricum, era mai bine ca unele lucruri să rămână îngropate.

Oraşul fu ocupat toată săptămâna cu înmormântările. Circumstanţele extraordinare în care surveniseră decesele nu schimbau aproape cu nimic ritualurile de îngropăciune. Cadavrele trebuiau spălate – trupurile săracilor înfăşurate în giulgiuri care să fie apoi cusute, cele ale bogaţilor puse în coşciuge, iar acestea, la rândul lor, închise cu capac şi bătute în cuie –, după care trebuiau săpate gropile şi plătiţi preoţii. Nu toţi călugării erau hirotonisiţi preoţi, dar câţiva da, iar aceştia lucrau în schimburi, cât era ziua de lungă, oficiind slujbe de înmormântare în cimitirul aflat la nord de catedrală. În Kingsbridge existau şi şase bisericuţe parohiale, iar preoţii de acolo erau şi ei la fel de ocupaţi.

Gwenda îl ajuta pe Wulfric cu organizarea înmormântărilor, luând asupra ei sarcinile ce le reveneau în mod tradiţional femeilor, cum ar fi spălarea cadavrelor şi înfăşurarea lor în giulgiuri, şi făcea tot ce putea pentru a-i mai alina suferinţa. El era într-un fel de amorţire uluită. Se ocupa destul de bine de detaliile înmormântărilor, dar petrecea ore întregi privind în gol, cu chipul străbătut de o uşoară încruntare concentrată, ca şi cum ar fi încercat să găsească logica din spatele unui haos imens.

Până vineri înmormântările se sfârşiră, dar stareţul interimar, Carlus, anunţă că duminică avea să se ţină o slujbă specială pentru sufletele tuturor celor decedaţi în accident, aşa că Wulfric hotărî să rămână în Kingsbridge până luni. Din ce îi povestea Gwenda, Caris află că Wulfric părea recunoscător să aibă lângă

el pe cineva din satul lui, dar nu se însufleţea decât atunci când vorbea de Annet. Caris se oferi să îi cumpere alt filtru de dragoste.

O găsiră pe Mattie Înţeleapta în bucătărie, preparând leacuri. În casa ei mică mirosea a ierburi, a ulei şi a vin.

– Sâmbătă şi duminică am folosit cam tot ce aveam, spuse ea când le văzu. Trebuie să-mi refac stocul.

– Înseamnă că ai câştigat şi ceva bani, remarcă Gwenda.

– Da… asta dacă-i pot recupera de la oamenii respectivi.

Caris era de-a dreptul şocată.

– Se întâmplă să se fofileze fără să plătească?

– Unii da. Eu încerc mereu să iau banii înainte, cât încă au dureri. Dar dacă nu au bani la ei, e greu să refuzi să-i tratezi. Cei mai mulţi plătesc după aceea, dar nu toţi.

Caris era indignată pentru prietena ei.

– Şi ce zic?

– Tot felul de lucruri. Că nu au bani, că poţiunea mea nu le-a făcut niciun bine, că li s-a dat împotriva voinţei lor, orice. Dar nu-ţi face griji. Există suficienţi oameni cinstiţi încât să-mi pot continua activitatea. Ce vă aduce la mine?

– Gwenda şi-a pierdut filtrul de dragoste în accident.

– Asta se rezolvă uşor. Ce-ar fi să-i faci altul?

În timp ce fata pregătea amestecul, o întrebă pe Mattie:

– Cam câte sarcini ajung să fie pierdute?

Gwenda ştia de ce întreba. Caris îi povestise toate detaliile dilemei în care se afla Merthin. Cât stătuseră împreună, cele două fete îşi petrecuseră majoritatea timpului discutând despre indiferenţa lui Wulfric sau despre principiile nobile ale lui Merthin. Caris chiar fusese tentată să-şi cumpere şi ea un filtru de dragoste şi să i-l dea lui Merthin, dar în cele din urmă se abţinuse.

Mattie îi aruncă o privire tăioasă, dar răspunse neangajant:

– Nimeni nu ştie. De multe ori, femeilor li se întâmplă să nu le vină o lună, dar să le vină luna următoare. Oare au rămas însărcinate şi au pierdut copilul sau a existat alt motiv? E imposibil să-ţi dai seama.

– Aha.

– Oricum, niciuna din voi nu e însărcinată, dacă de asta vă temeţi.

Gwenda întrebă repede:

– De unde ştii?

– Pur şi simplu uitându-mă la voi. Femeia se schimbă aproape imediat când rămâne grea. Nu mă refer numai la burtă şi la sâni, ci şi la piele, la felul în care se mişcă, la dispoziţie. Eu observ lucrurile astea mai bine decât majoritatea oamenilor – de aceea mi se spune Înţeleapta. Deci cine e însărcinată?

– Griselda, fata lui Elfric.

– O, da, am văzut-o. Are trei luni.

Caris era uluită.

– Cât?

– Trei luni sau pe-aproape. Uită-te bine la ea. N-a fost niciodată slabă, dar acum e şi mai voluptuoasă. Dar de ce eşti atât de surprinsă? Presupun că e copilul lui Merthin, nu?

Mattie mereu ghicea lucrurile de felul acesta.

Gwenda îi aruncă o privire nedumerită lui Caris.

– Dar parcă mi-ai spus că s-a întâmplat de curând.

– Merthin n-a specificat, dar, din câte am înţeles eu, a fost de curând şi nu s-a întâmplat decât o singură dată. Acum se pare că o făcea cu ea de luni bune!

Mattie se încruntă.

– De ce-ar minţi?

– Ca să nu se pună într-o lumină chiar atât de proastă? sugeră Gwenda.

– Cum ar putea lucrurile să pară mai negre de-atât?

– Bărbaţii sunt ciudaţi, gândesc altfel decât noi.

– O să-l întreb, spuse Caris. Chiar acum.

Puse pe masă recipientul şi lingura de măsurat.

– Şi cu poţiunea mea de dragoste cum rămâne? făcu Gwenda dezamăgită.

– Termin eu prepararea, răspunse Mattie. Caris se grăbeşte prea tare.

– Mulţumesc, spuse Caris şi ieşi.

Merse direct pe malul râului, dar, în mod cu totul neobişnuit, Merthin nu se afla acolo. Nu-l găsi nici acasă la Elfric. Îşi dădu seama că cel mai probabil era în mansarda constructorilor.

În partea de vest a catedralei, ocupând unul dintre turnuri, se afla atelierul maistrului constructor. Caris ajunse acolo urcând pe o scară îngustă, în spirală, aflată în interiorul contrafortului turnului. Atelierul era o încăpere mare, scăldată în lumina care pătrundea prin ferestrele înalte şi înguste. De-a lungul unuia dintre pereţi erau stivuite frumoasele şabloane de lemn folosite iniţial de cioplitorii în piatră care lucraseră la înălţarea catedralei.

Acestea fuseseră păstrate cu grijă şi erau întrebuinţate acum la reparaţii.

Podeaua servea deopotrivă drept planşă de trasat. Scândurile fuseseră acoperite cu un strat de ghips, iar cel dintâi meşter al catedralei, Jack Constructorul, îşi trasase proiectul pe această suprafaţă, folosindu-se de instrumente ascuţite din metal. Semnele rezultate fuseseră albe la început, dar se şterseseră în timp, aşa că peste desenele vechi puteau fi făcute altele noi. Când pardoseala ajungea să fie atât de plină de schiţe încât acestea nu mai puteau fi descifrate, se turna un strat proaspăt de ghips şi totul era luat de la capăt. Pergamentul, acea piele subţire pe care călugării copiau textele biblice, era mult prea scump pentru a putea fi folosit la desenarea proiectelor. Din câte ştia Caris, în ultimii ani apăruse un nou material de scris, hârtia, dar această descoperire venea de la arabi, aşa că monahii o respingeau ca fiind o invenţie păgână a musulmanilor. Oricum, şi aceasta trebuia importată din Italia şi nu era mai ieftină decât pergamentul. Iar planşa de trasat oferea un alt mare avantaj: dulgherul putea să aşeze o bucată de lemn pe podea, chiar deasupra desenului, şi să-şi cioplească matriţa urmând întocmai liniile trase de maistrul constructor.

Merthin stătea în genunchi pe podea, cioplind o bucată de lemn de stejar după un desen, dar nu făcea o matriţă. Cioplea o roată cu 16 dinţi. Pe pardoseală, lângă el, se afla o altă roată dinţată, mai mică, iar Merthin se opri o clipă din cioplit pentru a verifica dacă dinţii roţilor se potriveau perfect. Caris mai văzuse asemenea roţi dinţate la morile de apă, unde făceau legătura dintre zbaturi şi piatra de măcinat.

Probabil că Merthin îi auzise paşii când urcase pe scară, dar era prea absorbit de munca sa pentru a-şi ridica privirea către ea. Caris îl privi câteva secunde, cu inima sfâşiată de lupta între furia şi dragostea pe care le simţea. Întreaga lui făptură avea acel aer de concentrare adâncă pe care ea îl cunoştea atât de bine: corpul lui zvelt era aplecat asupra piesei la care lucra, mâinile puternice şi degetele îndemânatice făceau modificările necesare, chipul îi era perfect imobil, iar privirea, fermă şi încrezătoare. Avea graţia desăvârşită a unui cerb care-şi lăsa capul în jos pentru a bea dintr-un izvor. Caris îşi dădu seama că aşa arăta un bărbat care se ocupa cu ceea ce fusese hărăzit să facă. Era stăpânit de o stare asemănătoare cu fericirea, dar mult mai profundă. Îşi punea în practică destinul.

Fără niciun preambul, Caris izbucni:
– De ce m-ai minţit?
În momentul acela, dalta lui alunecă peste lemn. Merthin scoase un strigăt de durere şi se uită la unul dintre degete.
– Isuse! icni el şi-şi băgă degetul în gură.
– Îmi pare rău! spuse Caris. Te-ai lovit?
– Nu prea tare. Cu ce te-am minţit?
– M-ai făcut să cred că Griselda te-a sedus o dată. Adevărul este că voi v-aţi culcat împreună luni de zile.
– Ba nu, nu-i adevărat.
Merthin continua să-şi sugă degetul din care-i curgea sânge.
– E gravidă în trei luni.
– N-are cum, s-a întâmplat acum două săptămâni.
– Ba este, îţi poţi da seama după silueta ei.
– Zău?
– Aşa mi-a zis Mattie Înţeleapta. De ce-ai minţit?
Merthin o privi în ochi.
– Dar nu am minţit, rosti el. S-a întâmplat în duminica din săptămâna Târgului de Lână. Atunci a fost prima şi singura dată.
– Şi-atunci cum poate să fie sigură că e însărcinată, după numai două săptămâni?
– Habar n-am. Dar, ia spune-mi, de unde-şi dau seama femeile de lucrul ăsta?
– Nu ştii?
– N-am întrebat niciodată. Oricum, cu trei luni în urmă, Griselda era încă iubita…
– O, Doamne! strigă Caris. O scânteie de speranţă se aprinse în inima ei. Era cu fostul ei iubit, Thurstan. Scânteia se transformă într-o flacără. Înseamnă că e copilul lui… al lui Thurstan. Nu eşti tu tatăl copilului!
– Crezi că e posibil?
Merthin parcă nici nu mai îndrăznea să spere.
– Bineînţeles… asta explică totul. Dacă s-ar fi îndrăgostit dintr-odată de tine, nu te-ar scăpa din ochi. Dar tu ai zis că nici nu te bagă în seamă.
– Eu am crezut că se poartă aşa pentru că nu am vrut să mă însor cu ea.
– Nu te-a plăcut niciodată. Nu avea nevoie decât de un tată pentru copil. Thurstan a fugit – probabil atunci când ea i-a spus că e însărcinată –, iar tu erai acolo, chiar în casă, şi suficient de prost încât să cazi în plasă. Ah, mulţumesc, Doamne!

– Mulţumeşte-i lui Mattie Înţeleapta, spuse Merthin.

Ochii lui Caris se opriră asupra palmei lui stângi. Din deget îi curgea un şuvoi gros de sânge.

– Ah, te-am făcut să te tai! strigă ea. Îi luă mâna şi cercetă atent tăietura. Era mică, dar adâncă. Îmi pare atât de rău!

– Nu e nimic grav.

– Ba da, este, spuse ea, neştiind dacă se referă la tăietură sau la altceva.

Îi sărută mâna, simţindu-i sângele cald pe buze. Îi supse degetul, îndepărtând orice urmă de sânge de pe rană. Era un gest atât de intim, încât lui Caris îi păru aproape un act sexual, şi închise ochii, în extaz. Înghiţi, simţind gustul sângelui lui, şi se cutremură de plăcere.

La o săptămână după prăbuşirea podului, Merthin termină de construit un bac.

Acesta fu gata în zorii zilei de sâmbătă, exact la timp pentru târgul săptămânal care se ţinea la Kingsbridge. Lucrase la el, la lumina lămpii, toată noaptea de vineri spre sâmbătă, iar Caris îşi dădu seama că nu avusese timp să discute cu Griselda şi să-i spună că ştia că bebeluşul era al lui Thurstan. Când Caris şi tatăl ei coborâră la râu pentru a vedea noutatea, primii comercianţi tocmai soseau – femei din satele înconjurătoare cu panere de ouă, ţărani cu căruţele încărcate cu unt şi brânză şi păstori cu turme de miei.

Caris admiră opera lui Merthin. Pluta era suficient de mare pentru a susţine o căruţă cu un cal fără a fi nevoie ca animalul să fie deshămat, şi avea o balustradă solidă din lemn, ca nu cumva oile să cadă în apă.

Câte o platformă nouă de lemn construită pe fiecare mal asigura trecerea lină a căruţelor de pe uscat pe plută şi invers. Pasagerii plăteau o taxă de un penny, încasată de un călugăr, întrucât bacul, ca şi podul, aparţinea stăreţiei.

Ingeniozitatea acestui sistem consta însă în mecanismul pe care Merthin îl pusese la punct pentru ca bacul să se poată deplasa între cele două maluri. O frânghie lungă fusese legată de capătul sudic al plutei, întinsă peste albia râului, petrecută pe după un stâlp, trasă din nou peste albie, înfăşurată pe un scripete şi prinsă în cele din urmă de capătul nordic al plutei. Prin intermediul unor roţi dinţate, scripetele era pus în legătură cu o altă roată, mai mare; aceasta era învârtită de un bou care

mergea în ritm constant. Caris îl văzuse pe Merthin cioplind roţile dinţate cu o zi înainte. Acum, o pârghie le schimba poziţia la intervale regulate, astfel încât scripetele funcţiona şi într-o direcţie, şi în cealaltă, în funcţie de sensul de deplasare al plutei; datorită acestui artificiu nu era nevoie ca boul să fie scos din jug şi întors.

– E destul de simplu, spuse Merthin pe când Caris se minuna la vederea instalaţiei şi, uitându-se mai de-aproape, fata îşi dădu seama că avea dreptate.

Pârghia ridica pur şi simplu roata cea mare de la nivelul de lucru şi împingea în locul ei două roţi mai mici, efectul fiind inversarea direcţiei de acţionare a scripetelui. Totuşi, nimeni din Kingsbridge nu mai văzuse ceva de felul acesta.

În cursul dimineţii, jumătate din locuitorii oraşului sosiră să vadă uimitoarea maşinărie nouă a lui Merthin. Caris era cum nu se poate mai mândră de el. La rândul său, Elfric stătea ţanţoş lângă instalaţie, explicând mecanismul oricui îl întreba, asumându-şi meritele pentru munca lui Merthin.

Caris se întreba cum de era cu putinţă o asemenea obrăznicie. Elfric distrusese uşa lui Merthin – un act de violenţă care ar fi scandalizat întregul oraş, dacă nu ar fi fost umbrit de tragedia şi mai mare a prăbuşirii podului. Îl bătuse pe Merthin cu un băţ, iar tânărul avea şi acum chipul plin de vânătăi. Şi participase la o înşelăciune menită să-l facă pe Merthin să se însoare cu Griselda şi să crească un copil care nu era al lui. Tânărul continuase să lucreze cu el, considerând că urgenţa situaţiei era mai mare decât gravitatea conflictului. Dar Caris nu ştia cum putea Elfric să continue să-şi ţină capul sus în lume.

Bacul era minunat, dar insuficient.

Edmund fu primul care sublinie acest lucru. De cealaltă parte a râului, şirul de căruţe şi de negustori se întindea pe drumul şerpuit, prin mahalale, până dincolo de orizont.

– Ar merge mai repede cu doi boi, spuse Merthin.

– De două ori mai repede?

– Nu chiar, nu. Dar aş mai putea construi unul.

– Există deja un al doilea, observă Edmund, arătând cu degetul.

Avea dreptate: Ian Barcagiul transporta cu barca sa cu vâsle mai mulţi pasageri care veniseră pe jos. Ian nu putea lua la bord căruţe, refuza să primească animale în barcă şi cerea doi penny de traversare. În mod normal, abia de câştiga cât să nu moară

de foame: de două ori pe zi ducea un călugăr pe Insula Leproşilor şi nu avea decât foarte puţine alte angajamente. Dar astăzi şi la el era coadă.

– Da, ai dreptate, făcu Merthin. Un bac nu se poate compara cu un pod.

– E o adevărată catastrofă! spuse Edmund. Veştile date de Buonaventura erau şi aşa suficient de rele. Dar asta... asta ar putea distruge oraşul.

– Atunci trebuie să construieşti un pod nou.

– Nu eu, ci stăreţia. Stareţul a murit şi nu se ştie cât o să dureze până vor alege pe altcineva în locul lui. Va trebui să facem presiuni asupra stareţului interimar să ia o hotărâre. Mă duc să vorbesc cu Carlus chiar acum. Hai cu mine, Caris.

Urcară pe strada principală şi intrară în stăreţie. Cei mai mulţi dintre vizitatori trebuiau să se ducă la spital şi să îi spună unuia dintre servitori că doreau să discute cu un călugăr; dar Edmund era o persoană prea importantă şi prea mândră pentru a cere o audienţă astfel. Stareţul era seniorul Kingsbridge-ului, dar Edmund era starostele ghildei, conducătorul negustorilor care făceau din oraş ceea ce era, aşa că îl trata pe stareţ ca pe un partener. În plus, pe parcursul ultimilor 13 ani, stareţul fusese fratele său mai mic. Aşa că se îndreptă către casa lui, aflată la nord de catedrală.

Aceasta era o clădire cu ancadrament de lemn, ca a lui Edmund, cu un hol şi un salon mare la parter şi două dormitoare la etaj. Nu avea bucătărie, pentru că mesele stareţului erau pregătite în bucătăria mănăstirii. Mulţi episcopi şi stareţi locuiau în adevărate palate – iar episcopul de Kingsbridge avea o reşedinţă elegantă la Shiring dar stareţul din Kingsbridge trăia modest. Cu toate acestea, scaunele din casa lui erau confortabile, pereţii erau acoperiţi cu tapiserii înfăţişând scene biblice şi odăile aveau cămine mari, în care duduia focul pe timpul iernii.

Caris şi Edmund sosiră pe la jumătatea dimineţii, în intervalul în care călugării tineri trebuiau să muncească, iar cei vârstnici, să citească. Îl găsiră pe Carlus Orbul în sala mare a casei stareţului, prins într-o discuţie cu Simeon, vistiernicul.

– Trebuie să vorbim despre podul cel nou, spuse fără vreo introducere negustorul de lână.

– Foarte bine, Edmund, răspunse Carlus, recunoscându-l după glas.

Caris observă că nu fuseseră întâmpinaţi cu căldură şi se întrebă dacă nu cumva picaseră într-un moment nepotrivit. Edmund simţea la fel de acut tensiunea din încăpere, dar era hotărât să acţioneze în ciuda ei. Se aşeză pe un scaun şi începu:

– Când crezi că vor avea loc alegerile pentru funcţia de stareţ?

– Poţi să iei loc şi tu, Caris, spuse Carlus.

Fata n-avea nici cea mai mică idee privind modul în care călugărul îşi dăduse seama că era acolo.

– Nu s-a stabilit nicio dată fixă pentru alegeri, continuă el. Contele Roland are dreptul să nominalizeze un candidat, dar încă nu şi-a recăpătat cunoştinţa.

– Nu putem aştepta! izbucni Edmund.

Caris era de părere că îşi începuse discursul prea abrupt, dar aşa făcea el mereu, aşa că se mulţumi să tacă.

– Trebuie să începem imediat lucrările la noul pod, insistă acesta. Lemnul nu ne ajută cu nimic, va trebui să construim un pod de piatră. O să dureze trei-patru ani dacă tergiversăm începerea lucrărilor.

– Un pod de piatră?

– E de cea mai mare importanţă, am discutat cu Elfric şi cu Merthin. Un alt pod de lemn s-ar prăbuşi ca şi celălalt.

– Dar nu te gândeşti cât costă?

– Vreo 250 de lire, în funcţie de detaliile proiectului. Asta este estimarea lui Elfric.

Fratele Simeon interveni şi el:

– Un pod nou din lemn ar costa 50 de lire, iar stareţul Anthony a respins ideea astea săptămâna trecută tocmai pentru că era o cheltuială prea mare.

– Şi uite ce-a ieşit din asta! 100 de oameni morţi, mult mai mulţi răniţi, animale şi căruţe pierdute, stareţul decedat şi contele cu un picior în groapă.

– Sper că nu vrei să spui că regretatul stareţ Anthony ar fi de vină pentru toate acestea, rosti Carlus pe un ton rigid.

– Nu putem să ne prefacem că decizia lui a avut rezultate bune.

– Dumnezeu ne-a pedepsit pentru că păcătuim.

Negustorul oftă. Caris era plină de frustrare. Ori de câte ori greşeau, călugării aduceau în discuţie numele lui Dumnezeu. Edmund spuse:

– E greu ca nişte bieţi oameni să cunoască intenţiile lui

Dumnezeu. Dar cunoaştem un alt lucru, şi anume că fără pod oraşul ăsta o să moară. Deja pierdem teren în favoarea celor din Shiring. Dacă nu construim un pod de piatră cât putem de repede, Kingsbridge va deveni în scurt timp un sătuc.

– Poate că ăsta este planul Domnului pentru noi.

Edmund începea să-şi arate exasperarea.

– E oare cu putinţă ca Domnul să fie atât de nemulţumit de călugării care-l slujesc? Pentru că, te rog să mă crezi, dacă Târgul de Lână şi cel săptămânal dispar, nu va mai exista aici o stăreţie cu 25 de călugări, 40 de călugăriţe şi 50 de angajaţi, cu infirmerie, cor şi şcoală. Până şi catedrala ar putea fi abandonată. Episcopul de Kingsbridge a locuit dintotdeauna la Shiring – ce-ar fi dacă negustorii prosperi de acolo s-ar oferi să-i construiască o catedrală splendidă în oraşul lor, din profiturile afacerilor tot mai numeroase care s-ar încheia la târgul lor? Fără târg, fără oraş, fără catedrală, fără stăreţie – asta vrei dumneata pentru locul acesta?

Carlus părea teribil de afectat. Cu siguranţă nu se gândise că prăbuşirea podului ar fi putut avea printre consecinţele pe termen lung şi schimbări în structura stăreţiei.

Dar Simeon i-o luă înainte:

– Dacă stăreţia nu-şi permite să construiască un pod de lemn, în mod clar n-are cum să înceapă construcţia unuia de piatră!

– Dar trebuie!

– O să lucreze constructorii gratis?

– Sigur că nu. Trebuie să-şi întreţină familiile. Dar v-am explicat deja modalitatea prin care orăşenii ar putea aduna banii ăştia, împrumutându-i apoi stăreţiei cu garanţia veniturilor obţinute din taxa de trecere a podului.

– Să ne lipsiţi de veniturile din taxa de pod! izbucni Simeon indignat. Iar aţi venit cu păcăleala asta?

– Dar în momentul de faţă nu încasaţi deloc taxă de pod, îi atrase atenţia Caris.

– Dimpotrivă, taxăm trecerea cu bacul.

– Constat că aţi găsit bani să-l plătiţi pe Elfric pentru acela.

– Şi a costat cu mult mai puţin decât un pod – dar, chiar şi aşa, ne-a golit tezaurul.

– Taxele n-o să se ridice la cine ştie ce sumă – bacul merge prea încet.

– În viitor, s-ar putea să vină un moment când stăreţia îşi va permite să construiască un pod nou. Domnul o să se îngrijească

să avem mijloacele necesare, dacă aşa îi este voia. Şi atunci taxele ne vor aparţine.

– Dumnezeu ne-a trimis deja mijloacele necesare, replică Edmund. A inspirat-o pe fiica mea să imagineze o cale de a aduna banii la care nu s-a mai gândit nimeni, niciodată.

– Te rog să ne laşi pe noi să hotărâm ce-a făcut Dumnezeu, spuse afectat Carlus.

– Foarte bine. Edmund se ridică, iar Caris îi urmă exemplul. Îmi pare foarte rău că adoptaţi această atitudine. E o catastrofa pentru Kingsbridge şi pentru toţi cei care trăiesc aici, inclusiv călugării.

– Eu trebuie să mă las condus de Domnul, nu de dumneata.

Edmund şi Caris se întoarseră şi dădură să plece.

– Încă un lucru, dacă îmi daţi voie, adăugă Carlus.

Edmund, care ajunsese deja la uşă, se întoarse.

– Bineînţeles.

– Mirenilor nu le este permis să intre în clădirile stăreţiei după cum poftesc. Data viitoare când doreşti să mă vezi, te rog să mergi la casa de oaspeţi şi să trimiţi un novice sau un servitor să mă caute, aşa cum se obişnuieşte.

– Sunt starostele ghildei parohiale! protestă Edmund. Întotdeauna am putut să intru direct la stareţ.

– Fără nicio îndoială, faptul că stareţul Anthony era fratele dumitale l-a făcut să şovăie în a aplica anumite reguli. Dar vremurile acelea au luat sfârşit.

Caris privi chipul tatălui său. În mod clar acesta îşi reprima furia care clocotea în el.

– Foarte bine, spuse acesta pe un ton încordat.

– Domnul să vă binecuvânteze!

Edmund ieşi, iar Caris îl urmă.

Traversară împreună pajiştea plină de noroi, trecând pe lângă un pâlc jalnic de tarabe. Caris simţea pe deplin povara reprezentată de obligaţiile tatălui ei. Cei mai mulţi oameni nu-şi făceau griji decât pentru asigurarea traiului familiei lor. Edmund se preocupa de soarta întregului oraş. Îi aruncă o privire furişă şi văzu că avea chipul contorsionat într-o încruntătură teribilă. Spre deosebire de Carlus, Edmund nu era genul de om care să-şi ridice mâinile către cer, lăsându-se în voia Domnului. El îşi frământa creierii pentru a găsi o soluţie la problema cu care se confrunta. Caris îşi simţi inima străbătută de un val de compătimire faţă de acest bărbat cu pas şontâcăit, care se

zbătea pentru a înfăptui ce era mai bine, chiar dacă nu primea niciun ajutor de la mai-marii stăreţiei. În plus, nu se plângea niciodată în privinţa acestei responsabilităţi, şi-o asuma pur şi simplu. Toate acestea o făceau să-şi dorească să se poată opri şi să plângă în voie pentru el.

Părăsiră curtea mănăstirii şi traversară strada principală. Când ajunseră la intrarea casei lor, Caris întrebă:

– Ce-o să facem?

– E evident, nu? veni răspunsul tatălui ei. O să ne asigurăm că fratele Carlus nu va fi ales stareţ.

15

Godwyn îşi dorea să ajungă stareţ la Kingsbridge. Tânjea din tot sufletul după o asemenea funcţie. De-abia aştepta ocazia de a reforma situaţia financiară a stăreţiei, de a institui o administrare mai fermă a pământurilor şi a celorlalte bunuri, astfel încât călugării să nu mai fie nevoiţi să apeleze la stareţa Cecilia ori de câte ori aveau nevoie de bani. Îşi dorea cu ardoare să impună o separare mai strictă a călugărilor de călugăriţe, dar şi de orăşeni, astfel încât în stăreţie să se poată respira aerul pur al sfinţeniei. Dar mai presus de orice asemenea motive înălţătoare, tânjea după autoritatea şi distincţia pe care i le-ar fi conferit acest titlu. Noaptea, în închipuirile sale, era deja stareţ.

– Curăţă mizeria aceea din claustru! i-ar fi ordonat vreunui călugăr.

– Da, părinte stareţ, ar fi venit răspunsul.

Lui Godwyn îi plăcea la culme cum suna „părinte stareţ”.

– Bună ziua, episcope Richard, ar spune el, fără pic de linguşire în glas, ci dintr-o simplă curtoazie prietenească.

Iar episcopul Richard i-ar răspunde, ca de la un demnitar clerical la altul:

– Şi dumneata să ai parte de o zi bună, stareţe Godwyn.

– Sper că totul e pe placul Sfinţiei Tale, arhiepiscope? ar întreba el, de data aceasta cu mai multă deferenţă în glas, dar tot ca un coleg mai tânăr al marelui prelat, nicidecum ca un inferior.

– O, da, Godwyn, te-ai descurcat excelent aici.

– Sunteţi foarte bun cu noi.

Şi poate că, într-o zi, pe când avea să se plimbe prin claustru

cu un potentat în straie scumpe:

– Înălţimea Voastră ne face o mare cinste să viziteze umila noastră stăreţie.

– Mulţumesc, părinte Godwyn, dar am venit să-ţi cer sfatul.

Îşi dorea această funcţie, dar nu era deloc sigur în ce mod ar fi putut să o obţină. Toată săptămâna învârti în cap această chestiune, în timp ce supraveghea cele aproximativ o sută de înhumări şi punea la cale mesa de duminică, destinată a fi atât slujba de înmormântare a lui Anthony, cât şi o comemorare a sufletelor tuturor celor decedaţi odată cu prăbuşirea podului.

Între timp, se ferea să discute cu cineva despre speranţele sale. Abia cu zece zile în urmă aflase care era preţul unei imagini fără pată. Se prezentase la canon cu *Cartea lui Timothy* şi cu argumente solide în favoarea reformării mănăstirii, iar garda cea veche îl respinsese cu o coordonare perfectă, ca şi cum s-ar fi vorbit dinainte, zdrobindu-l asemenea unui broscoi prins sub roata unui car.

N-avea de gând să lase una ca asta să se întâmple din nou.

Duminică dimineaţa, în timp ce călugării intrau încolonaţi în sala de mese pentru a-şi lua micul dejun, un novice îi şopti lui Godwyn că mama sa îl aştepta în portalul de nord al catedralei. Drept urmare, Godwyn se retrase discret şi se îndreptă spre locul menţionat.

Pe când traversa claustrul şi biserica, se simţi inundat de o teamă nelămurită. Intuia ce se întâmplase. Ieri avusese loc un incident care o tulburase pe Petranilla. Aceasta stătuse trează jumătate de noapte, făcându-şi tot felul de griji. Se trezise în zori cu un plan de bătaie, iar el juca un rol foarte bine delimitat în el. Mai mult ca sigur, atitudinea ei avea să fie cum nu se poate mai dominatoare şi mai lipsită de răbdare. Probabil că planul ei era unul bun, dar, chiar dacă nu era, Petranilla avea să insiste să fie pus în aplicare.

Mama lui stătea în semiobscuritatea din portal, înfofolită într-o pelerină udă: ploua din nou.

– Fratele meu Edmund a venit ieri să discute cu Carlus Orbul, spuse ea. Mi-a zis că se poartă ca şi cum ar fi deja stareţ cu puteri depline, ca şi cum alegerile ar fi o simplă formalitate.

Tonul ei avea ceva acuzator, de parcă Godwyn ar fi fost vinovat pentru asta, iar el răspunse defensiv:

– Garda veche s-a dat de partea lui Carlus chiar înainte ca trupul unchiului Anthony să apuce să se răcească. Nici nu vor să

audă despre alţi candidaţi.

– Hmmm… Şi tinerii?

– Vor să candidez, bineînţeles. Le-a plăcut modul în care l-am înfruntat pe stareţul Anthony atunci când cu *Cartea lui Timothy…* chiar dacă nu am avut câştig de cauză. Dar eu nu am zis nimic.

– Mai sunt şi alţi candidaţi?

– Thomas Langley este mai degrabă un candidat marginal. Mulţi nu sunt de acord cu el pentru că a fost cavaler în tinereţe şi a ucis oameni, după cum a şi recunoscut. Dar e capabil, îşi face treaba calm şi eficient, nu-i tiranizează pe novici…

Pe chipul mamei sale apăru o expresie gânditoare.

– Care-i povestea lui? De ce s-a călugărit?

Teama lui Godwyn începu să se mai risipească. Se părea că Petranilla nu avea de gând să-l certe pentru că nu se grăbise să acţioneze.

– Thomas afirmă că mereu a tânjit după viaţa sfântă şi, când a venit aici să i se trateze o rană de sabie, s-a hotărât să nu mai plece niciodată.

– Îmi aduc aminte. Asta a fost acum zece ani. Dar n-am auzit nimic despre circumstanţele în care s-a ales cu rana aceea.

– Nici eu. Nu-i place să vorbească despre trecutul său violent.

– Cine a plătit pentru primirea lui la stăreţie?

– E ciudat, dar nu ştiu.

Godwyn se minuna mereu de capacitatea mamei sale de a pune tocmai acele întrebări delicate, menite să releve esenţa lucrurilor. Poate că era întrucâtva despotică, dar nu avea cum să nu o admire.

– S-ar putea să fi fost episcopul Richard… parcă mi-aduc aminte că el a promis darul obişnuit în asemenea situaţii. Dar el personal n-ar fi avut resursele necesare – pe vremea aceea era un simplu preot, nu episcop. Poate că vorbea în numele contelui Roland.

– Să afli.

Godwyn şovăia. Pentru o astfel de informaţie ar fi trebuit să caute prin toate actele din biblioteca stăreţiei. Bibliotecarul, fratele Augustine, n-ar fi văzut nimic ciudat în această iniţiativă a sacristanului, dar altcineva da. Apoi Godwyn ar fi fost pus în situaţia penibilă de a inventa o poveste plauzibilă pentru a explica demersurile sale. Dacă darul fusese o sumă de bani, şi nu pământ sau alte bunuri – situaţie neobişnuită, dar posibilă –, avea să fie nevoie să treacă prin registrele contabile…

– Ce e? întrebă tăios mama sa.

– Nimic. Ai dreptate. Godwyn îşi repetă în minte că atitudinea ei dominatoare nu era decât o manifestare a dragostei pe care i-o purta, poate singura pe care-o ştia ea. Trebuie să fie însemnat undeva. Dacă stau să mă gândesc…

– Ce?

– Un asemenea dar este de obicei trâmbiţat peste tot. Stareţul îl anunţă în biserică, invocă binecuvântări pentru donator, după care rosteşte o predică despre cum oamenii care dăruiesc pământuri stăreţiei îşi primesc răsplata în Ceruri. Dar nu-mi aduc aminte de nimic de genul acesta în perioada în care Thomas ni s-a alăturat.

– Atunci e cu atât mai important să cauţi actul respectiv. Cred că Thomas are un secret. Iar un secret înseamnă întotdeauna o slăbiciune.

– O să cercetez problema. Ce crezi c-ar trebui să le spun celor care vor să particip la alegeri?

Petranilla îi adresă un zâmbet viclean.

– Cred că ar trebui să le spui că n-o să candidezi.

Când Godwyn plecă de lângă mama sa, masa de dimineaţă luase sfârşit.

Conform unei reguli vechi, cei care veneau târziu nu mai aveau voie să mănânce. Dar bucătarul, fratele Reynard, găsea mereu câte o bucăţică pentru cei pe care-i simpatiza. Godwyn se duse la bucătărie, de unde căpătă o felie de brânză şi un colţ de pâine. Le mâncă stând în picioare, în timp ce servitorii de la stăreţie aduceau înapoi castroanele de la micul dejun şi frecau ceaunul din oţel în care se preparase terciul de ovăz.

Pe când mânca, Godwyn medita la sfatul primit de la mama sa. Cu cât se gândea mai mult la el, cu atât îi părea mai inteligent. Odată ce anunţa că nu avea de gând să participe la alegeri, lucrurile pe care le-ar fi spus aveau să treacă drept părerile unui comentator lipsit de orice interes personal. Putea manipula alegerile fără să fie suspectat de motive egoiste, apoi putea acţiona în ultimul moment. Se simţea străbătut de o undă generoasă de recunoştinţă pentru viclenia minţii mamei sale şi pentru inima ei de neclintit.

Fratele Theodoric îl găsi acolo. Chipul tânărului era îmbujorat de indignare.

– Fratele Simeon ne-a vorbit la micul dejun despre faptul că

fratele Carlus ar trebui să devină stareţ cu drepturi depline, începu el. În discursul lui n-a făcut decât să sublinieze că va continua tradiţia conducerii înţelepte a lui Anthony. Nu se va schimba nimic!

„Dă dovadă de viclenie”, remarcă Godwyn pentru sine. Simeon profitase de absenţa lui Godwyn pentru a spune, de pe o poziţie de autoritate, lucruri pe care acesta le-ar fi combătut dacă ar fi fost de faţă. Se mulţumi să rostească doar atât, pe un ton compătimitor:

– Nu-i face deloc cinste o asemenea atitudine.

– Eu am întrebat dacă celorlalţi candidaţi avea să li se permită să se adreseze monahilor la gustarea de dimineaţă, aşa cum făcuse el.

Godwyn zâmbi larg.

– Bravo!

– Simeon a zis că nici nu e nevoie de alţi candidaţi. Replica lui a fost: „Nu facem aici un concurs de tras la ţintă.” După el, decizia a fost luată de mult: stareţul Anthony l-a ales pe Carlus drept succesor, numindu-l stareţ adjunct.

– Astea-s prostii.

– Exact. Ceilalţi călugări sunt foarte furioşi.

„Asta e foarte bine”, îşi spuse Godwyn. Carlus îşi jignise chiar şi susţinătorii, încercând să le răpească dreptul de a vota. Îşi submina propria candidatură.

Theodoric continuă:

– Cred c-ar trebui să facem presiuni asupra lui Carlus să se retragă din alegeri.

Godwyn ar fi vrut să-i spună: „Eşti nebun?” Îşi muşcă limba şi încercă să afişeze un aer care să dea de înţeles că medita la sugestia lui Theodoric.

– Crezi că ăsta e cel mai bun mod de a proceda? întrebă el, ca şi cum ar fi fost sincer nesigur în această privinţă.

Întrebarea îl luă prin surprindere pe Theodoric.

– Ce vrei să spui?

– Zici că fraţii sunt cu toţii furioşi pe Carlus şi pe Simeon. Dacă atitudinea asta persistă, n-o să voteze pentru Carlus. Dar, dacă el se retrage, garda veche va propune un alt candidat. S-ar putea ca a doua oară să aleagă mai bine. Ar putea fi vorba despre cineva popular… fratele Joseph, de exemplu.

Theodoric era de-a dreptul năucit.

– Nici nu mi-a trecut prin minte aşa ceva.

– Poate c-ar trebui să sperăm că fratele Carlus o să rămână alesul vechii gărzi. Toată lumea ştie că se opune oricărui fel de schimbare. Motivul pentru care e călugăr este că îi place să ştie că fiecare zi va fi la fel ca toate cele dinaintea ei: o să facă aceleaşi drumuri, o să ocupe acelaşi loc, o să doarmă şi-o să mănânce la aceleaşi ore şi în aceleaşi condiţii. Poate că e din cauza faptului că e orb, deşi am impresia că, şi dacă ar fi putut să vadă, tot aşa ar fi fost. Dar nu contează cauza. El crede că aici nu trebuie schimbat nimic. În realitate, puţini călugări sunt mulţumiţi cu situaţia actuală – ceea ce înseamnă că fratele Carlus poate fi învins relativ uşor. Un candidat care ar reprezenta vechea gardă şi ar promova necesitatea câtorva schimbări minore ar avea mult mai multe şanse de a câştiga. Godwyn îşi dădu seama că uitase să se arate ezitant şi începuse să peroreze prea decis. Înfrânându-se degrabă, adăugă: Nu ştiu nici eu… tu ce crezi?

– Cred că eşti un geniu, răspunse Theodoric.

„Nu sunt deloc un geniu, îşi spuse Godwyn în gând, dar învăţ repede.”

Se îndreptă spre spital, unde-l găsi pe Philemon măturând în camerele private pentru oaspeţi, aflate la etaj. Lordul William se afla în continuare acolo, veghindu-şi tatăl, aşteptând ca acesta să se trezească sau să moară. Lady Philippa îi era alături. Episcopul Richard se întorsese la palatul său din Shiring, dar era aşteptat în cursul acelei zile, pentru a asista la slujba memorială.

Godwyn îl luă pe Philemon cu el în bibliotecă. Philemon de-abia ştia să citească, dar avea să-i fie folositor la scoaterea actelor din locaşurile lor.

Stăreţia avea în posesie peste o sută de acte oficiale, numite şi carte sau hrisoave. Cele mai multe erau titluri de proprietate asupra unor bucăţi de teren, aflate în general lângă Kingsbridge, iar câteva erau împrăştiate prin diverse colţuri îndepărtate ale Angliei şi Ţării Galilor. Alte carte stipulau dreptul călugărilor de a pune bazele stăreţiei, de a-şi construi biserica, de a lua piatră din cariera contelui de Shiring fără plată, de a parcela pământul din jurul stăreţiei în loturi de case şi de a le închiria, de a ţine procese, de a organiza un târg săptămânal, de a încasa o taxă pentru traversarea podului, de a ţine un Târg de Lână anual şi de a transporta bunuri până la Melcombe, fără să plătească taxe seniorilor diferitelor feude prin care trecea râul.

Actele erau scrise cu condeiul înmuiat în cerneală pe foi de

pergament, respectiv bucăţi de piele curăţate cu mari eforturi, răzuite, înălbite şi întinse. Cele mai lungi erau făcute sul şi legate cu câte un şiret fin din piele. Erau păstrate într-un cufăr întărit cu oţel. Acest cufăr era încuiat, dar cheia era păstrată în bibliotecă, într-o lădiţă sculptată.

Godwyn se încruntă dezaprobator când deschise cufărul. Cartele nu erau aşezate în teancuri ordonate, ci azvârlite acolo în nicio ordine aparentă. Unele prezentau mici rupturi şi aveau marginile ferfeniţite, şi toate erau acoperite de un strat generos de praf. „Ar trebui păstrate în ordine cronologică, reflectă Godwyn, ba ar trebui chiar numerotate şi lista cu numerele ar trebui fixată pe interiorul capacului, astfel încât orice document să poată fi identificat repede. Dacă o să devin stareţ…”

Philemon scoase documentele unul câte unul, suflă peste ele pentru a îndepărta praful şi le puse pe o masă, pentru ca Godwyn să le poată studia. Cei mai mulţi oameni îl antipatizau pe Philemon. Vreo câţiva călugări vârstnici nu aveau încredere în el, dar Godwyn nu le împărtăşea atitudinea: era greu să priveşti cu neîncredere un om care te trata ca pe un zeu. Majoritatea monahilor se obişnuiseră efectiv cu el – se afla de foarte mult timp la stăreţie. Godwyn şi-l aducea aminte pe când era un băieţandru, înalt şi stângaci, ţinându-se scai de călugări şi întrebându-i mereu la care dintre sfinţi era mai bine să se roage şi dacă asistaseră vreodată la o minune.

Cele mai multe carte fuseseră scrise de două ori pe o singură foaie de pergament. Cuvântul „chirograf” fusese trecut cu majuscule între cele două copii, după care bucata de pergament fusese tăiată în două, în zigzag, astfel încât şi cuvântul era scindat. Fiecare dintre părţile implicate păstra câte o jumătate din pergament, iar potrivirea celor două bucăţi tăiate în zigzag era considerată dovadă că documentele erau originale.

Unele dintre bucăţile de pergament aveau găuri, probabil acolo unde oaia de la care provenea pielea fusese muşcată de vreo insectă. Altele păreau a fi fost roase, într-un moment sau altul al existenţei lor, probabil de şoareci.

Bineînţeles, toate erau redactate în latină. Cele mai recente erau mai uşor de citit, dar celelalte erau caligrafiate în stil vechi, ceea ce le făcea mai greu de descifrat. Godwyn le cerceta pe fiecare până ajungea la data întocmirii. Căuta ceva scris la puţină vreme după Sărbătoarea Tuturor Sfinţilor din urmă cu zece ani.

Studie fiecare pergament şi nu găsi nimic.

Cel mai apropiat era un act datat câteva săptămâni mai târziu, prin care contele Roland îi dădea lui sir Gerald dreptul de a-şi transfera pământurile în proprietatea stăreţiei, urmând ca, în schimb, să i se şteargă datoriile şi ca sir Gerald şi soţia lui să fie întreţinuţi de călugări pentru tot restul vieţilor lor.

Godwyn nu era dezamăgit. Ba din contră. Thomas fie fusese primit fără darul obişnuit – ceea ce ar fi fost un lucru ciudat în sine –, fie hrisovul era păstrat altundeva, departe de priviri indiscrete. Oricum, i se părea din ce în ce mai probabil ca bănuielile Petranillei să fi fost întemeiate, iar Thomas să fie un om cu un secret.

În mănăstire nu existau multe locuri care să nu fie accesibile tuturor. Se pornea de la ideea că monahii nu aveau bunuri personale şi nici taine. Deşi unele mănăstiri bogate construiseră chilii personale pentru călugării în vârstă, la Kingsbridge toţi dormeau în aceeaşi încăpere – cu excepţia stareţului. Aproape sigur, carta prin care se făcuse primirea lui Thomas la stăreţie se afla în casa stareţului.

Unde locuia acum Carlus.

Asta îngreuna lucrurile. Carlus n-ar fi fost dispus să-l lase pe Godwyn să caute prin casă. Oricum, era foarte probabil ca nici să nu fie nevoie de prea mari căutări: undeva la vedere trebuie să se fi aflat o cutie sau o traistă de piele cu documentele personale ale regretatului stareţ Anthony – un caiet din zilele noviciatului, o scrisoare prietenească de la arhiepiscop, câteva predici. Probabil că fratele Carlus ceruse să fie cercetate după moartea lui Anthony. Dar n-avea niciun motiv să-i permită lui Godwyn să facă acelaşi lucru.

Absorbit de gândurile sale, Godwyn se încruntă. Oare putea să pună pe altcineva să caute? Edmund sau Petranilla puteau cere să vadă bunurile răposatului lor frate, iar lui Carlus i-ar fi fost greu să refuze o asemenea cerere. Dar ar fi îndepărtat cu siguranţă orice document al stăreţiei mai înainte de a preda restul. Nu, trebuia să fie o căutare clandestină.

Atunci se auzi clopotul care îi chema pe călugări la ceasul al treilea canonic, sau terţa, care se ţinea în cursul dimineţii. Godwyn îşi dădu seama că singurele momente în care Carlus n-avea să fie în casă erau cele din timpul slujbelor din catedrală.

Trebuia să plece de la terţă. Putea inventa un pretext plauzibil. N-avea să fie uşor – era sacristan, adică exact persoana care nu trebuia să lipsească niciodată de la slujbe. Dar nu avea

de ales.

– Vreau să vii la mine în biserică, îi spuse el lui Philemon.

– Bine, răspunse Philemon, deşi părea îngrijorat – angajaţii stăreţiei nu aveau voie să intre în zona corului în timpul slujbelor.

– Vii exact după recitarea versetului. Intri şi îmi spui ceva la ureche. Nu contează ce. Şi nu-mi iei în seamă reacţia, pur şi simplu continui.

Philemon se încruntă, neliniştit, dar dădu din cap, în semn de consimţământ. Ar fi făcut orice pentru Godwyn.

Godwyn ieşi din bibliotecă şi se alătură procesiunii care intra în biserică. În naos nu se aflau decât vreo câţiva credincioşi: cei mai mulţi orăşeni aveau să vină mai târziu, să asiste la mesa închinată victimelor prăbuşirii podului. Călugării îşi ocupară locurile în zona corului şi ritualul începu.

– Dumnezeule, vino în ajutorul meu, rosti Godwyn împreună cu ceilalţi.

Terminară de recitat acest prim verset din Psaltire şi începură să cânte un imn, când Philemon îşi făcu apariţia. Toţi călugării se holbară la el, aşa cum au oamenii obiceiul ori de câte ori intervine ceva în timpul unui ritual familiar. Fratele Simeon se încruntă dezaprobator.

Carlus, care dirija corul călugărilor, simţi că se întâmpla ceva deosebit şi pe chipul său apăru o expresie nedumerită. Philemon veni direct la locul lui Godwyn şi se aplecă.

– „Fericit bărbatul care n-a umblat în sfatul necredincioşilor”, spuse el în şoaptă.

Godwyn se prefăcu surprins şi continuă să asculte în timp ce Philemon recita Psalmul I. După câteva clipe, dădu viguros din cap, ca şi cum ar fi refuzat o cerere. Apoi îşi plecă din nou urechea spre el. Avea să fie nevoie să inventeze o poveste complicată pentru a explica toată această pantomimă.

Ar fi putut spune că mama lui îl chemase să discute despre înmormântarea fratelui ei, stareţul Anthony, şi că ameninţase să intre chiar ea în zona corului dacă Philemon nu-i transmitea mesajul. Personalitatea dominatoare a Petranillei, la care se adăuga situaţia tristă în care se afla familia lor, ar fi făcut povestea aproape credibilă. Pe când Philemon termina de recitat psalmul, Godwyn îşi compuse o expresie resemnată, se ridică şi îl urmă afară din catedrală.

Ocoliră cu paşi grăbiţi biserica pentru a ajunge la casa stareţului. Un angajat tânăr mătura podeaua. N-avea să

îndrăznească să pună la îndoială cuvântul unui călugăr. Era posibil să-i spună lui Carlus că Godwyn şi Philemon fuseseră acolo… dar avea să fie deja prea târziu.

Godwyn era de părere că această casă era o ruşine. Era mai mică decât locuinţa unchiului Edmund, de pe strada principală. Un stareţ ar fi trebuit să aibă un palat pe măsura statutului său, aşa cum avea episcopul. Această clădire nu avea nimic spectaculos. Pereţii erau acoperiţi cu câteva tapiserii, înfăţişând scene biblice şi ferindu-l pe ocupant de curent, dar, per total, decorul era mohorât şi lipsit de imaginaţie.

Scotociră prin casă şi găsiră destul de curând ceea ce căutau. La etaj, în dormitor, într-un cufăr de lângă pupitrul de rugăciune, se afla o mapă mare. Era făcută din piele maronie de capră şi cusută cu fir stacojiu: Godwyn era sigur că fusese un dar plin de pioşenie făcut de vreunul dintre tăbăcarii de frunte ai oraşului.

Privit atent de către Philemon, Godwyn deschise mapa.

Înăuntru se aflau vreo 30 de foi de pergament, întinse şi protejate cu mai multe bucăţi de pânză aşternute între ele. Godwyn le cercetă rapid.

Pe câteva erau scrijelite glose pe marginea Psalmilor: probabil că Anthony se gândise la un moment dat să scrie o carte de comentarii, dar se părea că această idee fusese abandonată. Cea mai surprinzătoare descoperire fu o poezie de dragoste, scrisă în latină. Intitulată *Virent Oculi,* era închinată unui bărbat cu ochii verzi. Unchiul Anthony avusese ochii verzi cu pete mici aurii, ca toţi cei din familia sa.

Godwyn se întrebă cine era autoarea. Nu erau multe femei care să scrie suficient de bine în latină pentru a compune o poezie. Oare se îndrăgostise vreo călugăriţă de Anthony? Sau era o poezie primită de la un bărbat? Pergamentul era vechi şi îngălbenit: legătura amoroasă, dacă existase, se consumase probabil în tinereţea lui Anthony. Dar păstrase poezia. Poate că nu fusese chiar aşa plictisitor cum şi-l închipuise Godwyn.

Philemon întrebă:

– Ce e?

Godwyn se simţea vinovat. Trăsese cu ochiul într-un cotlon privat al vieţii unchiului său şi îşi dorea să nu fi făcut acest lucru.

– Nimic, răspunse el. Doar o poezie.

Luă următoarea foaie de pergament şi găsi exact ceea ce căuta.

Era o cartă datată în ziua de Crăciun, în urmă cu zece ani. Era

vorba despre o feudă de 200 de hectare aflată lângă Lynn, în Norfolk. Seniorul acesteia murise recent. Documentul atribuia poziţia seniorială vacantă stăreţiei Kingsbridge şi specifica anumite dări anuale – grâne, lână, viţei şi pui – care trebuiau plătite stăreţiei de către şerbii şi arendaşii care cultivau pământul. În act era nominalizat vătaful ţăranilor, care avea responsabilitatea de a livra anual bunurile menţionate. De asemenea, se mai pomeneau nişte plăţi în bani, care puteau fi făcute în locul bunurilor în sine – o practică des întâlnită, mai ales în situaţiile în care feuda se afla la mulţi kilometri de reşedinţa seniorului.

Era o cartă obişnuită. În fiecare an, după recoltă, reprezentanţii a zeci de comunităţi similare făceau un pelerinaj la stăreţie pentru a livra dările cuvenite. Cei din apropiere veneau toamna devreme; alţii soseau la intervale diverse pe tot parcursul iernii; dintre aceştia din urmă, cei aflaţi la distanţe mai mari nu ajungeau decât după Crăciun.

În document se specifica, de asemenea, că darul era făcut în semn de recunoştinţă pentru faptul că stăreţia îl acceptase pe sir Thomas Langley în rândul monahilor săi. Şi aici era vorba despre ceva obişnuit.

Dar actul avea şi ceva cu totul ieşit din şabloane. Era semnat de regina Isabela.

Acesta era un aspect interesant. Isabela era soţia necredincioasă a regelui Eduard al II-lea. Se răzvrătise împotriva ilustrului ei soţ şi îl încoronase, în locul lui, pe fiul lor în vârstă de 14 ani. La scurt timp după aceea, regele detronat murise, iar stareţul Anthony asistase la înmormântarea sa, în Gloucester. Thomas sosise la Kingsbridge cam prin aceeaşi perioadă.

Timp de câţiva ani, regina şi amantul ei, Roger Mortimer, domniseră peste Anglia, dar, destul de curând, Eduard al III-lea îşi exercitase autoritatea, în ciuda vârstei fragede. Noul rege avea în momentul de faţă 24 de ani şi ţinea frâiele puterii cu o mână de fier. Mortimer murise, iar Isabela, acum în vârstă de 42 de ani, ducea un trai retras, dar opulent în castelul Rising din Norfolk, nu departe de Lynn.

– Asta este! îi spuse Godwyn lui Philemon. Regina Isabela a fost cea care a aranjat ca Thomas să devină călugăr aici.

Philemon se încruntă.

– Dar de ce?

Deşi lipsit de educaţie, Philemon era viclean.

– Da, chiar aşa, de ce? făcu Godwyn. Poate că a vrut să-l răsplătească, să-i închidă gura sau poate şi una, şi alta. Iar asta s-a întâmplat chiar în anul loviturii de stat pe care a pus-o la cale.

– Probabil că Thomas a făcut ceva pentru ea.

Godwyn dădu din cap, în semn de încuviinţare.

– O fi dus vreun mesaj, o fi deschis porţile unui castel, o fi trădat planurile regelui în favoarea ei sau i-o fi asigurat sprijinul vreunui baron important. Dar de ce e secret?

– Nu e, spuse Philemon. Vistiernicul trebuie să aibă cunoştinţă de acest act. Ca şi toată lumea din Lynn. Cu siguranţă vătafului îi mai scapă câte-o vorbă când vine aici.

– Dar nimeni nu ştie că donaţia a fost făcută pentru Thomas – asta dacă nu cumva o fi văzut carta aceasta.

– Deci ăsta e secretul… că însăşi regina Isabela a dăruit moşia aceea pentru primirea lui Thomas.

– Exact.

Godwyn începu să pună documentele la loc, aşezând cu atenţie fâşiile de pânză printre foile de pergament, după care vârî mapa în cufăr.

Philemon întrebă:

– Dar de ce o fi secret? Un asemenea aranjament nu are nimic necinstit sau ruşinos – asemenea daruri se fac tot timpul.

– Nu ştiu de ce e secret şi poate că nici nu e nevoie să aflăm. Faptul că unii vor să îl ţină ascuns poate fi suficient pentru a ne atinge scopul. Hai să ieşim din casa asta.

Godwyn se simţea mulţumit. Thomas avea un secret, iar el ştia acest lucru. Asta îi conferea putere. Acum se simţea îndeajuns de sigur pe el încât să-l propună pe Thomas drept candidat pentru funcţia de stareţ. De asemenea, simţea şi o anumită teamă: Thomas nu era deloc prost.

Se întoarseră în catedrală. Slujba se încheie câteva clipe mai târziu, iar Godwyn începu să pregătească biserica pentru slujba comemorativă. La ordinul lui, şase călugări ridicară sicriul lui Anthony şi îl aşezară pe un pupitru, în faţa altarului, după care îl înconjurară cu lumânări. În naos începuseră să se adune din ce în ce mai mulţi orăşeni. Godwyn o salută cu o înclinare a capului pe verişoara sa Caris, care-şi acoperise boneta obişnuită cu un văl negru de mătase. Apoi îl zări pe Thomas, care aducea în biserică un jilţ mare, bogat sculptat, ajutat de un novice. Acesta era tronul episcopului, numit şi catedra, care-i conferea bisericii

statutul special, de catedrală.

Godwyn atinse uşor braţul lui Thomas.

– Lasă-l pe Philemon să se ocupe de asta.

Thomas se zbârli, gândindu-se că Godwyn încerca să-l ajute pentru că nu avea un braţ.

– Mă descurc.

– Ştiu asta. Vreau să vorbesc ceva cu tine.

Thomas era mai în vârstă – avea 34 de ani, pe când Godwyn numai 31 dar Godwyn îi era superior în ierarhia monastică. Cu toate acestea, lui Godwyn îi era oarecum teamă de Thomas. Matriculariusul îl trata de obicei pe sacristan cu deferenţa cuvenită, dar chiar şi aşa Godwyn avea impresia că primeşte exact doza de respect pe care Thomas credea că o merită. Deşi fostul cavaler se conforma în orice privinţă disciplinei impuse de Regula benedictină, părea totuşi să-şi fi păstrat o anumită independenţă şi autonomie în acţiuni.

N-avea să fie uşor să-l înşele pe Thomas, dar exact asta intenţiona Godwyn să facă.

Thomas trecu jilţul în mâinile lui Philemon, iar Godwyn îl trase după sine în culoarul lateral.

– Se spune că s-ar putea să ajungi stareţ, deschise subiectul Godwyn.

– Am auzit spunându-se acelaşi lucru şi despre tine, replică Thomas.

– Eu o să refuz să candidez.

Thomas ridică din sprâncene.

– Mă surprinzi, frate.

– Din două motive, îşi reluă firul vorbelor Godwyn. Primul ar fi că sunt convins că te-ai descurca mai bine ca mine.

Pe chipul lui Thomas apăru o expresie şi mai uimită. Probabil că nu-l suspectase niciodată pe Godwyn de o asemenea modestie. Şi avea dreptate: Godwyn minţea.

– Al doilea, continuă sacristanul, este că tu ai mai multe şanse să câştigi. Acum, Godwyn spunea adevărul. Călugării tineri mă plac, dar tu eşti simpatizat de toţi, indiferent de vârstă.

Chipul frumos al lui Thomas căpătă un aer bănuitor. Aştepta relevarea elementului-cheie.

– Vreau să te ajut, spuse Godwyn. Cred că singurul lucru important e să avem un stareţ care să reformeze această mănăstire şi felul în care sunt administrate resursele sale.

– Cred c-aş putea să fac asta. Dar ce vrei în schimbul

sprijinului tău?

Godwyn era prea versat încât să nu ceară nimic. Thomas nu s-ar fi încrezut nicicând într-o astfel de generozitate. Aşa că inventă o minciună plauzibilă.

– Aş vrea să fiu numit stareţ adjunct.

Thomas dădu aprobator din cap, dar nu consimţi imediat.

– Cum anume m-ai ajuta tu?

– În primul rând, asigurându-ţi susţinerea orăşenilor.

– Prin simplul fapt că Edmund Lânarul este unchiul tău.

– Nu-i chiar aşa simplu. Orăşenii sunt îngrijoraţi în privinţa podului. Carlus nu vrea să spună când o să înceapă reconstrucţia, nici măcar dacă are de gând să facă aşa ceva. Dacă eu îi dau asigurări lui Edmund că tu o să începi lucrările la pod imediat ce vei fi ales, vei avea susţinerea întregului oraş.

– Dar asta n-o să-mi aducă voturile călugărilor.

– Nu fi aşa sigur. Nu uita, alegerea călugărilor trebuie să fie ratificată de episcop. Cei mai mulţi episcopi sunt suficient de prudenţi încât să se intereseze care e părerea localnicilor, iar Richard e un om care nu-şi doreşte probleme. Dacă orăşenii declară că te susţin pe tine, asta o să încline decisiv balanţa.

Godwyn îşi dădea seama că Thomas nu avea încredere în el. Matriculariusul îl studia, iar Godwyn simţi cum o picătură de sudoare i se rostogolea pe şira spinării în timp ce se lupta să-şi golească faţa de orice expresie sub privirea scrutătoare a fostului cavaler. Dar Thomas se gândea la argumentele aduse de Godwyn.

– Nu încape îndoială că avem mare nevoie de un pod nou, spuse el. Carlus e un nesăbuit să tergiverseze atât lucrurile.

– Prin urmare ai promite ceva ce oricum voiai să faci.

– Eşti foarte convingător.

Godwyn îşi ridică mâinile, într-un gest defensiv.

– Nu cu intenţie. Trebuie să faci numai ce simţi tu că este voia Domnului.

Thomas părea sceptic. Nu credea că Godwyn era într-adevăr atât de dezinteresat.

– Bine, se mulţumi să spună. După care adăugă: Mă voi ruga ca lucrurile să-mi fie revelate în lumina potrivită.

Godwyn simţea că deocamdată n-avea să primească un angajament mai ferm de-atât din partea lui Thomas şi că ar fi fost contraproductiv să insiste.

– Şi eu voi face la fel, rosti el şi se îndepărtă.

Thomas avea să facă exact ceea ce promisese: să se roage pentru a găsi cel mai bun răspuns. Nu avea mai deloc dorinţe personale. În funcţie de ceea ce el credea că este voia Domnului, avea să candideze sau nu la funcţia de stareţ. Godwyn nu mai putea face nimic în această privinţă, cel puţin pentru moment.

În jurul coşciugului lui Anthony se ridica acum pălălaia lumânărilor. Naosul începuse să se umple cu orăşeni şi ţărani din satele învecinate. Godwyn scrută mulţimea, căutând chipul lui Caris, pe care o zărise cu câteva minute mai devreme. O găsi în transeptul sudic, cercetând schelăria construită de Merthin în spaţiul culoarului lateral. Godwyn avea amintiri frumoase de pe vremea când Caris era o copilă, iar el, vărul cel mare şi atotştiutor.

Încă de la prăbuşirea podului, fata îi păruse neobişnuit de mohorâtă, însă astăzi era veselă. Se bucura: avea o slăbiciune pentru ea. Îi atinse uşor cotul.

– Pari fericită azi.

– Chiar sunt, spuse ea şi îi zâmbi. Tocmai am descâlcit iţele unei încurcături romantice. Dar n-ai înţelege dacă ţi-aş spune.

– Bineînţeles că nu. „Nici n-ai idee, continuă el în gând, câte încurcături romantice sunt printre călugări.” Dar nu zise nimic cu voce tare: era mai bine ca mirenii să nu afle păcatele care se comiteau între zidurile stăreţiei. Se mulţumi să spună doar atât: Tatăl tău ar trebui să-i vorbească episcopului Richard despre reconstruirea podului.

– Zău? făcu ea cu scepticism în glas. În copilărie, Caris îl considera pe Godwyn un soi de erou fantastic, dar acum nu îl mai privea cu atâta admiraţie. La ce bun? Nu e podul lui.

– Alegerea călugărilor pentru funcţia de stareţ trebuie aprobată de episcop. Richard ar putea spune că nu va fi de acord cu alegerea niciunui călugăr care refuză să construiască un pod nou. Poate că unii vor fi tentaţi să sfideze această declaraţie, dar cei mai mulţi îşi vor da seama că nu are rost să voteze un om a cărui alegere n-o să fie ratificată de episcop.

– Înţeleg. Chiar crezi că sugestiile tatei vor fi ascultate?

– Absolut.

– Atunci o să-i sugerez să facă asta.

– Mulţumesc.

În momentul acela bătu clopotul. Godwyn se strecură afară din biserică şi se alătură din nou procesiunii de monahi care se forma în claustru. Soarele se ridicase pe cer.

Tânărul sacristan avusese o dimineaţă extrem de lucrativă.

16

Wulfric şi Gwenda plecară din Kingsbridge în zorii zilei de luni, urmând să parcurgă pe jos drumul lung până în satul lor, Wigleigh.

Caris şi Merthin îi priviră cum traversau râul cu bacul cel nou construit de Merthin. Tânărul era încântat de cât de bine funcţiona. Roţile dinţate din lemn aveau să se uzeze destul de repede, Merthin era conştient de asta. Ar fi fost mai bine dacă ar fi avut roţi din oţel, dar…

Caris avea alte gânduri.

– Gwenda e atât de îndrăgostită, suspină ea.

– N-are nicio şansă cu Wulfric, spuse Merthin.

– Nu se ştie niciodată. E o fată hotărâtă. Gândeşte-te numai cum a fugit de la Sim Telalul.

– Dar Wulfric e logodit cu Annet aia, care e mult mai drăguţă.

– Dragostea nu se reduce la cât de bine arăţi.

– Lucru pentru care eu îi mulţumesc Domnului în fiecare zi.

Caris izbucni în râs.

– Mie-mi place la nebunie chipul tău aparte.

– Dar Wulfric s-a bătut cu fratele meu pentru Annet. Probabil că o iubeşte.

– Gwenda are un filtru de iubire.

Merthin îi adresă o privire dezaprobatoare.

– Deci nu crezi că e greşit ca o fată să manipuleze un bărbat să o ia de nevastă, deşi el e îndrăgostit de altcineva?

Caris fu atât de surprinsă încât, preţ de câteva clipe, rămase fără replică. Pielea catifelată de pe gâtul ei se făcu roz.

– Nu am privit niciodată lucrurile aşa, spuse ea. E chiar acelaşi lucru?

– E asemănător.

– Dar nu-l forţează… ea vrea pur şi simplu să-l facă să o iubească.

– Ar trebui să încerce asta fără ajutorul unei poţiuni.

– Acum mi-e ruşine că am ajutat-o.

– Prea târziu.

Wulfric şi Gwenda coborâră de pe bac pe celălalt mal. Se întoarseră să le facă cu mâna, după care porniră pe drumul care

străbătea mahalalele oraşului, cu Skip mergând vesel în urma lor.

Merthin şi Caris se îndreptară spre strada principală. Caris spuse:

– Nu ai vorbit cu Griselda.

– Chiar acum am de gând s-o fac. Nu ştiu dacă de-abia aştept discuţia asta sau mi-e groază de ea.

– Nu ai de ce să te temi. Griselda e cea care a minţit.

– Adevărat. Merthin îşi duse mâna la faţă. Vânătăile aproape dispăruseră. Sper numai că taică-său n-o să devină iar violent.

– Vrei să vin şi eu cu tine?

Lui Merthin i-ar fi plăcut să o aibă alături, ca să îl susţină, însă dădu din cap în semn că nu.

– Eu am provocat încurcătura asta, tot eu va trebui să o descurc.

Se opriră în dreptul casei lui Elfric.

– Noroc! îi spuse Caris.

– Mulţam!

Merthin o sărută fugar pe buze, rezistă ispitei de a o săruta din nou şi intră.

Elfric stătea la masă şi mânca pâine cu brânză. Avea o cană cu bere în faţă. Prin uşa deschisă, Merthin le putea vedea pe Alice şi pe servitoare, care trebăluiau în bucătărie. Griselda nu se vedea nicăieri.

– Pe unde ai umblat? mormăi Elfric.

Merthin îşi spuse că, din moment ce nu avea de ce să se teamă, trebuia să se poarte ca atare, aşa că nu luă în seamă întrebarea.

– Unde e Griselda?

– E încă în pat.

Merthin se apropie de piciorul scării şi strigă:

– Griselda! Vreau să vorbesc cu tine.

Elfric interveni:

– N-avem timp de d-astea. Avem de lucru.

Din nou, Merthin îl ignoră.

– Griselda! Ai face bine să te scoli!

– Hei! mârâi Elfric. Da’ cine te crezi, de-ai început să dai ordine?

– Vrei să mă însor cu ea, nu?

– Şi ce dacă?

– Atunci ar face bine să se obişnuiască să-şi asculte bărbatul

când îi dă ordine. Ridică din nou tonul: Vino încoace imediat, căci altfel va trebui să auzi ce-am de spus de la alţii.

Griselda îşi făcu apariţia în capul scării.

– Vin acum! răspunse iritată. Ce e cu toată agitaţia asta?

Merthin aşteptă până ce ea ajunse jos şi apoi spuse:

– Am aflat cine e tatăl copilului.

În ochii Griseldei apăru o licărire de frică.

– Nu fi prost, tu eşti tatăl.

– Ba nu, e Thurstan.

– Nu m-am culcat niciodată cu Thurstan! Îşi aţinti privirea către tatăl ei: Zău că nu m-am culcat cu el.

– Fata mea nu minte! tună Elfric.

Alice veni şi ea din bucătărie.

– Aşa e.

Merthin spuse:

– M-am culcat cu Griselda în duminica din săptămâna Târgului de Lână, adică acum 15 zile. Griselda e însărcinată în trei luni.

– Ba nu!

Merthin îşi aţinti privirea către chipul lui Alice.

– Tu ai ştiut, nu? Alice îşi feri privirea. Merthin continuă: Şi totuşi ai minţit… ai minţit-o până şi pe Caris, care ţi-e soră.

– Nu ştii tu de când e ea însărcinată, făcu Elfric batjocoritor.

– Uită-te la ea, răspunse Merthin. I se vede burta umflată. Nu prea mult, dar se vede.

– Ce ştii tu despre lucrurile astea? Eşti doar un băietan.

– Da… chiar pe asta vă bazaţi, pe neştiinţa mea, nu-i aşa? Şi-aproape că v-a mers.

Elfric îşi ridică arătătorul şi-l mişcă de câteva ori într-o parte şi-n alta, în semn de negare.

– Te-ai culcat cu Griselda şi-acum o să te însori cu ea.

– A, nu, asta nu. Nu mă iubeşte. S-a culcat cu mine ca să facă rost de-un tată pentru copil, după ce Thurstan a fugit. Ştiu că am greşit, dar n-am de gând să mă pedepsesc pentru tot restul vieţii însurându-mă cu ea.

Elfric se ridică de pe scaun.

– Ba chiar asta ai să faci.

– Ba nu.

– Trebuie.

– Nu.

Elfric se făcu roşu şi ţipă:

– O să te însori cu ea!

Merthin îi răspunse calm:
– De câte ori vrei să-ţi spun „nu” ca să înţelegi?
Meşterul îşi dădu seama că vorbea cât se poate de serios.
– În cazul ăsta, te dau afară din atelierul meu, spuse el. Ieşi din casa mea şi să nu te mai prind niciodată pe-aici.
Merthin se aşteptase la una ca asta şi, auzind cuvintele, se simţi de-a dreptul uşurat. Însemna că discuţia luase sfârşit.
– Bine.
Încercă să treacă pe lângă Elfric. Meşterul îi bloca intenţionat calea.
– Unde crezi că te duci?
– În bucătărie, să-mi iau lucrurile.
– Uneltele, vrei să spui.
– Da.
– Nu sunt ale tale. Eu le-am plătit.
– Dar ucenicii îşi iau mereu uneltele la sfârşitul…
– Tu nu ţi-ai încheiat ucenicia, aşa că nu iei nimic.
Merthin nu se aşteptase şi la asta.
– Dar ţi-am fost ucenic şase ani şi jumătate!
– Trebuie să faci şapte.
Fără unelte, Merthin nu-şi putea câştiga existenţa.
– Nu e drept ce faci. O să depun o petiţie la ghilda dulgherilor.
– De-abia aştept, răspunse trufaş Elfric. O să fie interesant să te aud explicându-le tuturor că un ucenic care e dat afară pentru că a înşelat-o pe fiica stăpânului său ar trebui răsplătit cu o trusă de unelte. Toţi dulgherii din ghildă au ucenici şi cei mai mulţi au şi fiice, să ştii. O să-ţi dea un şut în fund de nu te vezi.
Merthin îşi dădu seama că avea dreptate.
– Aha, acum nu mai eşti aşa vesel, nu? observă Alice cu satisfacţie.
– Nu, îi răspunse Merthin. Dar, orice s-o întâmpla cu mine, tot n-o să fie mai rău decât o viaţă întreagă cu Griselda şi cu voi.

Mai târziu în aceeaşi dimineaţă, Merthin se duse la biserica Sfântul Marcu pentru a participa la înmormântarea lui Howell Tyler. Făcea asta în speranţa că unul dintre ceilalţi participanţi avea să-i ofere o slujbă.
Ridicându-şi privirea spre tavanul de lemn – biserica nu avea boltă de piatră –, Merthin putea distinge clar o gaură de forma unei siluete omeneşti, mărturie sinistră a felului în care-şi găsise sfârşitul Howell. Toţi dulgherii prezenţi la înmormântare erau de

acord, în cunoştinţă de cauză, că acoperişul era putred. Cu toate acestea, concluzia lor venea abia după ce accidentul se produsese şi nu-i mai folosea la nimic bietului Howell. În momentul de faţă, era clar că acoperişul era prea şubred pentru a putea fi reparat, că trebuia demolat complet şi construit altul.

Iar asta însemna închiderea temporară a bisericii.

Biserica Sfântul Marcu era un lăcaş sărac. Avea o avere demnă de milă, reprezentată de o singură fermă, aflată la vreo 16 kilometri de Kingsbridge, administrată de fratele preotului şi care abia reuşea să producă suficient pentru întreţinerea familiei acestuia. Preotul, părintele Joffroi, trebuia aşadar să se bazeze pe cei 8–900 de cetăţeni din parohia sa, aflată în cea mai săracă parte a oraşului, pentru acoperirea cheltuielilor curente. În general, cei care nu erau săraci lipiţi pământului se pretindeau a fi, aşa că dijmele lor adunate nu formau decât o sumă modestă. Părintele îşi câştiga existenţa de pe urma botezurilor, a cununiilor şi a înmormântărilor, pentru care încasa mult mai puţin decât călugării de la catedrală. Membrii parohiei sale se căsătoreau de foarte tineri, făceau mulţi copii şi mureau devreme, aşa că avea mult de muncă. În felul acesta, ajungea să o ducă binişor. Închiderea bisericii l-ar fi lipsit însă de orice sursă de venit şi nu ar fi avut cu ce să plătească serviciile meşterilor constructori.

Prin urmare, lucrările la acoperiş se opriseră.

La înmormântare participau toţi constructorii din oraş, inclusiv Elfric. În biserică, Merthin încercă să-şi ia o înfăţişare cât mai puţin ruşinată, dar era greu: cei mai mulţi ştiau că fusese dat afară. Fusese tratat nedrept, însă, din păcate, nu era complet nevinovat.

Tânăra văduvă lăsată în urmă de Howell era prietenă cu Caris, care stătea acum de vorbă cu ea şi cu întreaga familie îndurerată. Merthin se duse lângă Caris şi îi povesti cum decursese discuţia cu Elfric.

Părintele Joffroi oficia slujba înveşmântat într-o sutană veche. Gândurile lui Merthin erau însă concentrate asupra acoperişului. Era convins că trebuie să existe o modalitate de a-l înlătura fără a fi nevoie să se închidă biserica. De obicei, când reparaţiile erau amânate ani de-a rândul şi bârnele ajungeau să fie prea putrede pentru a suporta greutatea muncitorilor, se proceda la construirea unor schele de jur împrejurul bisericii şi la dărâmarea acoperişului vechi în interiorul naosului. Apoi clădirea rămânea la

mila elementelor naturii până ce noul acoperiş era ridicat şi terminat.

Tânărul reflecta acum asupra posibilităţii de a construi un fel de troliu cu pivotare care să fie susţinut de peretele gros şi solid al bisericii şi cu ajutorul căruia bârnele să fie înlăturate una câte una, trecute peste perete şi stivuite în cimitir. Aşa, tavanul de lemn avea să rămână intact, urmând să fie înlăturat abia după reconstruirea acoperişului.

În cimitir, Merthin cercetă cu atenţie chipurile celor prezenţi, întrebându-se care dintre ei ar fi fost dispus să-l angajeze. Se hotărî să-l abordeze pe Bill Watkin, proprietarul celui de-al doilea atelier ca mărime din oraş şi concurentul direct al lui Elfric. Bill avea creştetul chel, înconjurat de o bordură de păr negru, o versiune naturală a tonsurii monahale. Majoritatea caselor noi din Kingsbridge erau construite de el. Ca şi Elfric, avea angajaţi un zidar şi un dulgher, câţiva muncitori necalificaţi şi unu-doi ucenici.

Howell nu fusese un om avut, aşa că trupul său fu coborât în groapă înfăşurat într-un giulgiu, fără sicriu.

După ce părintele Joffroi se îndepărtă, Merthin se apropie de Bill Watkin.

– Bună ziua, meştere Watkin, începu el politicos.

Răspunsul lui Bill nu fu nicidecum călduros.

– Ce e, tinere Merthin?

– Am ieşit din atelierul lui Elfric.

– Ştiu asta, spuse Bill. Şi mai ştiu şi de ce.

– Ai auzit ceea ce susţine Elfric că s-ar fi întâmplat.

– Nici nu-mi trebuie altceva.

Merthin îşi dădu seama că Elfric vorbise cu diverşi meşteri înainte, în timpul şi după slujba de înmormântare. Era convins că omisese faptul că Griselda rămăsese grea cu Thurstan, iar acum încerca să-l treacă pe Merthin drept tatăl copilului. Dar era în aceeaşi măsură convins că n-avea cum să-şi facă vreun bine căutându-şi scuze. Era mai bine să-şi recunoască greşeala.

– Îmi dau seama că am greşit şi îmi pare rău, dar sunt totuşi un dulgher bun.

Bill dădu aprobator din cap.

– Bacul cel nou stă mărturie pentru asta.

Merthin fu încurajat de acest răspuns.

– Mă angajezi?

– Pe ce post?

– Ca dulgher. Chiar tu ai spus că sunt un meseriaş bun.

– Dar unde-ţi sunt uneltele?

– Elfric n-a vrut să mi le dea.

– Şi are dreptate, pentru că nu ţi-ai terminat ucenicia.

– Atunci ia-mă pe lângă tine ca ucenic pentru şase luni.

– Şi dup-aia să-ţi dau o trusă nouă de scule? Nu-mi permit să fiu atât de generos.

Uneltele erau scumpe, deoarece fierul şi oţelul se găseau greu.

– Atunci am să lucrez ca muncitor necalificat şi-am să strâng bani ca să-mi cumpăr singur uneltele.

Avea să dureze mult timp, dar era de-a dreptul disperat.

– Nu.

– De ce nu?

– Pentru că şi eu am o fată.

Acest argument era de-a dreptul scandalos.

– Dar nu sunt nicidecum un pericol pentru fecioare, să ştii.

– Eşti un exemplu prost pentru ucenici. Dacă tu scapi basma curată, ce-o să-i oprească pe alţii să-şi încerce şi ei norocul?

– Asta-i nedrept!

Bill ridică din umeri.

– S-ar putea ca ţie să ţi se pară aşa. Dar poţi să-i întrebi pe toţi ceilalţi meşteri dulgheri din oraş. Vei descoperi că sunt de aceeaşi părere ca mine.

– Şi eu ce-o să mă fac?

– Nu ştiu. Ar fi trebuit să te gândeşti la asta înainte să te întinzi cu fata aceea.

– Nu-ţi pasă că în felul acesta pierzi serviciile unui dulgher bun?

Bill ridică din nou din umeri.

– Aşa avem noi, ceilalţi, mai mult de lucru.

Merthin se îndepărtă. Acesta era dezavantajul organizării în ghilde, îşi spuse el cu amărăciune: era în interesul lor să-i excludă pe alţii, atât din motive bune, cât şi rele. Mai puţini dulgheri însemnau venituri mai mari. N-aveau niciun interes să fie corecţi.

Văduva lui Howell plecă, însoţită de mama ei. Eliberată de misiunea ei de compătimire, Caris veni la Merthin.

– De ce eşti aşa mohorât? îl întrebă ea. De-abia dacă-l cunoşteai din vedere pe Howell.

– S-ar putea să fie nevoie să plec din Kingsbridge, răspunse el.

Caris păli.

– De ce Dumnezeu ai face una ca asta?

Îi relată conversaţia cu Bill Watkin.

– Aşa că, vezi tu, n-o să mă angajeze nimeni în Kingsbridge şi nu pot să lucrez pe cont propriu, pentru că nu am unelte. Aş putea trăi cu ai mei, dar nu pot să le iau îmbucătura de la gură. Va trebui să caut de lucru undeva unde nimeni nu ştie nimic de Griselda. În timp, poate c-o să strâng destui bani cât să cumpăr un ciocan şi-o daltă, după care să mă mut în alt oraş şi să încerc să fiu primit în ghilda dulgherilor.

Pe când îi explica aceste lucruri lui Caris, începu să-şi dea seama de caracterul tragic al situaţiei. Îi analiză trăsăturile familiare de parcă ar fi fost prima oară când le vedea şi fu fermecat din nou de ochii ei verzi, scânteietori, de nasul mic, clar creionat, şi de conturul hotărât al maxilarului. Gura ei, îşi dădea el seama, nu prea se potrivea cu restul trăsăturilor: era prea mare, iar buzele, prea pline. Îi dezechilibra regularitatea fizionomiei în acelaşi mod în care firea ei senzuală îi submina latura raţională. Era o gură făcută pentru iubit, iar gândul că era posibil să fie nevoit să plece şi să nu o mai poată săruta vreodată îl umplea de disperare.

Caris era în culmea indignării.

– Nu e corect! N-au niciun drept să facă aşa ceva.

– Sunt de acord cu tine. Dar se pare că n-am cum să-i împiedic. Pur şi simplu trebuie să mă împac cu gândul ăsta.

– O clipă… Hai să ne gândim bine. Ai putea să stai la ai tăi şi să mănânci la mine acasă.

– Nu vreau să depind de altcineva pentru cele necesare traiului, ca taică-meu.

– Nici n-ar fi nevoie. Poţi să cumperi uneltele lui Howell Tyler… văduva lui tocmai îmi spunea că nu cere decât o liră pe ele.

– N-am niciun ban.

– Cere-i împrumut lui taică-meu. Lui i-ai fost mereu simpatic şi sunt convins că ţi-ar da.

– Dar e interzis ca cineva să angajeze un dulgher care nu face parte din ghildă.

– Interdicţiile pot fi încălcate. Trebuie să fie cineva în oraşul ăsta suficient de disperat pentru a sfida regulile ghildei.

Merthin îşi dădu seama că le permisese acelor meşteri bătrâni să-i înfrângă spiritul şi-i fu recunoscător lui Caris pentru că refuza să accepte înfrângerea. Avea dreptate, bineînţeles: trebuia să

rămână în Kingsbridge şi să se împotrivească deciziei nedrepte a membrilor ghildei. Şi ştia pe cineva care avea nevoie disperată de priceperea sa.

– Părintele Joffroi, rosti el.

– E disperat? De ce zici asta?

Merthin îi explică problema acoperişului.

– Atunci hai să mergem să discutăm cu el, spuse Caris.

Preotul locuia într-o casă mică, aflată în vecinătatea bisericii. Când sosiră tinerii, tocmai se îndeletnicea cu prepararea prânzului: nişte peşte sărat, însoţit de o tocană cu verdeţuri de primăvară. Joffroi era un bărbat trecut de 30 de ani, cu o constituţie de soldat: înalt, cu umerii laţi. Avea un comportament mai degrabă dintr-o bucată, însă era cunoscut pentru faptul că lua mereu partea celor săraci.

Merthin deschise discuţia:

– Pot să-ţi repar acoperişul fără să fie nevoie să închizi biserica.

Joffroi îl fixă cu o privire precaută.

– Dacă poţi, înseamnă c-ai fost trimis ca răspuns la rugăciunile mele.

– O să construiesc un troliu cu ajutorul căruia bârnele să poată fi ridicate de pe acoperiş şi aşezate în curtea cimitirului.

– Elfric te-a dat afară.

Preotul aruncă o privire jenată în direcţia lui Caris. Aceasta spuse:

– Ştiu foarte bine ce s-a întâmplat, părinte.

– M-a dat afară pentru că n-am vrut să mă însor cu fiică-sa, răspunse Merthin. Dar copilul din pântecele ei nu este al meu.

Joffroi dădu din cap, în semn de consimţire.

– Unii sunt de părere că ai fost tratat nedrept. Nu-mi vine greu să cred aşa ceva. Eu nu prea mă omor după ghilde – hotărârile lor sunt de cele mai multe ori egoiste. Oricum, tu nu ai apucat să-ţi termini ucenicia.

– Poate vreun membru al ghildei să-ţi repare acoperişul fără să-ţi închidă biserica?

– Din câte am auzit eu, tu n-ai nici măcar uneltele trebuincioase.

– Lasă problema asta în seama mea.

Joffroi îl privi gânditor.

– Cât ceri?

Merthin îşi înălţă capul.

– Patru penny pe zi, plus costul materialelor.

– Ăsta-i salariu de dulgher calificat.

– Dacă nu am priceperea necesară, atunci nici n-ar trebui să mă angajaţi.

– Eşti îndrăzneţ.

– Încerc doar să-ţi explic ce pot face.

– Aroganţa nu e cel mai grav păcat din câte sunt pe lumea asta. Iar dacă nu-i nevoie să închid biserica, îmi pot permite să-ţi dau patru penny pe zi. Cât ţi-ar lua să construieşti troliul de care vorbeai?

– Cel mult două săptămâni.

– N-o să-ţi dau niciun ban până nu mă asigur că merge potrivit planului.

Merthin trase aer adânc în piept. Asta însemna să trăiască fără nicio leţcaie, dar ştia că se putea descurca. Avea să locuiască împreună cu părinţii săi şi să mănânce la masa lui Edmund Lânarul. Cumva, trebuia să o scoată la capăt.

– Atunci plăteşti materialele şi-mi pui deoparte simbria până când voi reuşi să iau prima bârnă şi să o aşez în siguranţă pe pământ.

Joffroi ezita.

– Puţini vor fi cei care vor vedea cu ochi buni asta… dar nu am de ales.

Întinse mâna. Merthin o prinse într-a sa şi o strânse cu putere.

17

Pe tot drumul de la Kingsbridge la Wigleigh – cale de 32 de kilometri, o zi întreagă de mers pe jos – Gwenda speră să prindă ocazia de a folosi poţiunea de dragoste, dar fu dezamăgită.

Nu că Wulfric s-ar fi arătat circumspect. Dimpotrivă, era prietenos şi deschis. Îi vorbi despre familia lui şi-i povesti cum plângea în fiecare dimineaţă când se trezea şi-şi dădea seama că morţile celor dragi nu fuseseră doar un vis. Se purta foarte atent cu ea, întrebând-o mereu dacă nu se simţea obosită şi dacă nu voia să se odihnească. Îi spuse că, din punctul lui de vedere, o bucată de pământ reprezenta un depozitar al speranţelor, ceva ce omul apăra o viaţă întreagă şi lăsa moştenire urmaşilor, iar atunci când se ocupa de pământul lui – plivind ogoarele, îngrădind păşunile sau curăţându-le de pietre – omul îşi realiza,

de fapt, menirea pe lume.

Ba chiar îl mângâie şi pe Skip.

Până la apus, Gwenda era mai îndrăgostită de el ca niciodată. Din păcate, tânărul nu dădea niciun semn c-ar fi simţit faţă de ea şi altceva în afară de un soi de camaraderie plină de afecţiune, dar nicidecum pasionată. Când se aflase în pădure cu Sim Telalul, îşi dorise din tot sufletul ca bărbaţii să nu semene atât de mult cu animalele sălbatice; acum însă îşi dorea la fel de puternic ca Wulfric să fi avut ceva mai multă animalitate în el. Toată ziua se strădui să-i trezească interesul. În câteva rânduri, îl lăsase să-i întrezărească picioarele, care erau zvelte şi frumos modelate. Când urcau câte o pantă, folosea efortul drept pretext pentru a respira adânc şi a-şi scoate sânii în faţă. Ori de câte ori i se ivea prilejul, se atingea de el ca din întâmplare, îi punea mâna pe braţ sau pe umăr. Dar niciuna dintre aceste strategii nu-şi atinse ţinta. Gwenda ştia prea bine că nu era drăguţă, dar mai ştia şi că avea ceva care-i făcea pe mulţi bărbaţi să se uite fix la ea şi să respire pe gură. Totuşi, nu încăpea îndoială că asupra lui Wulfric nu avea acelaşi efect.

La amiază se opriră să se odihnească şi mâncară pâinea şi brânza pe care le luaseră la ei. Băură apoi apă dintr-un izvor limpede, din căuşul palmelor, aşa că nu avu ocazia să-i strecoare filtrul de dragoste.

Chiar şi aşa, se simţea fericită. Îl avea doar pentru ea o zi întreagă. Îl putea privi, putea discuta cu el, îl putea face să râdă, îi putea împărtăşi trăirile şi, din când în când, reuşea chiar să-l atingă. Se amăgea cu gândul că-l putea săruta oricând, dar că în momentul acela nu avea dispoziţia necesară. Era aproape ca şi cum ar fi fost căsătoriţi. Şi totul se sfârşi mult prea curând.

Ajunseră în Wigleigh seara devreme. Satul se afla pe coama unui deal, înconjurat de ogoare şi veşnic bătut de vânturi. După două săptămâni petrecute în agitaţia din Kingsbridge, acest locşor familiar şi liniştit le părea doar o adunătură de locuinţe grosolane înşirate de-a lungul uliţei care ducea la conac şi la biserică. Conacul era la fel de mare ca o casă de negustor din Kingsbridge, cu dormitoare la etaj. Preotul, precum şi ţăranii mai înstăriţi aveau la rândul lor case frumoase. Dar majoritatea locuinţelor nu erau decât nişte colibe cu două încăperi, una fiind ocupată în mod normal de animale, iar cealaltă servind drept bucătărie şi dormitor pentru familie.

Biserica era singura clădire din piatră din sat.

Prima dintre casele mai înstărite aparţinea familiei lui Wulfric. Avea uşile şi obloanele închise, ceea ce-i conferea o înfăţişare dezolantă. Tânărul trecu pe lângă ea pentru a ajunge la cea de-a doua casă mai mare, unde Annet locuia cu părinţii ei. Îi adresă Gwendei o fluturare din mână, în semn de bun-rămas, şi intră, zâmbind la gândul revederii logodnicei sale.

Gwenda simţi junghiul ascuţit al pierderii, ca şi cum tocmai s-ar fi trezit dintr-un vis minunat. Îşi înghiţi nemulţumirea şi porni peste ogoare. Ploaia de început de iunie le făcuse bine culturilor: grâul şi ovăzul îşi înălţaseră spicele verzi, însă acum aveau nevoie de soare, care să le coacă.

Femeile din sat se mişcau încet de-a lungul rândurilor de spice, aplecate peste ele şi ocupate cu smulsul buruienilor. Câteva îi făcură cu mâna.

Pe măsură ce se apropia de casă, Gwenda îşi simţea sufletul năpădit de un amestec de teamă şi furie. Nu-şi mai văzuse părinţii din ziua în care tatăl ei o vânduse lui Sim Telalul pe o vacă. Aproape sigur, tati o credea în continuare cu Sim. Apariţia ei avea să-l ia cu totul prin surprindere. Ce-avea să zică atunci când o s-o vadă? Şi ce-avea să-i spună ea părintelui ei, care-i trădase încrederea?

Era sigură că mama ei nu ştia nimic de vânzare. Tati îi spusese probabil că Gwenda fugise în lume cu vreun băiat. Mami avea să se înfurie teribil la aflarea adevărului.

Se bucura c-avea să-i vadă pe fraţii ei mai mici – Cath, Joanie şi Eric. Abia acum îşi dădea seama cât de mult le dusese dorul.

De cealaltă parte a ogorului de 40 de hectare, pe jumătate ascunsă de copacii de la marginea pădurii, se afla casa ei. Era chiar mai mică decât colibele ţăranilor de rând, neavând decât o singură încăpere, pe care noaptea o împărţeau cu vaca. Era făcută din nuiele împletite, lipite cu un amestec de lut, paie şi băligar. În acoperişul de stuf se căsca o gaură pe unde ieşea fumul de la focul din vatra aflată în mijlocul încăperii. Pe jos aveau pământ bătătorit. Casele de genul acesta nu rezistau mai mult de câţiva ani, după care trebuiau reconstruite. Văzând-o acum, Gwendei i se păru mai sărăcăcioasă ca niciodată. Era hotărâtă să nu-şi petreacă viaţa într-un asemenea loc, făcând copii la cel mult doi ani, care să piară apoi din pricina foamei. N-avea de gând să trăiască precum mama ei. Mai degrabă ar fi murit.

Când ajunse cam la 100 de metri de casă, îl văzu pe tatăl ei

venind spre ea. Avea o carafă în mână, iar Gwenda presupuse că se ducea să cumpere bere de la Peggy Perkins, mama lui Annet şi berăreasa satului. Tati avea mereu bani în perioada aceasta a anului, pentru că găsea de lucru din plin pe ogoare.

La început, nici n-o observă.

Pe măsură ce tatăl ei se apropia pe poteca îngustă dintre două porţiuni cultivate, Gwenda îi cerceta silueta slăbănoagă: purta o haină lungă care-i ajungea până la genunchi, o scufie jerpelită şi nişte sandale făcute în casă, legate de picioare cu nişte paie. Avea un mers în acelaşi timp furişat şi voios: mereu arăta ca un străin agitat care încerca, plin de îndrăzneală, să pară la el acasă. Avea ochii apropiaţi, aşezaţi de-o parte şi de alta a unui nas mare, maxilarul pătrat şi bărbia rotundă, ieşită în afară, ca un bumb, aşa că faţa sa arăta ca un triunghi neregulat; Gwenda ştia că-i semăna în privinţa aceasta. Tatăl ei se uita cu coada ochiului la femeile care treceau pe câmp, ca şi cum n-ar fi vrut cu niciun preţ ca acestea să-şi dea seama că le studia.

Când se apropie, îi aruncă una dintre privirile sale furişe, pe sub genele plecate. Apoi îşi lăsă aproape imediat privirea în pământ, după care şi-o aţinti din nou asupra ei. Gwenda îşi înălţă bărbia şi-i aruncă o privire semeaţă.

Pe chipul lui apăru o expresie de uluire.

– Tu! exclamă el. Ce s-a întâmplat?

– Sim Telalul nu era nicidecum un telal, era un nelegiuit.

– Şi unde e acum?

– E în iad, tati. O să te întâlneşti cu el acolo.

– Tu l-ai omorât?

– Nu. Se hotărâse de mult să mintă în această privinţă. Dumnezeu i-a luat zilele. Podul din Kingsbridge s-a prăbuşit chiar în clipa în care Sim îl traversa. Dumnezeu l-a pedepsit pentru păcatul comis. Pe tine te-a pedepsit până acum?

– Dumnezeu îi iartă pe ăi de sunt buni creştini.

– Asta-i tot ce ai să-mi spui? Că Dumnezeu îi iartă pe cei care sunt buni creştini?

– Cum ai reuşit să fugi?

– Mi-am folosit mintea.

Pe chipul lui apăru o expresie vicleană.

– Eşti o fată deşteaptă, spuse el.

Gwenda se uită fix la el, bănuitoare.

– Ce nelegiuire mai pui la cale?

– Eşti o fată deşteaptă, repetă el. Du-te la maică-ta acum. O

să primeşti o cană cu bere la masă.

Porni mai departe.

Gwenda se încruntă. Tati nu părea a se teme de reacţia lui mami la aflarea adevărului. Poate-şi imagina că, de ruşine, Gwenda n-avea să-i spună nimic. Ei bine, se înşela amarnic.

Cath şi Joanie erau afară şi se jucau în ţărână. Când o văzură pe Gwenda, se ridicară repede şi porniră în goană către ea. Skip lătra entuziasmat. Gwenda îşi îmbrăţişă surorile, amintindu-şi că, la un moment dat, fusese convinsă că n-avea să le mai vadă vreodată; în clipa aceea, era însă cum nu se poate mai bucuroasă că înfipsese cuţitul în craniul lui Alwyn.

Intră în colibă. Mami şedea pe un scăunel, dându-i de mâncare micuţului Eric: îi ţinea căniţa cu lapte cu o mână fermă, ca nu cumva copilaşul să verse vreo picătură. Când o zări pe Gwenda, lăsă să-i scape un ţipăt de bucurie. Puse căniţa jos, se ridică şi o îmbrăţişă. Gwenda începu să plângă.

Odată ce lacrimile începură să-i curgă pe obraji, îi fu cu neputinţă să le stăvilească. Plânse pentru că Sim o târâse afară din oraş legată cu o funie, pentru că-l lăsase pe Alwyn să o posede, pentru toţi oamenii care muriseră când se prăbuşise podul şi pentru că Wulfric o iubea pe Annet.

Când suspinele i se mai uşurară, astfel încât să poată vorbi din nou, reuşi să rostească:

– Tati m-a vândut. M-a vândut pentru o vacă, iar eu a trebuit să mă duc printre nelegiuiţi.

– Urât din partea lui, murmură mama ei.

– Mai rău de-atât! E un ticălos… un diavol.

Mami se desprinse din îmbrăţişare.

– Să nu spui aşa ceva.

– Dar e adevărat!

– E taică-tău.

– Un tată nu-şi vinde copiii ca pe vite. Eu nu am tată.

– Ţi-a dat de mâncare timp de 18 ani.

Gwenda se holbă la mama ei, incapabilă să-i înţeleagă atitudinea.

– Cum poţi să fii atât de nepăsătoare? M-a vândut unor nelegiuiţi!

– Şi ne-a făcut rost de o vacă. Aşa că Eric are lapte acum, chiar dacă eu nu mai pot să-i dau piept. Iar tu te-ai întors, nu?

Gwenda era şocată.

– Îi iei apărarea?

– Doar pe el îl avem pe lumea asta. Nu e un prinţ. Nu e nici măcar un ţăran. E un pălmaş fără pământ. Dar s-a zbătut pentru familia lui vreme de 25 de ani. A muncit când a putut şi-a furat atunci când n-a avut de ales. V-a ţinut în viaţă pe tine şi pe fratele tău şi, dacă dă Domnul să ne meargă bine, la fel o să facă şi cu Cath, Joanie şi Eric. Oricât de multe i-ar fi păcatele, am duce-o mai rău fără el. Aşa că să nu te aud spunând c-ar fi un diavol.

Gwenda era împietrită de uluire. Abia reuşise să se obişnuiască cu gândul că tatăl ei o trădase. Acum trebuia să accepte faptul că maică-sa avea o inimă la fel de câinoasă. Era complet dezorientată, întocmai ca atunci când podul se mişcase sub picioarele ei: aproape că nu înţelegea ce i se întâmplă.

Tatăl ei intră în casă cu carafa cu bere. Nu păru a observa atmosfera tensionată. Luă trei căni de lemn de pe raftul de deasupra vetrei.

– Aşa, spuse el vesel. Haideţi să bem pentru întoarcerea fetei noastre celei mari!

După ce mersese toată ziua, Gwendei îi era foame şi sete. Luă cana şi sorbi cu nesaţ. Dar ştia la ce să se aştepte atunci când tatăl ei era într-o asemenea dispoziţie.

– Ce mai pui la cale acum? îl întrebă ea.

– Ei, răspunse acesta, săptămâna viitoare nu e Târgul din Shiring?

– Şi ce dacă?

– Păi… am putea s-o mai facem o dată.

Gwendei nu-i venea să-şi creadă urechilor.

– Ce să mai facem o dată?

– Io te vând, tu pleci cu cumpărătorul, după care fugi şi vii acasă. Nu-i mare sfârâială.

– Nu-i mare sfârâială?

– Şi ne alegem cu o vacă, adică doişpe şilingi! Ei, io nu câştig cu braţele atâţia bani decât în vreo juma' de an.

– Şi dup-aia? Dup-aia ce facem?

– Păi mai sunt şi alte târguri… la Winchester, la Gloucester, nici nu ştiu exact câte. Îşi umplu din nou cana cu bere. Ar putea fi chiar mai bine decât în anu' ăla când i-ai furat punga lu' sir Gerald!

Gwenda nu mai luă nicio înghiţitură. Avea un gust amar în gură, ca şi cum ar fi mâncat ceva stricat. Se gândi să-l contrazică. Îi veniră pe limbă tot soiul de vorbe grele – acuzaţii

furioase, blesteme –, dar nu le rosti. Ceea ce simţea era dincolo de furie. Ce rost avea să pornească o ceartă? N-avea să-şi recapete niciodată încrederea în tatăl ei. Şi, pentru că mami refuza să-i fie alături, Gwenda nu mai putea avea încredere nici în ea.

– Ce pot să mă fac? spuse ea cu glas tare, dar nu aştepta un răspuns de la nimeni din încăperea aceea.

Pentru familia ei devenise un simplu obiect, un produs de vândut la târguri. Dacă nu era dispusă să accepte situaţia, ce putea face?

Putea să plece.

Îşi dădu seama, cu o surprindere dureroasă, că acea casă nu mai era căminul ei. Realizarea îi zdruncină existenţa din temelii. Trăise în casa aceea de când se ştia. Dar acum nu se mai simţea în siguranţă acolo. Trebuia să plece. Iar asta nu săptămâna viitoare, îşi continuă ea şirul gândurilor; nici măcar a doua zi dimineaţă… trebuia să plece acum.

Nu avea unde să se ducă, dar asta nu schimba mare lucru. Să rămână acolo, să mănânce pâinea pe care tatăl ei i-o punea pe masă ar fi însemnat să se supună autorităţii sale. Ar fi însemnat să accepte evaluarea pe care acesta i-o făcuse, de obiect ce putea fi vândut. Îi părea rău că băuse prima cană cu bere. Singura ei şansă era să-l respingă imediat şi să plece cât mai repede din casa lui.

Gwenda îşi aţinti privirea asupra mamei ei.

– N-ai dreptate, îi spuse. Chiar e un diavol. Iar vechile legende au mare dreptate: când cazi la înţelegere cu un diavol, ajungi să plăteşti mai mult decât ai fi crezut.

Mami îşi feri privirea.

Gwenda se ridică. În mână ţinea cana plină ochi. O înclină, turnând toată berea pe jos. Imediat, Skip începu să o lingă.

Tatăl ei izbucni furios:

– Am dat un sfert de penny pe carafa asta de bere!

– Adio, spuse ea şi ieşi.

18

Duminica următoare, Gwenda asistă la divanul de judecată la care avea să se decidă soarta bărbatului pe care-l iubea.

Divanul de judecată se ţinea în biserică, după slujbă, şi

reprezenta întrunirea la care comunitatea sătească lua hotărârile importante. Chiar dacă unele dintre chestiunile supuse dezbaterii erau de natură conflictuală – dispute privind hotarele, acuzaţii de furt şi viol, certuri legate de datorii –, cele mai multe erau de ordin practic, precum începutul aratului cu atelajul comun, de opt boi.

Teoretic, seniorul de la conac era cel care hotăra soarta şerbilor săi. Dar legea normandă – introdusă în Anglia cu trei secole în urmă de către invadatorii veniţi din Franţa – îi obliga pe seniori să urmeze obiceiurile predecesorilor lor. Pentru a afla care erau aceste obiceiuri, trebuiau să se consulte în mod formal cu 12 bărbaţi de condiţie bună din satul respectiv, care alcătuiau un fel de juriu. Astfel, în practică, judecăţile acestea ajungeau să se negocieze între senior şi săteni.

În duminica aceea însă Wigleigh nu avea senior. Sir Stephen murise când se prăbuşise podul. Gwenda fusese cea care le adusese vestea sătenilor. De asemenea, le spusese că cel însărcinat cu numirea succesorului lui sir Stephen, contele Roland, fusese grav rănit. În ziua de dinaintea plecării ei din Kingsbridge, contele îşi recăpătase cunoştinţa pentru prima oară de la accident, dar avea febră şi nu era în stare să rostească nicio propoziţie cap-coadă, aşa că nu existau mari şanse ca satul să capete un senior prea curând.

O asemenea situaţie nu era deloc neobişnuită. De multe ori se întâmpla ca seniorii să fie plecaţi: la război, în Parlament, la instanţe superioare unde-şi apărau cauza în vreun proces sau, pur şi simplu, servindu-şi contele sau chiar pe rege. Contele Roland numea întotdeauna un secund, de obicei unul dintre fiii seniorului, dar, în acest caz, nu putuse face nici asta. În absenţa unui senior sau a unui reprezentant al acestuia, vătaful trebuia să administreze feuda cât de bine se pricepea.

Sarcina unui administrator sau vătaf era, teoretic, să pună în aplicare hotărârile seniorului, dar asta îi conferea, automat, o anumită putere asupra celorlalţi. Dimensiunea acestei puteri depindea de preferinţele personale ale seniorului: unii ţineau frâiele moşiei cu o mână de fier, alţii tindeau să le lase mai libere. Sir Stephen făcea parte din a doua categorie, însă contele Roland era cunoscut pentru stricteţea cu care-şi administra pământurile.

Nate Vătaful fusese administrator pentru sir Stephen şi pentru sir Henry, care fusese senior înaintea acestuia, şi probabil că

avea să fie şi administratorul următorului stăpân. Era cocoşat, iar trupul său mărunţel şi cocârjat nu cunoştea o clipă de răgaz. Era lacom şi viclean, veşnic la pândă în încercarea de a profita la maximum de puterea sa limitată, cerând mită de la săteni ori de câte ori i se ivea ocazia.

Gwenda îl antipatiza pe Nate. Nu o deranja lăcomia lui: toţi vătafii aveau viciul acesta. Dar Nate era un om condus de ciuda faţă de ceilalţi şi de defectul său fizic. Tatăl său fusese vătaful contelui de Shiring, dar Nate nu-i moştenise funcţia înaltă şi dădea vina pe cocoaşa lui pentru faptul că ajunsese să-şi ducă zilele într-un sătuc uitat de lume precum Wigleigh. Părea să-i urască pe toţi cei care erau tineri, puternici şi frumoşi. În timpul liber, îi plăcea să bea vin cu Perkin, tatăl lui Annet – băutura fiind de fiecare dată achitată de acesta din urmă.

Problema ridicată astăzi în faţa divanului de judecată privea pământul familiei lui Wulfric.

Era o parcelă mare. Ţăranii nu erau toţi egali şi nici nu aveau la fel de mult pământ. Standardul era o parcelă de o falcă, ceea ce însemna 12 hectare prin părţile acelea ale Angliei. Teoretic, o falcă era suprafaţa pe care o putea cultiva un singur bărbat şi, de obicei, din exploatarea acesteia se obţinea o recoltă suficientă pentru a asigura hrana unei familii. Cu toate acestea, cei mai mulţi ţărani din Wigleigh aveau câte o jumătate de falcă, adică în jur de şase hectare. Drept urmare, erau obligaţi să găsească alte modalităţi de a-şi întreţine familiile: prindeau păsări sălbatice, pescuiau cu ajutorul unor plase pe care le lăsau peste noapte în pârâul care curgea prin Brookfield, meştereau cingători şi sandale din fâşii ieftine de piele rămase de la croirea unor obiecte mai mari, ţeseau stofe din lână pentru negustorii din Kingsbridge, ba făceau chiar şi braconaj: vânau cerbi din pădurea regelui. Câţiva ţărani aveau însă mai mult de-o falcă de teren. Perkin avea 40 de hectare, iar tatăl lui Wulfric, Samuel, avusese 36. Aceşti ţărani înstăriţi aveau nevoie de ajutor pentru a-şi cultiva pământurile, fie din partea fiilor şi a rudelor, fie din partea unor muncitori plătiţi, cum era tatăl Gwendei.

La moartea unui şerb, parcela putea fi moştenită de văduva sa, de fii sau de o fiică măritată. În orice caz, preluarea trebuia ratificată de senior şi era urmată de plata unei taxe de moştenire. Dacă lucrurile s-ar fi desfăşurat în mod firesc, parcela lui Samuel ar fi fost moştenită automat de către cei doi fii ai săi şi n-ar fi fost nevoie de niciun divan. Ar fi pus amândoi bani

pentru achitarea taxei, după care fie ar fi împărţit pământul, fie l-ar fi cultivat împreună, îngrijindu-se totodată de mama lor. Dar unul din fiii lui Samuel murise odată cu el, ceea ce complica situaţia.

În general, la divan asistau toţi adulţii din sat. De data aceasta, Gwenda era deosebit de interesată de felul în care aveau să decurgă lucrurile. În ceasurile următoare se hotăra viitorul lui Wulfric, iar faptul că tânărul avea de gând să-şi petreacă viitorul respectiv cu altcineva nu diminua nicidecum îngrijorarea Gwendei. Uneori era tentată să-i ureze o viaţă plină de nefericire alături de Annet, dar nu putea să facă una ca asta. Îşi dorea să-l vadă fericit.

După terminarea slujbei, în biserică fură aduse din conac un jilţ mare de lemn şi două bănci. Nate se aşeză pe jilţ, iar cei 12 membri ai divanului, pe cele două bănci. Restul sătenilor rămaseră în picioare.

Wulfric luă cuvântul, exprimându-se simplu:

– Tata avea 36 de hectare din feuda seniorului de Wigleigh, începu el. 20 de hectare au fost deţinute de tatăl lui şi 16 hectare, de unchiul lui, care a murit acum zece ani. Pentru că mama a murit, ca şi fratele meu, şi nu am nicio soră, eu sunt singurul moştenitor.

– Câţi ani ai? întrebă Nate.

– 16.

– Deocamdată nici măcar nu poţi să spui că ai fi bărbat.

Se părea că Nate avea de gând să complice lucrurile. Gwenda ştia de ce. Voia mită. Dar Wulfric nu avea bani.

– Nu totul se reduce la anii de viaţă, răspunse Wulfric. Sunt mai înalt şi mai puternic decât mulţi bărbaţi în toată firea.

Aaron Appletree, unul dintre juraţi, interveni:

– David Johns a moştenit pământul lui taică-său când avea 18 ani.

– 18 nu e 16, replică Nate. Nu-mi aduc aminte de vreo situaţie în care un băiat de 16 ani să fi primit drept de moştenire.

David Johns nu era jurat, ci stătea în picioare, în apropierea Gwendei.

– Şi nici tata n-avea 36 de hectare de ogor, spuse el, ceea ce iscă un val de râsete.

Ca majoritatea, David nu avea decât o jumătate de falcă de pământ.

Un alt jurat luă cuvântul:

– 36 de hectare e prea mult pentru un bărbat în toată puterea cuvântului, darămite pentru un flăcăiaş. Nu degeaba se ocupau trei oameni de el până acum. Cel care vorbise era Billy Howard, un bărbat de vreo 25 de ani care o curtase pe Annet fără succes – poate tocmai de aceea voia să i se alăture lui Nate şi să-i pună beţe-n roate lui Wulfric. Eu unul am 16 hectare, şi tot trebuie să angajez muncitori cu ziua la vremea recoltei, încheie el.

Mai mulţi bărbaţi dădură aprobator din cap. Gwenda începea să fie asaltată de presimţiri negre. În mod clar, discuţiile nu îi erau favorabile lui Wulfric.

– Pot să îmi iau ajutoare, ripostă acesta.

– Ai tu bani să plăteşti muncitori cu ziua?

Pe chipul lui Wulfric apăru o umbră de disperare, iar Gwenda ar fi făcut orice să-l aline.

– Punga tatălui meu s-a pierdut când s-a prăbuşit podul şi-am cheltuit toţi banii pe care-i mai aveam pe înmormântare, spuse el. Dar pot să-i plătesc cu o parte din recoltă.

Nate dădu din cap, în semn de îndoială.

– Oamenii din sat îşi lucrează propriile pământuri, iar cei care nu au pământ sunt tocmiţi deja până la toamnă. Şi nimeni n-o să vrea să renunţe la o slujbă pentru care primeşte bani gheaţă pentru una care-i oferă o parte dintr-o recoltă care nu se ştie cât de mare va fi.

– Pot să-mi adun recolta, rosti Wulfric cu o hotărâre înfocată în glas. Pot să lucrez zi şi noapte, dacă e nevoie. O să vă dovedesc tuturor că pot să mă descurc.

Pe chipul lui frumos se citea atâta patimă, că Gwenda şi-ar fi dorit să iasă în faţă şi să strige din toate puterile că îl susţine. Dar bărbaţii din jurul ei clătinau din cap neîncrezători. Cu toţii ştiau că nimeni nu putea aduna recolta de pe 36 de hectare de unul singur.

Nate se întoarse către Perkin.

– Băiatul ăsta e logodit cu fata ta. Nu poţi să-l ajuţi?

Perkin îşi luă o expresie îngândurată.

– Poate c-ar trebui să-mi transferi pământul mie, deocamdată. Aş putea plăti eu taxa de moştenire. Apoi, când s-o însura cu Annet, poate să-şi ia pământul în primire.

– Nu! strigă imediat Wulfric.

Gwenda ştia exact de ce se împotrivea atât de mult acestei idei. Perkin era cum nu se poate mai viclean. Dacă punea mâna pe pământ, avea să-şi petreacă fiecare minuţel până la nuntă

încercând să găsească o modalitate de a păstra lotul pentru sine.

Nate i se adresă lui Wulfric:

– Dacă n-ai bani, cum vei putea plăti taxa de moştenire?

– O să am bani când mi-oi aduna recolta.

– Asta dacă reuşeşti s-o aduni. Şi-apoi, s-ar putea să nu-ţi ajungă. Taică-tău a plătit trei lire pentru pământurile lui taică-său şi două lire pentru ale lu' unchiu-său.

Gwendei i se tăie respiraţia pentru câteva clipe. Cinci lire însemna o avere. I se părea imposibil ca Wulfric să poată aduna atâţia bani. Probabil că ar fi fost nevoie de toate economiile familiei lui.

Nate continuă:

– Şi-apoi taxa se plăteşte înainte ca moştenitorul să ia în primire pământul, nu după recoltă.

Aaron Appletree spuse:

– Ei, Nate, în situaţia asta cred că te-ai putea arăta mai îngăduitor.

– Aşa crezi? Un senior se poate arăta îngăduitor, pentru că are putere deplină asupra bunurilor sale. Dar dacă un vătaf se arată îngăduitor, atunci dă pomană aurul altcuiva.

– Totuşi, noi nu facem decât o recomandare. Nicio hotărâre nu va fi definitivă până ce nu va fi aprobată de noul senior al Wigleigh-ului, oricine-ar fi acesta.

Gwenda îşi dădu seama că, teoretic, avea dreptate, dar, practic, era puţin probabil ca un senior nou să nu aprobe o moştenire de la tată la fiu.

Wulfric interveni:

– Domnule, taxele pe care le-a plătit tata n-au ajuns la cinci lire.

– Trebuie să verificăm registrele.

Răspunsul lui Nate sosi atât de repede, încât Gwenda îşi dădu seama că se aşteptase ca Wulfric să conteste suma. Fata îşi aminti că, de obicei, Nate făcea în aşa fel încât să se ia o pauză tocmai în mijlocul divanului. Din câte putea bănui ea, acest răgaz era menit să le dea părţilor implicate ocazia de a-i oferi mită. Poate-şi închipuia că Wulfric avea ceva bani ascunşi.

Doi juraţi aduseră din sacristie cufărul cu registrele moşiei, în care erau consemnate deciziile divanului de judecată, scrise pe fâşii lungi şi rulate de pergament. Nate ştia să scrie şi să citească – orice vătaf trebuia să aibă câţiva ani de şcoală pentru a ţine registrele seniorului. Începu să caute prin cufăr după registrul cu

pricina.

Gwenda îşi dădea seama că audierea lui Wulfric mergea prost pentru acesta. Vorbele sale simple şi cinstea evidentă nu erau de-ajuns. Nate voia să încaseze cu orice chip taxa cuvenită seniorului. Perkin încerca să manipuleze situaţia în aşa fel încât să pună el mâna pe pământ. Billy Howard voia să-i vadă pe Wulfric învins din pură invidie şi răutate. Iar Wulfric nu avea bani pentru a da mită.

De asemenea, era foarte naiv. Credea că, dacă-şi expunea situaţia, avea să i se facă dreptate. N-avea nici cea mai mică idee cum să gestioneze lucrurile astfel încât balanţa să încline în favoarea lui.

Poate că ea l-ar putea ajuta. Cu un tată ca Joby, ar fi fost cu neputinţă să ajungă la vârsta aceea fără a deprinde câteva trucuri şirete.

În pledoaria sa, Wulfric nu scosese în evidenţă faptul că ar fi fost în interesul celor prezenţi ca el să primească pământurile tatălui său. Aşa că avea să o facă ea în locul lui. Se întoarse către David Johns, aflat lângă ea.

– Pe mine mă surprinde că voi, bărbaţii, nu priviţi lucrurile astea cu mai multă îngrijorare, deschise ea discuţia.

David Johns o privi cu viclenie.

– Da’ unde vrei să ajungi cu asta, fătuco?

– Chiar dacă e vorba despre nişte oameni care au murit pe neaşteptate, se discută totuşi despre o moştenire de la tată la fiu. Dacă-l lăsaţi pe Nate să-şi facă mendrele acum, după aceea totul va putea fi pus la îndoială. O să găsească mereu câte-un motiv să se împotrivească vreunei moşteniri. Nu vă e teamă că o să se amestece şi atunci când o să fie vorba despre drepturile fiilor voştri?

Dintr-odată, David păru îngrijorat.

– S-ar putea să ai dreptate cu asta, măi fată, spuse el şi se întoarse să vorbească cu vecinul aflat de cealaltă parte a sa.

De asemenea, Gwendei i se părea o greşeală ca Wulfric să ceară o decizie finală astăzi. Era mai bine să solicite o hotărâre preliminară, pe care juriul ar fi dat-o cu mai multă uşurinţă. Se duse să stea de vorbă cu Wulfric. Acesta era angajat într-o discuţie în contradictoriu cu Perkin şi cu Annet. Când Gwenda apăru lângă ei, Perkin o fixă cu o privire bănuitoare, iar Annet strâmbă din nas, dar Wulfric se purtă la fel de curtenitor ca întotdeauna.

– Ziua bună, draga mea tovarăşă de călătorie, spuse el. Am auzit că ai plecat din casa tatălui tău.

– Avea de gând să mă vândă.

– Încă o dată?

– De câte ori aş fi reuşit să fug de la cumpărător. Credea c-a găsit găina cu ouăle de aur.

– Şi unde stai acum?

– M-a primit văduva Huberts la ea. Şi am lucrat pentru vătaf, pe pământurile seniorului. Un penny pe zi, din zori până-n seară… lui Nate îi place să-i vadă pe muncitori plecând acasă frânţi de oboseală. Crezi c-o să-ţi dea moştenirea?

Wulfric se strâmbă.

– Nu prea pare dornic.

– O femeie ar putea pune lucrurile în mişcare altfel.

Wulfric păru surprins de cuvintele ei.

– Cum adică?

Annet îi aruncă o privire fioroasă, dar Gwenda refuză să o ia în seamă.

– O femeie n-ar cere să se ia astăzi o hotărâre, mai ales când toată lumea ştie că ea n-o să fie definitivă. N-ar risca un „nu” doar pentru a obţine un „poate”.

Pe faţa lui Wulfric se întipări o expresie gânditoare.

– Şi ce-ar face o femeie acum?

– Ar cere pur şi simplu ca deocamdată să i se permită să lucreze pământul în discuţie. Ar lăsa hotărârea pentru momentul în care va fi numit un senior. Ar şti că în acest răstimp toată lumea s-ar obişnui cu ideea că ea stăpâneşte pământul de fapt, aşa că, atunci când o să apară stăpânul cel nou, aprobarea lui să nu pară decât o formalitate. Şi aşa ar obţine ce vrea fără să le dea celorlalţi ocazia să se împotrivească.

Wulfric nu era sigur.

– Păi…

– Nu e ceea ce vrei, dar e tot ce poţi obţine astăzi. Şi cum să te poată refuza Nate, când nu are pe nimeni altcineva care să adune recolta?

Wulfric încuviinţă din cap. Calcula febril posibilităţile.

– Oamenii o să mă vadă strângând recolta şi-o să se obişnuiască cu ideea. După aceea, le-ar părea nedrept să-mi refuze moştenirea. Şi aş putea să plătesc taxa de moştenire sau cel puţin o parte din ea.

– Oricum, ai fi mult mai aproape de ţelul tău decât eşti acum.

– Mulţumesc. Eşti foarte înţeleaptă.

Îi atinse braţul uşor, după care se întoarse din nou către Annet. Aceasta îi spuse ceva tăios, dar pe un ton scăzut. Tatăl ei părea iritat.

Gwenda se îndepărtă. „Nu-mi spune că sunt înţeleaptă, se revoltă ea în gând. Spune-mi că sunt… cum? Frumoasă? Niciodată. Iubirea vieţii tale? Asta-i Annet. O prietenă adevărată? La naiba cu asta! Şi-atunci ce vreau? De ce sunt atât de disperată să te ajut?”

Nu avea niciun răspuns la toate aceste întrebări.

Îl observă pe David Johns vorbind înfocat cu unul dintre juraţi, Aaron Appletree.

Nate flutura sulul pe care erau însemnate deciziile divanului.

– Tatăl lui Wulfric, Samuel, a plătit 30 de şilingi pentru a-l moşteni pe tatăl său şi o liră pentru a-l moşteni pe unchiu-său.

Un şiling însemna 12 penny. Nu existau monede pentru şilingi, dar oamenii îşi calculau totuşi banii în acest etalon. 20 de şilingi însemnau o liră. Suma pe care o anunţase Nate era exact jumătate din cât declarase la început.

David Johns luă cuvântul:

– Pământurile tatălui ar trebui să-i rămână fiului, zise el. Nu vrem să-i lăsăm noului stăpân, indiferent cine-o să fie, impresia că poate numi moştenitori după bunul plac.

Din mulţimea de săteni se auzi un murmur de aprobare.

Wulfric făcu un pas înainte.

– Vătafe, ştiu bine că nu poţi lua o hotărâre definitivă astăzi şi eu sunt de acord să aştept până ce va fi numit noul senior al satului. Nu cer decât să mi se permită să lucrez pământul tatei. O să adun recolta, jur! Dacă nu reuşesc, dumneata nu ai nimic de pierdut. Dacă totuşi o să izbândesc, oricum nu-mi promiţi nimic. Când o să vină noul stăpân, o să implor mila lui.

Nate părea încolţit. Gwenda era sigură că sperase să găsească o cale de a face nişte bani de pe urma acestei situaţii. Poate că aşteptase mită de la Perkin, viitorul socru al lui Wulfric. Urmări cu atenţie chipul lui Nate în timp ce acesta încerca să-i găsească nod în papură lui Wulfric. Câţiva săteni începură să şuşotească, iar vătaful îşi dădu seama că nu era în avantajul lui să se arate şovăitor.

– Foarte bine, făcu el pe un ton binevoitor, care nu era totuşi prea convingător. Juriul ce are de spus?

Aaron Appletree se consultă rapid cu ceilalţi juraţi, după care

luă cuvântul:

– Cererea lui Wulfric e modestă şi rezonabilă. Ar trebui să se ocupe de pământurile tatălui său până ce va fi numit următorul senior al satului nostru.

Gwenda răsuflă uşurată.

Nate spuse:

– Mulţumesc, stimaţi juraţi.

Divanul fu suspendat, iar oamenii porniră spre casele lor, pentru masa de prânz. Cei mai mulţi săteni îşi permiteau să mănânce carne o dată pe săptămână şi de obicei alegeau să o facă duminica. Chiar şi Joby şi Ethna reuşeau de multe ori să pună pe masă câte o tocană de veveriţă sau de hârciog, iar în această perioadă a anului se găseau destui iepuri care să pice în capcanele sătenilor. Văduva Huberts avea un gât de oaie într-o oală care bolborosea pe foc.

La ieşirea din biserică, privirea Gwendei o întâlni pe cea a lui Wulfric.

– Bravo, îi spuse ea în timp ce-şi croiau drum prin mulţime. N-a putut să te refuze, deşi mi se pare că tare ar fi vrut.

– A fost ideea ta, îi răspunse el admirativ. Ai ştiut exact ce trebuia să spun. Nici nu ştiu cum să-ţi mulţumesc.

Gwenda rezistă ispitei de a-i spune cum. Porniră să traverseze cimitirul, iar fata îl întrebă:

– Cum o să te descurci cu recolta?

– Nu ştiu.

– Ce-ar fi să mă iei să lucrez pentru tine?

– N-am niciun ban.

– Nu-mi pasă, lucrez pe mâncare.

Wulfric se opri la poartă, se întoarse către ea şi-i aruncă o privire inocentă.

– Nu, Gwenda. Nu cred c-ar fi un lucru bun. Lui Annet nu i-ar plăcea şi, sincer să fiu, ar avea dreptate.

Gwenda roşi. Nu exista nicio îndoială privind sensul vorbelor lui. Dacă ar fi respins-o pentru că nu era bună de muncă sau aşa ceva, n-ar mai fi fost nevoie de privirea aceea directă, nici de menţionarea numelui logodnicei. Îşi dădu seama, plină de ciudă, că Wulfric ştia că era îndrăgostită de el şi îi refuza oferta de ajutor pentru că nu voia să-i încurajeze pasiunea lipsită de orice speranţă.

– Bine, răspunse ea în şoaptă, coborându-şi privirea în pământ. Cum zici tu.

Wulfric îi zâmbi prietenos.

– Dar îţi mulţumesc pentru că te-ai oferit.

Gwenda nu-i răspunse şi, după o clipă, băiatul se întoarse şi se îndepărtă.

19

Gwenda se trezi înainte să se crape de ziuă.

Dormea pe paiele de pe podeaua casei văduvei Huberts. Cumva, mintea ei ştia şi-n somn cât era ora şi o trezea chiar înainte de mijirea zorilor. Văduva, care dormea lângă ea, nu schiţă nicio mişcare când Gwenda dădu la o parte pătura şi se ridică. Bâjbâind prin întuneric, fata deschise uşa din spate şi ieşi în curte. Skip o urmă, scuturându-se.

Gwenda rămase nemişcată câteva clipe. Se simţea o adiere plăcută, ca mai întotdeauna în Wigleigh. Noaptea nu era tocmai întunecată, aşa că putea distinge tot felul de forme vagi: coteţul de raţe, latrina, părul din grădină. Nu putea să vadă casa învecinată, care era cea a lui Wulfric, dar auzea mârâitul gros al câinelui său, legat în apropierea unui mic ţarc de oi, aşa că rosti câteva cuvinte pe un ton şoptit, astfel încât dulăul să-i recunoască glasul şi să se liniştească.

Era un moment de pace profundă... dar, în ultima vreme, zilele ei cuprindeau chiar prea multe asemenea momente. Toată viaţa trăise într-o casă mică, alături de copii şi de bebeluşi care mai mereu cereau de mâncare, plângeau pentru că se loviseră, strigau să reclame o nedreptate sau ţipau din cauza unei furii neajutorate, specifice copilăriei. N-ar fi crezut niciodată că o să i se facă dor de atmosfera aceea. Dar iată că i se făcuse acum că locuia cu o văduvă liniştită, care vorbea cu amabilitate, însă căreia îi plăcea la fel de mult şi tăcerea. Câteodată, Gwenda tânjea după plânsetul unui copil, numai pentru a avea ocazia de a-l ridica pe micuţ în braţe şi a-l linişti.

Găsi găleata veche de lemn pe care văduva o ţinea în curte, se spălă pe faţă şi pe mâini, după care se întoarse înăuntru. Dibui masa pe întuneric, deschise cutia cu pâine veche de o săptămână şi-şi tăie o felie groasă. Apoi plecă, muşcând din pâine din mers.

Satul era cufundat în tăcere: ea era prima care se trezise. Ţăranii lucrau de la răsărit până la apus şi, în perioada aceea a

anului, asta însemna un număr istovitor de ore. Preţuiau fiecare clipită de odihnă. Numai că Gwenda se folosea şi de intervalul dintre ivirea zorilor şi răsărit, şi de cel dintre amurg şi sfârşitul zilei.

Zorii apărură pe când ea lăsa casele din sat în urmă şi pornea peste câmp. Wigleigh avea trei ogoare mari: Hundredacre, Brookfield şi Longfield. Pe fiecare dintre ele erau cultivate plante diferite, în cicluri de câte trei ani. În primul an se semăna grâu şi secară – cele mai valoroase cereale –, apoi urmau culturi mai puţin profitabile, cum ar fi orzul, ovăzul, mazărea şi fasolea, iar în al treilea an, câmpul respectiv era lăsat pârloagă. Anul acesta, pe Hundredacre era grâu şi secară, pe Brookfield erau diferite culturi de anul al doilea, iar Longfield fusese lăsat necultivat. Fiecare ogor era împărţit în fâşii de câte 40 de ari, iar parcela fiecărui şerb era alcătuită dintr-un număr de fâşii aflate pe toate cele trei mari câmpuri.

Gwenda se îndreptă spre Hundredacre şi începu să smulgă buruienile de pe una dintre bucăţile de pământ ale lui Wulfric, înlăturând plantele nou-apărute de ştevie creaţă, gălbenele şi pălămidă de printre tulpinile de grâu. Se simţea fericită lucrându-i pământul, ajutându-l, indiferent dacă el ştia sau nu ce făcea ea. Ori de câte ori se apleca, îl scutea pe el de acest efort; de fiecare dată când smulgea câte o buruiană, îi sporea puţin recolta. Era ca şi cum i-ar fi făcut nenumărate daruri mărunte. În timp ce muncea se gândea la el şi-i vedea cu ochii minţii chipul luminat de zâmbet ori îi auzea vocea – glasul acela gros de bărbat, dar însufleţit de entuziasmul unui băietan. Atingea spicele verzi ale grâului lui şi-şi închipuia că-i mângâie părul.

Plivi până la răsărit, după care trecu pe pământurile domeniale – cele ale seniorului, cultivate de pălmaşii tocmiţi de vătaf – şi începu să muncească. Deşi sir Stephen era mort, culturile sale tot trebuiau îngrijite, iar succesorul lui avea să ceară probabil o socoteală clară a câştigurilor de pe urma recoltării. La apus, după ce-şi va fi câştigat pâinea pe ziua respectivă, Gwenda trecea pe altă bucată de pământ a lui Wulfric şi muncea în continuare până la lăsarea întunericului – ba chiar mai mult, dacă luna dădea suficientă lumină.

Nu-i spusese nimic despre asta lui Wulfric. Dar, într-un sat cu doar 200 de locuitori, puţine lucruri rămâneau mult timp secrete. Văduva Hubert o întrebase, cu o curiozitate blândă şi potolită, ce spera să obţină.

– O să se însoare cu fata lui Perkin, ştii şi tu… n-ai cum să-l întorci.

– Eu nu vreau decât să reuşească în ce şi-a propus, îi răspunsese Gwenda. Pentru că merită. E un om cinstit, cu o inimă bună şi e dispus să muncească până o cădea lat. Vreau să fie fericit, chiar dacă se însoară cu căţeaua aia.

Astăzi, lucrătorii domeniali erau pe Brookfield, culegând mazărea şi fasolea văratică de pe pământurile seniorului, iar Wulfric era în apropiere, ocupat cu săparea unui şanţ de scurgere: după ploile abundente de la începutul lui iunie, pământul devenise mlăştinos. Gwenda îl privea cum muncea, doar în pantaloni şi cizme, cu spatele lui lat aplecându-se ritmic peste cazma. Se mişca fără încetare, ca o roată de moară acţionată de forţa unui curent. Doar sudoarea care-i strălucea pe piele îi trăda efortul. La amiază fu vizitat de Annet, frumoasă şi gătită, cu o panglică verde în păr, care-i aduse o carafă cu bere şi nişte pâine cu brânză înfăşurate în pânză de sac.

Vătaful sună dintr-un clopoţel, iar muncitorii se opriră din lucru şi se retraseră către şirul de copaci de la capătul nordic al ogorului. Nate le împărţi cidru, pâine şi ceapă – mâncarea era inclusă în plata zilnică. Gwenda se aşeză pe pământ, cu spatele sprijinit de trunchiul unui carpen şi cu privirile aţintite asupra lui Wulfric şi Annet, cu fascinaţia cu care un condamnat îi urmăreşte pe dulgheri în timp ce-i construiesc spânzurătoarea.

La început, Annet se purtă cu cochetăria ei obişnuită, privindu-l pe Wulfric cu capul înclinat, clipind languros, lovindu-l în joacă drept „pedeapsă” pentru ceva ce spusese, după care deveni serioasă, vorbindu-i insistent, în timp ce el părea să-şi declare sus şi tare nevinovăţia.

Gwenda bănuia că Annet aflase că ea lucra pe pământurile lui Wulfric dimineţile şi serile. Într-un final, Annet plecă, având un aer irascibil, iar Wulfric îşi termină prânzul într-o singurătate îngândurată.

După ce mâncară, muncitorii folosiră cât le mai rămăsese din ora de pauză pentru a se odihni. Cei mai în vârstă se întinseră pe pământ şi aţipiră, pe când tinerii prinseră a flecări între ei. Wulfric veni la Gwenda şi se ghemui lângă ea.

– Îmi plivești pământurile, deschise el discuţia.

Gwenda n-avea nicio intenţie să-şi ceară scuze.

– Presupun că te-a certat Annet.

– Nu vrea să munceşti pentru mine.

– Şi ce-ar vrea acum să fac, să bag buruienile înapoi în pământ?

Wulfric aruncă o privire în jur şi coborî tonul, deşi toată lumea putea bănui ce-şi spuneau cei doi.

– Ştiu că ai intenţii bune şi-ţi sunt recunoscător, dar apar probleme.

Gwendei îi plăcea să-l aibă atât de aproape. Trupul lui mirosea a pământ şi a sudoare.

– Ai nevoie de ajutor, spuse ea. Iar Annet nu prea ţi-e de mare folos.

– Te rog să n-o vorbeşti de rău. De fapt, cel mai bine ar fi să n-o aduci deloc în discuţie.

– De acord, dar tu n-ai cum să aduni recolta de unul singur.

Wulfric oftă.

– Ah, de-ar da soarele odată!

Rostind aceste cuvinte, îşi ridică involuntar privirea spre cer, cu reflexul specific ţăranilor. Bolta era acoperită pe de-a-ntregul de nori grei. Culturilor nu le pria deloc vremea aceea umedă şi răcoroasă.

– Lasă-mă să lucrez pentru tine, îl imploră Gwenda. Spune-i lui Annet că ai nevoie de ajutorul meu. Se presupune că bărbatul e stăpân peste nevastă, şi nu invers.

– O să mă gândesc, răspunse el.

Dar a doua zi angajă un muncitor.

Acesta era un călător care îşi făcu apariţia în sat pe la sfârşitul după amiezii. În lumina cenuşie a amurgului, sătenii se adunară în jurul lui ca să-i audă povestea. Se numea Gram şi venea din Salisbury. Susţinea că nevasta şi copiii îi muriseră când îi arsese casa. Se îndrepta spre Kingsbridge, unde spera să capete de lucru, poate la stăreţie. Fratele lui era călugăr acolo.

Gwenda spuse:

– Probabil că-l cunosc. Şi fratele meu Philemon lucrează la stăreţie de ani buni. Cum îl cheamă pe fratele tău?

– John. Erau doi călugări cu numele acesta, dar, înainte ca Gwenda să poată întreba care din ei era fratele lui Gram, acesta continuă: Când am pornit la drum, aveam ceva bani să-mi cumpăr de mâncare. Dar am fost jefuit de nelegiuiţi, iar acum nu mai am nimic.

Vorbele acestea stârniră un val de compătimire printre ţărani. Wulfric îl invită să doarmă în casa lui. A doua zi, sâmbătă, începură să lucreze împreună, iar străinul pretinse drept răsplată

masă, găzduire şi o parte din recoltă.

Gram trudi toată ziua de sâmbătă. Wulfric îşi ara pârloaga din Longfield ca să distrugă ciulinii. Era o muncă la care era nevoie de două perechi de braţe: Gram conducea calul, lovindu-l cu biciul când încetinea, iar Wulfric ţinea coarnele plugului. Duminică se odihniră.

Tot duminică, la biserică, Gwenda izbucni în lacrimi când îi văzu pe Cath, Joanie şi Eric. Nu-şi dăduse seama cât de dor îi era de ei. După slujbă, maică-sa îi vorbi cu asprime:

– Îţi sângerezi inima pentru Wulfric. Dacă-i pliveşti ogoarele nu înseamnă că o să-l faci să te iubească. Nu vezi că e căzut în cap după Annet aia care nu-i bună de nimic?

– Ştiu, răspunse Gwenda. Dar vreau să-l ajut oricum.

– Ar trebui să pleci din sat. Nu e nimic pentru tine aici.

Gwenda ştia că mama ei avea dreptate.

– Aşa o să fac, spuse ea. O să plec a doua zi după nunta lor.

Mami coborî tonul:

– Dacă tot vrei neapărat să rămâi, fii cu ochii-n patru după taică-tău. N-a renunţat la ideea de a face rost de alţi 12 şilingi.

– Ce vrei să spui? întrebă Gwenda.

Mami se mulţumi să clatine din cap cu obidă.

– Acum nu mai poate să mă vândă, rosti fata. Nu mai stau în casa lui. Nu-mi mai dă de mâncare şi nici nu-mi asigură acoperiş deasupra capului. Lucrez pentru seniorul satului. Nu mai sunt la cheremul lui.

– Tu fii atentă, insistă mami, refuzând să dea mai multe detalii.

Când ieşiră din biserică, nou-venitul, Gram, se băgă în vorbă cu Gwenda, punându-i întrebări despre ea şi propunându-i să facă o plimbare împreună după prânz. Gwenda ghici la ce se referea el când spunea „plimbare” şi îl refuză categoric, dar mai târziu îl văzu cu Joanna, fata lui David Johns, o zgâtie bălaie de numai 15 ani şi suficient de naivă încât să se lase păcălită de linguşirile unui nomad.

Luni, Gwenda smulgea buruienile din grâul lui Wulfric de pe Hundredacre, în semiobscuritatea de dinaintea răsăritului, când îl văzu pe Wulfric venind în goană spre ea. Chipul lui era negru de furie.

Fata îi sfidase dorinţa exprimată, lucrând în continuare pe ogoarele lui dimineaţa şi seara, şi se părea că împinsese lucrurile prea departe. Ce-avea să facă – avea să o bată? După felul în

care îl provocase, putea să fie violent cu ea fără să se teamă de vreo pedeapsă – oamenii aveau să spună că ea şi-o căutase cu lumânarea şi, acum că plecase din casa alor ei, oricum nu avea pe nimeni care să-i ţină partea şi să-i sară în apărare. Era speriată. Wulfric îi spărsese nasul lui Ralph Fitzgerald; ştia aşadar foarte bine de ce era în stare.

Apoi îşi spuse să lase prostiile deoparte. Deşi Wulfric fusese implicat în multe bătăi, n-auzise niciodată să fi lovit o femeie sau un copil. Oricum, furia lui o făcea să tremure.

Dar nu era vorba despre nimic de genul acesta. De îndată ce Wulfric ajunse suficient de aproape încât să se facă auzit, strigă:

– L-ai văzut pe Gram?

– Nu, de ce?

Ajunse mai aproape şi se opri, gâfâind.

– De când eşti aici?

– M-am trezit înainte să se crape de ziuă.

Umerii lui Wulfric se lăsară.

– Înseamnă că, dacă a trecut pe-aici, a ajuns deja prea departe ca să-l mai prind din urmă.

– Ce s-a întâmplat?

– A dispărut… şi calul meu cu el.

Aşa se explica furia lui Wulfric. Un cal reprezenta un bun de preţ – numai ţăranii mai înstăriţi, ca tatăl lui Wulfric, îşi puteau permite să cumpere unul. Gwenda îşi aminti cât de repede schimbase Gram subiectul când ea spusese că era posibil să-l cunoască pe fratele lui. Cu siguranţă nu avea niciun frate la stăreţie şi nici nu-şi pierduse nevasta şi copiii într-un incendiu. Era un mincinos care se băgase pe sub pielea sătenilor cu intenţia de a fura de la ei.

– Ce proşti am fost să-i credem povestea, oftă ea.

– Iar eu cel mai mare dintre toţi, să-l primesc în casa mea, rosti Wulfric cu amărăciune. A stat atât cât trebuie pentru ca animalele să ajungă să-l cunoască şi calul să vrea să plece cu el. Nici câinele n-a lătrat când a ieşit din curte.

Inima Gwendei era plină de compasiune pentru Wulfric, care-şi pierduse calul tocmai când avea cea mai mare nevoie de el.

– Nu cred c-a venit încoace, spuse ea gânditoare. N-avea cum să plece înaintea mea… era prea întuneric. Iar dacă ar fi venit după mine, l-aş fi văzut. Prin sat nu trecea decât un singur drum, iar acesta se termina la conac. Dar erau numeroase cărări care duceau peste câmpuri. Probabil c-a luat-o pe poteca dintre

Brookfield şi Longfield – pe-acolo se ajunge cel mai repede în pădure.

– Calul n-are cum să meargă prea repede prin codru. Poate-am să reuşesc totuşi să-l prind din urmă.

Wulfric se răsuci pe călcâie şi o luă din nou la goană.

– Noroc, strigă Gwenda în urma lui, iar el îşi flutură mâna, în semn că o auzise, dar nu-şi mai întoarse capul.

Cu toate acestea, norocul nu fu de partea lui.

După-amiaza târziu, pe când Gwenda căra un sac cu mazăre de la Brookfield la hambarul seniorului, trecu pe lângă Longfield şi îl văzu din nou pe Wulfric. Acesta îşi săpa terenul lăsat pârloagă cu o cazma. În mod evident, nu-l prinsese din urmă pe Gram şi nici nu-şi recuperase calul.

Fata lăsă sacul jos şi traversă câmpul ca să-i vorbească.

– N-ai cum să reuşeşti, îi spuse ea. Ai 12 hectare aici şi n-ai arat decât... hmm, patru? Niciun om nu e în stare să sape opt hectare.

Wulfric nu se uită în ochii ei. Îşi vedea de săpat, cu chipul împietrit într-o expresie hotărâtă.

– N-am cum să ar cu plugul, replică el. Nu mai am cal.

– Pune-te pe tine în jug, îi sugeră ea. Eşti puternic şi nu trebuie să ari adânc – nu trebuie decât să distrugi ciulinii.

– N-am pe nimeni care să ţină plugul drept.

– Ba ai.

Wulfric o fixă întrebător.

– O să-l ţin eu, rosti ea.

El dădu din cap, în semn de refuz. Gwenda continuă:

– Ascultă-mă, ţi-ai pierdut familia şi acum ai rămas şi fără cal. Nu te poţi descurca de unul singur. Nu ai de ales. Trebuie să mă laşi să te ajut.

El îşi întoarse privirea peste câmpuri, spre sat, iar Gwenda îşi dădu seama că se gândea la Annet.

– Eu o să fiu gata de treabă mâine-dimineaţă, adăugă Gwenda.

Privirea lui o învălui dintr-odată. Chipul îi trăda emoţiile care-l încercau.

Era sfâşiat de lupta dintre dragostea de pământ şi dorinţa de a-i face pe plac lui Annet.

– O să-ţi bat la uşă, zise Gwenda. O să arăm restul împreună.

Se întoarse şi plecă, după care se opri şi aruncă o privire în urmă.

Wulfric nu spuse „da”.
Dar nici „nu”.

Arară două zile, după care făcură fânul şi culeseră legumele de primăvară.

Acum că Gwenda nu mai câştiga bani ca să-şi plătească masa şi găzduirea la văduva Huberts, avea nevoie de altă locuinţă, aşa că se mută în şopronul lui Wulfric. Îi expuse motivele, iar el nu se opuse.

După prima zi, Annet încetă să-i mai aducă mâncare lui Wulfric la amiază, aşa că Gwenda ajunse să pregătească ea însăşi o traistă cu merinde pentru amândoi: pâine, o carafă cu bere, ouă fierte sau şuncă rece, ceapă verde sau sfeclă. Încă o dată, Wulfric acceptă schimbarea fără să comenteze.

Gwenda mai avea şi acum filtrul de dragoste. Purta vasul mic din ceramică la gât, într-un săculeţ de piele. Acesta stătea atârnat chiar între sânii ei, ascuns. Ar fi putut să i-l toarne oricând în bere, dar n-ar fi putut să profite de efectele poţiunii pe câmp, în toiul zilei.

În fiecare seară, Wulfric se ducea acasă la Perkin şi lua cina cu Annet şi familia ei, aşa că Gwenda rămânea singură în bucătăria lui. La întoarcere, Wulfric era adesea mohorât, dar nu-i spunea nimic; Gwenda presupunea că cel mai probabil, băiatul trebuise să ţină piept din nou criticilor lui Annet. Se ducea la culcare fără să mai mănânce sau să bea ceva, aşa că Gwenda n-aven cum să-i strecoare filtrul de dragoste.

În sâmbăta de după fuga lui Gram, Gwenda îşi pregăti la cină o fiertură de verdeţuri cu carne sărată de porc. Cămara lui Wulfric era ticsită cu mâncare pentru patru adulţi, aşa că avea de unde alege. Deşi intraseră în luna iulie, seara era răcoroasă. După ce mâncă, Gwenda puse încă un buştean pe foc şi rămase nemişcată, privind cum se aprindea şi gândindu-se la viaţa simplă şi previzibilă pe care o dusese până în urmă cu câteva săptămâni, şi minunându-se de modul în care viaţa aceea dispăruse într-o clipită, odată cu podul din Kingsbridge.

Tresări când uşa de la bucătărie se deschise, închipuindu-şi că Wulfric se întorsese mai devreme. De obicei, se retrăgea în şopron de îndată ce venea el, dar îi făceau plăcere cele câteva cuvinte prieteneşti pe care le schimbau înainte de culcare. Îşi ridică privirea entuziasmată, aşteptându-se să-i vadă chipul frumos, dar avu parte de o surpriză neplăcută.

Nu era Wulfric, ci tatăl ei. Acesta era însoţit de un străin cu înfăţişarea aspră.

Sări în picioare, înfricoşată.

– Ce vreţi?

Skip începu să latre duşmănos, dar se retrase curând, temător.

Joby spuse:

– Ei, fătucă, nu tre’ să-ţi fie frică acum, doar sunt taică-tu.

Disperată, Gwenda îşi aminti avertismentul vag pe care mama ei i-l adresase la biserică.

– El cine e? întrebă ea, arătând către bărbatul străin.

– E Jonah din Abingdon, negustor de piei.

Privindu-l, Gwenda îşi dădu seama, cu un fior sinistru, că Jonah o fi fost cândva negustor şi poate că era originar din Abingdon, dar acum avea cizmele tocite, hainele murdare, iar părul încâlcit şi barba dezordonată stăteau mărturie că nu mai trecuse de ani buni pe la vreun bărbier de oraş.

Arătându-se mai curajoasă decât se simţea, Gwenda strigă:

– Plecaţi de lângă mine!

– Ţi-am zis io că e drăcoasă, îi spuse Joby lui Jonah. Da’ e fată bună şi puternică.

Jonah vorbi şi el:

– Nicio grijă! Îşi linse buzele în timp ce-o cerceta pe Gwenda, iar ea îşi dori să fi avut şi altceva pe ea în afară de rochia subţire de lână pe care o purta. Am mai înfrânt io cerbicia câtorva la viaţa mea, adăugă el.

Gwenda nu mai avea nicio îndoială că tatăl ei îşi transformase ameninţarea în realitate şi o vânduse din nou. Crezuse că, plecând din casa lui, va fi în siguranţă. Sătenii n-ar fi permis răpirea unei fete care lucra pentru unul de-ai lor. Dar afară era întuneric şi era posibil să fie dusă departe înainte ca cineva să-şi dea seama ce se întâmplase.

N-avea cine să o ajute.

Dar chiar şi aşa nu intenţiona să se lase luată fără să lupte.

Aruncă o privire disperată în jur, căutând orice obiect care să poată fi folosit ca armă. Buşteanul pe care-l pusese pe foc în urmă cu câteva minute ardea puternic la un capăt, dar avea aproape jumătate de metru, iar celălalt capăt ieşea îmbietor din vatră. Se aplecă repede şi îl înşfăcă.

– Acu’, zău, nu-i nevoie de d-astea, spuse Joby. Doar nu vrei să-l loveşti pe tăicuţu’ tău bătrân, nu?

Făcu un pas spre ea.

În momentul acela, Gwenda fu inundată de un val de furie. Cum îndrăznea să se numească „tăicuţul ei bătrân”, când încerca să o vândă? Dintr-odată, simţi nevoia să-l lovească. Făcu un salt către el, ţipând întărâtată şi împingând buşteanul aprins înspre faţa lui.

Joby sări înapoi, dar ea porni după el, înnebunită de furie. Skip lătra şi el frenetic. Joby îşi ridică braţul ca să se apere, încercând să respingă buşteanul, dar şi fata avea ceva putere. Mişcarea agitată a braţelor lui nu reuşi s-o oprească pe Gwenda, care îi vârî capătul incandescent al lemnului în faţă. Când jarul îi atinse pielea de pe obraz, Joby scoase un urlet de durere. Barba lui murdară luă foc, iar în încăpere se răspândi un miros îngreţoşător de carne friptă.

Apoi Gwenda fu înşfăcată din spate. Braţele lui Jonah o cuprinseră, imobilizând-o. Scăpă lemnul aprins din mână.

Imediat, din paiele de pe podea se înălţară flăcări iuţi. Îngrozit de foc, Skip ieşi în fugă din casă. Gwenda prinse a se zbate înnebunită în strânsoarea lui Jonah, împingându-se într-o parte şi într-alta, dar bărbatul era surprinzător de puternic. O ridică în braţe.

În cadrul uşii se ivi o siluetă înaltă. Gwenda nu-i zări decât conturul, după care respectivul dispăru. Brusc, îşi dădu seama că fusese aruncată pe jos. O clipă, rămase năucită. Când îşi veni în fire, Jonah stătea în genunchi peste ea şi-i lega mâinile cu o funie.

Silueta aceea înaltă îşi făcu din nou apariţia, iar Gwenda îl recunoscu pe Wulfric. De data aceasta, văzu că avea în mână o găleată mare din lemn de stejar. Cu o mişcare rapidă, goli găleata peste paiele care ardeau, stingând flăcările. Apoi apucă vasul altfel, îl balansă în aer şi-l izbi puternic pe Jonah, chiar în moalele capului.

Gwenda simţi cum strânsoarea bărbatului slăbeşte. Îşi încordă încheieturile şi frânghia începu să se desfacă. Wulfric balansă din nou găleata şi-l mai lovi o dată pe Jonah, şi mai tare. Ochii acestuia se închiseră, iar trupul i se lăsă moale pe paiele de pe podea.

Joby stinse flăcările care-i devorau barba înăbuşindu-le cu mânecile, după care se lăsă în genunchi, gemând de durere.

Wulfric ridică trupul inconştient al lui Jonah de gulerul tunicii.

– Cine, Doamne iartă-mă, e ăsta?

– Îl cheamă Jonah. Tata a vrut să mă vândă lui.

Wulfric îl ridică pe bărbat de cingătoare, îl duse până la uşă, după care îl aruncă în drum.

Joby gemu:

– Ajută-mă, am faţa pârlită.

– Să te ajut? strigă Wulfric. Mi-ai dat foc la casă, ai atacat-o pe femeia care munceşte la mine şi vrei să te ajut? Pleacă de-aici!

Joby se ridică, gemând înduioşător, şi porni clătinându-se către uşa din faţă. Gwenda îşi cercetă sufletul şi nu găsi în el nici urmă de compasiune. Puţina dragoste pe care i-o purtase se stinsese definitiv în seara aceasta. Privindu-l cum se îndepărtează, îşi dădu seama că spera să nu mai aibă nimic de-a face cu el vreodată.

Perkin apăru în cadrul uşii din spate cu o făclie.

– Ce s-a întâmplat? întrebă el. Mi s-a părut că aud ţipete.

Gwenda o văzu pe Annet după umărul lui.

Wulfric îi răspunse:

– Joby a venit încoace cu alt netrebnic. Au încercat să o răpească pe Gwenda.

Perkin îşi drese glasul.

– Se pare că te-ai descurcat tu.

– Fără probleme.

Wulfric îşi dădu seama că încă mai ţinea găleata în mână şi se grăbi să o pună jos.

Annet întrebă:

– Ai păţit ceva?

– Chiar nimic.

– Ai nevoie de ceva?

– Nu vreau decât să mă culc.

Perkin şi Annet înţeleseră aluzia şi plecară. Se părea că nimeni altcineva nu auzise gălăgia produsă. Wulfric închise uşile.

La lumina focului, îşi aţinti privirea asupra Gwendei.

– Cum te simţi?

– Tremur toată.

Se aşeză pe bancă şi-şi sprijini coatele pe masa de bucătărie.

Wulfric se duse la dulap.

– Bea un pic de vin ca să-ţi revii.

Scoase un butoiaş, îl aşeză pe masă şi luă două căni de pe raft.

Dintr-odată, Gwenda deveni foarte atentă. Oare asta era şansa ei? Încercă să-şi adune gândurile. Trebuia să acţioneze

repede.

Wulfric turnă vin în căni, după care puse butoiul înapoi în dulap.

Gwenda nu avu la dispoziţie decât o secundă sau două. Cât timp el rămase întors cu spatele, fata băgă mâna în sân şi scoase săculeţul pe care-l purta la gât, legat cu un şnur de piele. Cu degetele tremurânde, apucă micul vas de ceramică, îi îndepărtă dopul şi goli conţinutul în cana lui Wulfric.

Tânărul se întoarse tocmai când ea îşi îndesa săculeţul înapoi în sân. Văzând că el o privea, îşi pipăi gulerul, ca şi cum n-ar fi făcut altceva decât să-şi aranjeze ţinuta. Fără să bănuiască nimic, Wulfric se aşeză la masă, în faţa ei.

Gwenda îşi ridică vasul cu vin, închinând:

– M-ai salvat, spuse ea. Mulţumesc.

– Îţi tremură mâna, observă el. Ai tras o sperietură zdravănă.

Băură amândoi. Gwenda se întreba în cât timp filtrul avea să-şi facă efectul.

Wulfric continuă:

– Tu m-ai salvat pe mine, ajutându-mă la câmp. Mulţumesc.

Luară încă o înghiţitură.

– Nici nu ştiu ce e mai rău, spuse Gwenda. Să ai un tată ca al meu sau să păţeşti ca tine şi să rămâi fără tată.

– Îmi pare rău pentru tine, făcu Wulfric gânditor. Cel puţin eu am amintiri frumoase despre părinţii mei. Îşi goli cana. De obicei nu beau vin – nu-mi place starea de moliciune pe care ţi-o dă însă ăsta e minunat.

Gwenda îl cerceta cu atenţie. Mattie Înţeleapta îi spusese că avea să capete o dispoziţie drăgăstoasă. Încerca aşadar să descopere indiciile unei astfel de stări. Nu trecu mult şi Wulfric începu să o fixeze cu privirea, de parcă atunci ar fi văzut-o pentru prima oară. După un timp, îi spuse:

– Ştii, ai o faţă tare drăguţă. Trăsăturile tale au multă blândeţe în ele.

Acum se presupunea că avea să-şi folosească farmecele feminine pentru a-l seduce. Dar, îşi dădu ea seama panicată, n-avea deloc experienţă în această privinţă. Femeilor ca Annet cochetăria le venea firesc. Şi totuşi, când se gândea la lucrurile pe care le făcea Annet – zâmbetele aparent sfioase, cum se juca cu şuviţele care-i atingeau faţa, cum flutura din gene nici măcar nu era tentată să le încerce. Pur şi simplu s-ar fi simţit ridicolă.

– Eşti bun să spui asta, murmură ea, folosind vorbele pentru a

câştiga timp. Dar trăsăturile tale au altceva în ele.

– Ce?

– Putere. Puterea aceea care vine nu neapărat din muşchi tari, ci din hotărâre.

– Mă simt puternic în seara asta. Zâmbi larg. Tu ziceai că niciun om nu e în stare să sape 12 hectare de ogor… dar acum mă simt de parcă aş putea.

Gwenda îşi puse mâna peste a lui.

– Bucură-te de odihnă, făcu ea. Avem timp destul şi pentru săpat.

Wulfric se uită la palma ei mică aşezată peste mâna lui mare.

– Ce diferită e pielea ta de a mea, spuse el, ca şi cum ar fi făcut o descoperire extraordinară. Uite: a ta e maronie, a mea e roz.

– Altă culoare a pielii, a părului, a ochilor. Stau şi mă gândesc… cum ar arăta copiii noştri?

Gândul acesta îl făcu pe Wulfric să zâmbească. Apoi expresia lui se schimbă pe măsură ce-şi dădea seama că ceva nu era în regulă cu ceea ce spusese ea.

Dintr-odată, chipul îi deveni sever. Dacă Gwendei nu i-ar fi păsat atât de mult de sentimentele lui pentru ea, schimbarea i-ar fi părut de-a dreptul comică. Pe un ton solemn, Wulfric rosti:

– Noi n-o să avem niciodată copii împreună.

Îşi retrase mâna.

– Hai să nu ne gândim la asta, spuse ea disperată.

– Nu-ţi doreşti câteodată…

Glasul lui se stinse.

– Ce?

– Nu-ţi doreşti niciodată ca lumea să fie altfel decât este?

Gwenda se ridică, ocoli masa şi se aşeză lângă el.

– Atunci schimbă lumea, şopti ea. Suntem singuri şi e noapte. Poţi să faci orice vrei. Se uită drept în ochii lui. Orice.

El o fixa stăruitor. Gwenda văzu dorinţa întipărită pe chipul lui şi îşi dădu seama, cu un fior victorios, că tânjea după ea. Fusese nevoie de o poţiune de dragoste pentru a scoate dorinţa aceasta la suprafaţă, dar era cu siguranţă autentică. În clipa aceea, Wulfric nu-şi dorea nimic mai mult pe lume decât să facă dragoste cu ea.

Şi totuşi, nu schiţa nicio mişcare.

Gwenda îi luă mâna într-a sa. El nu se împotrivi când ea o ridică spre buze. Îi privi câteva clipe degetele mari şi aspre, după

care îi lipi palma de gura ei. O sărută, apoi o linse cu vârful limbii şi, în cele din urmă, i-o puse peste un sân.

Palma lui se închise peste el, făcându-l să pară foarte mic. Gura lui se deschise aproape insesizabil, iar ea descoperi că respira greu. Gwenda îşi lăsă capul un pic pe spate, gata să fie sărutată, dar el nu făcu nimic.

Se ridică, îşi trase repede rochia peste cap şi o aruncă pe jos. Rămase goală în faţa lui, cu trupul luminat fugar de focul din vatră. Wulfric se uita la ea, cu ochii mari şi gura căscată, ca şi cum ar fi fost martor la un miracol.

Gwenda îi luă din nou mâna. De data aceasta, o făcu să atingă locul moale dintre coapsele ei. Palma lui acoperi triunghiul de păr de acolo. Era atât de udă, încât degetul lui alunecă înăuntrul ei, iar ea scoase un geamăt involuntar de plăcere.

Însă nimic din toate acestea nu se petrecu din propria lui voinţă, iar fata înţelese că era paralizat de nehotărâre. O dorea, dar nu o uitase pe Annet. Gwenda putea să-l manevreze ca pe o marionetă toată noaptea, să profite chiar de trupul lui inert, dar asta n-ar fi schimbat lucrurile. Avea nevoie ca el să preia iniţiativa.

Gwenda se aplecă înainte, ţinându-i în continuare palma lipită de pubisul ei.

– Sărută-mă, îi spuse. Îşi apropie chipul şi mai tare de al lui. Te rog, adăugă.

Era la nici trei centimetri de gura lui. N-avea de gând să se apropie mai mult de-atât: el trebuia să fie cel care să anuleze spaţiul dintre ei.

Dintr-odată, Wulfric se mişcă.

Îşi retrase mâna, îşi întoarse chipul şi se ridică.

– Nu e bine ce facem, şuieră el, iar Gwenda îşi dădu seama că pierduse.

Ochii i se umplură de lacrimi. Îşi luă rochia de pe podea şi şi-o ţinu în faţa trupului, acoperindu-şi goliciunea.

– Îmi pare rău, continuă Wulfric. N-ar fi trebuit să fac nimic din toate astea. Te-am amăgit… am fost crud.

„Nu, n-ai fost, îi răspunse ea în gând. Eu am fost crudă. Eu te-am amăgit. Dar ai fost prea puternic. Prea cinstit, prea fidel. Eşti prea bun pentru mine.” Nu spuse însă nimic cu glas tare.

Wulfric continua să-şi ferească privirea de ea.

– Trebuie să te duci în şopron, rosti el. Culcă-te. O să ne simţim altfel dimineaţă. Poate că totul o să fie bine atunci.

Gwenda ieşi în fugă pe uşa din spate, fără a se mai deranja să se îmbrace. Era o noapte senină, dar nu avea cine să o vadă şi oricum nu i-ar fi păsat. Ajunse în şopron în numai câteva clipe.

Într-un capăt al construcţiei de lemn se afla un pod înălţat, unde se ţineau paiele curate. Acolo dormise ea în fiecare noapte de când se mutase aici. Urcă scara şi se aruncă în paie, prea nefericită pentru a se sinchisi de înţepăturile paielor pe pielea ei goală. Se lăsă în voia lacrimilor de dezamăgire şi de ruşine.

Într-un final, când reuşi să se mai calmeze, se ridică şi-şi puse rochia, după care se înfăşură într-o pătură. În timp ce făcea asta, i se păru că aude paşi afară. Aruncă o privire printr-o gaură a peretelui de nuiele lipite cu pământ şi băligar.

Luna plină se profila pe cerul senin, astfel încât reuşea să vadă împrejurimile foarte clar. Wulfric era afară. Mergea către uşa şopronului. Inima Gwendei tresăltă. Poate că nu era totul pierdut. Dar, odată ajuns la uşă, Wulfric ezită. Se întoarse către casă, apoi, ajuns la uşa bucătăriei, se răsuci pe călcâie, veni din nou la şopron şi se îndepărtă la fel de iute.

Gwenda îl privi mergând încoace şi-ncolo, cu inima bubuindu-i în piept, dar nu făcu nicio mişcare. Îl încurajase destul.

Trebuia să facă ultimul pas de unul singur.

Wulfric se opri lângă uşa bucătăriei. Trupul lui voinic se contura în lumina lunii: o dungă argintie care-i pornea din creştet şi se topea în întuneric, în vârful cizmelor grele. Îl văzu cât se poate de clar vârându-şi mâna în iţari. Ştia ce-avea să facă: îl surprinsese şi pe fratele ei mai mare făcând întocmai. Îl auzi gemând când începu să se atingă în felul acela care imita împreunarea dintre un bărbat şi o femeie. Gwenda se uita fix la el, atât de frumos în lumina lunii, irosindu-şi astfel dorinţa, şi îşi simţea inima frângându-i-se de suferinţă.

20

Godwyn îşi începu campania împotriva lui Carlus Orbul în duminica dinaintea sărbătorii naşterii Sfântului Adolphus.

În fiecare an, duminica aceea era marcată de o mesă specială care se oficia în catedrala Kingsbridge. Moaştele sfântului erau purtate prin biserică de către stareţ, urmat de alaiul călugărilor, şi cu toţii se rugau pentru vreme bună în perioada adunării recoltei.

Ca întotdeauna, Godwyn trebuia să pregătească biserica pentru slujbă – să înfigă lumânările în sfeşnice, să pună tămâie în cădelniţe şi să mute diverse mobile – cu ajutorul novicilor şi al angajaţilor, printre care şi Philemon. Sărbătoarea Sfântului Adolphus necesita un al doilea altar, o masă bogat sculptată, aşezată pe o platformă care putea fi purtată prin biserică, după cum cerea tradiţia. Godwyn puse acest altar în capătul estic al zonei de întretăiere a naosului cu transepturile şi îl împodobi cu două sfeşnice argintate. În timp ce se ocupa cu toate acestea, se gândea cuprins de nelinişte la atitudinea pe care intenţiona s-o adopte.

Acum că-l convinsese pe Thomas să candideze la funcţia de stareţ, următorul pas era să elimine partea adversă. Carlus ar fi trebuit să fie o ţintă destul de uşoară, dar lucrul acesta îl dezavantaja oarecum, pentru că Godwyn nu voia să pară nemilos.

Aşeză în centrul altarului un crucifix relicvar – o cruce de aur incrustată cu pietre preţioase, care avea în mijloc o bucată de lemn din crucea pe care fusese răstignit Isus Cristos. Cu o mie de ani în urmă, aceasta fusese descoperită în mod miraculos de Elena, mama lui Constantin cel Mare, iar bucăţi din ea se găseau în biserici din diferite zone ale Europei.

În timp ce Godwyn aranja podoabele altarului, o văzu pe stareţa Cecilia trebăluind prin apropiere, aşa că se opri din lucru pentru a vorbi cu ea.

– Se aude că domnul conte Roland şi-ar fi recăpătat minţile, spuse el. Slăvit fie Domnul!

– Amin! răspunse ea. Febra l-a chinuit atât de mult, că ne-am temut pentru viaţa sa. Probabil că mintea i-a fost cuprinsă de vreo umoare rea după căzătură. Nimic din ce spunea nu avea logică. Apoi, în dimineaţa asta, s-a trezit şi a început să vorbească normal.

– L-ai vindecat.

– Dumnezeu l-a vindecat.

– Şi totuşi, ar trebui să-ţi fie recunoscător dumitale.

Stareţa Cecilia schiţă un zâmbet.

– Eşti tânăr, frate Godwyn. O să înveţi în timp că oamenii puternici nu dau niciodată dovadă de recunoştinţă. Orice-ar primi consideră că li se cuvine.

Condescendenţa ei îl irită pe Godwyn, dar tânărul îşi ascunse nemulţumirea.

– Cel puţin acum vom putea să ne întrunim pentru alegerea noului stareţ.

– Cine o să câştige?

– Zece călugări şi-au dat cuvântul că vor vota cu fratele Carlus şi doar şapte cu Thomas. Dacă punem la socoteală şi voturile candidaţilor, scorul e de 11 la 8, cu şase călugări încă nehotărâţi.

– Aşadar nu e nimic sigur.

– Nu, însă Carlus conduce. Lui Thomas i-ar prinde bine susţinerea dumitale, stareţă Cecilia.

– Eu nu am drept de vot.

– Dar ai influenţă. Dacă ar fi să spui că mănăstirea are nevoie de un control mai strict al resurselor şi de nişte reforme, şi că ai impresia că Thomas e omul potrivit să ne conducă în această direcţie, ai reuşi să-i aduci de partea lui pe unii dintre nehotărâţi.

– Nu s-ar cuveni ca eu să mă plasez într-una din tabere.

– Poate că nu, dar ai putea sugera că n-o să ne mai ajuţi cu bani dacă nu ne vom administra mai bine resursele. Ce-ar fi greşit în asta?

Ochii ei vioi sclipiră, străbătuţi de o undă de amuzament: nu era chiar aşa uşor de convins.

– Asemenea cuvinte n-ar fi decât un mesaj codat de susţinere a lui Thomas.

– Da.

– Eu sunt total neutră. O să lucrez bucuroasă cu oricare din cei doi, depinde numai de voi pe cine alegeţi. Şi acesta e ultimul meu cuvânt în chestiunea pe care ai ridicat-o, frate.

Godwyn îşi plecă uşor capul, în semn de preţuire.

– Vă respect decizia, bineînţeles.

Stareţa Cecilia dădu şi ea aprobator din cap şi se îndepărtă.

Godwyn era încântat. Nici nu se aşteptase vreodată ca ea să-l susţină pe Thomas. Era o persoană cu înclinaţii conservatoare. Toată lumea presupunea că-l prefera pe Carlus. Dar acum Godwyn putea răspândi vestea că maica stareţă ar fi la fel de mulţumită cu oricare din cei doi candidaţi. De fapt, reuşise să submineze susţinerea ei implicită pentru Carlus. Era posibil ca Cecilia să se supere că-i folosea cuvintele în acest fel, dar n-avea să-şi retragă declaraţia de neutralitate.

„Sunt foarte isteţ, îşi spuse el. Chiar merit să ajung stareţ."

Cu toate că neutralizarea Ceciliei reprezenta un pas înainte, nu era nicidecum de-ajuns pentru a-l înfrânge pe Carlus. Godwyn

trebuia să le demonstreze călugărilor cât de incompetent era Carlus când venea vorba de conducerea mănăstirii. În momentul de faţă, spera că prilejul i se va ivi chiar în ziua respectivă.

Între timp, Carlus şi Simeon intraseră în biserică şi repetau pentru slujbă. Carlus era stareţul interimar, aşa că trebuia să conducă procesiunea monahilor, purtând relicvariul din fildeş şi aur în care se aflau moaştele sfântului. Simeon, vistiernicul şi acolitul lui Carlus, îl ajuta să-şi memoreze traseul, iar Godwyn observă cum Carlus îşi numără paşii făcuţi în fiecare direcţie, astfel încât să poată să se descurce şi de unul singur. Credincioşii erau impresionaţi când îl vedeau pe Carlus mişcându-se încrezător, în ciuda faptului că era orb: li se părea o mică minune.

Procesiunea pornea întotdeauna din capătul estic al bisericii, unde erau ţinute moaştele, sub altarul principal. Stareţul descuia dulapul şi scotea relicvariul, apoi îl purta pe culoarul nordic al zonei corului, de-a lungul transeptului nordic, pe culoarul nordic al naosului, de-a lungul capătului vestic, străbătând în cele din urmă centrul naosului, până la zona de întretăiere cu transepturile. Ajuns în acest punct, urca două trepte pentru a-l depune pe altarul secund, aşezat în prealabil acolo de Godwyn. Sfintele moaşte aveau să rămână acolo pe toată durata slujbei, pentru ca întreaga congregaţie să le poată privi.

Rotindu-şi ochii prin biserică, atenţia lui Godwyn fu atrasă de reparaţiile care se făceau la culoarul sudic al zonei corului; se apropie deci ca să vadă cum evoluau. Merthin nu era prezent, din moment ce fusese dat afară de Elfric, dar metoda sa, surprinzător de simplă, era în continuare aplicată. În loc de montarea unor cofraje scumpe care să susţină zidăria cea nouă până la întărirea mortarului, fiecare piatră era fixată cu ajutorul unei simple funii petrecute peste marginea lungă, cu o greutate la capăt. Acest sistem nu putea fi folosit la realizarea nervurilor bolţii, care erau alcătuite din blocuri zvelte de piatră, puse cap la cap, aşa că nu scăpaseră cu totul de construirea cofrajelor; dar, oricum, graţie lui Merthin, stăreţia economisise o mică avere pe care altfel ar fi cheltuit-o pe lemnărie.

Godwyn îşi dădea seama că Merthin avea geniu, însă tot nu se simţea în largul lui în prezenţa tânărului dulgher şi prefera să lucreze cu Elfric. În cazul acestuia putea fi sigur că va face tot ce-i va cere şi nu-i va crea niciodată probleme, în timp ce Merthin tindea să meargă numai pe calea considerată de el a fi cea bună.

Carlus şi Simeon plecară. Catedrala era pregătită pentru slujbă. Godwyn îi trimise la treburile lor pe cei care-l ajutaseră, în afară de Philemon, care mătura pardoseala din zona de întretăiere a naosului cu transepturile.

Pentru câteva clipe, măreaţa catedrală rămase goală, cu excepţia lor.

Aceasta era ocazia pe care o aşteptase Godwyn. Planul pe care-l încropise îi apărea acum limpede în minte. Şovăi o fracţiune de secundă, pentru că era îngrozitor de riscant. Dar hotărî să se încumete.

Îi făcu semn lui Philemon să se apropie.

– Acum, spuse el. Repede… mută platforma un metru mai în faţă.

În cea mai mare parte a timpului, catedrala nu reprezenta decât un loc de muncă pentru Godwyn. Era un spaţiu care trebuia folosit, o clădire care trebuia reparată, o sursă de venit şi, în acelaşi timp, o povară financiară. Dar, într-o ocazie ca aceasta, căpăta un aer maiestuos.

Flăcările lumânărilor pâlpâiau, reflectându-se pe suprafeţele aurii ale sfeşnicelor; călugării şi călugăriţele, cu sutanele lor sobre, păreau a pluti printre pilaştrii străvechi de piatră, iar glasurile coriştilor se înălţau solemn către bolta înaltă. Nici nu era de mirare că, văzând toate acestea, mulţimea de sute de orăşeni era redusă la tăcere.

Carlus conducea procesiunea. Toţi monahii, de ambele sexe, cântau. Stareţul deschise pe dibuite compartimentul de sub altarul principal şi scoase relicvariul de fildeş şi aur. Ţinându-l deasupra capului, porni să facă ocolul bisericii. Cu barba sa albă şi ochii nevăzători, era imaginea perfectă a unui sfânt nevinovat.

Avea să cadă în capcana lui Godwyn? Era simplu… chiar prea simplu. Aflat la câţiva paşi în urma lui Carlus, Godwyn îşi muşcă buza de jos şi încercă să-şi păstreze calmul.

Congregaţia era năucită de admiraţie. Godwyn nu înceta să se minuneze de cât de uşor se lăsau oamenii manipulaţi. Nu puteau vedea moaştele şi, chiar dacă ar fi putut, nu le-ar fi deosebit de alte rămăşiţe omeneşti. Dar, datorită aspectului opulent al casetei în care erau ţinute, a frumuseţii stranii a cântecelor intonate, a aspectului uniform al sutanelor călugărilor şi a arhitecturii măreţe care-i făcea pe toţi să pară, prin comparaţie, nişte pitici, se simţeau în prezenţa a ceva sacru.

Godwyn îl urmărea pe Carlus cu atenţie. Când acesta ajunse în mijlocul celei mai vestice travee a culoarului de nord, coti brusc spre stânga. Simeon era lângă el, gata să-l corecteze dacă greşea, dar nu fu necesar. Lucrurile mergeau bine: cu cât Carlus era mai sigur pe sine, cu atât creştea probabilitatea să se încurce la momentul crucial.

Numărându-şi paşii, Carlus merse exact până în centrul naosului, după care se întoarse din nou, îndreptându-se către altar. În clipa aceea, cântecele conteniră, iar procesiunea de monahi continuă într-o tăcere plină de respect.

„Trebuie să fie ca atunci când mergi pe bâjbâite până la latrină, în toiul nopţii”, îşi spuse Godwyn. Carlus urmase acest drum de mai multe ori pe an, aproape toată viaţa sa. Acum se afla în postura de conducător al alaiului, ceea ce, mai mult ca sigur, îi dădea o stare de încordare; dar părea perfect calm, trădându-se că-şi număra paşii doar printr-o uşoară mişcare a buzelor. Dar Godwyn se asigurase că această numărătoare avea să dea greş. Oare avea să se facă de râs? Sau avea să-şi mascheze în vreun fel stângăcia?

Congregaţia se retrăgea temătoare din calea lor. Credincioşii ştiau că atingerea relicvariului putea face minuni, dar mai ştiau şi că orice lipsă de respect arătată moaştelor putea atrage asupra lor consecinţe dezastruoase. Spiritele celor morţi erau mereu prezente, veghind asupra propriilor rămăşiţe pământeşti în timp ce aşteptau Ziua Judecăţii, iar cei care duseseră vieţi fără prihană aveau puteri aproape nelimitate de a-i răsplăti sau de a-i pedepsi pe cei vii.

Lui Godwyn îi trecu prin minte că era posibil ca Sfântul Adolphus să nu-l vadă cu ochi buni pentru ceea ce avea să se întâmple în catedrală. Fu cuprins de un fior brusc de groază, dar care nu dură mai mult de câteva clipe. Apoi se linişti singur, spunându-şi că acţionase pentru binele stăreţiei care găzduia moaştele şi că sfântul, fiind extrem de înţelept şi capabil să vadă în sufletele oamenilor, avea să înţeleagă că aceasta era cea mai bună soluţie.

Când se apropie de altar, Carlus încetini, dar paşii săi îşi menţinură lungimea. Lui Godwyn aproape că i se tăie respiraţia din cauza tensiunii.

Carlus păru a ezita în timp ce făcea pasul care, conform calculelor sale, ar fi trebuit să-l aducă la mică distanţă de platforma unde se afla altarul secund. Godwyn privea

neputincios, temându-se de vreo schimbare de ultim moment a programului.

Apoi, încrezător, Carlus porni mai departe.

Piciorul său lovi marginea platformei cu un metru mai înainte decât s-ar fi aşteptat. În tăcerea din catedrală, sandaua lui se lovi răsunător de scândura de lemn. Bătrânul monah scoase un ţipăt de surpriză şi teamă. Avântul îi purtă trupul înainte.

Triumful explodă în inima lui Godwyn, dar bucuria nu dură decât o clipă, după care se declanşă dezastrul.

Simeon întinse mâna să-l prindă de braţ pe Carlus, dar era prea târziu. Relicvariul zbură din braţele stareţului interimar. Dinspre credincioşi se ridică o exclamaţie involuntară de spaimă. Caseta preţioasă se izbi de pardoseala de piatră şi se deschise, astfel încât oasele sfântului se împrăştiară care încotro. Carlus se prăbuşi peste altarul din lemn sculptat, care alunecă la rândul său de pe platformă, cu tot cu ornamente şi sfeşnice.

Godwyn era de-a dreptul înspăimântat. Situaţia era cu mult mai gravă decât se gândise el că va fi.

Craniul sfântului se rostogoli pe pardoseală şi se opri exact la picioarele lui Godwyn.

Planul său dăduse rezultate, dar prea bine. Tânărul voise ca bătrânul stareţ interimar să cadă şi să apară neajutorat în faţa tuturor, dar nu intenţionase ca moaştele sfinte să ajungă să fie pângărite. Îngrozit, se holba la craniul de lângă el, iar orbitele goale păreau a-l fixa acuzator.

Oare ce pedeapsă teribilă avea să se abată asupra lui?

Era oare posibil să compenseze o greşeală atât de mare?

Pentru că se aşteptase la un incident, era mai puţin surprins decât ceilalţi, aşa că fu primul care-şi recăpătă stăpânirea de sine.

Rămânând drept, îşi ridică ambele braţe şi strigă suficient de tare pentru a acoperi hărmălaia:

– Toată lumea în genunchi! Trebuie să ne rugăm!

Cei din faţă se lăsară în genunchi, iar cei din spatele lor le urmară exemplul. Godwyn începu să rostească o rugăciune cunoscută, iar călugării şi călugăriţele i se alăturară. În timp ce întreaga biserică răsuna de cântec, el aduse relicvariul, care nu părea să fi suferit vreo stricăciune, în poziţia sa firească. Apoi, mişcându-se cu o încetineală teatrală, luă craniul cu ambele mâini. Spaima superstiţioasă care-l cuprinsese îl făcea să tremure din toate încheieturile, dar reuşi să nu-l scape. Rostind

cuvintele latineşti ale rugăciunii, purtă craniul până la relicvariu şi îl aşeză înăuntru.

Observă că bătrânul stareţ se ridica. Se întoarse către două călugăriţe.

– Ajutaţi-l pe stareţul adjunct să ajungă la spital, spuse el. Frate Simeon, stareţă Cecilia, puteţi să-l însoţiţi?

Luă un alt os de pe jos. Era speriat, pentru că ştia că vina îi aparţinea mai degrabă lui decât lui Carlus, dar intenţiile sale fuseseră bune, iar el spera că asta avea să-l îmbuneze pe sfânt. În acelaşi timp, era conştient că acţiunile sale se reflectau pozitiv în ochii celor prezenţi: prelua iniţiativa într-o situaţie de criză, ca un adevărat lider.

Totuşi, acest moment de spaimă superstiţioasă nu putea fi lăsat să se prelungească prea mult. Trebuia să adune oasele mai repede.

– Frate Thomas, rosti el. Frate Theodoric. Haideţi să mă ajutaţi.

Philemon se desprinse din mulţime, dar Godwyn îi făcu semn să se ţină departe: nu era călugăr, iar oasele sfântului nu puteau fi atinse decât de oamenii Domnului.

Carlus ieşi din biserică şchiopătând, ajutat de Simeon şi de Cecilia, lăsându-l pe Godwyn stăpân absolut pe situaţie.

Godwyn îi chemă pe Philemon şi pe Otho, un alt angajat al mănăstirii, şi le porunci să îndrepte altarul. Aceştia îl aşezară înapoi pe platformă. Otho ridică sfeşnicele, iar Philemon, crucifixul încrustat cu nestemate. Le puseră cu grijă pe altar, după care culeseră lumânările împrăştiate pe jos.

Toate oasele fuseseră adunate. Godwyn încercă să închidă capacul relicvariului, dar acesta sărise din balamale şi atârna acum strâmb. Potrivindu-l cum putu mai bine, tânărul sacristan depuse ceremonios caseta pe altar.

Godwyn îşi aminti, exact la timp, că scopul lui era să-l arate pe Thomas, şi nu pe sine, în postura de conducător al stăreţiei – cel puţin deocamdată. Luă cartea pe care o ţinuse până atunci Simeon şi i-o înmână lui Thomas. Acesta nu avea nevoie să i se spună ce să facă. Deschise cartea, găsi pagina potrivită şi începu să citească versetele cu glas răsunător. Călugării şi călugăriţele se aşezară pe două şiruri, de-o parte şi de alta a altarului, după care prinseră a intona psalmii, cu Thomas în frunte.

Şi aşa reuşiră să ducă la capăt mesa.

Imediat ce ieşi din biserică, Godwyn începu din nou să tremure. Aproape că provocase un dezastru, dar, după câte se părea, reuşise să scape basma curată.

Când alaiul călugărilor ajunse în claustru şi se împrăştie, se înfiripară tot felul de discuţii zgomotoase. Godwyn ascultă cu atenţie comentariile monahilor. Unii erau de părere că pângărirea moaştelor era un semn că Dumnezeu nu-l voia pe Carlus ca stareţ – exact reacţia pe care o căutase Godwyn. Dar, spre disperarea lui, mulţi îşi exprimau compasiunea faţă de bătrânul orb. Iar asta nu corespundea dorinţelor sacristanului. Îşi dădu seama acum că era posibil să-i fi asigurat lui Carlus avantajul unui val de simpatie.

Se mobiliză şi porni cu paşi grăbiţi către spital. Trebuia să ajungă la Carlus când acesta era încă demoralizat şi înainte de a afla de compasiunea pe care o trezise printre monahi.

Stareţul adjunct stătea rezemat de tăblia patului, cu un braţ prins într-o legătură petrecută pe după gât şi cu capul înfăşurat într-un bandaj. Era palid şi părea tulburat, iar trăsăturile feţei i se contractau nervos la fiecare câteva secunde. Simeon se afla lângă el.

Vistiernicul îi adresă lui Godwyn o privire bănuitoare.

– Presupun că eşti încântat, spuse el.

Godwyn nu-l luă în seamă.

– Frate Carlus, cred că o să te bucuri să auzi că moaştele sfântului au fost repuse în locul lor cuvenit în zvon de imnuri şi de rugăciune. Mai mult ca sigur, sfântul o să ne ierte pe toţi pentru acest accident tragic.

Carlus clătină din cap.

– Nu există accidente pe lumea asta, murmură el. Totul este orânduit de Dumnezeu.

În sufletul lui Godwyn se născură speranţe noi. Vorbele bătrânului erau promiţătoare.

Gândurile lui Simeon urmau aceeaşi linie; încercă să-l oprească pe Carlus.

– Nu te pripi, frate.

– E un semn, insistă Carlus. Dumnezeu nu doreşte ca eu să devin stareţ.

Exact asta sperase Godwyn să audă.

Simeon interveni:

– Asta-i o prostie.

Luă o cană de pe masa aflată lângă pat. Godwyn presupuse

că în ea se afla vin cald amestecat cu miere, leacul recomandat de stareţa Cecilia pentru majoritatea afecţiunilor. Simeon puse cana în mâna lui Carlus:

– Hai, bea.

Carlus luă o înghiţitură, dar nu se lăsă deviat de la ce voia să spună.

– Ar fi un păcat să ignorăm un semn atât de grăitor.

– Semnele nu sunt atât de uşor de descifrat, protestă Simeon.

– Poate că nu. Dar, chiar şi dacă ai avea dreptate, oare au să voteze fraţii pentru un stareţ care nu e în stare nici măcar să poarte moaştele sfântului fără a se prăvăli?

Godwyn spuse:

– De fapt, unii dintre ei ar putea fi atraşi în tabăra dumitale din compasiune.

Simeon îi aruncă o privire nedumerită, întrebându-se ce urmărea.

Avea dreptate să fie bănuitor. Godwyn juca rolul de avocat al diavolului pentru că voia să obţină din partea lui Carlus ceva mai mult decât o exprimare a unor îndoieli vagi. Oare îl putea face să formuleze o declaraţie fermă de retragere?

După cum spera Godwyn, Carlus îl contrazise.

– În funcţia de stareţ trebuie ales cineva pe care fraţii îl respectă şi care îi poate conduce cu înţelepciune, nicidecum un individ care stârneşte mila.

În glasul lui se simţea convingerea plină de amărăciune izvorâtă dintr-o viaţă întreagă de neputinţă.

– Presupun că aşa e, făcu Godwyn cu o şovăială prefăcută, ca şi cum ar fi rostit vorbele împotriva voinţei sale. Asumându-şi un risc, adăugă: Dar poate că fratele Simeon are dreptate şi ar trebui să amâni luarea oricărei decizii definitive până o să-ţi mai vii în fire.

– Sunt la fel de stăpân pe mine ca întotdeauna, replică bătrânul, refuzând să-şi recunoască slăbiciunea în faţa lui Godwyn. N-o să se schimbe absolut nimic. Mâine o să am exact aceleaşi păreri ca azi. Nu voi candida pentru funcţia de stareţ.

Acestea erau cuvintele pe care le aşteptase Godwyn de la început. Se ridică brusc şi-şi plecă uşor capul, în semn de acceptare şi totodată pentru a nu-şi trăda expresia de triumf de pe chip.

– Ai vorbit la fel de limpede ca întotdeauna, frate Carlus, spuse el. O să le transmit celorlalţi călugări dorinţele dumitale.

Simeon deschise gura pentru a protesta, dar avântul său fu stăvilit de intrarea stareţei Cecilia, care sosise în fugă pe scări. Era îmbujorată şi, în mod clar, agitată.

– Contele Roland cere să-l vadă pe stareţul adjunct, spuse ea. Ameninţă că o să se dea jos din pat, dar nu trebuie să se mişte, pentru că e posibil ca oasele craniului să nu i se fi sudat complet. Dar nici fratele Carlus n-ar trebui să se mişte.

Godwyn îşi aţinti privirea către Simeon.

– O să mergem noi, rosti el.

Coborâră împreună treptele.

Godwyn se simţea bine. Carlus nici măcar nu bănuia că fusese manipulat. Se retrăsese din cursă din proprie voinţă, lăsându-l pe Thomas drept singur candidat. Iar Godwyn putea să-l elimine pe Thomas în orice moment dorea.

Planul lui avusese un succes uluitor – până acum.

Contele Roland stătea întins pe spate, cu capul înfăşurat într-un strat gros de bandaje, dar, chiar şi aşa, tot reuşea să emane o aură de putere. Probabil că bărbierul trecuse pe la el, pentru că avea chipul proaspăt ras, iar părul său negru – cel puţin în zonele care nu erau acoperite cu bandaje – fusese tuns. Era îmbrăcat cu o tunică scurtă de culoare purpurie şi cu pantaloni noi, vopsiţi, după cum cerea moda vremii, în două culori diferite: un crac roşu şi unul galben. Deşi era întins pe pat, purta cizme scurte din piele şi o cingătoare la care atârna un pumnal.

Fiul său cel mare, William, şi soţia acestuia, Philippa, stăteau în picioare lângă pat. Tânărul său secretar, părintele Jerome, în sutană preoţească, şedea la un pupitru de scris din apropiere, cu condeiele şi ceara pentru sigiliu pregătite.

Mesajul era cât se poate de clar: contele îşi reluase poziţia de putere.

– A venit stareţul adjunct? întrebă el cu un glas limpede şi puternic.

Mintea lui Godwyn mergea mai repede decât a lui Simeon, aşa că el fu cel care răspunse primul.

– Stareţul adjunct Carlus a suferit un accident şi zace şi el în spital, domnule, spuse el. Eu sunt sacristanul, Godwyn, şi am venit împreună cu vistiernicul, Simeon. Mulţumim Domnului pentru însănătoşirea dumneavoastră miraculoasă, pentru că numai El a ghidat mâinile călugărilor-doctori care v-au îngrijit.

– Bărbierul a fost cel care mi-a vindecat capul spart, replică Roland. Mulţumiţi-i lui.

Pentru că nobilul stătea întins pe spate, privind în tavan, Godwyn nu-i putea vedea chipul bine. Îi remarcă însă expresia ciudat de absentă şi se întrebă dacă nu cumva rănile lui avuseseră totuşi nişte efecte permanente.

– Aveţi tot ce vă trebuie pentru a sta confortabil? întrebă el.

– Dacă n-am, o să aflaţi voi destul de curând. Acum ascultaţi. Nepoata mea, Margery, o să se mărite cu fiul cel mic al lui Monmouth, Roger. Presupun că ştiţi deja asta.

– Da.

Mintea lui Godwyn fu străfulgerată de o amintire: Margery, întinsă pe spate chiar în camera aceasta, cu picioarele ei albe în aer, preacurvind cu vărul ei, Richard, episcopul de Kingsbridge.

– Nunta a fost întârziată nepermis de mult din cauza rănilor pe care le-am suferit.

Asta nu era adevărat, îşi dădu seama Godwyn. Prăbuşirea podului avusese loc cu doar o lună în urmă. Probabil că nobilul ţinea să demonstreze că rănile suferite nu-l afectaseră şi că era în continuare un personaj puternic, demn de o alianţă cu contele de Monmouth.

Roland continuă:

– Nunta va avea loc în catedrala Kingsbridge, de azi în trei săptămâni.

Teoretic, contele ar fi trebuit să formuleze o cerere, nu să dea un ordin, iar un stareţ ales poate că s-ar fi zbârlit la auzul unei asemenea aroganţe; dar, evident, nu exista un stareţ în toată puterea cuvântului. Oricum, lui Godwyn nu-i veni în minte niciun motiv pentru care dorinţa contelui să nu fie îndeplinită ca atare.

– Foarte bine, domnule, spuse el. Voi face pregătirile necesare.

– Vreau ca, până la slujbă, noul stareţ să fie deja instalat în funcţie, urmă Roland.

Simeon lăsă să-i scape un sunet care-i trăda surprinderea.

Godwyn estimă la repezeală că această grabă se potrivea de minune cu planurile sale.

– Foarte bine, răspunse el. Erau doi candidaţi, însă astăzi stareţul adjunct Carlus s-a retras, ceea ce înseamnă că mai rămâne numai fratele Thomas, matriculariusul. Putem organiza alegerile cât de devreme doriţi.

Aproape nu-i venea să creadă ce noroc avea.

Simeon era perfect conştient că se confrunta cu înfrângerea.

– Un moment… începu el.

Dar Roland nu-l ascultă.

– Nu-l vreau pe Thomas, făcu el.

Godwyn nu se aşteptase la asta.

Simeon rânji, încântat de această mustrare neaşteptată.

Uimit, Godwyn spuse:

– Dar, domnule…

Roland nu permise să fie întrerupt.

– Cheamă-l pe vărul meu, Saul Cap-Alb, de la Sfântul Ioan-din-Pădure, porunci el.

Inima lui Godwyn se umplu de presimţiri întunecate. Saul era aproape de-o seamă cu el. Ca novici, fuseseră prieteni. Merseseră la Oxford împreună, dar se îndepărtaseră, Saul devenind mai cucernic, iar Godwyn, mai aplecat spre problemele lumeşti. Saul era, în momentul de faţă, stareţul priceput al acelui schit îndepărtat, aflat sub patronatul Sfântului Ioan. Îşi lua foarte în serios jurământul monastic de modestie şi nu şi-ar fi avansat niciodată numele într-o astfel de cursă. Dar era inteligent, cucernic şi simpatizat de toată lumea.

– Aduceţi-l aici cât mai repede, adăugă Roland. Îl voi nominaliza drept candidat pentru funcţia de nou stareţ al mănăstirii Kingsbridge.

21

Merthin stătea pe acoperişul bisericii Sfântul Marcu, aflată în partea nordică a oraşului Kingsbridge. De aici putea vedea întreaga aşezare. Către sud-est, cotul râului mărginea stăreţia, cuprinzând-o într-un fel de îmbrăţişare protectoare. Cam un sfert din oraş era ocupat de clădirile stăreţiei şi de pământurile din jurul lor – cimitirul, târgul, livada şi grădina de legume –, iar catedrala se înălţa dintre toate acestea ca un stejar într-un câmp de urzici. Angajaţii de la stăreţie adunau legume în grădină, curăţau gunoiul de la grajduri şi descărcau nişte butoaie dintr-un car.

Centrul oraşului era ocupat de cartierul bogat, tăiat de strada principală, urcând panta dinspre râu aşa cum probabil o făcuseră, în urmă cu câteva sute de ani, primii călugări. Mai mulţi negustori înstăriţi, uşor de identificat datorită culorilor vibrante ale straielor lor din lână fină, mergeau cu un aer preocupat de-a lungul străzii: negustorii erau mereu preocupaţi de ceva. O altă

arteră importantă, drumul mare, străbătea oraşul de la vest la est, întretăindu-se cu strada principală în unghi drept lângă colţul de nord-vest al stăreţiei. În acelaşi colţ, Merthin recunoscu acoperişul lat al casei breslelor, cea mai mare clădire din oraş după stăreţie.

Pe strada principală, lângă hanul Bell, se afla poarta stăreţiei şi, vizavi de ea, casa lui Caris, mai înaltă decât majoritatea celorlaltor clădiri. Lângă Bell se vedea o mulţime adunată în jurul călugărului Murdo. Deşi neafiliat la vreun ordin monahal anume, acesta rămăsese în Kingsbridge după prăbuşirea podului. Oamenii şocaţi şi îndureraţi erau deosebit de predispuşi să dea atenţie predicilor sale emoţionante, ţinute în plină stradă, aşa că monahul-cerşetor primea o mulţime de monede de câte o jumătate sau un sfat de penny. Merthin era de părere că Murdo era un escroc, că revolta sa plină de pioşenie era doar o prefăcătorie, iar lacrimile sale, o faţadă în spatele căreia se ascundeau cinismul şi lăcomia, dar el era în minoritate în ceea ce-l privea pe călugărul-cerşetor.

La capătul inferior al străzii principale, cioturile podului încă se mai ridicau din apă, iar în apropiere, bacul construit de Merthin traversa râul, purtând o căruţă încărcată cu buşteni. Către sud-vest se afla sectorul industrial, unde erau concentrate abatoare, tăbăcării, berării, brutării şi ateliere felurite – toate prea urât mirositoare şi prea murdare pentru cetăţenii de vază ai oraşului; cu toate acestea, era un sector în care se câştigau o mulţime de bani. Râul se lărgea în dreptul lui, împărţindu-se în două braţe între care se întindea Insula Leproşilor. Merthin îl zări pe Ian Barcagiul cârmindu-şi mica ambarcaţiune către insulă, transportând un călugăr care îi ducea probabil de mâncare unuia dintre puţinii leproşi rămaşi. Malul sudic al râului era tivit cu docuri şi depozite, iar în dreptul multora dintre ele se vedeau plute şi barje în curs de încărcare. Dincolo de ele se afla mahalaua Newtown, unde numeroase case sărăcăcioase se înşirau printre livezi, păşuni şi grădini. Aici, angajaţii stăreţiei trudeau neobosiţi pentru a procura hrana călugărilor şi a călugăriţelor.

În capătul dinspre nord al oraşului, unde se afla şi biserica Sfântul Marcu, se întindea cartierul sărac, alcătuit din casele înghesuite ale muncitorilor, văduvelor, bătrânilor şi ale celor care n-aveau prea mare succes în întreprinderile lor. Biserica însăşi era săracă – şi tocmai acesta era norocul lui Merthin.

Cu patru săptămâni în urmă, părintele Joffroi, disperat fiind, îl angajase pe Merthin să construiască un troliu pivotant şi să repare acoperişul bisericii. Caris îl convinsese pe Edmund să-i împrumute lui Merthin banii necesari pentru a cumpăra unelte. Merthin angajase un băiat de 14 ani, Jimmie, să-l ajute pentru o jumătate de penny pe zi. Iar astăzi troliul era gata.

Cumva, prin oraş se răspândise vestea că Merthin se pregătea să încerce o maşinărie nouă. Toată lumea fusese impresionată de bacul lui, iar mulţi erau curioşi să vadă ce mai reuşise să facă acum. În cimitir se adunase o gloată de gură-cascăă, printre care părintele Joffroi, Edmund, Caris şi câţiva dintre dulgherii din oraş, inclusiv Elfric. Dacă Merthin dădea greş astăzi, avea să o facă în faţa prietenilor, dar şi a duşmanilor săi.

Şi asta nu era tot. Obţinând acest contract, reuşise să evite plecarea din oraş în căutare de lucru. Dar această ameninţare atârna şi acum asupra capului său. Dacă troliul nu-şi făcea treaba, oamenii aveau să ajungă la concluzia că angajarea lui atrăgea ghinion. Aveau să spună că spiritele nu-l doreau în oraş. Iar asta însemna o presiune însemnată să plece. Ar fi fost nevoit să-şi ia rămas-bun de la Kingsbridge... şi de la Caris.

În ultimele patru săptămâni, cât se ocupase cu cioplirea şi potrivirea diverselor părţi ale troliului, se gândise pentru prima oară în mod serios că era posibil să o piardă, fapt care-l umpluse de suferinţă. Îşi dăduse seama că, pentru el, Caris reprezenta toată bucuria din lume. Dacă vremea era frumoasă, nu-şi dorea decât să se plimbe cu ea, scăldaţi de razele soarelui; dacă auzea ceva amuzant, primul său gând era să-i spună şi ei, să o vadă zâmbind. Munca lui îi făcea plăcere, mai ales când găsea soluţii ingenioase la probleme aparent fără rezolvare; dar era o satisfacţie rece, intelectuală, şi Merthin ştia prea bine că, fără Caris, viaţa sa avea să fie o iarnă permanentă.

Se ridică. Era timpul să-şi pună priceperea la încercare.

Construise un troliu normal, dar care prezenta o trăsătură inovatoare. Ca toate troliile, avea o funie care trecea printr-o serie de scripeţi. În partea de sus a zidului bisericii, la marginea acoperişului, Merthin construise o structură de lemn asemănătoare cu o spânzurătoare, cu un braţ care se întindea peste acoperiş. Frânghia era petrecută până la capătul acestui braţ. La celălalt capăt al ei, jos în cimitir, se afla o roată verticală, care avea să fie învârtită de Jimmie. Toate acestea erau dispozitive obişnuite. Inovaţia era că acel cadru ca o

spânzurătoare era dotat cu un dispozitiv rotativ, astfel încât braţul se putea mişca în lateral.

Pentru a se feri de soarta de care avusese parte Howell Tyler, Merthin îşi cuprinsese trunchiul cu o cingătoare; la rândul ei, aceasta era legată de un ţăruş solid, înfipt în zid: dacă era să cadă, n-avea să se prăbuşească mult. Astfel protejat, reuşi să îndepărteze lespezile de ardezie de pe o porţiune de acoperiş, după care legă frânghia troliului de una dintre bârne. Apoi îi strigă lui Jimmie:

– Învârte roata!

Îşi ţinu respiraţia. Era sigur că avea să meargă – trebuia să meargă –, dar, oricum, era un moment de mare tensiune.

Jimmie, aflat în cadrul roţii de pe sol, începu să meargă, punând-o în mişcare. Roata se învârtea într-o singură direcţie. Avea o frână care apăsa pe dinţii asimetrici: fiecare dinte prezenta o latură uşor înclinată, pentru ca frâna să acţioneze gradual asupra curburii roţii, şi o latură verticală, astfel încât orice mişcare inversă să fie oprită imediat.

Pe măsură ce roata se învârtea, bârna de pe acoperiş începu să se ridice. Când se desprinse cu totul, Merthin strigă:

– Ho!

Jimmie se opri, frâna se puse în funcţiune, iar bârna rămase suspendată în aer, balansându-se uşor. Până acum, toate bune. Următoarea etapă era cea în care lucrurile puteau lua o întorsătură urâtă.

Merthin întoarse dispozitivul rotativ, astfel încât braţul de lemn începu să se mişte în lateral. Îl privea fix, ţinându-şi respiraţia. Structura de lemn era supusă unor forţe de tensiune noi în timp ce încărcătura braţului îşi schimba poziţia. Lemnul troliului scârţâi. Braţul se răsuci la 180 de grade, purtând bârna peste acoperiş, până deasupra cimitirului. Dinspre mulţime se auzi un murmur colectiv de uimire: nu mai văzuseră niciodată un troliu al cărui braţ să se poată roti.

– Las-o jos! strigă Merthin.

Jimmie acţionă frâna, permiţând încărcăturii să coboare smucit, câte 30 de centimetri odată, în timp ce roata se învârtea şi frânghia se desfăşura.

Toată lumea privea într-o tăcere mormântală. Când bârna atinse pământul, izbucniră în aplauze.

Jimmie desfăcu frânghia din jurul bârnei.

Merthin îşi permise un moment de triumf. Troliul funcţionase.

Coborî cu ajutorul unei scări. Mulţimea îl primi cu ovaţii. Caris îl sărută. Părintele Joffroi îi strânse mâna.

– E o adevărată minune, spuse el. N-am mai văzut niciodată aşa ceva.

– Nimeni n-a mai văzut, răspunse Merthin cu mândrie. Eu l-am inventat.

Alţi câţiva orăşeni veniră să-l felicite. Toţi erau încântaţi că fuseseră martori la aşa ceva – toţi, cu excepţia lui Elfric, care se uita cruciş la el din spatele mulţimii.

Merthin alese să-l ignore. I se adresă părintelui Joffroi:

– Ne-am înţeles să mă plăteşti dacă troliul o să funcţioneze.

– Iar eu o fac bucuros, răspunse preotul. Îţi datorez opt şilingi până acum şi, cu cât va trebui să te plătesc mai repede pentru desprinderea celorlalte bârne şi reconstruirea acoperişului, cu atât mai bucuros voi fi. Îşi desfăcu trăistuţa pe care o purta la brâu şi scoase nişte monede legate într-o bucată de pânză.

În clipa aceea, Elfric strigă:

– Ia staţi!

Toate privirile se întoarseră către el.

– Nu poţi să-l plăteşti pe băiatul acesta, părinte Joffroi, rosti el. Nu e dulgher calificat.

„Cu siguranţă, asta nu se întâmplă cu adevărat. Nu se poate!” îşi spuse Merthin în gând. Îşi făcuse treaba – era prea târziu acum să i se refuze dreptul la plată. Dar lui Elfric nu-i păsa nici cât negru sub unghie de ce era corect şi ce nu.

– Aiurea! replică Joffroi. A făcut ceea ce niciun alt dulgher din oraş n-ar putea să facă.

– Nu contează, nu e în ghildă.

– Am vrut să intru, interveni Merthin. Voi n-aţi vrut să mă primiţi.

– E dreptul ghildei să refuze.

– Eu zic că e o nedreptate, stărui Joffroi, şi mulţi dintre locuitorii oraşului vor fi de acord cu mine. A făcut şase ani şi jumătate de ucenicie, fără altă plată decât merindele şi un loc de dormit pe podeaua din bucătărie, şi toată lumea ştie că face lucrări de dulgher calificat de ani buni. N-ar fi trebuit să-l dai afară fără unelte.

Dinspre bărbaţii adunaţi în jur se iscă un murmur de aprobare. Toată lumea era de părere că Elfric mersese prea departe.

Meşterul spuse:

– Cu tot respectul cuvenit unei feţe bisericeşti, această decizie îi aparţine ghildei, nu dumitale.

– Bine. Joffroi îşi încrucişă braţele peste piept. Tu-mi spui să nu-l plătesc pe Merthin – chiar dacă e singurul om din oraşul ăsta în stare să-mi repare biserica fără să o închidă. Iar eu te sfidez. Îi înmână monedele lui Merthin. Acum poţi să prezinţi situaţia în faţa tribunalului.

– Tribunalul stareţului, mârâi Elfric, cu chipul schimonosit de ciudă. Când un om face o plângere legată de un preot, poate oare să aibă parte de o judecată dreaptă într-un tribunal ţinut de nişte călugări?

Aceste cuvinte treziră simpatia mulţimii. Nu puţine fuseseră ocaziile în care tribunalul stăreţiei favorizase în mod nedrept cauzele clericilor.

Dar Joffroi replică tăios:

– Dar oare un ucenic îşi poate găsi dreptatea într-un judeţ ţinut de meşteri?

Mulţimea izbucni în râs: cu toţii apreciau înfruntările inteligente.

Elfric păru învins. Indiferent despre ce tribunal era vorba, putea câştiga într-o dispută cu Merthin, dar n-avea cum să iasă învingător când se înfrunta cu un preot. Pe un ton în care se ghicea frustrarea, spuse:

– E o zi foarte tristă pentru oraşul ăsta când ucenicii încep să-şi sfideze stăpânii şi preoţii se dau de partea unor asemenea băietani.

Dar ştia că pierduse şi se îndepărtă.

Merthin simţea în palmă greutatea monedelor: opt şilingi, 96 de penny de argint, două cincimi dintr-o liră. Ar fi trebuit să le numere, dar era prea fericit pentru a se deranja cu o astfel de formalitate. Câştigase primii săi bani.

Se întoarse către Edmund.

– Aceştia sunt banii dumitale, rosti el.

– Nu-mi da decât cinci şilingi acum, restul mi-i poţi înapoia mai târziu, spuse Edmund cu generozitate. Păstrează nişte bani şi pentru tine – îi meriţi.

Merthin zâmbi. Asta însemna că rămânea cu trei şilingi de cheltuială – mai mulţi bani decât avusese vreodată. Nici nu ştia ce să facă cu ei. Poate că avea să-i cumpere mamei sale un pui.

Era ora amiezii, iar mulţimea începu să se împrăştie, orăşenii îndreptându-se către casele lor pentru masa de prânz. Merthin

plecă împreună cu Edmund şi Caris. Simţea că viitorul său era sigur. Îşi dovedise priceperea ca dulgher, iar acum că părintele Joffroi stabilise un precedent, puţini aveau să fie aceia care să ezite să-l angajeze. Îşi putea câştiga existenţa. Putea să aibă casa lui. Se putea căsători.

Petranilla îi aştepta. În timp ce Merthin număra monedele echivalente cu cinci şilingi datorate lui Edmund, femeia puse pe masă un platou cu peşte şi mirodenii, făcut la cuptor, care răspândea un miros îmbietor. Pentru a sărbători succesul lui Merthin, Edmund turnă în cănile tuturor celor prezenţi vin roşu de pe Valea Rinului.

Dar negustorul nu era nicidecum un om care să privească prea mult înspre trecut.

– Trebuie să începem lucrările la noul pod, spuse el pe un ton nerăbdător. Au trecut cinci săptămâni şi nu s-a făcut nimic! Aş vrea să am proiectul gata. Aşa am putea începe lucrările imediat ce s-ar alege noul stareţ.

Merthin ciuli urechile.

– La ce anume te gândeşti?

– Ştim că trebuie să fie un pod de piatră. Vreau să fie suficient de lat încât să poată trece două care pe el, unul lângă altul.

Merthin încuviinţă din cap.

– Şi ar trebui să aibă câte o rampă la ambele capete, astfel încât oamenii să coboare de pe pod pe pământ uscat, nu pe malul mocirlos.

– Da… excelent.

Caris interveni:

– Dar cum faci să construieşti ziduri de piatră în mijlocul râului?

– N-am idee, dar cu siguranţă se poate, răspunse Edmund. Pe lume există o groază de poduri din piatră.

Merthin se lansă într-o explicaţie:

– Am auzit vorbindu-se despre asta. Se realizează mai întâi o structură specială, numită batardou, care să ţină apa departe de locul unde construieşti. E destul de simplu, dar se zice că trebuie să fii foarte atent să nu lase deloc apa să treacă.

Godwyn intră în încăpere cu un aer neliniştit. Teoretic, nu avea voie să le facă vizite celor din oraş – nu putea părăsi stăreţia decât cu o treabă anume. Merthin se întrebă ce se întâmplase.

– Carlus şi-a retras candidatura pentru postul de stareţ,

anunţă el.

– O veste bună! exclamă Edmund. Ia şi tu o cană de vin cu noi.

– Nu-i cazul să sărbătoreşti încă, spuse Godwyn.

– De ce nu? Aşa, Thomas rămâne singurul candidat, iar Thomas vrea să construiască podul cel nou. Problema noastră e rezolvată.

– Dar Thomas nu mai e singurul candidat. Contele îl nominalizează pe Saul Cap-Alb.

– Ah! Edmund rămase câteva clipe pe gânduri. Şi asta e neapărat ceva rău?

– Da. Sunt mulţi care-l plac pe Saul, plus că s-a dovedit un stareţ priceput la Sfântul Ioan-din-Pădure. Dacă acceptă nominalizarea, cel mai probabil va primi voturile călugărilor care-l sprijineau înainte pe Carlus – ceea ce înseamnă că ar putea câştiga. Apoi, în calitate de candidat nominalizat de conte, vărul său, e foarte posibil ca Saul să facă aşa cum doreşte acesta –, iar contele s-ar putea opune construirii unui pod nou, pe motiv că aşa Kingsbridge-ul i-ar atrage pe mulţi dintre negustorii care altminteri ar face afaceri în Shiring.

Pe chipul lui Edmund apăru o expresie îngrijorată.

– Şi nu putem face nimic?

– Eu sper că da. Cineva trebuie să se ducă la Sfântul Ioan să-i dea vestea lui Saul şi să-l aducă la Kingsbridge. M-am oferit eu voluntar şi nădăjduiesc că, într-un fel sau altul, o să pot să-l conving să refuze.

Petranilla interveni:

– S-ar putea ca asta să nu rezolve problema noastră.

Merthin o asculta cu atenţie: nu-i era deloc simpatică, însă ştia că era inteligentă. Femeia continuă:

– Contele ar putea nominaliza alt candidat. Şi orice om nominalizat de el s-ar putea opune construirii podului.

Godwyn dădu aprobator din cap.

– Deci, presupunând c-aş reuşi să-l deturnez pe Saul, trebuie să ne asigurăm că a doua alegere a contelui va fi cineva care n-are nicio şansă de reuşită.

– La cine te gândeşti? întrebă mama sa.

– Călugărul-cerşetor Murdo.

– Minunat!

Caris spuse:

– Dar el e îngrozitor!

– Exact, confirmă Godwyn. Lacom, beţiv, un adevărat parazit… un scandalagiu cu pretenţii de puritate absolută. Călugării n-o să voteze niciodată pentru el. Tocmai de aceea vrem ca el să fie candidatul contelui.

Merthin îşi dădu seama că Godwyn era aidoma mamei sale, în sensul că avea un talent pentru acest gen de intrigi.

Petranilla întrebă:

– Şi cum o să facem?

– Mai întâi trebuie să-l convingem pe Murdo să-şi depună candidatura.

– Asta n-o să fie prea greu. Spune-i pur şi simplu că ar avea şanse. I-ar plăcea la nebunie să ajungă stareţ.

– De acord. Dar nu cred că e indicat s-o fac eu. Murdo m-ar privi imediat cu suspiciune. Toată lumea ştie că eu îl susţin pe Thomas.

– O să vorbesc eu cu el, hotărî Petranilla. O să-i spun că noi doi avem păreri diferite şi că eu nu îl vreau pe Thomas stareţ. De asemenea, o să-i spun că sir Roland caută un candidat şi că el ar putea fi omul potrivit. E foarte popular în oraş, mai ales printre cei săraci şi neştiutori, care trăiesc cu iluzia că el e unul dintre ei. Pentru a obţine nominalizarea, tot ce trebuie să facă e să arate clar că e dispus să fie marioneta contelui.

– Bine. Godwyn se ridică. O să încerc să fiu de faţă când Murdo o să stea de vorbă cu contele Roland.

O sărută pe mama sa pe obraz şi ieşi.

Peştele se terminase. Merthin îşi mâncă felia groasă de pâine care-i servise drept farfurie şi care acum se îmbibase cu sos. Edmund îi mai oferi o cană de vin, dar el refuză: îi era teamă ca nu cumva să cadă de pe acoperişul bisericii, unde avea să se întoarcă după prânz, dacă bea prea mult.

Petranilla se duse în bucătărie, iar Edmund intră în salon să tragă un pui de somn. Merthin şi Caris rămaseră singuri.

Se mută pe bancă, lângă ea, şi o sărută.

Caris îi spuse:

– Sunt tare mândră de tine.

Merthin radia. Şi el era mândru de sine. O sărută din nou, de data aceasta un sărut prelung şi umed care-i dădu o erecţie. Îi atinse sânul prin pânza rochiei, strângându-i uşor sfârcul cu buricele degetelor.

Caris îi atinse erecţia şi chicoti.

– Vrei să te rezolv? întrebă ea în şoaptă.

Mai făcea asta câteodată, când tatăl ei şi Petranilla dormeau, iar Merthin şi ea erau singuri la parterul casei. Dar acum era ziua în amiaza mare şi era posibil ca cineva să intre peste ei în orice moment.

– Nu! răspunse el.

– Aş putea s-o fac repede.

Îl strânse un pic mai tare.

– Mi-e prea ruşine.

Se ridică şi trecu de cealaltă parte a mesei.

– Îmi pare rău.

– Ei, poate că n-o să mai fie nevoie să facem asta prea mult.

– Ce anume?

– Să ne ascundem şi să ne facem mii de griji că ar putea intra cineva peste noi.

Chipul lui Caris trăda faptul că fusese afectată de vorbele lui.

– Dar nu-ţi place?

– Bineînţeles că-mi place! Dar ar fi mai bine dacă am fi singuri. Aş putea să-mi iau o casă, acum că sunt plătit.

– Nu ai fost plătit decât o dată.

– Adevărat… dar nu înţeleg de ce-ai devenit dintr-odată atât de pesimistă. Am zis ceva greşit?

– Nu, dar… de ce nu putem lăsa lucrurile aşa cum sunt?

Această întrebare îl lăsă pe Merthin cu gura căscată.

– Pur şi simplu vreau să facem mai mult, într-un loc unde putem fi singuri.

Ea îl fixă cu o privire sfidătoare.

– Eu sunt mulţumită de cum stau lucrurile acum.

– Ei, şi eu… dar nimic nu durează la nesfârşit.

– De ce nu?

Merthin avea impresia că discută cu un copil.

– Pentru că nu ne putem petrece restul vieţii locuind cu părinţii şi sărutându-ne fugar, când nu se uită nimeni. Trebuie să ne luăm o casă a noastră, să trăim ca soţ şi soţie, să dormim împreună în fiecare noapte, să facem dragoste cu adevărat în loc să ne „rezolvăm” unul pe celălalt, să avem o familie.

– De ce? întrebă ea.

– Nu ştiu de ce, răspunse el exasperat. Aşa merg lucrurile şi n-o să încerc să-ţi mai explic, pentru că tu eşti hotărâtă să nu înţelegi nimic… sau, cel puţin, să te prefaci că nu înţelegi.

– Bine.

– Şi-apoi, trebuie să mă întorc la muncă.

– Du-te atunci.
Nu reuşea să o înţeleagă. De o jumătate de an încoace, dorea cu ardoare să se însoare cu Caris şi presupusese că şi ea simţea la fel. Acum se părea însă că lucrurile nu stăteau chiar aşa. Mai mult, ea nu vedea cu ochi buni presupunerea lui. Dar oare Caris chiar îşi închipuia că puteau prelungi această relaţie adolescentină la infinit?
Se uită la ea, încercând să descifreze expresia chipului ei, dar nu văzu decât încăpăţânare. Se întoarse şi ieşi.
Ajuns în stradă, şovăi. Poate c-ar fi trebuit să se întoarcă şi s-o facă să-i spună exact ce era în mintea ei. Dar, amintindu-şi expresia de pe chipul ei, îşi dădu seama că nu era momentul potrivit pentru asta. Porni aşadar mai departe, îndreptându-se către biserica Sfântul Marcu şi întrebându-se cum de era cu putinţă ca o zi atât de frumoasă să devină atât de mohorâtă.

22

Godwyn pregătea Catedrala Kingsbridge pentru nunta cea mare. Biserica trebuia să arate cât mai bine. Pe lângă contele de Monmouth şi contele de Shiring, la ceremonie aveau să participe numeroşi baroni, precum şi sute de cavaleri din anturajul acestora. Trebuiau înlocuite lespezile sparte, trebuiau făcute reparaţii în locurile în care zidăria suferise stricăciuni, ornamentele deteriorate trebuiau cioplite din nou, pereţii trebuiau văruiţi, pilaştrii trebuiau vopsiţi, iar întreaga suprafaţă a măreţului edificiu trebuia măturată şi frecată până ce avea să strălucească de curăţenie.
– Şi vreau ca lucrările la culoarul sudic al corului să fie terminate până atunci, i se adresă Godwyn lui Elfric în timp ce mergeau împreună prin biserică.
– Nu sunt sigur că se poate…
– Trebuie. Nu putem să avem schele în zona corului când oficiem o nuntă atât de importantă. Îl zări pe Philemon făcându-i semne disperate din cadrul uşii transeptului sudic. Te rog să mă scuzi.
– Dar n-am oamenii necesari! strigă Elfric în urma lui.
– Înseamnă că n-ar trebui să te mai pripeşti să-ţi dai afară ajutoarele, îi spuse Godwyn peste umăr.
Philemon părea extrem de agitat.

– Fratele Murdo cere o audienţă la conte, îl înştiinţă el.
– Bine!
Petranilla vorbise cu călugărul-cerşetor cu o seară înainte, iar în dimineaţa aceasta, Godwyn îl instruise pe Philemon să pândească în apropierea casei de oaspeţi în caz că Murdo avea să se arate pe acolo. Se aşteptase ca acesta să vină destul de devreme.
Porni grăbit spre casa de oaspeţi, cu Philemon în urma sa. Fu uşurat să vadă că Murdo încă mai aştepta în încăperea mare de la parter. Corpolentul călugăr se dichisise special pentru această ocazie: avea mâinile şi faţa curate, îşi pieptănase părul din jurul tonsurii şi-şi curăţase petele cele mai evidente de pe sutană. Nu arăta ca un stareţ, dar aproape că arăta ca un călugăr.
Godwyn îl ignoră şi urcă scările direct. La uşa contelui făcea de strajă fratele lui Merthin, Ralph, care era unul dintre scutierii acestuia. Ralph era un tânăr chipeş, frumuseţea sa fiind ştirbită de nasul rupt recent. Scutierii mereu îşi fracturau câte-un os.
– Bună, Ralph, spuse prietenos Godwyn. Ce ai păţit la nas?
– M-am bătut cu un ţăran nemernic.
– Ar fi trebuit să ai grijă să-ţi fie repus osul la loc. Călugărul acela cerşetor de jos a urcat aici?
– Da. I-au spus să aştepte.
– Cine e cu contele?
– Lady Philippa şi secretarul, părintele Jerome.
– Du-te şi întreabă dacă mă pot primi.
– Lady Philippa spune că n-ar trebui să intre nimeni la conte.
Godwyn îi adresă lui Ralph un zâmbet ca între bărbaţi, având o semnificaţie cât se poate de clară: „Da, dar ea nu-i decât o femeie…”
Ralph îi răspunse cu un zâmbet identic, după care deschise uşa şi-şi strecură capul înăuntru.
– Fratele Godwyn, sacristanul? întrebă el.
Urmă un interval de tăcere, după care lady Philippa ieşi din încăpere şi închise uşa în urma ei.
– Ţi-am zis că nu intră nimeni, făcu ea pe un ton mânios. Contele Roland nu se odihneşte cât ar trebui.
Ralph răspunse:
– Ştiu, milady, însă fratele Godwyn nu l-ar deranja pe conte dacă n-ar fi neapărat nevoie.
Ceva din tonul lui Ralph îl făcu pe Godwyn să-l privească. Deşi cuvintele rostite de Ralph erau neutre, expresia de pe chipul său

era una adoratoare. În momentul acela, Godwyn observă cât de voluptuoasă era Philippa. Aceasta purta o rochie roşu-închis strânsă cu o curea în talie, iar stofa fină de lână i se mula pe sâni şi pe şolduri. Lui Godwyn i se părea că arăta ca o statuie reprezentând Tentaţia şi îşi dori, o dată în plus, să poată găsi o modalitate de a le exclude pe femei din stăreţie. Era destul de rău ca un scutier să se îndrăgostească de o femeie măritată, dar asemenea sentimente din partea unui călugăr ar fi fost o adevărată catastrofă.

– Îmi pare rău că trebuie să-l deranjez pe conte, interveni Godwyn. Dar la parter se află un călugăr-cerşetor care aşteaptă să fie primit la Domnia Sa.

– Ştiu… Murdo. Chiar are treburi urgente de discutat?

– Dimpotrivă. Dar trebuie să-l previn pe conte, să-i spun la ce să se aştepte.

– Deci ştii ce vrea acest călugăr-cerşetor?

– Cred că da.

– Ei bine, atunci cred că cel mai bine ar fi ca voi doi să intraţi la conte împreună.

– Dar… începu Godwyn, după care se prefăcu a-şi înăbuşi câteva cuvinte de împotrivire.

Philippa îşi aţinti privirea asupra lui Ralph.

– Adu-l pe călugărul-cerşetor aici, te rog.

Ralph îl chemă pe Murdo, iar Philippa îi pofti pe cei doi monahi în încăpere. Contele Roland stătea în pat, complet îmbrăcat, ca şi data trecută, numai că acum îşi sprijinea capul bandajat şi jumătatea de sus a trunchiului pe mai multe perne din fulgi.

– Ce-i asta? întrebă el cu obişnuita-i proastă dispoziţie. Ne întâlnim la canon? Ce vreţi, călugărilor?

Privindu-l drept în faţă pentru prima oară de la prăbuşirea podului, Godwyn fu şocat să vadă că toată partea dreaptă îi era complet paralizată: pleoapa îi era lăsată, obrazul abia dacă i se mişca, iar colţul gurii îi atârna moale. Imaginea era cu atât mai uimitoare, cu cât partea stângă a chipului său era foarte animată. Când Roland vorbise, jumătatea stângă a frunţii i se încruntase, ochiul i se bulbucase şi păruse a arunca un mănunchi de scântei autoritare, iar cuvintele ieşiseră cu vehemenţă din colţul buzelor sale. Ştia că rănile la cap puteau avea efecte imprevizibile, dar nu auzise niciodată de o asemenea manifestare.

– Nu vă holbaţi la mine, mârâi contele iritat. Arătaţi ca doi

viţei în faţa unei porţi noi. Spuneţi de ce aţi venit.

Godwyn făcu un efort să-şi recapete prezenţa de spirit. Trebuia să fie foarte atent pe parcursul următoarelor câteva minute. Ştia că Roland avea să respingă candidatura lui Murdo pentru funcţia de stareţ. Dar, oricum, voia să planteze în mintea contelui ideea că Murdo putea fi o alternativă pentru Saul Cap-Alb. Drept urmare, sarcina lui era să-l susţină. Paradoxal, avea să facă acest lucru opunându-i-se călugărului-cerşetor, arătându-i contelui că Murdo n-avea niciun fel de obligaţii faţă de fraţii întru credinţă – asta pentru că Roland dorea un stareţ care să nu servească decât interesele sale. Dar, pe de altă parte, Godwyn nu trebuia să protesteze prea tare, pentru că nu voia ca sir Roland să-şi dea seama cât de lipsită de şansă era, de fapt, candidatura lui Murdo. Era o cale extrem de alunecoasă, cu multe pericole de derapaje.

Murdo fu cel care deschise discuţia, cu glasul lui sonor de amvon:

– Milord, am venit să vă cer să mă luaţi în calcul pentru funcţia de stareţ al mănăstirii Kingsbridge. Cred că…

– Nu atât de tare, pentru numele lui Dumnezeu! protestă Roland.

Murdo coborî tonul.

– Milord, cred că…

– De ce vrei să devii stareţ? întrebă Roland, întrerupându-l din nou. Credeam că voi, călugării-cerşetori, nu sunteţi, prin definiţie, legaţi de nicio biserică.

Era un punct de vedere de modă veche. Iniţial, călugării-cerşetori fuseseră monahi nomazi, care nu deţineau niciun fel de bunuri, dar la momentul respectiv mulţi dintre ei ajunseseră la fel de bogaţi precum fraţii lor din mănăstiri. Roland ştia asta şi nu făcea decât să-l provoace pe Murdo.

Acesta dădu răspunsul standard în asemenea situaţii:

– Cred că Dumnezeu acceptă cu dragă inimă ambele tipuri de sacrificiu.

– Aşadar eşti dispus să renunţi la sutana de călugăr-cerşetor.

– Am ajuns să cred că talentul care mi-a fost hărăzit şi-ar găsi folosul mai bine într-o stăreţie, aşa că da, sunt dispus să îmbrăţişez *Regula benedictină.*

– Dar de ce să te iau eu în calcul pentru nominalizare?

– Sunt şi preot hirotonisit.

– Avem destui preoţi.

– Şi am o activitate îndelungată în Kingsbridge şi în împrejurimi care, dacă-mi permiteţi să mă laud un pic, m-a făcut unul dintre cei mai influenţi oameni în slujba Domnului din regiune.

În clipa aceea, părintele Jerome interveni pentru prima oară în discuţie. Acesta era un tânăr sigur pe el, cu un chip care trăda inteligenţă, iar Godwyn simţi că avea în faţă un om ambiţios.

– E adevărat, spuse el. Fratele Murdo e deosebit de popular.

Evident, Murdo nu era la fel de popular şi printre călugări – dar asta n-o ştiau nici Roland, nici Jerome, şi Godwyn n-avea de gând să-i lumineze în această privinţă.

Nici Murdo n-avea vreo intenţie de acest gen. Îşi lăsă capul în jos şi spuse pe un ton linguşitor:

– Vă mulţumesc din inimă, părinte Jerome.

Godwyn interveni:

– E popular printre cei mulţi şi neştiutori.

– Aşa cum era şi Mântuitorul, replică Murdo.

– Călugării ar trebui să ducă vieţi de sărăcie şi de înfrânare, adăugă Godwyn.

Roland le curmă avântul:

– Hainele călugărului-cerşetor par destul de sărăcăcioase, iar în ceea ce priveşte înfrânarea mie unul mi se pare că monahii din Kingsbridge mănâncă mai bine decât mulţi ţărani.

– Fratele Murdo a fost văzut beat prin taverne! protestă Godwyn.

Murdo răspunse:

– *Regula benedictină* le permite călugărilor să bea vin.

– Numai dacă sunt bolnavi sau lucrează din greu la câmp.

– Eu ţin predici pe ogoare.

Godwyn observă că Murdo era un adversar de temut în disputele verbale. Constatarea îl bucură, din moment ce nu dorea chiar deloc să câştige această luptă. I se adresă lui Roland:

– Tot ce pot spune este că, în calitate de sacristan, v-aş sfătui insistent să nu-l nominalizaţi pe Murdo pentru funcţia de stareţ al mănăstirii Kingsbridge.

– S-a notat, răspunse rece Roland.

Philippa îi aruncă lui Godwyn o privire uşor surprinsă, şi acesta realiză că se dăduse bătut un pic prea uşor. Dar Roland nu observase: el nu se încurca cu nuanţele.

Murdo nu terminase.

– Stareţul acestei mănăstiri trebuie să-l slujească pe

Dumnezeu, bineînţeles, dar, în ceea ce priveşte aspectele lumeşti, ar trebui să se lase ghidat de rege împreună cu baronii şi conţii Măriei Sale.

Vorbele acestea erau cum nu se poate mai clare, îşi dădu seama Godwyn. Murdo ar fi putut la fel de bine să spună: „O să fiu omul dumitale.” Era o declaraţie scandaloasă. Călugării ar fi fost îngroziţi să audă una ca asta. Murdo ar fi pierdut orice susţinere din partea lor pentru alegerea în funcţia de stareţ.

Godwyn nu spuse nimic, dar Roland îi adresă o privire întrebătoare.

– Ai ceva de adăugat, sacristane?

– Sunt convins că fratele aici de faţă n-a dorit să spună că stăreţia Kingsbridge ar trebui să fie supusă contelui de Shiring în vreo chestiune, lumească sau de altă natură – nu-i aşa, Murdo?

– Am zis ce-am zis, răspunse Murdo cu glasul său de amvon.

– De-ajuns, făcu Roland, plictisit dintr-odată de acest joc. Vă răciţi amândoi gura de pomană. Eu o să-l nominalizez pe Saul Cap-Alb. Sunteţi liberi.

Schitul Sfântul Ioan-din-Pădure era o versiune la scară redusă a stăreţiei Kingsbridge. Biserica era mică, la fel şi claustrul şi dormitorul din piatră; restul clădirilor erau nişte structuri simple din lemn. La schit trăiau opt călugări şi nicio călugăriţă. Pe lângă rugăciune şi meditaţie, călugării se ocupau cu agricultura: îşi cultivau singuri mare parte din cele necesare traiului şi făceau o brânză de capră faimoasă în tot sud-vestul Angliei.

Godwyn şi Philemon erau pe drum de două zile. Tocmai se lăsase seara când ieşiră din pădure şi văzură în faţă o întindere nesfârşită de pământ defrişat în mijlocul căreia se înălţa biserica. Imediat, Godwyn îşi dădu seama că temerile sale se adevereau şi că vorbele pe care le auzise, cum că Saul Cap-Alb făcea treabă bună ca stareţ al schitului, erau doar o mică parte din adevăr. Totul avea un aer ordonat şi calculat: gardurile vii erau tunse cu grijă, şanţurile erau drepte, copacii din livadă erau plantaţi la distanţe egale, iar printre grânele de pe ogor nu se vedea nici urmă de buruiană. Era sigur c-avea să descopere că slujbele se ţineau exact la orele la care trebuiau ţinute şi că erau oficiate cu maximum de cucernicie. Nu-i mai rămânea decât speranţa că talentul evident de conducător al lui Saul Cap-Alb nu-l făcuse şi ambiţios.

Pe când mergeau călare pe lângă ogoarele schitului, Philemon

spuse:

– De ce vrea contele atât de mult să-l facă pe văru-său stareţ la Kingsbridge?

– Din motivul pentru care i-a asigurat fiului său cel mic funcţia de episcop de Kingsbridge, răspunse Godwyn. Episcopii şi stareţii sunt oameni puternici. Contele vrea să se asigure că orice personaj influent din preajma sa este un aliat şi nicidecum un duşman.

– Şi pe ce s-ar putea certa?

Pentru Godwyn era interesant să observe că tânărul Philemon începea să fie curios în privinţa jocului de şah al politicii şi puterii.

– Pământuri, impozite, drepturi, privilegii… De exemplu, poate că stareţul vrea să construiască un pod nou în Kingsbridge, ca să atragă mai mulţi negustori la Târgul de Lână. Contele s-ar putea opune acestui plan, pe motiv că i-ar îndepărta pe negustori de târgul lui, cel de la Shiring.

– Dar nu prea văd cum se poate lupta un stareţ cu un conte. Stareţul nu are soldaţi…

– Un om al Bisericii poate influenţa mulţimile. Dacă îşi construieşte predicile în aşa fel încât să instige împotriva contelui sau invocă sfinţii pentru a abate nenorociri asupra lui, oamenii vor începe să creadă că seniorul e blestemat. Apoi o să-i pună la îndoială puterea şi se vor aştepta ca toate întreprinderile lui să fie sortite eşecului. Niciunui nobil nu-i convine să se afle într-o astfel de luptă cu un cleric care ştie ce vrea. Gândeşte-te numai ce s-a întâmplat cu regele Henric al II-lea după uciderea lui Thomas Becket.

Pătrunseră în incinta fermei schitului şi descălecară. Caii se repeziră la adăpătoare. Nu se vedea nimeni în jur, cu excepţia unui călugăr cu poalele sutanei suflecate, ocupat cu scoaterea gunoiului dintr-o cocină aflată în spatele grajdurilor. Fără îndoială că era tânăr, dacă se ocupa cu o asemenea muncă. Godwyn strigă spre el:

– Hei, hei, flăcău! Vino şi ajută-ne cu caii.

– Acuşica! răspunse călugărul pe acelaşi ton ridicat. Termină de curăţat adăpostul animalelor dând de încă vreo câteva ori cu grebla, după care sprijini unealta de peretele grajdului şi porni către nou-veniţi. Godwyn tocmai se pregătea să-i spună să se mişte mai repede când recunoscu părul blond al lui Saul, care mărginea tonsura caracteristică monahilor benedictini.

Godwyn nu era de acord cu aşa ceva. Stareţul nu trebuia în niciun caz să cureţe cocini. Modestia ostentativă era, la urma urmei, o demonstraţie bătătoare la ochi. Cu toate acestea, în situaţia dată, comportamentul umil al lui Saul crea auspicii favorabile pentru intenţiile lui Godwyn.

Îi adresă lui Saul un zâmbet prietenos.

– Salutare, frate. Nu era intenţia mea să-i cer chiar stareţului să-mi deshame calul.

– De ce nu? răspunse Saul. Cineva tot trebuie să o facă, iar voi aţi călătorit toată ziua. Saul conduse caii în grajd. Fraţii sunt pe câmp, strigă el de-acolo. Dar se vor întoarce pentru vecernie. Ieşi din nou. Haideţi la bucătărie.

Ei doi nu fuseseră niciodată apropiaţi. Godwyn nu putea să nu simtă că pietatea lui Saul reprezenta o critică implicită la adresa lui. Saul se arăta întotdeauna prietenos, dar totodată dădea dovadă de o hotărâre liniştită şi avea o abordare diferită a lucrurilor. Godwyn trebuia să aibă mare grijă să nu se enerveze. Deja se simţea destul de încordat.

Godwyn şi Philemon îl urmară pe Saul prin curtea fermei şi intrară într-o clădire cu un singur cat, dar cu acoperişul înalt. Deşi era făcută din lemn, avea căminul şi coşul din piatră. Plini de recunoştinţa celor osteniţi, se prăvăliră pe o bancă grosolană, la o masă bine frecată. Saul le turnă două porţii generoase de bere dintr-un butoi mare.

Se aşeză în faţa lor. Philemon bău pe săturate, fiind însetat, însă Godwyn se mulţumi să ia o înghiţitură mică. Saul nu le oferi de mâncare, iar Godwyn îşi dădu seama că n-aveau să primească nimic până după vecernie. Oricum era prea încordat să poată mânca.

„Încă un moment delicat”, îşi spuse el neliniştit. Trebuise să protesteze faţă de candidatura lui Murdo în aşa fel încât să nu-l facă pe Roland să renunţe la idee. Acum trebuia să-l invite pe Saul să accepte nominalizarea într-un fel care să facă propunerea imposibil de acceptat. Ştia ce avea să spună, dar trebuia să potrivească totul cât mai bine. Orice pas greşit avea să trezească bănuielile lui Saul, iar consecinţele erau greu de prevăzut.

Saul îi întrerupse brusc consideraţiile îngrijorate.

– Ce vânt te aduce pe aici, frate? întrebă el.

– Contele Roland şi-a recăpătat facultăţile mintale.

– Slavă Domnului!

– Asta înseamnă că putem organiza alegerile pentru funcţia de stareţ.

– Bine. N-ar trebui să stăm prea mult fără conducător.

– Dar cine să fie acesta?

Saul evită să răspundă la întrebare.

– S-au vehiculat ceva nume de candidaţi?

– Fratele Thomas, matriculariusul.

– Ar fi un administrator bun. Nimeni altcineva?

Godwyn se mulţumi să-i servească o jumătate de adevăr.

– Nu oficial.

– Dar Carlus? Când am venit la Kingsbridge la înmormântarea stareţului Anthony, stareţul adjunct era principalul candidat.

– Consideră că nu e capabil să ducă la capăt îndatoririle pe care le presupune o astfel de funcţie.

– Pentru că e orb?

– Poate că da. Saul nu ştia că fratele Carlus căzuse în timpul slujbei ţinute de sărbătoarea Sfântului Adolphus. Godwyn decise să nu-i spună nimic despre asta. Cert este că s-a gândit, s-a rugat şi, într-un final, a luat această hotărâre.

– Şi contele n-a nominalizat pe nimeni?

– Se gândeşte s-o facă. Godwyn şovăi. De aceea am şi venit. Contele se gândeşte să te nominalizeze pe tine.

„Asta nu-i chiar o minciună, îşi spuse Godwyn. Pur şi simplu accentul e pus în aşa fel încât atenţia să cadă pe alt aspect."

– Sunt onorat.

Godwyn îl studie preţ de câteva clipe.

– Dar nu complet surprins, mă gândesc, nu?

Saul roşi.

– Te rog să mă ierţi. Marele Philip era stareţ aici, la Sfântul Ioan, când a fost ales stareţ de Kingsbridge, iar alţii au urmat acelaşi drum. Asta nu înseamnă, bineînţeles, că sunt vrednic, aşa cum au fost ei. Dar mărturisesc că mi-a trecut prin minte lucrul acesta, da.

– Nu-i nimic de care să te ruşinezi. Şi ce părere ai avea despre această nominalizare?

– Ce părere? Saul părea năucit. De ce întrebi una ca asta? Dacă domnul conte doreşte, o să mă nominalizeze; dacă fraţii mei mă vor stareţ, mă vor vota, iar eu o să-mi dau seama că acesta e drumul pe care mi l-a hărăzit Domnul. Nu contează ce părere am eu despre asta.

Nu era deloc răspunsul pe care şi l-ar fi dorit Godwyn. Avea

nevoie ca Saul să se hotărască într-un fel sau altul. Toată discuţia aceasta despre Dumnezeu era contraproductivă.

– Nu e chiar atât de simplu, spuse el. Nu eşti obligat să accepţi nominalizarea. Tocmai de aceea m-a trimis contele aici.

– Nu prea-i stă în fire lui Roland să întrebe, când poate ordona.

Godwyn aproape că tresări. „Să nu uit niciodată cât de viclean e Saul", îşi impuse el mental. Se grăbi să dea înapoi.

– Da, într-adevăr. Oricum, dacă intenţionezi să refuzi, el trebuie să ştie cât mai repede, astfel încât să nominalizeze pe altcineva.

Asta probabil că era adevărat, deşi Roland nu menţionase acest lucru.

– Nu mi-am dat seama că aşa se procedează.

„Chiar nu se procedează aşa", îi răspunse Godwyn în gând. Însă cu glas tare spuse doar atât:

– Data trecută, când a fost ales stareţul Anthony, noi doi eram novici, aşa că nu prea ştim cum s-a procedat.

– Corect.

– Tu te simţi capabil să joci rolul de stareţ de Kingsbridge?

– Nu, cu siguranţă nu.

– Ah!

Godwyn se prefăcu dezamăgit, deşi se bazase pe modestia lui Saul pentru a-i smulge un asemenea răspuns.

– Şi totuşi…

– Da?

– Cu ajutorul Domnului, cine ştie ce se poate face?

– Total adevărat.

Godwyn îşi ascunse iritarea. Acest răspuns plin de smerenie fusese cât se poate de formal. În realitate, Saul considera c-avea să se descurce în funcţia de stareţ.

– Bineînţeles, cred că ar trebui să meditezi şi să te rogi în seara asta pentru cea mai bună alegere.

– Sunt convins că n-o să pot medita la nimic altceva. Se auzi un zvon îndepărtat de glasuri. Fraţii se întorc de la muncă, adăugă Saul.

– Putem să mai discutăm mâine-dimineaţă, replică Godwyn. Dacă te hotărăşti să candidezi, trebuie să vii cu noi la Kingsbridge.

– Foarte bine.

Godwyn simţea că există un pericol destul de mare ca Saul să

accepte nominalizarea. Dar mai avea un as în mânecă.

– Ar trebui să mai iei în considerare un lucru în rugăciunile tale, spuse el. Un nobil nu oferă niciodată un dar fără să ceară şi ceva în schimb.

Pe chipul lui Saul apăru o expresie îngrijorată.

– La ce te referi?

– Conţii şi baronii împart titluri, pământuri, funcţii, monopoluri… dar lucrurile acestea au mereu un preţ.

– Iar în cazul acesta?

– Dacă vei fi ales, Roland se va aştepta să-şi primească recompensa. La urma urmei, eşti vărul lui şi îi vei datora funcţia. Asta înseamnă că vei deveni purtătorul lui de cuvânt la canon şi că vei avea grijă ca iniţiativele stăreţiei să nu se interpună intereselor lui.

– Va fi aceasta o condiţie explicită a nominalizării?

– Condiţie explicită? Nu. Dar, la sosirea în Kingsbridge, o să-ţi adreseze mai multe întrebări, iar acestea vor fi formulate în aşa fel încât să-i poţi ghici intenţiile. Dacă ţii neapărat să fii un stareţ independent, care să nu facă nicio favoare vărului şi susţinătorului său, o să nominalizeze pe altcineva.

– Nu mă gândisem la asta.

– Bineînţeles, ai putea şi să-i dai răspunsurile pe care vrea să le audă şi apoi să te răzgândeşti după alegeri.

– Dar asta ar însemna să fiu ipocrit.

– Aşa ar vedea-o unii.

– Aşa ar vedea-o Domnul.

– Acesta e unul dintre lucrurile pentru care ar trebui să te rogi diseară, pentru ca Domnul să-ţi lumineze mintea şi să-ţi ofere soluţia potrivită.

În bucătărie îşi făcu intrarea un grup de călugări, murdari de noroi de la munca pe ogor şi discutând zgomotos între ei. Saul se ridică să-i servească cu bere, dar chipul îi trăda îngrijorarea. Aceasta continuă să-i întunece trăsăturile şi când se mutară în bisericuţa schitului, care avea pictată deasupra altarului o scenă reprezentând Judecata de Apoi, pentru oficierea vecerniei. Nu se disipă nici când, în sfârşit, se aşternu masa de seară, iar foamea lui Godwyn fu potolită de brânza delicioasă pe care o făceau călugării la schit.

Deşi simţea dureri în tot corpul din cauza celor două zile petrecute în şa, Godwyn rămase treaz în noaptea aceea. Îi înfăţişase lui Saul o dilemă etică. Cei mai mulţi călugări ar fi fost

dispuşi să-şi treacă sub tăcere vederile în discuţiile cu Roland şi să promită un grad de servitute mai mare decât plănuiau să arate după instalarea în funcţie. Oare Saul avea să găsească o modalitate de rezolvare a acestei dileme şi să accepte nominalizarea? Godwyn se îndoia.

Când călugării se treziră în zori pentru utrenie, de pe chipul lui Saul tot nu dispăruse acea expresie îngrijorată.

După micul dejun, îi spuse lui Godwyn că nu putea accepta nominalizarea.

Godwyn nu se putea obişnui cu felul în care arăta chipul contelui Roland. Era o imagine din cale-afară de stranie. Contele purta acum o pălărie peste bandaje, care nu făcea decât să scoată în evidenţă paralizia părţii drepte a chipului său. De asemenea, Roland părea mai irascibil decât de obicei, iar Godwyn îşi dădu seama că încă mai suferea de migrene cumplite.

– Unde e vărul meu, Saul? zise el imediat ce Godwyn intră în încăpere.

– Tot la Sfântul Ioan, milord. I-am transmis mesajul dumneavoastră…

– Mesajul? Era un ordin, nu un mesaj!

Lady Philippa, care stătea în picioare lângă pat, spuse cu blândeţe:

– Nu vă agitaţi, milord… ştiţi bine că vă face rău.

Godwyn rosti:

– Fratele Saul a hotărât că nu poate accepta nominalizarea.

– Şi de ce dracu' nu?

– S-a tot gândit, s-a rugat…

– Bineînţeles că s-a rugat, asta fac toţi călugării. Şi ce motiv ţi-a dat pentru faptul că mă sfidează?

– Nu se simte capabil să îndeplinească o funcţie atât de dificilă.

– Aiureli. Ce funcţie dificilă? Nu i se cere să conducă vreo câteva mii de cavaleri în bătălie – doar să se asigure că o mână de călugări îşi cântă imnurile la orele cuvenite.

Vorbele acestea erau total neadevărate, dar Godwyn îşi lăsă capul în jos şi nu spuse nimic.

Tonul contelui se schimbă dintr-odată.

– Tocmai mi-am dat seama cine eşti. Eşti fiul Petranillei, nu-i aşa?

– Da, milord. „Petranilla aceea pe care tu ai părăsit-o”, continuă în gând Godwyn.

– Era tare vicleană şi pun prinsoare că şi tu eşti la fel. De unde ştiu eu că tu n-ai făcut tot ce-ai putut ca să-l convingi pe Saul să nu accepte? Tu îl vrei pe Thomas Langley ca stareţ, nu?

„Planul meu e mult mai complex de-atât, prostule”, îi răspunse Godwyn în gând. Dar cu glas tare nu spuse decât atât:

– Saul m-a întrebat ce aţi putea pretinde în schimbul nominalizării sale.

– Aaa, aşa mai vii de-acasă. Şi ce i-ai spus?

– Că vă veţi aştepta să-l asculte pe cel care-i e văr, susţinător şi conte.

– Iar el e prea încăpăţânat să accepte una ca asta, presupun. Bine. Aşa să fie. Îl voi nominaliza pe călugărul-cerşetor cel gras. Acum dispari din faţa mea.

Godwyn fu nevoit să-şi ascundă extazul în timp ce făcea o plecăciune şi se retrăgea din încăpere. Penultima etapă a planului său funcţionase de minune. Contele Roland nu avea nici cea mai mică bănuială că fusese manipulat astfel încât să-l nominalizeze pe candidatul cu cele mai mici şanse de reuşită din câţi cunoştea Godwyn.

Acum urma ultimul pas.

Ieşi din casa de oaspeţi şi intră în claustru. Era ora de studiu dinaintea slujbei de la amiază, iar cei mai mulţi călugări citeau, îi ascultau pe cei care citeau cu voce tare sau pur şi simplu meditau. Godwyn îl zări pe Theodoric, tânărul său aliat, şi-l chemă la el cu un semn din cap.

Pe un ton şoptit, îi spuse:

– Contele Roland l-a nominalizat pe fratele Murdo pentru funcţia de stareţ.

Theodoric fu atât de surprins, încât întrebă cu voce tare:

– Poftim?

– Sst!

– Dar aşa ceva nu se poate!

– Normal că nu se poate.

– N-o să-l voteze nimeni. Pe chipul lui Theodoric apăru încet-încet lumina înţelegerii. Aaaa… acum îmi dau seama. Deci asta e bine pentru noi, de fapt.

Godwyn se minuna de fiecare dată când trebuia să explice lucruri de genul acesta, chiar şi unor persoane inteligente. Nimeni nu vedea dincolo de suprafaţă, cu excepţia sa şi a mamei

sale.

– Du-te şi spune-le tuturor, dar discret. Nu-i nevoie să te arăţi scandalizat. O să se înfurie suficient şi fără încurajarea ta.

– Ar trebui să spun şi că asta e bine pentru Thomas?

– În niciun caz.

– Bine, făcu Theodoric. Înţeleg.

Era evident că nu înţelegea, însă Godwyn simţea că putea avea încredere în el să-i urmeze instrucţiunile.

Godwyn plecă apoi în căutarea lui Philemon. Îl găsi ocupat cu măturarea sălii de mese.

– Ai idee unde e Murdo? întrebă el.

– Probabil prin bucătărie.

– Găseşte-l şi spune-i să te aştepte în casa stareţului când toţi călugării vor fi în biserică pentru slujba de la amiază. Dar fii atent, nu vreau să te vadă nimeni cu el.

– Bine. Şi ce-i zic?

– Întâi şi-ntâi îi zici: „Frate Murdo, nimeni nu trebuie să afle vreodată că ştii asta de la mine.” E clar?

– Nimeni nu trebuie să afle vreodată că ştii asta de la mine. Bine.

– Apoi îi arăţi hrisovul pe care l-am găsit împreună. Ţii minte unde e – în dormitor, lângă pupitrul de rugăciune, în mapa de piele de culoarea ghimberului din cufăr.

– Atâta tot?

– Îi atragi atenţia că pământul donat în numele lui Thomas i-a aparţinut iniţial reginei Isabela şi că lucrul acesta a fost ţinut secret timp de zece ani.

Pe chipul lui Philemon se citea nedumerirea.

– Dar nu ştim ce încearcă să ascundă Thomas.

– Nu. Însă în spatele oricărui secret se află un motiv.

– Nu crezi că Murdo va încerca să folosească informaţia asta împotriva lui Thomas?

– Bineînţeles că aşa va face.

– Dar cum?

– Asta n-o ştiu, dar mai mult ca sigur o să fie în detrimentul lui Thomas.

Philemon se încruntă.

– Am crezut că noi trebuia să-l ajutăm pe Thomas.

Godwyn schiţă un zâmbet.

– Exact asta crede toată lumea.

Apoi se auzi clopotul care-i chema pe toţi la slujba de la

amiază.

Philemon plecă în căutarea lui Murdo, iar Godwyn li se alătură celorlalţi monahi în biserică. La unison cu aceştia, rosti pios:

– O, Doamne, pleacă-Ţi privirea către mine şi vino în ajutorul meu!

De data aceasta se rugă cu un entuziasm neobişnuit. În ciuda aerului încrezător pe care-l afişase în prezenţa lui Philemon, ştia prea bine că mergea la risc. Mizase totul pe secretul lui Thomas, dar nu ştia ce avea să vadă pe faţa cărţii de joc când avea să o întoarcă.

Totuşi, era clar că reuşise să-i agite pe călugări. Aceştia erau neliniştiţi şi cu chef de vorbă, iar Carlus trebui să ceară restabilirea liniştii de două ori în timpul intonării psalmilor. În general, monahii îi antipatizau pe călugării-cerşetori, pentru că afişau o atitudine de superioritate morală faţă de bunurile lumeşti, deşi, în acelaşi timp, trăiau pe spinarea celor pe care-i denigrau. În mod special, îl antipatizau pe Murdo pentru că era plin de sine, lacom şi beţiv. Ar fi ales pe oricare altul doar ca să se descotorosească de el.

Pe când ieşeau din biserică după slujbă, Simeon intră în vorbă cu Godwyn:

– Nu putem să-l acceptăm pe Murdo ca stareţ, spuse el.

– Sunt de acord.

– Carlus şi cu mine nu vom propune alt candidat. Dacă ne vom arăta dezbinaţi, contele va putea să-şi prezinte candidatul drept un compromis necesar. Trebuie să ne lăsăm diferendele deoparte şi să strângem rândurile în jurul lui Thomas. Dacă facem front comun, contelui îi va fi greu să ne învingă.

Godwyn se opri şi-l privi în ochi pe Simeon.

– Mulţumesc, frate, spuse el, făcând un efort să se arate umil şi să ascundă sentimentul de fericire supremă care-l stăpânea.

– O facem pentru binele stăreţiei.

– Ştiu. Dar apreciez generozitatea dumitale.

Simeon salută din cap şi se îndepărtă.

Godwyn simţea mirosul victoriei.

Călugării se adunară în sala de mese pentru prânz. Murdo veni şi el. Acesta nu participa la slujbe, însă nu pierdea nicio ocazie să-şi umfle burdihanul. Toate mănăstirile aveau regula generală cum că orice călugăr sau călugăr-cerşetor era bine-venit la masă, deşi puţini erau aceia care exploatau această regulă cu atâta perseverenţă ca Murdo. Godwyn îi studie chipul.

Călugărul-cerşetor părea agitat, entuziasmat, de parcă ar fi avut veşti pe care ardea de nerăbdare să le împărtăşească tuturor. Cu toate acestea, se stăpâni cât timp se servi mâncarea şi nu rosti niciun cuvânt pe toată durata mesei, ascultând cum un novice le citea din Scriptură.

Fragmentul ales era istoria Suzanei şi a bătrânilor. Lui Godwyn i se părea o poveste mult prea aţâţătoare pentru a fi citită cu glas tare într-o comunitate de celibatari. Dar astăzi nici măcar încercările celor doi bătrâni libidinoşi de a o şantaja pe tânără să se împreuneze cu ei nu reuşiră să capteze atenţia călugărilor. Aceştia continuau să şuşotească între ei şi să se uite lung la Murdo.

După ce terminară de mâncat, iar profetul Daniel reuşise să o salveze pe Suzana de la execuţie, interogându-i separat pe cei doi bătrâni şi arătând că versiunile lor nu se potriveau, călugării începură să se pregătească de plecare. În momentul acela, Murdo i se adresă lui Thomas:

– Când ai venit aici, frate Thomas, aveai o rană de sabie, din câte-mi amintesc.

Vorbise suficient de tare încât să-l audă toată lumea, iar ceilalţi călugări se opriră să asculte.

Thomas îl fixă cu o privire împietrită.

– Da.

– Rană care, în cele din urmă, a dus la pierderea braţului stâng. Dar… mă întrebam… ai căpătat rana aceea slujind-o pe regina Isabela?

Thomas păli.

– Sunt călugăr la Kingsbridge de zece ani. Mi-am trecut în uitare viaţa de dinainte.

Murdo continuă netulburat:

– Întreb din cauza bucăţii de pământ pe care ai adus-o odată cu intrarea la mănăstire. Un sătuc foarte productiv din Norfolk. Două sute de hectare. Lângă Lynn, unde locuieşte regina.

Godwyn îl întrerupse, prefăcându-se indignat.

– Ce ştie un străin de proprietăţile noastre?

– Ei, am citit carta de donaţie, răspunse Murdo. Lucrurile astea nu-s secrete.

Godwyn îi privi pe Carlus şi pe Simeon care stăteau unul lângă altul.

Amândoi păreau surprinşi. În calitate de stareţ adjunct şi vistiernic, ei ştiau deja lucrurile acestea. Probabil că se întrebau

cum de reuşise Murdo să găsească documentul cu pricina. Simeon deschise gura să spună ceva, însă Murdo fu cel care vorbi primul:

– Sau cel puţin n-ar trebui să fie secrete.

Simeon îşi închise gura la loc. Dacă solicita să afle cum de pusese Murdo mâna pe hrisov, s-ar fi trezit nevoit să răspundă la întrebările celorlalţi privind motivul pentru care îl ţinuse secret.

Murdo continuă:

– Iar ferma de la Lynn a fost donată mănăstirii de către… Făcu o pauză, pentru a crea un efect mai dramatic. Regina Isabela, încheie.

Godwyn aruncă o privire în jur. Pe chipurile călugărilor se citea consternarea, cu excepţia lui Carlus şi a lui Simeon care-şi păstraseră o mină împietrită.

Călugărul Murdo se apleca peste masă. Între dinţi îi rămăseseră resturi de verdeaţă din tocana servită la masă.

– Te întreb din nou, făcu el pe un ton bătăios. Ai căpătat rana aceea slujind-o pe regina Isabela?

Thomas spuse:

– Toată lumea ştie cu ce m-am ocupat înainte să devin călugăr. Am fost cavaler, am luptat în bătălii, am ucis oameni. Mi-am mărturisit păcatele şi am primit iertare pentru ele.

– Un călugăr îşi poate lăsa trecutul în urmă, dar stareţul mănăstirii Kingsbridge are o responsabilitate mai mare. El poate fi întrebat pe cine a ucis, de ce şi – cel mai important – ce răsplată a primit pentru asta.

Thomas îl privea fix pe Murdo, fără să scoată niciun cuvânt. Godwyn încerca să-i descifreze expresia. Era fără îndoială rezultatul unei emoţii puternice, dar care? Nu se vedea niciun semn de vinovăţie sau de stânjeneală: indiferent de natura secretului, Thomas nu considera că făcuse ceva ruşinos. Expresia nu era nici una de furie. Tonul batjocoritor al lui Murdo ar fi putut incita în mulţi porniri violente, dar Thomas nu părea a fi pe cale să izbucnească. Nu, sentimentul care-l stăpânea era diferit, mai rece decât stânjeneala, mai liniştit decât furia. Era – îşi dădu seama într-un târziu Godwyn – frică. Lui Thomas îi era teamă. De Murdo? Puţin probabil. Nu, îi era teamă de ceva ce se putea întâmpla din cauza lui Murdo, o consecinţă a faptului că acesta descoperise secretul.

Murdo îşi continuă atacul, ca un câine care se năpusteşte asupra osului.

– Dacă nu răspunzi la întrebare aici, în camera asta, o voi repeta în altă parte.

Calculele lui Godwyn necesitau ca Thomas să renunţe la candidatură acum. Dar asta nu era nicidecum o certitudine. Thomas era dur. Timp de zece ani, se dovedise tăcut, tenace şi rezistent. Când fusese abordat de Godwyn pentru a candida la funcţia de stareţ, îşi închipuise probabil că trecutul putea fi îngropat odată pentru totdeauna. Mai mult ca sigur, îşi dădea seama că se înşelase. Dar cum avea să reacţioneze acum, că realiza acest lucru? Avea să înţeleagă că greşise şi avea să dea înapoi? Sau avea să strângă din dinţi şi să meargă mai departe? Godwyn îşi muşcă buza şi se puse pe aşteptat.

Într-un final, Thomas rupse tăcerea.

– Cred că ai dreptate în privinţa punerii acestei întrebări în altă parte, rosti el. Sau, cel puţin, cred că o să faci tot ce-ţi stă în putere, indiferent cât ar fi de mârşav şi de periculos, pentru a-ţi transforma previziunea în adevăr.

– Doar nu sugerezi că…

– Nu-i nevoie să mai zici nimic! făcu Thomas, ridicându-se brusc în picioare.

Murdo se dădu puţin înapoi. Înălţimea şi constituţia soldăţească ale lui Thomas combinate cu tonul ameninţător reuşiră performanţa rară de a-l reduce la tăcere pe călugărul-cerşetor.

– Nu am răspuns niciodată la întrebările privind trecutul meu, continuă Thomas. Vocea sa curgea din nou liniştit, iar toţi călugării din încăpere rămaseră într-o linişte perfectă, străduindu-se să nu piardă nicio silabă. Şi nici n-o s-o fac vreodată, declară Thomas. Arătă către Murdo: Dar… trântorul acesta… mă face să-mi dau seama că, dacă ar fi să ajung stareţ, asemenea întrebări s-ar ivi mereu. Un călugăr îşi poate ţine trecutul pentru sine, dar un stareţ nu, acum înţeleg asta. Iar apoi, bineînţeles, vulnerabilitatea conducătorului se reflectă asupra întregii comunităţi. Mintea mea ar fi trebuit să mă ducă la aceeaşi concluzie la care m-a adus răutatea lui Murdo – anume că un om care nu vrea să răspundă la întrebări legate de trecutul lui nu poate fi stareţ. Drept urmare…

Tânărul Theodoric strigă:

– Nu!

– Drept urmare îmi retrag candidatura pentru funcţia de stareţ.

Godwyn îşi permise o expiraţie prelungă de satisfacţie. Îşi atinsese obiectivul.

Thomas se aşeză; Murdo îşi luă un aer trufaş, iar restul începură să vorbească toţi în acelaşi timp.

Carlus lovi cu degetele în masă, aşa că, încet-încet, hărmălaia se potoli. Bătrânul orb spuse:

– Frate Murdo, din moment ce nu ai drept de vot în aceste alegeri, trebuie să-ţi cer să ne laşi singuri acum.

Cu un aer triumfător, Murdo ieşi.

După ce călugărul-cerşetor se îndepărtă, Carlus continuă:

– Avem de-a face cu un dezastru… Murdo ca singur candidat!

Theodoric izbucni:

– Nu putem să-l lăsăm pe Thomas să se retragă!

– Dar tocmai a făcut-o!

Simeon spuse:

– Trebuie să găsim alt candidat.

– Da, rosti Carlus. Iar eu îl propun pe Simeon.

– Nu! reacţionă Theodoric.

– Daţi-mi voie să vorbesc, făcu Simeon. Trebuie să-l alegem pe acela dintre noi care va putea, cel mai probabil, să-i unească pe fraţi împotriva lui Murdo. Şi nu sunt eu acela. Ştiu foarte bine că nu am destulă susţinere printre tineri. Cred că ştim cu toţii cine s-ar bucura de sprijin din partea tuturor facţiunilor.

Se întoarse şi-şi aţinti privirea asupra lui Godwyn.

– Da! zise Theodoric. Godwyn!

Călugării mai tineri izbucniră în urale, iar pe chipurile celor în vârstă apăru o expresie de resemnare. Godwyn clătină din cap, ca şi cum n-ar fi îndrăznit să le răspundă. Ceilalţi începură să bată ritmic în mese şi să-i strige numele:

– God-wyn! God-wyn!

Într-un final, acesta se ridică. Inima îi era plină de fericire, dar îşi menţinu chipul neclintit. Îşi ridică braţele, într-un gest care solicita să se facă linişte. Apoi, când în încăpere se instaură tăcerea, spuse pe un ton scăzut şi plin de modestie:

– Mă voi supune dorinţei fraţilor mei.

Monahii izbucniră într-o altă serie de urale.

23

Godwyn întârzie organizarea alegerilor. Contele Roland avea

să fie înfuriat de rezultatul acestora, iar Godwyn voia să-i lase cât mai puţin timp pentru a se opune hotărârii călugărilor înainte de nuntă.

Adevărul era că Godwyn era speriat. Se înfrunta cu unul dintre cei mai puternici oameni din regat. În toată Anglia nu erau decât 13 conţi. Împreună cu vreo 40 de baroni de rang inferior, 21 de episcopi şi alţi câţiva potentaţi, aceştia conduceau Anglia. Când regele convoca Parlamentul, ei alcătuiau Camera lorzilor, grupul nobiliar, spre deosebire de Camera comunelor, compusă din cavaleri, nobili mărunţi şi negustori. Contele de Shiring era unul dintre cele mai importante şi mai puternice personaje din categoria sa. Şi totuşi, fratele Godwyn, în vârstă de 31 de ani, fiul văduvei Petranilla, care nu avusese până atunci nicio altă demnitate în afară de cea de sacristan la stăreţia Kingsbridge, se afla în conflict cu contele şi, ceea ce era şi mai periculos, avea să câştige.

Aşa că şovăia, dar, cu şase zile înainte de nuntă, Roland puse piciorul în prag şi spuse:

– Mâine!

Deja soseau oaspeţii pentru ceremonia nupţială. Contele de Monmouth se mutase în casa de oaspeţi şi ocupa camera de lângă cea a lui Roland. Lordul William şi lady Philippa fuseseră nevoiţi să se mute la hanul Bell. Episcopul Richard împărţea casa stareţului cu Carlus. Baronii mai mărunţi şi cavalerii umpluseră toate tavernele din oraş, împreună cu nevestele şi copiii, scutierii, servitorii şi caii lor. Întregul oraş se bucura de o creştere precipitată a vânzărilor, care venea ca o mană cerească după profiturile dezamăgitoare înregistrate în urma ploiosului Târg de Lână.

În dimineaţa alegerilor, Godwyn şi Simeon se duseră la vistierie, o încăpere mică, lipsită de ferestre, despărţită de bibliotecă printr-o uşă grea de stejar. Acolo se aflau preţioasele podoabe pentru slujbele speciale, închise într-un cufăr întărit cu oţel. În calitate de vistiernic, Simeon era cel care ţinea cheile.

Alegerile reprezentau o încheiere mult amânată a acestei situaţii de provizorat sau cel puţin aşa considera toată lumea, cu excepţia contelui Roland. Nimeni nu suspecta manevrele ascunse ale lui Godwyn. Acesta trecuse printr-un moment extrem de tensionat când Thomas se întrebase cu glas tare cum de reuşise călugărul-cerşetor Murdo să afle despre existenţa documentului reginei Isabela.

– Nu putea să-l fi descoperit din întâmplare – nimeni nu l-a văzut vreodată studiind în bibliotecă şi, oricum, actul nu e ţinut împreună cu celelalte, îi spusese Thomas lui Godwyn. Cineva trebuie să-i fi povestit despre el. Dar cine? Doar Carlus şi Simeon ştiau unde se află. De ce să-i fi dezvăluit ei secretul? Mai mult ca sigur, nu voiau să-l ajute pe Murdo.

Godwyn se mulţumise să tacă, iar Thomas rămăsese la fel de nedumerit.

Simeon şi Godwyn târâră cufărul vistieriei în bibliotecă, la lumină. Obiectele preţioase ale catedralei erau înfăşurate în pânză albastră şi protejate de mai multe straturi de piele. Pe când se ocupau cu sortarea lor, Simeon dezveli câteva, admirându-le şi verificând să nu fi suferit vreo stricăciune. Printre ele se afla o plăcuţă lată de aproximativ zece centimetri, din fildeş, sculptată delicat, înfăţişând crucificarea Sfântului Adolphus, prilej cu care sfântul îl rugase pe Dumnezeu să le dea sănătate şi viaţă îndelungată celor care-i venerau amintirea. Se mai aflau acolo numeroase sfeşnice şi crucifixe, toate din aur sau argint, cele mai multe incrustate cu pietre preţioase. În lumina puternică venită prin ferestrele înalte ale bibliotecii, giuvaierele scânteiau, iar aurul lucea bogat. De-a lungul secolelor, aceste obiecte fuseseră dăruite stăreţiei de către diverşi drept-credincioşi. Valoarea lor era imensă: în cufărul acela era mai multă bogăţie decât ajungeau să vadă vreodată la un loc cei mai mulţi oameni.

Godwyn dăduse de o pateriţă, sau cârjă episcopală, făcută din lemn incrustat cu aur, cu mânerul bătut cu numeroase pietre preţioase. Aceasta i se înmâna în mod ceremonios noului stareţ la sfârşitul procesului de învestitură. Cârja se afla tocmai la fundul cufărului, având în vedere că nu mai fusese folosită de 13 ani. Când Godwyn o scoase, Simeon slobozi un ţipăt de surpriză.

Godwyn îşi ridică nervos privirea. Simeon ţinea în mână un crucifix mare de altar, fixat pe un soclu.

– Ce s-a întâmplat? întrebă Godwyn.

Simeon îi arătă o scobitură puţin adâncă, aflată pe partea din spate a crucifixului, chiar sub traversă. Godwyn observă imediat că lipsea un rubin.

– Probabil a căzut, spuse el.

Aruncă o privire prin bibliotecă – erau singuri.

Îngrijorarea îi cuprinse pe amândoi. În calitate de vistiernic, respectiv sacristan, erau responsabili şi aveau să fie traşi la

răspundere pentru orice pierdere.

Începură să cerceteze împreună obiectele din cufăr. Le desfăcură pe rând şi scuturară cu grijă fiecare bucată de pânză albastră. Studiară apoi bucăţile protectoare de piele. Înnebuniţi, căutară în cufărul gol şi pe pardoseală. Rubinul nu era nicăieri.

Simeon vorbi primul:

– Când a fost folosit ultima oară crucifixul?

– La sărbătoarea Sfântului Adolphus, când a căzut Carlus. L-a dărâmat de pe altar.

– Poate că rubinul a căzut atunci. Dar cum se poate să nu fi observat nimeni?

– Piatra se afla pe spatele crucii. Însă cineva trebuie să o fi văzut pe jos, nu?

– Cine a ridicat crucifixul?

– Nu-mi amintesc, se grăbi să spună Godwyn. Totul s-a întâmplat foarte repede.

De fapt, îşi amintea perfect cum decurseseră lucrurile.

Philemon o făcuse.

Godwyn îşi derulă scena în minte. Philemon şi Otho îndreptaseră altarul, aşezându-l la loc pe platforma sa. Apoi Otho ridicase sfeşnicele, iar Philemon, crucifixul.

Cu o disperare crescândă, Godwyn îşi aminti incidentul cu dispariţia brăţării Philippei. Philemon furase din nou? Tremura gândindu-se numai în ce fel îl putea afecta acest lucru. Toată lumea ştia că Philemon era acolitul neoficial al lui Godwyn. Un păcat atât de îngrozitor – furtul unei pietre preţioase de la un obiect sacru – i-ar fi acoperit de ruşine pe toţi cei asociaţi într-un fel sau altul cu făptaşul.

Şi, în mod clar, ar fi putut afecta alegerile.

Evident, Simeon nu ştia exact ce se întâmplase, aşa că acceptă fără alte întrebări incapacitatea prefăcută a lui Godwyn de a-şi aminti cine anume ridicase crucifixul. Dar, mai mult ca sigur, alţi călugări aveau să declare că văzuseră obiectul în cauză în mâinile lui Philemon. Godwyn trebuia să îndrepte lucrurile imediat, înainte ca vreo bănuială să se abată asupra lui Philemon. Dar, întâi şi întâi, trebuia să scape de Simeon, astfel încât să poată acţiona nestingherit.

– Trebuie să căutăm rubinul în biserică, spuse Simeon.

– Dar slujba a fost acum două săptămâni! protestă Godwyn. Nu se poate ca un rubin să stea pe jos atât timp fără să-l observe cineva.

– E puţin probabil, dar trebuie să verificăm.

Godwyn înţelese că trebuia să plece împreună cu Simeon şi să aştepte o ocazie potrivită pentru a se îndepărta şi a da de urma lui Philemon.

– Bineînţeles, făcu el. Puseră obiectele de cult la loc şi încuiară uşa vistieriei. Pe când ieşeau din bibliotecă, Godwyn adăugă: Eu zic să nu suflăm niciun cuvânt despre asta până nu suntem absolut siguri că rubinul s-a pierdut definitiv. N-are rost să ne învinovăţim prematur.

– De acord.

Trecură în grabă prin claustru şi intrară în biserică. Se opriră în centrul zonei de întretăiere a naosului cu transepturile şi cercetară pardoseala de jur împrejur. În urmă cu o lună, ideea că un rubin s-ar fi putut afla ascuns pe undeva pe acolo ar fi fost mai plauzibilă; dar lespezile pardoselii fuseseră reparate sau înlocuite de curând, aşa că nu mai aveau crăpături sau muchii ciobite. Rubinul ar fi ieşit în evidenţă.

Simeon spuse:

– Acum, dacă stau bine să mă gândesc, nu Philemon a fost cel care a ridicat crucifixul?

Godwyn privi chipul lui Simeon. Exista oare o nuanţă acuzatoare în expresia lui? Nu-şi putea da seama.

– S-ar putea să fi fost el, răspunse Godwyn. Apoi îşi dădu seama că avea ocazia de a se îndepărta de vistiernic, aşa că adăugă: Mă duc să-l aduc. Poate c-o să-şi amintească exact unde stătea în momentul acela.

– Bună idee. Eu aştept aici.

Simeon se lăsă în genunchi şi începu să pipăie pardoseala cu palmele, ca şi cum rubinul putea fi găsit mai uşor cu ajutorul pipăitului decât cu cel al vederii.

Godwyn ieşi în grabă. Se duse direct către dormitor. Dulapul pentru pături se afla la locul său. Îl trase de lângă perete, găsi piatra slăbită şi o scoase. Îşi vârî mâna în ascunzătoarea unde Philemon ascunsese brăţara Philippei.

Nu era nimic acolo.

Înjură în gând. N-avea să fie uşor.

„Va trebui să-l dau afară pe Philemon de la mănăstire, îşi spuse el în timp ce străbătea clădirile stăreţiei în căutarea lui. Dacă a furat rubinul, nu pot să-l mai acopăr. Trebuie să plece.”

Apoi îşi dădu seama, cu o tresărire disperată, că nu-l putea alunga pe Philemon – nu acum şi poate că niciodată. Philemon

fusese cel care-i arătase lui Murdo documentul semnat de regina Isabela. Dacă-l îndepărta, Philemon avea să-şi recunoască fapta şi să spună că fusese pus de Godwyn. Şi avea să fie crezut. Godwyn îşi aminti nedumerirea lui Thomas privind persoana care-i împărtăşise secretul lui Murdo şi motivul pentru care o făcuse. Dezvăluirea lui Philemon ar fi fost cu atât mai credibilă cu cât ar fi răspuns la această a doua întrebare.

Iar o asemenea demascare ar fi trezit o mulţime de reacţii indignate. Chiar dacă dezvăluirea avea să fie făcută după alegeri, ar fi subminat autoritatea lui Godwyn şi i-ar fi ştirbit puterea de a-i conduce pe călugări. Încet-încet, sacristanul îşi dădu seama de urâtul adevăr: trebuia să-l protejeze pe Philemon pentru a se proteja pe sine.

Îl găsi pe Philemon măturând pardoseala din casa de oaspeţi. Îi făcu semn să vină afară şi îl conduse prin spatele bucătăriei, unde era puţin probabil să fie văzuţi.

Îl privi drept în ochi şi i se adresă astfel:

– Lipseşte un rubin.

Philemon îşi feri privirea.

– Ce îngrozitor.

– E de la crucifixul de altar care s-a răsturnat când a căzut Carlus.

Philemon făcea pe neştiutorul.

– Dar cum să lipsească?

– E posibil ca rubinul să se fi desprins când crucifixul s-a lovit de pardoseală. Dar acum sigur nu mai e acolo – tocmai ce m-am uitat. Cineva l-a găsit şi l-a păstrat.

– N-are cum.

Nevinovăţia prefăcută a lui Philemon îl umplea pe Godwyn de o furie surdă.

– Prostule, toată lumea te-a văzut că ai ridicat crucifixul acela!

Glasul lui Philemon atinse o tonalitate mai ascuţită.

– Nu ştiu nimic!

– Nu-ţi pierde timpul cu minciuni! Trebuie să rezolvăm asta. Aş putea pierde alegerile din cauza ta.

Godwyn îl apucă pe Philemon de guler şi-l ridică, sprijinindu-l de zidul brutăriei.

– Unde e?

Spre uluirea sa, Philemon începu să plângă.

– Pentru numele lui Dumnezeu, spuse dezgustat Godwyn. Lasă aiurelile – eşti om în toată firea!

Philemon continua să suspine.
– Îmi pare rău! strigă el. Îmi pare rău!
– Dacă nu termini… Godwyn se controlă la timp. N-avea nimic de câştigat dacă-l certa pe Philemon. Acesta era de-a dreptul vrednic de milă. Cu mai multă blândeţe în glas, continuă: Încearcă să te controlezi. Unde e rubinul?
– L-am ascuns.
– Da…
– În coşul căminului din sala de mese.
Godwyn se întoarse imediat şi porni către încăperea respectivă.
– Sfântă Fecioară, să nu fi căzut în foc!
Philemon îl urmă, cu lacrimile uscându-i-se pe obraji.
– Nu se face focul în august. L-aş fi mutat înainte să vină vremea rece.
Intrară în sala de mese. Într-un capăt al acestei încăperi lungi se afla un şemineu lat. Philemon îşi băgă braţul pe coş şi bâjbâi încoace şi-ncolo timp de câteva clipe, apoi scoase un rubin cât un ou de vrabie, plin de funingine. Îl şterse cu mâneca.
Godwyn îl luă.
– Acum vino cu mine, îi zise el.
– Ce-o să facem?
– Simeon o să găsească piatra asta.
Intrară în biserică. Simeon era în continuare în genunchi, ocupat cu căutarea.
– Aşa, începu Godwyn, adresându-i-se lui Philemon. Încearcă să-ţi aduci aminte exact unde erai când ai ridicat crucifixul.
Simeon se uită la Philemon şi, văzând emoţia întipărită pe chipul lui, îi vorbi cu blândeţe:
– Nu-ţi fie teamă, flăcău, nu ai greşit cu nimic.
Philemon merse în partea estică a zonei de întretăiere a naosului cu transepturile, aproape de treptele care duceau spre cor.
– Cred că aici.
Godwyn urcă cele două trepte şi se uită pe sub băncile din zona corului, prefăcându-se a căuta. Reuşi să strecoare rubinul sub una dintre ele, aproape de capătul dinspre culoar, astfel încât să nu poată fi văzut întâmplător. Apoi, ca şi cum s-ar fi răzgândit privind locul cel mai bun unde să caute, se duse în partea de sud a corului.
– Vino şi uită-te aici, Philemon, spuse el.

După cum sperase Godwyn, Simeon trecu în partea de nord şi se lăsă din nou în genunchi, murmurând în acelaşi timp o rugăciune.

Godwyn se aştepta ca Simeon să vadă imediat rubinul. Se prefăcea a căuta prin culoarul lateral din sud, aşteptând ca Simeon să-l găsească. Începu să creadă că Simeon avea mari probleme cu vederea. Poate că era nevoie să i se alăture şi să-l „găsească” el însuşi. Apoi, într-un final, Simeon strigă:

– Aa! Veniţi aici!

Godwyn se prefăcu agitat.

– L-ai găsit?

– Da! Aleluia!

– Unde era?

– Chiar aici – sub băncile corului!

– Slăvit fie Domnul! spuse Godwyn.

Godwyn îşi repeta încontinuu să nu se teamă de contele Roland. În timp ce urca treptele de piatră ale casei de oaspeţi către camerele vizitatorilor, se întreba ce-i putea face contele. Chiar dacă Roland fusese capabil să se dea jos din pat şi să-şi scoată sabia din teacă, n-ar fi fost atât de nesăbuit încât să atace un călugăr în incinta unei mănăstiri – nici măcar regele n-ar fi îndrăznit să facă una ca asta.

Ralph Fitzgerald îi anunţă sosirea, iar Godwyn intră.

Fiii contelui stăteau în picioare, de-o parte şi de alta a patului: William, înalt, cu pantalonii săi cafenii de soldat, cizmele pline de noroi şi fruntea lăţită de un început de chelie; şi Richard, în roba purpurie de episcop, cu trupul rotunjit drept mărturie a firii epicuriene şi a faptului că poseda mijloacele necesare pentru a se complace în tendinţele sale naturale. William avea 30 de ani, fiind cu un an mai tânăr decât Godwyn; poseda voinţa puternică a tatălui său, dar aceasta era uneori îmblânzită de influenţa soţiei sale, Philippa. Richard avea 28 de ani şi se presupunea că semăna cu regretata sa mamă, pentru că nu moştenise mai nimic din aerul impozant şi dominator al tatălui său.

– Ei, călugăre? începu contele vorbind cu partea stângă a gurii. V-aţi ţinut alegerile alea ale voastre?

Godwyn fu cuprins de ciudă din cauza adresării nepoliticoase a contelui. „Într-o zi, îşi jură el în gând, Roland o să-mi spună părinte stareţ.” Indignarea îi dădu curajul necesar pentru a-i comunica lui sir Roland noutăţile.

– Da, milord, răspunse el. Am onoarea să vă anunţ că monahii de la Kingsbridge m-au ales pe mine stareţ.

– Ce? mugi contele. Pe tine?

Godwyn îşi lăsă capul în jos, într-o atitudine de modestie prefăcută.

– Nimeni n-ar putea să fie mai surprins decât mine.

– Nu eşti decât un băietan!

Această insultă îl făcu pe Godwyn să replice imediat:

– Sunt mai în vârstă decât fiul Domniei Tale, episcopul de Kingsbridge.

– Câte voturi ai obţinut?

– 25.

– Şi câte au fost pentru călugărul-cerşetor Murdo?

– Niciunul. Călugării au hotărât în unanimitate…

– Niciunul? urlă Roland. Trebuie să fie vreo conspiraţie la mijloc – asta-i trădare!

– Alegerile s-au ţinut respectând toate regulile.

– Mă doare-n cot de regulile voastre. N-o să mă las ignorat de o grămadă de călugări efeminaţi!

– Eu sunt cel ales de fraţii mei, milord. Ceremonia de învestitură va fi ţinută duminica viitoare, înainte de nuntă.

– Alegerea călugărilor trebuie să fie ratificată de episcopul de Kingsbridge. Şi te asigur că n-o să-ţi ratifice numirea. Ţineţi din nou alegeri şi, de data asta, să veniţi cu rezultatul pe care-l vreau.

– Foarte bine, domnule conte Roland. Godwyn se îndreptă către uşă. Avea mai mulţi aşi în mânecă, dar n-avea de gând să-i pună pe masă deodată. Se întoarse şi i se adresă lui Richard: Când Sfinţia Voastră va dori să discute cu mine despre asta, mă va găsi în casa stareţului.

Ieşi.

– Nu eşti stareţ! strigă Roland în timp ce el închidea uşa.

Godwyn tremura. Roland era teribil, mai ales când se înfuria, ceea ce se întâmpla des. Dar Godwyn îi făcuse faţă, fără să dea niciun pas înapoi.

Petranilla avea să fie mândră de el.

Coborî treptele cu paşi fermi, deşi simţea că-i tremurau genunchii, şi se îndreptă către casa stareţului. Carlus se mutase deja. Pentru prima oară în 15 ani, Godwyn avea un dormitor numai al lui. Plăcerea îi era doar puţin ştirbită de faptul că trebuia să împartă casa cu episcopul care, conform tradiţiei, era

găzduit acolo când venea în vizită. Teoretic, episcopul era abate de Kingsbridge *ex officio* şi, deşi puterile sale erau limitate, avea un statut superior celui al stareţului. Rar se întâmpla ca Richard să stea în casă în timpul zilei, dar se întorcea în fiecare seară să doarmă în cel mai bun dormitor.

Godwyn intră în sala de la parter, se aşeză în jilţul cel mare şi se puse pe aşteptat. Era sigur că episcopul Richard avea să-şi facă apariţia în curând, cu instrucţiunile furioase ale tatălui său răsunându-i încă în urechi. Richard era un om bogat şi puternic, dar nu era înspăimântător, asemenea contelui. Oricum, doar un călugăr îndrăzneţ s-ar fi încumetat să-şi sfideze episcopul. Iar Godwyn avea un avantaj în această înfruntare, pentru că ştia un secret ruşinos al lui Richard, care era la fel de bun ca un pumnal strecurat în mânecă.

Richard intră grăbit câteva minute mai târziu, arătând o încredere în sine despre care Godwyn ştia prea bine că era contrafăcută.

– Am încheiat un târg pentru tine, spuse el fără nicio introducere. Poţi să fii stareţ adjunct, sub conducerea lui Murdo. O să te ocupi de administrarea problemelor de zi cu zi ale stăreţiei. Oricum, pe Murdo nu-l interesează acest lucru – el nu vrea decât prestigiul conferit de funcţie. Tu vei avea toată puterea, iar tata va fi mulţumit.

– Daţi-mi voie să mă lămuresc, replică Godwyn. Murdo e de acord să mă numească stareţ adjunct. Apoi le dăm de ştire călugărilor că el e singurul pe care îl veţi ratifica. Şi credeţi că ei vor accepta una ca asta.

– Nu au de ales!

– Eu am altă sugestie. Spuneţi-i contelui că monahii nu vor vota pe nimeni în afară de mine şi că trebuie să mi se ratifice numirea înainte de nuntă, altfel călugării nu vor participa la ceremonie. Şi nici călugăriţele.

Godwyn nu ştia dacă monahii ar fi recurs la aşa ceva – cu atât mai puţin stareţa Cecilia şi călugăriţele –, dar se avântase prea mult pentru a-şi mai lua acum măsuri de precauţie.

– N-ar îndrăzni!

– Mă tem că da.

Pe chipul lui Richard apăru o expresie panicată.

– Tata n-o să accepte să-i fie forţată mâna!

Godwyn izbucni în râs.

– Slabe şanse să se întâmple aşa ceva. Dar sper că poate fi

făcut să asculte vocea raţiunii.

– Va spune că nunta trebuie să aibă loc oricum. Eu sunt episcop, pot să-i cunun pe cei doi, nu am nevoie de ajutorul călugărilor.

– Bineînţeles. Dar nimeni n-o să cânte, n-o să aprindă lumânări, n-o să recite psalmi, n-o să pună tămâie în candele... Veţi fi doar Sfinţia Voastră şi arhidiaconul Lloyd.

– Dar vor fi cununaţi.

– Şi cum ar reacţiona contele de Monmouth dacă fiul său ar avea parte de o nuntă atât de sărăcăcioasă?

– O să fie furios, dar o să accepte lucrurile aşa cum sunt. Alianţa dintre familii e mai importantă.

Godwyn îşi dădu seama că Richard avea dreptate şi simţi fiorul îngheţat al eşecului iminent.

Era timpul să-şi scoată din mânecă pumnalul ascuns.

– Îmi datoraţi o favoare, spuse el.

La început, Richard se prefăcu a nu înţelege despre ce vorbea.

– Da?

– Am trecut sub tăcere un păcat comis de Sfinţia Voastră. Să nu vă prefaceţi că aţi uitat, nu s-a întâmplat decât acum două luni.

– A, da, foarte generos din partea ta.

– V-am văzut, cu ochii mei, pe Sfinţia Voastră şi pe Margery pe patul din camera de oaspeţi.

– Sst, pentru numele lui Dumnezeu!

– Acum aveţi ocazia să mă răsplătiţi pentru generozitatea mea. Interveniţi pe lângă tatăl dumneavoastră. Spuneţi-i să cedeze. Spuneţi-i că nunta este mai importantă. Insistaţi să-mi fie ratificată numirea.

Pe chipul lui Richard se citea disperarea. Părea zdrobit, prins între două forţe opuse.

– Nu pot! rosti el pe un ton în care se ghicea panica. Tata nu tolerează sfidarea. Ştii bine cum e.

– Încercaţi.

– Am încercat deja! L-am forţat să accepte să devii stareţ adjunct. Godwyn se îndoia de acest lucru. Aproape sigur Richard inventase povestea cu stareţul adjunct, ştiind că o asemenea promisiune putea fi foarte uşor încălcată.

– Vă mulţumesc, spuse Godwyn şi se grăbi să adauge: Dar nu-i de-ajuns.

– Mai gândeşte-te, imploră Richard. E tot ce-ţi cer.
– Aşa o să fac. Şi vă sugerez să-i cereţi tatălui dumneavoastră să facă acelaşi lucru.
– O, Doamne, gemu Richard. O să fie o adevărată catastrofă.

Nunta era programată pentru ziua de duminică. Sâmbătă, în locul liturghiei de la amiază, Godwyn porunci să se ţină o repetiţie, începând cu ceremonia de învestitură a noului stareţ şi continuând cu slujba de cununie. Era o zi mohorâtă, cu cerul acoperit de nori joşi şi plini de ploaie, aşa că în interiorul catedralei domnea întunericul. După repetiţie, pe când călugării şi călugăriţele se îndreptau către reflectoriu, iar novicii făceau ordine în biserică, Godwyn fu abordat de Carlus şi de Simeon, amândoi cu expresii solemne.
– A mers foarte bine, nu? întrebă Godwyn pe un ton voios.
Simeon spuse:
– Chiar crezi că ceremonia ta de învestitură o să aibă loc?
– Bineînţeles.
– Noi am auzit că domnul conte a dat ordin să ţinem din nou alegeri.
– Are dreptul să facă asta?
– Sigur că nu, răspunse Simeon. El are puterea de a nominaliza pe cineva, atâta tot. Dar susţine că episcopul Richard n-o să-ţi ratifice numirea ca stareţ.
– V-a spus Richard aşa ceva?
– Nu cu gura lui, nu.
– Mă gândeam eu. Credeţi-mă, episcopul o să-mi ratifice numirea.
Godwyn îşi auzi propriul glas, aparent sincer şi încrezător, şi-şi dori ca sentimentele sale să fie pe măsura lui. Carlus întrebă cu nelinişte în voce:
– I-ai spus lui Richard că monahii vor refuza să ia parte la ceremonia nupţială?
– Da.
– Asta e foarte periculos. Nu e rolul nostru să ne opunem voinţei nobililor.
Godwyn ar fi putut prezice de mult că bătrânul Carlus avea să dea înapoi la primul semn de împotrivire serioasă. Din fericire, el nu intenţiona să pună la încercare hotărârea călugărilor.
– Nu vom ajunge în situaţia asta, nu-ţi face griji. E doar o ameninţare de intimidare. Dar episcopul nu trebuie să afle acest

lucru.

– Deci nu ai de gând să le ceri călugărilor să boicoteze nunta?

– Nu.

Simeon interveni:

– Faci un joc foarte periculos.

– Poate, dar sper că nu e nimeni în pericol în afară de mine.

– Nici măcar nu voiai să devii stareţ. Nici nu voiai să ne laşi să te propunem. Pur şi simplu ai acceptat când celelalte manevre au dat greş.

– Nu vreau să fiu stareţ, minţi Godwyn. Dar nu trebuie să-i permitem contelui de Shiring să aleagă în locul nostru, şi asta e mai important decât sentimentele mele personale.

Simeon îl fixă cu o privire plină de respect.

– Te porţi foarte onorabil.

– Ca şi dumneata, frate, nu-mi doresc decât să împlinesc voia Domnului.

– Binecuvântat să fii pentru eforturile tale!

Cei doi monahi bătrâni plecară. Godwyn simţi un junghi de remuşcare pentru că-i lăsase să creadă că acţiona în mod total dezinteresat. Îl considerau un fel de martir. Dar era adevărat, se linişti el, că nu încerca altceva decât să împlinească voia Domnului.

Aruncă o privire în jur: biserica arăta acum la fel de îngrijit ca de obicei. Tocmai se pregătea să se ducă în casa stareţului pentru a lua prânzul, când o văzu pe verişoara sa, Caris. Rochia ei albastră era o pată surprinzătoare de culoare, care spărgea cenuşiul monoton al bisericii.

– O să fii învestit în funcţie mâine? întrebă ea.

Godwyn zâmbi.

– Toată lumea mă întreabă asta. Răspunsul este *da.*

– Am auzit că sir Roland se împotriveşte straşnic.

– O să piardă.

Ochii ei verzi şi vicleni îl fixară pătrunzător.

– Te ştiu de când erai mic şi-mi dau seama când minţi.

– Nu mint.

– Te prefaci mai sigur decât eşti de fapt.

– Acesta nu este un păcat.

– Tata îşi face griji în privinţa podului. Fratele Murdo e şi mai dispus să-i facă pe plac contelui decât ar fi fost Saul Cap-Alb.

– Murdo n-o să ajungă stareţ la Kingsbridge.

– Iar începi.

Godwyn era de-a dreptul iritat de perspicacitatea ei.

– Nu ştiu ce să-ţi spun, replică el tăios. Am fost ales şi am de gând să-mi ocup postul. Contele Roland ar vrea să mă oprească, dar nu are dreptul, iar eu mă lupt cu el cu toate mijloacele pe care le am la dispoziţie. Sunt speriat? Da. Dar tot am de gând să-l înfrâng.

Caris zâmbi larg.

– Exact asta voiam să aud. Îl lovi uşor cu pumnul în umăr. Du-te şi vorbeşte cu mama ta. E în casa stareţului, te aşteaptă. Asta voiam să-ţi spun de fapt.

Rostind aceste vorbe, se întoarse şi plecă.

Godwyn ieşi prin transeptul nordic. „Caris e isteaţă”, îşi dădu el seama, cu un amestec de admiraţie şi iritare. Îl manipulase în aşa fel încât îi expusese situaţia în care se afla cu mai multă sinceritate decât o făcuse faţă de oricine altcineva.

Dar se bucura că avea ocazia să discute cu mama lui. Toată lumea în afară de ea se îndoia de capacitatea lui de a câştiga această înfruntare. Ea avea să se arate încrezătoare în el şi poate că avea să-i împărtăşească vreo câteva idei strategice.

O găsi pe Petranilla în sala mare, aşezată la masa aşternută pentru două persoane şi pe care se aflau câteva felii de pâine şi un platou cu peşte sărat. Godwyn o sărută pe frunte, rosti rugăciunea şi luă loc lângă ea. Îşi permise un moment de plăcere triumfătoare.

– Ei bine, făcu el, acum sunt, cel puţin, stareţ ales şi iată-ne că luăm masa în casa stareţului.

– Dar Roland încă se împotriveşte numirii tale, replică ea.

– Cu mai multă forţă decât m-aş fi aşteptat. La urma urmei, el are dreptul să nominalizeze, nu să selecteze candidaţii. E de la sine înţeles că cei aleşi de el nu au cum să iasă mereu învingători.

– Majoritatea conţilor ar accepta acest lucru, dar nu şi el, spuse Petranilla. Mereu s-a crezut superior tuturor celor cu care a avut de-a face. În glasul ei se ghicea o amărăciune care, presupuse Godwyn, venea din amintirea logodnei ratate din urmă cu mai bine de 30 de ani. Petranilla schiţă un zâmbet răzbunător: Dar nu va trece mult şi-şi va da seama cât de mult ne-a subestimat.

– Ştie că sunt fiul tău.

– Înseamnă că şi asta contează. Probabil că tu îi aminteşti de comportamentul dezonorant pe care l-a avut faţă de mine. E

suficient să-l facă să te urască.

– E chiar păcat. Godwyn coborî tonul, în caz că vreun servitor ar fi tras cu urechea de dincolo de uşă: Până acum planul nostru a funcţionat perfect. Retragerea din cursă, discreditarea tuturor contracandidaţilor... a fost genial.

– Poate. Dar încă e posibil să pierdem totul. I-ai mai zis ceva episcopului?

– Nu. I-am amintit că ştiu despre Margery. S-a speriat, dar nu suficient pentru a-şi sfida tatăl, din câte se pare.

– Ar trebui să o facă. Dacă povestea iese la iveală, n-o să fie iertat niciodată. Ar putea sfârşi cavaler de mâna a doua, cam ca sir Gerald, irosindu-şi zilele ca rentier. Nu-şi dă seama de asta?

– Poate că are impresia că nu am curajul necesar pentru a da pe faţă ceea ce ştiu.

– Atunci va trebui să te prezinţi în faţa contelui cu această informaţie.

– Cerule mare! O să explodeze!

– Întăreşte-ţi nervii.

Întotdeauna spunea asemenea lucruri. Tocmai de aceea aştepta cu atâta teamă întâlnirile cu ea. Mereu voia ca el să fie un pic mai îndrăzneţ, să-şi asume riscuri mai mari decât i-ar fi dictat firea. Dar nu putea niciodată să se eschiveze.

Petranilla continuă:

– Dacă se află că Margery nu e fecioară, nunta o să fie anulată. Roland nu vrea asta. O să accepte răul mai mic, adică să te aibă pe tine ca stareţ.

– Dar o să-mi fie duşman tot restul vieţii.

– Asta o să-ţi fie, indiferent de ce-o să se întâmple.

„Slabă consolare”, îşi spuse Godwyn, dar nu se împotrivi, pentru că înţelegea că mama sa avea dreptate.

Se auzi un ciocănit uşor în uşă, iar lady Philippa intră.

Godwyn şi Petranilla se ridicară în picioare.

– Trebuie să vorbesc cu tine, i se adresă Philippa lui Godwyn.

Acesta spuse:

– Pot să v-o prezint pe mama mea, Petranilla?

Petranilla făcu o reverenţă, după care rosti:

– Mai bine plec. Cu siguranţă, milady, aţi venit aici ca să încheiaţi un târg.

Philippa îi adresă o privire amuzată.

– Dacă ştii asta, înseamnă că ştii tot ce contează. Poate c-ar trebui să rămâi.

Cum cele două femei stăteau faţă în faţă, Godwyn observă că se asemănau: aceeaşi înălţime, aceeaşi constituţie statuară şi acelaşi aer poruncitor. Bineînţeles, Philippa era cu vreo 20 de ani mai tânără şi avea o autoritate mai relaxată, combinată cu o nuanţă de umor care contrasta cu hotărârea rigidă a Petranillei – poate pentru că Philippa avea un soţ, pe când Petranilla şi-l pierduse pe-al ei. Totodată, Philippa era o femeie cu o voinţă puternică şi care-şi exercita puterea prin intermediul unui bărbat – lordul William –, iar Godwyn realiza de-abia acum că, la rândul ei, Petranilla îşi exercita influenţa tot prin intermediul unui bărbat – el însuşi.

– Haideţi să luăm loc, spuse Philippa.

Petranilla întrebă direct:

– Contele a aprobat ceea ce aveţi de gând să propuneţi?

– Nu. Philippa îşi ridică braţele într-un gest de neputinţă. Roland e prea mândru să aprobe dinainte o propunere care poate fi respinsă de cealaltă parte. Dacă obţin acordul lui Godwyn pentru ceea ce am să-i propun, atunci am o şansă să-l conving pe Roland să facă un compromis.

– Mă gândeam eu că aşa stau lucrurile.

Godwyn spuse:

– Doriţi ceva de mâncare, milady?

Philippa respinse oferta cu un gest precipitat.

– Aşa cum stau lucrurile acum, toată lumea pierde, începu ea. Nunta va avea loc, dar fără pompa şi ceremonia cuvenite, astfel că alianţa lui Roland cu contele de Monmouth va fi ştirbită încă de la început. Episcopul va refuza să-ţi ratifice alegerea ca stareţ, Godwyn, astfel că arhiepiscopul va fi chemat să rezolve conflictul, iar acesta vă va respinge, atât pe tine, cât şi pe Murdo, şi va nominaliza pe altcineva, probabil un membru al personalului său de care vrea să se descotorosească. Nimeni nu va obţine ce doreşte. Am dreptate sau nu?

Întrebarea îi fusese adresată Petranillei, care scoase un sunet neangajant.

– Şi atunci de ce să nu anticipăm compromisul arhiepiscopului? continuă Philippa. Să aducem un al treilea candidat acum. Numai că – îndreptă un deget către Godwyn – acest candidat trebuie să fie ales de tine… şi să promită să te numească stareţ adjunct.

Godwyn se gândi câteva clipe. Asta l-ar fi scutit de coşmarul de a-l înfrunta pe conte faţă în faţă şi de a-l ameninţa cu

dezvăluirea comportamentului fiului său. Dar acest compromis l-ar fi condamnat să deţină funcţia de stareţ adjunct o perioadă nedefinită de timp, iar apoi, după ce noul stareţ avea să moară, ar fi trebuit să ducă aceeaşi bătălie încă o dată. În ciuda fricii, înclina mai degrabă spre un refuz.

Aruncă o privire către mama lui. Aceasta dădu din cap aproape imperceptibil, în semn de negaţie. Nici ei nu-i plăcea această propunere.

– Îmi pare rău, îi spuse Godwyn Philippei. Fraţii au organizat alegerile, iar rezultatul trebuie respectat.

Philippa se ridică.

– În acest caz, trebuie să-ţi transmit mesajul care reprezintă motivul oficial al venirii mele aici. Mâine-dimineaţă, contele se va ridica din patul unde-a bolit atâta timp. Doreşte să inspecteze catedrala şi să se asigure că totul va fi gata la timp pentru nuntă. Ai să-l aştepţi în biserică la ora opt. Toţi călugării şi călugăriţele trebuie să fie pregătiţi, cu robele de ceremonie, iar biserica trebuie să fie împodobită cu ornamentele obişnuite.

Godwyn îşi înclină uşor capul, în semn că înţelesese, iar Philippa plecă.

La ora indicată, Godwyn aştepta în biserica goală şi tăcută.

Era singur: nu-l însoţea niciun călugăr. Nu se vedea nicio mobilă, cu excepţia băncilor fixe din zona corului. Lumânările, crucifixele, pocalele şi florile lipseau cu desăvârşire. Soarele apos care strălucise cu intermitenţe printre nori mare parte din vara aceea proiecta acum o lumină slabă şi rece prin naosul catedralei. Godwyn îşi ţinea mâinile împreunate la spate pentru a le împiedica să tremure.

Exact la fix, contele intră.

Era însoţit de lordul William, lady Philippa, episcopul Richard, secretarul lui Richard, arhidiaconul Lloyd, şi cel al contelui, părintele Jerome. Lui Godwyn i-ar fi plăcut să se fi înconjurat şi el cu o suită, dar niciunul dintre călugări nu ştia exact cât de riscant era planul său şi, dacă ar fi ştiut, niciunul nu ar fi avut curajul necesar să-l susţină; aşa că se hotărâse să dea piept cu contele de unul singur.

Bandajele din jurul capului lui Roland fuseseră desfăcute. Acesta mergea încet, dar cu paşi siguri. „Probabil că se simte un pic ameţit după atâtea săptămâni de stat în pat, îşi spuse Godwyn, dar pare hotărât să nu o arate.” În afară de paralizia

care-i afecta jumătate din chip, Roland părea absolut normal. Mesajul pe care intenţiona să-l transmită astăzi lumii întregi era că se însănătoşise complet şi că revenise la putere. Iar Godwyn ameninţa să-i distrugă acest plan.

Ceilalţi priveau biserica goală aproape nevenindu-le să-şi creadă ochilor, dar contele nu se arătă deloc surprins.

– Eşti un călugăr obraznic, i se adresă el lui Godwyn, vorbind cu partea stângă a gurii.

Godwyn nu mai avea nimic de pierdut arătându-se sfidător, aşa că spuse:

– Şi Domnia Voastră, un conte încăpăţânat.

Roland îşi duse mâna la mânerul sabiei.

– Ar trebui să-mi trec spada prin pieptul tău pentru cuvintele astea.

– Chiar vă rog. Godwyn îşi întinse braţele de-o parte şi de alta, gata să fie crucificat. Ucideţi-l pe stareţul de Kingsbridge aici, în catedrală, exact aşa cum cavalerii regelui Henric l-au omorât pe arhiepiscopul Thomas Becket în Catedrala Canterbury. Trimiteţi-mă pe mine în rai şi pe Domnia Voastră în focurile eterne.

Philippa trase aer în piept, surprinsă de insolenţa lui Godwyn. William schiţă o mişcare, ca şi cum s-ar fi pregătit să-l reducă la tăcere pe Godwyn. Roland îl reţinu cu un gest şi i se adresă lui Godwyn:

– Episcopul tău îţi ordonă să pregăteşti biserica pentru nuntă. Voi, călugării, n-aţi depus un jurământ de ascultare?

– Lady Margery nu poate fi cununată aici.

– De ce nu – pentru că vrei tu să fii stareţ?

– Pentru că nu e fecioară.

Mâna Philippei se duse involuntar la gură. Richard gemu. William îşi scoase spada din teacă. Roland exclamă:

– Asta-i trădare!

– Lăsaţi sabia deoparte, lord William. Nu-i puteţi reda fecioria cu ea! strigă Godwyn.

Roland spuse:

– Ce ştii tu despre asemenea lucruri, călugăre?

– Doi bărbaţi din această stăreţie au fost martori la actul cu pricina, care a avut loc într-o cameră particulară din casa de oaspeţi – chiar camera pe care o ocupaţi acum, milord.

– Nu te cred!

– Contele de Monmouth o s-o facă.

– N-ai îndrăzni să-i spui.

– Trebuie să-i explic de ce fiul lui nu se poate căsători cu Margery în Catedrala Kingsbridge – cel puţin până ce ea nu-şi va fi mărturisit păcatul şi va fi primit iertarea lui.

– Nu ai nicio dovadă care să susţină această calomnie.

– Am doi martori. Dar haideţi s-o întrebăm pe fată. Am convingerea că va mărturisi. Cred că-l preferă pe cel care i-a răpit fecioria în defavoarea partidei politice alese de unchiul ei.

Încă o dată, Godwyn mergea la risc. Dar văzuse chipul lui Margery când o săruta Richard şi, în momentul acela, fusese sigur că aceasta era îndrăgostită de el. Probabil că-i frângea inima faptul că era nevoită să se mărite cu fiul contelui de Monmouth. Unei femei atât de tinere i-ar fi fost foarte greu să mintă convingător dacă sentimentele sale erau atât de înfocate pe cât estima Godwyn.

Jumătatea mobilă a chipului lui Roland era contorsionată de furie.

– Şi cine este bărbatul care a comis această nelegiuire? Pentru că, dacă îţi poţi dovedi afirmaţia, ticălosul o să sfârşească în ştreang, jur! Iar dacă nu, tu o să ai parte de soarta asta. Hai să trimitem după el şi să vedem ce are de spus.

– E deja aici.

Roland privi neîncrezător către cei patru bărbaţi din anturajul său – cei doi fii, William şi Richard, plus cei doi preoţi, Lloyd şi Jerome.

Godwyn se uita fix la Richard.

Roland urmări direcţia privirii lui Godwyn. Într-o clipă, toţi ochii se aţintiră asupra episcopului.

Godwyn îşi ţinea respiraţia. Ce-avea să spună Richard? Avea să vocifereze? Avea să-l acuze pe Godwyn de minciună? Avea să facă o criză de furie şi să-şi atace acuzatorul?

Dar pe chipul prelatului apăru o expresie de înfrângere, nu de furie, şi, după câteva clipe, acesta îşi plecă fruntea şi spuse:

– N-are niciun rost. Călugărul acesta blestemat are dreptate – Margery n-o să reziste interogatoriului.

Contele Roland păli.

– Cum ai îndrăznit? Pentru prima dată, nu striga, dar asta îl făcea cu atât mai înspăimântător. Fata pe care eu am promis-o fiului contelui… tu ai pângărit-o?

Richard nu scoase niciun cuvânt, ci îşi aţinti privirea în pământ.

– Prostule, şuieră contele. Trădătorule… Nemer…

Philippa îl întrerupse:

– Cine mai ştie?

Această intervenţie opri tirada contelui. Toţi se uitau la ea acum.

– Poate că nunta va avea totuşi loc, spuse ea. Slavă Domnului, contele de Monmouth nu e aici. Îşi aţinti privirea asupra lui Godwyn: Cine mai ştie despre asta în afară de cei aflaţi aici acum şi cei doi bărbaţi de la stăreţie care au fost martori?

Godwyn încerca să-şi calmeze bătăile ca de ciocan ale inimii. Era atât de aproape de victorie, încât mai că-i simţea gustul pe buze.

– Nimeni altcineva, milady, răspunse.

– Noi toţi, de partea contelui, putem păstra secretul, continuă ea. Oamenii tăi?

– Se vor supune stareţului ales, rosti el, accentuând uşor cuvântul „ales”.

Philippa se întoarse către Roland.

– Atunci nunta poate avea loc.

– Cu condiţia ca ceremonia de învestitură să aibă loc înainte, adăugă Godwyn.

Toate privirile se întoarseră către conte.

Acesta făcu un pas înainte şi, brusc, îl lovi pe Richard peste faţă. Era o lovitură puternică, venită din partea unui războinic care ştia să-şi transfere toată forţa în ea. Deşi Roland lovise cu palma deschisă, Richard fu doborât la pământ.

Episcopul rămase nemişcat, cu un aer înspăimântat şi un firicel de sânge prelingându-i-se din gură.

Chipul contelui Roland era palid şi acoperit de o peliculă de sudoare: îşi pusese toată puterea în lovitura aceea, iar acum părea zdruncinat. Se scurseră câteva secunde de tăcere. Într-un final, păru a-şi reveni. Cu o privire plină de dispreţ adresată siluetei violacee ghemuite pe jos, se întoarse şi ieşi din catedrală cu paşi înceţi, dar fermi.

24

Caris stătea pe pajiştea din faţa Catedralei Kingsbridge împreună cu cel puţin jumătate din populaţia oraşului, aşteptând ca mireasa şi mirele să iasă pe uşa imensă din vestul catedralei.

Nu era sigură de ce se afla aici. Nu mai privea căsnicia cu ochi buni din ziua în care Merthin terminase troliul şi avuseseră o discuţie neplăcută despre viitorul lor. Deşi spusele lui fuseseră îndreptăţite şi logice, simţea o furie nestăpânită faţă de el. Bineînţeles că-şi dorea să aibă casa lui şi să trăiască împreună cu ea acolo; bineînţeles că-şi dorea să doarmă cu ea în fiecare noapte şi să aibă copii împreună. Asta voia toată lumea sau, cel puţin, toată lumea, mai puţin Caris.

Şi, la urma urmei, şi ea îşi dorea lucrurile acestea, într-un fel. I-ar fi plăcut să se întindă lângă el în fiecare seară, să-i cuprindă trupul suplu cu braţele ori de câte ori voia, să-i simtă mâinile iscusite pe piele în fiecare dimineaţă, la trezire, şi să nască o versiune în miniatură a lui, pe care să o iubească şi să o îngrijească amândoi. Dar nu voia celelalte lucruri inerente unei căsnicii. Voia un amant, nu un stăpân; voia să trăiască împreună cu el, nu să-şi dedice viaţa lui. Şi era furioasă pe Merthin pentru că o obligase să se confrunte cu această dilemă. De ce nu puteau continua aşa cum erau acum?

Timp de trei săptămâni, abia dacă-i adresase câteva cuvinte. Se prefăcuse că suferea de o răceală de vară şi chiar se alesese cu o bubă dureroasă în interiorul buzei, care-i oferea un pretext pentru a nu-l săruta. El continua să mănânce în fiecare zi acasă la ea şi discuta prieteneşte cu tatăl ei, dar nu mai rămânea după ce Edmund şi Petranilla se duceau la culcare.

Acum, buba lui Caris se vindecase şi furia i se potolise. Tot nu voia să devină proprietatea lui Merthin, dar îşi dorea ca acesta să înceapă să o sărute din nou. Din păcate, nu se afla lângă ea acum. Era în mulţime, la ceva distanţă, şi stătea de vorbă cu Bessie Bell, fiica proprietarului hanului Bell. Bessie era o fată mărunţică, avea un corp cu forme plăcute şi genul acela de zâmbet pe care bărbaţii îl consideră aţâţător, iar femeile, demn de o târfa. Merthin îi spunea tot felul de lucruri care o făceau să râdă. Caris îşi întoarse privirea în altă parte.

Uşa mare de lemn a bisericii se deschise. Din rândul mulţimii porni o avalanşă de urale, iar mireasa îşi făcu apariţia. Margery era o fată drăguţă de 16 ani, îmbrăcată în alb, cu flori în păr. În urma ei venea mirele – un bărbat înalt, cu o mină serioasă, cu vreo zece ani mai mare decât ea.

Amândoi păreau complet nefericiţi.

Abia dacă se cunoşteau. Până săptămâna aceasta, nu se întâlniseră decât o dată, în urmă cu şase luni, când cei doi conţi

aranjaseră căsătoria. Se zvonea că Margery era îndrăgostită de altcineva, dar, bineînţeles, nici nu se punea problema să nu i se supună contelui Roland. Iar noul ei soţ avea un aer studios, ca şi cum ar fi preferat să se afle într-o bibliotecă pe undeva, citind vreo carte despre geometrie. Cum avea să fie viaţa lor împreună? Era greu de închipuit că s-ar fi putut declanşa între ei acelaşi tip de pasiune care-i însufleţea pe Caris şi pe Merthin.

Îl văzu pe Merthin venind spre ea prin mulţime şi, brusc, îşi dădu seama că era nerecunoscătoare. Ce noroc că nu era nepoată de conte! Nimeni n-avea s-o oblige să facă o căsătorie aranjată. Era liberă să se mărite cu cel pe care-l iubea, iar ea căuta motive pentru a nu o face.

Îl primi cu o îmbrăţişare şi un sărut pe buze. El păru surprins, dar nu făcu niciun comentariu. Unii bărbaţi ar fi fost puşi în încurcătură de această schimbare de atitudine, dar Merthin avea o constanţă fundamentală care era greu de zdruncinat.

Rămaseră unul lângă altul, privindu-l pe contele Roland cum ieşea din biserică, urmat de contele şi contesa de Monmouth, apoi de episcopul Richard şi de stareţul Godwyn. Caris observă că vărul ei părea în acelaşi timp mulţumit şi temător – aproape ca şi cum el ar fi fost mirele. Fără îndoială, motivul avea de-a face cu recenta învestitură în funcţia de stareţ.

În urma lor se formă o escortă de cavaleri, cu oamenii contelui de Shiring în livreaua roşu cu negru a lui Roland, iar cei ai lui Monmouth în galben şi verde. Alaiul porni către casa ghildelor. Acolo contele Roland oferea un banchet invitaţilor de la nuntă. Edmund se număra printre ei, dar Caris reuşise să se fofileze, aşa că urma să fie însoţit de Petranilla.

Pe când cortegiul nupţial ieşea din curtea stăreţiei, peste oraş începu să cadă o ploaie uşoară. Caris şi Merthin se adăpostiră în portalul catedralei.

– Hai cu mine în cor, spuse Merthin. Vreau să arunc o privire la reparaţiile făcute de Elfric.

Biserica nu se golise încă de nuntaşi. Înaintând contra curentului, Merthin şi Caris îşi croiră drum prin mulţimea din naos până în culoarul sudic al zonei corului. Această parte a catedralei era rezervată clericilor, iar aceştia nu ar fi văzut cu ochi buni prezenţa lui Caris acolo; din fericire, călugării şi călugăriţele plecaseră deja. Fata aruncă o privire în jur, dar nu avea cine să o vadă, cu excepţia unei femei străine, o roşcată de vreo 30 de ani, care venise probabil pentru nuntă şi acum părea a aştepta

pe cineva.

Merthin îşi lăsă capul pe spate, pentru a cerceta plafonul boltit de deasupra culoarului. Lucrările de reparaţie nu se încheiaseră: o mică parte a bolţii era acoperită cu o bucată de pânză albă, astfel încât, la o privire neatentă, tavanul părea terminat.

– Se descurcă binişor, remarcă Merthin. Mă-ntreb cât vor rezista reparaţiile astea.

– Dar de ce n-ar rezista la nesfârşit? se miră Caris.

– Pentru că nu ştim de ce s-a prăbuşit bolta. Lucrurile astea nu se întâmplă degeaba, nu sunt acţiuni dictate de Dumnezeu, indiferent ce-ar spune preoţii. Ceea ce a determinat acum prăbuşirea o va mai face şi altă dată.

– Nu se poate descoperi cauza?

– Nu e aşa uşor. Cu siguranţă, Elfric n-ar putea. Eu… poate că da.

– Dar ai fost dat afară.

– Exact. Rămase nemişcat câteva clipe, cu capul dat pe spate, după care spuse: Vreau să văd asta de sus. O să urc în mansardă.

– Vin şi eu cu tine.

Priviră în jur, dar în catedrală nu mai era nimeni, cu excepţia femeii roşcate care stătea în continuare în transeptul sudic. Merthin o conduse pe Caris către o uşă mică, dincolo de care se afla o scară în spirală. Caris începu să urce în urma lui, întrebându-se ce-ar spune călugării dacă ar şti că o femeie explora pasajele secrete ale catedralei. Scara dădea într-o mansardă, deasupra culoarului sudic.

Pentru Caris era fascinant să vadă cealaltă parte a bolţii.

– Ce vezi tu acum se numeşte extrados, îi spuse Merthin.

Lui Caris îi plăcea modul în care el îi dădea informaţii legate de arhitectură, părându-i-se firesc ca ea să fie interesată şi ştiind că avea să înţeleagă. Niciodată nu făcea glume stupide cum că femeile n-ar fi în stare să priceapă aspectele tehnice.

Merthin înaintă pe platforma îngustă din mansardă, după care se întinse pentru a cerceta de aproape zidăria nou-construită. Jucăuşă, Caris se întinse lângă el şi-şi petrecu braţul în jurul lui, ca şi cum s-ar fi aflat în pat. Merthin atinse mortarul dintre pietre, după care-şi puse degetul pe limbă.

– Se usucă destul de repede.

– Sunt convinsă că e periculos dacă e umezeală în crăpături.

Merthin îşi aţinti privirea asupra ei.
– Îţi dau eu ţie umezeală în crăpătură.
– Deja ai făcut-o.
Merthin o sărută. Ea închise ochii, ca să savureze senzaţia mai bine.
După câteva secunde, Caris propuse:
– Hai la mine. O să avem toată casa la dispoziţie – tata şi mătuşă-mea sunt la ospăţul de nuntă.
Tocmai se pregăteau să se ridice, când auziră zvon de glasuri. Un bărbat şi o femeie veniseră în culoarul sudic, chiar sub zona unde se făcuseră reparaţii. Vorbele lor nu erau decât foarte puţin estompate de pânza care acoperea gaura din plafon.
– Băiatul tău are 13 ani acum, rosti femeia. Vrea să devină cavaler.
– Toţi băieţii vor asta, veni răspunsul.
Merthin spuse în şoaptă:
– Să nu te mişti – o să ne audă.
Caris presupuse că glasul de femeie îi aparţinea străinei care asistase la nuntă. Vocea de bărbat îi era cunoscută şi avea senzaţia că acela care vorbea era un călugăr, dar un călugăr nu putea să aibă un fiu.
– Iar fiica ta are 12 ani. O să fie foarte frumoasă.
– Ca mama ei.
– Oarecum. Urmă un scurt interval de tăcere, după care femeia continuă: Nu pot să stau mult, contesa ar putea să aibă nevoie de mine.
Deci făcea parte din suita contesei de Monmouth. Caris presupuse că, cel mai probabil, era una dintre doamnele de companie. Părea a vorbi despre copii cu un tată care nu-i mai văzuse de ani buni. Cine-ar fi putut să fie?
Bărbatul întrebă:
– De ce ai vrut să mă vezi, Loreen?
– Pur şi simplu. Îmi pare rău că ţi-ai pierdut braţul.
Caris scoase un sunet involuntar, surprinsă, după care-şi acoperi gura cu mâna, sperând să nu fi fost auzită. Nu exista decât un singur călugăr lipsit de braţ: Thomas. Acum, că făcuse legătura cu numele lui, îşi dădu seama că îi recunoştea şi glasul. Era oare posibil să aibă o soţie? Şi doi copii?
Caris se uită la Merthin şi văzu, după expresia lui, că nici lui nu-i venea să creadă.
– Ce le-ai spus copiilor despre mine? întrebă Thomas.

– Că tatăl lor a murit, răspunse aspru Loreen. Apoi începu să plângă. De ce-ai făcut-o?

– N-am avut de ales. Dacă n-aş fi venit aici, aş fi fost ucis. Chiar şi acum, nu ies aproape niciodată din mănăstire.

– De ce ar vrea cineva să te ucidă?

– Ca să apere un secret.

– Mie mi-ar fi fost mai bine dacă ai fi murit. Dacă aş fi fost văduvă, mi-aş fi putut găsi un soţ, un tată pentru copiii mei. Dar aşa am toate răspunderile unei soţii şi ale unei mame, fără să am şi pe cineva care să mă ajute… pe cineva care să mă ţină în braţe noaptea.

– Îmi pare rău că sunt încă în viaţă.

– Ah, nu voiam să spun asta. Nu vreau să mori. Te-am iubit cândva.

– Iar eu te-am iubit cât de mult poate un om ca mine să iubească o femeie.

Caris se încruntă. Ce voia să spună cu „un om ca mine”? Era oare unul dintre aceia care iubeau bărbaţii? Nu era deloc neobişnuit printre călugări.

Indiferent de înţelesul vorbelor lui, Loreen păru a înţelege, pentru că rosti cu blândeţe în glas:

– Ştiu.

Urmă un interval prelung de tăcere. Caris ştia că ea şi Merthin n-ar fi trebuit să tragă cu urechea la o conversaţie atât de intimă, dar acum era mult prea târziu pentru a-şi face simţită prezenţa.

Loreen murmură:

– Eşti fericit?

– Da. Nu eram făcut să fiu soţ, şi nici cavaler. În fiecare zi mă rog pentru copiii mei şi pentru tine. Mă rog pentru ca Domnul să-mi spele mâinile de sângele tuturor celor pe care i-am ucis. Duc viaţa pe care mi-am dorit-o întotdeauna.

– În cazul acesta, îţi urez tot binele.

– Eşti foarte generoasă.

– Probabil că n-o să mă mai vezi niciodată.

– Ştiu.

– Sărută-mă şi să ne spunem bun-rămas.

Se aşternu din nou tăcerea, apoi răsună un zgomot stins de paşi. Caris stătea nemişcată, abia îndrăznind să respire. După o altă pauză, îl auzi pe Thomas plângând. Suspinele îi erau înăbuşite, dar păreau a veni din străfundul sufletului său. Ascultându-l, ochii i se umplură de lacrimi.

Într-un final, Thomas îşi redobândi stăpânirea de sine. Îşi trase nasul, îşi drese vocea şi murmură ceva care ar fi putut foarte bine să fie o rugăciune, după care se îndepărtă.

În sfârşit, ea şi Merthin se puteau mişca. Se ridicară, porniră pe platforma îngustă de deasupra bolţii şi coborâră scara în spirală. Străbătură naosul fără un cuvânt. Caris se simţea de parcă avusese în faţă un tablou reprezentând o tragedie sfâşietoare, cu personajele prinse în poze dramatice, cu trecutul şi viitorul ca nişte enigme accesibile numai prin presupuneri.

Asemenea unui tablou, episodul trezea sentimente diferite în sufletele diferiţilor oameni, astfel că reacţia lui Merthin nu coincidea cu a ei. Când ieşiră în aerul umed al după-amiezii de vară, acesta spuse:

– Ce poveste tristă!

– Pe mine mă umple de furie, izbucni Caris. Thomas i-a distrus viaţa femeii aceleia. Gândeşte-te, viaţa ei s-a terminat. Nu are soţ, dar nu se poate mărita cu altul. E nevoită să crească doi copii de una singură. Thomas are măcar mănăstirea.

– Are şi ea viaţa de curte din preajma contesei.

– Cum poţi să compari una cu alta? întrebă iritată Caris. Probabil că e vreo rudă îndepărtată, ţinută prin preajmă din milă şi care trebuie să facă tot felul de treburi înjositoare, cum ar fi să o ajute pe contesă să se coafeze sau să-şi aleagă hainele. N-are încotro – e prinsă ca într-o capcană.

– Şi el la fel. L-ai auzit doar că nu poate părăsi mănăstirea.

– Dar Thomas are o funcţie, e matricularius, ia hotărâri, face nişte lucruri importante.

– Loreen are copiii.

– Exact! Bărbatul are în grijă cea mai importantă clădire din ţinut, iar femeia trebuie să rămână în umbră, cu copiii.

– Regina Isabela are patru copii şi, o vreme, a fost una dintre cele mai importante persoane din ţară.

– Dar pentru asta a trebuit să se descotorosească de soţul ei.

Îşi continuară drumul în tăcere, ieşind din curtea stăreţiei şi pornind pe strada principală, după care se opriră în faţa casei lui Caris. Aceasta îşi dădu seama că se certau din nou, pe acelaşi subiect ca data trecută: căsătoria.

Merthin spuse:

– O să mănânc la han.

Era vorba despre hanul tatălui lui Bessie Bell.

– Bine, răspunse cu tristeţe în glas Caris.

Când Merthin plecă, fata strigă după el:

– Lui Loreen i-ar fi fost mult mai bine dacă nu s-ar fi măritat niciodată!

Merthin îi răspunse peste umăr:

– Şi ce altceva să fi făcut?

Tocmai asta era problema, îşi dădu seama Caris, plină de frustrare, în timp ce intra în casă. Ce altceva să facă o femeie?

Casa era goală. Edmund şi Petranilla plecaseră la ospăţul de nuntă, iar servitorii erau liberi în după-amiaza aceea. Doar Scrap se afla acolo şi o întâmpină pe Caris cu o fluturare leneşă a cozii. Fata îi mângâie capul cu un aer absent, după care se aşeză la masa din sala mare, dusă pe gânduri.

Oricare altă tânără din toată creştinătatea nu visa decât la clipa în care se va căsători cu bărbatul iubit – de ce era Caris atât de îngrozită de această perspectivă? De unde veneau aceste sentimente atât de puţin convenţionale? În mod clar, nu de la mama ei. Rose nu dorise niciodată altceva decât să fie o soţie bună pentru Edmund. Ea crezuse ceea ce spuneau bărbaţii despre inferioritatea femeilor. Supunerea ei o stânjenise mult timp pe Caris şi, deşi Edmund nu se plânsese niciodată, Caris bănuia că atitudinea ei îl plictisise mereu. Caris o respecta mai mult pe impunătoarea şi detestabila ei mătuşă Petranilla decât pe propria ei mamă atât de supusă.

Chiar şi Petranilla permisese ca bărbaţii să dea formă existenţei sale. Ani la rând, făcuse eforturi şi pusese la cale tot felul de intrigi pentru a asigura ascensiunea socială a tatălui ei până ce ajunsese starostele ghildei din Kingsbridge. Cel mai puternic sentiment care o guverna era ciuda: faţă de contele Roland, pentru că o respinsese, şi faţă de soţul ei, pentru că murise. De când rămăsese văduvă, se dedicase trup şi suflet carierei lui Godwyn.

Regina Isabela avusese parte de un parcurs similar. Aceasta îşi detronase soţul – regele Eduard al II-lea –, iar drept rezultat, amantul ei, Roger Mortimer, condusese Anglia până ce fiul ei ajunsese suficient de matur şi de sigur pe sine pentru a-l alunga.

Ce-avea să facă de-acum încolo Caris – să-şi trăiască viaţa prin intermediul bărbaţilor? Tatăl ei voia să lucreze cu el în negoţul cu lână. Sau se putea ocupa de cariera lui Merthin, să-l ajute să obţină contracte pentru ridicarea bisericilor şi a podurilor, extinzându-i afacerea până ce avea să devină cel mai bogat şi mai important constructor din Anglia.

Fu trezită din meditaţia sa de o bătaie uşoară în uşă, după care silueta suplă, ca de pasăre, a stareţei Cecilia, îşi făcu intrarea în încăpere.

– Bună ziua! spuse Caris surprinsă. Tocmai mă întrebam dacă toate femeile sunt condamnate să-şi trăiască vieţile prin intermediul bărbaţilor... şi iată că ai venit dumneata, un exemplu viu care demonstrează contrariul!

– Nu ai dreptate întru totul, răspunse Cecilia cu un zâmbet prietenos. Eu trăiesc prin Isus Cristos, care a fost bărbat, deşi e şi Dumnezeu.

Caris nu era sigură dacă asta făcea vreo diferenţă. Deschise dulapul şi scoase un butoiaş cu cel mai bun vin pe care-l aveau în casă.

– Ai vrea o cană din vinul de Rin al tatei?

– Doar un pic, amestecat cu apă.

Caris umplu pe jumătate două căni cu vin, după care completă cu apă dintr-o carafă.

– Ştii că tata şi mătuşa mea sunt la nuntă.

– Da. La tine am venit.

Caris îşi dăduse seama de asta. Stareţei nu-i stătea în obicei să hoinărească prin oraş şi să facă vizite fără un scop precis.

Cecilia luă o înghiţitură de vin, după care continuă:

– M-am tot gândit la tine şi la modul în care ai acţionat când s-a prăbuşit podul.

– Am greşit cu ceva?

– Dimpotrivă. Ai făcut totul perfect. Ai fost blândă, însă fermă cu răniţii, mi-ai ascultat ordinele şi, în acelaşi timp, ai luat iniţiativa. Am rămas impresionată.

– Mulţumesc.

– Şi mi s-a părut că... nu-ţi plăcea ce făceai, bineînţeles, dar cel puţin aveai o anumită mulţumire sufletească.

– Oamenii sufereau, iar noi îi alinam – ce poate fi mai mulţumitor decât asta?

– Exact aşa simt eu şi tocmai de aceea sunt călugăriţă.

Caris înţelese unde bătea.

– Eu n-aş putea să-mi petrec toată viaţa la stăreţie.

– Aptitudinile naturale de care ai dat dovadă în îngrijirea bolnavilor nu reprezintă decât o parte din ce am observat la tine. Când oamenii au început să intre în catedrală cu răniţii şi morţii, i-am întrebat cine le-a spus ce să facă. Răspunsul tuturor a fost Caris a Lânarului.

– Era evident că aşa trebuia procedat.

– Da… ţie îţi era evident. Cecilia îşi aplecă trunchiul către ea, privind-o cu sinceritate: Puţini sunt oamenii dăruiţi cu talentul organizării. O ştiu bine – eu îl am şi-l recunosc şi la alţii. Când toţi ceilalţi din jurul nostru sunt dezorientaţi, intră în panică sau sunt înspăimântaţi, tu şi cu mine preluăm frâiele situaţiei.

Caris îşi dădu seama că asta era adevărat.

– Cred că da, spuse ea fără nicio tragere de inimă.

– Te-am urmărit timp de zece ani – de când a murit mama ta.

– Dumneata i-ai alinat suferinţele.

– Mi-am dat seama atunci, doar dintr-o privire, că aveai să devii o femeie excepţională. Iar sentimentele mele au fost confirmate cât ai urmat şcoala de la mănăstire. Ai 20 de ani acum. Probabil că te gândeşti ce-o să faci în viaţă. Iar eu cred că Domnul are o lucrare pregătită pentru tine.

– De unde ştii ce planuri are Dumnezeu?

Cecilia se zbârli.

– Dacă oricine altcineva din oraş mi-ar pune întrebarea asta, i-aş ordona să îngenuncheze şi să se roage pentru iertarea unui astfel de păcat. Dar tu m-ai întrebat cu sinceritate, aşa că o să-ţi răspund. Ştiu ce planuri are Dumnezeu pentru că accept învăţăturile Bisericii Lui. Şi sunt convinsă că Domnul vrea să fii călugăriţă.

– Îmi plac prea mult bărbaţii.

– Şi pentru mine a fost o mare problemă pe când eram tânără, dar te asigur că devine un impediment din ce în ce mai nesemnificativ cu fiecare an care trece.

– Nu suport să mi se spună cum să trăiesc.

– Nu vorbi ca o beghină.

– Ce e asta?

– Beghinele sunt călugăriţe care nu acceptă niciun fel de reguli şi-şi consideră jurămintele a fi ceva temporar. Trăiesc împreună, îşi cultivă pământurile şi-şi duc vitele la păşunat, refuzând să se lase conduse de bărbaţi.

Pe Caris o fascinau poveştile despre femei care sfidau regulile.

– Şi unde se găsesc asemenea călugăriţe?

– Mai mult în Olanda. Aveau o conducătoare, Marguerite Porete, care a scris o carte numită *Oglinda sufletelor simple.*

– Mi-ar plăcea să o citesc.

– Nici nu se pune problema. Beghinele au fost condamnate de

Biserică pentru „erezia spiritului liber” – credinţa că se poate atinge perfecţiunea spirituală aici, pe pământ.

– Perfecţiunea spirituală? Ce înseamnă asta? E doar o expresie ca toate celelalte.

– Dacă eşti hotărâtă să-ţi închizi mintea în faţa lui Dumnezeu, n-o s-o înţelegi niciodată.

– Îmi pare rău, maică Cecilia, dar, ori de câte ori un om îmi spune ceva despre Dumnezeu, îmi vine în minte că oamenii sunt supuşi greşelii, aşa că adevărul ar putea fi cu totul altul.

– Cum ar putea spune Biserica un lucru greşit?

– Păi, musulmanii au alte concepţii decât noi, de exemplu.

– Da, dar ei sunt păgâni!

– Ei zic despre noi că suntem necredincioşi – e acelaşi lucru. Iar Buonaventura Caroli spune că pe lume sunt mai mulţi musulmani decât creştini. Aşa că una dintre aceste două Biserici greşeşte.

– Ai grijă, făcu stareţa Cecilia pe un ton sever. Nu permite ca plăcerea dezbaterii să te arunce în capcana blasfemiei.

– Îmi pare rău, maică stareţă.

Caris ştia că stareţei îi plăceau duelurile verbale, însă întotdeauna intervenea un moment în care aceasta trecea de la dezbatere la predică, iar Caris trebuia să se oprească. Se simţea uşor înşelată de această tactică.

Cecilia se ridică.

– Ştiu bine că nu pot să te conving împotriva voinţei tale, dar voiam să-ţi spun cam ce gânduri am eu. N-ai putea face nimic mai bun pe lume decât să te alături mănăstirii noastre şi să-ţi dedici viaţa misiunii sacre a vindecării. Mulţumesc pentru vin.

Pe când Cecilia se îndrepta spre ieşire, Caris întrebă:

– Ce s-a întâmplat cu Marguerite Porete? Mai trăieşte?

– Nu, răspunse stareţa. A fost arsă pe rug.

Spunând acestea, ieşi, închizând uşa în urma ei.

Caris rămase cu privirea aţintită asupra uşii. Viaţa unei femei era o casă cu uşile închise: nu putea fi ucenică, nu putea studia la universitate, nu putea deveni preot sau medic, nu putea trage cu arcul, nu se putea lupta cu sabia şi nu putea nici să se mărite fără a se supune despotismului soţului ei.

Se întrebă oare ce făcea Merthin în momentul acela. Oare Bessie stătea la masă cu el la hanul Bell, privindu-l cum bea din cea mai bună bere a tatălui ei, zâmbindu-i aţâţător, trăgând discret de rochie astfel încât să i se muleze pe piept şi el să vadă

ce sâni frumoşi avea? Oare el se arăta fermecător şi amuzant, oare o făcea să râdă? Oare ea-şi întredeschidea buzele, să-şi arate dinţii regulaţi, oare-şi lăsa capul pe spate, astfel încât el să admire pielea catifelată de pe gâtul ei alb? Oare el stătea de vorbă cu tatăl ei, Paul Bell, punând întrebări respectuoase şi pline de interes despre cum mergeau afacerile, astfel încât mai târziu Paul să-i spună fiicei sale că Merthin era de soi bun, un tânăr pe cinste? Oare Merthin avea să se îmbete şi să-şi petreacă braţul pe după talia lui Bessie, lipindu-şi palma de şoldul ei, iar apoi strecurându-şi degetele viclean către locul acela sensibil dintre coapsele ei, care deja fremăta de dorul atingerii lui – exact aşa cum făcuse odată cu Caris?

Ochii i se umplură de lacrimi. Se simţea ca o proastă. Avea cel mai bun bărbat din tot oraşul şi îl alunga în braţele unei fete de hangiu. De ce-şi făcea rău singură?

În clipa aceea, Merthin intră în încăpere.

Caris îl privi printr-o ceaţă de lacrimi. Vedea atât de neclar, încât nu-i putea descifra expresia. Venise să se împace cu ea sau să o certe, să-şi verse focul cu hotărârea dată de câteva halbe de bere?

Se ridică. Pentru câteva clipe, fu prinsă în tensiunea aşteptării, în timp ce el închise uşa în urma lui, se apropie încet şi se opri în faţa ei.

Apoi Merthin vorbi:

– Indiferent ce faci sau spui, eu tot te iubesc.

Caris îl prinse în braţe şi izbucni în plâns.

Merthin începu să-i mângâie părul şi nu spuse nimic – exact ce trebuia să facă.

După un timp, începură să se sărute. Caris era devorată de foamea aceea familiară, mai puternică acum ca oricând: voia să-i simtă mâinile pe corpul ei, limba în gura ei, degetele înlăuntrul ei. O încercau senzaţii nebănuite şi voia ca dragostea lor să-şi găsească o nouă modalitate de exprimare.

– Hai să ne dezbrăcăm, şopti ea.

Nu mai făcuseră niciodată asta până atunci.

Merthin zâmbi de plăcere.

– Bine, dar dacă intră cineva?

– O să stea la ospăţ ore întregi. Şi, oricum, putem să mergem sus.

Se duseră în dormitorul ei. Caris îşi dădu jos pantofii cu mişcări nerăbdătoare. Apoi, brusc, se simţi năpădită de

timiditate. Ce-avea să creadă când avea să o vadă goală? Ştia că-i plăcea fiecare bucăţică din corpul ei: sânii, picioarele, gâtul, sexul – întotdeauna îi spunea ce frumoase erau în timp ce le săruta şi le mângâia. Dar avea să observe că şoldurile ei erau prea late, că avea picioarele un pic prea scurte, sânii destul de mici?

El nu părea să aibă asemenea inhibiţii. Îşi aruncă bluza cât colo, îşi trase pantalonii şi rămase dezinvolt în faţa ei. Trupul lui era subţire, dar puternic şi părea plin de o energie reţinută, ca un cerb tânăr. Caris observă pentru prima oară că părul dintre coapsele lui avea culoarea frunzelor toamna. Penisul lui stătea în sus, nerăbdător. Dorinţa se dovedi mai puternică decât timiditatea, aşa că-şi trase şi ea repede rochia peste cap.

Merthin rămase nemişcat, uitându-se fascinat la trupul ei gol, dar Caris nu mai simţea niciun fel de stânjeneală – expresia de pe chipul lui o aţâţa mai mult decât o mângâiere intimă.

– Eşti frumoasă, spuse el.

– Şi tu.

Se întinseră unul lângă celălalt pe salteaua de paie pe care dormea ea de obicei. În timp ce se sărutau şi se atingeau, Caris îşi dădu seama că astăzi n-avea să fie satisfăcută de jocurile lor obişnuite.

– Vreau s-o fac cum trebuie, murmură ea.

– Adică să mergem până la capăt?

Gândul că ar putea rămâne însărcinată îi răsări în minte, dar îl alungă repede. Era prea înfierbântată ca să se gândească la consecinţele faptelor lor.

– Da, răspunse ea în şoaptă.

– Şi eu.

Merthin se întinse peste ea. Caris începea să realizeze că timp de jumătate din viaţa ei se întrebase cum avea să fie acest moment. Îşi ridică privirea către chipul lui. Văzu expresia aceea concentrată pe care o iubea atât de mult, expresia pe care o avea când muncea, când mâinile lui mici modelau lemnul cu tandreţe şi îndemânare. Degetele lui desfăcură uşor petalele sexului ei. Era alunecoasă şi tânjea după el.

Merthin spuse:

– Eşti sigură?

Încă o dată, Caris alungă departe gândul că putea rămâne însărcinată.

– Sunt sigură.

Când el o pătrunse, Caris simţi un val de panică. Se contractă involuntar, iar el şovăi, simţind că trupul ei i se împotrivea.

– E-n regulă, spuse ea. Poţi să împingi mai tare. N-o să-mi faci niciun rău.

Se înşela, căci, când el înaintă, simţi un junghi puternic de durere. Nu se putu abţine să nu ţipe.

– Îmi pare rău, şopti el.

– Aşteaptă un moment, zise ea.

Rămaseră nemişcaţi. El îi sărută pleoapele, fruntea şi vârful nasului. Ea-i mângâie chipul şi se uită în ochii lui căprui-aurii. Apoi durerea dispăru, făcând loc dorinţei, iar ea începu să se mişte, savurând senzaţia de a-l avea înlăuntrul ei pentru prima oară pe bărbatul pe care-l iubea. Era în culmea extazului să vadă cât de intensă era plăcerea lui. Merthin o privea fix, cu un zâmbet vag pe buze şi o dorinţă imensă în ochi, în timp ce se mişcau din ce în ce mai repede.

– Nu pot să mă opresc, spuse el, gâfâind.

– Nu te opri, nu te opri.

Îl privea fascinată. În câteva secunde, fu copleşit de plăcere, ochii i se închiseră, iar gura i se deschise, întregul corp încordându-i-se precum coarda unui arc. Îi simţi spasmele înlăuntrul ei, urmate de jetul fierbinte, şi-şi dădu seama că nimic din toată existenţa ei n-o pregătise pentru o asemenea fericire. O clipă mai târziu, şi ea fu cuprinsă de convulsiile extazului. Mai avusese parte de senzaţia aceasta, dar nu atât de puternică, aşa că închise ochii şi i se abandonă, strângându-i trupul cât putea de tare în timp ce se cutremura ca un copac în bătaia vântului.

Când totul trecu, rămaseră nemişcaţi mult timp. El îşi îngropase chipul în scobitura gâtului ei, iar ea-i simţea respiraţia neregulată pe piele. Caris îi mângâia spatele. Avea pielea umedă de transpiraţie. Treptat, inima ei îşi reluă ritmul normal, iar întreaga fiinţă îi fu cuprinsă de un sentiment de mulţumire profundă, ca amurgul unei zile de vară.

– Aşadar, spuse ea după o vreme, ăsta-i lucrul pentru care se agită toată lumea.

25

A doua zi după ce Godwyn fusese învestit stareţ de Kingsbridge, Edmund Lânarul se duse la casa părinţilor lui

Merthin dis-de-dimineaţă.

Merthin avea tendinţa de a uita ce personaj important era Edmund, pentru că acesta îl trata ca pe un membru al familiei, dar Gerald şi Maud se purtau de parcă ar fi primit o vizită neaşteptată a regelui. Erau stânjeniţi că Edmund vedea cât de sărăcăcioasă era casa lor. Nu avea decât o singură încăpere. Merthin şi părinţii lui dormeau pe saltele de paie aşezate direct pe podea. Restul avutului lor consta dintr-un cămin, o masă şi o curte mică în spatele casei.

Din fericire, cei trei se treziseră de la răsărit, se spălaseră, se îmbrăcaseră şi făcuseră ordine. Oricum, când Edmund intră cu paşii lui sincopaţi, mama lui Merthin şterse un scăunel de praf, îşi netezi părul, închise uşa din spate, după care o deschise din nou şi puse încă un buştean pe foc.

Tatăl lui făcu mai multe plecăciuni, îşi puse haina şi-i oferi lui Edmund o cană cu bere.

– Nu, mulţumesc, sir Gerald, spuse Edmund, ştiind, fără îndoială, că familia nu avea atât de multă bere încât să-şi permită să le ofere şi vizitatorilor. Dar aş vrea un castronaş cu supă, lady Maud, dacă-mi permiteţi.

Toate familiile ţineau o oală cu ovăz pe foc, la care adăugau oase, cotoare de mere, păstăi de mazăre şi alte resturi, toate fierbându-se încet zile la rând. Acest amestec, aromat cu sare şi ierburi, devenea o supă care nu avea niciodată acelaşi gust două zile la rând. Era cea mai ieftină mâncare.

Încântată, Maud puse câteva polonice de supă într-un castron şi îl aşeză pe masă împreună cu o farfurie cu pâine şi o lingură.

Merthin simţea şi acum euforia după-amiezii trecute. Era ca şi cum ar fi fost un pic ameţit de băutură. Se culcase gândindu-se la trupul gol al lui Caris şi se trezise cu zâmbetul pe buze. Dar îşi aduse aminte brusc de conflictul cu Elfric legat de Griselda. Un instinct fals îi spunea că Edmund avea să ţipe la el: „Mi-ai pângărit fata!” şi că avea să-l lovească peste faţă cu o scândură.

Nu fu însă decât o închipuire de moment, care dispăru când Edmund se aşeză la masă. Acesta luă lingura, dar, înainte de a se apuca să mănânce, se întoarse spre Merthin.

– Acum, că avem un stareţ, vreau să începem lucrul la podul cel nou cât mai curând posibil.

– Bine, răspunse Merthin.

Edmund înghiţi o lingură de supă şi îşi linse buzele.

– Asta-i cea mai bună supă pe care am gustat-o vreodată,

lady Maud.

Pe chipul mamei lui Merthin apăru o expresie de încântare.

Merthin îi era recunoscător lui Edmund pentru că se purta atât de curtenitor cu părinţii lui. Aceştia se simţeau umiliţi de statutul lor decăzut şi îi ungea la inimă să-l aibă pe conducătorul ghildei orăşeneşti mâncând la masa lor şi adresându-li-se cu „sir” şi „lady”.

Apoi tatăl lui spuse:

– Era cât pe-aici să nu mă însor cu ea, Edmund – ştiai asta?

Merthin era sigur că Edmund mai auzise povestea, însă acesta răspunse:

– Doamne, nu… cum s-a întâmplat?

– Am văzut-o în biserică în Duminica Paştelui şi m-am îndrăgostit de ea pe loc. Cred că erau 1000 de oameni în Catedrala Kingsbridge, dar ea era cea mai frumoasă femeie de-acolo.

– Ei, Gerald, nu e nevoie să exagerezi acum, făcu Maud cu răceală.

– Apoi a dispărut în mulţime şi nu mai puteam da de ea! Nu ştiam cum o cheamă. Am întrebat în stânga şi-n dreapta cine era fata aceea frumoasă cu părul blond, dar lumea îmi răspundea că toate fetele erau frumoase şi blonde.

Maud interveni:

– Am ieşit în grabă după slujbă. Stăteam la hanul Holly Bush, iar mama era bolnavă, aşa că m-am dus repede să am grijă de ea.

– Am căutat prin tot oraşul, continuă Gerald, dar n-am reuşit să dau de ea. După Paşte, toţi s-au întors la casele lor. Eu locuiam în Shiring, iar ea, în Casterham, deşi eu nu ştiam asta la vremea aceea. Am crezut că n-o s-o mai văd niciodată. Îmi închipuiam că o fi fost un înger venit pe pământ să se asigure că toată lumea era la slujbă.

– Gerald, te rog… murmură lady Maud.

– Dar îmi pierdusem inima. Nu mă mai interesa nicio altă femeie. Deja mă resemnasem să-mi petrec viaţa tânjind după îngerul de la Kingsbridge. Şi aşa au trecut doi ani. După aceea am văzut-o la un turnir, în Winchester.

Ea spuse:

– Da, m-am trezit cu un străin care vine la mine şi-mi zice: „Tu, după atâta vreme! Trebuie să te măriţi cu mine acum, înainte să dispari din nou!” Am crezut că e nebun.

– Uimitor, făcu Edmund.

Merthin considera că bunăvoinţa lui Edmund fusese exploatată la maximum.

– Da, rosti el. Am înjghebat un proiect pe planşa de trasat din mansarda constructorilor de la catedrală.

Edmund dădu aprobator din cap.

– Un pod de piatră suficient de lat cât să încapă pe el două care unul lângă altul?

– Aşa cum ai zis – şi cu rampe la ambele capete. Şi am găsit o modalitate de a-i reduce preţul cu aproape o treime.

– Uluitor! Cum?

– Îţi arăt imediat ce termini de mâncat.

Edmund înghiţi restul de supă şi se ridică.

– Gata. Hai să mergem. Se întoarse către Gerald şi-şi plecă uşor capul: Mulţumesc pentru ospitalitate.

– E o plăcere să vă avem aici, staroste.

Merthin şi Edmund ieşiră şi curând fură învăluiţi în burniţa uşoară de afară. În loc să pornească spre catedrală, Merthin îl conduse pe Edmund către râu. Mersul şontâcăit al lui Edmund îl făcea să fie recunoscut imediat, aşa că aproximativ jumătate din oamenii de pe stradă îl salutau cu câteva cuvinte prietenoase sau cu o plecăciune respectuoasă.

Dintr-odată Merthin fu copleşit de emoţie. Se gândea la proiectul podului de luni întregi. Pe când lucra la biserica Sfântul Marcu, supraveghindu-i pe tâmplarii care construiau acoperişul cel nou în timp ce-l demolau pe cel vechi, medita la provocarea pe care o reprezenta construcţia unui pod de piatră.

Acum, pentru prima oară, ideile sale aveau să fie cercetate de altcineva.

Deocamdată Edmund nu avea nici cea mai mică idee cât de radical era proiectul lui Merthin.

Strada noroioasă şerpuia la vale printre case şi ateliere. Fortificaţiile oraşului căzuseră în paragină pe parcursul ultimelor două secole de pace, iar în unele locuri tot ce mai rămăsese din ele erau nişte grămezi de pământ încorporate în zidurile grădinilor. Pe malul râului erau amplasate manufacturile care necesitau cantităţi mari de apă, mai ales vopsitoriile de lână şi tăbăcăriile.

Merthin şi Edmund ieşiră pe malul mocirlos dintre un abator care emana un miros puternic de sânge şi o fierărie de unde se auzea bubuitul puternic al baroaselor. Chiar în faţa lor, peste o

întindere îngustă de apă, se afla Insula Leproşilor. Edmund întrebă:

– De ce-am venit aici? Podul e la vreo 400 de metri mai sus.

– Era, răspunse Merthin. Trase aer adânc în piept şi spuse: Cred c-ar trebui să-l construim pe cel nou aici.

– Un pod până pe insulă?

– Şi încă unul de pe insulă până pe malul celălalt. Două poduri mici în loc de unul mare. Mult mai ieftin.

– Dar oamenii vor trebui să traverseze insula de la un pod la altul.

– Şi de ce ar fi asta o problemă?

– Pentru că e o leprozerie!

– Nu mai există decât un singur lepros acolo. Iar el poate fi mutat în altă parte. Boala pare a se stinge de la sine.

Pe chipul lui Edmund se citea că era adâncit în gânduri.

– Deci toată lumea care intră în Kingsbridge va ajunge în locul ăsta, unde stăm noi acum.

– Va trebui să construim o stradă nouă şi să dărâmăm câteva clădiri, dar costurile vor fi mici în comparaţie cu ce-am economisi la construcţia podului.

– Iar în cealaltă parte…

– Este o păşune care aparţine stăreţiei. Se vede tot de pe acoperişul bisericii Sfântul Marcu. Ideea mi-a venit când eram acolo sus.

Edmund era impresionat.

– Foarte inteligent. Chiar mă întreb de ce nu a fost pus podul aici de la bun început.

– Primul pod a fost ridicat acum câteva sute de ani. Probabil că râul arăta altfel pe-atunci. Malurile se schimbă şi ele pe măsură ce trec secolele. Poate că braţul de apă dintre insulă şi păşune era mai lat la vremea respectivă. În acest caz n-ar fi fost niciun avantaj dacă ar fi fost construit podul aici.

Edmund se uita peste apă, iar Merthin îi urmări privirea. Leprozeria era un pâlc de case dărăpănate, împrăştiate pe o arie de vreo două hectare. Insula era prea stâncoasă pentru a putea fi cultivată, dar era acoperită cu iarbă şi câţiva copaci. Pe insulă se aflau o mulţime de iepuri pe care orăşenii nu voiau nici în ruptul capului să-i vâneze şi să-i mănânce, din cauza superstiţiei că ar fi posedaţi de sufletele leproşilor morţi. Pe vremuri, locuitorii ostracizaţi ai insulei creşteau găini şi porci. Acum celor de la stăreţie le era mai simplu să transporte acolo mâncarea

necesară ultimului locuitor.

– Ai dreptate, făcu Edmund. N-a mai existat niciun caz nou de lepră în oraş de peste zece ani.

– Eu n-am văzut niciodată un lepros, rosti Merthin. Când eram mic, credeam că lumea spune „jegos” în loc de „lepros” şi-mi închipuiam că pe insula aceea nimeni nu se spală niciodată.

Edmund izbucni în râs. Întorcându-se cu spatele la râu, îşi aţinti privirea asupra clădirilor din jur.

– Va fi nevoie de ceva muncă de convingere, gândi el cu voce tare. Oamenii ale căror gospodării vor fi demolate trebuie să înţeleagă că sunt norocoşi, pentru că vor fi mutaţi în alte case, mai bune, în timp ce vecinii lor nu. Şi probabil că va fi nevoie ca insula să fie stropită cu apă sfinţită, ca să-i convingem pe oameni că nu prezintă niciun pericol. Dar nu-i nimic imposibil.

– Am proiectat ambele poduri cu arcade ascuţite ca ale catedralei, spuse Merthin. O să fie frumoase.

– Arată-mi şi mie.

Plecară de lângă râu şi o luară la deal, străbătând oraşul pentru a ajunge la stăreţie. Pe zidurile catedralei se prelingeau picături de ploaie scurse dintr-o pătură joasă de nori, asemenea fumului emanat de nişte vreascuri umede arzând. Merthin de-abia aştepta să-şi revadă proiectele – nu mai fusese în mansardă de vreo săptămână – şi să i le explice lui Edmund. Se gândise mult la modul în care curentul subminase structura de rezistenţă a podului şi cum l-ar fi putut feri pe cel nou de aceeaşi soartă.

Îl conduse pe Edmund prin portalul de nord şi urcară pe scara în spirală. Pantofii săi uzi alunecau pe treptele roase de piatră. Cu mişcări energice, Edmund îşi târa piciorul mai mic în urma sa.

În mansardă ardeau mai multe lămpi. La început, Merthin fu încântat, pentru că asta însemna că desenele sale aveau să se vadă mai clar. După care îl zări pe Elfric lucrând pe planşa de trasat.

Imediat fu năpădit de frustrare. Duşmănia dintre el şi fostul său stăpân era la fel de mare ca întotdeauna. Elfric nu reuşise să-i împiedice pe orăşeni să-l angajeze pe Merthin, dar continuase să blocheze încercările acestuia de a intra în ghilda dulgherilor, lăsându-l astfel într-o poziţie ciudată, ilegală, dar acceptată. Atitudinea lui Elfric nu avea nicio noimă, dar indica duşmănie şi ciudă.

Prezenţa lui Elfric puse capăt conversaţiei fireşti dintre Merthin şi Edmund. Tânărul îşi impuse să nu se arate prea

sensibil. Dacă cineva trebuia să se simtă stânjenit, de ce să nu fie Elfric acela?

Îi ţinu uşa lui Edmund, iar amândoi traversară încăperea până la planşa de trasat. Şi-atunci avu parte de un şoc.

Elfric stătea aplecat deasupra ei desenând cu ajutorul unui compas pe un strat proaspăt de ghips. Acoperise complet podeaua, ascunzând schiţele lui Merthin.

Acesta strigă, nevenindu-i să creadă:

– Ce-ai făcut?

Elfric îl fixă cu o privire dispreţuitoare şi-şi continuă proiectul fără să scoată o vorbă.

– Mi-a acoperit desenul, îi spuse Merthin lui Edmund.

– Ce-ai de zis, omule? întrebă Edmund pe un ton poruncitor.

Elfric nu-şi putea ignora socrul.

– Nu am de dat nicio explicaţie, rosti el. Planşa de trasat trebuie acoperită cu ghips din când în când.

– Da, dar tu ai turnat ghips peste nişte proiecte importante!

– Da? Stareţul nu l-a desemnat pe băiatul ăsta să proiecteze nimic, iar el nu a cerut permisiunea să folosească planşa de trasat.

Lui Edmund nu-i trebuia niciodată mult pentru a se înfuria, iar insolenţa calmă a lui Elfric îl stârni imediat.

– Nu face pe prostul! tună el. Eu i-am cerut lui Merthin să pregătească un proiect pentru podul cel nou.

– Îmi pare rău, dar numai stareţul are autoritatea de a face asta.

– La naiba, ghilda e cea care dă banii pentru pod!

– E doar un împrumut care va fi restituit.

– Dar tot ne dă dreptul să ne pronunţăm în ceea ce priveşte proiectul.

– Da? Va trebui să discuţi cu stareţul despre asta. Totuşi, nu cred că va fi impresionat să vadă că ai ales un ucenic fără experienţă care să-ţi facă proiectul.

Merthin se uită la desenul pe care Elfric îl scrijelise pe suprafaţa de ghips.

– Presupun că acesta e proiectul tău pentru pod, spuse el.

– Stareţul Godwyn mi-a încredinţat contractul de construcţie, răspunse Elfric.

Edmund era de-a dreptul şocat.

– Fără să ne consulte?

Pe un ton înciudat, Elfric replică:

– Dar ce e… nu vrei ca lucrarea să-i fie dată ginerelui dumitale?

– Arcade rotunde, murmură absent Merthin, ocupat în continuare cu studierea desenului lui Elfric. Şi deschizături înguste. Câţi piloni o să aibă?

Elfric nu era deloc dornic să-i răspundă, însă Edmund se uita la el, aşteptând.

– Şapte, spuse Elfric.

– Podul de lemn nu avea decât cinci! exclamă Merthin. Şi de ce sunt atât de groşi, iar deschizăturile, atât de înguste?

– Ca să susţină greutatea unui drum pavat.

– Dar n-ai nevoie de piloni groşi pentru asta. Uită-te la catedrala asta – coloanele suportă întreaga greutate a acoperişului, dar sunt subţiri şi plasate la distanţă una de alta.

Elfric rânji batjocoritor.

– Dar nimeni nu trece cu o căruţă pe acoperişul unei biserici.

– Adevărat, dar…

În clipa aceea, Merthin se opri. Ploaia căzută pe suprafaţa întinsă a acoperişului catedralei probabil că era mai grea decât un car cu boi încărcat cu piatră, dar de ce să-i explice asta lui Elfric? Nu era misiunea lui să educe un constructor incompetent. Proiectul lui Elfric era slab, dar Merthin nu voia să-l facă mai bun, ci să-l înlocuiască cu al lui, aşa că-şi ţinu gura.

Edmund îşi dădu şi el seama că-şi irosea energia.

– Decizia n-o să fie luată de voi doi, rosti el şi plecă şchiopătând.

În catedrală avea loc botezul fetiţei nou-născute a lui John Conetabilul, oficiat de stareţul Godwyn. I se făcea această onoare pentru că era un angajat important al stăreţiei. Erau prezenţi toţi orăşenii de vază. Deşi John nu era nici bogat, nici nu avea relaţii sus-puse – tatăl său lucrase la grajdurile stăreţiei –, Petranilla spunea că oamenii respectabili ar trebui să aibă grijă să se arate prietenoşi cu el şi să-l susţină. Caris era de părere că toţi catadicseau să fie amabili cu John întrucât aveau nevoie de el pentru a le apăra bunurile.

Ploua din nou, iar oamenii adunaţi în jurul cristelniţei erau mai uzi decât fetiţa pe care stareţul o stropea cu apă sfinţită. Privind copilaşul neajutorat, în sufletul lui Caris se iscau sentimente ciudate. De când se culcase cu Merthin, refuzase efectiv să se gândească la o eventuală sarcină, dar, oricum, simţea o nevoie

caldă de a o proteja pe fetiţa aceea.

Fu botezată Jessica, după nepoata lui Avraam.

Vărul lui Caris, Godwyn, nu se simţise niciodată în largul lui în prezenţa bebeluşilor şi, de îndată ce scurtul ritual luă sfârşit, dădu să plece. Dar Petranilla îl prinse de mâneca sutanei benedictine.

– Şi cum rămâne cu podul? întrebă ea.

Vorbise pe un ton scăzut, dar Caris auzise şi se hotărî să asculte cu atenţie şi restul conversaţiei.

Godwyn îi răspunse:

– I-am cerut lui Elfric să pregătească proiectul şi o estimare a costurilor.

– Bine. Ar trebui să ţinem asta în familie.

– Elfric se ocupă de reparaţii şi de tot ce se construieşte la stăreţie.

– S-ar putea să se amestece şi alţii.

– Eu voi hotărî cine se va ocupa de construirea podului.

Caris era suficient de iritată pentru a interveni.

– Cum îndrăzneşti? o interpelă ea pe Petranilla.

– Nu vorbeam cu tine, se răsti mătuşa ei.

Caris nu luă în seamă acest răspuns.

– De ce să nu fie luat în calcul şi proiectul lui Merthin?

– Pentru că el nu face parte din familie.

– Dar practic trăieşte la noi!

– Da, dar tu nu eşti măritată cu el. Dacă ai fi fost, lucrurile ar sta altfel.

Caris ştia că, din acest punct de vedere, nu se afla într-o postură prea fericită, aşa că schimbă abordarea.

– Mereu ai avut ceva împotriva lui Merthin, spuse ea. Dar toată lumea ştie că e un constructor mai bun decât Elfric.

Sora ei, Alice, o auzi şi interveni şi ea în discuţie.

– Elfric l-a învăţat pe Merthin tot ce ştie, iar acum nu-i mai ajungi cu prăjina la nas băietanului ăstuia!

Caris ştia prea bine că aceste cuvinte nu erau adevărate, ceea ce o înfurie.

– Cine a făcut bacul? întrebă ea, ridicând tonul. Cine a reparat acoperişul de la biserica Sfântul Marcu?

– Merthin lucra cu Elfric când a construit bacul. Şi nimeni nu l-a întrebat pe Elfric despre acoperişul de la Sfântul Marcu!

– Pentru că toată lumea ştia că nu era în stare să rezolve problema!

Godwyn interveni:

– Vă rog! făcu el ridicând braţele ca şi cum s-ar fi protejat de acest afront. Ştiu că-mi sunteţi rude, dar eu sunt stareţul şi ne aflăm în catedrală. Nu se poate ca nişte femei să-mi spună mie ce să fac, în public.

Edmund se alătură şi el grupului.

– Exact asta voiam să zic şi eu. Vorbiţi încet.

– Ar trebui să-ţi susţii ginerele, spuse acuzator Alice.

Caris îşi dădu seama că Alice aducea din ce în ce mai mult cu Petranilla. Deşi nu avea decât 21 de ani, iar Petranilla, mai mult de dublul vârstei ei, Alice afişa aceeaşi expresie dezaprobatoare, cu gura strânsă. De asemenea, devenise mai voinică, iar pieptul îi împingea materialul rochiei în afară, ca vântul vela unei corăbii.

Edmund se uită sever la Alice.

– Această hotărâre nu se va lua pe baza relaţiilor de familie, rosti el. Faptul că Elfric e însurat cu fata mea n-o să ţină podul său în picioare.

Caris ştia prea bine că tatăl ei era de neclintit în această privinţă. Considera că trebuie să faci întotdeauna afaceri cu partenerul cel mai de încredere şi să angajezi cel mai competent om, indiferent de relaţiile de prietenie sau de legăturile de familie. „Omul care are nevoie să se înconjoare de acoliţi devotaţi nu are cu adevărat încredere în puterile sale, spunea el. Iar dacă acesta nu crede în sine, de ce ar trebui s-o fac eu?”

Petranilla interveni:

– Şi-atunci cum se va face alegerea? îi aruncă o privire vicleană. În mod clar ai un plan.

– Stăreţia şi ghilda vor lua în considerare proiectul lui Elfric şi pe cel al lui Merthin, dar şi pe cele ale altor meşteri, dacă vor exista, spuse hotărât Edmund. Toate proiectele trebuie desenate clar şi însoţite de estimări de cost. Iar acestea trebuie verificate independent de alţi constructori.

Alice mormăi:

– N-am mai auzit de aşa ceva. Parc-ar fi un concurs de tras cu arcul. Elfric e constructorul oficial al stăreţiei, el ar trebui să facă şi podul.

Tatăl ei n-o luă în seamă.

– La final, proiectanţii vor trebui să răspundă la întrebările puse de cetăţenii de vază ai oraşului la o întrunire a ghildei parohiale. Şi abia apoi – îşi aţinti privirea asupra lui Godwyn, care se prefăcea a nu fi uluit de felul în care rolul său în procesul

decizional fusese diminuat –, abia apoi stareţul Godwyn va alege.

Întâlnirea se ţinea în sala ghildei, pe strada principală. Aceasta avea sub ea un beci de piatră şi deasupra o structură din lemn, cu acoperiş de ţiglă şi două coşuri din piatră. La parter se aflau o bucătărie mare unde se pregătea mâncarea pentru ospeţe, o temniţă şi biroul conetabilului. Nivelul principal era la fel de spaţios ca o biserică, având 30 de metri lungime şi zece metri lăţime. Într-un capăt fusese improvizată o capelă. Pentru că bârnele suficient de lungi să susţină un acoperiş lat de zece metri erau greu de găsit şi scumpe, sala era împărţită pe jumătate de un rând de stâlpi din lemn care susţineau zona unde se îmbinau grinzile mai scurte.

Părea o clădire fără pretenţii, construită din aceleaşi materiale ca cele mai umile locuinţe din oraş, aşa că nu era impunătoare. Dar, după cum spunea adesea Edmund, banii făcuţi de oamenii de aici finanţau structura maiestuoasă de calcar şi vitralii a catedralei. Iar sala ghildei era confortabilă într-un mod total lipsit de ostentaţie. Pereţii erau acoperiţi cu tapiserii, ferestrele erau înfundate cu geamuri, iar cele două şemineuri uriaşe asigurau o temperatură plăcută iarna. Când afacerile mergeau bine, mâncarea servită aici era demnă de un ospăţ regal.

Ghilda parohială fusese înfiinţată în urmă cu câteva sute de ani, pe când Kingsbridge nu era decât un târguşor. Câţiva negustori se adunaseră pentru a strânge bani cu care să cumpere podoabe pentru catedrală. Dar când oamenii bogaţi ajung să mănânce şi să bea împreună, discuţiile despre problemele cu care se confruntă sunt inevitabile. Curând strângerea de fonduri trecuse pe un plan secundar. Încă de la început ghilda fusese dominată de negustorii de lână, motiv pentru care în capătul sălii se afla şi acum o balanţă imensă şi greutatea standard pentru un sac de lână – 165 de kilograme. Pe măsură ce Kingsbridge se dezvoltase, se formaseră şi alte ghilde, pentru fiecare grup de meşteşugari în parte – dulgheri, zidari, berari, fierari –, dar conducătorii lor aparţineau şi de ghilda parohială, care-şi păstra întâietatea. Era o versiune mai puţin puternică a ghildelor meşteşugăreşti care conduceau cele mai multe oraşe englezeşti, dar acest tip de organizaţie era interzis aici de către seniorul oraşului, stareţul de Kingsbridge.

Merthin nu participase niciodată la întâlnirile sau la banchetele ţinute aici, dar mai intrase în această sală de câteva

ori, cu diferite treburi. Îi plăcea să-şi lase capul pe spate pentru a cerceta structura geometrică deosebit de complicată a bârnelor acoperişului, considerând-o o lecţie despre modul în care greutatea unui acoperiş întins putea fi distribuită pe câţiva stâlpi subţiri din lemn. Cele mai multe elemente componente îşi aveau rostul, însă erau şi unele care păreau inutile, ba chiar dăunătoare, pentru că distribuiau greutatea către zonele mai puţin rezistente. Iar asta pentru că nimeni nu ştia exact ce anume făcea clădirile să stea în poziţie verticală. Constructorii se lăsau ghidaţi de instinct şi experienţă, iar uneori se întâmpla să greşească.

În seara aceea, Merthin se afla într-o stare de nelinişte extremă, aşa că renunţă să reflecteze la misterele structurii de lemn. Ghilda avea să-i evalueze proiectul pentru pod. Era cu mult superior celui al lui Elfric, dar oare ei aveau să înţeleagă asta?

Elfric avusese avantajul unei planşe de trasat. Merthin ar fi putut să ceară permisiunea lui Godwyn de a o folosi şi el, însă îi era frică de alte acte de sabotaj din partea lui Elfric, aşa că-şi făcuse singur ceva asemănător. Întinsese o bucată mare de pergament pe un cadru de lemn şi-şi desenase proiectul pe suprafaţa de piele, cu un condei înmuiat în cerneală. Astăzi modalitatea aceasta de proiectare putea reprezenta un avantaj, pentru că-şi adusese desenul cu el, astfel încât membrii ghildei să-l aibă tot timpul în faţa ochilor, în vreme ce proiectul lui Elfric nu era decât o amintire.

Îşi aşeză desenul înrămat la vedere, pe un trepied pe care-l construise special pentru asta. Pe măsură ce soseau, oamenii treceau şi se uitau la el, deşi îl văzuseră cel puţin o dată pe parcursul ultimelor zile. De asemenea, urcaseră şi pe scara în spirală care ducea în mansarda constructorilor pentru a studia proiectul lui Elfric. Lui Merthin i se părea că cei mai mulţi preferau proiectul lui, dar unii nu prea erau dispuşi să susţină un tânăr în competiţia cu un meşter cu experienţă. Erau şi mulţi care nu-şi comunicau impresiile.

Pe măsură ce sala se umplea, nivelul de zgomot creştea. Toţi se găteau cu hainele cele bune când veneau la întrunirile ghildei, ca pentru slujbă: bărbaţii purtau mantale scumpe din lână, în ciuda temperaturii plăcute de afară, iar femeile afişau coafuri complicate. Deşi, potrivit opiniei generale, femeile aveau un statut inferior şi nu prezentau încredere, în practică, printre cetăţenii cei mai bogaţi ai oraşului se aflau şi câteva

reprezentante ale sexului slab. Printre ele era stareţa Cecilia care acum stătea în rândurile din faţă împreună cu asistenta sa, călugăriţa cunoscută drept Julie cea Bătrână.

Era şi Caris acolo – toată lumea ştia că era mâna dreaptă a lui Edmund. Când fata se aşeză pe bancă, lângă el, Merthin fu străbătut de un curent de dorinţă, simţindu-i coapsa caldă lipită de a lui.

Toţi meşterii din oraş trebuiau să facă parte dintr-o ghildă – cei care nu erau integraţi în acest sistem nu puteau să-şi exercite meşteşugul decât în zilele de târg. Chiar şi călugării şi preoţii erau obligaţi să se alăture ghildei dacă voiau să practice o anumită meserie, ceea ce se întâmpla adesea. Când se întâmpla ca vreunul dintre membri să moară, văduva sa ducea mai departe afacerea. Betty Brutăreasa conducea cea mai prosperă brutărie din oraş; Sarah Hangiţa conducea hanul Holly Bush. Ar fi fost dificil şi crud să împiedice nişte femei ca acestea să-şi câştige existenţa. Era mult mai uşor să fie incluse în ghildă.

În mod normal, Edmund era cel care prezida aceste întruniri, aşezat într-un jilţ mare, din lemn, aflat pe o platformă înaltă. Cu toate acestea, astăzi pe platforma respectivă se vedeau două jilţuri. Edmund se aşeză pe unul şi, când stareţul Godwyn sosi, starostele îl invită să-l ocupe pe celălalt. Godwyn era însoţit de toţi călugării mai în vârstă, iar Merthin fu încântat să-l vadă pe Thomas printre ei. Şi Philemon făcea parte din anturaj, cu trupul lui deşirat şi mişcările stângace, iar Merthin se întrebă în treacăt pentru ce l-o fi adus Godwyn cu el.

Godwyn nu părea a fi în apele sale. În deschiderea şedinţei, Edmund avu grijă să afirme că stareţul era cel care decidea în chestiunea podului şi că alegerea finală îi aparţinea. Dar toată lumea ştia că, de fapt, Edmund preluase prerogativele alegerii, convocând această întrunire. Dacă în seara aceasta se ajungea la un consens clar, lui Godwyn i-ar fi fost greu să se opună dorinţei exprimate de negustori într-o chestiune care ţinea mai degrabă de comerţ decât de religie. Edmund îl rugă pe Godwyn să înceapă cu o rugăciune, iar Godwyn îi făcu pe plac, dar ştia prea bine că fusese manipulat şi tocmai de aceea arăta de parcă ar fi simţit mereu în nări un miros neplăcut.

Edmund se ridică şi spuse:

– Aceste două proiecte au fost făcute de Elfric şi de Merthin, care au folosit aceleaşi metode de calcul.

Elfric interveni:

– Normal – doar a învăţat de la mine.

În rândul celor mai în vârstă se iscă un val de râsete.

Era adevărat. Existau formule de calcul al costului pe metru pătrat de zid, pe metru cub de umplutură, pe metru pătrat de acoperiş şi chiar pentru lucrări mai complicate, precum bolţile şi arcadele. Toţi constructorii foloseau aceleaşi metode, cu anumite variaţii individuale.

Calculele pentru estimarea costului podului fuseseră complicate, dar mai uşoare decât în cazul construirii unei biserici.

Edmund continuă:

– Fiecare a verificat calculele celuilalt, aşa că nu încape loc de discuţii în privinţa asta.

Edward Măcelarul strigă:

– Da! Toţi constructorii umflă preţurile în mod egal!

Această replică stârni o hărmălaie de râsete. Edward era simpatizat de bărbaţi pentru replicile sale acide şi amuzante, iar de femei, pentru frumuseţea şi privirea languroasă a ochilor săi căprui. Cu toate acestea, nu era la fel de simpatizat şi de soţia sa care avea cunoştinţă de infidelităţile lui şi-l atacase recent cu unul dintre cuţitele mari din măcelărie: bărbatul încă mai purta un bandaj la braţul stâng.

– Podul lui Elfric o să coste 285 de lire, spuse Edmund când râsetele se potoliră. Cel al lui Merthin ajunge la 307. Diferenţa e de 22 de lire, după cum cred că au calculat mai repede decât mine cei mai mulţi dintre voi.

Aceste cuvinte stârniră câteva chicoteli înfundate: Edmund era adesea tachinat pentru că fiica lui făcea calculele în locul său. El folosea în continuare vechile cifre romane, pentru că nu se putea obişnui cu cifrele noi, arabe, cu ajutorul cărora calculele erau mult mai uşoare.

Un glas nou interveni:

– 22 de lire sunt o groază de bani.

Acesta era Bill Watkin, constructorul care refuzase să-l angajeze pe Merthin şi care semăna cu un călugăr, cu creştetul lui chel.

Dick Berarul spuse:

– Da, dar podul lui Merthin e de două ori mai lat. Ar trebui să coste dublu, dar nu e cazul, pentru că e proiectat inteligent.

Lui Dick îi plăcea foarte mult berea făcută de el, aşa că avea o burtă mare şi rotundă, ca o femeie însărcinată.

Bill îi răspunse repede:

– În câte zile pe an avem noi nevoie de un pod suficient de lat pentru două care?

– În fiecare zi de târg şi-n săptămâna Târgului de Lână.

– Nu-i adevărat, zise Bill. Doar un ceas dimineaţa şi încă unul după-amiaza.

– Uite, chiar şi acum, am aşteptat două ore să treacă o căruţă cu orz.

– Ar trebui să ai suficientă minte încât să-ţi aduci orz într-una dintre zilele liniştite.

– Să ştii că aduc în fiecare zi.

Dick deţinea cea mai mare berărie din tot ţinutul. Avea un cazan uriaş de cupru, cu o capacitate de peste 2000 de litri, drept pentru care taverna lui se numea *La cazanul de cupru.*

Edmund întrerupse această dispută.

– Mai sunt şi alte probleme care apar din cauza întârzierii cu care se traversează podul, spuse el. Unii negustori se duc la Shiring, unde nu e pod şi deci nici coadă. Alţii îşi fac afacerile cât timp aşteaptă la rând, după care pleacă acasă fără a mai intra în oraş, economisind taxa de pod şi pe cea de târg. E tranzacţionare ilicită, dar n-am reuşit niciodată să stăvilim fenomenul acesta. Şi mai trebuie să ne gândim şi ce părere au oamenii despre Kingsbridge. Momentan, suntem oraşul acela unde s-a prăbuşit podul. Dacă avem de gând să recăpătăm tranzacţiile pierdute, trebuie să schimbăm lucrul acesta. Eu unul aş vrea să fim cunoscuţi drept oraşul cu cel mai bun pod din toată Anglia.

Edmund avea o mare influenţă în ghildă, iar Merthin începu să simtă mirosul victoriei.

Betty Brutăreasa, o femeie extrem de grasă, de peste 40 de ani, se ridică şi arătă către desenul lui Merthin.

– Ce-i asta, chiar în mijlocul parapetului, dincolo de pilon? întrebă ea. Aici, chestia asta mică ieşită în afară, peste apă, ca o platformă de vizionare. Pentru ce e, pentru pescuit?

Ceilalţi izbucniră în râs.

– E un refugiu pentru pietoni, răspunse Merthin. Dacă mergi pe pod şi apare dintr-odată contele de Shiring cu 20 de cavaleri călare, poţi să te fereşti din calea lor.

Edward Măcelarul spuse:

– Sper că e de-ajuns de mare încât să încapă şi Betty acolo.

Toată lumea izbucni în râs, dar Betty îşi continuă şirul de întrebări:

– Şi pilonul de sub el de ce e aşa ascuţit până la apă? Pilonii lui Elfric nu sunt ascuţiţi.

– Pentru a devia obiectele care plutesc în derivă. Uitaţi-vă la orice pod care traversează un râu – veţi vedea că pilonii sunt ciobiţi şi crăpaţi. Ce credeţi că-i face să fie aşa? Probabil că toate lemnele – buşteni, scânduri de la clădirile demolate – pe care le vedeţi plutind la vale şi care se lovesc de piloni.

– Sau Ian Barcagiul când se îmbată, spuse Edward.

– Bărci sau lemne, toate vor produce mai puţine pagube pilonilor mei ascuţiţi. Cei ai lui Elfric vor fi loviţi în plin.

Elfric contraatacă:

– Zidurile mele sunt prea puternice pentru a fi afectate de nişte bucăţi de lemn.

– Dimpotrivă, spuse Merthin. Arcadele tale sunt mai înguste decât ale mele, drept urmare apa va curge printre piloni mai repede, iar lemnele îi vor lovi cu mai multă putere, ceea ce înseamnă că se vor strica mai uşor.

Privind chipul lui Elfric, Merthin îşi dădu seama că meşterul nici nu se gândise la asta. Dar cei din public nu erau constructori de meserie – cum puteau decide ce era bine şi ce nu?

În jurul bazei fiecărui pilon, Merthin desenase câte o grămadă de pietre neregulate, cunoscute printre constructori sub numele de prund de temelie. Acestea trebuiau să prevină erodarea pilonilor de către curentul de apă, aşa cum se întâmplase cu podul cel vechi, din lemn. Dar nimeni nu întrebă despre prundul de temelie, aşa că nu le explică nimic.

Betty avea şi alte nelămuriri.

– De ce e atât de lung podul tău? Al lui Elfric începe la malul apei. Al tău începe cu mai mulţi metri înainte. Nu e vorba despre o cheltuială inutilă aici?

– Podul meu are rampe la ambele capete, îi explică Merthin. Asta ca să cobori de pe pod pe pământ uscat, nu în mocirlă. Aşa n-ar mai exista care împotmolite la mal care să blocheze trecerea mai mult de-o oră.

– Ar fi mai ieftin să pavezi drumul, spuse Elfric.

Glasul meşterului căpăta încet-încet o tonalitate disperată. Bill Watkin se ridică.

– Mie mi-e greu să mă hotărăsc cine are dreptate şi cine nu, rosti el. Când cei doi se contrazic, e cu neputinţă să ajungi la o concluzie. Şi gândiţi-vă că eu sunt constructor – probabil că pentru cei care nu se pricep e şi mai rău.

Vorbele sale stârniră murmure aprobatoare. Bill continuă:

– Deci cred că ar trebui să ne uităm la oameni, nu la proiecte.

Merthin se temuse de una ca asta. Rămase ascultând cu inima strânsă.

– Pe care din ei îl cunoaşteţi mai bine? întrebă Bill. Pe care din ei vă puteţi baza? Elfric e constructor în oraşul acesta de 20 de ani, de pe vremea când nu era decât un băietan. Putem vedea peste tot case înălţate de el care stau şi acum în picioare. Putem vedea reparaţiile pe care le-a făcut la catedrală. Pe de altă parte, îl avem şi pe Merthin – un flăcău inteligent, ştim, dar un pic cam băgăcios, plus că nu şi-a terminat ucenicia. Nu există prea multe dovezi care să ateste că e capabil să se ocupe de cel mai mare proiect de construcţie de care a avut parte oraşul nostru de la ridicarea catedralei încoace. Eu unul ştiu în care dintre ei am încredere.

Se aşeză.

Mai mulţi participanţi se declarară de acord cu acest punct de vedere. N-aveau să judece proiectele – aveau să decidă evaluând persoanele. Era înnebunitor de nedrept.

În clipa aceea, fratele Thomas luă cuvântul:

– A fost cineva din Kingsbridge măcar implicat într-un proiect care să necesite construirea sub nivelul apei?

Merthin ştia bine că răspunsul era negativ. Îşi simţi inima invadată de speranţă. Această intervenţie putea fi salvarea proiectului său.

Thomas continuă:

– Aş vrea să ştiu cum vor trata această problemă.

Merthin avea soluţia pregătită, dar îi era teamă că, dacă vorbea primul, Elfric n-avea decât să repete ce spunea el. Îşi strânse buzele, sperând că Thomas – care de obicei îl ajuta – avea să înţeleagă mesajul.

Thomas întâlni privirea lui Merthin şi spuse:

– Tu ce-ai face, Elfric?

– Răspunsul e mai simplu decât crezi, răspunse meşterul. Pur şi simplu pui pietriş în râu, exact în locul unde vrei să înalţi pilonul. Pietrişul rămâne pe fundul apei. Pui din ce în ce mai mult, până ce grămada depăşeşte nivelul apei, după care-ţi construieşti pilonul pe temelia asta.

După cum se aşteptase Merthin, Elfric venise cu cea mai grosolană soluţie la problema propusă. Tânărul luă cuvântul:

– Metoda lui Elfric are două puncte slabe. Una e că grămada

de pietriş nu e deloc mai stabilă sub apă decât pe uscat. În timp se va mişca şi, când se va întâmpla asta, podul se va prăbuşi. Dacă vreţi un pod care să nu reziste mai mult de câţiva ani, bine. Dar eu cred că ar trebui să construim ceva care să ne ţină vreme îndelungată. Auzi un zvon slab de aprobare. Continuă neabătut: A doua problemă e forma grămezii. Aceasta se va povârni în mod natural sub apă, îngustând spaţiul de trecere pentru ambarcaţiuni, mai ales când nivelul apei e scăzut. Iar arcadele lui Elfric sunt şi aşa înguste.

Iritat, Elfric interveni:

– Tu ce-ai face?

Merthin îşi reţinu un zâmbet. Asta voia să audă – Elfric recunoscând că nu avea o soluţie mai bună.

– O să aflaţi imediat, zise el. „Şi-o să vă daţi seama că mă pricep mai bine decât idiotul care mi-a făcut uşa bucăţi", îşi continuă el vorbele în gând. Aruncă o privire în jur. Atenţia întregii săli era îndreptată asupra lui. Decizia tuturor depindea de ce avea să spună în continuare. Trase aer adânc în piept şi începu: Mai întâi, aş lua un ţăruş ascuţit de lemn şi l-aş implânta în albie. Apoi aş înfige încă unul lângă el, atât de aproape încât să-l atingă; şi-ncă unul, şi-ncă unul... Aş face efectiv un cerc de ţăruşi în jurul locului unde vreau să-mi construiesc pilonul.

– Un cerc de ţăruşi? repetă batjocoritor Elfric. N-ar reuşi niciodată să ţină apa departe de locul acela.

Fratele Thomas, care pusese întrebarea, spuse:

– Ascultă-l până la capăt, te rog. El aşa a făcut când ai vorbit tu.

Merthin îşi reluă ideea:

– Apoi aş face un alt cerc de ţăruşi în interiorul primului, la o distanţă de 15 centimetri.

Simţea că reuşise să captiveze atenţia publicului.

– Dar apa tot o să treacă prin ele, mârâi Elfric.

Edmund interveni:

– Taci, Elfric, e interesant ce spune.

Merthin continuă:

– Apoi aş turna lut şi mortar în spaţiul dintre cercuri. Amestecul acesta va împinge apa în afară, fiind mai greu. Plus că va astupa găurile dintre ţăruşii de lemn, care vor deveni impenetrabili. Structura asta se numeşte stăvilar circular. În încăpere se făcuse linişte deplină. Apoi aş scoate apa din interior cu găleata, lăsând la vedere fundul râului, după care aş construi

o temelie de piatră şi mortar.

Elfric era uluit. Atât Edmund, cât şi Godwyn se holbau la Merthin, nevenindu-le să creadă.

Thomas spuse:

– Vă mulţumesc amândurora. În ceea ce mă priveşte, decizia e destul de uşor de luat.

– Da, completă Edmund, şi eu sunt de aceeaşi părere.

Caris era surprinsă că Godwyn voise ca Elfric să facă un proiect pentru pod. Înţelegea că Elfric putea părea o alegere mai sigură, dar Godwyn era un reformist, nicidecum un conservator, şi ea se aşteptase să fie entuziasmat de proiectul inteligent şi radical al lui Merthin. În loc de asta, încurajase timid alternativa precaută.

Din fericire, Edmund reuşise să treacă dincolo de prima opţiune a lui Godwyn, iar acum Kingsbridge urma să aibă parte de un pod bine construit şi frumos care va permite ca două care să traverseze râul în acelaşi timp. Dar dorinţa lui Godwyn de a da lucrarea unui linguşitor lipsit de imaginaţie în loc să i-o acorde unui bărbat îndrăzneţ şi talentat era de rău-augur.

Iar acceptarea senină a unei înfrângeri nu fusese niciodată punctul forte al lui Godwyn. Când era mic, Petranilla îl învăţase să joace şah, lăsându-l să câştige pentru a-l încuraja, aşa că-l provocase la o partidă pe unchiul său Edmund; dar după ce fusese învins de două ori se îmbufnase şi refuzase să mai joace vreodată. Caris îşi putea da seama că întâlnirea de la sala ghildei îi dăduse exact aceeaşi dispoziţie. Iar asta nu neapărat pentru că îi plăcea în mod deosebit proiectul lui Elfric. În mod clar, nu-i plăcea faptul că decizia nu mai depindea de el. A doua zi, când ea şi tatăl ei se duseră la casa stareţului, Caris se aştepta să se confrunte cu ceva probleme.

Godwyn îi salută rece şi nu le oferi nimic de băut. Ca întotdeauna, Edmund se prefăcu a nu observa uşoarele ofense.

– Vreau ca Merthin să înceapă să lucreze imediat la pod, spuse el când se aşeză la masa din sala mare a casei. Am promisiuni de la negustori că-mi vor da întreaga sumă prevăzută de bugetul lui Merthin…

– De la cine? îl întrerupse Godwyn.

– De la cei mai bogaţi negustori din oraş.

Godwyn continuă să-l privească întrebător pe Edmund.

Acesta ridică din umeri şi spuse:

– 50 de lire de la Betty Brutăreasa, 80 de la Dick Berarul, 70 de la mine şi câte zece lire de la alţi 11.

– Nu ştiam că orăşenii noştri au în posesie asemenea bogăţii, rosti Godwyn. Părea în acelaşi timp uluit şi invidios. Domnul a fost bun cu noi.

Edmund adăugă:

– Suficient de bun să-i răsplătească pe oameni pentru munca şi pentru grijile lor.

– Fără nicio îndoială.

– Tocmai de aceea trebuie să îi asigur că-şi vor primi banii înapoi. După construcţia podului, taxele încasate vor ajunge la ghilda parohială, care le va folosi pentru achitarea împrumutului, dar cine va încasa bănuţii de la cei care traversează podul? Cred că trebuie să fie un servitor al ghildei.

– Nu am consimţit la aşa ceva, spuse Godwyn.

– Ştiu, tocmai de aceea discutăm acum despre asta.

– Nu, voiam să zic că nu am consimţit ca taxele de trecere să revină ghildei parohiale.

– Ce?

Caris se holba la Godwyn, uluită. Bineînţeles că fusese de acord – ce tot spunea? Vorbise cu ea şi cu Edmund şi-i asigurase că fratele Thomas…

– Aha, făcu ea. Ai promis că Thomas o să construiască podul, dacă o să fie ales stareţ. Apoi, când Thomas s-a retras şi tu ai fost propus, am presupus…

– Aţi presupus, repetă Godwyn.

Pe buze îi flutura un zâmbet triumfător.

Edmund abia dacă reuşea să se stăpânească.

– Nu-ncerca să ne tragi pe sfoară, Godwyn! spuse el pe un ton sugrumat. Ştiai bine care era înţelegerea!

– N-am ştiut nimic de genul ăsta, şi ar trebui să mi te adresezi cu „părinte stareţ”.

Glasul lui Edmund deveni mai puternic.

– Înseamnă c-am revenit la situaţia în care ne aflam şi cu stareţul Anthony, în urmă cu trei luni! Numai că acum, în loc să avem un pod nepotrivit, n-avem pod deloc. Şi să nu-ţi închipui că va fi construit fără nicio cheltuială din partea ta. Poate că orăşenii sunt dispuşi să-şi dea economiile de-o viaţă stăreţiei în schimbul venitului sigur de pe taxa de pod, dar n-o să-şi dea banii degeaba… părinte stareţ.

– Atunci trebuie să ne descurcăm fără pod. Abia am fost ales –

cum să încep prin a înstrăina un drept care a aparţinut stăreţiei timp de secole?

– Dar e vorba numai despre ceva temporar! explodă Edmund. Şi dacă nu faci asta, nimeni n-o să mai câştige bani din taxa de pod, pentru că n-o să mai fie niciun blestemat de pod!

Caris era în culmea furiei, dar îşi muşcă limba şi încercă din răsputeri să-şi dea seama ce urmărea Godwyn. Se răzbuna pentru seara trecută, dar chiar avea de gând să meargă până la capăt?

– Ce vrei? îl întrebă ea.

Edmund păru surprins de această întrebare, dar nu spuse nimic: motivul pentru care o adusese cu el pe Caris era că, de multe ori, aceasta sesiza lucruri care lui îi scăpau şi punea întrebări care lui nu-i veneau în minte.

– Nu-nţeleg la ce te referi, răspunse Godwyn.

– Ai dat o lovitură neaşteptată, spuse ea. Ne-ai prins pe picior greşit. Foarte bine. Recunoaştem că am făcut o presupunere care poate că e neîntemeiată. Dar care e scopul tău? Pur şi simplu să ne faci să ne simţim prost?

– Voi aţi cerut întrevederea asta, nu eu.

Edmund izbucni:

– Cum poţi să vorbeşti aşa cu unchiul şi cu verişoara ta?

– Un moment, tăticule, rosti Caris. Era sigură că Godwyn avea un motiv ascuns, dar nu voia să recunoască. „Bine, îşi spuse ea în gând, va trebui să o luăm pe ghicite.” Lasă-mă să mă gândesc câteva minute, urmă ea.

Godwyn sigur voia podul – trebuia, căci altfel totul îşi pierdea logica. Chestiunea aceea cu înstrăinarea drepturilor străvechi ale stăreţiei era pur şi simplu o înfloritură retorică, de genul exprimărilor pompoase pe care le învăţau studenţii la Oxford. Voia ca Edmund să cedeze şi să se declare de acord cu alegerea proiectului lui Elfric? Nu credea una ca asta. În mod clar, lui Godwyn nu-i picase bine felul în care Edmund trecuse peste el şi apelase la cetăţeni, dar era imposibil să nu vadă că Merthin oferea un pod dublu pentru un preţ aproape egal cu cel cerut de Elfric. Deci ce alt motiv putea să aibă?

Poate că voia pur şi simplu un târg mai bun.

Caris bănuia că Godwyn cercetase cu atenţie situaţia financiară a stăreţiei. După ce criticase ani de-a rândul ineficienţa conducerii lui Anthony, acum se trezise confruntat cu provocarea de a se descurca mai bine decât acesta. Poate că n-

avea să fie atât de uşor pe cât îşi închipuise. Poate că nu se pricepea atât de bine la bani şi la treburile administrative pe cât crezuse. În disperare de cauză, voia podul şi banii din taxa de trecere. Dar cum îşi închipuia c-avea să obţină aşa ceva?

– Ce-am putea să-ţi oferim pentru a te face să te răzgândeşti? întrebă ea.

– Să construiţi podul fără să încasaţi voi taxa, spuse el imediat.

Deci acesta era scopul lui. „Mereu ai fost cam viclean, Godwyn”, îl mustră ea în gând.

Avu un moment de inspiraţie şi spuse:

– Despre câţi bani discutăm?

Pe chipul lui Godwyn apăru o expresie bănuitoare.

– De ce vrei să ştii asta?

Edmund interveni:

– Putem să ne înţelegem. Fără să-i punem la socoteală pe orăşenii care nu plătesc taxa, pe pod trec cam o sută de oameni în fiecare zi de târg, iar căruţele plătesc câte doi penny. Acum, că nu avem decât bacul, încasările sunt mult mai mici.

Caris urmă:

– Să zicem 120 de penny pe săptămână, adică zece şilingi, ceea ce înseamnă 26 de lire pe an.

– Iar în săptămâna Târgului de Lână, vreo 1000 în prima zi şi alţi 200 în fiecare zi, completă Edmund.

– Asta înseamnă 2200, plus căruţele, să zicem 2400 de penny, adică zece lire. În total, ajungem la 36 de lire pe an. Caris îşi aţinti privirea asupra lui Godwyn. E corect?

– Da, recunoscu el cu părere de rău.

– Deci tu vrei de la noi 36 de lire pe an.

– Da.

– Imposibil! strigă Edmund.

– Nu neapărat, rosti Caris. Să zicem că stăreţia i-ar acorda ghildei un contract de închiriere a podului. Improvizând din mers, adăugă: Plus câte 40 de ari de teren la fiecare capăt al podului şi insula din mijloc – contra a 36 de lire pe an, pe o perioadă nelimitată. Ştia că, odată ce podul avea să fie construit, terenul acela avea să valoreze imens. Aşa ai obţine ce doreşti, părinte stareţ?

– Da.

Cu siguranţă, Godwyn credea că obţine 36 de lire pe an pentru ceva fără nicio valoare. N-avea nici cea mai mică idee cât

urma să fie chiria pentru o parcelă de teren la capătul podului. „Cel mai prost negociator din lume e un om care se crede deştept”, îşi dădu seama Caris.

Edmund spuse:

– Dar cum ar recupera ghilda costurile construcţiei?

– Cu proiectul lui Merthin, numărul de persoane şi de căruţe care traversează podul ar trebui să crească. Teoretic, s-ar putea dubla. Tot ce e peste 36 de lire i-ar aparţine ghildei. Apoi am construi clădiri de-o parte şi de alta pentru diferitele nevoi ale călătorilor – taverne, grajduri, ospătării. Ar trebui să fie profitabile… am putea cere o chirie frumuşică.

– Nu ştiu, făcu Edmund. Mi se pare foarte riscant.

Timp de câteva secunde, Caris fu furioasă pe tatăl ei. Ea venise cu o soluţie strălucită, iar el încerca să-i găsească nod în papură fără niciun motiv. După aceea îşi dădu seama că se prefăcea. Vedea strălucirea de entuziasm din ochii lui care nu putea fi ascunsă. Îi plăcea la nebunie ideea ei, dar nu voia ca Godwyn să ştie cât de doritor era să o transforme în realitate. Îşi ascundea sentimentele de teamă că stareţul ar putea încerca să negocieze o înţelegere mai bună. Era o strategie pe care tatăl şi fiica o mai folosiseră şi înainte, când se târguiau pentru vinderea unor baloturi de lână.

Din moment ce-şi dăduse seama ce urmărea, Caris intră în jocul lui, prefăcându-se a-i împărtăşi temerile.

– Ştiu că e riscant, spuse ea pe un ton mohorât. Am putea pierde tot. Dar ce altceva putem face? Suntem prinşi între ciocan şi nicovală. Dacă nu construim podul, s-a zis cu afacerea noastră.

Edmund dădu din cap neîncrezător.

– Oricum, nu pot să-mi dau consimţământul pentru întreaga ghildă. Va trebui să mă consult cu oamenii care pun banii necesari. Nu ştiu cum vor reacţiona. Îl privi în ochi pe Godwyn: Dar voi face tot posibilul să-i conving, dacă asta e cea mai bună ofertă a ta.

Godwyn nu făcuse efectiv nicio ofertă, realiză Caris; dar el uitase asta.

– Aşa şi este, rosti el pe un ton ferm.

„Te-am prins”, îşi zise Caris în gând, triumfătoare.

– Chiar că eşti foarte vicleană, chicoti Merthin.

Stătea întins între picioarele lui Caris, cu capul pe coapsa ei şi jucându-se cu părul ei pubian. Tocmai făcuseră dragoste pentru

a doua oară în viaţa lor, iar lui i se păruse chiar mai minunat decât prima oară. În timp ce moţăiau, cuprinşi de visarea amanţilor satisfăcuţi, Caris îi povestise negocierea purtată cu Godwyn. Merthin era impresionat.

Caris spuse:

– Cel mai bun lucru este că el e convins că a negociat la sânge. De fapt, un contract de închiriere pe o perioadă nedeterminată pentru pod şi terenul din jurul lui e nepreţuit.

– Oricum, e un pic trist că n-o să se priceapă mai bine la administrarea banilor stăreţiei decât unchiul său Anthony.

Erau în pădure, într-un luminiş ascuns de rugi de mure şi umbrit de un pâlc de fagi înalţi, unde un izvoraş curgea vesel peste o albie de pietre, formând un ochi de apă. Probabil că servea drept refugiu pentru îndrăgostiţii clandestini de secole întregi. Se dezbrăcaseră şi se scăldaseră în ochiul de apă înainte de a face dragoste pe malul acoperit cu iarbă. Oricine ar fi călătorit prin pădure ar fi ocolit zona aceea mai deasă, aşa că era foarte puţin probabil să fie descoperiţi – poate doar de copiii plecaţi la cules de mure. Exact aşa dăduse şi Caris peste acest loc, după cum îi explicase lui Merthin.

Băiatul o întrebă cu un glas leneş:

– De ce ai cerut insula?

– Nu sunt sigură. În mod clar, nu e la fel de valoroasă ca terenul de pe cele două maluri şi nu e bună nici de cultivat, dar s-ar putea să-i găsim o utilizare. Adevărul este că eram sigură că n-o să se împotrivească, aşa că am adăugat-o şi pe ea.

– O să preiei afacerea tatălui tău într-o zi?

– Nu.

– Eşti atât de hotărâtă? De ce?

– Regelui îi e prea uşor să impoziteze negoţul cu lână. Tocmai a impus o taxă suplimentară de o liră pe fiecare balot de lână – asta pe lângă cea existentă, de două treimi de liră. Preţul lânii e atât de mare acum, încât italienii au început să cumpere din alte ţări, cum ar fi Spania. Afacerea asta depinde prea mult de toanele monarhului.

– Şi totuşi, ţi-ar asigura existenţa. Ce altceva ai putea face?

Merthin conducea conversaţia către subiectul căsătoriei, un subiect pe care ea nu-l aborda niciodată.

– Nu ştiu. Zâmbi. Când aveam zece ani, voiam să devin doctor. Credeam că, dacă aş fi avut cunoştinţe de medicină, aş fi putut să o salvez pe mama. Toţi râdeau de mine. Nu ştiam că

numai bărbaţii pot ajunge medici.

– Ai putea să ajungi o femeie-vraci, ca Mattie.

– Asta mi-ar scandaliza familia. Închipuie-ţi ce-ar spune Petranilla! Stareţa Cecilia crede că mi-e destinat să ajung călugăriţă.

Merthin izbucni în râs.

– Ah, dacă te-ar vedea acum!

Îi sărută partea moale a interiorului coapsei.

– Probabil că ar vrea să facă şi ea ce-ai făcut tu, rosti Caris. Ştii ce zic oamenii despre călugăriţe.

– Dar de unde ideea că ai vrea să intri la mănăstire?

– S-a tot gândit la ce-am făcut când s-a prăbuşit podul. Am ajutat-o să aibă grijă de răniţi. Mi-a zis că am un talent înnăscut pentru asta.

– Chiar ai. Până şi eu mi-am dat seama.

– N-am făcut altceva decât să duc la îndeplinire instrucţiunile ei.

– Dar oamenii păreau să fie alinaţi imediat ce vorbeai cu ei. Şi-apoi tu mereu îi ascultai înainte de a le spune ce să facă.

Caris îi mângâie obrazul.

– N-aş putea niciodată să mă călugăresc. Te iubesc prea mult.

Triunghiul ei de păr avea o culoare maronie-roşcată, cu reflexe aurii.

– Ai o aluniţă, observă el. Chiar aici, pe stânga, lângă crăpătură.

– Ştiu. O am de când eram mică. Înainte mi se părea urâtă. Am fost tare fericită când mi-a crescut părul, fiindcă speram că, aşa, soţul meu n-o s-o vadă. Nu mi-am închipuit niciodată că cineva s-ar putea uita cu atâta atenţie ca tine.

– Călugărul Murdo ar zice că eşti vrăjitoare – ai face bine să nu îl laşi s-o vadă.

– Nici dacă ar fi ultimul om de pe pământ.

– Ăsta e defectul care te salvează de păcatul blasfemiei.

– Cum adică?

– În lumea arabă, fiecare operă de artă are un mic defect, astfel încât să nu comită sacrilegiul de a concura perfecţiunea lui Dumnezeu.

– De unde ştii asta?

– Mi-a spus unul dintre negustorii florentini. Ascultă, crezi că ghilda parohială o să vrea insula?

– De ce întrebi?

– Pentru că mi-ar plăcea să fie a mea.

– Un hectar şi jumătate de stânci şi iepuri. De ce?

– Mi-aş construi un debarcader şi un atelier. Piatra şi lemnul care coboară pe râu ar putea să-mi fie livrate direct la debarcaderul meu. Iar când termin podul, mi-aş construi şi o casă acolo.

– Bună idee. Dar nu ţi-ar da-o gratis.

– Ce-ai zice dacă ar fi o parte din plata pentru pod? Aş putea să cedez, să zicem… jumătate din plata mea pentru doi ani.

– Iei patru penny pe zi… deci preţul insulei ar fi puţin peste cinci lire. Eu una zic că ghilda o să fie încântată să ia atât pentru un pământ neroditor ca acela.

– Ţi se pare o idee bună?

– Cred c-ai putea, după ce termini podul şi oamenii vor începe să circule uşor până şi de pe insulă, să construieşti câteva case acolo şi să le închiriezi.

– Da, răspunse Merthin gânditor. O să discut cu tatăl tău despre asta.

26

Pe drumul de întoarcere către Earlcastle, la capătul unei zile de vânătoare, înconjurat de banda voioasă a celor din suita contelui Roland, Ralph Fitzgerald era fericit.

Traversară podul asemenea unei armate invadatoare: cavaleri, scutieri şi câini într-un vârtej nebun. Ploaia se abătea peste pământ sub forma unei burniţe uşoare, ca un fel de întâmpinare răcoroasă pentru vânători şi animalele lor, cu toţii fiind înfierbântaţi, obosiţi şi mulţumiţi. Doborâseră câteva căprioare, îngrăşate de belşugul de iarbă de peste vară, care aveau să le asigure un ospăţ pe cinste, plus un cerb mare şi bătrân, prea aţos pentru a fi bun de altceva decât ca hrană pentru câini, dar pe care-l uciseseră pentru coarnele sale superbe.

Descălecară în curtea exterioară a castelului, care ocupa cercul inferior descris de şanţul de apărare construit în forma cifrei opt. Ralph îl deşeuă pe Griff, îi dădu un morcov, după care îl lăsă pe mâna unui grăjdar, să fie ţesălat bine. Băieţii de la bucătărie târau în urma lor cadavrele însângerate ale animalelor ucise. Vânătorii povesteau cu glas tare păţaniile zilei, fălindu-se,

glumind şi râzând, amintindu-şi salturi spectaculoase, căderi periculoase şi situaţii din care scăpaseră ca prin minune. Nările lui Ralph fremătau simţind un miros pe care-l iubea – dat de amestecul de cai asudaţi, câini uzi, piele şi sânge.

Îşi dădu seama că se afla chiar lângă lordul William de Caster, fiul cel mare al contelui.

– O distracţie pe cinste, spuse el.

– Nemaipomenită, consimţi William. Îşi scoase pălăria şi-şi scărpină creştetul afectat de un început de calviţie. Păcat că l-am pierdut pe bătrânul Bruno, totuşi.

Bruno, conducătorul haitei de ogari, se avântase să ucidă prada cu câteva secunde prea devreme. Când cerbul, obosit de-atâta goană, se întorsese să-i înfrunte pe ogari, cu umerii tremurători plini de sânge, Bruno sărise la gâtul lui, dar, într-o ultimă izbucnire de energie şi curaj, cerbul zvâcnise din cap, împingându-şi gâtul musculos înainte, înfigându-şi vârfurile ascuţite ale coarnelor în abdomenul moale al câinelui. Acest efort fusese cel final pentru cerb, iar câteva clipe mai târziu, ceilalţi câini îi sfâşiau leşul; dar în timp ce Bruno îi dădea lovitura de graţie, intestinele lui se înfăşuraseră pe coarnele cerbului asemenea unor frânghii încâlcite, iar William trebuise să-i curme chinurile, tăindu-i gâtul cu un pumnal lung.

– A fost un câine curajos, rosti Ralph, punându-şi mâna pe umărul lui William, compătimitor.

– Ca un leu, da, încuviinţă William.

Pe loc, Ralph se hotărî să vorbească despre viitorul lui. Nici c-avea să prindă un prilej mai bun. Era în serviciul lui Roland de şapte ani; era viteaz şi puternic; îi salvase viaţa seniorului său când se prăbuşise podul – şi totuşi, nu fusese avansat, rămăsese scutier. Ce i se putea cere mai mult?

Cu o zi înainte se întâlnise cu fratele său, din întâmplare, într-o tavernă de pe drumul dintre Kingsbridge şi Shiring. Merthin, care pornise către cariera stăreţiei, avea o mulţime de veşti. Avea să construiască cel mai frumos pod din toată Anglia. Avea să fie bogat şi celebru. Părinţii lor erau în culmea fericirii. Iar toate acestea îl făcuseră pe Ralph să se simtă şi mai frustrat decât înainte.

Acum, pe când discuta cu lordul William, îşi dădu seama că nu-i venea în minte nicio introducere elegantă pentru subiectul care-l interesa, aşa că se avântă pur şi simplu:

– Au trecut trei luni de când i-am salvat viaţa tatălui Domniei

Voastre, la Kingsbridge.

– Sunt mai mulţi care se pretind autorii acestei fapte, replică William.

Expresia dură care-i apăru pe chip îi aminti lui Ralph de contele Roland.

– Eu l-am scos din apă.

– Şi Matthew Bărbierul i-a reparat craniul, călugăriţele i-au schimbat bandajele, iar călugării s-au rugat pentru el. Şi totuşi, cel care i-a salvat viaţa a fost Dumnezeu.

– Amin, spuse Ralph. Oricum, speram să primesc un semn anume de favoare.

– Tata e un om foarte greu de mulţumit.

Aflat în apropiere, cu chipul roşu de efort şi plin de sudoare, Richard, fratele lui William, prinse din zbor remarca.

– Asta-i la fel de adevărat ca litera Bibliei, rosti el.

– Nu te plânge, îl mustră William. Severitatea tatei ne-a făcut puternici.

– Din câte-mi aduc eu aminte, ne-a făcut profund nefericiţi.

William se îndepărtă, nefiind dispus să se contrazică cu fratele său pe o asemenea temă în faţa unui inferior.

După ce caii fură duşi la grajduri, bărbaţii porniră să traverseze curtea cu paşi relaxaţi, trecând de bucătării, de barăci şi de capelă, către un al doilea pod mobil care făcea legătura cu o curte interioară mai mică, aflată în bucla superioară a optului descris de şanţul de apărare al castelului. Aici se înălţa reşedinţa contelui, o fortăreaţă în stil tradiţional, cu magazii la nivelul solului, o sală mare la primul etaj şi un al treilea cat, mai mic, unde se afla dormitorul personal al contelui. Crengile celor câţiva copaci din jurul fortăreţei erau mereu populate de o colonie de ciori, care patrulau pe ziduri cu solemnitatea unor ostaşi, croncănind nemulţumite.

Roland discuta senin cu soţia lui William, lady Philippa – una dintre puţinele persoane care-l puteau contrazice fără a-şi asuma riscuri serioase. Discutau despre castel.

– Nu cred că s-a schimbat în ultima sută de ani, zicea Philippa.

– Asta pentru că a fost proiectat foarte bine, îi răspunse Roland, rostind cuvintele cu partea stângă a gurii. Inamicul îşi epuizează mare parte din forţă încercând să pătrundă în curtea exterioară, după care se trezeşte în faţa unei noi provocări pentru a ajunge la fortăreaţă.

– Exact! spuse Philippa. A fost construit pentru a fi

inexpugnabil, nu pentru confort. Dar când s-a întâmplat ultima oară ca un castel de prin părţile noastre să fie atacat? Eu n-am auzit despre aşa ceva de când mă ştiu.

– Nici eu, de când eram un copilandru. Roland zâmbi strâmb, ridicându-şi doar colţul stâng al gurii. Poate pentru că sistemele noastre de apărare sunt atât de puternice, încât nimeni nici nu mai încearcă.

– Era odată un episcop care arunca ghinde pe drum oriunde se ducea, pentru a se apăra de lei, urmă Philippa. Când i s-a spus că în Anglia nu există lei, episcopul a replicat: „Înseamnă că ghindele mele sunt mai eficiente decât aş fi crezut."

Roland izbucni în râs.

Philippa adăugă:

– În zilele noastre, cele mai multe familii trăiesc în case mai confortabile decât asta.

Lui Ralph nu-i plăcea luxul, însă îi plăcea Philippa. În timp ce ea vorbea, fără să ştie că era şi el acolo, Ralph îi privea silueta voluptuoasă. Şi-o închipuia întinsă sub el, contorsionându-şi trupul gol, ţipând de plăcere sau de durere sau şi de una, şi de alta. Dacă ar fi fost cavaler, ar fi avut şi el o femeie ca ea.

– Ar trebui să dărâmi fortăreaţa asta veche şi să construieşti o casă modernă, îi spuse Philippa socrului ei. Cu ferestre mari şi cu multe şemineuri. Ai putea pune sala mare la parter, cu apartamentele familiei într-o parte, astfel încât să avem cu toţii camere separate în care să dormim când venim în vizită; iar în celălalt capăt să fie bucătăria, astfel ca mâncarea să fie încă fierbinte când e servită la masă.

Dintr-odată Ralph îşi dădu seama că ar trebui să participe şi el la această discuţie.

– Ştiu cine v-ar putea proiecta o asemenea casă, interveni el.

Cei doi se întoarseră surprinşi către el. Ce putea şti un scutier despre proiectarea unei case?

– Cine? întrebă Philippa.

– Fratele meu, Merthin.

Femeia îl fixă cu o privire gânditoare.

– Băiatul acela cu chip nostim care mi-a zis să cumpăr mătase verde, fiindcă se potriveşte cu ochii mei?

– N-a avut nicio intenţie să se arate lipsit de respect.

– Nu sunt chiar sigură în privinţa intenţiilor lui. E constructor?

– E cel mai bun, răspunse Ralph cu mândrie în glas. El a făcut bacul cel nou de la Kingsbridge, după care a găsit o modalitate

de a repara acoperişul de la biserica Sfântul Marcu, deşi toată lumea credea că e imposibil, iar acum a primit comandă pentru a construi cel mai frumos pod din Anglia.

– Cumva, toate acestea nu mi se par surprinzătoare, spuse ea.

– Ce pod? se interesă Roland.

– Podul cel nou de la Kingsbridge. O să aibă arcade ascuţite ca o biserică şi o să fie suficient de lat încât să permită trecea a două care unul lângă altul!

– Eu n-am auzit nimic despre asta, zise Roland.

Ralph îşi dădu seama că sir Roland nu privea cu ochi buni această veste. Dar ce anume îl iritase?

– Dar podul trebuie reconstruit, nu?

– Nu neapărat, răspunse Roland. În ultima vreme, comerţul nu mai e atât de înfloritor încât să susţină două târguri atât de apropiate cum sunt cel de la Kingsbridge şi cel de la Shiring. Dar, dacă tot trebuie să acceptăm târgul de la Kingsbridge, asta nu înseamnă că trebuie să stăm cu mâinile încrucişate când stăreţia încearcă pe faţă să-i atragă pe negustorii care-şi fac acum afacerile la Shiring.

În momentul acela, în încăpere intră şi episcopul Richard, iar Roland îl abordă imediat:

– Nu mi-ai spus că se construieşte un pod nou la Kingsbridge.

– Pentru că nu ştiu nimic despre un astfel de pod, replică Richard.

– Ar trebui, doar eşti episcop de Kingsbridge.

La acest reproş, Richard se făcu stacojiu.

– Episcopul de Kingsbridge a locuit în sau lângă Shiring de pe vremea războiului civil dintre regele Ştefan şi împărăteasa Matilda, adică de acum două secole. Asta le-a convenit mereu şi călugărilor, şi celor mai mulţi dintre episcopi.

– Dar asta nu înseamnă că n-ar trebui să fii mereu cu ochii şi urechile în patru. Ar trebui să ştii ce se întâmplă acolo, măcar în linii mari.

– Din moment ce nu ştiu, poate că o să fii atât de bun să-mi spui şi mie ce ai aflat.

Genul acesta de insolenţă detaşată nu-l afecta niciodată pe Roland.

– O să fie suficient de lat pentru a permite trecerea a două care odată. Şi-o să-i atragă pe toţi negustorii care acum îşi fac afacerile la Shiring.

– Dar eu nu pot să fac nimic în privinţa asta.

– De ce nu? Graţie funcţiei tale, tu eşti abatele. Monahii ar trebui să facă aşa cum spui tu.

– Şi totuşi, n-o fac.

– Poate c-o vor face, dacă le luăm constructorul. Ralph, poţi să-ţi convingi fratele să renunţe la proiect?

– Pot să încerc.

– Oferă-i o ocazie mai bună. Spune-i că vreau să-mi construiască un palat nou aici, la Earlcastle.

Ralph era încântat că primea o misiune specială direct din partea contelui, dar îi era şi teamă. Nu reuşise niciodată să-l convingă pe Merthin de ceva – lucrurile se întâmplaseră mai degrabă invers.

– Bine, spuse el.

– O să poată să meargă mai departe fără el?

– A primit contractul pentru că nimeni altcineva din Kingsbridge nu ştie cum să construiască pe fundul râului.

Richard interveni:

– Cu siguranţă nu e singurul om din Anglia care să fie în stare să proiecteze un pod.

– Da, dar dacă le luăm constructorul, sigur i-am întârzia, rosti William. Probabil că n-ar putea începe decât la anul.

– Înseamnă că merită, declară hotărât Roland. Peste jumătatea mobilă a feţei lui se abătu o expresie de ură când adăugă: Stareţul acela arogant trebuie învăţat care îi e lungul nasului.

Ralph descoperi că viaţa lui Gerald şi a lui Maud se schimbase. Mama lui purta o rochie nouă, de culoare verde, când se ducea la biserică, iar tatăl lui avea acum încălţări din piele. Acasă găsi o gâscă umplută cu mere care se frigea deasupra focului din vatră, umplând unica încăpere cu un miros apetisant, dar şi o bucată de pâine albă, din cea mai scumpă, care trona pe masă.

Ralph află repede că banii proveneau de la Merthin.

– Primeşte câte un penny pentru fiecare zi lucrată la Sfântul Marcu, îi spuse Maud cu mândrie. Şi construieşte o casă nouă pentru Dick Berarul. Şi asta în timp ce se pregăteşte să ridice podul cel nou.

Pentru munca la pod avea să primească însă un salariu mai mic, îi explică Merthin în timp ce tatăl lor tăia gâsca, pentru că

primise Insula Leproşilor ca parte din plată. Ultimul lepros rămas, bătrân şi imobilizat la pat, fusese mutat într-o căsuţă aflată în livada stăreţiei, de cealaltă parte a râului.

Ralph descoperi că fericirea evidentă a mamei sale îi lăsa un gust amar. Încă din copilărie crezuse că destinul familiei se afla în mâinile sale. Pe când avea 14 ani fusese trimis departe de casă pentru a se alătura curţii contelui de Shiring şi fusese conştient, chiar şi pe atunci, că era de datoria lui să repare umilinţa suferită de tatăl lui, devenind cavaler, poate chiar baron sau conte. Spre deosebire de el, Merthin fusese dat ucenic la un dulgher şi plasat pe o traiectorie descendentă din punct de vedere social. Dulgherii n-aveau cum să ajungă cavaleri.

Îl consola oarecum faptul că tatăl lor nu părea impresionat de succesul lui Merthin. Când Maud vorbea despre proiectele de construcţii, dădea semne de nerăbdare.

– Fiul meu cel mare pare să fi moştenit sângele lui Jack Constructorul, singurul meu strămoş de stirpe joasă, rosti el pe un ton mai degrabă uimit decât mândru. Dar, Ralph, ia spune-ne cum te descurci la curtea contelui Roland.

Din păcate, în timp ce Merthin le cumpăra părinţilor lor haine noi şi mâncare scumpă, Ralph nu reuşise să fie acceptat în rândul nobilimii. Tânărul scutier ştia că ar fi trebuit să fie mulţumit că măcar unul dintre ei se bucura de succes şi că, deşi părinţii lor îşi păstrau condiţia umilă, măcar puteau trăi confortabil. Dar, deşi mintea îl îndemna să se bucure, inima îi clocotea de ciudă.

Iar acum trebuia să-l convingă pe fratele lui să renunţe la pod. Problema cu Merthin era că niciodată nu vedea lucrurile în alb şi negru. Nu semăna deloc cu cavalerii şi scutierii printre care Ralph îşi petrecuse ultimii şapte ani din viaţă. Aceştia erau războinici. În lumea lor, loialitatea era o chestiune clară, vitejia era o virtute, iar la mijloc era mereu alegerea dintre viaţă şi moarte. Niciodată nu era nevoie să gândească prea profund.

Dar Merthin medita îndelung la orice lucru. Nici cărţi nu putea să joace fără să sugereze o schimbare a regulilor.

Merthin tocmai le explica părinţilor lor de ce acceptase un hectar şi jumătate de stânci sterpe ca parte din plata pentru munca la pod:

– Toată lumea crede că pământul acela n-are nicio valoare pentru că e o insulă, spunea el. Ei nu-şi dau seama că, atunci când podul o să fie construit, insula aceea o să facă parte din

oraş. Orăşenii vor merge pe pod exact aşa cum merg acum pe strada principală. Iar un hectar şi jumătate de pământ în oraş este foarte valoros. Dacă o să construiesc case acolo, chiriile o să fie o avere în sine.

Gerald rosti:

– Mai ai câţiva ani de aşteptat până atunci.

– Deja obţin ceva venit de pe urma insulei. Jake Chepstow a luat cu chirie 20 de ari, ca să-şi facă o cherestegerie. Aduce buşteni din Ţara Galilor.

– De ce tocmai din Ţara Galilor? întrebă Gerald. Pădurea Nouă e mai aproape – lemnele de-acolo ar trebui să fie mai ieftine.

– Ar trebui, dar contele de Shaftesbury cere o taxă la fiecare vad şi pod de pe feuda lui.

Era o problemă cunoscută. Mulţi seniori găseau modalităţi diverse pentru a impune taxe pentru bunurile care le tranzitau teritoriile.

Când începură să mănânce, Ralph îi spuse lui Merthin:

– Eu vin cu veşti despre altă ocazie. Contele vrea să construiască un palat nou la Earlcastle.

Merthin îl fixă cu o privire suspicioasă.

– Te-a trimis să-mi ceri să i-l proiectez eu?

– Eu i-am sugerat că tu te-ai pricepe. Lady Philippa îi tot spunea ce demodată e fortăreaţa de-acolo, iar eu i-am asigurat că ştiu exact persoana potrivită cu care să discute despre o schimbare.

Maud era încântată.

– Nu-i aşa că e minunat?

Merthin îşi păstra atitudinea sceptică.

– Şi contele a zis că vrea să mă ocup eu?

– Da.

– Uimitor. Acum câteva luni nu găseam nimic de lucru. Acum am prea multe pe cap. Iar Earlcastle e la două zile distanţă de aici. Nu văd cum aş putea să construiesc un palat acolo şi un pod aici, în acelaşi timp.

– Ah, păi ar trebui să renunţi la pod.

– Poftim?

– Lucrarea pentru conte are întâietate faţă de tot restul, evident.

– Nu cred că aşa ceva e corect.

– Ascultă la mine, ştiu ce vorbesc.

– A zis el asta?

– Da, de fapt, să ştii că a zis.
Tatăl lor li se alătură.
– E o ocazie minunată, Merthin, întări el. Să construieşti palatul unui conte!
– Bineînţeles că e, răspunse Merthin. Dar un pod pentru un oraş e cel puţin la fel de important.
– Nu fi prost, îl repezi tatăl lui.
– Încerc din răsputeri să nu fiu, replică sarcastic Merthin.
– Contele de Shiring e unul dintre cei mai importanţi oameni din regat. Pe lângă el, stareţul de Kingsbridge e un nimeni.
Ralph tăie o felie de pulpă de gâscă şi o băgă în gură, dar abia dacă reuşi să înghită. Se temuse de una ca asta. Merthin avea să-i facă probleme. Nu era dispus nici măcar să asculte ordinele tatălui lor. Niciodată nu fusese supus, nici măcar pe vremea când nu era decât un băieţel.
Ralph se simţea copleşit de disperare.
– Ascultă, spuse el. Contele nu vrea să se construiască podul cel nou. Crede că târgul de aici îi va atrage pe negustorii care acum fac afaceri la Shiring.
– Aha! exclamă Gerald. Nu vrei să te pui contra dorinţelor contelui, Merthin.
– Despre asta era vorba aici, Ralph? întrebă Merthin. Roland îmi oferă contractul acesta doar pentru a mă împiedica să lucrez la pod?
– Nu doar pentru asta.
– Dar e o condiţie. Dacă vreau să mă ocup de construcţia castelului, trebuie să renunţ la pod.
Exasperat, Gerald spuse:
– Nu ai de ales, Merthin! Contele nu cere, el dă ordine.
Ralph ştia însă că un argument bazat pe autoritate nu era cel mai potrivii pentru a-l convinge pe Merthin.
Acesta replică:
– Nu cred că-i poate da ordine stareţului de Kingsbridge, care m-a însărcinat să construiesc podul asta.
– Dar îţi poate ordona ţie.
– Da? Nu e seniorul meu.
– Nu fi nesăbuit, fiule. Nu poţi ieşi învingător dintr-o înfruntare cu un conte.
– Mă îndoiesc că Roland are ceva cu mine, tată. Asta e o problemă între conte şi stareţ. Roland vrea să se folosească de mine, aşa cum un vânător se foloseşte de un ogar, dar cred că

cel mai bine ar fi să mă ţin departe de înfruntarea asta.

– Eu cred că ar trebui să faci ce spune contele. Nu uita că ţi-e şi rudă.

Merthin încercă o altă abordare.

– Te-ai gândit vreun pic ce act de trădare ar fi renunţarea mea faţă de stareţul Godwyn?

Gerald scoase un sunet dezgustat.

– Cu ce suntem noi datori stăreţiei să-i fim loiali? Călugării au fost cei care ne-au obligat la un trai în sărăcie.

– Şi vecinii noştri? Oamenii din Kingsbridge printre care am trăit în ultimii zece ani? Au nevoie de pod – e legătura lor cu lumea.

– Noi aparţinem nobilimii, răspunse tatăl lui. Nu trebuie să luăm în considerare nevoile unor simpli negustori.

Merthin dădu din cap în semn de înţelegere.

– Poate că tu aşa crezi, dar eu, ca simplu dulgher, nu sunt de aceeaşi părere.

– Aici nu e vorba despre tine! izbucni Ralph. Îşi dădu seama că trebuia să dea cărţile pe faţă. Contele mi-a dat o însărcinare. Dacă reuşesc, s-ar putea să ajung cavaler sau cel puţin senior peste vreun sat. Dacă nu, voi rămâne scutier toată viaţa.

Maud spuse:

– E foarte important să încercăm cu toţii să-i facem pe plac contelui.

Merthin părea tulburat. Era mereu dispus să-şi contrazică tatăl, dar nu-i plăcea să se certe cu mama.

– Am fost de acord să construiesc podul, rosti el. Oraşul se bazează pe mine. Nu pot să renunţ.

– Ba bineînţeles că poţi, insistă Maud.

– Nu vreau să mi se ducă buhul cum că n-aş fi serios.

– Toată lumea ar înţelege dacă i-ai da întâietate contelui.

– M-ar putea înţelege, dar nu m-ar respecta pentru asta.

– Ar trebui să pui familia pe primul loc.

– M-am luptat pentru podul ăsta, mamă, spuse Merthin cu încăpăţânare în glas. Am făcut un proiect frumos şi am convins întregul oraş să aibă încredere în mine. Nimeni altcineva nu-l poate construi – nu aşa cum trebuie.

– Dacă-l sfidezi pe conte, o să-i afectezi toată viaţa lui Ralph! strigă ea. Nu-nţelegi asta?

– Întreaga lui viaţă n-ar trebui să depindă de ceva de genul ăsta.

– Dar aşa stau lucrurile. Eşti dispus să-ţi sacrifici fratele doar de dragul unui pod?

– Cred că e ca şi cum mi-ai cere să nu plec la război ca să salvez vieţile unor oameni, replică Merthin.

– Hai, interveni Gerald, nu poţi să compari un dulgher cu un soldat.

Ralph îşi dădu seama că era o remarcă total lipsită de tact. Arăta clar preferinţa lui Gerald pentru fiul mai mic. Ralph văzu că Merthin simţise înţepătura. Chipul fratelui său se înroşi şi acesta-şi muşcă buza, pentru a-şi reţine un răspuns combativ.

După un interval de tăcere, Merthin vorbi pe un ton calm, pe care Ralph îl recunoscu drept semn al unei hotărâri irevocabile.

– Nu am cerut eu să ajung dulgher, spuse el. Ca şi Ralph, voiam să fiu cavaler. O aspiraţie nebunească pentru unul ca mine, îmi dau foarte bine seama. Oricum, a fost hotărârea voastră ca eu să devin ceea ce sunt acum. După cum s-au aranjat lucrurile, mă pricep la meseria mea. Am de gând să transform alegerea asta forţată într-o reuşită. Într-o zi mi-ar plăcea să construiesc cea mai înaltă clădire din Anglia. Asta m-aţi făcut voi şi vă sugerez să vă obişnuiţi cu ideea.

Înainte să se întoarcă la Earlcastle cu veştile proaste, Ralph îşi frământă creierii încercând să găsească o modalitate de a-şi transforma înfrângerea într-o victorie. Dacă nu-l putea convinge pe fratele său să renunţe la construirea podului, oare nu mai exista altă cale de a întârzia sau de a anula acest proiect?

N-avea niciun rost să stea de vorbă cu stareţul Godwyn sau cu Edmund Lânarul, de-asta era sigur. Aceştia aveau să se arate şi mai înverşunaţi decât Merthin şi, oricum, n-aveau să se lase convinşi de un simplu scutier. Ce-avea să facă sir Roland? Era posibil să trimită un grup de cavaleri ca să-i omoare pe cei care munceau la pod, dar o asemenea manevră n-ar fi făcut decât să işte mai multe probleme decât ar fi rezolvat.

Ideea veni tocmai de la Merthin. Acesta spusese că Jake Chepstow, negustorul de lemn care-şi construise un depozit pe Insula Leproşilor, cumpăra buşteni din Ţara Galilor pentru a evita taxele impuse de contele de Shaftesbury.

– Fratele meu consideră că trebuie să accepte autoritatea exercitată de stareţul de Kingsbridge, îi spuse Ralph contelui, la întoarcere. Înainte ca acesta să aibă răgazul necesar pentru a se înfuria, adăugă: Dar s-ar putea să avem o modalitate mai bună

de a întârzia ridicarea podului. Cariera stăreţiei se află în mijlocul feudei Domniei Voastre, între Shiring şi Earlcastle.

– Dar le aparţine călugărilor, mârâi Roland. Regele le-a dat-o acum câteva secole. Nu-i putem opri să-şi ia piatra de acolo.

– Dar aţi putea impune taxe pe ce vă tranzitează pământurile, răspunse Ralph. Se simţea vinovat: sabota proiectul atât de drag fratelui său. Era însă nevoit să o facă, aşa că-şi reduse conştiinţa la tăcere. Vor trebui să transporte piatra pe teritoriul Domniei Voastre. Carele lor grele vă vor distruge drumurile şi vă vor mocirli vadurile. Ar trebui să plătească pentru asta.

– O să guiţe ca nişte godaci. Se vor duce cu jalba în proţap la rege.

– N-au decât, continuă Ralph pe un ton mult mai încrezător decât se simţea el în realitate. Asta o să ia timp. Nu mai sunt decât două luni anul acesta în care să se poată construi – vor trebui să se oprească înainte de primul îngheţ. Cu ceva noroc, aţi putea întârzia începutul lucrărilor la pod până anul viitor.

Roland îl fixă dur pe Ralph.

– S-ar putea să te fi subestimat, băiete, spuse el. Poate că eşti bun şi la altceva decât la scos conţii pe jumătate înecaţi din apă.

Ralph îşi ascunse un zâmbet triumfător.

– Mulţumesc, milord.

– Dar cum să impunem taxa asta? De obicei e o răspântie, un vad, un loc anume pe unde trebuie să treacă orice căruţă sau car.

– Din moment ce nu ne interesează decât blocurile de piatră, putem pur şi simplu să trimitem un grup de oameni lângă carieră.

– Excelent, rosti contele. Şi tu poţi să le fii conducător.

Două zile mai târziu, Ralph se apropia de carieră cu patru oşteni călare şi doi băieţi care mânau câţiva cai de povară, în spatele cărora se aflau corturile şi merindele necesare pentru o săptămână. Deocamdată, era foarte mulţumit de sine. I se dăduse o sarcină imposibilă şi o întorsese în favoarea sa. Contele îşi dăduse seama că era bun şi la altceva decât la scoaterea oamenilor din apă. Lucrurile mergeau promiţător.

Nu se putea împăca deloc cu ceea ce îi făcea lui Merthin. Stătuse treaz mare parte din noapte, amintindu-şi scene din copilărie, de pe vremea când erau mereu împreună. Întotdeauna îşi adorase fratele mai mare, întotdeauna îl admirase pentru inteligenţa lui. Se certaseră de multe ori, iar Ralph se simţise

mereu mai rău când câştigase decât atunci când pierduse. Pe vremea aceea, fiecare ceartă era urmată inevitabil de o împăcare. Dar conflictele de oameni mari erau mai greu de şters cu buretele.

Nu-şi făcea prea multe probleme în privinţa confruntării cu pietrarii călugărilor. N-ar fi trebuit să fie prea dificil pentru un grup de războinici. N-avea niciun cavaler cu el – asemenea misiuni erau mai prejos de demnitatea lor dar îl avea pe Joseph Woodstock, despre care ştia că era un bărbat dur, şi alţi trei. Oricum, avea să se bucure când totul se va fi sfârşit şi el îşi va fi atins ţelul.

Tocmai se crăpase de ziuă.

Cu o noapte înainte îşi aşezaseră tabăra într-o pădure aflată la câţiva kilometri de carieră. Ralph avea de gând să ajungă la timp pentru a intercepta prima căruţă care se pregătea de plecare în dimineaţa aceasta.

Caii păşeau uşor pe drumul frământat de copitele boilor şi marcat de şanţuri adânci din cauza roţilor carelor grele. Soarele se ridica pe un cer noros, vârstat cu vine de albastru. Oamenii din grupul lui Ralph erau binedispuşi, nerăbdători să-şi exercite puterea asupra unor meşteri neînarmaţi, fără a se expune niciunui risc serios.

Ralph simţi miros de lemn ars, după care zări firişoarele de fum ale mai multor focuri ridicându-se peste vârfurile copacilor. Câteva clipe mai târziu, descoperi că drumul se lăţea într-un fel de luminiş mlăştinos, dincolo de care se afla cea mai mare groapă pe care o văzuse în viaţa lui. Era lată cam de 100 de metri şi se întindea pe cel puţin 400 de metri. O rampă noroioasă cobora către corturile şi colibele de lemn ale lucrătorilor de la carieră, care acum stăteau în jurul focurilor, pregătindu-şi masa de dimineaţă. Câţiva se apucaseră deja de muncă, la ceva depărtare, iar Ralph auzea bufnetul înfundat al baroaselor care loveau muchiile stâncilor, astfel încât să desprindă bucăţi mari din masa de piatră.

Cariera se afla la o zi distanţă de Kingsbridge, aşa că cei mai mulţi căruţaşi ajungeau seara şi plecau a doua zi dimineaţă. De unde stătea, Ralph reuşi să distingă câteva care – nişte pete întunecate pe fundalul cenuşiu al carierei. O parte dintre ele se aflau în curs de încărcare, iar unul o pornise deja încet pe drumul dintre săpături şi se îndrepta către rampa care făcea legătura cu exteriorul carierei.

Alertaţi de zgomotul făcut de copitele cailor, bărbaţii din carieră îşi ridicară privirile, dar nimeni nu se apropie de nou-veniţi. Lucrătorii nu se grăbeau niciodată să intre în vorbă cu oştenii. Ralph se puse pe aşteptat, răbdător. Din câte se părea, nu exista decât un singur loc pe unde se putea ieşi din carieră – panta aceea de noroi care ducea exact în locul unde se aflau ei.

Prima căruţă urcă încet pe rampă. Bărbatul care o conducea îşi îndemna boul folosind un bici cu coadă lungă, iar animalul îşi mişca greoi picioarele, mărturie vie a unei ciude mute. Căruţa transporta patru blocuri uriaşe de piatră, cioplite grosolan şi purtând marca sculptată a bărbatului care le desprinsese din stâncă. Producţia fiecărui lucrător era numărată o dată la carieră şi încă o dată la locul de destinaţie, astfel încât pietrarul era plătit la numărul de blocuri.

Când căruţa se apropie, Ralph văzu că omul de pe capră era un bărbat din Kingsbridge, Ben Rotarul. Acesta semăna un pic cu boul său, având gâtul gros şi umerii masivi. Pe chip i se citea o ostilitate reţinută. Ralph îşi dădu seama că era posibil să le facă probleme. Şi totuşi, putea fi supus.

Ben îşi mână boul către rândul de cai care blocau drumul. În loc să se oprească la distanţă, bărbatul îşi lăsă animalul să se apropie din ce în ce mai mult. Caii nu erau din cei învăţaţi cu condiţii de luptă, ci gloabe de toată ziua, aşa că pufniră speriaţi şi dădură înapoi. Boul se opri din proprie voinţă.

Atitudinea lui Ben îl înfurie pe Ralph care strigă:

– Eşti un mocofan al dracului de obraznic!

Ben întrebă:

– De ce-mi staţi în cale?

– Ca să încasăm taxa.

– Nu există nicio taxă.

– Pentru a transporta piatră pe pământurile contelui de Shiring, trebuie să plăteşti un penny pe fiecare încărcătură.

– N-am niciun ban.

– Înseamnă că trebuie să te întorci să iei.

– N-o să mă lăsaţi să trec?

Nesocotitul nu era aşa de speriat cum s-ar fi cuvenit să fie, iar asta îl înfuria la culme pe Ralph.

– Să nu-ţi închipui că poţi să mă iei tu la întrebări, răspunse Ralph. Piatra rămâne aici până ce o să se achite taxa pentru ea.

Ben îi aruncă o privire furioasă care se prelungi neaşteptat de mult, iar Ralph avu impresia că bărbatul lua în considerare

posibilitatea de a-l dărâma de pe cal.

– Dar nu am niciun ban, repetă el într-un final.

Ralph ar fi vrut să-l străpungă cu tăişul sabiei, dar îşi controlă furia.

– Nu te preface a fi mai prost decât eşti, pufni el dispreţuitor. Întoarce-te la şeful carierei şi spune-i că oamenii contelui nu te lasă să pleci.

Ben îl mai fixă ceva vreme, gândindu-se la implicaţiile situaţiei; apoi, fără niciun cuvânt, se întoarse şi coborî pe rampă, lăsându-şi căruţa pe loc.

Ralph rămase aşteptând, fumegând de furie şi holbându-se la boul impasibil.

Ben intră într-o colibă de lemn aflată pe la jumătatea carierei. Ieşi câteva minute mai târziu, însoţit de un bărbat zvelt, îmbrăcat cu o tunică maro.

La început, Ralph presupuse că al doilea individ era şeful carierei. Totuşi, silueta aceea avea ceva cunoscut şi, pe măsură ce bărbaţii se apropiau, Ralph îl recunoscu pe fratele său, Merthin.

– O, nu! făcu el cu glas tare.

Nu era pregătit pentru una ca asta. Privindu-l pe Merthin cum urca rampa carierei, era chinuit de un sentiment copleşitor de ruşine. Ştiuse că o asemenea acţiune presupunea să-şi trădeze fratele, dar nu se aşteptase ca Merthin să fie martor la tot.

– Bună, Ralph, spuse Merthin când se mai apropie. Ben zice că nu vrei să-l laşi să treacă.

Disperat, Ralph îşi aminti că Merthin reuşise întotdeauna să iasă învingător din orice discuţie în contradictoriu. Se hotărî să îşi ia un aer cât mai oficial. Aşa îşi putea ascunde sentimentele şi n-avea cum să dea de necaz, căci nu făcea altceva decât să respecte instrucţiunile primite.

– Contele s-a hotărât să-şi exercite dreptul de a taxa transporturile de piatră care trec pe drumurile sale.

Merthin nu luă în seamă aceste cuvinte.

– N-ai de gând să te dai jos de pe cal, ca să stai de vorbă cu fratele tău?

Ralph ar fi preferat să rămână în şa, dar nu voia să refuze o propunere care părea mai degrabă o provocare, aşa că descălecă. În clipa aceea avea impresia că fusese deja înfrânt.

– Pe aceste pământuri nu există nicio taxă pentru transporturile de piatră, spuse Merthin.

– Acum există.

– Călugării exploatează cariera de sute de ani. Catedrala din Kingsbridge e construită cu piatră de aici. Transporturile n-au fost nicicând taxate.

– Poate că seniorul a lăsat taxa deoparte ca favoare pentru biserică, replică Ralph, improvizând. Dar, în mod clar, nu e dispus să facă acelaşi lucru pentru un pod.

– Pur şi simplu nu vrea ca oraşul să aibă un pod nou. Acesta e motivul din spatele întregii tărăşenii. Mai întâi te trimite pe tine să mă mituieşti, după care, când vede că nu i-a mers, inventează o taxă nouă. Merthin se uită gânditor la Ralph: Asta a fost ideea ta, nu?

Ralph se simţea umilit. Cum de-şi dăduse seama?

– Nu! protestă el, dar simţi cum i se înroşeau obrajii.

– Se vede pe faţa ta că aşa au stat lucrurile. Eu ţi-am dat ideea, sunt sigur, când ţi-am spus că Jake Chepstow aduce buşteni din Ţara Galilor pentru a scăpa de taxa contelui de Shaftesbury.

Cu fiecare clipă care trecea, Ralph se simţea din ce în ce mai prost şi mai furios.

– Nu există nicio legătură între cele două, susţinu el cu încăpăţânare.

– M-ai certat că pun podul mai presus de propriul frate, dar tu n-ai nicio problemă să-mi distrugi speranţele de dragul contelui tău.

– Nu contează a cui a fost ideea, contele a hotărât să taxeze transporturile de piatră.

– Dar nu are dreptul să facă aşa ceva!

Ben Rotarul urmărea conversaţia cu atenţie, stând lângă Merthin într-o poziţie marţială, cu picioarele depărtate şi mâinile în şolduri. În momentul acesta, i se adresă lui Merthin:

– Vrei să spui că oamenii ăştia n-au niciun drept să mă oprească?

– Exact asta spun.

Ralph ar fi vrut să-l avertizeze pe Merthin că era o greşeală să-l trateze pe un asemenea om ca şi cum ar fi fost inteligent. Ben luă cuvintele lui Merthin drept o permisiune de a pleca. Şfichiui umerii boului cu vârful biciului. Animalul îşi plecă grumazul în jugul de lemn şi începu să tragă.

Ralph strigă furios:

– Opreşte!

Ben plesni din nou spinarea boului şi răcni:
– Di!
Boul trase mai tare, iar căruţa se clinti cu o smucitură care sperie caii. Bidiviul lui Joseph Woodstock necheză şi se ridică în două picioare, cu ochii rotindu-i-se în orbite.
Joseph trase de frâu şi reuşi să recapete controlul animalului, apoi scoase dintr-unul din desagii legaţi de şa o bâtă lungă din lemn.
– Stai locului când ţi se ordonă, îi spuse el lui Ben.
Îşi îmboldi calul să înainteze şi se avântă cu bâta.
Ben se feri, înşfăcă ghioaga şi trase de ea.
Joseph era deja aplecat înainte. Smucitura bruscă îl făcu să-şi piardă echilibrul, aşa că se prăbuşi de pe cal.
– O, nu! strigă Merthin.
Ralph ştia de ce reacţionase Merthin aşa. Un oştean nu putea trece cu vederea o asemenea umilinţă. Acum nu se mai putea evita trecerea la violenţă. Dar lui Ralph nu-i părea deloc rău. Fratele său nu-i tratase pe oamenii contelui cu respectul pe care aceştia îl meritau, iar acum trebuia să suporte consecinţele.
Ben ţinea bâta lui Joseph cu ambele mâini. Joseph sări în picioare. Văzându-l pe Ben cu bâta, îşi duse mâna la pumnal. Dar Ben se mişcă mai repede – Ralph îşi dădu seama că masivul căruţaş avea ceva experienţă de luptă, probabil participase la vreo bătălie în trecut. Ben roti bâta şi lovi puternic chiar în creştetul lui Joseph. Acesta căzu la pământ, unde şi rămase, inert.
Ralph mugi, înfuriat. Îşi trase spada din teacă şi se repezi la cărăuş.
Merthin strigă:
– Nu!
Ralph îl înjunghie pe Ben în piept, împingând lama printre coaste cu toată puterea. Aceasta trecu prin trupul voinic al lui Ben şi ieşi pe cealaltă parte. Căruţaşul se prăbuşi pe spate şi Ralph îşi trase spada din carnea lui. Din rană ţâşni un jet abundent de sânge. Ralph fu străbătut de un curent de satisfacţie profundă. Ben Rotarul n-avea să se mai arate insolent faţă de nimeni.
Îngenunche lângă Joseph. Ochii bărbatului priveau fix, fără să vadă. Nu avea puls. Era mort.
Într-un fel, asta era bine. Simplifica explicaţiile. Ben Rotarul îl ucisese pe unul dintre oamenii contelui şi murise pentru fapta lui.

Nimeni n-avea să vadă vreo nedreptate în asta – cu atât mai puţin contele Roland care se arăta nemilos faţă de oricine nu i-ar fi recunoscut autoritatea.

Merthin nu vedea lucrurile în acelaşi fel. Chipul îi era contorsionat ca şi cum ar fi suferit dureri groaznice.

– Ce-ai făcut? întrebă el de parcă nu i-ar fi venit să creadă. Ben Rotarul are acasă un băieţel de doi ani! Îl cheamă Bennie!

– Înseamnă că văduva ar face bine să-şi caute alt bărbat, spuse Ralph. Şi de data asta ar trebui să-şi aleagă unul care să îşi ştie lungul nasului.

27

Recolta era slabă. În august, soarele se arătase cu atâta zgârcenie, încât grânele abia dacă se copseseră prin septembrie. În satul Wigleigh oamenii erau mai toţi posomorâţi. Anul acesta nu se vedea nicăieri euforia care însoţea de obicei perioada recoltei: dansuri, băutură, idile neaşteptate. Nefiind uscate suficient, grânele riscau să putrezească. Mulţi săteni aveau să flămânzească până la primăvară.

Wulfric îşi recoltase ovăzul pe ploaie, secerând tulpinile ude în timp ce Gwenda mergea în spatele lui, legând snopii. În prima zi însorită din septembrie, începuseră să secere grâul, cea mai valoroasă cultură, în speranţa că vremea bună avea să ţină suficient cât să se usuce boabele.

La un moment dat, Gwenda îşi dăduse seama că Wulfric era propulsat în acţiunile sale de furie. Pierderea bruscă a familiei sale îl înverşunase. Dacă ar fi putut, ar fi tras pe cineva la răspundere pentru pierderea sa, dar prăbuşirea podului nu era decât un incident dictat de hazard, de spiritele rele sau o pedeapsă de la Dumnezeu. Aşa că nu avea altă supapă pentru mânia pe care o simţea decât munca. Ea era mânată de dragoste, un sentiment la fel de puternic.

Când se crăpa de ziuă, erau deja pe câmp şi nu se opreau până nu se întuneca atât de tare încât nu mai vedeau ce făceau. În fiecare seară, Gwenda se ducea la culcare chinuită de dureri de spate şi dimineţile se trezea când îl auzea pe Wulfric trântind uşa bucătăriei, înainte de zori. Şi totuşi, erau mai în urmă cu recoltatul decât toţi ceilalţi.

Treptat-treptat, Gwenda simţea că atitudinea sătenilor faţă de

ea şi de Wulfric se schimba. Toată viaţa ei, Gwenda fusese privită de sus, întrucât era fiica dubiosului Joby, iar femeile o duşmăniseră când îşi dăduseră seama că voia să-l cucerească pe Wulfric şi să-l îndepărteze de Annet. Pe Wulfric era greu să-l antipatizeze cineva, dar unii considerau că dorinţa sa de a moşteni o parcelă atât de mare era o dovadă de lăcomie şi de lipsă de simţ practic. Cu toate acestea, oamenii nu aveau cum să nu fie impresionaţi de eforturile lor de a aduna recolta. Un băiat şi o fată încercau să facă munca a trei oameni în toată firea şi se descurcau mai bine decât se aşteptase cineva. Bărbaţii începeau să-l privească admirativ pe Wulfric, iar femeile ajunseseră chiar să o simpatizeze pe Gwenda. Într-un final, sătenii se strânseră să-i ajute. Preotul, părintele Gaspard, se făcea a nu şti că lucrau şi duminicile. După ce familia lui Annet termină de adunat recolta, tatăl fetei, Perkin, şi fratele ei, Rob, i se alăturară Gwendei pe pământurile lui Wulfric. Chiar şi mama Gwendei, Ethna, veni să dea o mână de ajutor. Când ultimele spice luară drumul hambarului lui Wulfric, mai-mai că se ivi o scânteiere a spiritului tradiţional din vremea recoltei, odată cu vechile balade cântate de cei care se îndreptau spre casă în urma căruţei.

Annet era şi ea acolo, nerespectând zicala potrivit căreia trebuie mai întâi să împingi coarnele plugului dacă vrei să dansezi la vremea secerişului. Aceasta mergea lângă Wulfric, după cum avea dreptul, ca logodnică oficială. Gwenda o privea din spate, observând cu amărăciune cum îşi legăna şoldurile, îşi arunca părul pe spate şi râdea frumos la tot ce spunea el. Cum putea Wulfric să fie atât de prost încât să se lase păcălit de trucurile acelea? Nu observase că Annet nu muncise niciun ceas pe pământurile lui?

Nu fusese fixată data nunţii. Perkin era, în primul rând, un om viclean, aşa că nu avea să-i permită fiicei sale să-şi ia un angajament clar până ce chestiunea moştenirii nu va fi fost rezolvată.

Wulfric dovedise că era capabil să-şi îngrijească pământul. Acum nimeni nu mai putea pune acest lucru la îndoială. Problema vârstei sale devenise irelevantă. Singurul obstacol rămas era taxa de moştenire. Oare avea să facă rost de suma necesară pentru a o achita? Totul depindea de cât primea pentru recolta strânsă. Aceasta era slabă, dar, dacă vremea nefavorabilă afectase o zonă mai întinsă, probabil că preţul grâului avea să fie mare. În condiţii normale, o familie de ţărani

înstăriţi ar fi avut puşi deoparte suficienţi bani pentru a plăti taxa de moştenire, dar economiile părinţilor lui Wulfric se aflau acum pe fundul râului din Kingsbridge. Aşa că nu se ştia nimic sigur. Iar Gwenda putea să viseze în continuare că Wulfric avea să-şi obţină moştenirea şi, într-un fel sau altul, să ajungă să o iubească. Orice era posibil.

Tocmai când descărcau grânele în hambar, sosi Nathan Vătaful. Administratorul cel cocoşat era într-o stare de agitaţie extremă.

– Haideţi la biserică, repede, făcu el. Toată lumea! Vă opriţi chiar acum şi veniţi.

Wulfric spuse:

– Eu nu-mi las recolta sub cerul liber – ar putea să-nceapă ploaia.

Gwenda rosti împăciuitoare:

– O să tragem căruţa înăuntru. Ce s-a întâmplat, Nate?

Vătaful deja pornise grăbit către următoarea casă.

– Vine noul senior! strigă el.

– Stai! Wulfric alergă după el. O să-l sfătuieşti să-mi lase mie moştenirea?

Toată lumea rămase nemişcată, aşteptând răspunsul.

Nathan se întoarse fără prea mare entuziasm şi dădu ochii cu Wulfric. Era nevoit să privească în sus, pentru că Wulfric era mai înalt decât el cu vreo 30 de centimetri.

– Nu ştiu, spuse el încet.

– Am dovedit că-mi pot cultiva pământul – vezi şi dumneata. Uită-te în hambar şi-ai să te convingi!

– Te-ai descurcat bine, nu-i vorbă. Dar poţi să plăteşti taxa de moştenire?

– Depinde de preţul grâului.

Annet rupse tăcerea:

– Tată? făcu ea.

Gwenda se întrebă ce-avea să urmeze.

Perkin părea să ezite.

Annet îl îmboldi din nou:

– Ştii ce mi-ai promis.

– Da, îmi aduc aminte, mormăi Perkin într-un sfârşit. Garantez eu pentru taxa de moştenire, dacă seniorul îl lasă pe Wulfric să moştenească.

Mâna Gwendei se duse automat către gură.

Nathan se încruntă.

– O plăteşti tu pentru el? E vorba de două lire şi zece şilingi.

– Dacă nu-i ajung banii, îi împrumut eu diferenţa. Bineînţeles, vor trebui să se căsătorească mai întâi.

Nathan coborî tonul:

– Şi, în plus…?

Perkin spuse ceva atât de încet, încât Gwenda nu reuşi să audă nimic, dar îşi putea da seama despre ce era vorba. Perkin îi oferea o mită vătafului, probabil o zecime din taxă, adică o sumă de cinci şilingi.

– Foarte bine, încuviinţă Nathan. O să-l sfătuiesc să moştenească Wulfric. Acum haideţi repede la biserică!

Spunând acestea, plecă în goană.

Wulfric zâmbi larg şi o sărută pe Annet. Toţi ceilalţi dădură mâna cu el.

Gwenda îşi simţea inima amorţită din cauza şocului. Speranţele ei se năruiseră. Annet fusese prea inteligentă. Îl convinsese pe tatăl ei să-i împrumute lui Wulfric banii necesari. Acesta avea să moştenească pământurile şi să se însoare cu Annet.

Gwenda făcu un efort, alături de ceilalţi, să împingă căruţa în hambar, apoi merse în urma fericitei perechi prin sat, către biserică. Se terminase totul. Era puţin probabil ca un senior nou, necunoscând satul şi oamenii din el, să se împotrivească recomandării vătafului într-o chestiune ca aceasta. Faptul că Nathan se sinchisise să-şi negocieze mita arăta clar cât de încrezător era.

Evident, era parţial şi vina ei. Se spetise să se asigure că Wulfric îşi strângea toată recolta, cu speranţa deşartă că acesta avea să-şi dea seama că ea i-ar fi fost o nevastă mult mai bună decât Annet. Toată vara, se mustră ea în timp ce mergea prin cimitir către uşa bisericii, nu făcuse altceva decât să-şi sape propriul mormânt. Dar, gândind retrospectiv, îşi dădea seama că, dacă i s-ar fi oferit posibilitatea să se întoarcă în timp, ar fi făcut acelaşi lucru. „Orice s-ar întâmpla, îşi spuse Gwenda, el va şti întotdeauna că eu am fost cea care l-a ajutat, cea care a muncit alături de el.” Nu era însă decât o consolare slabă.

Cei mai mulţi dintre săteni se aflau deja în biserică. Nu fusese nevoie ca Nathan să-i împingă prea tare de la spate. Erau dornici să-şi prezinte omagiile noului senior şi, în plus, erau curioşi să vadă cum era: tânăr sau bătrân, urât sau chipeş, vesel sau posac, inteligent sau neghiob şi – cel mai important – dacă era

crud sau milos. Aspectele firii lui aveau să le afecteze viaţa pe toată perioada cât avea să le fie senior, ceea ce însemna ani buni sau chiar decenii. Dacă era om de înţeles, putea face multe lucruri care să transforme satul într-un loc vesel şi prosper. Dacă era nesocotit, urmau să aibă parte de hotărâri lipsite de înţelepciune şi de nedreptăţi, de taxe împovărătoare şi de pedepse aspre. Iar una dintre primele hotărâri pe care trebuia să le ia acest senior nou era legată de moştenirea pământurilor familiei lui Wulfric.

Hărmălaia conversaţiilor se stinse, iar în tăcerea care se aşternu se auzi sunetul metalic al unor harnaşamente. Gwenda recunoscu glasul lui Nathan, care vorbea pe un ton scăzut şi linguşitor, urmat de glasul autoritar al seniorului – un bărbat masiv, îşi dădu ea seama, sigur pe el, dar tânăr. Toată lumea privea fix uşa bisericii. Aceasta se deschise brusc.

Gwenda trase aer adânc în piept, înăbuşindu-şi un strigăt de surprindere.

Bărbatul care intră nu avea mai mult de 20 de ani. Era bine îmbrăcat, cu o haină din stofă scumpă de lână, iar la brâu purta sabie şi pumnal.

Era înalt, iar chipul îi trăda trufia. Părea încântat că era senior de Wigleigh, deşi în privirea lui arogantă se întrezărea şi un licăr de nesiguranţă. Avea părul închis la culoare, uşor buclat şi un chip frumos, desfigurat însă de nasul spart.

Era Ralph Fitzgerald.

Primul divan ţinut de Ralph avu loc în duminica următoare.

Între timp, Wulfric fusese cu moralul la pământ. Ori de câte ori îl privea, Gwenda simţea că o podideau lacrimile. Băiatul se plimba de colo colo cu ochii plecaţi şi umerii lăsaţi în jos. Toată vara se arătase neobosit, muncind la câmp cu dârzenia supusă a unui cal de plug; dar acum părea extenuat. Făcuse tot ce se putea face, dar soarta îi fusese pusă în mâinile unui om care-l ura.

Gwenda ar fi vrut să-i spună ceva care să-i dea speranţă, să-l înveselească, dar adevărul era că-i împărtăşea pesimismul. Seniorii erau adesea meschini şi răzbunători şi nimic din firea lui Ralph nu o încuraja să creadă că acesta avea să se arate mărinimos. Pe când nu era decât un băieţel, era prost şi violent. N-avea să uite niciodată ziua în care-i ucisese câinele cu arcul şi cu săgeţile lui Merthin.

Nu dădea niciun semn că s-ar fi schimbat faţă de cum era pe-atunci. Se mutase în conac împreună cu acolitul său, un scutier tânăr şi masiv pe nume Alan Fernhill, şi cât era ziulica de lungă nu făceau altceva decât să bea din vinul cel mai bun, să se ospăteze cu găinile din gospodărie şi să le pipăie pe servitoare cu nepăsarea proprie celor din clasa lor socială.

Atitudinea lui Nathan îi confirma temerile. Vătaful nu se mai deranja să negocieze o mită mai mare – semn sigur că se aştepta ca întregul plan să eşueze.

Nici Annet nu părea să aibă o opinie prea bună despre perspectivele lui Wulfric. Gwenda observă că purtarea i se schimbase simţitor. Nu-şi mai arunca părul pe spate cu atâta veselie, nu-şi mai legăna şoldurile aşa cum o făcea înainte, iar râsul ei ca o clipocire de izvor nu se mai auzea la fel de des.

Gwenda spera ca Wulfric să nu observe schimbarea de atitudine a lui Annet: avea suficiente motive de îngrijorare şi aşa. Dar parcă i se părea că tânărul nu mai stătea la Perkin până târziu, ca altădată, iar când se întorcea acasă era morocănos.

Duminică dimineaţă fu surprinsă să descopere că Wulfric încă mai nutrea o rază de speranţă. La sfârşitul slujbei religioase, când părintele Gaspard îi cedă locul seniorului Ralph, îl văzu pe Wulfric murmurând cu ochii închişi o rugăciune, probabil către figura sa religioasă preferată, Fecioara Maria.

Cum era de aşteptat, în biserică erau prezenţi toţi sătenii, inclusiv Joby şi Ethna. Gwenda nu stătea lângă părinţii ei. Vorbea uneori cu mama sa, dar numai când taică-său nu se afla în preajmă. Joby avea o pată roşie pe obraz, acolo unde Gwenda îl arsese cu lemnul aprins. Bărbatul nu-i întâlnea niciodată privirea. Gwenda se temea în continuare de el, dar avea senzaţia că acum şi lui îi era frică de ea.

Ralph se aşeză pe un jilţ mare din lemn, cântărindu-şi şerbii din priviri ca un cumpărător la un târg de vite. Pe ordinea de zi a divanului se aflau o serie de anunţuri. Nathan îi înştiinţă cum se va proceda pentru adunarea recoltei de pe pământurile seniorului şi care erau zilele de corvoadă pe moşie pentru fiecare ţăran în parte, potrivit obiceiului. Nici nu se puse problema unei discuţii. În mod clar, Ralph nu avea de gând să le ceară acordul şerbilor săi.

De asemenea, mai erau şi alte detalii de pus la punct, în genul celor de care Nathan se ocupa în fiecare săptămână: de pe Hundredacre trebuiau adunate spicele până luni seara, astfel

încât de marţi dimineaţa vitele să poată fi duse la păşunat acolo, iar aratul de toamnă pe Longfield avea să înceapă de miercuri. În mod normal, s-ar fi iscat dispute minore legate de aceste planuri, fiindcă anumiţi săteni mai certăreţi găseau mereu motive pentru a propune alt program; astăzi însă erau cu toţii tăcuţi şi aşteptau să vadă cum avea să procedeze seniorul cel nou în privinţa moştenirii.

Când hotărârea fu rostită, aceasta veni ciudat de discret. Ca şi cum n-ar fi făcut altceva decât să indice modul de realizare a unei operaţiuni agricole, Nathan spuse:

– Lui Wulfric nu i se permite să moştenească pământurile tatălui său, pentru că nu are decât 16 ani.

Gwenda îşi aţinti privirea asupra lui Ralph. Acesta încerca să-şi suprime un rânjet triumfător. Mâna i se ridică spre faţă – inconştient, îşi dădu ea seama – şi-i atinse nasul deformat.

Nathan continuă:

– Seniorul Ralph se va gândi cum să procedeze cu aceste parcele şi o să-şi prezinte decizia mai încolo.

Wulfric gemu suficient de tare pentru ca toţi să-l audă. Era decizia la care se aşteptase, dar, acum că o auzea, impactul era totuşi dureros. Gwenda îl privi cum se întoarse cu spatele, ascunzându-şi faţa, şi se sprijini de perete, ca să nu se prăbuşească.

– Atât pentru astăzi, încheie Nathan.

Ralph se ridică. Porni pe culoarul dintre strane cu paşi înceţi şi privirea aţintită încontinuu asupra nefericitului Wulfric. „Ce senior o să ne fie, se întrebă Gwenda, dacă primul lui instinct e să-şi folosească puterea pentru a se răzbuna?” Nathan mergea în urma lui Ralph, cu ochii în pământ, pentru că ştia că se comisese o nedreptate. Când cei doi ieşiră din biserică, mulţimea începu să comenteze frenetic. Gwenda nu vorbea cu nimeni, privindu-l fix pe Wulfric.

Tânărul se întoarse din nou, arătându-şi chipul pe care se citea o nefericire profundă. Ochii săi cercetară mulţimea până ce o localizară pe Annet.

Aceasta clocotea de furie. Gwenda aşteptă ca privirea fetei să o întâlnească pe cea a lui Wulfric, dar Annet părea hotărâtă să nu se uite spre el.

Gwenda murea de curiozitate să ştie cam ce-i trecea prin minte.

Annet porni către uşă, cu capul sus. Tatăl ei, Perkin, o urmă

împreună cu restul familiei. De ce nu voia să-i vorbească lui Wulfric?

Probabil că aceeaşi întrebare se formase şi în mintea lui, pentru că băiatul porni în urma ei.

– Annet! strigă el. Aşteaptă!

Brusc, în biserică se lăsă tăcerea.

Annet se întoarse. Wulfric se afla chiar în faţa ei.

– O să ne căsătorim totuşi, nu? întrebă el.

Gwenda se crispă auzind intonaţia umilitoare de rugă din vocea lui. Annet îl privi fix, părând că se pregăteşte să spună ceva, dar nu scoase niciun sunet timp de câteva secunde cât o eternitate. Tot Wulfric fu cel care vorbi:

– Seniorii au nevoie de şerbi buni care să lucreze pământul. Poate că Ralph o să-mi dea o parcelă mai mică…

– I-ai spart nasul, spuse ea cu asprime în glas. N-o să-ţi dea niciodată nimic.

Gwenda îşi aminti cât de încântată fusese Annet, la vremea respectivă, să-i vadă pe cei doi luptându-se pentru ea.

Wulfric continuă:

– Atunci o să muncesc cu ziua pe pământurile altora. Sunt puternic, o să am mereu de lucru.

– Dar o să fii sărac toată viaţa. Asta-mi oferi tu mie?

– O să fim împreună – exact aşa cum am visat amândoi în ziua aia, în pădure, când mi-ai zis că mă iubeşti, nu-ţi aduci aminte?

– Şi ce fel de viaţă o să duc, măritată cu un pălmaş fără pământ? întrebă Annet furioasă. Îţi spun eu! Îşi ridică mâna şi arătă către mama Gwendei, Ethna, care stătea alături de Joby şi de cei trei copii mici ai lor. O să ajung ca ea – cenuşie la faţă de griji şi slabă ca o coadă de mătură!

Joby fu jignit de aceste vorbe. Îşi agită braţul lipsit de palmă înspre Annet.

– Ai grijă ce spui, obrăznicătură arogantă!

Perkin făcu un pas înaintea fiicei sale şi flutură din mâini, ca şi cum ar fi încercat să liniştească apele.

– Iart-o, Joby, e supărată, nu a vrut să jignească pe nimeni.

Wulfric rosti:

– Cu tot respectul pentru Joby, eu nu sunt ca el, Annet.

– Ba eşti! strigă ea. Nu ai pământ. De-asta e el sărac, de-asta o să fii şi tu sărac, iar copiii tăi o să fie mereu flămânzi şi nevastă-ta slabă şi şleampătă.

Era adevărat. În vremurile grele, muncitorii fără pământ erau

primii afectaţi. Concedierea angajaţilor era cea mai rapidă metodă de a face economii.

Oricum, Gwendei îi venea greu să creadă că o femeie putea refuza şansa de a-şi petrece viaţa alături de Wulfric.

Şi totuşi, se părea că tocmai asta făcea Annet acum.

Wulfric îşi dădu seama şi el de acest lucru. Spuse implorator:

– Nu mă mai iubeşti?

Îşi pierduse orice urmă de demnitate şi arăta jalnic; şi totuşi, în momentul acela, Gwenda se simţea mai îndrăgostită de el ca oricând.

– Dragostea nu ţine de foame, răspunse Annet şi ieşi din biserică.

Două săptămâni mai târziu, Annet se mărită cu Billy Howard.

Gwenda participă la nuntă, aşa cum făcură toţi sătenii, cu excepţia lui Wulfric. În ciuda faptului că recolta fusese slabă, ospăţul fu îmbelşugat. Prin această căsătorie erau unite două proprietăţi mari: cele 40 de hectare ale lui Perkin cu cele 16 ale lui Billy. Mai mult, Perkin îi ceruse lui Ralph să-i dea pământurile familiei lui Wulfric. Dacă Ralph se declara de acord, copiii lui Annet puteau moşteni aproape jumătate din sat. Dar Ralph plecase la Kingsbridge, cu promisiunea că avea să-şi exprime hotărârea la întoarcere.

Perkin dăduse cep unui butoi cu bere tare făcută de nevastă-sa şi tăiase o vacă. Gwenda mâncă şi bău pe săturate. Viitorul ei era prea incert pentru a refuza o porţie de mâncare bună.

Se jucă împreună cu surorile sale mai mici, Cathie şi Joanie, aruncând şi prinzând o minge din lemn, apoi îl luă pe genunchi pe frăţiorul ei Eric, care era încă un bebeluş, şi-i cântă. După un timp, mama ei se aşeză lângă ea şi spuse:

– Şi-acum ce-o să faci?

În adâncul sufletului ei, Gwenda n-o iertase complet pe Ethna. Vorbeau, iar mami îi punea întrebări pline de îngrijorare. Gwenda nu se împăcase nici acum cu gândul că mama ei se dăduse de partea lui Joby, dar îi răspundea la întrebări.

– O să stau în hambarul lui Wulfric cât oi mai putea, rosti ea. Poate că o să reuşesc să rămân acolo la nesfârşit.

– Şi dacă Wulfric se mută – dacă, să zicem, pleacă din sat?

– Nu ştiu ce-o să fac atunci.

Deocamdată Wulfric lucra în continuare la câmp, arând miriştea şi trecând cu grapa peste bucăţile de pârloagă de pe

parcelele care le aparţinuseră părinţilor săi, iar Gwenda îl ajuta. Erau plătiţi cu ziua de către Nathan, pentru că n-aveau să primească nimic din recolta următoare. Nathan fusese chiar bucuros că ei munceau acolo, pentru că altfel starea ogoarelor s-ar fi înrăutăţit rapid. Aveau să-şi continue activitatea până ce Ralph avea să decidă cine prelua aceste terenuri. Atunci aveau să fie nevoiţi să-şi ofere serviciile altcuiva.

– Unde e Wulfric acum? se interesă Ethna.

– Presupun că n-are dispoziţia necesară pentru a sărbători nunta asta.

– Şi ce sentimente are faţă de tine?

Gwenda îi adresă mamei sale o privire sinceră.

– Îmi spune că sunt cea mai bună prietenă pe care a avut-o vreodată.

– Ce înseamnă asta?

– Nu ştiu. Dar nu înseamnă „te iubesc”, nu?

– Nu, răspunse mama ei. Nu înseamnă asta.

Gwenda auzi zvon de muzică. Aaron Appletree cânta la cimpoi, încercând toate notele şi pregătindu-se să înceapă o melodie. Îl văzu pe Perkin ieşind din casă cu două tobe mici legate la cingătoare. Sătenii aveau să înceapă să danseze.

Ea n-avea dispoziţia necesară pentru dansat. Ar fi putut să stea de vorbă cu bătrânele din sat, dar ştia că îi vor pune aceleaşi întrebări ca mama ei, iar ea nu voia să-şi petreacă restul zilei explicându-le în ce situaţie dificilă se afla. Îşi aminti ultima nuntă din sat, când Wulfric se cherchelise puţin şi dansase cu paşi mari, îmbrăţişând toate femeile, dar preferând-o mai presus de orice pe Annet. Fără el, Gwenda nu se putea bucura cu adevărat de nicio sărbătoare. Îl puse pe Eric în braţele mamei sale şi se îndepărtă. Câinele ei, Skip, rămase, pentru că ştia că asemenea ospeţe însemnau o mulţime de bucăţi gustoase scăpate pe jos şi o groază de resturi.

Intră în casa lui Wulfric, aproape sperând ca acesta să fie acolo, dar nu găsi pe nimeni. Era o clădire solidă din lemn, cu bârne groase care susţineau pereţii, dar fără coş – numai cei bogaţi îşi permiteau un asemenea lux. Gwenda îl căută pe Wulfric în ambele încăperi de la parter şi în dormitorul de la etaj. Casa era la fel de ordonată şi de curată cum fusese în timpul vieţii mamei lui, dar asta pentru că tânărul nu folosea decât o singură încăpere. Mânca şi dormea în bucătărie. Casa era rece şi neprimitoare. Era o locuinţă familială unde nu mai locuia nicio

familie.

Se duse în hambar. Acesta era plin de baloturi de fân, care aveau să asigure hrana vitelor pe timp de iarnă, şi de snopi de orz şi de grâu care aşteptau treieratul. Gwenda urcă scara care ducea în pod şi se întinse pe fân. După o vreme, adormi.

Când se trezi, afară se întunecase. N-avea nici cea mai vagă idee ce oră era. Ieşi pentru a arunca o privire spre cer. Luna se iţea din spatele norilor, destul de aproape de orizont, aşa că Gwenda îşi dădu seama că nu trecuseră mai mult de două ceasuri de la căderea serii. Cum stătea în cadrul uşii hambarului, încă adormită pe jumătate, auzi nişte suspine sfâşietoare.

Ştiu imediat că era Wulfric. Îl mai auzise o dată plângând, când văzuse cadavrele părinţilor şi fratelui său pe pardoseala de piatră a Catedralei Kingsbridge. Plângea cu suspine puternice, care păreau a se rupe din adâncimile pieptului său. Auzindu-l cum jelea, Gwenda îşi simţi ochii umplându-i-se de lacrimi.

După un timp, fata intră în casă.

Lumina lunii care pătrundea pe fereastră îi permitea să-l vadă. Stătea întins cu faţa în jos pe paiele de pe podea, cu spatele tresăltându-i în ritmul suspinelor. Sigur o auzise ridicând zăvorul, dar era prea prins în suferinţa sa pentru a-i păsa şi nici măcar nu-şi întoarse privirea către ea.

Gwenda îngenunche lângă el şi îi atinse uşor părul lung. Wulfric nu reacţionă în niciun fel. Rar se întâmplase ca Gwenda să aibă ocazia să-l atingă, iar faptul că-i mângâia părul era o încântare necunoscută până atunci. Mângâierile ei păreau a-l mai linişti, pentru că suspinele lui se stinseră de la sine.

După un timp, îndrăzni să se întindă lângă el. Se aştepta ca el să o îndepărteze, dar nu se întâmplă nimic de genul acesta. Îşi întoarse faţa către ea, cu ochii închişi. Ea-i tamponă uşor obrajii cu mâneca, iar el îi permise aceste gesturi intime. Gwenda ardea de dorinţa de a-i săruta pleoapele închise, dar îi era teamă să nu depăşească o limită nerostită, aşa că se abţinu.

Câteva momente mai târziu, îşi dădu seama că Wulfric adormise.

Asta o mulţumea. Era un semn că se simţea în largul lui când era cu ea. Putea aşadar să rămână cu el, cel puţin până se trezea.

Era toamnă, iar aerul nopţii era rece. Când respiraţia lui Wulfric deveni mai înceată şi mai constantă, Gwenda se ridică repede şi luă pătura din cuierul de pe perete, unde stătea de

obicei. O întinse peste el. Wulfric dormea în continuare, netulburat.

În ciuda temperaturii scăzute, îşi trase rochia peste cap şi se lungi goală lângă el, aranjând pătura astfel încât să-i acopere pe amândoi.

Se apropie de el şi-şi lipi obrazul de pieptul lui. Îi putea auzi bătăile inimii şi-i simţea adierea răsuflării pe creştet. Căldura emanată de trupul lui masiv o încălzi imediat. Încet-încet, luna coborî către asfinţit, iar camera fu învăluită într-un întuneric profund. Gwenda simţea că ar fi putut rămâne aşa pentru totdeauna.

Nu dormi deloc. N-avea nici cea mai mică intenţie să irosească aceste momente atât de preţioase. Savura fiecare clipă, ştiind că era posibil să nu se mai întâlnească niciodată cu o asemenea ocazie. Îl atingea cu precauţie, atentă să nu-l trezească. Prin bluza lui subţire de lână, vârfurile degetelor ei îi explorau muşchii pieptului şi ai spatelui, oasele coastelor şi ale şoldurilor, curbura umerilor şi nodurile coatelor.

Wulfric se mişcă de mai multe ori în somn. O vreme rămase cu faţa în sus, astfel încât ea îşi puse capul pe umărul lui şi-şi petrecu braţul peste abdomenul lui plat. Mai apoi, se întoarse cu spatele la ea, aşa că Gwenda se lipi de el, luând forma de „S” a corpului său, apăsându-şi sânii de spatele lui lat, şoldurile de ale lui, genunchii de interiorul genunchilor lui. După aceea, Wulfric se răsuci din nou spre ea, petrecându-şi un braţ peste umerii ei şi un picior peste şoldurile ei. Piciorul lui era dureros de greu, dar Gwenda savura această durere ca dovadă că ceea ce se întâmpla nu era un vis.

Şi totuşi, el visa. În toiul nopţii o sărută dintr-odată, împingându-şi limba cu duritate în gura ei şi prinzându-i un sân cu palma lui mare. Gwenda îi simţi erecţia în timp ce el se freca neîndemânatic de ea. Pentru scurt timp, Gwenda fu de-a dreptul uluită. Wulfric putea să o aibă oricum, dar nu-i stătea în fire să fie altfel decât blând. Îşi duse mâna între picioarele lui şi-i cuprinse penisul, care ieşise prin crăpătura pantalonilor. Apoi, la fel de brusc, Wulfric se întoarse şi rămase întins pe spate, respirând ritmic, iar ea îşi dădu seama că nu se trezise nicio clipă, ci o atinsese în somn. În mod clar o visase pe Annet, se gândi ea plină de ciudă.

Gwenda nu dormea, dar visa. Îşi închipuia cum ar fi fost ca Wulfric să o prezinte unui străin, spunând: „Aceasta e soţia mea,

Gwenda.” Se imagină însărcinată, dar lucrând în continuare la câmp şi leşinând în toiul zilei – iar, în visul ei, Wulfric o lua în braţe şi o ducea acasă, stropindu-i chipul cu apă rece. Şi-l închipui la bătrâneţe, jucându-se cu nepoţii lor, răsfăţându-i, dându-le mere şi faguri cu miere.

„Nepoţi?” se întrebă ea tristă. Într-adevăr, era o închipuire exagerată, având în vedere că nu pornise decât de la faptul că el îi permisese să-şi petreacă braţul peste pieptul lui în timp ce plângea.

Pe când Gwenda se gândea că, în curând, zorii aveau să mijească, iar şederea ei în Paradis se apropia de sfârşit, el începu să se mişte. Ritmul respiraţiei lui se schimbă. Se întoarse pe spate. Braţul ei alunecă pe pieptul lui, iar ea îl lăsă acolo, băgându-şi palma la subsuoara lui. După câteva clipe, simţi că Wulfric era treaz şi se gândea. Rămase nemişcată, temându-se că, dacă făcea sau spunea ceva, avea să rupă vraja.

Într-un final, Wulfric se întoarse din nou către ea. Îşi trecu braţul în jurul trupului ei, iar Gwenda îi simţi palma lipită de piele. O mângâie pe spate, dar ea nu-şi dădea seama ce anume însemna această mângâiere: i se părea că Wulfric îi cerceta corpul, surprins să descopere că era goală. Mâna lui înaintă până la gâtul ei şi coborî apoi spre curbura şoldului.

Într-un final, Wulfric rupse tăcerea. Ca şi cum i-ar fi fost teamă să nu fie auzit şi de altcineva, spuse în şoaptă:

– S-a măritat cu el.

Gwenda îi răspunse, tot în şoaptă:

– Da.

– Dragostea ei e slabă.

– Dragostea adevărată nu e niciodată slabă.

Palma lui rămase lipită de şoldul ei, înnebunitor de aproape de locurile unde ea îşi dorea să fie atinsă.

Wulfric întrebă:

– O să încetez vreodată să o iubesc?

Gwenda îi luă mâna şi i-o mută.

– Are doi sâni, exact ca ăştia, murmură ea.

Nu ştia de ce făcea asta: se lăsa ghidată de intuiţie, dispusă să-şi asume consecinţele, fie ele bune sau rele.

El gemu, iar ea îi simţi palma închizându-i-se uşor peste un sân, apoi şi peste celălalt.

– Şi are păr aici jos, aşa… continuă ea, mutându-i din nou mâna.

Respiraţia lui Wulfric deveni mai precipitată. Lăsându-i mâna acolo, Gwenda începu să-i exploreze trupul pe sub bluza de lână şi descoperi că penisul i se întărise. Îl cuprinse în mâna ei şi spuse:

– Atingerea ei se simte exact aşa.

Wulfric începu să-şi mişte şoldurile ritmic.

Dintr-odată Gwenda se temu că întregul act avea să se sfârşească înainte de a se fi consumat pe de-a-ntregul. Nu voia asta. Avea să primească totul sau nimic. Îl împinse uşor pe spate, după care se ridică repede şi îl încălecă.

– Înăuntru, e fierbinte şi udă, spuse ea şi se lăsă peste el.

Deşi o mai făcuse înainte, senzaţiile de atunci nu se comparau nici pe departe cu cele de acum; se simţea plină şi totuşi voia mai mult. Se împinse încet, venind în întâmpinarea avântului şoldurilor lui, apoi se ridică uşor, când el începu să se retragă. Îşi coborî chipul asupra lui şi îi sărută gura înconjurată de firele de păr ale bărbii.

El îi cuprinse capul între palme şi îi răspunse la sărut.

– Te iubeşte, îi şopti Gwenda. Te iubeşte foarte mult.

Wulfric ţipă de plăcere, iar Gwenda începu să-i călărească şoldurile de parcă ar fi fost un mânz, cu trupul zgâlţâindu-se în sus şi-n jos, până ce, într-un final, îl simţi ejaculând înlăuntrul ei. Bărbatul slobozi un ultim geamăt, după care spuse:

– Ah, şi eu te iubesc! Te iubesc, Annet!

28

Wulfric adormi din nou, dar Gwenda rămase trează. Era prea agitată ca să doarmă. Îi câştigase dragostea – nu se îndoia de asta. Aproape că nu conta că trebuise să se prefacă pe jumătate că era Annet. Făcuse dragoste cu ea cu atâta pasiune şi o sărutase după aceea cu atâta tandreţe şi recunoştinţă, încât ea simţea că avea să fie al ei pentru totdeauna.

Când inima ei îşi mai încetini ritmul, iar mintea i se mai calmă, începu să se gândească la moştenirea lui. Nu era dispusă să renunţe la ea, mai ales acum. În vreme ce afară se iveau zorii, ea-şi frământa creierii căutând o modalitate de a întoarce situaţia în favoarea lor. Când Wulfric se trezi, îi spuse:

– Mă duc la Kingsbridge.

Aceste cuvinte îl luară prin surprindere pe Wulfric.

– De ce?

– Ca să aflu dacă mai există vreo posibilitate ca tu să poţi moşteni totuşi pământurile tatălui tău.

– Cum?

– Nu ştiu. Dar Ralph nu a dat încă parcelele altcuiva, aşa că mai avem o şansă. Şi tu meriţi moştenirea asta – ai muncit din greu şi ai suferit atât de mult…

– Ce-o să faci?

– O să vorbesc cu fratele meu, Philemon. El înţelege treburile astea mai bine decât noi. Poate-o să ştie să mă îndrume.

Wulfric o privea ciudat.

Ea-l întrebă:

– Ce e?

– Tu chiar mă iubeşti, nu-i aşa? murmură el.

Gwenda zâmbi, cu inima plină de fericire, şi spuse:

– Hai s-o facem din nou, vrei?

A doua zi dimineaţă se afla la stăreţia Kingsbridge, aşezată pe banca de piatră de lângă grădina cu legume, aşteptându-l pe Philemon. Cât durase drumul de la Wigleigh, rememorase fiecare clipă a nopţii de duminică, savurând amintirea plăcerii fizice pe care o simţise, interpretând cuvintele care fuseseră rostite. Wulfric tot nu-i spusese că o iubea, dar întrebase: „Tu chiar mă iubeşti?” Şi păruse încântat că ea îl iubea, deşi era un pic uluit de puterea pasiunii ei.

Îşi dorea cu ardoare să-i recâştige pământurile la care avea dreptul prin naştere. Tânjea după ele aproape la fel de mult cum tânjise după el. Era o luptă pe care o ducea pentru amândoi. Chiar dacă el ajungea un biet pălmaş, ca Joby, ea tot avea să se mărite cu el; însă voia ceva mai bun pentru amândoi şi era hotărâtă să-şi atingă ţelul.

Când Philemon ieşi din curtea mănăstirii şi intră în grădină pentru a o întâmpina, Gwenda observă imediat că purta rasă de novice.

– Holger! exclamă ea, atât de surprinsă încât îi folosi numele adevărat. Ai ajuns novice… aşa cum ţi-ai dorit mereu!

Philemon zâmbi mândru şi nu luă în seamă faptul că-l strigase cu vechiul său nume.

– A fost una dintre primele decizii ale lui Godwyn ca stareţ, spuse el. E un om minunat. Şi e o onoare să-l slujesc.

Se aşeză lângă ea pe bancă. Era o zi plăcută de toamnă, înnorată, dar fără ploaie.

– Şi cum te descurci cu lecţiile?

– Înaintez încet. E greu să înveţi să scrii şi să citeşti când eşti deja adult. Se strâmbă. Băieţii avansează mai repede decât mine. Dar pot să copiez Tatăl nostru în latină.

Gwenda îl invidia pentru asta. Ea nu ştia nici măcar să-şi scrie numele.

– E minunat! făcu ea.

Fratele ei era pe cale să-şi realizeze visul de-o viaţă, acela de a deveni călugăr. Poate că statutul său de novice avea să-i mai atenueze sentimentul că nu valora nimic – sentiment care, ştia ea, era responsabil pentru faptul că uneori era viclean şi pus pe înşelătorii.

– Şi tu? întrebă el. De ce ai venit la Kingsbridge?

– Ştiai că Ralph Fitzgerald a ajuns senior de Wigleigh?

– Da. E aici, în oraş. Stă la hanul Bell şi trăieşte pe picior mare, mai nou.

– A refuzat să-l lase pe Wulfric să moştenească pământurile tatălui său. Îi povesti totul lui Philemon. Vreau să ştiu dacă decizia lui poate fi contestată, încheie ea.

Philemon scutură din cap.

– Pe scurt, nu. Wulfric ar putea să facă apel la contele de Shiring, bineînţeles, şi să-i ceară să schimbe decizia lui Ralph, dar contele n-o să intervină decât dacă are vreun interes personal. Chiar dacă e de părere că decizia e nedreaptă – ca în cazul de faţă –, n-o să submineze autoritatea unui senior proaspăt numit. Dar de ce te preocupă atât de mult? Credeam că Wulfric o să se însoare cu Annet.

– Când Ralph şi-a anunţat hotărârea, Annet l-a părăsit pe Wulfric şi s-a măritat cu Billy Howard.

– Iar acum ai ocazia de a-l cuceri pe Wulfric.

– Cred că da.

Gwenda simţi că roşea.

– Şi cum îţi dai seama de asta? întrebă el cu viclenie.

– Am profitat de el, îi mărturisi ea. Când era supărat în legătură cu nunta lui Annet, m-am băgat în patul lui.

– Nu-ţi face probleme. Noi, cei născuţi săraci, trebuie să ne folosim de şiretenie pentru a obţine ce vrem. Scrupulele sunt pentru cei înstăriţi.

Gwendei nu-i prea plăcea să-l audă vorbind astfel. Câteodată părea să creadă că orice putea fi scuzat şi pus pe seama copilăriei lor grele. Dar acum era prea dezamăgită ca să-i mai

ardă de asta.

– Chiar nu pot face nimic?

– Nu am zis asta. Într-adevăr, decizia nu poate fi contestată. Dar Ralph poate fi făcut să se răzgândească.

– În niciun caz de mine, sunt sigură.

– Nu ştiu. De ce nu te duci să vorbeşti cu verişoara lui Godwyn, Caris? Voi două sunteţi prietene din copilărie. Dacă poate, o să te ajute. Şi e în relaţii apropiate cu fratele lui Ralph, Merthin. Poate c-o să-ţi dea el însuşi o idee despre cum să procedezi.

Orice rază de speranţă era mai bună decât întunericul total al deznădejdii. Gwenda se ridică pentru a pleca.

– Mă duc chiar acum la ea.

Se aplecă să-şi sărute fratele de bun-rămas, după care-şi dădu seama că un asemenea contact le era interzis acum. În loc de asta, îi strânse mâna, ceea ce i se păru ciudat.

– O să mă rog pentru tine, spuse el.

Casa lui Caris se afla vizavi de poarta stăreţiei. Când Gwenda intră, nu găsi pe nimeni în sala de masă, dar auzi zvon de glasuri venind din salon, unde Edmund îşi încheia de obicei afacerile. Bucătăreasa, Tutty, îi confirmă că starostele şi fiica lui se aflau acolo. Gwenda se aşeză să-şi aştepte prietena, bătând nerăbdătoare din picior, dar, după câteva minute, uşa salonului se deschise.

Edmund ieşi însoţit de un bărbat pe care Gwenda nu-l recunoscu. Acesta era înalt şi avea nările proeminente, ceea ce-i dădea un aer trufaş. Purta o robă neagră ca de preot, dar niciun crucifix sau alt simbol sacru. Edmund dădu din cap prietenos în direcţia Gwendei şi-i spuse străinului:

– O să te conduc înapoi la stăreţie.

Caris veni şi ea în urma celor doi bărbaţi şi o îmbrăţişă pe Gwenda.

– Cine era bărbatul acela? întrebă Gwenda imediat ce necunoscutul ieşi.

– Îl cheamă Gregory Longfellow. E avocatul pe care l-a angajat stareţul Godwyn.

– Pentru ce?

– Contele Roland împiedică stăreţia să ia piatră din cariera care aparţine călugărilor. Încearcă să taxeze fiecare căruţă cu câte un penny. Godwyn o să-l reclame la rege.

– Şi sunteţi implicaţi şi voi?

– În opinia lui Gregory, ar trebui să mergem pe argumentul că, fără pod, oraşul nu are cum să-şi achite impozitele. Se pare că asta e cea mai bună metodă de a-l convinge pe rege. Aşa că tata o să meargă împreună cu Godwyn să depună mărturie în faţa tribunalului regal.

– Şi-o să te duci şi tu?

– Da. Dar, spune-mi, ce vânt te aduce pe la noi?

– M-am culcat cu Wulfric.

Caris zâmbi.

– Zău? În sfârşit! Şi cum a fost?

– Minunat. Am stat lângă el toată noaptea în timp ce dormea, după care, când s-a trezit… l-am convins.

– Spune-mi mai mult, vreau detalii!

Gwenda îi povesti lui Caris tot. La final, deşi era nerăbdătoare să ajungă la scopul real al vizitei sale, adăugă:

– Dar ceva îmi spune că şi tu ai veşti asemănătoare.

Caris încuviinţă din cap.

– Şi eu m-am culcat cu Merthin. I-am spus că nu vreau să mă mărit, iar el s-a dus la scroafa aia grasă de Bessie Bell, aşa că eu m-am supărat numai gândindu-mă cum îşi scotea ea ţâţele alea mari în faţă, ca s-o bage în seamă… după care el s-a întors şi am fost atât de fericită, că a trebuit pur şi simplu s-o fac cu el.

– Ţi-a plăcut?

– La nebunie. E cel mai bun lucru care mi s-a întâmplat. Şi parcă e din ce în ce mai bine. O facem ori de câte ori avem ocazia.

– Şi dacă rămâi grea?

– Nici nu mă gândesc la asta. Nu-mi pasă dacă mor. Odată – îşi coborî tonul până la şoaptă odată ne-am scăldat într-un izvor din pădure şi după aia m-a lins… acolo jos.

– Ah, dar asta e dezgustător! Şi cum a fost?

– Bine. Şi lui i-a plăcut.

– Dar tu nu i-ai făcut acelaşi lucru, nu?

– Ba da.

– Dar n-a…?

Caris dădu din cap afirmativ.

– În gura mea.

– Şi nu ţi s-a părut scârbos?

Caris ridică din umeri.

– Are un gust ciudat… dar e fascinant să simţi cum se întâmplă, ştii… şi lui i-a plăcut la nebunie…

Gwenda era şocată, dar şi intrigată. Poate că ar trebui să încerce şi ea cu Wulfric. Ştia un loc unde se puteau scălda, un izvor în pădure, departe de orice poteci…

Caris o întrerupse din visare.

– Dar n-ai bătut tu atâta cale doar ca să-mi povesteşti despre Wulfric.

– Nu. Am venit în legătură cu moştenirea lui. Gwenda îi înfăţişă hotărârea lui Ralph. Philemon zicea că poate Merthin ar reuşi să-l convingă pe Ralph să se răzgândească.

Caris clătină din cap cu pesimism.

– Mă îndoiesc. Sunt certaţi.

– O, nu!

– Ralph a fost cel care a împiedicat căruţele să plece din carieră. Din păcate, Merthin s-a nimerit şi el acolo. S-a iscat o ceartă. Ben Rotarul l-a ucis pe unul dintre bătăuşii contelui, iar Ralph l-a omorât pe Ben.

Gwenda scoase un suspin adânc.

– Dar Lib a Rotarului are un băieţel de numai doi ani!

– Iar acum micuţul Bennie a rămas fără tată.

Gwenda era tristă atât pentru ea, cât şi pentru Lib.

– Deci o intervenţie frăţească n-o să fie de niciun ajutor.

– Hai totuşi să mergem să vorbim cu Merthin. Azi lucrează pe Insula Leproşilor.

Ieşiră din casă şi coborâră pe strada principală până la malul râului. Speranţele Gwendei aproape că dispăruseră. Toată lumea părea să creadă că nu existau prea multe şanse de reuşită. Viaţa era tare nedreaptă.

Îl puseră pe Ian Barcagiul să le ducă până pe insulă. Caris îi spuse că podul cel vechi avea să fie înlocuit cu două poduri noi, cu insula servind drept punct de legătură.

Îl găsiră pe Merthin lucrând împreună cu ajutorul său, Jimmie, la stabilirea punctelor de sprijin ale noului pod. Folosea o măsură reprezentată de o ţeavă de fier care avea aproximativ dublul unui stat de om, iar acum înfigea ţăruşi ascuţiţi în solul stâncos, pentru a marca locurile unde trebuia săpată fundaţia.

Gwenda privi cum se sărutară Caris şi Merthin. Era altfel. Sărutul lor avea acum o anumită notă de intimitate, de plăcere stârnită de corpurile lor, care părea nouă. Se potrivea cu sentimentele pe care le nutrea Gwenda faţă de Wulfric. Pe lângă faptul că-i deştepta dorinţa, trupul lui era acum al ei. I se părea că-i aparţine aşa cum îi aparţinea propriul trup.

Ea şi Caris se uitară în linişte cât timp Merthin termină ce avea de făcut, legând o sfoară între doi ţăruşi. Apoi tânărul îi spuse lui Jimmie să strângă uneltele.

Gwenda deschise discuţia:

– Presupun că nu poţi face mare lucru fără piatră.

– Mă ocup de pregătiri. Dar am trimis toţi zidarii la carieră. Pregătesc blocurile acolo, în loc să le cioplească aici. Deja ne facem provizii.

– Deci, dacă e să câştigaţi procesul în faţa regelui, puteţi începe să construiţi imediat.

– Sper că da. Depinde de cât timp o să dureze procesul în sine – şi de vreme. Nu putem construi în toiul iernii, ca nu cumva îngheţul să ne strice mortarul. E deja octombrie. În mod normal, sezonul de construcţie se încheie pe la mijlocul lui noiembrie. Aruncă o privire către cer. S-ar putea să avem un pic mai mult timp anul ăsta – norii păstrează căldura pământului.

Gwenda îi dezvălui pentru ce venise.

– Aş vrea să te pot ajuta, răspunse Merthin. Wulfric e un bărbat bun şi bătaia aceea a avut loc numai din vina lui Ralph. Dar eu sunt certat cu fratele meu. Înainte de a-i cere o favoare, ar trebui să ne împăcăm. Iar eu nu pot să-l iert că l-a omorât pe Ben Rotarul.

„Al treilea răspuns negativ la rând”, îşi dădu seama Gwenda cu tristeţe. Poate că întregul demers era unul lipsit de speranţă şi ea fusese nesăbuită să creadă altfel.

Caris spuse:

– S-ar putea să fie nevoie să acţionezi de una singură.

– Aşa voi face, replică Gwenda pe un ton hotărât. Era timpul să nu mai ceară ajutor de la alţii şi să înceapă să se bazeze pe ea însăşi – aşa cum făcuse toată viaţa. Ralph e în oraş, nu?

– Da, încuviinţă Merthin. A venit să le spună părinţilor noştri despre avansare. Ei sunt singurii oameni din ţinut care o sărbătoresc.

– Dar nu stă la ei.

– Nu, e prea important acum pentru asta. Stă la Bell.

– Şi care ar fi cea mai bună metodă de a-l convinge?

Merthin se gândi timp de câteva clipe.

– Pe Ralph l-a afectat foarte mult decăderea tatălui nostru – faptul că un cavaler a ajuns să fie rentier la stăreţie. Va face orice lucru care, aparent, i-ar consolida poziţia socială.

Gwenda se gândea la cuvintele lui Merthin în timp ce Ian

Barcagiul vâslea înapoi spre oraş. Cum îşi putea prezenta cererea în aşa fel încât Ralph să creadă că, dându-i ascultare, şi-ar consolida poziţia socială? Când acostară şi porniră pe strada principală, era deja ora amiezii. Merthin se ducea la Caris acasă pentru masa de prânz, iar aceasta o invită să li se alăture, însă Gwenda era nerăbdătoare să vorbească cu Ralph, aşa că se îndreptă direct spre hanul Bell.

Un servitor îi spuse că Ralph era la etaj, în cea mai bună cameră. Cei mai mulţi dintre oaspeţii hanului înnoptau în dormitorul comun; Ralph îşi sublinia noul statut ocupând singur o cameră – pentru care plătea, îşi dădea seama Gwenda, cu banii de pe recoltele sărace ale ţăranilor din Wigleigh.

Ciocăni la uşă şi intră. Ralph era înăuntru cu scutierul său, Alan Fernhill, un băiat de vreo 18 ani, cu umeri laţi şi un cap mic. Stăteau amândoi aşezaţi la masă, pe care se aflau o carafă cu bere, o pâine şi o pulpă de vită din care ieşea un fuior subţire de abur. Tocmai îşi terminau masa de prânz şi păreau teribil de mulţumiţi de soarta lor, cel puţin din perspectiva Gwendei. Spera că nu erau prea beţi: când se aflau în starea aceea, bărbaţii nu mai erau capabili să discute cu o femeie, ci doar să facă observaţii neobrăzate şi să râdă incontrolabil de isteţimea lor.

Ralph îi aruncă o privire cercetătoare prin semiîntunericul din încăpere.

– Eşti una dintre ţărăncile de pe moşia mea, nu?

– Nu, milord, dar aş vrea să devin. Mă numesc Gwenda, iar tatăl meu este Joby, un pălmaş fără pământ.

– Şi ce cauţi atât de departe de sat? Nu e zi de târg.

Gwenda făcu un pas înainte, astfel încât să-i poată vedea chipul mai clar.

– Milord, am venit să pledez pentru Wulfric, fiul răposatului Samuel. Ştiu că nu a dat dovadă de respect în purtarea pe care a avut-o la un moment dat faţă de dumneavoastră, dar, de atunci, a suferit chinuri demne de Iov. Părinţii şi fratele său au murit când podul s-a prăbuşit, toţi banii familiei s-au pierdut cu ocazia aceasta, iar acum logodnica lui s-a măritat cu altcineva. Sper că sunteţi de părere că Domnul l-a pedepsit aspru pentru greşeala pe care a comis-o faţă de dumneavoastră şi că e timpul să vă arătaţi milostiv. Amintindu-şi sfatul lui Merthin, adăugă: Milostivenia este specifică adevăraţilor nobili.

Ralph râgâi şi oftă.

– Şi ce-ţi pasă ţie dacă Wulfric îl moşteneşte pe taică-său ori

ba?

– Îl iubesc, milord. Acum, că a fost părăsit de Annet, sper că poate o să se însoare cu mine – asta cu permisiunea dumneavoastră, bineînţeles.

– Vino mai aproape, porunci el.

Gwenda veni în centrul încăperii, rămânând în picioare în faţa lui.

Privirea lui îi cerceta tot corpul.

– Nu eşti o fată drăguţă, spuse el. Dar ai tu ceva... Eşti fecioară?

– Milord...

– În mod clar nu, hohoti el. Te-ai culcat cu Wulfric?

– Nu!

– Mincinoaso! Ralph rânji, savurând momentul. Ei, ce-ar fi dacă l-aş lăsa pe Wulfric să moştenească pământurile lui taică-său, până la urmă? Poate c-ar trebui... Cum ar fi?

– Atunci toată lumea din Wigleigh şi nu numai şi-ar da seama că sunteţi un nobil adevărat.

– Lumea n-o să dea nici doi bani pe fapta mea. Dar tu, tu o să-mi fii recunoscătoare?

Gwenda avea senzaţia oribilă că ştia exact unde ducea această discuţie.

– Bineînţeles, profund recunoscătoare.

– Şi cum ţi-ai arăta recunoştinţa?

Gwenda făcu mai mulţi paşi cu spatele, apropiindu-se de uşă.

– În orice fel aş putea, fără a mă face de ruşine.

– Ţi-ai da rochia jos?

– Nu, milord.

– Aha. Deci n-ai fi atât de recunoscătoare, la urma urmei.

Gwenda întinse mâna către uşă şi atinse clanţa, dar nu ieşi.

– Ce... ce-mi cereţi, milord?

– Vreau să te văd goală. După aceea o să mă hotărăsc.

– Aici?

– Da.

Gwenda îşi mută privirea către Alan.

– De faţă cu el?

– Da.

Nu părea prea mult, să se expună în faţa acestor bărbaţi – nu în comparaţie cu rezultatul, şi anume recâştigarea moştenirii lui Wulfric.

Cu o mişcare rapidă, îşi desfăcu brâul şi-şi trase rochia peste

cap. Îşi păstră rochia într-o mână, ţinând-o pe cealaltă pe clanţă şi privindu-l sfidător pe Ralph. Acesta îi măsură corpul cu aviditate, după care aruncă o privire către scutierul său, cu un rânjet victorios, iar Gwenda înţelese că toate acestea erau, pe lângă altele, şi o demonstraţie de putere.

Ralph plescăi din buze.

– O vacă urâtă, dar are uger arătos… nu, Alan?

– Nu m-aş da în lături s-o mulg puţin, replică scutierul.

Ralph izbucni în râs.

Gwenda spuse:

– Acum o să-mi aprobaţi cererea?

Ralph îşi duse mâna între picioare şi începu să se mângâie.

– Culcă-te cu mine, o îndemnă el. Pe patul acela.

– Nu.

– Hai… ai făcut-o deja cu Wulfric, nu eşti fecioară.

– Nu.

– Gândeşte-te la pământuri – 36 de hectare, exact cât a avut taică-său.

Gwenda tocmai la asta se gândea. Dacă se declara de acord, Wulfric avea să obţină ce-şi dorea, iar pe ei doi i-ar fi aşteptat o viaţă de belşug. Dacă îşi menţinea refuzul, Wulfric avea să ajungă un pălmaş fără pământ, ca Joby, zbătându-se să câştige suficient cât să le dea de mâncare copiilor, de cele mai multe ori nereuşind.

Şi totuşi, simplul gând îi făcea corpul să se încrânceneze. Ralph era un bărbat neplăcut, meschin şi răzbunător, un tiran – cum nu se poate mai diferit de fratele său. Nu conta că era înalt şi chipeş. Ar fi dezgustat-o să se culce cu cineva pe care îl detesta atât de mult.

Iar faptul că se iubise cu Wulfric cu doar o zi înainte făcea ca perspectiva de a se culca cu Ralph să pară şi mai respingătoare. După noaptea ei de fericire şi intimitate cu Wulfric, ar fi fost o trădare teribilă să-i permită altui bărbat s-o atingă.

„Nu fi proastă, îşi spuse ea. Pentru cinci minute de neplăcere, eşti gata să te condamni la o viaţă întreagă de greutăţi?” Se gândi la mama ei, la bebeluşii care îi muriseră. Îşi aduse aminte de furturile pe care ea şi Philemon fuseseră forţaţi să le comită. Nu era mai bine să se prostitueze cu Ralph o dată, doar pentru câteva minute, decât să-şi condamne copilaşii nenăscuţi încă la o viaţă de sărăcie?

Cât ea şovăia, Ralph nu mai spuse nimic. Dădea dovadă de

înţelepciune: orice vorbe din partea lui n-ar fi făcut decât să-i întărească sentimentul de repulsie. Tăcerea îi servea mai bine interesele.

– Vă rog, murmură Gwenda într-un final. Nu mă obligaţi să fac asta.

– Aha, replică Ralph. Asta înseamnă că eşti dispusă.

– E păcat! strigă ea disperată. Nu vorbea prea des despre păcat, dar credea că încă mai avea o şansă să-l impresioneze. E păcat să-mi cereţi aşa ceva şi e păcat ca eu să mă declar de acord.

– Păcatele pot fi iertate.

– Ce-ar crede fratele dumneavoastră?

Asta-l făcu să se oprească. Pentru câteva momente, păru a ezita.

– Vă rog, continuă ea. Lăsaţi-l pe Wulfric să primească moştenirea.

Chipul lui deveni din nou dur.

– Eu am luat o hotărâre. Şi n-o să mi-o schimb… decât dacă tu mă convingi. Şi n-o să reuşeşti dacă te mulţumeşti să mă rogi.

Ochii lui străluceau de dorinţă şi respira oarecum precipitat, cu gura deschisă şi buzele umezite întrezărindu-i-se printre firele bărbii.

Gwenda îşi lăsă rochia să cadă pe podea şi veni spre pat.

– Îngenunchează pe saltea, îi porunci Ralph. Nu, cu spatele la mine.

Ea făcu aşa cum i se spusese.

– Se vede mai bine din partea asta, făcu el, iar Alan izbucni în hohote zgomotoase de râs. Gwenda se întrebă dacă Alan avea să rămână ca să privească, dar Ralph îi spuse: Lasă-ne singuri.

Un moment mai târziu se auzi uşa închizându-se.

Ralph îngenunche pe pat în spatele Gwendei. Aceasta închise ochii şi se rugă să fie iertată. Îi simţi degetele groase cercetând-o. Îl auzi scuipând, după care începu să o frece cu palma umezită. O clipă mai târziu, o pătrunse. Gwenda gemu de ruşine.

Ralph interpretă greşit sunetul scos de ea şi rosti răguşit:

– Îţi place, ai?

Ea se întrebă cât avea să dureze. Ralph începu să se mişte ritmic. Pentru a-şi micşora disconfortul, îşi potrivi mişcările după ale lui, iar bărbatul hohoti victorios, închipuindu-şi că îi trezise poftele. Cea mai mare temere a Gwendei era că această experienţă avea să-i păteze pentru totdeauna plăcerea de a face

dragoste. În viitor, când avea să se culce cu Wulfric, avea să se gândească oare la momentele acestea?

Iar apoi, spre oroarea ei, un flux cald de plăcere începu să i se împrăştie prin vintre. Îşi simţi chipul înroşindu-i-se de ruşine. În ciuda dezgustului ei profund, trupul o trăda, aşa că fu inundată de un val de umezeală, reducând frecarea avânturilor lui. Ralph simţi schimbarea şi începu să se mişte mai repede. Scârbită de propria fiinţă, Gwenda încetă să-i mai răspundă, dar el îi înşfăcă coapsele, împingând-o şi trăgând-o cu atâta forţă, încât ea nu se putea împotrivi. Îşi aminti cu durere că trupul ei o trădase în acelaşi fel şi cu Alwyn, în pădure. Şi atunci, ca acum, voise ca trupul să-i fie o statuie împietrită, amorţit şi impasibil; în ambele ocazii, acesta reacţionase împotriva voinţei ei.

Pe Alwyn îl ucisese cu cuţitul lui.

Nu putea să facă acelaşi lucru cu Ralph, chiar dacă ar fi vrut, pentru că era în spatele ei. Nu-l putea vedea şi nu-şi putea controla aproape deloc corpul. Era în mâinile lui. Se bucură când simţi că se apropia de punctul culminant. În curând avea să se termine. O presiune asemănătoare creştea în propriile-i vintre. Se strădui să-şi relaxeze trupul şi să-şi golească mintea de orice gând: ar fi fost prea umilitor să aibă şi ea orgasm. Îl simţi pe Ralph ejaculând înlăuntrul ei şi se cutremură, dar nu de plăcere, ci de dezgust.

El gemu de plăcere, se retrase din ea şi se întinse pe pat.

Gwenda se ridică repede şi-şi trase rochia pe ea.

– A fost mai bine decât mă aşteptam, spuse Ralph, ca şi cum i-ar fi făcut un fel de compliment politicos.

Gwenda ieşi, trântind uşa în urma ei.

În duminica următoare, înainte de slujba religioasă, Nathan Vătaful veni acasă la Wulfric.

Gwenda şi Wulfric stăteau în bucătărie. Îşi luaseră micul dejun şi măturaseră în încăpere, iar acum Wulfric cosea o pereche de pantaloni din piele, în timp ce Gwenda împletea o cingătoare din bucăţi de sfoară. Stăteau amândoi lângă fereastră, pentru a avea mai multă lumină – afară ploua din nou.

Gwenda se prefăcea a locui în continuare în hambar, astfel încât părintele Gaspard să nu se simtă jignit, dar îşi petrecea nopţile cu Wulfric. Tânărul nu-i vorbise despre căsătorie, spre dezamăgirea ei. Cu toate acestea, trăiau mai mult sau mai puţin ca soţ şi soţie, aşa cum făceau perechile care intenţionau să se

cunune când aveau să-şi găsească timp şi de asemenea formalităţi. Celor din clasele superioare, fie că făceau parte din mica sau din marea nobilime, nu li se permitea o asemenea largheţe de moravuri, dar printre ţărani aceste lucruri se treceau adesea cu vederea.

Aşa cum se temuse, acum se simţea ciudat când făcea dragoste cu el. Cu cât încerca mai mult să şi-l alunge pe Ralph din minte, cu atât acesta îi apărea mai des în gânduri. Din fericire, Wulfric nu observase că dispoziţia ei se schimbase. Făcea dragoste cu ea cu asemenea entuziasm şi bucurie, încât aproape că-i anula conştiinţa vinovată, dar nu pe deplin.

Singura ei consolare era că Wulfric avea să moştenească până la urmă pământurile familiei sale. Asta compensa totul. Bineînţeles, lui nu-i putea spune acest lucru, pentru că ar fi întrebat-o cum reuşise să-l facă pe Ralph să se răzgândească. Îi povestise conversaţiile avute cu Philemon, cu Caris şi cu Merthin şi îi relatase o versiune parţială a întrevederii cu Ralph, spunându-i numai că acesta promisese să se mai gândească.

Aşa că acum Wulfric era plin de speranţă, nicidecum triumfător.

– Haideţi la conac, imediat, amândoi! strigă Nathan, băgându-şi capul ud pe uşă.

Gwenda întrebă:

– Ce vrea stăpânul Ralph?

– Şi dacă subiectul nu vă interesează, n-o să veniţi? replică sarcastic Nathan. Grăbeşte-te şi nu pune întrebări stupide.

Gwenda îşi trase o pătură peste cap pentru a nu se uda în drum spre conac. Încă nu avea o pelerină. Wulfric făcuse ceva bani din vânzarea recoltei şi ar fi putut să-i cumpere o pelerină, dar îi strângea pentru taxa de moştenire.

Merseră grăbiţi prin ploaie până la conac. Acesta era o versiune mai mică a unui castel de nobil: parterul era ocupat de o sală mare cu o masă lungă, iar la catul superior se afla dormitorul personal al seniorului. Avea înfăţişarea caracteristică acelor clădiri locuite de bărbaţii fără soţii: pe pereţi nu era nicio tapiserie, paiele de pe jos emanau un miros stătut, câinii mârâiau la nou-veniţi, iar un şoarece ronţăia o coajă de pâine pe marginea dulapului.

Ralph şedea în capul mesei. În dreapta lui se afla Alan, care-i adresă Gwendei un zâmbet batjocoritor. Fata se strădui din răsputeri să-l ignore.

Câteva minute mai târziu intră şi Nathan. În urma lui veni Perkin, gras şi viclean, frecându-şi palmele şi făcând plecăciuni linguşitoare, arătându-şi părul atât de unsuros, încât părea a fi, de fapt, o tichie de piele. Împreună cu Perkin era noul său ginere, Billy Howard. Billy îi aruncă o privire triumfătoare lui Wulfric: „Am pus mâna pe iubita ta, părea să spună, iar acum o să pun mâna şi pe pământurile tale.” Urma să aibă parte de un şoc.

Nathan se aşeză la stânga lui Ralph. Ceilalţi rămaseră în picioare.

Gwenda visa de mult momentul acesta. Era răsplata pentru sacrificiul făcut. De-abia aştepta să vadă expresia de pe chipul lui Wulfric când avea să afle că, până la urmă, o să-şi primească pământurile. Avea să fie copleşit de bucurie – ca şi ea. Viitorul lor era asigurat sau cel puţin cât se poate de asigurat într-o lume cu vreme imprevizibilă şi preţuri oscilante la grâne.

Ralph spuse:

– În urmă cu trei săptămâni, am declarat că Wulfric, fiul lui Samuel, nu poate moşteni pământurile tatălui său, pentru că e prea tânăr.

Vorbea încet, cântărind bine fiecare cuvânt. „Îi place la nebunie asta, îşi dădu seama Gwenda. Să stea în capul mesei, să dea sentinţe, cu toată lumea sorbindu-i fiecare cuvânt.”

– Wulfric a continuat să lucreze cu sârg, cât timp eu m-am gândit cui ar trebui să-i revină pământurile lui Samuel. Făcu o pauză, după care adăugă: Dar am ajuns să mă îndoiesc c-am făcut bine respingând cererea lui Wulfric.

Perkin tresări. Fusese convins că succesul avea să fie de partea sa, iar această întorsătură îl lua prin surprindere.

Billy Howard interveni:

– Ce-i asta? Am crezut că Nate…

Perkin îi dădu însă un ghiont care-l reduse la tăcere.

Gwenda nu-şi putu reţine un zâmbet de triumf.

Ralph rosti neabătut:

– În ciuda vârstei fragede, Wulfric s-a arătat capabil să preia moştenirea.

Perkin aruncă o privire furioasă către Nathan. Gwenda presupuse că Nathan îi promisese pământurile lui Perkin. Poate că mita fusese deja plătită.

Nathan era la fel de şocat ca Perkin. Timp de câteva momente, vătaful rămase holbându-se cu gura deschisă la Ralph, după care se întoarse pe rând, cu o expresie uluită, către Perkin

şi Gwenda.

Ralph continuă:

– În această privinţă, a fost bine susţinut de Gwenda, cu o forţă şi o loialitate care m-au impresionat.

Nathan o privi fix, bănuitor. Nu încăpea îndoială că analiza posibilităţile. Îşi dădea seama că fata intervenise, iar acum se întreba cum de reuşise să-l facă pe Ralph să se răzgândească. Poate chiar ghicea adevărul. Gwendei nu-i păsa ce credea el atât timp cât Wulfric continua să nu ştie nimic.

Dintr-odată, Nathan păru să ia o hotărâre. Se ridică şi îşi aplecă trunchiul deformat peste masă. Îi şopti ceva lui Ralph. Gwenda nu putu auzi ce anume.

– Zău? spuse Ralph pe un ton firesc. Cât?

Nathan se întoarse către Perkin şi-i vorbi cu glas scăzut.

Gwenda izbucni:

– Un moment! Ce e cu şuşotelile astea?

Pe chipul lui Perkin apăru o expresie furioasă, dar răspunse fără niciun entuziasm:

– Da, de acord.

– De acord cu ce? întrebă temătoare Gwenda.

– Dublu? făcu Nathan.

Perkin dădu din cap în semn de consimţire.

Sufletul Gwendei se întunecă sub apăsarea unei temeri groaznice.

Nathan zise tare:

– Perkin se oferă să plătească dublul taxei de moştenire, adică cinci lire.

Ochii lui Ralph sticliră.

– Asta schimbă situaţia.

Gwenda strigă:

– Nu!

Wulfric vorbi pentru prima oară de la începutul întrevederii:

– Taxa de moştenire e stabilită prin tradiţie şi e înregistrată în catastifele moşiei, spuse el cu glasul lui gros, de băiat maturizat mult prea repede. Nu se negociază, conchise el.

Nathan replică imediat:

– Taxele de moştenire se pot schimba totuşi. Nu sunt menţionate în registrul cadastral.

– Voi doi sunteţi avocaţi? interveni Ralph. Dacă nu, ţineţi-vă gura. Taxa de moştenire e de două lire şi zece şilingi. Orice altă sumă care-şi schimbă proprietarul nu vă priveşte.

Gwenda îşi dădu seama, îngrozită, că Ralph era pe punctul de a renunţa la târgul dintre ei. Rosti pe un ton scăzut, acuzator, pronunţând cuvintele încet, dar clar:

– Mi-aţi promis ceva.

– De ce-aş face una ca asta? se miră Ralph.

Era singura întrebare la care Gwenda nu putea rosti răspunsul.

– Pentru că v-am implorat, spuse ea pe un ton slab.

– Iar eu am zis că o să mă mai gândesc. Dar nu am promis nimic.

Gwenda nu avea nicio putere să-l facă să se ţină de cuvânt. Ar fi vrut să-l omoare.

– Ba da, mi-aţi promis! exclamă ea.

– Seniorii nu negociază cu ţărăncile.

Gwenda rămase cu privirea aţintită asupra lui, atât de uimită, încât nu-şi mai găsea cuvintele. Totul fusese degeaba: drumul făcut pe jos până la Kingsbridge, umilinţa de a sta goală în faţa lui şi a lui Alan, actul ruşinos pe care-l îndurase pe patul lui Ralph. Îl trădase pe Wulfric, iar acesta tot n-avea să-şi primească moştenirea. Îndreptă un deget către Ralph şi zise cu amărăciune în glas:

– În iad să te trimită Dumnezeu, Ralph Fitzgerald!

Ralph păli. Se ştia că blestemul unei femei nedreptăţite era foarte puternic.

– Ai grijă ce vorbeşti, mârâi el. Ştii bine cum sunt pedepsite vrăjitoarele care fac farmece.

Gwenda se retrase. Nicio femeie nu putea trata cu uşurinţă o asemenea ameninţare. Acuzaţia de vrăjitorie era uşor de lansat şi greu de înlăturat. Şi totuşi, nu se putu abţine să nu spună:

– Cei care nu sunt pedepsiţi pe lumea asta vor fi judecaţi pe cealaltă.

Ralph nu-i luă în seamă cuvintele şi se întoarse către Perkin.

– Unde sunt banii?

Perkin nu ajunsese bogat dezvăluindu-le oamenilor unde-şi ţinea economiile.

– Îi aduc imediat, stăpâne.

Wulfric murmură:

– Hai să mergem, Gwenda. Aici nu există milă pentru noi.

Gwenda făcu un efort suprem să-şi reţină lacrimile. Durerea luase locul furiei. După tot ce făcuseră, pierduseră totuşi bătălia. Se întoarse cu capul plecat, pentru a-şi ascunde sentimentele

întipărite pe chip.

Perkin strigă în urma lor:

– Stai, Wulfric! Ai nevoie de un loc de muncă, iar eu am nevoie de ajutor. Vino să lucrezi pentru mine. Îţi plătesc un penny pe zi.

Wulfric se înroşi de umilinţa de a deveni un simplu pălmaş pe pământurile care aparţinuseră până nu demult familiei sale. Perkin adăugă:

– Şi Gwenda. Sunteţi amândoi tineri şi dornici de muncă.

Gwenda îşi dădu seama că nu avea nicio intenţie răutăcioasă. Nu făcea decât să-şi vadă de interesele sale, iar acum era nerăbdător să angajeze doi muncitori tineri şi în putere care să-l ajute să lucreze parcelele întinse de pământ de care dispunea. Nu-i păsa sau poate nu realiza că pentru Wulfric aceasta era umilirea supremă.

Perkin continuă:

– Asta înseamnă un şiling pe săptămână la amândoi. Veţi avea destul.

Wulfric îi aruncă o privire plină de amărăciune.

– Să lucrez pe-o simbrie pe pământurile care-au aparţinut familiei mele timp de zeci de ani? întrebă el retoric. Niciodată.

Se întoarse şi ieşi.

Gwenda îl urmă, întrebându-se: „Ce-o să ne facem acum?”

29

Sala mare din Westminster era uriaşă, mai mare decât interiorul multor catedrale. Era uluitor de lungă şi de lată, iar tavanul înalt îi era susţinut de un rând dublu de pilaştri. Era cea mai importantă încăpere din Palatul Westminster.

Roland se simţea ca acasă aici, observă Godwyn cu ciudă. Contele şi fiul său William se plimbau de colo colo în tunicile lor la modă şi pantalonii mulaţi, cu un crac roşu şi unul negru. Toţi conţii se cunoşteau între ei, aşa cum se cunoşteau şi cu majoritatea baronilor, şi-şi întâmpinau prietenii cu lovituri prietenoase pe umăr, se luau peste picior cu mutre jucăuşe şi râdeau zgomotos la propriile glume. Godwyn ar fi vrut să le reamintească faptul că şedinţele de judecată ţinute în sala aceasta aveau puterea de a-i condamna pe oricare dintre ei la moarte, chiar dacă făceau parte din nobilime.

Prin comparaţie, el şi cei din anturajul său alcătuiau un soi de insulă de tăcere, vorbind doar între ei, şi atunci doar în şoaptă. Asta nu din respect, trebuia să recunoască, ci din cauză că erau emoţionaţi. Godwyn, Edmund şi Caris nu se simţeau în largul lor aici. Niciunul dintre ei nu mai fusese la Londra până acum. Singura persoană pe care o cunoşteau aici era Buonaventura Caroli, iar acesta era plecat din oraş. Nu ştiau pe unde să meargă, purtau haine demodate, iar banii cu care veniseră – despre care consideraseră că aveau să le fie mai mult decât suficienţi – erau pe terminate.

Pe Edmund nu-l putea intimida nimic, iar Caris avea un aer absent – ca şi cum ar fi fost preocupată de ceva mai important, deşi aşa ceva părea aproape imposibil –, dar Godwyn era chinuit de nelinişte. Era un stareţ proaspăt ales care-l provoca pe unul dintre cei mai importanţi nobili din ţară. Iar în joc era chiar viitorul oraşului. Fără pod, Kingsbridge avea să moară. Stăreţia, care acum era inima pulsândă a unuia dintre cele mai mari oraşe din Anglia, avea să ajungă încet-încet un lăcaş singuratic aflat în centrul unui sătuc, iar ultimii călugări aveau să-şi ţină slujbele în goliciunea răsunătoare a unei catedrale măcinate de timp şi de vreme. Godwyn luptase atât să devină stareţ doar pentru a-şi vedea răsplata risipindu-se în vânt.

Confruntat cu o asemenea miză, Godwyn ar fi vrut să poată controla ceea ce se întâmpla, să se convingă că era mai viclean şi mai inteligent decât toţi ceilalţi, la fel ca în Kingsbridge. Dar aici lucrurile stăteau tocmai pe dos, iar nesiguranţa îl făcea să se simtă total dezorientat.

Singura sa consolare era Gregory Longfellow. Unul dintre prietenii lui Godwyn din anii petrecuţi la universitate, Gregory avea o minte vicleană, foarte potrivită practicării avocaturii. Cunoştea bine mediul curţii regale. Agresiv şi sigur pe el, Gregory fusese cel care-l ghidase pe Godwyn prin labirintul procedurilor legale. El prezentase petiţia stăreţiei în faţa Parlamentului, aşa cum mai prezentase multe înainte. Bineînţeles, plângerea lor nu fusese supusă dezbaterii în Parlament, ci fusese dată mai departe consiliului regal, care era supervizat de un cancelar. Echipa de avocaţi ai cancelarului – toţi prieteni sau măcar cunoştinţe de-ale lui Gregory – ar fi putut aduce chestiunea în atenţia tribunalului regal, instanţa unde se judecau disputele în care monarhul avea un interes; dar, aşa cum Gregory prevăzuse, printre altele, deciseseră că problema

era prea măruntă pentru a fi deranjat regele, aşa că trimiseseră cazul în tribunalul pentru petiţii comune.

Toate acestea duraseră şase săptămâni încheiate. Era deja sfârşitul lui noiembrie, iar vremea se răcea. Sezonul de construcţie era foarte aproape de final.

Astăzi urmau să se prezinte în faţa lui sir Wilbert Wheatfield, un judecător cu experienţă, despre care se spunea că era printre cei bine văzuţi de rege. Sir Wilbert era cel mai mic dintre fiii unui baron din nordul ţării. Fratele său mai mare moştenise titlul şi moşia tatălui lor, iar Wilbert devenise preot, studiase Dreptul şi venise la Londra, unde intrase în graţiile curţii regale. Gregory îi avertizase că, în procesul dintre un conte şi un călugăr, era predispus să încline balanţa în favoarea celui dintâi, dar, cu toate acestea, era sigur că avea să pună interesele regelui mai presus de orice preferinţe personale.

Judecătorul stătea la un pupitru ridicat pe o platformă, lângă peretele estic al palatului, între două ferestre care dădeau spre Green Yard şi râul Tamisa. În faţa lui se aflau doi funcţionari, care şedeau la o masă lungă. Nu existau scaune şi pentru părţile implicate în proces.

– Domnule, contele de Shiring a trimis oameni înarmaţi pentru a bloca accesul din şi spre cariera deţinută de stăreţia Kingsbridge, începu Gregory imediat ce sir Wilbert îşi îndreptă privirea către el. Glasul îi tremura, plin de o indignare prefăcută. Cariera, care este înconjurată de pământurile contelui, a fost dăruită stăreţiei de regele Henric I acum circa 200 de ani. O copie a cartei de donaţie a fost depusă la funcţionarii dumneavoastră.

Sir Wilbert avea un chip rozaliu şi părul cărunt. Impresia de bărbat chipeş fu însă stricată în momentul în care începu să vorbească, pentru că-şi arătă dinţii cariaţi.

– Am documentul chiar în faţa mea, confirmă el.

Contele Roland luă cuvântul fără a mai aştepta să fie poftit.

– Călugărilor li s-a dat cariera ca să-şi construiască în Kingsbridge o catedrală, rosti el pe un ton tărăgănat şi aparent plictisit.

Gregory spuse repede:

– Dar în cartă nu este menţionată vreo restricţie de folosire a pietrei extrase de acolo.

– Acum vor să construiască un pod, urmă Roland.

– Pentru a-l înlocui pe cel care s-a prăbuşit de Rusalii – un pod

care a fost construit acum multe sute de ani, cu bârne dăruite de rege! interveni Gregory, ca şi cum ar fi fost scandalizat de fiecare cuvânt al contelui.

– Nu au nevoie de permisiune pentru a reface un pod preexistent, declară sir Wilbert cu fermitate. Iar în cartă se menţionează că regele doreşte să încurajeze construirea unei catedrale, dar nu că ar trebui să cedeze drepturile asupra carierei după terminarea lăcaşului, nici că li s-ar interzice să folosească piatra pentru orice alt scop.

Godwyn mai prinse inimă. Judecătorul părea a fi înţeles imediat dreptatea pledoariei stăreţiei.

Gregory făcu un gest cuprinzător, folosindu-şi ambele mâini, cu palmele în sus, ca şi cum judecătorul ar fi spus ceva cum nu se poate mai evident.

– Şi, într-adevăr, domnule, asta au înţeles stareţii de Kingsbridge şi conţii de Shiring timp de trei secole.

Nu era chiar adevărat. Această cartă stârnise dispute pe vremea stareţului Philip. Dar sir Wilbert nu ştia asta, aşa cum n-o ştia nici contele Roland.

Roland avea o atitudine arogantă, ca şi cum ar fi fost sub demnitatea lui să se certe cu avocaţii, dar era o tactică derutantă: de fapt, ţinea foarte bine frâiele discuţiei.

– Carta nu menţionează că stăreţia poate rămâne netaxată.

Gregory se încruntă.

– Şi atunci de ce contele nu a impus nicio taxă până acum?

Roland avea răspunsul pregătit.

– Conţii din trecut n-au cerut taxă, considerând că aceasta era contribuţia lor la construcţia catedralei. A fost vorba pur şi simplu despre un act de pietate. Dar nu există nicio pietate care să mă oblige pe mine să subvenţionez construirea unui pod. Şi totuşi, călugării refuză să plătească.

Brusc, balanţa discuţiei se înclinase în cealaltă parte. „Ah, ce repede se schimbă, îşi spuse Godwyn. Nu seamănă deloc cu dezbaterile fraţilor la canon, care pot dura şi ore întregi.”

Gregory ripostă:

– Iar oamenii contelui împiedică orice mutare a pietrelor din carieră, pe lângă faptul că au ucis un biet căruţaş.

– Atunci ar fi bine ca acest conflict să fie rezolvat cât mai repede cu putinţă, replică judecătorul. Ce are de spus stăreţia la argumentul că domnul conte are dreptul să taxeze mărfurile care-i tranzitează feuda, care se folosesc de drumurile şi de

vadurile sale, indiferent de faptul că şi-a exercitat sau nu acest drept înainte?

– Acela că, din moment ce blocurile de piatră nu-i tranzitează pământurile, ci sunt extrase de acolo, a percepe taxa e ca şi cum le-ar cere călugărilor bani pentru ele, ceea ce contravine cartei semnate de Henric I…

Godwyn observă cu tristeţe că judecătorul nu părea impresionat de această perspectivă asupra situaţiei. Totuşi, Gregory nu terminase:

– … Şi că regii care au dăruit oraşului Kingsbridge un pod şi o carieră au făcut-o pentru un motiv foarte bun: voiau ca stăreţia şi oraşul să prospere. Iar starostele din Kingsbridge este aici, de faţă, să depună mărturie că oraşul nu poate prospera fără pod.

Edmund făcu un pas înainte. Cu părul său neîngrijit şi hainele provinciale, părea un necioplit de la ţară în comparaţie cu nobilii cu straie luxoase din jur; dar, spre deosebire de Godwyn, Edmund nu se arăta deloc intimidat.

– Sunt negustor de lână, domnule, începu el. Fără pod, nu mai avem cum să facem negoţ. Şi, fără negoţ, Kingsbridge n-are cum să plătească niciun fel de taxe către rege.

Sir Wilbert se aplecă înainte:

– Cât a dat oraşul la ultima adunare a zeciuielii?

Judecătorul se referea la o taxă impusă periodic de Parlament, în valoare de o zecime sau o cincisprezecime din bunurile fiecărui cetăţean.

Bineînţeles, nimeni nu plătea chiar o zecime – toţi îşi subevaluau averile aşa că suma de plată pentru fiecare oraş şi ţinut era fixă, iar povara financiară era distribuită mai mult sau mai puţin echitabil. Oamenii săraci şi ţăranii cu parcele foarte mici nu plăteau nimic.

Edmund se aşteptase la această întrebare, aşa că răspunse prompt:

– 1011 lire, domnule.

– Şi care este efectul pierderii podului?

– La momentul acesta, după calculele mele, zeciuiala ar ajunge la mai puţin de 300 de lire. Dar cetăţenii noştri continuă să facă afaceri în speranţa că podul va fi reconstruit. Dacă speranţa le va fi spulberată de hotărârea acestui tribunal, Târgul de Lână anual şi cel săptămânal aproape că vor dispărea, iar valoarea zeciuielii ar scădea la sub 50 de lire.

– Aproape nimic, dacă ne gândim la nevoile suveranului,

spuse judecătorul.

Nu le împărtăşea tot ce ştia, şi anume că regele avea mare nevoie de bani, pentru că, în urmă cu doar câteva săptămâni, declarase război Franţei.

Roland era iritat de această întorsătură a discuţiei.

– Audienţa asta e dedicată finanţelor regale?

Sir Wilbert nu era un om uşor de intimidat, nici măcar de un conte.

– Acesta este tribunalul regal, zise el pe un ton blând. La ce anume vă aşteptaţi?

– La dreptate, răspunse Roland.

– Şi veţi avea parte de ea. Vorbele judecătorului aveau o continuare, chiar dacă acesta nu o rosti: „Fie că vă place sau nu.” Edmund Lânarul, unde se află cel mai apropiat târg?

– La Shiring.

– Aha. Deci tranzacţiile care nu se vor mai face la voi se vor încheia în oraşul contelui.

– Nu, domnule. Unele se vor muta, dar multe vor dispărea. Majoritatea negustorilor din Kingsbridge nu vor putea să facă afaceri la Shiring.

Judecătorul se întoarse către Roland.

– Ce sumă se adună la zeciuială de la Shiring?

Roland se consultă scurt cu secretarul său, părintele Jerome, după care spuse:

– 620 de lire.

– Şi, dacă o să beneficiaţi şi de tranzacţiile de la celălalt, aţi putea să plătiţi 1620 de lire?

– Bineînţeles că nu, răspunse furios contele.

Judecătorul continuă pe acelaşi ton calm:

– Deci faptul că dumneata te opui construcţiei podului l-ar costa scump pe rege, dacă ai reuşi.

– Am drepturile mele, replică posac Roland.

– Iar monarhul le are pe ale sale. Există vreo modalitate în care ai putea compensa tezaurul regal pentru pierderea a 1000 de lire anual?

– Luptând alături de rege în Franţa – lucru pe care negustorii de lână şi călugării nu-l fac niciodată!

– Într-adevăr, încuviinţă sir Wilbert. Dar cavalerii dumitale vor trebui plătiţi.

– Dar e de-a dreptul scandalos! izbucni Roland.

Era conştient că se afla pe punctul de a pierde. Godwyn

încercă să nu-şi ia un aer triumfător.

Judecătorului nu-i plăcea deloc ca cineva să-i numească procesele scandaloase. Îşi aţinti privirea severă asupra lui Roland.

– Când ţi-ai trimis oştenii să blocheze accesul din şi către carieră, sunt convins că nu ai avut nici cea mai mică intenţie să prejudiciezi interesele regelui.

Se opri, aşteptând.

Roland simţi că se apropia de o capcană, dar nu putea da decât un singur răspuns:

– Nu, bineînţeles că nu.

– Acum, că s-a clarificat acest lucru, anume că ridicarea unui pod nou serveşte scopurilor regelui, ca şi cele ale stăreţiei Kingsbridge şi ale oraşului, presupun că te vei declara de acord ca exploatarea de piatră să fie redeschisă.

Godwyn îşi dădu seama cât de inteligent proceda sir Wilbert. Îl obliga pe Roland să consimtă la decizia sa, astfel încât să-i fie greu ca mai târziu să facă recurs personal la rege.

După o pauză lungă, Roland rosti:

– Da.

– Şi ca piatra să fie transportată pe teritoriul dumitale fără a fi taxată.

Roland ştia că pierduse. Glasul său tremura de furie când spuse din nou:

– Da.

– Asta e şi decizia curţii noastre, proclamă judecătorul. Cazul următor.

Era o victorie măreaţă, dar, cel mai probabil, venise prea târziu.

Noiembrie trecuse deja, lăsând locul lunii decembrie. În mod normal, lucrările de construcţie se încheiau cam prin timpul acesta. Din cauza vremii ploioase, se părea că îngheţul avea să survină destul de târziu în anul acela, dar, chiar şi aşa, nu le mai rămâneau decât cel mult două săptămâni. Merthin avea sute de blocuri de piatră fasonată stivuite la carieră, gata să fie zidite. Cu toate acestea, avea să dureze luni întregi să fie transportate cu căruţa la Kingsbridge. Deşi contele Roland pierduse procesul, reuşise aproape sigur să întârzie construirea noului pod cu un an.

Caris se întoarse la Kingsbridge într-o dispoziţie sumbră, împreună cu Edmund şi cu Godwyn. Când îşi opriră caii lângă

râu, la periferia oraşului, Caris văzu că Merthin construise deja barajele circulare. În fiecare dintre cele două canale care curgeau pe lângă Insula Leproşilor, capetele unor scânduri de lemn se iţeau din apă, la o înălţime de aproape un metru. Îşi aminti cum Merthin le explicase tuturor, în sala ghildei, că avea de gând să înfigă ţăruşi în albie, astfel încât să formeze două cercuri concentrice, după care să umple spaţiul dintre ele cu mortar pe bază de lut, pentru a face barajul impenetrabil. Apoi apa din interior avea să fie scoasă pentru ca meşterii constructori să poată clădi pilonii pe fundul râului.

Unul dintre lucrătorii lui Merthin, Harold Constructorul, se afla pe bac când traversară râul, iar Caris îl întrebă dacă barajele circulare fuseseră deja golite de apă.

– Nu încă, spuse el. Meşterul vrea să le lăsăm aşa până ce-om fi în stare să începem să construim.

Caris observă cu plăcere că lui Merthin i se spunea acum „meşter”, în ciuda faptului că era atât de tânăr.

– Dar de ce? se interesă ea. Credeam că vrem să câştigăm cât mai mult timp cu putinţă.

– Zice că forţa curentului pune mai multă presiune asupra barajului când acesta nu are apă înăuntru.

Caris se miră cum de ştia Merthin asemenea lucruri. Acesta învăţase noţiunile de bază de la primul său meşter, Joachim, tatăl lui Elfric. Întotdeauna stătea mult de vorbă cu străinii care veneau în oraş, în special cu cei care văzuseră clădirile înalte din Florenţa şi Roma. Şi citise tot ce se scrisese despre construcţia catedralei din *Cartea lui Timothy.* Dar părea să posede şi o intuiţie remarcabilă în privinţa acestor lucruri. Ea nu şi-ar fi dat seama nici într-o mie de ani că un baraj gol e mai slab decât un baraj plin cu apă.

Deşi intrară în oraş mai degrabă abătuţi, voiră totuşi să-i comunice imediat vestea cea bună lui Merthin şi să afle dacă şi ce se putea face până la sfârşitul sezonului de construcţie. Oprindu-se doar pentru a-şi încredinţa caii băieţilor de la grajduri, porniră în căutarea lui. Îl găsiră în mansarda constructorilor, aflată în turnul nord-vestic al catedralei. Merthin lucra la lumina oferită de câteva lămpi cu ulei, schiţând proiectul unuia dintre parapete pe planşa de trasat.

Auzindu-i, îşi ridică privirea de la desenul său, le văzu chipurile şi zâmbi larg.

– Am câştigat? întrebă el.

– Am câştigat, îi confirmă Edmund.

– Mulţumită lui Gregory Longfellow, adăugă Godwyn. A costat el o grămadă de bani, dar a meritat.

Merthin îi îmbrăţişă pe cei doi bărbaţi – uitând, cel puţin pentru moment, conflictul cu Godwyn. O sărută pe Caris cu tandreţe.

– Mi-a fost dor de tine, murmură el. Au trecut opt săptămâni! Parcă n-aveai să te mai întorci niciodată.

Caris nu spuse nimic. Avea să-i comunice ceva important, dar nu voia să o facă decât între patru ochi.

Tatăl ei nu-i observă reticenţa.

– Ei bine, Merthin, poţi să te-apuci de lucru imediat.

– Perfect.

Godwyn spuse:

– Poţi să începi să aduci pietre de la carieră chiar de mâine, dar presupun că e prea târziu să mai construim ceva până la primul îngheţ.

– M-am tot gândit la asta, rosti Merthin. Aruncă o privire pe fereastră. Era pe la jumătatea după-amiezii, iar afară deja se întuneca. S-ar putea să existe o cale.

Edmund fu cuprins imediat de entuziasm.

– Ia zi, flăcău! Ce idee ţi-a venit?

Merthin se întoarse către stareţ.

– Ai fi dispus să oferi indulgenţe voluntarilor care aduc piatră de la carieră?

Indulgenţele erau acte speciale, care garantau iertarea de păcate. Asemenea unei sume de bani, indulgenţele puteau funcţiona ca plată pentru datoriile trecute sau puteau reprezenta un fel de credit pentru greşelile ulterioare.

– Aş putea, răspunse Godwyn. La ce anume te gândeşti?

Merthin i se adresă lui Edmund:

– Câţi oameni din Kingsbridge au căruţe?

– Stai să mă gândesc, spuse Edmund, încruntându-se. Fiecare negustor cât de cât înstărit are una… aşa că trebuie să fie vreo 200, pe puţin.

– Ce-ar fi dacă ne-am duce pe la fiecare şi le-am cere să meargă la carieră şi să aducă piatră?

Edmund se uită mirat la Merthin, după care un zâmbet larg i se lăţi treptat pe faţă.

– Da, rosti el răspicat, asta-i o idee pe cinste!

– O să le spunem tuturor că toţi ceilalţi au promis deja că vor

veni, continuă Merthin. O să fie ca un fel de sărbătoare. Pot să-şi ia familiile cu ei, să-şi facă provizii de mâncare şi bere… Dacă aduce fiecare câte o încărcătură de pietre sau de pietriş, în două zile am avea de-ajuns ca să construim pilonii podului.

Caris îşi dădu seama că era o idee minunată. Era tipic pentru el să se gândească la ceva ce nu i-ar fi trecut nimănui altcuiva prin minte. Dar oare aveau să reuşească?

– Şi ce facem cu vremea? întrebă Godwyn.

– Ploile de anul acesta au fost o pacoste pentru ţărani, dar au ţinut departe frigul. Cred că mai avem o săptămână-două.

Edmund era entuziasmat, şontâcăind încolo şi-ncoace prin mansardă cu paşii lui sincopaţi.

– Dar dacă ai putea construi pilonii în următoarele câteva zile…

– Până la sfârşitul anului viitor am putea termina cea mai mare parte a lucrărilor.

– Am putea folosi podul în anul următor?

– Nu… dar stai un pic! Am putea pune o pasarelă de lemn peste piloni, ca o soluţie temporară pentru Târgul de Lână.

– Astfel încât am avea un pod utilizabil peste doi ani şi n-am rata decât un singur Târg de Lână!

– Ar trebui să terminăm drumul de piatră de deasupra după Târgul de Lână şi apoi s-ar întări numai bine ca să fie folosit normal în al treilea an.

– La naiba, trebuie s-o facem! exclamă încântat Edmund.

Pe un ton precaut, Godwyn interveni:

– Trebuie mai întâi să goleşti barajele circulare.

Merthin aprobă cu o mişcare din cap.

– Va fi o muncă grea. În planul meu iniţial, îi alocasem două săptămâni. Dar am o idee şi pentru asta. Oricum, haideţi să ne ocupăm mai întâi de organizarea transportului cu căruţele.

Porniră cu toţii către uşă, plini de entuziasm. Când Godwyn şi Edmund începură să coboare scara în spirală, Caris îl prinse pe Merthin de mânecă şi-l reţinu. El crezu că voia să-l sărute, dar ea îl trase deoparte.

– Trebuie să-ţi spun ceva, începu ea.

– Încă ceva?

– Sunt însărcinată.

Îi urmări cu atenţie chipul. La început, Merthin fu luat prin surprindere, după care sprâncenele sale maronii-roşcate se ridicară uşor. Apoi clipi, îşi înclină un pic capul şi ridică din umeri,

ca şi cum ar fi zis: „Nimic surprinzător în asta.” Zâmbi, la început oarecum trist, dar apoi cu o fericire neîntunecată de nimic. Într-un final, ajunse să radieze de bucurie.

– E minunat! exclamă el.

O clipă, Caris îl detestă pentru prostia de care dădea dovadă.

– Ba nu, nu e!

– De ce nu?

– Pentru că nu vreau să-mi petrec viaţa ca sclava nimănui, chiar dacă acel cineva e chiar copilul meu.

– Sclavă? Toate mamele sunt sclave?

– Da! Cum e posibil să nu ştii că aşa văd eu lucrurile?

Pe chipul lui apăru o expresie nedumerită şi rănită, iar o parte a ei îşi dorea să se oprească, însă ţinuse prea mult în suflet furia aceasta.

– Ştiam… cred, murmură el. Dar după aceea te-ai culcat cu mine, aşa că am crezut… Şovăi câteva secunde. Trebuie să fi ştiut că era posibil să se întâmple… că avea să se întâmple, mai devreme sau mai târziu.

– Bineînţeles că am ştiut, dar m-am purtat de parcă n-aş fi fost conştientă de asta.

– A, da, înţeleg.

– Ia nu mai fi atât de înţelegător. Eşti aşa molâu!

În momentul acela, chipul lui se împietri. După o tăcere prelungă, rosti:

– Bine, atunci n-o să mai fiu înţelegător. Spune-mi numai faptele. Ce plan ai?

– N-am niciun plan, prostule. Ştiu numai că nu vreau să fac un copil.

– Deci tu nu ai un plan, iar eu sunt un prost şi un molâu. Vrei ceva de la mine?

– Nu!

– Atunci ce cauţi aici?

– Mai las-o încolo de logică!

Merthin oftă.

– O să mă opresc din a-ncerca să fiu cum vrei tu să fiu, pentru că n-are niciun sens ce spui. Porni pe lângă pereţi, stingând lămpile. Eu mă bucur că o să avem un copilaş, aş vrea să ne căsătorim şi să avem grijă împreună de el – asta presupunând că toanele tale de acum nu sunt decât ceva temporar. Îşi puse instrumentele de desenat într-o traistă de piele pe care şi-o aşeză pe umăr. Dar, deocamdată, eşti prea arţăgoasă şi aş

prefera s-o lăsăm baltă. În plus, am de lucru. Se duse la uşă, unde se opri: Pe de altă parte, am putea să ne sărutăm şi să ne împăcăm chiar acum.

– Pleacă! strigă ea.

Merthin îşi lăsă capul în jos pentru a încăpea pe uşa scundă şi începu să coboare treptele în spirală.

Caris izbucni în plâns.

Merthin n-avea nici cea mai vagă idee dacă oamenii din Kingsbridge aveau să se arate dispuşi să pună umărul la construcţia podului.

Toţi aveau propriile treburi, propriile griji: aveau să înţeleagă că acest efort comun era mai important? Nu era deloc sigur. Din lectura *Cărţii lui Timothy* ştia că, în momente de criză, stareţul Philip avusese câştig de cauză apelând la oamenii de rând, cerându-le să lucreze împreună. Dar Merthin nu era Philip. N-avea niciun drept să le dea ordine oamenilor, să-i conducă. Nu era decât un dulgher.

Făcură o listă a celor care aveau căruţe şi îi împărţiră pe străzi. Edmund adună trei negustori înstăriţi, iar Godwyn luă cu el zece călugări bătrâni şi porniră doi câte doi pe la casele celor vizaţi. Merthin făcea echipă cu fratele Thomas.

Prima uşă la care bătură fu cea a lui Lib a Rotarului. Aceasta preluase conducerea afacerii lui Ben, cu căruţaşi plătiţi.

– Puteţi să vă bazaţi pe cele două căruţe ale mele, spuse ea. Şi pe căruţaşii mei să le conducă. Orice, numai să-i facem în ciudă blestematului ăluia de conte.

Dar a doua solicitare se soldă cu un refuz.

– Nu mă simt bine, se scuză Peter Vopsitorul, care avea o căruţă pe care o folosea pentru a livra baloturile de stofă de lână vopsită în galben, verde şi roz. Nu pot să plec la drum.

Lui Merthin i se părea că arăta cât se poate de sănătos – probabil că îi era teamă de o confruntare cu oamenii contelui. Merthin era sigur că, de data aceasta, n-avea să se işte niciun conflict, dar înţelegea de ce unii erau totuşi speriaţi. Şi dacă tuturor celorlalţi le era frică?

A treia vizită fu la Harold Constructorul, un meşter tânăr care spera să lucreze câţiva ani buni la construcţia podului. Acesta se declară imediat de acord.

– Jake Chepstow o să vină şi el, spuse Harold. Am eu grijă de asta.

Harold şi Jake erau prieteni la cataramă.

După aceea, aproape toţi acceptară.

Nu era nevoie să li se explice cât de important era podul – toţi cei care aveau o căruţă erau, bineînţeles, negustori. În plus, era şi tentaţia suplimentară a iertării de păcate. Dar cel mai important factor părea să fie promisiunea unei sărbători neaşteptate. Mulţi întrebau:

– Vine şi cutărică?

Când auzeau că prietenii şi vecinii lor se oferiseră voluntari, o făceau şi ei, pentru că nu voiau să rămână pe dinafară.

Când terminară de vizitat familiile însemnate pe listă, Merthin se despărţi de Thomas şi coborî până la locul de andocare a feribotului. Căruţele trebuiau trecute pe celălalt mal în timpul nopţii, pentru a fi gata de plecare la răsărit. Bacul nu transporta decât o singură căruţă odată – traversarea a 200 avea să ia câteva ore bune. Era evident că tocmai de aceea aveau nevoie de un pod.

Un bou învârtea roata cea mare a mecanismului bacului, iar căruţele deja începuseră să treacă pe partea cealaltă. Pe malul opus, proprietarii îşi conduceau animalele către locuri de păscut, după care se întorceau în oraş şi se duceau la culcare. Edmund îi pusese pe John Conetabilul şi pe vreo şase dintre adjuncţii acestuia să-şi petreacă noaptea în Newtown, păzind căruţele şi animalele.

Bacul încă mai funcţiona când Merthin se duse la culcare, cu vreo oră după miezul nopţii. Se întinse pe pat şi rămase un timp treaz, gândindu-se la Caris. Firea ei ciudată şi imprevizibilă era unul dintre motivele pentru care o iubea atât, dar uneori era de-a dreptul imposibilă. Era cea mai inteligentă persoană din Kingsbridge şi totuşi exasperant de iraţională.

Cel mai mult îl deranja însă faptul că îl numise slab. Nu era sigur c-avea s-o poată ierta vreodată pentru această insultă. În urmă cu zece ani, contele Roland îl umilise, spunând că nu putea să devină scutier şi că nu era bun decât de ucenic la vreun dulgher. Dar nu era nicidecum slab. Se împotrivise despotismului lui Elfric, îl înfruntase pe stareţul Godwyn în ceea ce privea proiectul podului şi era pe punctul de a salva întregul oraş. „Oi fi eu mic, îşi spuse el, dar Dumnezeu ştie că sunt puternic.”

Şi totuşi, nu-şi dădea seama cum trebuia să procedeze în privinţa lui Caris şi adormi făcându-şi tot felul de griji.

Edmund îl trezi când se crăpă de ziuă. Aproape toate căruţele

din Kingsbridge se aflau deja pe celălalt mal, într-o linie tremurată care se întindea prin mahalaua Newtown şi pătrundea vreo 800 de metri în pădure. Fu nevoie de alte câteva ore pentru ca şi oamenii să traverseze cu bacul. Efortul cerut de organizarea unei deplasări care era, efectiv, un soi de pelerinaj, îi distrăgea atenţia lui Merthin de la problema reprezentată de Caris şi de sarcina ei. Curând, pe păşunea de pe celălalt ţărm al râului se iscă o debandadă veselă: zeci de oameni îşi căutau caii şi boii, îi duceau la căruţe şi îi înhămau. Dick Berarul aduse un butoi de bere şi îl împărţi participanţilor – „pentru a încuraja excursia”, spuse el dar rezultatele fură ambivalente: unii fură atât de „încurajaţi”, încât se văzură nevoiţi să se întindă pe iarbă.

Pe malul dinspre oraş al râului se adunaseră o mulţime de spectatori. Când, în cele din urmă, şirul de căruţe se puse în mişcare, din rândurile acestora se ridicară urale zgomotoase.

Dar pietrele nu reprezentau decât o parte din problemă.

Merthin îşi concentra acum atenţia asupra următorului obstacol. Dacă era să înceapă să zidească imediat ce se întorceau de la carieră, trebuia să golească barajele circulare în două zile în loc de două săptămâni. În timp ce uralele se stingeau, se adresă mulţimii cu glas răsunător. Acesta era cel mai potrivit moment pentru a le capta interesul, când entuziasmul părea să se mai risipească şi începeau să se întrebe ce era de făcut în continuare.

– Am nevoie de cei mai puternici bărbaţi din oraş! strigă el.

Ceilalţi abandonară orice discuţie, intrigaţi.

– Există oare bărbaţi puternici în Kingsbridge? Aceste cuvinte erau, în parte, o manevră de ademenire: era o muncă grea, într-adevăr, dar solicitând doar ajutorul bărbaţilor puternici lansa o provocare care avea să li se pară absolut irezistibilă. Înainte ca toate aceste căruţe să se întoarcă de la carieră, va trebui să golim apa din barajele circulare. Va fi cea mai grea muncă pe care aţi făcut-o vreodată – aşa că n-am nevoie de molâi, vă rog. În timp ce rostea aceste cuvinte, se uită la Caris, aflată şi ea în mulţime, şi-i întâlni privirea. O văzu tresărind: Caris îşi amintea că folosise acelaşi cuvânt şi ştia că-l insultase. Orice femeie care se crede egală cu bărbaţii e bine-venită să ni se alăture, continuă el. Faceţi-vă repede rost de câte o găleată şi ne întâlnim pe malul din dreptul Insulei Leproşilor. Nu uitaţi – numai cei mai puternici!

Nu era sigur dacă reuşise să-i atragă de partea sa. Tocmai

când termina, zări silueta înaltă a lui Mark Ţesătorul şi îşi croi drum prin mulţime până la el.

– Mark, o să-i încurajezi tu să vină? întrebă el neliniştit.

Mark era un uriaş blând, foarte simpatizat în oraş. Chiar dacă era sărac, se bucura de influenţă, mai ales printre tineri.

– O să am eu grijă să vină toţi flăcăii, spuse el.

– Mulţumesc.

După aceea, Merthin se duse la Ian Barcagiul.

– O să am nevoie de tine toată ziua sau aşa sper. Să-i duci pe oameni până la barajele circulare şi-napoi. Poţi lucra pentru bani sau pentru o indulgenţă – e alegerea ta.

Ian nutrea o afecţiune neobişnuit de mare pentru sora soţiei sale, aşa că probabil avea să prefere indulgenţa, fie pentru un păcat din trecut, fie pentru unul pe care intenţiona să-l comită în curând.

Merthin îşi croi drum pe străzi până la mal, unde se pregătea să construiască podul. Puteau fi golite barajele circulare în doar două zile? Nu ştia.

Se întrebă cam câţi litri de apă se aflau în fiecare. Mii? Sute de mii? Trebuia să existe o metodă de calcul. Filosofii greci din vechime găsiseră mai mult ca sigur o formulă, dar, dacă o făcuseră, aceasta nu fusese predată la şcoala stăreţiei. Pentru a o afla, probabil că ar fi trebuit să studieze la Oxford, unde se aflau matematicieni faimoşi în toată lumea, după spusele lui Godwyn.

Rămase aşteptând chiar pe ţărm, întrebându-se dacă avea să vină cineva.

Prima care sosi fu Megg Robbins, fiica vânjoasă a unui negustor de porumb, cu muşchii măriţi de ani întregi de ridicat saci cu grâne.

– Pot să-i întrec pe cei mai mulţi dintre bărbaţii din oraşul ăsta, spuse ea, iar Merthin nu-i puse deloc vorbele la îndoială.

Apoi sosi un grup de tineri, urmat de trei călugări novici.

Imediat ce Merthin adună zece persoane înarmate cu găleţi, îl puse pe Ian să-i ducă spre cel mai apropiat din cele două baraje.

În interiorul barajului construise un fel de prag aflat chiar deasupra nivelului apei, suficient de solid pentru a susţine greutatea mai multor persoane. Mai multe scări coborau de la acest prag până pe fundul râului. În mijlocul barajului se afla o plută mare. Între această plută şi prag era o distanţă de aproximativ 60 de centimetri. Pluta era menţinută în poziţie

centrală de câţiva ţăruşi ieşiţi în afară şi care ajungeau până aproape de peretele barajului, în aşa fel încât pluta nu se putea mişca mai mult de câţiva centimetri în orice direcţie.

– Lucraţi în perechi, le spuse el voluntarilor. Unul pe plută, unul pe prag. Cel de pe plută umple găleata şi i-o dă celui de pe prag, care varsă apa peste margine, în râu. Când o dă înapoi pe cea goală, primeşte una plină.

Megg Robbins interveni:

– Ce se întâmplă când nivelul apei scade şi nu mai putem să ajungem unul la altul?

– Bine gândit, Megg, cred că ai face bine să devii reprezentantul meu aici. Când nu mai ajungeţi unul la altul, lucraţi în echipe de trei, cu unul din echipă pe scară.

Megg înţelese imediat.

– Iar apoi în echipe de câte patru, cu doi pe scară…

– Da. Deşi, până om ajunge la asta, va trebui să-i lăsăm pe oameni să se odihnească şi să aducem alţii.

– Exact.

– Puteţi să începeţi. O să aduc alţi zece – mai e o groază de loc.

Megg îi întoarse spatele şi le strigă celorlalţi:

– Haideţi, alegeţi-vă cum vă împărţiţi!

Muncitorii începură să-şi scufunde găleţile în apă. Merthin o auzi pe Megg spunând:

– Haideţi să lucrăm într-un ritm constant. Băgaţi, ridicaţi, aruncaţi! Un, doi, trei, patru. Ce-aţi zice de-un cântec ca să ne intrăm în mână? Îşi ridică tonul, intonând pe un glas plăcut, de contralto:

„A fost-odat’ un cavaler frumos…”

Toţi ştiau cântecul, aşa că următorul vers fu cântat la unison:

– „Cu inimă curată şi spadă ascuţită, da!”

Merthin îi privea. În câteva minute, toţi se udară până la piele. Nu sesiza nicio diferenţă în nivelul apei. Avea să fie o muncă grea şi îndelungată.

Trecu peste marginea barajului şi coborî în barca lui Ian.

Când ajunse la ţărm, găsi alţi 30 de voluntari care-l aşteptau, cu găleţile în mâini.

Demară lucrările şi la cel de-al doilea baraj, cu Mark Ţesătorul ca responsabil, după care dublă numărul de voluntari în ambele locuri, apoi începu să înlocuiască echipele obosite cu oameni proaspăt veniţi. Ian Barcagiul osteni şi el, aşa că-şi lăsă fiul în loc.

Nivelul apei din interiorul barajelor scădea centimetru cu centimetru, cu o încetineală extenuantă. Pe măsură ce nivelul scădea, lucrările se desfăşurau şi mai încet, pentru că găleţile trebuiau ridicate din ce în ce mai mult pentru a fi vărsate peste margine.

Megg fu prima care descoperi că era imposibil să ţii o găleată plină într-o mână şi una goală în cealaltă fără să te dezechilibrezi pe scară. Drept urmare, puse la punct un sistem de rulare a găleţilor într-un singur sens, care presupunea ca cele pline să urce pe o scară şi cele goale să coboare pe alta. Mark institui acelaşi sistem în interiorul barajului unde lucra.

Voluntarii munceau o oră, după care se odihneau tot atât timp, dar Merthin nu se oprea deloc. El organiza echipele, supraveghea transportul de voluntari înspre şi de la baraje, înlocuia găleţile care se stricau. Cei mai mulţi dintre bărbaţi beau bere în timpul intervalelor de odihnă, aşa că după-amiaza apărură diverse incidente, fie pentru că scăpau găleţile din mâini, fie pentru că ajungeau să cadă de pe scări. Stareţa Cecilia veni să aibă grijă de răniţi, fiind ajutată de Mattie Înţeleapta şi de Caris.

Prea repede lumina începu să se împuţineze, aşa că fură nevoiţi să se oprească. Dar nivelul apei din ambele baraje ajungea acum puţin sub jumătatea pereţilor. Merthin le ceru tuturor să se întoarcă a doua zi dimineaţa, după care se duse acasă. După ce sorbi câteva linguri din supa făcută de mama sa, adormi chiar la masă, trezindu-se doar cât să-şi ia o pătură şi să se întindă în paiele de pe jos. Era încă întuneric când se deşteptă, şi primul său gând fu dacă vreunul dintre voluntarii din ziua precedentă avea să revină să-l ajute.

Cum se crăpă de ziuă, porni repede către râu, cu inima plină de nelinişte. Atât Mark Ţesătorul, cât şi Megg Robbins erau deja acolo. Mark muşca dintr-o bucată mare de pâine, iar Megg îşi lega şireturile de la o pereche de cizme în speranţa că avea să reuşească să nu se ude la picioare. Nimeni altcineva nu se mai arătă timp de jumătate de oră, şi Merthin începu să se întrebe ce-avea să se facă fără voluntari. Apoi sosiră câţiva tineri, fiecare cu mâncarea la pachet, urmaţi de novicii de la stăreţie şi, în scurt timp, se strânse un grup compact.

Ian Barcagiul îşi făcu şi el apariţia, iar Merthin îl puse să îi transporte pe Megg şi echipa ei; curând, lucrul reîncepu.

Era mai greu astăzi. Pe toţi îi dureau muşchii ca urmare a

eforturilor din ziua precedentă. Fiecare găleată trebuia ridicată mai mult de trei metri.

Dar sfârşitul era destul de aproape. Nivelul apei continua să scadă, iar voluntarii deja puteau să vadă fundul apei.

Pe la jumătatea după-amiezii începură să sosească primele căruţe cu piatră. Merthin îi ajută pe proprietari să descarce blocurile pe păşune şi să-şi transporte căruţele cu bacul înapoi în oraş. Puţin mai târziu, în barajul în care trudea Megg, pluta centrală se lovi de fundul râului.

Dar mai erau o mulţime de lucruri de făcut. După ce terminară de scos apa, muncitorii trebuiră să dezmembreze pluta şi să scoată scândurile din interiorul barajului, una câte una. În urma acestei operaţiuni, descoperiră o mulţime de peşti în mâlul de pe fund, care trebuiră prinşi cu plasa şi împărţiţi voluntarilor. Dar, când totul se sfârşi, Merthin putea să stea, extenuat şi triumfător, pe pragul din partea superioară a barajului şi să privească abisul de aproape şapte metri din interior şi suprafaţa plată şi noroioasă a albiei.

A doua zi avea să verse câteva tone de pietriş în fiecare dintre găurile create, după care avea să toarne peste acest strat unul lichid de mortar care să îl transforme într-o fundaţie masivă şi de neclintit.

După care avea să înceapă construcţia podului.

Wulfric era teribil de deprimat.

Nu mânca mai nimic şi uita să se spele. Se trezea din obişnuinţă când se crăpa de ziuă şi se culca la loc când se întuneca, dar nu muncea şi nici nu mai făcea dragoste cu Gwenda nopţile. Când aceasta îl întrebă ce se întâmpla cu el, Wulfric îi spuse:

– Nu ştiu, zău.

Răspundea la orice întrebare cu astfel de vorbe goale de conţinut sau pur şi simplu mormăia ceva neinteligibil.

Oricum nu era mare lucru de făcut pe ogoare. Aceasta era perioada în care sătenii stăteau lângă vetre, cosând încălţări din piele, cioplind lopeţi din lemn, mâncând carne de porc sărată, mere coapte şi varză murată. Gwenda nu-şi făcea griji în privinţa hranei: Wulfric încă mai avea banii obţinuţi de pe urma vânzării recoltei. Dar era extrem de îngrijorată în privinţa lui.

Dintotdeauna Wulfric trăise pentru munca sa. Mulţi săteni se plângeau mereu şi nu se bucurau decât în zilele de sărbătoare,

când se puteau odihni, dar el nu era aşa. Pe el îl interesau profund ogoarele, culturile, animalele şi starea vremii. În zilele de duminică era mereu agitat până ce îşi găsea o ocupaţie care nu era interzisă de Biserică, iar în zilele de sărbătoare sfârşea prin a ocoli regulile privind abţinerea de la muncă.

Ştia că trebuia să facă ceva pentru a-l readuce la dispoziţia lui obişnuită. Dacă nu, era posibil să capete o boală fizică. Iar banii lui n-aveau să ajungă la nesfârşit. Mai devreme sau mai târziu, aveau să fie nevoiţi să muncească.

Cu toate acestea, nu-i dădu vestea până ce nu trecură două luni încheiate, iar ea fu sigură.

Apoi, într-o dimineaţă de decembrie, începu aşa:

– Am ceva să-ţi spun.

El scoase un sunet nedefinit. Stătea la masa din bucătărie, ocupat cu cioplirea unui băţ, şi nu-şi ridică privirea de la lucrul său.

Gwenda se întinse peste masă şi-i cuprinse încheieturile, oprindu-l din cioplit.

– Wulfric, vrei, te rog, să te uiţi la mine?

Acesta se supuse, cu o expresie posomorâtă, neplăcându-i că i se cerea ceva, dar prea apatic pentru a se împotrivi.

– E ceva important, adăugă ea.

El o fixa în tăcere.

– O să am un copilaş, anunţă ea.

Expresia lui nu se schimbă, dar lăsă cuţitul şi băţul să-i cadă din mâini. Timp de câteva clipe, ea privi adânc în ochii lui.

– Ai înţeles ce-am zis? îl întrebă.

– Un copilaş.

– Da. O să avem un copil.

– Când?

Gwenda zâmbi. Era prima întrebare pe care o punea de două luni încoace.

– Vara viitoare, chiar înainte de sezonul recoltei.

– Copilul are nevoie de îngrijire, rosti el. Ca şi tine.

– Da.

– Trebuie să muncesc.

Pe chipul lui reveni expresia deprimată.

Gwenda îşi ţinea respiraţia. Oare ce urma acum?

Wulfric oftă, după care-şi încleştă maxilarul.

– O să mă duc să vorbesc cu Perkin, spuse el. O să aibă nevoie de ajutor pentru aratul de iarnă.

– Şi la împrăştiat băligarul pe ogor, completă ea fericită. O să vin şi eu cu tine. S-a oferit să ne angajeze pe amândoi.

– Bine. Wulfric încă o privea fix. Un copil, repetă el ca şi cum ar fi vorbit despre o minune. Oare o fi băieţel sau fetiţă?

Gwenda se ridică şi ocoli masa, pentru a se aşeza pe bancă lângă el.

– Tu ce-ai vrea să fie?

– O fetiţă. În familia mea n-au fost decât băieţi.

– Eu vreau un băieţel, o versiune mai mică a ta.

– Poate c-o să avem gemeni.

– Un băieţel şi-o fetiţă.

Wulfric îşi trecu braţul pe după talia ei.

– Ar trebui să-l rugăm pe părintele Gaspard să ne cunune cum se cuvine.

Gwenda oftă, mulţumită, şi-şi lăsă capul pe umărul lui.

– Da, răspunse ea. Poate c-aşa ar trebui.

Merthin se mută din casa părinţilor săi chiar înainte de Crăciun. Îşi construise o casă cu o singură încăpere pe Insula Leproşilor, care acum îi aparţinea. Spunea că trebuia să păzească stocurile din ce în ce mai mari de materiale valoroase pe care le ţinea pe insulă – cherestea, piatră, funii şi unelte din oţel. În acelaşi timp, încetă să mai mănânce acasă la Caris.

În penultima zi de decembrie, Caris se duse la Mattie Înţeleapta.

– Nu-i nevoie să-mi spui de ce ai venit, o întâmpină Mattie. Ai trei luni?

Caris dădu din cap în semn de încuviinţare, evitându-i privirea. Privea în jur, prin bucătărioara femeii, ticsită cu sticle şi borcane. Mattie încălzea ceva într-o oală mică din oţel, iar aceasta emana un miros acid care-o făcu pe Caris să strănute.

– Nu vreau să fac un copil, rosti Caris.

– Ce bine-ar fi să am un pui fript pentru fiecare dată când am auzit cuvintele astea.

– Sunt rea?

Mattie ridică din umeri.

– Eu prepar poţiuni, nu mă avânt să-i judec pe oameni. Toţi ştiu ce-i bine şi ce-i rău, iar dacă nu, atunci de-aia există preoţi pe lume, să-i îndrume.

Caris era dezamăgită. Sperase că Mattie avea să o înţeleagă şi să o susţină. Pe un ton mai detaşat, spuse:

– Ai o poţiune care să mă facă să scap de sarcina asta?

– Da…

Pe chipul lui Mattie apăru o expresie de stânjeneală.

– E vreo problemă cu ea?

– Ca să scapi de o sarcină, trebuie efectiv să te otrăveşti. Unele fete beau vreo câţiva litri de vin tare. Eu prepar o doză din mai multe ierburi toxice. Uneori funcţionează, alteori nu. Dar întotdeauna te face să te simţi îngrozitor.

– E periculos? Aş putea muri?

– Da, deşi nu e la fel de riscant ca naşterea în sine.

– O vreau.

Mattie îşi luă oala de pe foc şi o aşeză pe o lespede de piatră să se răcească. Întorcându-se către suprafaţa ei de lucru, veche şi plină de crestături, scoase un castronel din dulap şi turnă în el mici cantităţi din diferite pulberi.

Caris rupse tăcerea:

– Ce e? Spui că nu judeci pe nimeni, dar mi se pare că nu eşti deloc de acord cu ce vreau să fac.

Mattie dădu din cap afirmativ.

– Ai dreptate. Îi judec pe oameni, bineînţeles – toată lumea o face.

– Şi mă judeci şi pe mine.

– Mă gândesc că Merthin e un bărbat bun şi îl iubeşti, dar mi se pare că nu reuşeşti să găseşti fericirea alături de el. Iar asta mă întristează.

– Crezi c-ar trebui să fiu ca celelalte femei, să mă arunc la picioarele unui bărbat.

– Din câte văd eu, asta pare să le facă fericite. Dar eu am ales o altă cale în viaţă. Şi cred că şi tu.

– Eşti fericită?

– Nu m-am născut să fiu fericită. Dar îi ajut pe oameni, îmi câştig traiul şi sunt liberă.

Turnă mixtura într-o cană, adăugă vinul şi amestecă, pentru ca pulberile să se dizolve.

– Ai mâncat de dimineaţă?

– Doar nişte lapte.

Puse şi nişte miere în cană.

– Bea asta şi nu te deranja să mănânci de prânz – o să vomiţi tot.

Caris şovăi o clipă, după care dădu conţinutul cănii peste cap.

– Mulţumesc.

Poţiunea avea un gust rău, amar, care nu era mascat decât parţial de dulceaţa mierii.

– Ar trebui să se termine tot până mâine-dimineaţă – într-un fel sau altul.

Caris îi plăti şi plecă. Pe drumul spre casă, se simţea stăpânită de un amestec ciudat de bucurie şi tristeţe. Îi părea bine că luase o decizie, după atâtea săptămâni de îngrijorare; dar avea totodată impresia că pierduse ceva, că-şi luase rămas-bun de la cineva – de la Merthin, poate. Se întreba dacă separarea lor avea să fie permanentă. Putea să se gândească la această perspectivă cu calm, pentru că era încă furioasă pe el, dar ştia că avea să-i ducă dorul. El avea să-şi găsească altă iubită într-un final – poate pe Bessie Bell –, dar Caris era sigură că ea n-avea să facă acelaşi lucru. Ea n-avea să iubească pe nimeni aşa cum îl iubise pe Merthin.

Când ajunse acasă, mirosul de carne de porc prăjită o îngreţoşă, aşa că ieşi din nou. Nu voia să bârfească împreună cu femeile de pe strada principală sau să discute despre afaceri cu bărbaţii adunaţi în sala ghildei, aşa că porni absentă către curtea stăreţiei, cu pelerina ei groasă bine înfăşurată în jurul trupului, pentru a se proteja de aerul rece. Ajunse în cimitir, unde se aşeză pe o piatră de mormânt, admirând peretele nordic al catedralei, minunându-se de perfecţiunea decoraţiunilor sale sculptate şi de graţia contraforturilor.

Nu trecu mult până i se făcu rău.

Vomită pe un mormânt, dar avea stomacul gol, aşa că pe gât nu-i curgea nimic în afară de un lichid acru. Începu să o doară capul. Ar fi vrut să se întindă, însă nu voia să se ducă acasă din cauza mirosului venit de la bucătărie. Se hotărî să meargă la spitalul călugăriţelor. Mai mult ca sigur, acestea aveau să o lase să stea întinsă câteva minute. Ieşi din cimitir, traversă pajiştea din faţa catedralei şi intră în casa de oaspeţi. Dintr-odată, îi era teribil de sete.

Fu întâmpinată de blânda Julie cea Bătrână, cu chipul ei ridat.

– Ah, soră Juliana, spuse Caris pe un ton plin de recunoştinţă. Vrei, te rog, să-mi dai o cană cu apă?

Stăreţia beneficia de apă adusă printr-un sistem de ţevi din susul râului, rece, limpede şi bună de băut.

– Ţi-e rău, copilă? întrebă Julie cea Bătrână, neliniştită.

– Mi-e un pic greaţă. Dacă se poate, aş vrea să mă întind aici câteva momente.

– Bineînţeles. Mă duc după stareţa Cecilia.

Caris se întinse pe una dintre saltelele de paie aliniate ordonat pe jos. Timp de câteva clipe se simţi mai bine, după care durerea de cap deveni şi mai aprigă. Julie se întoarse cu o carafă şi o cană, însoţită de stareţa Cecilia. Caris bău nişte apă, vomită, după care mai bău un pic.

Cecilia îi puse câteva întrebări, după care spuse:

– Ai mâncat ceva stricat. Trebuie să iei un purgativ.

Caris îndura atâta durere, încât nu putu să răspundă în niciun fel. Cecilia plecă şi se întoarse peste câteva secunde cu o sticlă şi o lingură. Îi dădu lui Caris o lingură plină cu un lichid pe bază de melasă, cu gust de cuişoare.

Caris rămase întinsă pe spate, cu ochii închişi şi dorindu-şi din tot sufletul ca durerea să dispară. După o vreme, începu să aibă crampe, urmate de diaree incontrolabilă. Îşi dădu seama, vag, că aceasta fusese declanşată de melasă. După circa o oră, încetă. Julie o dezbrăcă, o spălă, îi dădu o rasă de călugăriţă în locul rochiei murdărite şi o aşeză pe o saltea curată. Se întinse şi închise ochii, extenuată.

Stareţul Godwyn veni să o consulte şi declară că trebuia să i se ia sânge. O făcu să se ridice în capul oaselor şi să-şi întindă braţul, cu cotul deasupra unui castron mare. Apoi luă un cuţit ascuţit şi-i crestă vena din scobitura braţului. Caris abia dacă simţi durerea tăieturii sau zvâcnetul surd al sângerării. După o vreme, un călugăr îi bandajă braţul şi îi spuse să apese bine locul cu degetele. Luă de lângă ea castronul cu sânge.

Era vag conştientă că veniseră să o vadă mai multe persoane: tatăl ei, Petranilla, Merthin. Julie cea Bătrână îi ducea din când în când o cană la buze, iar ea bea întotdeauna, pentru că simţea o sete de neostoit. La un moment dat observă că lumânările fuseseră aprinse şi-şi dădu seama că era noapte. Într-un final, alunecă într-un somn agitat şi avu vise îngrozitoare, cu pete şi bălţi de sânge. De fiecare dată când se trezea, Julie îi dădea apă.

În cele din urmă, se trezi şi văzu că se făcuse ziuă. Durerea se mai potolise, lăsând în urmă doar o migrenă surdă. Apoi simţi că cineva îi spăla coapsele. Se ridică într-un cot.

O călugăriţă novice cu un chip de înger stătea ghemuită lângă salteaua ei. Rochia lui Caris era suflecată în jurul taliei, iar călugăriţa o spăla cu o cârpă înmuiată în apă caldă. După o clipă, îşi aduse aminte care era numele fetei.

– Mair, rosti ea.

– Da, răspunse călugăriţa cu un zâmbet.

Când aceasta stoarse cârpa în castronul cu apă, Caris se sperie văzând lichidul înroşindu-se.

– Sânge! strigă ea înfricoşată.

– Nu-ţi face griji, spuse Mair. Nu e decât ciclul lunar. Abundent, dar e normal.

Caris văzu că rochia şi salteaua erau îmbibate cu sânge.

Se lăsă pe spate, privind tavanul. Ochii i se umplură de lacrimi, dar nu ştia dacă plângea de uşurare sau de tristeţe.

Nu mai era însărcinată.

Partea a IV-a
iunie 1338 – mai 1339

30

Luna iunie a anului 1338 fu uscată şi însorită, dar Târgul de Lână se dovedi o adevărată catastrofă – pentru Kingsbridge în general şi pentru Edmund Lânarul în special. Pe la mijlocul săptămânii, Caris îşi dădu seama că tatăl ei era ruinat.

Orăşenii se aşteptaseră la greutăţi şi se străduiseră din răsputeri să le preîntâmpine. Îl angajară pe Merthin să construiască trei plute mari cu care să se poată traversa râul şi care să suplimenteze traficul asigurat de bac şi de barca lui Ian. Merthin ar fi putut să construiască mai multe, dar pe mal nu era suficient loc unde să acosteze. Curtea stăreţiei se deschise publicului cu o zi mai devreme, iar bacul rămase în funcţiune şi noaptea, la lumina torţelor. Îl convinseră pe Godwyn să le permită proprietarilor de prăvălii din Kingsbridge să se posteze în zona de periferie şi să-şi vândă produsele celor care stăteau la coadă, în speranţa că berea lui Dick Berarul şi chiflele lui Betty Brutăreasa aveau să-i mai îmbuneze pe cârcotaşi.

În zadar însă.

La târg veniră mai puţini oameni ca de obicei, dar cozile fură mai lungi ca niciodată. Plutele construite nu reuşeau să facă faţă şi, mai mult, ambele maluri se înnămoliră într-atât, încât plutele se împotmoleau şi era nevoie să fie tractate de atelaje de boi. Ca şi cum n-ar fi fost de-ajuns, plutele erau greu de cârmit şi, nu o dată, avură loc ciocniri care îi aruncară pe mai mulţi pasageri în apă, deşi, din fericire, nimeni nu se înecă.

Unii negustori anticipaseră aceste probleme şi nu mai participară deloc. Alţii făcuseră cale întoarsă când văzuseră lungimea cozilor. Dintre cei dispuşi să aştepte o jumătate de zi pentru a intra în oraş, unii făcură tranzacţii atât de puţine şi de sărăcăcioase, încât plecară după o zi-două. Deja, pe miercuri, bacul transporta mai mulţi oameni care plecau decât care veneau.

În dimineaţa aceea, Caris şi Edmund făcură un tur al lucrărilor de la pod împreună cu Guillaume din Londra. Acesta nu era un client atât de important ca Buonaventura Caroli, dar era cel mai bun de care avuseseră parte anul acesta, aşa că îi dădeau cât mai multă importanţă. Guillaume era un bărbat înalt şi masiv, îmbrăcat cu o pelerină din stofă scumpă, italienească, colorată în

roşu aprins.

Împrumutară pluta lui Merthin, care avea puntea ridicată şi un troliu inclus, pentru transportarea materialelor de construcţie. Pluta era propulsată de tânărul ajutor al lui Merthin, Jimmie.

Pilonii din mijlocul râului, pe care Merthin îi construise în atâta grabă în ultima lună a anului trecut, erau în continuare înconjuraţi de barajele circulare. Merthin le explicase lui Edmund şi lui Caris că avea să păstreze aceste baraje până ce podul avea să fie aproape terminat, pentru a proteja picioarele de piatră de eventualele stricăciuni care puteau fi produse accidental chiar de lucrătorii săi. Când avea să le demonteze, intenţiona să pună în loc câte o grămadă de pietre mari, despre care spunea că aveau să împiedice curentul să erodeze pilonii.

Coloanele groase de piatră crescuseră aidoma unor copaci, continuându-se cu arcade laterale care porneau către pilonii mai mici, construiţi în apa mai puţin adâncă de lângă maluri. Aceştia, la rândul lor, dădeau naştere unor arcade care se uneau cu cele ale pilonilor centrali şi, de cealaltă parte, se continuau până la rampa de pe mal. Peste zece zidari lucrau de zor pe schelăria complicată, agăţată de pereţii de piatră precum cuiburile pescăruşilor de stânci.

Coborâră de pe plută pe Insula Leproşilor şi îl găsiră pe Merthin cu fratele Thomas, supraveghind construirea rampei de la care podul avea să pornească peste braţul nordic al râului. Stăreţia era în continuare proprietara podului, controlând fiecare etapă a lucrărilor, chiar dacă terenul pe care acesta era ridicat fusese concesionat ghildei parohiale, iar construcţia era finanţată prin împrumuturi de la diverşi negustori.

Thomas se afla adesea pe şantier. Stareţul Godwyn nutrea un interes de proprietar faţă de lucrări, mai ales faţă de modul în care avea să arate podul, considerând probabil că acesta trebuia să fie un fel de monument închinat propriei persoane.

Merthin îşi ridică ochii căprui-aurii către nou-veniţi, iar inima lui Caris începu să bată mai repede. În ultima vreme abia dacă-l mai vedea, iar când se întâmpla să discute, abordau numai subiecte de afaceri; dar tot se simţea ciudat în prezenţa lui. Trebuia să facă un efort să-şi controleze respiraţia, să-i întâlnească privirea cu o indiferenţă prefăcută şi să-şi păstreze ritmul vorbirii la cote normale.

Nu se împăcaseră cu adevărat după cearta avută. Ea nu-i spusese nimic despre avort, aşa că el nu ştia dacă ea pierduse

sarcina din cauze naturale sau altfel. Niciunul din ei nu adusese vorba despre asta. De două ori, Merthin venise să stea de vorbă cu ea în mod solemn, implorând-o să o ia de la capăt. De ambele dăţi, ea-i spusese că n-avea să iubească niciodată alt bărbat, dar că nu intenţiona să-şi petreacă viaţa ca soţia cuiva sau mama altcuiva.

– Şi-atunci cum o să-ţi petreci viaţa? o întrebase el, iar ea îi răspunse simplu că nu ştia.

Merthin îşi pierduse înfăţişarea băieţească. Acum avea părul şi barba tunse cu atenţie – devenise unul dintre clienţii obişnuiţi ai lui Matthew Bărbierul.

Purta o tunică roşiatică – după cum era obiceiul printre zidari – dar şi o pelerină galbenă tivită cu blană, un semn al statutului său de meşter, şi o tichie cu pană, care-l făcea să pară un pic mai înalt.

Elfric, care şi acum ţinea vechea duşmănie, protestase că Merthin se îmbrăca precum un meşter, argumentând că nu făcea parte din nicio ghildă. Merthin replicase că era meşter, iar soluţia acestei probleme era, pur şi simplu, să fie primit în ghildă. Prin urmare, lucrurile rămăseseră tot aşa, nerezolvate.

Merthin nu avea decât 21 de ani, iar Guillaume se uită la el şi exclamă:

– E tânăr!

Caris rosti pe un ton defensiv:

– E cel mai bun constructor din oraş de pe vremea când nu avea decât 17 ani.

Merthin îi mai spuse câteva cuvinte lui Thomas, după care veni la ei.

– Rampele oricărui pod trebuie să fie grele, cu fundaţii adânci, începu el, explicând aspectul masiv al capetelor de pod pe care le construia.

– Şi de ce trebuie aşa, tinere? întrebă Guillaume.

Merthin era obişnuit să fie luat de sus, aşa că nu se impacientă. Zâmbind uşor, îi răspunse:

– Haideţi să vă arăt. Ia staţi cu picioarele cât mai depărtate, aşa. Merthin îi arătă cum să stea, iar Guillaume – după o clipă de ezitare – îi urmă exemplul. Nu simţiţi că s-ar putea îndepărta şi mai mult?

– Ba da.

– Şi capetele podului au tendinţa să se îndepărteze, precum picioarele dumneavoastră. Asta exercită o anumită tensiune

asupra podului, aşa cum simţiţi acum în muşchii coapselor. Merthin îşi reluă poziţia normală şi-şi lipi cizma de pantoful din piele moale al lui Guillaume. Acum piciorul nu vi se mai poate mişca, iar tensiunea din coapse s-a mai micşorat, nu?

– Da.

– Rampa are acelaşi efect ca piciorul meu: susţine structura şi elimină tensiunea.

– Foarte interesant, făcu Guillaume în timp ce-şi relua poziţia firească, iar Caris îşi dădu seama că regreta faptul că-l subestimase pe Merthin.

– Haideţi să vă arăt şantierul, spuse Merthin.

În ultimele luni, insula se schimbase complet. Toate lucrurile care ar fi putut aminti de vechea leprozerie dispăruseră cu desăvârşire. Mare parte din pământul stâncos era ocupat de materialele de construcţie: stive ordonate de piatră, de cherestea şi colaci de sfoară. Insula era în continuare plină de iepuri, dar acum aceştia concurau pentru spaţiu cu constructorii. De asemenea, pe insulă se aflau o fierărie, unde un meşter repara uneltele stricate şi turna altele, câteva ateliere de zidari şi noua casă a lui Merthin, mică, dar construită cu grijă şi foarte bine proporţionată. Dulgherii, cioplitorii în piatră şi cei care făceau mortarul lucrau de zor pentru ca muncitorii de pe schele să aibă mereu materiale.

– Parcă sunt mai mulţi oameni pe şantier decât de obicei, şopti Caris în urechea lui Merthin.

Merthin zâmbi larg.

– Am pus cât mai mulţi în poziţii vizibile, răspunse el încetişor. Vreau ca fiecare vizitator să observe cât de repede înaintăm cu construcţia podului cel nou. Vreau să plece convinşi că târgul se va desfăşura normal anul viitor.

În partea de vest a insulei, departe de podurile gemene, se aflau magazii şi şoproane amplasate pe parcelele de pământ pe care Merthin le închiriase diferiţilor negustori din Kingsbridge. Deşi cerea chirii mai mici decât cele care se practicau în oraş, Merthin câştiga deja mult peste suma pe care o plătea anual pentru concesiunea insulei.

De asemenea, se vedea foarte des cu Elizabeth Clerk. În opinia lui Caris, aceasta nu era decât o căţea înfumurată, dar, în afară de ea, era singura femeie din oraş suficient de inteligentă încât să reprezinte o provocare pentru Merthin. Aceasta avea o lădiţă cu cărţi pe care le moştenise de la tatăl său, episcopul, iar

Merthin îşi petrecea serile în casa ei, citind. Caris nu ştia dacă mai făceau şi altceva în afară de asta.

Când terminară turul şantierului, Edmund îl însoţi pe Guillaume înapoi în oraş, dar Caris mai rămase pentru a vorbi cu Merthin.

– Un client bun? întrebă el, în timp ce priveau împreună pluta care-i transporta pe cei doi.

– Nu i-am vândut decât doi saci de lână ieftină, pe un preţ mai mic decât cel plătit de noi.

Un sac cântărea 165,5 kilograme de lână spălată şi uscată. În anul acela, lâna ieftină se vindea cu 36 de şilingi pe sac, iar cea de calitate bună se vindea cu un preţ dublu.

– De ce?

– Când preţurile scad, e mai bine să ai bani decât lână.

– Dar ştiaţi că afacerile o să meargă prost la târgul ăsta.

– Nu ne-am aşteptat să meargă atât de prost.

– Sunt surprins. În trecut, tatăl tău a avut mereu o capacitate aproape supranaturală de a prevedea tendinţele pieţei.

Caris şovăia.

– E efectul combinat al unei cereri slabe şi al lipsei podului.

În realitate, şi ea era surprinsă. Îl urmărise pe tatăl ei cumpărând lână în aceleaşi cantităţi ca de obicei şi se întrebase de ce acesta nu alesese calea sigură, anume să cumpere mai puţin.

– Presupun că o să încercaţi să vindeţi surplusul la Târgul din Shiring, spuse Merthin.

– Exact asta speră contele Roland să se întâmple. Problema este că noi nu suntem printre cei care participă constant la târgul acela. Negustorii din partea locului vor lua cei mai buni clienţi. Aşa se întâmplă şi în Kingsbridge: tata şi doi-trei alţii fac tranzacţii mari cu cei mai importanţi cumpărători, lăsându-i pe negustorii mărunţi şi pe cei veniţi de aiurea să se lupte pentru ce mai rămâne. Sunt sigură că negustorii din Shiring vor face acelaşi lucru. Poate c-o să vindem câţiva saci acolo, dar nu avem nicio şansă de a scăpa de toată marfa.

– Şi ce-o să faceţi?

– Tocmai de aceea am venit să vorbesc cu tine. S-ar putea să fim nevoiţi să sistăm lucrările la pod.

El o fixă cu o privire neîncrezătoare.

– Nu, spuse el încet.

– Îmi pare foarte rău, dar tata nu mai are banii necesari. I-a

băgat pe toţi în lână brută pe care nu poate să o vândă.

Merthin arăta de parcă ar fi fost pălmuit. După câteva secunde, izbucni:

– Trebuie să găsim altă modalitate!

Caris înţelegea foarte bine starea lui şi îl compătimea, dar nu găsea nimic încurajator de zis.

– Tata s-a angajat să dea 70 de lire pentru pod. Deja a dat jumătate. Restul, îmi pare rău să-ţi spun, sunt în sacii de lână din depozitele sale.

– Nu se poate să nu mai aibă niciun ban.

– E foarte aproape de faliment. Iar acelaşi lucru e valabil pentru alţi câţiva orăşeni care au promis că vor contribui cu bani pentru pod.

– Aş putea încetini ritmul de construcţie, murmură Merthin, deja disperat. Să concediez o parte dintre meşteri şi să merg mai departe pe baza stocurilor de materiale pe care le am.

– Asta ar însemna să nu avem podul gata pentru târgul de anul viitor. Ar fi un necaz şi mai mare.

– E totuşi mai bine decât să sistăm complet lucrările.

– Cred că da, rosti ea. Dar nu lua nicio măsură deocamdată. După ce s-o termina Târgul de Lână, o să vedem noi ce e de făcut. Pur şi simplu voiam să ştii cum stau lucrurile.

Chipul lui Merthin îşi păstra paloarea.

– Mulţumesc, îţi sunt recunoscător.

Pluta se întoarse şi Jimmie rămase nemişcat, aşteptând. În timp ce urca la bord, Caris întrebă pe un ton aparent obişnuit:

– Şi ce mai face Elizabeth Clerk?

Merthin se prefăcu oarecum surprins de această întrebare.

– E bine, cred, răspunse el.

– Te vezi foarte des cu ea.

– Nu neapărat. Întotdeauna am fost prieteni.

– Da, bineînţeles, spuse Caris, deşi nu era chiar adevărat.

Merthin o ignorase total pe Elizabeth mare parte a anului trecut, când el şi Caris petreceau foarte mult timp împreună. Dar s-ar fi simţit înjosită să-l contrazică, aşa că se mulţumi să tacă.

Îşi luară rămas-bun şi Jimmie împinse pluta înspre malul opus. Merthin încerca să facă să pară că relaţia lui cu Elizabeth nu era o idilă. Poate că lucrurile chiar aşa stăteau. Sau poate că nu se simţea în largul lui să recunoască faţă de Caris că era îndrăgostit de altcineva. Caris nu ştia care dintre aceste variante era cea adevărată. Şi totuşi, un lucru era sigur: din punctul de vedere al

lui Elizabeth, era o idilă. Caris îşi putea da seama doar văzând cum îl privea aceasta pe Merthin. Poate că Elizabeth se purta ca o fecioară de gheaţă faţă de ceilalţi, dar în mod clar era topită după Merthin.

Pluta se lovi uşor de malul opus. Caris coborî şi porni la deal, către centrul oraşului.

Merthin fusese profund afectat de veştile pe care i le dăduse. Lui Caris îi venea să plângă când îşi amintea surprinderea şi durerea întipărite pe chipul lui. Afişase aceeaşi expresie ca atunci când ea refuzase să reînceapă povestea lor de dragoste.

Încă nu ştia cum avea să-şi petreacă restul vieţii. Întotdeauna presupusese că, indiferent de ce ar fi făcut, avea să trăiască într-o casă confortabilă, susţinută de veniturile unei afaceri prospere. Acum, până şi această presupunere se destrăma sub ochii ei. Îşi frământa mintea în căutarea unei soluţii, a unei căi de ieşire din această încurcătură groaznică. Tatăl ei era straniu de senin, ca şi cum nu ar fi înţeles pe deplin valoarea pierderilor suferite; dar Caris ştia că nu putea sta cu mâinile în sân.

Mergând pe strada principală, trecu pe lângă fiica lui Elfric, Griselda, care-l ţinea în braţe pe băieţelul ei în vârstă de şase luni. Îl botezase Merthin, în semn de reproş pentru că acesta nu se căsătorise cu ea. Griselda încă mai păstra un aer de inocenţă rănită. Toată lumea recunoştea acum deschis faptul că Merthin nu era tatăl copilului, deşi unii orăşeni tot credeau că ar fi trebuit să se însoare cu ea, din moment ce se culcaseră împreună.

Când Caris ajunse în dreptul casei, tatăl ei tocmai ieşea. Ea rămase pironită locului, holbându-se uluită la el. Edmund nu era îmbrăcat decât în rufăria de corp: o cămaşă lungă, izmene şi ciorapi.

– Unde-ţi sunt hainele? îl întrebă ea.

Edmund se privi şi scoase un sunet dezgustat.

– Devin din ce în ce mai aiurit, mormăi el şi intră înapoi în casă.

Probabil că-şi scosese haina ca să se ducă la latrină, îşi dădu ea seama, şi apoi uitase să se îmbrace din nou cu ea. Să fi fost din cauză că îmbătrânea? Nu avea decât 48 de ani şi, în plus, părea că era vorba despre ceva mai mult decât de faptul că îl lăsa memoria. Simţi cum teama i se strecoară în suflet.

Edmund se întoarse îmbrăcat normal. Traversară împreună strada principală şi intrară în curtea stăreţiei. Edmund spuse:

– I-ai zis lui Merthin despre bani?

– Da. A fost teribil de şocat.

– Şi ce-a zis?

– Că ar putea cheltui mai puţin încetinind ritmul construcţiei.

– Dar aşa n-am mai avea podul gata la timp pentru târgul de anul viitor.

– Dar, după cum a remarcat chiar el, ar fi mai bine decât să abandonăm construcţia acum, când e abia la jumătate.

Ajunseră la taraba lui Perkin Wigleigh, care vindea găini ouătoare. Cocheta lui fiică, Annet, mergea încolo şi-ncoace cu o tavă cu ouă susţinută de o curea petrecută pe după gât. În spatele tarabei, Caris o văzu pe prietena ei, Gwenda, care acum lucra pentru Perkin. Însărcinată în opt luni, cu sânii grei şi abdomenul proeminent, Gwenda stătea dreaptă, cu mâna în şold, în poziţia clasică a gravidelor care suferă de dureri de spate.

Caris calculă în gând că şi ea ar fi fost însărcinată tot în luna a opta, dacă nu ar fi luat poţiunea preparată de Mattie. După avort, din sâni i se scursese lapte, iar ei i se păruse că acest fenomen reprezentase, de fapt, modul în care corpul ei îi reproşa ceea ce făcuse. Avea momente de regret, însă ori de câte ori analiza lucrurile raţional ştia că, dacă s-ar fi putut întoarce în timp, ar fi făcut acelaşi lucru.

Gwenda întâlni privirea lui Caris şi zâmbi. În ciuda probabilităţilor infime, Gwenda obţinuse ceea ce-şi dorise: Wulfric o luase de soţie. Era şi el acolo, puternic ca un taur şi parcă de două ori mai chipeş decât înainte, ridicând nişte lăzi de lemn şi încărcându-le într-o căruţă. Caris era încântată s-o vadă pe Gwenda.

– Cum te simţi azi? întrebă ea.

– M-a durut spatele toată dimineaţa.

– Nu mai e mult.

– Vreo două săptămâni, aş zice.

Edmund întrebă:

– Cine e, dragă?

– Nu ţi-o aminteşti pe Gwenda?! exclamă Caris. A venit în casa ta cel puţin o dată pe an în ultimii zece ani!

Edmund zâmbi.

– Nu te-am recunoscut, Gwenda – probabil de la sarcină. Arăţi bine, totuşi.

Trecură mai departe. Caris ştia că Wulfric nu-şi obţinuse moştenirea – Gwenda eşuase în această privinţă. Ceea ce nu ştia

exact era ce se întâmplase în luna septembrie a anului precedent, când Gwenda se dusese să discute cu Ralph. Se părea că acesta îi făcuse o promisiune pe care apoi o încălcase. Oricum, Gwenda îl ura acum pe Ralph cu o pasiune aproape înfricoşătoare.

În apropiere se afla un rând de tarabe unde câţiva negustori locali vindeau o stofă subţire, de culoare maro, cu ţesătură rară, pe care-o cumpărau toţi oamenii de condiţie modestă pentru hainele pe care şi le croiau acasă. Spre deosebire de negustorii de lână brută, vânzătorii de stofă păreau să aibă parte de tranzacţii fructuoase. Negoţul cu lână brută viza cantităţi mari – absenţa câtorva cumpărători importanţi putea anula profiturile obţinute la un târg. Pe de altă parte, comerţul cu stofă viza cantităţi mici, vândute multor clienţi. Toată lumea avea nevoie de materiale, aşa că cererea era constantă. Poate că în vremuri grele se cumpărau un pic mai puţin, dar oamenii nu puteau umbla dezbrăcaţi.

În mintea lui Caris lua contur o idee vagă. Când negustorii de lână nu reuşeau să-şi vândă stocurile, uneori dădeau lâna la ţesut şi încercau să o vândă sub formă de stofă. Dar asta implica multă muncă şi materialul ţesut rar nu dădea mare profit. Oamenii de rând cumpărau ce era mai ieftin, aşa că vânzătorii trebuiau să menţină preţurile mici.

Dintr-odată, privea tarabele cu stofe cu alţi ochi.

„Oare ce sortiment aduce câştiguri mai mari?” se întrebă ea.

Materialul ţesut rar costa 12 penny pe metru. Preţul creştea cu 50% pentru stofa îndesită – prin spălare – şi chiar mai mult pentru stofele colorate altfel decât nuanţa naturală a lânii, un maro monoton. Pe taraba lui Peter Vopsitorul se găsea stofă verde, galbenă şi roz la doi şilingi – 24 de penny – pe metru, chiar dacă nuanţele nu erau foarte intense.

Caris se întoarse către tatăl ei, să-i împărtăşească ideea care i se forma în minte, dar, înainte de a apuca să deschidă gura, se întâmplă ceva care-i distrase atenţia.

Prezenţa la Târgul de Lână îi deştepta lui Ralph amintirea neplăcută a celui din anul anterior, aşa că-şi atingea mereu nasul deformat. Cum se întâmplase una ca asta? Începuse cu faptul că o necăjise un pic pe ţărăncuţa aceea, Annet, după care îi dăduse amorezului ei necioplit o lecţie de respect… dar, cumva, totul sfârşise cât se poate de umilitor pentru Ralph.

În timp ce se apropia de taraba lui Perkin, se consola amintindu-şi ce se întâmplase de-atunci încoace. Îi salvase viaţa contelui Roland după prăbuşirea podului; îi făcuse pe plac contelui cu purtarea lui hotărâtă la carieră şi devenise senior, chiar dacă nu era vorba decât despre un sat mic, ca Wigleigh. Omorâse un om, pe Ben Rotarul – un căruţaş, aşa că fapta n-avea nimic onorabil, dar, oricum, îşi dovedise sieşi că putea să o facă.

Reuşise chiar să se împace cu fratele său. Mama lor îi forţase să-şi rezolve problemele, invitându-i pe amândoi la masă în ziua de Crăciun şi insistând să dea mâna. Tatăl lor spusese că era un adevărat ghinion că, în mod întâmplător, slujeau doi stăpâni rivali; cu toate acestea, fiecare dintre ei avea datoria de a-şi face treaba cât mai bine, asemenea soldaţilor aflaţi de cele două părţi ale unui război civil. Ralph era încântat şi credea că şi Merthin simţea la fel.

Reuşise să se răzbune pe Wulfric, lăsându-l fără moştenire şi, în acelaşi timp, fără femeia iubită. Frumoasa Annet era măritată acum cu Billy Howard, iar Wulfric fusese nevoit a se mulţumi cu urâta, dar pasionala Gwenda.

Era păcat totuşi că Wulfric nu părea mai afectat. Mergea cu capul sus, mândru, prin sat, ca şi cum el, şi nu Ralph, ar fi fost stăpân. Vecinii îl simpatizau şi soţia lui însărcinată îl adora. Deşi Ralph îl învinsese pe toate planurile, Wulfric apărea în postura de erou. Poate pentru că nevasta lui era atât de pasională.

Lui Ralph i-ar fi plăcut să-i spună lui Wulfric despre vizita pe care i-o făcuse Gwenda la hanul Bell.

„M-am culcat cu nevastă-ta! i-ar fi strigat în faţă. Şi i-a plăcut.”

Asta ar fi şters cu siguranţă zâmbetul acela mândru de pe chipul lui Wulfric. Dar ar fi însemnat ca Wulfric să afle şi că Ralph se dezisese în mod ruşinos de promisiunea sa – ceea ce, din nou, l-ar fi făcut pe tânărul ţăran să se simtă superior. Ralph se cutremură la gândul dispreţului cu care l-ar fi tratat Wulfric şi ceilalţi dacă ar fi aflat vreodată despre comportamentul său josnic. Mai ales fratele lui, Merthin, l-ar condamna pentru o asemenea faptă.

Nu, tăvăleala lui cu Gwenda trebuia să rămână secretă.

Erau cu toţii la tarabă. Perkin fu primul care-l văzu pe Ralph apropiindu-se, aşa că-şi salută seniorul la fel de linguşitor ca întotdeauna:

– Bună ziua, stăpâne Ralph, spuse el, făcând o plecăciune.

Soţia lui, aflată mai în spate, se grăbi să-i urmeze exemplul. Gwenda era şi ea acolo, frecându-şi mijlocul, ca şi cum ar fi durut-o. Apoi Ralph o zări pe Annet, cu tava în braţe, şi îşi aminti cum îi atinsese sânii mici, rotunzi şi tari, ca ouăle pe care le vindea. Annet îl văzu c-o privea, şi-şi plecă fruntea, sfioasă. Ralph voia să-i atingă sânii din nou. „De ce nu? Doar sunt stăpânul ei”, îşi zise el. Apoi îl observă pe Wulfric undeva în spatele tarabei închiriate de Perkin. Băiatul încărcase până atunci lăzi într-o căruţă, dar se oprise şi se uita fix la Ralph. Avusese grijă să-şi golească faţa de orice expresie, dar privirea îi era directă şi neabătută. Nu era o privire insolentă, dar Ralph recunoscu imediat unda de ameninţare.

Părea să-i transmită: „Dacă o atingi, te omor.”

„Poate ar trebui s-o fac, îşi spuse Ralph. Lasă-l să mă atace. O să-mi bag imediat sabia în el. Un senior are dreptul să se apere de un ţăran înnebunit de ură.” Susţinând privirea lui Wulfric, Ralph ridică mâna să atingă sânul lui Annet, dar în momentul acela Gwenda scoase un ţipăt puternic de durere şi de nelinişte, aşa că toţi ochii se întoarseră către ea.

31

Caris auzi un ţipăt de durere şi recunoscu instantaneu glasul Gwendei. Simţi un fior de teamă. Ceva era în neregulă. În câteva clipe, ajunse lângă taraba lui Perkin.

Gwenda şedea pe un scăunel, cu chipul palid contorsionat într-o grimasă de durere şi mâna tot pe şold. Avea rochia udă.

Soţia lui Perkin, Peg, spuse cu vioiciune:

– I s-a rupt apa. Încep muncile facerii.

– E devreme, rosti neliniştită Caris.

– Nu contează, copilaşul o să vină în curând.

– E periculos. Caris luă o hotărâre: Haideţi să o ducem la spitalul mănăstirii.

De obicei, femeile nu se duceau la spital pentru a naşte, dar călugăriţele aveau să o primească pe Gwenda la insistenţele lui Caris. Toată lumea ştia că un copil venit prea devreme pe lume era foarte sensibil.

Wulfric sosi şi el. Caris fu surprinsă să constate cât de tânăr părea. Avea 17 ani şi urma să devină tată.

Gwenda murmură:

– Parcă se învârte lumea cu mine. O să-mi revin în câteva minute.

– Te duc eu, spuse Wulfric şi o luă în braţe de parcă ar fi fost un fulg.

– Vino după mine, îl îndemnă Caris. Porni înaintea lui, printre tarabe, strigând: Faceţi loc, vă rog, faceţi loc!

În aproximativ un minut, ajunseră la spital.

Uşa era larg deschisă. Oaspeţii de peste noapte plecaseră cu câteva ore bune înainte, aşa că saltelele de paie erau stivuite acum lângă unul dintre pereţi. Câţiva novici şi angajaţi ai stăreţiei spălau podeaua cu apă turnată din mai multe găleţi, frecând-o energic cu măturile. Caris i se adresă primei persoane care-i ieşi în cale, o femeie între două vârste, desculţă.

– Adu-o pe Julie cea Bătrână, repede. Spune-i că te-a trimis Caris.

Apoi fata găsi o saltea relativ curată şi o aşeză pe podea, lângă altar. Nu era prea sigură privind eficienţa altarelor în alinarea suferinzilor, dar de data aceasta se supuse convenţiei. Wulfric o aşeză pe Gwenda pe saltea cu atâta grijă, încât ai fi crezut că era făcută din sticlă. Gwenda rămase întinsă pe spate, cu genunchii ridicaţi şi picioarele depărtate.

Câteva clipe mai târziu, sosi şi Julie cea Bătrână. Caris se gândi cu recunoştinţă la toate dăţile când fusese alinată de această călugăriţă, care probabil nu era cu mult trecută de 40 de ani, dar care părea extrem de bătrână.

– Aceasta este Gwenda din Wigleigh, începu Caris. S-ar putea să fie bine, dar copilaşul va veni pe lume cu câteva săptămâni mai devreme, aşa că mi s-a părut mai precaut să o aduc aici. Oricum, eram foarte aproape.

– Foarte înţelept din partea ta, spuse Julie, dând-o uşor la o parte pentru a îngenunchea lângă saltea. Cum te simţi, dragă? i se adresă ea Gwendei.

Cât timp Julie vorbea cu Gwenda pe un ton scăzut, Caris aruncă o privire către Wulfric. Chipul lui frumos şi tânăr era chinuit de nelinişte. Caris ştia că nu intenţionase niciodată să se însoare cu Gwenda – mereu o voise pe Annet. Cu toate acestea, acum părea la fel de îngrijorat pe cât ar fi fost dacă ar fi iubit-o de ani întregi.

Gwenda slobozi un ţipăt de durere.

– Gata, gata, o linişti Julie. Îngenunche între picioarele

Gwendei şi aruncă o privire sub rochia ei. Bebeluşul o să vină destul de repede, declară ea.

O altă călugăriţă se apropie de ei, iar Caris o recunoscu pe Mair, novicea cu chip angelic. Aceasta întrebă:

– Să o chem pe stareţa Cecilia?

– Nu-i nevoie să o deranjezi, rosti Julie. Du-te numai până în magazie şi adu-mi cutia de lemn pe capacul căreia scrie „Naştere”.

Mair porni grăbită.

Gwenda gemu:

– Ah, Doamne, ce doare…

– Împinge în continuare, o îndemnă Julie.

Wulfric întrebă:

– Dar, pentru numele lui Dumnezeu, ce nu e-n regulă?

– Nu e nimic în neregulă, îi răspunse Julie. E normal ce se întâmplă. Aşa nasc femeile. Probabil că eşti cel mai mic dintre copiii părinţilor tăi, căci altfel ai fi văzut-o pe mama ta în situaţia asta.

Şi Caris era cea mai mică dintre copiii părinţilor ei. Ştia că naşterea era dureroasă, dar nu asistase niciodată la una, iar acum era de-a dreptul şocată de cât de mari erau durerile.

Mair se întoarse şi puse cutia de lemn pe podea, lângă Julie.

Gwenda se opri din gemut. Închise ochii şi muşchii feţei i se relaxară, încât ai fi crezut că dormea. Apoi, câteva minute mai târziu, ţipă din nou.

Julie îi şopti lui Wulfric:

– Stai lângă ea şi ţine-o de mână.

El se supuse numaidecât.

Julie privea în continuare pe sub poalele rochiei Gwendei.

– Nu mai împinge acum, spuse ea după un timp. Respiră des şi scurt.

Gâfâi sacadat, pentru a-i arăta Gwendei exact ce trebuia să facă. Tânăra se supuse şi acest exerciţiu păru să-i mai aline chinurile pentru câteva minute. Apoi ţipă din nou.

Caris abia dacă mai putea suporta. Dacă aşa se desfăşurau lucrurile în condiţii normale, cum era atunci când apăreau complicaţii? Dintr-odată, pierdu noţiunea timpului: totul se întâmpla foarte repede, dar suferinţa Gwendei părea fără sfârşit. Caris avea sentimentul acela de neajutorare pe care-l detesta atât şi care o copleşise prima dată la moartea mamei sale. Voia să ajute, dar nu ştia exact ce să facă, iar asta îi dădea o

asemenea stare de nelinişte încât îşi muşcă buza până ce simţi gust de sânge.

Julie anunţă:

– Vine copilaşul.

Călugăriţa întinse braţele între picioarele Gwendei. Rochia alunecă şi, dintr-odată, Caris văzu cât se poate de clar capul copilului, cu faţa în jos, acoperit de păr ud, ieşind dintr-o deschizătură întinsă neverosimil de mult.

– Doamne ajută-ne, nici nu-i de mirare că doare atât! exclamă ea îngrozită.

Julie susţinu capul copilului cu palma stângă. Acesta se răsuci încet, după care îi ieşiră şi umerii. Pielea îi era alunecoasă, fiind acoperită cu sânge şi încă un lichid.

– Linişteşte-te acum, spuse Julie. Aproape că s-a terminat. Copilul e frumos.

„Frumos?” îşi repetă Caris în gând. În opinia ei, arăta de-a dreptul oribil.

Din trupul Gwendei se ivi şi trunchiul copilului, cu un cordon vânăt, gros şi pulsând, care pornea din buric. Urmară apoi picioarele şi tălpile. Julie apucă bebeluşul cu amândouă mâinile. Era mititel, cu un cap nu cu mult mai mare decât palma lui Julie.

Ceva părea a fi în neregulă. Caris îşi dădu seama că bebeluşul nu respira.

Julie apropie chipul copilaşului de al ei şi îi suflă în nările mititele.

Dintr-odată, micuţul deschise gura, trase aer în piept şi ţipă.

– Slavă Domnului, rosti Julie.

Îi şterse chipul cu mâneca rasei, curăţând cu mişcări tandre pe lângă ochişori, urechi, nas şi gură. Apoi duse micuţul nou-născut la piept, închizând ochii; în clipa aceea, Caris înţelese drama unei vieţi de renunţare. Clipa trecu însă, iar Julie aşeză copilaşul pe pieptul Gwendei.

Aceasta se uită în jos.

– E băiat sau fată?

Caris îşi dădu seama că niciunul dintre ei nu verificase asta. Julie se aplecă şi desfăcu picioruşele micuţului.

– Băieţel, răspunse ea.

Cordonul vânăt se opri din pulsat şi se zbârci, devenind din ce în ce mai alb. Julie scoase din cutia de lemn două bucăţi scurte de aţă şi legă strâns cordonul ombilical, apoi scoase un cuţit mic şi foarte ascuţit, cu care reteză cordonul între cele două locuri

unde legase.

Mair îi luă cuţitaşul din mână şi îi dădu o păturică. Julie ridică bebeluşul de pe pieptul Gwendei, îl înfăşură în păturică şi i-l dădu înapoi. Mair aduse câteva perne pe care le puse la spatele Gwendei, pentru sprijin. Gwenda trase de decolteul rochiei şi scoase prin el unul din sânii ei grei. Îi oferi copilului sfârcul, iar acesta începu să sugă. După vreun minut, micuţul păru să adoarmă.

Celălalt capăt al cordonului atârna şi acum afară din Gwenda. Peste câteva minute, acesta se mişcă şi din pântecele ei alunecă o masă informă: placenta. Salteaua se îmbibă cu sânge. Julie ridică placenta, i-o dădu lui Mair şi-i spuse scurt:

– Arde-o.

Julie cercetă zona pelviană a trupului Gwendei şi se încruntă. Caris îi urmări direcţia privirii şi văzu că din trupul lăuzei curgea în continuare sânge. Julie şterse petele roşii de pe pielea Gwendei, dar acestea fură înlocuite imediat de altele.

Când Mair se întoarse, Julie îi zise:

– Adu-o imediat pe stareţa Cecilia.

Wulfric întrebă:

– E ceva în neregulă?

– Sângerarea ar fi trebuit să se oprească până acum, răspunse Julie.

Dintr-odată, atmosfera deveni tensionată. Pe chipul lui Wulfric apăru o expresie înspăimântată. Copilaşul începu să plângă, iar Gwenda îi vârî din nou sfârcul în gură. Micuţul supse un pic, după care adormi la loc. La fiecare câteva secunde, Julie îşi întorcea privirea către uşă.

Într-un final, Cecilia sosi. Aceasta se uită la Gwenda şi întrebă:

– A ieşit placenta?

– Acum câteva minute.

– Ai pus copilul la sân?

– Imediat ce-am tăiat cordonul.

– O să consult un medic.

Cecilia se îndepărtă cu paşi grăbiţi.

Lipsi câteva minute. Când se întoarse, avea cu ea un vas mic din sticlă în care se afla un lichid gălbui.

– Stareţul Godwyn a prescris asta, spuse ea.

Caris era indignată.

– Dar nu vrea să o examineze mai întâi pe Gwenda?

– În mod clar, nu, replică rece Cecilia. Pe lângă faptul că e

medic, stareţul Godwyn e preot şi călugăr. Slujitorii Domnului nu pot să privească părţile intime ale femeilor.

– *Podex,* pufni dispreţuitoare Caris.

În latină, cuvântul respectiv însemna „nemernic”.

Cecilia se făcu a nu o fi auzit. Îngenunche lângă Gwenda.

– Bea asta, dragă.

Gwenda înghiţi leacul, dar continua să sângereze. Era palidă şi părea mai slăbită decât fusese imediat după naştere. Bebeluşul dormea mulţumit la sânul ei, dar toţi ceilalţi erau speriaţi. Wulfric se tot ridica şi se aşeza. Julie ştergea mereu sângele de pe coapsele Gwendei, cu o expresie care trăda faptul că mai avea puţin şi izbucnea în plâns. Gwenda ceru ceva de băut, iar Mair îi aduse o cană cu bere.

Caris o luă pe Julie deoparte şi-i spuse în şoaptă:

– O să moară din cauza sângerării!

– Am făcut tot ce-am putut, răspunse Julie.

– Ai mai văzut cazuri ca acesta până acum?

– Da, trei.

– Şi cum s-au sfârşit?

– Femeile au murit.

Caris lăsă să-i scape un geamăt surd de disperare.

– Trebuie să fie ceva ce putem face!

– E în mâinile Domnului acum. Ai putea să te rogi.

– Nu la asta m-am referit.

– Ai grijă ce spui!

Imediat, Caris fu copleşită de vinovăţie. Nu voia să se certe cu cineva atât de blând ca Julie.

– Îmi pare rău, soră. N-am vrut să contest puterea rugăciunii.

– Sper că nu.

– Dar nu sunt gata s-o las pe Gwenda în mâinile Domnului.

– Ai altă soluţie?

– O să vezi.

Caris ieşi cu paşi repezi din spital.

Îşi croi drum nerăbdătoare printre clienţii care se plimbau nepăsători prin târg. I se părea uimitor că oamenii continuau să cumpere şi să vândă când drama vieţii şi a morţii se desfăşura la doar câţiva metri de ei. Dar nu puţine fuseseră ocaziile în care ea însăşi auzise că o viitoare mamă intrase în chinurile facerii şi nu se oprise să se întrebe cum se desfăşurau lucrurile, ci doar îi dorise femeii tot binele şi-şi văzuse de treabă.

Ieşi din curtea stăreţiei şi o luă la fugă pe străzi până la casa

lui Mattie Înţeleapta. Bătu la uşă şi o deschise. Spre uşurarea ei, Mattie era acasă.

– Gwenda tocmai a născut, îi spuse ea.

– Şi ce s-a întâmplat? întrebă imediat Mattie.

– Copilul e bine, dar Gwenda încă mai sângerează.

– A ieşit placenta?

– Da.

– Sângerarea ar fi trebuit să se oprească.

– Poţi s-o ajuţi?

– Poate. O să încerc.

– Grăbeşte-te, te rog!

Mattie luă o oală de pe foc şi se încălţă, după care plecă împreună cu Caris, având grijă să-şi încuie uşa.

Caris rosti cu vehemenţă în glas:

– Eu una n-o să fac niciodată un copil, jur!

Ajunseră într-un suflet la stăreţie şi intrară în spital. Caris observă că în aer plutea un miros puternic de sânge.

Mattie o salută cu deferenţă pe Julie cea Bătrână.

– Bună ziua, soră Juliana.

– Bună, Mattie. Julie îi aruncă o privire dezaprobatoare. Crezi că o poţi ajuta pe femeia aceasta, când leacurile binecuvântate de stareţ nu au avut efect?

– Dacă vă rugaţi pentru mine şi pentru pacientă, soră, cine ştie ce se poate întâmpla?

Răspunsul lui Mattie era foarte diplomat, iar Julie se mai îmblânzi.

Mattie îngenunche lângă mamă şi copil. Gwenda era din ce în ce mai palidă. Ţinea ochii închişi. Bebeluşul căuta orbeşte sfârcul, dar Gwenda părea prea obosită pentru a-l mai ajuta.

Mattie spuse:

– Trebuie să bea întruna, dar nu băuturi tari. Vă rog, aduceţi-i o carafă cu apă caldă amestecată cu un păhărel de vin, apoi cereţi-le celor de la bucătărie nişte supă limpede, dacă au, caldă, însă nu fierbinte.

Mair se uită întrebător la Julie, care şovăi, după care rosti:

– Du-te, dar nu spune nimănui că urmezi indicaţiile lui Mattie.

Mattie trase rochia Gwendei mai sus, expunându-i abdomenul. Pielea care fusese întinsă atât de mult în urmă cu câteva ore acum era flască şi cutată. Mattie prinse între degete pielea moale, împlântându-şi buricele degetelor uşor, dar ferm, în abdomenul Gwendei. Lăuza gemu, dar era un sunet care trăda

disconfort, nu neapărat durere.

Mattie anunţă:

– Uterul e moale. Nu s-a strâns. De-asta sângerează.

Wulfric, care părea gata să izbucnească în lacrimi, spuse:

– Poţi să faci ceva pentru ea?

– Nu ştiu. Mattie începu să maseze abdomenul Gwendei, apăsându-i uterul cu degetele, prin pielea şi carnea abdomenului. Uneori, dacă fac aşa, uterul se strânge, rosti ea.

Toţi o priveau în tăcere. Lui Caris aproape că-i era teamă să respire.

Mair reveni cu amestecul de apă şi vin.

– Dă-i un pic, te rog, spuse Mattie fără a se opri din masat.

Mair duse o cană la buzele Gwendei, iar aceasta bău cu sete.

– Nu prea mult, o avertiză Mattie.

Mair îndepărtă cana.

Mattie îşi continua mişcările de masaj, privind din când în când către pelvisul Gwendei. Buzele lui Julie se mişcau ritmic, într-o rugăciune mută.

Sângele curgea fără contenire.

Cu o expresie îngrijorată, Mattie îşi schimbă poziţia. Îşi puse palma stângă pe abdomenul Gwendei, chiar sub buric, după care apăsă cu palma dreaptă, exercitând presiune treptat. Caris se temea că această apăsare avea să-i provoace durere pacientei, dar Gwenda părea a fi într-o stare de semiconştienţă. Mattie se aplecă şi mai mult peste Gwenda, până ce mâinile îi preluară întreaga greutate a corpului.

Julie exclamă:

– S-a oprit din sângerat!

Mattie nu-şi schimbă poziţia.

– Ştie cineva de-aici să numere până la 500?

– Da, spuse Caris.

– Rar, te rog.

Caris începu să numere cu voce tare. Julie şterse din nou sângele de pe coapsele Gwendei, iar de data aceasta nu mai apărură alte dâre.

Călugăriţa începu să se roage cu voce tare:

– „Sfântă Fecioară, Maica Domnului Isus Cristos…”

Toţi stăteau nemişcaţi, ca un grup de statui: mama şi bebeluşul pe saltea, femeia-vraci apăsând necontenit pe abdomenul mamei, soţul aşteptând înlemnit, călugăriţa rugându-se, iar Caris numărând:

– 111, 112…

Pe lângă vocea ei şi cea a lui Julie, Caris putea auzi zgomotele târgului de-afară, o hărmălaie de oameni care vorbeau toţi odată. Efortul apăsării începuse să lase urme asupra expresiei lui Mattie, dar aceasta nu se clinti. Wulfric plângea în tăcere, cu chipul său ars de soare scăldat de lacrimi.

Când Caris ajunse la 500, Mattie slăbi treptat presiunea exercitată asupra abdomenului Gwendei. Toţi priveau către vintrele ei, temându-se că aveau să vadă din nou sângele curgând.

Dar acest lucru nu se întâmplă.

Mattie scoase un suspin prelung de uşurare. Wulfric zâmbi. Julie rosti:

– Slavă Domnului!

– Mai dă-i să bea, te rog, spuse Mattie.

Încă o dată, Mair duse cana plină la buzele Gwendei. Aceasta deschise ochii şi bău totul.

– O să fii bine acum, o încurajă Mattie.

Gwenda răspunse în şoaptă:

– Mulţumesc.

Apoi închise ochii.

Mattie îşi îndreptă privirea către Mair.

– Vezi dacă poţi să-i aduci nişte supă, spuse ea. Trebuie să-şi recapete vlaga, căci altfel o să rămână fără lapte.

Mair dădu din cap, în semn de consimţire, şi plecă.

Bebeluşul începu să plângă. Gwenda păru a-şi mai reveni. Îşi mută copilaşul la celălalt sân şi îl ajută să găsească sfârcul, apoi îşi ridică privirea către Wulfric şi zâmbi.

Julie rosti cu admiraţie:

– Ce băieţel frumos!

Caris se uită din nou la bebeluş. Pentru prima dată, îl vedea ca pe o persoană, ca pe o fiinţă distinctă. Oare cum avea să fie – puternic şi loial ca Wulfric sau slab şi necinstit ca bunicul său Joby? Nu semăna cu niciunul din cei doi, îşi dădu ea seama.

– Cu cine seamănă? întrebă ea.

Julie spuse:

– La piele şi la păr seamănă cu mama.

Sora avea dreptate, observă Caris. Băieţelul avea părul închis la culoare şi pielea uşor măslinie, în timp ce Wulfric avea pielea albă şi o coamă de păr blond-închis. Chipul copilului îi amintea de cineva şi, după câteva clipe, îşi dădu seama că acel cineva era

Merthin. Mintea îi fu invadată de un gând nebunesc, dar îl alungă imediat. Oricum, asemănarea exista.

– Ştiţi de cine îmi aduce aminte? făcu ea.

Dintr-odată, întâlni privirea Gwendei. Ochii i se măriseră, chipul îi fu traversat fugar de o expresie de panică, iar capul i se mişcă abia perceptibil, în semn de interdicţie. Totul se sfârşi într-o fracţiune de secundă, dar mesajul era clar: „Taci!” Caris strânse din dinţi.

– De cine? întrebă inocentă Julie.

Caris ezită, frământându-şi disperată mintea în căutarea unui răspuns potrivit. Într-un final, găsi o sursă de inspiraţie.

– De Philemon, fratele Gwendei, zise ea.

– Bineînţeles, întări Julie. Cineva ar trebui să-l cheme să-şi vadă nepoţelul.

Caris era uluită. Deci copilul nu era al lui Wulfric? Atunci al cui era? Nu putea fi al lui Merthin. Chiar dacă s-ar fi culcat cu Gwenda – căci nu era omul care să reziste ispitei –, cu siguranţă n-ar fi păstrat secretul faţă de ea după aceea. Dacă nu era vorba despre Merthin…

În mintea lui Caris prinse contur un gând îngrozitor. Ce se întâmplase în ziua aceea, când Gwenda se dusese să-l roage pe Ralph să-i acorde lui Wulfric dreptul de a moşteni? Era oare cu putinţă ca bebeluşul să fie al lui Ralph? Era o posibilitate atât de sumbră, încât nici nu-ndrăznea să se gândească la toate implicaţiile.

Se uită la Gwenda, apoi la copil şi apoi la Wulfric. Acesta zâmbea bucuros, deşi avea încă faţa udă de lacrimi. Nu bănuia nimic.

Julie spuse:

– V-aţi gândit ce nume o să-i puneţi?

– A, da, răspunse Wulfric. Vreau să-l cheme Samuel.

Gwenda dădu aprobator din cap, privind chipul băieţelului.

– Samuel, repetă ea. Sammy.

– Sam, după tatăl meu, zise fericit Wulfric.

32

„La un an după moartea lui Anthony, stăreţia Kingsbridge e cu totul alta”, îşi spunea Godwyn plin de satisfacţie, în timp ce se afla în catedrală, în duminica de după Târgul de Lână.

Principala diferenţă era separarea călugărilor de călugăriţe. Aceştia nu se mai întâlneau unii cu alţii în claustru, în bibliotecă sau în scriptoriu. Chiar şi aici, în biserică, un paravan nou, din lemn de stejar sculptat, fusese ridicat la jumătatea zonei corului, pentru a-i împiedica să se uite unii la alţii în timpul slujbelor. Singura parte a stăreţiei unde erau uneori obligaţi să se întâlnească era spitalul.

În predica sa, stareţul Godwyn spuse că prăbuşirea podului, care avusese loc cu un an în urmă, fusese pedeapsa divină pentru delăsarea din rândul monahilor şi pentru păcatele orăşenilor. Noul spirit de rigoare şi puritate de la stăreţie, atmosfera de cucernicie şi supunere din oraş aveau să le asigure un trai mai bun, atât pe lumea aceasta, cât şi pe cealaltă. Avea impresia că totul decursese chiar bine.

După aceea, luă prânzul cu fratele Simeon, trezorierul, în casa stareţului. Philemon îi servi cu ţipar înăbuşit şi cidru.

– Vreau să construiesc o nouă casă a stareţului.

Chipul prelung şi slab al lui Simeon păru a se lungi şi mai tare.

– Ai un motiv deosebit pentru asta?

– Sunt convins că sunt singurul stareţ din toată creştinătatea care locuieşte într-o casă aidoma cu cea a unui tăbăcar. Gândeşte-te numai la oamenii pe care i-am avut oaspeţi în ultimele 12 luni: contele de Shiring, episcopul de Kingsbridge, contele de Monmouth. Această clădire nu e potrivită pentru asemenea feţe nobile. Şi asta aruncă o lumină proastă asupra noastră şi a ordinului nostru. Avem nevoie de o clădire măreaţă, care să reflecte statutul stăreţiei Kingsbridge.

– Vrei un palat, conchise Simeon.

Godwyn detectă nota de dezaprobare din tonul lui Simeon, ca şi cum l-ar fi bănuit că vrea să se glorifice pe sine, şi nu stăreţia.

– Poţi să-i zici şi palat, dacă vrei, răspunse el scorţos. De ce nu? Episcopii şi stareţii locuiesc în palate. Iar asta nu pentru confortul lor, ci pentru cel al oaspeţilor lor şi pentru a menţine reputaţia instituţiilor pe care le reprezintă.

– Bineînţeles, rosti Simeon, cedând în faţa acestei argumentări. Dar nu-ţi poţi permite o astfel de iniţiativă.

Godwyn se încruntă. Teoretic, călugării mai în vârstă erau încurajaţi să îl provoace la discuţii în contradictoriu, dar adevărul era că Godwyn detesta să fie combătut.

– E ridicol ce spui, făcu el. Kingsbridge e una dintre cele mai bogate mănăstiri din ţinut.

– Asta e părerea generală. Şi, într-adevăr, avem o mulţime de resurse. Dar vara aceasta preţul lânii a scăzut din nou, pentru al cincilea an la rând. Venitul nostru e în scădere.

Dintr-odată, Philemon interveni:

– Am auzit că negustorii italieni cumpără acum lână din Spania.

Philemon se afla în plin proces de schimbare. De când îşi atinsese scopul, acela de a ajunge novice, îşi pierduse aerul de băiat stângaci şi devenise atât de încrezător, încât putea să intervină într-o conversaţie purtată de stareţ cu trezorierul, ba chiar să aducă informaţii interesante.

– S-ar putea, răspunse Simeon. De asemenea, în lipsa unui pod, Târgul de Lână a avut proporţii mai reduse, aşa că am câştigat mult mai puţin din taxe şi impozite decât de obicei.

– Dar avem totuşi mii de hectare de pământ cultivabil, îi atrase atenţia Godwyn.

– Prin părţile noastre, unde se află majoritatea pământurilor, recolta a fost slabă anul trecut, din pricina ploilor care-au căzut aproape fără încetare. Mulţi şerbi abia reuşesc să-şi ţină zilele. E greu să-i obligi să-şi plătească arenzile când sunt flămânzi…

– Oricum, trebuie să plătească, declară Godwyn. Şi călugării flămânzesc, nu numai ei.

Philemon vorbi din nou:

– Dacă vătaful din sat spune că un şerb nu şi-a plătit dările sau că o parte din teren e necultivată şi, drept urmare, nu trebuie plătită arendă pe ea, nu avem cum să verificăm dacă spune adevărul sau nu. Vătafii pot fi mituiţi de către şerbi.

Godwyn era năpădit de frustrare. Avusese numeroase discuţii ca aceasta pe parcursul ultimului an. Mereu fusese hotărât să exercite un control mai strict asupra situaţiei financiare a stăreţiei, dar de fiecare dată când încerca să schimbe lucrurile întâmpina obstacole.

– Ai vreo sugestie? îl întrebă el iritat pe Philemon.

– Să trimitem un inspector într-un tur al satelor stăreţiei. Să stea de vorbă cu vătafii, să arunce o privire asupra pământurilor, să intre în casele ţăranilor despre care se spune că sunt muritori de foame.

– Dacă vătaful poate fi mituit, atunci şi inspectorul va cădea pradă aceloraşi tentaţii.

– Nu şi dacă e călugăr. Ce-am face noi cu banii?

Godwyn îşi aminti mai vechea predispoziţie a lui Philemon

către furt. Era adevărat că monahii nu aveau nevoie de bani, cel puţin teoretic, dar asta nu însemna că erau incoruptibili. Totuşi, o vizită a unui inspector numit de stareţ i-ar fi pus pe jar pe vătafi.

– E o idee bună, încuviinţă Godwyn. Ţi-ar plăcea să fii tu inspectorul acesta?

– Aş fi onorat.

– Atunci aşa rămâne. Godwyn se întoarse din nou către Simeon. Oricum, tot avem un venit uriaş.

– Şi cheltuieli imense, răspunse Simeon. Dăm o parte din bani episcopului. Asigurăm hrana, îmbrăcămintea şi cazarea a 25 de monahi, şapte novici şi 19 rentieri ai stăreţiei. Avem 30 de angajaţi la bucătărie, la grajduri, pentru curăţenie şi aşa mai departe. Cheltuim o avere pe lumânări. Rasele călugărilor…

– Bine, am înţeles ce vrei să spui, îl întrerupse Godwyn, pierzându-şi răbdarea. Dar tot vreau să construim un palat.

– Şi de unde-o să facem rost de bani în condiţiile astea?

Godwyn oftă.

– De unde obţinem mereu, în cele din urmă. O să-i cer stareţei Cecilia.

Porni s-o caute câteva minute mai târziu. În mod normal, i-ar fi cerut să vină ea la el, ca să accentueze superioritatea bărbaţilor din cadrul bisericii, dar de data aceasta i se păru că era mai bine să o flateze.

Casa stareţei era copia fidelă a locuinţei stareţului, dar avea o altă atmosferă. Pe jos erau covoare, pe scaune şi pe pat se aflau perne, pe masă trona o vază cu flori, pereţii erau împodobiţi cu tablouri brodate, înfăţişând scene din Biblie, iar în faţa şemineului dormita o pisică. Cecilia tocmai îşi termina gustarea, alcătuită din nişte carne de miel friptă şi o cupă de vin rubiniu. Când Godwyn sosi, îşi puse un văl, conformându-se regulii introduse de acesta pentru situaţiile în care călugării erau nevoiţi să discute cu călugăriţele.

Cu văl sau fără, stareţa Cecilia continua să fie un mister pentru Godwyn. Aceasta îl felicitase formal pentru alegerea în funcţia de stareţ şi se conformase fără să se plângă regulilor mai stricte legate de separarea călugărilor de călugăriţe, făcând doar ocazional câte o remarcă practică privind cea mai eficientă modalitate de a administra spitalul. Nu i se opusese niciodată şi totuşi Godwyn avea impresia că nu era de partea lui. Parcă nu-l mai plăcea ca odinioară. Când era mai tânăr, reuşea să o facă să râdă ca o fetişcană. Acum Cecilia nu se mai arăta predispusă la

aşa ceva sau poate, pur şi simplu, nu mai avea el dibăcia necesară.

Era dificil să discute nimicuri cu o femeie acoperită cu văl, aşa că atacă direct subiectul care-l adusese la ea.

– Cred că ar trebui să construim case noi pentru găzduirea oaspeţilor de neam şi rang înalt, începu el. Una pentru bărbaţi şi una pentru femei. Aceste două clădiri s-ar putea numi casa stareţului şi casa stareţei, dar principalul lor scop ar fi să asigure confortul vizitatorilor în maniera cu care aceştia sunt obişnuiţi.

– E o idee interesantă, răspunse Cecilia.

Ca întotdeauna, se arăta supusă, dar fără a trăda vreo urmă de entuziasm.

– Ar trebui să fie nişte clădiri impresionante, din piatră, continuă Godwyn. La urma urmei, eşti stareţă aici de mai bine de zece ani şi una dintre cele mai importante călugăriţe din regat.

– Bineînţeles, vrem ca oaspeţii noştri să fie impresionaţi nu de bogăţia pe care o afişăm, ci de sfinţenia stăreţiei şi de cucernicia monahilor şi a călugăriţelor, spuse ea.

– Într-adevăr, dar clădirile ar trebui să simbolizeze tocmai acest lucru, la fel cum catedrala simbolizează măreţia Domnului.

– Unde crezi că ar trebui să fie înălţate noile clădiri?

„Asta-i de bine, îşi zise Godwyn, deja trece la detalii.”

– Aproape de locurile unde se află casele cele vechi.

– Deci a ta ar veni aproape de aripa estică a catedralei, lângă sala capitulară, iar a mea, aici jos, lângă iaz.

Lui Godwyn îi trecu prin minte că stareţa îl lua peste picior. Nu-i vedea expresia feţei. „Impunerea vălului are dezavantajele ei”, medită el.

– Poate că preferi altă locaţie, făcu el.

– Da, s-ar putea.

Urmă un interval scurt de tăcere. Lui Godwyn îi venea greu să abordeze subiectul banilor. Avea să fie nevoie să schimbe regula privind vălurile – poate chiar să facă o excepţie pentru stareţă. Era pur şi simplu prea dificil să negocieze în aceste condiţii.

Din nou, fu forţat să atace subiectul frontal.

– Din păcate, eu nu voi putea contribui la costurile de construcţie. Mănăstirea e foarte strâmtorată.

– La costurile pentru construirea casei stareţei, vrei să spui? întrebă ea. Nici nu m-aş aştepta la aşa ceva.

– Nu, mă refeream de fapt la costurile pentru casa stareţului.

– Aha. Deci ai vrea ca mănăstirea de maici să plătească

pentru casa ta, ca şi pentru a mea.

– Mă tem că va trebui să-ţi cer asta, da. Sper că nu te deranjează.

– Ei bine, dacă e pentru a spori prestigiul stăreţiei Kingsbridge…

– Ştiam eu c-o să înţelegi cum stau lucrurile.

– Ia să mă gândesc… Momentan construiesc un claustru nou pentru călugăriţe, pentru că nu mai avem voie să-l împărţim pe cel existent cu călugării.

Godwyn nu făcu niciun comentariu. Îl irita faptul că stareţa îl angajase pe Merthin să proiecteze claustrul în loc să apeleze la Elfric, care lucra mai ieftin. Asta reprezenta, în opinia lui, o extravaganţă şi o risipă de bani; dar nu era tocmai momentul potrivit să se pronunţe în această privinţă.

Cecilia continuă:

– Iar când termin cu asta, trebuie să construiesc o bibliotecă pentru călugăriţe şi să cumpăr şi nişte cărţi pentru ea, din moment ce nu mai putem folosi biblioteca stăreţiei.

Pierzându-şi răbdarea, Godwyn începu să bată din picior. Toate acestea i se păreau irelevante.

– După care o să avem nevoie de o alee acoperită până la biserică, pentru că acum venim pe altă cale decât călugării şi nu avem nimic care să ne protejeze când e vremea urâtă.

– Mi se pare foarte rezonabil, comentă Godwyn, deşi ar fi vrut să spună: „Lasă codelile!”

– Deci, făcu ea pe un ton concluziv, cred că ar trebui să luăm în considerare această propunere peste trei ani.

– Trei ani? Eu vreau să încep acum!

– A, nu cred că ne putem gândi la asta acum.

– De ce nu?

– Vezi tu, avem un buget clar pentru lucrările de construcţie.

– Dar oare proiectul acesta nu e mai important decât celelalte?

– Trebuie să ne ţinem de bugetul nostru.

– De ce?

– Astfel încât să ne păstrăm puterea şi independenţa financiară, îi răspunse ea, după care adăugă cu subînţeles: Nu mi-ar plăcea să ajung să stau cu mâna întinsă.

Godwyn nu ştia ce să mai zică. Mai rău, avea sentimentul sumbru că stareţa Cecilia râdea în spatele vălului. Nu putea suporta să se râdă de el. Se ridică brusc.

– Mulţumesc, maică Cecilia, rosti el glacial. Vom mai discuta despre acest lucru.

– Da, replică ea, peste trei ani. De-abia aştept.

Acum era sigur că râdea. Îi întoarse spatele şi ieşi cât putu de repede.

Ajuns înapoi în casa lui, se aruncă într-un jilţ, clocotind de furie.

– O urăsc pe femeia aia, îi spuse el lui Philemon, care era în continuare acolo.

– A refuzat?

– A zis c-o să se gândească la asta peste trei ani.

– Asta-i mai rău decât un refuz, constată Philemon. E un refuz pe timp de trei ani.

– Suntem la mâna ei pentru că are bani.

– Eu ascult mereu ce spun bătrânii, făcu Philemon, aparent fără nicio legătură. E uimitor câte lucruri poţi afla aşa.

– La ce te referi?

– Când stăreţia a construit mori, a săpat iazuri şi a îngrădit ţarcuri pentru iepuri, stareţii au dat o lege prin care orăşenii erau obligaţi să folosească dispozitivele stăreţiei şi să plătească pentru asta. Nu aveau voie să-şi macine porumbul sau să-şi îndesească stofă de lână acasă, şi nici să aibă iazuri ori să prăsească animale – trebuiau să cumpere de la noi. Legea aceea a fost făcută pentru ca stăreţia să-şi recupereze cheltuielile.

– Şi legea asta nu s-a mai aplicat?

– Nu, s-a schimbat. În loc să interzică posesia anumitor lucruri, legea a-nceput să prevadă amenzi pentru respectivii. Şi abia apoi a încetat să se mai aplice, în timpul conducerii stareţului Anthony.

– Iar acum există câte o râşniţă de mână în fiecare casă.

– Şi toţi negustorii de peşte au iazuri, în oraş sunt vreo şase crescătorii de animale, iar vopsitorii îşi îndesesc singuri stofele punându-şi nevestele şi copiii să le calce în loc să le aducă la manufactura mănăstirii.

Godwyn devenea din ce în ce mai încântat.

– Dacă toţi oamenii ăştia ar plăti o amendă pentru privilegiul de a se folosi de propriile dispozitive…

– S-ar strânge destul de mulţi bani.

– O să guiţe ca porcii. Godwyn se încruntă. Ne putem dovedi afirmaţiile?

– În oraş sunt destui oameni care-şi amintesc de aceste

amenzi. În plus, legea e scrisă fără îndoială pe undeva prin actele stăreţiei – probabil în *Cartea lui Timothy.*

– Ai face bine să afli exact cât de mari erau amenzile respective. Dacă e să ne bazăm pe un precedent, ar trebui să o facem cum se cuvine.

– Dacă pot veni cu o sugestie…

– Bineînţeles.

– Ai putea anunţa noul regim de la amvonul catedralei, la slujba de duminică dimineaţa. Asta ar sublinia faptul că e vorba despre vrerea lui Dumnezeu.

– Bună idee, spuse Godwyn. Exact aşa o să fac.

33

– Am găsit o soluţie, îl anunţă Caris pe tatăl ei.

Acesta stătea pe jilţul de lemn din capul mesei, rezemat de spătar, zâmbind uşor. Caris cunoştea foarte bine expresia aceea. Trăda scepticism, dar şi disponibilitate de a asculta.

– Spune, o încurajă el.

Caris era oarecum emoţionată. Era sigură că ideea ei avea să dea roade – să salveze averea familiei şi podul lui Merthin –, dar oare avea să reuşească să-l convingă pe Edmund?

– Ducem lâna care ne-a rămas la tors şi ţesut, după care vopsim stofa obţinută, explică ea pe scurt.

Îşi ţinu respiraţia, aşteptând reacţia tatălui ei.

– Negustorii de lână recurg adesea la asta când afacerile merg prost, încuviinţă el. Dar spune-mi de ce crezi tu că ar merge. Cât ne-ar costa?

– Pentru curăţat, tors şi ţesut, patru şilingi pe balot.

– Şi câtă stofă ne-ar ieşi?

– Dintr-un balot de lână de calitate slabă, pe care l-ai cumpărat cu 36 de şilingi şi pentru care mai dai 4 şilingi pentru prelucrat, ai obţine vreo 48 de metri de stofă.

– Care s-ar vinde cu…

– Dacă nu vopsim stofa, am vinde-o cu un şiling pe metru, deci am obţine 48 de şilingi – cu 8 mai mult decât am investit.

– Nu e mult, având în vedere de câtă muncă o să fie nevoie.

– Dar nu aici voiam să ajung.

– Spune mai departe.

– Ţesătorii vând stofa brută pentru că se grăbesc să-şi

recupereze investiţiile. Dar, dacă mai cheltuim alţi 20 de şilingi pentru îndesit stofa, după care o dăm la vopsit, poţi obţine un preţ dublu – doi şilingi pe metru, 96 de şilingi pe lâna dintr-un balot – cu 36 de şilingi mai mult decât ai investit!

Edmund o fixă cu o privire plină de îndoială.

– Dacă e aşa uşor, de ce nu fac mai mulţi asta?

– Deoarece nu au banii necesari pentru o asemenea investiţie.

– Dar nici eu nu-i am!

– Ai trei lire de la Guillaume din Londra.

– Şi să rămân fără niciun ban cu care să cumpăr lână pentru la anul?

– La preţurile de pe piaţă, ţi-e mai bine aşa.

Edmund izbucni în râs.

– Pe toţi sfinţii, ai dreptate. Foarte bine, poţi să încerci cu nişte lână de slabă calitate. Am cinci baloturi de lână aspră de Devon pe care n-am reuşit niciodată s-o vând italienilor. Îţi dau un balot din acestea, să văd dacă reuşeşti să faci exact cum ai spus.

Două săptămâni mai târziu, Caris îl văzu pe Mark Ţesătorul zdrobindu-şi cu furie râşniţa de mână.

Fu extrem de surprinsă să vadă un om sărac distrugând intenţionat o instalaţie atât de valoroasă – atât de mult încât, pentru câteva momente, uită de propriile probleme.

Râşniţa de mână era alcătuită din două discuri de piatră, fiecare uşor abraziv pe o parte. Cel mai mic era poziţionat deasupra celui mai mare, potrivindu-se perfect într-o scobitură nu foarte adâncă, astfel încât feţele abrazive veneau în contact. Un mâner de lemn permitea întoarcerea discului superior, în timp ce piatra de dedesubt rămânea neclintită. Astfel, grăunţele puse între ele erau măcinate repede, obţinându-se făină.

Majoritatea locuitorilor de condiţie umilă din Kingsbridge aveau o râşniţă de mână. Cei foarte săraci nu-şi permiteau să deţină aşa ceva, iar cei înstăriţi nu aveau nevoie – ei puteau să-şi cumpere făină gata măcinată la moară. Dar, pentru familiile precum cea a lui Mark Ţesătorul, care aveau nevoie de fiecare bănuţ câştigat ca să procure mâncare pentru copii, o râşniţă de mână era o modalitate foarte bună de a economisi, un ajutor divin.

Mark aşezase râşniţa pe pământ, în faţa căsuţei lui. Împrumutase de undeva un baros din oţel, cu mâner lung de

lemn. Doi dintre copiii săi se uitau la el – o fetiţă slabă îmbrăcată într-o rochie zdrenţăroasă şi un băieţel gol, de niciun an. Bărbatul ridică barosul deasupra capului şi-l lăsă să cadă, trasând un arc de cerc prin aer. Era o privelişte pe cinste: Mark era cel mai masiv bărbat din Kingsbridge, având nişte umeri la fel de voinici ca ai unui cal de tracţiune. Discurile de piatră se fragmentară ca nişte coji de ouă şi se răspândiră în toate părţile.

Caris îl întrebă:

– Ce Dumnezeu faci aici?

– Trebuie să ne măcinăm porumbul la morile de apă ale stareţului şi să dăm a douăzecea parte ca taxă, îi răspunse Mark.

Tonul lui era aparent indiferent, dar fata se îngrozi.

– Am crezut că noile reguli nu se aplică decât morilor de vânt şi de apă construite fără permisiune.

– Mâine trebuie să pornesc prin oraş cu John Conetabilul, să căutăm prin casele oamenilor şi să spargem toate râşniţele de mână. Şi nu pot să las pe nimeni să spună că am şi eu una. De-aia fac asta aici, în stradă, să mă vadă toţi.

– Nu mi-am dat seama că Godwyn avea de gând să ia pâinea de la gurile săracilor, rosti Caris cu tristeţe. Apoi îşi mobiliză mintea către propriile afaceri. Cum merge treaba?

– Am terminat.

– Ce repede!

– Iarna îmi ia mai mult. Dar vara, cu 16 ore de lumină, pot să ţes şase metri pe zi, cu ajutorul lui Madge.

– Asta-i minunat!

– Hai înăuntru să-ţi arăt.

Nevasta lui Mark, Madge, se afla lângă focul care ardea într-un capăt al unicei încăperi, cu un bebeluş în braţe şi un băieţel timid lângă ea. Madge era cu peste 30 de centimetri mai scundă decât Mark, dar avea o constituţie robustă. Avea un piept generos şi un posterior proeminent şi, ori de câte ori o vedea, lui Caris îi venea în minte imaginea unui porumbel dolofan. Maxilarul ei uşor ieşit în afară îi conferea o expresie agresivă care nu era întru totul înşelătoare. Deşi avea o fire combativă, era o femeie bună la inimă, iar Caris o simpatiza. Madge îi oferi nou-venitei o cană de cidru, pe care Caris o refuză, ştiind că familia Ţesătorului era prea săracă pentru a-şi permite să se lipsească de ceva.

Războiul de ţesut al lui Mark consta dintr-un cadru de lemn aşezat vertical pe un suport. Acesta ocupa mare parte din spaţiul

de locuit. În spatele lui, aproape de uşă, se afla o masă cu două băncuţe de-o parte şi de alta. În mod evident, membrii familiei dormeau pe jos, de jur împrejurul războiului.

– Eu ţes fâşii înguste, îi explică Mark. Adică fac bucăţi de stofă late de un metru şi lungi de 12 metri. Nu pot să fac fâşii late, pentru că nu am loc pentru un război atât de mare. Lângă perete se aflau patru suluri de stofă ţesută rar, de culoare maronie. Dintr-un balot de lână ies patru fâşii înguste, îi preciză Mark.

Caris îi adusese lâna brută dintr-un balot standard. Madge avusese grijă ca lâna să fie curăţată, sortată şi toarsă. Această ultimă operaţiune era realizată de femeile sărace din oraş, iar de curăţat şi de sortat se ocupau copiii.

Caris pipăi stofa. Era încântată: realizase prima etapă a planului ei.

– De ce e ţesută atât de rar? întrebă ea.

Mark o fixă cu o privire iritată.

– Rar? Eu ţes cel mai strâns din tot Kingsbridge-ul!

– Ştiu… n-am vrut să te critic în vreun fel. Dar stofa italiană e altfel la pipăit – şi totuşi, e făcută din aceeaşi lână ca a noastră.

– Depinde în parte de puterea ţesătorului, de cât de tare poate să apese firele, ca să le facă să se strângă bine.

– Nu cred că ţesătorii italieni sunt mai puternici decât tine.

– Atunci e vorba despre războaie. Cu cât sunt mai bune, cu atât stofa va fi ţesută mai des.

– De asta mă temeam şi eu.

Asta însemna că nu putea concura cu stofele italieneşti de calitate decât dacă era să cumpere războaie de ţesut italieneşti, ceea ce părea imposibil.

„S-o iau totuşi treptat”, îşi impuse ea. Îl plăti pe Mark, numărându-i cei patru şilingi, din care acesta trebuia să dea cam jumătate femeilor care se ocupaseră de tors. Teoretic, Caris avea acum un profit de opt şilingi. Nu putea acoperi cu ei cine ştie ce cheltuieli pentru construcţia podului. Şi, în ritmul acesta, ar fi avut nevoie de ani întregi să transforme în stofă toată lâna care-i rămăsese tatălui ei.

– Există vreo modalitate să obţinem stofa mai repede? îl întrebă ea pe Mark.

Cea care îi răspunse fu Madge:

– Mai sunt şi alţi ţesători în Kingsbridge, dar majoritatea lucrează numai cu negustorii de stofe. Şi totuşi, cred că te pot pune în legătură cu unii din afara oraşului. De obicei, în satele

mari există câte un ţesător cu război propriu. Aceştia fac în general stofă pentru ţărani, din firele de lână toarse de ei acasă. Dar dacă se plăteşte bine, ar fi cu siguranţă dispuşi să lucreze pentru tine.

Caris încercă să-şi ascundă neliniştea.

– Bine, spuse ea. Ţinem legătura. Între timp, vrei să-i duci tu stofa asta lui Peter Vopsitorul?

– Bineînţeles. Chiar acum mă duc.

Caris se întoarse acasă pentru a lua prânzul, absorbită de gânduri. Pentru a obţine rezultate notabile, ar fi trebuit să cheltuiască mare parte din banii care-i mai rămăseseră tatălui ei. Dacă era să nu meargă, s-ar fi aflat într-o situaţie şi mai sumbră decât acum. Dar ce altă soluţie avea? Planul ei era riscant, dar era singurul pe care-l avea la dispoziţie.

Ajunse tocmai când Petranilla punea pe masă un platou cu tocană de oaie. Edmund stătea în capul mesei. Eşecul financiar de la Târgul de Lână părea să-l fi afectat mai mult decât s-ar fi aşteptat Caris. Exuberanţa lui obişnuită nu se mai făcea simţită acum, iar Edmund părea adesea îngândurat, dacă nu chiar absent. Caris îşi făcea griji în privinţa lui.

– L-am văzut pe Mark Ţesătorul spărgându-şi râşniţa de mână, spuse ea în timp ce se aşeza. Cum se poate una ca asta?

Petranilla îşi înălţă bărbia, cu un aer trufaş.

– Godwyn nu face altceva decât să-şi exercite drepturile.

– Drepturile acelea sunt învechite – nu au mai fost revendicate de ani şi ani. Unde altundeva aţi mai auzit de o stăreţie care să instituie asemenea reguli?

– În St. Albans, răspunse triumfătoare Petranilla.

Edmund interveni:

– Am auzit de St. Albans. Orăşenii se răzvrătesc periodic împotriva mănăstirii.

– Stăreţia Kingsbridge are tot dreptul să-şi recupereze banii pe care i-a cheltuit cu construcţia morilor, argumentă Petranilla. Exact aşa cum tu, Edmund, vrei să-ţi obţii banii pe care-i investeşti în construcţia podului. Cum te-ai simţi dacă cineva ar construi un al doilea pod?

Edmund nu-i răspunse, aşa că o făcu fiica lui:

– Depinde cât de curând s-ar întâmpla una ca asta, rosti ea. Morile stăreţiei au fost construite în urmă cu câteva sute de ani, ca şi crescătoriile şi iazurile. Nimeni nu are dreptul să ţină pe loc dezvoltarea oraşului la nesfârşit.

– Stareţul are dreptul să încaseze ce i se cuvine, replică Petranilla cu încăpăţânare.

– Ei bine, dacă o ţine aşa, n-o să mai aibă de la cine să încaseze ce i se cuvine. Oamenii se vor muta în Shiring. Acolo au voie să deţină râşniţe de mână.

– Nu înţelegi că nevoile stăreţiei sunt sfinte? întrebă Petranilla cu furie în glas. Călugării îl slujesc pe Dumnezeu! Prin comparaţie, vieţile orăşenilor sunt total lipsite de însemnătate.

– Asta e şi părerea fiului tău?

– Bineînţeles.

– Exact de asta mă temeam.

– Nu crezi că misiunea unui stareţ e sacră?

Caris nu avea un răspuns la această întrebare, aşa că se mulţumi să ridice din umeri, ceea ce-o făcu pe Petranilla să arboreze o mină triumfătoare.

Mâncarea era bună, dar Caris era atât de tensionată, încât abia luă câteva înghiţituri. De îndată ce comesenii ei îşi terminară porţiile, spuse:

– Trebuie să mă-ntâlnesc cu Peter Vopsitorul.

Petranilla protestă la acest anunţ:

– Ai de gând să cheltuieşti alţi bani? Deja i-ai dat lui Mark Ţesătorul patru şilingi din banii tatălui tău.

– Da, iar stofa pe care o am acum valorează cu 12 şilingi mai mult decât lâna brută, aşa că am un profit de opt şilingi.

– Ba nu, nu ai, zise Petranilla. Nu ai vândut-o încă.

Petranilla exprima acum îndoieli pe care şi Caris le împărtăşea în momentele ei de pesimism, dar vorbele ei o iritară atât de mult, încât afişă un aer de bravură.

– Dar o s-o vând – mai ales dacă o vopsesc în roşu.

– Şi cât o să-ţi ia Peter pentru vopsitul şi îndesitul a patru fâşii înguste?

– 20 de şilingi, dar stofa roşie o să valoreze dublu faţă de stofa maronie şi rară, aşa că o să câştigăm alţi 28 de şilingi.

– Dacă o vinzi. Şi dacă nu?

– O s-o vând.

Tatăl ei interveni în discuţie:

– Las-o în pace, i se adresă el Petranillei. I-am spus că poate să încerce.

Castelul Shiring se înălţa trufaş pe vârful unui deal. Aici locuia şeriful, care avea jurisdicţie asupra întregului ţinut. La poalele

dealului se afla spânzurătoarea. Ori de câte ori avea loc câte o execuţie, prizonierul era adus de la castel într-o căruţă şi spânzurat în faţa bisericii.

Piaţa în care se afla spânzurătoarea era şi locul unde se efectuau tranzacţiile comerciale. Târgul de la Shiring se ţinea tot aici, între casa ghildei şi o clădire mare de lemn unde se desfăşura negoţul cu lână. De jur împrejurul acestei pieţe se găseau mai multe taverne, dar şi impozantul palat episcopal. Edmund adusese 40 de baloturi de lână, cu ajutorul a zece căruţe şi, la nevoie, îşi putea suplimenta stocul în decursul săptămânii.

Spre disperarea lui Caris, nu fu cazul. Vându zece baloturi în prima zi, după care nimic până la sfârşitul târgului, când mai vându alte zece, scăzând preţul sub cel de achiziţie. Caris nu-şi amintea să-l fi văzut vreodată pe Edmund la fel de deprimat ca acum.

Îşi scoase şi ea la vânzare cele patru fâşii de stofă colorate în roşu-maroniu şi, până la sfârşitul săptămânii, metru cu metru, reuşi să vândă trei din totalul de patru.

– Priveşte lucrurile astfel, îi spuse ea tatălui ei în ultima zi de târg. Înainte, aveai un balot de lână pe care nu-l puteai vinde şi patru şilingi. Acum, ai 36 de şilingi şi un sul de stofă.

Dar veselia ei era doar de faţadă. Era profund demoralizată. Se lăudase, plină de curaj, că avea să-şi vândă stofa. Rezultatul nu era un eşec total, dar niciun triumf. Dacă nu reuşea să-şi vândă stofa cu un preţ mai mare decât costurile, însemna că nu avea o soluţie pentru problema lor. Ce-avea să facă mai departe? Plecă de la taraba tatălui său şi porni prin târg, să vadă cum le mergea celorlalţi vânzători de stofă.

Ca de obicei, cele mai bune stofe erau cele aduse din Italia. Caris se opri la taraba lui Loro Florentinul. Negustorii de stofă, precum Loro, nu cumpărau lână, deşi de cele mai multe ori colaborau îndeaproape cu negustorii de lână brută. Caris ştia că Loro îşi încredinţa câştigurile realizate în Anglia lui Buonaventura, care folosea banii pentru a cumpăra lână neprelucrată de la negustorii englezi. Apoi, când lâna ajungea la Florenţa, familia Buonaventura o vindea, iar din banii obţinuţi returna suma luată de la familia lui Loro. În acest fel, evitau să transporte cantităţi mari de aur şi argint de-a latul Europei.

Pe taraba lui Loro nu se aflau decât două suluri de stofă, dar culorile erau mult mai intense decât cele pe care le puteau

obţine producătorii locali.

– Doar atât ai adus? îl întrebă Caris.

– Bineînţeles că nu. Restul s-a vândut.

Fata era surprinsă.

– Toţi ceilalţi au rămas cu marfă nevândută.

Italianul ridică din umeri.

– Stofa cea mai bună se vinde întotdeauna.

În mintea lui Caris începea să prindă contur o idee nouă.

– Cât costă stofa stacojie?

– Doar şapte şilingi pe metru, domniţă.

Adică de şapte ori preţul stofei brute, maronie şi rară.

– Dar cine-şi poate permite să o cumpere?

– Episcopul a cumpărat destul de multă stofă roşie, lady Philippa, nişte bucăţi de stofă albastră şi verde, câteva fete de berari şi de brutari din oraş, nişte seniori şi nevestele lor din satele dimprejur… Chiar şi în vremuri grele, tot sunt unii care prosperă. Ah, roşul acesta închis ţi-ar veni de minune. Cu o mişcare iute, desfăşură o bucată de stofă şi o drapă pe umărul lui Caris. Minunat! Deja toată lumea se uită la dumneata.

Caris zâmbi.

– Acum îmi dau seama de ce ai atâta succes. Puse mâna pe stofă. Era ţesută foarte strâns. Ea avea o pelerină de stofă stacojie italienească, cea moştenită de la mama ei. Era haina ei favorită. Cum obţineţi roşul acesta?

– Cu roibă, ca toată lumea.

– Dar cum se face că iese o culoare atât de vie?

– Nu-i niciun secret. Vopsitorii folosesc alaun. Aşa, culoarea devine mai intensă şi nici nu se estompează în timp. O pelerină în nuanţa aceasta, pentru dumneata, ar fi ceva minunat, o bucurie pentru totdeauna.

– Alaun, repetă ea. Dar vopsitorii englezi de ce nu folosesc alaun?

– E foarte scump. E adus tocmai din Turcia. Un astfel de lux nu e destinat decât femeilor deosebite.

– Iar albastrul?

– Ca ochii dumitale…

Caris avea ochii verzi, dar nu-l corectă.

– E o culoare atât de puternică!

– Vopsitorii englezi folosesc drobuşor, dar noi preferăm indigoul din Bengal. Negustorii mauri îl aduc din India în Egipt, iar italienii îl cumpără din Alexandria. Zâmbi. Gândeşte-te numai cât

a călătorit… doar pentru a-ţi completa frumuseţea extraordinară.

– Da, murmură Caris. Numai dacă te gândeşti…

Manufactura lui Peter Vopsitorul, aflată lângă râu, era o casă la fel de mare ca a lui Edmund, dar construită din piatră şi lipsită de pereţi sau alte delimitări interioare – doar un fel de înveliş. Înăuntru, două cazane mari stăteau suspendate deasupra a două vetre. Lângă fiecare dintre ele se afla un troliu, precum cele pe care le făcea Merthin pentru munca sa în construcţii. Acestea erau folosite pentru a ridica baloturi uriaşe de lână sau de stofă şi a le coborî în lichidul din cazane. Pardoseala era întotdeauna udă, iar atmosfera, încărcată de aburi. Ucenicii lucrau desculţi şi îmbrăcaţi doar în pantaloni. Pe chipuri le curgeau necontenit şiroaie de sudoare, iar părul le era aproape ud. În manufactură domnea un miros acru pe care Caris îl simţea până în gât.

Îi arătă lui Peter bucata de stofă nevândută.

– Vreau să obţin stacojiul acela intens pe care-l au stofele italieneşti, începu ea. Culoarea aceea se vinde cel mai bine.

Peter era un bărbat sumbru care părea mereu jignit, indiferent de ce i se spunea. Acum dădu posomorât din cap, ca şi cum ar fi recunoscut că era vorba despre o critică justificată.

– O s-o vopsim din nou cu roibă.

– Şi cu alaun, ca să fixăm culoarea şi să o facem mai intensă.

– Noi nu folosim alaun. Niciodată n-am folosit. Nici nu ştiu pe cineva care s-o facă.

Caris înjură în gând. Nu se gândise să verifice. Presupusese că un meşter vopsitor avea să ştie orice despre coloranţi.

– Nu poţi să încerci?

– Nu am alaun.

Caris oftă. Peter era fără îndoială unul dintre acei meşteri cărora li se părea imposibil de realizat tot ce nu încercaseră până atunci.

– Şi dacă aş putea să-ţi fac rost?

– De unde?

– De la Winchester, cred, sau de la Londra. Sau poate de la Melcombe.

Acesta era cel mai apropiat port, unde soseau zilnic corăbii din toată Europa.

– Şi dacă aş avea, n-aş şti cum să-l folosesc.

– Nu ai cum să afli?

– De la cine?

– Bine, atunci o să încerc eu să aflu.
Peter dădu pesimist din cap.
– Nu ştiu…
Caris nu voia să se certe cu el: era singurul vopsitor important din oraş.
– O să trecem puntea asta când o să ajungem la ea, spuse ea pe un ton împăciuitor. N-are rost să-ţi mai răpesc din timp cu discuţii acum. Întâi şi-ntâi, trebuie să văd dacă pot face rost de nişte alaun.
Caris plecă. Cine, din tot oraşul, putea şti câte ceva despre alaun? Îşi dorea să-i fi pus mai multe întrebări lui Loro Florentinul. Călugării ar fi trebuit să cunoască asemenea lucruri, dar acum nu li se mai permitea să stea de vorbă cu femeile. Se hotărî să-i facă o vizită lui Mattie Înţeleapta. Aceasta amesteca mereu tot felul de ingrediente ciudate – poate că printre ele se număra şi alaunul. Şi mai important, dacă nu ştia nimic, avea s-o recunoască deschis, spre deosebire de un călugăr sau un apotecar, care poate c-ar fi inventat nişte aiureli doar din teama de a nu se face de ruşine.
Primele cuvinte ale lui Mattie fură acestea:
– Cum se simte taică-tău?
– E un pic zdruncinat după eşecul de la Târgul de Lână, răspunse Caris. Era obişnuită ca Mattie să ştie exact ce o frământa. A început să uite tot felul de lucruri. Pare mai bătrân.
– Ai grijă de el, continuă Mattie. E un om bun.
– Ştiu.
Caris nu era foarte sigură ce voia să spună Mattie.
– Petranilla nu se gândeşte decât la ea.
– Şi p-asta o ştiu.
Mattie măcina ceva cu un mojar şi un pistil. Împinse vasul către Caris.
– Dacă macini tu în locul meu, îţi torn o cană cu vin.
– Mulţumesc.
Caris începu să macine.
Mattie turnă nişte vin alb dintr-o carafă de piatră în două căni de lemn.
– De ce ai venit? Nu eşti bolnavă.
– Ştii ce e alaunul?
– Da. În cantităţi mici, îl folosim ca astringent, ca să grăbească închiderea rănilor. E bun şi la oprirea diareei. Dar în cantităţi mari e otrăvitor. Ca majoritatea otrăvurilor, te face să

vomiţi. Şi-n poţiunea pe care ţi-am dat-o anul trecut era nişte alaun.

– Şi ce e, o plantă?

– Nu, e o argilă. Maurii o scot din cariere din Turcia şi Africa. Câteodată e folosită şi de tăbăcari, pentru prelucrarea pieilor. Presupun că tu ai nevoie de alaun ca să vopseşti stofă.

– Da.

Ca întotdeauna, procesele deductive ale lui Mattie păreau infailibile.

– Acţionează ca agent caustic – ajută colorantul să intre în fibra lânii.

– Şi de unde îl iei tu?

– Îl cumpăr de la Melcombe, răspunse Mattie.

Caris făcu drumul de două zile până la Melcombe, unde mai fusese de câteva ori înainte, însoţită de unul dintre angajaţii tatălui ei pe post de gardă de corp. Pe chei găsi un negustor care se ocupa cu negoţul de mirodenii, păsări în colivii, instrumente muzicale şi tot felul de curiozităţi aduse din toate colţurile lumii. Acesta îi vându atât colorantul roşu obţinut din rădăcină de roibă, o plantă cultivată în Franţa, cât şi tipul de alaun cunoscut sub numele de Spiralum, despre care susţinea că era adus din Etiopia. Îi ceru şapte şilingi pentru un butoiaş de roibă şi o jumătate de kilogram de alaun, iar ea habar nu avea dacă era un preţ rezonabil sau nu. Respectivul negustor îi vându tot stocul de care dispunea şi-i promise să-i mai aducă marfa de la următoarea corabie din Italia care avea să intre în port. Caris îl întrebă şi ce cantităţi de colorant şi de alaun trebuia să folosească, dar bărbatul nu ştia nimic despre asta.

Când ajunse acasă, începu să vopsească bucăţi din sulul de stofă rămas nevândut, într-unul din ceaunele de gătit. Petranilla strâmbă din nas din cauza mirosului, aşa că fata trebui să facă un foc în curtea din spate. Ştia că trebuia să bage stofa în soluţia cu colorant şi să o fiarbă, iar Peter Vopsitorul îi spusese cât de concentrat trebuia să fie lichidul. Cu toate acestea, nimeni nu ştia de cât de mult alaun era nevoie sau cum trebuia folosit acesta.

Începu un proces frustrant de încercări prin eroare. Încercă să înmoaie ţesătura în soluţie de alaun înainte de a o vopsi; să pună alaunul în acelaşi timp cu colorantul şi chiar să fiarbă ulterior stofa vopsită în soluţie de alaun. Încercă să folosească aceeaşi

cantitate de alaun şi de vopsea, după care mai mare, iar apoi mai mică. La sugestia lui Mattie, făcu experimente şi cu alte ingrediente: gale de stejar, calcar, zeamă de var, oţet şi chiar urină.

Nu prea avea timp. În toate oraşele, stofa nu putea fi vândută decât de membrii ghildelor – cu excepţia perioadelor de târg, când regulile erau mai laxe, însă toate târgurile se ţineau vara. Ultimul era Târgul Sfântului Giles, care avea loc pe câmpul aflat la est de Winchester, pe 12 septembrie, sărbătoarea sfântului. Acum era jumătatea lunii iulie, aşa că avea la dispoziţie opt săptămâni.

Începea dimineaţa devreme şi muncea până mult după lăsarea întunericului. Mişcările continue de rotire a stofei, de ridicare a acesteia din lichid şi apoi de cufundare îi dădeau dureri de spate. Palmele i se înăspriră şi se înroşiră de la contactul constant cu substanţele chimice agresive, iar părul îi căpătă un miros acru. Dar, în ciuda frustrării, se simţea adesea fericită, iar uneori fredona încet sau chiar cânta cu voce tare melodii vechi ale căror versuri abia dacă şi le mai amintea, căci nu le mai cântase din copilărie. Din curţile lor, vecinii o urmăreau plini de curiozitate peste garduri.

Din când în când, în minte îi apărea întrebarea: „E oare asta soarta mea?” Declarase în repetate rânduri că nu ştia cum avea să-şi petreacă viaţa. Dar era posibil ca alegerea aceasta să nu fie neapărat una liberă. N-avea să i se permită să devină medic; un viitor în comerţul cu lână părea o idee proastă; nu voia să devină sclava unui soţ şi a copiilor lor – dar nu-i trecuse niciodată prin gând că era posibil să ajungă vopsitoare. Când se gândea la asta, îşi dădea seama că nu era ocupaţia pe care şi-o dorea. Dar, din moment ce începuse, era hotărâtă să reuşească – chiar dacă n-avea să fie destinul ei.

La început, nu reuşi decât să-i dea stofei o culoare vag roşcată sau roz pal. Când începu să se apropie de nuanţa de stacojiu pe care şi-o dorea, descoperi, cu o frustrare înnebunitoare, că pigmentul se estompa când usca stofa la soare sau că se dizolva în apă atunci când stofa era spălată. Încercă vopsirea în două rânduri, dar efectul se dovedi a nu fi decât unul temporar. Peter îi dezvălui, destul de târziu, că materialul absorbea mai mult pigment dacă vopsea firele înainte de a fi ţesute sau dacă vopsea lâna brută, dar asta ajuta la obţinerea unei nuanţe mai intense, nu şi la durabilitatea ei.

– Există o singură modalitate de a învăţa cum să vopseşti, şi anume de la un meşter, îi spuse Peter de mai multe ori.

Caris îşi dădu seama că toţi erau de aceeaşi părere. Stareţul Godwyn învăţase medicina citind cărţi vechi de câteva sute de ani şi prescria leacuri fără ca măcar să-şi vadă pacienţii. Elfric îl pedepsise pe Merthin pentru că redase parabola fecioarelor într-un mod inedit. Peter nici măcar nu încercase vreodată să vopsească stofa în stacojiu. Doar Mattie îşi baza hotărârile pe ceea ce putea vedea cu ochii ei în loc să se lase în voia unei autorităţi considerate a fi infailibilă.

Într-o seară, Alice rămase până târziu privind-o, cu braţele încrucişate peste piept şi buzele strânse într-un rictus dezaprobator. Pe măsură ce întunericul se îndesi în colţurile curţii, lumina provenită de la focul lui Caris înroşi treptat chipul schimonosit al lui Alice.

– Câţi bani de-ai tatei ai cheltuit pe nebunia asta? întrebă ea.

Caris făcu adunarea:

– Şapte şilingi pentru roibă, o liră pentru alaun, 12 şilingi pentru stofă... 39 de şilingi.

– Doamne apără-ne!

Alice era de-a dreptul îngrozită.

Chiar şi Caris era speriată de suma totală. Pentru majoritatea oamenilor din Kingsbridge, era o sumă care depăşea câştigurile lor pe un an încheiat.

– E mult, dar o să câştig şi mai mult, spuse ea.

Alice era furioasă.

– N-ai niciun drept să cheltuieşti aşa.

– N-am niciun drept? repetă Caris. Am permisiunea lui – de ce altceva aş mai avea nevoie?

– Tata a început să îmbătrânească. Nu ne mai putem încrede în judecata lui.

Caris se prefăcu a nu şti lucrurile acestea.

– Judecata lui e foarte bună... oricum, e mult mai bună decât a ta.

– Ne cheltuieşti moştenirea!

– Asta te deranjează pe tine? Stai liniştită, o să ai mult de câştigat de pe urma mea.

– Nu vreau să-mi asum riscul ăsta.

– Riscul nu ţi-l asumi tu, ci el.

– Oricum, n-ar trebui să arunce pe fereastră cu banii noştri!

– Fă bine şi spune-i lui.

Alice plecă înfrântă, dar Caris nu era atât de încrezătoare pe cât se arăta. Era posibil să nu găsească niciodată reţeta potrivită. Şi, în cazul acesta, ce-aveau să se facă ea şi tatăl ei?

Când, în sfârşit, găsi formula bună, aceasta se dovedi remarcabil de simplă: o măsură de roibă şi două de alaun pentru fiecare trei măsuri de lână. Mai întâi fierbea lâna în alaun, după care adăuga roiba în soluţie, fără a o mai aduce la temperatura de fierbere. Dar trebuia să adauge încă un ingredient: zeamă de var. Abia dacă-i venea să creadă cât de minunată era culoarea rezultată. Avusese parte de un succes care-i depăşea toate aşteptările. Obţinuse un roşu intens, aproape identic cu cel al stofelor italieneşti. Era sigură că avea să pălească şi că urma să sufere încă o dezamăgire, dar culoarea rămase identică, deşi stofa fu uscată, spălată din nou şi îndesită.

Îi dădu formula lui Peter şi, sub supravegherea ei atentă, acesta folosi tot alaunul rămas pentru a vopsi într-unul din cazanele sale uriaşe 12 metri de stofă de lână de cea mai bună calitate. După ce stofa fu îndesită, Caris tocmi un finisator să tragă toate firele rebele cu o cardă de scămoşat cu scaieţi şi să repare orice zone cu ţesătură neregulată.

Se duse la Târgul Sfântului Giles cu un balot de stofă de un roşu perfect.

Pe când îşi desfăşura marfa, fu abordată de un bărbat care vorbea cu accent londonez.

– Cât costă asta? întrebă el.

Caris îşi ridică privirea către el. Avea haine scumpe, fără a fi ostentative, şi ea îşi dădu seama că avea în faţă un om bogat, dar nu de neam nobil. Încercând să-şi mascheze tremurul vocii, îi răspunse:

– Şapte şilingi pe metru. E cea mai bună…

– Nu, voiam să ştiu preţul pentru tot balotul.

– Sunt 12 metri, aşa că ar face 84 de şilingi.

Bărbatul frecă uşor stofa între arătător şi degetul mare.

– Nu e ţesută la fel de strâns ca stofa italienească, dar nu e rea. Îţi dau 27 de florini de aur pentru tot.

Pentru că Anglia nu avea o monedă din aur proprie, era ceva obişnuit să se folosească moneda Florenţei, florinul. Acesta valora aproximativ trei şilingi, 36 de penny de argint. Londonezul se oferea să-i cumpere toată stofa la un preţ cu doar trei şilingi mai mic decât ar fi obţinut vânzând-o metru cu metru. Dar Caris simţea că n-avea prea mari intenţii să se târguiască – altfel ar fi

început cu un preţ mai mic.

– Nu, răspunse, minunându-se şi ea de această îndrăzneală. Vreau preţul întreg.

– Bine, rosti el imediat, confirmând bănuiala instinctivă a lui Caris.

Aceasta privi, încântată, cum străinul îşi scoase punga de la brâu. Câteva clipe mai târziu, avea în mână 28 de florini de aur.

Cercetă atent una dintre monede. Era un pic mai mare decât un penny de argint. Pe o parte avea ştanţată o imagine cu Sfântul Ioan Botezătorul – sfântul protector al Florenţei –, iar pe cealaltă, un crin, emblema Florenţei. Puse banul pe talerul unei balanţe ca să-i compare greutatea cu un florin nou, pe care tatăl său îl ţinea special în acest scop. Moneda era autentică.

– Mulţumesc, îi spuse ea, nevenindu-i să creadă că reuşise.

– Numele meu e Harry Mercer, din cartierul Cheapside, din Londra, zise el. Tatăl meu e cel mai important negustor de stofe din Anglia. Când o să mai ai stacojiu din acesta, vino la Londra. O să cumpărăm tot ce poţi să ne aduci, indiferent cât de mult.

– Hai să ţesem toată lâna! îi spuse Caris tatălui ei când se întoarse acasă. Ai 40 de baloturi de lână. O să facem din toate stofă roşie.

– Asta înseamnă o investiţie mare, răspunse el gânditor.

Caris era sigură că planul ei avea să se bucure de succes.

– Avem o mulţime de ţesători prin zonă şi toţi sunt săraci. Peter nu e singurul vopsitor din Kingsbridge, îi putem învăţa şi pe alţii să folosească alaunul.

– Când s-o afla secretul, o să se ia şi alţii după tine.

Caris ştia că avea dreptate să se gândească la punctele slabe ale planului ei şi la eventualele obstacole, dar, oricum, simţea că-şi pierde răbdarea.

– Să ne copieze, n-au decât, replică ea. Pot să facă şi ei bani.

Edmund n-avea de gând să se lase împins după voia ei.

– Dacă apare multă stofă pe piaţă, preţul o să scadă.

– Vor trebui să scadă tare mult pentru ca afacerea să nu mai fie profitabilă.

Edmund dădu din cap, în semn de aprobare.

– Adevărat. Dar poţi să vinzi o asemenea cantitate în Kingsbridge şi-n Shiring? Nu sunt atât de mulţi oameni bogaţi cât să scapi tu de tot stocul.

– Atunci duc marfa la Londra.

– Bine. Edmund zâmbi şi spuse: Eşti foarte hotărâtă. E un plan bun, dar şi dacă ar fi fost unul prost, probabil că tu ai fi în stare să-l faci să dea roade.

Caris se duse imediat la Mark Ţesătorul şi făcu aranjamentele necesare pentru ca acesta să înceapă lucrul la încă un balot de lână. De asemenea, o rugă pe Madge să ia una dintre căruţele lui Edmund şi patru baloturi de lână şi să pornească prin satele învecinate în căutare de ţesători.

Dar ceilalţi membri ai familiei lui Caris nu erau deloc încântaţi. A doua zi, Alice veni să prânzească la ei. Când se aşezară, Petranilla i se adresă lui Edmund:

– Alice şi cu mine suntem de părere că ar trebui să renunţi la ideea de a face stofă.

Caris ar fi vrut ca tatăl ei să-i spună că hotărârea fusese luată deja şi că era prea târziu acum să dea înapoi. Dar, în loc de asta, Edmund rosti pe un ton blând:

– Chiar aşa? Spune-mi de ce.

– Pentru că ar însemna să rişti toţi banii pe care-i ai, de-asta!

– Şi aşa, totul e în pericol acum, făcu el. Am un depozit plin cu lână pe care nu pot să o vând.

– Dar ai putea să cazi din lac în puţ.

– M-am hotărât să-mi asum riscul acesta.

Alice interveni:

– Dar nu e drept faţă de mine!

– De ce nu?

– Caris îmi cheltuieşte moştenirea!

Chipul lui Edmund se întunecă.

– Încă n-am murit, spuse el.

Petranilla strânse din dinţi, recunoscând intonaţia glasului lui, aparent calm; dar Alice nu observă cât de furios era şi se avântă mai departe.

– Trebuie să ne gândim la viitor, rosti ea. De ce să i se permită lui Caris să-mi cheltuiască dreptul?

– Pentru că încă nu e dreptul tău şi poate că n-o să fie niciodată.

– Nu poţi să arunci pe fereastră banii care ar trebui să-mi revină mie.

– N-o să accept niciodată să mi se spună ce să fac cu banii mei – mai ales de către copiii mei, izbucni el cu atâta mânie în glas, încât până şi Alice observă.

Pe un ton mai potolit, aceasta zise:

– N-am vrut să te supăr.

Edmund îşi drese glasul. Nu era o scuză prea umilă, dar el nu putea niciodată să rămână multă vreme îmbufnat.

– Haideţi să mâncăm şi să nu mai vorbim despre asta, făcu el împăciuitor, iar Caris îşi dădu seama că proiectul ei supravieţuise unei alte încercări.

După prânz se duse la Peter Vopsitorul, să-l avertizeze că avea să primească o cantitate mare de stofă.

– Nu se poate, spuse el.

Acest răspuns o luă prin surprindere. Peter părea mereu mohorât, dar de obicei se conforma indicaţiilor ei.

– Nu-ţi face griji, nu vei fi nevoit să vopseşti tu toată stofa, rosti ea. O să duc o parte şi la ceilalţi vopsitori.

– Nu vopsitul e problema, replică el. N-o să ne descurcăm cu îndesitul.

– De ce?

– Nu avem voie să o îndesim noi. Stareţul Godwyn a dat un nou edict. Trebuie să folosim dârsta stăreţiei.

– Bine, atunci o să apelăm la ei.

– Dar maşinăria călugărilor e prea înceată. E veche şi se tot strică. A fost reparată de nenumărate ori, aşa că piesele de lemn sunt o amestecătură de vechi şi nou, ceea ce nu dă niciodată rezultate bune. Îndesitul nu se face mai repede decât l-ar face oricine, călcând stofa în picioare într-o căldare plină cu apă. Şi nu există decât o singură dârstă. Iar aceasta abia dac-o să poată face faţă producţiei normale a ţesătorilor şi vopsitorilor din Kingsbridge.

Această veste era de-a dreptul înnebunitoare. Planul ei n-avea să eşueze din cauza unei decizii stupide a vărului ei, Godwyn. Plină de indignare, spuse:

– Dar dacă dârsta lor nu poate face faţă, stareţul trebuie să ne permită să ne îndesim stofa călcând-o cu picioarele!

Peter ridică din umeri:

– Spune-i lui asta.

– Chiar aşa o să fac!

Porni către stăreţie, dar, înainte de a ajunge acolo, îşi derulă din nou în minte toate aspectele problemei. Sala din casa stareţului era folosită pentru întrevederile acestuia cu orăşenii, dar, oricum, ar fi fost neobişnuit ca o femeie să intre acolo fără o programare prealabilă, iar Godwyn era din ce în ce mai sensibil la lucrurile acestea. Mai mult, era posibil ca o confruntare directă

să nu fie cea mai bună modalitate de a-l face să se răzgândească. Îşi dădu seama că trebuia să-şi acorde răgazul de a gândi lucrurile în detaliu, aşa că se întoarse acasă şi se aşeză lângă tatăl ei, în salon.

– Tânărul Godwyn e pe poziţii slabe cu asta, veni răspunsul lui Edmund. Nu a existat niciodată o taxă pentru folosirea dârstei. Potrivit legendei, a fost construită de un orăşean, Jack Constructorul, pentru marele stareţ Philip, iar, după moartea lui Jack, Philip a dăruit oraşului pentru totdeauna dreptul de a o folosi.

– Şi de ce nu au mai folosit-o oamenii?

– S-a stricat şi cred că s-a iscat o ceartă cu privire la cine trebuia să plătească pentru întreţinerea ei. Nu s-a putut ajunge la un compromis, iar oamenii au revenit la obiceiul de a-şi îndesi singuri stofa, călcând-o cu picioarele.

– Ei, păi atunci nu are niciun drept să impună taxe şi nici să-i oblige pe oameni să se folosească de ea!

– Chiar aşa e.

Edmund trimise un mesaj la stăreţie prin care solicita o întrevedere cu Godwyn, iar răspunsul primit îi comunica faptul că stareţul era liber chiar în momentul respectiv, aşa că Edmund şi Caris traversară strada şi intrară în casa stareţului.

Văzându-l pe Godwyn, Caris realiză că acesta se schimbase mult în anul care trecuse de la alegerea sa. Nu mai avea nimic din entuziasmul tineresc de odinioară. Părea precaut, ca şi cum s-ar fi aşteptat ca ei doi să aibă o atitudine agresivă. Cumva, Caris începea să se întrebe dacă vărul ei avea tăria de caracter necesară pentru a fi stareţ.

Philemon era şi el acolo, ridicol de dornic să aducă scaune şi să toarne vin în pahare, dar şi cu o notă nouă, mai sigură, în purtare, arătând deja ca un om care ştia că se integra perfect în decor.

– Ei, Philemon, acum eşti unchi, spuse Caris. Ce părere ai despre nepoţelul tău, Sam?

– Sunt călugăr novice, răspunse el afectat. Noi renunţăm la toate legăturile lumeşti.

Caris ridică din umeri. Ştia că Philemon o iubea pe sora lui, Gwenda, dar, dacă el voia să pretindă că lucrurile stăteau altfel, ea nu avea de gând să se lanseze într-o discuţie în contradictoriu cu el.

Edmund expuse succint problema în faţa lui Godwyn:

– Lucrările la pod vor trebui sistate dacă negustorii de lână din Kingsbridge nu prosperă. Din fericire, am găsit o nouă sursă de venit. Caris a descoperit metoda de obţinere a unei stofe de culoare stacojie, calitatea întâi. Un singur lucru împiedică însă succesul acestei afaceri: obligaţia de a folosi dârsta stăreţiei.

– De ce? întrebă Godwyn. Stofa stacojie poate fi îndesită cu ajutorul dârstei.

– Se pare că nu. E o maşinărie veche şi înceată. Abia dacă poate satisface nevoile producţiei actuale de stofă. N-are cum să acopere şi cantităţile suplimentare. Fie construieşti o dârstă nouă…

– Nici nu se pune problema, îl întrerupse Godwyn. N-am bani pentru aşa ceva.

– Foarte bine atunci, rosti Edmund. Va trebui să le dai voie oamenilor să îndesească stofa după metoda veche, băgând-o într-o copaie cu apă şi călcând-o cu tălpile goale.

Pe chipul lui Godwyn apăru o expresie pe care Caris o cunoştea foarte bine. Era rezultatul ciudei, a mândriei jignite şi a unei încăpăţânări duse la extrem. În copilărie, Godwyn îşi lua mereu aerul acesta când cineva i se opunea. Era un semn că avea de gând să-i forţeze pe ceilalţi copii să-i dea ascultare sau, în caz că nu reuşea, să bată din picior şi să plece acasă. Iar asta nu era tot. În opinia lui Caris, Godwyn părea să se simtă umilit ori de câte ori era contrazis, ca şi cum simpla idee că cineva considera că el s-ar putea înşela era insuportabil de chinuitoare. Indiferent de explicaţie, Caris îşi dădu seama de îndată ce-i văzu expresia că Godwyn n-avea să se arate de înţeles.

– Ştiam că o să mi te împotriveşti, îi spuse el lui Edmund pe un ton irascibil. Am impresia că tu crezi că stăreţia există pentru Kingsbridge. Ei bine, va trebui să accepţi că lucrurile stau exact invers.

Nu trecu mult până ce Edmund îşi pierdu răbdarea.

– Dar nu-ţi dai seama că depindem unii de alţii? Am crezut că înţelegi această interdependenţă – tocmai de aceea te-am ajutat să fii ales.

– Am fost ales de călugări, nu de negustori. Poate că oraşul depinde de stăreţie, dar stăreţia există aici dinaintea oraşului şi putem să ne descurcăm şi fără voi.

– În cazul acesta, veţi continua să fiinţaţi ca un lăcaş izolat, nu ca inimă pulsândă a unui mare oraş.

Caris interveni şi ea:

– N-ai cum să nu vrei ca oraşul să prospere, Godwyn – altfel de ce te-ai dus la Londra să te judeci cu contele Roland?

– M-am prezentat în faţa tribunalului regal să apăr drepturile străvechi ale stăreţiei – exact aşa cum o fac aici, acum.

Indignat, Edmund spuse:

– Asta-i trădare! Te-am susţinut să devii stareţ pentru că ne-ai făcut să credem că aveai să construieşti podul!

– Nu vă datorez nimic, răspunse Godwyn. Mama şi-a vândut casa ca să mă trimită la universitate – unde era unchiul meu cel bogat atunci?

Caris era uluită că Godwyn încă le mai purta ranchiună pentru ceva ce se întâmplase cu mai bine de zece ani în urmă.

Expresia lui Edmund se transformă într-o mască a unei ostilităţi glaciale.

– Nu cred că ai dreptul să-i obligi pe oameni să folosească dârsta stăreţiei, punctă el.

Între Godwyn şi Philemon avu loc un schimb fugar de priviri, iar Caris îşi dădu seama că ştiau lucrul acesta. Godwyn replică:

– Poate c-au existat vremuri când stareţul, dintr-o pornire generoasă, a permis orăşenilor să folosească dârsta fără taxă.

– Maşinăria a fost darul stareţului Philip pentru oraş.

– N-am auzit nimic de genul ăsta.

– Trebuie să existe un document referitor la asta în arhiva voastră.

Godwyn se înfurie.

– Orăşenii au lăsat dârsta să se strice, astfel încât stăreţia trebuie să plătească pentru reparaţii. Lucrul ăsta e suficient pentru a anula orice donaţie.

Caris înţelese că Edmund avea dreptate: Godwyn se afla pe o poziţie slabă. Ştia despre donaţia făcută de stareţul Philip, dar avea de gând să treacă totul sub tăcere.

Edmund încercă din nou:

– Dar putem totuşi să ajungem la o înţelegere, nu-i aşa?

– Eu unul n-o să revin asupra edictului dat, declară Godwyn. Aş părea slab în faţa oamenilor.

Caris realiza că exact asta îl deranja. Îi era teamă că oamenii din oraş aveau să nu-l mai respecte dacă îşi schimba hotărârea. Paradoxal, încăpăţânarea sa avea la bază un fel de timiditate.

Edmund spuse:

– Niciunul dintre noi nu vrea să mai suporte cheltuielile şi deranjul unei alte înfăţişări dinaintea tribunalului regal.

La auzul acestor cuvinte, Godwyn replică tăios:
– Mă ameninţi cu un proces?
– Eu încerc să evit asta. Dar…
Caris închise ochii, rugându-se ca cei doi să nu ducă disputa până la un punct de unde n-ar mai fi putut da înapoi. Rugăciunea ei rămase fără răspuns.
– Dar ce? întrebă provocator Godwyn.
Edmund oftă.
– Dar da, dacă îi obligi pe orăşeni să folosească dârsta stăreţiei şi le interzici să-şi îndesească stofele acasă, voi face plângere la rege.
– Fie, spuse Godwyn.

34

Căprioara era tânără, de un an sau doi, cu trupul suplu, a cărui agilitate era dată de muşchii puternici, acoperiţi de blana scurtă şi moale. Se afla de cealaltă parte a luminişului şi-şi întindea gâtul lung printre crengile unui tufiş pentru a ajunge la un petic de iarbă măruntă.
Ralph Fitzgerald şi Alan Fernhill stăteau drepţi în şa, iar paşii cailor lor erau înăbuşiţi de covorul gros de frunze moarte. Câinii de vânătoare erau învăţaţi de mici să nu scoată niciun zgomot, aşa că nu-şi făceau simţită prezenţa. Din aceste motive şi poate pentru că se concentra asupra efortului de a ajunge la firele suculente de iarbă, căprioara nu-i auzi apropiindu-se decât atunci când era prea târziu.
Ralph fu cel care o văzu primul şi arătă cu degetul înspre capătul luminişului. Alan avea un arc lung în mâna stângă, cu care-şi ţinea şi frâul. Cu viteza dată de anii de practică, nu avu nevoie decât de o fracţiune de secundă pentru a potrivi o săgeată în arc şi a trage.
Câinii reacţionară mai încet. Intrară în alertă abia când auziră zbârnâitul corzii arcului şi şuieratul săgeţii străpungând aerul. Barley, căţeaua, rămase împietrită, cu capul ridicat şi urechile ciulite, iar Blade, puiul ei, care acum ajunsese mai mare decât ea, scoase un lătrat încet, speriat.
Săgeata avea aproape un metru lungime şi se termina cu o pană de lebădă. Vârful îi era reprezentat de o tijă de fier lungă de cinci centimetri, în care vergeaua de lemn se îmbuca perfect.

Era o săgeată de vânătoare, cu vârful ascuţit: dacă ar fi fost una de război, ar fi avut vârful pătrat, astfel încât să străpungă armura, nu să fie deviată de aceasta.

Alan trase bine, dar nu perfect. Nimeri căprioara în partea de jos a gâtului, iar săgeata se înfipse adânc. Animalul făcu un salt brusc, împuns de durere. Capul i se ivi deasupra tufişului. O clipă, Ralph crezu că avea să se prăbuşească fără suflare, dar, puţin mai târziu, căprioara porni în salturi mari. Avea în continuare săgeata înfiptă în gât, dar sângele mai degrabă se scurgea decât ţâşnea din rană, aşa că probabil era prinsă între muşchi, fără a fi atins vreun vas de sânge important.

Câinii ţâşniră ca şi cum ar fi fost la rândul lor propulsaţi de coarda arcului, iar cei doi cai îi urmară fără a avea nevoie de îndemnuri din partea călăreţilor. Ralph era călare pe Griff, calul său de vânătoare preferat. Simţea valul acela de adrenalină care reprezenta, în mare parte, sensul existenţei sale. Era un fel de vibraţie a tuturor nervilor din corpul său, un impuls irezistibil de a striga cât îl ţineau plămânii; era un fior puternic, atât de asemănător excitaţiei sexuale încât i-ar fi fost greu să explice diferenţa dintre cele două.

Bărbaţii precum Ralph trăiau pentru luptă. Nu degeaba regele şi baronii săi îi făceau seniori sau cavaleri, nu degeaba le dădeau sate şi pământuri pe care să le stăpânească: o făceau pentru ca aceste proprietăţi să le asigure cai, scutieri, arme şi armură ori de câte ori suveranul avea nevoie de ostaşi. Dar nu se purtau războaie în fiecare an. Uneori treceau chiar doi-trei ani fără nicio intervenţie de restabilire a ordinii la graniţele cu rebelii galezi sau cu barbarii scoţieni. Cavalerii aveau nevoie de o ocupaţie în aceste intervale. Trebuiau să-şi păstreze condiţia fizică şi – cel mai important – setea de sânge. Soldaţii trebuiau să ucidă şi o făceau mult mai eficient atunci când tânjeau după asta.

Soluţia acestei probleme era vânătoarea. Toţi nobilii, de la rege până la seniorii mărunţi, cum era Ralph, vânau ori de câte ori aveau ocazia, adesea de mai multe ori pe săptămână. Era o ocupaţie plăcută pentru ei şi îi menţinea în formă, astfel încât să fie bine pregătiţi indiferent când s-ar fi întâmplat să fie chemaţi la arme. Cu ocazia vizitelor sale frecvente la Earlcastle şi Casterham, Ralph vâna cu contele Roland şi cu fiul acestuia, lordul William. Când se afla în satul lui, Wigleigh, ieşea la vânătoare cu scutierul său, Alan, în pădurea din jur. De obicei vânau porci mistreţi – masculii bătrâni nu aveau prea multă

carne, dar vânarea lor era palpitantă, pentru că erau adversari redutabili. De asemenea, Ralph vâna vulpi şi uneori chiar lupi. Dar căprioarele erau cel mai râvnit vânat: agile, rapide şi, dacă reuşea să ucidă vreuna, se alegea cu vreo 50 de kilograme de carne gustoasă pe care putea să o ia acasă.

Ralph savura acum senzaţia dată de greutatea şi forţa calului care-l purta prin pădure, acţiunea formidabilă a muşchilor animalului şi bufniturile ritmice ale paşilor lui grei. Căprioara se făcu nevăzută prin frunziş, dar Barley ştia pe unde o luase, iar caii porniră în urma câinilor.

Ralph ţinea într-o mână o suliţă – o tijă lungă de frasin cu vârful întărit în foc. În timp ce Griff se ondula şi sărea, Ralph se aplecă mult în faţă, pentru a se feri de crengile joase, legănându-se la unison cu calul său, menţinându-şi cizmele în scări şi păstrându-şi echilibrul fără prea mare efort, doar apăsându-şi genunchii de trupul cald al animalului.

Caii nu se strecurau la fel de repede precum căprioara printre tufişurile din pădure, aşa că nu trecu mult şi rămaseră destul de în urmă. Câinii se puteau deplasa însă mult mai rapid, iar Ralph le auzea lătrăturile înnebunite, care-l anunţau că se apropiaseră foarte mult de vânat. Apoi totul se cufundă în tăcere, iar Ralph află destul de repede de ce: căprioara ieşise dintre tufişuri şi o apucase pe o cărare, aşa că ogarii fuseseră lăsaţi în urmă. Şi totuşi, pe cărare caii puteau alerga mai repede, depăşind câinii şi câştigând teren faţă de animalul vânat.

Căprioara era din ce în ce mai slăbită. Ralph observă că avea sânge pe crupă şi îşi dădu seama că unul dintre câini reuşise să o muşte. Paşii pe care-i făcea, chinuindu-se să scape, deveniseră neregulaţi. Căprioarele puteau atinge viteze mari, însă doar pentru scurt timp, şi nu erau făcute să alerge în acelaşi ritm pe distanţe lungi.

Pe măsură ce se apropia de vânat, Ralph îşi simţea sângele clocotind în vene. Prinse frâiele calului mai strâns. Era nevoie de foarte multă forţă să înfigi vârful unei suliţe de lemn în trupul unui animal de talie mare: avea pielea groasă, muşchii fibroşi, oasele tari. Gâtul era cel mai bun loc pentru asta, întrucât era cel mai moale, cu condiţia să loveşti pe lângă coloană şi să nimereşti vena jugulară. Trebuia să alegi momentul potrivit, după care să înfigi arma cu toată puterea.

Văzând caii periculos de aproape, căprioara se năpusti, disperată, în tufişuri. Această manevră îi dădu un avans de

câteva secunde. Caii încetiniră pentru a-şi croi drum printre crengile înfrunzite, în timp ce căprioara îşi continuă salturile ritmice. Dar câinii o prinseră iarăşi din urmă, iar Ralph constată cu satisfacţie că prada sa nu se mai putea îndepărta prea mult.

De obicei, câinii muşcau din ce în ce mai des vânatul, încetinindu-i înaintarea până când caii reuşeau să îl prindă din urmă, iar vânătorul putea să-i dea lovitura de graţie. Dar, de data aceasta, se întâmplă ceva neaşteptat.

Când câinii şi caii ajunseră foarte aproape de căprioară, aceasta se feri şi o luă într-o parte. Blade, câinele mai tânăr, porni după ea cu mai mult entuziasm decât minte şi ajunse în faţa lui Griff. Calul alerga prea repede pentru a se opri sau pentru a evita măcar câinele, aşa că-l lovi puternic cu una din copitele din faţă. Câinele era un mastif, cântărind nu mai puţin de 40 de kilograme, iar forţa impactului îl făcu pe cal să se poticnească.

Ralph fu azvârlit din şa. Proiectat prin aer, dădu drumul suliţei. În clipa aceea, cea mai mare temere a sa era ca nu cumva calul să cadă peste el. Văzu însă, în fracţiunea de secundă dinainte de impactul cu pământul, că Griff reuşise cumva să-şi recapete echilibrul.

Ralph căzu pe un tufiş cu ţepi. Chipul şi mâinile îi fură zgâriate agonizant, dar crengile îi mai atenuară căderea. Chiar şi aşa, era furios la culme.

Alan trase de hăţuri pentru a-şi opri cât mai repede calul. Barley ţâşnise după căprioară, dar se întoarse după câteva clipe: în mod evident, aceasta reuşise să scape. Ralph făcu un efort să se ridice, înjurând. Alan îl prinse pe Griff, după care descălecă, ţinând amândoi caii de frâie.

Blade zăcea nemişcat pe covorul de frunze uscate, cu un firicel de sânge scurgându-i-se din gură. Copita potcovită a lui Griff îl lovise drept în moalele capului. Barley se apropie de el, îl adulmecă, îl împunse cu nasul şi-i linse sângele de pe bot, după care se îndepărtă cu o privire uluită. Alan împinse câinele cu vârful cizmei. Corpul animalului rămase inert. Blade nu mai respira.

– E mort, anunţă Alan.

– Al naibii câine prost, merita să moară! izbucni Ralph.

Porniră cu caii de căpăstru prin pădure, căutând un loc unde să se odihnească. După un timp, Ralph auzi clipocitul unei ape curgătoare. Urmând direcţia sunetului, ajunseră la un izvor iute.

Recunoscu imediat cursul de apă: se aflau la o distanţă destul de mică de câmpurile care ţineau de Wigleigh.

– Hai să ne răcorim un pic, spuse el.

Alan priponi caii, după care scoase din desaga de la şa o carafă cu capac, două căni de lemn şi o traistă din pânză cu merinde.

Barley se duse direct spre izvor şi lipăi cu sete din apa rece. Ralph se trânti pe mal, cu spatele rezemat de un copac. Alan se aşeză lângă el şi-i dădu o cană cu bere şi o felie de brânză. Ralph acceptă băutura, dar refuză mâncarea.

Scutierul cunoştea prea bine toanele stăpânului său, aşa că nu spuse nimic cât timp Ralph bău, mulţumindu-se să-i umple din nou cana, fără a aştepta vreun îndemn. Deodată, auziră amândoi zvon de glasuri de femei. Alan se uită la Ralph, ridicând dintr-o sprânceană. Barley mârâi. Ralph se sculă, poruncindu-i căţelei să tacă, şi porni cu paşi uşori în direcţia de unde se auzeau glasurile. Alan îl urmă.

La câţiva metri în josul pârâului, Ralph se opri şi privi printre crengile tufişurilor. Pe malul apropiat al izvorului, aplecate deasupra albiei stâncoase în dreptul unei porţiuni cu bulboane, se aflau mai multe femei din sat, ocupate cu spălatul rufelor. Era o zi umedă de octombrie, răcoroasă, dar nu friguroasă, iar femeile aveau mânecile suflecate şi poalele rochiilor ridicate până la jumătatea coapsei, ca să nu se ude.

Ralph le cercetă, una câte una. Printre ele se afla şi Gwenda, suplă şi musculoasă, împreună cu bebeluşul ei de patru luni, pe care şi-l legase la spate cu un soi de ham. O identifică pe Peg, soţia lui Perkin, care freca izmenele bărbatului ei cu o piatră. Menajera de la conac, Vira, era şi ea acolo. Aceasta era o femeie cu chip dur, de vreo 30 de ani, care îl fixase cu o privire atât de împietrită când îi atinsese fundul, încât nu mai repetase niciodată această familiaritate. Vocea pe care o auzise îi aparţinea văduvei Huberts, o femeie foarte vorbăreaţă, fără îndoială pentru că trăia singură. Aceasta stătea în mijlocul pârâului, purtând cu celelalte o conversaţie la distanţă, care înclina mai mult spre bârfa.

Şi mai era Annet.

Tânăra stătea în picioare pe o stâncă, spălând un articol mărunt de îmbrăcăminte, aplecându-se din când în când să-l clătească, apoi ridicându-se pentru a-l putea freca bine. Avea picioare lungi şi albe, care se continuau misterios sub poalele

suflecate ale rochiei. Ori de câte ori se apleca, decolteul i se deschidea, lăsând la vedere contururile palide ale sânilor ei mici care atârnau la fel de ispititor ca fructul interzis. Părul blond îi era ud la vârfuri, iar pe chipul ei frumos se întipărise o expresie irascibilă, ca şi cum ar fi fost convinsă că nu era făcută pentru o asemenea muncă.

Din câte-şi putea da seama Ralph, erau acolo de ceva vreme şi, dacă văduva Huberts n-ar fi ridicat tonul să strige ceva, prezenţa lor ar fi trecut neobservată. Ralph se aplecă şi rămase în genunchi în spatele unui tufiş, trăgând cu ochiul printre crenguţele lipsite de frunze. Alan se ghemui şi el lângă stăpânul său.

Lui Ralph îi plăcea să privească femeile pe furiş. O făcuse adesea în perioada adolescenţei. Când se credeau neobservate, femeile se scărpinau, şedeau cu picioarele depărtate şi vorbeau între ele despre lucruri pe care nu le-ar fi menţionat niciodată în faţa unui reprezentant al sexului masculin. Se purtau efectiv ca nişte bărbaţi.

Îşi ospăta privirea cu imaginea sătencelor care nu bănuiau că sunt spionate şi făcea eforturi să audă ce discutau. Urmărea trupul mărunt, dar puternic al Gwendei, amintindu-şi cum arăta goală, îngenuncheată pe pat, şi retrăind senzaţia pe care o avusese ţinându-i şoldurile şi trăgând-o spre el. Îşi aminti cum se schimbase atitudinea ei. La început fusese de o pasivitate rece, chinuindu-se să-şi ascundă duşmănia şi dezgustul faţă de ceea ce făcea; apoi observase o schimbare uşoară. Pielea de pe gâtul ei se înroşise, pieptul îi trădase respiraţia precipitată şi îşi plecase capul, închizând ochii, ceea ce lui i se păruse a trăda un amestec de ruşine şi plăcere. Amintirea îl făcu să respire mai repede şi, în ciuda aerului răcoros de octombrie, fruntea i se acoperi de o peliculă fină de sudoare. Se întreba dacă avea să i se mai ivească ocazia să se culce cu Gwenda.

Prea curând, femeile se pregătiră să plece. Împăturiră rufele umede, punându-le în coşuri, sau le strânseră în legături pe care şi le aşezară în echilibru pe cap, după care porniră pe cărarea de lângă izvor. Dar între Annet şi mama ei se iscă o ceartă. Annet nu spălase decât jumătate din lucrurile pe care le adusese. Acum propunea să ducă jumătatea spălată acasă şi se părea că Peg considera c-ar fi trebuit să stea să termine tot. Într-un final, Peg bătu din picior, iar Annet rămase pe loc, cu o expresie îmbufnată.

Lui Ralph aproape că nu-i venea să creadă ce noroc avea.

Pe un ton scăzut, îi spuse lui Alan:

– O să ne distrăm niţel cu ea. Strecoară-te în partea cealaltă, să n-aibă pe unde să fugă.

Alan dispăru în frunziş.

Ralph privi cum Annet înmuie automat rufele rămase în apa pârâului, după care se aşeză pe mal, fixând apa cu un aer mohorât. Când Ralph estimă că celelalte femei se îndepărtaseră suficient încât să nu mai audă niciun eventual strigăt şi că Alan ajunsese în locul convenit, se ridică şi porni către ea.

Tânăra îl auzi croindu-şi drum printre tufişuri şi-şi ridică privirea, neliniştită. Ralph savură felul în care expresia ei se schimbă dintr-una surprinsă şi curioasă într-una temătoare, când îşi dădu seama că era singură cu el în pădure. Se ridică repede, dar el ajunsese deja lângă ea şi o apucă uşor, dar ferm de braţ.

– Ziua bună, Annet, spuse el. Ce cauţi aici... singură-singurică?

Femeia privi peste umăr – sperând, îşi dădu el seama, să fie însoţit de alţii, care să-l oprească –, iar chipul ei împrumută un aer disperat când n-o văzu decât pe Barley.

– Mă duc acasă, murmură ea. Mama tocmai a plecat.

– Nu te grăbi, replică el. Arăţi atât de aţâţător aşa, cu părul ud şi genunchii goi...

Cu o mişcare grăbită, Annet încercă să-şi împingă rochia în jos. Cu mâna liberă, Ralph îi prinse bărbia şi o forţă să se uite la el.

– Ce-ai zice de-un zâmbet? o întrebă el. Nu mai fi aşa de îngrijorată. Nu ţi-aş face niciun rău... doar sunt stăpânul tău.

Annet încercă să schiţeze un zâmbet.

– Sunt un pic tulburată, spuse ea. M-aţi speriat. Reuşi să-şi recapete o urmă din cochetăria ei obişnuită: Poate c-ar trebui să mă însoţiţi acasă, continuă cu un zâmbet afectat. Fetele au nevoie de protecţie în pădure.

– A, te protejez eu. O să am grijă de tine mult mai bine decât prostul acela de Wulfric sau de bărbatu-tău.

Îşi desprinse mâna de pe bărbia ei şi îi cuprinse sânul. Era exact aşa cum şi-l amintea, mic şi tare. Îi dădu drumul la braţ pentru a-şi putea folosi ambele mâini, câte una pe fiecare sân.

Dar, imediat ce îi dădu drumul, ea o rupse la fugă. Pe când gonea pe cărare, afundându-se în pădure, Ralph izbucni în râs. O clipă mai târziu, o auzi scoţând un ţipăt de surpriză. Rămase pe loc, iar Alan i-o aduse înapoi, cu braţul răsucit la spate, astfel

încât pieptul îi ieşea în afară, invitându-l parcă să-şi satisfacă poftele.

Ralph scoase cuţitul, un pumnal ascuţit cu o lamă de 60 de centimetri.

– Dă-ţi jos rochia! şuieră el.

Alan îi dădu drumul, dar Annet nu se supuse imediat.

– Vă rog, stăpâne, imploră ea. Întotdeauna am fost respectuoasă cu dumneavoastră…

– Dă-ţi jos rochia sau te tai pe obraji şi te las cu cicatrice pe toată viaţa!

Era o ameninţare deosebit de eficientă pentru o femeie vanitoasă, iar Annet cedă imediat. Când îşi trase peste cap rochia simplă din stofă de lână, începu să plângă. Rămase strângând haina mototolită la piept, pentru a-şi acoperi goliciunea, dar Alan i-o smulse din mână şi o azvârli cât colo.

Ralph se holba la trupul ei gol. Annet stătea în picioare, cu privirea în pământ şi chipul ud de lacrimi. Avea şolduri înguste şi o tufă proeminentă de păr blond-închis.

– Wulfric nu te-a văzut niciodată aşa, nu? întrebă Ralph.

Annet clătină din cap, fără să-şi ridice privirea.

Ralph îşi înfipse mâna între picioarele ei.

– Te-a atins vreodată aici?

Ea rosti printre suspine:

– Vă rog, stăpâne, sunt femeie măritată…

– Cu atât mai bine – nu trebuie să-ţi faci griji în privinţa fecioriei. Întinde-te.

Annet încercă să se îndepărteze de el şi dădu peste Alan, care-i puse repede piedică, astfel încât femeia căzu pe spate. Ralph o apucă de glezne, ca să nu poată să se ridice, dar Annet se zbătea disperată.

– Ţine-o bine, îi spuse Ralph lui Alan.

Alan îi împinse capul în jos şi-şi aşeză genunchii pe braţele ei, ţintuindu-i apoi umerii cu palmele.

Ralph îşi scoase mădularul şi începu să şi-l frece, pentru a-l întări bine. Apoi îngenunche între coapsele lui Annet.

Aceasta începu să ţipe, dar nimeni nu o auzi.

35

Din fericire, Gwenda fu printre primele persoane care o

văzură pe Annet după incident.

Gwenda şi Peg aduseseră acasă rufele de la pârâu şi le puseseră la uscat în jurul focului din bucătăria casei lui Perkin. Gwenda lucra în continuare pentru Perkin, dar acum, toamna, când era mai puţin de muncă la câmp, o ajuta pe nevasta lui la treburile domestice. După ce se ocupaseră de rufe, începuseră să pregătească masa de prânz pentru Perkin, Rob, Billy, Howard şi Wulfric. După aproximativ o oră, Peg spuse:

– Ce s-o fi întâmplat cu Annet?

– Mă duc să văd.

Gwenda se opri mai întâi să vadă ce-i făcea copilaşul. Sammy stătea în coşuleţul lui de nuiele, înfăşat într-o bucată de pătură veche, cu ochii lui negri şi atenţi privind fumul care se ridica din vatră şi se aduna în bucle sub tavan. Gwenda îl sărută pe frunte, după care porni în căutarea lui Annet.

O luă de-a curmezişul ogoarelor măturate de vânt. Seniorul Ralph şi Alan Fernhill trecură pe lângă ea în galop, îndreptându-se către sat. Din câte se părea, vânătoarea le fusese întreruptă. Gwenda intră în pădure şi porni pe cărăruia care ducea la locul unde femeile din sat îşi spălau rufele. Înainte de a ajunge acolo, se întâlni însă cu Annet, care venea din direcţia opusă.

– Eşti bine? o întrebă Gwenda. Mama ta e îngrijorată.

– Sunt bine, răspunse Annet.

Gwenda vedea clar că ceva era totuşi în neregulă.

– Ce s-a întâmplat?

– Nimic. Annet făcea tot posibilul să-i evite privirea. Nu s-a întâmplat nimic, lasă-mă în pace.

Gwenda se proţăpi în faţa lui Annet şi o cercetă din cap până-n picioare. Expresia de pe chipul ei îi arăta cât se poate de limpede că se produsese o nenorocire. La prima vedere, nu părea să aibă vreo rană fizică – deşi cea mai mare parte a corpului ei era acoperită de rochia de lână –, dar apoi Gwenda observă nişte pete întunecate pe materialul rochiei, care păreau a fi sânge.

Gwenda îşi aminti întâlnirea cu cei doi călăreţi gonind ca vântul.

– Ţi-a făcut ceva stăpânul Ralph?

– Mă duc acasă.

Annet încercă să o împingă la o parte pe Gwenda. Aceasta o prinse de braţ ca să o oprească. Nu strânse tare, dar, oricum, Annet ţipă de durere, iar palma cealaltă i se duse automat la

braţul atins.

– Eşti rănită! exclamă Gwenda.

Annet izbucni în lacrimi.

Gwenda îşi petrecu braţele pe după umerii lui Annet.

– Hai acasă, îi spuse ea. Hai să-i spui mamei tale ce s-a întâmplat.

Annet scutură din cap.

– Nu o să spun nimănui, hohoti ea.

„Prea târziu pentru asta”, îşi zise Gwenda în sinea ei.

Conducând-o pe Annet către casa lui Perkin, Gwenda analiză toate posibilităţile. Cu siguranţă, Annet fusese atacată. Era posibil să fi fost atacată de unul sau mai mulţi călători, deşi pârâul nu se afla în apropierea vreunui drum. De asemenea, putea să fi fost vorba despre nişte nelegiuiţi, dar trecuse multă vreme de când cineva mai văzuse vreun nelegiuit prin apropierea satului lor. Nu, cel mai probabil fusese atacată de Ralph şi de Alan.

Peg era o femeie energică. O puse pe Annet să se aşeze pe un scăunel şi-i trase rochia peste umeri. Aceasta avea pe ambele braţe nişte vânătăi umflate.

– Cineva te-a ţintuit la pământ, constată furioasă Peg.

Annet nu răspunse.

– Câţi? Hai, spune odată!

Annet nu scoase niciun sunet, dar ridică două degete.

Peg se înroşi toată de supărare.

– Te-au necinstit?

Annet dădu din cap în semn că da.

– Cine erau?

Annet dădu din nou din cap, de această dată în semn de negaţie.

Gwenda ştia de ce nu voia să vorbească. Era periculos ca o ţărancă iobagă să-şi acuze seniorul de un delict. Îi spuse lui Peg:

– I-am văzut pe Ralph şi pe Alan venind călare dintr-acolo.

Peg o întrebă pe Annet:

– Ei au fost… Ralph şi Alan?

Annet încuviinţă din cap.

Glasul lui Peg coborî până la şoaptă:

– Înseamnă că Alan te-a ţinut cât a făcut-o Ralph.

Annet dădu din nou din cap.

Acum că aflase adevărul, Peg se îmbună. Îşi petrecu braţele pe după umerii fiicei sale şi o îmbrăţişă.

– Biata copilă, spuse ea. Biata de tine, fetiţa mea!

Annet începu să suspine.

Gwenda plecă.

Bărbaţii urmau să sosească în curând pentru masa de prânz şi să afle că Ralph o violase pe Annet. Tatăl lui Annet, fratele, soţul şi fostul ei iubit aveau să fie înnebuniţi de furie. Perkin era prea bătrân pentru vreo faptă necugetată, Rob avea să se supună ordinelor tatălui său, iar Billy Howard nu era probabil suficient de curajos ca să facă valuri, dar Wulfric avea să fiarbă de mânie. Ar fi fost în stare să-l ucidă pe Ralph.

Iar asta însemna că ar fi sfârşit spânzurat. Gwenda trebuia să schimbe cursul evenimentelor, căci altfel risca să-şi piardă soţul. Porni grăbită prin sat, fără să schimbe vreun cuvânt cu cineva, şi se duse direct la conac. Ajunsă acolo, spera ca servitorii să-i spună că Ralph şi Alan îşi terminaseră masa şi ieşiseră din nou; dar era cam devreme şi, spre disperarea ei, cei doi erau încă acasă.

Îi găsi în grajdul din spatele conacului, uitându-se la un cal cu o copită infectată. În mod normal, se simţea stânjenită în prezenţa lui Ralph sau a lui Alan, pentru că era sigură că ori de câte ori o vedeau îşi aminteau cum îngenunchease, goală, pe patul de la hanul Bell din Kingsbridge. Dar astăzi gândul acesta abia dacă se mai făcu simţit. Cumva, trebuia să-i determine să plece din sat – acum, înainte ca Wulfric să afle ce se întâmplase. Ce avea să le spună?

O clipă, rămase total în pană de idei. Apoi, în disperare de cauză, rosti:

– Stăpâne, a sosit mai devreme un mesager al contelui Roland.

Ralph era surprins.

– Când s-a întâmplat asta?

– Cam acum o oră.

Ralph îşi îndreptă privirea către servitorul care ţinea copita calului, pentru a putea fi cercetată. Acesta ridică din umeri.

– Aici n-a venit nimeni.

Evident, orice mesager s-ar fi dus la conac şi ar fi discutat cu servitorii seniorului. Ralph se întoarse spre Gwenda.

– De ce ţi-a transmis mesajul tocmai ţie?

Disperată, Gwenda improviză:

– M-am întâlnit cu el pe drum, chiar la marginea satului. A întrebat de seniorul Ralph, iar eu i-am zis că eraţi plecat la

vânătoare şi că aveaţi să vă întoarceţi la masă, dar el n-a vrut să mai aştepte.

Un asemenea comportament era neobişnuit pentru un mesager, deoarece aceştia se opreau adesea să mănânce, să bea ceva şi să-şi lase caii să se odihnească. Ralph insistă:

– De ce se grăbea atât de tare?

Inventând din mers, Gwenda spuse:

– Trebuia să ajungă la Cowford înainte de apus… n-am îndrăznit să-l iau la întrebări.

Ralph îşi drese vocea. Ultima parte era plauzibilă: nu era prea probabil ca un mesager al contelui Roland să se lase interogat de o ţărancă.

– De ce nu mi-ai zis mai devreme?

– Am venit pe câmp să vă întâlnesc, dar nu m-aţi văzut şi aţi trecut în galop pe lângă mine.

– Aha. Cred că te-am văzut totuşi. Nu contează… care e mesajul?

– Contele Roland vă cheamă la Earlcastle cât mai curând. Gwenda trase aer în piept şi adăugă alte detalii îndoielnice: Mesagerul a zis să nu aştept până veţi fi mâncat, ci să luaţi cai odihniţi şi să plecaţi imediat.

Spusele ei erau aproape imposibil de crezut, dar trebuia să-l îndepărteze cu orice preţ pe Ralph înainte ca Wulfric să apară la conac.

– Zău? A zis şi de ce are nevoie contele de mine atât de urgent?

– Nu.

– Hmm…

Ralph rămase pe gânduri câteva clipe, fără să spună nimic.

Gwenda întrebă neliniştită:

– Deci o să plecaţi?

Ralph o ţintui cu o privire plină de furie.

– Asta nu te priveşte pe tine.

– Voiam doar să mă asigur că am reuşit să vă transmit limpede că e vorba despre ceva urgent.

– Aşa, voiai să te asiguri? Ei bine, puţin îmi pasă mie de ce vrei sau nu vrei tu. Dispari!

Gwenda fu nevoită să plece.

Se îndreptă spre casa lui Perkin. Ajunse exact când bărbaţii se întorceau de la câmp. Sam dormea liniştit şi perfect mulţumit în coşuleţul lui. Annet stătea pe acelaşi scaun, cu rochia trasă în

jos, care-i lăsa la vedere vânătăile de pe braţe. Peg spuse pe un ton acuzator:

– Unde ai fost?

Gwenda nu-i răspunse, iar atenţia lui Peg fu distrasă de intrarea lui Perkin, care întrebă imediat:

– Ce se petrece aici? Ce s-a întâmplat cu Annet?

Peg rosti:

– A avut ghinionul să se întâlnească cu Ralph şi Alan când era singură în pădure.

Chipul lui Perkin se întunecă de mânie.

– Şi de ce era singură?

– E vina mea, izbucni Peg şi începu să plângă. Doar că a fost aşa leneşă la spălat, cum e mereu, că am obligat-o să rămână acolo să termine rufele, după ce toate femeile au plecat acasă, şi atunci au venit animalele alea.

– I-am văzut acum ceva vreme, călărind în viteză pe Brookfield, spuse Perkin. Probabil că de-acolo veneau. Părea speriat. E o situaţie foarte periculoasă, oftă el. E exact genul acela de lucru care poate distruge o familie.

– Dar noi n-am greşit cu nimic! protestă Peg.

– Vinovăţia lui Ralph îl va face să ne urască pentru nevinovăţia noastră.

Gwenda îşi dădu seama că temerile lui erau probabil întemeiate. Dincolo de purtarea sa linguşitoare, Perkin era un om viclean.

Soţul lui Annet, Billy Howard, intră şi el, ştergându-şi palmele pline de noroi pe cămaşă. Fratele ei, Rob, se afla chiar în spatele lui. Billy se uită la vânătăile de pe corpul soţiei sale şi spuse:

– Ce s-a întâmplat cu tine?

Peg răspunse în locul ei:

– Ralph şi Alan.

Billy rămase nemişcat, holbându-se la nevasta lui.

– Ce ţi-au făcut?

Annet îşi lăsă privirea în pământ şi nu spuse nimic.

– Îi omor pe amândoi! răcni Billy, dar aceasta era, în mod evident, o ameninţare goală: Billy era un bărbat blând, cu o constituţie suplă, şi nimeni nu-l văzuse vreodată luptându-se, nici măcar când se îmbăta.

Wulfric intră ultimul. Prea târziu, Gwenda îşi dădu seama cât de atrăgător arăta Annet. Aceasta avea gâtul lung şi umeri frumoşi, iar rochia coborâtă îi lăsa la vedere scobitura dintre

sâni. Vânătăile acelea urâte nu făceau altceva decât să-i pună în valoare celelalte farmece. Wulfric o fixă cu admiraţie nedisimulată – nu-şi putea ascunde niciodată sentimentele. Apoi, după o clipă, observă umflăturile şi se încruntă.

Billy întrebă:

– Te-au violat?

Gwenda era cu ochii pe Wulfric. În timp ce tânărul conştientiza semnificaţia din spatele acestei imagini, pe chipul lui se întipări o expresie surprinsă şi rănită, iar pielea lui deschisă la culoare se înroşi sub impactul emoţiilor puternice.

Billy insistă:

– Te-au violat, femeie?

Gwenda simţi un val de compasiune pentru mult detestata Annet. De ce-şi închipuiau toţi că aveau dreptul să o hărţuiască punându-i tot felul de întrebări?

Într-un final, Annet răspunse la întrebarea lui Billy cu o mişcare din cap, fără a scoate însă niciun sunet.

Faţa lui Wulfric era descompusă de o furie neagră.

– Cine? mârâi el.

Billy spuse:

– Nu e treaba ta, Wulfric. Du-te acasă.

Perkin vorbi şi el, cu glas tremurat:

– Nu vreau probleme. Nu trebuie să lăsăm întâmplarea asta să ne distrugă.

Billy se uită furios la socrul său.

– Ce vrei să spui? Că ar trebui să stăm cu mâinile în sân?

– Dacă ni-l facem duşman pe stăpânul Ralph, o să avem de suferit pentru tot restul vieţii.

– Dar a violat-o pe Annet!

Wulfric întrebă pe un ton incredul:

– Ralph a făcut asta?

– Dumnezeu o să-l pedepsească, rosti Perkin.

– Şi eu, Domnul mi-e martor, completă Wulfric.

Gwenda strigă:

– Te rog, Wulfric, nu!

Acesta se îndreptă spre uşă.

Gwenda se repezi la el, înnebunită de spaimă, şi-l apucă de braţ. Nu trecuseră decât câteva minute de când îi transmisese lui Ralph mesajul inventat. Chiar dacă o credea, Gwenda n-avea cum să ştie cât de în serios avea să trateze urgenţa deplasării în cauză. Era foarte probabil să nu fi părăsit încă satul.

– Nu te duce la conac, îl imploră ea pe Wulfric. Te rog!

Wulfric se scutură cu brutalitate, eliberându-se din strânsoarea ei.

– Lasă-mă în pace, spuse el.

– Uită-te la copilaşul tău! îl imploră ea, arătând către Sammy, care stătea în continuare tăcut în coşuleţul lui. Ai de gând să-l laşi orfan de tată?

Wulfric ieşi.

Gwenda plecă după el, urmată de ceilalţi bărbaţi. Wulfric mergea prin sat ca un înger al morţii, cu pumnii încleştaţi de-o parte şi de alta a coapselor, privind drept înainte, cu chipul contorsionat într-un rictus de furie. Mai mulţi săteni care se îndreptau spre casă pentru masa de prânz i se adresară, dar nu primiră niciun răspuns. Unii se luară după el. În cele câteva minute de care avu nevoie pentru a ajunge la conac, în urma lui se adună o mică ceată. Nathan Vătaful ieşi din casă şi o întrebă pe Gwenda ce se întâmpla, dar aceasta nu putu spune decât atât:

– Opriţi-l, cineva să-l oprească, vă rog!

Dar era în van: chiar dacă ar fi îndrăznit să încerce, niciunul dintre ei nu ar fi putut să-l imobilizeze pe Wulfric.

Acesta deschise cu forţă uşa conacului şi intră cu paşi hotărâţi. Gwenda se afla chiar în spatele lui, iar mulţimea se strecură imediat după ei.

Menajera, Vira, strigă indignată:

– Trebuia să baţi la uşă!

– Unde ţi-e stăpânul? întrebă Wulfric.

Vira văzu expresia lui Wulfric şi chipul îi păli de teamă.

– S-a dus la grajd, spuse ea. Se pregăteşte să plece la Earlcastle.

Wulfric trecu pe lângă ea, împingând-o, şi traversă bucătăria. Tocmai când el şi Gwenda ieşeau pe uşa din spate, îi văzură pe Ralph şi pe Alan încălecând. Gwendei îi venea să ţipe de ciudă – ajunseseră cu doar câteva secunde prea devreme!

Wulfric făcu un salt înainte. Cu inspiraţia dată de disperare, Gwenda îşi întinse un picior şi-l puse în faţa gleznei lui Wulfric.

Bărbatul se prăbuşi pe burtă, în noroi.

Ralph nu-i văzu pe niciunul. Îşi îmboldi calul, iar acesta ieşi la trap din curte. Alan îi văzu, înţelese natura situaţiei, hotărî că era mai bine să evite problemele şi porni în urma lui Ralph. La ieşirea din curte, scutierul îşi îndemnă calul să pornească la galop,

întrecându-l pe Ralph, drept pentru care bidiviul acestuia iuţi şi el pasul.

Wulfric se ridică repede, înjurând, şi porni după ei. Gwenda se luă după el. Wulfric nu putea să prindă din urmă caii, dar femeia era îngrozită la gândul că Ralph avea să privească în urmă şi să se oprească, pentru a vedea ce era cu atâta agitaţie.

Dar cei doi bărbaţi savurau din plin energia cailor odihniţi şi, fără să arunce vreo privire înapoi, îşi continuară în viteză drumul până la ieşirea din sat. În câteva clipe, dispărură dincolo de orizont.

Wulfric se lăsă în genunchi în noroi.

Gwenda îl prinse din urmă şi-l apucă de braţ pentru a-l ajuta să se ridice. Wulfric o împinse într-o parte cu atâta forţă, încât Gwenda se clătină şi mai că se prăbuşi. Era complet şocată: nu-i stătea deloc în fire să se poarte atât de brutal cu ea.

– Mi-ai pus piedică, spuse el în timp ce se ridica fără niciun ajutor.

– Ţi-am salvat viaţa, replică ea.

Wulfric o fixă cu ură în privire şi zise:

– N-o să te iert niciodată pentru asta.

Când Ralph ajunse la Earlcastle află că, de fapt, contele Roland nu trimisese după el, cu atât mai puţin de urgenţă. În clipa aceea, în auzul lui Ralph, croncăniturile ciorilor de pe fortificaţii se transformară într-o serie nesfârşită de hohote batjocoritoare.

Alan încropi o explicaţie.

– Asta are legătură cu Annet, spuse el. Tocmai când plecam, l-am văzut pe Wulfric ieşind pe uşa din spate a conacului. La momentul acela n-am dat importanţă, dar poate că avea de gând să te înfrunte.

Ralph tresări.

– Pun pariu că asta voia. Îşi duse mâna automat la pumnalul lung pe care-l purta la cingătoare. Ar fi trebuit să-mi dai de ştire – tare mi-ar mai fi plăcut să am un pretext ca să-mi înfig cuţitul în burta lui.

– Şi, fără îndoială, Gwenda ştia asta, aşa că se poate să fi născocit mesajul din partea contelui pentru a te îndepărta de bărbatul ei cu gânduri criminale.

– Bineînţeles, făcu Ralph. Asta ar explica de ce nimeni altcineva n-a văzut mesagerul cu pricina – nici n-a existat

vreodată. Căţea şireată!

Ar fi trebuit pedepsită, dar asta avea să fie dificil. Probabil că Gwenda ar fi spus că acţionase pentru binele tuturor, iar Ralph nu prea putea să afirme că aceasta greşise împiedicându-şi soţul să-l atace pe seniorul satului. Mai rău, dacă făcea prea mult caz de înşelăciunea ei, ar fi atras atenţia asupra faptului că ea se dovedise mai inteligentă decât el, că-l păcălise. Nu, n-avea să-i aplice nicio pedeapsă formală, deşi ar fi putut găsi alte modalităţi, neoficiale, de a o învăţa minte.

Din moment ce tot se afla la Earlcastle, profită de ocazie pentru a merge la vânătoare cu contele şi suita lui şi uită cu totul de Annet – asta până la sfârşitul celei de-a doua zile, când Roland îl chemă în camera sa. Acolo îl găsi însoţit doar de secretarul său particular, părintele Jerome.

Roland nu-l invită să ia loc.

– Preotul din Wigleigh e la castel, spuse el.

Ralph fu luat prin surprindere de aceste cuvinte.

– Părintele Gaspard? La Earlcastle?

Roland nu se deranjă să dea un răspuns la aceste întrebări retorice.

– A făcut o plângere cum că ai violat o femeie pe nume Annet, nevasta lui Billy Howard, unul dintre iobagii tăi.

Inima lui Ralph se opri pentru o fracţiune de secundă. Nu-şi închipuise că ţăranii aveau curajul necesar pentru a se plânge la conte. Era foarte dificil ca un ţăran să acuze un senior într-un proces. Dar puteau da dovadă de şiretenie: cineva din Wigleigh îl convinsese pe preot să facă plângerea.

Ralph se forţă să afişeze un aer nepăsător.

– Prostii, răspunse el. Da, m-am culcat cu ea, dar a fost de acord. Îi adresă lui Roland un zâmbet ca de la bărbat la bărbat: Ba chiar dornică.

Pe chipul lui Roland apăru o expresie de dezgust, iar contele îşi întoarse privirea către părintele Jerome, întrebător.

Jerome era un tânăr educat şi ambiţios, genul de om care lui Ralph îi displăcea în mod deosebit. Secretarul luă cuvântul cu un aer înfumurat:

– Fata este şi ea aici. Sau poate-ar trebui să zic femeie, deşi nu are decât 19 ani. Are nişte vânătăi urâte pe braţe şi rochia pătată cu sânge. Spune că te-ai întâlnit cu ea din întâmplare în pădure, iar scutierul tău a ţintuit-o la pământ. Iar un bărbat pe nume Wulfric se află cu ea să depună mărturie că te-a văzut

îndepărtându-te călare de locul cu pricina.

Ralph îşi dădu seama că, cel mai probabil, Wulfric fusese cel care-l convinsese pe părintele Gaspard să vină la Earlcastle.

– Nu e adevărat, protestă el, încercând să-şi coloreze glasul cu o nuanţă de indignare.

Jerome afişa un aer sceptic.

– De ce-ar minţi femeia?

– Poate că ne-a văzut cineva şi i-a spus bărbatului ei. Presupun că el a învineţit-o. Iar ea a ţipat c-a fost violată ca să-l facă să nu o mai bată. Şi dup-aia şi-a murdărit rochia cu sânge de găină.

Roland oftă.

– E un pic cam trasă de păr, nu-i aşa, Ralph?

Ralph nu era prea sigur în privinţa semnificaţiei vorbelor contelui. Oare se aştepta ca oamenii lui să se poarte ca nişte blestemaţi de călugări?

Roland continuă:

– Am fost avertizat că aşa o să se întâmple. Nora mea a ştiut mereu că o să-mi faci necazuri.

– Philippa?

– Lady Philippa, pentru tine.

Mintea lui Ralph se lumină treptat, înţelegând, şi acesta spuse pe un ton neîncrezător:

– De-asta nu m-aţi promovat după ce v-am salvat viaţa – pentru că o femeie a vorbit împotriva mea? Ce fel de armată vreţi să aveţi, dacă le lăsaţi pe femei să vă aleagă oamenii?

– Ai dreptate, bineînţeles, şi tocmai de aceea, într-un final, am trecut peste cuvântul ei. Ceea ce nu-nţeleg femeile e că un bărbat fără ceva foc în vene nu e bun la altceva decât la desţelenit pământul. Nu ne putem duce la bătălie cu nişte papă-lapte. Dar Philippa a avut dreptate când a zis c-o să-mi faci probleme. Nu vreau să fiu deranjat, pe timp de pace, de toţi blestemaţii de popi jeluindu-se că vreo nevastă de şerb a fost necinstită. Să nu mai faci aşa ceva. Nu mă interesează dacă te culci cu ţărănci. Dacă e pe-aşa, puţin îmi pasă chiar dacă te culci cu bărbaţi. Dar, dacă te legi de nevasta vreunuia, cu sau fără voia ei, fii pregătit să-l despăgubeşti pe soţ în vreun fel. Cei mai mulţi ţărani pot fi cumpăraţi. Dar nu lăsa lucrurile astea să ajungă la mine.

– Da, stăpâne.

Jerome interveni:

– Şi ce să-i spun lui Gaspard ăsta?

– Ia să mă gândesc, făcu Roland, încercând să găsească o soluţie. Wigleigh se află la marginea domeniului meu, nu departe de feuda fiului meu William, nu-i aşa?

– Da, răspunse Ralph.

– Cât de departe de graniţă erai când ai întâlnit-o pe fata asta?

– Cam un kilometru şi jumătate. Eram chiar dincolo de marginea satului.

– Nu contează. Se întoarse către Jerome. Toată lumea o să-şi dea seama că nu e decât un pretext, dar spune-i părintelui Gaspard că incidentul a avut loc pe moşia lui William, aşa că nu mă pot băga peste treburile lui.

– Foarte bine, milord.

Ralph întrebă:

– Şi dacă se duc la William?

– Mă îndoiesc c-o vor face. Dar, dacă insistă, va trebui să ajungi la o înţelegere cu William. Într-un final, ţăranii o să se sature să tot umble cu jalba-n proţap.

Ralph încuviinţă din cap, uşurat. Stătuse cu inima strânsă la gândul că făcuse o greşeală teribilă şi că, la urma urmei, era posibil să plătească pentru că o violase pe Annet. Dar, într-un final, reuşise să scape basma curată, aşa cum se şi aşteptase să se întâmple.

– Mulţumesc, milord.

Se întreba ce părere ar avea fratele său despre toate acestea. Simplul gând îl umplea de ruşine. Dar poate că Merthin n-avea să afle niciodată.

– Trebuie să facem plângere la lordul William, spuse Wulfric când se întoarseră în Wigleigh.

Întreaga populaţie a satului se adunase în biserică, pentru a discuta această problemă. Părintele Gaspard şi Nathan Vătaful erau prezenţi, dar, nu se ştie cum, Wulfric părea să fie conducătorul, în ciuda vârstei fragede. Acesta ieşise în faţă, lăsându-i pe Gwenda şi pe Sammy în mulţime.

Gwenda spera că, până la urmă, vor decide să nu mai insiste cu aceste acuzaţii. Asta nu pentru că ar fi vrut ca Ralph să rămână nepedepsit – dimpotrivă, i-ar fi plăcut să-l vadă fiert de viu. Ea omorâse doi bărbaţi pentru simplul fapt că o ameninţaseră cu violul – această amintire îi năvăli repetat în

minte pe parcursul discuţiei, făcând-o să se cutremure. Dar nu-i plăcea faptul că Wulfric îşi asumase rolul principal. Atitudinea lui era, într-o anumită măsură, o consecinţă a iubirii neostoite pe care tânărul i-o purta încă lui Annet, iar lucrul acesta o rănea şi o întrista pe Gwenda. Dar, mai important, se temea pentru el. Duşmănia dintre el şi Ralph îl costase deja moştenirea. În ce alt fel avea să se răzbune seniorul?

Perkin interveni:

– Eu sunt tatăl victimei şi nu mai vreau alte probleme. E foarte periculos să te plângi de faptele unui senior. Fie că are sau nu dreptate, stăpânul găseşte mereu o cale de a se răzbuna pe cei care-au făcut plângerea. Haideţi să o lăsăm baltă.

– E prea târziu pentru asta, replică Wulfric. Deja am făcut o plângere sau cel puţin preotul nostru a făcut-o. Acum nu avem nimic de câştigat dând înapoi.

– Am mers suficient de departe, îşi continuă argumentaţia Perkin. Ralph a fost pus într-o situaţie stânjenitoare în faţa contelui. Acum ştie că nu poate face după cum îl taie capul.

– Dimpotrivă, rosti Wulfric. E convins că a scăpat fără să fie pedepsit. Mă tem că o să ne mai confruntăm cu situaţii de genul ăsta. Nicio femeie din satul nostru nu va mai fi în siguranţă.

Gwenda însăşi îi spusese lui Wulfric exact ce încerca Perkin să-i explice acum. Wulfric n-o luase în seamă. Abia dacă-i adresase vreun cuvânt de când îi pusese piedică în curtea din spate a conacului. La început, Gwenda crezuse că era doar îmbufnat, pentru că se simţise ridicol. Se aşteptase să-i treacă odată întors de la Earlcastle. Dar se înşelase. Wulfric nu o atinsese, în pat sau în afara lui, timp de o săptămână; rar se întâmplase să-i întâlnească privirea şi comunica doar prin cuvinte monosilabice şi mormăieli incerte. Această stare de lucruri începea să îşi pună amprenta asupra ei.

Nathan Vătaful pufni:

– N-o să câştigaţi niciodată în lupta cu Ralph. Iobagii n-au cum să-şi înfrângă seniorii.

– Nu sunt chiar atât de sigur, răspunse Wulfric. Toată lumea are duşmani. Poate că mai sunt şi alţii care vor să-l vadă pe Ralph înfrânat. Chiar dacă n-o să fie condamnat de vreun tribunal, trebuie să ne asigurăm că va avea probleme, că se va simţi stânjenit, astfel încât să nu mai facă aşa ceva niciodată.

Mai mulţi săteni dădură aprobator din cap, dar nimeni nu luă cuvântul să-l susţină pe Wulfric, iar Gwenda începu să spere că

soţul ei nu va avea câştig de cauză. Cu toate acestea, Wulfric era cunoscut pentru firea sa hotărâtă, aşa că acum se adresă preotului:

– Dumneata ce părere ai, părinte Gaspard?

Gaspard era tânăr, sărac şi onest. Nu se temea de nobili. Nu era un om ambiţios – nu voia să devină episcop şi să se alăture clasei conducătoare –, aşa că nu simţea nevoia de a le face pe plac aristocraţilor.

– Annet a fost violată cu bestialitate, rosti el, liniştea din satul nostru a fost tulburată, iar Ralph a comis un păcat josnic, pentru care trebuie să se spovedească şi să se căiască. Pentru victimă, pentru respectul nostru de sine şi pentru a-l salva pe seniorul Ralph de flăcările iadului, trebuie să ne înfăţişăm dinaintea lordului William.

În biserică se iscă o hărmălaie aprobatoare.

Wulfric îşi îndreptă privirea către Billy Howard şi Annet, care stăteau unul lângă altul. Gwenda îşi dădu seama că, la urma urmei, oamenii aveau să acţioneze după cum hotărau aceştia.

– Nu vreau probleme, mormăi Billy. Dar ar trebui să ducem la capăt ce-am început, asta pentru toate femeile din sat.

Annet nu-şi ridică privirea, dar dădu din cap în semn de consimţământ, iar Gwenda realiză îndurerată că Wulfric câştigase.

– Ei bine, ai obţinut ce-ai vrut, îi spuse în timp ce ieşeau din biserică.

El scoase un sunet ambiguu.

Gwenda insistă:

– Presupun aşadar că vei continua să-ţi pui viaţa în pericol pentru onoarea nevestei lui Billy Howard, asta în timp ce cu a ta refuzi să schimbi vreo vorbă.

Wulfric nu spuse nimic. Sammy simţi ostilitatea din aer şi începu să plângă.

Gwenda se simţea cuprinsă de disperare. Mişcase munţii din loc pentru a-l cuceri pe bărbatul pe care-l iubea, se măritase cu el şi-i născuse un copil, iar acum el o trata de parcă i-ar fi fost duşman. Tatăl ei nu se purtase niciodată aşa cu mama ei – nu că Joby ar fi putut reprezenta un model pentru cineva Dar nu avea nici cea mai vagă idee cum să procedeze. Încercase să se folosească de Sammy, ţinându-l cu o mână în timp ce-l atingea pe Wulfric cu cealaltă, pentru a-l face să asocieze prezenţa ei cu cea a băieţelului pe care el îl adora şi a-i câştiga astfel

afecţiunea; dar Wulfric se îndepărtase, respingându-i pe amândoi. Încercase chiar să şi-l apropie prin sex, apăsându-şi sânii de spatele lui în timpul nopţii, trecându-şi mâna peste abdomenul lui, atingându-i penisul, dar nimic nu dădu rezultate – cum de altfel ar fi trebuit să bănuiască, având în vedere cât de refractar fusese el vara trecută, înainte ca Annet să se fi măritat cu Billy.

Acum, în culmea frustrării, ridică tonul:

– Ce se întâmplă cu tine? N-am făcut decât să încerc să-ţi salvez viaţa!

– N-ar fi trebuit s-o faci, răspunse el.

– Dacă te lăsam să-l omori pe Ralph, ai fi sfârşit spânzurat!

– N-aveai dreptul.

– Ce mai contează dacă aveam sau nu dreptul?

– Asta-i filosofia de viaţă a lui taică-tău, nu?

Gwenda tresări.

– Ce vrei să spui cu asta?

– Taică-tău crede că nu contează dacă are sau nu dreptul să facă un lucru. Dacă aşa obţine cele mai bune rezultate, îl face şi gata. Aşa cum a făcut când te-a vândut pentru ca ceilalţi să aibă ce mânca.

– M-a vândut să fiu violată! Eu ţi-am pus piedică pentru a te salva de spânzurătoare. E cu totul altceva.

– Atât timp cât tu îţi repeţi asta, n-o să-l înţelegi niciodată… şi nici pe mine.

Gwenda îşi dădu seama că n-avea să-i recâştige afecţiunea dacă se încăpăţâna să-i demonstreze că nu avea dreptate.

– Păi… nu înţeleg, zău.

– Mi-ai luat puterea de a decide. M-ai tratat exact aşa cum a făcut-o taică-tău cu tine, ca şi cum aş fi fost un obiect controlabil, nicidecum o persoană. Nu contează dacă aveam sau nu dreptate. Era dreptul meu să decid. Dar tu nu poţi să înţelegi asta, exact aşa cum taică-tău nu poate să priceapă cu ce-a greşit în momentul în care te-a vândut.

Gwenda credea în continuare că cele două situaţii erau complet diferite, dar nu îl contrazise, pentru că observa că îl făcea şi mai furios. Wulfric ţinea foarte mult la independenţa sa, iar ea înţelegea asta, pentru că simţea la fel. Şi iată că acum i-o răpise. Spuse pe un ton temător:

– Cred… cred că înţeleg.

– Da?

– În orice caz, o să încerc să nu mai fac niciodată aşa ceva.

– Bine.

Nu credea decât pe jumătate că greşise, dar îşi dorea cu disperare să pună capăt războiului dintre ei, aşa că adăugă:

– Îmi pare foarte rău.

– În regulă.

Nu spusese mare lucru, dar Gwenda simţea că se mai îmbunase.

– Ştii că nu vreau să faci plângere la lordul William împotriva lui Ralph… dar, dacă eşti hotărât, eu n-o să încerc să te opresc.

– Mă bucur.

– De fapt, plusă ea, e posibil să te pot ajuta.

– Da? se miră el. Cum?

36

Locuinţa de la Casterham a lordului William şi a soţiei sale, lady Philippa, fusese pe vremuri un castel. Pe proprietate se mai găsea încă o fortăreaţă înconjurată de întărituri, dar aceasta căzuse în ruină şi servea drept grajd pentru vaci. Zidul din jurul curţii era intact, dar şanţul nu mai era umplut cu apă, ci era folosit în prezent pentru cultivarea legumelor şi a pomilor fructiferi. Acolo unde existase cândva un pod mobil se afla acum o rampă simplă care ducea la ghereta de la poartă.

Gwenda, cu Sammy în braţe, trecu pe sub arcada porţii împreună cu părintele Gaspard, Billy Howard, Annet şi Wulfric. Pe banca de la intrare stătea un oştean care făcea teoretic de pază, dar acesta văzu sutana preotului şi nu îi luă la întrebări. Atmosfera relaxată îi dădea speranţe Gwendei. Spera să poată obţine o audienţă particulară la lady Philippa.

Intrară în casă pe uşa principală şi se treziră într-o sală mare tradiţională, cu ferestre înalte, precum cele ale unei biserici. Această încăpere părea a ocupa aproape jumătate din spaţiul total al casei. Cel mai probabil, restul era reprezentat de camere particulare, după moda nouă, care punea accent pe intimitatea fiecărui membru al familiilor nobile şi minimaliza considerentele de apărare.

Un bărbat între două vârste, îmbrăcat cu o tunică din piele, stătea la o masă, numărând crestăturile de pe un răboj. Îşi ridică fugar privirea către ei, îşi termină numărătoarea, notă ceva pe o

tăbliţă, după care spuse:
– Bună ziua, străinilor.
– Bună ziua, meştere vechil, răspunse Gaspard, deducând ocupaţia bărbatului. Am venit să vorbim cu lordul William.
– Îl aşteptăm să se întoarcă înainte de cină, părinte, rosti politicos vechilul. Ce treabă aveţi cu Domnia Sa, dacă-mi permiteţi?
Gaspard prinse a-i explica problema, iar Gwenda se strecură înapoi afară.
Ocoli casa până în partea unde se aflau dependinţele. Văzu o anexă de lemn despre care îşi dădu seama că era bucătăria. O slujnică stătea pe un scăunel, lângă uşa bucătăriei, cu un sac de varză alături, spălând de zor pământul de pe frunzele căpăţânilor într-un vas mare cu apă. Era tânără şi se uită cu drag la copilaş.
– Cât are? întrebă ea.
– Patru luni, aproape cinci. Îl cheamă Samuel. Noi îi spunem Sammy sau Sam.
Bebeluşul îi zâmbi fetei, iar aceasta exclamă:
– Ah!
Gwenda începu:
– Sunt o femeie de rând, ca tine, dar am nevoie să vorbesc cu lady Philippa.
Fata se încruntă, iar pe chipul ei apăru o expresie îngrijorată.
– Eu nu-s decât slujnică la bucătărie, spuse ea.
– Dar mai mult ca sigur că o vezi din când în când. Ai putea să-i vorbeşti din partea mea.
Fata aruncă o privire în spate, ca şi cum şi-ar fi făcut griji să nu le audă cineva.
– Nu-mi place treaba asta.
Gwenda îşi dădu seama că era posibil ca misiunea ei să fie mai dificilă decât crezuse.
– N-ai putea să-i transmiţi un mesaj din partea mea? insistă ea.
Slujnica scutură din cap.
Apoi se auzi un glas din bucătărie:
– Cine vrea să-mi transmită un mesaj?
Gwenda se alarmă, întrebându-se dacă nu cumva intrase în bucluc. Îşi îndreptă privirea către uşa bucătăriei.
Câteva secunde mai târziu, lady Philippa ieşi în curte.
Nu era o femeie frumoasă, ba nici măcar foarte drăguţă, ci mai degrabă arătoasă. Avea nasul drept şi un maxilar care îi

trăda hotărârea, iar ochii ei verzi erau mari şi limpezi. Nu zâmbea, ba chiar era uşor încruntată, dar, oricum, chipul ei avea ceva prietenesc şi plin de înţelegere.

Gwenda îi răspunse la întrebare:

– Sunt Gwenda din Wigleigh, milady.

– Wigleigh. Încruntarea Philippei deveni mai pronunţată. Şi ce ai să-mi spui?

– E legat de seniorul Ralph.

– Mă temeam eu că despre el e vorba. Ei bine, hai înăuntru şi lasă copilaşul să se încălzească lângă focul din bucătărie.

Multe doamne de neam nobil ar fi refuzat să stea de vorbă cu cineva de condiţie atât de umilă ca Gwenda, dar aceasta ghicise că Philippa avea o inimă mare dincolo de înfăţişarea ei oarecum intimidantă. Intră în bucătărie în urma Philippei. Sammy începu să scâncească, iar Gwenda îl puse la sân.

– Poţi să iei loc, zise Philippa.

Asta era şi mai neobişnuit. În mod normal, şerbii trebuiau să stea în picioare când discutau cu o doamnă. Gwenda îşi dădu seama că Philippa era atât de binevoitoare datorită copilului.

– Bine, hai spune, începu Philippa. Ce a făcut Ralph?

– Poate vă mai amintiţi, milady, o încăierare care a avut loc la Târgul de Lână din Kingsbridge, anul trecut.

– Sigur că da. Ralph a pipăit o ţărancă, iar logodnicul chipeş şi tânăr al acesteia i-a spart nasul. Băiatul n-ar fi trebuit să facă aşa ceva, bineînţeles, dar Ralph e o brută.

– Chiar aşa. Săptămâna trecută a dat din întâmplare peste aceeaşi fată, Annet, în pădure. Scutierul lui a ţintuit-o la pământ cât timp Ralph a violat-o.

– O, Doamne! Chipul Philippei îi trăda supărarea. Ralph e un animal, un porc… un vier sălbatic. Ştiam eu că nu trebuia făcut senior. I-am şi zis socrului meu să nu-l ridice în rang.

– Păcat că domnul conte nu v-a urmat sfatul.

– Şi presupun că logodnicul vrea să se facă dreptate.

Gwenda şovăi o clipă. Nu era sigură cât anume se cuvenea să dezvăluie din povestea lor complicată. Dar avea intuiţia că ar fi fost o greşeală să ascundă ceva.

– Annet e măritată acum, milady, dar cu un alt bărbat.

– Şi ce fată norocoasă s-a ales cu făt-frumosul de la târg?

– Wulfric s-a însurat cu mine.

– Felicitări!

– Deşi se află aici, împreună cu soţul lui Annet, să depună

mărturie.

Philippa îi adresă Gwendei o privire cercetătoare şi păru gata să rostească un comentariu, dar apoi se răzgândi.

– Şi de ce aţi venit aici? Wigleigh nu se află pe moşia soţului meu.

– Incidentul a avut loc în pădure, iar contele spune că ţine de jurisdicţia lordului William, aşa că el nu poate interveni.

– E doar un pretext. Roland intervine ori de câte ori are poftă. Pur şi simplu nu vrea să pedepsească un om pe care l-a ridicat de curând în rang.

– Oricum, preotul din satul nostru e aici cu noi, ca să-i povestească lordului William ce s-a întâmplat.

– Şi ce aţi vrea să fac eu pentru voi?

– Sunteţi femeie, înţelegeţi situaţia. Ştiţi bine cum inventează bărbaţii tot felul de scuze pentru viol. Susţin că fata i-a făcut ochi dulci agresorului sau că s-a purtat aţâţător.

– Da.

– Dacă Ralph scapă nepedepsit de data aceasta, s-ar putea să încerce din nou – poate chiar cu mine.

– Sau cu mine, spuse Philippa. Ar trebui să vezi cum se holbează la mine – exact cum se uită un câine flămând la o gâscă, pe lac.

Aceste vorbe îi dădeau speranţe Gwendei.

– Poate veţi reuşi să-l faceţi pe lordul William să înţeleagă cât de important e ca Ralph să nu scape basma curată din toată tărăşenia asta.

Philippa dădu aprobator din cap.

– Cred că pot.

Sammy se oprise din supt şi adormise. Gwenda se ridică.

– Mulţumesc, milady.

– Mă bucur că ai apelat la mine, spuse Philippa.

Lordul William îi chemă în faţa lui în dimineaţa următoare. Îl găsiră în sala mare. Gwenda se bucură văzând-o pe lady Philippa stând lângă el. Femeia îi aruncă Gwendei o privire prietenoasă, iar aceasta speră că atitudinea ei însemna că discutase cu soţul ei.

William era un bărbat înalt, cu părul negru ca pana corbului, precum tatăl său, contele, şi un început de chelie. În combinaţie cu barba şi sprâncenele negre, porţiunea de scalp descoperit îi dădea un aer de autoritate plină de înţelepciune, confirmând

reputaţia de care se bucura în ţinut. Lordul examină rochia pătată cu sânge şi se uită la vânătăile lui Annet, care acum căpătaseră o culoare albăstruie. La vederea acestora, fruntea lui lady Philippa se adumbri. Gwenda presupuse că reacţia ei era cauzată nu atât de gravitatea rănilor, cât de imaginea sumbră a unui scutier voinic îngenunchind pe braţele fetei pentru a o ţintui la pământ, în timp ce un alt bărbat o viola.

– Ei bine, până acum ai procedat corect, îi spuse William lui Annet. Te-ai grăbit să ajungi în satul cel mai apropiat, ţi-ai arătat rănile bărbaţilor cu reputaţie bună de acolo şi ai dezvăluit numele celui care te-a atacat. Acum trebuie să depui o plângere scrisă la judecătorul de pace din Tribunalul Teritorial Shiring.

Pe chipul lui Annet se citea nelinişte

– Ce înseamnă asta?

– O plângere scrisă e un act de acuzare, întocmit în latină.

– Eu nu ştiu să scriu nici în engleză, stăpâne, cu atât mai puţin în latină.

– Părintele Gaspard poate să o scrie pentru tine. Judecătorul va înainta plângerea unui juriu de acuzare, iar tu le vei povesti ce s-a întâmplat. Poţi să faci asta? E posibil să-ţi ceară detalii stânjenitoare, să ştii.

Annet dădu afirmativ din cap, cu un aer hotărât.

– Dacă te cred, îi vor ordona şerifului să-l convoace pe seniorul Ralph în faţa tribunalului, pentru a fi judecat. Apoi vei avea nevoie de doi garanţi, adică doi oameni care să garanteze cu o sumă de bani că vei apărea la proces.

– Dar cine pot fi aceşti garanţi?

– Părintele Gaspard poate fi unul din ei, iar eu voi fi celălalt. O să dau eu banii necesari.

– Mulţumesc, milord!

– Mulţumeşte-i soţiei mele, care m-a convins că nu pot permite ca pacea acestei feude să fie tulburată de un viol.

Annet îi aruncă lui lady Philippa o privire plină de recunoştinţă.

Gwenda se uită la Wulfric. Îi povestise deja conversaţia avută cu soţia lordului. Acum, acesta îi întâlni privirea şi dădu uşor din cap, recunoscându-i reuşita. Ştia că i se datora în totalitate.

William continuă:

– La proces, vei povesti din nou ce ţi s-a întâmplat. Prietenii tăi vor trebui să depună cu toţii mărturie: Gwenda va spune că te-a văzut ieşind din pădure cu rochia pătată cu sânge, părintele

Gaspard va declara că i-ai mărturisit ce s-a întâmplat, Wulfric va zice că i-a văzut pe Ralph şi pe Alan îndepărtându-se de la locul unde s-a produs infracţiunea.

Cu un aer solemn, toţi încuviinţară din cap.

– Încă un lucru. Odată ce-ai început, nu mai poţi da înapoi. Retragerea plângerii reprezintă un delict şi ai fi pedepsită aspru – asta ca să nu mai vorbim de răzbunarea lui Ralph.

Annet rosti răspicat:

– N-o să mă răzgândesc. Dar ce-o să se întâmple cu Ralph? Cum va fi pedepsit?

– A, nu există decât o singură pedeapsă pentru viol, răspunse lordul William. O să fie spânzurat.

Îşi petrecură noaptea în sala mare a castelului împreună cu servitorii, scutierii şi câinii lui William, înfăşuraţi în pelerine şi cuibăriţi în aşternutul de paie de pe podea. Când lumina răspândită de jarul din vatră începu să slăbească, Gwenda întinse ezitant mâna către soţul ei şi îi atinse uşor braţul, mângâind stofa de lână a pelerinei lui. Nu mai făcuseră dragoste de dinainte de viol, aşa că nu ştia dacă Wulfric o mai dorea sau nu.

Îl înfuriase teribil atunci când îi pusese piedică: oare intervenţia ei pe lângă lady Philippa compensa ceea ce făcuse?

Wulfric reacţionă imediat, trăgând-o spre el şi sărutându-i buzele. Gwenda se relaxă, plină de recunoştinţă, în braţele lui. O vreme, se jucară unul cu corpul celuilalt. Tânăra era atât de fericită, încât îi venea să plângă.

Aştepta ca el să se ridice peste ea, dar nu o făcu. Ştia că era dornic, pentru că era foarte tandru, iar penisul i se întărise în mâna ei; dar poate că şovăia să o facă în prezenţa altora. Bineînţeles, se întâmpla ca oamenii să facă sex în aceste săli comune; era ceva normal, şi nimeni nu-i băga în seamă. Dar poate că Wulfric era mai timid.

Cu toate acestea, Gwenda era hotărâtă să pecetluiască împăcarea lor, aşa că, după un timp, se urcă peste el, trăgându-şi pelerina peste amândoi. Când începură să se mişte ritmic, văzu un adolescent care-i privea, cu ochii larg deschişi, de la câţiva metri depărtare. În asemenea situaţii, adulţii obişnuiau să se uite în altă parte, din politeţe, dar el era la vârsta la care sexul reprezenta un mister captivant şi nu-şi putea desprinde privirea de pe ei. Gwenda era atât de fericită, că aproape nu-i păsa. Îi

întâlni privirea, după care îi zâmbi, fără să-şi întrerupă mişcările. Gura băiatului se deschise involuntar, iar acesta fu cuprins de o stânjeneală agonizantă. Cu o expresie chinuită, se întoarse şi-şi acoperi ochii cu braţul.

Gwenda trase pelerina peste capul ei şi cel al lui Wulfric, îşi lipi faţa de gâtul lui şi se lăsă în voia plăcerii.

37

Mergând a doua oară în faţa tribunalului regal, Caris se simţea încrezătoare. Spaţiul vast al sălii principale din Palatul Westminster nu o mai intimida, aşa cum nu o mai speriau nici nenumăraţii oameni bogaţi şi puternici care se îngrămădeau în jurul băncilor judecătorilor. Mai fusese aici, ştia cum funcţionau lucrurile; tot ce i se păruse ciudat în urmă cu un an îi era acum familiar. Ba avea chiar şi o rochie după moda londoneză, jumătate verde şi jumătate albastră. Se amuza studiindu-i pe ceilalţi şi descifrându-le caracterul şi starea după trăsături: siguri pe ei sau disperaţi, uluiţi sau vicleni. Putea să recunoască persoanele care se aflau pentru prima dată în capitală după ochii măriţi şi privirile uluite, după aerul lor de nesiguranţă, iar asta îi dădea un sentiment plăcut de încredere şi de superioritate.

Singurele ei îndoieli erau legate de avocatul lor, Francis Bookman. Acesta era tânăr, foarte învăţat şi – ca mai toţi avocaţii, îşi dădea ea seama – părea foarte sigur pe el. Era un bărbat mărunţel, cu părul de culoarea nisipului, cu mişcări iuţi şi veşnic dispus să se lanseze într-o discuţie în contradictoriu. Privindu-l, în mintea lui Caris se ivea automat imaginea unei păsări obraznice pe un pervaz, ciugulind firimituri şi îndepărtându-şi agresivă toţi rivalii. Le spusese că dosarul lor era inatacabil.

Bineînţeles, Godwyn era reprezentat de Gregory Longfellow. Acesta câştigase procesul împotriva contelui Roland, aşa că Godwyn îi ceruse, după cum era de aşteptat, să reprezinte din nou stăreţia. Îşi dovedise abilităţile, în timp ce Bookman era practic un necunoscut. Cu toate acestea, Caris avea un as în mânecă, ceva ce avea să-l ia total prin surprindere pe Godwyn.

Godwyn nu dădea niciun semn că ar fi fost conştient că îi trădase pe Caris, pe tatăl ei şi pe toţi locuitorii din Kingsbridge. Întotdeauna se prezentase drept un reformator, sătul până peste

cap de stilul lasă-mă-să-te-las al stareţului Anthony, drept un om foarte receptiv la nevoile oraşului, dornic să asigure prosperitatea călugărilor şi a negustorilor în aceeaşi măsură. Apoi, în anul care trecuse de când devenise stareţ, schimbase macazul, devenind chiar mai tradiţionalist decât răposatul Anthony. Şi totuşi, nu părea să simtă vreun junghi de ruşine. Caris se înroşea, mânioasă, ori de câte ori se gândea la asta.

Nu avea niciun drept să-i oblige pe locuitorii oraşului să folosească dârsta stăreţiei. Celelalte edicte – interzicerea râşniţelor de mână, amenzile pentru iazuri şi crescătorii – erau corecte din punctul de vedere al legii, deşi erau scandalos de aspre. Dar folosirea dârstei trebuia să fie gratuită, iar Godwyn o ştia. Caris se întreba dacă în concepţia lui orice înşelăciune era justificabilă atât timp cât era făcută pentru a se împlini lucrarea lui Dumnezeu. Doar monahii trebuiau să fie mai scrupuloşi decât mirenii în ceea ce priveşte onestitatea, nu?

Deschise subiectul cu tatăl său, în timp ce aşteptau în sala de tribunal să vină rândul procesului lor. Edmund îi spuse:

– Eu unul n-am niciodată încredere într-unul care se bate în piept, de la amvon, că ar fi un om moral. Oamenii de genul ăsta găsesc mereu pretexte pentru a încălca regulile proclamate chiar de ei. Aş prefera să fac afaceri cu un om care păcătuieşte în fiecare zi, dar care crede că, pe termen lung, e în interesul lui să spună adevărul şi să-şi ţină promisiunile. Nu prea sunt şanse să-şi schimbe părerile în privinţa asta.

În asemenea momente, când tăticul era ca odinioară, Caris îşi dădea seama cât de mult se schimbase. În ultima vreme rar se mai întâmpla să fie viclean şi ager la minte. Din ce în ce mai des, uita diverse lucruri şi avea un aer absent. Caris bănuia că declinul începuse cu câteva luni înainte ca ea să observe ceva şi că probabil acesta era de vină pentru incapacitatea lui de a anticipa prăbuşirea pieţei lânii.

După mai multe zile de aşteptare, fură chemaţi în faţa lui sir Wilbert Wheatfield, judecătorul cu faţă rozalie care dăduse câştig de cauză stăreţiei împotriva contelui Roland, în urmă cu un an. Când îl văzu pe judecător aşezându-se la locul său, pe bancheta lipită de peretele estic al sălii, Caris începu să-şi piardă treptat încrederea în reuşita lor. Era înfricoşător ca un simplu muritor să fie învestit cu atâta putere. Dacă lua hotărârea greşită, afacerea cu stofă a lui Caris avea să fie sortită eşecului, tatăl ei avea să fie ruinat şi nimeni n-avea să mai poată susţine construcţia noului

pod.

Când avocatul lor luă cuvântul, începu să se simtă însă mai bine. Francis făcu o scurtă prezentare a faptelor, spunând că dârsta fusese inventată de legendarul Jack Constructorul, care o construise pe prima, şi că stareţul Philip le dăduse orăşenilor dreptul de a o folosi gratis.

Apoi Francis luă pe rând contraargumentele lui Godwyn, dezarmându-şi preventiv adversarul.

– Este adevărat că dârsta nu a fost reparată la timp, e înceată şi se strică des, rosti avocatul. Dar cum îşi poate susţine stareţul afirmaţia că orăşenii au pierdut dreptul de folosinţă asupra ei? Dârsta este proprietatea stăreţiei, iar stăreţia trebuie să o menţină în stare bună. Faptul că nu s-a achitat de această îndatorire nu schimbă cu nimic lucrurile. Orăşenii nu au nici dreptul, nici obligaţia să o repare. Donaţia stareţului Philip nu este marcată de niciun fel de condiţii. Ajuns în acest punct al argumentării, Francis făcu apel la arma sa secretă: În cazul în care stareţul ar încerca să pretindă că donaţia a fost condiţionată, vă invit să citiţi această copie a testamentului stareţului Philip.

Godwyn era uluit. Încercase să lase impresia că testamentul se pierduse. Dar Thomas Langley fusese de acord să-l caute, ca o favoare pentru Merthin, şi îl scosese pe ascuns din bibliotecă, pentru o zi: timp suficient pentru ca Edmund să îl dea la copiat.

Caris nu se putu abţine să nu savureze expresia de surprindere şi de scandalizare care apăru pe chipul lui Godwyn când îşi dădu seama că înşelăciunea sa fusese dată în vileag. Acesta făcu un pas înainte şi spuse indignat:

– Cum a fost obţinut?

Întrebarea în sine îl dădea de gol. Nu întrebase: „Unde a fost găsit?” cum ar fi fost firesc dacă într-adevăr testamentul ar fi fost pierdut.

Pe faţa lui Gregory Longfellow se întipări o expresie iritată şi avocatul îi făcu semn lui Godwyn, fluturând din mână; Godwyn se retrase, realizând că se dăduse singur de gol – dar, în mod clar, era prea târziu. Judecătorul trebuia să fi înţeles că singurul motiv pentru care Godwyn era furios şi încercase să ţină ascuns documentul era fiindcă acesta înclina balanţa în favoarea orăşenilor.

Francis trecu prin restul discursului său destul de repede – o decizie bună, consideră Caris, pentru că astfel duplicitatea lui

Godwyn avea să fie încă proaspătă în mintea judecătorului cât timp Gregory expunea pledoaria apărării.

Dar abordarea lui Gregory îi luă total pe nepregătite.

Acesta făcu un pas înainte şi i se adresă judecătorului:

– Domnule, Kingsbridge nu este o obşte cu drepturi reglementate prin cartă regală.

Se limită la atât, ca şi cum asta era tot ce avea de spus.

Era adevărat, teoretic. Cele mai multe oraşe aveau o cartă regală care le conferea libertatea de a face comerţ şi de a organiza târguri fără obligaţii faţă de contele sau baronul local. Cetăţenii lor erau oameni liberi, nefiind datori să se supună nimănui în afară de rege. Cu toate acestea, câteva oraşe, printre care şi Kingsbridge, rămăseseră în proprietatea unui senior, de obicei un episcop sau un stareţ. În această situaţie se aflau, de exemplu, St. Albans şi Bury St. Edmunds. Statutul lor era mai puţin clar.

Judecătorul rosti:

– Asta schimbă situaţia. Doar cetăţenii liberi pot face apel la tribunalul regal. Ce ai de replicat la asta, Francis Bookman? Clienţii tăi sunt şerbi?

Francis se întoarse către Edmund. Pe un ton scăzut, dar marcat de importanţa subiectului, întrebă:

– Cetăţenii oraşului au mai figurat până acum ca parte într-un proces la tribunalul regal?

– Nu. Stareţul a…

– Dar nici ghilda parohială? Chiar înainte să vii dumneata la conducerea ei?

– Nu există vreo însemnare care…

– Deci nu putem să ne bazăm pe vreun precedent. La naiba! Francis se întoarse către judecător. Chipul său trecu de la îngrijorare la siguranţă de sine într-o fracţiune de secundă, şi luă cuvântul ca şi cum abia ar fi catadicsit să-şi bată capul cu ceva atât de trivial: Domnule, locuitorii oraşului sunt liberi. Se bucură de reprezentare în Parlament.

Gregory contraatacă rapid:

– Nu există o distribuţie uniformă a reprezentativităţii parlamentare. Lucrurile diferă de la caz la caz.

Judecătorul spuse:

– Există o descriere scrisă a obiceiurilor din zonă privind reprezentativitatea?

Francis se uită la Edmund, care clătină din cap.

– Niciun stareţ n-ar permite ca asemenea lucruri să fie puse în scris, mormăi el.

Francis îşi îndreptă din nou atenţia asupra judecătorului.

– Nu există niciun act scris, domnule, dar, în mod clar…

– Atunci tribunalul acesta trebuie să hotărască dacă sunteţi sau nu oameni liberi, îl întrerupse judecătorul.

Edmund i se adresă direct judecătorului:

– Domnule, cetăţenii din Kingsbridge se bucură de libertatea de a-şi cumpăra şi de a-şi vinde casele.

Acesta era un drept important, care nu le era îngăduit şerbilor.

– Dar aveţi obligaţii feudale, răspunse Gregory. Trebuie să folosiţi morile şi iazurile stăreţiei.

Sir Wilbert spuse:

– Să le lăsăm încolo de iazuri. Problema principală e relaţia cetăţenilor cu sistemul de justiţie regală. Orăşenii pot primi din proprie voinţă şeriful regal?

Gregory fu cel care dădu răspunsul:

– Nu, acesta trebuie să ceară permisiunea pentru a intra în oraş.

Edmund rosti indignat:

– Asta e decizia stareţului, nu a noastră!

– Foarte bine, replică sir Wilbert. Cetăţenii oraşului fac parte din jurii regale sau cer dispense?

Edmund ezită. Pe chipul lui Godwyn se citea extazul victoriei. Serviciul ca membru al unui juriu era o corvoadă care lua mult timp şi pe care toată lumea o evita, pe cât posibil. După o mică pauză, Edmund murmură:

– Cerem dispense.

– Asta lămureşte lucrurile, spuse judecătorul. Dacă refuzaţi să faceţi parte din jurii pe motivul că sunteţi şerbi, nu puteţi iniţia un proces, trecând peste capul seniorului, la tribunalul regal.

Gregory rosti triumfător:

– În lumina acestor spuse, vă rog să respingeţi solicitarea orăşenilor.

– Aceasta e decizia tribunalului, întări judecătorul.

Francis era scandalizat.

– Domnule, pot să iau cuvântul?

– Mai mult ca sigur nu, răspunse judecătorul.

– Dar, domnule…

– Încă un cuvânt de la tine şi te voi acuza de sfidarea Curţii.

Francis închise gura şi-şi lăsă capul în jos.

Sir Wilbert spuse:

– Următorul caz.

Un alt avocat luă cuvântul.

Caris era năucită.

Francis li se adresă ei şi tatălui ei pe un ton de reproş:

– Ar fi trebuit să-mi spuneţi că sunteţi şerbi!

– Dar nu suntem.

– Judecătorul tocmai a hotărât că sunteţi. Nu am cum să câştig un caz în care nu deţin toate informaţiile.

Caris se hotărî să nu se certe cu el. Părea exact tipul de tânăr care nu putea să recunoască faptul că greşise.

Godwyn era atât de încântat de sine, încât părea gata să explodeze. Retrăgându-se, nu putu să se abţină să nu aplice o lovitură de final. Îşi agită un deget înspre Edmund şi Caris şi spuse pe un ton solemn:

– Sper ca în viitor să înţelegeţi cât de înţelept e să vă supuneţi voinţei Domnului.

– Ei, du-te de-aici, îl repezi Caris şi îi întoarse spatele. Apoi i se adresă tatălui ei: Asta ne ia orice puteri! Am dovedit că avem drept de folosinţă asupra dârstei, dar Godwyn poate să ni-l refuze în continuare!

– Aşa se pare, îi răspunse Edmund.

Caris se întoarse către Francis.

– Trebuie să fie ceva ce putem face, zise ea furioasă.

– Ei bine, începu acesta, aţi putea face în aşa fel încât Kingsbridge să devină o obşte ca toate celelalte, cu o cartă regală care să vă stabilească drepturile şi libertăţile. Şi aşa aţi avea acces la tribunalul regal.

În inima lui Caris se ivi o licărire de speranţă.

– Şi cum facem asta?

– Îi înaintaţi regelui o petiţie.

– O să ne-o aprobe?

– Dacă mergeţi pe argumentul că aveţi nevoie de cartă pentru a fi în stare să vă plătiţi impozitele, în mod clar v-ar lua în considerare.

– Atunci trebuie să încercăm.

Edmund o avertiză:

– Godwyn o să se înfurie la culme.

– N-are decât, spuse Caris îndârjită.

– Să nu subestimezi dificultatea a ceea ce vrei să faci, insistă

tatăl ei. Ştii cât de necruţător e, chiar şi când e vorba despre conflicte minore. Ceva de genul acesta ar putea duce la un război total.

– Aşa să fie, răspunse fata mohorâtă. Război total.

– Ah, Ralph, cum ai putut să faci aşa ceva? întrebă mama lui.

Merthin studia chipul fratelui său în lumina neclară a casei lor părinteşti.

Ralph părea sfâşiat între dorinţa de a nega totul şi cea de a se justifica.

Într-un final, Ralph spuse:

– M-a ademenit.

Maud era mai degrabă mâhnită decât furioasă.

– Dar, Ralph, e nevasta altuia!

– Nevasta unui ţăran.

– Chiar şi aşa.

– Nu-ţi face griji, mamă, nimeni n-o să condamne un senior pe baza mărturiei unui şerb.

Merthin nu era atât de sigur. Ralph era un senior de rang minor şi se pare că îşi atrăsese duşmănia lui William de Caster. Nu se putea şti care avea să fie deznodământul procesului.

Tatăl lor replică sever:

– Chiar dacă nu te condamnă – lucru pentru care mă rog –, gândeşte-te numai ce ruşine! Eşti fiu de cavaler – cum de ai putut să uiţi asta?

Merthin era îngrozit şi supărat, dar nu surprins. Firea lui Ralph avusese întotdeauna o latură violentă. Când erau mici, el era mereu gata să se încaiere, iar Merthin se văzuse nevoit de multe ori să evite confruntările violente, detensionând atmosfera cu câteva cuvinte împăciuitoare sau cu câte o glumă. Dacă n-ar fi fost vorba despre fratele său, Merthin ar fi sperat ca autorul unei fapte atât de îngrozitoare să sfârşească în ştreang.

Ralph continua să se uite la Merthin. Dezaprobarea pe care o vedea pe chipul lui îl îngrijora mai mult decât cea a mamei sale. Întotdeauna îşi considerase fratele mai mare un reper moral. Merthin îşi dorea pur şi simplu să se găsească o cale de a înfrâna pornirile lui Ralph, acum că nu-l mai avea pe el să-l ţină departe de încurcături.

Discuţia cu părinţii lor, mâhniţi de veştile primite, ar mai fi durat mult timp, dar se auzi un ciocănit în uşa casei lor modeste, urmat de intrarea lui Caris. Aceasta le zâmbi lui Gerald şi lui

Maud, deşi expresia i se schimbă când îl văzu pe Ralph.

Merthin îşi dădu seama că venise să-l caute pe el. Se ridică.

– Nu ştiam că te-ai întors de la Londra, spuse acesta.

– Tocmai am ajuns, răspunse ea. Putem să stăm un pic de vorbă?

Merthin îşi aruncă o pelerină pe umeri şi ieşi cu ea în lumina cenuşie a zilei reci de decembrie. Trecuse un an de când puseseră capăt relaţiei lor. Ştia că sarcina ei îşi găsise sfârşitul la spital şi bănuia că, într-un fel sau altul, Caris procedase astfel încât să aibă acel avort. În săptămânile următoare, o rugase de două ori să se întoarcă la el, dar ea refuzase. Era uluitor: simţea că ea încă îl mai iubea, dar era de neclintit. Renunţase la orice speranţă şi spera că, în timp, suferinţa avea să mai pălească. Până acum nu se întâmplase nimic de genul acesta. Inima îi bătea în continuare mai repede ori de câte ori o vedea, iar a sta de vorbă cu ea era ocupaţia care-l făcea cel mai fericit.

Porniră către strada principală şi intrară la Bell. Cum era după-amiaza târziu, taverna era aproape goală. Comandară nişte vin fiert cu mirodenii.

– Am pierdut procesul, începu Caris.

Merthin era de-a dreptul şocat.

– Cum e posibil aşa ceva? Aveaţi testamentul stareţului Philip…

– N-a contat. Dezamăgirea fetei era evidentă. Îi dădu şi explicaţii: Avocatul cel deştept al lui Godwyn a mers pe ideea că locuitorii din Kingsbridge sunt şerbii stăreţiei, iar şerbii nu au dreptul de a compărea în faţa tribunalului regal. Judecătorul a respins cazul.

Auzind acestea, Merthin se înfurie.

– Dar asta e o prostie. Înseamnă că stareţul poate să facă orice vrea, indiferent de legi, de hrisoave…

– Ştiu.

Merthin îşi dădu seama că fata îşi pierdea răbdarea pentru că el nu făcea altceva decât să rostească lucruri pe care şi le spusese ea însăşi în repetate rânduri. Îşi suprimă indignarea şi se strădui să gândească practic.

– Ce-o să faci?

– O să solicit să ni se întocmească o cartă regală, prin care să devenim oficial obşte. Aceasta ar aduce cu sine eliberarea oraşului de sub controlul stăreţiei. Avocatul nostru este de părere că avem un caz solid. Dar trebuie să luăm în calcul faptul că el a

crezut şi că o să câştigăm în procesul cu Godwyn. Şi totuşi, regele e disperat să facă rost de bani pentru războiul împotriva Franţei. Are nevoie ca oraşele să prospere şi să-şi plătească dările.

– Cât timp ar dura obţinerea cartei?

– Asta-i vestea proastă – cel puţin un an, poate chiar mai mult.

– Şi, între timp, tu nu poţi să faci stofă stacojie.

– Nu, dacă trebuie să o îndesesc la dârsta cea veche.

– Deci va trebui să sistăm lucrările la pod.

– Nu văd cum am reuşi altfel.

– La naiba!

Totul părea extrem de nedrept. Aveau ocazia de a reinstitui prosperitatea oraşului, dar încăpăţânarea unui singur om îi împiedica să-şi pună planul în aplicare.

– Cât de mult ne-am înşelat cu toţii în privinţa lui Godwyn, spuse Merthin.

– Nu-mi aduce aminte…

– Trebuie să facem în aşa fel încât să nu mai fim controlaţi de el.

– Ştiu.

– Dar să găsim ceva mai rapid decât o procedură de-un an.

– Tare aş vrea să existe o modalitate.

Merthin îşi frământa mintea, încercând să găsească soluţia salvatoare. În acelaşi timp, o privea pe Caris. Aceasta purta o rochie nouă de la Londra, în două culori, după cum era moda, ceea ce-i conferea un aer jucăuş, chiar dacă avea o expresie solemnă şi neliniştită. Culorile, verde-închis şi albastru, îi făceau ochii să strălucească şi pielea să radieze. I se întâmpla des asta. Când era prins într-o discuţie cu ea despre vreo problemă legată de pod – rareori se întâmpla să vorbească despre altceva îşi dădea seama dintr-odată cât de încântătoare era.

În timp ce-i contempla chipul, partea practică a minţii sale, care căuta întotdeauna soluţii pentru orice problemă, veni cu o propunere.

– Ar trebui să ne construim propria dârstă.

Caris scutură din cap în semn de refuz.

– Ar fi ilegal. Godwyn i-ar da ordin lui John Conetabilul să ne-o dărâme.

– Şi dacă ar fi în afara oraşului?

– Vrei să spui în pădure? Şi aşa e ilegal. I-ai avea mereu pe

cap pe pădurarii regelui.

Pădurarii erau cei care impuneau respectarea legilor în pădure.

– Atunci nu în pădure. Altundeva.

– Oriunde-ar fi, tot ai avea nevoie de permisiunea unui senior.

– Fratele meu e senior.

Auzind de Ralph, pe chipul lui Caris apăru o expresie dezgustată, care apoi se schimbă, pe măsură ce se gândea mai bine la spusele lui Merthin.

– Să construim o dârstă la Wigleigh?

– De ce nu?

– Există vreun curs rapid de apă care să pună în mişcare roata?

– Cred că da, dar dacă nu, putem s-o punem în mişcare cu ajutorul câtorva boi, cum funcţionează şi bacul.

– Dar o să te lase Ralph?

– Bineînţeles. E fratele meu. Dacă i-o cer, n-o să mă refuze.

– Godwyn o să înnebunească de furie.

– Lui Ralph puţin îi pasă de Godwyn.

Merthin putea vedea că tânăra întreprinzătoare era mulţumită şi încântată; dar ce sentimente avea faţă de el? Se bucura că găsiseră o soluţie la problema lor şi de-abia aştepta să-i dejoace planurile lui Godwyn, dar, dincolo de toate acestea, Merthin nu ştia ce ascunde mintea ei.

– Hai să ne gândim bine la asta înainte de a ne bucura, spuse ea. Godwyn va interzice imediat scoaterea stofelor din Kingsbridge în scopul îndesirii. Multe oraşe au reguli de genul ăsta.

– I-ar fi foarte greu să impună o asemenea regulă fără cooperarea unei ghilde. Şi, dacă o face, poţi să eviţi să intri sub incidenţa ei. Oricum, mare parte din stofă e ţesută în satele din împrejurimi, nu?

– Da.

– Atunci n-o aduce în oraş. Trimite-o de la ţesători direct la Wigleigh. O vopseşti acolo, o îndeseşti în dârsta cea nouă, după care o duci la Londra. Godwyn n-o să aibă nicio putere asupra ta.

– Cât timp ţi-ar lua să construieşti o dârstă?

Merthin se gândi câteva secunde.

– Clădirea de lemn poate fi înălţată în câteva zile. Maşinăria va fi şi ea tot din lemn, dar o să-mi ia mai mult să o fac, pentru că necesită măsurători precise. Cel mai greu o să fie să găsesc

oameni şi materiale. Aş putea să termin la o săptămână după Crăciun.

– E minunat, spuse ea. Aşa o să facem.

Elizabeth dădu cu zarul şi îşi mută piesa rămasă în ultima căsuţă de pe tabla de joc.

– Am câştigat! strigă ea. Şi-aşa se fac trei din trei. Banul jos!

Merthin îi întinse un penny de argint. Doar două persoane fuseseră vreodată în stare să-l învingă la table: Elizabeth şi Caris. Nu îl deranja să piardă. Mai mult, era recunoscător că avea parte de un adversar redutabil.

Se lăsă pe spate, sprijinindu-se de spătar, şi luă o înghiţitură din cupa sa cu vin de pere. Era o după-amiază friguroasă de mijloc de ianuarie şi deja se întunecase. Mama lui Elizabeth dormea pe un scaun, lângă foc, sforăind uşor, cu gura deschisă. Aceasta lucra la Bell, dar era mereu acasă când Merthin o vizita pe fiica ei. Merthin chiar prefera să fie aşa. În felul acesta nu era nevoit să se decidă dacă să o sărute sau nu pe Elizabeth. Era o dilemă cu care nu voia să dea piept niciodată. Evident, i-ar fi plăcut să o sărute. Îşi amintea atingerea buzelor ei reci şi a sânilor ei mici şi fermi. Dar asta însemna să accepte că povestea lui de dragoste cu Caris se încheiase pentru totdeauna, lucru pentru care nu era încă pregătit.

– Ce se-aude cu dârsta de la Wigleigh? întrebă Elizabeth.

– E gata şi funcţionează, îi răspunse cu mândrie Merthin. Caris îndeseşte stofă acolo de o săptămână încoace.

Elizabeth ridică din sprâncene.

– Ea personal?

– Nu, e un mod de-a spune... De fapt, Mark Ţesătorul e cel care supraveghează operaţiunile şi instruieşte nişte oameni din sat ca să preia ei aceste sarcini.

– O să fie bine de Mark dacă devine ajutorul lui Caris. A fost sărac toată viaţa – asta e şansa lui cea mare.

– Noua afacere a lui Caris o să ne-aducă tuturor beneficii. O să pot să termin podul.

– E o fată inteligentă, zise Elizabeth pe un ton domol. Dar Godwyn ce părere are despre toate astea?

– Niciuna. Nu ştiu dacă a aflat până acum.

– Şi totuşi, o să afle.

– Nu cred că poate face nimic.

– E un om mândru. N-o să vă ierte niciodată că aţi găsit o cale

să-l păcăliţi.

– Nu mă deranjează aşa tare.

– Şi cum rămâne cu podul?

– În ciuda tuturor problemelor, lucrările nu sunt decât cu vreo două săptămâni în urmă faţă de program. A trebuit să cheltuiesc ceva bani ca să recuperez din timpul pierdut, dar vom putea folosi podul – cu o platformă temporară din lemn – pentru următorul Târg de Lână.

– Tu şi Caris aţi salvat oraşul.

– Nu încă… dar o s-o facem.

În momentul acela se auzi o ciocănitură la uşă, iar mama lui Elizabeth se trezi speriată.

– Cine-o fi? spuse ea. E deja întuneric afară.

Era unul dintre ucenicii lui Edmund.

– Meşterul Merthin e chemat la întrunirea ghildei parohiale, anunţă băiatul.

– Pentru ce anume? îl întrebă Merthin.

– Meşterul Edmund mi-a zis să vă transmit că sunteţi chemat la întrunirea ghildei parohiale, răspunse băiatul.

În mod clar, învăţase mesajul pe de rost şi nu ştia nimic mai mult.

– Presupun că e ceva legat de pod, îi spuse Merthin lui Elizabeth. Sunt îngrijoraţi în privinţa costurilor. Îşi luă pelerina. Mulţumesc pentru vin… şi pentru partidă.

– O să joc cu tine ori de câte ori vrei, replică ea.

Porni alături de ucenic către sala ghildei, aflată pe strada mare. Ghilda se reunise pentru o şedinţă de lucru, nu un ospăţ. Cetăţenii cei mai importanţi din Kingsbridge, în număr de douăzeci şi ceva, stăteau la o masă lungă, unii dintre ei sorbind din cănile cu vin sau bere, şi discutau pe ton scăzut. Merthin simţi tensiunea şi furia din atmosferă, iar asta-l făcu să fie oarecum temător.

Edmund stătea în capul mesei. Godwyn şedea lângă el. Stareţul nu făcea parte din ghildă: prezenţa lui arăta că presimţirile lui Merthin erau îndreptăţite şi că întrunirea avea legătură cu podul. Cu toate acestea, Thomas, matriculariusul, nu era prezent, deşi Philemon era. Ciudat.

Merthin avusese recent un mic conflict cu Godwyn. La începutul lucrărilor, tânărul încheiase un contract pe un an, în care se stipula o plată de doi penny pe zi, plus concesionarea Insulei Leproşilor. Trebuia reînnoit, iar Godwyn propusese să

continue cu tariful de doi penny pe zi. Merthin insistase să primească patru penny, iar, într-un final, Godwyn cedase. Se plânsese cumva ghildei legat de asta?

Edmund luă cuvântul cu bruscheţea-i caracteristică.

– Te-am chemat aici pentru că stareţul Godwyn doreşte să te concedieze din funcţia de maistru constructor pentru lucrările la pod.

La auzul acestor vorbe, Merthin se simţi ca izbit în plex. Nu se aşteptase la aşa ceva.

– Poftim? întrebă el. Dar Godwyn e cel care m-a numit!

Godwyn interveni:

– Şi deci am dreptul să te concediez.

– Dar de ce?

– Lucrările au rămas în urma programului şi au depăşit bugetul.

– Au rămas în urmă pentru că domnul conte a blocat cariera şi s-a depăşit bugetul pentru că am fost nevoit să cheltui pentru a mai recupera.

– Astea-s invenţii.

– Şi tot invenţie e şi moartea unui căruţaş?

Godwyn replică iute:

– Ucis chiar de fratele tău!

– Ce legătură are asta cu concedierea mea?

Godwyn ignoră întrebarea.

– Un bărbat acuzat de viol! adăugă el.

– Nu poţi să concediezi un maistru constructor din cauza purtării fratelui său.

– Cine eşti tu să-mi spui ce pot şi ce nu pot să fac?

– Sunt cel care îţi construieşte podul!

Însă, în clipa următoare, Merthin îşi dădu seama că mare parte din munca lui ca maistru constructor fusese făcută. Proiectase toate părţile mai complicate, făcuse machete de lemn care să uşureze munca zidarilor… Construise barajele circulare, pe care nimeni altcineva nu ştia să le facă. În plus, construise macaralele plutitoare şi troliile de care era nevoie pentru deplasarea blocurilor grele de piatră în mijlocul râului. Îşi dădu seama, cu mâhnire, că orice alt constructor putea termina lucrarea.

– Nu ţi s-a dat nicio garanţie că ţi se va reînnoi contractul, spuse Godwyn.

Era adevărat. Merthin aruncă o privire în jur, căutând pe

cineva care să-l susţină. Nimeni nu voia să-i întâlnească privirea. Bănuia că dezbătuseră deja toate acestea cu Godwyn. Brusc, fu copleşit de disperare. De ce se întâmplase una ca asta? Nu pentru că lucrările la pod ar fi fost în întârziere sau că depăşise bugetul – întârzierea nu se produsese din vina lui Merthin şi, oricum, era în plin proces de recuperare. Care era adevăratul motiv? Imediat ce formulă întrebarea, în minte îi veni şi răspunsul.

– Asta-i din cauza dârstei de la Wigleigh! izbucni el.

Godwyn replică afectat:

– Nu există neapărat o legătură între cele două lucruri.

Edmund spuse încet, dar suficient de clar pentru a fi auzit:

– Călugăr mincinos.

Pentru prima oară, Philemon luă cuvântul:

– Ai grijă, staroste!

Acest avertisment nu-l stăvili pe Edmund.

– Merthin şi Caris s-au dovedit mai deştepţi decât tine, nu-i aşa, Godwyn? Dârsta lor de la Wigleigh e cât se poate de legală. Tu singur ţi-ai atras înfrângerea, prin lăcomie şi încăpăţânare. Iar acum te răzbuni.

Edmund avea dreptate. Nimeni nu îl întrecea pe Merthin în meseria lui. Godwyn sigur ştia asta, dar, în mod clar, nu-i păsa.

– Şi pe cine o să angajezi în locul meu? întrebă Merthin. După care îşi răspunse singur: Pe Elfric presupun.

– Asta nu s-a hotărât încă.

Edmund spuse:

– Altă minciună.

Philemon interveni din nou, de data aceasta cu un glas cu tonalităţi ascuţite:

– Poţi fi adus în faţa tribunalului ecleziastic pentru asemenea vorbe!

Merthin se întreba dacă toate acestea nu erau cumva doar o mişcare strategică, un mod prin care Godwyn îl silea să renegocieze contractul. I se adresă lui Edmund:

– Ghilda parohială e de acord cu stareţul în această privinţă?

Godwyn pufni:

– Nu ţine de ei să-şi dea sau nu acordul!

Merthin nu-l luă în seamă şi continuă să se uite întrebător la Edmund. Acesta avea o expresie ruşinată pe chip.

– Nu putem nega faptul că stareţul are acest drept. Membrii ghildei finanţează construcţia podului prin împrumuturi, dar

stareţul este seniorul oraşului. Este un punct asupra căruia am căzut de acord încă de la început.

Merthin îşi concentră atenţia asupra lui Godwyn.

– Mai aveţi să-mi comunicaţi ceva, seniore stareţ?

Aşteptă câteva clipe, sperând că Godwyn avea să-şi dezvăluie adevăratele intenţii.

Dar Godwyn rosti împietrit:

– Nu.

– Atunci, noapte bună!

Mai aşteptă o secundă. Nimeni nu zise nimic. Această linişte îi arătă limpede că totul se terminase.

Ieşi din încăpere.

Ajuns afară, trase adânc în piept aerul rece al nopţii. Aproape că nu-i venea să creadă ce se întâmplase. Nu mai era maistru constructor al lucrărilor la pod.

Porni pe străzile întunecate. Era o noapte cu cer senin, aşa că stelele dădeau suficientă lumină pentru a se putea orienta prin oraş. Trecu pe lângă casa lui Elizabeth: nu simţea nevoia să-i vorbească. Ajuns în dreptul celei a lui Caris ezită, dar îşi continuă drumul, îndreptându-se către malul râului.

Bărcuţa lui cu vâsle stătea legată în dreptul Insulei Leproşilor. Se urcă în ea şi traversă braţul râului.

Când ajunse în faţa casei sale, se opri câteva clipe şi îşi ridică ochii spre stele, străduindu-se să-şi alunge lacrimile. Adevărul era că, la urma urmei, nu se dovedise mai inteligent decât Godwyn – lucrurile se petrecuseră mai degrabă invers. Subestimase cât de departe avea să meargă stareţul pentru a-i pedepsi pe cei care i se opuneau. Merthin se crezuse isteţ, dar Godwyn se dovedise şi mai isteţ sau cel puţin mai lipsit de scrupule. Era gata să facă rău atât oraşului, cât şi stăreţiei, dacă era necesar, pentru a-şi răzbuna mândria rănită. Iar asta îi asigurase victoria.

Merthin intră şi se întinse pe pat, singur şi înfrânt.

38

Ralph nu închise un ochi în noaptea dinaintea procesului său.

Văzuse mulţi oameni murind prin spânzurare. În fiecare an, vreo 20–30 de bărbaţi şi câteva femei erau purtaţi în căruţa şerifului de la închisoarea din castelul Shiring către piaţa de la

poalele dealului, unde-i aştepta ştreangul. Era ceva obişnuit, dar oamenii aceia rămăseseră în memoria lui Ralph, iar acum se întoarseră pentru a-l chinui.

Unii mureau repede, cu gâturile rupte de căderea bruscă; dar nu mulţi. Majoritatea se sufocau încet. Dădeau din picioare, se zbăteau şi deschideau gurile, într-un ţipăt mut şi fără suflare. Îşi făceau nevoile pe ei. Îşi aduse aminte de-o bătrână condamnată pentru vrăjitorie: când se prăbuşise în laţ îşi muşcase limba şi o scuipase imediat, iar mulţimea din jurul spânzurătorii se dăduse înapoi, toţi speriindu-se de bucata însângerată de carne care zburase prin aer şi aterizase în stratul gros de praf de pe jos.

Toţi îl asigurau că nu avea să fie spânzurat, dar el nu-şi putea scoate acest gând din minte. Oamenii spuneau că Roland nu putea permite ca unul dintre seniorii numiţi de el să fie executat pe baza mărturiei unei ţărănci. Cu toate acestea, până acum contele nu făcuse nimic pentru a interveni în favoarea sa.

Înfăţişarea preliminară avusese drept rezultat trimiterea lui Ralph dinaintea judecătorului de pace din Shiring. Asemenea tuturor juriilor, şi cel care se pronunţase în privinţa lui Ralph fusese alcătuit în principal din cavaleri din ţinut, toţi vasali ai contelui Roland, dar, în ciuda acestui fapt, decizia fusese luată pe baza dovezilor aduse de ţăranii din Wigleigh. Bărbaţii – căci din juriu nu puteau face parte femei – nu şovăiseră în a-l pune sub acuzare pe unul de-ai lor. Mai mult, juraţii manifestaseră, prin întrebările lor, un oarecare dezgust faţă de fapta lui Ralph, iar câţiva chiar refuzaseră să dea mâna cu el după înfăţişare.

Ralph avusese de gând să o împiedice pe Annet să depună din nou mărturie închizând-o în conacul de la Wigleigh înainte să pornească spre Shiring. Şi totuşi, când se dusese s-o caute, descoperise că femeia nu mai era acasă. Probabil că-i anticipase intenţiile şi plecase mai devreme, pentru a-l evita.

Astăzi, cazul avea să fie prezentat în faţa altui juriu, dar, spre mâhnirea lui Ralph, cel puţin patru dintre juraţi făcuseră parte şi din juriul de la înfăţişarea preliminară. Din moment ce mărturiile părţilor aveau să fie identice, nu vedea cum acest nou grup de juraţi avea să dea un verdict diferit, cu excepţia situaţiei în care asupra juraţilor avea să se exercite vreun fel de presiune, dar deja era foarte târziu pentru aşa ceva.

Se sculă de cum se crăpă de ziuă şi coborî la parterul hanului Tribunalului din piaţa oraşului Shiring. În curtea din spate, găsi un băiat care tremura din toate încheieturile în timp ce se lupta

să spargă gheaţa din puţ şi-i ceru să-i aducă pâine şi bere. Apoi se duse în dormitorul comun şi-l trezi pe fratele său, Merthin.

Se aşezară împreună în salonul friguros, în care domnea mirosul berii şi vinului servite cu o seară înainte, iar Ralph spuse:

– Mi-e teamă că o să mă spânzure.

– Şi mie, răspunse Merthin.

– Nu ştiu ce să fac.

Băiatul aduse două căni cu capac pline cu bere şi o jumătate de pâine. Ralph îşi luă berea cu o mână tremurătoare şi sorbi prelung. Merthin mâncă un pic de pâine, cu gesturi automate, încruntându-se şi privind în sus cu coada ochiului, aşa cum făcea mereu când căuta febril o soluţie.

– Singura idee care-mi vine e să încercăm să o convingem pe Annet să renunţe la acuzaţie şi să încheiem un fel de înţelegere. Va trebui să-i oferi o compensaţie.

Ralph clătină din cap.

– Nu mai poate să dea înapoi – nu e voie. O s-o pedepsească dacă face una ca asta.

– Ştiu. Dar ar putea să depună mărturie altfel, într-adins, lăsând loc îndoielilor. Cred că aşa se procedează de obicei în asemenea cazuri.

În inima lui Ralph se aprinse o scânteie de speranţă.

– Mă-ntreb dac-ar fi de acord.

Un servitor aduse un braţ de lemne şi îngenunche în faţa căminului, pentru a face focul.

Merthin spuse gânditor:

– Cât de mult ai putea să-i oferi lui Annet?

– Am 20 de florini.

Asta însemna echivalentul a trei lire în penny de argint.

Merthin îşi trecu o mână prin părul său roşcat şi ciufulit.

– Nu e prea mult.

– Pentru o ţărancă, sunt o groază de bani. Pe de altă parte, ai ei sunt înstăriţi.

– Nu ai un venit mare de pe urma Wigleigh-ului?

– A trebuit să cumpăr armură. Când eşti senior, trebuie să fii mereu pregătit să pleci la război.

– Aş putea să-ţi împrumut eu nişte bani.

– Cât ai?

– 13 lire.

Ralph fu atât de uluit, încât, pentru o clipă, uită de necazurile sale.

– De unde ai făcut rost de atâţia bani?

Merthin îl fixă cu o privire uşor jignită.

– Lucrez din greu şi sunt plătit bine.

– Dar ai fost concediat din funcţia de maistru constructor la pod.

– Mai am destule alte lucrări. Şi închiriez şi terenul de pe Insula Leproşilor.

Ralph era indignat.

– Deci un dulgher e mai bogat decât un senior!

– Spre norocul tău, aş zice. Cât crezi că o să vrea Annet?

Lui Ralph îi veni în minte un obstacol, iar fruntea i se înnegură din nou.

– Nu e vorba despre ea, ci despre Wulfric. El e capul răutăţilor.

– Bineînţeles. Merthin petrecuse mult timp la Wigleigh cât se ocupase de construcţia dârstei şi ştia că Wulfric se însurase cu Gwenda abia după ce fusese părăsit de Annet. Atunci hai să vorbim cu el, spuse Merthin.

Ralph era de părere că n-avea să iasă nimic bun din asta, dar, pe de altă parte, nu mai avea nici ce să piardă.

Ieşiră în atmosfera mohorâtă a zilei friguroase şi cenuşii, acoperindu-se bine cu pelerinele pentru a se proteja de vântul tăios de februarie. Traversară piaţa şi intrară la hanul Bell, unde erau găzduiţi ţăranii din Wigleigh – locurile fiindu-le plătite, bănuia Ralph, chiar de lordul William, fără al cărui ajutor procesul n-ar fi putut nici măcar să înceapă. Dar Ralph nu avea nicio îndoială că adevăratul său duşman era soţia voluptuoasă şi necruţătoare a lui William, Philippa, care părea a-l urî, chiar dacă – sau poate tocmai pentru că – lui i se părea a fi o femeie fascinantă şi atrăgătoare.

Wulfric se trezise şi mânca terci de ovăz cu costiţă afumată. Când îl văzu pe Ralph, se înfierbântă şi se ridică de pe scaun.

Ralph îşi duse mâna la mânerul spadei, gata să se lupte cu el chiar acolo, dar Merthin făcu un pas precipitat înainte, cu mâinile întinse în faţa sa, într-un gest împăciuitor.

– Venim cu intenţii prietenoase, Wulfric, rosti el. Nu te înfuria, căci altfel tu vei fi judecat, nu fratele meu.

Wulfric rămase în picioare, cu mâinile pe lângă corp. Ralph era dezamăgit: o luptă ar fi reuşit să-i mai uşureze agonia aşteptării.

Wulfric scuipă o bucăţică de şorici pe podea, înghiţi, după care spuse:

– Şi ce vreţi, dacă nu aţi venit să faceţi scandal?

– Vrem să ajungem la o înţelegere. Ralph e dispus să-i plătească lui Annet zece lire ca despăgubire pentru ce i-a făcut.

Ralph era uluit de suma oferită. Merthin ar fi pus cea mai mare parte din bani, dar nu dădea niciun semn de ezitare.

Wulfric replică:

– Annet nu-şi poate retrage acuzaţia – nu e voie.

– Dar îşi poate modifica mărturia. Dacă spune că iniţial a fost de acord, după care s-a răzgândit când era prea târziu, juriul n-o să-l condamne pe Ralph.

Ralph cerceta febril chipul lui Wulfric, căutând un semn că se învoia, dar expresia acestuia din urmă rămase împietrită.

– Deci îi oferiţi o mită ca să comită sperjur?

Ralph începea să fie năpădit de disperare. Vedea clar că Wulfric nu voia ca Annet să primească banii aceia. Scopul lui era răzbunarea, nu despăgubirea pentru suferinţa îndurată. Voia ca totul să se încheie cu o execuţie.

Merthin spuse pe un ton practic:

– Eu nu fac decât să ofer un alt fel de dreptate.

– Încerci să-l scoţi pe frate-tău din încurcătură.

– N-ai face şi tu la fel? Ai avut şi tu un frate.

Ralph îşi aminti că fratele lui Wulfric murise, odată cu părinţii lui, când se prăbuşise podul. Merthin continuă:

– N-ai încerca să-i salvezi viaţa – chiar dacă a greşit?

Wulfric părea surprins de acest apel la sentimente. Cu siguranţă, nu îi trecuse niciodată prin cap să se gândească la Ralph ca la o persoană iubită de rudele sale. Dar, după o clipă, îşi reveni şi spuse:

– Fratele meu, David, n-ar fi făcut niciodată ce-a făcut Ralph.

– Bineînţeles, îi răspunse liniştitor Merthin. Dar, oricum, nu poţi să mă condamni că vreau să găsesc o cale pentru a-l salva pe Ralph, mai ales dacă reuşim asta fără să-i facem o nedreptate lui Annet.

Ralph admira măiestria cu care fratele său se folosea de cuvinte. „Zău c-ar fi în stare să convingă o pasăre să-i zboare în palmă”, se gândi el.

Dar Wulfric nu era uşor de convins.

– Sătenii vor ca Ralph să plece. Le e teamă că ar putea să facă şi altă dată la fel.

Merthin ocoli acest argument.

– Poate că ar trebui să-i prezinţi oferta noastră şi lui Annet.

Evident, ea trebuie să ia hotărârea finală.

Wulfric arboră o expresie gânditoare.

– Şi cum am fi siguri că aţi da banii?

Inima lui Ralph începu dintr-odată să bată mai tare. Wulfric se mai îmblânzea.

Merthin răspunse:

– Îi vom da lui Caris a Lânarului înainte de proces. Ea o să-i dea banii lui Annet după ce Ralph va fi declarat nevinovat. Voi aveţi încredere în Caris, ca şi noi.

Wulfric încuviinţă din cap.

– După cum spui şi tu, nu e decizia mea. O să-i prezint oferta voastră.

Se duse la etaj.

Merthin dădu drumul aerului din piept cu un şuierat prelung.

– Doamne, omul ăsta e furios, nu glumă!

– Dar l-ai făcut să se mai înmoaie, rosti Ralph pe un ton admirativ.

– N-a fost de acord decât să transmită mesajul mai departe.

Se aşezară la masa la care stătuse Wulfric. Un slujitor îi întrebă dacă voiau să ia gustarea de dimineaţă, dar refuzară amândoi. Sala era plină de oaspeţi care cereau şuncă, brânză şi bere. În general, aici trăgeau oamenii care participau la procese. Dacă nu aveau o scuză solidă, toţi cavalerii din comitat, precum şi celelalte personaje importante – clericii în vârstă, negustorii bogaţi şi orice altă persoană cu un venit anual mai mare de 40 de lire – erau obligaţi să vină la şedinţele de judecată. Printre ei se numărau lordul William, stareţul Godwyn şi Edmund Lânarul. De asemenea, Ralph şi tatăl lui Merthin, sir Gerald, veneau regulat aici înainte să intre în dizgraţie. Trebuiau să-şi ofere serviciile în calitate de juraţi şi să se ocupe de diverse probleme, cum erau plata impozitelor sau alegerea reprezentanţilor locali în Parlament. În plus, prin zonă mişunau şi o mulţime de acuzaţi, martori şi garanţi. Existenţa unui tribunal asigura o groază de clienţi pentru hanurile din oraşul respectiv.

Wulfric se lăsa aşteptat. Ralph spuse:

– Ce crezi că discută acolo sus?

Merthin îi răspunse:

– S-ar putea ca Annet să fie tentată să ia banii. Tatăl ei sigur ar susţine-o, şi poate că şi bărbatu-său, Billy Howard. Dar Wulfric e genul de om care consideră că e mai important să spui adevărul decât să pui mâna pe nişte bani. Soţia lui, Gwenda, îl va

susţine din loialitate, iar părintele Gaspard ar face-o şi el, dar din principiu. Şi mai important, vor trebui să se consulte cu lordul William – care o să facă ce vrea Philippa. Iar ea te urăşte, nu ştiu de ce. Pe de altă parte, femeile sunt mai predispuse să aleagă calea împăcării decât pe cea a înfruntării.

– Deci ar putea la fel de bine şi să accepte, şi să refuze.

– Exact.

Obişnuiţii hanului îşi terminară gustarea de dimineaţă şi începură să plece rând pe rând, traversând piaţa către hanul Tribunalului, unde se ţinea şedinţa de judecată. În curând avea să fie prea târziu.

Într-un final, Wulfric se întoarse.

– Annet a refuzat, spuse el brusc şi le întoarse spatele.

– Un moment! îl rugă Merthin.

Wulfric nu-l luă în seamă, ci urcă din nou scările şi dispăru la etaj.

Ralph înjură. Pentru scurt timp, chiar sperase că lucrurile se vor rezolva. Acum, soarta lui era în mâinile juriului.

De afară se auzi zăngănitul unui clopot agitat puternic. Ajutorul de şerif îi chema pe toţi cei interesaţi în sala de tribunal. Merthin se ridică. Fără nicio tragere de inimă, Ralph îi urmă exemplul.

Se întoarseră la hanul Tribunalului şi intrară în sala mare din spate. În capătul opus, pe o platformă, se afla banca pe care avea să stea judecătorul. Deşi se numea bancă, aceasta era mai degrabă un jilţ sculptat din lemn, ca un tron. Când intrară ei, judecătorul nu era în cameră, însă grefierul său şedea la o masă în faţa platformei, citind un sul de pergament. Într-o parte se aflau două bănci lungi, destinate juraţilor. Încăperea era goală în rest: toţi ceilalţi participanţi stăteau în picioare, oriunde voiau. Disciplina era menţinută de puterea judecătorului de a condamna pe loc orice persoană care se comporta inadecvat: nu era nevoie de un proces pentru stabilirea vinovăţiei într-un caz în care judecătorul însuşi fusese martor. Ralph îl zări pe Alan Fernhill, care părea de-a dreptul îngrozit, şi rămase lângă el, fără a-i adresa însă niciun cuvânt.

Ralph începu să se întrebe de ce acceptase să vină aici. Ar fi trebuit să găsească un pretext: o boală, o neînţelegere privind data înfăţişării, un cal care să-şi fi rupt piciorul pe drum. Dar asta nu i-ar fi adus decât o amânare. Într-un final, avea să vină şeriful, cu adjuncţii săi înarmaţi, ca să-l aresteze; iar dacă fugea de ei, ar

fi fost declarat nelegiuit.

Şi totuşi, era mai bine decât să fie spânzurat. Deja lua în calcul această variantă. Probabil că ar fi reuşit să-şi croiască drum, lovind în stânga şi-n dreapta, până afară. Dar n-ar fi putut ajunge prea departe pe jos. Ar fi fost urmărit de jumătate din locuitorii oraşului, iar dacă orăşenii nu-l prindeau, ajutorii de şerif ar fi pornit după el, pe cai. Iar fuga ar fi fost considerată o recunoaştere a vinovăţiei. Aşa cum stăteau lucrurile acum, încă mai exista o şansă de a fi achitat. Poate că Annet avea să fie prea intimidată pentru a depune mărturie clar. Poate că martorii-cheie n-aveau să se prezinte la judecată. Poate că sir Roland avea să intervină în ultimul moment.

Sala de judecată se umplu: Annet, sătenii, lordul William şi lady Philippa, Edmund Lânarul şi Caris, stareţul Godwyn şi asistentul său cel perfid, Philemon. Grefierul bătu în masă pentru a face linişte, iar judecătorul intră pe o uşă laterală. Acesta era sir Guy de Bois, proprietarul unei feude importante. Era chel şi avea o burtă proeminentă. Din câte ştia Ralph, era unul dintre vechii camarazi de arme ai contelui Roland, ceea ce putea fi în favoarea lui; dar, pe de altă parte, era unchiul Philippei, şi nu era exclus ca aceasta să-i fi şoptit câteva răutăţi la ureche. Judecătorul avea chipul îmbujorat al unei persoane care se desfătase cu nişte carne sărată de vacă şi cu o cană de bere tare la micul dejun. Se aşeză, dădu un vânt zgomotos, oftă mulţumit şi spuse:

– Bine, haideţi să ne apucăm de treabă.

Contele Roland nu era de faţă.

Cazul lui Ralph fu primul abordat: era cel care-i interesa pe toţi, inclusiv pe judecător. Se citi actul de acuzare, iar Annet fu chemată să depună mărturie.

Lui Ralph îi era ciudat de greu să se concentreze. Auzise toate aceste lucruri mai înainte, bineînţeles, dar ar fi trebuit să asculte cu atenţie, căutând discrepanţe în vorbele lui Annet, orice semn de nesiguranţă sau ezitare. Dar era cuprins de porniri fataliste. Duşmanii săi se desfăşurau cu toată forţa. Singurul său prieten puternic, contele Roland, nu venise. Doar fratele lui îi stătea alături, iar Merthin făcuse deja tot posibilul să-l ajute, şi eşuase. Ralph era deja condamnat.

Urmară martorii: Gwenda, Wulfric, Peg, Gaspard. Ralph crezuse că avea putere absolută asupra oamenilor de pe feuda sa, dar, cumva, aceştia reuşiseră să-l înfrângă. Preşedintele

juriului, sir Herbert Montain, era unul dintre cei care nu voiseră să dea mâna cu el după înfăţişarea preliminară, iar acum punea întrebări care amplificau caracterul oribil al delictului: Cât de mare fusese durerea? Cât de mult sânge cursese? Plângea Annet?

Când îi veni rândul să vorbească, Ralph repetă povestea care nu convinsese juriul la prima înfăţişare. Vorbi încet, poticnindu-se la unele cuvinte. Alan Fernhill se descurcă mai bine, spunând cu hotărâre că Annet fusese dornică să se culce cu Ralph şi că cei doi amanţi îi ceruseră să dispară cât timp ei se bucurau unul de celălalt, chiar lângă pârâu. Dar juraţii nu-l crezură: Ralph văzu asta pe feţele lor. Toate aceste proceduri aproape că ajunseră să-l plictisească. Îşi dorea să se termine mai repede, iar soarta să-i fie hotărâtă.

Când Alan se retrase, Ralph deveni conştient de o prezenţă nouă lângă umărul lui, iar un glas şoptit îi spuse:

– Ascultă la mine.

Ralph aruncă o privire peste umăr şi îl văzu pe părintele Jerome, secretarul contelui; în minte i se formă gândul că tribunalul nu avea putere asupra preoţilor, chiar dacă aceştia comiteau infracţiuni.

Judecătorul se întoarse către juriu, cerând să fie dat verdictul.

Părintele Jerome murmură:

– Caii tăi sunt afară, înşeuaţi şi pregătiţi de drum.

Ralph rămase stană de piatră. Auzea bine? Se întoarse şi bâigui:

– Poftim?

– Fugi.

Ralph aruncă o privire în spatele său. Între el şi uşă se aflau cam 100 de oameni, mulţi dintre ei înarmaţi.

– Nu se poate.

– Ieşi pe uşa laterală, replică Jerome, arătând cu o uşoară înclinare a capului spre intrarea pe care venise judecătorul.

Ralph îşi dădu seama imediat că între el şi uşa aceea nu se aflau decât sătenii din Wigleigh.

Preşedintele juriului, sir Herbert, se ridică, plin de sine.

Ralph întâlni privirea lui Alan Fernhill, care stătea lângă el. Alan auzise totul şi îl privea, aşteptând.

– Pleacă acum! şopti Jerome.

Ralph îşi duse mâna la sabie.

– Juriul îl declară pe seniorul Ralph de Wigleigh vinovat de

viol, rosti juratul.

Ralph îşi scoase spada din teacă. Agitând-o prin aer, ţâşni către uşă.

Urmă o clipă de tăcere năucită, după care toţi începură să strige în acelaşi timp. Dar Ralph era singurul om din încăpere cu sabia în mână, şi ştia că ceilalţi aveau nevoie de încă o secundă pentru a le trage pe ale lor de la brâu.

Singurul care încercă să-l oprească fu Wulfric, punându-se instinctiv în calea lui, fără a părea speriat, ci pur şi simplu hotărât. Ralph îşi ridică spada şi o lăsă apoi să cadă, cu toată puterea, ţintind chiar în mijlocul capului lui Wulfric, cu intenţia de a i-l despica în două. Dar Wulfric făcu un pas rapid în spate, şi oarecum lateral. Cu toate acestea, vârful spadei îi atinse partea stângă a chipului, crestându-i obrazul de la tâmplă până la maxilar. Wulfric scoase un strigăt din cauza durerii subite; mâinile i se duseră automat la rană, iar Ralph îl depăşi în fugă.

Deschise uşa repede, trecu pragul şi se întoarse. Alan Fernhill ţâşni pe lângă el. Preşedintele juriului se afla chiar în urma sa, cu spada scoasă din teacă şi ridicată. Ralph avu parte de un moment de fericire în stare pură. Aşa trebuiau rezolvate lucrurile – prin luptă, nu prin discuţii. Indiferent dacă pierdea sau câştiga, era mai bine aşa.

Cu un ţipăt de extaz, se repezi către sir Herbert. Vârful spadei sale atinse pieptul juratului, sfâşiindu-i tunica de piele; dar bărbatul se aflase prea departe pentru ca tăişul armei să-i pătrundă printre coaste, aşa că se alese cu o rană superficială. Cu toate acestea, sir Herbert scoase un ţipăt – mai mult de frică decât de durere – şi făcu un pas împleticit în spate, ciocnindu-se de ceilalţi. Ralph le trânti uşa în nas.

Se trezi într-un coridor care se întindea pe toată lungimea clădirii, cu uşi la ambele capete: una dădea către piaţă, iar cealaltă către grajduri. Unde se aflau caii? Jerome nu spusese decât că erau afară. Alan pornise deja către uşa din spate, aşa că Ralph se luă după el. Când ieşiră în curte, hărmălaia care se auzea undeva în spatele lor îi anunţă că uşa sălii de tribunal fusese spartă şi că erau urmăriţi.

În curte nu se vedea niciun cal.

Ralph o zbughi pe sub arcada care făcea legătura cu partea din faţă a clădirii.

Ajuns acolo, în faţa ochilor îi apăru cea mai frumoasă imagine din lume: calul său de vânătoare, Griff, înşeuat şi bătând cu

piciorul în pământ, cu murgul de doi ani al lui Alan, Fletch, alături, amândoi ţinuţi de un băiat desculţ, cu gura plină de pâine.

Ralph îi luă frâiele din mâini şi sări în şa. Alan făcu acelaşi lucru. Îşi îmboldiră animalele tocmai când gloata din sala de tribunal se ivi de sub arcadă. Băiatul de la grajduri se aruncă într-o parte, îngrozit. Caii ţâşniră înainte.

Cineva din mulţime aruncă un cuţit. Acesta se înfipse cam jumătate de centimetru în crupa lui Griff, după care căzu, nereuşind să facă altceva decât să-l stimuleze şi mai mult să gonească.

Porniră în galop pe străzi, împrăştiindu-i pe orăşenii aflaţi în drum, fără să le pese de bărbaţii, femeile, copiii şi animalele care ar fi putut sfârşi sub copitele cailor. Ieşiră în cea mai mare viteză pe o poartă din zidul vechi al oraşului, intrând într-o mahala cu case intercalate cu grădini de zarzavaturi şi livezi. Ralph aruncă o privire în spate. Nu se vedea niciun urmăritor.

Bineînţeles, oamenii şerifului aveau să vină după ei, dar mai întâi trebuiau să-şi înşeueze caii. Ralph şi Alan se aflau deja la mai bine de un kilometru şi jumătate de piaţă, iar caii lor nu dădeau niciun semn de oboseală. Cu cinci minute în urmă se împăcase cu gândul că avea să fie spânzurat. Acum era liber!

Drumul ajunse la o răspântie. Alegând la întâmplare, Ralph o luă spre stânga. Cam la un kilometru şi jumătate depărtare, peste ogoare, se vedea pădurea. Odată ajuns acolo, avea să iasă de pe drum şi să dispară.

Dar ce-avea să facă mai departe?

39

– Contele Roland a jucat inteligent, îi spuse Merthin lui Elizabeth Clerk. A lăsat justiţia să-şi urmeze cursul până aproape de final. Nu l-a mituit pe judecător, nu a influenţat juriul şi nici nu i-a intimidat pe martori, ba chiar a evitat să se certe cu fiul lui, lordul William. Dar a scăpat de umilinţa de a-şi vedea unul dintre oameni spânzurat.

– Şi unde e fratele tău acum? întrebă ea.

– N-am nici cea mai vagă idee. Nu am mai vorbit cu el şi nici măcar nu l-am mai văzut din ziua aceea.

Era sâmbătă după-amiaza, iar ei stăteau în bucătăria lui

Elizabeth. Aceasta îi pregătise prânzul: şuncă fiartă cu mere înăbuşite şi verdeţuri de iarnă, toate însoţite de o carafă cu vin pe care mama ei îl cumpărase sau poate că îl furase de la hanul unde lucra.

Elizabeth urmă:

– Ce-o să se întâmple acum?

– Condamnarea la moarte e în continuare valabilă. Nu poate să se întoarcă la Wigleigh sau să vină aici, la Kingsbridge, fără să fie arestat. Practic, fugind, a devenit un nelegiuit.

– Nu se poate face nimic în privinţa asta?

– Ar putea obţine o amnistie de la rege, dar aşa ceva costă o avere, mult mai mulţi bani decât am putea aduna el şi cu mine.

– Dar ce părere ai tu acum despre el?

Merthin se crispă.

– Ei bine, merită să fie pedepsit pentru ce a făcut, bineînţeles. Dar, oricum, nu pot să-i doresc una ca asta. Sper doar că e bine, oriunde s-ar afla.

Îi povestise întâmplările de la procesul lui Ralph de multe ori în decursul ultimelor câteva zile, iar Elizabeth pusese cele mai perspicace întrebări. Era o fată inteligentă şi empatică. Lui Merthin îi trecu prin minte că nu i-ar veni deloc greu să petreacă fiecare după-amiază de duminică astfel.

Mama ei, Sairy, moţăia lângă foc, ca de obicei, dar acum deschise ochii şi spuse:

– O, Doamne! Am uitat de plăcintă. Se ridică, netezindu-şi părul ciufulit. Am promis s-o rog pe Betty Brutăreasa să facă o plăcintă cu şuncă şi ouă pentru ghilda tăbăcarilor. Mâine, la Bell, se ţine ospăţul lor de dinaintea Postului Paştelui.

Îşi înfăşură o pătură în jurul umerilor şi ieşi.

Nu îi stătea în obicei să-i lase singuri. Merthin se simţi uşor stânjenit, dar Elizabeth părea destul de relaxată. Îl întrebă:

– Şi ce faci acum, că nu mai lucrezi la pod?

– Construiesc o casă pentru Dick Berarul, printre altele. Dick e gata să se retragă din afaceri şi să-l lase pe fiul lui la cârmă, dar zice că n-o să se oprească din muncit câtă vreme locuieşte la Cazanul de cupru, aşa că vrea o casă cu grădină în afara zidului de apărare al oraşului.

– Aaa… e şantierul acela de dincolo de Câmpul Îndrăgostiţilor?

– Da. O să fie cea mai mare casă din Kingsbridge.

– Toţi berarii sunt oameni înstăriţi.

– Ţi-ar plăcea să vezi şi tu?

– Şantierul?

– Casa. Nu e gata, dar am ridicat pereţii şi i-am pus şi acoperiş.

– Acum?

– Mai avem încă o oră până se înserează.

Elizabeth şovăia, ca şi cum ar fi avut alt plan; dar apoi spuse:

– Mi-ar plăcea foarte mult.

Îşi puseră pelerinele groase, cu glugi, şi ieşiră. Era prima zi din luna martie. Pe când mergeau pe strada principală, fulgi răzleţi de zăpadă le biciuiau feţele. Luară bacul pentru a ajunge la şantierul de la periferie.

În ciuda fluctuaţiilor înregistrate de negoţul cu lână, oraşul părea să crească de la an la an, iar stăreţia transforma din ce în ce mai mult teren de livadă şi păşune în parcele de casă, pe care le închiria. Merthin estima că acum erau în jur de 50 de locuinţe care nu existaseră pe vremea când se mutase el la Kingsbridge, în urmă cu 12 ani, când nu era decât un băieţandru.

Noua casă a lui Dick Berarul era o clădire cu două caturi, aşezată destul de departe de drum. Deocamdată nu avea obloane la ferestre sau uşi, aşa că golurile din pereţi fuseseră acoperite temporar cu panouri din trestie împletită. Intrarea principală era blocată, dar Merthin o conduse pe Elizabeth prin spate, unde se afla o uşă temporară, cu încuietoare.

Ajutorul lui Merthin, Jimmie, care avea acum 16 ani, păzea casa de hoţi. Acesta era un băiat superstiţios, care se închina mai tot timpul şi-şi făcuse un obicei din a arunca sare peste umăr. Acum şedea pe o bancă în bucătărie, în faţa unui foc mare, dar părea neliniştit.

– Bună seara, meştere, începu el. Acum, că eşti aici, pot să mă duc să mănânc şi eu? Lol Turner trebuia să-mi aducă cina, dar n-a venit.

– Ai grijă să te întorci înainte să se întunece.

– Mulţumesc.

Plecă în grabă.

Merthin trecu pragul şi intră în casă.

– Patru camere la parter, spuse el, arătându-i fetei.

Lui Elizabeth nu-i venea să creadă.

– La ce le trebuie atâtea?

– Păi, una e pentru bucătărie, apoi avem un salon, o cameră de luat masa şi o sală. Casa nu avea încă o scară interioară cum se cuvine, dar Merthin urcă pe o scară din lemn până la etaj şi

Elizabeth îl urmă. Patru dormitoare, făcu el când ajunse sus.

– Cine o să stea aici?

– Dick cu nevasta, băiatul lui, Danny, cu soţia, şi fiica lui, care probabil că n-o să rămână nemăritată la nesfârşit.

Cele mai multe familii din Kingsbridge locuiau într-o singură încăpere, iar membrii lor dormeau unii lângă alţii, pe podea: părinţi, copii, bunici şi socri. Elizabeth exclamă:

– Casa asta are mai multe camere decât un palat!

Era adevărat. Deseori se întâmpla ca un nobil cu o suită impresionantă să locuiască într-o reşedinţă cu două încăperi: un dormitor pentru el şi nevasta lui şi o sală mare pentru toţi ceilalţi. Dar Merthin proiectase mai multe case pentru negustorii înstăriţi din Kingsbridge, iar luxul pe care şi-l doreau cu toţii era intimitatea. Din punctul lui de vedere, era vorba despre o nouă modă.

– Presupun că ferestrele vor fi înfundate cu geamuri, spuse Elizabeth.

– Da.

Aici se contura o altă modă. Merthin îşi amintea vremurile când în tot Kingsbridge-ul nu exista niciun geamgiu, iar locuitorii erau nevoiţi să cheme un meşter itinerant o dată pe an sau chiar la doi ani. Acum oraşul beneficia de serviciile permanente ale unui geamgiu.

Se întoarseră la parter. Elizabeth se aşeză pe bancheta lui Jimmie, în faţa căminului, şi îşi încălzi mâinile întinzându-le spre foc. Merthin se aşeză lângă ea.

– Într-o zi o să construiesc o casă ca asta pentru mine, rosti el. Şi o să aibă o grădină mare, cu pomi fructiferi.

Spre surprinderea sa, Elizabeth îşi lăsă capul pe umărul lui.

– Ce vis frumos, murmură ea.

Amândoi priveau fix flăcările. Părul ei gâdila obrazul lui Merthin. După o clipă, fata îşi puse o mână pe genunchiul lui. În tăcerea care-i înconjura, Merthin îi putea auzi respiraţia, ca şi pe a lui, pe fundalul pocnetelor ocazionale ale focului.

– În visul tău, cine apare în casa aceea? întrebă ea.

– Nu ştiu.

– Tipic pentru un bărbat. Eu nu-mi pot imagina cum o să arate casa mea, dar ştiu cine s-ar afla în ea: soţul meu, nişte copii, mama, un socru sau o soacră şi trei servitori.

– Bărbaţii şi femeile au visuri diferite.

Elizabeth îşi înălţă capul, îl privi şi-i atinse chipul.

– Şi când le reuneşti, obţii o viaţă.

Îl sărută pe gură.

Merthin închise ochii. Îşi amintea atingerea catifelată a buzelor ei din perioada idilei lor adolescentine. Gura ei rămase o clipă lipită de a lui, după care se retrase.

El se simţea ciudat de detaşat, ca şi cum s-ar fi privit din exterior, dintr-un colţ al încăperii. Nu-l încerca nicio emoţie. O privi şi observă din nou cât de încântătoare era. Se întrebă ce anume o făcea atât de frumoasă şi îşi dădu seama imediat că totul se afla în armonie, precum părţile unei catedrale. Gura, bărbia, pometţii, fruntea ei – toate erau aidoma celor pe care le-ar fi proiectat el, dacă ar fi fost în postura lui Dumnezeu plăsmuind femeia.

Elizabeth îl fixa cu ochii ei albaştri şi senini.

– Atinge-mă, spuse ea.

Îşi deschise pelerina.

El îi cuprinse uşor sânul în palmă. Îşi amintea că mai făcuse asta cu ani în urmă. Sânii ei erau tari şi oarecum plaţi. Sfârcul ei se întări de îndată ce îl atinse, trădând faptul că aerul ei calm era doar de faţadă.

– Vreau să fiu şi eu în casa ta de vis, şopti ea şi îl sărută din nou.

Nu acţiona sub impulsul inspiraţiei de moment – aşa ceva nu îi era deloc caracteristic lui Elizabeth. Se gândise mult la asta. Cât timp el o vizitase, bucurându-se de compania ei fără alte gânduri ascunse, ea îşi construise în închipuire imaginea vieţii lor împreună. Poate că plănuise şi această scenă. Aşa s-ar fi explicat de ce mama ei îi lăsase singuri, invocând pretextul comandării unei plăcinte. Merthin aproape că-i dăduse peste cap planul propunând să-i arate casa lui Dick Berarul, dar ea reuşise să improvizeze ceva asemănător.

Nu era nimic în neregulă cu o asemenea abordare detaşată. Elizabeth era, la urma urmei, o persoană raţională. Acesta era unul dintre lucrurile care-i plăceau la ea. Şi totuşi, ştia că, sub aparenţa senină, în sufletul ei clocoteau puternic pasiunile.

Ce i se părea în neregulă era lipsa sentimentelor sale. Nu îi stătea în fire să fie detaşat şi raţional când venea vorba de femei – ba chiar din contră. Când se îndrăgostise, sentimentele îl copleşiseră: avusese parte de furie, ciudă, dorinţă şi tandreţe, toate în acelaşi timp. Acum se simţea interesat, flatat şi aţâţat, dar nu-şi pierduse controlul.

Elizabeth simţi că sărutul lui era mai degrabă călduţ şi se retrase. Merthin văzu spectrul unei emoţii reflectându-se pe chipul ei. Deşi suprimată cu forţă, îşi dădu seama că, dincolo de masca afişată, în sufletul ei se afla multă teamă. Prin firea ei, Elizabeth era atât de stăpânită, încât probabil că îi venea foarte greu să se arate atât de îndrăzneaţă şi îi era groază să nu fie respinsă.

Se trase departe de el, se ridică şi-şi săltă poalele rochiei. Avea picioare lungi, frumos modelate, acoperite cu un păr blond aproape invizibil. Deşi era înaltă şi zveltă, trupul i se lăţea chiar sub şolduri, într-o manieră de o feminitate încântătoare. Privirea lui se aţinti neajutorată asupra triunghiului de păr care acoperea sexul ei. Părul ei era atât de blond, încât Merthin putea vedea umflătura palidă a labiilor printre firele scurte şi crestătura delicată dintre ele.

Tânărul îşi ridică privirea către chipul ei şi citi disperarea întipărită pe el. Încercase tot şi îşi dădea seama că nimic nu avusese efect.

– Îmi pare rău, rosti Merthin.

Elizabeth îşi lăsă poalele să cadă.

– Ascultă, continuă el. Cred că...

Fata îl întrerupse:

– Nu spune nimic. Dorinţa ei se transforma în mânie. Orice ai spune n-ar fi altceva decât o minciună.

Avea dreptate. Merthin încerca să formuleze câteva cuvinte adevărate numai pe jumătate, dar care să o poată alina: că nu se simţea bine sau că Jimmie putea să se întoarcă dintr-un moment într-altul. Dar ea nu voia să fie împăcată. Fusese respinsă, iar pretextele şchioape n-ar fi făcut decât să-i dea impresia că-i vorbea de sus.

Se uita fix la el, iar pe chipul ei frumos durerea se lupta cu furia. Ochii i se umplură de lacrimi de frustrare.

– De ce nu? strigă ea, dar când Merthin deschise gura să-i răspundă, ea continuă: Taci! N-o să fie adevărat ce-o să spui. Din nou, avea dreptate. Se răsuci pe călcâie şi dădu să plece, după care se întoarse. E din cauza lui Caris, adăugă ea, cu chipul pradă emoţiei. Vrăjitoarea aia te-a fermecat. Nu vrea să se mărite cu tine, dar nici nu te lasă să fii al altcuiva. E rea!

Într-un final, se îndepărtă. Deschise uşa cu o smucitură şi ieşi. Merthin o auzi suspinând o dată, după care nimic.

Îşi aţinti privirea asupra flăcărilor.

– Ah, la dracu'! făcu el.

– Trebuie să-ţi explic ceva, îi spuse Merthin lui Edmund o săptămână mai târziu, pe când ieşeau din catedrală.

Pe chipul lui Edmund apăru o expresie de uşor amuzament pe care Merthin o cunoştea. Era ca şi cum starostele i-ar fi spus: „Am cu 30 de ani mai mult decât tine, şi tu ar trebui să mă asculţi pe mine, nu să-mi dai lecţii; dar îmi face plăcere să văd entuziasmul tinereţii în acţiune. Şi-apoi… Încă nu sunt prea bătrân să nu mai am ce învăţa."

– Bine, îi răspunse Edmund. Dar îmi explici la Bell. Vreau să beau o cană cu vin.

Intrară în tavernă şi se aşezară aproape de foc. Mama lui Elizabeth le aduse nişte vin, dar rămase în tot acest timp cu nasul pe sus şi nu le adresă niciun cuvânt. Edmund întrebă:

– Sairy e supărată pe tine sau pe mine?

– Lasă asta, făcu Merthin. Ai stat vreodată la marginea oceanului, cu picioarele goale în nisip… ai simţit vreodată cum marea îţi spală tălpile?

– Bineînţeles. Toţi copiii se joacă în apă. Chiar şi eu am fost cândva doar un băieţandru.

– Îţi aduci aminte cum acţiunea valurilor, care veneau şi se retrăgeau, părea să sugă nisipul de sub marginile tălpilor tale, creând nişte mici canale?

– Da. A trecut mult timp de-atunci, dar cred că ştiu la ce te referi.

– Exact asta s-a întâmplat cu podul cel vechi, de lemn. Curgerea râului a spulberat pământul de sub pilonul central.

– Cum ţi-ai dat seama?

– După crăpăturile care se vedeau în lemnărie chiar înainte de prăbuşire.

– Unde vrei să ajungi?

– Râul nu s-a schimbat. Va submina podul cel nou la fel de sigur cum a făcut-o cu cel vechi – dacă nu prevenim asta.

– Cum?

– În proiectul meu, fiecare pilon al podului nou era înconjurat de câte o grămadă de pietre mari. Acestea vor disipa curentul şi-i vor slăbi efectul. E fix diferenţa dintre a fi gâdilat de-un fir de aţă şi a fi biciuit c-o funie împletită strâns.

– De unde ştii?

– L-am întrebat pe Buonaventura, imediat după prăbuşirea

podului, chiar înainte să plece la Londra. Mi-a zis că a văzut asemenea grămezi de pietre în jurul pilonilor podurilor din Italia şi că se întrebase de multe ori care e scopul lor.

– Fascinant. Şi-mi spui asta pentru cultura mea generală sau ai vreun scop anume?

– Oamenii ca Godwyn şi ca Elfric nu înţeleg asta şi nu m-ar asculta dacă le-aş spune. În cazul în care Elfric se încăpăţânează să nu urmeze cu exactitate proiectul meu, vreau să fiu sigur că măcar o persoană cunoaşte motivul pentru care grămezile acelea de pietre sunt necesare.

– Dar există deja o persoană care ştie – tu.

– Eu plec din Kingsbridge.

Această veste îl luă cu totul prin surprindere pe Edmund.

– Pleci? întrebă el. Tu?

În momentul acela apăru şi Caris.

– Să nu rămâi aici prea mult, i se adresă ea tatălui ei. Mătuşa Petranilla pregăteşte prânzul. Vrei să mănânci şi tu cu noi, Merthin?

Edmund îi spuse:

– Merthin pleacă din Kingsbridge.

Caris păli.

Văzându-i reacţia, Merthin simţi un fior de satisfacţie. Caris îl respinsese, dar era mâhnită să audă că pleca din oraş. Îşi dădu însă imediat seama că era un sentiment nevrednic. Ţinea prea mult la ea pentru a-şi dori să sufere. Dar, oricum, s-ar fi simţit mai rău dacă ea ar fi primit vestea cu seninătate.

– De ce? întrebă Caris.

– Nu mai e nimic pentru mine aici. Ce să construiesc? Nu pot lucra la pod. Oraşul are deja o catedrală. Nu vreau să fac case de negustori pentru tot restul vieţii.

Pe un ton surd, ea spuse:

– Şi unde-o să te duci?

– La Florenţa. Întotdeauna mi-am dorit să văd clădirile din Italia. O să-l rog pe Buonaventura Caroli să-mi dea câteva scrisori de recomandare. Poate o să călătoresc chiar împreună cu vreunul dintre transporturile lui de marfă.

– Dar ai pământ aici, în Kingsbridge.

– Chiar mă gândeam să vorbesc cu tine despre asta. N-ai vrea să-mi administrezi tu proprietatea? Ai putea să-mi încasezi chiriile, să-ţi opreşti un comision şi să-i dai restul lui Buonaventura. El poate transfera banii în Florenţa printr-o

scrisoare de credit.

– Nu vreau niciun blestemat de comision, rosti ea cu ţâfnă în glas.

Merthin ridică din umeri.

– E ceva muncă la mijloc, ar trebui să primeşti nişte bani pentru ea.

– Cum poţi să iei lucrurile atât de uşor? Glasul ei căpătase o intonaţie stridentă, iar mai mulţi oameni aflaţi în sala de mese de la Bell îşi ridicară privirile către ea. Caris nu-i luă în seamă. Asta înseamnă să-ţi părăseşti toţi prietenii!

– Nu mă afectează prea tare. E minunat să ai prieteni. Dar eu aş vrea să mă însor.

Edmund vorbi şi el:

– Dar sunt o groază de fete aici, în Kingsbridge, care s-ar mărita cu tine. Nu eşti tu chipeş, dar câştigi bine şi asta contează mai mult decât frumuseţea.

Merthin schiţă un zâmbet strâmb. Edmund putea fi dezarmant de sincer. Caris moştenise această trăsătură de la el.

– O vreme am crezut c-aş putea să mă însor cu Elizabeth Clerk, spuse el.

Edmund zise:

– Şi eu am crezut.

– E un peşte rece femeia aia, pufni Caris.

– Ba nu, nu este. Dar, când m-a întrebat, am dat înapoi.

– Aha… de-asta e mereu cu capsa pusă în ultima vreme, rosti Caris.

– Şi de-asta nu vrea mama ei măcar să se uite la Merthin, completă Edmund.

– De ce ai refuzat-o? se interesă Caris.

– Nu există decât o singură femeie în tot Kingsbridge-ul cu care aş putea să mă însor, iar ea nu vrea să fie nevasta nimănui.

– Dar nu vrea să te piardă.

Merthin se înfurie dintr-odată.

– Şi ce-ar trebui să fac? întrebă el. Ridicase tonul, iar oamenii din jur se opriră din vorbit pentru a-l asculta. Merthin continuă neabătut: Godwyn m-a concediat, tu m-ai respins şi frate-meu e un nelegiuit. Pentru numele lui Dumnezeu, de ce să mai rămân aici?

– Nu vreau să pleci, spuse ea.

– Nu e de-ajuns! strigă el.

Acum deja nu mai vorbea nimeni în toată încăperea. Toată

lumea îi cunoştea: proprietarul, Paul Bell, şi fiica lui cu trup atrăgător, Bessie; ospătăriţa cu părul grizonant, Sairy, mama lui Elizabeth; Bill Watkin, care nu voise să-l angajeze pe Merthin; Edward Măcelarul, despre care tot oraşul ştia că-şi înşela nevasta; Jake Chepstow, chiriaşul lui Merthin; călugărul-cerşetor Murdo, Matthew Bărbierul şi Mark Ţesătorul. Toţi ştiau povestea lui Merthin şi a lui Caris şi urmăreau fascinaţi cearta dintre ei.

Lui Merthin nici că-i păsa. Puteau să asculte. Spuse mânios:

– N-o să-mi petrec toată viaţa pe lângă tine, aşteptând, precum Scrap, să-mi acorzi puţină atenţie. Vreau să devin soţul tău, dar n-am de gând să-ţi fiu un fel de animal de companie.

– Bine atunci, răspunse ea cu un glas aproape imperceptibil.

Schimbarea bruscă a tonului ei îl surprinse pe Merthin, care nu era sigur ce voia să spună cu vorbele acelea.

– Bine, ce?

– Bine, mă mărit cu tine.

O clipă, Merthin fu prea şocat ca să mai scoată vreun cuvânt. Apoi o întrebă suspicios:

– Vorbeşti serios?

Caris îşi ridică privirea către el şi zâmbi cu sfială.

– Da, vorbesc serios, rosti ea. Cere-mă.

– Bine. Trase aer adânc în piept. Vrei să te căsătoreşti cu mine?

– Da, vreau.

Edmund strigă:

– Uraaa!

Toţi cei prezenţi în tavernă izbucniră într-un ropot de aplauze şi de urale.

Merthin şi Caris începură să râdă.

– Chiar vrei?

– Da.

Se sărutară, după care Merthin o luă în braţe şi o strânse cât putu de tare. Când îi dădu drumul, văzu că ea plângea.

– Nişte vin pentru logodnica mea! strigă el. Un butoi, de fapt… puneţi câte-o cană cu vin pentru toată lumea, ca să bea în sănătatea noastră!

– Imediat, făcu hangiul, iar toţi ceilalţi izbucniră din nou în urale.

O săptămână mai târziu, Elizabeth Clerk îmbrăcă rasa de novice.

40

Ralph şi Alan erau într-o stare jalnică. Supravieţuiau cu carne de căprioară şi apă de izvor, iar Ralph ajunse să tânjească după mâncăruri la care în mod normal ar fi strâmbat din nas, considerându-le nedemne de el: ceapă, mere, ouă, lapte. Dormeau în fiecare noapte în alt loc, încălzindu-se la focuri de vreascuri. Aveau amândoi câte o pelerină groasă, dar, dormind în aer liber, nu era suficient, aşa că se trezeau tremurând în fiecare dimineaţă. Jefuiau orice persoană vulnerabilă pe care o întâlneau pe drum, dar mare parte din prada lor era fie sărăcăcioasă, fie de-a dreptul inutilă: haine zdrenţuite, furaje şi bani, cu care nu puteau cumpăra nimic în pădure.

O dată reuşiră să fure un butoi cu vin. Îl rostogoliră vreo sută de metri în pădure, băură cât putură de mult şi adormiră. Când se treziră, mahmuri şi irascibili, îşi dădură seama că nu puteau să ia cu ei butoiul plin pe trei sferturi, aşa că-l lăsară acolo.

Ralph se gândea cu nostalgie la traiul său trecut: conacul, focul care trosnea în cămin, servitorii, mesele… Dar, în momentele sale de pragmatism, îşi dădea seama că nu era tocmai viaţa pe care şi-o dorea. Îl plictisea prea mult. Probabil de aceea o şi violase pe Annet. Simţise nevoia de ceva palpitant.

După o lună petrecută în pădure, Ralph hotărî că trebuiau să se organizeze. Aveau nevoie de o tabără de bază, unde să-şi construiască un fel de adăpost şi să-şi facă nişte provizii de hrană. Şi trebuiau să-şi plănuiască jafurile astfel încât să facă rost de lucruri cu adevărat valoroase, precum haine călduroase şi alimente proaspete.

Cam prin vremea când în mintea sa prindeau contur aceste gânduri, hoinărelile lor îi aduseră pe nişte dealuri aflate la câţiva kilometri depărtare de Kingsbridge. Ralph îşi amintea că aceste dealuri, mohorâte şi golaşe pe timpul iernii, erau folosite pe timp de vară ca păşuni de către ciobanii care-şi construiseră nişte adăposturi grosolane de piatră în cutele prezente în conformaţia solului. În adolescenţă, el şi Merthin descoperiseră aceste sălaşuri primitive într-o expediţie de vânătoare, aşa că se adăpostiseră într-unul dintre ele, aprinzând focul şi frigându-şi iepurii şi potârnichile vânate. Îşi amintea că, încă de pe-atunci, tânjise după valul de adrenalină dat de vânătoare: nimic nu-i plăcea mai mult decât să urmărească şi să tragă cu arcul asupra unei fiinţe înspăimântate, să-i curme chinul cu un cuţit sau cu o

bâtă – şi nimic nu egala senzaţia euforică de putere pe care i-o dădea luarea unei vieţi.

Nimeni n-avea să vină aici înainte ca iarba de primăvară să fi crescut bine. Prin tradiţie, se pornea la păşunat de Rusalii, exact în ziua în care se deschidea Târgul de Lână, adică peste două luni. Ralph alese o colibă care părea suficient de solidă şi cei doi o transformară în casa lor. Nu avea uşi sau ferestre, ci pur şi simplu o deschizătură scundă pe unde se intra. Exista însă o gaură în acoperiş pe unde ieşea fumul, aşa că aprinseră focul şi dormiră la căldură pentru prima oară de o lună încoace.

Apropierea de Kingsbridge îi oferi lui Ralph o altă idee inteligentă. Îşi dădu seama că cel mai bun moment pentru jefuit era când oamenii se duceau la târg. Cu această ocazie, ţăranii aveau asupra lor bucăţi de brânză, butelci cu cidru, miere, prăjituri de ovăz – tot felul de lucruri de care aveau nevoie orăşenii, ca şi nelegiuiţii.

Târgul de la Kingsbridge se ţinea duminica. Ralph pierduse socoteala zilelor săptămânii, dar află ce zi era întrebând un călugăr-cerşetor de pe drum, înainte de a-l „uşura” de trei şilingi şi o gâscă. În sâmbăta următoare, el şi Alan aşezară tabăra nu departe de drumul către Kingsbridge şi rămaseră treji toată noaptea, lângă foc. În zori se postară lângă drum şi rămaseră ascunşi, aşteptând.

Primul grup care se ivi la orizont transporta nutreţ cu căruţa. În Kingsbridge existau sute de cai şi foarte puţină iarbă, aşa că cererea de fân era mare. Cu toate acestea, lui Ralph nu-i trebuia o astfel de marfă: Griff şi Fletch aveau provizii nesfârşite de hrană în pădure.

Ralph nu se plictisea aşteptând. Pregătirea unei ambuscade era pentru el la fel de interesantă ca urmărirea unei femei dezbrăcându-se. Cu cât aşteptarea era mai lungă, cu atât emoţia era mai intensă.

Curând după aceea, auziră zvon de cântec. Firele de păr de pe ceafa lui Ralph se ridicară: i se părea că aude cântec de îngeri. Dimineaţa era învăluită într-o ceaţă alburie, aşa că, atunci când văzură pentru prima dată fiinţele care cântau, acestea păreau a avea aureole. Alan, care era în mod evident muncit de aceleaşi gânduri ca Ralph, chiar lăsă să-i scape un suspin de teamă. Dar nu erau decât razele soarelui strălucind în ceaţa din spatele călătorilor. Grupul era alcătuit din ţărănci, fiecare cu câte un coş cu ouă pe braţ – o asemenea pradă aproape că nu merita

efortul unui jaf. Ralph le lăsă să treacă fără să-şi facă simţită prezenţa.

Soarele se ridică încă un pic. Ralph îşi făcea griji că, în curând, drumul avea să fie suficient de aglomerat încât orice jaf să devină dificil. Apoi o familie apăru în zare: un bărbat, o femeie trecută de 30 de ani şi doi copii adolescenţi, un băiat şi o fată. Îi păreau vag cunoscuţi: fără îndoială, îi văzuse la târgul din Kingsbridge în anii în care locuise acolo. Aveau cu ei bunuri variate. Soţul căra în spate un coş greu cu legume; femeia ducea pe umăr un laţ lung de care erau atârnate mai multe găini vii, legate; băiatul asuda sub povara unei şunci uriaşe, iar fata purta o oală de lut care conţinea, cel mai probabil, nişte unt sărat. Lui Ralph îi ploua în gură numai gândindu-se la şunca aceea.

Fu cuprins de un val de adrenalină şi îi făcu semn din cap lui Alan.

Când femeia ajunse în dreptul lor, Ralph şi Alan ieşiră din tufişuri în goană.

Femeia scoase un ţipăt, iar băiatul strigă şi el, înfricoşat.

Bărbatul încercă să-şi lepede coşul cu o mişcare din umeri, dar, înainte ca încărcătura să-i cadă, Ralph îl străpunse cu sabia; lama îi pătrunse în abdomen pe sub coaste, uşor ascendent. Ţipătul de agonie al bărbatului se curmă brusc în momentul în care vârful spadei îi pătrunse în inimă.

Alan se năpusti asupra femeii şi-i reteză aproape de tot gâtul, astfel încât din tăietură ţâşni un jet de sânge.

Euforic, Ralph se întoarse către fiu. Flăcăul reacţiona repede: deja lăsase şunca să cadă şi îşi scosese cuţitul. În timp ce arma lui Ralph îşi continua traiectoria, băiatul ţâşni spre el şi îl înjunghie. Era o lovitură de amator, prea nebunească pentru a fi periculoasă. Cuţitul nu nimeri pieptul lui Ralph, dar vârful se înfipse în carnea părţii superioare a braţului său şi valul de durere extremă îl făcu pe bărbat să dea drumul sabiei. Băiatul se răsuci pe călcâie şi o rupse la fugă, înspre Kingsbridge.

Ralph aruncă o privire către Alan. Înainte de a se întoarce către fată, Alan îi curmă viaţa femeii, iar această întârziere aproape că-l costă viaţa. Ralph o zări pe fată îndreptându-şi oala cu unt către Alan. Aruncată dibaci sau pur şi simplu din întâmplare, oala îl nimeri pe acesta drept în ceafă şi-l făcu să cadă lat la pământ, ca şi cum ar fi fost izbit cu o halebardă.

Apoi fata porni în goană pe urmele fratelui ei.

Ralph se plecă, îşi luă sabia în mâna stângă şi porni după cei

doi.

Copiii erau agili, dar el avea picioare lungi, aşa că în curând începu să câştige teren. Băiatul aruncă o privire peste umăr şi îl văzu pe Ralph apropiindu-se. Spre uluirea lui Ralph, flăcăul se opri, după care porni în fugă spre el, strigând, cu pumnalul ridicat în mâna încleştată.

Ralph rămase pe loc şi îşi ridică spada. La rândul lui, băiatul se opri suficient de departe încât Ralph să nu-l poată ajunge. Ralph făcu un pas înainte şi atacă, agitând spada înspre tânărul său adversar, dar nu era decât un tertip. Băiatul se feri, după care, profitând de clipa în care Ralph se străduia să-şi recapete echilibrul, încercă să pătrundă în spaţiul lui de apărare şi să-l înjunghie. Dar exact asta aşteptase Ralph. Se dădu repede înapoi, se ridică pe vârfuri şi-şi înfipse sabia în gâtul băiatului, împingând-o până ce capătul tăişului îi ieşi prin ceafa.

Băiatul se prăbuşi, mort, iar Ralph îşi trase sabia din corpul lui, mulţumit de precizia şi de eficienţa loviturii de graţie pe care i-o administrase.

Îşi ridică privirea şi văzu că fata se pierduse în depărtare. Îşi dădu seama imediat că nu putea să o prindă pe jos şi, până ce avea să-l aducă pe Griff, ea va fi ajuns deja în Kingsbridge.

Se întoarse şi se uită înapoi. Spre surprinderea sa, Alan se ridica, schiţând mişcări nesigure.

– Am crezut că te-a omorât, spuse Ralph.

Îşi şterse spada pe tunica băiatului mort, o băgă în teacă şi-şi apăsă mâna stângă pe rana de pe braţul drept, încercând să stăvilească sângerarea.

– Mă doare capul ca dracu’, răspunse Alan. I-ai omorât pe toţi?

– Fata a scăpat.

– Crezi că ne-a recunoscut?

– S-ar putea să mă ştie pe mine. Sigur am mai văzut familia asta.

– În cazul ăsta, o să avem pe nume şi o condamnare pentru crimă.

Ralph ridică din umeri.

– E mai bine să mori spânzurat decât de foame. Aruncă o privire la cele trei cadavre. Ei, oricum, hai să-i luăm pe ţăranii ăştia din drum până nu vine altcineva.

Folosindu-se de braţul stâng, târî cadavrul bărbatului până la marginea drumului. Alan ridică trupul şi-l aruncă în tufişuri.

Procedară la fel cu femeia şi cu băiatul. Ralph făcu tot posibilul ca trupurile neînsufleţite să nu poată fi zărite de trecători. Sângele de pe drum deja începuse să se închidă la culoare, confundându-se cu noroiul în care se îmbiba.

Ralph rupse o fâşie din rochia femeii şi o legă strâns în jurul tăieturii de la braţ. Încă îl mai durea, dar sângerarea se mai oprise. Simţea acea uşoară tristeţe care-l cuprindea după o bătălie, asemănătoare cu senzaţia de după o partidă de sex.

Alan începu să adune prada.

– Producţie bună, comentă el. Şuncă, găini, unt... aruncă o privire în coşul pe care-l cărase bărbatul:... Şi ceapă! De anul trecut, sigur, dar tot e bună.

– Ceapa veche e mai bună decât deloc. Aşa zice mereu mama.

Când Ralph se aplecă să ia oala cu unt care-l doborâse pe Alan, simţi înţepătura unui obiect metalic în fund. Alan era în faţa lui, ocupat cu găinile legate. Ralph mârâi:

– Cine...?

Se auzi un glas aspru:

– Nu te mişca.

Ralph nu se supunea niciodată unor asemenea instrucţiuni. Făcu un salt înainte, în direcţia opusă celei din care auzise glasul, şi se întoarse. Şase-şapte oameni se materializaseră ca din neant. Era uluit, dar reuşi, folosindu-se de mâna stângă, să-şi scoată sabia din teacă. Bărbatul aflat cel mai aproape de el – care-l şi îmboldise probabil – îşi ridică arma pentru luptă, dar ceilalţi începuseră deja să înşface prada, culegând găinile de pe jos şi certându-se pe bucata de şuncă. Sabia lui Alan se ridică pentru a apăra găinile, iar Ralph începu să se lupte cu adversarul său. Îşi dădu seama că un grup de nelegiuiţi încerca să-l jefuiască. Era plin de indignare: omorâse nişte oameni pentru merindele acelea, iar acum ei voiau să i le ia! Nu simţea nicio urmă de frică, ci doar mânie. Îşi atacă oponentul cu energia unei persoane ultragiate, în ciuda faptului că era nevoit să lupte cu mâna stângă. Apoi se auzi un glas autoritar:

– Lăsaţi săbiile jos, proştilor!

Toţi nou-veniţii încremeniră. Ralph rămase cu sabia pregătită, temându-se că avea de-a face cu un tertip, şi privi în direcţia de unde venise glasul. Văzu un bărbat chipeş, de vreo 20 şi ceva de ani, cu un aer aristocrat. Purta haine scumpe, dar extrem de murdare: o pelerină de stofă stacojie italienească plină de frunze

şi de crenguţe, o haină din brocart luxos marcată de o mulţime de zone mai întunecate care păreau a fi pete de mâncare şi pantaloni strâmţi, dintr-un material cafeniu care aducea a piele, dar care era zgâriat şi plin de noroi.

– Mă distrează să fur de la hoţi, spuse acesta. Vedeţi voi, nu e o infracţiune.

Ralph era conştient că se afla la ananghie, dar, oricum, era intrigat.

– Tu eşti cel căruia i se spune Tam Hiding? întrebă el.

– Când eram eu mic, circulau tot felul de poveşti despre Tam Hiding, răspunse bărbatul. Din când în când, apare câte unul care intră în pielea lui, ca un călugăr care joacă rolul lui Lucifer într-o piesă de teatru.

– Nu eşti un nelegiuit de rând.

– Nici tu. Presupun că eşti Ralph Fitzgerald.

Ralph încuviinţă printr-o mişcare din cap.

– Am auzit despre evadarea ta şi chiar mă întrebam când o să dăm nas în nas. Tam aruncă o privire în susul şi-n josul drumului. V-am găsit din întâmplare. Ce v-a făcut să alegeţi locul ăsta?

– Am ales mai întâi ziua şi ora. E duminică şi cam prin timpul ăsta trec ţăranii cu produse pe care să le vândă la târgul din Kingsbridge.

– Bine, foarte bine. De zece ani trăiesc în afara legii şi nu mi-a dat prin minte una ca asta. Poate că ar trebui să ne facem asociaţi. Nu vrei să laşi arma aia jos?

Ralph ezita, dar Tam era neînarmat, aşa că nu vedea cum ar fi fost în dezavantajul său o asemenea mişcare. Oricum, el şi Alan se aflau într-o inferioritate numerică atât de covârşitoare, încât cel mai bine era să evite o înfruntare. Cu mişcări încete, îşi băgă spada în teacă.

– E mai bine aşa. Tam îşi petrecu un braţ pe după umerii lui Ralph, iar acesta îşi dădu seama că aveau aceeaşi înălţime. Nu erau mulţi cei care să fie la fel de înalţi ca Ralph. Bărbatul îl conduse în pădure, spunând: Ceilalţi o să aducă prada. Hai pe-aici. Avem multe de discutat noi doi.

Edmund bătu cu palma în masă.

– Am convocat această întrunire de urgenţă a ghildei parohiale pentru a discuta problema nelegiuiţilor, spuse el. Dar, pentru că eu îmbătrânesc şi devin din ce în ce mai leneş, am s-o rog pe fiică-mea să facă rezumatul situaţiei.

Caris era acum membră a ghildei parohiale, datorită succesului ei în fabricarea stofei stacojii. Noua ei afacere salvase averea tatălui ei. De asemenea, aceasta adusese prosperitate şi altor locuitori ai Kingsbridge-ului, mai cu seamă familiei Ţesătorilor. Tatăl ei reuşise să-şi ţină angajamentul de a contribui cu bani la construcţia podului şi, în avântul general, ceilalţi negustori făcuseră la fel. Lucrările la pod înaintau repede – supervizate, din păcate, de Elfric, nu de Merthin.

În ultima vreme, tatăl ei mai lua doar rareori iniţiativa. Nu mai era nici la fel de iute la minte ca altădată. Caris era îngrijorată pentru el, dar nu putea face nimic. Simţea în suflet aceeaşi furie ca atunci când mama ei fusese bolnavă. De ce nu putea fi ajutat? Nimeni nu înţelegea ce era în neregulă cu el; nimeni nu cunoştea numele bolii care-l lua în stăpânire. Toţi spuneau că era vorba despre bătrâneţe, dar nu avea nici 50 de ani încă!

Se ruga ca Edmund să apuce să-i vadă nunta. Avea să se cunune cu Merthin în Catedrala Kingsbridge în duminica de după Târgul de Lână, adică peste doar o lună. Nunta fiicei starostelui oraşului era un eveniment important. Avea să se ţină un ospăţ în sala ghildei pentru toţi cetăţenii de vază şi un picnic pe Câmpul îndrăgostiţilor pentru alte câteva sute de oaspeţi. În unele zile tatăl ei petrecea ore întregi punând cap la cap meniul şi sursele de distracţie doar pentru a uita ce spusese şi a începe de la zero a doua zi.

Îşi alungă toate acestea din minte şi-şi concentră atenţia asupra unei probleme care, spera ea, putea fi gestionată mai bine.

– În ultima lună a crescut considerabil numărul de atacuri ale nelegiuiţilor, începu ea. Acestea au loc mai ales duminica, iar victimele sunt, invariabil, oameni care vin cu produse proaspete la târgul din Kingsbridge.

Fu întreruptă de Elfric:

– Autorul e chiar fratele logodnicului tău! strigă el. Vorbeşte cu Merthin, nu cu noi.

Caris îşi impuse să nu se lase copleşită de exasperare. Soţul surorii ei nu rata nicio ocazie să o atace. Era dureros de conştientă că, cel mai probabil, Ralph era implicat în toate astea. Gândul acesta îl chinuia şi pe Merthin. Pentru Elfric nu era însă decât un prilej de satisfacţie răutăcioasă.

Dick Berarul spuse:

– Eu cred că Tam Hiding e de vină.

– Poate că e vorba despre amândoi, rosti Caris. Eu cred că e posibil ca Ralph Fitzgerald, care are ceva pregătire militară, să-şi fi unit forţele cu o bandă de nelegiuiţi, făcându-i să fie mai organizaţi şi să dea atacuri mai eficiente.

Corpolenta Betty Brutăreasa, cea mai prosperă femeie din oraş, interveni şi ea:

– Oricine-ar fi, o să ducă la pieirea oraşului nostru. Nu mai vine nimeni la târg!

Exagera, însă era adevărat că numărul de participanţi la târg scăzuse dramatic, iar efectele erau resimţite de aproape toate afacerile din oraş, de la brutării la bordeluri.

– Şi totuşi, reluă Caris, ce e mai grav este că peste patru săptămâni avem Târgul de Lână. O parte dintre cei prezenţi aici au investit sume uriaşe de bani în noul pod, care o să fie dat în folosinţă, cu un drum temporar din lemn, la timp pentru deschiderea târgului. Prosperitatea celor mai mulţi dintre noi depinde de acest târg anual. Eu una am un depozit plin cu stofă stacojie scumpă de vânzare. Dacă se răspândeşte vestea că oamenii care vin la Kingsbridge sunt în pericol să fie jefuiţi de nelegiuiţi, s-ar putea să ne trezim fără clienţi.

Era chiar mai îngrijorată decât se arăta. Nici ea, nici tatăl ei nu mai aveau bani. Tot ce câştigaseră era fie investit în construcţia podului, fie băgat în lână şi stofă stacojie. Târgul de Lână era şansa lor de a-şi recupera banii. Dacă veneau puţini oameni, aveau să se confrunte cu probleme mari. Printre altele, cine ar fi plătit nunta?

Nu era singura îngrijorată. Rick Argintarul, conducătorul ghildei bijutierilor, spuse:

– Asta ar însemna al treilea an prost la rând. Rick era un bărbat sclivisit, agitat, îmbrăcat întotdeauna impecabil. Pe unii dintr-ai mei i-ar termina, zău, continuă el. La Târgul de Lână încheiem jumătate din tranzacţiile pe un an întreg.

Edmund punctă:

– Ar termina întregul oraş. Nu putem permite să se întâmple aşa ceva.

Alţi câţiva se alăturară acestei discuţii. Caris, care prezida în mod neoficial şedinţa, îi lăsă să-şi exprime nemulţumirea. Conştientizarea caracterului imperios necesar al intervenţiei i-ar fi făcut mai dispuşi să accepte soluţia radicală pe care avea de gând să o propună.

Elfric zise:

– Şeriful din Shiring ar trebui să intervină într-un fel. Pentru ce e plătit, dacă nu să menţină ordinea?

– Nu poate să răscolească toată pădurea, răspunse Caris. Nu are suficienţi oameni.

– Dar contele Roland da.

Era o utopie, dar Caris lăsă discuţia să-şi urmeze cursul, astfel încât atunci când avea să vină cu propunerea, ei să fie conştienţi că nu existau alternative.

Edmund i se adresă lui Elfric:

– Contele n-o să ne ajute – deja i-am cerut-o.

Caris, care fusese de fapt cea care scrisese misiva lui Edmund către contele Roland, spuse:

– Ralph a fost unul dintre oamenii contelui şi încă mai e. Cred că aţi observat că nelegiuiţii nu-i atacă pe drumeţii care se duc la târgul din Shiring.

Elfric reacţionă indignat:

– Ţăranii aceia din Wigleigh n-ar fi trebuit să se plângă împotriva unui vasal al contelui – cine se cred?

Caris tocmai se pregătea să-i dea un răspuns înţepător, dar Betty Brutăreasa fu mai rapidă:

– Aha, deci tu crezi că seniorii ar trebui lăsaţi să violeze pe cine vor ei?

Edmund interveni:

– Asta e cu totul altceva, spuse el pe un ton ferm, manifestând ceva din vechea lui autoritate. S-a întâmplat, iar Ralph ne atacă pe noi acum, aşa că problema este ce-o să facem *noi.* Şeriful nu ne poate ajuta, iar contele pur şi simplu nu vrea.

Rick Argintarul întrebă:

– Dar lordul William? El le-a luat partea ţăranilor din Wigleigh... e vina lui că Ralph a ajuns nelegiuit.

– L-am solicitat şi pe el, zise Edmund. Mi-a răspuns că noi nu ne aflăm pe moşia lui.

– Asta-i problema cu senioratul stăreţiei peste oraş, oftă Rick. Cu ce te poate ajuta stareţul când ai nevoie de protecţie?

Caris spuse:

– Acesta e doar unul dintre motivele pentru care facem cerere să ni se elibereze o cartă de obşte. Dacă am avea aşa ceva, am fi sub protecţia regelui.

Elfric mârâi:

– Dar avem un conetabil în oraş, el ce face?

Mark Ţesătorul luă cuvântul. El era unul dintre adjuncţii

conetabilului.

– Suntem gata să facem tot ce e nevoie, rosti el. Pur şi simplu spuneţi-ne ce, şi se va face.

Caris replică:

– Nimeni nu se îndoieşte de vitejia voastră. Dar rolul vostru e de a vă ocupa de cei care fac probleme în oraş. John Conetabilul nu are posibilitatea de a-i vâna pe nelegiuiţi prin codru.

Mark, care era în relaţii strânse cu Caris pentru că îi conducea dârsta de la Wigleigh, era uşor indignat.

– Ei bine, şi atunci cine o are?

Caris condusese discuţia tocmai către această întrebare.

– De fapt, avem un războinic cu experienţă care e dispus să ne ajute, spuse ea. Mi-am luat libertatea de a-i cere să vină în seara asta aici, iar acum aşteaptă în capelă. Ridică un pic tonul: Thomas, poţi să vii puţin?

Thomas Langley ieşi din capela mică aflată într-unul din capetele sălii.

Rick Argintarul întrebă cu scepticism în glas:

– Un călugăr?

– Înainte de a deveni călugăr, Thomas a fost războinic, explică fata. Aşa a ajuns să-şi piardă braţul.

Elfric rosti îmbufnat:

– Ar fi trebuit să se ceară permisiunea membrilor ghildei înainte de a fi lansată invitaţia.

Caris observă încântată că nimeni nu-l băgă în seamă: toţi erau prea interesaţi să audă ce avea de spus matriculariusul.

– Trebuie să formaţi o poteră, începu Thomas. Din câte ştim, banda de nelegiuiţi numără 20–30 de bărbaţi. Nu sunt chiar mulţi. Majoritatea orăşenilor pot folosi cu succes arcul, graţie antrenamentelor de fiecare duminică. O sută de oameni, bine pregătiţi şi bine conduşi, ar putea să le vină de hac nelegiuiţilor fără prea mari probleme.

– Toate bune şi frumoase, răspunse Rick Argintarul. Dar trebuie să-i găsim.

– Bineînţeles, făcu Thomas. Dar sunt sigur că avem în Kingsbridge pe cineva care ştie unde sunt.

Merthin îi ceruse negustorului de lemne, Jake Chepstow, să-i aducă o lespede din Ţara Galilor – cea mai mare pe care o putea găsi. Jake se întorsese din următoarea lui expediţie după lemne cu o placă subţire de ardezie galeză cu o suprafaţă de peste un

metru pătrat. Merthin o prinsese într-o ramă de lemn, iar acum o folosea pentru desenarea proiectelor.

În seara aceea, în timp ce Caris prezida şedinţa ghildei parohiale, Merthin se afla în casa lui de pe Insula Leproşilor, lucrând la o hartă a insulei. Închirierea parcelelor de teren pentru docuri şi depozite era cea mai mică dintre ambiţiile sale. Vedea cu ochii minţii o stradă întreagă cu hanuri şi prăvălii care străbătea insula de la un pod la celălalt. Avea să construiască aceste clădiri chiar el şi apoi avea să le închirieze negustorilor locali. Îl umplea de entuziasm să se gândească la viitorul oraşului şi să-şi imagineze clădirile şi străzile de care avea să fie nevoie. Era genul de lucru pe care ar fi putut să-l facă stăreţia dacă ar fi avut parte de o conducere mai bună.

În planul lui era inclusă şi o casă pentru el şi Caris. Locuinţa sa micuţă putea să le asigure intimitatea şi confortul necesare pentru primii ani, dar mai târziu aveau să simtă nevoia de mai mult spaţiu, mai ales dacă apărea pe lume şi un copil. Îşi însemnase un loc pe malul estic, unde urmau să aibă parte de aer curat adus de râu. Mare parte din insulă era stâncoasă, dar în locul la care se gândea el exista şi o mică zonă cu teren cultivabil unde puteau planta câţiva pomi fructiferi. În timp ce proiecta casa aceea în minte, savura din tot sufletul imaginea lor locuind împreună, zi după zi, pentru totdeauna.

Visarea lui fu întreruptă de un ciocănit în uşă. Tresări, speriat. În mod normal, pe insulă nu venea nimeni noaptea – cu excepţia lui Caris, iar ea n-ar fi ciocănit.

– Cine e? strigă el oarecum agitat.

Thomas Langley intră în încăpere.

– Se presupune că monahii dorm la ora asta, îl întâmpină Merthin.

– Godwyn nu ştie că sunt aici. Thomas aruncă o privire la placa de ardezie. Desenezi cu mâna stângă?

– Dreapta sau stânga, nu contează. Vrei o cană cu vin?

– Nu, mulţumesc. Trebuie să merg la utrenie în câteva ore şi nu vreau să mă apuce somnul.

Merthin îl simpatiza pe Thomas. Între ei se stabilise o legătură aparte încă din ziua aceea, în urmă cu 12 ani, când Merthin îi promisese că, dacă Thomas ar fi murit, avea să ducă un preot la locul unde era îngropată scrisoarea. Mai târziu, când ajunseseră să lucreze împreună la reparaţiile catedralei, Thomas se dovedise capabil să dea instrucţiuni clare şi să se poarte frumos

cu ucenicii. Reuşea să fie sincer în ceea ce privea chemarea sa religioasă fără a deveni însă vanitos: din punctul de vedere al lui Merthin, toţi slujitorii Domnului ar fi trebuit să fie ca el.

Îi făcu semn lui Thomas să se aşeze pe un scaun aflat lângă foc.

– Cu ce te pot ajuta?

– E vorba despre fratele tău. Trebuie să-l oprim.

Merthin se crispă, ca şi cum ar fi fost străbătut de-un val brusc de durere.

– Dacă aş putea să fac ceva, n-aş ezita. Dar nu l-am mai văzut şi, când o să se întâmple asta, nu sunt sigur că o să mă asculte. A existat o vreme când îmi cerea mereu sfatul şi se lăsa îndrumat, dar cred că vremea aceea a apus de mult.

– Chiar acum vin de la întrunirea ghildei parohiale. Mi-au cerut să organizez o poteră.

– Să nu te aştepţi ca eu să fac parte din ea.

– Nu, nu am venit pentru asta. Thomas schiţă un zâmbet nesigur. Printre numeroasele tale talente uimitoare nu se numără şi cele militare.

Merthin dădu din cap cu tristeţe.

– Mulţam.

– Dar ai putea să mă ajuţi într-un fel, dacă vrei.

Dintr-odată, Merthin începu să nu se mai simtă în largul său.

– Păi, spune-mi despre ce e vorba.

– Nelegiuiţii sigur au o ascunzătoare undeva nu departe de Kingsbridge. Vreau să te gândeşti unde ar putea fi fratele tău. Probabil că e vorba despre un loc pe care-l cunoaşteţi amândoi – poate o peşteră sau vreo cabană de pădurar părăsită.

Merthin ezita. Thomas continuă:

– Ştiu că n-ai vrea cu niciun preţ să-l trădezi. Dar gândeşte-te la prima familie pe care a atacat-o: un ţăran cumsecade şi muncitor, nevasta lui frumoasă, un flăcău de 14 ani şi o fetiţă. Acum trei dintre ei sunt morţi, iar fetiţa a rămas orfană. Chiar dacă îţi iubeşti fratele, trebuie să ne ajuţi să-l prindem.

– Ştiu.

– Ai vreo idee privind locul unde s-ar putea ascunde?

Merthin nu era încă pregătit să răspundă la această întrebare.

– N-o să-l ucideţi, nu?

– Dacă e posibil, nu.

Merthin clătină din cap.

– Nu e suficient. Am nevoie de o garanţie.

Thomas rămase tăcut câteva secunde, după care spuse:
– Bine. O să-l prindem în viaţă. Nu ştiu cum, dar o să găsesc eu o modalitate. Promit!
– Mulţumesc. Merthin făcu o pauză scurtă. Ştia că trebuia să coopereze, dar inima i se răzvrătea împotriva hotărârii raţionale. După câteva clipe, se forţă să vorbească: Când aveam vreo 13 ani, ne duceam câteodată la vânătoare, de multe ori împreună cu alţi băieţi mai mari. Rămâneam pe câmp toată ziua şi frigeam animalele vânate. Uneori ajungeam chiar până la dealurile de calcar şi ne întâlneam cu familiile care stăteau pe timpul verii acolo, cu oile la păşunat. Ciobăniţele nu sunt aşa sperioase şi nici nu prea au rezerve – unele ne lăsau să le sărutăm. Zâmbi fugar. Iarna, când nu erau acolo, le foloseam colibele ca adăpost. S-ar putea ca Ralph să se ascundă în zonă.
– Mulţumesc, rosti Thomas.
Se ridică.
– Nu uita ce-ai promis.
– N-o să uit.
– Acum 12 ani ai avut încredere în mine şi mi-ai încredinţat un secret.
– Ştiu.
– Eu nu te-am trădat.
– Îmi dau seama.
– Acum îmi pun şi eu încrederea în tine.
Merthin ştia că vorbele sale puteau fi interpretate în două moduri: fie ca o rugăminte de reciprocitate, fie ca o ameninţare subtilă. Era numai bine. Thomas putea înţelege ce voia din ele.
Thomas îşi întinse braţul zdravăn, iar Merthin îi strânse mâna.
– O să mă ţin de cuvânt, spuse Thomas, după care ieşi.

Ralph şi Tam călăreau unul lângă celălalt, urmaţi de Alan Fernhill pe calul lui şi de restul nelegiuiţilor, care mergeau pe jos. Ralph se simţea bine – avuseseră parte de încă o duminică plină de succese. Venise primăvara, iar ţăranii începeau să aducă la târg produse proaspete, din anul respectiv. Membrii bandei cărau şase miei, un vas cu miere şi mai multe burdufuri cu vin. Ca de obicei, nelegiuiţii nu se aleseseră decât cu răni minore, câteva tăieturi şi vânătăi provocate de cele mai nesăbuite victime ale lor.
Parteneriatul lui Ralph cu Tam se dovedea extraordinar de profitabil. În câteva ore de luptă uşoară făceau rost de cele

necesare unui trai luxos pentru o săptămână. Restul timpului şi-l petreceau vânând ziua şi bând serile. Scăpaseră de şerbii ţopârlani care să-i deranjeze cu tot felul de conflicte pentru hotare sau să încerce să-i ducă de nas pentru a nu-şi plăti arenda. Singurul lucru care le lipsea aici erau femeile, iar astăzi rezolvaseră şi asta, răpind două fete durdulii, surori, de 13, respectiv 14 ani.

Singurul regret al lui Ralph era că nu luptase niciodată pentru rege. Aceasta fusese ambiţia sa încă din copilărie. Traiul de nelegiuit era prea uşor. Nu se putea simţi mândru că ucidea şerbi neînarmaţi. Băiatul din el tânjea după glorie. Nu dovedise până acum, nici în faţa lui, nici a altora, că avea în piept o inimă demnă de un cavaler adevărat.

Totuşi, nu intenţiona să lase gândurile acestea să-i strice buna dispoziţie. Urcând păşunea în pantă unde se afla ascunzătoarea lor, se gândea cu plăcere la ospăţul care-i aştepta în seara aceea. Aveau să frigă un miel la proţap şi să bea smântână îndulcită cu miere. Iar fetele… Ralph hotărî că avea să le întindă una lângă cealaltă, astfel încât fiecare să-şi vadă sora violată în mod repetat. Simplul gând îi făcea inima să bată mai tare.

Se aflau acum suficient de aproape pentru a vedea adăposturile de piatră. Ralph îşi spuse că n-aveau să mai poată folosi pentru mult timp aceste colibe. Iarba creştea şi, curând, ciobanii urmau să apară în zonă. Paştele picase devreme anul acesta, aşa că Rusaliile aveau să fie la scurt timp după 1 Mai. Nelegiuiţii trebuiau să găsească o nouă bază.

Când ajunse la 50 de metri de prima colibă, fu de-a dreptul şocat să vadă pe cineva ieşind din ea.

El şi Tam traseră de hăţuri pentru a-şi opri caii, iar ceilalţi nelegiuiţi se adunară în jurul lor, cu mâinile pe arme.

Bărbatul respectiv se apropie de ei, iar Ralph văzu că era vorba despre un călugăr. De lângă Ralph, Tam spuse:

– Ce Dumnezeu…?

Una din mânecile călugărului flutura uşor, goală fiind, iar Ralph îşi dădu seama că îl avea în faţă pe fratele Thomas din Kingsbridge. Thomas veni lângă ei ca şi cum i-ar fi întâlnit din întâmplare pe stradă.

– Salutare, Ralph, zise el. Îţi mai aduci aminte de mine?

Tam i se adresă tovarăşului său:

– Îl cunoşti pe omul ăsta?

Thomas se apropie de Ralph prin dreapta şi-şi întinse braţul teafăr pentru a-i strânge mâna. Ce dracu' făcea aici? Pe de altă parte, ce pericol putea să reprezinte un călugăr ciung? Uluit, Ralph luă mâna oferită în palma sa. Thomas îşi strecură degetele pe sub braţul său şi-l prinse de cot.

Cu coada ochiului, Ralph zări ceva mişcându-se în colibele de piatră. Întorcându-şi capul într-acolo, văzu un bărbat ieşind din cea mai apropiată, urmat imediat de un al doilea, apoi de alţi trei; curând, văzu bărbaţi ieşind din toate colibele şi punând săgeţi în arcurile pe care le aveau în mâini. Îşi dădu seama că el şi banda sa fuseseră prinşi într-o ambuscadă, dar în clipa aceea strânsoarea din jurul cotului său se transformă într-o menghină şi, cu o smulgere bruscă şi puternică, fu tras de pe cal.

Din rândul nelegiuiţilor se înălţă un strigăt colectiv. Ralph se prăbuşi la pământ, căzând pe spate. Calul lui, Griff, făcu vreo câţiva paşi în lateral, speriat. Când Ralph încercă să se ridice, Thomas se lăsă pe el ca un trunchi de copac retezat, ţintuindu-l şi rămânând deasupra lui, ca un amant.

– Stai nemişcat şi-o să scapi cu viaţă, îi spuse el la ureche lui Ralph.

Apoi Ralph auzi şuieratul câtorva zeci de săgeţi pornind simultan din arcuri, un zbârnâit fatal inconfundabil, precum o pală bruscă de vânt în mijlocul unei furtuni cu tunete. Era un zgomot teribil – Ralph estima că trebuie să fi fost aproximativ o sută de arcaşi. Cu siguranţă, până atunci stătuseră înghesuiţi în adăposturile de piatră. Momentul în care Thomas îi strânsese mâna fusese, cel mai probabil, semnalul să iasă cu toţii şi să tragă.

Luă în considerare posibilitatea de a i se împotrivi lui Thomas şi de a-l îndepărta de deasupra lui, dar apoi se răzgândi. Putea auzi ţipetele nelegiuiţilor atinşi de săgeţi. Aflat la pământ, nu putea vedea mare lucru, dar unii dintre oamenii săi îşi scoteau săbiile. Totuşi, erau prea departe de arcaşi: dacă porneau în fugă către duşmani, riscau să fie doborâţi de săgeţi înainte de a da vreo lovitură. Era un masacru, nu o bătălie. Pământul bubuia, izbit de copitele cailor, iar Ralph se întrebă dacă Tam îi ataca pe arcaşi sau pur şi simplu fugea.

Haosul domnea pretutindeni, însă această situaţie nu se prelungi prea mult. După câteva secunde, Ralph simţi că nelegiuiţii se retrăgeau.

Thomas se dădu jos de pe el, scoase un pumnal lung de sub

rasa lui benedictină şi spuse:
– Nici să nu-ţi treacă prin cap să scoţi sabia.
Ralph se ridică. Aruncă o privire către arcaşi şi îi recunoscu pe mulţi dintre ei: corpolentul Dick Berarul, afemeiatul Edward Măcelarul, prietenosul Paul Bell, arţăgosul Bill Watckin – toţi până la unul cetăţeni lipsiţi de cutezanţă, care trăiau în spiritul respectului legii. Fusese prins de nişte negustori.
Dar acesta nu era cel mai surprinzător lucru dintre toate.
Aruncă o privire curioasă către Thomas.
– Mi-ai salvat viaţa, călugăre, rosti el.
– Numai pentru că mi-a cerut-o fratele tău, răspunse glacial Thomas. Dacă ar fi fost după mine, ai fi murit înainte să fi apucat să te prăbuşeşti de pe cal.

Închisoarea din Kingsbridge se afla la subsolul casei ghildelor. Temniţa avea pereţi de piatră, pământ pe jos şi nicio fereastră. De asemenea, nu exista nici vatră, şi se întâmpla din când în când ca prizonierii să moară de frig iarna; dar acum era mai, iar Ralph avea o pelerină groasă din lână care să-i ţină de cald noaptea. De asemenea, avea şi câteva piese de mobilier – un scaun, o băncuţă şi o masă mică – închiriate de la John Conetabilul şi plătite de Merthin. De cealaltă parte a uşii masive de stejar, blocată de o bară transversală, se afla biroul lui John Conetabilul. În zilele de târg, el şi adjuncţii săi stăteau acolo, aşteptând să fie chemaţi pentru a rezolva problemele apărute.
Alan Fernhill stătea în aceeaşi celulă cu Ralph. Acesta fusese doborât de o săgeată trasă de un arcaş din Kingsbridge, care-l nimerise în coapsă şi, deşi rana nu era serioasă, îl împiedicase să fugă. Dar Tam Hiding scăpase.
Era ultima lor zi aici. Şeriful trebuia să vină pe la amiază şi să-i ducă la Shiring. Fuseseră deja condamnaţi la moarte, în absenţă, pentru violarea lui Annet şi pentru delictele comise în sala de judecată, sub ochii instanţei: rănirea preşedintelui juriului, rănirea lui Wulfric şi evadarea. Odată ajunşi la Shiring, aveau să fie spânzuraţi.
Cam cu o oră înainte de amiază, părinţii lui Ralph îi aduseră prânzul: şuncă fierbinte, pâine proaspătă şi o carafă cu bere tare. Merthin îi însoţea, iar Ralph îşi dădu seama că trebuiau să-şi ia rămas-bun.
Tatăl lui îi confirmă bănuiala:
– N-o să venim la Shiring, spuse el.

Mama lui adăugă:

– Nu vrem să te vedem...

Glasul îi amuţi, dar Ralph înţelese ce voia să spună. N-aveau de gând să meargă la Shiring pentru a-l vedea spânzurat.

Ralph bău berea, dar nu reuşi să îmbuce nimic. Urma să fie dus la spânzurătoare, aşa că i se părea că n-avea niciun rost să mai mănânce. Şi, oricum, n-avea poftă de mâncare. Alan se servi copios din merindele aduse: părea să nu fie deloc conştient de soarta care-l aştepta.

Familia rămase într-o tăcere stingheră. Deşi acestea erau ultimele lor minute petrecute împreună, nimeni nu ştia exact ce să spună. Maud plângea în linişte, Gerald arunca priviri întunecate şi furioase, iar Merthin stătea cu capul în mâini. Alan Fernhill arăta pur şi simplu plictisit.

Ralph avea o întrebare pentru fratele său. O parte din el nu voia să i-o adreseze, dar îşi dădea seama că era ultima lui şansă de a o face.

– Când fratele Thomas m-a tras de pe cal, apărându-mă de săgeţi, i-am mulţumit că mi-a salvat viaţa, spuse el. Apoi, privindu-l fix pe fratele său, continuă: Thomas mi-a zis că a făcut-o pentru tine, Merthin.

Merthin se mulţumi să dea aprobator din cap.

– Tu i-ai cerut-o?

– Da.

– Deci ştiai ce avea să se întâmple.

– Da.

– Şi... de unde a ştiut Thomas unde să mă găsească?

Merthin nu-i răspunse. Ralph urmă stins:

– Tu i-ai spus, nu-i aşa?

Tatăl lor era şocat.

– Merthin! strigă el. Cum ai putut să faci una ca asta?

Alan Fernhill icni:

– Porc trădător ce eşti!

Merthin i se adresă lui Ralph:

– Omorai oameni! Ţărani nevinovaţi, nevestele lor şi copii! Trebuia să te oprească cineva!

Oarecum spre surprinderea sa, Ralph nu era furios. Avea o senzaţie de sufocare. Înghiţi în sec şi spuse:

– Dar de ce i-ai cerut fratelui Thomas să-mi cruţe viaţa? Pentru că voiai să sfârşesc în ştreang?

Merthin rosti, suspinând:

– Ralph, nu… Nu ştiu, făcu el apoi. Poate că voiam pur şi simplu să trăieşti încă un pic.

– Dar m-ai trădat. Ralph îşi dădu seama că era pe punctul de a ceda nervos. Simţea o apăsare pe creier, iar ochii i se umplură de lacrimi. M-ai trădat, repetă el.

Merthin se ridică şi spuse cu furie:

– Doamne Dumnezeule, ai meritat-o!

Maud murmură:

– Nu vă certaţi.

Ralph dădu din cap cu tristeţe.

– N-o să ne certăm, oftă el. Zilele alea au trecut.

În momentul acela se deschise uşa, iar John Conetabilul intră în celulă.

– A venit şeriful, anunţă el.

Maud îl cuprinse pe Ralph în braţe şi se agăţă de el, plângând. După câteva clipe, Gerald o trase cu blândeţe de lângă fiul lor.

John ieşi din temniţă, iar Ralph îl urmă. Era surprins că nu fusese legat cu funie sau cu lanţuri. Mai evadase o dată – nu se temeau că avea s-o facă din nou? Traversă biroul conetabilului şi ieşi. Părinţii şi fratele său îl urmară.

Probabil că plouase mai devreme, pentru că acum razele soarelui se reflectau pe suprafaţa udă a străzilor, iar Ralph fu nevoit să-şi mijească ochii pentru a-i proteja de lumina puternică. Când ochii i se mai obişnuiră, îl recunoscu pe Griff, calul său, înşeuat. Văzându-l, inima i se umplu de bucurie.

– Tu nu m-ai trădat niciodată, băiete, nu?

Calul fornăi şi bătu din picior, bucuros să-şi vadă din nou stăpânul.

Şeriful şi câţiva dintre adjuncţii săi aşteptau, călare şi înarmaţi până-n dinţi: aveau să-l lase pe Ralph să călărească alături de ei la Shiring, dar n-aveau de gând să-şi asume vreun risc. Prizonierul îşi dădu seama că, de data asta, nici nu se punea problema unei evadări.

Apoi se uită din nou la ei. Şeriful era prezent, însă ceilalţi bărbaţi înarmaţi nu erau adjuncţii lui. Erau oameni de-ai contelui Roland. Şi între ei era chiar contele, cu părul şi barba de culoarea tăciunelui, călare pe un cal de luptă cenuşiu. Ce căuta aici?

Fără să descalece, contele se aplecă şi îi dădu un sul de pergament lui John Conetabilul.

– Citeşte asta, dacă poţi, spuse Roland. E un act semnat de rege. Toţi prizonierii din ţinut sunt amnistiaţi şi eliberaţi – cu

condiţia să vină cu mine şi să se alăture armatei regelui.

Gerald strigă:

– Ura!

Maud izbucni în lacrimi. Merthin se uita peste umărul conetabilului şi citea actul.

Ralph aruncă o privire spre Alan, care întrebă:

– Ce înseamnă asta?

– Înseamnă că suntem liberi! îi răspunse Ralph.

John Conetabilul încuviinţă:

– Chiar aşa, dacă înţeleg eu bine. Se uită la şerif. Întăriţi cele spuse?

– Da, făcu şeriful.

– Atunci nu mai e nimic de adăugat. Aceşti oameni sunt liberi să plece cu contele.

Conetabilul rulă la loc pergamentul.

Ralph se uită la fratele lui. Merthin plângea. Erau lacrimi de bucurie, de ciudă…?

Nu i se lăsă timp pentru a-şi aprofunda dilema.

– Hai, rosti Roland nerăbdător. Am îndeplinit formalităţile, acum să ne aşternem la drum. Regele e în Franţa – avem mult de mers!

Întoarse calul şi porni în josul străzii principale.

Ralph îşi înfipse călcâiele în coastele lui Griff, iar calul porni la trap în urma contelui, plin de entuziasm.

41

– N-ai cum să câştigi, îi spuse Gregory Longfellow lui Godwyn, care stătea în jilţul impunător din sala mare a casei stareţului. Regele o să emită o cartă de obşte pentru Kingsbridge.

Godwyn se holba la el. Acesta era avocatul care-i adusese victoria în două procese la tribunalul regal, unul împotriva contelui, iar celălalt împotriva starostelui ghildei. Dacă un asemenea profesionist se declara învins însemna că, într-adevăr, înfrângerea era inevitabilă.

Dar nu putea accepta aşa ceva. Dacă oraşul devenea obşte cu acte în regulă, stăreţia avea să capete un rol secundar. Timp de sute de ani, oraşul fusese condus exclusiv de stareţ. În viziunea lui Godwyn, oraşul nu exista decât pentru a sluji stăreţia, care, la rândul ei, îl slujea pe Domnul. Acum stăreţia avea să devină doar

un pion într-un oraş condus de negustori, care slujeau zeul banilor. Iar Cartea Vieţii avea să consemneze că stareţul care a permis una ca asta era Godwyn.

Mâhnit, întrebă:

– Eşti sigur?

– Întotdeauna sunt sigur, făcu Gregory.

Godwyn era iritat. Atitudinea trufaşă a lui Gregory era binevenită în relaţiile cu părţile adverse, dar când era îndreptată asupra lui, devenea de-a dreptul înnebunitoare. Furios, Godwyn rosti:

– Şi ai bătut drumul până la Kingsbridge doar ca să-mi spui că nu poţi duce până la capăt ce ţi-am cerut?

– Şi să-mi încasez onorariul, replică el pe un ton voios.

Godwyn îşi dorea să poată pune să fie aruncat în iaz, cu hainele lui londoneze cu tot.

Era în sâmbăta de dinaintea săptămânii de Rusalii şi totodată ajunul Târgului de Lână. Afară, pe pajiştea care se întindea la vest de catedrală, sute de negustori îşi instalau tarabele şi pavilioanele, iar strigătele şi conversaţiile lor se uneau într-o hărmălaie care se auzea chiar şi în sala mare a casei stareţului, unde Godwyn şi Gregory stăteau la masă.

Philemon, care şedea pe o bancă lipită de perete, i se adresă lui Gregory:

– Poate că aţi vrea să-i explicaţi părintelui stareţ cum aţi ajuns la o concluzie atât de pesimistă?

Glasul său avea un ton ascendent, în care se împleteau linguşeala şi dispreţul. Auzindu-l, Godwyn nu fu prea sigur că-i era pe plac.

Gregory nu reacţionă în niciun fel la tonul folosit de Philemon.

– Bineînţeles, răspunse el. Regele e în Franţa.

Godwyn punctă:

– E acolo de aproape un an, dar nu s-a întâmplat mare lucru.

– Ei, în iarna asta vom avea parte de acţiune.

– De ce?

– Probabil că aţi auzit de atacurile franceze asupra porturilor noastre din sud.

– Am auzit, încuviinţă Philemon. Se spune că marinarii francezi le-au violat pe călugăriţele de la Canterbury.

– Întotdeauna răspândim zvonul că duşmanul a violat călugăriţe, rosti cu superioritate Gregory. Asta îi face pe oamenii de rând să susţină războiul. Dar, într-adevăr, au incendiat

Portsmouth. Iar transporturile maritime au fost serios perturbate. Probabil că aţi observat că a scăzut preţul lânii.

– Desigur.

– Asta e într-o anumită măsură din cauza dificultăţii de a o expedia spre Flandra. Iar preţul pe care-l plătiţi pe vinul de Bordeaux a crescut din acelaşi motiv – transportul.

„Noi nu ne puteam permite să cumpărăm vin nici la preţurile vechi”, se gândi Godwyn, dar nu scoase niciun cuvânt.

Gregory continuă:

– Se pare că aceste atacuri nu sunt decât nişte preliminarii. Francezii adună o flotă de invazie. Spionii noştri spun că deja au peste 200 de vase ancorate la gura de vărsare a râului Zwyn.

Godwyn observă că Gregory vorbea despre „spionii noştri” ca şi cum ar fi făcut parte din guvernare. De fapt, nu făcea altceva decât să transmită bârfele care-i ajunseseră la urechi. Dar, oricum, reuşea să aibă un aer convingător.

– Dar ce legătură au francezii cu transformarea Kingsbridge-ului într-o obşte?

– Impozitele. Regele are nevoie de bani. Ghilda parohială a mizat pe argumentul că, dacă negustorii nu mai sunt subordonaţi stăreţiei, oraşul va deveni mai prosper şi, drept urmare, va plăti impozite mai mari.

– Iar regele îi crede?

– Aşa s-a întâmplat şi-n alte părţi. Tocmai de aceea regele instituie obşti. Obştile înseamnă comerţ, iar comerţul înseamnă venituri crescute din impozite.

„Bani şi iar bani”, îşi zise Godwyn dezgustat.

– Şi nu putem face nimic?

– Nu la Londra. Eu te-aş sfătui să te concentrezi asupra a ceea ce se poate face la Kingsbridge. Poţi să convingi ghilda parohială să-şi retragă solicitarea? Cum e starostele? Poate fi mituit?

– Unchiul meu, Edmund? E cam bolnav, şi starea lui se înrăutăţeşte cu rapiditate. Dar fiică-sa, vară-mea Caris, e adevărata forţă din spatele acestei manevre.

– Da, îmi aduc aminte de ea de la proces. Mi s-a părut cam arogantă.

„Râde ciob de oală spartă”, cugetă Godwyn cu amărăciune.

– E o adevărată vrăjitoare, oftă el.

– Chiar e? Asta ne-ar putea ajuta.

– Nu la propriu.

Philemon spuse:

– De fapt, părinte stareţ, au existat ceva zvonuri.
Gregory ridică din sprâncene.
– Interesant!
Philemon continuă:
– E foarte bună prietenă cu o femeie-vraci pe nume Mattie, care face diverse poţiuni pentru orăşeni.
Godwyn tocmai se pregătea să-şi exprime dispreţul faţă de ideea aceasta cu vrăjitoria, dar în ultima clipă se hotărî să tacă. Orice armă care putea anihila iniţiativa transformării oraşului în obşte era, cel mai probabil, trimisă de Dumnezeu. „Poate că, cine ştie, vară-mea chiar face vrăjitorii”, îşi spuse el.
Gregory rosti:
– Văd că eziţi. Bineînţeles, dacă ţi-e dragă vară-ta…
– Îmi era, când eram mici, murmură Godwyn şi simţi un fior de regret pentru cât de simple erau lucrurile pe-atunci. Dar îmi pare rău că nu a devenit o femeie cu frica lui Dumnezeu.
– În cazul ăsta…
– Trebuie să cercetez, făcu Godwyn.
Gregory spuse:
– Pot să-ţi dau o sugestie?
Godwyn se cam săturase de sugestiile lui Gregory, dar nu avea curajul necesar pentru a-şi exprima făţiş gândurile.
– Bineînţeles, zise el pe un ton exagerat de politicos.
– Cercetările în cazurile de erezie pot fi… mizerabile. N-ar trebui să-ţi murdăreşti tu mâinile. Iar oamenii poate c-ar ezita să vorbească direct cu un stareţ. Eu zic să delegi sarcina cuiva care să nu-i intimideze aşa cum ai face-o tu. Novicele ăsta tânăr, de exemplu. Arătă către Philemon, care radia de plăcere. Atitudinea lui mi se pare… practică.
Godwyn îşi aduse aminte că Philemon fusese cel care descoperise slăbiciunea episcopului: idila sa cu Margery. Fără îndoială, era omul potrivit pentru o misiune murdară.
– Bine, consimţi el. Vezi ce poţi afla, Philemon.
– Mulţumesc, părinte stareţ, spuse Philemon. Nimic nu mi-ar face o plăcere mai mare.

Duminică dimineaţa, în Kingsbridge continuau să sosească puhoaie de oameni. Caris îi privea cum străbăteau pe jos, călare sau în căruţe cu două sau patru roţi, trase de cai, cele două poduri de lemn ale lui Merthin, încărcaţi cu produse pentru târg. Imaginea aceasta îi umplea sufletul de bucurie. Nu existase nicio

ceremonie grandioasă de deschidere – podul nu era cu adevărat terminat, deşi se putea folosi, graţie unei punţi temporare din lemn, dar, oricum, se răspândise vestea că se putea circula pe el şi că pe drum nu mai exista pericolul nelegiuiţilor. Venise chiar şi Buonaventura Caroli.

Merthin sugerase instituirea unui nou sistem de încasare a taxei de pod, pe care ghilda parohială îl pusese în aplicare cu entuziasm. În locul obişnuitei gherete de la capătul podului, care îngreuna foarte mult înaintarea, puseseră zece oameni pe Insula Leproşilor, în gherete temporare întinse de-a curmezişul drumului dintre cele două poduri. Majoritatea călătorilor dădeau moneda de un penny fără a încetini măcar.

– Nici măcar nu e coadă, spuse Caris cu voce tare, vorbind singură.

Vremea era însorită şi blândă, fără niciun semn care să te ducă cu gândul la ploaie. Târgul avea să fie un succes.

Iar peste o săptămână avea să se mărite cu Merthin.

Îndoielile nu-i dispăruseră cu totul. Ideea de a-şi pierde independenţa, de a deveni proprietatea cuiva nu înceta să o îngrozească, deşi ştia că Merthin nu era genul de om care să profite şi care să-şi tiranizeze soţia. În rarele ocazii în care-şi mărturisise sentimentele – Gwendei, de exemplu, sau lui Mattie Înţeleapta – i se spusese că gândea ca un bărbat. Ei bine, poate că aşa era, dar asta simţea şi nu putea să schimbe lucrurile.

Dar perspectiva pierderii lui i se părea şi mai sumbră. Ce i-ar mai fi rămas atunci, în afară de o afacere cu stofă care nu-i făcea sufletul să tresalte? Când, într-un final, Merthin îşi dezvăluise intenţia de a părăsi oraşul, viitorul îi păruse dintr-odată pustiu. Şi îşi dăduse seama că singurul lucru mai rău decât să se mărite cu el era să nu se mărite cu el.

Sau cel puţin asta îşi spunea ea în momentele de optimism. Căci, atunci când stătea trează în pat noaptea, se vedea dând înapoi în ultima clipă, de cele mai multe ori chiar în mijlocul ceremoniei de nuntă, refuzând să rostească jurământul şi ieşind în goană din biserică, spre consternarea întregii congregaţii.

Şi totuşi, acum, în lumina veselă a zilei, când lucrurile mergeau atât de bine, îşi dădea seama că erau gânduri nebuneşti. Avea să se mărite cu Merthin şi avea să fie fericită.

Părăsi malul râului şi străbătu oraşul până la catedrala plină deja de credincioşi care aşteptau începerea slujbei de dimineaţă. Îşi aminti cum o pipăise Merthin în spatele unui stâlp. Simţea o

anumită nostalgie după pasiunea nesăbuită de la începutul relaţiei lor: conversaţiile acelea lungi şi înflăcărate şi săruturile furişe.

Îl găsi într-unul din primele rânduri al congregaţiei, studiind culoarul sudic al corului – partea bisericii care se prăbuşise sub ochii lor în urmă cu doi ani. Caris îşi aminti cum urcase deasupra bolţii împreună cu Merthin şi auzise acel îngrozitor schimb de replici dintre fratele Thomas şi soţia sa părăsită, care fusese catalizatorul tuturor temerilor ei şi care o făcuse să-l refuze pe Merthin. Se strădui să-şi alunge aceste gânduri din minte.

– Reparaţiile par să reziste bine, rosti ea, ghicind la ce se gândea Merthin.

El o fixă cu o privire plină de îndoială.

– Doi ani nu înseamnă mai nimic în istoria unei catedrale.

– Nu se vede niciun semn de deteriorare.

– Tocmai asta face lucrurile atât de dificile. O slăbiciune ascunsă poate să-şi continue lucrarea ani la rând, fără ca nimeni să bănuiască ceva, iar apoi catedrala se prăbuşeşte brusc, fără niciun avertisment.

– Poate că nu există nicio slăbiciune.

– Trebuie să fie, insistă el pe un ton uşor iritat. A existat o cauză în spatele prăbuşirii de acum doi ani. N-am descoperit nici până acum de ce s-a întâmplat, aşa că nu am rezolvat problema cu adevărat. Şi dacă n-am rezolvat-o, înseamnă că slăbiciunea există în continuare.

– Poate că s-a rezolvat de la sine.

Caris nu făcea altceva decât să-i ofere argumente din inerţie, dar el îi luă vorbele foarte în serios.

– Nu prea se întâmplă ca structurile construite să se repare de la sine, dar ai dreptate, e posibil. Poate că a existat o scurgere de apă, de la vreun gargui crăpat, de exemplu, care poate că a fost deviată pe o traiectorie mai puţin dăunătoare.

Călugării începură să intre în alai, cântând, iar credincioşii rămaseră într-o tăcere mormântală. Călugăriţele apărură şi ele pe intrarea lor separată. Una dintre novice îşi ridică privirea – un chip frumos şi palid în şirul de capete acoperite cu glugi negre. Era Elizabeth Clerk. Îi văzu pe Caris şi pe Merthin împreună, iar strălucirea bruscă de răutate din ochii ei o făcu pe Caris să se cutremure. Apoi Elizabeth îşi plecă din nou capul şi dispăru în şirul anonim.

– Te urăşte, observă Merthin.

– Crede că te-am împiedicat să te însori cu ea.
– Şi are dreptate.
– Ba nu, nu are – ai fi putut să te căsătoreşti cu cine voiai!
– Dar eu nu te voiam decât pe tine.
– Te-ai jucat cu Elizabeth.
– Probabil că ei aşa i s-a părut, spuse Merthin pe un ton plin de regret. Dar pur şi simplu îmi plăcea să stau de vorbă cu ea. Mai ales după ce tu te răciseşi atât faţă de mine.
Caris se simţea stânjenită.
– Ştiu. Dar Elizabeth se simte păcălită. Felul în care mă priveşte îmi dă fiori.
– Nu-ţi fie frică. Acum e călugăriţă. Nu-ţi poate face niciun rău.
Apoi rămaseră tăcuţi o vreme, stând unul lângă altul, cu umerii atingându-li-se complice şi privind ritualul slujbei. Episcopul Richard şedea pe tronul aflat în capătul estic al catedralei, prezidând slujba religioasă. Caris ştia că lui Merthin îi plăceau slujbele. Întotdeauna se simţea mai bine după aceea şi susţinea că exact acesta trebuia să fie efectul mersului la biserică. Caris venea pentru că altminteri oamenii ar fi privit-o cu suspiciune, dar avea îndoieli privind utilitatea acestui lucru. Credea în Dumnezeu, dar nu era sigură că El îşi revela vrerea în mod exclusiv unor oameni precum vărul ei, Godwyn. De ce ar ţine un zeu să fie slăvit, de exemplu? Regii şi conţii aveau nevoie de dovezi ale venerării şi, cu cât erau de rang mai mic, cu atât pretindeau mai mult respect. I se părea că unui Dumnezeu atotputernic nu i-ar păsa de modul în care oamenii din Kingsbridge îi cântau laudă, aşa cum ei nu-i păsa dacă o căprioară din pădure se temea sau nu de ea. Uneori se întâmpla să-şi exprime aceste idei, dar nimeni nu o lua în serios.
Gândurile ei alunecară către viitor. Solicitarea pentru carta de obşte părea să aibă sorţi de reuşită. Probabil că tatăl ei avea să fie primul primar, dacă starea lui de sănătate avea să se mai îmbunătăţească. Afacerea ei cu stofă avea să continue să se dezvolte. Mark Ţesătorul avea să se îmbogăţească. Având în vedere creşterea profiturilor oraşului, ghilda parohială avea să construiască o clădire pentru tranzacţiile cu lână, astfel încât toţi să poată face comerţ în condiţii confortabile, chiar pe vreme rea. Clădirea putea fi proiectată de Merthin. Chiar şi stăreţia avea să o ducă mai bine, deşi Godwyn sigur n-avea să-i mulţumească vreodată.
Slujba ajunse la sfârşit, iar monahii începură să se îndrepte

către ieşirile lor separate. Un călugăr novice se desprinse din procesiune şi se amestecă printre credincioşi. Era Philemon. Spre surprinderea lui Caris, veni direct la ea.

– Putem să stăm un pic de vorbă? întrebă el.

Caris îşi reprimă un fior. Fratele Gwendei avea ceva respingător.

– Despre ce? răspunse ea la limita politeţii.

– Vreau să-ţi cer sfatul, spuse el cu o încercare de zâmbet fermecător. O ştii pe Mattie Înţeleapta.

– Da.

– Ce părere ai despre metodele ei?

Caris îl fixă cu o privire dură. Unde bătea cu vorbele astea? Se hotărî ca, indiferent ce avea să urmeze, să o apere pe Mattie.

– Evident, nu a studiat textele vechi. Dar, cu toate acestea, leacurile ei dau rezultate – unele chiar mai bine decât cele prescrise de călugări. Cred că asta se datorează faptului că îşi bazează tratamentele pe ce a funcţionat înainte, în loc să se ghideze după o teorie privind umorile din corp.

Oamenii din jur ascultau curioşi, iar unii dintre ei interveniră neinvitaţi.

– I-a dat Dorei noastre o licoare care i-a scăzut febra, făcu Madge Ţesătoarea.

John Conetabilul întări:

– Când mi-am rupt mâna şi John Bărbierul a trebuit să-mi pună osul la loc, am scăpat de durere cu ajutorul unei poţiuni de-ale ei.

Philemon continuă:

– Şi ce formule vrăjitoreşti spune când îşi prepară amestecurile?

– Nicio formulă! răspunse Caris indignată. Le spune oamenilor să se roage când iau leacurile, pentru că doar Domnul are puterea de a-i vindeca – aşa le spune.

– Crezi că e posibil să fie vrăjitoare?

– Nu! Asta-i de-a dreptul ridicol.

– Poate, numai că s-a înregistrat o plângere la tribunalul ecleziastic.

Caris se simţi străbătută de un fior de gheaţă.

– Din partea cui?

– Nu pot să spun. Dar mi s-a cerut să fac cercetări.

Caris era uluită. Cine putea fi duşmanul lui Mattie? I se adresă lui Philemon:

– Ei bine, tu, dintre toţi, ştii foarte bine cât de bună e Mattie – i-a salvat viaţa surorii tale când l-a născut pe Sam. Dacă n-ar fi fost Mattie, Gwenda ar fi murit din cauza sângerării.

– Aşa se pare.

– Se pare? Gwenda e în viaţă, nu?

– Da, bineînţeles. Deci eşti sigură că Mattie nu-l invocă pe diavol?

Caris observă că această întrebare fusese adresată pe un ton uşor mai ridicat, ca şi cum Philemon ar fi vrut să se asigure că cei din jur aveau să-l audă. Era nedumerită, însă nu avea nicio îndoială privind răspunsul pe care trebuia să-l dea.

– Bineînţeles că sunt sigură! Îţi şi jur, dacă vrei.

– Nu e nevoie, rosti Philemon pe un ton alunecos. Mulţumesc pentru informaţii.

Salută printr-o înclinare uşoară a capului şi se îndepărtă, strecurându-se prin mulţime.

Caris şi Merthin porniră către ieşire.

– Ce prostie! izbucni Caris. Mattie, vrăjitoare!

Merthin părea îngrijorat.

– Te-ai aştepta ca Philemon să caute dovezi şi mărturii împotriva ei, nu?

– Da.

– Şi-atunci de ce a venit la tine? Ar fi putut presupune că tu, dintre toţi, aveai să negi acuzaţia adusă. De ce ar fi atât de dornic să o apere?

– Nu ştiu.

Ieşiră pe uşa imensă din vestul catedralei şi porniră pe pajişte. Soarele strălucea peste cele câteva sute de tarabe încărcate cu bunuri divers colorate.

– Nu are nicio logică, urmă Merthin. Iar asta mă nelinişteşte.

– De ce?

– E exact ca în cazul problemei ce a determinat prăbuşirea culoarului sudic al corului. Dacă nu o vezi, s-ar putea să acţioneze ascuns, ca să-ţi facă rău – şi nu o să-ţi dai seama de nimic până în momentul în care totul se prăbuşeşte.

Stofa stacojie care se vindea la taraba lui Caris nu era la fel de bună precum cea vândută de Loro Florentinul, deşi trebuia să cunoşti foarte bine lâna ca să-ţi dai seama de diferenţă. Nu era ţesută la fel de des, pentru că războaiele de ţesut italieneşti erau superioare celor autohtone. Culoarea era la fel de intensă, dar nu

era perfect uniformă pe toată lungimea balotului de stofă, pentru că, fără îndoială, vopsitorii italieni erau mai pricepuţi. Drept urmare, Caris cerea cu o zecime mai puţin decât cerea Loro pe stofa lui.

Oricum, era de departe cea mai bună stofă roşie englezească de care avusese parte târgul din Kingsbridge, aşa că vânzările erau mari. Mark şi Madge vindeau bucăţi mai mici, la metru, măsurând şi tăind pentru clienţii obişnuiţi, iar Caris se ocupa de cumpărătorii interesaţi de cantităţi mari, negociind reduceri pentru un balot sau chiar şase cu producători de draperii din Winchester, din Gloucester şi chiar din Londra. Luni pe la prânz ştia deja că avea să-şi vândă toată marfa până la sfârşitul săptămânii.

Când vânzările se mai răreau din cauză că toată lumea se duceau să ia prânzul, Caris pornea să se plimbe prin târg. Simţea o satisfacţie profundă. Ea şi Merthin triumfaseră, doborând toate obstacolele. Se oprea la taraba lui Perkin ca să stea de vorbă cu cunoştinţele ei din Wigleigh. Chiar şi Gwenda învinsese. Era fericită, măritată cu Wulfric – un lucru care păruse la început imposibil – şi lângă ea se afla copilaşul lor, Sammy, în vârstă de un an, care stătea pe jos, durduliu şi mulţumit de tot şi toate. Ca de obicei, Annet vindea ouă stivuite frumos pe o tavă. Iar Ralph se dusese în Franţa să lupte pentru rege şi era posibil să nu se mai întoarcă niciodată.

Mai încolo era Joby, tatăl Gwendei, ocupat cu vânzarea unor piei de veveriţă. Privindu-l, Caris îşi amintea cât de ticălos putea fi. Dar se părea totuşi că acum nu mai avea nicio putere asupra Gwendei.

Caris se opri la taraba tatălui ei. Îl convinsese să cumpere cantităţi mai mici de lână anul acesta. Piaţa internaţională de lână n-avea cum să meargă bine când englezii şi francezii îşi atacau porturile şi îşi incendiau corăbiile.

– Cum merg vânzările? îl întrebă ea.

– Sunt constante, răspunse Edmund. Cred că am estimat numai bine.

Uitase că ea fusese cea care estimase totul, nu el, că ea îl sfătuise să fie precaut. Dar asta nu era o problemă din punctul de vedere al lui Caris.

Bucătăreasa lor, Tutty, sosi cu prânzul lui Edmund: tocană de oaie într-o oală, o bucată de pâine şi o carafă cu bere. Era important să se arate prosper, dar nu exagerat. Edmund îi

explicase lui Caris, cu mulţi ani în urmă, că, deşi clienţii trebuiau să creadă că îşi achiziţionau produsele de la un negustor de succes, nu le-ar fi plăcut să aibă impresia că sporeau averea cuiva care era deja putred de bogat.

– Ţi-e foame? o întrebă el.

– Sunt lihnită.

Edmund se ridică să tragă spre ei vasul cu tocană, apoi se clătină, scoase un sunet ciudat, ceva între un geamăt şi un ţipăt, şi se prăbuşi.

Bucătăreasa ţipă îngrozită.

Caris strigă şi ea:

– Tăticule!

Dar ştia că n-avea să-i răspundă. Văzând cum căzuse la pământ, ca o greutate inertă, ca un sac de ceapă, îşi dădea seama că era inconştient. Făcu un efort imens pentru a se stăpâni. Îngenunche lângă el. Era în viaţă şi respira greu. Caris îl apucă de încheietură şi-i căută pulsul: era puternic, dar rar. Chipul i se îmbujorase. Întotdeauna avusese tenul mai roşu, dar acum culoarea era mai pronunţată decât de obicei.

Tutty îngăimă:

– Ce s-a întâmplat? Ce s-a întâmplat?

Caris se forţă să pară calmă.

– A avut o criză, spuse ea. Adu-l încoace pe Mark Ţesătorul. El ar putea să-l care pe tăticul la spital.

Bucătăreasa o rupse la fugă pentru a-i îndeplini ordinul. Oamenii de la tarabele învecinate se adunară în jurul lor. Dick Berarul veni şi el şi zise:

– Bietul Edmund – cu ce te pot ajuta?

Dick era prea bătrân şi prea gras pentru a-l ridica pe Edmund. Caris îi răspunse:

– Vine Mark acum să-l ducă la spital. Începu să plângă. Sper că o să fie bine, adăugă ea.

Mark îşi făcu apariţia imediat. Îl ridică pe Edmund cu uşurinţă, purtându-l cu blândeţe pe braţele lui puternice, şi porni către spital, croindu-şi drum prin mulţime, strigând:

– Atenţie! Faceţi loc, vă rog! Avem un rănit aici, un rănit!

Caris mergea în urma lui, înnebunită. Abia dacă mai vedea ceva printre lacrimi, aşa că se păstră aproape de spatele lat al lui Mark. Ajunseră la spitalul stăreţiei şi intrară. Caris fu recunoscătoare să vadă chipul noduros şi atât de familiar al surorii Julie cea Bătrână.

– Cheam-o pe stareţa Cecilia, cât de repede poţi! îi spuse Caris.

Bătrâna călugăriţă porni în grabă, iar Mark îl aşeză pe Edmund pe o saltea de paie aflată lângă altar.

Edmund era în continuare inconştient şi stătea cu ochii închişi, respirând precipitat. Caris îi puse mâna pe frunte: nu era nici prea rece, nici prea caldă. Ce determinase atacul acesta? Totul se întâmplase foarte brusc. Vorbea normal, după care, imediat, se prăbuşise inconştient. Cum de se putea întâmpla aşa ceva?

Veni stareţa Cecilia. Eficienţa ei agitată reuşi, ca de fiecare dată, să o mai liniştească pe Caris. Călugăriţa îngenunche lângă salteaua de paie şi puse mâna pe pieptul lui Edmund, încercând să-i simtă bătăile inimii, apoi îi luă pulsul. Îi ascultă atent respiraţia şi-i atinse faţa.

– Adu-i o pernă şi o pătură, i se adresă ea lui Julie. Apoi cheamă-l pe unul dintre călugării-medici.

Se ridică şi o privi pe Caris.

– A avut o criză, rosti ea. E posibil să-şi revină. Tot ce putem face e să ne asigurăm că are tot confortul. Medicul s-ar putea să recomande să i se ia sânge, dar, în afară de asta, singurul tratament sunt rugăciunile noastre.

Aceste cuvinte nu erau de-ajuns pentru Caris.

– Mă duc s-o chem pe Mattie! strigă ea.

Ieşi în fugă din clădire şi străbătu târgul, amintindu-şi că făcuse acelaşi lucru şi anul trecut, când Gwenda fusese în pericol de a muri din cauza sângerării. De data aceasta era vorba despre tatăl ei, iar ea simţea un alt fel de panică. Fusese îngrijorată până la disperare pentru Gwenda, dar acum era ca şi cum întreaga ei lume se prăbuşea. Teama ca nu cumva tatăl ei să moară îi dădea acelaşi sentiment îngrozitor pe care-l avea uneori în vis, când se vedea pe acoperişul Catedralei Kingsbridge, fără nicio soluţie de a ajunge jos, în afara unui salt.

Efortul fizic de a alerga pe străzi reuşi să o mai calmeze puţin, iar când ajunse la casa lui Mattie era din nou stăpână pe emoţiile sale. Mattie sigur avea să ştie ce era de făcut. Avea să spună: „Am mai văzut aşa ceva, ştiu ce o să se întâmple mai departe, uite aici tratamentul care ajută bolnavul să o scoată la capăt.”

Caris bătu la uşă. Neprimind niciun răspuns, încercă nerăbdătoare uşa şi descoperi că era descuiată. Dădu buzna înăuntru, strigând:

– Mattie, trebuie să vii la spital imediat, e vorba de tata!

Camera din faţă era goală. Caris trase draperia care ascundea bucătăria. Mattie nu era nici acolo. Caris începu să se tânguiască:

– Ah, de ce-oi fi plecat de-acasă tocmai acum?

Aruncă o privire în jur, încercând să găsească vreun indiciu care să-i spună unde s-ar fi putut duce Mattie. Abia atunci observă cât de golaşă părea încăperea. Toate borcănaşele şi sticluţele ei dispăruseră, iar rafturile erau goale acum. Nu se mai vedeau mojarele şi pistilele pe care Mattie le folosea la măcinatul ingredientelor, nici oalele mici pentru fiert şi topit, nici cuţitele pentru tocatul ierburilor... Caris se întoarse în partea din faţă a încăperii şi văzu că dispăruseră şi bunurile personale ale lui Mattie: trusa ei de cusut, cănile pentru vin din lemn şlefuit, şalul brodat pe care-l atârnase pe perete, cu rol decorativ, şi pieptenele din os sculptat pe care-l preţuia nespus.

Mattie îşi strânsese lucrurile şi plecase.

Iar Caris putea bănui şi de ce. Probabil că auzise despre întrebările puse de Philemon în biserică, cu doar o zi înainte. Conform tradiţiei, tribunalul ecleziastic se întrunea în sâmbăta săptămânii Târgului de Lână. Cu doar doi ani în urmă, călugării profitaseră de această ocazie pentru a o judeca pe Nell Nebuna, sub acuzaţia absurdă de erezie.

Evident, Mattie nu era nicidecum o eretică, dar, aşa cum aflaseră multe femei înaintea ei, era greu să o dovedească. Probabil că-şi calculase şansele de a supravieţui unui asemenea proces, iar rezultatul o înspăimântase. Fără să spună nimic nimănui, îşi împachetase toate bunurile şi plecase din oraş. Probabil că găsise vreun ţăran care se întorcea acasă de la târg şi îl convinsese să o ia şi pe ea în căruţa lui. Caris şi-o închipui plecând în zori, cu vechiul ei cufăr în căruţă, cu gluga pelerinei trasă bine, pentru a-i ascunde chipul. Nimeni nu putea bănui măcar unde plecase.

– Ce-o să se aleagă de noi? se întrebă Caris, făcând pereţii goi să răsune.

Mattie ştia mai bine decât oricine din Kingsbridge cum să-i ajute pe bolnavi. Acesta era cel mai prost moment dintre toate să dispară, tocmai când Edmund zăcea fără cunoştinţă la spital. Caris era copleşită de disperare.

Se aşeză pe scaunul lui Mattie, gâfâind încă din cauza efortului depus alergând până acolo. Voia să pornească în fugă înapoi spre spital, dar parcă nu avea niciun rost. Nu putea să-şi

ajute tatăl. Nimeni nu putea.

„Oraşul trebuie să aibă o persoană care să-i vindece pe bolnavi, îşi spuse ea; cineva care să nu se bazeze pe rugăciuni, pe apă sfinţită sau pe luat sânge, ci pe leacuri simple care au mai dat roade şi înainte.” Iar cum stătea aşa în casa goală a lui Mattie, îşi dădu seama că nu exista decât o singură persoană care s-ar fi potrivit acestui profil, care ştia metodele folosite de Mattie şi credea în filosofia ei practică. Iar acea persoană era chiar ea.

Mintea îi fu inundată de lumina orbitoare a revelaţiei, iar Caris rămase nemişcată, uluită de implicaţiile acestui gând. Ştia reţetele principalelor poţiuni făcute de Mattie: una pentru calmarea durerii, una cu rol de vomitiv, una pentru spălarea rănilor şi una pentru scăderea febrei. Ştia pentru ce erau folosite mai toate ierburile des întâlnite: mărarul era bun pentru indigestie, chimenul dulce, pentru scăderea febrei, ruta, pentru flatulenţă, măcrişul-de-baltă, pentru infertilitate. Ştia şi tratamentele pe care Mattie nu le-ar fi prescris niciodată: cataplasme cu băligar, leacuri care conţineau argint şi aur, versete din Biblie scrise pe bucăţi de piele şi care erau legate de porţiunea suferindă a trupului…

Şi avea instinctul necesar pentru toate acestea. Aşa spusese şi stareţa Cecilia când practic o rugase să devină călugăriţă. Ei bine, n-avea să intre la mănăstire, dar poate că avea să-i ia locul lui Mattie. De ce nu? Afacerea cu stofă putea fi condusă foarte bine şi de Mark Ţesătorul – oricum, el făcea cea mai mare parte din muncă.

Avea să caute alte femei-vraci – în Shiring, în Winchester, poate chiar la Londra – şi avea să le pună întrebări despre metodele folosite, despre ce avea efect şi ce nu. Bărbaţii erau reticenţi în a dezvălui secretele meşteşugurilor lor – „misterele” lor, cum le spuneau, ca şi cum tăbăcirea pieilor sau facerea potcoavelor implicau puteri supranaturale –, dar, de obicei, femeile erau dispuse a-şi împărtăşi cunoştinţele altor femei.

Avea de gând chiar să citească o parte din textele străvechi ale călugărilor. Era posibil să fie ceva adevăr în ele. Poate că instinctul despre care vorbea Cecilia avea să o ajute să separe seminţele tratamentelor practice de neghina aiurelilor preoţeşti.

Se ridică şi părăsi casa. Se întoarse cu paşi înceţi, îngrozită de ce avea să găsească la spital. Deja se resemnase în faţa sorţii. Tatăl ei avea să se însănătoşească sau nu. Tot ce putea face ea

era să-şi pună în practică hotărârea în aşa fel încât, pe viitor, dacă cineva drag ei ar fi căzut bolnav, să ştie cum să-l ajute.

Făcu un efort să-şi alunge lacrimile în timp ce străbătea aglomeraţia din târg pentru a ajunge la clădirile stăreţiei. Când intră în spital, abia dacă îndrăzni să-l privească pe tatăl ei. Se apropie de salteaua pe care zăcea şi care era înconjurată de oameni: stareţa Cecilia, Julie cea Bătrână, fratele Joseph, Mark Ţesătorul, Petranilla, Alice, Elfric.

„Ce-o fi o fi”, îşi spuse ea. Atinse umărul surorii ei, Alice, care se dădu la o parte, făcându-i loc. Într-un final, Caris se uită la tatăl ei.

Acesta era în viaţă şi îşi recăpătase cunoştinţa, deşi arăta palid şi obosit. Îşi aţinti ochii asupra ei, încercând să schiţeze un zâmbet.

– Cred că te-am speriat, murmură el. Îmi pare rău, draga mea.

– Ah, slavă Domnului! spuse Caris şi începu să plângă.

Miercuri dimineaţa, Merthin veni la taraba lui Caris, într-o stare de consternare extremă.

– Betty Brutăreasa mi-a pus o întrebare ciudată, spuse el. Voia să ştie cine are să candideze împotriva lui Elfric la alegerile pentru funcţia de staroste al ghildei.

– Ce alegeri? întrebă Caris. Tata e staroste… aah. Îşi dădu seama ce se întâmpla. Elfric încerca să-i convingă pe oameni că Edmund era prea bătrân pentru a se mai achita de îndatoririle funcţiei şi că oraşul avea nevoie de un nou staroste. Totodată, îşi făcea cunoscută intenţia de a candida. Trebuie să-l anunţăm imediat pe tata, zise ea.

Caris şi Merthin plecară din târg şi traversară strada principală pentru a ajunge la casa lui Edmund. Acesta părăsise spitalul stăreţiei cu o zi înainte, spunând – pe bună dreptate – că monahii nu ştiau decât să-i ia sânge, ceea ce-l făcea să se simtă mai rău. Fusese dus acasă şi instalat în salonul de la parter.

În dimineaţa aceasta stătea rezemat de mai multe perne, pe patul său improvizat. Părea atât de slăbit, încât Caris ezita să-l tulbure cu veştile aduse, însă Merthin se aşeză lângă el şi-i relată sec ceea ce se întâmplase.

– Elfric are dreptate, rosti Edmund după ce Merthin termină de vorbit. Uită-te la mine. Abia dacă pot sta drept. Ghilda parohială are nevoie de o nouă conducere. Nu poate fi reprezentată cum trebuie de un bolnav.

– Dar o să te simţi mai bine în curând! exclamă Caris.

– Poate. Dar îmbătrânesc. Trebuie să fi observat cât de distrat am fost în ultima vreme. Uit tot felul de lucruri. Şi nici n-am reuşit să reacţionez suficient de repede la prăbuşirea pieţei de lână brută – am pierdut o groază de bani anul trecut. Slavă Domnului, ne-am recuperat rezervele cu stofă stacojie, dar ăsta e meritul tău, Caris, nu al meu.

Evident, ea ştia toate acestea, dar era în continuare indignată.

– Şi ai de gând să-l laşi pe Elfric să preia funcţia ta?

– Sigur că nu. Ar fi un staroste dezastruos. E prea în cârdăşie cu Godwyn. Chiar şi după ce-o să devenim obşte, vom avea nevoie de un staroste care să poată ţine piept stăreţiei.

– Cine altcineva ar putea să se descurce bine ca staroste?

– Du-te şi vorbeşte cu Dick Berarul. E unul dintre cei mai bogaţi oameni din oraş, iar starostele trebuie să fie avut pentru a fi respectat de ceilalţi negustori. Lui Dick nu-i e frică de Godwyn sau de ceilalţi călugări. El ar fi un conducător bun.

Caris îşi dădu seama că nu avea nicio tragere de inimă să facă aşa cum i se spusese. I se părea că asta însemna să accepte că tatăl ei avea să moară. Tatăl ei era staroste de când se ştia ea. Nu voia deloc ca lucrurile să se schimbe.

Merthin îi înţelegea reţinerea, dar o îndemnă să treacă la acţiune.

– Trebuie să acceptăm cursul vieţii, spuse el. Dacă ne facem că nu vedem ce se întâmplă, vom sfârşi conduşi de Elfric. Şi el ar fi o catastrofă – ar fi în stare chiar să retragă cererea pentru carta de obşte.

Aceste cuvinte o făcură să se hotărască.

– Ai dreptate, rosti Caris. Hai să vorbim cu Dick.

Dick Berarul avea mai multe care trase în locuri strategice din târg. În fiecare se afla câte un butoi uriaş. Copiii, nepoţii şi rudele lui de-abia reuşeau să facă faţă cererilor. Caris şi Merthin îl găsiră pe negustor cu halba în mână, dând un bun exemplu clienţilor săi, în timp ce-şi privea familia muncind cu spor spre câştigul lui. Îl luară deoparte şi îi explicară pentru ce veniseră.

Dick îi spuse lui Caris:

– După moartea tatălui tău, presupun că averea lui va fi împărţită egal între tine şi sora ta, nu?

– Da.

Edmund îi dezvăluise deja lui Caris ce conţinea testamentul

său.

– Când moştenirea lui Alice se va adăuga averii lui Elfric, acesta va deveni un om foarte bogat.

Caris îşi dădu seama că era posibil ca jumătate din banii pe care-i câştiga cu afacerea ei cu stofă stacojie să ajungă în mâinile surorii ei. Nu se mai gândise la asta înainte, pentru că nu putea concepe că tatăl ei avea să moară. Era un adevărat şoc pentru ea. Banii în sine nu o interesau prea mult, dar nu voia să-l ajute pe Elfric să ajungă staroste.

– Nu e vorba numai despre cine e mai bogat, replică ea. Avem nevoie de cineva care va ţine partea negustorilor şi se va lupta pentru ei.

– Atunci trebuie să propuneţi un candidat rival, făcu Dick.

– N-ai vrea să candidezi dumneata? îl întrebă ea direct.

Dick clătină din cap.

– Nu vă răciţi gura de pomană încercând să mă convingeţi. La sfârşitul săptămânii acesteia îmi voi lăsa afacerea pe mâna fiului meu cel mare. Am de gând să-mi petrec restul zilelor bând bere, în loc să o produc.

Luă o înghiţitură prelungă din ulcica pe care o ţinea în mână şi râgâi, satisfăcut.

Caris îşi dădu seama că trebuia să-i accepte refuzul: părea destul de ferm în decizia sa.

– Şi pe cine crezi că ar trebui să abordăm? urmă ea.

– Nu există decât o posibilitate, spuse Dick. Tu.

Caris era uluită.

– Eu? Dar de ce?

– Tu eşti forţa din spatele campaniei pentru carta de obşte. Podul logodnicului tău a salvat Târgul de Lână, iar afacerea ta cu stofă a readus prosperitatea oraşului după căderea pieţei de lână. Eşti fiica actualului staroste şi, deşi nu e o funcţie care să poată fi moştenită, oamenii cred că liderii nasc, la rândul lor, lideri. Şi au dreptate. Practic, tu ai acţionat ca staroste de aproape un an, de când pe tatăl tău au început să-l lase puterile.

– A avut vreodată oraşul o femeie staroste?

– Din câte ştiu eu, nu. Şi nici pe cineva atât de tânăr ca tine. Aceste două lucruri vor fi în dezavantajul tău. Nu zic c-o să câştigi. Îţi spun doar că nimeni altcineva nu are şanse mai mari de a-l înfrânge pe Elfric.

Caris avea o uşoară senzaţie de ameţeală. Era posibil aşa ceva? Putea ea să se achite de o asemenea sarcină? Şi cum

rămânea cu hotărârea ei de a deveni vindecătoare? Oare nu existau alţi oameni în oraş care să se descurce mai bine ca ea în funcţia de staroste?

– Dar Mark Ţesătorul? întrebă ea.

– El ar fi bun, mai ales că o are şi pe nevasta aia vicleană a lui. Dar oamenii din oraş continuă să se gândească la el ca la un ţesător sărac.

– Da, dar acum e un om înstărit.

– Mulţumită stofei tale stacojii. Dar, vezi tu, oamenii nu-i privesc cu ochi buni pe nou-îmbogăţiţi. Ar spune pur şi simplu că Mark e un ţesător parvenit. Ei vor un staroste dintr-o familie de condiţie bună – pe cineva al cărui tată să fi fost bogat şi, dacă se poate, la fel şi bunicul.

Caris îşi dorea să-l învingă pe Elfric, dar se temea că nu se va ridica la înălţimea aşteptărilor. Se gândea la răbdarea şi la viclenia de care dădea dovadă tatăl ei, la veselia lui ospitalieră, la energia lui inepuizabilă. Avea ea aceste calităţi? Îşi aţinti privirea asupra lui Merthin.

Acesta spuse:

– Ai fi cel mai bun staroste de care a avut parte oraşul ăsta vreodată.

Încrederea lui neclintită reuşi să o facă să se hotărască.

– Bine, răspunse ea. Am s-o fac.

Godwyn îl invită pe Elfric să ia prânzul cu el în vinerea din săptămâna Târgului de Lână. Comandă un prânz scump: lebădă cu ghimber şi miere. Philemon le servi bucatele şi li se alătură la masă.

Orăşenii se hotărâseră să aleagă un nou staroste şi, într-o perioadă remarcabil de scurtă, apăruseră doi contracandidaţi: Elfric şi Caris.

Godwyn nu-l simpatiza deloc pe Elfric, dar îl considera util. Nu era un constructor foarte bun, dar reuşise să intre în graţiile stareţului Anthony şi, drept urmare, câştigase contractul pentru reparaţiile la catedrală. Când Godwyn preluase funcţia de stareţ, îl clasificase pe Elfric drept un lingău servil şi îl ţinuse mai departe în funcţia de constructor oficial al stăreţiei. Elfric nu era un individ popular, dar fie îi angaja, fie le dădea contracte celor mai multor constructori şi furnizori de materiale din oraş, aşa că aceştia, la rândul lor, se purtau curtenitor cu el în speranţa de a obţine de lucru. Din moment ce reuşiseră să-i câştige favorurile,

toţi aceştia voiau, fără îndoială, ca Elfric să rămână într-o poziţie din care să le poată acorda tot felul de facilităţi. Iar asta îi dădea o bază de susţinători foarte puternică.

– Mie nu-mi plac lucrurile nesigure, începu Godwyn.

Elfric gustă din carnea de lebădă şi scoase un sunet apreciativ.

– Referitor la…?

– La alegerile pentru funcţia de staroste.

– Prin natura lor, alegerile sunt nesigure – asta în afară de situaţia în care nu există decât un singur candidat.

– Situaţie pe care eu unul o prefer.

– Şi eu, atâta vreme cât acel candidat sunt eu.

– Exact ce spuneam.

Elfric îşi ridică privirea de la mâncarea din faţa sa.

– Da?

– Ia zi, Elfric… cât de mult vrei să devii staroste?

Elfric înghiţi îmbucătura pe care o avea în gură.

– Îmi doresc funcţia asta, răspunse el. Glasul său era un pic răguşit, aşa că se opri şi sorbi puţin vin. Şi o merit, continuă el cu o notă de indignare crescândă în voce. Sunt la fel de bun ca oricare dintre ei, nu? De ce să nu fiu staroste?

– Ai merge mai departe cu cererea pentru carta de obşte?

Elfric se holbă la el. Pe un ton gânditor, rosti:

– Îmi ceri să o retrag?

– Dacă eşti ales staroste, da.

– Şi te oferi să mă ajuţi să fiu ales?

– Da.

– Dar cum?

– Prin eliminarea rivalei tale.

Elfric îl fixă cu o privire sceptică.

– Nu văd cum ai putea reuşi una ca asta.

Godwyn îi făcu un semn din cap lui Philemon, care spuse:

– Cred că fata aceasta, Caris, e eretică.

Elfric scăpă cuţitul din mână.

– O s-o judecaţi pe Caris pentru vrăjitorie?

– Nu trebuie să menţionezi nimănui nimic despre asta, se grăbi să adauge Philemon. Dacă află înainte, s-ar putea să fugă.

– Aşa cum a făcut-o Mattie Înţeleapta.

– I-am lăsat pe orăşeni să creadă că Mattie a fost prinsă şi că ea o să fie judecată sâmbătă de tribunalul ecleziastic. Dar, în ultimul moment, o altă persoană va fi pusă sub acuzare.

Elfric încuviinţă din cap.

– Şi, din moment ce e vorba despre un tribunal ecleziastic, n-o să fie nevoie de acte de punere sub acuzare sau de juraţi – cum nu se poate mai convenabil. Se întoarse către Godwyn: Iar dumneata vei fi judecătorul.

– Din păcate nu, făcu Godwyn. Episcopul Richard va prezida audierea, aşa că trebuie să ne construim un caz solid.

– Aveţi ceva dovezi? întrebă Elfric cu glasul încărcat de scepticism.

Godwyn răspunse:

– Câteva, dar am vrea să adunăm mai multe. Ce avem până acum ar fi de-ajuns dacă acuzata ar fi o bătrână fără familie sau prieteni, ca Nell Nebuna. Dar Caris e bine-cunoscută în oraş şi provine dintr-o familie bogată şi influentă, după cum nu cred că e nevoie să-ţi precizez tocmai ţie.

Philemon interveni:

– Avem mare noroc că tatăl ei e prea bolnav pentru a se ridica din pat – Dumnezeu a aranjat lucrurile în aşa fel încât să nu poată să o apere.

Godwyn dădu aprobator din cap.

– Şi totuşi, trebuie să ne prezentăm cu dovezi solide.

– La ce anume vă gândiţi? întrebă Elfric.

Philemon fu cel care răspunse:

– Ne-ar ajuta dacă un membru al familiei ar declara de bunăvoie în faţa tribunalului că a auzit-o invocându-l pe diavol sau că a întors vreo cruce cu susul în jos sau că a vorbit cu vreun spirit într-o cameră goală.

Timp de câteva secunde, Elfric îi privi ca şi cum nu ar fi realizat semnificaţia acelor cuvinte; apoi pe chip i se aşternu lumina înţelegerii.

– Aaa! exclamă el. Adică eu?

– Gândeşte-te foarte bine înainte de a răspunde.

– Îmi cereţi să vă ajut s-o trimitem pe cumnata mea la spânzurătoarea din Gallows Cross.

Godwyn preciză:

– Pe cumnata ta, verişoara mea – da.

– Bine, o să mă gândesc.

Godwyn vedea întipărite pe chipul lui Elfric ambiţie, lăcomie şi îngâmfare şi se minuna cum Dumnezeu folosea chiar şi slăbiciunile oamenilor pentru a-şi atinge scopurile Sale sfinte. Putea ghici exact ce se petrecea în mintea lui Elfric. Funcţia de

staroste era una obositoare pentru un bărbat altruist ca Edmund, care îşi exercita puterea doar pentru folosul negustorilor din oraş; dar pentru cineva mereu cu ochii în patru după ocazii de căpătuire, o asemenea poziţie oferea nenumărate şanse de profit şi mărire.

Philemon continuă pe un ton lin şi sigur:

– Dacă nu ai fost martor la nimic suspect, atunci, bineînţeles, lucrurile se opresc aici. Dar te rog să-ţi cercetezi cu grijă amintirile.

Godwyn observă din nou cât de multe învăţase Philemon în ultimii doi ani. Servitorul stângaci al stăreţiei dispăruse. În locul lui se afla acum un bărbat care vorbea ca un arhidiacon.

– S-ar putea să fi existat întâmplări care, la vremea respectivă, să fi părut perfect nevinovate, dar care capătă o înfăţişare sinistră în lumina a ceea ce ţi s-a spus azi. Gândindu-te bine, s-ar putea să îţi dai seama că aceste întâmplări nu au fost la fel de inocente cum ţi-au părut la început.

– Înţeleg ce vrei să spui, frate, murmură Elfric.

Urmă o tăcere prelungă. Niciunul dintre ei nu se mai atinse de mâncare. Godwyn aştepta răbdător hotărârea lui Elfric.

Philemon adăugă:

– Şi, bineînţeles, dacă ar fi ca fata să moară, atunci întreaga avere a lui Edmund i-ar reveni celeilalte surori, Alice… nevasta ta.

– Da, făcu Elfric. M-am gândit la asta.

– Şi-atunci? întrebă Philemon. Îţi aminteşti ceva care să ne fie de ajutor?

– O, da, răspunse într-un final Elfric. Îmi vin în minte chiar mai multe asemenea lucruri.

42

Caris nu reuşise să descopere adevărul despre Mattie Înţeleapta. Unii oameni susţineau că fusese prinsă şi că era închisă într-o temniţă la stăreţie. Alţii spuneau că avea să fie judecată în absenţă. Un al treilea curent de opinie susţinea că altcineva avea să fie judecat pentru erezie. Godwyn refuzase să răspundă întrebărilor ei, iar restul călugărilor ridicaseră pur şi simplu din umeri.

Sâmbătă dimineaţa, Caris se duse la catedrală hotărâtă să o

apere pe Mattie fie că era de faţă sau nu şi să ia cuvântul pentru orice altă femeie care s-ar fi confruntat cu această acuzaţie absurdă. De ce le urau călugării şi preoţii atât de tare pe femei? O venerau pe Fecioara Maria, dar vedeau în orice altă femeie întruparea diavolului. Ce era în neregulă cu ei?

Într-un tribunal laic ar fi avut loc o audiere preliminară de punere sub acuzare, cu juriu, iar Caris ar fi putut afla dinainte care erau eventualele dovezi împotriva lui Mattie. Dar Biserica îşi făcea propriile reguli.

Indiferent ce aveau să spună, Caris avea să declare sus şi tare că Mattie era o adevărată vindecătoare care folosea ierburi şi leacuri, încurajându-i pe oameni să se roage la Dumnezeu pentru a se însănătoşi. Mai mult ca sigur, o parte dintre numeroşii orăşeni pe care-i ajutase aveau să îi ia apărarea.

Caris stătea împreună cu Merthin în transeptul nordic şi-şi amintea de sâmbăta din urmă cu doi ani, când fusese judecată Nell Nebuna. Caris declarase în faţa tribunalului că Nell era nebună, dar inofensivă. Vorbele ei nu serviseră la nimic.

Astăzi, ca şi atunci, în biserică se adunase o mulţime impresionantă de orăşeni şi vizitatori, toţi sperând să fie martori la marele şi dramaticul spectacol: acuzaţii, contraacuzaţii, certuri, istericale, blesteme şi vederea unei femei biciuite pe străzile oraşului şi care apoi avea să fie spânzurată la Gallows Cross. Călugărul-cerşetor Murdo era şi el prezent. Întotdeauna se înfiinţa oriunde aveau loc procese de senzaţie. Acestea îi ofereau ocazia de a se manifesta cum ştia mai bine: isterizând întreaga congregaţie.

Cât aşteptau sosirea clericilor, mintea lui Caris rătăcea în voie. Mâine, în biserica aceasta, avea să se mărite cu Merthin. Betty Brutăreasa şi cele patru fiice ale sale lucrau deja de zor la frământatul pâinii şi al plăcintelor pentru ospăţ. Mâine-seară, Caris şi Merthin aveau să se culce împreună în casa lui de pe Insula Leproşilor.

Nu-şi mai făcea griji privind căsătoria. Luase o hotărâre şi era pregătită să accepte consecinţele ei. Adevărul era că se simţea fericită. Câteodată se întreba cum de era posibil să fi fost atât de speriată. Merthin nu putea să transforme pe nimeni într-un sclav – pur şi simplu nu-i stătea în fire. El se purta frumos până şi cu ajutorul său, Jimmie.

Mai presus de orice îi plăcea gradul de intimitate sexuală dintre ei. Era cel mai bun lucru de care avusese parte vreodată.

Abia aştepta să aibă o casă şi un pat numai al lor, să poată face dragoste când voiau, la culcare sau dimineaţa, înainte de sculare, în mijlocul nopţii sau chiar în toiul zilei.

Într-un final, călugării şi călugăriţele îşi făcură intrarea, în frunte cu episcopul Richard, însoţit de secretarul său, arhidiaconul Lloyd. După ce toţi se aşezară la locurile lor, stareţul Godwyn se ridică şi spuse:

– Suntem aici să judecăm acuzaţia de erezie împotriva lui Caris, fiica lui Edmund Lânarul.

Mulţimea începu să freamăte.

Merthin strigă:

– Nu!

Toată lumea se întoarse să se uite la Caris. Aceasta era atât de speriată, încât îi era rău fizic. Nici măcar nu bănuise aşa ceva. Acuzaţia o lovise ca o ghioagă în moalele capului, abătută asupra ei în întuneric. Uluită, nu reuşi să îngaime decât atât:

– De ce?

Nimeni nu-i dădu vreun răspuns.

Îşi aduse aminte că tatăl ei o avertizase că Godwyn avea să reacţioneze dur la ameninţarea ghildei de a obţine o cartă de obşte:

„Ştii cât de necruţător e, chiar şi când e vorba despre dispute minore, spusese Edmund. Aşa ceva o să ducă la un război total.” Caris se cutremură acum amintindu-şi propriul răspuns:

„Fie – război total.”

Chiar şi aşa, şansele de succes ale lui Godwyn ar fi fost mai mici dacă tatăl ei ar fi fost sănătos. Edmund s-ar fi luptat cu el până ce l-ar fi forţat să dea înapoi, şi chiar l-ar fi distrus. Dar o înfruntare de una singură era cu totul altceva. Caris nu avea puterea, autoritatea sau sprijinul popular de care se bucura tatăl ei – nu încă. Fără el, devenise vulnerabilă.

O zări pe mătuşa ei, Petranilla, în mulţime. Aceasta era una dintre puţinele persoane care nu se uitau la Caris. Cum putea să stea acolo fără să spună nimic? Bineînţeles, îl susţinea pe fiul ei, Godwyn, în toate – dar sigur avea să-l oprească, n-avea să-l lase să o condamne la moarte, nu? La un moment dat susţinuse că voia să-i fie ca o mamă lui Caris. Oare avea să-şi amintească de asta? Cumva, Caris îşi dădu seama că răspunsul la această întrebare era unul negativ. Îi era prea devotată fiului ei. Şi de aceea nu o putea privi în ochi pe Caris. Se hotărâse deja să nu se interpună în calea lui Godwyn.

Philemon se ridică.

– Sfinţia Voastră, domnule episcop, începu el, adresându-se în mod formal judecătorului, apoi se întoarse către mulţime: După cum ştie toată lumea, femeia cunoscută cu numele Mattie Înţeleapta a fugit din oraş, prea speriată şi prea vinovată pentru a se supune judecăţii. Caris o vizita de mulţi ani pe această femeie. Cu doar câteva zile în urmă i-a luat apărarea, în faţa mai multor martori, chiar aici, în catedrală.

Deci acesta era motivul pentru care Philemon se interesase de Mattie, îşi dădu seama Caris. Întâlni privirea lui Merthin. Logodnicul ei fusese îngrijorat pentru că nu-şi putuse da seama ce urmărea Philemon. Avusese dreptate să-şi facă griji. Acum ştiau de ce.

În acelaşi timp, o parte a minţii ei se minuna de transformarea lui Philemon. Băiatul acela stângaci şi nefericit era acum un bărbat încrezător, arogant care stătea în faţa episcopului, a stareţului şi a orăşenilor la fel de plin de venin ca un şarpe pregătit să atace.

Philemon continuă:

– S-a oferit să jure că Mattie nu e vrăjitoare. De ce ar face aşa ceva… dacă nu cumva pentru a-şi ascunde propria vinovăţie?

Merthin strigă:

– Pentru că e nevinovată, şi la fel e şi Mattie, ipocrit mincinos ce eşti!

Risca să fie pus în obezi pentru sfidare, dar mai erau şi alţii care strigau în acelaşi timp, aşa că insulta lui nu primi răspuns.

Philemon rosti neabătut:

– Nu cu mult timp în urmă, Caris a vopsit lână într-un mod miraculos – exact în aceeaşi nuanţă ca stofa italienească, ceva ce vopsitorii din Kingsbridge nu au reuşit niciodată. Cum a reuşit asta? Prin vrăji!

Caris auzi huruitul vocii de bas a lui Mark Ţesătorul:

– Nu e adevărat!

– Bineînţeles, nu putea s-o facă la lumina zilei. A aprins un foc în curtea din spate, după cum a fost văzută de cei care locuiesc în apropiere.

Caris observă, plină de presimţiri rele, că Philemon făcuse cercetări amănunţite. Stătuse de vorbă cu vecinii ei.

– Şi a incantat rime ciudate. De ce?

Caris fredonase de una singură ca să-şi mai alunge plictiseala cât timp fiersese vopsele şi înmuiase bucăţi de stofă, dar

Philemon reuşea acum să preschimbe acele cântecele nevinovate în dovezi ale colaborării cu forţele răului. Apoi îşi coborî vocea până la o şoaptă dramatică, menită să stimuleze emoţiile publicului:

– Asta pentru că invoca ajutorul misterios al Prinţului Întunericului… (în momentul acesta ridică brusc tonul, ajungând să strige) Lucifer!

Cei prezenţi suspinară de groază.

– Stofa aia are culoarea roşie a lui Satan!

Caris se uită la Merthin. Acesta era uluit şi speriat.

– Proştii ăştia încep să-i dea crezare! spuse el.

Caris începea să-şi recapete curajul.

– Nu dispera, făcu ea. Încă nu mi-a venit rândul să iau cuvântul.

Merthin o apucă de mână.

– Asta nu e singura vrajă pe care a rostit-o, urmă Philemon pe un ton mai normal. Mattie Înţeleapta făcea şi filtre de dragoste. Privi acuzator prin mulţime. Poate că în biserica asta se află chiar acum păcătoase care s-au folosit de puterile lui Mattie pentru a-i vrăji pe bărbaţi.

„Printre care şi sora ta”, completă Caris în gând. Oare Philemon ştia despre asta?

Călugărul spuse mai departe:

– Această novice va depune mărturie.

Elizabeth Clerk se ridică. Începu să vorbească pe un ton liniştit, cu ochii plecaţi, imaginea perfectă a modestiei monastice:

– Rostesc sub jurământ în speranţa că sufletul îmi va fi salvat, începu ea. Eram logodită cu Merthin Constructorul.

Merthin strigă:

– Mincinoaso!

– Eram îndrăgostiţi şi foarte fericiţi, continuă Elizabeth. Dar, dintr-odată, s-a schimbat. Parcă era un străin. S-a răcit brusc.

Philemon o întrebă:

– Ai observat altceva neobişnuit, soră?

– Da, frate. L-am văzut ţinând cuţitul cu mâna stângă.

Din mulţime se auziră strigăte de uimire. Acesta era un semn recunoscut că respectivul fusese vrăjit, deşi, după cum Caris ştia prea bine, Merthin era ambidextru.

Elizabeth adăugă:

– Apoi a anunţat că o să se însoare cu Caris.

Era uimitor, îşi dădea seama Caris, cum adevărul putea fi distorsionat doar un pic pentru a căpăta un aspect sinistru. Ea ştia ce se întâmplase cu adevărat. Merthin şi Elizabeth fuseseră prieteni până când Elizabeth arătase clar că voia mai mult. În momentul acela, Merthin îi spusese că nu-i împărtăşea sentimentele, drept pentru care încetaseră să se mai vadă. Dar o vrajă diavolească făcea totul să pară mult mai palpitant.

Poate că Elizabeth se convinsese singură că spunea adevărul. Dar Philemon ştia prea bine că era o minciună. Iar Philemon era instrumentul prin care acţiona Godwyn. Cum îşi putea împăca vărul ei conştiinţa cu o asemenea răutate? Se consola oare cu gândul că totul era justificabil atât timp cât era în interesul stăreţiei?

Elizabeth îşi termină depoziţia:

– Eu nu pot iubi alt bărbat. Şi de aceea am hotărât să-mi dedic viaţa slujirii Domnului.

Se aşeză.

Caris îşi dădu seama că era o mărturie cu greutate, iar starea ei de spirit se întunecă precum cerul de iarnă. Faptul că Elizabeth devenise călugăriţă făcea ca declaraţia ei să fie extrem de convingătoare. Practic, era un fel de şantaj emoţional: „Cum aţi putea să nu mă credeţi, când am făcut un asemenea sacrificiu?”

În biserică se aşternuse liniştea. Nu mai era vorba despre spectacolul caraghios al condamnării unei bătrâne nebune. Erau martori la lupta pentru viaţa unei concitadine a lor.

Philemon spuse:

– Dar ceea ce o condamnă mai mult decât orice, Sfinţia Voastră, este mărturia ultimului martor, chiar un membru al familiei acuzatei: cumnatul ei, Elfric Constructorul.

Caris trase aer în piept, surprinsă. Era acuzată de vărul ei, Godwyn; de fratele celei mai bune prietene, Philemon; şi de Elizabeth – dar asta era şi mai rău. Faptul că soţul propriei surori lua cuvântul împotriva ei însemna o trădare uluitoare. Dar fără îndoială că Elfric n-avea să mai fie respectat de nimeni după asta.

Elfric se ridică în picioare. Expresia de sfidare de pe chipul lui arăta cât se poate de limpede că îi era ruşine de fapta sa.

– Rostesc sub jurământ în speranţa că sufletul îmi va fi salvat, începu el.

Caris aruncă o privire în jur, căutând-o pe Alice, dar nu reuşi să o găsească. Dacă ar fi fost acolo, aceasta l-ar fi oprit mai mult

ca sigur pe Elfric. Bărbatul trebuie să-i fi ordonat să stea acasă sub un motiv sau altul. Probabil că nu ştia nimic despre toate acestea.

Elfric spuse:

– Caris vorbeşte cu prezenţe nevăzute, în camere goale.

– Spirite? îl încurajă Philemon.

– Mă tem că da.

Din mulţime se iscă un murmur de oroare.

Caris era conştientă că se întâmpla des să vorbească singură. Întotdeauna i se păruse un obicei inofensiv, poate doar uşor stânjenitor. Tatăl ei susţinea că toţi oamenii cu imaginaţie bogată vorbeau singuri. Iar acum acest obicei era folosit împotriva ei. Îşi încleştă maxilarul, reprimându-şi protestele. Era mai bine să-şi lase acuzatorii să-şi epuizeze mijloacele, după care să le respingă afirmaţiile una câte una.

– Când face lucrul ăsta? îl întrebă Philemon pe Elfric.

– Când se crede singură.

– Şi ce spune?

– E greu să desluşeşti cuvintele. Parcă vorbeşte o limbă străină.

Mulţimea reacţionă şi la această afirmaţie: se spunea că vrăjitoarele şi apropiaţii lor aveau propria limbă pe care nimeni altcineva nu o putea înţelege.

– Şi ce pare a spune?

– După tonul vocii ei, cere ajutor, se roagă să aibă noroc, îi blestemă pe cei care-i fac necazuri, lucruri d-astea.

Merthin strigă:

– Astea nu-s dovezi! Toată lumea se uită către el, în timp ce Merthin adăugă: A recunoscut că nu înţelege cuvintele – acum inventează pur şi simplu!

Se auzi un mormăit neclar de susţinere din partea spectatorilor mai raţionali, dar nu era atât de puternic sau de plin de indignare pe cât ar fi vrut Caris.

Episcopul Richard luă cuvântul pentru prima oară:

– Păstraţi liniştea, făcu el. Cei care obstrucţionează desfăşurarea procesului vor fi evacuaţi de către conetabil. Continuă, te rog, frate Philemon, dar nu-ţi îmboldi martorul să-şi înflorească mărturia atunci când a recunoscut deja că nu cunoaşte adevărata natură a lucrurilor.

„Măcar a vorbit ca un om imparţial”, îşi spuse Caris. Richard şi familia lui nu-l simpatizau deloc pe Godwyn după conflictul de la

nunta lui Margery. Pe de altă parte, în calitate de membru al clerului, era posibil ca Richard să nu vrea deloc ca oraşul să iasă de sub controlul stăreţiei. Poate că avea să fie cel puţin neutru. Speranţele ei se mai ridicară un pic.

Philemon se întoarse către Elfric.

– Crezi că apropiaţii cărora li se adresează o ajută în vreun fel?

– Mai mult ca sigur, răspunse Elfric. Prietenii lui Caris, cei pe care-i place, au parte de noroc. Merthin a devenit un constructor de succes, deşi nici măcar nu şi-a terminat ucenicia ca tâmplar. Mark Ţesătorul era sărac, dar acum e înstărit. Prietena ei, Gwenda, s-a măritat cu Wulfric, chiar dacă acesta era logodit cu altcineva. Cum ar fi cu putinţă asemenea lucruri, dacă nu cu ajutor din partea unor forţe nefireşti?

– Mulţumesc.

Elfric se aşeză.

În timp ce Philemon prezenta un rezumat al mărturiilor, Caris făcea eforturi disperate să alunge valul de teroare care ameninţa să o copleşească. Încercă să-şi scoată din minte imaginea lui Nell Nebuna legată de spatele unei căruţe şi biciuită pe străzi. Se sforţă să se gândească la ce avea să spună în apărarea ei. Avea să ridiculizeze fiecare afirmaţie rostită, dar era posibil să nu fie de-ajuns. Trebuia să le explice tuturor de ce martorii declaraseră lucruri mincinoase despre ea şi să arate clar ce motive avuseseră.

Când Philemon termină, Godwyn o întrebă dacă avea ceva de spus. Pe un ton ridicat, în care auzi mai multă încredere în sine decât simţea, Caris răspunse:

– Bineînţeles că am. Îşi croi drum până în faţa mulţimii: n-avea să-şi lase acuzatorii să monopolizeze poziţia de autoritate. Nu se grăbi deloc, făcându-i pe toţi să aştepte. Se apropie de jilţul judecătorului şi-l privi în ochi pe Richard: Sfinţia Voastră, rostesc acestea sub jurământ în speranţa că sufletul îmi va fi salvat. Se întoarse către mulţime şi adăugă: Lucru pe care observ că Philemon a uitat să-l menţioneze.

Godwyn o întrerupse:

– Ca monah, nici nu e nevoie să jure.

Caris ridică tonul:

– Cu atât mai bine pentru el, căci altfel ar arde în focurile iadului pentru minciunile pe care le-a înşirat astăzi!

„Ăsta a fost un punct în favoarea mea”, îşi spuse, iar

speranţele i se mai treziră la viaţă.

Se adresă mulţimii. Deşi decizia avea să fie luată de episcop, acesta avea să fie puternic influenţat de reacţia oamenilor prezenţi acolo. Nu era un om care să se lase condus de credinţa în anumite principii înalte.

– Mattie Înţeleapta a vindecat o mulţime de oameni din oraşul ăsta, începu Caris. Cu exact doi ani în urmă, când podul cel vechi s-a prăbuşit, ea a îngrijit răniţii cot la cot cu stareţa Cecilia şi cu celelalte călugăriţe. Privind prin biserică azi, văd o mulţime de oameni care au beneficiat de leacurile ei în perioada aceea îngrozitoare. A auzit-o cineva invocându-l pe diavol atunci? Dacă da, să facă bine să vorbească! Se opri o clipă, lăsând tăcerea care urmă să pătrundă în conştiinţa publicului. Apoi arătă către Madge Ţesătoarea: Mattie ţi-a dat o poţiune care a scăzut febra copilului tău. Ce ţi-a spus?

Madge părea speriată. Nimeni nu-şi dorea să fie chemat ca martor în apărarea unei vrăjitoare. Dar Madge îi datora multe lui Caris. Îşi îndreptă umerii, aruncă o privire curajoasă în jur şi replică:

– Mattie mi-a zis: „Roagă-te Domnului, căci numai El are puterea de a vindeca.”

Caris indică spre conetabil:

– John, Mattie te-a ajutat să scapi de durere când Matthew Bărbierul ţi-a pus la loc oasele rupte. Ce ţi-a spus?

John era obişnuit să vorbească în favoarea acuzării, aşa că şi el avu iniţial un aer stânjenit, dar rosti adevărul pe un ton puternic:

– Mi-a zis: „Roagă-te Domnului, căci numai El are puterea de a vindeca.”

Fata se întoarse către mulţime.

– Toată lumea ştie că Mattie nu era nicidecum o vrăjitoare. În cazul ăsta, ar spune fratele Philemon, de ce a fugit? O întrebare la care răspunsul nu e greu de găsit. S-a temut că se vor vehicula tot felul de minciuni despre ea, aşa cum s-au vehiculat despre mine. Care dintre voi, femeilor, în cazul în care aţi fi acuzate pe nedrept de erezie, v-aţi putea dovedi cu uşurinţă nevinovăţia în faţa unei instanţe alcătuite din preoţi şi călugări? Îşi plimbă privirea prin mulţime, lăsând-o să poposească asupra femeilor influente din oraş: Lib a Rotarului, Sarah Hangiţa, Susanna Chepstow. De ce amestecam vopselele noaptea? reluă ea. Pentru că zilele erau prea scurte! Ca mulţi dintre voi, tata nu

reuşise să-şi vândă lâna anul trecut, iar eu voiam să transform baloturile de lână brută într-un produs pe care să-mi recuperez banii. A fost foarte greu să descopăr formula, dar am reuşit, muncind din greu, timp de multe ceasuri, zi şi noapte, dar fără ajutorul lui Satan. Se opri un moment să-şi tragă răsuflarea. Când reîncepu, o făcu pe alt ton, mai jucăuş: Sunt acuzată că l-aş fi vrăjit pe Merthin. Trebuie să recunosc că, în această privinţă, dovezile aduse împotriva mea sunt puternice. Uitaţi-vă la sora Elizabeth. Ridică-te, te rog, soră.

Fără nicio tragere de inimă, Elizabeth se conformă.

– E frumoasă, nu-i aşa? întrebă Caris. Şi e şi inteligentă. Plus că e fiica unui episcop. Ah, iertaţi-mă, Sfinţia Voastră, n-a fost intenţia mea să mă arăt nerespectuoasă.

Mulţimea chicoti la auzul acestei împunsături cutezătoare. Godwyn arboră un aer ultragiat, dar episcopul Richard se mulţumi să-şi înăbuşe un zâmbet.

– Sora Elizabeth nu înţelege cum ar putea vreun bărbat să mă prefere pe mine în locul ei, continuă Caris. Nici eu. Surprinzător, Merthin mă iubeşte pe mine, aşa banală cum sunt. Nu pot să dau o explicaţie pentru asta. Din public se auziră alte chicoteli. Îmi pare rău că Elizabeth e atât de furioasă, spuse Caris. Dacă am fi trăit în vremea Vechiului Testament, Merthin ar fi putut să aibă două soţii şi toată lumea ar fi fost fericită. Această remarcă smulse mulţimii adevărate hohote de râs. Caris aşteptă ca hărmălaia să se mai potolească, după care rosti pe un ton grav: Lucrul pentru care-mi pare cel mai rău e că gelozia obişnuită a unei femei dezamăgite ajunge pretext, în vorbele deloc demne de încredere ale unui novice, pentru o acuzaţie atât de gravă cum este cea de erezie.

Philemon se ridică să protesteze la afirmaţia că vorbele sale nu ar fi fost de încredere, dar episcopul Richard îşi flutură mâna spre el, spunând:

– Las-o să vorbească, las-o să vorbească!

Caris hotărî că-şi atinsese ţinta în ceea ce o privea pe Elizabeth, aşa că trecu mai departe.

– Mărturisesc că mi se mai întâmplă să folosesc cuvinte vulgare când sunt singură – mai ales dacă îmi lovesc din greşeală piciorul de vreo mobilă. Dar poate că vă întrebaţi de ce propriul meu cumnat ar susţine că mormăielile mele sunt invocaţii către spiritele rele. Mă tem c-am să vă răspund pe şleau. Făcu o mică pauză, după care spuse pe un ton solemn: Tata e bolnav. Dacă

moare, averea lui va fi împărţită între mine şi sora mea. Dar, dacă eu mor înainte de asta, sora mea va primi totul. Iar sora mea e nevasta lui Elfric. Se opri din nou, aruncând priviri întrebătoare către mulţime: Sunteţi surprinşi? îi interpelă ea. Şi eu. Dar s-au văzut oameni care au ucis pentru mult mai puţini bani de-atât. Făcu vreo câţiva paşi în direcţia gloatei, ca şi cum ar fi terminat, iar Philemon se ridică de pe banca pe care stătuse în acest timp. Caris se întoarse şi i se adresă în latină: *Caput tuum in ano est.*

Doi călugări izbucniră în hohote zgomotoase, iar Philemon se înroşi.

Caris se întoarse către Elfric.

– N-ai înţeles ce-am spus acum, nu-i aşa, Elfric?

– Nu, răspunse acesta uşor îmbufnat.

– Motiv pentru care poate ai crezut că folosesc aceeaşi limbă sinistră, vrăjitorească. Se întoarse din nou către Philemon: Frate, tu ştii în ce limbă am vorbit, nu-i aşa?

– Latină, răspunse acesta.

– Poate că eşti aşa bun încât să ne şi traduci ce ţi-am spus.

Philemon îşi îndreptă privirea către episcop, aşteptând să intervină. Dar Richard era amuzat de acest schimb de replici, aşa că-i spuse doar atât:

– Răspunde la întrebare.

Cu o expresie furioasă, Philemon se supuse.

– A zis: Ai capul băgat în fund.

Orăşenii izbucniră într-un râs isteric, iar Caris se întoarse la locul ei.

Când se reinstaură o oarecare linişte, Philemon începu să vorbească, dar Richard îl întrerupse.

– Nu e nevoie, făcu el. Ţi-ai expus bine cazul împotriva ei, iar ea s-a apărat cu putere. Mai există cineva care să aibă ceva de spus la această acuzaţie?

– Eu am, Sfinţia Voastră.

Călugărul-cerşetor Murdo ieşi în faţa mulţimii. Unii dintre orăşeni ovaţionau, alţii murmurau dezaprobator: Murdo trezea reacţii contradictorii.

– Erezia este un păcat, începu el, modulându-şi timbrul vocii înspre tonalităţi de predică. Corupe sufletele femeilor şi ale bărbaţilor…

– Mulţumesc, frate, dar ştiu şi eu care sunt efectele ereziei, îi tăie vorba Richard. Mai ai şi altceva de spus? Dacă nu…

– Doar atât, răspunse Murdo. Sunt de acord şi reiau…

– Dacă s-a mai spus…

– … comentariul Sfinţiei Voastre că e un caz solid şi că apărarea este şi ea la fel de puternică.

– Caz în care…

– Vă propun o soluţie.

– Bine, frate Murdo, care e soluţia ta? În cât mai puţine cuvinte.

– Trebuie cercetată dacă poartă sau nu Semnul Diavolului.

Caris avu impresia că inima i se oprise din bătut.

– Bineînţeles, rosti episcopul. Parcă îmi aduc aminte că ai făcut o sugestie identică într-un proces anterior.

– Într-adevăr, Sfinţia Voastră, pentru că diavolul suge cu lăcomie sângele fierbinte al acoliţilor săi prin sfârcul lui special, exact aşa cum pruncul nou-născut suge din sânii umflaţi…

– Da, mulţumesc, frate, nu-i nevoie de alte detalii. Maică Cecilia, eşti amabilă să iei alte două călugăriţe şi să o duceţi pe acuzată într-un loc unde să o puteţi examina?

Caris se uită la Merthin. Acesta era palid de spaimă. Amândoi se gândeau la acelaşi lucru.

Caris avea o aluniţă.

Era micuţă, însă călugăriţele aveau să o găsească – exact în locul despre care se credea că diavolul era cel mai interesat: pe partea stângă a vulvei, chiar lângă despicătură. Era maro-închis, iar părul roşcat-auriu din jur nu o ascundea deloc. Prima dată când Merthin o observase, glumise pe seama ei: „Fratele Murdo ar zice că eşti vrăjitoare – ai face bine să nu i-o arăţi.” Iar Caris râsese şi spusese: „Nici dacă ar fi ultimul bărbat de pe pământ.”

Cum putuseră s-o trateze cu atâta nepăsare? Acum avea să fie condamnată la moarte din cauza ei.

Arunca priviri disperate în toate părţile. Ar fi fugit, însă era înconjurată de sute de persoane, dintre care unii ar fi oprit-o. Văzu mâna lui Merthin încleştată pe mânerul cuţitului pe care-l purta la brâu, dar, chiar dacă acel cuţit ar fi fost o sabie, iar el, un mare luptător – ceea ce nu era –, tot n-ar fi putut să-şi croiască drum printr-o asemenea mulţime.

Stareţa Cecilia veni la ea şi o apucă de mână. Caris se hotărî să fugă imediat ce avea să iasă din biserică. Nu i-ar fi fost greu să se elibereze odată ajunsă în claustru.

Dar apoi Godwyn ordonă:

– Conetabile, ia-l pe unul dintre adjuncţii tăi şi condu-o pe

această femeie la locul de examinare. Să stai lângă uşă până se termină totul.

Cecilia n-ar fi putut să o oprească pe Caris, dar doi bărbaţi da.

John se uită la Mark Ţesătorul, care, în mod normal, ar fi fost prima sa alegere. Speranţele lui Caris reînviară pentru câteva clipe: Mark îi era prieten credincios. Dar se părea că John Conetabilul ştia acest lucru, pentru că îi întoarse spatele lui Mark şi îi făcu semn lui Cristopher Fierarul.

Cecilia trase uşor de mâna lui Caris.

Ca o somnambulă, Caris se lăsă condusă afară din biserică. Ieşiră pe uşa dinspre nord – Cecilia şi Caris, urmate de sora Mair şi de Julie cea Bătrână, cu John Conetabilul şi Christopher Fierarul venind după acestea. Traversară claustrul, intrară în încăperile călugăriţelor şi se opriră în dormitor. Cei doi bărbaţi rămaseră afară.

Cecilia închise uşa.

– Nu-i nevoie să mă examinaţi, spuse Caris pe un ton lipsit de inflexiuni. Am o aluniţă.

– Ştim, răspunse Cecilia.

Caris se încruntă.

– De unde ştiţi?

– Te-am spălat. Arătă către Mair şi Julie. Toate trei. Când ai venit suferindă la spital, acum două Crăciunuri. Mâncaseşi ceva care te otrăvise. Cecilia nu ştia sau se prefăcea a nu-şi fi dat seama că fata luase o poţiune pentru a-şi curma sarcina. Stareţa continuă: Vomitai şi făceai pe tine, plus că sângerai de jos. A fost nevoie să fii spălată de mai multe ori. Am văzut toate aluniţa.

Sufletul lui Caris fu cotropit de un val de disperare neagră. Închise ochii.

– Deci acum o să mă condamnaţi la moarte, rosti ea cu glasul coborât până aproape de şoaptă.

– Nu neapărat, spuse Cecilia. S-ar putea să existe o altă cale.

Merthin era în culmea disperării. Caris era prinsă într-o capcană. Avea să fie condamnată la moarte şi nu exista nicio modalitate de a o ajuta. Nu ar fi putut să o salveze nici măcar dacă ar fi fost ca Ralph, cu umeri laţi, o sabie în mână şi o sete neostoită de sânge. Se uita fix, îngrozit, la uşa pe care ea dispăruse. Ştia foarte bine unde era aluniţa lui Caris şi era sigur că stareţa Cecilia şi ajutoarele ei aveau să o găsească – se afla chiar în locul unde aveau să se uite cu cea mai mare atenţie.

În jurul lui se porniseră conversaţii însufleţite. Oamenii aduceau argumente în favoarea sau împotriva lui Caris, reluau cele afirmate în timpul audierilor, dar Merthin rămăsese într-un soi de bulă izolatoare. Abia dacă reuşea să urmărească spusele celor din jur; pentru el, vorbele lor sunau ca bubuiturile îndepărtate a o sută de tobe.

Se trezi că se holba la Godwyn, întrebându-se la ce se gândea acesta. Merthin îi putea înţelege pe ceilalţi – Elizabeth era consumată de gelozie, Elfric era mânat de lăcomie, iar Philemon era condus de răutate pură –, dar comportamentul stareţului îl lăsa perplex. Godwyn crescuse împreună cu verişoara sa, Caris, şi ştia sigur că aceasta nu era vrăjitoare. Şi totuşi, era pregătit să o lase să moară. Cum putea face un lucru atât de crud? Ce scuză invoca în faţa conştiinţei sale? Oare se amăgea cum că toate acestea erau pentru gloria lui Dumnezeu? Godwyn păruse cândva un om luminat şi cumsecade, opusul stareţului Anthony, cel atât de conservator. Dar se dovedise mai rău decât predecesorul său: Godwyn era mai necruţător când venea vorba de urmărirea aceloraşi obiective învechite.

„Dacă ea moare, îşi făgădui Merthin, o să-l omor pe Godwyn.”

Părinţii lui veniră la el. Fuseseră amândoi în catedrală încă de la începutul procesului. Tatăl lui spuse ceva, dar Merthin nu reuşi să înţeleagă ce.

– Poftim? bâigui el.

Apoi se deschise uşa dinspre nord, iar mulţimea amuţi. Stareţa Cecilia intră singură şi închise uşa în urma ei. Imediat se iscară şoapte curioase. Ce se mai întâmplase?

Cecilia se apropie de jilţul episcopului.

Richard întrebă:

– Ei bine, maică stareţă? Ce ai de declarat în faţa tribunalului?

Cecilia rosti încet:

– Caris şi-a mărturisit…

Din mulţime se înălţă un murmur surprins. Cecilia ridică tonul:

– … Şi-a mărturisit păcatele.

În biserică se făcu din nou linişte. Ce însemna asta? Stareţa continuă:

– Acestea i-au fost iertate…

– De către cine? o întrerupse Godwyn. Călugăriţele nu pot ierta păcatele mirenilor!

– De către părintele Joffroi.

Merthin îl cunoştea bine pe Joffroi. Acesta era preotul de la

biserica Sfântul Marcu, unde Merthin se ocupase de reparaţia acoperişului. Joffroi nu îl simpatiza deloc pe Godwyn.

Dar ce se întâmpla? Toată lumea aştepta ca stareţa să le explice.

Aceasta urmă:

– Caris a cerut să fie primită ca novice aici, la stăreţie…

Din nou, fu întreruptă de o hărmălaie de strigăte şi comentarii surprinse din partea orăşenilor adunaţi în catedrală. Stareţa strigă pentru a acoperi glasurile lor:

– … Iar eu am acceptat-o în rândul nostru!

Se iscă un haos general. Merthin îl putea vedea pe Godwyn ţipând cât putea de tare, dar nu reuşi să-i desluşească vorbele. Elizabeth era furioasă; Philemon se holba la Cecilia cu o ură plină de venin; Elfric părea uluit; Richard era amuzat. Mintea lui Merthin derula şi ea implicaţiile acestei evoluţii a faptelor. Oare episcopul avea să accepte soluţia? Însemna că procesul se sfârşea aici? Însemna că iubita lui, Caris, era salvată de la execuţie?

În cele din urmă, tumultul reacţiilor se mai atenuă. Imediat ce reuşi să se facă auzit, Godwyn luă cuvântul, cu chipul palid de furie.

– A mărturisit sau nu păcatul ereziei?

– Secretul spovedaniei este sfânt, răspunse Cecilia imperturbabilă. Nu ştiu ce i-a spus preotului şi, chiar dacă aş şti, nu v-aş putea dezvălui asta.

– Are pe trup semnul lui Satan?

– Nu am cercetat-o.

Merthin îşi dădu seama că răspunsul dat era unul evaziv, dar Cecilia adăugă repede:

– Nu era necesar, odată ce îi fuseseră iertate păcatele.

– Aşa ceva e inacceptabil! mugi Godwyn. Renunţase la prefăcătoria cum că Philemon ar fi fost acuzatorul. Stareţa nu poate obstrucţiona desfăşurarea unui proces într-un asemenea mod!

Episcopul Richard spuse:

– Mulţumim, părinte stareţ…

– Ordinul dat de instanţă trebuie executat!

Richard ridică tonul:

– De ajuns!

Godwyn deschise gura pentru a-şi continua protestele, dar se răzgândi.

Richard continuă:
– Nu am nevoie de alte argumente. Am ajuns la o hotărâre, iar acum voi anunţa sentinţa.
Peste biserică se pogorî o tăcere profundă.
– Propunerea ca numitei Caris să i se permită să intre la mănăstirea de maici e de-a dreptul interesantă. Dacă e vrăjitoare, va fi incapabilă să-şi exercite farmecele în atmosfera sfântă a acestui lăcaş. Diavolul nu poate intra aici. Pe de altă parte, dacă nu e vrăjitoare, vom fi fost scutiţi de la condamnarea unei femei nevinovate. Poate că mănăstirea nu ar fi fost alegerea lui Caris, dar se va consola cu o existenţă dedicată slujirii Domnului. Drept urmare, ţinând cont de toate acestea, consider că avem de-a face cu o soluţie satisfăcătoare.
Godwyn interveni:
– Şi ce s-ar întâmpla dacă ea ar decide să părăsească mănăstirea?
– Bine punctat, făcu episcopul. Tocmai de aceea o condamn în mod formal la moarte, dar îi suspend sentinţa atât timp cât rămâne călugăriţă. Dacă renunţă la jurămintele depuse, condamnarea va intra în vigoare şi va trebui pusă în aplicare.
„Acesta-i sfârşitul, îşi spuse Merthin disperat: o condamnare pe viaţă.” Îşi simţea ochii umplându-i-se cu lacrimi de disperare.
Richard se ridică. Godwyn anunţă:
– Şedinţa tribunalului se suspendă!
Episcopul ieşi, urmat de alaiul monahilor prezenţi.
Merthin se mişca de parcă ar fi fost într-un vis. Mama lui îi spunea ceva pe un ton consolator, dar el o ignoră. Se lăsă purtat de mulţime către uşa mare dinspre vest şi apoi pe pajiştea din curtea catedralei. Negustorii îşi împachetau produsele rămase şi îşi demontau tarabele: Târgul de Lână de anul acesta luase sfârşit. Merthin îşi dădu seama că Godwyn obţinuse ce voia: cu Edmund pe moarte şi Caris înlăturată, Elfric avea să devină staroste, iar cererea pentru eliberarea unei carte de obşte avea să fie retrasă.
Privi către zidurile de piatră cenuşie ale clădirilor stăreţiei: Caris era acolo, undeva. Porni în direcţia aceea, luptându-se cu fluxul mulţimii, şi se îndreptă spre spital.
Încăperea era goală. Podeaua fusese măturată şi era impecabil de curată, iar saltelele de paie folosite de oaspeţii care-şi petreceau câte o noapte aici erau stivuite ordonat lângă pereţi. Pe altarul aflat în capătul estic al încăperii ardea o

lumânare. Merthin măsură camera cu paşi rari, fără să fie sigur ce avea să facă mai departe.

Îşi aminti, din *Cartea lui Timothy,* că strămoşul său Jack Constructorul fusese pentru scurt timp novice la stăreţie. Autorul insinua că Jack fusese cooptat mai degrabă împotriva voinţei sale şi că nu se adaptase uşor disciplinei monastice; oricum, noviciatul său luase sfârşit destul de brusc, în împrejurări peste care Timothy trăsese, plin de tact, vălul discreţiei.

Dar episcopul Richard decretase că, dacă iubita lui Merthin avea să părăsească vreodată mănăstirea, asupra ei urma să se abată condamnarea la moarte.

În încăpere intră o călugăriţă tânără. Când îşi dădu seama cine era Merthin, pe chipul ei apăru o expresie speriată.

– Ce cauţi aici? îl întrebă ea.

– Trebuie să vorbesc cu Caris.

– Mă duc să întreb, spuse ea şi ieşi în grabă.

Merthin se uită la altar, la crucifixul de pe el şi la tripticul atârnat pe perete, pe care era reprezentată Elisabeta a Ungariei, patroana spitalelor. Unul dintre cele trei panouri o înfăţişa pe sfântă, care fusese prinţesă în timpul vieţii pe Pământ, cu o coroană pe cap şi dându-le de mâncare săracilor; cel de-al doilea o prezenta construind un spital; iar în al treilea era redat miracolul transformării merindelor pe care ea le purta sub pelerină în trandafiri. Ce-avea să facă o fată precum Caris într-un asemenea loc? Era mai degrabă sceptică în convingeri, ba chiar punea la îndoială preceptele Bisericii. Nu credea că o prinţesă putea transforma pâinea în trandafiri. „De unde ştiu asta?” întreba ea ori de câte ori se aduceau în discuţie poveşti în care lumea credea orbeşte – despre Adam şi Eva, arca lui Noe, David şi Goliat, ba chiar despre naşterea lui Isus Cristos. Avea să fie ca o pisică sălbatică închisă într-o cuşcă.

Trebuia să-i vorbească, să afle ce se petrecea în mintea ei. Mai mult ca sigur, avea deja un plan pe care el nu reuşea să-l întrevadă. Aştepta nerăbdător întoarcerea călugăriţei. Aceasta nu mai apăru, în schimb sosi Julie cea Bătrână.

– Slavă cerului! strigă el. Julie, trebuie să o văd pe Caris imediat!

– Îmi pare rău, tinere Merthin, rosti călugăriţa. Caris nu vrea să te vadă.

– Nu fi absurdă, făcu el. Suntem logodiţi – trebuie să ne căsătorim mâine. Trebuie să mă primească să vorbim!

– Acum e novice. N-o să se mai mărite.

Merthin ridică tonul:

– Dacă aşa stau lucrurile, nu crezi că ar trebui să mi-o spună chiar ea?

– Nu se cuvine să-ţi răspund eu la această întrebare. Ştie că eşti aici, dar nu vrea să te primească la ea.

– Nu te cred.

Merthin trecu pe lângă bătrâna călugăriţă şi se strecură iute pe uşa pe care aceasta intrase. Ajunse într-un mic hol. Nu mai fusese niciodată acolo: puţini erau bărbaţii care pătrunseseră vreodată în zona stăreţiei rezervată maicilor. Deschise o altă uşă şi se trezi în claustrul călugăriţelor. Acolo văzu mai multe membre ale comunităţii monahale: unele citeau ori se plimbau meditativ încolo şi-ncoace, iar altele vorbeau între ele cu glasuri şoptite.

Porni în fugă de-a lungul arcadei claustrului. O călugăriţă îl zări şi scoase un ţipăt. El nu o băgă în seamă. Ajunse la o scară, urcă treptele în grabă şi intră în prima încăpere care i se ivi dinaintea ochilor. Îşi dădu seama că era vorba despre un dormitor. Pe podea se aflau două şiruri de saltele, pe fiecare fiind împăturită ordonat câte o pătură. Nu era nimeni acolo. Ieşi din nou pe coridor şi încercă altă uşă. Aceasta era încuiată.

– Caris! strigă el. Eşti acolo? Vorbeşte-mi, te rog! Începu să bată cu pumnul în uşă. Îşi juli pielea de la încheieturi până la sânge, dar abia dacă simţea durerea fizică. Deschideţi! ţipa disperat. Deschideţi!

O voce care venea de undeva din spatele său îi spuse:

– Îţi deschid eu.

Merthin se întoarse surprins şi o văzu pe stareţa Cecilia.

Aceasta luă o cheie din cele pe care le purta la brâu şi descuie calmă uşa. Merthin se năpusti înăuntru. Se trezi într-o încăpere strâmtă, cu o singură fereastră. De jur împrejur, pereţii erau acoperiţi cu rafturi pe care se aflau haine frumos împăturite.

– Aici ne ţinem rasele de iarnă, rosti Cecilia. E o magazie.

– Unde e? strigă Merthin.

– E într-o cameră încuiată la cererea ei. Tu nu ai cum să găseşti camera aceea şi, chiar dacă ai face-o, nu ai putea intra. Nu vrea să te vadă.

– Şi de unde ştiu eu că nu e moartă?

Merthin îşi auzi glasul fluctuând din cauza emoţiei puternice, dar nici că-i păsa.

– Merthin, mă cunoşti, răspunse Cecilia. Nu e moartă. Se uită la mâna lui. Te-ai rănit, spuse ea cu compasiune în glas. Hai cu mine să-ţi dau cu nişte unguent pe tăieturile astea.

Merthin se uită la mâna sa, după care la ea.

– Eşti o diavoliţă! strigă el.

O luă la goană pe unde venise, prin spital, trecând pe lângă o Julie speriată, şi ajunse afară. Îşi croi drum prin haosul din faţa catedralei şi ieşi pe strada principală. Îi veni ideea să meargă să vorbească cu Edmund, dar o alungă cu hotărâre: mai bine să-i dea altcineva teribila veste. În cine se putea încrede? Primul nume care-i veni în minte fu cel al lui Mark Ţesătorul.

Mark şi familia sa se mutaseră într-o casă mare de pe strada principală, cu un depozit special construit la parter pentru a ţine baloturile de stofă. Acum nu mai aveau războiul de ţesut în bucătărie: de această operaţiune se ocupau alţii, ei nefăcând altceva decât să coordoneze afacerea. Mark şi Madge stăteau pe o bancă, amândoi cu chipuri solemne. Când Merthin intră, Mark se ridică brusc.

– Ai vorbit cu ea? strigă el.

– Nu mă lasă.

– Asta-i revoltător! făcu Mark. N-au niciun drept să o împiedice să se vadă cu bărbatul cu care trebuia să se căsătorească!

– Călugăriţele zic că nu vrea să mă primească.

– Nu le cred.

– Nici eu. Am intrat şi am căutat-o, dar n-am reuşit să dau de ea. Sunt o mulţime de uşi încuiate pe-acolo.

– Trebuie să fie într-una din cămăruţele alea.

– Ştiu. Vrei să vii cu mine, cu un ciocan, şi să mă ajuţi să sparg fiecare uşă până ce-om găsi-o?

Mark căpătă un aer stânjenit. Chiar dacă era puternic, nu suporta violenţa.

Merthin insistă:

– Trebuie s-o găsesc – ar putea fi moartă!

Înainte ca Mark să poată răspunde, Madge spuse:

– Am o idee mai bună.

Cei doi îşi întoarseră privirile către ea.

– Mă duc eu la mănăstire, continuă Madge. Călugăriţele nu vor privi cu ochi atât de răi o femeie. Poate c-o vor convinge pe Caris să mă primească.

Mark aprobă printr-o mişcare din cap.

– Măcar aşa vom şti că e în viaţă.

Tonul lui Merthin se mai înmuie:

– Dar... am nevoie de mai mult de-atât. Ce se petrece în mintea ei? Are de gând să aştepte până ce toată agitaţia asta o să se potolească, după care o să fugă? Ar trebui să încerc să o scot de acolo? Sau ar trebui pur şi simplu să aştept – şi, dacă da, cât? O lună? Un an? Şapte?

– O s-o întreb, dacă mă lasă să intru la ea. Madge se ridică. Voi aşteptaţi aici.

– Nu, eu unul vin cu tine, se împotrivi Merthin. O să te aştept afară.

– În cazul ăsta, ce-ar fi să vii şi tu, Mark, să-i ţii de urât lui Merthin?

Adică să-l ferească pe Merthin de belele, voia să spună ea de fapt, dar acesta nu ridică nicio obiecţie. Le ceruse ajutorul. Şi era recunoscător că avea doi oameni de încredere alături.

Se întoarseră în grabă în curtea stăreţiei. Mark şi Merthin rămaseră lângă spital, iar Madge intră. Merthin văzu căţeaua bătrână a lui Caris, Scrap, care stătea lângă uşă, aşteptându-şi stăpâna să iasă.

Cam la jumătate de ceas după plecarea lui Madge, Merthin spuse:

– Cred că au lăsat-o să intre, căci altfel s-ar fi întors până acum.

– Om vedea, răspunse Mark.

Priviră cum ultimii negustori îşi strânseră lucrurile şi plecară, lăsând în urmă o pajişte călcată în picioare. Merthin se plimba încolo şi-ncoace, în timp ce Mark stătea nemişcat, ca o statuie reprezentându-l pe Samson. Se scurse un ceas, apoi un altul. În ciuda nerăbdării sale, această întârziere îl bucura pe Merthin, pentru că, aproape sigur, Madge stătea de vorbă cu Caris.

Soarele se cufunda încet în spatele liniei orizontului când Madge se întoarse. Avea un aer solemn, iar chipul îi era ud de lacrimi.

– Caris e în viaţă, rosti ea. Şi nu a păţit nimic, fizic sau mintal. Are judecata intactă.

– Şi ce-a zis? întrebă Merthin pe un ton nerăbdător.

– O să-ţi povestesc totul, cuvânt cu cuvânt. Haideţi să ne aşezăm în grădină.

Se îndreptară spre parcela cultivată cu legume şi se aşezară pe banca de piatră de acolo, privind apusul. Atitudinea potolită a

lui Madge îl umplea de presimţiri rele pe Merthin. Purtarea ei îi dădea de înţeles cât se poate de limpede că veştile pe care le aducea erau proaste. Se simţea total deznădăjduit.

– E adevărat că nu vrea să stea de vorbă cu mine? începu el.

Madge oftă.

– Da, e adevărat.

– Dar de ce?

– Asta am întrebat-o şi eu. Mi-a răspuns că i-ar frânge inima să te vadă.

Merthin începu să plângă.

Madge continuă pe un ton scăzut, dar clar:

– Stareţa Cecilia ne-a lăsat singure, astfel încât să putem vorbi fără ocolişuri şi fără să fim auzite de altcineva. Caris crede că Godwyn şi Philemon sunt hotărâţi să se descotorosească de ea din cauza cererii pentru carta de obşte. În mănăstire e în siguranţă, dar, dacă ar fi să plece vreodată, o s-o găsească şi o s-o omoare.

– Ar putea fugi şi aş duce-o la Londra! izbucni Merthin. Godwyn n-ar putea să ne găsească nicicând acolo!

Madge încuviinţă din cap.

– Asta i-am spus şi eu. Am discutat îndelung. Ea e de părere că aţi rămâne fugari pentru tot restul vieţii. Şi nu vrea să te condamne la o asemenea soartă. Crede că destinul tău e să fii cel mai mare constructor al generaţiei tale. Că o să fii celebru. Dar că, atâta vreme cât ea e cu tine, vei fi nevoit mereu să minţi în legătură cu cine eşti şi să te ascunzi de lumina zilei.

– Nu-mi pasă!

– A intuit c-o să spui asta. Dar e convinsă că-ţi pasă totuşi şi, mai mult, crede că ar *trebui* să-ţi pese. Oricum, pentru ea e important. Nu vrea să te văduvească de destinul tău, chiar dacă tu i-o ceri.

– Dar ar putea să mi-o zică în faţă!

– Îi e teamă că ai face-o să se răzgândească.

Merthin îşi dădu seama că Madge spunea adevărul. Şi că nici stareţa nu-l minţise. Caris nu voia să-l vadă. Era atât de îndurerat, încât aproape că nu mai putea să respire. Înghiţi în sec, îşi şterse lacrimile de pe chip cu mâneca şi se strădui să vorbească:

– Dar ce-o să facă?

– O să se împace cât mai mult cu soarta ei. O să încerce să fie o călugăriţă bună.

– Caris urăşte Biserica!

– Ştiu că nu s-a arătat niciodată prea respectuoasă faţă de clerici. Trăind în oraşul ăsta, nici n-are cum să te mire asta. Dar crede că o să găsească o anumită consolare dedicându-şi viaţa semenilor ei.

Merthin medită câteva clipe la aceste cuvinte. Mark şi Madge îl priveau, neîndrăznind să spună nimic. Merthin şi-o putea închipui pe Caris lucrând în încăperea sumbră a spitalului, îngrijindu-i pe bolnavi. Dar cum se împăca oare cu gândul că avea să-şi petreacă jumătate din noapte cântând şi rugându-se?

– S-ar putea să încerce să-şi ia zilele, făcu el după o pauză lungă.

– Nu cred, răspunse Madge pe un ton plin de convingere. E îngrozitor de tristă, dar nu mi-o închipui alegând această cale de scăpare.

– Ar putea să omoare pe cineva.

– Asta e mai probabil.

– Pe de altă parte, continuă Merthin încet şi fără nicio tragere de inimă, s-ar putea să găsească un fel de fericire în traiul ăsta.

Madge nu spuse nimic. Merthin o fixa cu privirea. Femeia dădu din cap, în semn de încuviinţare.

Îşi dădu seama că acesta era teribilul adevăr. Era posibil ca iubita lui să fie fericită. Îşi pierdea căminul, libertatea şi viitorul soţ; dar, la urma urmei, era totuşi posibil să fie fericită.

Nu mai rămânea nimic de spus.

Merthin se ridică.

– Mulţumesc că îmi sunteţi prieteni, făcu el şi începu să se îndepărteze.

Mark strigă:

– Unde te duci?

Merthin se opri şi se întoarse. Aşteptă răbdător ca ideea din mintea lui să prindă contur. Când acest lucru se întâmplă, rămase uluit. Însă îşi dădu seama imediat că era chiar ideea potrivită. Nu numai că era potrivită, era chiar perfectă.

Îşi şterse lacrimile de pe chip şi îi privi pe Mark şi pe Madge, în lumina roşie a soarelui muribund.

– Mă duc la Florenţa, spuse el. La revedere!

Partea a V-a
martie 1346 – decembrie 1348

43

Sora Caris străbătu claustrul călugăriţelor şi intră cu paşi sprinteni în spital. Înăuntru se aflau trei pacienţi, întinşi pe saltelele de paie. Julie cea Bătrână era acum prea neputincioasă pentru a participa la slujbe sau pentru a urca treptele care duceau la dormitorul comun al călugăriţelor. Bella a Berarului, soţia fiului lui Dick Berarul, Danny, îşi revenea după o naştere complicată. Iar Rickie Argintarul, în vârstă de 13 ani, îşi rupsese un braţ pe care Matthew Bărbierul i-l pusese la loc. De asemenea, mai erau prezente alte două persoane, care stăteau pe o bancă de lângă perete, discutând: o călugăriţă novice, Nellie, şi un servitor al stăreţiei, Bob.

Privirea ei experimentată măsură scurt încăperea. Lângă fiecare pat se afla o farfurie murdară. Ora mesei trecuse de mult.

– Bob! strigă ea.

Bărbatul se ridică imediat.

– Ia farfuriile astea. Suntem într-o mănăstire, curăţenia este o virtute. Hai, repede!

– Îmi cer iertare, soră, spuse el.

– Nellie, ai dus-o pe Julie cea Bătrână la latrină?

– Nu încă, soră.

– Întotdeauna are nevoie să se ducă după masă. Şi mama era la fel. Hai, du-o repede, înainte să aibă un „accident”.

Nellie o ajută pe bătrâna călugăriţă să se ridice.

Caris încerca să-şi cultive virtutea răbdării, dar, după şapte ani de mănăstire, tot nu reuşise şi o enerva faptul că era nevoită să repete mereu instrucţiunile. Bob ştia că trebuia să strângă vasele imediat ce pacienţii terminau de mâncat – Caris îi spusese de nenumărate ori lucrul acesta. Nellie cunoştea foarte bine nevoile lui Julie. Şi, cu toate acestea, stăteau pe bancă şi bârfeau până ce Caris îi surprindea cu o inspecţie-fulger.

Luă castronul cu apă care fusese folosită la spălatul mâinilor şi traversă încăperea pentru a o arunca afară. Un bărbat pe care nu-l cunoştea se uşura pe peretele exterior. Presupuse că era un călător care spera să obţină un loc de dormit peste noapte la stăreţie.

– Data viitoare să foloseşti latrina din spatele grajdului, îl atenţionă ea tăios.

El rânji la ea, ţinându-şi penisul în mână.

– Şi tu cine eşti? întrebă el obraznic.

– Eu conduc spitalul ăsta şi, dacă vrei să rămâi peste noapte aici, va trebui să te porţi mai frumos.

– Aaa! făcu el. Eşti din alea de le place să comande, ha?

Scutură alene ultimele picături.

– Ia-ţi mădularul cel jalnic din faţa mea, căci altfel n-o să poţi să rămâi peste noapte nici în oraş, darămite la stăreţie.

Caris aruncă apa din castron înspre vintrele lui. Surprins, bărbatul făcu un salt înapoi, cu nădragii uzi leoarcă.

Caris se întoarse în clădire şi umplu din nou castronul de la fântână. O conductă subterană aducea apă curată de la un izvor aflat mai sus de oraş până la fântânile din claustre, bucătării şi spital. Una dintre ramificaţiile acestui curs de apă spăla şi latrinele. Într-o zi, Caris avea de gând să construiască o latrină chiar lângă spital, astfel încât pacienţii senili, precum Julie cea Bătrână, să nu fie nevoiţi să se deplaseze mult.

Străinul o urmă înăuntru.

– Spală-te pe mâini, spuse ea, înmânându-i castronul.

După o clipă de şovăială, bărbatul se supuse.

Caris îl privi. Era cam de vârsta ei, 29 de ani.

– Cum te cheamă? întrebă ea.

– Gilbert din Hereford, sunt pelerin, răspunse bărbatul. Am venit să mă rog la moaştele Sfântului Adolphus.

– În acest caz, eşti bine-venit să stai o noapte la spital, cu condiţia să te arăţi respectuos faţă de mine şi faţă de toţi cei de aici, de altfel.

– Da, soră.

Caris porni spre claustru. Era o zi blândă de primăvară, iar soarele îşi revărsa razele peste pietrele din curte, netezite de trecerea timpului. În culoarul vestic, sora Mair le învăţa pe fetele de la şcoală un imn nou, iar Caris se opri pentru a le privi de la distanţă. Oamenii spuneau că Mair arăta ca un înger: avea pielea albă, ochii strălucitori şi o gură cu buze frumos arcuite. Teoretic, şcoala era una dintre atribuţiile lui Caris – ea era responsabilă cu vizitatorii, astfel că trebuia să se ocupe de orice mirean care intra în stăreţie. În urmă cu aproape 20 de ani, şi ea fusese elevă aici.

În clasă erau zece eleve, cu vârste cuprinse între nouă şi 15 ani. Unele erau fiice ale negustorilor din Kingsbridge, altele proveneau din familii nobile. Imnul, având ca temă bunătatea lui

Dumnezeu, se sfârşi, iar una dintre fete întrebă:

– Soră Mair, dacă Domnul este bun, de ce mi-a lăsat părinţii să moară?

Era viziunea personală a copilei asupra unei întrebări clasice, care ajungea să fie rostită de toţi tinerii inteligenţi, mai devreme sau mai târziu: Cum de se întâmplă lucruri rele? Odinioară, Caris pusese şi ea aceeaşi întrebare. Se uită, plină de interes, la cea care rostise cuvintele acelea: era Tilly Shiring, nepoata de 12 ani a contelui Roland, o fată cu un aer jucăuş pe care Caris o simpatiza. Mama lui Tilly murise din cauza sângerării, la naşterea ei, iar tatăl ei îşi rupsese gâtul într-un accident de vânătoare ce avusese loc nu cu mult după aceea, aşa că micuţa fusese crescută la curtea contelui.

Mair îi dădu un răspuns liniştitor despre căile misterioase ale Domnului. În mod clar, Tilly nu fu mulţumită, dar nu reuşi să-şi exprime îndoielile, aşa că preferă să tacă. Caris era sigură că întrebarea avea să mai apară.

Mair dădu tonul pentru repetarea imnului, după care veni către Caris, să schimbe câteva cuvinte cu ea.

– O fată isteaţă, constată Caris.

– Cea mai bună din clasă. Într-un an-doi o să intre în dezbateri aprige cu mine.

– Îmi aduce aminte de cineva, spuse Caris încruntându-se. Tot încerc să-mi amintesc cum era mama ei…

Mair atinse uşor braţul lui Caris. Gesturile de afecţiune între călugăriţe erau interzise, dar Caris nu respecta cu stricteţe aceste reguli.

– Îţi aduce aminte chiar de tine, făcu Mair.

Caris izbucni în râs.

– N-am fost niciodată atât de drăguţă.

Dar Mair avea dreptate: chiar şi în copilărie, Caris pusese mereu întrebări pline de scepticism. Mai târziu, când devenise novice, se lansa în câte o discuţie în contradictoriu la fiecare lecţie de teologie. După doar o săptămână, stareţa Cecilia fusese nevoită să-i ordone să nu vorbească în timpul lecţiilor. Apoi Caris începuse să încalce regulile mănăstirii de maici şi să răspundă la mustrări cu întrebări privind raţionamentele din spatele preceptelor de disciplină. Din nou, îi fusese ordonat să tacă.

Curând după aceea, stareţa Cecilia îi propusese un târg. Astfel Caris putea să-şi petreacă mare parte din timp în spital – o ocupaţie care-i făcea plăcere – şi să lipsească de la slujbe ori de

câte ori era nevoie. În schimb, Caris trebuia să înceteze să sfideze regulile de disciplină şi să-şi păstreze principiile teologice doar pentru ea. Fără niciun entuziasm şi destul de mohorâtă, Caris fusese de acord, dar Cecilia era o femeie înţeleaptă, aşa că micul lor aranjament funcţionă de minune. Dădea roade în continuare, pentru că acum Caris îşi petrecea majoritatea timpului supervizând activitatea spitalului. Lipsea la mai mult de jumătate din slujbe şi rar se întâmpla să facă sau să spună ceva care să submineze regulile mănăstirii.

Mair zâmbi.

– Eşti drăguţă acum, rosti ea. Mai ales când râzi.

Pentru câteva momente, Caris rămase fermecată de ochii azurii ai lui Mair. Apoi auzi un ţipăt de copil.

Se îndepărtă. Ţipătul nu venise dinspre grupul de fete din claustru, ci dinspre spital. Străbătu grăbită micul hol care despărţea cele două structuri. Christopher Fierarul purta în braţe o fetiţă de vreo opt ani. Copila, pe care Caris o recunoscu a fi fiica lui, Minnie, ţipa de durere.

– Întinde-o pe o saltea, spuse Caris.

Christopher se supuse.

– Ce s-a întâmplat?

Christopher era un bărbat puternic, dar panica pusese stăpânire pe el, aşa că vorbi pe un ton ciudat de ascuţit:

– S-a împiedicat în atelierul meu şi a căzut cu braţul pe un fier înroşit. Ajut-o cumva, soră, repede, o doare atât de tare!

Caris mângâie uşor obrazul copilei.

– Gata, gata, Minnie, o să calmăm imediat durerea.

Caris estimă că extractul de mac era prea puternic – exista riscul să producă moartea unui copil atât de mic. În mod clar, avea nevoie de un sedativ mai uşor.

– Nellie, du-te în farmacie şi adu-mi borcanul pe care scrie „Esenţă de cânepă”. Să mergi repede, dar să nu alergi – dacă te-mpiedici şi spargi vasul, va fi nevoie de câteva ore bune să facem alt amestec.

Nellie plecă în grabă.

Caris cercetă braţul lui Minnie. Fetiţa avea o arsură urâtă, dar, din fericire, nu era vorba decât de pielea braţului; nu aducea deloc cu arsurile periculoase, întinse pe tot corpul, pe care le văzuse la oamenii surprinşi de incendii în casele lor. Mare parte din antebraţul copilei era acoperit cu băşici urâte, iar în mijloc pielea arsese cu totul, lăsând la vedere carnea carbonizată de

dedesubt.

Ridică privirea, căutând pe cineva care să o poată ajuta, şi o văzu pe Mair.

– Du-te la bucătărie şi adu-mi o litră de vin şi una de ulei de măsline, în două căni separate, te rog. Amândouă trebuie să fie calde, dar nu fierbinţi.

Mair plecă.

Caris i se adresă copilei:

– Minnie, trebuie să încerci să nu mai ţipi. Ştiu că te doare, dar trebuie să mă asculţi. O să-ţi dau un medicament care o să-ţi mai aline durerea.

Ţipetele micuţei se mai potoliră, preschimbându-se încet-încet în suspine.

Nellie sosi cu esenţa de cânepă. Caris turnă un pic într-o lingură, după care băgă lingura în gura deschisă a lui Minnie şi o ţinu de nas. Copila înghiţi. Ţipă din nou, dar, după aproximativ un minut, începu să se mai calmeze.

– Dă-mi un şervet curat, îi spuse Caris lui Nellie.

În spital se foloseau o mulţime de şervete, iar dulapul din spatele altarului era mereu plin cu bucăţi de pânză, din ordinul lui Caris.

Mair se întoarse din bucătărie cu uleiul şi cu vinul. Caris puse un şervet pe podea, lângă salteaua lui Minnie, şi îi trase braţul ars peste bucata de pânză.

– Cum te simţi? întrebă ea.

– Mă doare, se jelui Minnie.

Caris dădu din cap mulţumită. Acestea erau primele cuvinte coerente obţinute de la micuţa pacientă. Ce fusese mai rău trecuse.

Pe măsură ce extractul de cânepă îşi făcea efectul, Minnie părea din ce în ce mai somnoroasă. Caris spuse:

– O să-ţi pun ceva pe mână ca să nu te mai doară atât de tare. Încearcă să nu te mişti, da?

Minnie dădu aprobator din cap.

Caris turnă un pic de vin cald pe încheietura lui Minnie, unde arsura era mai puţin gravă. Copila tresări, dar nu încercă să-şi tragă braţul. Încurajată, Caris mişcă încet carafa în susul braţului, turnând vin pe porţiunile mai arse, pentru a le curăţa. Apoi făcu acelaşi lucru cu uleiul de măsline, care avea rolul de a calma zona şi de a proteja carnea de influenţele nefaste din aer. Într-un final, luă alt şervet şi îl înfăşură uşor pe braţ, pentru a ţine

muştele la distanţă de rană.

Minnie gemea, însă era pe jumătate adormită. Caris se uită neliniştită la chipul ei. Obrajii i se îmbujoraseră de efort. Era un semn bun – dacă ar fi pălit, ar fi însemnat că doza administrată fusese prea puternică.

Caris avea mereu emoţii când folosea medicamente. Puterea acestora diferea de la un lot la altul şi nu cunoştea metoda exactă prin care să le măsoare. Dacă era prea slab, medicamentul era ineficient; dacă era prea puternic, devenea periculos. Îi era frică mai ales să nu cumva să le administreze doze prea mari copiilor, deşi părinţii înnebuniţi de griji făceau întotdeauna presiuni asupra ei să le dea medicamente puternice.

În momentul acela, în spital intră fratele Joseph. Acesta era bătrân acum – se apropia de 60 de ani – şi îşi pierduse toţi dinţii, dar era în continuare cel mai bun călugăr-medic al stăreţiei. Christopher Fierarul se ridică imediat.

– Ah, frate Joseph, slavă Domnului că eşti aici, spuse el. Fetiţa mea a suferit o arsură îngrozitoare.

– Hai să aruncăm o privire, făcu Joseph.

Caris se dădu înapoi, ascunzându-şi iritarea. Toată lumea credea că monahii erau nişte doctori foarte pricepuţi, capabili să înfăptuiască adevărate miracole, în timp ce călugăriţele nu făceau decât să hrănească şi să spele pacienţii. Caris încetase de mult să se mai lupte cu această atitudine, dar continua să o deranjeze.

Joseph luă şervetul şi se uită la braţul pacientei. Împunse carnea arsă cu degetele. Minnie scânci în somnul ei indus de extractul de cânepă.

– O arsură gravă, dar nu fatală, decretă el. Se întoarse către Caris: Fă o cataplasmă din trei părţi grăsime de găină, trei părţi băligar de capră şi o parte plumb alb şi pune-o peste arsură. Acest amestec o să scoată puroiul la suprafaţă.

– Da, frate.

Caris se îndoia de eficienţa cataplasmelor. Observase că multe răni se vindecau bine fără scoaterea la suprafaţă a puroiului, considerat de călugări a fi un semn bun. Ştia din experienţă că anumite răni se infectau serios sub asemenea unguente. Dar călugării nu erau de acord – cu excepţia fratelui Thomas, care era convins că-şi pierduse braţul din cauza cataplasmei prescrise de stareţul Anthony cu aproape 20 de ani în urmă. Totuşi, aceasta era încă una dintre bătăliile în care Caris

cedase. Metodele călugărilor erau susţinute de autoritatea lui Hipocrate şi a lui Galen, vechii autori de tratate de medicină, iar toată lumea era de acord că aveau dreptate.

Joseph plecă. Caris se asigură că Minnie se simţea bine şi că tatăl ei era liniştit.

– Când o să se trezească, o să-i fie sete. Ai grijă să bea pe săturate – bere slabă sau vin cu apă.

Nu se grăbea deloc să prepare cataplasma. Avea să-i acorde lui Dumnezeu câteva ore bune să-şi facă lucrarea fără ajutor înainte de a începe tratamentul prescris de Joseph. Probabilitatea ca monahul-medic să se întoarcă pentru a verifica starea fetiţei era mică. O trimise pe Nellie să adune excremente de capră de pe pajiştea aflată la vest de catedrală, după care se îndreptă spre farmacie.

Aceasta se afla lângă biblioteca monahilor. Din păcate, farmacia ei nu avea ferestre la fel de mari ca biblioteca. Era o încăpere mică şi întunecată. Beneficia însă de un blat de lucru, nişte rafturi pentru fiole şi vase şi o mică sobă pentru încălzirea ingredientelor.

Într-un dulap ţinea un carneţel. Pergamentul era scump, iar hârtia se folosea doar la copierea Sfintei Scripturi. Dar, cu toate acestea, Caris adunase mai multe petice de hârtie de formă neregulată, rămase de la tăierea foilor standard, şi le cususe. Pe ele ţinea evidenţa fiecărui pacient cu probleme serioase. Însemna data, numele pacientului, simptomele şi tratamentul administrat; apoi, mai târziu, adăuga rezultatele obţinute, notând exact câte ore sau zile durase până când bolnavul se simţise mai bine sau mai rău. Deseori trecea în revistă cazurile vechi pentru a-şi împrospăta memoria în ceea ce privea eficienţa diferitelor tratamente.

Pe când nota vârsta lui Minnie, îi veni în minte că şi copilul ei ar fi avut acum opt ani, dacă nu ar fi luat poţiunea dată de Mattie Înţeleapta. Fără niciun motiv concret, era convinsă că acel copil ar fi fost o fetiţă. Se întrebă cum ar fi reacţionat dacă fiica ei ar fi suferit un accident. Ar fi reuşit să-şi păstreze calmul? Sau ar fi fost aproape înnebunită de spaimă, precum Christopher Fierarul?

Tocmai terminase de înregistrat cazul, când auzi clopotul care vestea slujba de seară, aşa că porni spre catedrală. După aceea călugăriţele aveau să ia cina, apoi să meargă la culcare, pentru a apuca să se odihnească înainte de utrenie, care se ţinea la ora trei dimineaţa.

În loc să se culce, Caris se întoarse în farmacie pentru a prepara cataplasma. Nu o deranja băligarul de capră – oricine lucra într-un spital vedea lucruri mult mai rele de-atât. Dar se întreba cum de-şi închipuia fratele Joseph că aşa ceva putea să vindece carnea arsă.

Oricum, avea să aplice cataplasma abia de dimineaţă. Minnie era o copilă sănătoasă: probabil că-şi va fi revenit destul de mult până atunci.

În timp ce lucra, Mair intră în încăpere.

Caris se uită la ea surprinsă.

– De ce nu eşti în pat la ora asta?

Mair se opri lângă ea, în dreptul blatului de lucru.

– Am venit să te ajut.

– Nu e nevoie de doi oameni ca să faci o cataplasmă. Ce-a zis sora Natalie?

Natalie era stareţa adjunctă, responsabilă cu disciplina, şi nimeni nu putea părăsi dormitorul noaptea fără permisiunea ei.

– Doarme dusă. Chiar crezi că nu eşti drăguţă?

– Te-ai dat jos din pat ca să mă întrebi asta?

– Merthin trebuie să fi crezut că eşti.

Caris zâmbi.

– Da, aşa e.

– Ţi-e dor de el?

Caris termină de amestecat cataplasma şi merse să-şi spele mâinile într-un castron.

– Mă gândesc la el în fiecare zi, rosti ea. Acum e cel mai bogat arhitect din Florenţa.

– De unde ştii?

– Primesc veşti despre el la fiecare Târg de Lână, de la Buonaventura Caroli.

– Merthin primeşte veşti despre tine?

– Ce veşti? Nu e nimic de spus. Sunt călugăriţă.

– Tânjeşti după el?

Caris se întoarse şi o privi pe Mair drept în ochi.

– Călugăriţelor le e interzis să tânjească după bărbaţi.

– Dar nu şi după femei, murmură Mair, aplecându-se şi sărutând-o pe Caris pe gură.

Caris fu atât de surprinsă încât, pentru o clipă, rămase stană de piatră. Mair prelungi sărutul. Atingerea unor buze de femeie era catifelată, nu ca cea a buzelor lui Merthin. Era şocată, dar nu îngrozită. Trecuseră şapte ani de când nu o mai sărutase nimeni

şi acum îşi dădu seama, dintr-odată, cât de mult îi lipsise senzaţia.

Tăcerea fu întreruptă de un zgomot puternic în biblioteca de alături.

Mair tresări şi se retrase, vinovată.

– Ce-a fost asta?

– A sunat ca o ladă care-a căzut pe podea.

– Dar cine-ar putea să fie acolo?

Caris se încruntă.

– N-are cum să fie cineva în bibliotecă atât de târziu. Călugării şi călugăriţele dorm.

Pe chipul lui Mair apăru o umbră de teamă.

– Ce-ar trebui să facem?

– Păi, ar fi cazul să ne ducem să vedem ce se întâmplă.

Ieşiră din farmacie. Deşi biblioteca se afla chiar alături, trebuiră să străbată claustrul călugăriţelor şi pe cel al călugărilor pentru a ajunge la uşa acesteia. Era o noapte întunecoasă, dar amândouă trăiau aici de mulţi ani, aşa că se puteau orienta şi cu ochii închişi. Când ajunseră la destinaţie, văzură o lumină licărind dincolo de ferestrele înalte. Uşa, care în mod normal era încuiată pe timpul nopţii, era acum întredeschisă.

Caris o dădu la perete.

La început, nu reuşi să desluşească imaginea din faţa ei. Văzu un dulap cu uşile larg deschise, o ladă pe o masă, o lumânare alături şi o siluetă în umbră. După o clipă, îşi dădu seama că dulapul cu pricina era tezaurul, unde se păstrau cartele şi alte lucruri de valoare, iar lada era cufărul în care se ţineau ornamentele de aur şi argint, cu pietre preţioase, folosite la slujbele speciale oficiate în catedrală. Bărbatul acela din umbră lua obiecte din ladă şi le punea într-un fel de traistă.

Individul îşi ridică privirea, iar Caris îl recunoscu. Era Gilbert din Hereford, pelerinul care sosise în ziua aceea la stăreţie. Numai că nu era nicidecum pelerin şi probabil că nu era nici măcar din Hereford. Era un hoţ.

Se priviră fix câteva clipe, fără ca vreunul dintre ei să schiţeze vreo mişcare.

Apoi Mair ţipă.

Gilbert stinse lumânarea.

Caris trase de uşă, închizând-o, pentru a-l mai întârzia câteva secunde. Apoi ţâşni prin claustru şi de acolo într-o nişă, trăgând-o pe Mair după ea.

Se aflau la baza scării care ducea la dormitorul călugărilor. Ţipătul lui Mair probabil că-i trezise pe bărbaţi, dar era posibil să reacţioneze cu încetineală.

– Spune-le călugărilor ce se întâmplă! îi strigă Caris lui Mair. Hai, fugi!

Mair o luă la goană pe scări.

Caris auzi un scârţâit şi presupuse că venea de la uşa bibliotecii. Îşi încordă auzul în încercarea de a distinge paşii hoţului pe lespezile din claustru, dar probabil că Gilbert era un hoţ cu ceva experienţă, pentru că se deplasa fără niciun zgomot. Îşi ţinu respiraţia, străduindu-se să o localizeze pe a lui. Apoi la etaj se stârni o agitaţie teribilă.

Probabil că hoţul îşi dăduse seama că avea doar câteva secunde la dispoziţie pentru a scăpa, pentru că începuse să alerge, iar Caris îi auzi în sfârşit paşii.

Nu-i păsa prea mult de preţioasele obiecte de cult ale catedralei, fiind convinsă că aurul şi pietrele nestemate erau mai degrabă pe placul stareţului şi al episcopului decât pe placul lui Dumnezeu; dar simţea o antipatie profundă faţă de Gilbert şi nu suporta ideea ca acesta să se îmbogăţească jefuind stăreţia. Aşa că ieşi din nişa unde stătuse până atunci.

Abia dacă putea distinge ceva, dar era clar că paşii precipitaţi veneau spre ea. Îşi întinse braţele, pentru a se apăra, iar el se izbi de ea în plin. Impactul o dezechilibră, dar Caris se agăţă de hainele lui, aşa că se prăvăliră amândoi. Se auzi un zgomot metalic în momentul în care traista cu potire şi crucifixe se izbi de pardoseală.

Durerea căderii o umplu de furie pe Caris, aşa că dădu drumul hainelor şi întinse mâinile către locul unde bănuia că era faţa lui. Dădu de o porţiune de piele expusă şi îşi înfipse unghiile în ea, trăgând în jos. Bărbatul mugi de durere şi Caris îi simţi sângele curgând pe sub unghiile ei.

Dar el era mai puternic. O prinse de mâini şi se urcă peste ea. În capul scării de la dormitorul călugărilor se ivi o lumină şi, dintr-odată, Caris îl văzu pe Gilbert – iar el o văzu pe ea. Îngenuncheat deasupra ei, acesta o lovi cu pumnii în faţă, mai întâi cu cel drept, apoi cu cel stâng, după care din nou cu cel drept. Femeia lăsă să-i scape un ţipăt de durere.

Lumina se intensifică. Monahii coborau împleticit treptele. Caris o auzi pe Mair strigând:

– Las-o în pace, diavole!

Gilbert sări în picioare şi bâjbâi după traista sa, dar era prea târziu: brusc, Mair se repezi la el înarmată cu un obiect teşit. Hoţul încasă o lovitură în cap, se întoarse pentru a riposta, dar se prăbuşi sub valul de călugări care se năpustise asupra lui.

Caris se ridică în picioare. Mair veni la ea şi se îmbrăţişară.

Mair o întrebă:

– Ce-ai făcut?

– L-am blocat şi apoi l-am zgâriat pe faţă. Tu cu ce l-ai lovit?

– Cu crucea de lemn de pe peretele dormitorului.

– Ei bine, zise Caris, nu prea a avut succes lecţia cu întoarcerea celuilalt obraz.

44

Gilbert din Hereford fu judecat de tribunalul ecleziastic, declarat vinovat şi condamnat de către stareţul Godwyn la o pedeapsă pe măsura păcatului jefuitorilor de biserici: avea să fie jupuit de viu. Avea să i se îndepărteze pielea în stare de conştienţă, după care avea să fie lăsat să moară din cauza sângerării.

Ziua execuţiei coincidea cu întrunirea săptămânală a lui Godwyn cu stareţa Cecilia. La aceasta participau şi adjuncţii lor: stareţul adjunct Philemon şi stareţa adjunctă Natalie. Aşteptând în sala mare a casei stareţului sosirea călugăriţelor, Godwyn îi spuse lui Philemon:

– Trebuie să le convingem să construiască o nouă trezorerie. Nu putem continua să ne ţinem obiectele de valoare într-o ladă, în bibliotecă.

Philemon rosti dus pe gânduri:

– Şi ar urma să împărţim clădirea?

– N-avem de ales. Nu ne putem permite să plătim pentru ridicarea ei.

Godwyn se gândea plin de regret la ambiţiile pe care le avusese cândva, în tinereţe, de a reforma situaţia financiară a mănăstirii şi de a-i reda bogăţia de altădată. Acest lucru nu se întâmplase, iar el nu reuşea să înţeleagă de ce. Fusese dur, forţându-i pe orăşeni să folosească şi să plătească morile, dârstele, iazurile şi crescătoriile de iepuri ale mănăstirii, dar ei găseau mereu modalităţi de a ocoli regulile lui – cum era, de exemplu, iniţiativa de a construi o dârstă într-un sat învecinat. Le

dăduse sentinţe aspre celor prinşi braconând sau tăind lemne în pădurea stăreţiei. Şi rezistase ispitei de a pleca urechea la cei care-l îndemnau să cheltuiască banii stăreţiei pe construirea de mori şi dârste sau să irosească cheresteaua stăreţiei concesionând-o cărbunarilor şi topitorilor de fier. Era sigur că atitudinea sa era cea potrivită, dar nu-i adusese venitul mărit pe care ştia că-l merita.

– Deci îi vei cere Ceciliei banii necesari, făcu gânditor Philemon. S-ar putea să existe anumite avantaje în a ne ţine bunurile laolaltă cu cele ale călugăriţelor.

Godwyn îşi dădu seama în ce direcţie mergeau gândurile viclene ale lui Philemon.

– Dar nu i-am spune asta şi Ceciliei.

– Bineînţeles că nu.

– Bine, o să-i propun.

– Şi cât aşteptăm…

– Da.

– A apărut o problemă în satul Long Ham, de care ar trebui să ai cunoştinţă.

Godwyn încuviinţă din cap. Long Ham era unul dintre zecile sate vasale care plăteau arendă stăreţiei.

Philemon explică:

– Are legătură cu parcela unei văduve, Mary-Lynn. După moartea soţului ei, a fost de acord să-l lase pe vecinul ei să cultive pământul – un bărbat pe nume John Nott. Acum văduva s-a recăsătorit şi vrea înapoi pământul, pentru ca noul ei bărbat să se ocupe de el.

Godwyn era nedumerit. Acesta era un conflict minor, tipic ţărănesc, prea vulgar pentru a necesita intervenţia sa.

– Şi vătaful ce spune?

– Că pământul ar trebui înapoiat văduvei, din moment ce aranjamentul a fost dintru început unul temporar.

– Atunci aşa trebuie făcut.

– Da, însă există un inconvenient. Sora Elizabeth are un frate vitreg şi două surori vitrege în Long Ham.

– Aha.

Godwyn bănuise de la început că interesul deosebit al lui Philemon avea un motiv anume. Sora Elizabeth, fosta Elizabeth Clerk, ocupa funcţia de matricularius la mănăstirea de maici, fiind responsabilă de clădirile mănăstirii. Era tânără şi isteaţă, aşa că în viitor avea să urce pe scara ierarhiei bisericeşti. Ar fi

fost un aliat valoros.

– Sunt singurele ei rude, în afară de mamă, care lucrează la Bell, continuă Philemon. Elizabeth ţine foarte mult la aceste neamuri de la ţară, care o privesc cu mult respect, considerând-o cel mai sfânt membru al familiei lor. Când vin la Kingsbridge, aduc daruri pentru mănăstirea de maici – fructe, miere, ouă şi alte asemenea.

– Şi?

– John Nott este fratele vitreg al surorii Elizabeth.

– Elizabeth ţi-a cerut să intervii?

– Da. Şi m-a rugat să nu îi menţionez nimic stareţei Cecilia despre cererea ei.

Godwyn ştia prea bine că lucrurile de genul acesta erau preferatele lui Philemon. Îi plăcea la nebunie să fie considerat o persoană importantă şi să-şi folosească influenţa pentru a favoriza o parte sau alta într-un conflict. Asemenea situaţii îi hrăneau orgoliul, care nu era niciodată satisfăcut pe deplin. Plus că era atras de orice chestiune clandestină. Faptul că Elizabeth nu voia ca superioara ei să afle despre această cerere îl umplea de încântare. Însemna că îi cunoştea un secret ruşinos. Şi-avea să-l stocheze în memoria sa, precum avarul punga cu galbeni.

– Şi ce vrei să faci? întrebă Godwyn.

– Bineînţeles, e decizia dumitale, dar eu unul sugerez să-l lăsăm pe John Nott să păstreze parcela. Elizabeth ne-ar fi îndatorată, iar asta n-are cum să nu ne fie de folos într-un moment sau altul.

– Da, dar ar fi o nedreptate faţă de văduvă, replică Godwyn cu o uşoară stânjeneală în glas.

– Sunt de acord. Dar lucrul acesta trebuie pus în balanţă cu interesele stăreţiei.

– Iar lucrarea Domnului e mai importantă. Foarte bine. Spune-i tu vătafului.

– Văduva îşi va primi răsplata în viaţa de apoi.

– Da, chiar aşa.

Existase o vreme în care Godwyn ezita să aprobe intrigile ascunse ale lui Philemon, dar aceasta trecuse de mult. Philemon se dovedise prea util – aşa cum mama lui Godwyn, Petranilla, prevăzuse cu mulţi ani în urmă.

Se auzi o bătaie uşoară în uşă, după care Petranilla însăşi îşi făcu intrarea în încăpere. Aceasta trăia acum cu tot confortul într-o casă mică din Candle Court, în apropierea străzii principale

a oraşului.

Fratele ei Edmund îi lăsase o moştenire generoasă, suficientă pentru a-i ajunge până la sfârşitul vieţii. Avea 58 de ani, trupul ei înalt era acum fragil şi cocoşat, plus că mergea în baston, însă mintea îi funcţiona în continuare ca o capcană de urşi. Ca întotdeauna, Godwyn se bucura să o vadă, însă în acelaşi timp îi era teamă să nu fi făcut ceva care să nu fie pe placul ei.

Acum, Petranilla era capul familiei. Anthony murise la prăbuşirea podului, iar Edmund se stinsese şi el în urmă cu şapte ani, aşa că ea era ultima rămasă din generaţia lor. Nu ezita niciodată să-i spună lui Godwyn ce să facă. Se purta la fel şi cu nepoata ei Alice. Soţul lui Alice, Elfric, era starostele ghildei parohiale, dar ea nu se sfia să-i dea ordine. Autoritatea ei se extindea şi asupra nepoatei vitrege, Griselda, plus că îl teroriza pe fiul de opt ani al acesteia, micul Merthin. Judecata îi era la fel de zdravănă ca întotdeauna, aşa că, de cele mai multe ori, toţi i se supuneau. Dacă, dintr-un motiv sau altul, nu prelua comanda, i se cerea oricum părerea. Godwyn nu era deloc sigur în ce mod s-ar fi putut descurca fără ea. În rarele ocazii în care treceau peste cuvântul ei, toţi se străduiau din răsputeri să ascundă ceea ce făcuseră. Singura care îi ţinea piept era Caris.

– Să nu îndrăzneşti să-mi spui tu mie ce să fac, se răstise ea la Petranilla în mai multe ocazii. Nu uita că ai stat cu mâinile în sân când au vrut să mă omoare.

Petranilla se aşeză şi aruncă o privire prin cameră.

– Nu e suficient, făcu ea.

Se întâmpla de multe ori să-şi spună părerea dintr-odată, fără nicio introducere, dar, oricum, Godwyn se fâstâcea când o auzea vorbind astfel.

– Ce vrei să spui?

– Ar trebui să ai o casă mai bună.

– Ştiu.

În urmă cu opt ani, Godwyn încercase să o convingă pe stareţa Cecilia să finanţeze construcţia unui palat. Aceasta promisese că avea să-i dea banii peste trei ani, dar, când sosise momentul, îl anunţase pur şi simplu că se răzgândise. Godwyn era sigur că asta era din cauza a ceea ce-i făcuse lui Caris. După procesul acela de erezie, farmecele sale nu mai avuseseră niciun efect asupra Ceciliei şi devenise aproape cu neputinţă să scoată vreun ban de la ea.

Petranilla continuă:

– Îţi trebuie un palat unde să primeşti episcopi, arhiepiscopi, baroni şi conţi.

– În ultima vreme, rar s-a mai întâmplat să ne viziteze asemenea persoane. Contele Roland şi episcopul Richard se află de ani buni în Franţa.

Regele Eduard invadase nord-estul Franţei în 1339 şi petrecuse întregul an 1340 acolo; apoi, în 1342, îşi mutase armata în nord-vestul Franţei şi se luptase în Britania. În 1345, trupele engleze purtaseră bătălii în regiunea viticolă Gasconia, din sud-vestul Franţei. Acum, Eduard se întorsese în Anglia, dar numai pentru a aduna o altă armată de invazie.

– Roland şi Richard nu sunt singurii nobili din ţară, făcu Petranilla ţâfnoasă.

– Ceilalţi nu vin niciodată aici.

Tonul ei se înăspri.

– Poate pentru că nu ai cum să-i găzduieşti în stilul cu care sunt obişnuiţi şi la care se aşteaptă. Ai nevoie de o sală de ospeţe, de o capelă privată şi de nişte dormitoare spaţioase.

Godwyn presupuse că mama sa rămăsese trează toată noaptea gândindu-se la asta: mereu rumega bine ideile, după care îşi lansa concluziile asemenea unor săgeţi. Se întreba ce adusese în prim-plan acest subiect, dintre toate.

– Pare un plan foarte extravagant, rosti el, încercând să tragă de timp.

– Dar chiar nu înţelegi? replică ea tăios. Stăreţia nu are influenţa pe care ar putea-o avea, pur şi simplu pentru că tu nu te întâlneşti niciodată cu oamenii puternici din regat. Când o să ai un palat cu camere frumoase unde să-i găzduieşti, o să vină, nu-ţi face griji.

Probabil că avea dreptate. Mănăstirile bogate, precum cele din Durham şi St. Albans, chiar se plângeau privind numărul vizitatorilor nobili şi chiar de sânge regal pe care erau nevoite să-i găzduiască.

Petranilla continuă:

– Ieri am comemorat moartea tatălui meu.

„Deci asta a iscat totul, îşi spuse Godwyn. Şi-a amintit de ascensiunea spectaculoasă a bunicului.”

– Eşti stareţ de aproape nouă ani, reluă Petranilla, şi nu vreau să te plafonezi. Arhiepiscopii şi regele ar trebui să te ia în calcul pentru o episcopie, pentru a conduce o abaţie mare cum e Durham sau chiar pentru o misiune pe lângă Papă.

Godwyn presupusese mereu că postul de stareţ la Kingsbridge avea să fie rampa sa de lansare către funcţii mai înalte, dar, realiza acum, îşi lăsase ambiţiile să se risipească în vânt. I se părea că nu trecuse decât puţin timp de la câştigarea alegerilor pentru postul de stareţ. Simţea că abia apucase să preia frâiele stăreţiei. Dar mama lui avea dreptate, trecuseră mai bine de opt ani.

– De ce nu te iau în considerare pentru funcţii mai importante? întrebă ea retoric. Pentru că nu ştiu că exişti! Eşti stareţul unei mănăstiri mari, dar nu ai făcut cunoscut acest lucru. Arată-ţi măreţia! Construieşte un palat. Pofteşte-l pe arhiepiscopul de Canterbury să-ţi fie oaspete. Capelei dă-i hramul sfântului tău preferat. Anunţă-l pe rege că ai un dormitor regal pe care l-ai construit special în speranţa că te va vizita.

– Stai un pic, să le luăm pe rând, protestă Godwyn. Nimic nu mi-ar plăcea mai mult decât să construiesc un palat, dar nu am banii necesari.

– Atunci binevoieşte şi fă rost de ei, spuse ea.

Ar fi vrut să o întrebe cum, însă, chiar atunci, cele două conducătoare ale mănăstirii de maici intrară în încăpere. Petranilla şi Cecilia se salutară cu o politeţe precaută, după care Petranilla îşi luă la revedere.

Stareţa Cecilia şi sora Natalie luară loc. Cecilia împlinise 51 de ani; avea părul vârstat cu fire albe şi vederea îi slăbise. Încă se mai mişca de colo colo cu vioiciune, ca o pasăre ocupată, vârându-şi capul în fiecare încăpere, ciripind mereu instrucţiuni pentru călugăriţe, novice şi servitori; dar anii o mai înmuiaseră, iar acum se străduia din răsputeri să evite conflictele.

Cecilia ţinea în mână un sul de pergament.

– Mănăstirea de maici a primit o moştenire, spuse ea în timp ce se instala confortabil. De la o femeie cucernică din Thornbury.

Godwyn se interesă:

– Cât?

– 150 de lire în monede din aur.

Godwyn fu atât de surprins, încât tresări. Era o sumă uriaşă. Era îndeajuns pentru a acoperi cheltuielile de construcţie a unui palat modest.

– Mănăstirea de maici a primit-o… sau stăreţia?

– Mănăstirea de maici, răspunse Cecilia pe un ton ferm. Acest pergament este o copie a testamentului ei.

– Şi de ce v-a lăsat atâţia bani?

– Se pare că odată, pe când se întorcea de la Londra, s-a îmbolnăvit, iar noi am îngrijit-o.

În momentul acesta, Natalie luă cuvântul. Avea cu câţiva ani mai mult decât Cecilia şi era o femeie cu un chip rotund şi o fire blândă.

– Problema noastră e următoarea: unde-o să ţinem banii?

Godwyn îi aruncă o privire lui Philemon. Natalie le oferise pe tavă deschiderea subiectului pe care plănuiseră să-l aducă în discuţie.

– Acum ce faceţi cu banii pe care-i aveţi? o întrebă el.

– Îi ţinem în dormitorul stareţei, la care nu se poate ajunge decât trecând prin dormitorul comun.

Ca şi cum atunci i-ar fi venit ideea pentru prima dată, Godwyn spuse:

– Poate că ar trebui să cheltuim o mică parte din moştenire pe construirea unei trezorerii noi.

– Cred că e nevoie, încuviinţă Cecilia. O clădire simplă din piatră, fără ferestre şi cu o uşă solidă, din stejar.

– O să fie gata repede, zise Godwyn. Şi nici n-ar trebui să coste mai mult de 5–10 lire.

– Din motive de siguranţă, noi suntem de părere că ar trebui să facă parte din catedrală.

– Aha.

De aceea veniseră călugăriţele să discute planul cu Godwyn. N-ar fi fost nevoite să-l consulte dacă era vorba despre o clădire ridicată în partea lor de stăreţie, dar biserica era teren comun.

Godwyn replică:

– Ar putea fi înălţată lângă zidul catedralei, în colţul format de transeptul nordic cu zona corului, iar intrarea să se facă numai din biserică.

– Da… exact la asta mă gândeam şi eu.

– O să discut cu Elfric azi, dacă vrei, şi o să-i cer să ne facă o estimare de costuri.

– Chiar te rog.

Godwyn se bucura că reuşise să scoată de la Cecilia o mică parte din câştigul ei, dar nu era nici pe departe mulţumit. După discuţia avută cu mama lui, îşi dorea cu disperare să pună mâna pe mai mult. I-ar fi plăcut să-i ia pe toţi. Dar cum?

Tocmai atunci se auzi bătând clopotul catedralei, aşa că toţi patru se ridicară şi ieşiră.

Bărbatul condamnat se afla pe pajiştea de lângă peretele

vestic al catedralei. Era gol, legat strâns de mâini şi de picioare de un cadru dreptunghiular din lemn poziţionat vertical. Vreo o sută de orăşeni se adunaseră în apropiere, aşteptând să înceapă execuţia. Călugării şi călugăriţele de rând nu fuseseră invitaţi: se considera că nu se cuvenea să fie martori la acte de vărsare de sânge.

Călăul era Will Tăbăcarul, un bărbat de vreo 50 de ani, a cărui piele căpătase o nuanţă maronie din cauza meseriei sale. Acum purta un şorţ curat, din pânză groasă. Stătea în picioare, lângă o masă mică pe care îşi aşezase cuţitele. Tocmai ascuţea unul dintre ele pe o piatră, iar sunetul metalic îl făcu pe Godwyn să se cutremure.

Godwyn rosti mai multe rugăciuni, sfârşind cu o implorare ad-hoc, în engleză, ca moartea acestui hoţ să slujească lucrării lui Dumnezeu prin înfricoşarea altora într-atât încât să nu cadă niciodată în acest păcat. Apoi dădu din cap în direcţia lui Will Tăbăcarul, semn că putea începe.

Will se poziţionă în spatele hoţului legat fedeleş. Luă un cuţit mic cu vârful ascuţit şi îl înfipse în mijlocul cefei lui Gilbert, după care trase în jos, lăsând în urmă o linie prelungă, până la baza coloanei vertebrale. Gilbert mugi de durere, iar sângele ţâşni abundent din tăietură. Will făcu încă o crestătură, de-a lungul umerilor bărbatului, creând forma literei T.

Apoi Will schimbă cuţitul, alegând unul cu o lamă lungă şi subţire. Îl introduse cu grijă în locul în care cele două tăieturi se întâlneau şi trase un colţ de piele. Gilbert ţipă din nou. Apoi, ajutându-se de degetele mâinii stângi, Will începu să desprindă cu grijă pielea de pe spatele lui Gilbert.

Acesta începu să urle.

Sora Natalie scoase un sunet înăbuşit, se întoarse şi o luă la goană înspre stăreţie. Cecilia închise ochii şi începu să se roage. Godwyn se simţea străbătut de valuri de greaţă. Cineva din mulţime leşină. Singurul care privea imperturbabil totul era Philemon.

Will lucra cu repeziciune, mânuindu-şi cuţitul ascuţit în aşa fel încât acesta să secţioneze grăsimea de sub piele şi să lase la vedere fibrele împletite ale muşchilor de dedesubt. Sângele curgea din belşug, aşa că se oprea la fiecare câteva secunde să-şi şteargă mâinile pe şorţ. Gilbert ţipa la fiecare tăietură, într-o agonie perpetuă. Nu trecu mult şi pielea de pe spate ajunse să-i atârne în două bucăţi mari.

Will îngenunche pe pământ, într-o baltă de sânge adâncă de mai bine de doi centimetri, şi începu să se ocupe de picioare.

Ţipetele conteniră brusc: se părea că Gilbert îşi pierduse cunoştinţa. Godwyn era uşurat. Voise dintr-adins ca bărbatul acela să sufere îngrozitor pentru că încercase să jefuiască o biserică – şi voise ca orăşenii să fie martori la chinurile hoţului dar, cu toate acestea, îi fusese foarte greu să-i asculte ţipetele.

Will îşi continuă neperturbat munca, aparent fără să-i pese dacă victima sa era conştientă sau nu, până ce toată pielea de pe spate – de pe trunchi, braţe şi picioare – fu desprinsă. Apoi trecu în faţă. Tăie în jurul gleznelor şi al încheieturilor, după care desprinse pielea în aşa fel încât aceasta ajunse să atârne de umerii şi de şoldurile victimei. Continuă să lucreze de la pelvis în sus, iar Godwyn îşi dădu seama că încerca să înlăture pielea dintr-o singură bucată. Nu trecu mult şi pe corp nu mai rămăsese piele decât pe cap.

Gilbert încă mai respira.

Will făcu o serie de incizii atente în jurul craniului, apoi îşi lăsă cuţitele jos şi-şi mai şterse o dată mâinile. Într-un final, apucă pielea de pe umeri şi trase brusc în sus. Faţa şi scalpul se desprinseră de pe craniu, rămânând totuşi ataşate de restul pielii.

Will ridică pielea însângerată a lui Gilbert ca pe un trofeu de vânătoare, iar mulţimea izbucni în urale.

Lui Caris nu-i plăcea deloc ideea de a împărţi trezoreria cu călugării. O bombardase pe Beth cu atât de multe întrebări despre siguranţa banilor, încât aceasta o duse, într-un final, să cerceteze chiar ea locul respectiv.

Godwyn şi Philemon se aflau ca din întâmplare în catedrală, iar când le văzură pe călugăriţe, porniră şi ei în urma lor.

Trecură pe sub o arcadă nou-construită în peretele sudic al corului, după care pătrunseră într-un mic hol şi se opriră în faţa unei uşi solide, întărite cu fier. Sora Beth scoase o cheie mare, din oţel. Aceasta era o femeie smerită, cu o atitudine rezervată, ca majoritatea călugăriţelor.

– Asta este cheia noastră, îi spuse ea lui Caris. Cu ea avem oricând acces la trezorerie.

– Cred şi eu, din moment ce am plătit pentru construcţia ei, răspunse tăios Caris.

Intrară într-o încăpere pătrată, de dimensiuni reduse. Înăuntru

se aflau o masă pentru numărat, parţial acoperită cu un teanc de suluri de pergament, câteva scaune fără spătar şi un cufăr mare, cu întărituri de oţel.

– Cufărul e prea mare să fie scos pe uşă, îi atrase atenţia Beth.

– Şi cum l-aţi băgat aici? se interesă Caris.

Cel care îi răspunse fu Godwyn:

– Pe bucăţi. A fost asamblat de dulgher chiar aici, în cameră.

Caris îi aruncă o privire glacială lui Godwyn. Omul acesta încercase s-o omoare. De la procesul de vrăjitorie încoace, simţea faţă de el o ură nemărginită şi evita cât de mult posibil să-i vorbească. Acum rosti pe un ton sec:

– Călugăriţele vor avea nevoie de o cheie a acestui cufăr.

– Nu-i nevoie, replică repede Godwyn. Înăuntru se află ornamentele bătute cu nestemate ale catedralei, care sunt responsabilitatea sacristanului, iar acesta e întotdeauna un călugăr.

– Arată-mi, îi ceru Caris.

Îşi putea da seama că stareţul se simţea jignit de tonul ei şi că era tentat să o refuze, dar în acelaşi timp voia să se arate deschis şi fără niciun gând ascuns, aşa că făcu un efort şi se supuse. Scoase o cheie din punga pe care o avea la brâu şi deschise cufărul. Pe lângă podoabele catedralei, înăuntru se mai aflau şi câteva zeci de suluri de pergament: cartele stăreţiei.

– Deci nu sunt numai ornamentele, observă Caris, simţindu-şi bănuielile confirmate.

– Sunt şi documentele oficiale.

– Inclusiv cartele călugăriţelor, insistă ea.

– Da.

– Caz în care vom primi şi noi o cheie.

– Eu ziceam să copiem toate cartele şi să păstrăm copiile în bibliotecă. Ori de câte ori avem nevoie de un document anume, putem consulta copia din bibliotecă, astfel încât originalele, atât de preţioase, să rămână încuiate, în siguranţă.

Beth nu suporta conflictele, aşa că interveni, oarecum agitată:

– Pare o idee destul de practică, soră Caris.

Înciudată, Caris spuse:

– Atât timp cât călugăriţele vor avea mereu acces la documentele lor, într-o formă sau alta… Dar cartele erau un subiect secundar. Adresându-se mai degrabă lui Beth decât lui Godwyn, continuă: Şi mai important, unde ne ţinem banii?

Beth replică:
– În nişte locaşuri ascunse din podea. Sunt patru – două pentru călugări şi două pentru noi. Dacă te uiţi cu atenţie, o să vezi lespezile necimentate.
Caris studie pardoseala timp de câteva clipe, după care rosti:
– Nu le-aş fi observat dacă nu mi-ai fi spus, dar acum le văd. Pot fi încuiate?
– Presupun că ar putea, făcu Godwyn. Dar aşa ar fi mai mult decât evident că banii sunt acolo, iar ascunderea lor sub lespezi nu şi-ar mai avea rostul.
– Înseamnă că atunci călugării şi călugăriţele au acces unii la banii altora.
Philemon interveni. Se uită acuzator la Caris şi spuse:
– Dar ce cauţi tu aici? Eşti responsabilă cu vizitatorii – n-ai nicio treabă cu trezoreria.
Caris îl detesta pur şi simplu pe Philemon. Avea impresia că putea fi numit oricum, numai fiinţă umană nu. Părea să nu aibă nicio noţiune a binelui şi a răului, niciun fel de principii sau de scrupule. În timp ce pe Godwyn îl dispreţuia fiindcă era un om nemilos care ştia că face rău, pe Philemon îl asocia mai degrabă cu un animal malefic, un câine turbat sau un mistreţ.
– Am un simţ al observaţiei foarte bun, îi răspunse ea.
– Eşti tare neîncrezătoare, mârâi el plin de ciudă.
Caris izbucni într-un râs lipsit de orice urmă de veselie.
– E chiar ironic să aud aşa ceva de la unul ca tine, Philemon.
Acesta se prefăcu rănit de remarca ei.
– Nu-nţeleg la ce te referi.
Beth vorbi din nou, încercând să menţină o atmosferă paşnică:
– Voiam pur şi simplu ca sora Caris să arunce o privire aici pentru că ea pune întrebări care mie nu-mi vin în minte.
Caris spuse:
– De exemplu, cum putem fi sigure că monahii n-o să ia din banii călugăriţelor?
– O să-ţi arăt, făcu Beth. De un cârlig fixat în perete atârna o scândură solidă de stejar. Folosind-o pe post de pârghie, ridică o lespede. Dedesubt se afla un spaţiu gol în care fusese introdus un cufăr cu întărituri de oţel. Am comandat nişte cufere cu zăvor pe dimensiunile acestor locaşuri, continuă ea.
Băgă mâna înăuntru şi scoase cufărul.
Caris îl cercetă cu atenţie. Părea solid. Capacul era prins în

balamale, iar partea din faţă era asigurată cu un lacăt mare din oţel.

– De unde ai luat lacătele? întrebă ea.

– Sunt făcute de Christopher Fierarul.

Asta era o veste bună. Christopher era un cetăţean respectabil al oraşului, care nu şi-ar fi riscat reputaţia vânzând vreunui hoţ cópii ale cheilor.

Caris nu reuşi să găsească alt cusur aranjamentelor. Poate că-şi făcuse griji degeaba. Dădu să plece.

În momentul acela apăru Elfric, însoţit de un ucenic cu un sac pe umăr.

– Putem să punem avertismentul? întrebă meşterul.

Philemon răspunse:

– Da, chiar te rog.

Ajutorul lui Elfric scoase din sac ceva care semăna cu o bucată mare de piele.

Beth spuse:

– Ce-i aia?

– Aşteaptă, făcu Philemon. O să vezi.

Ucenicul ridică obiectul în dreptul uşii.

– Am aşteptat să se usuce, adăugă Philemon. E pielea lui Gilbert din Hereford.

Beth lăsă să-i scape un ţipăt de groază.

Caris izbucni:

– E de-a dreptul dezgustător!

Pielea se îngălbenise, iar părul începuse să cadă de pe scalp, dar se putea distinge încă figura: urechile, găvanele ochilor şi o gaură în locul gurii, care părea să rânjească tâmp.

– Asta ar trebui să-i bage în sperieţi pe hoţi, rosti Philemon satisfăcut.

Elfric scoase un ciocan şi începu să bată în cuie pielea pe uşa trezoreriei.

Cele două călugăriţe plecară. Godwyn şi Philemon aşteptară ca Elfric să-şi termine sinistra sarcină, după care intrară înapoi în trezorerie.

– Cred că suntem în siguranţă, murmură Godwyn.

Philemon dădu aprobator din cap.

– Caris e o femeie bănuitoare, dar la toate întrebările ei a primit răspunsuri satisfăcătoare.

– Caz în care…

Philemon închise uşa şi o încuie. Apoi ridică lespedea de

deasupra unuia dintre locaşurile călugăriţelor şi scoase cufărul.

– Sora Beth ţine o sumă mică de bani pentru nevoile de zi cu zi undeva în camerele lor, îi explică Philemon lui Godwyn. Vine aici doar pentru a depune sau a retrage sume mai mari. Întotdeauna se duce la celălalt locaş, unde sunt în principal monede de argint, de un penny. Nu deschide cufărul acesta aproape niciodată, şi tocmai aici e moştenirea.

Întoarse cufărul şi se uită la balamaua din spate. Aceasta era fixată în lemn cu patru cuie. Scoase din buzunar o daltă cu lama subţire şi un cleşte. Godwyn se întrebă de unde luase uneltele, dar nu-şi exprimă gândurile cu voce tare. Uneori era mai bine să nu cunoşti prea multe detalii.

Philemon strecură lama ascuţită a dălţii pe sub marginea balamalei de fier şi împinse. Balamaua se desprinse uşor de lemn şi, încurajat, bărbatul începu să apese mai tare. Acţiona cu delicateţe şi răbdare, asigurându-se că stricăciunile n-aveau să fie vizibile la prima vedere. Încet-încet, partea plată a balamalei se deplasă, iar cuiele ieşiră din lemn. Când se creă suficient loc pentru a prinde cuiele cu cleştele, le scoase pe rând. Apoi putu să îndepărteze balamaua şi să ridice capacul.

– Uite banii lăsaţi de femeia cucernică din Thornbury, spuse el.

Godwyn aruncă o privire în cufăr. Monedele erau ducaţi veneţieni. Pe una dintre cele două faţete ale acestor bani de aur era înfăţişat dogele Veneţiei îngenunchind în faţa Sfântului Marcu, iar pe cealaltă, Fecioara Maria înconjurată de stele, care sugerau că se afla în rai. Ducaţii erau echivalentul florinilor florentini şi aveau aceeaşi dimensiune, greutate şi puritate a metalului. Valorau fiecare câte trei şilingi, respectiv 36 de penny de argint. Acum Anglia avea propriile monede de aur – nobilii, jumătăţile de nobili şi sferturile de nobili –, dar acestea fuseseră puse în circulaţie de nici doi ani, aşa că nu înlocuiseră încă monedele de aur străine.

Godwyn luă 50 de ducaţi, care valorau şapte lire şi zece şilingi. Philemon închise capacul cufărului. Înfăşură fiecare cui în câte o fâşie subţire de piele, ca să le facă să se înţepenească bine în găurile lor, după care prinse la loc balamaua. Puse cufărul înapoi în locaş şi potrivi lespedea deasupra.

– Bineînţeles, vor observa lipsa, mai devreme sau mai târziu, făcu el.

– S-ar putea să treacă ani buni până atunci, răspunse

Godwyn. O să găsim o soluţie la momentul potrivit. Ieşiră, iar Godwyn încuie uşa, după care se întoarse spre adjunctul său: Găseşte-l pe Elfric şi ne întâlnim toţi trei în cimitir.

Philemon plecă. Godwyn se îndreptă spre capătul estic al cimitirului, dincolo de actuala casă a stareţului. Era o zi răcoroasă de mai, iar adierea proaspătă îi făcea sutana să-i fluture în jurul picioarelor. O capră nepriponită păştea printre pietrele funerare. Godwyn o privi dus pe gânduri.

Ştia că risca să intre într-un conflict teribil cu călugăriţele. Nu credea că aveau să descopere lipsa banilor vreme de un an sau chiar mai mult, dar nu putea fi sigur. În momentul în care aflau avea să se işte un adevărat tărăboi. Dar ce anume puteau să-i facă? El nu era asemenea lui Gilbert Hereford, să fure bani pentru sine. Luase moştenirea oferită de o femeie cucernică pentru a servi nişte scopuri sacre.

Îşi alungă orice grijă din minte. Mama sa avea dreptate: dacă voia să avanseze în carieră, trebuia să-şi consolideze poziţia de stareţ.

Când Philemon se întoarse însoţit de Elfric, Godwyn spuse:

– Vreau să construiesc palatul stareţului aici, la răsărit de clădirea existentă.

Elfric încuviinţă din cap.

– O alegere foarte bună, dacă-mi permiteţi, domnule părinte – aproape de sala capitulară şi de capătul estic al catedralei, dar despărţit prin cimitir de locul unde se desfăşoară târgul, aşa că veţi avea linişte şi intimitate.

– La parter vreau o sală mare de ospeţe, continuă Godwyn. Lungă cam de 35 de metri. Trebuie să fie o încăpere somptuoasă, impresionantă, potrivită pentru primirea nobililor, poate chiar a familiei regale.

– Prea bine.

– Şi o capelă în partea de est a parterului.

– Dar palatul se va afla la numai câţiva paşi distanţă de catedrală.

– Oaspeţii de viţă nobilă nu doresc întotdeauna să fie văzuţi de ceilalţi. Trebuie să li se ofere posibilitatea de a se ruga în particular dacă doresc.

– Şi la etaj?

– Dormitorul stareţului, bineînţeles, cu un altar şi un pupitru de scris. Şi trei camere spaţioase pentru oaspeţi.

– Splendid.

– Cât o să coste?

– Peste 100 de lire… poate chiar 200. O să schiţez proiectul, după care o să vă fac o estimare mai precisă.

– Să nu treacă de 150 de lire. Mai mult de-atât nu-mi pot permite.

Chiar dacă se întreba de unde făcuse rost Godwyn dintr-odată de 150 de lire, Elfric nu dădu glas gândurilor sale.

– Înseamnă că ar fi cazul să-mi fac provizii de piatră cât mai repede, spuse el. Puteţi să-mi daţi nişte bani ca să încep?

– Cât vrei… cinci lire?

– Zece ar fi mai bine.

– Îţi dau şapte lire şi trei şilingi, în ducaţi, rosti Godwyn şi îi înmână cele 50 de monede de aur pe care le luase din cufărul călugăriţelor.

Trei zile mai târziu, în timp ce monahii şi călugăriţele ieşeau din catedrală după slujba de la amiază, sora Elizabeth i se adresă lui Godwyn.

În mod normal, călugăriţele şi călugării nu aveau voie să discute între ei, aşa că Elizabeth fu nevoită să invoce un pretext. Din întâmplare, în naosul bisericii se afla un câine care lătrase pe tot parcursul slujbei. Câinii intrau adesea în interiorul lăcaşului de cult şi făceau un tărăboi teribil, dar de obicei nu erau luaţi în seamă. Cu toate acestea, Elizabeth ieşi acum din rândul călugăriţelor pentru a alunga câinele. Fu nevoită să traverseze şirul de călugări şi îşi sincroniză mişcările în aşa fel încât trecu chiar prin faţa lui Godwyn. Zâmbi spăsită şi spuse:

– Îmi cer iertare, părinte stareţ. Apoi continuă pe un ton scăzut: Te rog să vii în bibliotecă şi să ne întâlnim acolo, ca din întâmplare.

Apoi porni să gonească animalul, care o zbughi pe uşa dinspre vest. Intrigat, Godwyn se duse în bibliotecă şi se aşeză, citind din *Regula benedictină.* Nu mult după aceea, apăru şi Elizabeth şi luă *Evanghelia după Sfântul Matei.* Călugăriţele îşi construiseră propria bibliotecă după ce Godwyn preluase funcţia de stareţ, pentru a marca mai bine separarea între bărbaţii şi femeile din stăreţie; dar când îşi luaseră cărţile din biblioteca monahilor, aceasta rămăsese aproape goală, aşa că Godwyn revenise asupra deciziei sale. Acum clădirea construită de călugăriţe era folosită ca sală de clasă în perioadele cu vreme neprielnică studiului sub cerul liber.

Elizabeth se aşeză cu spatele la Godwyn, astfel încât cine ar fi

intrat să nu aibă impresia că ei doi puneau ceva la cale, dar suficient de aproape pentru ca el să o audă clar.

– Am simţit nevoia să-ţi aduc ceva la cunoştinţă, începu ea. Surorii Caris nu-i place faptul că banii călugăriţelor sunt ţinuţi în trezoreria cea nouă.

– Ştiam deja asta, replică Godwyn.

– A convins-o pe sora Beth să numere banii pentru a se asigura că sunt toţi acolo. M-am gândit că ai vrea să ştii asta, pentru eventualitatea în care ai fi… împrumutat o parte din ei.

Godwyn îşi simţi inima oprindu-i-se pentru o fracţiune de secundă. O numărătoare ar fi însemnat descoperirea unei lipse de 50 de ducaţi din rezervele mănăstirii de maici. Plus că avea nevoie de restul sumei din cufăr pentru a-şi construi palatul. Nu se aşteptase la asta atât de curând. O blestemă în gând pe Caris. Cum putuse bănui ceea ce el făcuse pe căi atât de ascunse?

– Când? întrebă el cu o intonaţie neobişnuită în glas.

– Astăzi. Nu ştiu la ce oră – ar putea fi oricând. Dar Caris a cerut cât se poate de clar să nu fi prevenit în avans.

Trebuia să pună ducaţii înapoi, şi încă repede.

– Mulţumesc foarte mult, făcu el. Apreciez că mi-ai spus.

– Asta pentru că şi dumneata ai fost binevoitor cu ruda mea din Long Ham, zise ea, după care se ridică şi ieşi.

Godwyn porni grăbit în urma ei. Ce noroc avea că Elizabeth se simţea îndatorată faţă de el! Instinctul lui Philemon pentru intrigi era nepreţuit. Tocmai când acest gând i se forma în minte, îl zări pe Philemon în claustru.

– Ia-ţi uneltele şi ne întâlnim în trezorerie! îi spuse în şoaptă.

Apoi ieşi din stăreţie.

Traversă grăbit pajiştea şi ieşi în strada principală. Nevasta lui Elfric, Alice, moştenise casa lui Edmund Lânarul, una dintre cele mai mari din oraş, împreună cu banii pe care Caris îi câştigase vopsind stofă. Elfric trăia acum în condiţii luxoase.

Godwyn bătu la uşă şi intră în sala mare. Alice stătea la masă, pe care se vedeau resturile prânzului. Împreună cu ea erau fiica sa vitregă, Griselda, şi fiul acesteia, micul Merthin. Nimeni nu mai credea acum că Merthin Fitzgerald ar fi fost tatăl băiatului – acesta semăna perfect cu fostul iubit al Griseldei, Thurstan, care fugise din oraş. Griselda se măritase cu unul dintre angajaţii tatălui ei, Harold Constructorul. Oamenii politicoşi îl numeau pe micuţul de opt ani Merthin Haroldson, iar ceilalţi îi spuneau Merthin Bastardul.

Când îl văzu pe Godwyn, Alice se ridică repede de pe scaun.

– Vai, părinte stareţ, ce plăcere să te avem în casa noastră! Doreşti o cupă cu vin?

Godwyn nu luă în seamă vorbele ei politicoase şi ospitaliere.

– Unde e Elfric?

– E sus, trage un pui de somn înainte să se întoarcă la muncă. Ia loc în salon, mă duc să-l chem.

– Te rog, grăbeşte-te.

Godwyn intră în cealaltă cameră. Aici se aflau două scaune care păreau confortabile, dar el se mulţumi să facă vreo câţiva paşi încolo şi-ncoace.

Elfric intră, frecându-se la ochi.

– Îmi cer scuze, mormăi el. Eu tocmai…

– Cei 50 de ducaţi pe care ţi i-am dat acum trei zile… Îl întrerupse Godwyn. Îi vreau înapoi.

Pe chipul lui Elfric apăru o expresie surprinsă.

– Dar banii aceia erau pentru piatră.

– Ştiu pentru ce erau! Trebuie să mi-i dai chiar acum.

– Am cheltuit o parte din ei ca să-i plătesc pe căruţaşi să-mi aducă piatră de la carieră.

– Cât de mult?

– Cam jumătate.

– Ei, poţi să pui banii ăştia de la tine, nu?

– Dar nu mai vrei să construieşti palatul?

– Bineînţeles că vreau, dar îmi trebuie banii aceia. Lasă întrebările şi dă-mi-i.

– Şi eu ce să fac cu piatra pe care am cumpărat-o?

– Păstreaz-o. O să primeşti banii înapoi, nu am nevoie de ei decât pentru câteva zile. Hai, repede!

– Bine. Aşteaptă aici… dacă nu-ţi e cu supărare…

– Nu plec nicăieri.

Elfric ieşi. Godwyn se întrebă unde-şi ţinea banii. De obicei, economiile erau ţinute în vatră, sub lespedea de cremene. Constructor fiind, probabil că Elfric avea o ascunzătoare mai ingenioasă. Oriunde s-ar fi dus, meşterul se întoarse în câteva clipe.

Numără 50 de monede de aur în palma lui Godwyn.

Stareţul spuse:

– Eu ţi-am dat ducaţi – unele dintre monedele acestea sunt florini.

Florinul avea aceeaşi dimensiune, dar era ştanţat cu alte

imagini: pe o parte era chipul lui Ioan Botezătorul, pe cealaltă, o floare.

– Nu am la fel! Ţi-am zis că am cheltuit o parte din ei. Dar au aceeaşi valoare, nu?

Aşa era. Oare călugăriţele aveau să observe diferenţa?

Godwyn vărsă banii în punga de la brâu şi plecă fără să mai rostească vreun cuvânt.

Se întoarse în catedrală şi îl găsi pe Philemon în trezorerie.

– Călugăriţele au de gând să facă o verificare, îi explică el cu răsuflarea tăiată. Am luat banii înapoi de la Elfric. Deschide cufărul, repede!

Philemon descoperi locaşul din pardoseală, scoase cufărul şi îndepărtă cuiele din găurile lor. Dădu la o parte capacul lăzii.

Godwyn strecură monedele de-acolo printre degete. Erau numai ducaţi.

N-avea ce face. Săpă în stratul de bani şi îşi vărsă florinii la fund.

– Acum închide-l şi pune-l la loc, ordonă el.

Philemon se conformă.

Pentru o clipă, Godwyn se simţi uşurat. Infracţiunea sa era parţial ascunsă. Măcar acum n-avea să mai bată la ochi.

– Vreau să fiu de faţă când îi numără, îi spuse el lui Philemon. Îmi fac griji dacă o să observe nişte florini amestecaţi printre ducaţi.

– Ştii când au de gând să vină?

– Nu.

– O să pun un novice să măture pardoseala din zona corului. Când o să vină Beth, o să ne cheme.

Philemon avea un mic cerc de novici care-l admirau şi erau întotdeauna gata să facă orice le spunea.

Cu toate acestea, se dovedi că nu era nevoie de serviciile novicelui. Tocmai când să iasă din trezorerie, dădură nas în nas cu sora Beth şi cu sora Caris.

Godwyn se prefăcu a fi în mijlocul unei conversaţii despre registre.

– Va trebui să ne uităm pe un registru anterior, frate, i se adresă el lui Philemon. A, ziua bună, surorilor.

Caris deschise ambele locaşuri ale călugăriţelor şi scoase cele două cufere.

– Vă pot ajuta cu ceva? întrebă Godwyn.

Caris nu-l luă în seamă.

Beth fu cea care-i răspunse:
– Vrem doar să verificăm ceva, mulţumim, părinte stareţ. N-o să dureze mult.
– Vă rog, vă rog, făcu el binevoitor, deşi inima îi bubuia în piept ca un ciocan.
Caris rosti pe un ton iritat:
– Nu-i nevoie să ne cerem scuze că suntem aici, soră Beth. E trezoreria noastră, iar aceştia sunt banii noştri.
Godwyn deschise un registru pe pergament, iar el şi Philemon se prefăcură a-l studia. Beth şi Caris numărară argintul din primul cufăr: sferturi şi jumătăţi de penny, penny, câţiva luxemburgi şi penny falşi făcuţi din aliaj de argint, care erau folosiţi ca mărunţiş. Printre aceste monede se aflau şi câţiva bani de aur: florini, ducaţi şi alţii asemenea – genovezi, din Genova, şi reali, din Napoli – plus nişte moutoni franţuzeşti, de dimensiuni mai mari, şi nobili noi, englezeşti. Beth verifică totalul obţinut cu cel dintr-un carnet mic. După ce terminară, spuse:
– Exact cât trebuia.
Puseră toate monedele la loc în cufăr, îl încuiară şi îl coborâră înapoi în locaşul său subteran.
Apoi începură să numere monedele de aur din celălalt cufăr, aşezându-le în teancuri de câte zece. Când ajunseră aproape de fundul lăzii, Beth se încruntă şi scoase un sunet care trăda nedumerire.
– Ce e? întrebă Caris.
Godwyn se simţi cuprins de un val de spaimă vinovată.
Beth îngăimă:
– Cufărul ăsta conţine doar moştenirea de la femeia aceea cucernică din Thornbury. I-am ţinut separat.
– Şi…?
– Bărbatul ei făcea negoţ cu veneţienii. Eram sigură că întreaga sumă e în ducaţi. Dar sunt şi nişte florini aici.
Godwyn şi Philemon încremeniră, ascultând.
– Ciudat, zise Caris.
– Poate c-am greşit.
– E oarecum suspect.
– Nu prea, rosti Beth. Hoţii nu au obiceiul să pună bani în trezorerii, nu?
– Ai dreptate, n-au acest obicei, răspunse Caris fără nicio tragere de inimă.
Îşi terminară numărătoarea. Aveau 100 de grămăjoare a câte

zece monede, în valoare de 150 de lire.

– Exact cifra din registrul meu, făcu Beth.

– Deci fiecare bănuţ e la locul lui, conchise Caris.

Beth întări:

– Ţi-am spus eu c-aşa o să fie.

45

Caris petrecu multe ceasuri gândindu-se la sora Mair.

Fusese luată prin surprindere de sărutul ei, dar şi mai mult de reacţia pe care acesta i-o stârnise. Până atunci, nu se simţise atrasă de Mair şi nici de vreo altă femeie. Un singur om o făcuse să tânjească să fie sărutată, atinsă şi pătrunsă, iar acesta era Merthin. Locuind la mănăstire, învăţase să trăiască lipsită de orice contact fizic. Singura mână care o atingea într-un mod sexual era chiar a ei, în întunericul dormitorului comun, când îşi amintea zilele idilei lor şi-şi îngropa faţa în pernă, astfel încât celelalte călugăriţe să nu-i audă gemetele.

Nu simţea pentru Mair aceeaşi dorinţă fierbinte pe care i-o inspira Merthin. Dar acesta era la peste 1600 de kilometri depărtare şi nu-l mai văzuse de şapte ani. În plus, Mair îi era dragă. Poate datorită chipului ei angelic sau ochilor ei albaştri, poate ca răspuns la blândeţea de care dădea dovadă la spital sau la şcoală…

Mair vorbea întotdeauna frumos cu Caris şi, când nu le vedea nimeni, îi atingea braţul sau umărul, iar o dată îi atinsese chiar obrazul. Caris nu o respingea, dar nu îi răspundea cu aceeaşi monedă. Şi nu pentru că ar fi considerat acest lucru un păcat. Era sigură că Dumnezeu, în înţelepciunea Lui, nu putea formula o regulă care să le interzică femeilor să-şi producă plăcere unele altora sau chiar lor înseşi. Dar îi era teamă să n-o dezamăgească pe Mair. Avea intuiţia că sentimentele acesteia erau puternice şi hotărâte, în timp ce ale ei erau neclare. „E îndrăgostită de mine, îşi spunea ea, dar eu nu sunt îndrăgostită de ea. Dacă o sărut din nou, s-ar putea să se nască în ea speranţa că vom fi suflete-pereche pe viaţă şi nu-i pot promite una ca asta.”

Aşa că nu făcu nimic – până în săptămâna Târgului de Lână.

Târgul din Kingsbridge îşi revenise de pe urma eşecului din 1338. Negoţul cu lână brută era încă afectat de amestecul regelui, iar italienii nu veneau decât o dată la doi ani, dar noile

ramuri de activitate, ţesutul şi vopsitul stofei, compensau scăderea acestei pieţe. Oraşul nu se bucura totuşi de prosperitatea meritată, pentru că interdicţia stareţului Godwyn de a se folosi dârste private făcuse ca manufacturile să fie mutate în satele învecinate. Dar, chiar şi aşa, cea mai mare parte a producţiei de stofă se vindea la târg şi devenise cunoscută sub numele de „Stacojia de Kingsbridge”.

Podul lui Merthin fusese terminat de Elfric, iar oamenii circulau în număr mare pe platforma dublă, cu căruţele şi cu animalele lor de povară.

Astfel, în sâmbăta de dinaintea deschiderii oficiale a târgului, spitalul era plin ochi cu oaspeţi.

Iar unul dintre ei era bolnav.

Îl chema Maldwyn Bucătarul şi făcea delicatese sărate, din făină şi bucăţele de carne sau peşte, pe care le prăjea în unt la foc iute şi le vindea, şase pentru un sfert de penny. La scurt timp după sosire, fusese cuprins de o durere puternică de burtă, urmată de vomă şi diaree. Caris îi repartizase un pat lângă uşă.

De mult voia să construiască o latrină specială pentru spital, astfel încât să poată supraveghea îndeaproape gradul de curăţenie de acolo. Dar acest obiectiv rămăsese doar un alt punct pe lista de îmbunătăţiri pe care spera să le pună în practică. Avea nevoie de o farmacie nouă, lipită de spital, spaţioasă şi bine luminată, unde să-şi prepare medicamentele şi să-şi noteze detaliile cazurilor întâlnite. Şi încerca să găsească o modalitate de a le oferi pacienţilor mai multă intimitate. Acum toţi oaspeţii puteau să privească în voie cum năştea o femeie, cum un alt pacient făcea o criză sau cum vomita un copilaş. Caris era de părere că oamenii suferinzi trebuiau să aibă încăperi mici doar pentru ei, asemănătoare capelelor private dintr-o catedrală. Dar nu era sigură cum se putea realiza acest lucru: spitalul nu era suficient de mare. Avusese mai multe discuţii cu Jeremiah Constructorul – ucenicul lui Merthin de pe vremuri –, dar acesta nu-i prezentase vreo soluţie mulţumitoare.

A doua zi dimineaţă, alţi trei oaspeţi prezentau aceleaşi simptome ca Maldwyn Bucătarul.

Caris le servi oaspeţilor micul dejun şi îi îndemnă să plece. Doar bolnavilor li se permitea să rămână. Pardoseala spitalului era mai murdară decât de obicei, aşa că puse să fie măturată şi spălată. Apoi se duse în catedrală să asiste la slujbă.

Episcopul Richard nu era de faţă. Acesta făcea parte din suita

regelui, care se pregătea să invadeze din nou Franţa – Richard considerase întotdeauna că funcţia sa religioasă era mai degrabă o modalitate de a-şi susţine stilul de viaţă opulent. În absenţa sa, dioceza era condusă de arhidiaconul Lloyd care încasa arenzile şi dijmele episcopului, boteza copiii şi oficia slujbele cu o tenacitate de catâr şi cu o eficienţă lipsită de orice imaginaţie – o trăsătură ilustrată strălucit de faptul că de această dată rosti o predică greoaie despre cum Dumnezeu era mai important decât banii, destul de nepotrivită având în vedere că deschidea unul dintre cele mai renumite târguri din Anglia.

Cu toate acestea, lumea era binedispusă, aşa cum se întâmpla de obicei în prima zi de târg. Pentru orăşeni şi pentru ţăranii din împrejurimi, Târgul de Lână era punctul culminant al întregului an. Oamenii câştigau bani din vânzarea produselor şi îi pierdeau la jocurile de noroc de prin hanuri. Fetele voinice de ţărani se lăsau seduse de băieţii fercheşi de la oraş. Ţăranii prosperi plăteau prostituatele locale pentru „servicii” pe care nu îndrăzneau să le ceară propriilor soţii. Această săptămână nu trecea niciodată fără o crimă, ba uneori chiar mai multe.

Caris zări printre credincioşi silueta masivă, luxos îmbrăcată a lui Buonaventura Caroli, şi inima începu să-i bată mai repede. Poate că avea veşti despre Merthin. Trecu absentă prin etapele slujbei, mormăind automat cuvintele psalmilor. La ieşire, izbuti să întâlnească privirea lui Buonaventura. Acesta îi zâmbi. Caris încercă să-i transmită, printr-o mişcare aproape imperceptibilă a capului, că voia să-i vorbească. Nu era sigură că bărbatul o înţelesese.

Şi totuşi, se duse la spital – singurul loc din toată stăreţia unde o călugăriţă putea să aibă o discuţie cu un bărbat mirean iar Buonaventura sosi şi el nu mult după aceea. Purta o haină scumpă, de culoare albastră, şi pantofi cu vârfurile ascuţite. Îi spuse direct:

– Ultima dată când te-am văzut, episcopul Richard tocmai binecuvântase intrarea ta în rândul călugăriţelor.

– Acum sunt responsabilă cu vizitatorii, replică ea.

– Felicitări! Nu m-aş fi aşteptat să te adaptezi atât de bine vieţii monastice.

Buonaventura o cunoştea de când era mică.

– Nici eu, rosti ea râzând.

– Stăreţiei pare că-i merge bine.

– Ce te face să spui una ca asta?

– Văd că Godwyn construieşte un palat nou.

– Da.

– Înseamnă că are bani.

– Presupun că da. Dumneata ce mai faci? Îţi merge bine negoţul?

– Avem ceva probleme. Războiul dintre Anglia şi Franţa a tulburat serios transporturile, iar taxele impuse de regele vostru fac lâna englezească mai scumpă decât cea spaniolă. Dar, pe de altă parte, e şi mai bună calitativ.

Negustorii mereu se plângeau de taxele impuse. Caris abordă subiectul care o interesa de fapt:

– Ai ceva noutăţi despre Merthin?

– Întâmplarea face să am, răspunse Buonaventura şi, deşi tonul lui fu la fel de detaşat ca întotdeauna, Caris detectă o urmă de ezitare. Merthin s-a căsătorit.

Caris avu impresia că tocmai primise un pumn în plex. Nu se aşteptase la aşa ceva, nici măcar nu luase în calcul o asemenea posibilitate. Cum putea Merthin să facă una ca asta? Era… erau…

Bineînţeles, nu exista niciun motiv pentru care să nu se căsătorească. Ea îl respinsese de nenumărate ori, iar ultima dată o făcuse într-un mod extrem, intrând la mănăstire. Era chiar curios că aşteptase atât de mult. Nu avea niciun drept să se simtă rănită.

Făcu un efort să schiţeze un zâmbet.

– Ce minunat! zise ea. Te rog să-i transmiţi felicitările mele. Cine e fata respectivă?

Buonaventura se prefăcu a nu-i observa suferinţa.

– O cheamă Silvia, răspunse el pe un ton la fel de relaxat ca şi cum i-ar fi împărtăşit nişte bârfe inofensive. E mezina unuia dintre cei mai importanţi cetăţeni ai oraşului, Alessandro Christi, un negustor de condimente orientale, care deţine mai multe corăbii.

– Câţi ani are?

Buonaventura zâmbi larg.

– Alessandro? Păi, cred că e cam de-o vârstă cu mine…

– Nu mă tachina! Caris îi era recunoscătoare lui Buonaventura că înveselea un pic atmosfera. Câţi ani are Silvia?

– 23.

– Cu şase ani mai tânără decât mine.

– E o fată frumoasă…

Caris intui că mai era ceva.

– Dar…?

Buonaventura îşi înclină un pic capul, ca şi cum ar fi vrut să-şi ceară iertare.

– E recunoscută pentru limba ei ascuţită. Bineînţeles, ştii şi tu, lumea vorbeşte vrute şi nevrute… dar poate de aceea a şi rămas necăsătorită atât timp – în Florenţa, fetele se mărită înainte de 18 ani.

– Sunt convinsă că e adevărat, zise Caris. Singurele fete din Kingsbridge care-i plăceau lui Merthin eram eu şi Elizabeth Clerk, şi amândouă suntem nişte scorpii.

Buonaventura izbucni în râs.

– Nu-i deloc aşa.

– Când a fost nunta?

– Acum doi ani. Nu mult după ce ne-am văzut noi.

Caris realiză că Merthin se însurase abia după ce ea devenise călugăriţă. Probabil că auzise de la Buonaventura că făcuse şi ultimul pas. Şi-l închipuia aşteptând şi sperând, timp de mai bine de patru ani, într-o ţară străină, iar masca ei fragilă de voioşie începu să se crape.

Buonaventura adăugă:

– Şi au un copil… o fetiţă pe nume Lolla.

Era prea mult. Toată durerea pe care Caris o simţise în urmă cu şapte ani – suferinţa aceea despre care crezuse că dispăruse pentru totdeauna – se revărsă asupra ei, într-un asalt de neoprit. Îşi dădu seama că nu-l pierduse pe Merthin atunci, în 1339. El rămăsese credincios amintirii ei ani de-a rândul. Dar acum destinele lor se despărţiseră pentru totdeauna.

Tremura, cuprinsă parcă de friguri. Simţind că-şi pierde stăpânirea de sine, spuse pe un ton şovăielnic:

– Mi-a făcut plăcere să te văd şi să aflu ce s-a mai întâmplat, dar trebuie să mă întorc la munca mea.

Pe chipul lui se abătu o umbră de îngrijorare.

– Sper că nu te-am tulburat prea tare. M-am gândit că ai prefera să ştii.

– Nu mă compătimi – nu pot suporta una ca asta.

Îi întoarse spatele şi se îndepărtă în grabă.

Străbătu claustrul cu fruntea plecată, pentru a-şi ascunde chipul. Căutând un loc unde să poată fi singură, urcă în goană scările care duceau la dormitorul comun. În timpul zilei, acesta era pustiu. Imediat ce intră, începu să suspine. Dincolo de încăperea comună se afla dormitorul maicii Cecilia. Nimeni nu

avea voie să intre acolo fără invitaţie, dar Caris pătrunse oricum şi trânti uşa în urma ei. Se prăbuşi pe patul Ceciliei, fără să-i pese că îi căzuse acoperământul de pe cap. Îşi îngropă faţa în salteaua de paie şi se lăsă în voia lacrimilor.

După un timp simţi o mână atingându-i capul şi mângâindu-i părul tuns scurt. Nu auzise pe nimeni intrând. Nu ştia cine ar fi putut să fie şi nici nu-i păsa. Dar, oricum, încet-încet, începu să se liniştească. Suspinele i se răriră, lacrimile îi secară, iar furtuna sentimentelor se mai potoli. Se întoarse şi îşi ridică privirea către persoana care o mângâia. Era Mair.

Caris spuse:

– Merthin s-a însurat – are o fetiţă.

Începu să plângă din nou.

Mair se întinse pe saltea şi-i cuprinse capul în braţe. Caris îşi lipi faţa de sânii moi ai lui Mair, lăsând rasa de lână a acesteia să-i absoarbă lacrimile de pe obraji.

– Gata, gata… murmură Mair.

După un timp, Caris se mai calmă. Era prea sleită pentru a mai simţi durerea. Şi-l închipuia pe Merthin ţinând în braţe un bebeluş cu părul negru şi înţelegea cât de fericit trebuia să fie. Se bucura că era fericit şi, încet, alunecă într-un somn profund.

Boala care debutase cu cazul lui Maldwyn Bucătarul se întinse ca un foc de vară prin mulţimea de târgoveţi. Luni trecu din spital în taverne, apoi, marţi, de la vizitatori la orăşeni. Caris notă simptomele în carneţelul ei: începea cu dureri abdominale, urmate de vomă şi diaree, şi dura între 24 şi 48 de ore. După aceea, adulţii îşi reveneau treptat, însă boala era fatală pentru bătrâni şi pentru copiii mici.

Miercuri, boala se întinse şi în rândul călugăriţelor şi al elevelor lor. Atât Mair, cât şi Tilly se îmbolnăviră. Caris îl căută pe Buonaventura la hanul Bell şi îl întrebă, plină de îngrijorare, dacă doctorii italieni aveau vreun leac pentru asemenea boli.

– Nu există leac, spuse el. Cel puţin niciunul eficient, deşi doctorii prescriu întotdeauna câte-un medicament, ca să stoarcă bani de la oameni. Dar unii medici arabi sunt de părere că se poate întârzia răspândirea acestor boli.

– Da? Caris era interesată. Negustorii susţineau că doctorii musulmani erau mai pricepuţi decât cei creştini, deşi călugării-medici negau cu fervoare una ca asta. Cum?

– Ei cred că te îmbolnăveşti când o persoană bolnavă te

priveşte. Că vederea funcţionează asemenea unor raze care pornesc din ochi şi ating lucrurile pe care le vezi – ca atunci când pui degetul să verifici dacă un obiect este cald, uscat sau tare. Dar razele acestea pot transmite şi bolile. Drept urmare, poţi evita să te îmbolnăveşti dacă nu intri în camera unui suferind.

Caris se îndoia că o boală putea fi transmisă prin intermediul privirii. Dacă aşa ceva ar fi fost adevărat, după slujbele importante ţinute în catedrală, membrii congregaţiei s-ar fi molipsit de orice boală pe care ar fi avut-o episcopul. Mai mult, ori de câte ori se întâmpla ca regele să fie bolnav, acesta i-ar fi infectat şi pe sutele de oameni cu care intra în contact. Şi, mai mult ca sigur, cineva ar fi observat asemenea lucruri.

Totuşi, ideea că un bolnav nu trebuia să stea în aceeaşi încăpere cu restul părea destul de convingătoare. Aici, în spital, boala lui Maldwyn păruse a se întinde pur şi simplu de la pacient la cei aflaţi în apropierea lui: soţia şi rudele bolnavului erau primii afectaţi, după care urmau cei din paturile învecinate.

De asemenea, Caris observase şi că anumite tipuri de boli – deranjamentele la stomac, tusea, răceala, bubele de orice fel – apăreau în număr mult mai mare în zilele de târg. Singura concluzie logică era că se transmiteau de la unii la alţii.

Miercuri seara, la cină, jumătate dintre cei aflaţi în spital erau afectaţi de boală; apoi, joi dimineaţa, toţi o căpătaseră. Mai mulţi servitori de-ai stăreţiei muriră, aşa că sora Caris începu să ducă lipsă de oameni pentru curăţenie.

Observând haosul de la micul dejun, stareţa Cecilia propuse ca spitalul să fie închis.

Caris era gata să ia în calcul orice posibilitate. Era întristată de faptul că nu putea face nimic să se lupte cu boala aceasta şi devastată de murdăria care domnea în spital.

– Dar unde-o să doarmă oamenii? întrebă ea.

– Trimite-i la taverne.

– Tavernele se confruntă cu aceeaşi problemă. Am putea să-i ducem în catedrală.

Cecilia clătină din cap.

– Godwyn nu acceptă ca ţăranii să vomite în naos câtă vreme în biserică se oficiază slujbe.

– Indiferent de locul unde vor dormi, ar trebui să despărţim bolnavii de oamenii sănătoşi. Din ce spune Buonaventura, numai aşa putem întârzia răspândirea acestei boli.

– E logic.

Lui Caris îi veni dintr-odată o idee, ceva ce acum îi apărea drept evident, deşi cu puţin timp în urmă nu i-ar fi dat prin gând.

– Poate că n-ar trebui să îmbunătăţim condiţiile din spital, rosti ea. Poate că ar trebui să construim unul nou, doar pentru bolnavi, şi să-l păstrăm pe cel vechi pentru pelerini sau pentru alţi vizitatori sănătoşi.

Cecilia o privi îngândurată.

– Ar fi scump.

– Avem 150 de lire. Imaginaţia lui Caris începu să lucreze febril. Şi am putea include şi o farmacie nouă. Am putea face camere private pentru cei care suferă de boli cronice.

– Interesează-te cât ar costa. Ai putea să-l întrebi pe Elfric.

Caris nu-l suporta pe Elfric. Îl antipatizase chiar şi înainte de a depune mărturie împotriva ei. Şi nu voia să fie el cel care-i construia noul spital.

– Elfric e ocupat cu construirea palatului lui Godwyn, zise ea. Aş prefera să discut cu Jeremiah.

– Chiar te rog.

Caris simţi un val de afecţiune pentru Cecilia. Deşi era un adevărat zbir şi ţinea să impună o disciplină strictă, îşi lăsa ajutoarele să ia decizii proprii. Înţelesese întotdeauna pasiunile divergente care o conduceau pe Caris în viaţă. În loc să încerce să le suprime, Cecilia găsise modalităţi să se folosească de ele. Îi repartizase o sarcină care o pasiona şi-i oferea posibilitatea de a-şi consuma energia, care altfel s-ar fi canalizat în încercări de rebeliune. „Iată-mă, cugetă Caris, incapabilă să rezolv criza cu care mă confrunt, iar superioara mea mă încurajează să demarez un proiect nou care nu se va realiza decât pe termen lung."

– Mulţumesc, maică stareţă, spuse ea.

Mai târziu, în aceeaşi zi, Caris îl luă pe Jeremiah la o plimbare printre dependinţele stăreţiei pentru a-i explica proiectul său. Bărbatul rămăsese la fel de superstiţios ca în adolescenţă, văzând chiar şi în cele mai mărunte întâmplări lucrarea sfinţilor sau a diavolilor. Cu toate acestea, era un constructor plin de imaginaţie, dispus să accepte idei noi: învăţase meserie de la Merthin. Nu trecu mult până hotărâră cel mai bun loc pentru ridicarea noului spital, la sud de clădirile adiacente bucătăriei. Avea să fie separat de restul clădirilor, astfel încât bolnavii să aibă cât mai puţin contact cu cei sănătoşi; totodată, mâncarea nu avea să fie transportată pe o distanţă lungă şi călugăriţele aveau să poată intra uşor în noua clădire, chiar din claustru. Cu

tot cu farmacia, cu latrinele cele noi şi un etaj superior cu încăperi private, Jeremiah era de părere că avea să coste circa 100 de lire – mare parte din moştenirea primită.

Caris discută şi cu stareţa Cecilia despre locul ales. Acest teren nu aparţinea nici călugărilor, nici călugăriţelor, aşa că planurile lor de construcţie trebuiau aprobate şi de Godwyn.

Îl găsiră pe stareţ pe propriul şantier, unde îşi construia noul palat. Pereţii exteriori erau gata şi peste ei fusese montat acoperişul. Caris nu mai vizitase şantierul de câteva săptămâni şi fu surprinsă de dimensiunea construcţiei – palatul avea să fie la fel de mare ca noul ei spital. Înţelegea acum de ce Buonaventura spusese că era impresionant: sala de mese era mai mare decât refectoriul călugăriţelor. Şantierul era împânzit de muncitori, ca şi cum Godwyn s-ar fi grăbit să termine lucrările. Zidarii aşezau bucăţile de ceramică divers colorată ale pardoselii, creând un model geometric, câţiva tâmplari ciopleau uşi, iar un sticlar îşi montase un cuptor unde să facă materialul pentru geamuri. Godwyn cheltuia o grămadă de bani.

El şi Philemon îi arătau noua clădire arhidiaconului Lloyd, asistentul episcopului. Godwyn se depărtă de cei doi când le văzu pe călugăriţe. Cecilia spuse:

– Nu-ţi întrerupe treburile din cauza noastră, dar, când vei fi terminat, poţi să vii lângă spital, să te întâlneşti cu mine? Trebuie să-ţi arăt ceva.

– Bineînţeles, răspunse Godwyn.

Caris şi Cecilia se întoarseră, străbătând pajiştea din faţa catedralei. Vinerea era ziua chilipirurilor la Târgul de Lână, când negustorii îşi vindeau marfa rămasă la preţ redus, ca să nu fie nevoiţi să o care înapoi acasă. Caris îl zări pe Mark Ţesătorul, care acum avea un chip rotund şi o burtă proeminentă, îmbrăcat cu o haină din stofă stacojie de lână, din producţia proprie. Cei patru copii ai săi erau şi ei în spatele tarabei, ajutând la vânzare. Caris o îndrăgea mai ales pe Dora, care acum avea 15 ani şi care moştenise încrederea în sine a mamei sale, dar într-un trup mai suplu.

– Arăţi ca un om prosper, i se adresă Caris lui Mark, zâmbind larg.

– Bogăţia asta ar fi trebuit să fie a ta, rosti el. Tu ai descoperit procesul de vopsire. Eu n-am făcut altceva decât să-ţi ascult instrucţiunile. Aproape că am impresia că te-am tras pe sfoară.

– Tot ce-ai primit e răsplată pentru munca ta, îl linişti ea.

Nu o deranja deloc faptul că Mark şi Madge profitaseră de pe urma invenţiei ei. Deşi îi plăcuseră provocările cu care se confruntase cât timp se ocupase de afaceri, nu tânjise niciodată după bani – poate şi pentru că mereu considerase că aceştia i se cuveneau, din moment ce crescuse într-o familie înstărită. Indiferent de motiv, nu simţea niciun regret că familia Ţesătorul făcea o avere care ar fi putut să fie a ei. Viaţa de la stăreţie, lipsită de orice posesiuni materiale, părea să i se potrivească foarte bine. Şi era încântată să-i vadă pe copiii prietenilor ei sănătoşi şi bine îmbrăcaţi. Îşi amintea vremea când toţi cei şase membri ai familiei trebuiau să doarmă pe podeaua unicei încăperi a casei lor, încăpere ocupată în mare parte de războiul de ţesut.

Ea şi Cecilia se îndreptară spre capătul sudic al stăreţiei. Terenul din jurul grajdurilor părea a face parte dintr-o fermă. Pe el se aflau câteva clădiri mărunte: un porumbar, un coteţ de găini şi un şopron pentru unelte. Găinile râcâiau în pământ, iar porcii râmau în gunoaiele de la bucătărie. Caris simţea un impuls puternic de a pune totul în ordine.

Godwyn şi Philemon li se alăturară nu după mult timp, însoţiţi de Lloyd. Cecilia arătă către terenul de lângă bucătării şi spuse:

– O să construiesc un spital nou şi vreau să-l înalţ acolo. Ce părere ai?

– Un spital nou? întrebă Godwyn. Dar de ce?

Lui Caris i se păru că detectează o undă de nelinişte pe chipul lui, fapt care o nedumeri.

Cecilia urmă:

– Vrem să avem un spital pentru bolnavi şi o casă de oaspeţi separată, pentru vizitatorii sănătoşi.

– Ce idee neobişnuită!

– Ne-a venit din cauza bolii la stomac pe care a adus-o Maldwyn Bucătarul. Desigur, acesta este un caz extrem, dar se întâmplă des ca bolile să se întindă foarte repede în timpul târgurilor, iar unul dintre motivele pentru care oamenii se molipsesc poate fi faptul că bolnavii şi cei sănătoşi mănâncă, dorm şi merg la latrină laolaltă.

Godwyn se simţi jignit.

– Aha! făcu el. Deci călugăriţele sunt medici acum, nu?

Caris se încruntă. Genul acesta de batjocură nu intra în comportamentul tipic al lui Godwyn. De obicei, îşi folosea farmecul pentru a obţine lucrurile pe care le voia, mai ales când

discuta cu oameni puternici, aşa cum era Cecilia. Această manifestare de orgoliu rănit ascundea fără îndoială ceva.

– Bineînţeles că nu, replică Cecilia. Dar ştim cu toţii că unele boli se iau de la un pacient la altul – e evident.

Caris interveni:

– Doctorii musulmani cred că bolile se transmit dacă te uiţi la persoana suferindă.

– A, chiar aşa? Ce interesant! Godwyn îşi încărcase cuvintele cu o doză consistentă de sarcasm. Aceia dintre noi care şi-au petrecut şapte ani din viaţă studiind medicina la universitate se bucură întotdeauna să primească lecţii despre boli de la nişte călugăriţe tinere care abia şi-au terminat noviciatul.

Caris nu se lăsă intimidată. Nu avea nici cea mai mică intenţie să-i arate respect unui ipocrit mincinos care încercase să o omoare, aşa că spuse:

– Dacă nu crezi că bolile se transmit, de ce nu-ţi dovedeşti sinceritatea venind în seara asta să dormi în spital, lângă sute de oameni care suferă de greaţă şi de diaree?

Cecilia îi aruncă o privire severă.

– Soră Caris! De-ajuns. Se întoarse către Godwyn: Iart-o, părinte stareţ. Nu a fost intenţia mea să te implic într-o dezbatere despre boli cu o simplă călugăriţă. Nu voiam decât să mă asigur că nu vei obiecta la alegerea făcută privind locul de construcţie.

– Oricum, nu puteţi să-l construiţi acum, rosti Godwyn. Elfric e prea ocupat cu palatul.

– Nu-l vrem pe Elfric – o să se ocupe Jeremiah, i-o tăie Caris.

Cecilia se întoarse către ea.

– Caris, taci! Nu-ţi uita locul. Să nu-mi mai întrerupi niciodată discuţia cu părintele stareţ.

Caris îşi dădu seama că nu-i era de niciun ajutor Ceciliei şi, împotriva instinctelor sale, îşi lăsă capul în jos şi murmură:

– Îmi cer iertare, maică stareţă.

Cecilia i se adresă lui Godwyn:

– Problema nu e când o să construim, ci unde.

– Mă tem că nu sunt de acord cu asta, răspunse Godwyn băţos.

– Şi unde ai prefera să fie amplasată noua clădire?

– Nu cred că aveţi nevoie deloc de un nou spital.

– Te rog să mă ierţi, însă eu sunt cea care conduce mănăstirea de maici. Nu poţi să-mi dictezi cum să-mi cheltuiesc

banii. Cu toate acestea, de obicei ne consultăm când e vorba să ridicăm clădiri noi – deşi trebuie menţionat că tu ai uitat să dai dovadă de aceeaşi politeţe când a fost vorba de palatul tău. Dar, chiar şi aşa, eu îţi cer părerea – însă doar în ceea ce priveşte locul pe care se va afla clădirea.

– Trebuie să se ajungă la o înţelegere, interveni Lloyd neangajant.

Caris se încruntă, nedumerită. De ce-i păsa lui Godwyn de clădirea lor? El îşi construia palatul la nord de catedrală. Pentru el nu conta dacă înălţau şi ele un spital nou aici, la sud de biserică, unde rar se întâmpla să vină vreun călugăr. Ce-l îngrijora?

Godwyn ridică tonul:

– Ţi-am spus şi repet: eu nu sunt de acord nici cu locul, nici cu decizia de a construi, şi-am încheiat discuţia!

Caris îşi dădu seama dintr-odată, într-o străfulgerare de inspiraţie, care era motivul din spatele comportamentului lui Godwyn. Fu atât de şocată, încât îl rosti fără voia ei:

– Ne-ai furat banii!

Cecilia o admonestă:

– Caris! Ţi-am spus doar…

– A furat moştenirea primită de la femeia din Thornbury! exclamă Caris atât de scandalizată, încât trecu peste autoritatea Ceciliei. Aşa a făcut rost de banii necesari pentru palatul lui, evident. Iar acum încearcă să ne oprească, pentru că ştie că ne vom duce la trezorerie şi vom descoperi că banii noştri au dispărut!

Era atât de plină de indignare, încât simţea că era gata să explodeze.

Godwyn spuse:

– Nu fi absurdă.

Era o reacţie atât de slabă, încât Caris ştiu imediat că atinsese un punct sensibil. Confirmarea acestui fapt nu reuşi să facă altceva decât să-i sporească furia.

– Dovedeşte-o! strigă ea. Făcu un efort să vorbească mai calm. Mergem acum la trezorerie şi verificăm cuferele. N-ai avea nimic împotrivă, nu-i aşa, părinte stareţ?

Philemon intră şi el în discuţie:

– Ar fi total sub demnitatea noastră şi nici nu se pune problema ca stareţul să se supună unei asemenea proceduri.

Caris nu-l luă în seamă.

– În vistieria călugăriţelor ar trebui să fie 150 de lire în monede de aur.

– Nici nu se pune problema, declară Godwyn.

Caris continuă:

– Ei bine, în mod clar călugăriţele vor trebui să-şi verifice vistieria, acum că s-a formulat o acuzaţie. Îşi mută privirea asupra Ceciliei, care dădu din cap în semn de acord. Astfel, dacă stareţul preferă să nu fie de faţă, fără nicio îndoială arhidiaconul va fi dispus să participe în calitate de martor.

Expresia lui Lloyd arăta limpede că ar fi preferat să nu fie implicat în această dispută, dar i-ar fi fost dificil să refuze rolul de arbitru, aşa că mormăi:

– Dacă pot fi de ajutor ambelor părţi, bineînţeles…

Mintea lui Caris lucra cu febrilitate.

– Cum ai deschis cufărul? întrebă ea. Încuietoarea e făcută de Christopher Fierarul, iar el e prea cinstit ca să-ţi dea o copie a cheii şi să te ajute să furi de la noi. Probabil că ai spart cufărul, după care l-ai reparat. Ce-ai făcut, i-ai scos balamaua? Îl văzu pe Godwyn aruncând o privire involuntară către stareţul adjunct. Aha, zise ea triumfătoare, deci Philemon a fost cel care a scos balamaua. Dar stareţul a fost cel care a luat banii şi i-a dat lui Elfric.

Cecilia interveni:

– Gata cu speculaţiile. O să ne ducem la trezorerie, o să deschidem cufărul şi cu asta basta.

Godwyn spuse:

– Nu a fost vorba despre furt.

Toţi cei prezenţi îl fixară cu privirile. Urmă o tăcere surprinsă.

Cecilia fu cea care vorbi prima:

– Deci recunoşti!

– Nu a fost vorba despre furt, repetă Godwyn. Banii sunt folosiţi pentru binele stăreţiei şi pentru gloria lui Dumnezeu.

Caris izbucni din nou:

– Nu contează. Nu erau banii tăi!

– Sunt banii Domnului, răspunse Godwyn cu încăpăţânare în glas.

Cecilia spuse:

– Au fost lăsaţi mănăstirii de maici. Ştii bine asta. Ai văzut şi tu testamentul.

– Nu ştiu nimic despre niciun testament.

– Ba bineînţeles că ştii. Ţi l-am dat să faci o copie…

Glasul Ceciliei se frânse.

Godwyn repetă:

– Nu ştiu nimic despre niciun testament.

– L-a distrus, observă Caris. A zis că o să facă o copie şi că o să pună originalul în cufăr, în trezorerie… dar l-a distrus.

Cecilia se holba la Godwyn cu gura deschisă.

– Ar fi trebuit să-mi dau seama, rosti ea. După ce ai încercat să-i faci lui Caris… n-ar fi trebuit să mai am vreodată încredere în tine. Dar am crezut că sufletul tău mai poate fi salvat. M-am înşelat teribil.

Caris spuse:

– Bine că ne-am făcut noi o copie, înainte să ţi-l dăm.

Inventa, cuprinsă de disperare.

– Un fals, evident, pufni Godwyn.

Caris replică:

– Dacă banii ar fi fost ai tăi, n-ar mai fi fost nevoie să ne spargi cufărul ca să pui mâna pe ei. Dar haideţi să mergem să aruncăm o privire în trezorerie. Aşa o să rezolvăm dilema, într-un fel sau altul.

Philemon se amestecă din nou:

– Faptul că s-a umblat la balama nu dovedeşte nimic.

– Deci am avut dreptate! zise Caris. Cum de ştii tu despre balama? Sora Beth nu a mai deschis locaşul acela de la prima verificare, iar cufărul era în regulă atunci. Probabil că l-aţi scos voi mai apoi, dacă ştiţi că s-a umblat la el.

Pe chipul lui Philemon apăru o expresie uluită, dar nu mai spuse nimic.

Cecilia i se adresă lui Lloyd:

– Arhidiacone, dumneata eşti reprezentantul episcopului. Cred că e de datoria dumitale să-i ordoni stareţului să înapoieze banii călugăriţelor.

Lloyd părea îngrijorat. Se întoarse către Godwyn.

– Ţi-au mai rămas bani?

Caris exclamă plină de furie:

– Când ai prins hoţul, nu-l întrebi dacă-şi poate permite să înapoieze câştigurile obţinute pe căi necinstite!

Godwyn mormăi:

– Mai mult de jumătate au fost deja cheltuiţi cu palatul.

– Lucrările de construcţie trebuie să fie oprite imediat, zise Caris. Lucrătorii trebuie concediaţi chiar azi, clădirea trebuie dărâmată, iar materialele trebuie vândute. Trebuie să înapoiezi

tot, până la ultimul bănuţ. Ce nu poţi plăti cu bani gheaţă, după demolarea palatului, va fi compensat prin terenuri şi bunuri.

– Refuz una ca asta, răspunse Godwyn.

Cecilia i se adresă din nou lui Lloyd:

– Arhidiacone, te rog să-ţi faci datoria. Nu poţi permite ca unul dintre subordonaţii episcopului să fure de la un altul, chiar dacă amândoi înfăptuiesc lucrarea Domnului.

Lloyd spuse:

– Nu pot lua asupra mea sarcina judecării unei asemenea dispute. E un caz prea grav.

Văzând slăbiciunea lui Lloyd, Caris rămase mută de furie.

Cecilia protestă:

– Dar trebuie!

Lloyd părea prins între ciocan şi nicovală, dar dădu încăpăţânat din cap.

– Acuzaţii de furt, de distrugere a unui testament, de fals... Aşa ceva trebuie judecat de episcop în persoană.

Cecilia spuse:

– Dar episcopul Richard e în drum spre Franţa – nimeni nu ştie când o să se întoarcă. Între timp, Godwyn cheltuieşte nişte bani furaţi!

– Din păcate, nu am cum să intervin, puse punct discuţiei Lloyd. Trebuie să vă prezentaţi cazul în faţa episcopului Richard.

– Foarte bine atunci, rosti Caris. Ceva din tonul ei îi făcu pe toţi să-şi întoarcă privirile către ea. În cazul ăsta, nu putem face decât un singur lucru. O să mergem să ne prezentăm plângerea în faţa episcopului nostru.

46

În iulie 1346, regele Eduard al III-lea adună la Portsmouth cea mai mare flotă de invazie pe care o văzuse vreodată Anglia, numărând aproape o mie de vase. Vânturile potrivnice întârziară debutul călătoriei lor, dar, într-un final, pe data de 11 iulie, ridicară ancora fără să se ştie care le era destinaţia.

Caris şi Mair ajunseră în Portsmouth două zile mai târziu, ratându-l la mustaţă pe episcopul Richard, care plecase împreună cu regele.

Hotărâră să urmeze armata în Franţa.

Nu fusese deloc uşor să primească aprobare nici măcar

pentru călătoria până la Portsmouth. Stareţa Cecilia le invitase pe călugăriţe la canon pentru a discuta propunerea, iar unele dintre ele fuseseră de părere că sora Caris s-ar expune atât unor pericole fizice, cât şi morale. Dar era ceva obişnuit ca surorile să mai părăsească mănăstirile, nu numai în pelerinaje, ci şi în comisioane de afaceri care le purtau la Londra, la Canterbury sau chiar la Roma. Iar călugăriţele de la Kingsbridge îşi voiau înapoi banii care le fuseseră furaţi.

Cu toate acestea, Caris nu era sigură că ar fi primit permisiunea de a traversa Canalul. Din fericire, nu era într-o situaţie care să-i îngăduie să o ceară.

Chiar dacă ar fi cunoscut destinaţia flotei regale, ea şi Mair n-ar fi putut să o urmeze, pentru că toate vasele din porturile sudice ale Angliei fuseseră rechiziţionate pentru invazie. Aşa că rămaseră ca pe ace, la o mănăstire aflată chiar lângă Portsmouth, aşteptând veşti.

Caris află mai târziu că regele Eduard şi armata sa debarcaseră pe o plajă largă, la St.-Vaast-la-Hogue, pe coasta nordică a Franţei, lângă Barfleur. Totuşi, flota nu se întoarse imediat. În loc de asta, vasele înaintară de-a lungul coastei, către est, timp de două săptămâni, urmărind armata invadatoare până la Caen. Ajungând acolo, navele îşi umplură calele cu pradă de război: bijuterii, stofe scumpe şi veselă de aur şi argint pe care armatele lui Eduard le rechiziţionaseră de la cetăţenii înstăriţi din Normandia. Abia apoi, flota se întoarse.

Una dintre primele nave sosite fu *Grace,* o navă de transport având o cală largă, cu prova şi pupa rotunjite. Căpitanul ei, un marinar cu chipul bătucit de capriciile vremii, pe nume Rollo, nu mai prididea cu laudele la adresa regelui. Fusese plătit foarte puţin pentru folosirea vasului şi a oamenilor săi, iar mare parte din pradă o câştigase prin propriile forţe.

– Cea mai mare oaste pe care-am văzut-o vreodat’, spunea cu satisfacţie Rollo. După estimările sale, era vorba despre cel puţin 15 000 de oameni, cam jumătate dintre aceştia fiind arcaşi, armata având şi circa 5000 de cai. Aveţi de muncă, nu glumă, dacă vreţi să îi prindeţi din urmă, continuase el. Eu vă duc până la Caen, ultimul loc pe unde ştiu c-au trecut, şi puteţi să le luaţi urma de-acolo. În orice parte ar fi apucat-o, o să fie cam cu o săptămână înaintea voastră.

Caris şi Mair negociară un preţ cu Rollo, după care se îmbarcară pe *Grace* însoţite de doi ponei solizi, Blackie şi Stamp.

Aceştia nu puteau merge mai repede decât caii armatei, dar Caris se gândea că soldaţii englezi trebuiau să se oprească destul de des să poarte bătălii, aşa că aveau să reuşească să-i prindă din urmă.

Când ajunseră în partea franceză a Canalului şi pătrunseră în estuarul râului Orne, într-o dimineaţă însorită de august, Caris adulmecă briza şi simţi mirosul neplăcut de cenuşă veche. Cercetând priveliştea oferită de cele două maluri ale râului, văzu că terenurile cultivate erau negre. Arătau de parcă recoltele fuseseră incendiate pe câmp.

– Aşa se obişnuieşte, le lămuri Rollo. Tot ce nu poate fi luat de armată trebuie distrus, altfel i-ar putea fi de ajutor duşmanului.

Apropiindu-se de portul Caen, trecură pe lângă calele mai multor corăbii carbonizate, probabil incendiate din acelaşi motiv.

– Nimeni nu ştie care e planul regelui, le spuse căpitanul. S-ar putea să o ia înspre sud şi să înainteze până la Paris sau să cotească spre nord-est, către Calais, în speranţa că se va întâlni acolo cu aliaţii săi flamanzi. Dar o să puteţi să mergeţi uşor pe urmele lui. Pur şi simplu nu vă abateţi de la linia câmpurilor arse.

Înainte de debarcare, Rollo le oferi o bucată de şuncă.

– Mulţumim, dar avem nişte peşte afumat şi ceva brânză tare în desagi, îi spuse Caris. Şi bani – putem cumpăra orice altceva am avea nevoie.

– N-o să vă folosească prea mult banii, răspunse căpitanul. S-ar putea să n-aveţi ce să cumpăraţi cu ei. O armată seamănă cu un nor de lăcuste, rade tot de pe faţa pământului. Luaţi şunca.

– Eşti foarte bun. Rămas-bun.

– Roagă-te pentru mine, te rog, soră. Am comis păcate grele la viaţa mea.

Caenul era un oraş cu vreo câteva mii de case. Ca şi în Kingsbridge, cele două jumătăţi ale sale, Oraşul Vechi şi Oraşul Nou, erau împărţite de un râu, Odonul, care era traversat de podul Sfântul Petru. Pe mal, lângă pod, câţiva pescari îşi vindeau captura. Caris întrebă care era preţul unui ţipar. Îi fu greu să înţeleagă răspunsul primit: pescarul vorbea într-un dialect francez pe care ea nu-l mai auzise. Când în sfârşit îşi dădu seama ce-i spunea bărbatul, preţul o lăsă cu gura căscată. Realiză cu inima strânsă că în zonă rămăsese atât de puţină mâncare, încât ajunsese mai valoroasă decât pietrele preţioase. Acum îi era recunoscătoare lui Rollo pentru avântul său de generozitate.

Hotărâseră că, dacă era să le ia cineva la întrebări, aveau să

spună că erau călugăriţe irlandeze în drum spre Roma. Cu toate acestea, acum, în timp ce ea şi Mair se îndepărtau de râu, Caris se întrebă neliniştită dacă nu cumva localnicii aveau să-şi dea seama din accentul ei că era englezoaică.

Nu se vedeau prea mulţi localnici. Uşile dărâmate şi obloanele sparte lăsau la vedere case goale. Peste tot domnea o tăcere spectrală – nicăieri nu se zărea vreun negustor care să-şi laude marfa în gura mare, nicăieri nu se auzeau glasuri de copii certându-se sau clopote de biserică. Puţinii supravieţuitori erau ocupaţi cu îngroparea morţilor. Bătălia avusese loc în urmă cu mai bine de o săptămână, dar grupuri mici de bărbaţi cu chipuri sumbre încă mai scoteau cadavre din clădiri şi le încărcau în căruţe. Se părea că armata engleză masacrase la întâmplare bărbaţi, femei şi copii. Trecură pe lângă o biserică în a cărei curte se săpase o groapă uriaşă şi văzură cum localnicii aruncau cadavrele în acest mormânt comun, fără sicrie sau măcar giulgiuri, în timp ce un preot intona încontinuu slujba de înmormântare. Duhoarea era de nedescris.

Un bărbat bine îmbrăcat făcu o plecăciune în faţa lor şi le întrebă dacă aveau nevoie de ajutor. Purtarea sa plină de importanţă sugera că aveau de-a face cu un cetăţean de vază, atent ca oamenii Bisericii aflaţi în trecere să nu păţească niciun rău. Caris îi refuză oferta de ajutor, observând că franceza sa normandă nu diferea nicidecum de cea a unui nobil englez. Deduse că era posibil ca oamenii din clasele inferioare să aibă tot felul de dialecte locale diferite, în timp ce clasa conducătoare folosea acelaşi limbaj, cu un accent comun, care nu ţinea cont de graniţe.

Cele două călugăriţe o luară pe drumul care ducea către est, bucuroase să lase în urmă străzile care păreau bântuite. Zona rurală era şi ea pustie. Caris simţea mereu pe limbă gustul amar de cenuşă. Multe dintre ogoarele sau livezile aflate de-o parte şi de alta a drumului fuseseră incendiate. Cam la fiecare câţiva kilometri dădeau de câte o grămadă de ruine carbonizate care fuseseră cândva un sat. Ţăranii fie fugiseră din faţa armatei, fie pieriseră în înfruntare, pentru că nu se vedeau multe semne de viaţă: câteva păsări sau câte-un porc sau un pui omis de ghearele celor care luau tot pentru nevoile armatei, iar uneori câte-un câine care adulmeca resturile, oarecum nedumerit, încercând să găsească mirosul stăpânului său în vreo grămadă de cenuşă rece.

Următoarea lor destinaţie era o mănăstire de maici aflată la vreo jumătate de zi de mers faţă de Caen. Ori de câte ori se putea, voiau să-şi petreacă noaptea într-un aşezământ religios – mănăstire de maici, mănăstire de călugări sau spitalul vreunui aşezământ mai important –, aşa cum o făcuseră şi în drumul lor de la Kingsbridge la Portsmouth. Ştiau numele şi aşezarea a 51 de astfel de instituţii aflate între Caen şi Paris. Dacă le puteau găsi, în graba lor pe urmele înnegrite de foc ale regelui Eduard, ar fi avut cazare şi mâncare gratis, ar fi fost la adăpost de hoţi şi, ar fi adăugat stareţa Cecilia, de tentaţiile cărnii, precum băuturile tari şi compania bărbaţilor.

Instinctele Ceciliei erau ascuţite, însă aceasta nu sesizase că între Caris şi Mair plutea un alt fel de tentaţie. Din această cauză, Caris refuzase iniţial cererea lui Mair de a o însoţi. O interesa în principal să se deplaseze repede şi nu voia să-şi complice misiunea implicându-se într-o încurcătură pasională sau refuzând s-o facă. Pe de altă parte, avea nevoie de o tovarăşă curajoasă şi inventivă. Acum se bucura că o alesese pe Mair: dintre toate călugăriţele, ea era singura care avea îndrăzneala necesară să pornească pe urmele armatei engleze în Franţa.

Plănuise să poarte cu ea o discuţie sinceră înainte de plecare şi s-o facă să înţeleagă că nu trebuia să existe vreun semn de afecţiune fizică între ele cât timp erau departe de Kingsbridge. Dincolo de orice alt motiv, puteau avea necazuri teribile dacă erau văzute. Dar, nici ea nu ştia cum, nu reuşise să iniţieze această discuţie sinceră. Aşa că iată-le acum mergând prin Franţa cu situaţia neclarificată, ca un al treilea călător invizibil călărind între ele pe un cal care nu făcea niciun zgomot.

La amiază se opriră lângă un izvor aflat la marginea unei păduri, unde se afla o pajişte care scăpase neincendiată şi unde puteau paşte căluţii. Caris tăie două felii din şunca oferită de Rollo, iar Mair scoase din bagaje o bucată de pâine veche pe care o aveau de la Portsmouth. Băură apă din pârâu, chiar dacă avea gust de cenuşă.

Caris îşi suprimă nerăbdarea de a porni mai departe şi se forţă să le permită cailor să se odihnească pe parcursul celei mai fierbinţi ore din zi. Apoi, tocmai când se pregăteau să plece, tresări când îşi dădu seama că cineva o privea. Încremeni, cu calupul de şuncă într-o mână şi cuţitul în cealaltă.

Mair întrebă:

– Ce s-a întâmplat?

Apoi urmări direcţia privirii lui Caris şi înţelese.

Doi bărbaţi stăteau la câţiva metri distanţă, la umbra copacilor, holbându-se la ele. Păreau a fi destul de tineri, dar era greu să-şi dea seama cu siguranţă, pentru că aveau chipurile înnegrite de funingine şi hainele murdare.

După o clipă, Caris li se adresă în franceza normandă:

– Domnul să vă binecuvânteze, fiii mei!

Cei doi nu răspunseră. Caris îşi dădu seama că nu erau siguri ce aveau să facă. Dar care erau posibilităţile pe care le luau în calcul? Jaful? Violul? Oricum, chipurile lor aveau o expresie de animale de pradă.

Era speriată, dar se forţă să gândească la rece. Indiferent de celelalte lucruri pe care le-ar fi putut voi, cei doi sigur erau înfometaţi, aşa că îi spuse lui Mair:

– Repede, dă-mi două bucăţi din pâinea aia.

Mair tăie două felii din pâinea mare. Caris tăie şi ea două bucăţi din calupul de şuncă. Le puse pe pâine, după care o îndemnă pe Mair:

– Dă-le câte una la fiecare.

Mair părea înspăimântată, dar traversă pajiştea cu paşi lipsiţi de orice şovăială şi le oferi celor doi mâncarea.

Aceştia îşi înşfăcară porţiile şi începură să înfulece. Caris mulţumi stelei ei norocoase că ghicise bine.

Băgă repede şunca în desaga de la şa şi cuţitul la brâu, după care încălecă pe Blackie. Mair îi urmă exemplul, îndesând pâinea în traistă şi urcând pe şaua lui Stamp. Caris se simţea mai în siguranţă când era pe cal.

Cel mai înalt din cei doi veni către ele, cu mişcări iuţi. Caris fu tentată să-şi îmboldească poneiul şi să pornească repede, dar nu avu timpul necesar – în secunda următoare, mâna bărbatului cuprinse frâul. Acesta i se adresă, cu gura plină:

– Mulţumesc, zise el cu accentul greoi al dialectului local.

Caris îi răspunse:

– Mulţumeşte-i Domnului, nu mie. El m-a trimis să vă ajut. Căci El veghează asupra voastră. Şi vede tot.

– Mai ai carne în desagă.

– Dumnezeu îmi va spune cui să o dau.

Urmă un interval de tăcere, timp în care bărbatul se gândi la răspunsul primit, după care rosti:

– Binecuvântează-mă.

Caris avea reţineri în a-şi întinde braţul drept, pentru a schiţa

gestul tradiţional de binecuvântare – şi l-ar fi îndepărtat prea mult de cuţitul pe care-l avea la brâu. Acesta nu era decât un cuţit cu lama scurtă, de mâncare, de genul celor pe care-l purtau asupra lor toţi bărbaţii şi toate femeile, dar era îndeajuns de bun pentru a tăia dosul mâinii care ţinea frâul şi a o face să-i dea drumul.

Apoi avu o idee inspirată.

– Foarte bine, spuse ea. Îngenunchează.

Bărbatul şovăia.

– Trebuie să îngenunchezi pentru a primi binecuvântarea mea, insistă ea pe un ton oarecum ridicat.

Încet, bărbatul îngenunche, ţinându-şi în continuare mâncarea în mână.

Caris îşi întoarse privirea asupra tovarăşului lui. După o clipă, şi cel de-al doilea bărbat făcu acelaşi lucru.

Caris îi binecuvântă pe amândoi, după care îl îmboldi pe Blackie şi acesta porni într-un trap rapid. După câteva clipe, aruncă o privire peste umăr. Mair era aproape, în spatele ei. Cei doi bărbaţi înfometaţi stăteau în picioare, privind fix în urma lor.

În timp ce înaintau în lumina după-amiezii, Caris medita la acest incident. Soarele strălucea vesel, ca şi cum ar fi luminat o zi frumoasă în iad. Din loc în loc se vedea câte un fuior de fum care se ridica din vreun petic de pădure sau din vreun hambar calcinat. Treptat, îşi dădu seama că peisajul de ţară nu era complet părăsit. Văzu o femeie însărcinată care culegea păstăi de fasole dintr-un ogor scăpat neatins de torţele englezilor; chipurile speriate a doi copii care le priveau de printre pietrele înnegrite ale unui conac; şi mai multe grupuri mici de bărbaţi adunaţi la marginea pădurilor, care se mişcau cu iuţeala concentrată a celor care caută resturi. Aceşti bărbaţi o umpleau de îngrijorare. Păreau hămesiţi, iar bărbaţii hămesiţi erau periculoşi. Se întrebă dacă nu cumva era cazul să nu-şi mai facă probleme privind viteza lor de înaintare şi să înceapă să-şi facă griji privind siguranţa lor.

De asemenea, găsirea lăcaşelor religioase unde plănuiseră să se oprească avea să fie mai dificilă decât îşi închipuise Caris. Nu anticipase faptul că armata engleză avea să lase asemenea distrugeri în urma sa. Presupusese că avea să găsească o mulţime de ţărani care să-i dea indicaţii. Chiar şi în circumstanţe normale, era îndeajuns de greu să primeşti informaţii despre drum de la nişte oameni care nu călătoriseră niciodată mai

departe de cel mai apropiat târg. Acum interlocutorii săi aveau să fie cu atât mai lunecoşi, speriaţi sau conduşi de gânduri criminale.

Ştia, după poziţia soarelui pe cer, că se îndreptau către est şi presupuse, privind şanţurile adânci săpate în noroi de roţile carelor, că se aflau pe drumul principal. Destinaţia din seara aceea era un sat numit după mănăstirea de maici din centrul său: Hôpital-des-Soeurs. Pe măsură ce umbra din faţa ei se alungea, începu să privească în jur din ce în ce mai neliniştită, căutând pe cineva căruia să-i ceară indicaţii.

La vederea lor, copiii fugeau îngroziţi. Caris nu era încă suficient de disperată încât să se apropie de bărbaţii cu chipurile supte de foame. Spera să întâlnească o femeie. Nu văzuse nicăieri vreo femeie tânără şi începea să bănuiască soarta cumplită pe care o avuseseră odată ajunse în mâinile invadatorilor englezi. Din când în când se întâmpla să zărească, în depărtare, câteva siluete singuratice adunând recolta de pe vreun ogor care scăpase neincendiat, dar nu avea nicio tragere de inimă să se îndepărteze atât de mult de oraş.

Într-un final găsiră o bătrână ridată care şedea sub un măr, lângă o casă din piatră cu aspect impunător. Aceasta mânca nişte mere mici, culese din copac cu mult înainte să se coacă. Părea înspăimântată. Caris descălecă, pentru a părea mai puţin intimidantă. Bătrâna încercă să-şi ascundă merindele sărăcăcioase în cutele rochiei, dar nu avu suficientă putere încât să o rupă la fugă.

Caris i se adresă politicos:

– Bună seara, maică. Poţi să-mi spui dacă drumul ăsta duce la Hopital-des-Soeurs?

Femeia păru să facă un efort să-şi recapete stăpânirea de sine şi răspunse inteligibil. Arătând în direcţia în care se îndreptau, zise:

– Prin pădure şi peste deal.

Caris observă că nu mai avea dinţi. Îşi dădu seama, plină de milă, că trebuie să-i fi fost aproape imposibil să mestece merele verzi doar cu gingiile.

– Cât de departe e? întrebă ea.

– Cale lungă.

La vârsta ei, orice distanţă însemna cale lungă.

– Putem ajunge acolo înainte de căderea nopţii?

– Pe cal, da.

– Mulţumim, maică.

– Aveam o fiică, spuse bătrâna. Şi doi nepoţi. De 14 şi 16 ani. Nişte flăcăi pe cinste.

– Îmi pare rău să aud una ca asta.

– Englezii, continuă bătrâna. Să dea Dumnezeu să ardă în focurile iadului!

În mod clar, nu-i trecea prin minte că Mair şi Caris puteau fi englezoaice.

Aceste cuvinte lămuriră dilema lui Caris: localnicii nu puteau distinge naţionalitatea străinilor.

– Cum îi chema pe băieţi, maică?

– Giles şi Jean.

– Mă voi ruga pentru sufletele lui Giles şi Jean.

– Aveţi ceva pâine?

Caris aruncă o privire în jur, să se asigure că nu mai era nimeni prin preajmă, gata de atac, dar descoperi că erau singure. Dădu din cap înspre Mair, care scoase din desaga ei ce mai rămăsese din pâine şi i-o întinse femeii.

Aceasta o înşfăcă şi începu să o molfăie cu gingiile ei lipsite de dinţi.

Caris şi Mair plecară.

– Dacă ne tot dăm mâncarea de pomană, o să murim de foame, constată Mair.

– Ştiu, răspunse Caris. Dar cum să-i refuzi?

– Nu ne putem îndeplini misiunea dacă suntem moarte.

– Dar, la urma urmei, suntem călugăriţe, zise aspru Caris. Trebuie să-i ajutăm pe cei nevoiaşi şi să-l lăsăm pe Dumnezeu să decidă când ne vine timpul să murim.

Mair era total surprinsă.

– Nu te-am mai auzit niciodată vorbind astfel.

– Tata nu-i suporta pe oamenii care ţineau predici despre morală. „Toţi suntem buni când ne convine, spunea mereu, dar asta contează prea puţin. Moralitatea iese la iveală atunci când ai vrea din tot sufletul să faci ceva rău – când ai putea să faci avere de pe urma unei afaceri necinstite, să săruţi buzele fragede ale nevestei vecinului sau să torni o minciună ca să scapi dintr-o încurcătură teribilă; atunci ai nevoie de regulile ei.” Susţinea mereu că integritatea e precum o sabie: n-ar trebui s-o fluturi prin aer decât atunci când eşti pe cale să ţi-o pui la încercare. Nu că tata ar fi ştiut mare lucru despre săbii.

O vreme, Mair nu spuse nimic. Poate că medita la vorbele lui

Caris sau poate că, pur şi simplu, nu voia să se lanseze într-o discuţie în contradictoriu – Caris nu era deloc sigură ce se petrecea în mintea ei.

De fiecare dată când vorbea despre Edmund, Caris îşi dădea seama cât de mult îi lipsea. După moartea mamei ei, acesta devenise piatra de temelie a existenţei sale. Fusese mereu alături de ea, mereu pregătit ori de câte ori avusese nevoie de înţelegere şi de compasiune, de sfaturi pline de viclenie sau pur şi simplu de informaţii: ştia atât de multe despre lume. Acum, când se întorcea în direcţia de unde veneau înainte toate acestea, nu găsea decât un loc gol.

Străbătură un petic de pădure, după care începură să urce o pantă, aşa cum le spusese bătrâna. Privind în valea nu foarte adâncă de dincolo de creastă, văzură alt sat ars, identic cu toate celelalte, singura excepţie fiind reprezentată de un mănunchi de clădiri de piatră care păreau să alcătuiască o mică mănăstire.

– Probabil că e Hopital-des-Soeurs, zise Caris. Slavă Domnului!

În timp ce se apropiau de obiectivul lor pentru ziua respectivă, Caris îşi dădu seama cât de mult se obişnuise cu viaţa de mănăstire. Pe când coborau dealul, se trezi că anticipa cu plăcere ritualul spălării mâinilor, masa consumată în tăcere, culcarea odată cu lăsarea întunericului, ba chiar şi pacea somnoroasă a utreniei ţinute la trei dimineaţa. După toate lucrurile îngrozitoare pe care le văzuse azi, siguranţa oferită de acele ziduri cenuşii i se părea ispititoare, aşa că îl îmboldi pe Blackie, deja obosit, să pornească la trap.

Nu se simţea nicio mişcare, dar asta nu era neapărat ceva surprinzător: era o clădire mică dintr-un sat şi n-avea de ce să se aştepte să vadă agitaţia întâlnită într-o stăreţie mare precum Kingsbridge. Şi totuşi, din hornul de la bucătărie ar fi trebuit să se ridice o coloană de fum, căci era ora la care se pregătea masa de seară. Pe măsură ce se apropiau, Caris sesiză alte semne rău-prevestitoare şi, treptat, descurajarea îi învălui sufletul ca un giulgiu. Cea mai apropiată clădire, care părea a fi o biserică, nu avea acoperiş. Ferestrele nu erau decât nişte orbite goale, lipsite de obloane sau de geam. Unii dintre pereţii de piatră erau înnegriţi, ca şi cum ar fi fost biciuiţi de fuioare de fum.

Peste tot domnea tăcerea: nu se auzea niciun zvon de clopot, de strigăte de grăjdari sau de ajutoare de la bucătărie. Trăgând de dârlogii calului, Caris îşi dădu seama, mohorâtă, că mănăstirea era părăsită. În plus, fusese incendiată, la fel ca toate

celelalte clădiri din sat. Majoritatea zidurilor de piatră rămăseseră în picioare, dar acoperişurile de lemn se prăbuşiseră, uşile şi restul lemnăriei arseseră, iar geamurile de la ferestre se spărseseră din cauza căldurii.

Mair suspină, nevenindu-i să-şi creadă ochilor:

– Au dat foc unei mănăstiri?

Caris era la fel de surprinsă. Crezuse că, invariabil, armatele invadatoare lăsau clădirile ecleziastice neatinse. Oamenii spuneau că era una dintre regulile de fier ale războiului. Orice comandant n-ar fi ezitat să execute pe loc un soldat care ar fi violat integritatea unui aşezământ religios. Considerase toate acestea ca fiind de la sine înţelese.

– Până aici cu cavalerismul… zise ea.

Descălecară şi porniră pe jos, călcând cu grijă printre bârnele şi resturile carbonizate, croindu-şi drum până la dependinţele mănăstirii. Tocmai când se apropiau de uşa bucătăriei, Mair lăsă să-i scape un ţipăt şi spuse:

– O, Doamne, ce-i aia?

Caris îi răspunse fără ezitare:

– E o călugăriţă moartă.

Cadavrul întins pe pământ era gol, dar pe cap se vedea părul tuns scurt, specific călugăriţelor. Nu se ştie cum, trupul nu fusese atins de incendiu. Femeia era moartă de aproximativ o săptămână. Păsările îi ciuguliseră deja ochii, iar membrele purtau semnele muşcăturilor unui animal necrofag.

De asemenea, sânii îi fuseseră tăiaţi cu un cuţit.

Mair întrebă uimită:

– Englezii au făcut asta?

– Ei bine, francezii sigur nu.

– Soldaţii noştri au şi aliaţi străini, nu? Galezi, germani şi aşa mai departe. Poate că ei au fost de vină.

– Toţi se supun ordinelor regelui nostru, răspunse Caris cu o dezaprobare sumbră în ton. El i-a adus aici. Tot ceea ce fac e responsabilitatea lui.

Se holbau la tabloul hidos din faţa lor. Sub privirile lor, din gura cadavrului ieşi un şoarece. Mair ţipă şi se întoarse cu spatele.

Caris o îmbrăţişă.

– Calmează-te, îi spuse ea pe un ton ferm, mângâindu-i în acelaşi timp părul pentru a o linişti. Hai, adăugă după câteva clipe. Să plecăm de-aici.

Se întoarseră la locul unde-şi lăsaseră caii. Caris făcu un efort să nu cedeze impulsului de a o îngropa pe călugăriţa moartă: dacă întârziau, avea să le prindă noaptea aici. Dar unde să se ducă? Plănuiseră să doarmă la mănăstire.

– Ne întoarcem la bătrâna aceea care stătea sub măr, hotărî ea. Casa ei e singura clădire întreagă pe care-am văzut-o de când am ieşit din Caen. Aruncă o privire neliniştită înspre soarele care dădea în scapăt. Dacă ne forţăm un pic caii, putem să ajungem înainte să se întunece de tot.

Îşi îmboldiră căluţii obosiţi şi porniră din nou la drum. În faţa lor, soarele se scufunda cu repeziciune dincolo de orizont. Când ajunseră la casa de lângă măr, ultimele gene de lumină cenuşie se topeau în zare.

Bătrâna se bucură să le vadă întorcându-se, aşteptându-se ca ele să-şi împartă mâncarea cu ea, ceea ce Mair şi Caris şi făcură. Mâncară pe întuneric. Aflară că pe bătrână o chema Jeanne. Nu aveau foc în vatră, dar vremea era blândă, iar cele trei femei se întinseră una lângă alta, înfăşurate în pături. Neavând totală încredere în gazda lor, Caris şi Mair se culcară strângând în braţe desagii în care îşi ţineau merindele.

Caris rămase trează o vreme. Era încântată să fie pe drum, după ce trebuiseră să aştepte atât de mult în Portsmouth, şi mulţumită de ritmul în care înaintaseră în aceste ultime două zile. Dacă-l găsea pe episcopul Richard, era sigură că acesta avea să-l oblige pe Godwyn să dea înapoi banii luaţi de la călugăriţe. Episcopul nu era nicidecum imaginea integrităţii imaculate, dar avea vederi largi şi, în stilul său apatic, împărţea dreptatea cu obiectivitate. Godwyn nu obţinuse ce voise nici măcar cu ocazia procesului de erezie. Instinctul îi spunea că-l putea convinge pe Richard să-i dea o scrisoare prin care să-i ordone lui Godwyn să vândă din bunurile stăreţiei pentru a înapoia banii furaţi.

Dar îşi făcea griji pentru siguranţa sa şi a lui Mair. Presupunerea ei că soldaţii n-aveau să se atingă de călugăriţe se dovedise destul de greşită: ceea ce văzuseră la Hopital-des-Soeurs nu lăsa loc de îndoială. Ea şi Mair trebuiau să se deghizeze.

În zori, când se trezi, o întrebă pe Jeanne:

– Nepoţii dumitale… mai ai hainele lor?

Bătrâna deschise un cufăr de lemn.

– Ia ce vrei, zise ea, eu oricum nu am cui să le dau.

Luă o găleată şi ieşi să aducă apă.

Caris începu să caute printre hainele din cufăr. Jeanne nu ceruse bani. Caris presupuse că, după moartea atâtor oameni, hainele nu mai aveau cine ştie ce valoare.

– Ce pui la cale? se interesă Mair.

– Călugăriţele nu sunt deloc în siguranţă, zise Caris. O să devenim paji, în slujba unui nobil mărunt – Pierre, senior de Longchamp, din Bretania. Stăpânul nostru a fost capturat de englezi, iar stăpâna ne-a trimis să-l găsim şi să-i negociem răscumpărarea.

– De acord, rosti Mair entuziasmată.

– Gilles şi Jean aveau 14 şi 16 ani, aşa că, dacă avem noroc, o să ni se potrivească hainele astea.

Caris alese o tunică, nişte ciorapi lungi şi o pelerină cu glugă, toate având culoarea mohorâtă a lânii nevopsite. Mair găsi un costum asemănător pe verde, cu mâneci scurte, şi o cămaşă de purtat pe dedesubt. De obicei, femeile nu purtau lenjerie de corp, dar bărbaţii da şi, din fericire, Jeanne spălase cu drag albiturile nepoţilor ei decedaţi. Caris şi Mair aveau să-şi păstreze însă încălţările: pantofii practici ai călugăriţelor nu difereau de cei purtaţi de bărbaţi.

– Ne îmbrăcăm cu ele? întrebă Mair.

Îşi traseră peste cap rasele monahale. Caris nu o văzuse niciodată pe Mair dezbrăcată şi acum nu putu să se abţină să nu tragă cu ochiul. Trupul gol al tovarăşei sale o lăsă fără răsuflare. Pielea lui Mair părea să strălucească discret, ca o perlă roz. Avea sâni generoşi, cu sfârcuri virginale, roz pal, şi un tufiş generos de păr pubian deschis la culoare. Dintr-odată, Caris conştientiză că trupul ei nu era la fel de frumos. Îşi feri privirea şi începu să-şi pună repede hainele pe care le alesese.

Îmbrăcă tunica. Aceasta era exact ca o rochie de femeie, numai că se oprea la genunchi în loc să ajungă până la glezne. Îşi trase izmenele de pânză şi pantalonii strâmţi, după care se încălţă la loc.

Mair o întrebă:

– Cum arăt?

Caris o studie preţ de câteva clipe. Mair îşi pusese o pălărioară de băiat peste părul ei blond, tuns scurt, şi o înclinase un pic. Zâmbea larg.

– Pari atât de fericită! exclamă Caris surprinsă.

– Întotdeauna mi-au plăcut hainele de băiat, răspunse ea.

Începu să se plimbe cu paşi clătinaţi încolo şi-ncoace prin încăperea mică. Aşa merg, preciză ea. Întotdeauna ocupă mai mult spaţiu decât au, de fapt, nevoie.

Imitaţia era atât de reuşită, încât Caris izbucni în râs.

În mintea lui Caris încolţi dintr-odată o idee.

– Şi va trebui să urinăm din picioare?

– Eu pot, dar nu cu izmene pe mine. N-am deloc precizie.

Caris chicoti.

– Nu putem să renunţăm la izmenele astea scurte – o pală neaşteptată de vânt ne poate expune… deghizarea.

Mair izbucni în râs, apoi începu să se uite fix la Caris într-un fel ciudat, dar nu neapărat nefamiliar, cercetând-o din cap până în picioare, privind-o în ochi şi susţinându-i privirea.

– Ce faci? întrebă Caris.

– Aşa se uită bărbaţii la femei, ca şi cum ar fi proprietarii noştri. Dar ai grijă – dacă te uiţi aşa la un bărbat, devine agresiv.

– Chestia asta ar putea fi mai grea decât mi-am închipuit.

– Eşti prea frumoasă, continuă Mair. Trebuie să ai faţa murdară.

Se duse la vatră şi-şi înnegri mâinile cu cenuşă, mânjind apoi chipul lui Caris cu ea. Atingerea ei era ca o mângâiere.

„Faţa mea nu e frumoasă, îi răspunse Caris în gând; nimeni n-a văzut-o aşa… cu excepţia lui Merthin, bineînţeles…”

– Prea mult, spuse Mair după câteva secunde şi şterse o parte din negreală cu cealaltă palmă. Aşa e mai bine, declară ea, apoi mânji şi mâna lui Caris şi-o îndemnă: Acum murdăreşte-mă şi tu pe mine.

Caris întinse uşor un strat de negreală pe gâtul şi pe maxilarul lui Mair, făcând-o să pară a avea o uşoară barbă. Era un moment de intimitate profundă, cum o privea aşa intens şi-i atingea pielea cu tandreţe. Murdări şi fruntea şi obrajii lui Mair. Aceasta arăta acum ca un băiat frumuşel, dar nu mai semăna deloc cu o femeie.

Se studiară reciproc. Curbura roşiatică a buzelor lui Mair se destinse într-un zâmbet. Caris se trezi cuprinsă de un sentiment de anticipaţie, ca şi cum dintr-un moment în altul avea să se întâmple ceva. Apoi se auzi un glas întrebând:

– Unde sunt călugăriţele?

Se întoarseră amândouă, vinovate. Jeanne stătea în cadrul uşii, cu o găleată cu apă în mână şi o expresie înfricoşată.

– Ce le-aţi făcut? insistă bătrâna. Caris şi Mair izbucniră în

hohote de râs şi abia atunci le recunoscu Jeanne.

– Ah, da’ cum v-aţi schimbat! exclamă ea.

Băură nişte apă, iar Caris împărţi peştele afumat care le mai rămăsese pentru gustarea de dimineaţă. În timp ce mânca, îşi spuse că era un semn bun că Jeanne nu le recunoscuse. Cu puţină grijă, poate că aveau să scape basma curată din toată încurcătura aceasta.

Îşi luară rămas-bun de la Jeanne şi plecară. Cum urcau dealul de dinaintea satului Hopital-des-Soeurs, soarele apăru chiar în faţa lor, aruncându-şi razele roşiatice asupra mănăstirii de maici, ceea ce făcu ruinele să arate de parcă ar fi fost în flăcări. Caris şi Mair străbătură satul la trap, încercând să nu se gândească la cadavrul mutilat al călugăriţei care zăcea acolo, printre resturile calcinate, şi îşi continuară drumul înspre soarele abia răsărit.

47

În data de 22 august, armata engleză bătea deja în retragere.

Ralph Fitzgerald nu era sigur cum de se întâmplase ca lucrurile să ia o asemenea turnură. Trecuseră peste Normandia ca o furtună, devastând-o de la vest la est, jefuind şi pârjolind, şi nimeni nu reuşise să le ţină piept. Ralph fusese în elementul lui. În campanie, un soldat putea să înşface tot ce vedea – mâncare, bijuterii, femei – şi să omoare pe oricine-i stătea în cale. Era exact genul de viaţă pe care şi-o dorise dintotdeauna.

Regele era un om pe gustul lui Ralph. Lui Eduard al III-lea îi plăcea teribil să se lupte. Când nu era la război, îşi petrecea mare parte din timp organizând turniruri elaborate şi simulări de bătălii costisitoare, cu armate de cavaleri îmbrăcaţi în uniforme croite special pentru aceste ocazii. În campanie, era mereu pregătit să conducă un raid sau un atac-fulger, punându-şi viaţa în pericol fără a se opri să cântărească riscurile şi beneficiile, aşa cum ar fi făcut-o un negustor din Kingsbridge. Cavalerii mai în vârstă şi conţii comentau adesea pe marginea brutalităţii sale şi protestaseră faţă de incidente precum violarea sistematică a femeilor, dar lui Eduard nu-i păsa. Când auzise că nişte cetăţeni din Caen aruncaseră cu pietre în soldaţii care le jefuiau casele, ordonase ca toţi locuitorii oraşului să fie ucişi şi nu dăduse înapoi decât atunci când se văzuse confruntat cu protestele virulente ale lui sir Godfrey de Harcourt şi ale altora.

Lucrurile începuseră să meargă prost când ajunseseră la fluviul Sena. La Rouen găsiseră podul distrus şi oraşul – aflat de cealaltă parte a apei – puternic fortificat. Regele Filip al VI-lea al Franţei în persoană era acolo, cu o armată impresionantă.

Englezii mărşăluiseră în amonte, căutând un loc pe unde să poată trece fluviul, dar descoperiseră că Filip îşi luase măsuri de precauţie: toate podurile erau fie bine apărate, fie în ruine. Înaintaseră până la Poissy, oraş aflat la doar 32 de kilometri de Paris, iar Ralph fusese convins că aveau să atace capitala; soldaţii mai în vârstă clătinaseră însă din cap, plini de înţelepciune, şi-i spuseseră că aşa ceva era imposibil. Parisul era un oraş cu 50 000 de locuitori, iar aceştia n-aveau cum să nu fi auzit despre cele întâmplate la Caen, aşa că probabil erau pregătiţi să lupte până la moarte, ştiind că n-avea să li se arate deloc milă.

Dacă regele nu intenţiona să atace Parisul, întrebase Ralph, atunci care era planul său? Nimeni nu ştia, iar Ralph bănuia că Eduard nu avea niciun plan, în afară de acela de a face prăpăd.

Oraşul Poissy fusese evacuat, iar inginerii englezi reuşiseră să îi reconstruiască podul – în timp ce armata respingea atacurile francezilor –, astfel că, într-un final, traversaseră fluviul.

Ajunşi în acest punct, realizaseră că Filip adunase o armată cu mult mai mare decât cea engleză, aşa că Eduard hotărâse să pornească rapid către nord, cu scopul de a-şi uni forţele cu trupele anglo-flamande care invadaseră teritoriul francez din nord-est.

Filip pornise pe urmele lui.

Astăzi englezii îşi aşternuseră tabăra la sud de alt râu impunător, Somme, şi descoperiseră că francezii apelau la aceeaşi strategie pe care o folosiseră la Sena. Soldaţii trimişi în recunoaştere raportau că toate podurile fuseseră distruse, iar oraşele de pe malurile râului aveau fortificaţii puternice. Şi mai rău, un detaşament englez văzuse, pe malul opus, stindardul celebrului şi înspăimântătorului aliat al Franţei: Ioan, regele orb al Boemiei.

Eduard începuse ofensiva cu 15 000 de oameni în total. În cele şase săptămâni ale campaniei, mulţi dintre aceştia căzuseră în luptă, iar alţii dezertaseră, cu gândul de a se întoarce acasă cu desagii de la şa plini cu aur. Ralph estima că mai rămăseseră 10 000 de soldaţi. Rapoartele iscoadelor indicau că la Amiens, aflat la câţiva kilometri în amonte, Filip avea poziţionată o forţă

de 60 000 de pedestraşi şi o armată de cavalerie formată din 12 000 de oameni, ceea ce însemna un avantaj numeric copleşitor. Ralph era mult mai îngrijorat decât fusese când debarcase în Normandia. Englezii aveau probleme serioase.

A doua zi mărşăluiră în aval, spre Abbeville, locul unde se afla ultimul pod înainte ca Somme să-şi lărgească albia, formând un estuar; dar cetăţenii de vază ai oraşului cheltuiseră sume importante, de-a lungul anilor, pentru întărirea zidurilor oraşului, iar englezii îşi dădură seama imediat că acestea erau impenetrabile. Orăşenii erau atât de siguri pe poziţia lor, încât trimiseră o armată numeroasă de cavaleri să atace avangarda armatei engleze şi avu loc o înfruntare sălbatică înainte ca localnicii să se retragă dincolo de fortificaţiile oraşului lor.

Când armata lui Filip părăsi Amiens-ul şi începu să avanseze către sud, Eduard se trezi prins în capcană, într-unul din vârfurile unui triunghi: în dreapta avea estuarul, în stânga – marea, iar în spate – oastea franceză, cu soldaţii dornici să vadă sângele invadatorilor curgând în valuri.

În după-amiaza aceea, contele Roland veni să discute cu Ralph.

Acesta lupta în detaşamentul lui Roland de şapte ani. Contele nu-l mai considera un băiat neexperimentat. Deşi îi lăsa în continuare impresia că nu-l simpatiza prea mult, îl respecta şi-l folosea mereu pentru a întări o porţiune mai slabă a liniei de atac, a conduce o misiune sau a organiza un raid. Ralph pierduse trei degete de la mâna stângă şi, ori de câte ori era obosit, şchiopăta de când lancea unui francez îi fracturase tibia, în anul 1342, într-o luptă purtată lângă Nantes. Cu toate acestea, regele nu-l făcuse deocamdată cavaler, o omisiune care-i umplea sufletul de amărăciune lui Ralph. În ciuda faptului că adunase o cantitate impresionantă de pradă de război – din care cea mai mare parte era păstrată în siguranţă la un aurar din Londra –, tânărul se simţea neîmplinit. Ştia că şi tatăl său ar fi fost la fel de nemulţumit. Asemenea lui Gerald, Ralph lupta pentru onoare, nu pentru bani, dar, în tot acest timp, nu urcase nici măcar o treaptă pe scara aristocraţiei.

Când sosi Roland, Ralph şedea într-un lan de grâu aproape copt, care fusese călcat în picioare de soldaţi. Era însoţit de Alan Fernhill şi de alţi şase camarazi şi îşi mânca mohorât prânzul alcătuit din supă de mazăre cu ceapă – mâncarea era pe terminate şi nu mai aveau carne. Ca şi tovarăşii săi, Ralph se

simţea obosit de marşurile nesfârşite, descurajat de priveliştea podurilor distruse şi a oraşelor bine apărate şi speriat de ceea ce avea să se întâmple când armata franceză avea să-i prindă din urmă.

Roland era acum bătrân, cu părul şi barba de culoare albă, dar încă mai mergea cu spatele drept şi vorbea pe un ton autoritar. Învăţase să-şi menţină o mimică impasibilă, astfel încât oamenii rareori observau că partea dreaptă a chipului îi era paralizată. I se adresă direct lui Ralph:

– Apa din estuarul râului Somme este influenţată de maree. La reflux, s-ar putea să fie foarte puţin adâncă în anumite locuri. Dar fundul e acoperit cu un strat gros de mâl, aşa că nu ne ajută prea mult.

– Deci nu putem traversa, zise Ralph.

Ştia însă că Roland nu venise până la el pentru a-i da numai veşti proaste, iar starea de spirit i se îmbunătăţi.

– S-ar putea să existe un vad – un loc unde fundul apei e mai tare, continuă Roland. Dacă e aşa, atunci francezii sigur îl ştiu.

– Şi vrei ca eu să aflu.

– Cât mai repede. Avem nişte prizonieri pe ogorul de alături.

Ralph dădu din cap, în semn de refuz.

– E posibil ca soldaţii să fie originari de oriunde din Franţa sau chiar din alte ţări. Singurii care ne pot oferi informaţia de care avem nevoie sunt localnicii.

– Nu mă interesează pe cine interoghezi. Tu să vii până la căderea nopţii, la cortul regelui, cu răspunsul.

Spunând acestea, Roland se îndepărtă.

Ralph îşi goli castronul şi se ridică agil, bucuros că avea în faţă un obiectiv agresiv.

– Înşeuaţi caii, flăcăi.

Încă îl mai avea pe Griff. În mod miraculos, calul său preferat supravieţuise celor şapte ani de război. Griff era ceva mai mic decât un cal de război, dar avea mai mult curaj decât bidiviii masivi pe care-i preferau cei mai mulţi dintre cavaleri. Acum avea deja o îndelungată experienţă de luptă, iar copitele sale cu potcoave de oţel reprezentau o armă suplimentară atunci când erau prinşi într-o încleştare. Ralph era mai ataşat de el decât de majoritatea camarazilor săi umani. De fapt, singura fiinţă de care se simţea mai apropiat decât de Griff era fratele său, Merthin, pe care nu-l mai văzuse de ani buni şi pe care era posibil să nu-l mai întâlnească vreodată, pentru că acesta se mutase în Florenţa.

Se îndreptară către nord-est, în direcţia estuarului. Ralph estima că orice ţăran care locuia la maximum o jumătate de zi distanţă de mal ştia despre vad, dacă acesta exista. Probabil că se foloseau de el constant când traversau râul ca să vândă şi să cumpere vite sau să meargă la târguri şi la festivaluri religioase. Bineînţeles, n-aveau să fie dispuşi să le divulge vreo informaţie invadatorilor englezi, dar el ştia cum să rezolve acest mic impediment.

Se îndepărtară de taberele armatei şi intrară pe un teritoriu care încă nu avusese de suferit de pe urma trecerii miilor de soldaţi şi unde oile încă mai păşteau pe pajişti, iar recoltele se coceau paşnic pe ogoare. Ajunseră într-un sat de unde estuarul era încă vizibil, la orizont. Îşi îmboldiră caii să pornească într-un galop mărunt pe drumul punctat de smocuri de iarbă care ducea către sat. Colibele cu o încăpere sau două ale şerbilor îi aminteau lui Ralph de Wigleigh. După cum anticipase, ţăranii o rupseră la fugă în toate direcţiile, femeile purtându-şi în braţe bebeluşii şi copilaşii mai mari, iar bărbaţii înşfăcând câte-o secure sau o seceră.

Ralph şi tovarăşii săi urmaseră acest scenariu de vreo 20–30 de ori în ultimele câteva săptămâni. Erau specialişti în culegerea de informaţii. De obicei, conducătorii armatei voiau să ştie unde-şi ascunseseră localnicii proviziile. Când auzeau că englezii se apropiau de localitatea lor, ţăranii vicleni îşi duceau vitele şi oile în mijlocul pădurii, îşi ascundeau sacii de făină în gropi, iar baloturile de fân în clopotniţa bisericii. Ştiau că, cel mai probabil, aveau să moară de foame dacă îşi dezvăluiau ascunzătorile, dar întotdeauna mărturiseau, mai devreme sau mai târziu. Alteori, armata avea nevoie de indicaţii privind direcţia de deplasare către un oraş important, un pod cu importanţă strategică, o abaţie fortificată ş.a.m.d. La asemenea întrebări, ţăranii răspundeau fără nicio ezitare, dar era necesar să se asigure că nu minţeau, pentru că era posibil ca unii mai şireţi să încerce să păcălească armata invadatoare, ştiind că soldaţii n-aveau cum să se întoarcă şi să-i pedepsească.

Şi de data aceasta, Ralph şi oamenii lui începură să-i fugărească pe ţăranii speriaţi prin grădini şi pe câmpuri, ignorându-i pe bărbaţi şi concentrându-se asupra femeilor şi a copiilor. Ralph ştia că, dacă reuşea să captureze câţiva dintre aceştia, soţii şi taţii lor aveau să se întoarcă.

Prinse din urmă o fată de aproximativ 13 ani. Îşi mână calul în

paralel cu ea timp de câteva secunde, privindu-i expresia îngrozită. Copila avea părul şi pielea închise la culoare şi trăsături simple. Era fragedă, însă avea un corp rotunjit, de femeie – exact genul său. Îi amintea de Gwenda. Într-o situaţie puţin diferită, şi-ar fi făcut poftele cu ea, aşa cum făcuse cu multe fete asemănătoare în ultimele săptămâni.

Dar astăzi avea alte priorităţi. Îl struni pe Griff în aşa fel încât să-i taie calea. Fata încercă să-l evite, se împletici şi căzu pe brânci într-o parcelă cultivată cu legume. Ralph sări de pe cal şi, tocmai când fata se ridica, o înşfacă rapid. Aceasta scoase un ţipăt şi-l zgârie pe faţă, aşa că el îi dădu un pumn în abdomen ca să o reducă la tăcere, după care o apucă de părul lung. Ţinându-şi calul de dârlogi, începu să o târască înapoi, către sat. Fata se împiedică şi căzu, dar el nu se opri, trăgând-o cu brutalitate de păr, aşa că ea făcu un efort să se ridice, plângând de durere. După aceea nu se mai întâmplă să cadă.

Se adunară în biserica mică de lemn. Cei opt soldaţi englezi capturaseră patru femei, dar şi şase copii, între care doi bebeluşi. Îi obligară pe prizonieri să se aşeze pe pardoseală, chiar în faţa altarului. Câteva clipe mai târziu, în biserică intră în fugă un bărbat, mormăind ceva în dialectul local, implorând. Alţi patru veniră după el.

Ralph era încântat.

Stătea în picioare lângă altar, care era reprezentat doar de o masă de lemn vopsită în alb.

– Linişte! strigă el, agitându-şi sabia.

Nou-veniţii amuţiră. Apoi Ralph arătă către un tânăr.

– Tu! Ce eşti?

– Pielar, domnule. Vă rog, nu le faceţi rău nevesti-mii şi copilului nostru, nu v-au greşit cu nimic.

Ralph arătă către un alt bărbat:

– Tu?

Fata pe care o prinsese el trase adânc aer în piept, înspăimântată, iar Ralph îşi dădu seama că erau înrudiţi – probabil erau tată şi fiică.

– Doar un sărman văcar, domnule.

– Văcar? Asta era numai bine. Şi cât de des treci cu cireada pe celălalt mal al râului?

– O dată sau de două ori pe an, domnule, când merg la târg.

– Şi pe unde e vad?

Bărbatul ezită.

– Vad? Nu există niciun vad. Trebuie să trecem pe podul de la Abbeville.

– Eşti sigur?

– Da, domnule.

Ralph aruncă o privire către ceilalţi.

– Vă-ntreb pe toţi: e adevărat ce spune?

Toţi dădură afirmativ din cap.

Ralph rămase o clipă pe gânduri. Erau speriaţi – îngroziţi chiar –, dar era posibil să mintă.

– Dacă-l aduc aici pe preot, cu Biblia lui, sunteţi dispuşi să juraţi pe sufletele voastre că nu e niciun vad pe unde să se poată traversa estuarul?

– Da, domnule.

Dar asta ar fi necesitat prea mult timp. Ralph îşi aţinti privirea asupra fetei pe care o prinsese.

– Vino încoace.

Fata făcu un pas înapoi.

Văcarul se lăsă în genunchi.

– Vă rog, domnule, nu-i faceţi rău copilei mele… n-a greşit cu nimic, n-are decât 13 ani…

Alan Fernhill ridică fata de parcă ar fi fost un sac cu ceapă şi i-o aruncă lui Ralph, care o prinse şi o păstră în strânsoarea sa.

– Mă minţiţi, toţi mă minţiţi. Sunt sigur că există un vad. Iar eu am nevoie să-mi spuneţi exact unde e.

– Bine, bâigui văcarul. O să vă spun, dar lăsaţi fata în pace.

– Unde e vadul?

– La un kilometru şi jumătate mai jos de Abbeville.

– Şi cum se numeşte satul?

Această întrebare păru să-l pună în încurcătură pe văcar. După câteva clipe, rosti:

– Nu e niciun sat, dar se vede un han pe celălalt mal.

Minţea. Nu călătorise la viaţa lui, aşa că nu ştia că lângă orice vad era întotdeauna un sat.

Ralph luă mâna fetei şi o puse pe altar. Îşi scoase cuţitul. Cu o mişcare iute, îi tăie unul dintre degete. Lama grea reteză cu uşurinţă oasele ei fragile. Fata scoase un ţipăt de durere, iar sângele îi ţâşni într-un jet care se revărsă peste vopseaua albă a altarului. Ţăranii ţipară la rândul lor, îngroziţi. Văcarul făcu un pas hotărât înainte, mişcare în care se ghicea furia din sufletul său, dar fu oprit de vârful sabiei lui Alan Fernhill.

Ralph o apucă bine pe fată cu o mână, iar cu cealaltă ridică

pumnalul în vârful căruia stătea înfipt degetul tăiat.

– Eşti diavolul în persoană, icni văcarul, tremurând din cauza şocului.

– Ba nu, nu sunt. Ralph mai fusese confruntat cu această acuzaţie, dar tot îl irita. Salvez vieţile a mii de oameni, adăugă el. Şi, dacă mă obligaţi, o să-i tai şi restul degetelor, unul câte unul.

– Nu, nu!

– Atunci spune-mi unde e vadul şi nu mă mai minţi.

Îşi flutură cuţitul prin aer.

Văcarul strigă:

– Blanchetaque, se numeşte Blanchetaque, vă rog, daţi-i drumul!

– Blanchetaque? repetă Ralph.

Se prefăcea a fi sceptic, dar, de fapt, i se părea că lucrurile căpătau o turnură promiţătoare. Era un cuvânt necunoscut, dar parcă însemna ceva asemănător unei platforme albe şi nu era genul de lucru pe care l-ar fi putut inventa pe loc un bărbat înspăimântat.

– Da, domnule, se numeşte aşa pentru că sunt nişte pietre albe pe fundul râului, ca să poţi trece prin mâl.

Era panicat, plângea necontrolat, aşa că, mai mult ca sigur, spunea adevărul, îşi dădu seama Ralph. Văcarul bâigui mai departe:

– Oamenii zic că pietrele alea au fost puse acolo în vechime, de romani. Vă rog… lăsaţi-mi fetiţa în pace.

– Unde e?

– La 16 kilometri mai jos de Abbeville.

– Nu la un kilometru şi jumătate?

– De data asta spun adevărul, domnule, pe mântuirea sufletului meu că aşa el.

– Şi cum se numeşte satul?

– Saigneville.

– Şi se poate trece mereu prin vad sau doar la reflux?

– Doar când se lasă apa mai mică, domnule, mai ales dacă se trece cu animale sau cu o căruţă.

– Dar tu ştii orele de flux şi reflux.

– Da.

– Aşa, acum nu mai am decât o singură întrebare pentru tine, dar e foarte importantă. Dacă îmi dai impresia că mă minţi, îi tai toată mâna.

Fata ţipă. Ralph continuă:

– Ştii că vorbesc serios, nu?

– Da, domnule, vă spun orice!

– Când e apa mică mâine?

Pe chipul văcarului se întipări o expresie de panică.

– Ă... ăăă... staţi să calculez!

Bărbatul era atât de agitat, încât abia dacă mai reuşea să gândească logic.

Pielarul interveni:

– Vă spun eu. Frate-meu a traversat ieri, aşa că ştiu bine. Apa o să fie mică pe la mijlocul dimineţii, cu două ore înainte de amiază.

– Da! încuviinţă văcarul. Exact aşa! Eu acum încercam să socotesc. Pe la jumătatea dimineţii sau un pic mai târziu. După care, iar, pe seară.

Ralph nu dădu drumul mâinii însângerate a fetei.

– Cât de sigur eşti?

– Ah, domnule, cum vă văd şi cum mă vedeţi, vă jur!

Probabil că bărbatul nu mai vedea clar acum, atât de îngrozit era. Ralph aruncă o privire către tânărul pielar. Pe chipul lui nu se vedea nicio urmă de înşelătorie, de sfidare sau de dorinţă de a-i fi pe plac: părea chiar puţin ruşinat de sine, ca şi cum ar fi fost forţat, împotriva voinţei sale, să facă un lucru greşit.

„Mi-au spus adevărul, îşi dădu seama Ralph, exultând; am reuşit.”

– Blanchetaque, mai rosti el o dată. La 16 kilometri în aval faţă de Abbeville, în dreptul satului Saigneville. Pietre albe pe fundul râului. Refluxul pe la jumătatea dimineţii de mâine.

– Da, domnule.

Ralph dădu drumul încheieturii fetei, iar aceasta fugi, suspinând, la tatăl ei, care o cuprinse în braţe. Ralph privi în jos, către băltoaca de sânge de pe masa albă care servea drept altar. Era chiar mare, pentru o fetişcană atât de fragilă.

– În regulă, flăcăi, le spuse el soldaţilor săi. Am terminat aici.

Trompetele îl treziră pe Ralph odată cu ivirea zorilor. Nu aveau timp să aprindă focul sau să mănânce de dimineaţă: armata ridică tabăra imediat. 10 000 de oameni trebuiau să străbată 16 kilometri până la jumătatea dimineţii, majoritatea pe jos.

Detaşamentul prinţului de Wales conducea marşul, urmat de cel al regelui, după care venea convoiul de bagaje, iar mai apoi

ariergarda. Fură trimise iscoade care să afle cât de departe se afla armata franceză. Ralph era în avangardă împreună cu prinţul în vârstă de 16 ani care purta acelaşi nume ca tatăl său, Eduard.

Sperau să-i ia prin surprindere pe francezi cu traversarea râului Somme prin vad. Noaptea trecută, regele spusese:

– Bravo, Ralph Fitzgerald!

Dar Ralph învăţase de mult că asemenea cuvinte nu aveau nicio însemnătate. Îndeplinise multe misiuni utile şi vitejeşti pentru regele Eduard, contele Roland şi alţi nobili, dar tot nu fusese făcut cavaler. De data aceasta, simţi mai puţină ciudă decât de obicei. Astăzi, viaţa îi era în pericol mai mult ca niciodată şi se bucura că găsise o ieşire pentru sine, aşa că nu prea-i păsa dacă era cineva care să aprecieze contribuţia sa la salvarea întregii armate.

În timpul marşului, zeci de mareşali regali şi de vicemareşali patrulau constant, îndrumând formaţiunile armatei în direcţia corectă, menţinând unitatea corpului de soldaţi, păstrând detaşamentele oarecum separate şi întorcându-i din drum pe cei care se îndepărtau sau rămâneau în urmă. Mareşalii erau cu toţii nobili, pentru că trebuiau să aibă autoritatea necesară pentru a da ordine. Regele Eduard era extrem de strict în privinţa mărşăluirii organizate.

Se îndreptau către nord. Terenul se ondula uşor, într-o pantă lină, către o creastă de unde puteau vedea strălucirea îndepărtată a estuarului. De acolo, coborâră prin nişte ogoare cultivate cu porumb. Când treceau prin sate, mareşalii aveau grijă să nu existe jafuri, pentru că nu voiau ca soldaţii să care bagaje suplimentare în drumul lor către celălalt mal. De asemenea, renunţară să incendieze recoltele, de teamă ca nu cumva fumul să-i arate duşmanului exact unde se aflau.

Când conducătorii ajunseră la Saigneville, soarele tocmai se iţea de după orizont. În ceaţa dimineţii, satul se vedea neclar, cam la 10 metri deasupra râului. De pe mal, Ralph trecu în revistă un obstacol formidabil: aproape doi kilometri şi jumătate de apă şi mlaştină. Putea vedea pietrele alburii de pe fund, care marcau vadul. De cealaltă parte a estuarului se afla un deal înverzit. Când soarele se ridică din stânga sa, zări pe panta opusă o licărire de metal şi o străfulgerare de culoare, iar inima i se umplu de disperare.

Lumina din ce în ce mai puternică îi confirmă bănuielile: inamicul îi aştepta. Francezii ştiau unde era vadul, bineînţeles,

iar un comandant înţelept se pregătise pentru posibilitatea ca şi englezii să-i descopere amplasarea. Aşa că manevra lor nu era nicidecum o surpriză.

Ralph se uită atent la apă. Aceasta curgea către vest, arătând că refluxul era în toi; dar era prea adâncă pentru a se putea merge prin ea. Trebuiau să aştepte.

Armata engleză continua să se adune pe mal, sporind în fiecare minut cu sute şi sute de soldaţi. Dacă regele ar fi încercat acum să-şi întoarcă armata din drum, s-ar fi iscat o confuzie de nedescris.

O iscoadă se întoarse, iar Ralph ascultă cum îi relata noutăţile prinţului de Wales. Armata regelui Filip plecase din Abbeville şi se apropia de malul râului.

Iscoada fu trimisă înapoi, să afle cât de repede se deplasa armata inamică.

Ralph realiză, cu inima îngheţată de spaimă, că nu aveau cum să se întoarcă; englezii trebuiau să traverseze râul.

Studie malul opus, încercând să-şi dea seama cât de mulţi luptători erau poziţionaţi acolo. După estimarea lui, erau peste 1000. Dar cel mai mare pericol îl reprezenta armata de zeci de mii de soldaţi care venea spre ei dinspre Abbeville. Din numeroasele sale înfruntări cu francezii, Ralph învăţase că aceştia erau extraordinar de curajoşi – ba chiar nesăbuiţi uneori –, dar şi teribil de indisciplinaţi. Mărşăluiau în dezordine, nu se supuneau dispoziţiilor comandanţilor şi uneori atacau pentru a-şi dovedi vitejia în situaţii în care ar fi fost mai înţelept să aştepte. Dacă ar fi putut să treacă peste obiceiurile lor păguboase şi să ajungă aici în următoarele câteva ceasuri, ar fi prins armata engleză chiar în mijlocul apei. Cu inamici pe ambele ţărmuri ale râului, englezii ar fi fost spulberaţi.

Iar după prăpădul pe care-l făcuseră în ultimele şase săptămâni, nu se puteau aştepta să li se arate milă.

Gândurile lui Ralph se îndreptară către armura sa. Avea o armură completă pe care o luase de la un cadavru rămas după bătălia purtată la Cambrai în urmă cu şapte ani, dar aceasta se afla într-o căruţă din convoiul cu bagaje. Mai mult, nu era sigur că putea să meargă aproape doi kilometri şi jumătate prin apă şi mâl încotoşmănat astfel. Acum purta un coif de oţel şi o pelerină scurtă din zale, toată protecţia pe care şi-o putea permite în timpul marşurilor. N-avea de ales – trebuia să se descurce cu acestea. Ceilalţi aveau echipamente asemănătoare. Cei mai

mulţi dintre infanterişti îşi ţineau coifurile atârnate la brâu şi le puneau pe cap doar când se apropiau de inamic. Nimeni nu mărşăluia purtând armură completă.

Soarele se înălţă de-a binelea către est. Nivelul apei scăzu până ce ajunse la genunchi. Nobilii se îndepărtară de anturajul regelui, cu ordine privind începerea traversării. Fiul contelui Roland, William de Caster, fu cel care dădu instrucţiuni grupului din care făcea parte şi Ralph:

– Arcaşii pornesc primii şi încep să tragă imediat ce ajung suficient de aproape de inamic, le spuse William.

Ralph îl fixă cu o expresie împietrită. Nu uitase că William încercase să-l trimită la spânzurătoare pentru o faptă de care se făcuseră vinovaţi peste jumătate dintre soldaţi în ultimele săptămâni.

– Apoi, când ajungeţi pe mal, arcaşii se împart şi se postează în stânga şi-n dreapta, ca să le facă loc cavalerilor şi oştenilor.

Ralph îşi zise că părea un plan destul de simplu; ordinele erau întotdeauna astfel. Dar avea să fie o înfruntare sângeroasă. Inamicul avea să fie poziţionat perfect, pe panta de lângă râu, pentru a-i ataca pe soldaţii englezi, care aveau să înainteze, neprotejaţi şi cu paşi greoi, prin apă.

Oamenii lui Hugh Despenser conduceau ofensiva, purtând stindardul distinctiv, negru pe alb. Arcaşii săi porniră prin vad, ţinându-şi arcurile deasupra nivelului apei, iar cavalerii şi infanteriştii se repeziră în urma lor, stropind la fiecare pas. Oamenii lui Roland îi urmară şi nu trecu mult până ce caii lui Ralph şi Alan se avântară şi ei în apă.

O distanţă de doi kilometri şi jumătate nu era mare, însă Ralph îşi dădu seama, abia acum, că a o parcurge prin apă dura mult, chiar şi pentru un cal. Adâncimea râului varia: în anumite locuri mergeau pe o suprafaţă mlăştinoasă, în altele apa le ajungea pedestraşilor până la talie. Oamenii şi animalele obosiră repede. Soarele de august îi bătea în cap, în timp ce picioarele le amorţeau din cauza apei reci. Şi, în acelaşi timp, privind înainte, puteau distinge clar linia armatei duşmane care-i aştepta pe malul nordic.

Ralph cerceta oastea inamică din ce în ce mai încordat. Prima linie, poziţionată de-a lungul malului, era alcătuită din arcaşi. Ştia că aceştia nu erau francezi, ci mercenari italieni, numiţi generic genovezi, dar de fapt proveniţi din diverse părţi ale Italiei. Arcurile lor aveau un ritm mai încet de tragere decât arcurile

lungi englezeşti, dar genovezii aveau suficient răgaz pentru a-şi fixa săgeţile în timp ce ţintele lor se mişcau greoi prin apa puţin adâncă. În spatele arcaşilor, pe panta verde, se aflau pedestraşi şi cavaleri gata de atac.

Privind în urmă, Ralph văzu mii de englezi traversând în urma sa. Din nou, îşi dădu seama că întoarcerea nu era nicidecum o opţiune viabilă; de fapt, cei din urmă îi împingeau efectiv pe cei aflaţi în faţă.

Acum putea vedea clar oastea duşmană. De-a lungul malului erau înşirate pavezele, scuturi grele, din lemn, folosite de arcaşi. De îndată ce englezii ajunseră suficient de aproape, genovezii începură să tragă.

De la o distanţă de aproape 300 de metri, nu aveau precizie, iar proiectilele lor se abătură asupra armatei engleze cu o forţă diminuată. Cu toate acestea, câţiva cai şi oameni fură atinşi. Răniţii se prăbuşiră şi fură purtaţi în aval, condamnaţi la înec. Caii răniţi îşi agitau picioarele în apă, însângerând-o. Inima lui Ralph bătea mai repede decât de obicei.

Pe măsură ce englezii se apropiau de mal, precizia arcaşilor genovezi creştea, iar proiectilele se abăteau asupra lor cu mai multă putere. Arcurile lor erau încete, dar proiectau în aer săgeţile cu vârf de oţel cu o forţă teribilă. De jur împrejurul lui Ralph, oameni şi cai se prăbuşeau în fiecare minut. Unii dintre cei loviţi mureau pe loc. Ralph conştientiză, cu un fior prevestitor de rău, că nu putea face nimic pentru a se proteja: fie avea noroc, fie avea să moară. Atmosfera se încărcase cu hărmălaia îngrozitoare specifică bătăliilor: şuieratul săgeţilor mortale, blestemele şi înjurăturile rostite de răniţi, nechezatul cailor în agonie.

Arcaşii din avangarda armatei engleze ripostau. Arcurile lor, lungi de aproape doi metri, aveau capetele în apă, aşa că erau nevoiţi să le ţină într-un unghi nefiresc, iar fundul apei, pe care trebuiau să-şi menţină echilibrul, era alunecos, dar îşi dădeau toată silinţa.

Săgeţile trimise de arcurile genovezilor nu puteau străpunge armura decât de la distanţă mică, dar, oricum, niciun englez nu purta cine ştie ce îmbrăcăminte de protecţie. În afară de coifuri, nu prea aveau cu ce să se apere de grindina mortală.

Dacă ar fi putut, Ralph s-ar fi întors şi ar fi fugit. Dar, în spatele lui, 10 000 de oameni şi jumătate pe-atât de cai înaintau neîncetat, astfel încât l-ar fi călcat în picioare şi l-ar fi înecat dacă

ar fi încercat să se retragă. Nu avea alternativă, aşa că-şi lipi capul de grumazul lui Griff şi-l îmboldi să meargă mai departe.

Arcaşii care supravieţuiseră ajunseră în sfârşit într-o zonă cu apă foarte puţin adâncă şi începură să-şi folosească arcurile lungi cu mai multă eficienţă. Traseră cu boltă, peste partea de sus a pavezelor. Odată ce începeau, arcaşii englezi puteau trage 12 săgeţi pe minut. Tijele acestora erau din lemn – de obicei de frasin –, dar aveau vârful de oţel şi, când cădeau ca o ploaie, erau de-a dreptul înspăimântătoare. Dintr-odată, rafalele de săgeţi din partea opusă se răriră. Câteva scuturi căzură. Genovezii erau nevoiţi să se retragă, iar englezii începură să se apropie şi mai mult de mal.

Imediat ce arcaşii ajunseră să pună piciorul pe uscat, se împărţiră pe două coloane, lăsând malul liber pentru avansarea cavalerilor, care se năpustiră din apa puţin adâncă spre liniile inamice. Ralph, al cărui cal încă mai mergea prin apă, participase la suficiente bătălii pentru a şti care era, de obicei, tactica francezilor în asemenea situaţii: aveau nevoie să se menţină pe poziţii, pentru ca arcaşii lor să continue să-i măcelărească pe englezii de pe mal şi din apă. Dar codul onoarei cavalereşti nu le permitea nobililor francezi să se ascundă în spatele arcaşilor de obârşie umilă, aşa că rupseră rândurile şi se avântară în luptă cu cavalerii englezi, renunţând astfel la avantajul oferit de poziţia lor. În sufletul lui Ralph apăru o licărire slabă de speranţă.

Genovezii se dădură înapoi, iar pe mal se dezlănţui un adevărat masacru. Inima lui Ralph bubuia puternic, cuprinsă de frică şi tensiune. Francezii aveau în continuare avantajul de a ataca de sus în jos, plus că erau protejaţi de armuri: măcelăriră nenumăraţi oameni de-ai lui Hugh Despenser. Avangarda atacatorilor intră cu zgomot în apa mică de lângă mal, hăcuindu-i pe englezii aflaţi încă în vad.

Arcaşii contelui Roland ajunseră la margine chiar înaintea lui Ralph şi a lui Alan. Cei care scăpară cu viaţă urcară pe mal şi se împărţiră pe flancuri. Ralph avea impresia că soarta englezilor era pecetluită şi că pe el îl aştepta în mod sigur un sfârşit crâncen, dar n-avea unde să se ducă decât înainte şi, dintr-odată, se trezi atacând, cu capul lipit de gâtul lui Griff, cu sabia în aer, îndreptându-se direct către francezi. Se feri din calea unei săbii menite să-l lovească şi urcă pe mal. Lovi fără rost într-un coif de oţel, după care Griff se ciocni de un alt cal. Calul francez era mai mare, însă şi mai tânăr, aşa că se sperie şi se împiedică,

aruncându-şi călăreţul în noroi. Ralph îl întoarse pe Griff, se retrase şi se pregăti să atace din nou.

Sabia nu-l prea ajuta atunci când adversarii aveau armuri, dar era un bărbat masiv călare pe un cal curajos, aşa că cea mai bună soluţie era să-i răstoarne pe soldaţii inamici de pe caii lor. Atacă din nou. În acest stadiu al bătăliei deja nu mai simţea nici urmă de frică. Din contră, era stăpânit de o furie îmbătătoare care-l făcea să omoare tot mai mulţi adversari. Când bătălia era în toi, i se părea că timpul stă în loc, iar lupta se dă de pe o clipă pe alta. Mai târziu, când înfruntarea se încheia şi el se regăsea în viaţă, era uluit să vadă soarele apunând şi să constate că trecuse o zi întreagă. Acum se năpustea mereu asupra inamicilor, ferindu-se de săbiile lor, lovind ori de câte ori vedea vreo ocazie, fără să încetinească vreodată, pentru că i-ar fi fost fatal.

La un moment dat – poate după câteva minute, poate după câteva ceasuri îşi dădu seama, fără să-i vină să creadă, că englezii nu mai erau măcelăriţi. De fapt, chiar păreau a câştiga teren şi speranţe. Se desprinse din haosul bătăliei şi se opri, gâfâind, ca să evalueze situaţia.

Malul era acoperit cu cadavre, dar erau la fel de mulţi francezi ca şi englezi, iar Ralph realiză cât de nebunesc fusese atacul francezilor. În clipa în care cavalerii din ambele tabere începuseră să se înfrunte, arcaşii genovezi încetaseră să-şi mai folosească armele, de teamă să nu-i nimerească pe cei aflaţi de partea lor, aşa că inamicul nu mai putuse să-i ia la ţintă pe englezi de parcă ar fi fost nişte raţe sălbatice pe oglinda unui iaz. După aceea, englezii se revărsaseră din estuar cu miile, urmând cu toţii aceleaşi ordine: arcaşii se despărţeau şi mergeau către flancuri, cavalerii şi pedestraşii năvălind înainte, astfel încât francezii erau copleşiţi de simpla inechitate numerică. Aruncând o privire înapoi către râu, Ralph văzu că nivelul apei creştea, aşa că englezii aflaţi încă în apă erau disperaţi să iasă, indiferent de soarta care-i aştepta pe celălalt mal.

În timp ce Ralph îşi recăpăta ritmul normal al respiraţiei, observă că francezii îşi pierdeau din impetuozitate. Forţaţi să dea înapoi, alergaţi în susul pantei, copleşiţi de armata care ieşea împleticindu-se din apa tot mai adâncă, începură să se retragă. Englezii porniră după ei, aproape nevenindu-le să creadă cât de mult noroc aveau; şi, aşa cum se întâmpla adesea, nu fu nevoie de prea mult timp pentru ca retragerea să se transforme într-o fugă în toată regula, cu fiecare pe cont propriu.

Ralph îşi trecu din nou privirea peste estuar. Convoiul cu bagaje era în mijlocul apei, cu caii şi boii trăgând căruţele grele peste vad, biciuiţi nebuneşte de căruţaşi, pentru a întrece mareea. Deja pe malul celălalt începuseră ostilităţile. Probabil că avangarda armatei regelui Filip ajunsese la estuar şi atacase puţinii soldaţi rămaşi în urmă. Lui Ralph i se păru că recunoaşte culorile cavaleriei uşoare boemiene. Dar veniseră prea târziu.

Se lăsă moale în şa, cuprins de o senzaţie subită de uşurare. Bătălia se încheiase. În mod incredibil, în ciuda tuturor probabilităţilor, englezii scăpaseră din capcana pe care le-o întinseseră francezii.

Momentan, erau în siguranţă.

48

Caris şi Mair ajunseră în vecinătatea oraşului Abbeville pe 25 august şi fură întristate să descopere că armata franceză trecuse deja pe-acolo. Zeci de mii de soldaţi pedestraşi şi arcaşi îşi aşezaseră tabăra pe câmpurile din jurul oraşului. Pe drum auzeau nu doar graiurile regionale franceze, ci şi limbile vorbite în regiuni mai îndepărtate: Flandra, Boemia, Italia, Savoia, Mallorca.

Francezii şi aliaţii lor îi urmăreau pe regele Eduard al Angliei şi armata condusă de el – ca şi Caris şi Mair. Caris se întreba prin ce metodă ar fi putut să câştige teren în această cursă nebunească.

Când trecură printre porţile impunătoare şi intrară în oraş, după-amiaza târziu, străzile erau pline de nobili francezi. Caris nu mai văzuse niciodată atât de multe haine luxoase, arme scumpe, cai magnifici şi pantofi noi, nici măcar la Londra. S-ar fi zis că întreaga aristocraţie franceză se adunase acolo. Hangiii, brutarii, jonglerii ambulanţi şi prostituatele oraşului lucrau non-stop pentru a satisface nevoile oaspeţilor lor. Tavernele erau ticsite cu conţi, iar în fiecare casă erau câte doi-trei cavaleri care dormeau pe jos.

Abaţia Sfântul Petru se afla pe lista de lăcaşuri religioase unde Caris şi Mair plănuiseră să ceară găzduire. Dar, chiar dacă ar fi purtat în continuare straie monahale, tot le-ar fi fost greu să intre în vreuna dintre camerele rezervate pentru vizitatori: regele Franţei apelase la ospitalitatea abaţiei, iar el şi anturajul său

ocupau tot spaţiul disponibil. Cele două călugăriţe de la Kingsbridge, deghizate drept Christophe şi Michel de Longchamp, fură îndrumate către biserica impunătoare a abaţiei, unde mai multe sute de scutieri din suita regală, îngrijitori de cai şi alţi servitori îşi puteau găsi un culcuş pe timpul nopţii pe pardoseala rece din naos. Cu toate acestea, mareşalul care se ocupa de treburile administrative le spuse că nu mai era loc şi pentru ele, aşa că aveau să fie nevoite să-şi petreacă noaptea pe câmp, ca toţi ceilalţi străini de condiţie modestă.

Transeptul nordic fusese transformat în spital pentru răniţi. În drum spre ieşire, Caris se opri pentru a privi un chirurg care cosea o tăietură adâncă din obrazul unui oştean care gemea întruna. Chirurgul lucra repede, cu îndemânare, iar, când termină, Caris îi spuse plină de admiraţie:

– Ai cusut rana foarte bine.

– Mulţumesc, răspunse el. Aruncând o privire către ea, bărbatul adăugă: Da’ de unde te pricepi tu la lucruri de-astea, flăcăiaş?

Caris se pricepea pentru că îl privise de-atâtea ori pe Matthew Bărbierul făcând lucruri similare, dar acum trebuia să inventeze rapid o poveste, aşa că spuse:

– La Longchamp, tata e chirurg în serviciul seniorului.

– Şi-acum ai venit aici cu seniorul vostru?

– A fost prins de englezi, iar doamna ne-a trimis pe mine şi pe fratele meu să-i negociem răscumpărarea.

– Hmm… Cred că aţi fi făcut mai bine să vă duceţi direct la Londra. Dacă nu e acolo de pe-acum, mai mult ca sigur că o să ajungă în curând. Totuşi, dacă tot eşti aici, poţi să-ţi câştigi un pat pentru la noapte ajutându-mă.

– Bucuros.

– Ţi-ai văzut vreodată tatăl spălând rănile cu vin cald?

Caris ar fi putut realiza această operaţiune şi în somn. După doar câteva minute, ea şi Mair făceau ceea ce ştiau mai bine – îi îngrijeau pe suferinzi. Cei mai mulţi fuseseră răniţi în ziua precedentă, în bătălia purtată la vadul râului Somme. Nobilii răniţi trebuiau îngrijiţi cu prioritate, iar chirurgul abia acum ajungea şi la oamenii de rând. Lucrară încontinuu timp de câteva ceasuri. Seara lungă de vară se transformă încet-încet în noapte adâncă, aşa că în biserică fură aduse lumânări. Într-un final, toate oasele dislocate sau fracturate fură repuse în poziţia firească, extremităţile zdrobite fură amputate, rănile fură cusute,

iar bărbatul care se ocupa de toate acestea, Martin Chirurgien, le duse în refectoriu pentru a lua masa de seară.

Fură tratate ca membre ale suitei regale şi li se servi tocană de carne de oaie cu ceapă. Nu mai mâncaseră carne de o săptămână. Primiră chiar şi nişte vin roşu bun. Mair îl bău cu mare poftă. Caris se bucura că aveau ocazia să-şi recapete puterile, dar încă îşi frământa mintea privind modalitatea prin care ar fi putut să-i prindă din urmă pe englezi.

Un cavaler veni la masa lor şi spuse:

– Vă daţi seama că în sala de mese a abatelui, de alături, patru regi şi doi arhiepiscopi mănâncă împreună, la aceeaşi masă? Începu să-i numere pe degete: Regii Franţei, Boemiei, Romei şi cel al Mallorcăi, plus arhiepiscopii de Rouen şi de Sens.

Caris hotărî că trebuia să vadă şi ea aşa ceva. Ieşi din încăpere pe uşa care părea să facă legătura cu bucătăria. Văzu mai mulţi servitori purtând platouri încărcate către o altă încăpere şi aruncă o privire pe uşa deschisă.

Bărbaţii din jurul mesei erau, fără nicio îndoială, de rang înalt – pe platouri se vedeau păsări fripte, pulpe uriaşe de vită şi de oaie, budinci bogate şi piramide de fructe confiate. În capul mesei stătea, cel mai probabil, regele Filip, un bărbat de 53 de ani cu un păr ciufulit, grizonant şi o barbă blondă. Lângă el se afla un bărbat mai tânăr care îi semăna şi care vorbea cu înflăcărare:

– Englezii nu sunt nobili, spunea el cu chipul îmbujorat de furie. Sunt ca nişte hoţi care fură noaptea, după care o rup la fugă.

Martin apăru lângă umărul lui Caris şi-i şopti la ureche.

– Acela e stăpânul meu, Charles, conte de Alençon, fratele regelui.

În sala de ospăţ, un glas necunoscut interveni:

– Nu sunt de acord.

Caris observă imediat că cel care vorbise astfel era orb şi îşi dădu seama că, probabil, era regele Ioan al Boemiei. Acesta continuă:

– Englezii nu mai pot fugi mult. Li se termină rezervele de mâncare şi sunt obosiţi.

Charles spuse:

– Eduard vrea să-şi unească forţele cu armata anglo-flamandă care invadează nord-estul Franţei dinspre Flandra.

Ioan dădu din cap, în semn de dezacord.

– Am aflat chiar azi că armata aceea a început să se retragă. Cred că Eduard va fi nevoit să se oprească şi să lupte. Şi, din punctul lui de vedere, cu cât mai curând, cu atât mai bine, căci, cu fiecare zi care trece, oamenii lui o să fie din ce în ce mai descurajaţi.

Charles replică pătimaş:

– Atunci poate reuşim să-i prindem mâine. După ce-au făcut în Normandia, ar trebui să moară până la ultimul: cavaleri, nobili, chiar şi Eduard în persoană!

Regele Filip îşi puse mâna pe braţul lui Charles, făcându-l să tacă.

– Furia fratelui nostru este de înţeles, rosti el. Crimele englezilor sunt de-a dreptul dezgustătoare. Dar nu uitaţi: când înfruntăm duşmanul, cel mai important e să dăm uitării conflictele dintre noi – certuri, ranchiune – şi să avem încredere unii în ceilalţi, cel puţin în timpul bătăliei. Avem mai mulţi oameni decât englezii, dar trebuie să fim uniţi în luptă, să acţionăm ca o singură armată. Haideţi să bem pentru unitate.

„Interesant toast”, îşi spuse Caris în timp ce se retrăgea discret. În mod clar, regele nu se putea baza întru totul pe faptul că aliaţii săi aveau să acţioneze ca o echipă. Dar, din ceea ce aflase, o îngrijora posibilitatea ca o altă bătălie să aibă loc în curând, poate chiar a doua zi. Ea şi Mair trebuiau să fie cu băgare de seamă, să nu se trezească amestecate în tot acel haos.

În timp ce se întorcea în refectoriu, Martin îi spuse încet:

– Ca şi regele, ai şi tu un frate nedisciplinat.

Caris observă că Mair se cherchelise. Exagera cu rolul ei de băiat, şezând cu picioarele răşchirate şi coatele pe masă.

– Pe toţi sfinţii, bună tocană, dar mă face să trag vânturi ca dracu’, pufni călugăriţa cu chip angelic îmbrăcată în haine de bărbat. Îmi pare rău de putoare, flăcăi.

Îşi umplu din nou cupa şi luă o înghiţitură zdravănă.

Bărbaţii izbucniră în hohote indulgente, amuzaţi de vederea unui băiat care se îmbăta pentru prima dată, aducându-şi aminte, fără îndoială, de incidente stânjenitoare din trecutul lor.

Caris o apucă de braţ:

– E timpul să mergi la culcare, frăţioare, zise ea. Hai, repejor.

Mair se lăsă dusă, fără să schiţeze vreun gest de împotrivire.

– Frate-meu se poartă ca o babă, le spuse ea celor prezenţi. Dar mă iubeşte… nu-i aşa, Christophe?

– Da, Michel, te iubesc, răspunse Caris, iar bărbaţii izbucniră din nou în râs.

Mair se ţinea strâns de ea. Caris o duse înapoi în biserică şi găsi locul din naos unde-şi lăsaseră păturile. O făcu pe Mair să se întindă şi o acoperi cu una dintre pături.

– Sărută-mă de noapte bună, Christophe, murmură Mair.

Caris o sărută pe buze, după care-i spuse:

– Eşti beată. Culcă-te. Trebuie să pornim mâine devreme.

Caris însă mai rămase trează o vreme, făcându-şi tot felul de griji. Ea şi Mair aproape că prinseseră din urmă armata engleză şi pe episcopul Richard, dar, totodată, exact acelaşi lucru făcuseră şi francezii. Ar fi trebuit să se ţină departe de câmpul de luptă. Pe de altă parte, dacă ea şi Mair rămâneau blocate în spatele armatei franceze, era posibil să nu se mai intersecteze nicicând cu englezii.

Drept urmare, îşi dădu seama că soluţia era să pornească dis-de-dimineaţă şi să încerce să câştige un avans faţă de francezi. O armată atât de mare nu avea cum să se deplaseze prea repede – probabil că era nevoie de câteva ore doar pentru a poziţiona detaşamentele în ordinea necesară pentru marş. Dacă ea şi Mair se grăbeau, poate că aveau să reuşească să se menţină în frunte. Era riscant, dar, de când plecaseră din Portsmouth, fiecare zi însemnase asumarea unor riscuri.

Se lăsă să alunece în braţele unui somn odihnitor şi se trezi când clopotul începu să bată, anunţând utrenia, puţin după trei dimineaţa. O trezi pe Mair şi nu-i arătă niciun pic de compasiune când aceasta se plânse că o durea capul. În timp ce călugării cântau psalmi în biserică, Mair şi Caris se duseră la grajduri şi-şi luară căluţii. Cerul era senin, aşa că lumina stelelor era suficientă pentru a se orienta.

Brutarii din oraş lucraseră toată noaptea, aşa că putură să-şi cumpere nişte pâine pentru călătorie. Dar porţile oraşului erau în continuare închise: fură nevoite să aştepte, nerăbdătoare, până în zori, tremurând în aerul răcoros şi mâncând pâine proaspăt scoasă din cuptor.

Pe la patru şi jumătate, ieşiră în sfârşit pe poarta oraşului Abbeville şi o porniră către nord-vest, de-a lungul malului drept al râului Somme, în direcţia în care, din câte auziseră, se deplasa şi armata engleză.

Nu străbătuseră mai mult de 400 de metri când auziră trompetele care anunţau trezirea armatei campate în oraş. Ca şi

Caris, regele Filip se hotărâse să pornească la drum cât mai devreme. Pe câmpurile din jurul oraşului, soldaţii începură să se vânture încoace şi-ncolo. Mai mult ca sigur, mareşalii îşi primiseră ordinele cu o seară înainte, pentru că păreau să ştie foarte bine ce trebuiau să facă, şi nu trecu mult până ce armata se puse în mişcare, pornind în aceeaşi direcţie ca Mair şi Caris.

Caris încă mai spera să-i ajungă din urmă pe englezi înaintea trupelor franceze. În mod evident, francezii aveau să fie nevoiţi să se oprească şi să se regrupeze înainte de bătălie. Acest interval ar fi trebuit, teoretic, să le dea celor două călugăriţe suficient timp pentru a ajunge la compatrioţii lor şi a se pune la adăpost, undeva dincolo de câmpul de bătălie. Nu voia să se trezească prinse între cele două armate. Începea să creadă că fusese chiar nesăbuită să plece în această misiune. Neştiind nimic despre războaie, nu putuse să-şi închipuie dificultăţile şi pericolele pe care le implica o asemenea călătorie. Dar acum era prea târziu pentru regrete. Şi ajunseseră până aici fără să păţească nimic.

Soldaţii care mărşăluiau nu erau francezi, ci italieni. Aceştia aveau arcuri din oţel şi mănunchiuri de săgeţi de fier. Erau prietenoşi, iar Caris sporovăia cu ei într-un amestec de franceză normandă, latină şi italiană pe care o învăţase din conversaţiile cu Buonaventura Caroli. Soldaţii îi spuseră că, în bătălie, ei erau în prima linie şi trăgeau cu arcul din spatele pavezelor grele din lemn, care acum erau transportate în carele aflate undeva mai în spate. Se plângeau că fuseseră nevoiţi să-şi ia masa de dimineaţă în grabă, îşi exprimau dispreţul faţă de cavalerii francezi, pe care-i considerau impulsivi şi certăreţi, şi vorbeau cu admiraţie de conducătorul lor, Ottone Doria, care putea fi văzut mergând câţiva metri mai în faţă.

Soarele urcă încet pe boltă şi toţi ajunseră să sufere de căldură. Întrucât era posibil ca bătălia să izbucnească în cursul zilei, arcaşii purtau haine groase, bine matlasate, coifuri şi genunchiere şi îşi duceau arcurile şi săgeţile la şold. Spre amiază, Mair spuse că, dacă nu se opreau să se odihnească un pic, avea să leşine. Caris era şi ea extenuată – erau în şa din zori – şi ştia că şi caii lor aveau nevoie de o pauză. Astfel, în ciuda dorinţelor ei, fu obligată să se oprească în timp ce miile de arcaşi treceau mai departe.

Caris şi Mair îşi adăpară căluţii în Somme, şi mai mâncară nişte pâine. Când porniră din nou, ajunseră să meargă alături de

cavalerii şi oştenii francezi. Caris îl recunoscu pe colericul frate al lui Filip, Charles, călărind în fruntea detaşamentului. Se aflau în rând cu grosul armatei franceze, dar nu puteau face altceva decât să meargă mai departe şi să spere că avea să li se ofere ocazia de a o depăşi.

Pe la amiază, un ordin derutant începu să circule din gură-n gură. Se părea că englezii nu se aflau la vest de ei, cum se crezuse, ci la nord, iar regele francez ordonase trupelor să cotească în această direcţie – nu în coloană, ci toţi în acelaşi timp. Bărbaţii din jurul lui Caris şi Mair, conduşi de contele Charles, ieşiră de pe drumul de lângă râu şi porniră pe o cărare îngustă, printre ogoare. Cu inima grea, Caris făcu şi ea acelaşi lucru.

Îşi auzi numele de împrumut strigat de un glas cunoscut, iar Martin Chirurgien veni lângă ea.

– E haos, spuse el mohorât. Ordinea de marş a fost total distrusă.

Câţiva bărbaţi călărind pe cai iuţi apărură de peste câmp şi-l salutară pe contele Charles.

– Iscoade, o lămuri Martin şi porni către ei, ca să audă ce aveau de spus.

Căluţii lui Caris şi Mair îl urmară din instinct.

– Englezii s-au oprit, auziră. Au luat poziţie defensivă pe o colină de lângă oraşul Crecy.

Martin şopti:

– Acela e Henri de Moine, un vechi camarad al regelui Boemiei.

Charles se arătă încântat de aceste veşti.

– Înseamnă că vom avea parte de o bătălie azi! exclamă el, iar cavalerii din jurul lui înălţară un şir dezlânat de urale.

Henri ridică o palmă, într-un gest precaut.

– Noi am sugera mai degrabă ca toate unităţile să se oprească şi să se regrupeze, zise el.

– Să ne oprim acum? mugi Charles. Când englezii sunt, în sfârşit, dispuşi să stea pe loc şi să dea piept cu noi? Haideţi să ne aruncăm asupra lor!

– Oamenii şi caii noştri au nevoie de odihnă, rosti calm Henri. Regele e departe, undeva în spate. Lăsaţi-i timp să ne prindă din urmă şi să arunce o privire asupra locului unde se va purta bătălia. Azi poate să dea dispoziţii pentru un atac care să aibă loc mâine, când oamenii vor fi odihniţi.

– La dracu’ cu dispoziţiile! Sunt doar câteva mii de englezi. O să-i copleşim pur şi simplu.

Henri făcu un gest de neajutorare.

– Eu nu pot să vă spun ce să faceţi, milord. Dar îl voi ruga pe fratele dumneavoastră, regele, să ne comunice ordinele sale.

– Roagă-l! Roagă-l! răspunse Charles fără să se oprească din mers.

Martin i se adresă lui Caris:

– Nu ştiu de ce-o fi aşa de necumpătat stăpânul meu.

Caris replică gânditoare:

– Presupun că trebuie să le dovedească celorlalţi că e suficient de curajos pentru a prelua conducerea ţării, chiar dacă, prin simplul fapt că s-a născut mai târziu, nu e rege.

Martin îi aruncă o privire surprinsă.

– Eşti foarte înţelept, pentru un simplu băiat.

Caris îşi feri privirea şi-şi jură în sinea sa să nu-şi mai uite falsa identitate. Nu detectase nicio notă de ostilitate în glasul lui Martin, dar avea impresia că îi stârnise deja bănuielile. Chirurg fiind, cunoştea foarte bine diferenţele de structură osoasă dintre bărbaţi şi femei şi era posibil să fi observat că cele ale lui Christophe şi Michel de Longchamp nu se încadrau în tiparul sexului lor. Din fericire, nu abordă acest subiect.

Cerul începea să se acopere cu nori, dar aerul era în continuare cald şi umed. În stânga, aproape de linia orizontului, apăru o pădure, iar Martin îi spuse lui Caris că aceasta era Pădurea Crecy. Nu puteau fi prea departe de englezi, dar pentru Caris şi Mair problemele de-abia acum începeau. Trebuiau să găsească o modalitate să se desprindă din rândurile francezilor şi să li se alăture englezilor, fără să fie ucise nici de unii, nici de alţii.

Apropierea pădurii avu efectul de a aglomera flancul stâng al armatei în marş, astfel încât pe drumul pe care mergea Caris ajunseră să se înghesuie foarte mulţi soldaţi, iar diversele detaşamente se încurcară definitiv.

De-a lungul armatei circulau curieri care aduceau noi ordine din partea regelui: armata trebuia să se oprească şi să aşeze tabăra. Speranţele lui Caris se reaprinseră: acum ar fi avut şansa să o ia înaintea armatei franceze. Observară o altercaţie între Charles şi un curier, iar Martin se grăbi să afle despre ce era vorba. Se întoarse însă cu o expresie care arăta că nu-i venea să-şi creadă urechilor.

– Contele Charles refuză să se supună ordinelor! îi împărtăşi el lui Caris.

– De ce? întrebă Caris cu sufletul cuprins de neguri.

– E de părere că fratele lui e prea precaut. El, Charles, n-o să fie atât de simandicos încât să se oprească pentru a se odihni atunci când are în faţă un inamic atât de slab.

– Dar credeam că într-o bătălie toată lumea trebuie să se supună ordinelor regelui.

– Aşa ar trebui. Dar, pentru nobilii francezi, nimic nu e mai important decât codul lor cavaleresc. Mai degrabă ar muri decât să se arate laşi.

Armata îşi continuă marşul, sfidând ordinele primite.

– Mă bucur că sunteţi aici, rosti Martin. O să am nevoie din nou de ajutorul vostru. Fie că învingem, fie că pierdem, până la apus o să avem o mulţime de răniţi.

Caris îşi dădu seama că nu exista cale de scăpare. Dar, nici ea nu ştia de ce, parcă nu mai voia să se îndepărteze. Ba chiar constată cu surprindere că se afla într-un fel de expectativă ciudată. Dacă oamenii aceştia erau suficient de nebuni încât să se repeadă unii la alţii cu săbii şi arcuri, ea ar fi putut măcar să le fie de ajutor răniţilor.

Nu trecu mult şi conducătorul arcaşilor, Ottone Doria, apăru prin mulţime, călărind în sens contrar deplasării generale – nu fără dificultate, având în vedere înghesuiala –, pentru a sta de vorbă cu Charles de Alençon.

– Opreşte-ţi oamenii! strigă el la conte.

– Cum îndrăzneşti să-mi dai tu ordine?

– Ordinele sunt date de rege! Trebuie să ne oprim, dar oamenii mei nu pot face asta pentru că ai tăi îi împing de la spate!

– Atunci lasă-i să-şi continue marşul.

– Suntem deja în raza vizuală a duşmanului. Dacă mergem mai departe, va trebui să ne batem.

– Aşa să fie.

– Dar oamenii au mărşăluit toată ziua. Le e foame, le e sete şi sunt obosiţi. Iar arcaşii mei nu au paveze.

– Le e prea frică să lupte fără scuturi?

– Îmi faci oamenii laşi?

– Dacă nu vor să lupte, da.

O clipă, Ottone nu spuse nimic, apoi începu să vorbească încet, astfel încât Caris abia dacă-i auzea cuvintele:

– Eşti un nesăbuit, Alençon. Şi o să fii în iad până la căderea nopţii.

Apoi îşi întoarse calul şi se îndepărtă.

Caris simţi picături de apă pe faţă şi îşi ridică privirea către cer. Începea să plouă.

49

Ploaia fu abundentă, însă de scurtă durată şi, când se opri, Ralph privi peste vale şi văzu, cu un fior de teamă, că duşmanul sosise.

Englezii ocupau coama unui deal orientat pe axa sud-vest – nord-est. În spatele lor, către nord-vest, se afla o pădure. În faţă şi în părţi se înălţau versanţii dealului. Flancul lor drept se afla către oraşul Crécy-en-Ponthieu, situat pe valea râului Maye.

Francezii se apropiau dinspre sud.

Ralph era poziţionat în flancul drept al armatei engleze împreună cu oamenii contelui Roland, aflaţi sub comanda tânărului prinţ de Wales. Erau aşezaţi în formaţia „grapă”, care se dovedise atât de eficientă în luptele cu scoţienii. În stânga şi în dreapta sa se aflau formaţiuni triunghiulare de arcaşi, asemănătoare dinţilor unei grape. Între aceşti dinţi, poziţionaţi mai în spate, erau cavalerii – fără cai – şi oştenii. Acest tip de dispunere era o inovaţie radicală, cu care mulţi dintre cavaleri nu erau de acord: acestora le plăcea să lupte călare şi se simţeau vulnerabili fără cai. Dar regele era de neclintit: toţi trebuiau să lupte ca pedestraşi. În faţa rândurilor de cavaleri, soldaţii săpaseră capcane – gropi de circa 30 de centimetri adâncime şi lăţime – pentru a împiedica bidiviii armatei franceze.

În dreapta lui Ralph, la marginea crestei, tronau trei maşinării nemaivăzute: bombardiere sau tunuri, care foloseau praf de puşcă pentru a proiecta în aer nişte pietre rotunde. Acestea fuseseră transportate prin Normandia, dar nu fuseseră folosite până atunci şi nimeni nu ştia sigur dacă aveau să funcţioneze. Astăzi regele Eduard era nevoit să apeleze la toate mijloacele pe care le avea la dispoziţie, pentru că duşmanii erau de până la şapte ori mai numeroşi.

În flancul stâng al armatei engleze, oamenii contelui de Northampton erau poziţionaţi în aceeaşi formaţiune de grapă. În spatele primei linii se desfăşura un al treilea batalion, condus de

rege, aflat în aşteptare. În spatele regelui se întindeau două rânduri de obstacole menite să asigure retragerea. Primul era alcătuit din căruţele cu bagaje, aşezate în cerc, unde se aflau noncombatanţii – bucătari, ingineri şi grăjdari – care stăteau în interior împreună cu caii. Cel de-al doilea era pădurea în sine unde, în caz de nevoie, supravieţuitorii armatei engleze puteau fugi, iar cavalerii francezi, călare fiind, nu-i puteau urmări cu uşurinţă.

Aşteptau acolo încă din zori, fără altceva de mâncare decât supă de mazăre cu ceapă. Ralph purta de data aceasta armură completă şi se copsese toată ziua în căldura verii, aşa că ploaia fusese o binecuvântare. De asemenea, transformase panta pe care francezii trebuiau să o urce în atac într-o întindere de noroi, ceea ce mărea pericolul de alunecare.

Ralph putea ghici care avea să fie tactica francezilor. Arbaletrierii genovezi aveau să tragă din spatele scuturilor, pentru a rări prima linie a englezilor. Apoi, când vor fi făcut suficiente pagube, aveau să se dea la o parte, iar cavalerii francezi aveau să atace, călare pe bidiviii lor de război.

Nu exista nimic mai înspăimântător decât atacul acela al cavalerilor. Numit şi *furor franciscus,* acesta era arma supremă a nobilimii franceze. Codul lor cavaleresc îi făcea să nu mai ia în considerare grija pentru siguranţa personală. Caii aceia uriaşi, cu călăreţii acoperiţi de armură din cap până-n picioare, în aşa fel încât păreau oameni de oţel, se năpusteau cu o forţă incredibilă, zdrobind arcaşi, scuturi, săbii şi oşteni.

Bineînţeles, nu dădea mereu rezultatele scontate. Atacul putea fi respins, mai ales când terenul îi avantaja pe cei care se apărau, aşa cum era cazul aici. Cu toate acestea, francezii nu se descurajau uşor: aveau să atace din nou. Şi beneficiau de o superioritate numerică atât de copleşitoare, încât Ralph nu vedea cum ar fi putut englezii să le ţină piept la nesfârşit.

Era speriat, dar, în acelaşi timp, nu regreta că făcea parte din armată. Timp de şapte ani, dusese viaţa palpitantă pe care şi-o dorise dintotdeauna, în care cei puternici erau cavaleri, iar cei slabi nu contau absolut deloc. Avea 29 de ani şi rar se întâmpla ca războinicii să supravieţuiască până la această vârstă. Comisese păcate cumplite, dar îi fuseseră iertate toate, chiar şi în dimineaţa aceasta, de către episcopul de Shiring, care stătea acum lângă tatăl său, contele, înarmat cu un buzdugan înfricoşător – normele bisericeşti le interziceau preoţilor să facă

vărsare de sânge şi tocmai de aceea în luptă purtau arme fără tăiş.

Arbaletrierii, îmbrăcaţi cu tunicile lor albe, ajunseră la baza pantei. Arcaşii englezi, care până atunci şezuseră pe jos, cu săgeţile înfipte cu vârful în pământ în faţa lor, începură acum să se ridice şi să-şi încordeze arcurile. Ralph presupunea că pe majoritatea îi încercau aceleaşi sentimente – un amestec de uşurare că aşteptarea cea lungă se terminase şi teamă la gândul că şansele erau atât de puţin favorabile lor.

Ralph era de părere că mai aveau o groază de timp. Putea vedea clar că genovezii nu aveau pavezele cele grele, care erau un element esenţial al tacticii lor de luptă. Era sigur că bătălia n-avea să înceapă până ce n-aveau să fie aduse scuturile.

Ceva mai în spate, mii de cavaleri se revărsau în vale dinspre sud, la stânga şi la dreapta arbaletrierilor. Soarele se arătă din nou, luminând culorile vii ale stindardelor şi bucăţile de material care acopereau corpul cailor. Ralph recunoscu blazonul lui Charles, conte de Alençon, fratele regelui Filip.

Arbaletrierii se opriră la baza pantei. Erau mii şi mii. Ca la un semnal, scoaseră cu toţii un strigăt teribil. Unii chiar făcură un salt. Se auzi zvon de trompete.

Era strigătul lor de luptă, destinat să sperie inamicul, şi poate că ar fi avut efect asupra unor alţi duşmani, numai că armata engleză era alcătuită din războinici experimentaţi aflaţi la capătul unei campanii de şase săptămâni, aşa că era nevoie de ceva mai mult decât un ţipăt pentru a se speria. Îşi priviră duşmanii, impasibili.

Apoi, spre marea uimire a lui Ralph, genovezii îşi ridicară armele şi lansară prima rafală de săgeţi.

Ce făceau? Nu aveau scuturi!

Zgomotul stârnit fu brusc şi îngrozitor, şfichiuitul a 5000 de proiectile aruncate prin aer. Dar arbaletrierii erau prea departe pentru ca săgeţile lor să-şi atingă ţinta. Poate că nu luaseră în calcul faptul că trăgeau în sus, iar soarele după-amiezii, vizibil în spatele englezilor, probabil că le bătea în ochi. Indiferent de motiv, cert este că proiectilele metalice se înfipseră în pământ, fără a reuşi să atingă liniile inamice.

Urmară o străfulgerare de foc şi o bubuitură ca de tunet venite din mijlocul primei linii engleze. Uluit, Ralph văzu un nor de fum ridicându-se din locul unde se aflau noile bombardiere. Făceau un zgomot impresionant, dar, când îşi întoarse privirea

către armata duşmană, nu văzu prea mari pagube. Cu toate acestea, mulţi arbaletrieri fură atât de surprinşi, încât uitară să-şi reîncarce armele.

În momentul acela, prinţul de Wales le ordonă arcaşilor săi să înceapă să tragă.

2000 de arcuri lungi fură ridicate. Ştiind că erau prea departe pentru a trage paralel cu pământul, arcaşii ţintiră către cer, proiectându-şi intuitiv săgeţile pe o traiectorie curbă. Toate arcurile se încordară simultan, aducând cu nişte spice de grâu pe un ogor mângâiat de o briză de vară; apoi săgeţile fură lansate, coardele arcurilor vibrând atât de puternic, încât sunetul rezultat părea bătaia unui clopot de biserică. Proiectilele, mai rapide decât orice pasăre, se ridicară în aer, după care o porniră în jos şi se abătură asupra arbaletrierilor ca o grindină.

Rândurile duşmanilor erau înghesuite, iar hainele matlasate ale genovezilor nu le ofereau o protecţie prea mare. Un arcaş nu avea nevoie decât de cinci secunde să smulgă o săgeată din pământ, să o potrivească în locaşul ei, să încordeze arcul, să ţintească, să tragă şi să întindă mâna după o alta. Bărbaţii experimentaţi, care făceau regulat acest lucru, se mişcau chiar mai repede. Într-un singur minut, asupra arbaletrierilor neprotejaţi se abătură nici mai mult, nici mai puţin de 20 000 de săgeţi.

Era un masacru, iar urmarea era inevitabilă: se întoarseră şi o luară la fugă.

În câteva secunde, genovezii ieşiră din raza de acţiune a arcurilor lungi, iar englezii nu mai traseră, râzând datorită succesului neaşteptat şi batjocorindu-i pe inamici. Dar apoi arbaletrierii dădură piept cu altă dificultate. Cavalerii francezi înaintau. O turmă înghesuită de arbaletrieri puşi pe fugă se ciocni de o masă de călăreţi care de-abia aşteptau să atace. Pentru câteva momente, în armata franceză domni haosul.

Ralph era uluit să-i vadă pe soldaţii din armata inamică luptându-se între ei. Cavalerii îşi scoaseră săbiile şi începură să-i hăcuiască pe arbaletrieri, care-şi descărcară armele spre călăreţi, după care continuară să se lupte cu ei cu cuţitele. Nobilii francezi ar fi trebuit să încerce să oprească măcelul, dar, din câte putea vedea Ralph, călăreţii cu armurile cele mai scumpe şi caii cei mai mari se aflau în primele rânduri ale încleştării, atacându-şi camarazii cu o furie crescândă.

Cavalerii îi împinseră pe arbaletrieri înapoi pe pantă, până ce

ajunseră din nou în raza de acţiune a arcurilor lungi englezeşti. Încă o dată prinţul de Wales le dădu ordin oamenilor săi să tragă. Acum grindina de săgeţi căzu atât peste arcaşi, cât şi peste călăreţi. În cei şapte ani de bătălii prin care trecuse, Ralph nu văzuse niciodată aşa ceva. Sute de duşmani zăceau morţi sau răniţi şi niciun englez nu avea nici măcar o zgârietură.

Într-un final, cavalerii francezi se retraseră, iar restul de arcaşi se împrăştiară care încotro. În urma lor, panta de sub poziţia englezilor rămase acoperită cu trupuri. Cuţitarii galezi şi cei din Cornwall se năpustiră din rândul armatei engleze şi începură să le curme vieţile francezilor răniţi, recuperând săgeţile intacte în scopul refolosirii şi, fără nicio îndoială, jefuind cadavrele, dacă tot se aflau acolo. În acelaşi timp, copiii de trupă le aduseră arcaşilor mănunchiuri de săgeţi noi din convoiul cu bagaje.

Urmă un interval de acalmie, dar acesta nu durǎ prea mult.

Cavalerii francezi se regrupară, unindu-şi forţele cu luptătorii abia sosiţi, care continuau să se reverse în vale cu miile. Privindu-i, Ralph putea vedea clar că luptătorilor care serveau sub culorile lui Alençon li se alăturară războinici din Flandra şi din Normandia. Stindardul contelui de Alençon înaintă către prima linie, după care se auziră trâmbiţele, iar călăreţii se puseră în mişcare.

Ralph îşi trase viziera şi îşi scoase spada din teacă. Se gândi la mama sa. Ştia că aceasta se ruga pentru el ori de câte ori se ducea la biserică şi acum simţi un val cald de recunoştinţă faţă de devotamentul ei. Apoi îşi concentră atenţia asupra mişcărilor duşmanului.

Caii uriaşi ai cavalerilor se urneau încet, mişcările fiindu-le stingherite de greutatea cavalerilor în armuri de oţel. Soarele, ajuns la apus, îşi reflecta lumina roşiatică pe vizierele francezilor, iar drapelele se zbăteau în briza serii. Treptat, bufnetul ritmic al copitelor deveni mai puternic, iar ritmul atacului se acceleră. Cavalerii strigau, încurajându-şi caii şi camarazii, şi-şi agitau săbiile şi suliţele în aer. Se năpusteau asemenea unui val către plajă, părând a deveni mai mari şi mai rapizi pe măsură ce se apropiau. Ralph avea gura uscată şi-şi simţea inima bubuind ca o tobă imensă.

Atacatorii ajunseră suficient de aproape pentru a intra în bătaia arcurilor, iar prinţul dădu din nou ordin să se tragă. Încă o dată, săgeţile se ridicară în văzduh şi căzură peste francezi ca o ploaie fatală.

Cavalerii care atacau erau acoperiţi cu armură şi doar câte o săgeată ţintită cu noroc se mai întâmpla să nimerească în punctele vulnerabile în care piesele armurii se uneau. Dar caii lor nu aveau decât nişte plăci de oţel care le protejau capul şi grumazul, aşa că erau ţinte sigure. Când săgeţile li se înfigeau în umeri sau în crupe, unii cădeau morţi, alţii se poticneau, iar alţii se întorceau, să fugă. Ţipetele de durere ale animalelor umplură imediat atmosfera. Ciocnirile cailor îi făcură pe mulţi cavaleri să se prăbuşească, alăturându-se cadavrelor arbaletrierilor genovezi. Cei care alergau în urmă se deplasau prea repede pentru a face vreo manevră evazivă, aşa că trecură în viteză peste trupurile celor căzuţi.

Dar erau mii de cavaleri, care se revărsau neîncetat către armata engleză.

Distanţa faţă de duşman se micşoră, iar arcaşii începură să tragă săgeţile pe o traiectorie paralelă cu solul. Când atacul ajunse la 100 de metri de prima linie, arcaşii trecură la un alt tip de săgeţi, cu vârf aplatizat, special pentru a străpunge armura de oţel. Acum îi puteau ucide pe călăreţi, deşi dacă nimereau caii era la fel de bine.

Pământul era deja ud din cauza ploii, iar atacul cavalerilor întâlni în curând gropile-capcană săpate anterior de englezi. Caii aveau aşa un avânt, încât doar puţini dintre ei puteau să calce într-o astfel de groapă, adâncă de 30 de centimetri, fără să se împleticească. Mulţi se prăvăliră, aruncându-şi călăreţii în calea celorlalţi cai.

În plin atac, cavalerii se fereau din dreptul arcaşilor, după cum plănuiseră şi englezii, aşa că se deplasau într-un fel de coloană îngustă, asupra căreia englezii trăgeau săgeţi din stânga şi din dreapta.

Acesta era elementul principal al strategiei engleze. În acest moment, deveni evidentă înţelepciunea din spatele deciziei de a-i obliga pe cavalerii englezi să lupte fără cai. Dacă ar fi fost pe cai, nu ar fi putut rezista impulsului de a porni la atac şi atunci arcaşii ar fi fost nevoiţi să înceteze să mai tragă, de teamă să nu-şi ucidă compatrioţii. Dar, pentru că oştenii şi cavalerii rămâneau la locurile lor, inamicii puteau fi măcelăriţi în număr mare, fără ca englezii să înregistreze victime.

Dar nu era suficient. Francezii erau prea numeroşi şi prea curajoşi. Veneau întruna şi, într-un final, ajunseră la corpul de cavaleri şi oşteni pedeştri, în unghiul format de poziţiile arcaşilor,

ceea ce dădu startul adevăratei lupte.

Caii călcară în picioare primele linii ale trupelor engleze, dar atacul le fusese încetinit de urcarea anevoioasă a pantei noroioase, plus că fură nevoiţi să se oprească în momentul în care dădură piept cu armata densă a englezilor. Ralph se trezi brusc în mijlocul acţiunii, evitând lovituri potenţial fatale, abătute de sus în jos, lovind cu sabia picioarele cailor, încercând să îi ologească prin cea mai simplă şi mai sigură metodă, şi anume tăierea tendoanelor. Lupta era crâncenă: englezii nu aveau unde să se ducă, iar francezii ştiau că, dacă se retrăgeau, aveau să fie nevoiţi să treacă prin aceeaşi grindină mortală de săgeţi.

De jur împrejurul lui Ralph, războinicii se prăbuşeau ca muştele, hăcuiţi cu lovituri de săbii sau de securi, după care erau călcaţi în picioare de copitele cu potcoave de oţel ale cailor de luptă. Îl zări pe contele Roland doborât de spada unui francez. Fiul lui Roland, episcopul Richard, îşi învârtea buzduganul pentru a-şi proteja părintele căzut, dar un cal de război îl izbi pe Richard cu umărul, dându-l la o parte, iar contele fu călcat în picioare.

Englezii fură forţaţi să dea înapoi, iar Ralph realiză că francezii aveau o ţintă precisă: prinţul de Wales.

Lui Ralph nu-i era nicidecum drag adolescentul de 16 ani care mereu se bucurase de privilegii, dar ştia că ar fi fost o lovitură teribilă pentru moralul englezilor dacă prinţul ar fi fost capturat sau ucis. Ralph se trase înapoi şi un pic către stânga, alăturându-se celor care îngroşau scutul de luptători din jurul prinţului. Dar şi francezii îşi intensificară eforturile, plus că ei erau pe cai.

Apoi Ralph se trezi luptând cot la cot cu prinţul, pe care-l recunoscu după haina sa în pătrăţele, cu flori de crin pe fundal alb şi un leu heraldic pe fond roşu. O clipă mai târziu, un călăreţ francez se năpusti asupra prinţului cu o secure, iar acesta se prăbuşi.

Era un moment critic.

Ralph făcu un salt înainte şi îşi împinse spada către atacator, strecurându-i lama lungă în subsuoară, acolo unde se uneau două bucăţi de armură. Avu satisfacţia de a simţi cum vârful de oţel pătrunde în carne şi văzu sângele ţâşnind din rană.

Altcineva se poziţionă cu picioarele de-o parte şi de alta a prinţului prăbuşit şi începu să-şi mânuiască sabia grea cu ambele mâini, ţintind atât către cai, cât şi către oameni. Ralph îl recunoscu drept purtătorul stindardului regelui, Richard FitzSimon, care-şi pusese steagul jos, în aşa fel încât să-l acopere

pe stăpânul său culcat. Pentru câteva momente, Richard şi Ralph se luptară cu sălbăticie pentru a-l apăra pe fiul regelui, fără să ştie dacă mai era în viaţă sau nu.

Apoi primiră întăriri. Contele de Arundel apăru cu un grup mare de oşteni, toţi odihniţi şi pregătiţi de luptă. Nou-veniţii se avântară în bătălie cu entuziasm, aşa că răsturnară situaţia în favoarea lor. Francezii începură să dea înapoi.

Prinţul de Wales se ridică în genunchi. Ralph îşi trase viziera de pe ochi şi-l ajută să se ridice în picioare. Băiatul părea să fie rănit, însă nu grav, iar Ralph se îndepărtă şi luptă mai departe.

Curând după aceea francezii cedară. Graţie curajului şi caracterului nebunesc al strategiei lor, reuşiseră să rupă liniile engleze, dar nu de tot. Acum fugeau, mulţi dintre ei prăbuşindu-se în timp ce parcurgeau zona aflată în bătaia arcaşilor, împleticindu-se pe panta însângerată care făcea legătura cu propriile linii. Din rândurile englezilor se ridică un val de urale, ostenite, dar triumfătoare.

Încă o dată galezii invadară câmpul de bătălie, tăind gâturile răniţilor şi adunând mii de săgeţi. Arcaşii se apucară şi ei să adune proiectile folosite pentru a-şi reînnoi stocul. Din spate, bucătarii apărură printre luptători cu carafe cu bere sau vin, iar chirurgii veniră în grabă să se ocupe de nobilii răniţi.

Ralph îl zări pe William de Caster aplecat deasupra contelui Roland. Acesta respira, dar avea ochii închişi şi părea pe moarte.

Ralph îşi şterse sabia însângerată pe pământ şi-şi ridică viziera pentru a bea o cană cu bere. Prinţul de Wales se apropie de el şi-l întrebă:

– Cum te cheamă?

– Ralph Fitzgerald de Wigleigh, milord.

– Ai luptat vitejeşte. Mâine vei fi sir Ralph, dacă regele îşi pleacă urechea la dorinţele mele.

Ralph radia de plăcere.

– Mulţumesc, milord.

Prinţul schiţă o mişcare graţioasă din cap, în semn de acceptare, şi se îndepărtă.

50

Caris urmărise primele stadii ale bătăliei din cealaltă parte a văii. Văzuse încercarea arbaletrierilor genovezi de a fugi şi felul

în care fuseseră masacraţi de cavalerii din propria tabără.

Apoi văzuse primul mare atac şi fusese efectiv îngreţoşată. Sute de cavaleri se prăbuşeau sub valurile de săgeţi englezeşti, pentru a fi călcaţi în picioare de copitele imenşilor cai de război. Era prea departe pentru a urmări luptele corp la corp, dar văzuse străfulgerări de spade şi luptători seceraţi de lovituri şi-i venise să plângă. În anii de când era călugăriţă văzuse multe răni grave – oameni care căzuseră de pe schele înalte, care se răniseră cu unelte ascuţite, care avuseseră accidente de vânătoare – şi fusese întotdeauna copleşită de durere şi de un sentiment de irosire pentru fiecare mână amputată, picior zdrobit sau afectare permanentă a funcţiilor creierului. O revolta să vadă cum oamenii îşi făceau intenţionat asemenea rele unii altora.

Multă vreme, i se păruse că balanţa bătăliei se putea înclina înspre oricare din cele două tabere. Dacă ar fi fost acasă, auzind veşti despre război, poate că ar fi sperat ca englezii să învingă, dar, după tot ce văzuse în ultimele săptămâni, se simţea cuprinsă de o neutralitate dezgustată. Nu se putea identifica cu englezii care uciseseră ţărani şi incendiaseră ogoare şi nu o consola câtuşi de puţin faptul că ei comiseseră aceste atrocităţi în Normandia, şi nu pe teritoriu propriu. Bineînţeles, puteau să spună că francezii meritau o asemenea pedeapsă pentru că incendiaseră Portsmouth-ul, dar asta era o gândire de-a dreptul proastească – atât de proastească, încât ducea la imagini oribile, precum cea a bătăliei de azi.

Francezii se retraseră, iar ea presupuse că aveau să se regrupeze şi să se reorganizeze, după care aveau să-l aştepte pe rege, care să pună la punct un plan de bătaie. Încă mai beneficiau de avantajul superiorităţii numerice, era clar chiar şi pentru Caris: în vale se aflau zeci de mii de soldaţi şi alte mii soseau în continuare.

Dar francezii nu se regrupară. În loc de asta, fiecare batalion nou-sosit pornea direct la atac, aruncându-se într-un mod de-a dreptul sinucigaş pe panta care urca spre poziţia ocupată de englezi. Următoarele atacuri fură şi mai cumplite decât primul. Unii luptători erau seceraţi de arcaşi chiar înainte de a ajunge la rândurile de englezi; restul se încleştau cu soldaţii pedeştri. Panta de dincolo de liniile engleze ajunse să lucească de sângele scurs din rănile a sute de oameni şi de cai.

După primul atac, Caris se uitase doar ocazional către locul unde se desfăşura bătălia. Îngrijirea răniţilor francezi care

fuseseră îndeajuns de norocoşi pentru a putea părăsi câmpul de bătălie îi ocupa tot timpul. Martin Chirurgien îşi dăduse seama că se pricepea la fel de bine la chirurgie ca şi el, aşa că le lăsase pe ea şi pe Mair să-i folosească instrumentele fără nicio restricţie, permiţându-le să lucreze independent. Ceas după ceas, ele curăţară, cusură şi bandajară nenumărate răni.

Din prima linie veneau veşti care anunţau pierderi masive. Charles de Alençon era printre cei mai importanţi nobili căzuţi în luptă. Caris nu-şi putu reţine gândul că-şi meritase soarta. Văzuse cu ochii ei de ce entuziasm prostesc şi de ce indisciplină crasă dăduse dovadă. După câteva ore, se anunţă moartea regelui Ioan al Boemiei, iar Caris se miră ce fel de nebunie îl putea face pe un orb să participe la o bătălie.

– Pentru numele lui Dumnezeu, de ce nu se opresc odată? îl întrebă ea pe Martin când îi aduse o cană cu bere, să se mai întremeze.

– De frică, răspunse el. Le e frică să nu cadă în dizgraţie. Să părăsească bătălia fără să fi dat vreo lovitură duşmanului ar fi ruşinos. Mai degrabă ar muri decât să facă aşa ceva.

– Ei bine, sunt mulţi cărora chiar li s-a îndeplinit această dorinţă, spuse Caris pe un ton sumbru, după care-şi goli cana cu bere şi se întoarse la muncă.

Cunoştinţele ei despre corpul uman şi înţelegerea mecanismelor sale avansau în salturi. Putea analiza în detaliu fiecare părticică a trupului: creierul de sub craniul sfărâmat, interiorul gâtului, muşchii braţului, crestaţi de tăişul săbiilor, inima şi plămânii la cei ale căror coaste fuseseră zdrobite, amalgamul greţos al intestinelor, articulaţiile oaselor la şold, genunchi şi gleznă. Descoperi mai multe într-o oră petrecută pe câmpul de bătălie decât într-un an petrecut la spitalul stăreţiei. Realiză brusc că aşa reuşise Matthew Bărbierul să acumuleze atâtea cunoştinţe. Nici nu era de mirare că era atât de încrezător în capacităţile sale.

Carnagiul continuă până la lăsarea nopţii. Englezii aprinseră torţe, temându-se de un atac-surpriză la adăpostul întunericului. Dar Caris ar fi putut să le spună că nu-i pândea niciun pericol. Francezii erau înfrânţi. De unde se afla, Caris auzea strigătele soldaţilor francezi care-şi căutau rudele şi camarazii căzuţi. Regele, care sosise la timp pentru a se alătura unuia dintre ultimele atacuri disperate, părăsi câmpul de bătălie. După aceea retragerea deveni generală.

Dinspre râu se ridică o pătură de ceaţă, umplând valea şi ascunzând luminile îndepărtate. Din nou, Caris şi Mair lucrară la lumina torţelor până noaptea târziu, făcând tot ce le stătea în putinţă pentru răniţi. Toţi cei care erau în stare să meargă, fie şi şchiopătând, se grăbiră să plece, depărtându-se cât de mult posibil de englezi, sperând să evite operaţiunea sângeroasă de „lichidare” care urma să aibă loc, în mod evident, a doua zi. După ce Caris şi Mair hotărâră că nu mai era nimic de făcut pentru cei aflaţi acolo, se îndepărtară discret.

Aceasta era şansa lor.

Îşi găsiră căluţii şi îi conduseră de dârlogi, luminându-şi drumul cu o torţă. Ajunseră în fundul văii, pe terenul neutru dintre cele două armate. Ascunse de ceaţă şi de întuneric, îşi lepădară hainele băieţeşti. Timp de câteva secunde, fură teribil de vulnerabile, două femei goale în mijlocul unui câmp de bătălie. Dar nu le putea vedea nimeni, iar în clipa următoare, îşi trăgeau rasele monahale peste cap. Îşi băgară hainele bărbăteşti în desagi, în caz că puteau să mai aibă nevoie de ele: erau la mare depărtare de casă.

Caris hotărî să abandoneze torţa, de teamă că vreunui arcaş englez i-ar fi venit ideea să tragă către lumină, fără să mai pună întrebări. Ţinându-se de mână, astfel încât să nu se piardă una de alta prin ceaţă, porniră din nou, trăgându-şi căluţii după ele. Nu vedeau nimic în calea lor: ceaţa anula puţina lumină oferită de lună şi de stele. Se îndreptau spre mal, către liniile engleze. În aer plutea un miros de măcelărie. Pământul era acoperit cu atât de multe cadavre de cai şi oameni, încât nu puteau să le ocolească. Erau nevoite să strângă din dinţi şi să calce pe leşuri. Nu trecu mult şi pantofii le fură acoperiţi cu un amestec de noroi şi de sânge.

Cadavrele de pe jos începură să se rărească şi, curând, dispărură cu desăvârşire. În timp ce se apropiau de armata engleză, Caris fu cuprinsă de un sentiment de uşurare. Ea şi Mair călătoriseră sute de kilometri, trăiseră în condiţii grele timp de două săptămâni şi-şi riscaseră vieţile – totul pentru acest moment. Aproape că uitase de scandalosul furt comis de stareţul Godwyn – 150 de lire sustrase din vistieria călugăriţelor care era chiar motivul pentru care porniseră în această călătorie. Cumva, după toată vărsarea de sânge la care fusese martoră, parcă nu mai părea atât de important. Şi totuşi, avea să-şi prezinte plângerea în faţa episcopului Richard şi să ceară un verdict drept

pentru mănăstirea de maici.

Drumul era mai lung decât îşi închipuise Caris când privise valea la lumina zilei. Agitată, se întrebă dacă nu cumva, din cauza ceţii, merseseră în altă direcţie. Poate că se întâmplase să cotească şi să treacă pe lângă tabăra engleză. Poate că armata se afla acum în spatele lor. Îşi încordă auzul, încercând să distingă ceva – 10 000 de oameni nu puteau fi în totalitate tăcuţi dar ceaţa înăbuşea orice zgomot.

Se agăţă de convingerea că, din moment ce regele Eduard îşi aşezase oastea pe vârful dealului, iar ele mergeau chiar la deal, n-aveau cum să nu se îndrepte către ei. Dar faptul că nu vedea nimic în jur o umplea de teamă. Dacă li s-ar fi ivit vreo prăpastie în cale, ar fi putut să cadă în ea fără să bănuiască nimic.

Lumina zorilor transforma ceaţa într-o boare perlată când, în sfârşit, auzi un glas. Se opri. Era un bărbat care vorbea încet, într-un fel de murmur. Mair îi strânse mâna, emoţionată la culme. Se auzi glasul unui alt bărbat. Nu putea distinge limba pe care o foloseau. Se temea să nu fi mers în cerc şi să fi ajuns tocmai în tabăra francezilor.

Se întoarse către glasul respectiv, ţinând-o în continuare pe Mair de mână. Prin ceaţa cenuşie zări strălucirea unor flăcări şi se îndreptă spre ele, cu sufletul plin de recunoştinţă. Pe măsură ce se apropia, auzea glasurile din ce în ce mai clar şi-şi dădu seama, teribil de uşurată, că vorbeau engleză. Câteva secunde mai târziu, distinse un grup de bărbaţi aşezaţi în jurul focului. Cei mai mulţi dormeau înfăşuraţi în pături, dar trei dintre ei stăteau în capul oaselor şi vorbeau. Apoi Caris zări un bărbat în picioare, privind atent printre vălătucii de ceaţă, probabil servind drept santinelă, deşi faptul că nu le observase apropierea dovedea că misiunea sa era de-a dreptul imposibilă.

Pentru a le atrage atenţia, Caris spuse încet:

– Domnul să vă binecuvânteze, bărbaţi ai Angliei!

În mod evident, reuşi să-i sperie. Unul dintre ei chiar scoase un strigăt înfricoşat. Santinela întrebă, cu întârziere:

– Cine e acolo?

– Două călugăriţe de la stăreţia Kingsbridge, răspunse Caris. Bărbaţii se holbau la ele, cuprinşi de o spaimă superstiţioasă, iar ea îşi dădu seama că probabil credeau că erau spirite. Nu vă faceţi griji, suntem fiinţe de carne şi oase, ca şi căluţii ăştia.

– Kingsbridge ai spus? făcu unul dintre bărbaţi, surprins. Te ştiu, adăugă el, ridicându-se. Te-am mai văzut.

Caris îl recunoscu şi ea.

– Lord William de Caster, murmură ea.

– Sunt conte de Shiring acum, zise el. Tata a murit acum o oră, din cauza rănilor căpătate.

– Fie ca sufletul să i se odihnească în pace. Am venit să discutăm cu fratele Domniei Voastre, episcopul Richard, care e şi abatele nostru.

– Aţi ajuns prea târziu, remarcă William. Şi fratele meu a trecut în lumea celor drepţi.

Puţin mai târziu, în aceeaşi dimineaţă, după ce stratul de ceaţă se ridicase şi câmpul de luptă, semănând cu un abator imens, era luminat de razele soarelui, contele William o conduse pe Caris la regele Eduard.

Toată lumea era uluită de povestea celor două călugăriţe care urmaseră armata engleză traversând Normandia, iar soldaţii care dăduseră piept cu moartea cu doar o zi înainte erau fascinaţi de aventurile lor. William îi spusese lui Caris că, mai mult ca sigur, regele avea să dorească să audă povestea chiar din gura ei.

Eduard al III-lea era rege de 19 ani, dar nu avea decât 33 de ani. Înalt, cu umerii largi, acesta era un bărbat mai degrabă impunător decât chipeş, cu trăsături care păreau modelate special pentru o poziţie de putere: nas mare, pomeţi înalţi şi o coamă bogată de păr, dar care începea să se rărească un pic spre fruntea înaltă. Caris înţelegea acum de ce oamenii îl asemuiau cu un leu.

Monarhul şedea pe un scăunel, în faţa cortului său, îmbrăcat după cum era moda, cu ciorapi în două culori şi o pelerină cu marginile în zigzag. Nu purta armură sau arme: francezii plecaseră, iar Eduard trimisese chiar un detaşament de trupe care să-i doboare şi să-i ucidă pe cei care mai întârziau prin zonă. Era înconjurat de câţiva baroni, care stăteau însă în picioare.

În timp ce povestea cum ea şi Mair căutaseră mâncare şi adăpost prin peisajul devastat al Normandiei, Caris se întreba dacă nu cumva regele se simţea criticat de relatarea greutăţilor îndurate. Şi totuşi, suferinţele oamenilor nu păreau să se reflecte nicicum asupra sa. Era încântat de aventurile ei de parcă ar fi auzit păţaniile cuiva scăpat dintr-un naufragiu.

Îşi încheie povestea mărturisindu-i dezamăgirea suferită când, după ce bătuse atâta drum, aflase că episcopul Richard, care, spera ea, avea să-i facă dreptate, murise.

– Vă implor, maiestate, să-i ordonaţi stareţului de Kingsbridge să înapoieze călugăriţelor banii pe care i-a furat.

Eduard schiţă un zâmbet trist.

– Eşti o femeie curajoasă, dar nu ştii nici cel mai mic lucru despre politică, rosti el cu condescendenţă. Regele nu se poate amesteca într-un conflict ecleziastic cum este acesta. Dac-am face-o, ne-am trezi cu toţi episcopii pe cap, protestând în gura mare.

Probabil că aşa era, îşi dădu seama Caris, dar asta nu-l împiedica pe rege să se amestece în treburile Bisericii când acest lucru servea scopurilor sale. Cu toate acestea, nu spuse nimic.

Eduard continuă:

– Şi ar fi rău pentru cauza voastră. Biserica ar fi atât de scandalizată, încât toţi clericii din regat s-ar opune hotărârii noastre, fără să mai conteze dacă e dreaptă sau nu.

Caris realiză că spusele regelui erau adevărate. Dar acesta nu era atât de lipsit de putere pe cât se pretindea a fi.

– Ştiu că vă veţi aminti de nedreptatea suferită de călugăriţele de la Kingsbridge, rosti ea. Când o să numiţi noul episcop de Kingsbridge, vă rog, spuneţi-i povestea noastră.

– Bineînţeles, răspunse regele, dar Caris avea certitudinea că o să uite.

Întrevederea părea să se fi încheiat, aşa că William luă cuvântul:

– Maiestate, acum că aţi binevoit să confirmaţi ridicarea mea în rangul de conte peste domeniul tatălui meu, rămâne de hotărât cine o să fie lord de Caster.

– A, da. Fiul nostru, prinţul de Wales, a sugerat numele lui sir Ralph Fitzgerald, care a fost făcut cavaler ieri, pentru că i-a salvat viaţa.

Caris murmură:

– O, nu!

Regele nu o auzi, dar William da şi, în mod clar, îi împărtăşea sentimentele. Nu reuşi să-şi ascundă indignarea şi spuse:

– Ralph a fost nelegiuit, vinovat de numeroase jafuri, crime şi violuri, până ce a obţinut o amnistie regală pentru a se alătura armatei Maiestăţii Voastre.

Regele nu fu atât de impresionat pe cât s-ar fi aşteptat Caris.

– Şi totuşi, replică el, Ralph a luptat cu noi şapte ani. Şi-a câştigat dreptul de a beneficia de o a doua şansă.

– Aşa este, încuviinţă William cu diplomaţie. Dar, având în

vedere problemele pe care le-am avut cu el în trecut, mi-ar plăcea să-l văd stabilit undeva unde să trăiască paşnic un an-doi, înainte de a fi înnobilat.

– Ei bine, tu o să-i fii senior, aşa că trebuie să vă înţelegeţi, recunoscu Eduard. N-o să ţi-l impunem împotriva voinţei tale. Cu toate astea, prinţul doreşte să primească şi altă răsplată. Regele rămase pe gânduri timp de câteva momente, după care spuse: Nu ai o verişoară de măritat?

– Ba da, Matilda, răspunse William. Noi îi spunem Tilly.

Caris o cunoştea pe Tilly. Era elevă la şcoala de la mănăstirea de maici.

– Exact, rosti Eduard. Era pupila tatălui tău, Roland. Tatăl ei avea trei sate, undeva lângă Shiring.

– Maiestatea Voastră are o memorie excelentă.

– Mărit-o pe lady Matilda cu Ralph şi dă-i satele tatălui ei, spuse regele.

Caris era îngrozită de o asemenea idee.

– Dar fata nu are decât 12 ani! izbucni ea.

William se încruntă la ea.

– Sst!

Regele Eduard o fixă cu o privire glacială.

– Copiii aristocraţilor trebuie să se maturizeze repede, soră. Regina Philippa avea 14 ani când m-am căsătorit cu ea.

Caris ştia că ar fi trebuit să tacă, dar nu putea. Tilly nu era decât cu patru ani mai în vârstă decât fiica pe care ar fi avut-o ea, dacă ar fi născut copilul lui Merthin.

– E o mare diferenţă între 12 şi 14 ani, adăugă ea disperată.

Atitudinea tânărului rege deveni şi mai scorţoasă.

– În prezenţa regelui, oamenii nu-şi dau cu părerea decât dacă li se cere s-o facă. Iar regele nu cere aproape niciodată părerea femeilor.

Caris îşi dădu seama că o luase pe o cale greşită. Obiecţiile ei cu privire la această căsătorie nu erau legate atât de mult de vârsta lui Tilly, ci mai degrabă de caracterul lui Ralph.

– O cunosc pe Tilly, insistă ea. Nu puteţi să o măritaţi cu bruta aceea de Ralph.

Mair îi şopti speriată:

– Caris! Nu uita cu cine vorbeşti!

Eduard îşi mută privirea asupra lui William.

– Ia-o de-aici, Shiring, înainte să spună ceva care nu va putea fi trecut cu vederea.

William o apucă pe Caris de braţ şi o îndepărtă cu fermitate de anturajul regal. Mair se retrase la rândul ei. În urma lor, Caris îl auzi pe rege comentând:

– Abia acum înţeleg cum de-a supravieţuit în Normandia – mai mult ca sigur, localnicii erau prea speriaţi de ea ca să o atace.

Nobilii din jurul lui izbucniră în râs.

– Cred că eşti nebună! şuieră William.

– Credeţi? repetă Caris. Se îndepărtaseră de rege suficient pentru a nu mai fi auziţi, aşa că ridică tonul: În ultimele săptămâni, regele a fost cauza morţii a mii de bărbaţi, femei şi copii, plus că a pus să le fie incendiate ogoarele şi casele. Iar eu am încercat să scap o fetiţă de 12 ani de căsătoria cu un criminal. Mai spuneţi-mi o dată, lord William, care dintre noi e nebun?

51

În anul 1347, ţăranii din Wigleigh avură parte de o recoltă slabă. Sătenii făcură ceea ce făceau de obicei în asemenea situaţii: mâncară mai puţin, amânară cumpărarea de pălării şi cingători şi dormiră mai înghesuiţi unii într-alţii, ca să stea cât de cât la căldură. Bătrâna văduvă Huberts muri pe neaşteptate; Janey Jones decedă din cauza unor accese de tuse pe care, în alte condiţii, le-ar fi putut duce pe picioare încă un an; iar nou-născutul Joannei David, care altfel ar fi avut o şansă de supravieţuire, nu mai ajunse la vârsta de un an.

Gwenda îşi supraveghea neliniştită cei doi băieţei. Sam, acum în vârstă de opt ani, era bine dezvoltat pentru vârsta lui, şi puternic: oamenii spuneau că avea statura lui Wulfric, deşi Gwenda ştia că, de fapt, semăna cu tatăl său adevărat, Ralph Fitzgerald. Chiar şi aşa, în decembrie era deja evident că Sam slăbise. David, botezat astfel după fratele lui Wulfric, care murise când se prăbuşise podul din Kingsbridge, avea şase ani. Acesta semăna cu Gwenda, fiind mărunţel, cu părul şi pielea mai întunecate. Mâncarea sărăcăcioasă îi periclitase şi lui starea de sănătate, iar toată toamna suferise de boli minore: o răceală, apoi o urticarie şi apoi o tuse.

Totuşi, Gwenda îşi luă băieţii cu ea când se duse cu Wulfric să termine semănatul grâului de iarnă pe pământul lui Perkin. Un vânt teribil de rece mătura fără milă câmpul. Ea presăra

seminţele printre brazde, iar Sam şi David goneau păsările îndrăzneţe care încercau să înhaţe grăunţele înainte ca Wulfric să întoarcă brazdele peste ele. Cum alergau de colo colo, sărind şi strigând, Gwenda se minuna cum de oamenii aceia în miniatură, cu trupurile lor perfect funcţionale, ieşiseră din trupul ei. Cei doi transformaseră sarcina alungării păsărilor într-un fel de joc, o întrecere, iar Gwenda îşi simţea sufletul umplându-i-se de încântare, văzând cât de miraculoasă era imaginaţia lor. Ei, care făcuseră cândva parte din trupul ei, aveau acum gânduri pe care ea nu le cunoştea.

În zbenguiala lor, noroiul li se lipea de încălţări. La marginea câmpului se afla un izvoraş cu ape repezi, pe malul căruia se ridica dârsta construită de Merthin în urmă cu nouă ani. Munca le era acompaniată de bubuitul îndepărtat al ciocanelor imense de lemn mişcate ritmic. Dârsta era condusă acum de doi fraţi excentrici, Jack şi Eli, amândoi necăsătoriţi, fără pământ, ajutaţi de un ucenic care le era nepot. Ei erau singurii săteni care nu avuseseră de suferit de pe urma recoltei slabe: Mark Ţesătorul le plătea aceleaşi salarii şi iarna.

Era o zi scurtă, de mijloc de iarnă. Gwenda şi familia sa terminară treaba tocmai când cerul cenuşiu începea să se întunece, iar ceţurile amurgului coborau în pădurea îndepărtată. Erau cu toţii obosiţi.

Le mai rămăsese o jumătate de sac de sămânţă, aşa că îl luară pentru a i-l înapoia lui Perkin. Pe când se apropiau de locuinţa acestuia, îl văzură însă venind din direcţia opusă. Mergea pe lângă o căruţă condusă de fiica sa, Annet. Fuseseră la Kingsbridge să vândă merele şi perele de anul trecut, culese din livada lui Perkin.

Annet îşi păstra încă silueta de fetişcană, deşi avea acum 28 de ani şi un copil. Atrăgea atenţia asupra aspectului ei tineresc purtând o rochie un pic prea scurtă şi o coafură fermecător de răvăşită. Gwendei i se părea că arăta de-a dreptul ridicol. Opinia îi era împărtăşită de toate femeile din sat, dar de niciun bărbat.

Gwenda fu surprinsă să vadă că încărcătura de fructe era aproape intactă.

– Ce s-a întâmplat? întrebă ea.

Chipul lui Perkin era întunecat.

– Oamenii din Kingsbridge îndură o iarnă grea, ca şi noi, răspunse el. Nu au bani să cumpere mere. Din astea va trebui să facem cidru.

Erau chiar veşti proaste. De când îl ştia Gwenda pe Perkin, acesta nu se întorsese niciodată de la târg cu atât de multe produse nevândute.

Annet nu părea afectată. Îi întinse o mână lui Wulfric, care o ajută să coboare din căruţă. Când puse piciorul pe pământ, se împletici şi se sprijini de pieptul lui.

– Aaah! exclamă ea şi-şi recăpătă echilibrul.

Wulfric se îmbujoră de plăcere.

„Idiot orb ce eşti”, îl admonestă Gwenda în gând.

Intrară. Perkin se aşeză la masă, iar nevasta sa, Peg, îi aduse un bol cu supă de legume. Bărbatul tăie o felie groasă dintr-o pâine aflată pe masă. Apoi Peg îşi servi restul familiei: Annet, soţul ei, Billy Howard, fratele lui Annet, Rob, şi nevasta acestuia. Puse puţină mâncare şi în faţa fiicei de patru ani a lui Annet, Amabel, şi a celor doi băieţei ai lui Rob. Apoi îi invită pe Wulfric şi pe ai lui să ia loc.

Gwenda înfulecă înfometată supa. Era mai groasă decât cea pe care o făcea ea: Peg punea şi pâine veche în ea, în timp ce în casa Gwendei pâinea nu rezista niciodată suficient de mult încât să se învechească. Membrii familiei lui Perkin primiră căni cu bere, dar Gwendei şi lui Wulfric nu le fură oferite; în vremuri grele, ospitalitatea avea limite.

Perkin era mereu glumeţ cu clienţii săi, dar în restul timpului era destul de acru, iar atmosfera din casa lui era mereu mai mult sau mai puţin mohorâtă. Începu să povestească, pe un ton descurajat, despre târgul din Kingsbridge. Cei mai mulţi dintre negustori avuseseră parte de o zi proastă. Singurii care înregistraseră vânzări satisfăcătoare fuseseră cei care vindeau bunuri de bază, cum erau porumbul, carnea şi sarea. Nimeni nu mai cumpăra acum celebra stofă stacojie de Kingsbridge.

Peg aprinse o lampă. Gwenda ar fi vrut să se ducă acasă, dar ea şi Wulfric aşteptau să-şi primească plata. Copiii începură să facă năzbâtii, alergând prin cameră şi lovindu-se de adulţi.

– Li se apropie ora de culcare, spuse Gwenda, deşi nu era chiar adevărat.

Într-un final, Wulfric rosti:

– Dacă ne dai simbria, Perkin, noi om pleca acum.

– N-am bani, răspunse Perkin.

Gwenda se holbă la el. În cei nouă ani de când ea şi Wulfric lucrau pentru el, nu spusese niciodată una ca asta.

Wulfric insistă:

– Dar trebuie să ne primim simbria. Trebuie să mâncăm.

– Aţi primit nişte supă, nu? replică Perkin.

Gwenda era de-a dreptul scandalizată.

– Lucrăm pentru bani, nu pentru supă!

– Ei bine, bani nu am, repetă Perkin. M-am dus la târg să-mi vând merele, dar nimeni nu le-a cumpărat, aşa că am mai multe mere decât am putea mânca şi niciun ban.

Gwenda era atât de şocată, încât nu ştia ce să spună. Nici nu-i trecuse prin minte că exista posibilitatea ca Perkin să nu-i plătească. Dându-şi seama că nu putea face nimic pentru a-l forţa, îşi simţi inima străbătută de un fior rece de teamă.

Wulfric rosti rar:

– Şi ce ar trebui să facem? Să ne ducem pe Longfield şi să scoatem seminţele din pământ?

– Va trebui să vă rămân dator cu simbria pe o săptămână, spuse Perkin. O să vă plătesc când se mai îndreaptă lucrurile.

– Şi săptămâna viitoare?

– N-o să am bani nici săptămâna viitoare – de unde credeţi c-o să-i scot?

Gwenda interveni:

– O să mergem la Mark Ţesătorul. Poate că ne va angaja el la îndesitul lânii.

Perkin clătină din cap.

– Am vorbit cu el ieri, la Kingsbridge, şi l-am întrebat dacă are de lucru pentru voi. A zis că nu. Nu mai vinde suficientă stofă. O să-i ţină în continuare pe Jack, Eli şi pe băiat, şi-o să lucreze pe stoc până ce negoţul o să-şi revină, dar nu-şi poate permite să angajeze alţi muncitori.

Wulfric era uluit.

– Şi noi cum să supravieţuim? Tu cum o să te descurci cu aratul de primăvară?

– Puteţi lucra pe mâncare, sugeră Perkin.

Wulfric se uită la Gwenda. Femeia îşi înăbuşi cu greu un răspuns plin de ciudă. Ea şi familia ei se aflau într-o situaţie foarte delicată, iar acesta nu era cel mai bun moment pentru a începe un conflict. Trebuia să gândească repede. Nu prea aveau de ales: fie mâncau, fie flămânzeau.

– O să lucrăm pe mâncare, iar tu ne rămâi dator cu banii, spuse ea.

Perkin clătină din cap.

– Ceea ce spui tu ar putea fi corect…

– E corect!

– Bine, e corect, dar, oricum, eu nu-mi permit aşa ceva. Nu ştiu când o să am banii necesari. Aş putea să ajung să vă datorez o liră întreagă până la Rusalii! Puteţi să lucraţi pentru mâncare sau deloc.

– Va trebui să ne dai mâncare la toţi patru.

– Da.

– Dar numai Wulfric o să lucreze.

– Nu ştiu…

– O familie are şi alte trebuinţe în afară de mâncare. Copiii au nevoie de haine. Un bărbat trebuie să aibă cizme. Dacă nu mă poţi plăti, trebuie să găsesc o modalitate de a face rost de aceste lucruri.

– Cum?

– Nu ştiu. O clipă, nu mai spuse nimic. Adevărul era că nu avea nici cea mai vagă idee. Făcu un efort să respingă valurile de disperare care ameninţau să o copleşească. S-ar putea să fie nevoie să-l întreb pe tata cum se descurcă.

Peg interveni:

– Dacă aş fi în locul tău, eu una nu aş face asta. Joby o să te sfătuiască să furi.

Gwenda se simţi jignită. Cu ce drept adopta Peg o atitudine atât de îngâmfată? Joby nu angajase pe nimeni doar ca să-l anunţe la sfârşitul săptămânii că nu avea cu ce să-l plătească. Dar îşi muşcă limba şi spuse cu blândeţe în glas:

– Mi-a dat de mâncare timp de 18 ierni, chiar dacă la final a trebuit să mă vândă unor nelegiuiţi.

Peg îşi aruncă trufaşă capul pe spate şi începu să strângă cu mişcări bruşte castroanele de pe masă.

Wulfric murmură:

– Ar trebui să plecăm.

Gwenda nu schiţă nicio mişcare. Oricare ar fi fost avantajele pe care le-ar fi putut câştiga, acestea trebuiau revendicate acum. În momentul în care aveau să iasă din casă, Perkin avea să considere înţelegerea încheiată, aşa că termenii nu puteau fi renegociaţi. Îşi frământa creierii să găsească o soluţie. Amintindu-şi că Peggy nu le dăduse bere decât celor din familia ei, Gwenda spuse:

– Dar n-o să ne scoţi ochii cu peşte vechi şi bere îndoită cu apă. Ne vei da de mâncare exact ce mâncaţi voi – carne, pâine, bere, orice-ar fi.

Peg scoase un sunet dispreţuitor. Gwenda avea impresia că plănuise să facă exact asta.

– Fireşte, adăugă Gwenda, asta numai dacă ai pretenţia ca Wulfric să muncească la fel de mult ca tine şi Rob.

Toţi cei prezenţi ştiau destul de bine că Wulfric muncea mai mult decât Rob şi chiar dublu faţă de Perkin.

– De acord, mormăi Perkin.

– Iar acesta nu e decât un aranjament de criză. Imediat ce faci rost de bani, trebuie să începi din nou să ne plăteşti ca înainte – câte un penny pe zi pentru fiecare.

– Da.

Urmă un scurt interval de tăcere. Wulfric o întrebă:

– Asta-i tot?

– Cred că da, zise Gwenda. Tu şi Perkin ar trebui să daţi mâna, să pecetluiţi înţelegerea.

Cei doi bărbaţi făcură întocmai.

Luându-şi copiii, Gwenda şi Wulfric plecară. Afară se întunecase complet. Stelele nu se vedeau din cauza norilor, aşa că trebuiră să-şi croiască drum spre casă orientându-se după pâlpâirile care răzbăteau prin crăpăturile obloanelor şi pe lângă marginile uşilor din vecini. Din fericire, mai parcurseseră acest drum de o mie de ori înainte.

Wulfric aprinse o lampă şi apoi focul în timp ce Gwenda băgă copiii în pat. Deşi aveau dormitoare la etaj – încă mai locuiau în casa mare care fusese ocupată de părinţii lui Wulfric –, dormeau cu toţii în bucătărie, pentru că era mai cald.

În timp ce-şi înfăşura băieţii în pături şi îi aşeza lângă foc, Gwenda se lupta cu disperarea. Întregul ei proces de maturizare fusese marcat de convingerea că n-avea să ducă aceeaşi viaţă ca mama ei, confruntându-se mereu cu griji şi nevoi. Aspirase la independenţă: un petic de pământ, un soţ muncitor, un senior înţelegător. Wulfric tânjea să recupereze terenul pe care-l lucrase tatăl său toată viaţa. Eşuaseră în toate aceste privinţe. Ea era săracă, iar soţul ei, un muncitor fără pământ, al cărui angajator nu-l putea plăti nici măcar cu un penny pe zi. Îşi dădea seama că de ce se temuse nu scăpase, iar acest gând îi aduse lacrimi amare în ochi.

Wulfric luă o butelcă de lut de pe un raft şi-şi turnă nişte bere într-o cană de lemn.

– Savurează-o, spuse Gwenda acru. N-o să poţi să-ţi mai cumperi singur bere o vreme.

Wulfric răspunse pe un ton firesc, de conversaţie relaxată:

– E uimitor că Perkin nu mai are bani. E cel mai înstărit om din sat, în afară de Nathan Vătaful.

– Perkin are bani, răspunse Gwenda. Are o oală cu penny de argint sub vatră. Am văzut-o cu ochii mei.

– Şi-atunci de ce nu ne plăteşte?

– Nu vrea să intre în economiile lui.

Wulfric nu se aşteptase la aşa ceva.

– Dar ar putea să ne plătească dacă ar vrea?

– Bineînţeles.

– Şi-atunci eu de ce lucrez pe mâncare?

Gwenda scoase un oftat iritat. Wulfric înţelegea atât de greu lucrurile uneori!

– Pentru că aveai de ales între asta sau nimic.

Wulfric simţea că fuseseră traşi pe sfoară.

– Ar fi trebuit să insistăm să ne plătească.

– Şi de ce n-ai făcut-o?

– Păi eu nu ştiam de oala cu bani de sub vatră.

– Pentru numele lui Dumnezeu, tu chiar crezi că un om atât de bogat ca Perkin poate sărăci din cauză că n-a reuşit să vândă o căruţă de mere? De când a pus mâna pe pământurile tatălui tău, cu atâţia ani în urmă, are cea mai mare parcelă din tot satul. Normal că are economii!

– Da, înţeleg.

Gwenda privi flăcările cât timp Wulfric îşi termină berea, după care se culcară. Wulfric îi înconjură trupul cu braţele, iar ea îşi sprijini capul pe pieptul lui, dar nu voia să facă dragoste cu el. Era prea furioasă. Îşi spuse că nu trebuia totuşi să-şi verse nervii pe soţul ei: Perkin fusese cel care-o dezamăgise, nu Wulfric. Dar era furioasă la culme şi pe Wulfric. În timp ce-l ghicea pe cale să se cufunde într-un somn profund, îşi dădu seama că, în fond, furia ei nu era legată de simbria lor. Aici era vorba despre un ghinion care îi lovea pe toţi din când în când, precum vremea proastă sau mucegaiul orzului.

Şi-atunci, care era cauza?

Îşi aminti felul în care Annet se lăsase să cadă, lipindu-se de Wulfric la coborârea din căruţă. Când îşi amintea zâmbetul cochet al lui Annet şi îmbujorarea de plăcere a lui Wulfric, îi venea să-l plesnească peste obraz. „Sunt furioasă pe tine, îi spuse ea în gând, pentru că uşuratica aia de doi bani, cu capul sec, încă te mai poate juca pe degete.”

În duminica de dinaintea Crăciunului, în biserică, după slujbă, se ţinu divan. Era frig, iar sătenii se înghesuiau unii într-alţii, înfăşuraţi în pelerine sau în pături. Nathan Vătaful conducea şedinţa. Seniorul conacului, Ralph Fitzgerald, nu mai dăduse prin Wigleigh de ani buni. Cu atât mai bine, din punctul de vedere al Gwendei. Şi-apoi, acum era sir Ralph, cu un domeniu care cuprindea alte trei sate, aşa că probabil nu-l interesau prea mult atelajele cu boi şi păşunile.

În săptămâna aceea murise Alfred Shorthouse. Acesta era un văduv fără copii, cu o parcelă de patru hectare.

– Nu are moştenitori de sânge, spuse Nate Vătaful. Iar Perkin e dispus să-i preia pământul.

Gwenda era surprinsă. Cum îşi putea permite Perkin să mai ia alte pământuri? Era prea surprinsă pentru a reacţiona imediat, iar Aaron Appletree, cântăreţul la cimpoi, fu primul care vorbi:

– Alfred a fost bolnav încă de astă-vară. N-a arat astă-toamnă şi nici n-a semănat grâu de iarnă. Toată munca asta trebuie făcută acum. Perkin o să aibă mult de lucru.

Nate replică agresiv:

– Ceri pământul pentru tine?

Aaron scutură din cap.

– În câţiva ani, când băieţii mei o să fie suficient de mari ca să mă ajute, tare aş vrea, spuse el. Acum n-aş putea să mă descurc cu el.

– Eu pot, rosti Perkin.

Gwenda se încruntă. În mod clar, Nate voia ca Perkin să fie cel care obţinea parcela. Fără îndoială, i se promisese o mită. Ştiuse în tot acest timp că Perkin avea bani. Dar nu o interesa prea mult să dea pe faţă duplicitatea acestuia. Se gândea cum putea să întoarcă situaţia aceasta în avantajul ei şi, totodată, să-şi scoată familia din sărăcie.

Nate sugeră:

– Ai putea să angajezi încă un muncitor, Perkin.

– Un moment, interveni Gwenda. Perkin nu poate să plătească nici muncitorii pe care îi are acum. Cum să mai ia alte pământuri?

Perkin fu luat prin surprindere, dar nici nu putea nega spusele Gwendei, aşa că se mulţumi să tacă.

Nate se adresă mulţimii:

– Şi-atunci cine poate să-l ia?

Gwenda răspunse repede:
– Îl luăm noi.
Nate păru surprins. Femeia adăugă:
– Wulfric lucrează pentru mâncare. Eu nu am de lucru. Avem nevoie de pământ.
Observă că mai mulţi săteni dădeau afirmativ din cap. Nimănui din sat nu-i plăcea ceea ce făcuse Perkin. Toţi se temeau că vor ajunge şi ei în aceeaşi situaţie.
Nate înţelese că planul său era în pericol să eşueze.
– Dar nu vă puteţi permite taxa, zise el.
– O s-o plătim puţin câte puţin.
Nate clătină din cap.
– Eu vreau nişte arendaşi care să poată plăti imediat. Aruncă o privire printre sătenii adunaţi în biserică. Cu toate acestea, nimeni nu se oferea. David Johns? întrebă el.
David era un bărbat între două vârste, ai cărui fii aveau pământurile lor.
– Acum un an aş fi zis da, rosti el. Dar ploaia din timpul recoltei m-a cam lăsat pe uscat.
În mod normal, patru hectare de pământ disponibil i-ar fi făcut pe ţăranii mai ambiţioşi să se întreacă în oferte, dar era un an slab. Gwenda şi Wulfric erau altfel. În primul rând, Wulfric nu încetase niciodată să tânjească după o parcelă a sa. Cea a lui Alfred nu era moştenirea lui Wulfric, dar era mai bună decât nimic. Oricum, Wulfric şi Gwenda erau disperaţi.
Aaron Appletree interveni:
– Dă-i-l lui Wulfric, Nate. E un muncitor harnic, o să termine aratul la timp. Iar el şi nevasta lui merită o şansă – au avut parte numai de ghinioane până acum.
Nate părea indispus, dar vorbele lui Aaron fură întâmpinate cu un vuiet de consimţământ din partea ţăranilor. În ciuda faptului că erau săraci, Wulfric şi Gwenda erau respectaţi în sat.
Era un concurs de împrejurări extrem de favorabil. Pe măsură ce se contura posibilitatea unui trai mai bun pentru Gwenda şi ai ei, aceasta se simţea cuprinsă de entuziasm.
Dar Nate părea să aibă în continuare îndoieli.
– Sir Ralph nu-l suportă pe Wulfric, zise el.
Mâna lui Wulfric se duse automat către obraz, atingând cicatricea făcută de sabia lui Ralph.
– Ştiu, replică Gwenda. Însă Ralph nu e aici.

52

După moartea contelui Roland în bătălia de la Crecy, mai mulţi oameni urcară pe scara socială. Fiul său cel mare, William, deveni conte, senior al comitatului Shiring, răspunzător în faţa regelui. Un văr al lui William, sir Edward Courthouse, deveni lord de Caster, preluă conducerea celor 40 de sate ale domeniului în calitate de vasal al contelui şi se mută în fosta casă a lui William şi a Philippei, din Casterham. Iar sir Ralph Fitzgerald deveni lord de Tench.

Pentru următoarele 18 luni, niciunul dintre ei nu se întoarse acasă. Erau prea ocupaţi călătorind cu regele şi omorând francezi. Apoi, în 1347, se instală o stare de relativă acalmie. Englezii cuceriseră şi ocupaseră valorosul oraş-port Calais, dar, în afară de asta, rezultatele obţinute erau departe de a justifica un deceniu de lupte – cu excepţia, evident, a cantităţii impresionante de pradă de război.

În ianuarie 1348, Ralph îşi luă în primire noile proprietăţi. Tench era un sat mare, cu 100 de familii de ţărani, iar domeniul includea şi alte două sate mici, aflate în apropiere. Ralph deţinea în continuare şi Wigleigh-ul, care se afla la jumătate de zi călare de noua sa reşedinţă.

Călărind prin Tench, Ralph simţea fiorul plăcut al mândriei. Aşteptase mult acest moment. Şerbii se plecau în faţa lui, iar copiii îl priveau fix de după poalele mamelor lor. El era seniorul fiecărei persoane de acolo şi proprietarul tuturor obiectelor din jur.

Casa era amplasată într-un fel de incintă întărită. Intrând călare, urmat de o căruţă plină cu pradă adunată din Franţa, Ralph observă că zidurile de apărare se aflau de ceva timp în ruină şi că suferiseră stricăciuni serioase. Se întrebă dacă era cazul să le repare. Orăşenii din Normandia neglijaseră să se ocupe de fortificaţiile aşezărilor în care locuiau, iar lui Eduard al III-lea îi venise astfel uşor să pătrundă în ele. Pe de altă parte, probabilitatea unei invazii în sudul Angliei era acum foarte mică. În prima etapă a războiului, cea mai mare parte a flotei franceze fusese distrusă în portul Sluys, iar din acel moment, Canalul Mânecii intrase sub controlul Angliei. În afara unor atacuri minore venite din partea piraţilor, fiecare bătălie de la întâmplările din Sluys încoace fusese dusă pe pământ francez. Având în vedere toate acestea, nu prea credea că era nevoie să reconstruiască

fortificaţiile din jurul noului său conac.

Câţiva grăjdari se grăbiră să ia în primire caii. Ralph îl lăsă pe Alan Fernhill să supervizeze descărcarea bunurilor sale, iar el se îndreptă spre noua sa casă. Şchiopăta: piciorul la care se rănise îl durea mereu după câteva ore de mers călare. Tench Hall era un conac din piatră. Era impresionant, observă el cu satisfacţie, deşi avea nevoie de ceva reparaţii, lucru deloc surprinzător, de vreme ce rămăsese nelocuit de la moartea tatălui lui lady Matilda. Cu toate acestea, era construit în stil modern. În casele de modă veche, dormitorul seniorului era ca un gând tardiv, lipit de încăperea principală, numită şi sala mare, dar Ralph putea să-şi dea seama, privind clădirea de afară, că aici camerele particulare ocupau jumătate din volumul clădirii.

Intră în sala mare şi observă cu iritare că sir William, contele de Shiring, îl aştepta acolo.

În capătul îndepărtat al încăperii se afla un jilţ mare din lemn sculptat de culoare închisă, cu modele cu o puternică încărcătură simbolică: îngeri şi lei pe spătar şi pe braţe, şerpi şi monştri pe picioare. În mod clar, acesta era jilţul seniorului conacului. Dar pe el stătea William.

Mare parte din plăcerea lui Ralph se evaporă instantaneu. Nu se putea bucura de sentimentul de proprietate asupra unui conac nou când era supravegheat atent de propriul senior. Era ca şi cum s-ar fi culcat cu o femeie în timp ce soţul acesteia trăgea cu urechea de dincolo de uşa închisă.

Îşi mască iritarea şi-l salută politicos pe contele William. Acesta i-l prezentă pe bărbatul care stătea în picioare lângă el.

– Acesta este Daniel. E vătaf aici de 20 de ani şi a administrat bine conacul şi moşia, pentru tata, cât timp Tilly s-a aflat sub tutela lui.

Ralph îl salută pe vătaf cu o mişcare rigidă din cap. Mesajul lui William era clar: voia ca Ralph să-l lase pe Daniel să-şi continue activitatea ca vătaf. Dar Daniel fusese omul contelui Roland, iar acum avea să fie omul contelui William. Ralph nu avea nici cea mai mică intenţie să-şi lase domeniul gestionat de unul dintre oamenii contelui. Vătaful său avea să-i fie credincios lui şi numai lui.

William aşteptă ca Ralph să spună ceva legat de Daniel. Cu toate acestea, Ralph nu era dispus să se lanseze într-o asemenea discuţie. Cu zece ani în urmă, ar fi sărit imediat la ceartă, ba chiar ar fi fost gata să se bată, dar învăţase multe

lucruri în deceniul petrecut în vecinătatea regelui. Nu era obligat să aibă aprobarea contelui în ceea ce privea numirea unui vătaf, aşa că nici nu intenţiona să o ceară. N-avea să spună nimic până nu pleca William, după care avea să-l anunţe pe Daniel că i se repartizau alte sarcini.

Timp de câteva clipe, atât William, cât şi Ralph păstrară o tăcere încăpăţânată, după care impasul fu depăşit. Se auzi o uşă deschizându-se dinspre apartamentele particulare, iar silueta înaltă şi elegantă a lui lady Philippa îşi făcu apariţia în încăpere. Trecuseră mulţi ani de când Ralph o văzuse ultima oară, dar pasiunea tinerească pe care o simţise pentru ea se întoarse cu forţa unei lovituri de pumn, lăsându-l fără răsuflare. Era mai în vârstă – probabil că se apropia de 40 de ani, calculă el –, dar arăta înfloritor. Poate că trupul ei era un pic mai rotunjit faţă de cum şi-l amintea el, cu şoldurile mai pline şi sânii mai bogaţi, dar asta nu făcea decât să-i sporească atractivitatea. Ca de obicei, mergea ca o regină. Şi, ca întotdeauna, văzând-o, Ralph se întrebă plin de ciudă de ce nu putea şi el să aibă o soţie ca ea.

În trecut, Philippa abia catadicsea să-i remarce prezenţa, dar azi îi zâmbi, îi strânse mâna şi-i spuse:

– L-ai cunoscut pe Daniel?

Şi ea voia ca administratorul contelui să fie păstrat în funcţie – de aceea purtarea ei era atât de curtenitoare. Constatarea nu făcea decât să-l îndârjească pe Ralph în hotărârea lui de a se descotorosi de respectivul.

– Abia am ajuns, răspunse el neangajant.

Philippa îi expuse motivul prezenţei lor acolo.

– Voiam să fim aici când o s-o cunoşti pe tânăra Tilly. Ştii bine, ea face parte din familia noastră.

Ralph le ordonase călugăriţelor de la stăreţia Kingsbridge să o aducă pe logodnica sa la conac, ca să îl cunoască. Băgăcioase ca de obicei, călugăriţele îl anunţaseră, în mod clar, pe contele William.

– Lady Matilda a fost pupila contelui Roland, fie-i ţărâna uşoară, spuse Ralph, accentuând faptul că tutoratul se încheiase odată cu moartea lui Roland.

– Da, şi mă aşteptam ca regele să îi transfere titlul de tutore soţului meu, în calitate de moştenitor al contelui Roland.

În mod clar, Philippa ar fi preferat ca lucrurile să stea aşa.

– Dar Maiestatea Sa nu a făcut-o, replică Ralph. Mi-a dat-o mie de soţie.

Deşi încă nu avusese loc nicio ceremonie, fata devenise imediat responsabilitatea lui Ralph. De fapt, William şi Philippa nu aveau niciun drept să fie azi aici, ca şi cum i-ar fi substituit pe părinţii lui Tilly. Dar William era seniorul lui Ralph, aşa că putea veni în casa lui ori de câte ori poftea.

Ralph nu voia să se certe cu William. Acestuia i-ar fi fost mult prea uşor să-i facă viaţa grea. Pe de altă parte, noul conte îşi depăşea autoritatea în această situaţie – probabil la insistenţele soţiei sale. Dar Ralph nu avea de gând să se lase dominat. Ultimii şapte ani îi dăduseră încrederea necesară pentru a-şi apăra independenţa, după cum era dreptul său.

Oricum, savura duelul verbal cu Philippa. Îi oferea un pretext pentru a o putea privi fix. Îşi aţinti privirea pe linia hotărâtă a maxilarului şi pe curba plină a buzelor ei. În ciuda purtării ei îngâmfate, era obligată să se înfrunte cu el. Aceasta era cea mai lungă discuţie pe care o avuseseră vreodată.

– Tilly e foarte tânără, adăugă Philippa.

– O să împlinească 14 ani anul acesta, rosti Ralph. Exact aceeaşi vârstă avea şi regina când s-a măritat cu regele nostru – după cum chiar acesta a subliniat faţă de mine şi de contele William, după bătălia de la Crecy.

– Ziua de după o bătălie nu e neapărat cel mai bun moment de a decide soarta unei tinere, urmă Philippa pe un ton scăzut.

Ralph n-avea de gând să lase această replică să treacă nesancţionată.

– Eu unul mă simt îndatorat să mă supun deciziilor formulate de Maiestatea Sa.

– Ca noi toţi, murmură ea.

Ralph simţea că o înfrânsese. Era o senzaţie sexuală, aproape ca şi cum s-ar fi culcat cu ea. Satisfăcut, se întoarse către Daniel.

– Viitoarea mea soţie ar trebui să ajungă exact la timp pentru prânz, zise el. Asigură-te că o să avem parte de un adevărat festin.

Philippa interveni:

– Am dat deja ordinele necesare pentru asta.

Ralph îşi întoarse încet capul până ce privirea i se aţinti din nou asupra ei. Philippa depăşise limitele politeţii intrând în bucătărie şi dând instrucţiuni.

Ea era conştientă de asta, aşa că roşi.

– N-am ştiut la ce oră aveai să ajungi, completă ea.

Ralph nu spuse nimic. Philippa n-avea să-şi ceară scuze, dar

el era mulţumit că o obligase să-şi explice acţiunile – o concesie importantă pentru o femeie atât de mândră ca ea.

De afară răzbăteau tot felul de zgomote, care păreau a fi făcute de nişte cai. Curând, în sală intrară părinţii lui Ralph. Nu-i mai văzuse de ani întregi, aşa că se grăbi să-i îmbrăţişeze.

Erau amândoi trecuţi de 50 de ani, dar lui Ralph i se părea că mama lui îmbătrânise mai repede. Avea părul alb şi chipul ridat. Spinarea îi era uşor încovoiată, ca a bătrânelor. Tatăl lui părea mai în putere. Asta se datora în parte emoţiilor care-l încercau în aceste momente: era îmbujorat de mândrie şi-i strânse mâna lui Ralph, scuturându-i-o ca şi cum ar fi mânuit o pompă de apă. În barba sa roşcată nu se vedeau deloc fire albe, iar silueta sa zveltă nu-şi pierduse încă agilitatea. Amândoi purtau haine noi – Ralph le trimisese banii pentru ele. Sir Gerald avea o haină groasă, din lână, iar lady Maud, o pelerină de blană.

Ralph pocni din degete către Daniel.

– Adu vin, spuse el.

O clipă, vătaful păru gata să protesteze faţă de faptul că era tratat ca un servitor. Îşi înghiţi însă mândria şi porni cu paşi grăbiţi către bucătărie.

Ralph urmă apoi:

– Conte William, lady Philippa, daţi-mi voie să vi-i prezint pe tatăl meu, sir Gerald, şi pe mama mea, lady Maud.

Îi era teamă că William şi Philippa aveau să-i privească de sus pe părinţii săi, dar aceştia îi salutară cu destul de multă politeţe.

Gerald i se adresă lui William:

– Am fost tovarăş de arme cu tatăl dumitale, fie-i ţărâna uşoară. De fapt, domnule conte William, te ştiu de când erai un băieţel, deşi probabil că dumneata nu-ţi mai aduci aminte de mine.

Ralph ar fi vrut ca tatăl lui să nu mai atragă atenţia asupra trecutului său glorios. Asta nu făcea altceva decât să evidenţieze cât de mult decăzuseră.

Dar William păru a nu observa asta.

– Ei, ca să vezi, cred că-mi aduc totuşi aminte, replică el. Probabil că nu făcea decât să se arate politicos, dar Gerald era încântat. Bineînţeles, îmi aduc aminte de dumneata ca fiind un uriaş înalt de cel puţin doi metri şi jumătate.

Gerald, care era scund, izbucni într-un râs încântat.

Maud aruncă o privire în jur şi spuse:

– Ei, ce casă frumoasă, Ralph.

– Voiam să o împodobesc cu toate comorile pe care le-am adus din Franţa, rosti el. Dar abia am ajuns.

O servitoare de la bucătărie aduse o carafă cu vin şi nişte cupe pe o tavă, iar toţi cei prezenţi luară câteva înghiţituri. Vinul era bun, de Bordeaux, observă Ralph, limpede şi dulce. Iniţial, asta îl făcu să recunoască faptul că Daniel avea măcar meritul de a asigura o bună aprovizionare a casei; dar apoi îşi dădu seama că, timp de mulţi ani, nu se aflase nimeni aici care să bea un asemenea vin – cu excepţia lui Daniel, evident.

I se adresă mamei sale:

– Aveţi ceva veşti despre Merthin?

– O duce foarte bine, spuse ea cu mândrie. E însurat şi are şi o fiică, plus că e bogat. Construieşte un palat pentru familia lui Buonaventura Caroli.

– Dar nu i-au dat încă titlul de conte, nu?

Ralph se prefăcu a glumi, dar, de fapt, evidenţia faptul că Merthin, în ciuda succesului său, nu câştigase un titlu nobiliar şi că el, Ralph, era cel care transformase în realitate speranţele tatălui lor, reintroducând familia în rândul aristocraţiei.

– Nu încă, răspunse tatăl său vesel, ca şi cum ar fi existat cu adevărat posibilitatea ca Merthin să devină conte în Italia, ceea ce-l irită pe Ralph, dar numai pe moment.

Mama lui îi întrerupse nerăbdătoare:

– Am putea să ne vedem camerele?

Ralph ezită. Ce voia să spună prin „camerele”? Îi trecu prin minte ideea îngrozitoare că era posibil ca părinţii lui să-şi închipuie că aveau să locuiască acolo. Nu putea permite una ca asta: n-ar fi făcut altceva decât să-i amintească mereu, prin simpla lor prezenţă, de anii de ruşine prin care trecuse familia lor. În plus, i-ar fi stricat total imaginea. Pe de altă parte, îşi dădea seama acum, era ruşinos ca un nobil să-şi lase părinţii să locuiască într-o căsuţă cu o singură cameră, ca rentieri ai stăreţiei.

Trebuia să se mai gândească la asta. Deocamdată, rosti doar atât:

– N-am apucat să văd nici eu camerele. Sper că o să staţi confortabil câteva nopţi.

– Câteva nopţi? repetă mama lui imediat. Ai de gând să ne trimiţi înapoi în coliba noastră din Kingsbridge?

Ralph era extrem de stânjenit că mama lui spunea aşa ceva cu William şi Philippa de faţă.

– Nu cred că e loc suficient ca să locuiţi şi voi aici.
– Cum ştii asta, dacă încă nu ai văzut camerele particulare?
Daniel interveni discret:
– A venit un sătean din Wigleigh, sir Ralph. Se numeşte Perkin. Vrea să-şi prezinte omagiile şi să discute cu dumneavoastră o chestiune urgentă.
În mod normal, Ralph l-ar fi repezit pe vătaf pentru că îndrăznea să-i întrerupă discuţia, dar, de data aceasta, era recunoscător că-i oferea o cale de scăpare.
– Aruncă o privire prin camere, mamă, spuse el. Eu o să mă ocup de ţăranul ăsta.
William şi Philippa plecară împreună cu părinţii lui în camerele particulare, iar Daniel îl aduse pe Perkin în sala mare. Acesta se arătă la fel de linguşitor ca întotdeauna.
– Sunt atât de bucuros să văd că v-aţi întors teafăr şi nevătămat din războiul cu francezii, începu el.
Ralph aruncă o privire către mâna sa stângă, de unde-i lipseau trei degete.
– Ei bine, aproape nevătămat, replică el.
– Tuturor oamenilor din Wigleigh le pare foarte rău că aţi fost rănit, stăpâne, dar gândiţi-vă la lucrurile câştigate ca recompensă! Titlul de cavaler, încă trei sate şi mâna în căsătorie a lui lady Matilda!
– Mulţumesc pentru felicitări, dar care era problema urgentă pe care voiai să o discuţi cu mine?
– Stăpâne, n-o să vă reţin prea mult. Alfred Shorthouse a murit fără să aibă vreun moştenitor natural care să preia cele patru hectare de pământ ale sale, aşa că m-am oferit să lucrez eu pământul, chiar dacă trecem prin vremuri foarte grele, şi, după furtunile din august…
– Lasă-ncolo vremea.
– Bineînţeles. Pe scurt, Nathan Vătaful a luat o decizie cu care cred că nu aţi fi de acord.
Ralph simţea că-şi pierde răbdarea. Nu prea-i păsa care dintre ţărani lucra cele patru hectare de ogor ale lui Alfred.
– Indiferent de ce-a decis Nathan…
– I-a dat pământul lui Wulfric.
– Aha.
– Unii săteni au zis că Wulfric îl merita, pentru că nu avea pământ deloc. Dar nu poate plăti taxa necesară şi, oricum…
– Nu e nevoie să mă convingi tu, răspunse Ralph. N-o să

permit ca scandalagiul ăla să aibă vreo bucată de pământ din domeniul meu.

– Mulţumesc, stăpâne. Să-i spun lui Nathan Vătaful că doriţi ca eu să iau în stăpânire cele patru hectare?

– Da, făcu Ralph. Îi văzu pe conte şi pe contesă ieşind din camerele particulare, cu părinţii lui în urma lor. În cel mult două săptămâni o să vin şi eu, ca să îmi impun decizia în mod oficial.

Apoi, cu un gest, îl concedie pe Perkin.

În momentul acela sosi lady Matilda.

Aceasta intră în sala mare, flancată de două călugăriţe. Una din ele era fosta iubită a lui Merthin, Caris, care încercase să-i spună regelui că Tilly era prea tânără pentru măritiş. De cealaltă parte a fetei se afla călugăriţa care o însoţise pe Caris până la Crecy, o femeie cu chip angelic al cărui nume Ralph nu îl ştia. În urma lor, probabil în calitate de gardă de corp, se afla călugărul cu un singur braţ care-l capturase atât de inteligent pe Ralph în urmă cu nouă ani, fratele Thomas.

Iar în centru se afla Tilly. Ralph îşi dădu seama imediat de ce călugăriţele voiseră să împiedice căsătoria. Pe chipul ei se reflecta o inocenţă copilărească. Avea pistrui pe nas şi o strungăreaţă între dinţii din faţă. Arunca priviri speriate în toate direcţiile. Caris accentuase şi mai mult aspectul ei copilăresc, îmbrăcând-o într-o rasă albă, monahală, cu un acoperământ de cap simplu, dar veşmintele austere nu reuşeau totuşi să ascundă curbele femeieşti ale corpului aflat sub ele. În mod clar, Caris voia ca Tilly să pară prea tânără pentru a se căsători. Dar efectul obţinut asupra lui Ralph fu cel opus.

Unul dintre lucrurile pe care le învăţase Ralph slujindu-l pe rege era că, în multe cazuri, un bărbat putea pune stăpânire pe situaţie pur şi simplu vorbind primul. Aşa că rosti pe un ton hotărât:

– Vino aici, Tilly.

Fata se desprinse dintre cele două femei şi se apropie de el. Însoţitoarele ei ezitară, dar rămaseră pe loc.

– Eu sunt soţul tău, îi spuse Ralph fetei. Numele meu este sir Ralph Fitzgerald, lord de Tench.

Tilly părea înspăimântată.

– Mă bucur să vă cunosc, milord.

– Aceasta este casa ta acum, ca atunci când erai o copilă, iar tatăl tău era stăpân aici. Acum eşti lady de Tench, aşa cum a fost şi mama ta pe vremuri. Te bucuri să te întorci în casa familiei

tale?

– Da, milord.

Părea oricum, numai fericită nu.

– Sunt sigur că, la mănăstire, călugăriţele ţi-au spus că trebuie să fii o soţie supusă şi să faci tot ce-ţi stă în putere pentru a-i fi pe plac soţului tău, care îţi este domn şi stăpân.

– Da, milord.

– Iar aici sunt mama şi tatăl meu, care acum sunt şi părinţii tăi.

Tilly făcu o mică reverenţă către Gerald şi Maud.

Ralph continuă:

– Vino aici.

Îşi întinse mâinile către ea.

Tilly îl imită instinctiv, după care-i văzu mâna stângă, ciuntită. Scoase un sunet dezgustat şi se trase un pic înapoi.

Lui Ralph îi veni imediat pe limbă o înjurătură cumplită, dar făcu un efort şi nu o rosti. Îşi recăpătă destul de greu stăpânirea de sine şi adăugă pe un ton aparent relaxat:

– Nu te teme de mâna mea rănită. Ar trebui să fii mândră de ea. Mi-am pierdut degetele acelea slujindu-l pe rege.

Rămase cu ambele braţe întinse, aşteptând.

Sforţându-se, fata îi luă mâinile într-ale ei.

– Acum poţi să mă săruţi, Tilly.

Ralph stătea jos, iar ea se afla în picioare, în faţa lui. Tilly se aplecă şi-i oferi obrazul. Ralph îşi puse mâna rănită pe ceafa ei şi-i întoarse capul, după care îi sărută buzele. Simţi incertitudinea fetei şi îşi dădu seama că Tilly nu mai fusese sărutată de niciun bărbat. Rămase o vreme cu gura lipită de-a ei, parţial pentru că buzele ei erau atât de dulci şi parţial pentru a-i înfuria pe cei care-i priveau. Apoi, cu o mişcare înceată şi hotărâtă, îşi apăsă mâna întreagă de pieptul ei şi-i pipăi sânii. Aceştia erau plini şi rotunzi. În mod clar, Tilly nu mai era un copil.

Îi dădu drumul şi suspină mulţumit.

– Trebuie să ne cununăm repede, spuse el. Se întoarse către Caris care, în mod clar, făcea eforturi pentru a-şi reprima furia. În Catedrala Kingsbridge, de duminică în patru săptămâni, hotărî el. Se uită la Philippa, însă i se adresă lui William. Din moment ce ne căsătorim în urma dorinţei exprese a Maiestăţii Sale, regele Eduard, aş fi onorat dacă aţi putea participa, conte William.

William dădu scurt din cap, în semn de acceptare.

Caris luă cuvântul pentru prima dată:

– Sir Ralph, stareţul de Kingsbridge îţi trimite salutările sale şi doreşte să-ţi spun că va fi onorat să oficieze ceremonia, asta dacă nu cumva, bineînţeles, noul episcop doreşte să o oficieze chiar Sfinţia Sa.

Ralph dădu din cap, politicos.

Apoi Caris adăugă:

– Dar noi, cei care am avut-o în grijă pe această copilă, suntem de părere că e prea tânără pentru traiul conjugal cu soţul ales pentru ea.

Philippa interveni:

– Şi eu sunt de aceeaşi părere.

Tatăl lui Ralph vorbi şi el:

– Ştii şi tu, fiule, eu am aşteptat ani la rând să mă însor cu mama ta.

Ralph nu avea chef să audă din nou povestea aceea veche.

– Spre deosebire de tine, tată, mie chiar regele mi-a dat ordin să mă însor cu lady Matilda.

Mama lui spuse:

– Poate că ar trebui să mai aştepţi, fiule.

– Am aşteptat mai mult de un an! Avea 12 ani când mi-a dat-o regele.

Caris urmă:

– Căsătoreşte-te cu copila, da, cu toată pompa necesară, dar mai las-o să se întoarcă la mănăstirea de călugăriţe pentru încă un an. Las-o să crească suficient pentru a fi o femeie în toată puterea cuvântului. Apoi vei putea să o aduci în casa dumitale.

Ralph pufni dispreţuitor.

– Într-un an aş putea foarte bine să mor, mai ales dacă regele hotărăşte să pornească o campanie nouă în Franţa. Între timp, familia Fitzgerald are nevoie de un moştenitor.

– E o copilă…

Ralph o întrerupse, ridicând tonul:

– Nu e nicidecum o copilă, uitaţi-vă la ea! Rasa asta stupidă de călugăriţă nu poate să-i ascundă sânii.

– E vorba despre grăsime…

– Are păr ca toate femeile? întrebă Ralph.

Tilly suspină, auzindu-l vorbind atât de pe şleau, iar obrajii i se înroşiră de ruşine.

Caris ezită.

Ralph continuă cu îndârjire:

– Poate că mama ar trebui să o cerceteze din partea mea,

după care să-mi spună.

Caris scutură din cap.

– Nu-i nevoie de aşa ceva. Tilly are păr acolo unde au femeile, iar copiii nu.

– Mi-am dat seama. Am văzut… Ralph se întrerupse, dându-şi seama că nu toţi cei de faţă voiau să ştie în ce circumstanţe văzuse el trupurile goale ale unor fete de vârsta lui Tilly. Am ghicit, văzându-i silueta, se corectă el, evitând privirea mamei sale.

Glasul lui Caris căpătă o intonaţie imploratoare, rareori auzită la ea.

– Dar, sir Ralph, mintea ei este în continuare de copil.

„Nu mă interesează mintea ei”, îi răspunse Ralph în gând, dar nu-şi exprimă ideea.

– Are patru săptămâni pentru a învăţa ceea ce nu ştie, făcu el. Îi adresă lui Caris o privire cunoscătoare: Sunt convins că poţi să o înveţi totul.

Caris roşi. Bineînţeles, călugăriţele n-ar fi trebuit să ştie nimic despre intimitatea conjugală, însă Caris fusese iubita fratelui său.

Mama lui interveni împăciuitoare:

– Poate dacă ajungem la un compromis…

– Nu înţelegi, mamă, nu-i aşa? izbucni el, întrerupând-o grosolan. Nimeni nu-şi face griji, de fapt, pentru vârsta ei. Dacă ar fi fost să mă însor cu fata unui măcelar din Kingsbridge, nu le-ar fi păsat nici dacă ar fi avut nouă ani. Toată tevatura asta e pentru că Tilly e de obârşie nobilă, nu înţelegi? Ei cred că ne e superioară! Îşi dădea seama că striga şi putea vedea clar expresiile uimite ale celor din jur, dar nu-i păsa. Nu vor ca verişoara contelui de Shiring să se mărite cu fiul unui cavaler sărăcit. Vor să amâne căsătoria, sperând că eu voi fi ucis în bătălie înainte ca aceasta să fie consumată. Se şterse la gură. Dar fiul acestui cavaler sărăcit a luptat în bătălia de la Crecy şi i-a salvat viaţa prinţului de Wales. Asta-i tot ce contează pentru rege. Îşi plimbă privirea de la unul la altul: William, îngâmfat, Philippa, plină de ciudă, Caris, furioasă, iar părinţii săi, împietriţi. Aşa că aţi face bine să acceptaţi realitatea. Ralph Fitzgerald e cavaler şi lord, camarad de arme cu regele. Şi o să se însoare cu lady Matilda, verişoara contelui, fie că vă place, fie că nu!

Timp de câteva secunde, în încăpere domni o tăcere apăsătoare.

Într-un final, Ralph se întoarse către Daniel.

– Acum poţi să serveşti masa, îi ordonă el.

53

Într-o zi din primăvara anului 1348, Merthin se trezi ca dintr-un somn bântuit de un coşmar pe care nu putea să şi-l amintească pe deplin. Se simţea speriat şi slăbit. Deschizând ochii, constată că se afla într-o încăpere luminată de mai multe raze de lumină strecurate printre obloanele pe jumătate închise. Văzu plafonul înalt, pereţii albi şi plăcile roşii de gresie ale pardoselii. Aerul avea o temperatură plăcută. Încet-încet, reveni la realitate. Se afla în dormitorul său, în casa lui, în Florenţa. Fusese bolnav.

Mai întâi îşi aminti de boală. Aceasta debutase cu o erupţie pe piele: pete vineţii-negricioase pe piept, apoi pe braţe, după care peste tot. Curând după aceea, se trezise cu o umflătură, o *bubo,* la subsuoară. Făcuse febră şi căzuse la pat, transpirând şi învălmăşind cearşafurile în zbaterile sale. Vomitase şi tuşise sânge. Crezuse c-avea să moară. Dar cea mai rea dintre toate fusese o sete îngrozitoare, de neostoit, care-l făcuse să-şi dorească să se poată arunca în râul Arno cu gura deschisă.

Nu fusese singurul care suferise astfel. Mii de italieni căzuseră victime acestei epidemii, zeci de mii. Jumătate dintre muncitorii de pe şantierul său muriseră, aşa cum se întâmplase şi cu cei mai mulţi dintre servitorii săi. Aproape toţi cei care se molipseau mureau în mai puţin de cinci zile. I se spunea *la moria grande,* moartea cea mare.

Dar el supravieţuise.

Avea sentimentul supărător că, în timpul în care fusese bolnav, luase o decizie crucială, dar nu şi-o putea aminti. Cu cât îşi frământa mintea mai tare, cu atât memoria sa devenea mai neclară, până când realiză că pierduse orice urmă a amintirii.

Se ridică în capul oaselor. Îşi simţea membrele slăbite, iar pentru câteva clipe, i se păru că întreaga încăpere se învârtea cu el. Văzu că purta o cămaşă de noapte curată, din pânză, şi se întrebă cine îl îmbrăcase cu ea. După o scurtă aşteptare, se ridică.

Avea o casă cu patru niveluri şi o curte. Clădirea fusese proiectată şi construită chiar de el, cu o faţadă plată în locul caturilor superioare tradiţionale, ieşite în afară. În plus,

introdusese în proiect şi alte elemente arhitectonice neobişnuite la o reşedinţă, cum erau ferestrele cu arcade şi coloanele clasice. Vecinii îi numiseră locuinţa *palagetto,* un palat în miniatură. Asta fusese acum şapte ani. Între timp, mai mulţi negustori florentini prosperi îi comandaseră construirea altor *palagetti,* iar cariera lui luase avânt.

Florenţa era republică, neavând un prinţ sau un duce care să o conducă, dar era dominată de o elită de familii de negustori, aflate veşnic în conflict. În oraş locuiau mii de ţesători, dar cei care făceau avere erau negustorii. Aceştia îşi cheltuiau banii construindu-şi reşedinţe luxoase, ceea ce făcea din acest oraş locul perfect pentru ca un arhitect tânăr şi talentat să prospere.

Se îndreptă către uşa dormitorului şi o strigă pe soţia sa:

– Silvia! Unde eşti?

Deja îi venea firesc să vorbească în dialectul toscan, după nouă ani petrecuţi aici.

Apoi îşi aminti. Şi Silvia fusese bolnavă. La fel şi fiica lor de trei ani. O chema Laura, dar se obişnuiseră să-i imite pronunţia copilărească, aşa că-i spuneau Lolla. Inima îi fu prinsă brusc în ghearele unei spaime teribile. Mai trăia Silvia? Dar Lolla?

Casa era cufundată în tăcere. Ca şi oraşul, îşi dădu el seama. După unghiul razelor de soare care pătrundeau în camere, trebuia să fie pe la jumătatea dimineţii. Se aştepta să audă strigătele şoimarilor de pe străzi, păcănitul copitelor şi duduitul roţilor de lemn ale carelor, zgomotul înăbuşit al miilor de conversaţii… dar nimic.

Urcă treptele scării interioare. La cât de slăbit era, efortul îl lăsă fără răsuflare. Deschise uşa de la camera fetiţei. Aceasta părea goală. De teamă, trupul îi fu acoperit imediat cu o peliculă de sudoare. Văzu pătuţul Lollei, cufărul mic în care îi ţineau hainele, lădiţa pentru jucării, o măsuţă şi două scăunele. În cele din urmă o văzu şi pe Lolla într-un colţ, aşezată pe jos, îmbrăcată cu o rochiţă curată şi jucându-se cu un căluţ de lemn cu picioarele prinse în încheieturi mobile. Merthin lăsă să-i scape un strigăt de uşurare. Fetiţa îl auzi şi-şi ridică privirea.

– Tati, zise ea pe un ton liniştit.

Merthin o luă în braţe.

– Eşti în viaţă, murmură el în engleză.

Se auzi apoi un zgomot, iar Maria intră în încăpere. Aceasta era o femeie cu părul grizonant, trecută de 50 de ani. Era doica Lollei.

– Stăpâne! exclamă ea. V-aţi ridicat din pat – sunteţi mai bine?

– Unde ţi-e stăpâna? întrebă el.

Chipul Mariei se întunecă.

– Îmi pare foarte rău, dar stăpâna a murit.

Lolla gânguri:

– Mama nu mai e.

Merthin avu impresia că tocmai fusese izbit cu ceva în moalele capului. Năucit, i-o întinse Mariei pe Lolla. Mişcându-se lent şi cu atenţie, se întoarse şi ieşi din încăpere, după care coborî la *piano nobile,* catul principal. Cuprinse cu privirea masa lungă, scaunele goale, covoarele de pe jos şi picturile de pe pereţi. I se părea că se afla în casa altcuiva.

Se opri în faţa unui tablou reprezentând-o pe Fecioara Maria împreună cu mama ei. Pictorii italieni erau superiori celor englezi şi tuturor celorlalţi, iar artistul acesta îi dăduse Sfintei Ana chipul Silviei. Soţia lui avea o frumuseţe mândră, cu un ten măsliniu impecabil şi trăsături nobile, dar pictorul surprinsese şi pasiunea sexuală care mocnea în privirea trufaşă a ochilor ei căprui.

Era greu să conceapă că Silvia nu mai exista, pur şi simplu. Se gândea la trupul ei zvelt şi-şi amintea cum se minunase, de nenumărate ori, de cât de perfecţi erau sânii ei. Trupul acela, cu care el se aflase într-o intimitate completă, zăcea acum în pământ, pe undeva. Când îşi imagină asta, ochii i se umplură în sfârşit de lacrimi şi începu să suspine de durere.

„Unde o fi îngropată?” se întrebă el, în suferinţa sa. Îşi amintea că în Florenţa încetaseră să se mai ţină înmormântări: oamenii ajunseseră să fie înspăimântaţi de gândul de a ieşi din casele lor. Pur şi simplu târau trupurile afară şi le lăsau pe stradă. Hoţii, cerşetorii şi beţivii oraşului se reprofilaseră: acum deveniseră gropari sau *becchini* şi cereau sume imense pentru a lua cadavrele şi a le depune în mormintele comune. Era posibil ca Merthin să nu afle niciodată unde era îngropat trupul Silviei.

Fuseseră căsătoriţi patru ani. Privindu-i imaginea, înveşmântată în costumul roşu al Sfintei Ana, după cum cerea convenţia, Merthin avu un acces de sinceritate dureroasă şi se întrebă dacă o iubise vreodată cu adevărat. Îi era foarte dragă, dar nu simţea pentru ea o pasiune arzătoare. Avea un spirit independent şi o limbă ascuţită, iar el fusese singurul bărbat din toată Florenţa cu suficient curaj să-i facă curte, chiar dacă tatăl ei era atât de bogat. În schimb, ea-i fusese complet devotată.

Dar evaluase corect profunzimea afecţiunii lui.

„La ce te gândeşti?” îl întreba uneori, iar el tresărea vinovat, pentru că îşi amintea de Kingsbridge. Curând, această întrebare se schimbă în: „La cine te gândeşti?” Merthin nu rostea niciodată numele lui Caris, dar Silvia intuise: „Trebuie să fie vorba despre o femeie, pot să-mi dau seama după expresia ta.” Într-un final începuse să vorbească despre „englezoaica ta”. Spunea: „Îţi aduci aminte de englezoaica ta” şi avea întotdeauna dreptate. Dar părea să accepte lucrurile aşa cum erau. Merthin îi era credincios. Şi o adora pe Lolla.

Puţin mai târziu, Maria îi aduse nişte supă şi o bucată de pâine.

– Ce zi e? o întrebă el.

– Marţi.

– Cât timp am zăcut?

– Două săptămâni. Aţi fost foarte bolnav.

Se întreba de ce supravieţuise. Unii oameni nu erau atinşi de boală, ca şi cum ar fi avut o protecţie naturală; dar cei care se molipseau mureau aproape toţi. Cu toate acestea, procentul infim care supravieţuia avea un noroc dublu, pentru că nu se mai întâmpla să se îmbolnăvească a doua oară.

După ce mâncă, se simţi mai întremat. Îşi dădu seama că trebuia să-şi reclădească viaţa. Avea bănuiala că mai luase această decizie o dată, pe când zăcea bolnav, dar, din nou, era chinuit de faptul că firul amintirilor îi aluneca printre degete.

Prima lui sarcină era să afle câte dintre rudele sale mai erau în viaţă.

Duse vasele în bucătărie, unde Maria o hrănea pe Lolla cu pâine înmuiată în lapte de capră. Merthin o întrebă:

– Dar părinţii Silviei? Sunt în viaţă?

– Nu ştiu, răspunse doica. Nu am auzit nimic de ei. Nu ies decât să cumpăr mâncare.

– Atunci ar fi bine să aflu chiar eu.

Se îmbrăcă şi coborî la parter. Aici era amenajat un atelier, iar curtea din spatele casei era folosită pentru depozitarea pietrei şi a lemnului. Nici înăuntru, nici afară nu se vedea vreun muncitor.

Ieşi din casă. Cele mai multe dintre clădirile din vecinătate erau din piatră, unele dintre ele fiind chiar foarte impunătoare: în Kingsbridge nu existau case care să se compare cu acestea. Cel mai bogat om din Kingsbridge, Edmund Lânarul, trăise într-o casă de lemn. Aici, în Florenţa, numai săracii locuiau în

asemenea clădiri.

Strada era pustie. Nu o văzuse niciodată atât de goală, nici măcar în toiul nopţii. Efectul era de-a dreptul straniu. Se întrebă câţi oameni muriseră: o treime din populaţie? O jumătate? Oare spiritele lor se aflau în continuare pe alei şi prin colţurile umbrite, privindu-i cu invidie pe cei care avuseseră norocul de a supravieţui?

Casa familiei Christi se afla pe strada următoare. Socrul lui Merthin, Alessandro Christi, fusese primul prieten pe care şi-l făcuse în Florenţa. Coleg de şcoală cu Buonaventura Caroli, Alessandro îi dăduse lui Merthin prima sa comandă, construirea unui depozit simplu. Şi era, bineînţeles, bunicul Lollei.

Uşa *palagetto*-ului lui Alessandro era încuiată. Acest fapt era, în mod clar, neobişnuit. Merthin bătu şi aşteptă. Într-un final, uşa fu deschisă de Elizabetta, o femeie mărunţică şi dolofană, care era spălătoreasă lui Alessandro. Aceasta se holbă la el, uluită.

– Sunteţi în viaţă! exclamă ea.

– Bună, Betta, zise el. Şi eu mă bucur că eşti în viaţă.

Femeia se întoarse şi strigă înspre odăi:

– E seniorul englez!

Le spusese că nu era senior, dar servitorii nu-l credeau. Intră.

– Alessandro? întrebă el.

Elizabetta clătină din cap şi începu să plângă.

– Şi stăpâna ta?

– Amândoi sunt morţi.

Lângă intrare se afla o scară care ducea la etajul principal. Merthin urcă încet, surprins de cât de slăbit se simţea şi acum. Ajuns în salon, se aşeză pentru a-şi recăpăta suflul. Alessandro fusese un om bogat, iar în încăpere erau adunate covoare, tapiserii, tablouri, obiecte incrustate cu pietre preţioase şi cărţi.

– Cine mai e aici? o întrebă el pe Elizabetta.

– Doar Lena şi copiii ei.

Lena era o sclavă asiatică, un element neobişnuit, dar deloc unic în rândul gospodăriilor înstărite din Florenţa. Aceasta avea doi copilaşi cu Alessandro, un băiat şi o fată, iar el îi trata exact ca pe urmaşii săi legitimi; de fapt, Silvia chiar remarcase o dată, cu sarcasm, că se arăta mai afectuos cu ei decât o făcuse vreodată cu ea şi cu fratele ei. Situaţia lor era considerată mai degrabă excentrică decât scandaloasă de către sofisticaţii florentini.

Merthin urmă:

– Dar signor Gianni?

Gianni era fratele Silviei.

– A murit. Şi soţia lui. Bebeluşul e aici, cu mine.

– Doamne!

Betta rosti pe un ton nesigur:

– Şi familia dumneavoastră, seniore?

– Soţia mea a murit.

– Îmi pare foarte rău.

– Dar Lolla a supravieţuit.

– Slavă Domnului!

– Maria are grijă de ea.

– Maria e o femeie bună. N-aţi vrea să gustaţi ceva?

Merthin dădu din cap, în semn de accept, iar servitoarea se îndepărtă.

Copiii Lenei se apropiară de el, mulţumindu-se să-l privească fix: un băiat cu ochii negri, care semăna cu Alessandro, şi o fetiţă frumoasă, de patru ani, care avea ochii asiatici ai mamei sale. Apoi veni şi Lena, o femeie frumoasă, de 20 şi ceva de ani, cu piele aurie şi pometi înalţi. Îi aduse o cupă de argint plină cu vin negru, toscan, şi o tavă cu migdale şi măsline.

– O să veniţi să locuiţi aici, seniore? se interesă femeia.

Merthin fu luat prin surprindere de întrebare.

– Nu cred… dar de ce?

– Casa vă aparţine acum. Făcu un gest cuprinzător, arătând către bogăţiile familiei Christi. Totul e al dumneavoastră.

Merthin îşi dădu seama că avea dreptate. El era singura rudă adultă a lui Alessandro care supravieţuise molimei. Asta făcea din el moştenitorul socrului său şi tutorele a încă trei copii, pe lângă Lolla.

– Totul, insistă Lena, privindu-l ţintă.

Merthin îi întâlni privirea şi realiză că, de fapt, ea se oferea şi pe sine.

Analiză această perspectivă. Casa era superbă. Era căminul copiilor Lenei, era un loc cunoscut Lollei, ba chiar şi bebeluşului lui Gianni: toţi copiii aveau să fie fericiţi aici. Moştenise suficienţi bani încât să nu-şi mai facă niciodată griji în privinţa traiului. Lena era o femeie inteligentă şi cu experienţă, şi-şi putea imagina cu destul de mult entuziasm plăcerile pe care i le-ar fi oferit intimitatea cu ea.

Ea-i citi gândurile. Îi luă palma şi i-o lipi de pieptul ei. Merthin simţi, prin materialul subţire de lână al rochiei, sânii ei moi şi

calzi.

Dar nu voia asta. Trase mâna Lenei la sine şi o sărută.

– O să am grijă de tine şi de copiii tăi, îi spuse. Nu-ţi face griji.

– Mulţumesc, seniore, murmură ea, dar păru dezamăgită, iar ceva din ochii ei îi arăta lui Merthin că oferta nu fusese una exclusiv practică.

Sperase cu adevărat că el avea să-i fie mai mult decât un nou proprietar. Dar asta era o parte din problemă. Merthin nu-şi putea închipui cum ar fi fost să facă dragoste cu o fiinţă al cărei proprietar era. Ideea aceasta îi era dezagreabilă, ba chiar aproape respingătoare.

Luă o înghiţitură de vin şi simţi că se mai întrema. Dacă nu era atras de o viaţă uşoară, plină de lux şi plăceri carnale, atunci ce voia? Familia lui era aproape distrusă: doar Lolla îi mai rămăsese. Dar încă mai avea munca sa. În oraş avea trei şantiere unde se înălţau clădiri proiectate de el. N-avea de gând să renunţe la această profesie pe care o iubea atât. Nu supravieţuise morţii celei mari pentru a deveni un parazit. Îşi aminti de ambiţia sa din tinereţe, aceea de a construi cea mai înaltă clădire din Anglia. Avea să continue de unde rămăsese. Avea să-şi revină de pe urma pierderii Silviei, cufundându-se în proiectele sale de construcţie.

Se ridică pentru a pleca. Lena îşi petrecu braţele în jurul lui.

– Mulţumesc, făcu ea. Mulţumesc că aţi zis că o să aveţi grijă de copilaşii mei.

Merthin o mângâie uşor pe spate.

– Sunt copiii lui Alessandro, rosti el. Conform legii florentine, copiii sclavilor nu erau şi ei sclavi. Când o să se facă mari, o să fie bogaţi.

Îi desprinse uşor braţele şi coborî la parter.

Toate casele aveau uşile încuiate şi obloanele trase. Pe treptele de la intrare ale unora dintre ele, Merthin zări forme acoperite cu giulgiuri, despre care ştia că erau cadavre. Pe străzi apăruseră acum câteva persoane, dar cei mai mulţi erau din păturile sărace ale societăţii. Oraşul avea un aspect atât de dezolant, încât îi umplea sufletul cu o nelinişte sumbră. Florenţa era cel mai mare oraş din lumea creştină, o metropolă comercială zgomotoasă unde se produceau zilnic mii de metri de stofă fină de lână, un târg unde se vehiculau sume imense de bani, fără alte garanţii decât o scrisoare de la Antwerp sau promisiunea rostită de un prinţ. Cum mergea pe aceste străzi

tăcute şi goale, Merthin îşi dădu seama că era ca şi cum ar fi văzut un cal rănit, care se prăbuşise şi nu mai putea să se ridice: o putere imensă fusese dintr-odată redusă la nimic. Nu întâlni pe nimeni din cercul său de cunoştinţe. Presupunea că prietenii săi stăteau închişi în casele lor – asta dacă mai erau în viaţă.

Se duse mai întâi într-o piaţă aflată în apropiere, în vechiul oraş roman, unde construia o fântână pentru municipalitate. Pusese la punct un sistem elaborat care să-i permită să recicleze aproape toată apa, astfel încât fântâna să nu sece pe timpul verilor lungi şi uscate din Florenţa.

Dar, când ajunse în piaţă, văzu că nimeni nu lucra pe şantier. Ţevile subterane fuseseră fixate şi acoperite înainte ca el să se îmbolnăvească, iar între timp fusese terminat şi primul rând de zidărie, reprezentând marginea fântânii. Cu toate acestea, aspectul prăfuit, părăsit al pietrelor dovedea că nu se mai lucrase nimic aici de câteva zile bune. Mai rău, o mică piramidă de mortar întărit pe o scândură de lemn se prăbuşi într-un nor de praf când o lovi el cu piciorul. Ba văzu chiar şi nişte unelte lăsate în dezordine pe pământ. Era o minune că nu fuseseră furate.

Fântâna avea să fie uluitoare. În atelierul lui Merthin, cel mai bun sculptor din oraş dădea formă piesei centrale sau cel puţin cu asta se ocupase până de curând. Merthin era dezamăgit că lucrările fuseseră sistate. Constructorii nu muriseră, nu-i aşa? Poate că doar aşteptau să vadă dacă Merthin avea să-şi revină.

Acesta era cel mai mic dintre proiectele sale, deşi era unul prestigios. Lăsă piaţa în urmă şi porni spre nord, să inspecteze un altul. Dar, pe măsură ce se îndepărta de piaţă, începu să-şi facă griji. Nu se întâlnise cu nimeni care să ştie suficient de multe pentru a-i oferi o perspectivă mai amplă asupra situaţiei. Ce se alesese din guvernul oraşului? Molima se stingea sau se înteţea? Care era situaţia în restul peninsulei italice?

„Trebuie să iau lucrurile pe rând”, îşi impuse el.

Al doilea proiect al său era construcţia unei case pentru Giulielmo Caroli, fratele mai mare al lui Buonaventura. Aceasta avea să fie un adevărat *palazzo,* o clădire înaltă cu faţadă dublă al cărei proiect avea în centru o scară impunătoare, mai lată decât unele dintre străzile oraşului. Zidurile parterului fuseseră deja înălţate. Faţada era uşor înclinată, dând impresia de clădire fortificată. Deasupra acesteia se aflau însă două ferestre mari, cu arcade ascuţite şi model trilobat. Aceste elemente de design arătau că oamenii care locuiau în clădirea respectivă erau pe cât

de puternici, pe atât de rafinaţi, adică exact mesajul pe care voia să-l transmită familia Caroli.

Fusese ridicată şi schelăria pentru construirea celui de-al doilea cat, dar nimeni nu lucra. Pe schele ar fi trebuit să se afle cinci zidari, muncind de zor la aşezarea blocurilor de piatră. Singura persoană prezentă era un bărbat în vârstă care avea funcţia de îngrijitor şi-şi ducea zilele într-o colibă de lemn, pitită în spatele şantierului. Când sosi Merthin, acesta şedea lângă un foc pe care se frigea un pui. Nesăbuitul folosise nişte lespezi scumpe de marmură pentru a forma vatra.

– Unde sunt ceilalţi? îl întrebă Merthin fără niciun alt preambul.

Îngrijitorul sări în picioare.

– Signor Caroli a murit, iar fiul lui, Agostino, n-a mai vrut să-i plătească pe oameni, aşa că au plecat... cei care nu muriseră adică.

Asta era o lovitură serioasă. Familia Caroli era una dintre cele mai bogate din Florenţa. Dacă ei considerau că nu-şi mai puteau permite să construiască, înseamnă că treceau cu toţii printr-o criză gravă.

– Deci Agostino a supravieţuit?

– Da, stăpâne, l-am văzut azi-dimineaţă.

Merthin îl cunoştea pe tânărul Agostino. Nu era la fel de inteligent ca tatăl său şi unchiul lui, Buonaventura, aşa că îşi suplinea această lipsă printr-o atitudine precaută şi conservatoare. N-avea să reînceapă lucrările decât atunci când avea să fie sigur că finanţele familiei îşi vor fi revenit în urma epidemiei de ciumă.

Cu toate acestea, Merthin era încrezător că al treilea şi cel mai mare dintre proiectele sale avea să continue. Construia o biserică pentru un ordin de călugări-cerşetori aflaţi în graţiile negustorilor oraşului. Şantierul se afla la sud de oraş, aşa că Merthin traversă podul cel nou.

Acesta fusese terminat cu doar doi ani în urmă. Merthin însuşi lucrase la el, sub conducerea arhitectului-şef, pictorul Taddeo Gaddi. Podul trebuia să reziste la presiunea exercitată de apele repezi la topirea zăpezii, iar Merthin ajutase la proiectarea pilonilor. Acum, în timp ce traversa, se întristă când văzu că toate prăvăliile micuţe ale aurarilor aflate pe pod erau închise – alt semn rău-prevestitor.

Biserica, având hramul Sant' Anna dei Frari, era cel mai

ambiţios proiect al său de până acum. Era mare, asemănătoare în multe privinţe cu o catedrală – călugării-cerşetori erau bogaţi –, deşi nu se compara cu Catedrala Kingsbridge. În Italia existau şi catedrale gotice, cea din Milano fiind una dintre cele mai mari, dar italienilor cu concepţii progresiste nu le plăceau arhitectura engleză şi cea franceză: ferestrele imense şi contraforturile volante li se păreau mai degrabă o excentricitate. Obsesia pentru lumină, care era normală în nord-vestul Europei, unde vremea era mai tot timpul mohorâtă, părea de-a dreptul perversă în însorita Italie, unde oamenii tânjeau după umbră şi răcoare. Italienii se identificau cu arhitectura clasică a Romei antice, ale cărei ruine se vedeau peste tot. Le plăceau frontoanele şi arcadele rotunjite şi respingeau sculpturile exterioare în favoarea modelelor decorative cu piatră şi marmură de diferite culori.

Dar Merthin avea să-i surprindă până şi pe florentini cu biserica aceasta. Proiectul era reprezentat de o serie de cuburi, fiecare acoperit cu câte un dom – cinci la rând, şi câte două de-o parte şi de alta a zonei de întretăiere. Auzise despre domuri pe când se afla în Anglia, dar nu văzuse unul până ce nu vizitase catedrala din Siena. În Florenţa nu existau încă. Luminatorul avea să fie reprezentat de un rând de ferestre rotunde, numite *oculi.* În loc de stâlpi înguşti care să se avânte către cer, această biserică urma să aibă sfere, forme complete, ca simbol al suficienţei practice, caracteristică negustorilor din Florenţa.

Fu dezamăgit, dar nu surprins să vadă că pe schele nu se afla niciun zidar, că niciun muncitor nu rostogolea blocuri de piatră, că nicio femeie nu amesteca mortarul cu spatula. Şantierul era la fel de pustiu ca celelalte două. Totuşi, era încrezător că, în cazul acesta, putea reîncepe proiectul. Ordinele religioase aveau o existenţă proprie, independentă de cea a indivizilor care le alcătuiau. Merthin străbătu şantierul şi intră în mănăstirea fraţilor călugări.

Întregul lăcaş era cufundat în tăcere. Aşa şi trebuiau să fie mănăstirile, bineînţeles, dar liniştea cu care se confrunta acum avea ceva înfricoşător. Trecu prin vestibul şi intră în camera de aşteptare. De obicei, aici se afla un călugăr care studia Biblia în intervalele dintre vizitatori, dar astăzi încăperea era goală. Plin de presimţiri sumbre, Merthin trecu de o altă uşă şi intră în claustru. Perimetrul acestuia era pustiu.

– Hei! strigă el. E cineva aici?

Glasul îi reverberă în spaţiul demarcat de arcadele de piatră.

Începu să caute peste tot. Călugării dispăruseră cu desăvârşire. În bucătărie găsi trei bărbaţi care şedeau la masă, bând vin şi mâncând şuncă. Aceştia purtau haine scumpe, pe care de obicei şi le puteau permite numai negustorii, dar aveau părul încâlcit, bărbile neîngrijite şi mâinile murdare: erau săraci îmbrăcaţi în hainele unor morţi. Când Merthin intră, îl fixară cu priviri vinovate, dar în acelaşi timp sfidătoare.

Merthin îi întrebă:

– Unde sunt fraţii călugări?

– Au murit toţi, îi răspunse unul dintre ei.

– Toţi?

– Până la unul. I-au îngrijit pe cei care cădeau bolnavi, vezi dumneata, aşa că s-au molipsit toţi.

Merthin vedea clar că bărbatul respectiv era beat. Cu toate acestea, părea să spună adevărul. Cei trei stăteau foarte în largul lor în bucătăria mănăstirii, mâncând din hrana monahilor şi bându-le vinul. În mod clar, ştiau că nu mai rămăsese nimeni care să obiecteze la un asemenea comportament.

Merthin se întoarse pe şantierul unde trebuia ridicată noua biserică. Pereţii corului şi ai transepturilor fuseseră înălţaţi, iar *oculi* luminatorului erau vizibili. Se aşeză în mijlocul zonei de întretăiere a naosului cu transepturile, printre stivele de piatră, şi începu să-şi admire opera. Cât timp avea să fie amânat proiectul său? Dacă toţi călugării muriseră, cine avea să le moştenească banii? Din câte ştia el, aceştia nu făceau parte dintr-un ordin monastic mai mare. Era posibil ca episcopul să ceară drept de moştenire, ca şi papa, de altfel. Practic, era o încurcătură juridică atât de mare, încât probabil aveau să treacă ani buni până să se rezolve.

În dimineaţa aceasta luase hotărârea de a se cufunda în muncă pentru a-şi vindeca rana provocată de moartea Silviei. Acum era clar că, cel puţin pentru moment, nu avea nimic de lucru. Încă de când începuse reparaţia acoperişului bisericii Sfântul Marcu din Kingsbridge, în urmă cu zece ani, avusese mereu cel puţin un proiect de construcţie în lucru. Fără muncă, se simţea total dezorientat. Şi intra în panică.

Se smulsese din ghearele bolii pentru a-şi găsi întreaga existenţă distrusă. Faptul că era, brusc, foarte bogat nu făcea decât să amplifice senzaţia de coşmar pe care i-o dădea această realizare. Lolla era singura fiinţă care-i mai rămăsese.

Nu ştia ce să facă în continuare. Într-un final avea să se ducă acasă, dar nu-şi putea petrece toată ziua jucându-se cu fetiţa lui de trei ani şi discutând cu Maria. Aşa că rămase pe loc, aşezat pe un disc cioplit în piatră, menit să facă parte dintr-o coloană, şi continuă să privească spaţiul care avea să devină cândva naosul bisericii sale.

În timp ce soarele cobora lent pe traiectoria sa, Merthin rememoră perioada în care zăcuse, bolnav. Fusese sigur că avea să moară. Procentul de supravieţuitori era atât de mic, încât nu se aşteptase deloc să se numere printre norocoşi. În momentele sale de luciditate, îşi trecuse în revistă existenţa, considerând-o deja încheiată. Ajunsese să-şi dea seama de ceva important, ştia asta, dar, de când îşi revenise, nu reuşise să-şi amintească de ce anume. Acum, în liniştea oferită de biserica neterminată, îşi aduse aminte că realizase că tăcuse o greşeală teribilă. Dar care fusese aceasta? Se certase cu Elfric, se culcase cu Griselda, o respinsese pe Elizabeth Clerk... Toate aceste decizii îi aduseseră necazuri, dar niciuna nu putea fi considerată o greşeală capitală.

Zăcând în pat, transpirând, tuşind, chinuit de sete, aproape că voise să moară; voise şi nu prea. Ceva îl făcuse să se agaţe totuşi de viaţă, iar acum îşi aminti ce.

Voise să o mai vadă pe Caris.

Acesta era lucrul fundamental pentru care trăia. În delirul său, îi văzuse chipul şi plânsese îndurerat că avea să moară aici, la mii de kilometri distanţă de ea. Greşeala vieţii sale era faptul că o părăsise.

Odată recuperată amintirea care se ascunsese de el atâta vreme, îşi dădu seama de adevărul orbitor al acestei revelaţii şi îşi simţi sufletul plin de o fericire stranie.

Se gândea că nu avea nicio logică. Ea intrase la mănăstire. Refuzase să-l vadă şi să-şi justifice hotărârea. Dar inima sa nu asculta de vocea raţiunii, iar acum îi spunea că trebuia să fie acolo unde era şi ea.

Se întreba oare ce făcea ea acum, în timp ce el stătea într-o biserică înălţată pe jumătate, într-un oraş aproape distrus de ciumă. Ultima dată aflase că fusese făcută călugăriţă de către episcop. Decizia aceea era irevocabilă sau aşa se spunea: Caris nu acceptase niciodată directivele despre care ceilalţi susţineau că ar fi legi imuabile. Pe de altă parte, odată ce lua o hotărâre, era de obicei imposibil să o faci să se răzgândească. Fără nicio îndoială, era cât se poate de decisă să-şi vadă de noua sa viaţă.

Dar asta nu conta. Voia să o revadă. Să nu o facă ar fi fost cea de-a doua greşeală capitală a vieţii sale.

Iar acum era liber. Tot ceea ce-l lega de Florenţa dispăruse. Soţia sa murise, ca şi toate rudele dobândite prin această căsătorie, cu excepţia a trei copii. Singura supravieţuitoare a familiei clădite de el era fiica sa, Lolla, pe care avea să o ia cu el. Era atât de mică, încât era sigur că abia avea să-şi dea seama că părăsiseră ceea ce cunoştea ea a fi casa ei.

Îşi spuse că era o acţiune de maximă însemnătate. Întâi şi-ntâi, trebuia să prezinte în faţa justiţiei testamentul lui Alessandro şi să facă aranjamentele necesare pentru a asigura traiul copiilor – Agostino Caroli avea să-l ajute cu asta. Apoi avea să-şi transforme averea în aur şi să aranjeze transferul ei în Anglia. Familia Caroli se putea ocupa şi de asta, presupunând că reţeaua lor internaţională de comerţ nu se destrămase. Rămânea ultimul aspect, şi cel mai greu – să parcurgă cei peste 1600 de kilometri care despărţeau Florenţa de Kingsbridge, străbătând astfel mare parte din Europa.

Şi toate acestea fără să aibă nici cea mai mică idee dacă iubita sa Caris avea să consimtă să-l vadă, atunci când, în sfârşit, va fi ajuns în Kingsbridge.

În mod clar, era o hotărâre care necesita o chibzuinţă îndelungată şi meticuloasă.

Dar se decise în doar câteva secunde.

Avea să se întoarcă acasă.

54

Merthin părăsi Italia în compania a 12 negustori, originari din Florenţa şi din Lucca. Se îmbarcară din Genova, având ca destinaţie vechiul port Marsilia. De acolo porniră pe uscat către Avignon, reşedinţa papei de mai bine de 40 de ani şi locul unde se afla cea mai luxoasă Curte europeană, dar şi cel mai urât mirositor oraş prin care trecuse Merthin vreodată. Se alăturară apoi unui grup numeros de clerici şi de pelerini care se îndreptau către nord.

Toată lumea călătorea în grupuri, cu cât mai mari, cu atât mai bine. Negustorii transportau cu ei bani şi bunuri scumpe pe care intenţionau să le vândă, aşa că aveau nevoie de ostaşi pentru a-i apăra de nelegiuiţi. Erau bucuroşi de companie: veşmintele

preoţeşti şi însemnele pelerinilor puteau să-i facă pe hoţi să stea departe, şi chiar şi călătorii obişnuiţi, cum era Merthin, contribuiau la formarea unui avantaj numeric.

Merthin încredinţase mare parte din averea sa familiei Caroli din Florenţa. Rudele lor din Anglia aveau să-i dea bani peşin. Familia Caroli făcea astfel de tranzacţii internaţionale tot timpul, iar Merthin se folosise de reţeaua lor şi în urmă cu nouă ani, când transferase o avere mai mică din Kingsbridge în Florenţa. Dar, oricum, ştia că acest sistem nu era complet infailibil: se întâmpla uneori ca asemenea familii să dea faliment, mai ales dacă împrumutau hani unor personaje nedemne de încredere, cum erau regii şi prinţii. Tocmai de aceea îşi pusese servitoarea să-i coasă o sumă mare de bani, în florini de aur, de ţesătura cămăşii sale de piele.

Lollei îi plăcea călătoria. Fiind singurul copil din caravană, toţi se agitau în jurul ei. În timpul zilelor lungi petrecute călare, fetiţa stătea în şa în faţa lui Merthin, în siguranţă între braţele lui, în timp ce ţinea frâiele în palme. Cât era ziua de lungă, Merthin îi cânta, îi repeta poezii şi ghicitori, îi spunea poveşti şi-i vorbea despre lucrurile pe care le vedeau – copaci, mori, poduri, biserici. Probabil că fetiţa nu înţelegea nici jumătate din tot ce-i spunea el, dar sunetul vocii lui o făcea fericită.

Până atunci, Merthin nu mai petrecuse niciodată atât de mult timp cu fiica lui. Acum erau împreună ceas după ceas, zi după zi, săptămână după săptămână. Spera ca prezenţa lui continuă să compenseze, într-un fel, dispariţia mamei ei. Cu siguranţă, în ceea ce-l privea pe el, reţeta funcţiona: fără Lolla, Merthin s-ar fi simţit îngrozitor de singur. Copila nu mai aducea vorba despre mami, dar, din când în când, îşi petrecea mânuţele pe după gâtul lui şi îl strângea în braţe disperată, ca şi cum i-ar fi fost frică să-i dea drumul.

Singurul moment în care simţi o undă de regret fu când se opri în faţa marii catedrale din Chartres, la aproape 100 de kilometri de Paris. În capătul vestic avea două turnuri. Cel dinspre nord nu era terminat, dar cel sudic era înalt de 105 metri. Văzând-o, îşi amintea cât de mult tânjise odată să proiecteze asemenea clădiri. Era puţin probabil să-şi satisfacă această ambiţie în Kingsbridge.

Rămase în Paris două săptămâni. Ciuma nu ajunsese până aici, iar Merthin simţea o uşurare imensă să vadă cum viaţa îşi urma cursul normal în acest mare oraş şi cum, în locul priveliştii

dezolante a străzilor pustii şi a cadavrelor abandonate pe trepte, oamenii cumpărau, vindeau şi circulau încoace şi-ncolo. Starea de spirit i se mai însenină şi abia atunci îşi dădu seama cât de afectat fusese de ororile pe care le lăsase în urmă, în Florenţa. Admira catedralele şi palatele din Paris, făcând schiţe în care reproducea detaliile care îl interesau în mod deosebit. Avea cu el un carneţel din hârtie, un suport nou pentru scris, foarte popular în Italia.

La plecarea din Paris, se alătură unei familii care se întorcea în Cherbourg. Auzind-o pe Lolla vorbind, oamenii presupuneau că Merthin era italian, iar el nu-i contrazicea, pentru că englezii erau detestaţi cu foc în nordul Franţei. Împreună cu familia respectivă şi suita lor de servitori, Merthin traversă Normandia într-un ritm relaxat, cu Lolla în şa în faţa sa şi calul lor de povară urmându-i, legat de harnaşamentul calului pe care îl călăreau amândoi. Ori de câte ori avea ocazia, Merthin admira îndelung bisericile şi abaţiile care supravieţuiseră valului de devastare semănat în urmă cu doi ani de invazia regelui Eduard al Angliei.

Ar fi putut să meargă mai repede, dar îşi spunea mereu că nu făcea altceva decât să profite la maximum de o ocazie cu care poate că n-avea să se mai întâlnească vreodată, şi anume aceea de a vedea o gamă largă de stiluri şi procedee arhitectonice. Cu toate acestea, în momentele sale de sinceritate cu sine, trebuia să recunoască faptul că îi era teamă de ceea ce avea să găsească la revenirea în Kingsbridge.

Se întorcea acasă la Caris, dar era posibil ca ea să nu mai fie aceeaşi Caris pe care o lăsase cândva în urmă. Era posibil să se fi schimbat, atât fizic, cât şi mintal. Unele călugăriţe se îngrăşau dezgustător de mult, singura lor plăcere pe lumea aceasta fiind mâncarea. Dar i se părea mai probabil ca iubita lui Caris să fi devenit eteric de slabă, înfometându-se într-un extaz al renunţării la toate nevoile lumeşti. După atât timp, era posibil să se fi transformat într-o fanatică religioasă, rugându-se cât era ziua de lungă şi flagelându-se pentru tot felul de păcate imaginare. Sau poate că murise între timp.

Acesta era cel mai negru coşmar al său. În adâncul inimii, ştia că n-avea să găsească o Caris obeză sau obsedată de religie. Iar dacă era să fi murit, cel mai probabil ar fi aflat, aşa cum aflase de moartea tatălui ei, Edmund. Avea să fie aceeaşi Caris, mărunţică şi ordonată, isteaţă, organizată şi hotărâtă. Dar îşi făcea nenumărate griji în privinţa modului în care avea să-l

primească. Ce simţea pentru el acum, după nouă ani? Se gândea la el cu indiferenţă, ca la o amintire prea îndepărtată pentru a-i mai trezi vreun fel de afecţiune, în acelaşi fel în care se gândea el, de exemplu, la Griselda? Sau încă mai tânjea după el, undeva în profunzimile sufletului ei? N-avea niciun răspuns la toate aceste întrebări, de unde şi neliniştea sa.

Debarcară la Portsmouth şi călătoriră de acolo în tovărăşia unui alt grup de negustori. Se despărţiră de aceştia la răspântia Mudeford, negustorii continuându-şi drumul spre Shiring, în timp ce Merthin şi Lolla trecură apele puţin adânci ale râului, direct prin vad, şi o luară pe drumul către Kingsbridge. Era chiar păcat, cugetă Merthin, că nu exista niciun indicator vizibil privind drumul către Kingsbridge. Se întrebă oare câţi negustori mergeau mai departe, la Shiring, doar pentru că nu-şi dădeau seama, pur şi simplu, că oraşul Kingsbridge era mai aproape.

Era o zi caldă de vară, iar soarele lumina vesel când ajunseră suficient de aproape încât să-şi vadă destinaţia. Primul lucru pe care-l observă fu vârful turnului de la catedrală, pe deasupra copacilor. „Cel puţin nu s-a prăbuşit”, îşi spuse Merthin; reparaţiile lui Elfric rezistaseră timp de 11 ani. Era păcat că turnul nu putea fi zărit de la răspântia Mudeford – asta ar fi crescut considerabil numărul celor care ar fi venit în oraş.

Pe măsură ce se apropiau, Merthin se trezi năpădit de un amestec de entuziasm şi teamă, care-i dădea o senzaţie de greaţă. Timp de câteva secunde, crezu că va fi nevoit să descalece şi să verse. Încercă să se calmeze. Ce se putea întâmpla? Chiar dacă se dovedea că îi devenise perfect indiferent lui Caris, n-avea să moară din cauza asta.

Remarcă mai multe clădiri noi, înălţate la marginea cartierului Newtown. Splendida casă pe care o construise pentru Dick Berarul nu se mai afla la marginea Kingsbridge-ului, pentru că oraşul se extinsese dincolo de ea.

Când văzu podul, uită de temerile sale pentru câteva momente. Cu silueta marcată de linii curbe, elegante, acesta se ridica zvelt de pe malul râului şi ateriza plin de graţie pe insula aflată în mijlocul cursului de apă. De cealaltă parte a insulei, podul sălta din nou, traversând cel de-al doilea braţ. Piatra alburie din care era construit lucea sub razele soarelui. Oameni şi căruţe circulau pe el în ambele direcţii. Această imagine îi făcu inima să i se dilate de mândrie. Era exact cum sperase: frumos, util şi solid. „Eu l-am făcut, îşi spuse în gând, şi e bun.”

Dar, când se apropie mai mult, avu parte de un şoc. Zidăria părţii dinspre el avea stricăciuni în zona din jurul pilonului central. Vedea cât se poate de clar crăpăturile apărute între blocurile de piatră, reparate stângaci cu nişte benzi metalice care, cu siguranţă, erau opera lui Elfric. Era de-a dreptul revoltat. Din loc în loc, acolo unde fuseseră înfipte cuiele care fixau benzile de fier, pornea câte o dâră inestetică de rugină. Această imagine îl purtă automat cu 11 ani în urmă, când cercetase lucrările de reparaţie făcute de Elfric la vechiul pod de lemn. „Toată lumea poate să greşească, îşi spuse el, dar cei care nu învaţă din greşelile comise n-au cum să nu le repete."

– Proştii naibii, zise el tare.

– Proştii naibii, repetă Lolla. Era în plin proces de învăţare a limbii engleze.

Porni pe pod. Observă cu bucurie că partea superioară pe care se circula fusese finisată bine şi fu încântat de modelul parapetului – o barieră solidă cu chei de boltă care aminteau de modelele pietrăriei de la catedrală.

Insula Leproşilor era în continuare plină de iepuri. Merthin îşi păstrase calitatea de arendaş al insulei. În absenţa sa, Mark Ţesătorul încasase chiriile celor care-şi aveau casele, atelierele şi depozitele acolo, plătise arenda la care avea dreptul anual stăreţia, păstrase un procent hotărât de comun acord pentru serviciile sale şi îi trimisese restul lui Merthin, prin intermediul familiei Caroli. La final, era vorba despre o sumă mică, dar care creştea câte puţin în fiecare an.

Casa pe care Merthin şi-o construise pe insulă avea un aspect îngrijit, fiind evident locuită: obloanele erau deschise, iar treptele de la intrare erau măturate. Aranjase ca Jimmie să locuiască acolo. Îşi dădu seama că acum Jimmie trebuia să fie bărbat în toată firea.

La capătul dinspre insulă al celei de-a doua porţiuni de pod, un bătrân pe care Merthin nu-l recunoscu şedea la soare, încasând taxa de trecere. Merthin îi plăti un penny. Bărbatul se uită fix la el – ca şi cum ar fi încercat să-şi aducă aminte unde îl mai văzuse înainte –, dar nu spuse nimic.

Oraşul i se părea în acelaşi timp familiar şi străin. Pentru că era în mare parte identic cu ceea ce cunoştea el, schimbările i se păreau lui Merthin de-a dreptul miraculoase, ca şi cum s-ar fi petrecut peste noapte: un rând de colibe fusese dărâmat, fiind înlocuit de mai multe case frumoase; în locul unde fusese cândva

o casă mare şi mohorâtă, locuită de o văduvă înstărită, se afla acum un han aglomerat; un puţ dispăruse pentru a face loc unui drum pavat; o casă gri fusese văruită în alb.

Trase la hanul Bell, aflat pe strada principală, chiar lângă poarta stăreţiei. Acesta era neschimbat: o tavernă cu un vad atât de bun, că avea să reziste probabil sute de ani. Îşi lăsă caii şi bagajul în grija unui servitor de la grajduri şi intră, ţinând-o de mână pe Lolla.

Hanul Bell era aidoma tavernelor de peste tot: în partea din faţă avea o cameră mare, mobilată cu mese şi bănci grosolan finisate, iar în spate, o zonă unde erau depozitate butoaiele de bere şi de vin şi unde se pregătea mâncarea. Pentru că era un han cunoscut şi profitabil, paiele de pe jos erau schimbate frecvent, pereţii erau proaspăt văruiţi, iar pe timp de iarnă, în vatră ardea mereu un foc mare. Acum, pe timp de vară, toate ferestrele erau deschise, iar camera de la stradă era mângâiată de o briză uşoară.

Câteva clipe mai târziu, Bessie Bell îşi făcu apariţia în sala de mese, venind din camera din spate. În urmă cu nouă ani, Bessie fusese o fetişcană cu un corp ispititor; acum, se transformase într-o femeie voluptuoasă. Se uită la el fără să-l recunoască, dar Merthin observă că îl categorisi drept un client cu dare de mână.

– Bună ziua, drumeţule, spuse ea. Cu ce vă putem servi, pe dumneata şi pe fetiţă?

Merthin zâmbi larg.

– Aş vrea să-mi închiriezi camera voastră particulară, dacă se poate, Bessie.

În momentul în care Merthin deschise gura, Bessie îşi dădu seama cu cine avea de-a face.

– Doamne! strigă ea. E chiar Merthin Podarul!

Merthin îi întinse mâna, dar ea îl cuprinse cu braţele şi îl strânse la piept. Întotdeauna avusese o slăbiciune pentru el. Îi dădu drumul şi-i cercetă chipul.

– Ce barbă ţi-ai lăsat! Te-aş fi recunoscut mai repede fără ea. E fetiţa ta?

– O cheamă Lolla.

– Ei, da’ ce frumuşică eşti! Cred că mama ta e o femeie tare frumoasă.

– Soţia mea a murit, spuse Merthin.

– Ce păcat. Dar Lolla e suficient de mică încât să uite. Şi soţul meu a murit.

– Nu ştiam că te-ai măritat.

– L-am cunoscut după ce ai plecat tu. Richard Brown, din Gloucester. S-a dus acum un an.

– Îmi pare rău să aud asta.

– Tata a plecat la Canterbury, în pelerinaj, aşa că momentan conduc hanul de una singură.

– Întotdeauna l-am simpatizat pe tatăl tău.

– Şi el ţinea la tine. Îi plac oamenii care au ceva în cap. Nu s-a dat niciodată în vânt după Richard al meu.

– Aha. Merthin îşi dădu seama că discuţia lor luase o turnură prea intimă. Ce ştii despre părinţii mei?

– Nu mai stau aici, în Kingsbridge. Acum locuiesc în casa cea nouă a fratelui tău, în Tench.

Merthin aflase, prin intermediul lui Buonaventura, că Ralph devenise lord de Tench.

– Probabil că tata e foarte încântat.

– E mândru ca un păun. Bessie zâmbi, după care chipul i se întunecă, într-o expresie de îngrijorare. Probabil că eşti înfometat şi obosit. O să le zic băieţilor să-ţi ducă bagajele sus, după care o să-ţi aduc o cană cu bere şi nişte supă.

Se întoarse şi dădu să intre în camera alăturată.

– Eşti foarte amabilă, dar...

Ajunsă în dreptul uşii, Bessie se opri.

– Ţi-aş fi foarte recunoscător dacă ai putea să-i dai nişte supă Lollei. Eu am ceva de făcut.

Bessie dădu din cap, în semn de acord.

– Bineînţeles. Se aplecă, pentru a ajunge cu chipul la nivelul celui al Lollei. Vrei să vii cu mătuşica Bessie? Cred că ai putea să mănânci o felie întreagă de pâine. Îţi place pâinea proaspătă?

Merthin traduse întrebarea în italiană, iar Lolla dădu fericită din cap, acceptând oferta.

Bessie îi aruncă o privire lui Merthin.

– Te duci s-o vezi pe sora Caris, nu?

Deşi nu avea motiv să se simtă vinovat, Merthin tresări.

– Da, răspunse el. E tot aici, nu?

– O, da. E responsabilă cu oaspeţii de la mănăstirea de maici. Nu m-ar mira să ajungă stareţă într-o zi. Bessie o luă pe Lolla de mână şi o duse în camera din spate. Noroc! îi strigă ea peste umăr.

Merthin ieşi. Bessie putea fi oarecum sufocantă, dar afecţiunea ei era sinceră, şi Merthin îi era recunoscător că-l

primise cu atâta entuziasm. Intră în curtea stăreţiei. Se opri să admire imensa faţadă vestică a catedralei, care avea aproape 200 de ani, dar era la fel de impunătoare ca în prima zi.

Observă o clădire nouă, din piatră, ridicată la nord de biserică, dincolo de cimitir. Era un palat de dimensiune medie, cu o intrare impunătoare şi etaj. Fusese construit în apropierea locului unde se afla înainte casa stareţului, aşa că, cel mai probabil, preluase funcţia acelei clădiri modeste, reşedinţa lui Godwyn. Se întrebă de unde făcuse rost stareţul de banii necesari.

Se apropie. Palatul era grandios, însă lui Merthin nu-i plăcea arhitectura sa. Niciun element nu amintea de catedrala care se înălţa atât de aproape. Detaliile erau executate neglijent. Partea de sus a cadrului uşii, voit ostentativ, bloca o parte a unei ferestre de la etaj. Cel mai grav era că palatul fusese construit pe o axă diferită faţă de cea a bisericii, astfel încât forma un unghi ciudat cu aceasta.

Fără îndoială, fusese făcut de Elfric.

Pe o treaptă a scării de la intrare stătea o pisică dolofană, neagră, cu excepţia vârfului cozii care era alb. Văzându-l pe Merthin, îl ţintui cu o privire plină de răutate.

Acesta se îndepărtă şi porni încet spre spital. Pajiştea de lângă catedrală era pustie şi nu se auzea niciun zgomot: azi nu era zi de târg. Entuziasmul şi teama puseră din nou stăpânire pe el, făcându-l să simtă un gol în stomac. Avea s-o vadă pe Caris dintr-un moment în altul. Ajunse la uşă şi intră cu discreţie. Încăperea prelungă părea mai luminoasă decât şi-o amintea el: toate obiectele fuseseră frecate bine, iar acum străluceau de curăţenie. Pe saltelele de paie de pe jos erau întinşi câţiva oameni, majoritatea în vârstă. În faţa altarului, o novice tânără recita nişte rugăciuni cu voce tare. Merthin aşteptă ca aceasta să termine. Era atât de emoţionat, încât se simţea mai bolnav decât pacienţii de pe saltele. Venise cale de 1600 de kilometri pentru momentul acesta. Oare bătuse drumul degeaba?

Într-un final, călugăriţa spuse „amin” pentru ultima oară şi se întoarse. Merthin nu o cunoştea. Femeia se apropie de el şi i se adresă politicos:

– Domnul să te binecuvânteze, străine!

Merthin trase adânc aer în piept.

– Am venit să o văd pe sora Caris, spuse el.

Adunările la canon ale călugăriţelor se ţineau în refectoriu. În

trecut, folosiseră împreună cu călugării sala capitulară de formă octogonală, aflată lângă colţul nord-estic al catedralei. Din păcate, atmosfera de neîncredere apărută între monahii de ambele sexe era atât de puternică, încât călugăriţele nu voiau să-şi asume riscul ca fraţii călugări să le audă discuţiile şi deliberările. Aşa că se întruneau în camera lungă şi golaşă unde îşi luau masa.

Deţinătoarele de funcţii monahale şedeau de o parte a unei mese, cu stareţa Cecilia în mijloc. Nu aveau stareţă adjunctă: Natalie murise în urmă cu o săptămână, la 57 de ani, iar Cecilia nu îi numise încă o înlocuitoare. În dreapta Ceciliei se aflau trezoriera, Beth, şi călugăriţa care ocupa funcţia de matricularius, Elizabeth, cunoscută pe vremuri sub numele de Elizabeth Clerk. În stânga stareţei stăteau chelăreasa, Margaret, care era responsabilă cu proviziile mănăstirii, şi subordonata ei, Caris, responsabilă cu vizitatorii. În faţa lor se aflau restul de 30 de călugăriţe, aşezate pe rândurile de bănci ordonate special pentru această întrunire.

După o rugăciune şi citirea versetului zilnic, stareţa Cecilia anunţă noutăţile:

– Am primit o scrisoare de la Sfinţia Sa, episcopul, ca răspuns la plângerea formulată de noi împotriva stareţului Godwyn pentru sustragerea banilor noştri.

Printre călugăriţe se iscă un val de murmure, trădând nerăbdarea acestora. Răspunsul era aşteptat de multă vreme. Regele Eduard numise un succesor pentru episcopul Richard abia la un an de la decesul acestuia. Contele William îl susţinuse din toate puterile pe Jerome, administratorul dibace care lucrase în subordinea tatălui său, dar, într-un final, Eduard îl alesese pe Henri de Mons, o rudă a soţiei lui din Hainault, o localitate din nordul Franţei. Episcopul Henri venise în Anglia pentru ceremonia de învestire, apoi se dusese la Roma pentru a fi uns de către papă, după care se întorsese şi se instalase în palatul de la Shiring înainte de a răspunde la scrisoarea oficială a Ceciliei, în care aceasta îşi expunea plângerea.

Cecilia continuă:

– Episcopul refuză să ia vreo măsură în ceea ce priveşte furtul, motivând că incidentul a avut loc în timpul episcopului Richard şi că trecutul e mort şi îngropat.

Călugăriţele suspinară, profund surprinse. Acceptaseră răbdătoare toate întârzierile, nădăjduind că, într-un final, avea să

li se facă dreptate. Acest refuz era de-a dreptul şocant pentru ele.

Caris citise misiva mai devreme. Ea nu era la fel de uluită ca restul călugăriţelor. Nu era nimic surprinzător în faptul că noul episcop nu voia să-şi înceapă mandatul printr-un conflict cu stareţul de Kingsbridge. Scrisoarea îi arăta că Henri avea să fie un conducător pragmatic, nu un om cu principii. În această privinţă, nu diferea de cei mai mulţi dintre bărbaţii care ocupau funcţii importante în ierarhia Bisericii.

Totuşi, asta nu însemna că era mai puţin dezamăgită. Decizia episcopului o silea să-şi abandoneze, cel puţin pentru viitorul previzibil, visul de a construi un spital nou, unde bolnavii să fie izolaţi de oaspeţii sănătoşi. Îşi impusese să nu sufere din cauza acestei renunţări: stăreţia funcţionase sute de ani fără să aibă parte de un asemenea lux, aşa că proiectul mai putea aştepta un deceniu-două. Pe de altă parte, o înfuria teribil să vadă cât de repede se răspândeau bolile infecţioase, precum cea adusă de Maldwyn Bucătarul la Târgul de Lână din urmă cu doi ani. Nimeni nu înţelegea exact cum se transmiteau aceste afecţiuni – prin privirea unei persoane bolnave, prin atingere sau, pur şi simplu, prin traiul la comun, dar era evident că, în multe cazuri, indivizii se molipseau unii de la alţii, iar apropierea de bolnavi conta. Însă deocamdată trebuia să uite de acest proiect.

Un nou val de proteste înăbuşite se ridică din rândul călugăriţelor. Glasul lui Mair răsună limpede, acoperindu-le pe celelalte:

– Călugării o să fie şi mai îngâmfaţi decât până acum.

Caris îşi dădu seama că avea dreptate. Godwyn şi Philemon scăpaseră nepedepsiţi pentru un furt pe faţă. Aceştia susţinuseră mereu că, din moment ce banii fuseseră folosiţi pentru slava lui Dumnezeu, însuşirea banilor călugăriţelor nu era un furt, iar acum aveau să considere că episcopul îi răzbunase pentru îndurarea unor acuzaţii nedrepte. Era o înfrângere plină de amărăciune, mai ales pentru Caris şi Mair.

Dar stareţa Cecilia n-avea de gând să-şi irosească timpul cu regrete.

– Această decizie nu este vina niciuneia dintre noi, poate cu excepţia mea, spuse ea. Pur şi simplu am avut prea multă încredere în ceilalţi.

„Tu ai avut încredere în Godwyn, eu nu”, completă Caris în gând, dar nu scoase niciun sunet. Aştepta să audă ce avea să

spună Cecilia mai departe. Ştia că stareţa urma să facă nişte schimbări în ceea ce privea funcţiile monastice, dar nimeni nu ştia ce hotărâse.

– Oricum, trebuie să avem mai multă grijă de-acum încolo. Ne vom construi propria vistierie, la care călugării să nu aibă acces; de fapt, sper chiar că aceştia nu vor şti nici măcar unde se află. Sora Beth se va retrage din funcţia de trezorieră, primind mulţumirile noastre pentru lunga perioadă în care ne-a servit cu o loialitate neclintită, iar sora Elizabeth o să-i ia locul. Am încredere totală în Elizabeth.

Caris încercă să-şi controleze expresia feţei, astfel încât să nu reflecte dezgustul pe care-l simţea. Elizabeth depusese mărturie că ea ar fi fost vrăjitoare. Trecuseră nouă ani de-atunci, iar Cecilia o iertase pe Elizabeth, dar Caris n-avea s-o facă niciodată. Şi totuşi, acesta nu era singurul motiv din spatele antipatiei lui Caris. Elizabeth era acră şi mereu pusă pe ceartă, iar ciuda pe care o simţea îi influenţa deciziile şi acum. În opinia lui Caris, în asemenea oameni nu puteai să ai niciodată încredere: erau întotdeauna predispuşi să ia hotărâri pe baza preconcepţiilor lor.

Cecilia continuă:

– Sora Margaret a cerut permisiunea de a se retrage din funcţia pe care o deţine, iar funcţia de chelăreasă va fi preluată de sora Caris.

Aceasta ascultă vestea cu dezamăgire. Sperase să fie numită stareţă adjunctă, respectiv să fie mâna dreaptă a Ceciliei. Încercă să schiţeze un zâmbet încântat, dar îi venea foarte greu. În mod evident, Cecilia n-avea să numească o stareţă adjunctă. Prefera două subordonate rivale, Caris şi Elizabeth, pe care să le lase să se lupte între ele pentru funcţia respectivă. Caris întâlni privirea lui Elizabeth şi citi în ea o ură abia reţinută.

Cecilia vorbi mai departe:

– Sub supravegherea lui Caris, sora Mair va deveni responsabilă cu vizitatorii.

Mair radia de bucurie. Era încântată că fusese promovată şi fericirea îi era sporită de faptul că avea să lucreze în subordinea lui Caris. Această decizie era şi pe placul lui Caris. Mair împărtăşea exigenţele sale privind curăţenia şi neîncrederea în unele tratamente prescrise de călugări, cum era luarea de sânge.

Caris nu obţinuse ce voia, dar încercă să arboreze un aer fericit în timp ce stareţa anunţa alte câteva numiri în funcţii mai puţin importante. După ce întrunirea se încheie, se duse la

Cecilia şi îi mulţumi.

– Să nu-ţi închipui că a fost o decizie uşor de luat, zise stareţa. Elizabeth e inteligentă şi hotărâtă, plus că e un factor stabil în situaţii în care tu eşti total imprevizibilă. Dar tu eşti inventivă şi ai darul de a scoate la iveală ce au oamenii mai bun. Am nevoie de voi amândouă.

Caris nu putea contrazice analiza Ceciliei în ceea ce o privea. „Chiar mă cunoaşte, îşi spuse ea plină de frustrare, mai bine decât oricine pe lumea asta, acum că tata a murit şi Merthin a plecat.” Simţi un val de afecţiune pentru Cecilia. Aceasta era ca o cloşcă, mereu în mişcare, mereu ocupată, având mereu grijă de puişorii ei.

– O să fac tot ce pot pentru a mă ridica la înălţimea aşteptărilor dumitale, promise Caris.

Ieşi din încăpere. Trebuia să verifice cum se simţea Julie cea Bătrână. Indiferent de directivele pe care le dădea călugăriţelor mai tinere, nimeni nu avea grijă de Julie ca ea. Îşi închipuiau probabil că o bătrână neputincioasă nu avea nevoie de prea mult confort. Caris era singura care se asigura că Julie primea o pătură când era frig afară, ceva de băut când îi era sete şi că era ajutată să ajungă la latrină la orele la care avea de obicei nevoie. Caris se hotărî să-i ducă o băutură caldă, o infuzie de plante care mereu părea a o înveseli. Se duse în farmacie şi puse un vas mic cu apă pe foc, la fiert.

Mair intră şi ea şi închise uşa.

– Nu-i aşa că e minunat? zise ea. O să lucrăm tot împreună! Îşi petrecu braţele pe după gâtul lui Caris şi o sărută pe buze.

Caris o îmbrăţişă la rândul ei, după care se desprinse uşor.

– Nu mă săruta aşa, o dojeni ea.

– Dar o fac pentru că te iubesc.

– Şi eu te iubesc, dar nu în acelaşi fel.

Era adevărat. Caris era foarte ataşată de Mair. Deveniseră extrem de intime în Franţa, când îşi riscaseră vieţile. Caris chiar se trezise că era atrasă de frumuseţea lui Mair. Într-o noapte, într-o tavernă din Calais, când avuseseră la dispoziţie o încăpere cu o uşă ce putea fi încuiată, Caris cedase, în sfârşit, avansurilor lui Mair. Aceasta o mângâiase şi o sărutase pe Caris aproape peste tot, iar Caris făcuse acelaşi lucru. Mair spusese că aceea fusese cea mai frumoasă noapte din viaţa ei. Din păcate, Caris nu simţise la fel. Pentru ea, experienţa fusese plăcută, dar nu extaziantă şi nu voise să o repete.

– E-n regulă, rosti Mair. Atât timp cât mă iubeşti, chiar şi puţin, sunt fericită. N-o să încetezi niciodată să mă iubeşti, nu-i aşa?

Caris turnă apa clocotită peste ierburi.

– Când o să fii la fel de bătrână ca Julie, promit c-o să-ţi aduc şi ţie infuzie din asta, ca să-ţi păstrezi sănătatea.

Ochii lui Mair se umplură de lacrimi.

– E cel mai frumos lucru pe care mi l-a zis cineva vreodată.

Caris nu intenţionase ca vorbele ei să pară un jurământ de dragoste veşnică.

– Lasă sentimentalismele, replică ea cu blândeţe în glas. Strecură infuzia într-o cană de lemn. Hai să vedem cum se simte Julie.

Traversară claustrul şi intrară în spital. Lângă altar se afla un bărbat cu barbă roşcată, stufoasă.

– Domnul să te binecuvânteze, străine! spuse Caris.

Bărbatul acela i se părea cunoscut. Nu-i răspunse la salut, ci o fixă stăruitor cu ochii săi căprui-aurii. Abia atunci îl recunoscu. Scăpă cana din mână.

– O, Doamne! exclamă ea. Tu!

Cele câteva momente de dinainte ca ea să-l fi recunoscut fuseseră extraordinare, iar Merthin avea certitudinea că avea să le preţuiască pentru tot restul vieţii sale, indiferent ce avea să se întâmple mai departe. Privea plin de dorinţă chipul pe care nu-l văzuse de nouă ani şi-şi aminti, cu o surpriză care semăna cu şocul simţit atunci când te-arunci în apele reci ale unui râu într-o zi fierbinte de vară, cât de dragă îi fusese faţa ei. Abia dacă se schimbase: toate temerile sale fuseseră nefondate. Nici măcar nu părea mai în vârstă. Caris avea acum 30 de ani, calculă el, dar era la fel de zveltă şi de vioaie ca la 20. Intrase în spital cu paşi repezi şi având un aer de autoritate energică, ţinând în mână o cană în care avea, cel mai probabil, un medicament; apoi se uitase la el, se oprise şi scăpase cana din mână.

Merthin zâmbi larg, simţindu-se incredibil de fericit.

– Eşti aici! zise ea. Credeam că eşti la Florenţa!

– Sunt foarte bucuros că m-am întors, îi răspunse el.

Caris îşi coborî privirea către lichidul de pe jos. Călugăriţa aflată lângă ea spuse:

– Nu-ţi face probleme pentru asta, curăţ eu. Du-te şi vorbeşte cu el.

Cealaltă călugăriţă era frumoasă şi avea ochii plini de lacrimi, observă Merthin, dar era prea entuziasmat ca să-i dea prea multă atenţie.

Caris întrebă:

– Când te-ai întors?

– Am ajuns acum o oră. Arăţi bine.

– Iar tu arăţi… ca un bărbat în toată puterea cuvântului.

Merthin izbucni în râs.

Caris continuă:

– Ce te-a făcut să te întorci?

– E o poveste lungă, rosti el. Dar mi-ar plăcea să pot să ţi-o spun.

– Bine, hai afară.

Îi atinse uşor braţul şi-l conduse afară din clădire. Teoretic, călugăriţele nu aveau voie să-i atingă pe ceilalţi şi nici să poarte discuţii între patru ochi cu bărbaţi, dar, pentru Caris, aceste reguli avuseseră mereu un caracter opţional. Merthin se bucura că ultimii nouă ani n-o făcuseră să respecte autoritatea regulilor.

Merthin arătă spre banca din grădina de legume.

– Ştii, am stat chiar aici, cu Mark Ţesătorul şi Madge a lui, în ziua în care ai intrat la mănăstire, acum nouă ani. Madge mi-a zis că ai refuzat să mă vezi.

Caris încuviinţă printr-o mişcare din cap.

– A fost cea mai nefericită zi din viaţa mea, dar ştiam că, dacă te-aş fi văzut, durerea ar fi fost mult mai puternică.

– Şi eu simţeam la fel, numai că voiam să te văd, indiferent cât de nefericit m-ar fi făcut asta.

Caris îl fixă pe Merthin cu ochii ei verzi cu pete aurii, care-şi păstraseră aceeaşi candoare dintotdeauna.

– Asta sună ca un reproş.

– Poate chiar e. Eram foarte furios, foarte supărat pe tine. Indiferent de ce hotărâseşi, simţeam că îmi datorai o explicaţie.

Merthin nu intenţionase ca discuţia să decurgă astfel, dar nu se putea abţine să-şi spună păsul.

Caris nu era dispusă să-şi ceară iertare.

– Dar e destul de simplu. Abia dacă suportam gândul de a te părăsi. Dacă aş fi fost obligată să vorbesc cu tine, cred că m-aş fi omorât.

Aceste cuvinte îl luară prin surprindere pe Merthin. Timp de nouă ani, fusese convins că atitudinea ei din ziua despărţirii lor fusese una egoistă. Îşi aminti că ea avusese mereu capacitatea

de a-l face să-şi revizuiască atitudinile. Nu era deloc comod acest proces, însă nu trebuia să piardă din vedere nici că, de cele mai multe ori, Caris avea dreptate.

Nu se aşezară pe bancă, ci se îndepărtară de ea şi porniră să se plimbe pe pajiştea de lângă catedrală. Cerul se întunecase, iar soarele fusese acoperit de nori.

– În Italia circulă o molimă teribilă, zise el. I se spune *la moria grande.*

– Am auzit de ea, răspunse Caris. Nu s-a întins şi în sudul Franţei? Din ce se zvoneşte, cred că e îngrozitoare.

– M-am molipsit şi eu. Mi-am revenit, ceea ce e uimitor. Soţia mea, Silvia, a murit.

Caris păru total surprinsă, şocată chiar.

– Îmi pare foarte rău, murmură ea. Cred că eşti foarte trist.

– Toate rudele ei au murit, precum şi toţi clienţii mei. Mi s-a părut un moment potrivit să mă întorc acasă. Tu ce-ai mai făcut?

– Tocmai ce-am fost numită chelăreasă, rosti ea, evident mândră de sine.

După măcelul la care fusese martor, bucuria ei îi părea lui Merthin aproape trivială. Dar, cu toate acestea, asemenea evenimente erau importante în viaţa unei mănăstiri. Merthin îşi ridică privirea către biserică.

– Florenţa are o catedrală imensă, spuse el. Cu o mulţime de modele din piatră de diferite culori. Dar mie îmi place mai mult aşa: forme sculptate, toate de aceeaşi nuanţă.

În timp ce el cerceta turnul – piatră cenuşie pe fundalul cenuşiu al cerului –, începu să plouă.

Se adăpostiră în biserică. În naos se aflau vreo zece persoane, răspândite ici-colo: vizitatori care admirau arhitectura, localnici cucernici care se rugau, doi călugări novici care măturau pardoseala.

– Îmi aduc aminte cum te-am pipăit odată în spatele acelui stâlp, făcu Merthin cu un zâmbet larg.

– Şi eu îmi aduc aminte, zise ea, însă nu-şi ridică privirea către el.

– Iubirea mea pentru tine e la fel de vie ca-n ziua aceea. Ăsta e adevăratul motiv pentru care m-am întors.

Caris se întoarse către el şi-l fixă cu furie în ochi.

– Dar te-ai însurat.

– Şi tu ai devenit călugăriţă.

– Dar cum ai putut să te însori cu ea… cu Silvia… dacă mă

iubeai pe mine?

– Am sperat c-o să pot să te uit. Dar n-am reuşit. Apoi, când am crezut c-o să mor, mi-am dat seama că n-o să te pot da uitării niciodată.

Furia lui Caris dispăru la fel de repede cum apăruse, şi ochii i se umplură de lacrimi.

– Ştiu, răspunse ea ferindu-şi privirea.

– Şi tu simţi la fel.

– Sentimentele mele nu s-au schimbat niciodată.

– Ai încercat să le schimbi?

Caris îi întâlni privirea.

– E o călugăriţă…

– Aceea frumoasă, care era cu tine în spital?

– Cum de ţi-ai dat seama?

– A început să plângă când m-a văzut. Chiar m-am întrebat de ce.

Pe chipul lui Caris apăru o expresie vinovată, iar Merthin presupuse că se simţea exact aşa cum o făcea el când Silvia spunea: „Te gândeşti la englezoaica ta."

– Mair mi-e dragă, zise Caris. Şi mă iubeşte. Dar…

– Dar nu m-ai uitat.

– Nu.

Merthin se simţea victorios, dar încercă să-şi ascundă exaltarea.

– În cazul ăsta, făcu el, ar trebui să renunţi la jurămintele depuse, să părăseşti mănăstirea şi să te măriţi cu mine.

– Să plec de la mănăstire?

– Va trebui mai întâi să obţii o amnistie pentru condamnarea de vrăjitorie, îmi dau seama de asta, dar sunt sigur că se poate – o să-i mituim pe episcop, pe arhiepiscop şi chiar pe papă, dacă va fi nevoie. Îmi pot permite.

Caris se îndoia că era atât de uşor pe cât credea el. Dar nu asta era principala ei problemă.

– Nu e vorba că n-aş fi tentată, rosti ea. Dar i-am promis Ceciliei că o să-i demonstrez că nu a greşit atunci când a avut încredere în mine… Trebuie să o ajut pe Mair să se descurce în funcţia de responsabilă cu vizitatorii… trebuie să construim o vistierie nouă… şi sunt singura care are grijă cum trebuie de Julie cea Bătrână…

Merthin era năucit.

– Şi toate astea sunt atât de importante?

– Bineînţeles că sunt! răspunse ea mânioasă.
– Credeam că o mănăstire de maici înseamnă un grup de femei bătrâne care se roagă toată ziua.
– Şi-i vindecă pe cei bolnavi, le dau de mâncare săracilor şi gestionează mii de hectare de teren. Viaţa la mănăstire e la fel de importantă ca înălţarea de poduri şi biserici.
Merthin nu se aşteptase la asta. Caris fusese mereu sceptică în ceea ce privea chestiunile religioase. Intrase la mănăstire constrânsă de împrejurări, pentru că aceasta fusese singura modalitate de a-şi salva viaţa. Dar acum se părea că ajunsese să-şi iubească pedeapsa.
– Eşti ca un prizonier care nu are nicio tragere de inimă să-şi părăsească temniţa, chiar dacă uşa e larg deschisă, remarcă el.
– Uşa nu e larg deschisă. Ar trebui să renunţ la jurămintele făcute. Stareţa Cecilia…
– Va trebui să rezolvăm problemele astea pe rând. Hai să începem imediat.
Caris părea nefericită.
– Nu sunt sigură.
Merthin îşi dădea seama că era sfâşiată între cele două posibilităţi, iar asta îl uluia.
– Eşti chiar tu? întrebă el, nevenindu-i să creadă. Înainte urai ipocrizia şi falsitatea pe care le vedeai a fi la ele acasă la stăreţie. Lene, lăcomie, necinste, despotism…
– Astea sunt încă adevărate în ceea ce-i priveşte pe Godwyn şi pe Philemon.
– Pleacă atunci.
– Şi ce să fac mai departe?
– Să te măriţi cu mine, evident.
– Atâta tot?
Din nou, Merthin era uluit.
– E tot ce vreau.
– Ba nu, nu e. Tu vrei să proiectezi palate şi castele. Vrei să construieşti cea mai înaltă clădire din toată Anglia.
– Dacă ai nevoie de cineva de care să ai grijă…
– Poftim?
– Am o fetiţă. O cheamă Lolla. Are trei ani.
Această veste păru să potolească agitaţia din mintea lui Caris. Oftă.
– Deţin o funcţie importantă într-o mănăstire cu 35 de călugăriţe, zece novice şi 25 de angajaţi, cu şcoală, spital şi o

farmacie, iar tu-mi ceri să dau cu piciorul la tot pentru a dădăci o fetiţă pe care nici măcar n-am văzut-o vreodată.

Merthin renunţă să se mai contrazică cu ea.

– Tot ce ştiu e că te iubesc şi că vreau să fiu cu tine.

Caris râse – un râs nenatural, forţat.

– Dacă ai fi spus asta şi numai asta, ai fi putut să mă convingi.

– Nu înţeleg, făcu el. Mă refuzi sau nu?

– Nu ştiu, răspunse ea.

55

Merthin rămase treaz mare parte din noapte. Era obişnuit să doarmă în taverne, iar sunetele pe care le scotea Lolla în somn îl linişteau; dar în seara aceasta nu reuşea să-şi ia gândul de la Caris. Era şocat de felul cum reacţionase la întoarcerea lui. Îşi dădea seama acum că nu luase niciodată în calcul ce avea să simtă Caris odată revenit în viaţa ei. Se complăcuse într-o seamă de coşmaruri nerealiste despre cum s-ar fi putut schimba ea şi, în adâncul sufletului său, sperase să aibă parte de o împăcare plină de bucurie. Bineînţeles că ea nu-l uitase; dar Merthin ar fi trebuit să-şi dea seama că nu era posibil ca o femeie ca ea să-şi fi petrecut ultimii nouă ani jelindu-l – pur şi simplu nu era genul.

Totuşi, nu ar fi ghicit niciodată că ea ar putea fi atât de ataşată de munca pe care o făcea la stăreţie. Întotdeauna fusese mai mult sau mai puţin ostilă în ceea ce privea Biserica. Având în vedere cât de periculos era să critici religia în orice fel, nu s-ar fi mirat dacă ar fi ascuns chiar şi de el profunzimea scepticismului ei. Aşa că era un adevărat şoc să afle acum că nu era deloc dornică să plece de la mănăstire. Anticipase teama de condamnarea la moarte rostită de episcopul Richard sau îndoiala că avea să i se permită să renunţe la jurămintele depuse, dar nu bănuise că era posibil ca ea să găsească viaţa la mănăstire atât de plină de satisfacţii, încât să ezite să-i devină soţie.

Era mânios pe ea. Îşi dorea să-i fi strigat în faţă: „Am călătorit 1600 de kilometri ca să te cer de soţie – cum poţi să spui că nu eşti sigură?” Îi veneau în minte şi alte remarci usturătoare pe care ar fi putut să i le servească. Poate că era bine că nu se gândise la ele la momentul respectiv. Conversaţia lor se încheiase cu rugămintea ei de a-i acorda o perioadă pentru a-şi reveni din surpriza întoarcerii lui neaşteptate şi pentru a se gândi

la ce era de făcut. El consimţise – nu avusese de ales dar asta îl lăsase într-un fel de suspensie agonizantă, precum cea a unui om crucificat.

Într-un final, Merthin alunecă într-un somn tulbure.

Ca de obicei, Lolla îl trezi devreme şi coborâră amândoi în salon ca să mănânce câte o porţie de terci de ovăz. Merthin îşi reprimă impulsul de a se duce direct la spital şi de a vorbi din nou cu Caris. Aceasta îi ceruse timp şi nu-l ajuta cu nimic să facă presiuni asupra ei. Îşi dădu seama că era posibil să aibă parte şi de alte surprize, aşa că era indicat să se pună la curent cu ce se mai întâmplase în Kingsbridge. După gustarea de dimineaţă, se duse să-l vadă pe Mark Ţesătorul.

Familia Ţesătorilor locuia pe strada principală, într-o casă mare care fusese cumpărată la scurt timp după ce Caris îi iniţiase în afacerea cu stofă. Merthin îşi amintea zilele în care cei doi soţi şi cei patru copii ai lor trăiau într-o singură încăpere, nu cu mult mai mare decât războiul de ţesut la care lucra Mark. Casa lor cea nouă avea un parter mare, din piatră, care le servea de prăvălie şi depozit. Camerele de locuit se aflau la etaj. Merthin o găsi pe Madge în prăvălie, verificând o încărcătură de stofă stacojie care tocmai sosise de la una dintre dârstele lor din afara oraşului. Femeia avea aproape 40 de ani acum, iar în părul negru îi apăruseră fire albe. Scundă fiind, devenise chiar dolofană, cu un piept proeminent şi un posterior mare. Văzând-o, lui Merthin îi veni în minte imaginea unui porumbel, însă unul agresiv, din cauza conturului proeminent al bărbiei şi a aerului hotărât.

Împreună cu ea erau doi tineri, o fată frumoasă, de vreo 17 ani, şi un băiat voinic, cu vreo doi ani mai mic. Merthin şi-i aminti pe cei doi copii mai mari ai Ţesătorilor: Dora, o fetiţă slabă, îmbrăcată cu o rochiţă zdrenţuită, şi John, un băieţel sfios. Erau chiar aceştia, numai că între timp crescuseră. Acum, John ridica baloturile de stofă aparent fără efort, în timp ce Dora le ţinea socoteala, făcând crestături pe un băţ. Privindu-i, Merthin se simţea bătrân. „N-am decât 32 de ani”, îşi spuse el, dar apoi îşi dădu seama că, în comparaţie cu John, avea o vârstă înaintată.

Când îl văzu, Madge scoase un strigăt de bucurie şi de surprindere. Îl îmbrăţişă, îl sărută pe obrajii acoperiţi de barbă, după care se agită teribil în jurul Lollei.

– Mă gândeam că ar putea să vină să se joace cu copiii tăi, zise cu mâhnire Merthin. Dar, bineînţeles, copiii tăi sunt mult prea mari pentru asta.

– Dennis şi Noah sunt la şcoala de la stăreţie, replică Madge. Au 13 şi 11 ani. Dar Dora o să-i ţină de urât Lollei – îi plac la nebunie copiii.

Tânăra o luă pe Lolla în braţe.

– Pisica vecinilor a făcut pui, îi spuse ea fetiţei. Vrei să-i vezi?

Lolla răspunse într-un şir de cuvinte în italiană, pe care Dora le interpretă ca fiind un consimţământ, iar cele două plecară.

Madge îl lăsă pe John să termine de descărcat căruţa şi-l conduse pe Merthin sus.

– Mark s-a dus la Melcombe, îl informă ea. Exportăm o parte din stofa noastră în Bretania şi în Gasconia. Ar trebui să se întoarcă azi sau mâine, cel târziu.

Merthin luă loc în salon şi acceptă cana cu bere oferită.

– Kingsbridge pare să o ducă bine, remarcă el.

– Negoţul cu lână brută a scăzut. Din cauza taxelor impuse pe timp de război. Totul trebuie vândut prin intermediul a câţiva negustori mari, astfel încât regele să-şi încaseze partea. Mai sunt încă vreo câţiva negustori aici – Petranilla continuă afacerea lui Edmund –, dar nici nu se compară cu ce era altădată. Din fericire, negoţul cu stofă finisată a ajuns să ia locul celui cu lână brută, cel puţin la noi.

– Godwyn e în continuare stareţ?

– Din păcate, da.

– Tot vă mai face probleme?

– E foarte conservator. Se opune oricărei schimbări şi-şi exercită dreptul de veto în orice chestiune care ne-ar aduce prosperitatea. De exemplu, Mark a propus să avem târg şi sâmbăta, nu doar duminica, să vedem cum ar fi.

– Dar ce motiv ar putea avea să se împotrivească?

– A zis că asta le-ar permite oamenilor să vină doar la târg, nu şi la biserică, lucru care ar fi rău.

– Unii poate că s-ar fi dus la biserică şi sâmbăta.

– Godwyn vede întotdeauna jumătatea goală a paharului, niciodată pe cea plină.

– Dar ghilda parohială îi ţine piept, nu?

– Nu prea des. Elfric e staroste acum. El şi Alice s-au ales cu aproape toată averea lui Edmund.

– Dar starostele nu trebuie să fie neapărat cel mai bogat om din oraş.

– Dar de obicei aşa se întâmplă. Nu uita că Elfric le dă de lucru multor meşteri – dulgheri, zidari, lucrători la mortar,

schelari – şi cumpără de la toţi cei care se ocupă cu negoţul de materiale de construcţie. Oraşul e plin de oameni care depind mai mult sau mai puţin de el.

– Iar Elfric a fost dintotdeauna apropiat de Godwyn.

– Exact. El primeşte toate lucrările de construcţie de la stăreţie – ceea ce înseamnă toate proiectele publice.

– Şi e un constructor atât de prost!

– Ciudat, nu-i aşa? rosti Madge pe un ton meditativ. Ai zice că Godwyn ar trebui să vrea meşterul cel mai priceput. Dar nu. Pentru el, nu contează decât cine e mai supus, cine face exact cum vrea el, fără să pună vreo întrebare.

Merthin se simţea oarecum deprimat. Nimic nu se schimbase: duşmanii săi erau tot la putere. Poate c-avea să-i fie greu să-şi reia vechea viaţă.

– Deci nu primesc niciun fel de veşti bune. Se ridică. Acum cred c-o să mă duc să arunc o privire la insula mea.

– Sunt sigură că Mark o să te caute imediat ce se întoarce din Melcombe.

Merthin se duse să o ia pe Lolla, însă aceasta se distra atât de tare, încât o lăsă cu Dora şi porni să străbată oraşul, îndreptându-se către râu. Mai aruncă o privire la crăpăturile apărute la pod, dar nu avea nevoie să le studieze prea mult: cauza era evidentă. Făcu un tur al Insulei Leproşilor. Nu se schimbase mare lucru: în capătul vestic se aflau câteva docuri şi depozite şi doar o singură casă, cea pe care i-o închiriase lui Jimmie, în capătul estic, lângă drumul care lega cele două segmente de pod.

Când luase în stăpânire insula, avusese o mulţime de planuri ambiţioase pentru dezvoltarea ei. Bineînţeles, în timpul exilului său nu se întâmplase nimic în acest sens. Acum se gândea că putea face câte ceva. Străbătu atent terenul, făcând măsurători aproximative, imaginând clădiri şi chiar străzi, până ce se făcu ora prânzului.

O luă pe Lolla şi se întoarse la Bell. Bessie le servi o tocană gustoasă din carne de porc, îngroşată cu orz. Taverna nu era aglomerată, iar Bessie li se alătură la masă, aducând şi o carafă din cel mai bun vin al ei. După ce mâncară, îi turnă încă o cană, iar el îi povesti ideile care-i veniseră.

– Drumul care străbate insula e ideal pentru a construi prăvălii de-o parte şi de alta, zise el.

– Şi taverne, sublinie ea. Hanul meu şi Holly Bush sunt cele

mai aglomerate pur şi simplu pentru că sunt atât de aproape de catedrală. Orice loc pe unde oamenii trec continuu e numai bun pentru o tavernă.

– Dacă aş construi o tavernă pe Insula Leproşilor, tu ai putea să o conduci.

Bessie îi adresă o privire directă.

– Am putea-o conduce amândoi.

Merthin îi zâmbi. Îşi simţea stomacul plin cu mâncare şi vin, iar oricărui bărbat i-ar fi plăcut să se rostogolească prin pat cu ea, să se bucure de trupul ei moale şi rotund; dar nu avea să se întâmple.

– Am ţinut foarte mult la soţia mea, Silvia, spuse el. Dar, în tot timpul cât am fost căsătoriţi, m-am gândit la Caris. Şi Silvia ştia asta.

Bessie îşi feri privirea.

– E chiar trist.

– Exact. Şi n-am de gând să-i fac una ca asta şi altei femei. Dacă n-o s-o pot avea pe Caris, n-o să mă mai însor niciodată. Nu sunt un bărbat bun, dar nu sunt nici atât de rău.

– S-ar putea ca iubita ta Caris să nu se mărite niciodată cu tine.

– Ştiu asta.

Femeia se ridică, strângând blidele în care fusese mâncarea.

– Eşti un bărbat bun, rosti ea. Prea bun.

Se întoarse în bucătărie.

Merthin o băgă pe Lolla în pat să-şi facă somnul de după-amiază, după care se aşeză pe o bancă aflată în faţa tavernei, privind către Insula Leproşilor, făcând schiţe pe o lespede mare şi bucurându-se de razele blânde ale soarelui de septembrie. Nu reuşi să muncească prea mult, pentru că aproximativ jumătate dintre cei care treceau pe lângă el se opreau pentru a-i ura bun-venit şi a-l întreba ce făcuse în ultimii nouă ani.

Către seară, văzu silueta masivă a lui Mark Ţesătorul conducând la deal o căruţă în care avea un butoi. Mark fusese întotdeauna un adevărat uriaş, dar acum, remarcă Merthin, era un uriaş rotofei.

Merthin îi strânse mâna enormă.

– Am fost la Melcombe, începu Mark. Mă duc la fiecare câteva săptămâni.

– Ce ai în butoi?

– Vin de Bordeaux, luat direct de pe corabie – de unde am

obţinut şi veşti. Ştiai că prinţesa Joan a plecat către Spania?

– Da.

Fiecare persoană bine informată din Europa ştia că fiica de 15 ani a regelui Eduard avea să se mărite cu prinţul Pedro, moştenitorul tronului Castiliei. Această căsătorie avea să pecetluiască o alianţă între Anglia şi cel mai mare dintre regatele iberice, astfel încât Anglia să se poată concentra exclusiv asupra războiului interminabil cu Franţa, fără a se teme de intervenţii din sud.

– Ei bine, urmă Mark, Joan a murit de ciumă în Bordeaux.

Merthin era surprins: parţial pentru că poziţia lui Eduard în război devenise brusc una şubredă, dar mai ales pentru că ciuma se întinsese atât de departe.

– Molima a ajuns până în Bordeaux?

– Marinarii francezi ziceau că sunt stive de cadavre pe toate străzile, atât de gravă e situaţia.

Asemenea veşti îl neliniştea pe Merthin. Crezuse că lăsase *la moria grande* mult în urma sa. Doar n-avea să ajungă până în Anglia, nu? Nu se temea în privinţa sa: nimeni nu se îmbolnăvea de ciumă de două ori, aşa că era în siguranţă, iar Lolla se număra printre cei care, dintr-un motiv sau altul, erau imuni. Dar se temea pentru toţi ceilalţi – mai ales pentru Caris.

Mark avea însă alte preocupări.

– Te-ai întors la ţanc. Unii dintre negustorii mai tineri au început să se sature de Elfric ca staroste. E marioneta lui Godwyn. Am de gând să mă propun drept candidat pentru funcţia lui. Tu ai putea avea multă influenţă. Ghilda parohială se întruneşte chiar în seara asta – vino şi tu, o să te facem membru imediat.

– Şi n-o să conteze că nu mi-am terminat ucenicia?

– După tot ce-ai construit, aici şi în străinătate? Nu prea cred.

– Bine.

Dacă voia să-şi dezvolte insula, Merthin trebuia să fie membru în ghilda parohială. Oamenii găseau mereu motive pentru care să obiecteze la ridicarea de clădiri noi şi era posibil să aibă nevoie de o asemenea susţinere. Dar nu era la fel de încrezător ca Mark în privinţa acceptării sale.

Mark îşi duse butoiul acasă, iar Merthin intră în han, să-i dea de mâncare Lollei. La apusul soarelui, Mark se întoarse la Bell, iar Merthin porni alături de el pe strada principală. Încet-încet, după-amiaza caldă se transforma într-o seară răcoroasă.

Casa ghildei îi păruse o clădire pe cinste lui Merthin în urmă cu atâţia ani, când se ridicase şi-şi prezentase proiectul de pod în faţa negustorilor de seamă ai oraşului. Dar acum că văzuse clădirile publice grandioase din Italia, îi părea dărăpănată şi lipsită de graţie. Se întrebă ce părere avuseseră oamenii ca Buonaventura Caroli şi Loro Florentinul când o văzuseră pentru prima oară, cu beciul ei grosolan din piatră unde se aflau temniţa şi bucătăria, şi sala principală cu rândul de pilaştri care se înşirau stângaci pe centru, pentru a susţine acoperişul.

Mark îl prezentă celor câţiva bărbaţi care se mutaseră în Kingsbridge sau ajunseseră să aibă succes în afaceri de când Merthin plecase. Şi totuşi, Merthin putea să recunoască multe dintre chipurile prezente acolo, chiar dacă erau un pic mai îmbătrânite. Îi salută pe acei puţini dintre negustori pe care nu-i întâlnise în ultimele două zile. Printre ei se afla şi Elfric, îmbrăcat ostentativ cu o haină din brocart cu fir de argint. Acesta nu se arătă deloc surprins – în mod clar, cineva îl anunţase că Merthin se întorsese –, dar îl fixă cu o privire fioroasă în care se ghicea o ostilitate nedisimulată.

Pe lângă negustori, mai erau de faţă stareţul Godwyn şi adjunctul său, fratele Philemon. Merthin observă că, ajuns la 42 de ani, Godwyn semăna cu unchiul său Anthony, cu chipul străbătut de linii descendente care i se adunau în jurul gurii, trădând o perpetuă nemulţumire. Afişă un aer de afabilitate care poate că ar fi indus în eroare pe oricine nu l-ar fi cunoscut. Şi Philemon se schimbase. Nu mai era slab şi stângaci. Se împlinise ca un negustor prosper şi se mişca de colo colo cu un aer de încredere arogantă, deşi Merthin avea impresia că vede, dincolo de această faţadă, neliniştea permanentă şi ura de sine a unui broscoi care se împăuna tocmai pentru a părea ceva ce nu era. Philemon dădu mâna cu el ca şi cum ar fi fost nevoit să atingă un şarpe. Pentru Merthin, era trist să vadă că vechile duşmănii se stingeau atât de greu.

Un tânăr chipeş cu părul negru se închină când îl văzu pe Merthin, după care se identifică drept vechiul protejat al acestuia, Jimmie, cunoscut acum drept Jeremiah Constructorul. Merthin era încântat să afle că se descurca suficient de bine pentru a fi membru în ghilda parohială. Oricum, din câte se părea, era la fel de superstiţios ca întotdeauna.

Mark le împărtăşi tuturor celor cu care vorbi veştile despre prinţesa Joan. Merthin răspunse câtorva întrebări neliniştite

legate de ciumă, dar negustorii din Kingsbridge erau mai preocupaţi de faptul că eşecul de a încheia o alianţă cu Castilia putea prelungi războiul cu Franţa, ceea ce dăuna serios afacerilor.

Elfric se aşeză pe jilţul din faţa balanţei imense pentru cântărit baloturi de lână şi deschise şedinţa ghildei. Mark propuse imediat ca Merthin să fie făcut membru.

Deloc surprinzător, Elfric se opuse.

– Nu a fost primit până acum în ghildă pentru că nu şi-a terminat ucenicia.

– Adică pentru că nu a vrut să se însoare cu fiică-ta, spuse unul dintre negustori, iar toţi ceilalţi izbucniră în râs.

Merthin avu nevoie de câteva momente pentru a-l identifica pe cel care intervenise: era Bill Watkin, constructorul de case, cu creştetul chel înconjurat acum de păr grizonant.

– Pentru că nu e un meşter care să se ridice la înălţimea standardelor noastre, insistă cu încăpăţânare Elfric.

– Cum poţi să spui asta? protestă Mark. A construit case, biserici, palate…

– Şi podul nostru, care se crapă după numai opt ani.

– Tu l-ai construit, Elfric.

– Am urmat întocmai proiectul lui Merthin. În mod clar, arcadele nu sunt suficient de solide să susţină platforma şi greutatea călătorilor şi a căruţelor care traversează. Benzile de oţel pe care le-am pus eu nu au reuşit să prevină lărgirea crăpăturilor. Drept urmare, eu zic să susţinem arcadele de-o parte şi de alta a pilonului central, la ambele poduri, cu un al doilea rând de pietrărie, astfel încât să le dublăm grosimea. M-am gândit că acest subiect o să fie adus în discuţie, aşa că am pregătit o estimare a costurilor.

Probabil că Elfric îşi concepuse planul de atac în momentul în care auzise că Merthin se întorsese în oraş. Întotdeauna îl considerase un duşman: nimic nu se schimbase. Cu toate acestea, nu reuşea să înţeleagă care era adevărata problemă în ceea ce privea podul, iar asta îi dădea lui Merthin şansa de a se impune.

Acesta i se adresă în şoaptă lui Jeremiah:

– Vrei să faci ceva pentru mine?

– După tot ce-ai făcut tu pentru mine? Orice!

– Du-te repede la stăreţie şi cere să vorbeşti imediat cu sora Caris. Spune-i să găsească proiectul original pe care l-am făcut

eu pentru pod. Ar trebui să fie în biblioteca stăreţiei. Şi apoi adu-l aici.

Jeremiah se strecură afară.

Elfric continuă:

– Trebuie să vă spun, onoraţi membri ai ghildei, că am discutat deja cu stareţul Godwyn, care mi-a spus că stăreţia nu-şi poate permite să plătească lucrările de reparaţie. Va trebui să le finanţăm noi, aşa cum am făcut cu construcţia, urmând să ne primim banii înapoi din încasările taxei de trecere.

Acest anunţ îi făcu pe toţi să murmure, nemulţumiţi. Urmă o discuţie lungă şi plină de iritare despre cât de mulţi bani trebuia să dea fiecare membru al ghildei. Merthin simţea cum animozitatea se înteţea. În mod clar, aceasta şi fusese intenţia lui Elfric. Merthin se tot uita către uşă, dorindu-şi cu ardoare ca Jeremiah să se întoarcă mai repede.

Bill Watkin interveni:

– Poate că Merthin ar trebui să plătească reparaţiile, dacă e nevoie de ele din cauza proiectului său defectuos.

Merthin nu se mai putea ţine deoparte. Renunţă la orice precauţie.

– Sunt de acord, rosti el.

Instantaneu, în încăpere se lăsă o tăcere uluită.

– Dacă proiectul meu e de vină pentru apariţia crăpăturilor, o să repar podul pe cheltuiala mea, continuă el nesăbuit.

Podurile erau construcţii costisitoare: dacă se înşela, îl putea costa jumătate din avere.

Bill replică:

– Frumos, n-am ce zice.

Merthin urmă:

– Dar mai întâi am ceva de spus, dacă onoraţii membri ai ghildei îmi vor permite.

Îşi aţinti privirea asupra lui Elfric. Acesta şovăia, căutând, în mod clar, un motiv care să-i permită să refuze.

– Lasă-l să vorbească, rosti Bill, iar cuvintele sale fură întărite de acceptul exprimat în devălmăşie de ceilalţi.

Fără nicio tragere de inimă, Elfric dădu aprobator din cap.

– Mulţumesc, făcu Merthin. Când o arcadă e slabă, se crapă într-un mod caracteristic. Pietrele din partea de sus a arcadei sunt împinse în jos, aşa că marginile lor inferioare se depărtează, iar crăpăturile apar sus, în intrados – partea de interior.

– Adevărat, confirmă Bill Watkin. Am văzut de multe ori

crăpături din acestea. De obicei nu pun în pericol construcţia.

Merthin continuă:

– Dar nu cu astfel de crăpături avem de-a face la pod. Contrar convingerilor lui Elfric, arcadele acelea sunt suficient de solide: grosimea arcadei este de o douăzecime din diametrul ei de la bază, adică proporţia standard, indiferent de ţară.

Constructorii confirmară prin mişcări din cap. Ştiau cu toţii proporţia respectivă.

– Părţile de sus ale arcadelor sunt intacte. Dar există crăpături orizontale în locul în care fiecare arcadă se desprinde de pilonii centrali, de o parte şi alta a acestora.

Bill luă din nou cuvântul:

– Uneori se văd asemenea crăpături în boltirea cvadripartită.

– Ceea ce nu e cazul la pod, sublinie Merthin. Bolţile sunt simple.

– Şi atunci care e cauza?

– Elfric nu a respectat proiectul meu.

Starostele protestă:

– Ba da!

– Am specificat în el să se pună câte o grămadă de pietre, nefixate cu mortar, de-o parte şi de alta a pilonilor.

– Câte o grămadă de pietre? repetă batjocoritor Elfric. Şi tu zici că astea ţi-ar fi putut ţine podul în picioare?

– Da, chiar aşa, răspunse Merthin.

Îşi putea da seama că toţi constructorii aflaţi în încăpere erau de acord cu Elfric în această privinţă. Dar nu ştiau nimic despre construcţia podurilor, care se deosebeau de orice alt tip de clădiri, pentru că trebuiau să se susţină în apă.

– Grămezile de pietre erau un element esenţial al proiectului, preciză Merthin.

– Nici nu erau în proiect.

– N-ai vrea să ne arăţi desenele, Elfric, ca să dovedeşti?

– Planşa de trasat a fost acoperită de mult.

– Mi-am desenat proiectul pe pergament. Ar trebui să fie în biblioteca stăreţiei.

Elfric se uită la Godwyn. În momentul acela, complicitatea dintre ei era bătătoare la ochi, iar Merthin spera că şi restul membrilor ghildei o vedeau. Godwyn spuse:

– Pergamentul e scump. Desenul acela a fost răzuit de mult, iar foaia de pergament a fost refolosită.

Merthin dădu din cap, ca şi cum l-ar fi crezut pe Godwyn.

Jeremiah nu dădea niciun semn că s-ar întoarce. Merthin realiză că era posibil să fie nevoit să câştige înfruntarea aceasta fără ajutorul proiectului original.

– Pietrele ar fi prevenit problema care determină acum apariţia crăpăturilor, rosti el.

Philemon interveni:

– E normal să susţii asta. Dar de ce te-am crede? E vorba despre cuvântul tău împotriva celui al lui Elfric.

Merthin îşi dădu seama că era posibil să fie nevoit să rişte. „Totul sau nimic”, îşi spuse el.

– O să vă dovedesc care e problema la lumina zilei, dacă sunteţi de acord să ne întâlnim la râu mâine în zori.

Pe chipul lui Elfric se vedea clar că ar fi dorit să refuze provocarea, dar Bill Watkin i-o luă înainte:

– Mi se pare corect! O să venim cu toţii acolo.

– Bill, poţi să aduci cu tine doi băieţi isteţi care să fie totodată înotători şi scufundători buni?

– Da, sigur.

Elfric scăpase din mână frâiele întrunirii, aşa că Godwyn interveni, arătând că, de fapt, el era păpuşarul din spatele acţiunilor acoliţilor săi.

– Ce fel de şaradă pui la cale? întrebă el furios.

Dar era prea târziu. Merthin reuşise deja să le stârnească celorlalţi curiozitatea.

– Lăsaţi-l să-şi demonstreze ideea, zise Bill. Dacă e doar o păcăleală, o să aflăm cu toţii destul de repede.

Tocmai atunci sosi Jeremiah. Merthin fu încântat să vadă că avea în mână un cadru de lemn pe care era prinsă o foaie mare de pergament. Elfric se holba la Jeremiah, profund şocat.

Godwyn păli şi spuse:

– Cine ţi-a dat aia?

– O întrebare edificatoare, comentă Merthin. Seniorul stareţ nu întreabă ce reprezintă desenul, nici de unde a apărut – pare să ştie aceste lucruri. Îl interesează doar cine l-a dat.

Bill se grăbi să liniştească apele:

– Nu contează asta. Arată-ne proiectul, Jeremiah.

Jeremiah se duse în faţa balanţei uriaşe şi întoarse cadrul de lemn, astfel încât toată lumea să poată vedea desenul. La capetele pilonilor se vedeau grămezile de pietre despre care vorbise Merthin.

Acesta se ridică.

– Dimineaţă o să vă explic şi cum funcţionează.

Vara era pe sfârşite, iar pe malul râului era de-a dreptul răcoare în zori. Cumva, în oraş se dusese vorba că urma să aibă loc ceva spectaculos şi, pe lângă membrii ghildei parohiale, pe mal se aflau şi vreo 2–300 de oameni care aşteptau cu sufletul la gură să vadă înfruntarea dintre Merthin şi Elfric. Chiar şi Caris era de faţă. Merthin îşi dădu seama că interesul orăşenilor pentru tehnica de construcţie trecuse deja pe plan secund. El era tânărul care contesta autoritatea bătrânului mascul dominant, iar turma înţelegea prea bine asta.

Bill Watkins aduse doi flăcăi de 12–13 ani, dezbrăcaţi în izmene, care tremurau de zor. Aceştia se dovediră a fi băieţii cei mici ai lui Mark Ţesătorul, Dennis şi Noah. Dennis, cel de 13 ani, era scurt şi vânjos ca mama lui şi avea părul castaniu-roşcat, de culoarea frunzelor toamna. Noah, care era mai mic cu doi ani, era mai înalt şi probabil că avea să devină la fel de voinic ca taică-său. Merthin se identifica mai degrabă cu roşcatul cel scund. Se întreba dacă Dennis era stânjenit, aşa cum fusese el la vârsta lui, de faptul că avea un frate mai mic care era şi mai înalt, şi mai puternic decât el.

Merthin credea că Elfric avea să obiecteze la faptul că scufundătorii erau tocmai fiii lui Mark, pe motiv că acesta din urmă ar fi putut să-i instruiască ce să spună. Totuşi, Elfric nu zise nimic. Se vedea clar că Mark era prea cinstit pentru ca cineva să-l bănuiască de cea mai mică duplicitate, şi poate că Elfric – sau mai bine zis Godwyn – îşi dădea seama de acest lucru.

Merthin le spuse băieţilor ce aveau de făcut:

– Înotaţi până la pilonul central, după care vă scufundaţi. O să descoperiţi că pilonul e neted pe cea mai mare parte a lungimii sale. Apoi o să găsiţi fundaţia – o grămadă de pietre unite cu mortar. Când ajungeţi pe fundul râului, pipăiţi cu grijă pe sub fundaţie. Probabil că n-o să puteţi să vedeţi nimic – apa va fi prea plină de mâl. Dar voi să vă ţineţi respiraţia cât puteţi de mult şi să cercetaţi bine pe lângă bază. După aceea, ieşiţi la suprafaţă şi ne spuneţi exact ce găsiţi.

Amândoi băieţii săriră în apă şi porniră înot. Merthin li se adresă orăşenilor adunaţi pe mal:

– Fundul acestui râu nu e din piatră, ci din mâl. Curentul se învârte în jurul pilonilor podului şi trage mâlul de sub aceştia, lăsând în urmă o adâncitură unde nu se află altceva decât apă.

Exact asta s-a întâmplat cu vechiul pod de lemn. Pilonii de stejar nu se mai sprijineau deloc în albia râului, ci atârnau de structura de sus. De aceea s-a şi prăbuşit. Pentru a preveni fenomenul, am menţionat în proiectul meu nişte grămezi de piatră brută la baza pilonilor. Rolul lor este de a slăbi forţa curentului în locul respectiv, acesta nemaireuşind să submineze structura. De vreme ce grămezile de piatră nu au fost ridicate, pilonii au fost afectaţi. Nu mai susţin podul, ci atârnă de el şi tocmai de aceea au apărut crăpături în locurile unde pilonii se unesc cu arcadele.

Elfric pufăi sceptic, dar ceilalţi constructori păreau intrigaţi de această idee. Cei doi băieţi ajunseră în mijlocul cursului de apă, atinseră pilonul central, traseră aer în piept şi dispărură în adânc.

Merthin continuă:

– Când o să se întoarcă, ne vor spune că pilonul nu mai stă pe fundul râului, ci atârnă peste un gol plin cu apă, suficient de mare cât să încapă un om în el.

Spera că avea dreptate.

Amândoi băieţii rămaseră sub apă surprinzător de mult. Merthin se simţea ca şi cum n-ar fi avut aer, ca şi cum ar fi fost legat empatic de trăirile lor. Într-un final, un creştet roşcat apăru la suprafaţă, urmat de unul castaniu. Cei doi băieţi schimbară câteva cuvinte, dând aprobator din cap, ca şi cum şi-ar fi confirmat că văzuseră acelaşi lucru. Apoi porniră către mal.

Merthin nu ştia precis dacă diagnosticul dat mai devreme fusese corect, dar nu putea găsi nicio altă explicaţie pentru crăpăturile apărute. Şi simţise nevoia să se arate extrem de sigur pe sine în faţa celorlalţi. Dacă acum se dovedea că nu avusese dreptate, avea să pară cu atât mai ridicol.

Băieţii ajunseră la ţărm şi ieşiră din apă cu paşi nesiguri şi gâfâind. Madge le dădu pături pe care şi le înfăşurară în jurul umerilor tremurători. Merthin îi lăsă câteva secunde, să-şi recapete ritmul normal al respiraţiei, după care întrebă:

– Ei bine? Ce-aţi găsit?

– Nimic, zise Dennis, cel mai mare dintre fraţi.

– Cum adică nimic?

– Nu e nimic acolo, la baza pilonului.

Pe chipul lui Elfric apăru o expresie de triumf.

– Adică doar mâlul albiei, vreţi să spuneţi.

– Nu! făcu Dennis. Niciun pic de mâl – doar apă.

Noah completă:

– E o gaură acolo de poţi să te bagi în ea… lejer! Pilonul ăla

mare atârnă pur şi simplu în apă, fără să aibă nimic sub el.

Merthin făcu un efort să nu arate cât de uşurat se simţea.

Elfric izbucni:

– Dar tot nu e nimeni care să garanteze că o grămadă de pietre ar fi putut rezolva problema asta!

Nimeni nu-l asculta însă. În ochii mulţimii, Merthin îşi dovedise teoria. Se adunară în jurul lui, făcând comentarii şi punând întrebări. După câteva momente, Elfric se îndepărtă singur.

O clipă, Merthin simţi un junghi de compasiune pentru el. Apoi îşi aminti cum, pe vremea când era ucenic, Elfric îl lovise peste faţă cu o scândură, iar mila se evaporă în aerul rece al dimineţii.

56

A doua zi dimineaţă, un călugăr veni să-l viziteze pe Merthin la hanul Bell. Când îşi dădu gluga jos, Merthin nu-l recunoscu din prima. Apoi observă că braţul stâng al călugărului fusese amputat de la cot şi-şi dădu seama că era fratele Thomas, acum trecut de 40 de ani, cu barba plină de fire albe şi riduri adânci în jurul ochilor şi gurii. Merthin se întrebă dacă secretul său continua să rămână la fel de periculos şi acum, după atâţia ani. Oare viaţa lui ar fi fost încă ameninţată, dacă adevărul ieşea la iveală?

Dar Thomas nu venise să vorbească despre asta.

– Ai avut dreptate în privinţa podului, începu el.

Merthin încuviinţă printr-o mişcare din cap. Această recunoaştere avea totuşi un gust amar. Avusese dreptate, dar stareţul îl concediase şi, drept urmare, podul său n-avea să fie niciodată perfect.

– La vremea aceea, am vrut să explic importanţa pietrelor, replică el. Dar ştiam că Elfric şi Godwyn nu erau dispuşi să-şi plece urechea la mine. Aşa că i-am spus lui Edmund Lânarul, dar el a murit.

– Ar fi trebuit să-mi spui mie.

– Îmi doresc să o fi făcut.

– Hai cu mine în biserică, urmă Thomas. Din moment ce îţi poţi da seama de atâtea lucruri după câteva crăpături, aş vrea să-ţi arăt ceva, dacă-mi permiţi.

Îl conduse pe Merthin în transeptul sudic. Aici şi în culoarul sudic al zonei corului, Elfric reconstruise arcadele după

prăbuşirea parţială care avusese loc în urmă cu 11 ani. Merthin îşi dădu seama imediat ce-l îngrijora pe Thomas: crăpăturile reapăruseră.

– Ai zis c-o să ne confruntăm cu aceeaşi problemă, rosti Thomas.

– Dacă nu descoperim cauza, da.

– Aveai dreptate. Elfric s-a înşelat de două ori.

Merthin simţi o scânteie de entuziasm. Dacă turnul trebuia reconstruit...

– Tu înţelegi asta, dar Godwyn?

Thomas nu-i răspunse la întrebare.

– Şi care crezi că ar putea fi cauza acestei probleme?

Merthin se concentră asupra situaţiei. Se tot gândise la ce se întâmpla aici, cu intermitenţe, de ani buni.

– Acest turn nu este cel construit iniţial, nu? întrebă el. Din ce am citit eu în *Cartea lui Timothy,* a fost reconstruit şi făcut mai înalt.

– Cam acum 100 de ani, da – când comerţul cu lână brută era înfloritor. Crezi că l-au făcut prea înalt?

– Depinde cât de adâncă e fundaţia.

Locul pe care era construită catedrala cobora uşor către sud, spre râu, iar acest lucru putea influenţa starea clădirii. Merthin porni prin zona de întretăiere, pe sub turn, către transeptul nordic. Se opri lângă pilastrul masiv aflat în colţul nord-estic al zonei de întretăiere şi îşi ridică privirea de-a lungul arcadei care se întindea peste capul său, străbătând culoarul nordic, şi se unea cu peretele.

– Eu îmi fac griji în privinţa culoarului sudic, zise Thomas, oarecum iritat. Aici nu sunt probleme.

Merthin arătă către plafon.

– E o crăpătură pe partea interioară a arcadei – intradosul – exact în dreptul bolţii, spuse el. Acelaşi lucru se poate întâmpla şi cu un pod, când pilonii nu sunt fixaţi bine în pământ şi încep să se îndepărteze uşor unii de alţii.

– Ce vrei să spui – că turnul se îndepărtează de transeptul nordic?

Merthin reveni în zona de întretăiere a naosului cu transepturile şi cercetă arcada omoloagă, din partea de sud.

– Şi asta e crăpată, dar pe suprafaţa exterioară, extradosul, vezi? Şi peretele de deasupra ei e crăpat.

– Dar nu sunt nişte crăpături prea mari.

– Dar ne arată exact ce se întâmplă. În partea de nord, arcada e solicitată de o forţă de tragere; în sud, e împinsă. Asta înseamnă că turnul se deplasează către sud.

Thomas ridică o privire neliniştită spre plafon.

– Pare drept.

– Nu se vede cu ochiul liber. Dar, dacă urci în turn şi arunci un fir cu plumb din vârful uneia dintre coloanele de la întretăierea naosului cu transepturile, chiar sub locul de unde porneşte arcada, vei vedea că locul unde se aşază firul cu plumb pe pardoseală va fi la câţiva centimetri distanţă de baza coloanei. Pe măsură ce se apleacă, turnul se desprinde de peretele corului, loc unde stricăciunile se arată a fi cele mai mari.

– Şi ce se poate face?

Merthin voia să-i spună: „Trebuie să-mi încredinţezi sarcina de a construi un turn nou.” Dar o asemenea de declaraţie ar fi fost prematură.

– Trebuie cercetată mai bine problema înainte de a demara orice lucrări de construcţie, răspunse el, înăbuşindu-şi pornirile entuziaste. Am stabilit că aceste crăpături au apărut din cauză că turnul se deplasează – dar de ce?

– Şi cum o să aflăm asta?

– Săpăm o groapă, rosti Merthin.

Într-un final, Jeremiah fu cel care săpă groapa. Thomas nu voia să-l angajeze direct pe Merthin. Spunea că era şi aşa suficient de greu să-l convingă pe Godwyn să plătească pentru aceste cercetări, din moment ce stareţul nu părea să aibă vreun ban de care să se poată lipsi. Dar nu putea să-i încredinţeze lucrarea lui Elfric, care ar fi declarat că nu era nimic de aflat. Aşa că soluţia de compromis fu vechiul ucenic al lui Merthin.

Jeremiah învăţase multe de la fostul său stăpân şi-i plăcea să lucreze repede. În prima zi, înlătură lespezile de piatră din transeptul sudic. În ziua următoare, oamenii lui începură să sape pământul din jurul pilastrului uriaş din colţul de sud-est al întretăierii naosului cu transepturile.

Pe măsură ce groapa se adânci, Jeremiah construi un scripete de lemn pentru a ridica pământul înlăturat. Deja în a doua săptămână construise şi scări de lemn care coborau de-o parte şi de alta a gropii, astfel încât muncitorii săi să poată ajunge la baza ei.

Între timp, ghilda parohială îi încredinţă lui Merthin contractul pentru reparaţiile la pod. Elfric nu era de acord cu această

decizie, bineînţeles, dar nu se afla într-o postură în care să-şi permită să spună că el ar fi fost cel mai potrivit pentru o asemenea lucrare, aşa că abia dacă se deranjă să obiecteze.

Merthin se apucă de lucru cu rapiditate şi multă energie. Construi baraje circulare în jurul celor doi piloni cu probleme, secă zona din jurul lor şi începu să umple găurile de sub ei cu pietriş şi mortar. Apoi avea să înconjoare pilonii cu grămezile de pietre a căror importanţă o intuise încă de la început. La sfârşit, avea să înlăture benzile de metal montate de Elfric şi să umple crăpăturile cu mortar. Dacă fundaţia era solidă, crăpăturile n-aveau să reapară.

Dar lucrarea pe care şi-o dorea cu adevărat era cea de reconstruire a turnului.

N-avea să fie uşor. Proiectul său ar fi trebuit să obţină aprobarea stăreţiei şi a ghildei parohiale, care, în momentul de faţă, erau conduse de cei mai mari duşmani ai săi, Godwyn şi Elfric. În plus, Godwyn trebuia să facă rost şi de bani.

Pentru început, Merthin îl încurajă pe Mark să îşi depună candidatura pentru funcţia de staroste, ca înlocuitor al lui Elfric. Starostele era ales anual, în Ziua Tuturor Sfinţilor, 1 noiembrie. În practică, cei mai mulţi starosti erau realeşi până ce se retrăgeau din funcţie sau mureau. Cu toate acestea, nu încăpea îndoială că era permis ca alţi candidaţi să concureze cu conducătorul actual. La urma urmei, Elfric însuşi îşi depusese candidatura când Edmund Lânarul era încă în funcţie.

Mark nu avea nevoie să fie împins prea mult de la spate. Îşi dorea din tot sufletul să pună capăt conducerii lui Elfric. Acesta era atât de apropiat de Godwyn, încât ghilda parohială aproape că-şi pierduse utilitatea. În realitate, oraşul era condus de stăreţie – o instituţie cu concepţii înguste, conservatoare, care privea cu suspiciune orice idee nouă şi nu se preocupa nicidecum de interesele orăşenilor.

Aşa se face că cei doi candidaţi începură să-şi adune cât mai mulţi susţinători. Elfric avea partizanii săi, în mare parte oameni cărora le dădea de lucru sau de la care cumpăra materiale. Cu toate acestea, ieşise incredibil de prost din controversa legată de pod, iar cei care-l susţineau nu o făceau cu prea mare entuziasm. Spre deosebire de ei, simpatizanţii lui Mark erau exuberanţi.

Merthin mergea zilnic să vadă lucrările din interiorul catedralei şi să cerceteze fundaţia coloanei imense, dezgropată treptat de muncitorii lui Jeremiah. Aceasta era făcută din acelaşi

tip de piatră ca restul bisericii, blocurile fiind aşezate în rânduri ordonate, unite prin straturi de mortar, dar mai puţin atent finisate, din moment ce nu erau făcute să fie vizibile. Privind în jos, fiecare rând era mai mare decât precedentul, formând un fel de piramidă. Pe măsură ce săpăturile înaintau, Merthin cerceta fiecare strat, în căutarea vreunui semn de slăbiciune, dar nu găsi nimic de genul acesta. Era însă încrezător că, într-un final, avea să-l identifice.

Merthin nu-şi împărtăşi cu nimeni planurile. Dacă bănuielile sale erau corecte şi turnul înălţat în secolul al XIII-lea era pur şi simplu prea greu pentru fundaţiile clădite în secolul al XII-lea, soluţia avea să fie una drastică: turnul trebuia dărâmat, urmând să fie construit unul nou. Iar noul turn putea fi cel mai înalt din toată Anglia.

Într-o zi de la mijlocul lui octombrie, Caris veni la locul săpăturilor. Era dimineaţa devreme, iar soarele tomnatic îşi arunca lumina anemică pe fereastra cea mare din peretele estic. Femeia se opri pe marginea gropii, cu gluga ridicată, formând un fel de aură în jurul capului ei. Inima lui Merthin începu să bată mai repede. Poate că avea să-i dea un răspuns. Începu să urce scara către suprafaţă, plin de entuziasm.

Ea era la fel de frumoasă ca întotdeauna, deşi, în lumina crudă a soarelui, Merthin putea observa micile semne pe care cei nouă ani scurşi le lăsaseră pe chipul ei. Pielea nu îi mai era la fel de netedă, iar la colţurile gurii îi apăruseră nişte încreţituri minuscule. Dar ochii ei verzi aveau în continuare acea strălucire vioaie şi inteligentă pe care el o iubea atât de mult.

Porniră împreună de-a lungul culoarului sudic al naosului şi se opriră lângă stâlpul care îi amintea mereu lui Merthin de ziua în care o pipăise acolo.

– Mă bucur să te văd, zise el. Te-ai tot ascuns de când m-am întors.

– Sunt călugăriţă, e normal să stau mai mult ascunsă.

– Dar te gândeşti totuşi să renunţi la jurămintele depuse.

– Nu am luat nicio hotărâre deocamdată.

Merthin era uluit.

– De cât timp ai nevoie?

– Nu ştiu.

El îşi feri privirea. Nu voia ca ea să-şi dea seama cât de mult îl răneau ezitările ei. Nu spuse nimic. Ar fi putut să-i spună că era absurdă, însă la ce bun?

– Presupun că o să te duci să-ţi vizitezi părinţii la Tench la un moment dat, urmă ea.

El încuviinţă din cap.

– Chiar curând – sigur sunt dornici să o vadă pe Lolla.

El însuşi ardea de nerăbdare să-şi vadă părinţii şi n-ar fi pregetat să plece dacă n-ar fi fost absorbit de munca la pod şi la turn.

– În cazul ăsta, aş vrea să discuţi cu fratele tău despre Wulfric din Wigleigh.

Merthin ar fi vrut să discute despre el şi Caris, nu despre Wulfric şi Gwenda. Răspunse pe un ton destul de rece:

– Ce vrei să-i spun lui Ralph?

– Wulfric lucrează doar pe mâncare, pentru că Ralph refuză să-i dea un lot cât de mic de pământ pe care să-l cultive pentru a-şi întreţine familia.

Merthin ridică din umeri.

– Wulfric i-a spart nasul lui Ralph.

Simţea că discuţia lor începea să degenereze într-o ceartă şi se întrebă de ce era furios. Caris nu mai vorbise cu el de săptămâni bune, dar îşi întrerupsese tăcerea de dragul Gwendei. Îşi dădu seama că era gelos pe locul pe care-l ocupa Gwenda în inima ei. Îşi spuse că era o emoţie josnică, dar tot nu se putea descotorosi de ea.

Caris roşi de iritare.

– Asta a fost acum 12 ani! Nu crezi c-ar fi timpul ca Ralph să înceteze să-l mai pedepsească?

Merthin uitase discuţiile aprinse pe care le purta pe vremuri cu Caris, dar acum recunoscu senzaţia dată de această ciocnire de păreri contradictorii. Îi răspunse indiferent:

– Bineînţeles că ar putea să înceteze – aşa cred eu, cel puţin. Dar nu contează decât ce crede el.

– Atunci vezi dacă nu poţi să-l faci să se răzgândească, spuse ea.

Lui Merthin nu-i pică bine atitudinea ei de comandă.

– Sunt servitorul dumneavoastră, dispus să execut orice ordin, replică el pe ton de glumă.

– De ce eşti atât de ironic?

– Pentru că nu sunt servitorul tău, bineînţeles, deşi tu ai impresia că sunt. Şi mă simt oarecum ridicol pentru că îţi tot fac pe plac.

– Ah, pentru Dumnezeu! izbucni ea. Te simţi jignit că ţi-am

cerut aşa ceva?

Dintr-un motiv care-i scăpa, Merthin era sigur că ea se hotărâse să-l respingă şi să rămână la mănăstire. Încercă totuşi să-şi ţină emoţiile sub control.

– Dacă am fi fost un cuplu, ai fi putut să-mi ceri orice. Dar, cât timp tu-ţi păstrezi posibilitatea de a mă respinge, mi se pare că-ţi asumi prea multe drepturi.

Ştia că vorbele sale sunau pompos, dar nu se putea abţine. Dacă şi-ar fi arătat adevăratele sentimente, ar fi izbucnit în lacrimi.

Caris era prea înfierbântată de propria indignare pentru a-i observa suferinţa.

– Dar nici măcar nu e pentru mine! protestă ea.

– Îmi dau seama că-mi ceri asta tocmai pentru că ai o fire generoasă, dar tot mi se pare că te foloseşti de mine.

– Bine, atunci n-o face.

– Bineînţeles că o s-o fac.

Dintr-odată, Merthin nu se mai putu stăpâni. Se întoarse şi se îndepărtă de ea. Tremura tot din cauza unui sentiment pe care nu-l putea identifica. Ajunse la locul săpăturilor. „E o prostie”, îşi zise el. Se întoarse şi privi înapoi, dar Caris dispăruse.

Stătea exact pe buza prăpastiei, privind în jos, aşteptând ca furtuna din sufletul său să se mai potolească.

După un timp, îşi dădu seama că săpăturile ajunseseră într-un stadiu crucial. La vreo zece metri sub el, lucrătorii trecuseră de fundaţia de piatră şi începeau să dezvelească straturile de dedesubt. Acum nu mai putea face nimic în ceea ce privea relaţia sa cu Caris. Cel mai bine era să se concentreze asupra muncii sale. Trase aer adânc în piept, înghiţi în gol şi începu să coboare scara de lemn.

Acesta era momentul adevărului. Suferinţa provocată de discuţia cu Caris i se mai ostoi în timp ce urmărea eforturile necontenite ale muncitorilor. Lopată după lopată de pământ greu erau înlăturate şi ridicate la suprafaţă. Merthin studia stratul de pământ aflat sub fundaţie. Părea a fi un amestec de nisip şi pietriş mărunt. Pe măsură ce lucrătorii săpau, amestecul nisipos se scurgea efectiv în groapa care se adâncea.

Merthin le ordonă să se oprească.

Îngenunche şi luă un pumn din materia aceea nisipoasă. Nu semăna nicidecum cu solul de la suprafaţă. Nu părea însă niciun strat natural, drept urmare, cel mai probabil, fusese pus acolo de

constructori. Entuziasmul descoperirii i se revărsă în valuri peste suflet, depăşind durerea provocată de Caris.

– Jeremiah! strigă el. Vezi dacă-l poţi găsi pe fratele Thomas – cât mai repede!

Le spuse lucrătorilor să continue să sape, dar să facă o gaură mai îngustă: în acest stadiu, lucrările puteau deveni periculoase pentru structura de piatră. După o vreme, Jeremiah se întoarse însoţit de Thomas, şi toţi trei priviră cum săpătorii adânceau şi mai tare groapa. Într-un final, stratul nisipos se termină, iar sub el se dovedi a fi solul mâlos, existent acolo în mod firesc.

– Mă întreb ce-o fi chestia asta nisipoasă, zise Thomas.

– Cred că ştiu eu, răspunse Merthin.

Încerca să nu se arate mândru de victoria sa. Cu ani în urmă, prezisese că reparaţiile lui Elfric n-aveau să ţină atât timp cât nu se ştia cauza problemei, şi avusese dreptate – dar niciodată nu era înţelept să le dai oamenilor peste nas cu: „V-am spus eu."

Thomas şi Jeremiah îl priveau, aşteptând.

Merthin le explică:

– Când sapi groapa pentru fundaţie, acoperi fundul ei cu un amestec de pietriş şi mortar. Apoi pietrăria se pune peste acesta. E un sistem cât se poate de bun, atât timp cât adâncimea fundaţiei este proporţională cu înălţimea clădirii.

Thomas îl întrerupse nerăbdător:

– Ştim amândoi asta.

– Ce s-a întâmplat aici însă? Un turn mult mai înalt a fost înălţat pe o fundaţie care nu era gândită pentru el. În 100 de ani, apăsarea exercitată de greutatea suplimentară a măcinat stratul de pietriş cu mortar până l-a făcut nisip. Acesta nu are unitate, drept urmare, sub presiune, se deplasează înspre exterior, permiţând pietrăriei să se scufunde. Efectul e mai accentuat în partea de sud pur şi simplu pentru că terenul se înclină în mod natural în direcţia aceea.

Merthin era profund satisfăcut că-şi dăduse seama de toate acestea.

Ceilalţi doi păreau îngânduraţi.

– Presupun că va trebui să ranforsăm fundaţia, rosti Thomas.

Jeremiah clătină din cap.

– Înainte de a întări fundaţia cu straturi în adâncime, ar trebui să înlăturăm partea nisipoasă, aşa că am rămâne cu baza zidului în aer. Şi turnul s-ar prăbuşi.

Thomas era năucit.

– Şi atunci ce putem face?

Îşi îndreptară amândoi privirile către Merthin. Acesta spuse:

– Să construim un acoperiş temporar peste întretăiere, să înălţăm nişte schele şi să demolăm turnul, piatră cu piatră. Şi abia apoi să ranforsăm fundaţia.

– Asta înseamnă că va trebui să construim un turn nou.

Exact asta voia Merthin, dar nu se exprimă în acest sens. Dacă ar fi făcut-o, era posibil ca Thomas să creadă că judecata îi fusese într-o anumită măsură influenţată de ambiţie.

– Mă tem că da, răspunse Merthin, împrumutând tonului său o notă prefăcută de regret.

– Stareţului Godwyn n-o să-i placă asta.

– Ştiu, replică Merthin. Dar nu cred că are de ales.

A doua zi, Merthin plecă din Kingsbridge, cu Lolla în faţa lui, pe şa. În timp ce străbăteau pădurea, gândurile sale se întorceau obsesiv către schimbul de replici tăioase avut cu Caris. Ştia că se arătase lipsit de generozitate. Ce manevră prostească, mai ales că încerca să-i recâştige dragostea. Ce-i venise? Cererea lui Caris era perfect rezonabilă. De ce să nu-i facă un serviciu femeii cu care voia să se căsătorească?

Dar ea nu se declarase de acord să se mărite cu el. Încă îşi mai rezerva dreptul de a-l respinge. Aceasta era sursa mâniei lui. Caris îşi exercita privilegiile unei logodnice, fără a-şi asuma însă angajamentul necesar pentru a căpăta acest statut.

Înţelegea acum că fusese meschin din partea lui să se împotrivească pe acest motiv. Se purtase prosteşte şi transformase ceea ce ar fi putut fi un moment încântător de intimitate într-o ciorovăială.

Pe de altă parte, supărarea lui era cât se poate de reală. Cât de mult credea Caris că avea să aştepte un răspuns? Cât de mult era pregătit să aştepte? Nu-i plăcea să se gândească la asta.

Oricum, n-ar fi avut decât de câştigat dacă l-ar fi putut convinge pe Ralph să nu-l mai persecute pe Wulfric.

Satul Tench se afla în celălalt capăt al comitatului, iar în drum spre el, Merthin petrecu o noapte în Wigleigh-ul cel mereu bătut de vânturi. Îi găsi pe Gwenda şi pe Wulfric slabi după o a doua vară ploioasă. Cicatricea lui Wulfric părea să iasă şi mai mult în evidenţă acum că avea obrajii scobiţi. Micuţii lor erau palizi, nasurile le curgeau şi aveau bube la gură.

Merthin le dădu o pulpă de oaie, un butoiaş cu vin şi un florin

de aur, spunând că ar fi fost daruri de la Caris. Gwenda puse carnea pe foc, să se frigă. Era extrem de furioasă, şuierând şi scuipând în toate direcţiile – exact ca bucata de carne sfârâindă – în timp ce vorbea despre nedreptatea care le fusese făcută.

– Perkin are aproape jumătate din pământul satului! zise ea. Singurul motiv pentru care îl poate îngriji pe tot e acela că îl are pe Wulfric care munceşte cât trei. Şi totuşi, continuă să ceară mai mult şi să ne ţină pe noi în sărăcie.

– Îmi pare rău că Ralph ţine şi acum duşmănie, făcu Merthin.

– Dar chiar Ralph a provocat bătaia aceea! răbufni Gwenda. Chiar şi lady Philippa a zis asta.

– Certuri vechi, comentă filosofic Wulfric.

– O să încerc să-l fac să privească lucrurile raţional, promise Merthin. Dacă – deşi e puţin probabil – o să-şi plece urechea la vorbele mele, voi ce vreţi, de fapt, de la el?

– Ei, începu Wulfric, pe chip întipărindu-i-se o expresie absentă, deloc obişnuită pentru el. În fiecare duminică mă rog să primesc înapoi pământurile pe care le-a îngrijit tata.

– Asta n-o să se întâmple niciodată, interveni repede Gwenda. A avut Perkin grijă să pună mâna pe ele şi n-o să i le mai ia nimeni. Şi, dacă ar fi să moară, are un fiu şi-o fată măritată, plus nepoţi care se fac mai puternici pe zi ce trece. Dar am vrea şi noi o parcelă a noastră. De 11 ani, Wulfric a muncit din greu pentru a da de mâncare copiilor altora. E timpul să mai tragă şi el foloase de pe urma puterii lui.

– O să-i spun fratelui meu că v-a pedepsit destul, replică Merthin.

A doua zi, el şi Lolla plecară din Wigleigh către Tench. Merthin era şi mai hotărât să intervină pentru Wulfric. Iar asta nu numai pentru că voia să-i facă pe plac lui Caris şi să se revanşeze pentru atitudinea lui meschină. Pur şi simplu era indignat şi trist că doi oameni atât de cinstiţi şi de muncitori ca Wulfric şi Gwenda erau atât de săraci şi de slabi, iar copiii lor, atât de bolnăvicioşi, doar din cauza dorinţei de răzbunare a lui Ralph.

Părinţii lui locuiau într-o casă din sat, nu în conacul Tench. Merthin era uimit de cât de mult îmbătrânise mama lui, deşi aceasta se înveseli imediat când o văzu pe Lolla. Tatăl lui arăta mai bine.

– Ralph e foarte bun cu noi, rosti Gerald pe un ton defensiv care-l făcu pe Merthin să creadă tocmai contrariul.

Casa era destul de plăcută, dar Merthin ştia că ar fi preferat

să locuiască la conac, cu Ralph. Merthin bănuia că Ralph nu voia ca mama lui să vadă tot ceea ce făcea.

Cei doi îi arătară locuinţa, iar Gerald îl întrebă pe Merthin cum mai mergeau lucrurile în Kingsbridge.

– Afacerile merg bine, în ciuda războiului regelui cu francezii, răspunse Merthin.

– Aha… dar Eduard trebuie să lupte pentru dreptul său din naştere, spuse tatăl lui. La urma urmei, e moştenitorul legitim al tronului Franţei.

– Eu unul cred că ăsta e doar un vis, tată, rosti Merthin. Indiferent de câte ori regele nostru o să invadeze Franţa, nobilimea de acolo n-o să accepte niciodată un englez ca rege. Şi niciun suveran nu poate să domnească fără susţinerea conţilor săi.

– Dar trebuia să oprim atacurile francezilor asupra porturilor noastre de pe coasta sudică.

– N-a mai existat nicio problemă majoră de la bătălia de la Sluys, când am distrus flota franceză – adică de acum opt ani. Oricum, incendierea ogoarelor ţăranilor n-are cum să stăvilească atacurile piraţilor; ba chiar s-ar putea să le sporească numărul.

– Francezii îi susţin pe scoţieni, care ne tot invadează comitatele nordice.

– Şi nu crezi că am putea ţine piept mai bine atacurilor scoţiene dacă armata noastră ar fi în nordul Angliei, şi nu în nordul Franţei?

Gerald părea nedumerit. Probabil că până atunci nici nu-i trecuse prin minte să pună la îndoială raţiunea acestui război.

– Ei bine, Ralph a fost făcut cavaler, replică el. Şi i-a adus mamei tale un sfeşnic frumos din argint de la Calais.

Cam la asta se reducea totul, îşi dădu seama Merthin. Adevăratele motive din spatele războiului erau prada şi gloria.

Plecară cu toţii la conac. Ralph era la vânătoare cu Alan Fernhill. În sala mare se afla un jilţ uriaş din lemn sculptat, care era, evident, al seniorului. Merthin văzu o fată în ultimele luni de sarcină despre care crezu iniţial că nu era decât o servitoare, dar care-i fu prezentată drept soţia lui Ralph, Tilly. Aceasta se duse în bucătărie să aducă nişte vin.

– Câţi ani are? o întrebă Merthin pe mama sa, cât timp fata lipsi.

– 14.

Nu era ceva neobişnuit ca fetele să rămână însărcinate la 14

ani, dar, oricum, Merthin era convins că aşa ceva nu ar fi trebuit să se întâmple într-o familie respectabilă. Asemenea sarcini la vârste fragede apăreau de obicei în familiile regale, unde exista o presiune politică deosebită de a avea moştenitori, şi printre ţăranii cei mai săraci şi ignoranţi, care nu ştiau să se ferească de aşa ceva. Păturile mijlocii ale societăţii menţineau totuşi nişte standarde de respectabilitate.

– E un pic cam mică, nu? întrebă el încet.

Maud răspunse:

– Toţi i-am cerut lui Ralph să mai aştepte, dar el n-a vrut.

În mod clar, nici ea nu era de acord cu ce se întâmplase.

Tilly se întoarse însoţită de o servitoare care aducea o carafă cu vin şi nişte mere. Merthin îşi dădu seama că ar fi fost chiar drăguţă, dar părea epuizată. Tatăl lui i se adresă cu o voioşie forţată:

– Înveseleşte-te, Tilly! Soţul tău o să se întoarcă în curând… doar nu vrei să-l întâmpini cu aşa o faţă tristă, nu?

– M-am săturat de sarcina asta, spuse ea. Nu-mi doresc decât ca bebeluşul să iasă cât mai repede posibil.

– N-o să mai dureze mult, o încurajă Maud. Trei-patru săptămâni, aş zice.

– Parcă nu se mai termină.

Auziră ropot de cai afară, iar Maud spuse:

– Cred că a venit Ralph.

În aşteptarea fratelui său, pe care nu-l mai văzuse de nouă ani, Merthin se trezi că, aşa cum se întâmpla întotdeauna, era stăpânit de un amestec haotic de sentimente. Afecţiunea pe care o simţea pentru Ralph era mereu umbrită de conştientizarea relelor pe care le făcuse acesta. Violarea lui Annet nu fusese decât începutul. Cât timp se aflase în afara legii, Ralph ucisese bărbaţi, femei şi copii nevinovaţi. Călătorind prin Normandia, Merthin auzise de atrocităţile comise de armata regelui Eduard şi, deşi nu ştia exact ce făcuse Ralph, ar fi fost o prostie să spere că se ţinuse departe de violuri, incendieri, jafuri şi măceluri. Dar, cu toate acestea, Ralph era fratele lui.

Merthin era sigur că şi Ralph se confrunta cu sentimente contradictorii. Era posibil să nu-l fi iertat pe Merthin că dezvăluise ascunzătoarea sa de pe vremea când era un nelegiuit. Şi, deşi Merthin îl făcuse pe fratele Thomas să promită că Ralph n-avea să fie ucis, ştiuse că, odată capturat, acesta avea să sfârşească probabil în ştreang. Ultimele cuvinte pe care i le spusese Ralph

lui Merthin, în temniţa din beciul casei ghildei din Kingsbridge, fuseseră: „M-ai trădat.”

Ralph intră împreună cu Alan, amândoi plini de noroi. Merthin era uluit să vadă că Ralph şchiopăta. Acesta avu nevoie de numai câteva clipe pentru a-l recunoaşte pe Merthin. Apoi îi zâmbi larg.

– Fratele meu cel mare! zise el din toată inima.

Era o glumă veche a lor: Merthin era mai în vârstă, dar era mai mic de statură decât Ralph.

Se îmbrăţişară. În ciuda a tot, Merthin simţi un val de căldură inundându-i sufletul. „Cel puţin suntem amândoi în viaţă, îşi spuse el, chiar dacă lumea e stăpânită de război şi de ciumă.” Când se despărţiseră, se îndoise că aveau să se mai vadă vreodată.

Ralph se aruncă în jilţul cel mare.

– Adu nişte bere, ne e sete! i se adresă el lui Tilly.

Merthin îşi dădu seama că, la urma urmei, n-avea să primească reproşuri.

Îl studie pe fratele său. Ralph se schimbase faţă de ziua aceea din 1339, când plecase la război. Pierduse câteva degete de la mâna stângă, probabil în bătălie. Avea o înfăţişare dezordonată: chipul îi era străbătut de vene roşiatice, din cauza băuturii, iar pielea, uscată şi descuamată pe alocuri.

– Aţi avut succes la vânătoare? se interesă Merthin.

– Am adus acasă o căprioară la fel de grasă ca o vacă, răspunse Ralph plin de satisfacţie. O să-i mănânci ficatul diseară, la masă.

Merthin îl întrebă cum fusese să lupte în armata regelui, iar Ralph relată câteva dintre momentele importante ale războiului. Tatăl lor era plin de entuziasm.

– Un cavaler englez face cât zece de-ai francezilor! declară el. Iar bătălia de la Crecy a dovedit asta.

Răspunsul lui Ralph fu surprinzător de cumpănit.

– Un cavaler englez nu diferă prea mult de unul francez, zic eu. Dar francezii n-au înţeles încă formaţiunea de grapă în care ne poziţionăm noi armata, cu arcaşi de-o parte şi de alta a cavalerilor care luptă însă pedeştri şi a oştenilor de rând. Ei încă se aruncă asupra noastră în valuri sinucigaşe şi s-ar putea să mai continue aşa o bucată de vreme. Dar o să se prindă ei la un moment dat, iar atunci o să-şi schimbe strategia. Între timp, noi suntem aproape invincibili în apărare. Din păcate însă

formaţiunea de grapă nu ne e de niciun ajutor în atac, aşa că, la urma urmei, noi nu am cucerit mare lucru.

Merthin era uimit să vadă cât de mult se maturizase fratele său. Războiul îi conferise o profunzime şi o subtilitate a gândirii de care nu mai dăduse dovadă până atunci.

La rândul său, Merthin vorbi despre Florenţa: dimensiunea incredibilă a oraşului, bogăţia negustorilor, bisericile şi palatele. Ralph era fascinat mai ales de faptul că acolo existau sclave.

Afară se lăsă noaptea, iar servitorii aduseră lămpi şi lumânări, după care puseră cina pe masă. Ralph bea cantităţi mari de vin. Merthin observă că fratele lui de-abia dacă schimba două vorbe cu Tilly. Poate că nu era deloc surprinzător. Ralph era un războinic în vârstă de 31 de ani care-şi petrecuse jumătate din viaţa adultă în armată, în timp ce Tilly era o fată de 14 ani care fusese educată la mănăstirea de maici. Ce subiecte comune de conversaţie ar fi putut avea?

Mai târziu, după ce Gerald şi Maud se întorseseră la ei acasă, iar Tilly se dusese la culcare, Merthin atacă subiectul pe care Caris îl rugase să-l aducă în discuţie. Era mai optimist decât înainte. Ralph dădea semne de maturizare. Îl iertase pe Merthin pentru ceea ce se întâmplase în 1339, iar analiza sa lucidă în ceea ce privea tacticile englezilor şi cele ale francezilor fusese lipsită de orice şovinism instinctual.

Merthin spuse:

– În drumul meu, am petrecut o noapte în Wigleigh.

– Aud că dârsta merge întruna.

– Comerţul cu stofă stacojie a devenit o afacere înfloritoare, de pe urma căreia Kingsbridge are mult de câştigat.

Ralph ridică din umeri.

– Mark Ţesătorul îşi plăteşte chiria la timp.

Era de părere că era sub demnitatea unui nobil să discute chestiuni de afaceri.

– Am tras peste noapte la Gwenda şi la Wulfric, continuă Merthin. Ştii că Gwenda e prietenă cu Caris încă din copilărie.

– Îmi aduc aminte ziua aceea în care ne-am întâlnit toţi cu sir Thomas Langley, în pădure.

Merthin aruncă o privire fugitivă spre Alan Fernhill. Îşi respectaseră jurământul făcut în copilărie şi nu spuseseră nimănui nimic despre acel incident. Merthin voia ca secretul să fie păstrat în continuare, pentru că avea senzaţia că era important pentru Thomas, deşi nu avea nicio idee de ce. Dar

Alan nu schiţă nicio reacţie: băuse o groază de vin şi nu mai avea agerimea necesară pentru a pricepe aluziile.

Merthin depăşi subiectul cu rapiditate.

– Caris m-a rugat să discut cu tine despre Wulfric. E de părere că l-ai pedepsit suficient pentru bătaia aceea. Iar eu sunt de acord cu ea.

– Mi-a spart nasul!

– Eram acolo, nu-ţi aduci aminte? Nici tu nu ai fost nevinovat. Merthin încercă să înfăţişeze lucrurile cât mai relaxat. Adevărul este că i-ai pipăit logodnica. Cum o cheamă, că nu-mi mai aduc aminte?

– Annet.

– Ei bine, dacă ţâţele ei n-au meritat să te alegi cu nasul spart, atunci vina e numai a ta, că n-ai ştiut să alegi.

Alan izbucni în râs, dar Ralph nu era la fel de amuzat.

– Wulfric aproape că m-a trimis la spânzurătoare, stârnindu-l pe lordul William împotriva mea, după ce lui Annet i s-a năzărit c-aş fi violat-o.

– Dar nu ai fost spânzurat. Şi i-ai tăiat obrazul lui Wulfric cu sabia, când ai fugit de la tribunal. O rană oribilă – i se vedeau măselele prin tăietură. O să aibă mereu cicatricea aceea.

– Foarte bine.

– L-ai pedepsit pe Wulfric timp de 11 ani. Nevasta lui e numai piele şi os, iar copiii îi sunt bolnavi. Nu crezi c-ai făcut suficient, Ralph?

– Nu.

– Ce vrei să spui?

– Nu e suficient.

– De ce? strigă Merthin în culmea indignării. Nu te înţeleg.

– Voi continua să-l pedepsesc pe Wulfric, să fac tot posibilul să bată pasul pe loc, şi-i voi umili pe el şi pe femeile lui.

Merthin fu luat prin surprindere de sinceritatea lui Ralph.

– Pentru numele lui Dumnezeu, dar de ce?

– În mod normal, n-aş răspunde la o asemenea întrebare. Am învăţat că rar se întâmplă să-ţi faci vreun bine explicându-te. Dar tu eşti fratele meu mai mare şi, încă din copilărie, mi-am dorit mereu ca tu să mă înţelegi şi să-mi aprobi faptele.

Merthin îşi dădu seama că Ralph nu se schimbase cu adevărat, cu excepţia faptului că acum părea să se cunoască şi să se înţeleagă într-un mod pe care nu-l putuse stăpâni când era mai tânăr.

– Motivul este unul simplu, continuă Ralph. Lui Wulfric nu-i e frică de mine. Nu era speriat nici în ziua aceea, la Târgul de Lână, şi nici acum nu e, după tot ce i-am făcut. Şi tocmai de aceea trebuie să continue să sufere.

Merthin era îngrozit.

– Dar asta înseamnă o condamnare pe viaţă.

– În ziua în care o să văd frică în privirea lui când se uită la mine, o să aibă parte de tot ce doreşte.

– E atât de important pentru tine? întrebă Merthin, nevenindu-i să creadă. Ca oamenii să se teamă de tine?

– E cel mai important lucru din lume, răspunse Ralph.

57

Întoarcerea lui Merthin afecta întregul oraş. Caris observa schimbările, plină de uimire şi de admiraţie. Totul începuse cu victoria în faţa lui Elfric, la întâlnirea ghildei parohiale. Oamenii îşi dădeau seama că oraşul ar fi putut să rămână fără pod din cauza incompetenţei lui Elfric, iar asta îi trezise din apatie. Dar toţi ştiau că Elfric nu era decât marioneta lui Godwyn, astfel că adevărata ţintă a resentimentelor lor era stăreţia.

Iar atitudinea oamenilor faţă de stăreţie se schimba încet-încet. Deasupra oraşului plutea o atmosferă de sfidare. Caris se simţea şi ea plină de optimism. Mark Ţesătorul avea şanse destul de mari să câştige alegerile din prima zi de noiembrie şi să devină staroste. În acest caz, stareţul Godwyn n-avea să mai dirijeze lucrurile după bunul plac, şi poate că oraşul avea să înceapă să se dezvolte: târg sâmbăta, dârste noi, un tribunal independent în care negustorii se puteau încrede.

Dar îşi petrecea mare parte din timp gândindu-se la situaţia ei. Întoarcerea lui Merthin fusese un cutremur care zguduise fundaţia existenţei ei. Prima ei reacţie fusese una de groază în faţa perspectivei de a abandona toate obiectivele pentru care muncise timp de nouă ani, de a le părăsi pe Cecilia – care-i era ca o mamă -pe Mair, cea atât de iubitoare, şi pe Julie cea Bătrână, suferindă; şi, mai ales, spitalul ei, cu mult mai curat, mai eficient şi mai primitor decât fusese înainte de venirea ei aici.

Dar, pe măsură ce zilele deveneau mai scurte şi mai reci, iar Merthin termină reparaţiile la pod şi începu să lucreze la strada şi

la clădirile pe care voia să le construiască pe Insula Leproşilor, hotărârea lui Caris de a rămâne la mănăstire începu să se clatine. Restricţiile monastice pe care ea ajunsese să nu le mai observe începură să o sufoce din nou. Devoţiunea lui Mair, care înainte era o diversiune romantică plăcută, începu să o irite. Începu să se gândească la viaţa pe care ar putea-o duce în calitate de soţie a lui Merthin.

Se gândea mult la Lolla şi la copilul pe care ar fi putut să-l aibă cu Merthin. Lolla avea ochii închişi la culoare şi părul negru, probabil exact ca mama ei. Fiica lui Caris ar fi putut avea ochii verzi ai celor din familia Lânarilor. Ideea de a renunţa la tot pentru a avea grijă de fiica altei femei o îngrozise pe Caris la nivel teoretic, dar, imediat ce o cunoscu pe fetiţă, se îmblânzi.

Evident, nu putea discuta cu nimeni de la stăreţie despre asta. Maica Cecilia i-ar fi spus că trebuia să se ţină de jurămintele făcute; Mair ar fi implorat-o să rămână. Aşa că se chinuia nopţile, pradă unor gânduri contradictorii.

Cearta avută cu Merthin în legătură cu Wulfric o umpluse de disperare. După ce el plecase de lângă ea, se dusese în farmacie şi plânsese. De ce era totul atât de greu? Nu voia decât să facă ce era mai bine.

În timp ce Merthin era la Tench, Caris i se confesă lui Madge Ţesătoarea.

La două zile după plecarea lui Merthin, Madge veni la spital puţin după ivirea zorilor, când Caris şi Mair făceau turul pacienţilor.

– Îmi fac griji pentru Mark al meu, începu ea.

Mair îi spuse lui Caris:

– Am fost ieri să-l consult. A fost la Melcombe şi, la întoarcere, a făcut febră şi s-a deranjat la stomac. Nu te-am înştiinţat pentru că nu mi s-a părut a fi ceva grav.

– Acum tuşeşte sânge, continuă Madge.

– Mă duc să-l văd, rosti Caris.

Ţesătorii îi erau prieteni vechi: prefera să se ocupe chiar ea de Mark. Luă o geantă în care ţinea nişte medicamente de bază şi porni cu Madge spre casa ei de pe strada principală.

Camerele de locuit se aflau la etaj, deasupra prăvăliei. Cei trei fii ai lui Mark stăteau în salon, cu o expresie neliniştită pe chip. Madge o duse pe Caris într-un dormitor care mirosea urât. Caris era obişnuită cu mirosul din camerele cu bolnavi: un amestec de sudoare, vomă şi dejecţii. Mark zăcea pe o saltea de paie,

transpirând abundent. Abdomenul său uriaş ieşea în evidenţă, de parcă ar fi fost însărcinat. Fiica lui, Dora, stătea lângă el.

Caris îngenunche lângă Mark şi-l întrebă:

– Cum te simţi?

– Rău, răspunse Mark cu un glas croncănit. Pot să primesc ceva de băut?

Dora îi dădu lui Caris o cană cu vin, iar aceasta o duse la buzele lui Mark. I se părea ciudat să vadă un bărbat aşa vânjos ajuns într-o asemenea stare de neajutorare. Mark păruse dintotdeauna invulnerabil. O speria boala lui, ca şi cum ar fi văzut un stejar pe lângă care trecuse toată viaţa doborât dintr-odată de un fulger.

Caris îi atinse fruntea. Ardea: nici nu era de mirare că era atât de însetat.

– Lasă-l să bea cât de mult doreşte, spuse ea. Berea slabă e mai bună decât vinul.

Nu-i dezvălui lui Madge că era îngrijorată şi nedumerită în privinţa bolii de care suferea Mark. Febra şi deranjamentul la stomac erau simptome obişnuite, dar tusea şi sângele expectorat erau semne periculoase.

Scoase un vas cu apă de trandafiri din geantă, înmuie o bucăţică de pânză în lichid şi-i şterse cu ea faţa şi gâtul. Efectul de liniştire fu imediat. Apa avea să-l răcorească puţin, iar parfumul acoperea duhoarea din cameră.

– O să-ţi dau soluţie din aceasta din farmacia mea, i se adresă ea lui Madge. Medicii prescriu comprese cu ea pentru inflamaţiile cerebrale. Febra e fierbinte şi umedă, iar trandafirii sunt răcoroşi şi uscaţi, aşa spun călugării. Oricum, indiferent de motiv, o să-l mai aline.

– Mulţumesc.

Dar Caris nu ştia niciun leac eficient împotriva expectoraţiilor cu sânge. Călugării-medici ar fi diagnosticat starea ca fiind cauzată de un exces de sânge şi ar fi recomandat ca bolnavului să i se ia sânge. Acesta era însă un tratament prescris pentru aproape orice problemă, iar Caris nu credea în eficienţa lui.

În timp ce tampona gâtul lui Mark, observă un simptom despre care Madge nu menţionase nimic. Pe gâtul şi pe pieptul lui apăruseră mai multe pete negre-vineţii.

Era o boală cu care ea nu se mai confruntase şi era total nedumerită, dar nu-şi arătă deloc nesiguranţa de faţă cu Madge.

– Hai înapoi cu mine să-ţi dau nişte apă de trandafiri.

Soarele se ridica pe boltă în timp ce ele parcurgeau distanţa dintre casă şi spital.

– Ai făcut mult bine familiei mele, zise Madge. Eram cei mai săraci din oraş înainte ca tu să pui bazele afacerii cu stofă stacojie.

– Dar energia şi hărnicia voastră au făcut din ea un succes.

Madge încuviinţă printr-o mişcare din cap. Ştia foarte bine ce făcuse.

– Oricum, n-am fi avut nimic dacă n-ai fi fost tu.

Acţionând din impuls, Caris o luă pe Madge cu ea prin claustru şi intrară amândouă în farmacie, în aşa fel încât să poată discuta între patru ochi. În mod normal, mirenilor nu le era permis acest lucru, dar se mai făceau şi excepţii, iar Caris avea o poziţie suficient de importantă pentru a decide când puteau fi încălcate asemenea reguli.

Erau singure în cămăruţa înghesuită care servea drept farmacie. Caris umplu un vas mic de lut cu apă de trandafiri şi îi ceru lui Madge şase penny. Apoi spuse:

– Mă gândesc să plec de la mănăstire.

Madge dădu afirmativ din cap, deloc surprinsă.

– Toată lumea se întreabă ce-o să faci.

Caris era uluită că oamenii din oraş îi ghiciseră preocuparea.

– Dar cum de ştiu?

– Nu e nevoie de puteri magice, e destul de evident. Ai intrat la mănăstire doar pentru a scăpa de condamnarea la moarte pentru vrăjitorie. După cât ai muncit aici, ar trebui să obţii o amnistie. Tu şi Merthin eraţi îndrăgostiţi şi întotdeauna mi s-a părut că sunteţi foarte potriviţi unul pentru altul. Iar acum el s-a întors. N-ai cum să nu te gândeşti măcar să te căsătoreşti cu el.

– Dar pur şi simplu nu ştiu cum ar fi viaţa mea ca nevastă a cuiva.

Madge ridică din umeri.

– Cam ca a mea poate. Mark şi cu mine conducem afacerea cu stofă împreună. Eu trebuie să organizez şi gospodăria – toţi soţii se aşteaptă la asta dar nu e aşa greu, mai ales dacă ai bani suficienţi pentru a-ţi lua servitori. Iar copiii vor fi mereu mai degrabă responsabilitatea ta decât a lui. Dar mă descurc, aşa cum o să te descurci şi tu.

– Din câte spui, nu pare foarte palpitant.

Madge zâmbi.

– Presupun că deja cunoşti părţile bune: să te simţi iubită şi

adorată; să ştii că există o persoană pe lumea asta care o să fie mereu de partea ta; să te bagi în pat în fiecare seară cu un bărbat puternic şi tandru… pentru mine, asta e definiţia fericirii.

Cuvintele simple ale lui Madge creionau un tablou impresionant, iar Caris se simţi năpădită brusc de o dorinţă aproape de nesuportat. Simţea că de-abia aştepta să părăsească traiul rece, dur şi lipsit de iubire de la stăreţie, unde cel mai mare păcat era să atingi o altă fiinţă umană. Dacă Merthin ar fi intrat în încăpere în momentul acela, Caris i-ar fi smuls hainele şi şi-ar fi făcut poftele cu el chiar acolo, pe podea.

Observă că Madge o privea cu un zâmbet uşor în colţul buzelor, citindu-i gândurile, aşa că roşi.

– E-n regulă, zise Madge. Înţeleg. Puse cei şase penny pe bancă şi luă vasul. Aş face bine să mă duc acasă, ca să am grijă de bărbatul meu.

Caris îşi recăpătă stăpânirea de sine.

– Încearcă să-i asiguri tot confortul şi vino să mă chemi imediat ce apare vreo schimbare în starea lui.

– Mulţumesc, soră, rosti Madge. Nu ştiu ce ne-am face fără tine.

Pe drumul de întoarcere la Kingsbridge, Merthin era absorbit de gânduri. Nici chiar flecăreala vioaie şi fără înţeles a Lollei nu reuşi să-l scoată din starea aceea. Ralph învăţase o mulţime de lucruri, dar nu se schimbase în aspectele sale fundamentale. Era în continuare un bărbat crud. Îşi neglija soţia-copil, abia dacă-şi tolera părinţii şi era răzbunător până la limita obsesiei. Îi plăcea să fie senior, dar nu simţea nicio obligaţie faţă de ţăranii aflaţi sub puterea sa. Avea impresia că tot ce vedea în jur – inclusiv oamenii – nu exista decât pentru plăcerea lui.

Cu toate acestea, Merthin era plin de optimism în ceea ce privea Kingsbridge-ul. Erau semne favorabile că Mark avea să fie ales staroste în Ziua Tuturor Sfinţilor şi că totul avea să înceapă să înflorească.

Merthin se întoarse în ultima zi de octombrie, Ajunul Zilei Tuturor Sfinţilor. Anul acesta, sărbătoarea pica într-o vineri, aşa că pe drum nu se vedeau puhoaiele de vizitatori care veneau când noaptea spiritelor rele pica între ziua de sâmbătă şi duminică, aşa cum se întâmplase în anul în care Merthin avea 11 ani şi o întâlnise pe Caris, pe atunci de 10 ani. Cu toate acestea, oamenii erau agitaţi şi se pregăteau să se ducă la culcare

imediat ce avea să însereze.

Pe strada principală se întâlni cu fiul cel mare al lui Mark Ţesătorul, John.

– Tata e la spital, îl anunţă băiatul. Are febră.

– Prost moment să se îmbolnăvească, răspunse Merthin.

– E o zi nefastă.

– Nu mă refeream la dată. Trebuie să fie prezent la întrunirea ghildei parohiale de mâine. Starostele nu poate fi ales în absenţă.

– Nu cred că o să meargă la vreo întrunire mâine.

Acesta era un răspuns îngrijorător. Merthin duse caii la hanul Bell şi o lăsă pe Lolla în grija lui Bessie.

Pe când intra în curtea stăreţiei, dădu nas în nas cu Godwyn şi cu mama lui. Presupuse că luaseră prânzul împreună, iar acum Godwyn o conducea pe Petranilla la poartă. Erau absorbiţi într-o conversaţie neliniştită, iar Merthin îşi dădu seama că, cel mai probabil, erau îngrijoraţi de perspectiva ca marioneta lor, Elfric, să piardă postul de staroste al ghildei. Când îl văzură, se opriră brusc din vorbit. Petranilla rosti pe un ton insinuant:

– Mi-a părut rău să aflu că Mark nu se simte bine.

Forţându-se să fie politicos, Merthin răspunse:

– Nu e vorba decât de o febră.

– Ne vom ruga să se însănătoşească repede.

– Mulţumesc.

Merthin intră în spital. O găsi pe Madge foarte supărată.

– A tot tuşit sânge, zise ea. Şi nu pot să-i potolesc setea.

Ţinea o cană cu bere la buzele lui Mark, care bea de zor.

Pe chipul şi pe braţele lui Mark se vedeau o mulţime de pete purpurii. Transpira şi îi curgea sânge din nas.

Merthin spuse:

– Nu te simţi prea bine azi, nu-i aşa, Mark?

Bolnavul nu-l văzu, dar răspunse cu un glas spart:

– Mi-e foarte sete.

Madge îi duse din nou cana la buze. I se adresă lui Merthin:

– Indiferent cât de mult bea, îi e sete întruna.

În glasul ei se citea o notă de panică pe care Merthin nu o mai simţise niciodată la ea.

El însuşi era plin de spaimă. Mark mergea frecvent la Melcombe, unde stătuse de vorbă cu marinarii din Bordeaux-ul afectat de ciumă.

În momentul de faţă, întâlnirea de a doua zi a ghildei

parohiale era cea mai mică dintre grijile lui Mark. Acest lucru era valabil şi pentru Merthin.

Primul impuls al lui Merthin fu să strige că se aflau cu toţii în pericol de moarte. Dar, în secunda următoare, îşi încleşţă bine fălcile şi păstră tăcerea. Nimeni nu pleca urechea la un om cuprins de panică şi, în plus, încă nu era sigur. Exista o posibilitate, chiar dacă era redusă, ca boala lui Mark să nu fie cea de care se temea el. Când avea să fie sigur, intenţiona să se retragă cu Caris într-un loc unde să poată sta de vorbă între patru ochi şi să-i explice totul, logic şi cu calm. Dar asta trebuia să se întâmple destul de curând.

Caris spăla chipul lui Mark cu un lichid cu miros dulceag. Avea o expresie împietrită pe care Merthin o cunoştea prea bine: îşi ascundea sentimentele. În mod clar, ştia ce gravă era boala lui Mark.

Bolnavul strângea în mână ceva care părea a fi o bucăţică de pergament. Merthin presupuse că pe ea avea scrisă o rugăciune sau un verset din Biblie, ba poate chiar o formulă magică. Mai mult ca sigur, aceasta fusese ideea lui Madge – Caris nu credea deloc în puterea vindecătoare a cuvintelor scrise.

Stareţul Godwyn intră în spital, urmat, ca de obicei, de Philemon.

– Depărtaţi-vă de pat! zise imediat stareţul adjunct. Cum să se însănătoşească omul, dacă nu poate vedea altarul?

Merthin şi cele două femei se depărtară de bolnav, iar Godwyn se aplecă asupra lui. Atinse fruntea şi gâtul lui Mark, după care-i luă pulsul.

– Arată-mi urina, ceru el.

Călugării-medici puneau mare preţ pe examinarea urinei pacientului. Spitalul avea o serie de vase de sticlă, numite urinare, pentru acest scop. Caris îi dădu unul lui Godwyn. Nu era nevoie de un ochi de expert pentru a vedea că urina lui Mark avea sânge în ea.

Godwyn îi înapoie urinarul lui Caris.

– Bărbatul acesta suferă de o supraîncălzire a sângelui, decretă el. Trebuie să i se ia sânge, după care să i se dea să mănânce mere şi burtă de vacă.

Din ceea ce văzuse şi trăise în Florenţa, Merthin ştia că vorbele lui Godwyn nu erau decât nişte prostii, dar nu spuse nimic. În mintea sa, aproape că nu mai existau îndoieli în privinţa motivului pentru care Mark se simţea atât de rău. Petele,

sângerarea, setea: aceasta era exact boala de care suferise şi el în Florenţa, cea care provocase moartea Silviei şi a rudelor ei. Era *la moria grande.*

Kingsbridge-ul fusese atins de ciumă.

Pe când noaptea se pogora asupra Ajunului Zilei Tuturor Sfinţilor, respiraţia lui Mark Ţesătorul deveni din ce în ce mai anevoioasă. Caris vedea cum puterile îi slăbeau cu fiecare minut care trecea. Simţea neputinţa aceea plină de furie pe care o încerca ori de câte ori nu putea să ajute un pacient. Mark trecu într-o stare de inconştienţă agitată, transpirând şi trăgând aer în piept cu efort, deşi avea ochii închişi şi nu dădea semne că ar fi fost conştient de ce se petrecea în jurul său. La sugestia lui Merthin, Caris pipăi subsuorile lui Mark şi găsi nişte umflături mari, ca un fel de furuncule. Nu ceru să afle ce însemna asta: avea să-l ia la întrebări mai târziu. Călugăriţele se rugau şi intonau imnuri în timp ce Madge şi cei patru copii ai ei stăteau lângă bolnav, copleşiţi de o durere neputincioasă.

Într-un final, trupul lui Mark fu cuprins de o serie de convulsii, iar din gură îi ţâşni un jet de sânge. Apoi trupul i se relaxă, nu mai schiţă nicio mişcare, şi respiraţia i se opri.

Dora începu să plângă zgomotos. Cei trei fii păreau uluiţi şi încercau din răsputeri să-şi reţină lacrimile, nedemne de nişte bărbaţi. Madge suspina, îndurerată.

– Era cel mai bun om din lume, îi spuse ea lui Caris. De ce-a trebuit Dumnezeu să ni-l ia?

Caris trebuia să-şi înăbuşe propria durere. Pierderea suferită de ea era neînsemnată faţă de cea cu care se confruntau ei. Nu ştia de ce Dumnezeu îi lua atât de des tocmai pe oamenii buni, lăsându-i în viaţă pe cei răi, semănând astfel şi mai multă nedreptate pe lume. În momente ca acestea, ideea că exista o zeitate binevoitoare care veghea asupra tuturor părea de-a dreptul de necrezut. Preoţii spuneau că boala este o pedeapsă pentru păcate. Mark şi Madge se iubeau, aveau grijă de copiii lor şi munceau din greu: de ce să fi fost pedepsiţi?

La dilemele teologice nu avea să primească niciun răspuns, dar momentan Caris avea şi alte întrebări, mai degrabă practice. Era profund îngrijorată în privinţa bolii lui Mark şi bănuia că Merthin ştia câte ceva despre ea. Îşi înghiţi lacrimile.

Mai întâi îi trimise pe Madge şi pe copiii ei acasă, să se odihnească, şi le ceru călugăriţelor să pregătească trupul pentru

înmormântare. Apoi îi spuse lui Merthin:
– Vreau să vorbesc cu tine.
– Şi eu cu tine, replică el.
Observă că avea un aer speriat. Asta era ceva rar. I se făcu şi mai frică.
– Hai în biserică, zise ea. Acolo putem discuta fără să ne deranjeze nimeni.
Un vânt rece mătura în voie pajiştea de lângă catedrală. Era o noapte senină, aşa că se puteau orienta uşor la lumina oferită de stele. Lângă altar, călugării făceau pregătirile necesare pentru slujba de Ziua Tuturor Sfinţilor. Caris şi Merthin se opriră în colţul de nord-vest al naosului, departe de călugări, astfel încât să poată discuta fără să fie auziţi de altcineva. Caris tremura, aşa că îşi strânse rasa în jurul corpului. Îl întrebă direct:
– Ştii de ce boală a murit Mark?
Merthin trase aer în piept, ezitând.
– De ciumă, răspunse el. *La moria grande.*
Caris dădu din cap, în semn de aprobare. Tocmai de asta se temuse. Dar, oricum, trebuia să-l chestioneze.
– După ce ţi-ai dat seama?
– Mark se ducea frecvent la Melcombe şi stătea de vorbă cu marinarii din Bordeaux, unde străzile sunt pline de cadavre.
Caris dădu din nou din cap.
– Tocmai ce se întorsese. Dar nu voia să-l creadă pe Merthin. Totuşi, insistă ea, cum poţi să fii sigur că e vorba de ciumă?
– Simptomele sunt aceleaşi: febră, pete vineţii, aproape negre, sângerare, umflături la subsuori şi, mai ales, o sete continuă. Crede-mă, îmi amintesc toate astea foarte bine. Am fost printre puţinii care au avut norocul să-şi revină. Aproape toţi mor în cel mult cinci zile, de obicei mai puţin de-atât.
Caris avea impresia că venise ziua teribilă a Judecăţii. Auzise poveşti îngrozitoare despre ce se întâmplase în Italia şi în sudul Franţei: familii întregi ucise, cadavre neîngropate care putrezeau în voie în palate goale, copilaşi orfani care rătăceau pe străzi, plângând, vite care mureau de foame prin sate, din moment ce nu mai avea nimeni grijă de ele. Oare aceleaşi lucruri aveau să se întâmple şi în Kingsbridge?
– Şi doctorii italieni ce făceau?
– Se rugau, cântau imnuri, luau sânge, prescriau leacurile lor favorite şi cereau sume imense de bani pentru serviciile lor. Dar toate metodele încercate de ei au fost în zadar.

Stăteau aproape unul de celălalt şi vorbeau în şoaptă. În lumina slabă proiectată de lumânările aprinse de călugări la ceva distanţă de ei, Caris îi putea distinge faţa. O privea cu o intensitate ciudată. Caris îşi dădea seama că era profund emoţionat, dar i se părea că motivul nu era durerea provocată de moartea lui Mark. Toată atenţia lui era concentrată asupra ei.

– Cum sunt doctorii italieni în comparaţie cu cei englezi? se interesă Caris.

– După musulmani, se spune că doctorii italieni ar fi cei mai învăţaţi din lume. Ba chiar am auzit că taie cadavre ca să afle mai multe despre boli. Dar n-au reuşit să vindece pe nimeni atins de ciumă.

Caris refuza să accepte că, într-adevăr, nu era nimic de făcut.

– Dar nu se poate să fim chiar legaţi de mâini şi de picioare.

– Nu. Nu îi putem vindeca pe suferinzi, dar unii oameni cred că poţi scăpa de boală.

Entuziasmată, Caris întrebă:

– Cum?

– Se pare că se întinde de la o persoană la alta.

Femeia încuviinţă din cap.

– Asta se întâmplă în cazul multor boli.

– De obicei, când se molipseşte vreun membru al familiei, se îmbolnăvesc şi ceilalţi destul de repede. Factorul principal este apropierea.

– Da, e logic. Unii susţin că te îmbolnăveşti pentru că te uiţi la o persoană suferindă.

– În Florenţa, călugăriţele ne sfătuiau să stăm în casă cât de mult posibil, să evităm reuniunile sociale, pieţele sau întrunirile ghildelor sau ale diverselor consilii.

– Şi slujbele de la biserică?

– Nu, de astea nu ziceau, deşi erau mulţi oameni care nu mai veneau nici la biserică.

Aceste veşti erau în asentimentul părerilor pe care Caris şi le formase de-a lungul anilor: poate că metodele ei aveau să limiteze răspândirea ciumei.

– Dar călugăriţele, medicii, oamenii care n-aveau de ales, care trebuiau să stea cu bolnavii şi să-i atingă?

– Preoţii refuzau să asculte spovedaniile făcute în şoaptă, astfel încât să nu se apropie prea mult de credincioşi. Călugăriţele purtau măşti de pânză care le acopereau gura şi nasul, astfel încât să nu respire acelaşi aer cu bolnavii. Unele îşi

spălau mâinile cu oţet ori de câte ori atingeau vreun pacient. Preoţii-medici spuneau că niciuna dintre măsurile acestea n-avea să schimbe cu nimic evoluţia molimei, dar, oricum, cei mai mulţi au plecat din oraş.

– Şi aceste măsuri de precauţie au ajutat cu ceva?

– E greu de zis. Au fost puse în aplicare doar atunci când epidemia a luat avânt. Plus că nu au fost acţiuni sistematice – pur şi simplu fiecare făcea cum considera de cuviinţă.

– Oricum, trebuie să încercăm.

Merthin încuviinţă printr-o mişcare din cap. După un scurt interval de tăcere, spuse:

– Există totuşi o măsură de precauţie sigură.

– Care?

– Fuga.

Caris îşi dădu seama că în tot acest timp aşteptase să spună tocmai asta.

Merthin continuă:

– E şi o zicală: „Fugi din timp, departe, şi nu te grăbi să te întorci.” Oamenii care au făcut asta au scăpat nevătămaţi.

– Nu putem să plecăm.

– De ce?

– Nu fi absurd. Sunt 6–7000 de oameni în Kingsbridge – nu pot să plece cu toţii din oraş. Unde s-ar duce?

– Nu mă refeream la ei – doar la tine. Fii atentă la mine, sunt şanse să nu fi luat boala de la Mark. Madge şi copiii ei s-au molipsit aproape sigur, dar tu ai petrecut mai puţin timp lângă el. Dacă eşti bine, am putea fugi. Am putea să plecăm azi, tu, eu şi Lolla.

Caris era îngrozită de felul în care el presupunea că boala se întinsese deja. Oare era condamnată la moarte?

– Şi… unde să ne ducem?

– În Ţara Galilor sau în Irlanda. Trebuie să găsim un sătuc izolat, unde abia dacă apare un străin o dată pe an.

– Tu ai avut boala asta. Mi-ai zis că nu se poate să o iei şi a doua oară.

– Aşa e. Iar unii nu se molipsesc deloc. Probabil că Lolla e printre ei. Dacă nu a luat boala de la mama ei, nu prea cred că o s-o ia de la altcineva.

– Şi atunci de ce vrei să fugi în Ţara Galilor?

Merthin se mulţumi să o fixeze cu privirea aceea plină de intensitate, iar Caris îşi dădu seama că teama pe care o

detectase în atitudinea lui era pentru ca. Era îngrozit de gândul că ea era în pericol să moară. Imediat, ochii i se umplură de lacrimi. Îşi aduse aminte ce-i spusese Madge:

– Să ştii că pe lumea asta e o persoană care o să fie mereu de partea ta.

Indiferent ce făcea Caris, Merthin încerca din răsputeri să aibă grijă de ea. Caris se gândea la biata Madge, zdrobită de durerea pierderii acelui om care fusese mereu de partea ei. Cum putea ea, Caris, să se gândească măcar să-l respingă pe Merthin?

Dar o făcu.

– Nu pot să plec din Kingsbridge, îi spuse. Nu acum, dintre toate momentele. Toţi se bazează pe mine dacă e să se îmbolnăvească cineva. Când o să se declanşeze molima, eu sunt cea la care vor apela. Dacă ar fi să fug… of, nu ştiu cum să explic asta.

– Cred că înţeleg, rosti Merthin. Ai fi ca un soldat care fuge de pe câmpul de bătălie imediat ce este trasă prima săgeată. Te-ai simţi ca o laşă.

– Da… şi că aş trişa, după toţi anii ăştia cât am pretins că aş fi călugăriţă şi că trăiesc pentru a-i sluji pe ceilalţi.

– Ştiam că aşa o să vezi lucrurile, replică Merthin. Dar trebuia să încerc.

Tristeţea din glasul lui aproape că-i frânse inima, mai ales când adăugă:

– Şi presupun că asta înseamnă că n-o să renunţi la viaţa monahală în viitorul apropiat.

– Nu. Toţi vin la spital să fie ajutaţi. Trebuie să rămân la stăreţie, să-mi fac datoria. Trebuie să fiu călugăriţă.

– Bine, atunci.

– Nu fi atât de mohorât.

Pe un ton din care răzbătea tristeţea, Merthin întrebă:

– Şi de ce să nu fiu mohorât?

– Ziceai că ciuma a omorât jumătate din populaţia Florenţei?

– Cam aşa.

– Deci cel puţin jumătate din oameni nu s-au molipsit.

– Ca Lolla. Nimeni nu ştie de ce. Poate că au o putere specială. Sau poate, pur şi simplu, boala loveşte la întâmplare, ca un nor de săgeţi trimise înspre tabăra inamică, omorându-i pe unii şi cruţându-i pe alţii.

– Oricum, am destule şanse să scap.

– Una din două.

– Da, e ca şi cum ai da cu banul.
– Cap sau pajură, zise el. Viaţă sau moarte.

58

La înmormântarea lui Mark Ţesătorul veniră sute de oameni. Acesta fusese unul dintre cetăţenii cei mai importanţi ai oraşului, dar aici era vorba despre mai mult de-atât. Din satele înconjurătoare sosiră foarte mulţi ţesători săraci, dintre care unii merseseră pe jos ore bune pentru a ajunge în Kingsbridge. Merthin îşi dădea seama că Mark fusese neobişnuit de iubit de semenii săi. Combinaţia dintre trupul său uriaş şi firea sa blândă era irezistibilă.

Era o zi ploioasă şi, cum stăteau în jurul mormântului, capetele dezvelite ale bogaţilor şi ale săracilor erau ude leoarcă. Pe chipurile celor care-l plângeau, lacrimile fierbinţi se amestecau cu picăturile reci de ploaie. Madge îşi trecuse braţele pe după umerii fiilor ei mai mici, Dennis şi Noah. De-o parte şi de alta a lor stăteau fiul cel mare, John, şi singura fiică a Ţesătorilor, Dora. Amândoi erau mult mai înalţi decât mama lor şi, de la depărtare, ar fi putut părea părinţii celor trei persoane scunde din mijloc.

Plin de presimţiri sumbre, Merthin se întrebă care dintre copiii lui Madge avea să moară primul.

Şase bărbaţi voinici gemeau de efort în timp ce coborau în groapă sicriul neobişnuit de greu. Apoi groparii începură să arunce cu lopeţile pământul ud peste coşciug, iar mulţimea adunată se împrăştie.

Fratele Thomas se apropie de Merthin, trăgându-şi gluga pentru a se proteja de ploaie.

– Stăreţia nu are banii necesari pentru reconstruirea turnului, zise el. Godwyn l-a însărcinat pe Elfric să-l demoleze pe cel vechi, după care să facă un acoperiş peste zona de întretăiere şi atât.

Merthin îşi desprinse gândurile de la subiectul apocaliptic al ciumei.

– Şi cum o să-l plătească Godwyn pe Elfric pentru asta?
– Călugăriţele sunt cele care dau banii.
– Credeam că-l detestă pe Godwyn.
– Sora Elizabeth este vistiernică. Godwyn are grijă să se poarte bine cu rudele ei, care sunt chiriaşele stăreţiei.

Majoritatea celorlalte călugăriţe îl detestă, într-adevăr, dar au nevoie de biserică.

Merthin nu renunţase la speranţa de a reconstrui turnul mai înalt decât fusese înainte.

– Dacă aş putea face rost de banii necesari, ar fi dispusă stăreţia să construiască un turn mai înalt?

Thomas ridică din umeri.

– Greu de spus.

În după-amiaza aceea, Elfric fu reales stareţ al ghildei parohiale. După întrunire, Merthin îl căută pe Bill Watkin, cel mai înstărit constructor din oraş, după Elfric.

– Odată ce fundaţiile vor fi reparate, turnul ar putea fi înălţat chiar mai mult, abordă el subiectul.

– Nu văd de ce nu, consimţi Bill. Dar la ce bun?

– Ca să poată fi văzut de la răscrucea Mudeford. Mulţi călători – pelerini, negustori şi aşa mai departe – nu o iau pe drumul spre Kingsbridge, ci îşi continuă calea către Shiring. Oraşul pierde o sumă mare în taxe de trecere din cauza asta.

– Godwyn o să spună că nu-şi poate permite o aşa construcţie.

– Ia gândeşte-te numai, zise Merthin. Ce-ar fi dacă turnul cel nou ar fi finanţat în acelaşi mod ca podul? Negustorii din oraş ar putea da cu împrumut banii şi i-ar recupera din taxele pentru trecerea podului.

Bill se scărpină în părul scurt, care îi încadra chelia din creştet şi care semăna cu tonsura monastică. Spusele lui Merthin erau de-a dreptul neobişnuite.

– Dar turnul nu are nimic de-a face cu podul.

– Şi contează asta?

– Cred că nu.

– Taxele de trecere a podului nu sunt decât o garanţie că împrumutul va fi restituit.

Bill luă în calcul interesele sale personale.

– O să mi se încredinţeze mie vreo parte din lucrare?

– Ar fi un proiect mare – fiecare constructor din oraş ar primi câte o parte.

– Mi-ar prinde bine.

– În regulă. Ascultă, dacă eu proiectez un turn mare, o să mă susţii în faţa ghildei parohiale, la următoarea întrunire?

Bill îl fixă cu o privire neîncrezătoare.

– Nu prea îi văd eu pe membrii ghildei aprobând un proiect

extravagant.

– Nu cred că trebuie să fie extravagant, ci doar înalt. Dacă pun un dom peste zona de întretăiere a naosului cu transepturile, pot să-l construiesc fără să mai fie nevoie să-l centrez.

– Un dom? Asta-i o idee nouă.

– Am văzut o mulţime de domuri în Italia.

– Înţeleg cum am putea scădea cheltuielile, în cazul ăsta.

– Iar turnul poate fi acoperit cu o turlă zveltă de lemn, care ar reduce din costuri şi ar arăta minunat.

– Te-ai gândit la toate, nu?

– Nu chiar. Dar e un proiect care mi s-a tot învârtit prin minte încă de când m-am întors din Florenţa.

– Ei, mie unul îmi sună bine – ar fi prielnic şi pentru afaceri, şi pentru oraş.

– Şi pentru sufletele noastre.

– O să fac tot ce pot ca să te ajut să obţii aprobarea.

– Mulţumesc.

În timp ce se îndeletnicea cu activităţi mai mult sau mai puţin banale, precum lucrările de reparaţie la pod şi construirea unor case noi pe Insula Leproşilor, Merthin medita îndelung la felul în care avea să arate proiectul pentru turn. Această preocupare îl ajuta să-şi devieze gândurile de la imaginile obsesive reprezentând-o pe Caris căzând pradă ciumei şi care-i îngheţau sângele în vine. Se gândea mult la turnul sudic al bisericii din Chartres. Acesta îi părea o adevărată capodoperă, chiar dacă din punct de vedere arhitectonic era un pic cam demodat, fiind construit în urmă cu două secole.

Îşi amintea foarte clar că îi plăcuse la el felul în care se făcea trecerea de la corpul pătrăţos al turnului la forma octogonală a turlei de deasupra sa. În vârful turnului, cocoţate pe fiecare dintre cele patru colţuri, erau nişte pinacluri dispuse pe exterior, în diagonală. La acelaşi nivel, în mijlocul fiecărei laturi a pătratului, se aflau lucarne cu o formă asemănătoare celei a pinaclurilor. Aceste opt structuri se potriveau perfect cu cele opt laturi înclinate ale turlei care se ridica în spatele lor, astfel încât ochiul abia dacă percepea modul în care pătratul se schimbase în octogon.

Cu toate acestea, turnul de la Chartres era inutil de gros după standardele secolului al XIV-lea. Turnul lui Merthin urma să aibă coloane zvelte şi ferestre mari, pentru a scădea greutatea pe

care trebuia să o susţină pilaştrii de jos şi a reduce tensiunea la care era supusă zidăria, permiţând vântului să treacă prin ele.

Îşi făcu propria planşă de trasat în atelierul său de pe insulă. Îi plăcea să petreacă ore întregi proiectând fiecare detaliu, dublând şi cvadruplând ogivele vechii catedrale pentru a obţine dimensiunile ferestrelor largi ale noului turn şi aducând la zi modelele snopilor de coloane şi ale capitelurilor.

Ezita în ceea ce privea înălţimea. Nu avea cum să calculeze cât de înalt trebuia să fie turnul pentru a fi vizibil de la răscrucea Mudeford. Aşa ceva nu se putea determina decât prin încercare şi eroare. Odată terminat turnul de piatră, putea să înalţe o turlă provizorie, după care să se ducă la Mudeford într-o zi cu cer senin şi să afle dacă putea fi văzută sau nu. Catedrala era construită pe un teren înalt, iar la Mudeford drumul urca o pantă înainte de a coborî în vadul pe unde se făcea trecerea. Instinctul îi spunea că, dacă îl înălţa un pic mai mult decât era turnul din Chartres – adică în jur de 120 de metri – era de-ajuns.

Turnul Catedralei Salisbury era înalt de 121,2 metri.

Merthin îşi schiţă proiectul având ca obiectiv o înălţime de 121,5 metri.

Într-o zi, în timp ce stătea aplecat peste planşa de trasat, desenând pinaclurile care aveau să facă parte din acoperiş, Bill Watkin veni la el în atelier.

– Ce părere ai? îl întrebă Merthin. Are nevoie de o cruce în vârf, care să arate către Ceruri? Sau de un înger, care să ne vegheze?

– N-are nevoie nici de una, nici de alta, răspunse Bill. Turnul acesta n-o să fie construit.

Merthin se ridică, ţinând în continuare un echer în mâna stângă şi un cui ascuţit de desenat în dreapta.

– Ce te face să spui asta?

– Am primit o vizită din partea fratelui Philemon. Am considerat potrivit să te anunţ şi pe tine cât mai curând posibil.

– Şi ce-a avut de zis şarpele acela?

– S-a prefăcut a fi plin de intenţii bune. Voia să-mi dea un sfat, pentru binele meu. A zis că n-ar fi înţelept din partea mea să susţin vreun proiect făcut de tine pentru reconstruirea turnului.

– De ce nu?

– Pentru că asta l-ar irita pe stareţul Godwyn, care nu are de gând să-ţi aprobe proiectul, indiferent cum ar arăta acesta.

Merthin nu putea spune că era surprins. Dacă Mark Ţesătorul

ar fi devenit staroste, raportul de forţe din oraş s-ar fi schimbat, iar Merthin ar fi putut să câştige contractul pentru înălţarea unui nou turn. Dar moartea lui Mark întorsese şansele împotriva sa. Cu toate acestea, se agăţase de speranţa că visul său era totuşi realizabil, iar acum simţea durerea unei crunte dezamăgiri.

– Şi presupun că o să-i dea contractul lui Elfric, nu?

– Cam asta sugerau vorbele lui.

– N-o să se înveţe minte niciodată?

– Când ai de-a face cu un om mândru, trebuie să ştii că pentru el orgoliul contează mai mult decât mintea.

– Şi ghilda parohială o să plătească pentru un turn mic şi îndesat care să fie proiectat de Elfric?

– Probabil că da. Poate că n-o să fie prea încântaţi de idee, dar o să facă rost de banii necesari pentru înălţarea lui. În ciuda a tot, membrii ghildei sunt mândri de catedrala noastră.

– Incompetenţa lui Elfric aproape că i-a lăsat fără pod! izbucni Merthin indignat.

– Ei ştiu asta.

Merthin îşi lăsă orgoliul rănit să se manifeste.

– Dacă nu le-aş fi spus eu care era problema cu turnul, s-ar fi prăbuşit – şi poate că ar fi dărâmat toată catedrala.

– Şi pe-asta o ştiu. Dar n-au de gând să-l înfrunte pe stareţ doar pentru că se arată nedrept faţă de tine.

– Bineînţeles că nu, zise Merthin, ca şi cum o asemenea purtare i s-ar fi părut perfect rezonabilă.

Dar, de fapt, îşi ascundea amărăciunea. El făcuse mai multe decât Godwyn pentru Kingsbridge şi îl rănea foarte tare faptul că orăşenii nu-l susţinuseră niciodată prea mult. Dar, de asemenea, ştia şi că majoritatea oamenilor acţionau doar pe baza intereselor personale imediate.

– Oamenii sunt nerecunoscători, replică Bill. Îmi pare rău.

– Da, rosti Merthin. Nu-i nimic.

Îi aruncă o privire directă lui Bill, după care îşi feri ochii. Îşi aruncă apoi cât colo instrumentele de desenat şi plecă.

În timpul laudei de la ceasul întâi, Caris fu surprinsă când, aruncându-şi privirea de-a lungul naosului, zări o femeie pe culoarul nordic, în genunchi în faţa unei mici picturi murale înfăţişându-l pe Isus ridicat din morţi. Lângă ea era aprinsă o lumânare şi, la lumina pâlpâitoare aruncată de flacăra acesteia, Caris distinse trupul vânjos şi bărbia proeminentă a lui Madge

Ţesătoarea.

Madge rămase acolo pe tot parcursul slujbei, fără să fie deloc atentă la psalmi, aparent cufundată în rugăciune. Poate că îl ruga pe Dumnezeu să-i ierte păcatele lui Mark şi să-l lase să se odihnească în pace – nu că Mark ar fi comis multe păcate, din câte ştia Caris. Era mai probabil ca Madge să-l roage pe Mark să-i trimită ceva noroc din lumea spiritelor. Aceasta avea să continue afacerea cu stofă, cu ajutorul celor doi copii mai mari. Aşa se obişnuia când un negustor murea, lăsând în urmă o văduvă îndurerată şi o afacere înfloritoare. Şi totuşi, era clar că Madge simţea nevoia ca eforturile ei să primească binecuvântarea răposatului ei soţ.

Dar această explicaţie nu reuşea să o satisfacă pe deplin pe Caris. Poziţia lui Madge avea ceva tensionat, intens, nemişcarea ei sugera o înflăcărare deosebită, ca şi cum ar fi implorat divinitatea să-i acorde o favoare importantă.

La sfârşitul slujbei, când călugării şi călugăriţele porniră spre ieşire în procesiune, Caris se desprinse din rândul lor şi traversă marea de întuneric care domnea în naos, îndreptându-se către lumina izolată a lumânării.

Auzindu-i paşii, Madge se ridică. Recunoscând chipul lui Caris, i se adresă pe un ton acuzator:

– Mark a murit de ciumă, nu-i aşa?

Deci asta era.

– Cred că da, murmură Caris.

– Şi nu mi-ai spus.

– Nu sunt sigură şi nu voiam să te sperii – ca să nu mai vorbesc despre întregul oraş – pe baza unei simple presupuneri.

– Am auzit că a ajuns în Bristol.

Deci se vorbea în oraş despre boală.

– Şi în Londra, completă Caris.

Vestea îi fusese adusă de un pelerin.

– Ce-o să se întâmple cu noi toţi?

Tristeţea o înjunghie pe Caris în inimă, ca o durere fizică.

– Nu ştiu, minţi ea.

– Din câte am auzit, se întinde de la om la om.

– Asta e valabil pentru multe boli.

De pe chipul lui Madge dispăru orice semn de agresiune, aceasta fiind înlocuită de o expresie imploratoare care-i frângea inima lui Caris. Aproape în şoaptă, femeia întrebă:

– Copiii mei o să moară?

– Nevasta lui Merthin a avut ciumă, rosti Caris. A murit, la fel şi toate rudele ei, dar Merthin şi-a revenit, iar Lolla nu s-a molipsit.

– Deci copiii mei o să fie bine?

Nu asta spusese Caris.

– S-ar putea. Sau s-ar putea ca unii să se îmbolnăvească şi să scape.

Acest răspuns n-o mulţumi deloc pe Madge. Ca mai toţi pacienţii, ea voia certitudini, nu posibilităţi.

– Ce pot să fac ca să-i protejez?

Caris îşi aţinti privirea asupra picturii care-L reprezenta pe Cristos.

– Faci deja tot ce poţi, zise ea.

Simţea că-şi pierde controlul asupra emoţiilor sale. În timp ce un suspin i se ridica incontrolabil în piept, se întoarse pentru a-şi ascunde sentimentele şi ieşi rapid din catedrală.

Se aşeză în claustrul călugăriţelor, unde rămase nemişcată timp de câteva minute, încercând să-şi recapete stăpânirea de sine, după care se duse la spital, aşa cum făcea de obicei la ora aceea.

Mair nu era acolo. Probabil că fusese chemată să îngrijească vreun bolnav în oraş. Caris îşi văzu de îndatoririle sale, supraveghind distribuirea micului dejun printre pacienţi şi oaspeţi, asigurându-se că încăperea era curăţată temeinic şi verificând starea bolnavilor. Munca îi mai alina durerea pricinuită de discuţia cu Madge. Îi citi un psalm lui Julie cea Bătrână. După terminarea tuturor treburilor, Mair tot nu apăruse, aşa că plecă în căutarea ei.

O găsi în dormitor, întinsă cu faţa în jos pe patul ei. Inima lui Caris începu să bată mai repede.

– Mair! Eşti bine? o întrebă ea.

Mair se întoarse. Era palidă şi transpira abundent.

– Ai febră, spuse Caris, reprimându-şi spaima care i se ridica din stomac asemenea unui val de greaţă. Când ai început să te simţi rău?

– Tuşeam de ieri, răspunse cu greutate Mair. Dar am dormit bine şi m-am şi sculat de dimineaţă. Apoi, când mă duceam spre sala de mese pentru micul dejun, am simţit dintr-odată că o să vomit. M-am dus la latrină, după care am venit aici şi m-am întins pe pat. Cred că am adormit… ce oră e acum?

– Mai e puţin şi sună clopotul pentru terţă. Dar eşti învoită.

„Ar putea fi o boală obişnuită”, îşi spuse Caris. Atinse uşor gâtul lui Mair, după care trase în jos de răscroiala cămăşii ei.

Mair schiţă un zâmbet slab.

– Încerci să te uiţi la pieptul meu?

– Da.

– Ei, voi, călugăriţele, sunteţi toate la fel – nu urmăriţi decât un singur lucru.

Din câte putea vedea Caris, pe pielea ei nu erau niciun fel de pete. Poate că nu era decât o răceală.

– Simţi vreo durere?

– Am un loc îngrozitor de sensibil la subsuoară.

Acest detaliu nu-i dădea prea multe informaţii lui Caris. Umflăturile dureroase la subsuoară sau în zona vintrelor se întâlneau nu numai în cazurile de ciumă, ci şi în numeroase alte boli.

– Hai să te ducem la spital, rosti ea.

Când Mair îşi ridică puţin capul, Caris văzu că perna era pătată cu sânge.

Simţi un şoc la fel de puternic ca o lovitură în plex. Mark Ţesătorul tuşise cu sânge. Iar Mair fusese prima persoană care îl îngrijise pe Mark la începutul bolii sale – îl vizitase înaintea lui Caris.

Caris îşi ascunse teama şi o ajută pe Mair să se ridice. Ochii i se umplură de lacrimi, dar făcu un efort şi se stăpâni. Mair îşi petrecu braţul pe după talia lui Caris şi-şi sprijini capul pe umărul ei, ca şi cum ar fi avut nevoie de susţinere ca să poată meargă. Caris îşi trecu şi ea braţul pe după umerii ei. Coborâră amândouă treptele, străbătură claustrul şi intrară în spital.

Caris o întinse pe Mair pe o saltea aflată aproape de altar. Aduse o cană cu apă rece de la fântâna din claustru. Bolnava bău cu sete. Caris îi şterse faţa şi gâtul cu apă de trandafiri. După un timp, Mair păru să alunece într-un somn liniştit.

Apoi sună clopotul care-i chema la ceasul al treilea. În mod normal, Caris avea permisiunea să nu participe la această slujbă, dar astăzi simţea nevoia unui răgaz de reculegere. Se alătură alaiului de călugăriţe care înaintau ordonat spre biserică. Blocurile cenuşii de piatră păreau reci şi dure astăzi. Incanta automat, în timp ce sufletul îi era devastat de o adevărată furtună.

Mair avea ciumă. Nu-i apăruseră pete, dar avea febră, îi era sete şi tuşise sânge. Probabil că avea să moară.

Caris se simţea teribil de vinovată. Mair o iubea cu o devoţiune profundă. Ea nu putuse niciodată să răspundă la această iubire, nu în modul pe care şi-l dorea Mair. Iar acum, Mair era pe moarte. Caris ar fi vrut ca lucrurile să fi stat altfel. Ar fi trebuit să poată să o facă fericită. Ar fi trebuit să-i poată salva viaţa. În timp ce cânta psalmii, lacrimile i se scurgeau pe obraji, şi spera ca, în caz că acestea erau observate, să se creadă că se afla într-o stare de extaz religios.

La sfârşitul slujbei, o călugăriţă novice o aştepta neliniştită la uşa transeptului sudic.

– A venit cineva la spital şi vrea să vorbească urgent cu tine, soră, o anunţă fata.

Ajunsă acolo, Caris o găsi pe Madge Ţesătoarea, palidă de spaimă.

Nu avea nevoie să o întrebe ce se întâmplase. Îşi luă trusa medicală şi plecară amândouă în mare grabă. Traversară pajiştea de lângă catedrală, luptând cu vântul muşcător de noiembrie, şi se duseră direct la casa Ţesătorilor, de pe strada principală. Copiii lui Madge aşteptau în salonul de la etaj. Cei mai mari stăteau la masă, având pe chip expresii speriate; băieţii mai mici zăceau amândoi pe jos.

Caris îi examină repede. Toţi patru aveau febră. Fetei îi curgea sânge din nas. Cei trei băieţi tuşeau.

Cu toţii prezentau pete negre-vineţii pe umeri şi pe gât.

Madge spuse:

– E aceeaşi boală de care a murit şi Mark, nu? Au ciumă.

Caris încuviinţă din cap.

– Îmi pare rău.

– Atunci sper că o să mor şi eu, rosti femeia. Aşa o să fim toţi împreună, în Ceruri.

59

La spital, Caris institui măsurile de precauţie despre care îi vorbise Merthin. Tăie fâşii de pânză pe care călugăriţele să şi le lege peste gură şi nas când se ocupau de bolnavii de ciumă. În plus, le obligă pe toate să-şi spele mâinile cu oţet şi apă ori de câte ori atingeau un pacient. Toate călugăriţele se aleseră cu mâinile crăpate din cauza contactului cu lichidul astringent.

Madge îşi internă cei patru copii, după care se îmbolnăvi şi ea.

Julie cea Bătrână, care avusese patul exact lângă cel pe care zăcuse Mark Ţesătorul, se molipsi de asemenea. Caris nu putea face mare lucru pentru ei. Le tampona feţele cu apă de trandafiri ca să-i mai răcorească, le dădea apă rece şi limpede de la fântâna din claustru, le curăţa trupurile de vomă şi aştepta să le vină sfârşitul.

Era prea ocupată să se gândească la propria moarte. Observa un fel de admiraţie plină de teamă în privirile orăşenilor, când o vedeau alinând chinurile celor care căzuseră victimă ciumei; totuşi, nu i se părea deloc c-ar fi o martiră altruistă. Din punctul ei de vedere, nu era decât o persoană căreia nu-i plăcea să stea cu mâinile în sân în faţa unei nenorociri, preferând să acţioneze într-un fel sau altul. Asemenea tuturor celorlalţi, era bântuită de o întrebare cruntă: „Cine o să fie următoarea persoană lovită de boală?” Dar, de fiecare dată, şi-o alunga cu fermitate din minte.

Stareţul Godwyn veni şi el să-i examineze pe pacienţi. Refuză să poarte masca de pânză, catalogând-o drept o prostie de-a femeilor. Dădu acelaşi diagnostic ca mai înainte, supraîncălzire a sângelui, şi spuse că trebuia să li se ia sânge şi să fie hrăniţi doar cu mere acre şi burtă de berbec.

Nu prea conta ce mâncau pacienţii, din moment ce, spre final, oricum vomitau tot ce ingerau; dar Caris era sigură că luarea de sânge n-ar fi făcut decât să le agraveze starea. Deja sângerau prea mult: tuşeau, expectorând sânge, vomitau sânge şi urinau cu sânge. Dar călugării erau medici şcoliţi, aşa că trebuia să le urmeze instrucţiunile. Nu avea timpul necesar pentru a se mai înfuria când vedea un călugăr sau o călugăriţă îngenunchind lângă un pacient, ţinându-i braţul drept, tăindu-i o venă cu un cuţitaş ascuţit şi păstrându-i membrul nemişcat în timp ce aproximativ o jumătate de litru de sânge preţios se scurgea într-un castron aşezat pe jos.

Caris stătu la căpătâiul lui Mair în ultimele ei momente, ţinând-o de mână, fără să-i pese dacă cineva ar fi avut ceva de obiectat. Pentru a-i mai uşura chinurile, îi dădu o cantitate mică din medicamentul cu mac pe care Mattie o învăţase să-l prepare. Mair tuşea în continuare, dar nu mai avea dureri aşa de mari. După o criză de tuse, respira mai uşor pentru o scurtă perioadă şi putea chiar să vorbească.

– Mulţumesc pentru noaptea aceea, în Calais, spuse ea în şoaptă. Ştiu că nu ţi-a plăcut cu adevărat, dar eu m-am simţit ca-n rai.

Caris făcea eforturi pentru a nu izbucni în plâns.

– Îmi pare rău că nu ţi-am fost ce voiai tu să fiu.

– M-ai iubit totuşi în felul tău. Ştiu asta.

Începu din nou să tuşească. După ce accesul luă sfârşit, Caris îi şterse sângele de pe buze.

– Te iubesc, murmură Mair şi închise ochii.

Caris îşi dădu în sfârşit frâu liber lacrimilor, fără să-i pese cine ce vedea sau ce credea. Prin perdeaua lichidă care-i acoperea ochii, văzu cum Mair devine din ce în ce mai palidă şi respiraţia îi slăbeşte până ce, într-un final, se opri cu totul.

Caris rămase pe loc, aşezată pe pardoseală, lângă salteaua de paie, ţinând mâna moartei într-a sa. Chiar şi aşa, palidă şi nemişcată pentru totdeauna, Mair era în continuare frumoasă. Lui Caris îi veni în minte că o singură persoană o mai iubea aşa cum o făcuse Mair: Merthin. I se părea ciudat că respinsese şi dragostea lui. Era ceva în neregulă cu ea, îşi dădu ea seama; suferea de vreun soi de malformaţie a sufletului care o făcea să fie altfel decât celelalte femei şi să nu accepte cu bucurie iubirea.

Mai târziu în noaptea aceea, cei patru copii ai lui Mark Ţesătorul decedară; la fel şi Julie cea Bătrână.

Caris era în pragul disperării. Chiar nu putea face nimic? Ciuma se răspândea cu repeziciune şi-i ucidea pe toţi cei pe care-i atingea. Era ca şi cum s-ar fi aflat într-o închisoare, întrebându-se care dintre ceilalţi prizonieri avea să fie dus la spânzurătoare. Oare în Kingsbridge avea să se întâmple la fel ca în Florenţa şi Bordeaux, astfel încât cadavrele să ajungă să fie lăsate pe străzi? În duminica următoare, pe pajiştea de lângă catedrală avea să se ţină târg. Sute de oameni din toate satele aflate suficient de aproape încât locuitorii lor să poată străbate pe jos distanţa până la Kingsbridge aveau să vină să cumpere, să vândă şi să se amestece printre orăşeni, prin biserici şi taverne. Câţi aveau să se întoarcă acasă bolnavi, pe moarte chiar? Când se simţea astfel, îngrozitor de neputincioasă în confruntarea cu puteri necunoscute şi copleşitoare, înţelegea de ce oamenii îşi ridicau mâinile către cer şi declarau că totul era controlat de lumea spiritelor. Dar ei nu-i stătea în fire să facă asta.

Ori de câte ori un membru al comunităţii monastice murea, se ţinea o slujbă de înmormântare specială la care participau toţi călugării şi călugăriţele şi în cadrul căreia se rosteau o seamă de rugăciuni suplimentare pentru sufletul plecat în lumea drepţilor.

Atât Mair, cât şi Julie cea Bătrână fuseseră simpatizate – Julie pentru inima ei bună, iar Mair pentru frumuseţea ei –, aşa că multe dintre călugăriţe plângeau. Copiii lui Madge fură înhumaţi şi ei cu acelaşi prilej, aşa că erau prezenţi şi vreo câteva sute de orăşeni. Madge era prea bolnavă să părăsească spitalul.

Se adunaseră cu toţii în cimitir, sub cerul cenuşiu ca ardezia. Lui Caris i se părea că vântul care bătea dinspre nord aducea miros de zăpadă. Fratele Joseph rosti rugăciunile tradiţionale de la marginea mormântului, iar cele şase coşciuge fură coborâte în gropi.

Un glas din mulţime puse o întrebare care-i frământa pe toţi.

– O să murim cu toţii, frate Joseph?

Joseph era cel mai simpatizat dintre călugării-medici. Acum avea aproape 60 de ani şi era complet lipsit de dinţi. Întotdeauna se remarcase printr-o purtare caldă cu bolnavii, deşi era un intelectual adevărat.

– Toţi o să murim, prietene, dar nimeni nu ştie când. Tocmai de aceea trebuie să fim mereu pregătiţi să ne înfăţişăm dinaintea Domnului.

Betty Brutăreasa luă şi ea cuvântul, punând, ca de obicei, cele mai dificile întrebări.

– Ce putem face ca să oprim ciuma? E ciumă, nu-i aşa?

– Cea mai bună protecţie e rugăciunea, răspunse Joseph. Şi, în caz că Domnul a hotărât să vă ia totuşi la El, veniţi la biserică şi spovediţi-vă de păcate.

Dar Betty nu era genul de om care să se dea bătut uşor.

– Merthin spune că, în Florenţa, oamenii se închideau în casele lor, ca să evite să vină în contact cu bolnavii. Credeţi că e o idee bună?

– Nu. Au scăpat florentinii de ciumă?

Toate privirile se întoarseră către Merthin, care stătea cu Lolla în braţe.

– Nu, n-au scăpat, rosti el. Dar poate că ar fi murit chiar mai mulţi dacă n-ar fi procedat astfel.

Joseph dădu din cap, în semn de contestare.

– Dacă te-nchizi în casă, înseamnă că nu mergi la biserică. Sfinţenia casei lui Dumnezeu pe pământ e cel mai bun medicament.

La auzul acestor vorbe, Caris nu mai putu să tacă.

– Ciuma se ia de la o persoană la alta, spuse ea cu mânie în glas. Dacă vă feriţi de alţi oameni, aveţi mai multe şanse să nu

vă molipsiţi.

În momentul acela interveni stareţul Godwyn.

– Deci femeile au ajuns medici acum, nu?

Caris nu-l luă în seamă.

– Ar trebui să nu mai ţinem târgul săptămânal, continuă ea. Aşa am salva multe vieţi.

– Să nu mai ţinem târgul! repetă el batjocoritor. Şi cum am putea face asta? Trimiţând mesageri în toate satele?

– Închizând porţile oraşului, răspunse ea. Blocând podul. Făcând tot posibilul ca în oraş să nu mai intre niciun străin.

– Dar în oraş există deja oameni bolnavi.

– Ar trebui să închidem toate tavernele. Să anulăm întrunirile tuturor ghildelor. Să interzicem praznicele de nuntă.

Merthin spuse:

– În Florenţa au renunţat chiar la întrunirile consiliului orăşenesc.

Elfric vorbi şi el:

– Şi-atunci cum vom mai face afaceri?

– Dacă faci afaceri, mori, rosti Caris. Şi asta înseamnă să-ţi omori şi nevasta, şi copiii. Aşa că… alege.

Betty Brutăreasa interveni:

– Eu una nu vreau să-mi închid prăvălia – aş pierde o groază de bani. Dar, dacă aşa reuşesc să scap, o s-o fac.

Auzind-o, Caris începu să nutrească oareşce speranţe, dar Betty i le spulberă din nou:

– Doctorii ce zic? Ei ştiu cel mai bine.

Caris gemu suficient de tare încât să fie auzită.

Stareţul Godwyn spuse:

– Ciuma a fost trimisă de Dumnezeu pentru a ne pedepsi păcatele. Lumea stă sub semnul păcatului. Erezia, desfrâul şi lipsa de respect sunt în floare. Bărbaţii pun sub semnul întrebării orânduirea autorităţii, femeile îşi arată trupurile, copiii nu-şi mai ascultă părinţii. Domnul e furios, iar mânia Sa e teribilă. Nu încercaţi să fugiţi din faţa dreptăţii Sale! O să vă găsească şi-n gaură de şarpe!

– Ce ar trebui să facem?

– Dacă vreţi să trăiţi, trebuie să mergeţi la biserică, să vă spovediţi de păcate, să vă rugaţi şi să duceţi o viaţă mai curată.

Caris ştia că nu avea niciun rost să comenteze sau să-l contrazică, dar nu se putu abţine să nu remarce:

– Un om flămând trebuie să se ducă la biserică, dar şi să

mănânce.

Stareţa Cecilia o dojeni:

– Soră Caris, ar trebui să încetezi cu comentariile.

– Dar am putea salva atâtea...

– De-ajuns, am spus.

– Dar e vorba despre o chestiune de viaţă şi moarte!

Cecilia coborî tonul:

– Şi totuşi, nu-şi pleacă nimeni urechea la vorbele tale. Renunţă.

Caris ştia că stareţa avea dreptate. Indiferent cât de bine şi-ar fi expus argumentele, oamenii aveau să-i creadă pe preoţi, nu pe ea. Îşi muşcă buza şi nu mai scoase niciun cuvânt.

Carlus Orbul dădu tonul la un imn, iar călugării porniră înapoi, în procesiune, către biserică. Călugăriţele îi urmară, iar mulţimea se împrăştie.

Tocmai când treceau din biserică în claustru, stareţa Cecilia strănută.

În fiecare seară, Merthin o culca pe Lolla în camera lor de la Bell. Îi cânta, îi recita poeme sau îi spunea poveşti. Acesta era momentul zilei când ea îi vorbea, punându-i acele întrebări uluitoare, specifice copiilor de vârsta ei – unele infantile, altele profunde, iar altele de-a dreptul hilare.

În seara respectivă, în timp ce el îngâna un cântec de leagăn, fetiţa izbucni în lacrimi.

Merthin o întrebă ce o supăra atât.

– De ce-a murit Dora? se jelui micuţa.

Deci asta era. Lolla se ataşase de fiica lui Madge, Dora. Petrecuseră mult timp împreună, antrenându-se în diverse jocuri de numărat şi împletindu-şi părul una alteia.

– A avut ciumă, răspunse Merthin.

– Şi mama a avut ciumă, spuse Lolla. Trecu de la engleză la italiană, limbă pe care nu o uitase: *La moria grande.*

– Şi eu am avut, dar m-am făcut bine.

– Ca şi Libia.

Libia era păpuşa de lemn pe care o adusese cu ea de la Florenţa.

– Şi Libia s-a îmbolnăvit de ciumă?

– Da. Strănuta, era fierbinte şi avea pete pe piele, dar o călugăriţă a vindecat-o.

– Mă bucur foarte tare. Înseamnă că e în siguranţă. Nimeni nu

se îmbolnăveşte de ciumă de două ori.

– Şi tu eşti în siguranţă, nu-i aşa?

– Da. Lui Merthin i se părea că, odată ajunşi la acest aspect optimist, era bine să încheie discuţia. Culcă-te acum, da?

– Noapte bună, murmură ea.

Merthin se duse către uşă.

– Bessie e în siguranţă?

– Culcă-te, o îndemnă Merthin.

– O iubesc pe Bessie.

– Drăguţ din partea ta. Noapte bună.

Închise uşa.

La parter, salonul era gol. Oamenii se fereau acum de locurile aglomerate. În ciuda protestelor lui Godwyn, mesajul lui Caris îşi făcuse efectul.

Simţi imediat mirosul unei ciorbe apetisante. Lăsându-şi nasul să-l ghideze, intră în bucătărie. Bessie amesteca într-o oală aflată pe foc.

– Ciorbă de fasole cu şuncă, îl informă ea.

Merthin se aşeză la masă împreună cu tatăl ei, Paul, un bărbat masiv, trecut de 50 de ani. Luă o bucată de pâine, în timp ce Paul îi turna o cană de bere. Bessie le puse în faţă câte un castron cu ciorbă.

Merthin îşi dădu seama că Bessie şi Lolla începeau să se ataşeze din ce în ce mai tare una de alta. Angajase o doică, a cărei îndatorire era să aibă grijă de Lolla în timpul zilei, dar fetiţa îşi petrecea serile cu Bessie şi chiar o prefera pe aceasta.

Merthin avea o casă pe Insula Leproşilor, dar era mică, mai ales în comparaţie cu *palagetto*-ul său din Florenţa, cu care se obişnuise. Era complet mulţumit să-l lase pe Jimmie să locuiască în fosta lui căsuţă. Merthin se simţea bine aici, la Bell. În han era cald şi curat, plus că avea parte de mâncare săţioasă şi băutură bună. Îşi achita nota de plată în fiecare sâmbătă, dar, în celelalte privinţe, era tratat ca un membru al familiei. Nu se grăbea deloc să se mute într-o casă a sa.

Pe de altă parte, nu putea locui aici la nesfârşit. Şi, când avea să se mute, era posibil ca pe Lolla să o întristeze faptul că trebuia să se despartă de Bessie. Prea mulţi oameni din viaţa ei o părăsiseră. Avea nevoie de stabilitate. Poate că era indicat să se mute acum, înainte ca fetiţa să se ataşeze iremediabil de Bessie.

După ce mâncară, Paul se duse la culcare. Bessie îi turnă lui Merthin încă o cană de bere şi se aşezară amândoi lângă foc.

– Câţi oameni au murit în Florenţa? întrebă ea.
– Mii. Zeci de mii, probabil. Nimeni n-a putut ţine socoteala.
– Mă întreb care dintre noi o să fie următorul.
– Şi eu mă gândesc la asta tot timpul.
– Aş putea fi chiar eu.
– Mă tem că e foarte posibil.
– Mi-ar plăcea să mă mai culc o dată cu un bărbat, înainte să mor.
Merthin zâmbi, dar nu scoase niciun cuvânt.
– N-am mai fost cu un bărbat de când s-a dus Richard al meu, adică de mai bine de un an.
– Ţi-e dor de el.
– Dar tu? De când nu te-ai mai culcat cu o femeie?
Merthin nu mai făcuse sex de când se îmbolnăvise Silvia. Aducându-şi aminte de ea, simţi un junghi de durere. Nu fusese suficient de recunoscător pentru dragostea ei.
– Tot cam atât, zise el.
– Cu soţia ta?
– Da, odihnească-se în pace.
– E cam mult să stai fără să iubeşti.
– Da.
– Dar tu nu eşti genul de bărbat care să se însoţească cu oricine. Tu vrei o femeie pe care să o iubeşti.
– Cred că ai dreptate.
– Şi eu sunt la fel. E minunat să te culci cu un bărbat, cel mai bun lucru pe lumea asta, dar numai dacă îl iubeşti cu adevărat şi el pe tine la fel. Eu una nu am avut decât un singur bărbat, soţul meu. Nu m-am culcat cu nimeni altcineva.
Merthin se întreba dacă era adevărat. Nu putea fi sigur. Bessie părea sinceră. Dar era genul de lucru pe care o femeie l-ar fi spus oricum, indiferent dacă era sau nu aşa.
– Dar tu? se interesă ea. Câte femei?
– Trei.
– Soţia ta şi, înainte de ea, Caris şi… cine altcineva? Ah, mi-am adus aminte – Griselda.
– Nu-ţi dau nume.
– Stai liniştit, toată lumea ştie.
Merthin zâmbi cu tristeţe. Bineînţeles, toată lumea ştia. Poate că nu erau siguri, dar bănuiau şi, de obicei, bănuiau bine.
– Câţi ani are micul Merthin al Griseldei – şapte? Opt?
– Zece.

– Am genunchii graşi, spuse Bessie. Îşi ridică poalele rochiei ca să-i arate. Niciodată nu mi-au plăcut genunchii mei, ba chiar îi detestam, dar lui Richard îi plăceau.

Merthin se uită. Femeia avea genunchi rotunzi, cu gropiţe. Îi putea vedea pulpele albe.

– Mi-i săruta, continuă ea. Era un om tare drăguţ.

Îşi aranjă rochia, ca şi cum ar fi netezit-o, dar o ridică şi, pentru o clipă, Merthin zări peticul ademenitor de păr dintre picioarele ei.

– Mă săruta peste tot, mai ales după baie. Îmi plăcea. Îmi plăcea la nebunie. Un bărbat îi poate face tot ce vrea unei femei care-l iubeşte, nu crezi?

Lucrurile merseseră suficient de departe. Merthin se ridică.

– Probabil că ai dreptate, dar genul ăsta de vorbe nu duce decât într-o singură direcţie, aşa că mă duc la culcare înainte să cad în păcat.

Bessie îi adresă un zâmbet trist.

– Somn uşor, zise ea. Dacă ţi se face urât, eu sunt aici, lângă foc.

– O să ţin minte.

O aşezară pe stareţa Cecilia pe un pat, nu pe o saltea, şi îl depuseră chiar în faţa altarului, cel mai sfânt loc din tot spitalul. Călugăriţele cântau şi se rugau lângă pat zi şi noapte, pe rând. Cineva îi tampona în permanenţă chipul cu apă de trandafiri, iar de lângă ea nu lipsea o cană cu apă rece de fântână. Dar niciuna dintre aceste măsuri nu schimbă cu nimic evoluţia lucrurilor. Starea ei se înrăutăţi la fel de repede ca a celorlalţi: începu să-i curgă sânge din nas şi din vagin, respiraţia îi deveni din ce în ce mai anevoioasă, iar întregul corp îi era chinuit de o sete de neostoit.

În a patra noapte după primul strănut, trimise după Caris.

Aceasta dormea adânc. Zilele ei erau extenuante: spitalul era plin ochi cu bolnavi. Era cufundată într-un vis în care toţi copiii din Kingsbridge erau bolnavi de ciumă şi, în timp ce ea alerga de colo colo prin spital încercând să-i îngrijească, se făcea că se molipsea la rândul ei. Unul dintre copii o trăgea de mânecă, dar ea nu-l lua în seamă şi încerca disperată să găsească o modalitate de a se descurca cu atâţia pacienţi acum că era atât de bolnavă... Realiză apoi că cineva o scutura de umăr din ce în ce mai tare, zicând:

– Trezeşte-te, soră, te rog, maica stareţă are nevoie de tine!

Se trezi. O novice îngenunche lângă patul ei, ţinând o lumânare în mână.

– Cum se simte? întrebă Caris.

– Alunecă spre lumea drepţilor, dar încă mai poate vorbi şi vrea să te vadă.

Caris se ridică din pat şi-şi puse sandalele. Era o noapte extrem de geroasă. Ea nu purta decât rasa monahală, aşa că luă o pătură de pe pat şi şi-o aruncă peste umeri, apoi coborî în goană treptele de piatră.

Spitalul era plin de muribunzi. Saltelele de pe pardoseală erau aliniate ca oasele de peşte, astfel încât pacienţii care puteau să se ridice în capul oaselor să poată vedea altarul. În jurul saltelelor erau adunate rudele bolnavilor. În aer se simţea miros de sânge. Caris luă o fâşie curată de pânză dintr-un coş aflat lângă uşă şi şi-o legă peste gură şi nas.

Lângă patul Ceciliei, patru călugăriţe îngenuncheate cântau. Cecilia stătea întinsă pe spate, cu ochii închişi, şi, iniţial, Caris se temu că ajunsese prea târziu. Apoi bătrâna stareţă păru a-i simţi prezenţa. Îşi întoarse capul şi deschise ochii.

Caris se aşeză pe marginea patului. Înmuie o cârpă într-un bol cu apă de trandafiri şi şterse o dâră de sânge de pe buza superioară a Ceciliei.

Stareţa respira chinuit. Printre şuierături şi gâfâieli, aceasta spuse:

– A supravieţuit cineva acestei boli teribile?

– Numai Madge Ţesătoarea.

– Tocmai cea care nu voia să trăiască.

– Toţi copiii ei au murit.

– Şi eu o să mor curând.

– Nu spune asta.

– Uiţi ce eşti. Noi, călugăriţele, nu ne temem de moarte. Pe tot parcursul vieţilor noastre tânjim după întâlnirea cu Isus, în Rai. Când moartea vine să ne ia, o primim cu braţele deschise.

Acest discurs lung o extenuase. Trupul îi era zguduit de o tuse convulsivă.

Caris îi şterse sângele de pe bărbie.

– Da, maică stareţă. Dar cei care rămân în urmă pot să plângă.

Ochii i se umplură de lacrimi. Le pierduse pe Mair şi pe Julie cea Bătrână, iar acum mai avea puţin şi o pierdea şi pe Cecilia.

– Nu plânge. Lacrimile sunt pentru alţii. Tu trebuie să fii puternică.

– Nu înţeleg de ce.

– Cred că planul Domnului pentru tine e să-mi iei locul şi să devii stareţă.

„În cazul acesta, are nişte preferinţe foarte ciudate, îşi spuse Caris în sinea ei. De obicei alege persoane cu o viziune mai ortodoxă asupra Sa.” Dar învăţase de mult că nu avea niciun rost să spună asemenea lucruri cu glas tare.

– Dacă surorile o să mă aleagă, o să fac tot ce pot.

– Eu cred că te vor alege.

– Sunt sigură că sora Elizabeth va dori să fie luată şi ea în considerare pentru această funcţie.

– Elizabeth e inteligentă, dar tu eşti iubitoare.

Caris îşi lăsă capul în jos. Cecilia avea probabil dreptate. Elizabeth ar fi fost o stareţă prea aspră. Caris era cea mai potrivită persoană pentru conducerea mănăstirii de maici, chiar dacă nu credea neapărat în viaţa trăită în rugăciune şi imnuri. Dar credea în munca de la şcoală şi de la spital. Doamne fereşte ca Elizabeth să ajungă să conducă spitalul!

– Mai e ceva. Cecilia îşi coborî glasul până la şoaptă, iar Caris fu nevoită să se aplece până-n dreptul buzelor ei. Ceva ce mi-a spus Anthony pe patul lui de moarte. A ţinut secretul până aproape de sfârşit, iar acum îmi dau seama că şi eu am făcut la fel.

Caris nu era sigură că voia să preia povara unui secret atât de grav. Cu toate acestea, faptul că stareţa se afla pe moarte o făcea să treacă dincolo de asemenea scrupule.

Cecilia rosti:

– Regele cel bătrân nu a murit din cauza unei căzături.

Caris era şocată. Acest lucru se întâmplase cu mai bine de 20 de ani în urmă, dar îşi amintea şi acum zvonurile care circulaseră peste tot. Asasinarea unui rege era cel mai grav delict imaginabil, deoarece combina crima cu trădarea, amândouă fiind infracţiuni capitale. Simpla cunoaştere a acestor lucruri era un pericol. Nici nu era de mirare că Anthony păstrase secretul.

Cecilia continuă:

– Regina şi amantul ei, Mortimer, voiau să scape de Eduard al II-lea. Moştenitorul tronului nu era decât un băieţel pe-atunci, aşa că Mortimer a devenit rege în toate privinţele, mai puţin cu numele. Pe de altă parte, această stare de fapt nu a durat atât

de mult pe cât sperase el, fiindcă tânărul Eduard al III-lea s-a maturizat foarte repede.

Stareţa tuşi din nou, dar mai slab.

– Mortimer a fost executat când eu eram adolescentă. Dar nici măcar Eduard n-a vrut să se ştie ce s-a întâmplat cu adevărat cu tatăl său. Aşa că secretul a rămas secret.

Caris era uluită. Regina Isabela mai trăia şi acum, într-o reşedinţă luxoasă din Norfolk, respectată de toţi, în calitatea sa de mamă a suveranului. Dacă oamenii aflau că avea mâinile pătate cu sângele soţului ei, regatul avea să fie zguduit de un adevărat seism politic. Caris se simţea vinovată doar cunoscând aceste informaţii teribile.

– Deci a fost asasinat? întrebă ea.

Cecilia nu-i răspunse. Caris se uită mai atent la ea. Stareţa stătea nemişcată, cu chipul golit de orice expresie şi ochii privind în sus. Murise.

60

În ziua de după moartea Ceciliei, Godwyn o invită pe sora Elizabeth să ia prânzul cu el.

Era un moment periculos. Moartea Ceciliei perturbase echilibrul puterii. Godwyn avea nevoie de mănăstirea de maici întrucât cea de călugări nu era funcţională în mod independent: nu reuşise să-i îmbunătăţească situaţia financiară. Şi totuşi, cele mai multe dintre călugăriţe erau supărate pe el din cauza banilor pe care îi luase, aşa că se arătau teribil de ostile. Dacă ajungeau să fie controlate de o stareţă hotărâtă să se răzbune – Caris –, poate mănăstirea de călugări îşi putea găsi sfârşitul.

Îi era frică şi de ciumă. Dacă se molipsise şi el? Dacă murea Philemon? Asemenea scenarii de coşmar îl umpleau de spaimă, dar reuşea să le împingă undeva într-un colţ îndepărtat al minţii sale. Era hotărât să nu lase ciuma să-l distragă de la planurile sale pe termen lung.

Alegerea stareţei era un pericol imediat. Îşi închipuise fără să vrea cum ar fi fost ca mănăstirea de călugări să se desfiinţeze, ca el să părăsească Kingsbridge-ul acoperit de ruşine, obligat să devină un călugăr de rând în vreun alt lăcaş, subordonat unui stareţ care să-i impună o disciplină strictă şi care să-l umilească. Dacă se întâmpla una ca asta, se gândea serios să-şi pună capăt

zilelor.

Pe de altă parte, această situaţie reprezenta nu numai o ameninţare, ci şi o ocazie. Dacă gestiona lucrurile inteligent, poate se alegea cu o stareţă care-l înţelegea şi care avea să-i permită să o dirijeze. Iar Elizabeth era cea mai bună candidată pentru acest rol.

Desigur, ar fi fost o conducătoare cu aere de stăpână, care ar fi pus mare preţ pe demnitatea sa. Dar ar fi putut lucra cu ea. Era o persoană pragmatică: o dovedise atunci când îl avertizase că sora Caris intenţiona să verifice vistieria. Ar fi fost aliata sa.

Elizabeth intră cu capul sus. Godwyn îşi dădu seama că aceasta ştia că, dintr-odată, devenise importantă, şi savura fiecare moment. Se întrebă neliniştit dacă avea să fie de acord cu planul pe care voia să i-l propună. Era posibil să fie nevoie de o abordare extrem de diplomată.

Elizabeth aruncă o privire prin impunătoarea sală de ospeţe.

– Ai construit un palat splendid, spuse ea, amintindu-i subtil că îl ajutase să obţină banii pentru ridicarea lui.

Godwyn realiză că Elizabeth nu intrase niciodată în palatul său, deşi fusese terminat în urmă cu un an. Prefera să nu permită accesul femeilor în partea stăreţiei care aparţinea mănăstirii de călugări. Până astăzi, doar Petranilla şi Cecilia fuseseră primite în palat. Îi răspunse:

– Mulţumesc. Cred că prin el câştigăm respectul nobililor şi al celor puternici. Deja am avut cinstea de a-l găzdui în aceste camere pe arhiepiscopul de Monmouth.

Godwyn folosise ultimii dintre florinii călugăriţelor pentru a cumpăra tapiserii înfăţişând scene din vieţile sfinţilor profeţi. Elizabeth privi o imagine care-l reprezenta pe Daniel în cuşca leilor.

– E foarte reuşită, remarcă ea.

– Da, e din Arras.

Elizabeth ridică dintr-o sprânceană.

– Aia de sub dulap e pisica ta?

Godwyn scoase un sunet de iritare.

– Nu pot să scap de ea, minţi el.

Goni animalul din încăpere. Călugării nu aveau voie să ţină animale de companie, însă lui i se părea că pisica avea darul de a-l linişti.

Se aşezară la un capăt al mesei lungi de banchete. Lui Godwyn îi displăcea faptul că se afla aici cu o femeie, care stătea

la masă ca şi cum i-ar fi fost egală, dar îşi ascunse disconfortul.

Comandase un fel de mâncare scump, carne de porc cu ghimber şi mere. Philemon le turnă în cupe vin de Gasconia. Elizabeth gustă din carnea de porc şi spuse:

– Delicios.

Pe Godwyn mâncarea nu-l interesa decât în măsura în care reuşea să-i impresioneze pe oaspeţi, dar Philemon începu să mănânce cu lăcomie.

Stareţul abordă imediat chestiunea presantă care era şi motivul întrevederii lor.

– Cum ai de gând să câştigi alegerile astea?

– Cred că sunt o candidată mai bună decât sora Caris, zise ea.

Godwyn detectă emoţia reprimată cu care călugăriţa rostise numele oponentei ei. În mod clar, era încă furioasă că Merthin o respinsese în favoarea lui Caris. Iar acum avea să se angajeze într-o nouă întrecere cu vechea ei rivală. Godwyn era conştient că, de data aceasta, Elizabeth avea să facă orice pentru a câştiga.

Era un semn bun.

Philemon o întrebă:

– De ce crezi că eşti mai bună?

– Sunt mai în vârstă decât Caris, începu Elizabeth. Sunt la mănăstire de mai mult timp şi chiar am mai multă vechime ca demnitar monastic. Plus că m-am născut şi am crescut într-o casă cu o atmosferă profund religioasă.

Philemon clătină din cap, respingându-i argumentele.

– Nimic din toate astea nu va influenţa câtuşi de puţin alegerile.

Elizabeth ridică din sprâncene, surprinsă de lipsa lui de diplomaţie, iar Godwyn speră că Philemon n-avea să fie prea brutal cu ea. „Avem nevoie ca ea să fie maleabilă, ar fi vrut el să-i şoptească acolitului său. N-o face să intre în defensivă.”

Philemon continuă fără nicio mustrare de conştiinţă:

– Nu ai decât un an de experienţă în plus faţă de Caris. Şi tatăl tău, episcopul – fie-i ţărâna uşoară –, e un punct care te defavorizează, nicidecum un avantaj. La urma urmei, episcopii n-ar trebui să aibă urmaşi.

Elizabeth se îmbujoră.

– Nici stareţii n-ar trebui să aibă pisici.

– Dar aici nu discutăm despre stareţ, replică Philemon iritat.

Se purta de-a dreptul insolent, iar Godwyn se crispă. Stareţul

era versat în ceea ce privea ascunderea ostilităţii şi afişarea unei faţade charismatice şi prietenoase, dar Philemon nu reuşise să-şi însuşească această artă.

Cu toate acestea, Elizabeth abordă lucrurile cu calm.

– Şi atunci de ce m-aţi invitat aici, dacă nu am şanse să câştig? Se întoarse către Godwyn: Nu prea îţi stă în fire să pui să se pregătească mâncare cu ghimber – ştim cu toţii cât e de scump – doar pentru plăcerea de a savura o masă bună.

– Ai dreptate, răspunse Godwyn. Vrem să devii stareţă şi o să facem tot ce putem pentru a te ajuta.

Philemon completă:

– Şi-o să începem printr-o perspectivă realistă asupra şanselor tale. Pe Caris o plac toţi – călugăriţele, călugării, negustorii şi nobilii. Munca pe care o face reprezintă un mare avantaj. Cei mai mulţi dintre călugări, majoritatea călugăriţelor şi sute de orăşeni au ajuns la spital cu diverse suferinţe şi au fost alinaţi de ea. Prin comparaţie, pe tine abia dacă te văd la faţă. Eşti vistiernică, ceea ce înseamnă că eşti rece şi calculată.

– Apreciez sinceritatea, spuse Elizabeth. Poate c-ar trebui să renunţ de pe-acum.

Godwyn nu-şi putea da seama dacă aceasta fusese o remarcă ironică.

– Tu n-ai cum să câştigi, rosti Philemon. Dar ea ar putea pierde.

– Nu o mai face pe enigmaticul, e obositor, replică tăios Elizabeth. Spune-mi în cuvinte simple unde vrei să ajungi.

„Înţeleg acum de ce nu e simpatizată de ceilalţi”, remarcă Godwyn în sinea lui.

Philemon se prefăcu a nu-i observa tonul.

– Sarcina ta, în aceste câteva săptămâni care vor urma, este să o distrugi pe Caris, punctă el. Trebuie să o transformi, în mintea călugăriţelor, dintr-o soră plăcută, muncitoare şi plină de compasiune într-un monstru.

În privirea lui Elizabeth apăru o licărire de entuziasm.

– Se poate?

– Cu ajutorul tău, da.

– Zi mai departe.

– Le mai pune pe călugăriţe să poarte măşti de pânză în spital?

– Da.

– Şi să se spele pe mâini?

– Da.

– Aceste practici nu au nicio bază în Galen sau altă autoritate din medicină şi, în mod clar, nici în Biblie. Pare să nu fie vorba decât despre simple superstiţii.

Elizabeth ridică din umeri.

– Se pare că doctorii italieni cred că ciuma se răspândeşte prin aer. Te poţi molipsi privind persoana bolnavă, atingând-o sau inspirând aerul expirat de ea. Nu înţeleg cum…

– Şi de unde le-a venit ideea asta italienilor?

– Poate pur şi simplu de la observarea evoluţiei pacienţilor.

– L-am auzit pe Merthin susţinând că doctorii italieni sunt cei mai buni – cu excepţia arabilor.

Elizabeth încuviinţă din cap.

– Am auzit şi eu asta.

– Deci toată tărăşenia asta cu purtatul măştilor vine probabil de la musulmani.

– Posibil.

– Cu alte cuvinte, e o practică păgână.

– Cred că da.

Philemon se lăsă pe spătar, ca şi cum şi-ar fi desăvârşit demonstraţia.

Elizabeth nu înţelesese încă.

– Deci o putem învinge pe Caris spunând că a introdus o superstiţie păgână în mănăstire?

– Nu chiar, rosti Philemon cu un zâmbet viclean. Spunem că practică vrăjitoria.

Abia atunci văzu unde bătea călugărul.

– Bineînţeles! Aproape că uitasem povestea asta.

– Dar ai depus mărturie împotriva ei la proces!

– A trecut mult timp de-atunci.

– Aş fi crezut că e cu neputinţă să uiţi că duşmanca ta a fost acuzată cândva de un asemenea păcat, zise Philemon.

În mod clar, Philemon nu uita niciodată asemenea lucruri, reflectă Godwyn. Cunoaşterea slăbiciunilor oamenilor, exploatarea lor fără pic de scrupule, acestea erau specialităţile sale. Godwyn se simţea vinovat uneori când se gândea la proporţiile răutăţii din sufletul lui Philemon. Dar această răutate îi era atât de utilă, încât îşi reprima orice îndoieli. Cine altcineva ar fi putut imagina această modalitate de a otrăvi minţile călugăriţelor împotriva iubitei lor Caris?

Un novice aduse un platou cu mere şi brânză, iar Philemon

mai turnă câte o cupă de vin. Elizabeth spuse:

– Da, e un plan bun. Dar te-ai gândit şi la detaliile punerii lui în practică?

– E important să pregătim terenul, răspunse Philemon. Niciodată nu trebuie să formulezi o acuzaţie în mod clar decât atunci când părerea ta ajunge să fie împărtăşită de un număr mare de oameni.

Godwyn îşi dădu seama, plin de admiraţie, cât de priceput era Philemon la acest joc.

– Şi cum aş putea obţine asta? se interesă Elizabeth.

– Acţiunile sunt mai eficiente decât cuvintele. Refuză să porţi masca respectivă. Dacă te întreabă careva de ce, pur şi simplu ridici din umeri şi spui încet că ai auzit că e o practică musulmană şi că tu preferi mijloacele creştineşti de protecţie. Încurajează-ţi prietenele să nu mai poarte măşti, ca modalitate de susţinere a poziţiei tale. Şi nici nu te mai spăla pe mâini prea des. Când le observi pe celelalte urmând instrucţiunile date de Caris, încruntă-te dezaprobator, dar nu spune nimic.

Godwyn încuviinţă din cap. Viclenia lui Philemon se apropia uneori de geniu.

– Deci n-ar trebui să menţionez nimic de erezie?

– Poţi să vorbeşti despre asta cât vrei tu, dar fără să faci legătura direct cu Caris. Spune, de exemplu, că ai auzit că în alt oraş a fost executată o femeie eretică sau una care-l venera pe Satan şi a reuşit să arunce în depravare o întreagă mănăstire de maici, poate în Franţa.

– N-aş vrea să afirm ceva ce nu e adevărat, răspunse Elizabeth băţoasă.

Philemon uita uneori că nu toţi erau la fel de lipsiţi de scrupule ca el.

Godwyn se grăbi să dreagă această gafă:

– Bineînţeles că nu – Philemon nu vrea să spună decât că ar trebui să repeţi aceste poveşti dacă şi când le auzi, pentru a le reaminti călugăriţelor de pericolul atotprezent.

– Foarte bine.

Se auzi clopotul care-i chema la slujba de la ora trei după-amiaza, iar Elizabeth se ridică.

– Nu trebuie să lipsesc de la slujbă. Nu vreau să-mi observe careva absenţa şi să bănuiască ceva.

– Ai dreptate, făcu Godwyn. Oricum, am ajuns la un acord în ceea ce priveşte planul nostru.

Elizabeth dădu scurt din cap.
– Fără măşti.
Godwyn observă că avea totuşi îndoieli. O întrebă:
– Doar nu-ţi închipui că au vreun efect împotriva bolii, nu?
– Nu, răspunse ea. Nu, bineînţeles că nu. Cum ar putea?
– Exact.
– Mulţumesc pentru prânz.
Apoi ieşi.
Godwyn considera că întrunirea mersese bine, dar grijile nu i se risipiseră în totalitate. Îi spuse neliniştit lui Philemon:
– Nu cred că Elizabeth o să poată să le convingă de una singură pe celelalte că sora Caris se îndeletniceşte în continuare cu vrăjitoria.
– Sunt de acord. S-ar putea să aibă nevoie de ajutor.
– Te gândeşti la o predică?
– Exact.
– O să vorbesc despre ciumă de la amvonul din catedrală.
Pe chipul lui Philemon apăru o expresie gânditoare.
– S-ar putea să fie periculos să o atacăm direct pe Caris. Totul s-ar putea întoarce împotriva noastră.
Godwyn îi dădea dreptate. În eventualitatea unui conflict deschis între el şi Caris, probabil că orăşenii aveau să o susţină pe ea.
– N-o să-i pomenesc numele.
– Pur şi simplu plantează seminţele îndoielii în minţile lor şi lasă-i să ajungă singuri la concluzia dorită de noi.
– O să pun accent pe erezie, venerarea Satanei şi pe practicile păgâne.
Tocmai atunci intră mama lui Godwyn, Petranilla. Aceasta era foarte cocoşată acum şi mergea cu ajutorul a două bastoane, dar capul ei mare stătea în continuare drept, ieşind în afară, trufaş şi depăşind cu mult linia umerilor ei osoşi.
– Cum a mers? întrebă ea.
Ea îl impulsionase pe Godwyn să o atace pe Caris şi fusese de acord cu planul lui Philemon.
– Elizabeth o să acţioneze aşa cum vrem noi, zise Godwyn, simţindu-se mulţumit de sine.
Îi plăcea să-i dea veşti bune mamei sale.
– Bine. Acum vreau să vorbesc cu tine despre altceva. Se întoarse către Philemon: N-o să avem nevoie de tine.
Pentru o clipă, pe chipul stareţului adjunct apăru o expresie

rănită, precum cea a unui copil care primise o palmă din senin. Deşi el însuşi se arăta brutal în purtare, era extrem de susceptibil la jigniri. Cu toate acestea, îşi reveni rapid şi se prefăcu neafectat, ba chiar un pic amuzat de purtarea ei trufaşă.

– Bineînţeles, doamnă, rosti el cu o deferenţă exagerată.

Godwyn îi spuse:

– Ocupă-te tu de slujbă în locul meu, da?

– Prea bine.

După ce Philemon se retrase, Petranilla se aşeză la masa mare şi începu:

– Ştiu că eu te-am îndemnat să stimulezi talentele acelui tânăr, dar trebuie să recunosc că acum mi se face pielea ca de găină când îl văd.

– E mai util ca niciodată.

– Nu poţi să ai încredere totală într-un om fără scrupule. Dacă e dispus să-i trădeze pe ceilalţi, de ce nu te-ar trăda şi pe tine?

– O să ţin minte asta, rosti Godwyn, deşi avea impresia că ajunsese atât de legat de Philemon, încât nu-şi mai putea închipui cum ar fi fost să funcţioneze fără el. Totuşi, nu voia să-i dezvăluie mamei sale acest lucru. Schimbând subiectul, spuse: Nu vrei o cupă cu vin?

Petranilla refuză cu o mişcare din cap.

– Deja pericolul să mă răstorn e suficient de mare şi fără vin. Stai jos şi ascultă-mă.

– Bine, mamă.

Se aşeză lângă ea, la masă.

– Vreau să pleci din Kingsbridge înainte ca epidemia asta de ciumă să se întindă şi mai tare.

– Nu pot să fac una ca asta. Dar tu ai putea să pleci…

– Eu nu contez! Oricum o să mor curând.

Acest gând îl umplu pe Godwyn de panică.

– Nu spune asta!

– Nu fi prost. Am 60 de ani. Uită-te la mine – nici măcar nu mai pot să stau dreaptă. E timpul să mă duc. Dar tu nu ai decât 42 de ani – şi te aşteaptă lucruri măreţe! Ai putea ajunge episcop, arhiepiscop, ba chiar cardinal.

Ca de obicei, ambiţiile ei nelimitate în ceea ce-l privea îi provocau lui Godwyn o senzaţie de vertij. Chiar avea şanse să devină cardinal? Sau era vorba, pur şi simplu, despre faptul că mama sa era orbită de dragostea pe care i-o purta? Nu ştia.

– Nu vreau să mori de ciumă înainte de a-ţi fi realizat menirea,

încheie ea.

– Mamă, n-o să mori.

– Nu te mai gândi la mine! zise ea furioasă.

– Nu pot să părăsesc oraşul. Trebuie să mă asigur că surorile n-o s-o aleagă pe Caris stareţă.

– Fă-le să ţină alegerile repede. Dacă nu reuşeşti, pleacă oricum şi lasă alegerile în mâinile Domnului.

Godwyn era îngrozit de ciumă, însă se temea şi de eşec.

– Dacă o aleg pe Caris, aş putea pierde totul!

Tonul ei se mai îmblânzi.

– Godwyn, ascultă-mă. Nu am decât un copil, pe tine. Nu aş suporta să te pierd.

Schimbarea bruscă a tonului ei îl şocă atât de mult pe Godwyn, încât nu mai spuse nimic.

Petranilla continuă:

– Te rog, te implor, pleacă din oraşul ăsta şi du-te undeva unde nu ai cum să te molipseşti de ciumă.

De când se ştia, Godwyn n-o văzuse niciodată pe mama lui implorând. Iar asta îl umplea de nelinişte. Era speriat. Ca să o facă să tacă, îi spuse:

– Lasă-mă să mă gândesc.

– Ciuma asta, reluă ea. E ca o fiară în pădure. Când o vezi, nu stai să te gândeşti – o rupi la fugă.

Godwyn îşi rosti predica în duminica de dinainte de Crăciun.

Era o zi uscată, cu cerul acoperit de nori alburii plutind la mare înălţime – un fel de boltă rece a Raiului. Turnul central al catedralei era acoperit cu un cuibar de schele din lemn şi frânghii de care Elfric se folosea în lucrarea de demolare a turnului. La târgul de pe pajişte, puţinii negustori înfriguraţi abia dacă încheiau câte-o tranzacţie cu o mână de clienţi îngrijoraţi. Dincolo de târg, întinderea de iarbă îngheţată din cimitir era punctată de cafeniul a peste 100 de morminte dreptunghiulare, recent săpate.

Dar biserica era plină. Pojghiţa de gheaţă pe care Godwyn o observase pe pereţi în timpul utreniei se topise de la căldura pe care o răspândeau miile de trupuri adunate în naos cu mult înainte de sosirea lui. În aşteptarea începerii slujbei de Crăciun, credincioşii se înfăşuraseră bine în hainele şi pelerinele lor groase, de culoarea pământului, şi stăteau înghesuiţi unii într-alţii, ducându-l pe Godwyn cu gândul la nişte vite închise într-un

ţarc. Ştia clar că veniseră în număr atât de mare din cauza ciumei. Congregaţia din oraş, de câteva mii de oameni, fusese sporită cu alte câteva sute din satele învecinate, toţi căutând protecţia divină împotriva unei boli care făcuse deja cel puţin o victimă pe fiecare stradă şi în fiecare sat. Godwyn le înţelegea spaima. Chiar şi el se ruga cu mai multă fervoare în ultima vreme.

În mod normal, numai oamenii din primele rânduri urmăreau slujba într-o tăcere solemnă. Cei aflaţi mai în spate stăteau de vorbă cu prietenii şi vecinii, iar tinerii îşi găseau tot felul de distracţii în naos. Dar astăzi nu se auzeau prea multe zgomote. Toate capetele erau întoarse către călugări şi călugăriţe, şi toţi ochii urmăreau cu o atenţie ieşită din comun fiecare etapă a ritualurilor. Oamenii din mulţime murmurau răspunsurile exact la timp, încercând cu disperare să se învăluie în mantia sfinţeniei. Godwyn le studia chipurile, descifrându-le expresiile. Iar numitorul comun era groaza. Ca şi el, se întrebau, plini de teamă, cine avea să fie următorul care avea să strănute, căruia să-i curgă sânge din nas sau care să descopere pete vineţii pe piept.

Chiar în primul rând îi putea vedea pe contele William şi pe soţia sa, Philippa, împreună cu fiii lor, Roland şi Richard, care deveniseră bărbaţi în toată firea, şi cu fiica cea mică, Odila, care nu avea decât 14 ani. William conducea ţinutul în acelaşi stil ca tatăl său, Roland, impunând ordine şi dreptate cu o mână de fier care, ocazional, dădea dovadă de cruzime. Părea îngrijorat: epidemia de ciumă apărută pe domeniul său era un factor pe care nu-l putea controla, indiferent cât de aspre erau ordinele sale. Philippa îşi ţinea braţul petrecut pe după umerii fiicei ei, ca şi cum ar fi încercat să o protejeze.

Lângă ei stătea sir Ralph, lord de Tench. Ralph nu se pricepuse niciodată să-şi ascundă sentimentele, iar acum părea îngrozit. Nevasta lui, doar o copilă, purta în braţe un băieţel de câteva luni. Godwyn îl botezase nu cu mult timp în urmă cu numele Gerald, după bunicul său, care asistase la slujba respectivă împreună cu bunica, Maud.

Privirea lui Godwyn se mută apoi către fratele lui Ralph, Merthin. Când acesta se întorsese de la Florenţa, Godwyn sperase că sora Caris avea să renunţe la jurămintele depuse şi că avea să plece de la mănăstire. Se gândea că, în calitate de nevastă a unui cetăţean de rând, ar fi fost o pacoste mai mică.

Dar nu se întâmplase aşa. Merthin o ţinea de mână pe fiica sa, născută în Italia. Lângă ei stătea Bessie, de la hanul Bell. Tatăl lui Bessie, Paul, murise de ciumă.

Destul de aproape se afla familia în care Merthin refuzase să intre: Elfric cu fiica sa, Griselda, şi băieţelul pe care-l numiseră Merthin – care acum avea zece ani – şi Harry Constructorul, bărbatul cu care Griselda se măritase după ce renunţase la orice speranţă de a se căsători cu Merthin cel mare. Lângă Elfric se afla cea de-a doua soţie a acestuia, verişoara lui Godwyn, Alice. Elfric se tot uita în sus. El fusese cel care construise acoperişul temporar de deasupra zonei de întretăiere a naosului cu transepturile, iar acum fie îşi admira opera, fie îşi făcea griji în privinţa rezistenţei ei.

Cea mai evidentă absenţă era cea a episcopului de Shiring, Henri de Mons. În mod normal, episcopul era cel care oficia slujba de Crăciun. Cu toate acestea, nu venise. Muriseră atât de mulţi clerici, încât episcopul era foarte ocupat cu vizitarea parohiilor şi găsirea înlocuitorilor pentru cei decedaţi. Deja umbla vorba că făcuse concesii în ceea ce privea condiţiile pentru hirotonisire, învestind ca preoţi tineri sub 25 de ani şi chiar bărbaţi născuţi în afara căsătoriei.

Godwyn păşi în faţa congregaţiei, pentru a-şi începe predica. Sarcina sa era deosebit de delicată. Intenţiona să stârnească panică şi ură în ceea ce-o privea pe cea mai simpatizată persoană din tot Kingsbridge-ul. Şi trebuia să o facă fără să-i rostească numele, ba chiar fără a-i lăsa pe oameni să creadă că avea o atitudine ostilă faţă de ea personal. Trebuia ca aceştia să se năpustească furioşi asupra ei, iar atunci când aveau să o facă, să fie convinşi că era ideea lor, nicidecum a lui.

Nu orice slujbă conţinea în mod obligatoriu şi o predică. Numai cele ţinute la ocazii importante, când în biserică să adunau mulţimi însemnate, includeau şi un discurs al său, iar acesta nu era în mod necesar o predică. De multe ori făcea anunţuri, transmitea mesaje de la arhiepiscop sau de la rege legate de evenimente naţionale: victorii militare, impozite, naşteri sau morţi în familia regală. Dar astăzi lucrurile aveau să stea altfel.

– Ce e boala? începu el.

În biserică era deja linişte, dar, la auzul acestor vorbe, congregaţia rămase total nemişcată. Godwyn rostise întrebarea care-i preocupa pe toţi cei prezenţi.

– De ce trimite Domnul boli şi molime care să ne chinuie şi să ne ucidă?

Întâlni privirea mamei sale, care stătea în spatele lui Elfric şi al lui Alice, şi îşi aminti brusc de previziunea ei că avea să moară în curând. Timp de o secundă, încremeni de frică, incapabil să mai scoată vreun sunet. Membrii congregaţiei începură să se agite, aşteptând. Dându-şi seama că, tăcând, atenţia lor se putea concentra pe altceva, se simţi năpădit de panică, iar asta îi prelungi încremenirea. Dar reuşi să treacă peste aceste momente.

– Boala e pedeapsă pentru păcat, reluă el.

De-a lungul anilor, îşi dezvoltase un stil de a predica. Nu-i stătea în fire să bată câmpii, cum se întâmpla cu fratele Murdo. El vorbea într-un stil colocvial, afişând mai degrabă o atitudine raţională decât una demagogică. Se întrebă cât de potrivită era această metodă acum, când avea nevoie să stârnească un val de ură suficient de puternic încât să-i îndemne pe toţi să treacă la acţiune. Dar Philemon îl asigurase că-i va da un aer mai convingător.

– Ciuma este o boală necruţătoare, aşa că ştim că Dumnezeu a abătut asupra noastră o pedeapsă cu totul specială.

Aceste vorbe treziră un ecou grav, venit din partea credincioşilor, ceva între un murmur şi un geamăt. Exact asta voiau să audă. Reacţia lor îl încurajă.

– Trebuie să ne întrebăm ce păcate am comis, de merităm o astfel de pedeapsă.

În timp ce rostea aceste cuvinte, o observă pe Madge Ţesătoarea, care stătea singură în mulţime. Data trecută când venise la biserică, avea un soţ şi patru copii. Îi veni ideea de a evidenţia faptul că ea se îmbogăţise folosind vopsele fabricate prin vrăjitorie, dar se hotărî totuşi că nu era tactica potrivită. Madge era mult prea respectată şi simpatizată în oraş.

– Vă spun că Domnul ne pedepseşte pentru erezie. Sunt oameni pe lumea aceasta – în oraşul acesta – chiar în această catedrală, acum – care pun la îndoială autoritatea Sfintei Biserici a Domnului şi a preoţilor ei. Se îndoiesc de taina sacră care transformă pâinea în adevăratul trup al lui Cristos; neagă eficienţa slujbelor pentru sufletele celor morţi; ba chiar afirmă că e idolatrie să te rogi în faţa statuilor sfinţilor.

Acestea erau exemple uzuale de erezie care făceau subiectul dezbaterilor dintre preoţii-studenţi de la Oxford. Puţini erau

oamenii din Kingsbridge cărora să le pese despre asemenea dileme, iar Godwyn citi dezamăgire şi plictiseală pe chipurile celor din mulţime. Simţi că le pierdea din nou atenţia, şi simţi din nou mareea de panică înălţându-i-se în piept.

În disperare de cauză, adăugă:

– În oraşul acesta sunt persoane care practică vrăjitoria.

Această frază le captă atenţia. Dinspre spectatori se auzi un vaier colectiv de uimire.

– Trebuie să fim cu ochii în patru împotriva manifestărilor religioase neadevărate, continuă Godwyn. Nu uitaţi că doar Dumnezeu poate vindeca boala. Rugăciunea, spovedania, penitenţa – acestea sunt remediile consfinţite de creştinism. Ridică un pic tonul şi declară răspicat: Orice altceva e blasfemie! Decise totuşi că nu se exprimase suficient de clar. Trebuia să pună punctul pe *i:* Asta pentru că, dacă Domnul trimite o pedeapsă asupra noastră şi noi încercăm să scăpăm de ea, oare nu ne împotrivim voinţei Sale? Putem să ne rugăm Lui să ne ierte păcatele şi poate că, în înţelepciunea Sa, ne va vindeca. Dar leacurile eretice nu vor face altceva decât să înrăutăţească situaţia.

Publicul era captivat de vorbele sale, iar el se lăsa purtat de căldura propriului discurs:

– Ascultaţi-mi sfatul! Formulele magice, folosirea superstiţiilor populare, a incantaţiilor necreştineşti şi, mai ales, a practicilor păgâne – toate acestea sunt vrăjitorie, toate acestea sunt interzise de Sfânta Biserică a Domnului Dumnezeu.

Adevăratul său public, astăzi, era alcătuit din cele 32 de călugăriţe care stăteau în spatele lui, în corul bisericii. Până acum, doar puţine dintre ele îşi arătaseră dezacordul faţă de Caris şi susţinerea pentru Elizabeth, refuzând să poarte măştile care să le protejeze de ciumă. Aşa cum stăteau lucrurile acum, Caris putea câştiga lejer alegerile de săptămâna viitoare.

Avea nevoie să le transmită călugăriţelor mesajul că ideile medicale ale lui Caris erau eretice. Aşa că spuse:

– Oricine se face vinovat de asemenea practici – făcu o pauză retorică, aplecându-se înainte şi privindu-i fix pe membrii congregaţiei –, orice persoană din oraşul acesta – apoi se întoarse şi privi în spatele său, la rândurile de călugăriţe şi de călugări din zona corului – sau chiar din stăreţie – se întoarse înapoi –, oricine, vă spun, oricine care se face vinovat de asemenea practici ar trebui ostracizat.

Apoi lăsă să se scurgă câteva secunde de tăcere, astfel încât cuvintele sale să aibă un efect maxim.

– Şi fie ca Domnul să aibă milă de sufletele lor, încheie el.

61

Paul Bell fu înmormântat cu trei zile înainte de Crăciun. Toţi cei care se adunară lângă mormântul său în gerul de decembrie fură invitaţi la Bell, să bea în amintirea sa. Fiica lui, Bessie, era acum proprietara. Aceasta nu voia să jelească de una singură, aşa că le turna tuturor cu generozitate din cea mai bună bere pe care o avea. Lennie Scripcarul cântă şi el melodii triste la instrumentul său cu cinci coarde, iar participanţii la priveghi deveniră din ce în ce mai melancolici şi mai înlăcrimaţi pe măsură ce se chercheleau.

Merthin stătea într-un colţ cu Lolla. De la târgul din ziua anterioară cumpărase nişte stafide dulci din Corint – o delicatesă scumpă. Acum le împărţea cu Lolla, învăţând-o în acelaşi timp să numere. Numără nouă stafide pentru el, dar, când veni vorba să le numere pe-ale ei, o făcu din doi în doi, spunând:

– Unu, trei, cinci, şapte, nouă.

– Nu! exclamă ea. Nu e bine!

Râdea, ştiind bine că el nu făcea altceva decât să o tachineze.

– Dar am numărat câte nouă pentru fiecare, protestă el.

– Dar tu ai mai multe!

– Ei, cum de s-o fi întâmplat una ca asta?

– Nu le-ai numărat bine, prostuţule.

– Atunci mai bine le-ai număra tu corect, să vedem dacă te descurci mai bine decât mine.

Bessie se aşeză lângă ei. Era îmbrăcată cu cea mai bună rochie a ei, care îi era un pic cam strâmtă.

– Pot să primesc şi eu câteva stafide? întrebă ea.

Lolla spuse:

– Da, dar să nu-l laşi pe tati să le numere.

– Nicio grijă, răspunse Bessie. Îi ştiu eu şmecheriile.

– Poftim, îi spuse Merthin lui Bessie. Una, trei, nouă, 13… aaah, 13 sunt prea multe. Cred că aş face bine să mai iau din ele. Luă înapoi trei stafide. 12, 11, zece. Aşa, acum ai zece stafide.

Lollei i se părea teribil de amuzant.

– Dar nu are decât una! zise ea.

– Iar am numărat greşit?

– Da! Se uită la Bessie: Amândouă îi ştim şmecheriile.

– Bine, atunci numără-le tu.

În momentul acela uşa se deschise şi o pală de aer îngheţat năvăli în încăpere. O clipă mai târziu intră şi Caris, înfăşurată într-o pelerină groasă. Merthin zâmbi: de fiecare dată când o vedea, era bucuros că era teafără şi în viaţă.

Bessie îi aruncă o privire temătoare, dar o întâmpină politicos:

– Bună seara, soră, rosti ea. Frumos din partea dumitale să-ţi aduci aminte de tata.

Caris replică:

– Îmi pare rău că ai rămas fără el. Era un om bun.

Şi ea adoptase o atitudine de politeţe formală. Merthin îşi dădu seama că aceste două femei se considerau rivale în ceea ce privea afecţiunea lui. Iar el chiar nu-şi dădea seama ce făcuse pentru a merita o asemenea devoţiune din partea lor.

– Mulţumesc, îi spuse Bessie lui Caris. Vrei o cană cu bere?

– Foarte generos din partea ta, dar nu, mulţumesc. Trebuie să vorbesc ceva cu Merthin.

Bessie îşi îndreptă privirea către Lolla.

– Vrei să prăjim nişte alune pe foc?

– Da, da!

Bessie se îndepărtă cu Lolla de mână.

Merthin dădu din cap, în semn de salut.

– Bessie are o inimă plină de căldură şi nu are copii.

Pe chipul lui Caris apăru o expresie tristă.

– Nici eu nu am copii… dar poate că nu am căldură în inimă.

Merthin îi atinse uşor palma.

– Eu ştiu că nu e aşa, zise el. Ai atâta căldură în suflet, încât tu n-ai grijă doar de un copil-doi, ci de zeci de oameni.

– Frumos din partea ta să vezi lucrurile astfel.

– E adevărat, atâta tot. Cum merg lucrurile la spital?

– Situaţia e de-a dreptul insuportabilă. Spitalul e plin de muribunzi, iar eu nu pot face nimic altceva pentru ei decât să-i îngrop.

Merthin îşi simţi sufletul copleşit de un val de compasiune. Caris era mereu foarte dedicată, foarte competentă, dar eforturile din ultima vreme îşi puseseră amprenta asupra ei. Totuşi, nu era dispusă să dezvăluie acest lucru decât în faţa lui.

– Pari obosită, zise el.

– Chiar sunt, Dumnezeu mi-e martor.
– Presupun că-ţi faci griji şi pentru alegeri.
– Chiar în privinţa aceasta am venit să-ţi cer ajutorul.
Merthin ezita. În inima lui se dădea o luptă între o seamă de sentimente contradictorii. O parte din el voia ca ea să-şi realizeze ambiţia şi să devină stareţă. Dar, în această situaţie, avea să fie vreodată soţia lui? Cumva, nutrea şi speranţa ruşinos de egoistă ca ea să piardă alegerile şi să renunţe la călugărie. Dar, oricum, avea să o ajute în orice fel voia ea, pentru simplul motiv că o iubea.
– De acord, îi spuse.
– Predica rostită ieri de Godwyn mi-a făcut mult rău.
– Of, Doamne, n-o să scapi niciodată de acuzaţia aceea ridicolă de vrăjitorie? E atât de absurdă!
– Ei bine, oamenii sunt proşti. Predica a avut un efect puternic asupra călugăriţelor.
– După cum era şi intenţia lui Godwyn, evident.
– Fără nicio îndoială. Puţine dintre ele au crezut-o pe Elizabeth când le-a zis că măştile mele din pânză erau păgâneşti. Doar prietenele ei apropiate au refuzat să-şi mai pună mască: Elaine, Cressie, Jeannie, Rosie şi Simone. Dar, când celelalte au auzit mesajul repetat de la amvonul catedralei, situaţia s-a schimbat. Surorile mai influenţabile au încetat să mai folosească măştile. Unele chiar evită să facă o alegere făţişă, nemaivenind în spital. Doar câteva le mai poartă: eu şi patru călugăriţe apropiate mie.
– Chiar mă temeam de asta.
– Acum, că stareţa Cecilia, Mair şi Julie cea Bătrână au murit, nu mai sunt decât 32 de călugăriţe cu drept de vot. Nu e nevoie decât de 17 voturi pentru a câştiga. La început, Elizabeth avea cinci susţinătoare devotate. Predica i-a atras alte 11. Plus votul ei, avem 17. Eu nu am decât cinci şi, chiar dacă ar fi să câştig toate voturile călugăriţelor nehotărâte, tot aş pierde.
Merthin era furios pentru ea. Probabil că era dureros să fie respinsă astfel, după tot ce făcuse pentru mănăstire.
– Şi ce poţi face?
– Ultima mea speranţă e episcopul. Dacă el se pune contra lui Elizabeth şi anunţă că n-o să confirme alegerea ei, poate că unele dintre susţinătoarele ei se vor răzgândi şi atunci aş avea o şansă.
– Şi cum ai putea să-i influenţezi judecata?
– Eu nu, dar tu ai putea – sau, mai precis, ghilda parohială.

– Da, presupun că da…

– Ghilda se reuneşte chiar în seara asta. Presupun că o să te duci şi tu.

– Da.

– Gândeşte-te. Godwyn are deja oraşul în puterea sa. E în relaţii apropiate cu Elizabeth – rudele ei sunt chiriaşii stăreţiei, iar Godwyn a avut mereu grijă să îi favorizeze. Dacă ajunge stareţă, o să fie la fel de supusă ca Elfric. Lui Godwyn n-o să i se mai opună nimeni, în interiorul şi în afara stăreţiei. Ar însemna efectiv moartea oraşului.

– Adevărat, dar nu ştiu dacă membrii ghildei vor fi de acord să intervină pe lângă episcop…

Dintr-odată, pe chipul ei apăru o expresie teribil de descurajată.

– Tu încearcă, te rog. Dacă refuză, asta este.

Disperarea ei îl impresiona, şi Merthin şi-ar fi dorit să poată fi mai optimist în legătură cu ceea ce avea să se întâmple.

– O să încerc, bineînţeles.

– Mulţumesc. Se ridică. Probabil că ai o seamă de sentimente contradictorii legate de asta. Mulţumesc că-mi eşti prieten adevărat.

Merthin schiţă un zâmbet strâmb. El voia să-i fie soţ, nu prieten. Dar trebuia să se mulţumească cu orice primea.

Caris ieşi în gerul de afară.

Merthin li se alătură lui Bessie şi Lollei lângă foc şi gustă din alunele coapte de ele, dar gândurile îi erau acaparate de ceea ce avea să se întâmple. Influenţa lui Godwyn era nefastă, dar, chiar şi aşa, puterea sa crescuse încontinuu. De ce? Poate pentru că era un om ambiţios şi lipsit de conştiinţă – o combinaţie de temut.

Când se lăsă întunericul, o culcă pe Lolla şi o plăti pe fiica unui vecin să aibă grijă de ea. Bessie lăsă taverna în grija ospătăriţei, Sairy. Purtând pelerine groase, porniră pe strada principală către casa ghildei pentru întrunirea sezonieră a acestei organizaţii.

În capătul sălii ghildei se afla tradiţionalul butoi cu bere, pus acolo pentru membri. Aruncând o privire prin încăpere, Merthin îşi dădu seama că sărbătorirea avea un caracter forţat Crăciunul acesta. Negustorii băuseră la priveghiul lui Paul Bell, iar unii dintre cei care intrau acum îşi umplură cănile din nou, cu atâta poftă încât ai fi crezut că nu mai simţiseră gustul berii de o

săptămână. Poate că băutura îi făcea să nu se mai gândească la ciumă.

Bessie era una dintre cele patru persoane care erau prezentate în seara aceasta ca membri noi. Celelalte trei erau fiii cei mari ai unor negustori de vază care muriseră. Merthin îşi zise că, cel mai probabil, Godwyn, ca senior al orăşenilor, se bucura că-i crescuseră veniturile de pe urma taxelor de moştenire.

Când terminară cu problemele obişnuite, Merthin deschise subiectul alegerii unei noi stareţe.

– Dar asta nu ne priveşte pe noi, replică imediat Elfric.

– Dimpotrivă, rezultatul va afecta negoţul în oraşul nostru timp de ani buni de-acum încolo, poate chiar decenii, îl contrazise Merthin. Stareţa e una dintre cele mai bogate şi mai puternice persoane din Kingsbridge, iar noi ar trebui să facem tot posibilul pentru a ne alege cu o stareţă care nu va stânjeni mersul afacerilor.

– Dar nu putem face nimic – nu avem drept de vot.

– Dar avem influenţă. Am putea face o petiţie către episcop.

– Nu s-a mai întâmplat niciodată aşa ceva.

– Ei bine, acesta nu e un motiv să nu încercăm.

Bill Watkin interveni:

– Cine candidează pentru post?

Merthin răspunse:

– Îmi cer scuze, am crezut că ştiţi cu toţii. Sora Caris şi sora Elizabeth. Eu cred că ar trebui să o susţinem pe Caris.

– Bineînţeles că da, pufni Elfric. Şi toţi ştim de ce!

Această remarcă stârni un val de râsete. Toată lumea cunoştea povestea îndelungată, cu suişuri şi coborâşuri, a iubirii dintre Merthin şi Caris.

Merthin zâmbi.

– Haideţi, râdeţi după pofta inimii – nu mă supăr. Dar nu uitaţi că sora Caris a crescut într-o familie care s-a ocupat cu negoţul de lână şi şi-a ajutat tatăl, aşa că înţelege problemele şi provocările cu care se confruntă negustorii, în timp ce rivala ei e fiică de episcop şi, drept urmare, e mai predispusă să fraternizeze cu stareţul.

Elfric era roşu ca un rac fiert – parţial din cauza berii consumate, îşi dădu seama Merthin, dar în mare parte din cauza furiei care-i clocotea în suflet.

– De ce mă urăşti, Merthin? întrebă el.

Merthin fu luat prin surprindere de o asemenea întrebare.

– Eu credeam că lucrurile stau tocmai invers.

– Mi-ai sedus fiica, după care ai refuzat să te însori cu ea. Ai încercat să mă împiedici să construiesc podul. Am crezut că am scăpat de tine, dar după aceea te-ai întors şi m-ai făcut de ruşine cu crăpăturile apărute la arcadele podului. Nici nu te întorseseşi bine, că ai încercat să mă dai jos din funcţia de staroste şi să mă înlocuieşti cu prietenul tău, Mark. Ba chiar ai sugerat că zidurile catedralei au crăpat din vina mea, deşi turnul a fost construit înainte să mă nasc eu. Te-ntreb din nou, de ce mă urăşti atât de mult?

Merthin nu ştia ce să spună. Cum putea Elfric să nu ştie ce îi făcuse? Dar Merthin nu voia să poarte această discuţie în faţa întregii ghilde parohiale – i se părea de-a dreptul copilăresc.

– Nu te urăsc, Elfric. Mi-ai fost un stăpân crud pe când eram ucenic, eşti un constructor jalnic şi te guduri pe lângă Godwyn, dar, cu toate astea, nu te urăsc.

Unul dintre noii membri, Joseph Fierarul, spuse:

– Asta faceţi voi la şedinţele ghildei parohiale – vă ţineţi de certuri prosteşti?

Merthin se simţea nedreptăţit. Nu el fusese cel care transferase conflictul în plan personal. Dar, dacă spunea asta, celorlalţi avea să li se pară că nu făcea altceva decât să continue cearta lor stupidă. Aşa că se mulţumi să tacă şi-şi notă în minte că Elfric era la fel de viclean ca întotdeauna.

– Joe are dreptate, zise Bill Watkin. Nu am venit aici ca să-i auzim pe Merthin şi pe Elfric ciorovăindu-se.

Merthin era îngrijorat de cât de dispus părea Bill Watkin să-l bage în aceeaşi oală cu Elfric. În general, de la disputa privind crăpăturile din structura podului, membrii ghildei îl simpatizau pe Merthin şi aveau o atitudine uşor ostilă faţă de Elfric. De fapt, dacă Mark nu ar fi murit, ar fi avut şanse să îl detroneze pe Elfric din funcţia de staroste. Dar, între timp, se schimbase ceva.

Merthin reluă:

– Putem să ne întoarcem la problema pusă în discuţie, petiţia către episcop în favoarea lui Caris ca stareţă?

– Eu sunt împotriva acestei idei, declară Elfric. Stareţul Godwyn o vrea pe Elizabeth.

În momentul acesta, interveni un glas nou.

– Eu sunt de acord cu Elfric. Nu vrem să ne punem rău cu părintele stareţ.

Cel care vorbise era Marcel Mungiul, care avea contract cu

stăreţia să furnizeze lumânări de ceară pentru biserică. Godwyn era cel mai important client al său. Merthin nu era deloc surprins de atitudinea lui.

Totuşi, cea a următorului vorbitor reuşi să-l şocheze. Acesta era Jeremiah Constructorul, care spuse:

– Nu cred că ar trebui să sprijinim pe cineva care a fost acuzat de erezie.

Scuipă de două ori pe jos, în stânga şi-n dreapta, şi îşi făcu cruce.

Merthin era mult prea uluit ca să-i poată răspunde. Jeremiah fusese mereu superstiţios şi temător, dar Merthin nu şi-ar fi închipuit niciodată că asta l-ar fi făcut să-şi trădeze mentorul.

Ceea ce însemna că sarcina de a o apăra pe Caris cădea pe umerii lui Bessie.

– Acuzaţia aceea a fost ridicolă de la bun început, zise ea.

– Şi totuşi, n-a fost niciodată declarată nefondată, replică Jeremiah.

Merthin se holba la el, dar Jeremiah nu voia cu niciun preţ să-i întâlnească privirea.

– Dar ce te-a apucat, Jimmie? întrebă Merthin.

– Nu vreau să mor de ciumă, răspunse Jeremiah. Ai auzit şi tu predica. Oricine promovează practici păgâne trebuie ostracizat. Iar noi vorbim aici să intervenim pe lângă episcop să o numească stareţă – ori asta numai ostracizare nu e.

Dinspre ceilalţi se iscă un murmur de acord, iar Merthin îşi dădu seama că balanţa opiniei publice se înclinase în sens contrar. Ceilalţi nu erau la fel de creduli ca Jeremiah, dar îi împărtăşeau temerile. Ciuma îi speriase pe toţi, subminându-le capacitatea de a gândi raţional. Predica lui Godwyn fusese mai eficientă decât îşi închipuise vreodată Merthin.

Era gata să renunţe, dar apoi gândul îi zbură la Caris, la cât de ostenită şi de demoralizată îi păruse, aşa că mai încercă o dată.

– Eu am mai trecut prin asta, la Florenţa, rosti el. Vă avertizez de pe-acum, preoţii şi călugării nu vor salva pe nimeni de ciumă. Voi i-aţi înmânat oraşul pe tavă lui Godwyn, şi totul degeaba.

Jeremiah spuse:

– Vorbele tale aduc periculos de mult a blasfemie.

Merthin aruncă o privire în jur. Ceilalţi erau de acord cu Jeremiah. Erau prea speriaţi pentru a mai gândi logic. Nu mai putea face nimic.

Hotărâră să nu ia nicio măsură în ceea ce privea alegerea stareţei şi, curând după aceea, şedinţa se încheie într-o atmosferă oarecum mohorâtă, membrii luând cu toţii beţe aprinse din şemineu pentru a-şi lumina drumul spre case.

Merthin hotărî că era prea târziu să-i mai relateze lui Caris ce se întâmplase – călugăriţele, ca şi monahii, se duceau la culcare la lăsarea serii şi se trezeau înainte de ivirea zorilor. Cu toate acestea, lângă casa ghildelor se afla o siluetă înfăşurată într-o pelerină groasă care îl aştepta. Spre surprinderea lui, lumina torţei îi înfăţişă chipul îngrijorat al lui Caris.

– Ce s-a întâmplat? întrebă ea cu nelinişte în glas.

– Am dat greş, făcu el. Îmi pare rău.

La lumina roşiatică dată de torţă, Merthin văzu expresia ei rănită.

– Ce-au zis?

– Nu vor să intervină. Au crezut predica lui Godwyn.

– Proştii!

Porniră împreună pe strada principală. Când ajunseră la poarta stăreţiei, Merthin spuse:

– Pleacă de la mănăstire, Caris. Nu de dragul meu, ci de dragul tău. Nu poţi să munceşti sub comanda lui Elizabeth. Te urăşte şi-o să se opună oricărui plan al tău.

– Ei, încă nu a câştigat.

– Dar o s-o facă totuşi – chiar tu ai spus-o. Renunţă la călugărie şi mărită-te cu mine.

– Căsătoria e şi ea un jurământ. Dacă-mi calc jurămintele făcute în faţa Domnului, ce motiv ai avea să crezi că o să-mi respect promisiunea făcută faţă de tine?

Merthin zâmbi.

– Merg la risc.

– Lasă-mă să mă gândesc.

– Te tot gândeşti de luni de zile, replică Merthin cu ciudă în glas. Dacă nu pleci acum de la mănăstire, n-o s-o mai faci niciodată.

– Dar nu pot să plec acum. Oamenii au nevoie de mine mai mult ca oricând.

Merthin începu să se înfurie.

– N-o să ţi-o mai cer la nesfârşit, să ştii.

– Ştiu.

– De fapt, asta e ultima dată când te rog, acum.

Caris începu să plângă.

– Îmi pare rău, dar nu pot lăsa baltă spitalul în toiul unei epidemii de ciumă.

– Spitalul!

– Şi oamenii din oraş.

– Şi la tine când o să te gândeşti?

Flacăra torţei îi făcea lacrimile să strălucească.

– Au atât de multă nevoie de mine!

– Sunt nerecunoscători cu toţii: călugăriţe, călugări, orăşeni. Şi Dumnezeu mi-e martor că am aflat asta pe propria piele.

– Dar asta nu contează.

Merthin dădu din cap, acceptându-i hotărârea, suprimându-şi mânia egoistă.

– Dacă aşa simţi tu, ar trebui să-ţi faci datoria.

– Mulţumesc pentru înţelegere.

– Pur şi simplu aş fi vrut ca lucrurile să fi mers altfel.

– Şi eu.

– Mai bine ai lua tu torţa asta.

– Mulţumesc.

Caris luă creanga aprinsă la un capăt şi se îndepărtă. Merthin rămase nemişcat, privind-o şi întrebându-se: „Aşa se termină totul? Ăsta e sfârşitul?” Caris mergea în stilul ei caracteristic, cu paşi hotărâţi şi încrezători, dar avea capul plecat. Trecu dincolo de poartă şi se făcu nevăzută.

Luminile hanului Bell luceau vesele prin crăpăturile obloanelor şi ale uşii. Merthin intră.

Ultimii câţiva clienţi îşi luau rămas-bun cu glasuri împleticite, iar Sairy aduna cănile goale şi ştergea mesele. Merthin verifică dacă totul era în ordine cu Lolla, care dormea dusă, şi achită suma convenită fetei care avusese grijă de ea. Se gândi să se ducă la culcare, dar ştia că n-avea să poată să adoarmă. Era prea tulburat. De ce ajunsese în seara aceasta la limita răbdării, spre deosebire de celelalte seri? Se enervase. Dar, îşi dădu el seama pe măsură ce se calma, furia sa îşi avea originea în frică. Dincolo de tot şi de toate, era îngrozit de gândul că iubita sa Caris avea să se molipsească de ciumă şi să moară.

Se aşeză pe o bancă din salonul hanului şi-şi scoase cizmele. Rămase acolo, privind fix flăcările din vatră, întrebându-se de ce nu putea avea parte de lucrul pe care şi-l dorea cel mai mult pe lume.

Bessie intră şi ea şi-şi atârnă pelerina într-un cui. Sairy plecă, iar Bessie încuie uşa. Se aşeză în faţa lui Merthin, ocupând jilţul

pe care obişnuia să stea tatăl ei.

– Îmi pare rău pentru ce s-a întâmplat la şedinţa ghildei, începu ea. Nu sunt sigură cine are dreptate sau nu, dar ştiu că ai rămas cu un gust amar.

– Mulţumesc că m-ai susţinut oricum.

– Mereu o să te susţin.

– Poate că e timpul să încetez să mai port bătăliile lui Caris.

– Sunt de acord. Dar înţeleg de ce te întristează atât de mult asta.

– Mă întristează şi mă înfurie. Se pare că mi-am irosit jumătate din viaţă aşteptând-o pe Caris.

– Dragostea nu e niciodată irosită.

Merthin îşi ridică privirea către chipul ei, surprins. După câteva clipe de tăcere, spuse:

– Eşti o femeie înţeleaptă.

– Nu mai e nimeni în casă cu noi, în afară de Lolla, urmă ea. Toţi oaspeţii au plecat. Se ridică de pe scaun şi îngenunche în faţa lui. Aş vrea să te alin, îi spuse. În orice fel pot.

Merthin îi privi chipul rotund şi prietenos şi-şi simţi trupul răspunzându-i printr-o zvâcnire. Trecuse foarte mult timp de când nu mai simţise un trup moale de femeie în braţele sale. Dar clătină din cap.

– Nu vreau să mă folosesc de tine.

Bessie zâmbi.

– Nu-ţi cer să te însori cu mine. Nici măcar nu-ţi cer să mă iubeşti. Tocmai mi-am îngropat tatăl, tu ai fost dezamăgit de Caris şi avem nevoie amândoi de un trup cald pe care să-l ţinem în braţe.

– Ca să amorţim durerea, ca şi cum am bea o carafă de vin.

Bessie îi luă mâna într-ale ei şi-i sărută palma.

– Mai bine decât dacă am bea vin, rosti ea.

Îi apăsă mâna pe sânul ei. Acesta era plin şi moale, iar Merthin suspină, mângâindu-l. Bessie îşi ridică faţa către el, iar Merthin se aplecă şi-i sărută buzele. Ea lăsă să-i scape un mic geamăt de plăcere. Era un sărut delicios, ca o băutură rece într-o zi caniculară, iar Merthin nu voia să se mai oprească.

În cele din urmă, Bessie se desprinse de el, gâfâind. Se ridică în picioare şi-şi trase rochia de lână peste cap. Trupul ei gol părea trandafiriu în lumina jucăuşă a flăcărilor. Parcă era făcut numai din curbe: coapse rotunde, burtă rotundă, sâni rotunzi. Rămânând în continuare aşezat, Merthin îşi puse mâinile pe talia

ei şi o trase spre el. Îi sărută pielea caldă de pe abdomen, apoi mugurii rozalii ai sânilor. Îşi ridică privirea către chipul ei îmbujorat.

– Vrei să mergem sus? murmură el.

– Nu, răspunse ea cu respiraţia întretăiată. Nu mai pot aştepta atât.

62

Alegerile pentru funcţia de stareţă fură ţinute a doua zi după Crăciun. În dimineaţa aceea, Caris era atât de deprimată, încât abia dacă reuşi să se mobilizeze suficient pentru a se da jos din pat. Când se auzi clopotul care îi chema pe monahi la utrenie, fu puternic tentată să-şi tragă pătura peste cap şi să spună că nu se simţea bine. Dar nu se putea preface bolnavă când, în jurul ei, oamenii mureau pe capete, aşa că, într-un final, făcu un efort şi se sculă.

Porni cu paşi târşâiţi pe lespezile îngheţate ale claustrului, alături de Elizabeth, amândouă aflându-se în fruntea procesiunii de călugăriţe care intrau în biserică. Ajunseseră la un astfel de acord pentru că erau candidate la aceeaşi funcţie şi niciuna nu era dispusă să îi dea întâietate celeilalte. Dar lui Caris nu-i mai păsa acum. Rezultatul nu era decât deznodământul pe care-l anticipase de mult, numai că reuşise să-l mai amâne o perioadă. Rămase nemişcată în zona corului, căscând şi tremurând, ascultând şi repetând automat psalmii şi pasajele biblice. Era furioasă. Mai târziu, Elizabeth avea să fie aleasă stareţă. Caris simţea un val de ciudă faţă de surori, care o respinseseră, îl detesta pe Godwyn pentru duşmănia sa şi îi dispreţuia pe negustorii din oraş pentru că refuzaseră să intervină.

Avea impresia că întreaga ei viaţă nu era decât un eşec. Nu reuşise să construiască noul spital la care visase atât, iar acum îi era clar că n-avea să o facă niciodată.

De asemenea, simţea un fel de ciudă şi faţă de Merthin, pentru că-i făcuse o ofertă pe care ea nu o putea accepta. Pentru el, căsătoria lor avea să fie o completare a traiului său de arhitect. Pentru ea, căsătoria ar fi înlocuit activitatea căreia i se dedicase ani de-a rândul. Tocmai de aceea şovăise atât de mult timp. Nu era vorba nicidecum că nu l-ar fi vrut. Tânjea după el cu fiecare fibră a fiinţei sale, atât de mult încât abia dacă mai

rezista.

Murmură ultimele răspunsuri rituale şi apoi, cu paşi mecanici, ieşi din biserică în fruntea procesiunii de surori. Pe când traversau din nou claustrul, cineva din spatele ei strănută. Era prea descurajată pentru a se mai întoarce şi a vedea despre cine fusese vorba.

Călugăriţele urcară treptele care duceau la dormitorul comun. Când intră în încăpere, Caris auzi undeva în spate o respiraţie îngreunată şi îşi dădu seama că cineva rămăsese în urmă. Flacăra lumânării îi dezvălui că era vorba despre responsabila cu novicele, sora Simone – o femeie severă, între două vârste, care în mod normal era o călugăriţă conştiincioasă, nicidecum genul care să piardă vremea. Caris îşi legă o fâşie de pânză peste gură şi nas şi îngenunche lângă salteaua lui Simone. Aceasta transpira abundent şi părea foarte speriată.

Caris o întrebă:

– Cum te simţi?

– Îngrozitor, răspunse Simone. Am avut nişte vise ciudate.

Caris îi puse mâna pe frunte. Era foarte fierbinte.

Simone spuse:

– Pot să capăt ceva de băut?

– Imediat.

– Cred că e doar o răceală.

– În mod clar, ai febră.

– Dar nu am ciumă totuşi, nu? Nu mă simt aşa rău.

– O să te ducem oricum la spital, răspunse Caris evaziv. Poţi să mergi?

Simone făcu un efort să se ridice în picioare. Caris luă o pătură de pe pat şi o puse pe umerii bolnavei.

În timp ce se îndreptau către uşă, Caris auzi un alt strănut. De data aceasta, zgomotul venise de la sora Rosie, călugăriţa dolofană care ocupa funcţia de matricularius. Caris îşi aţinti privirea asupra ei, observând că părea speriată. Caris alese o altă călugăriţă la întâmplare.

– Soră Cressie, du-o pe Simone la spital până ce o examinez eu pe Rosie.

Cressie o luă pe Simone de braţ şi o conduse pe scările care dădeau în claustru.

Caris ridică lumânarea către chipul lui Rosie. Şi ea transpira abundent. Caris îi trase în jos gulerul rasei monahale. Pe umerii şi pe sânii ei se vedeau o mulţime de pete mici, purpurii.

– Nu, zise Rosie. Nu, te rog, nu.

– S-ar putea să nu fie nimic, minţi Caris.

– Nu vreau să mor de ciumă! exclamă Rosie cu glasul spărgându-i-se.

Caris rosti pe un ton liniştitor:

– Păstrează-ţi calmul şi vino cu mine.

O apucă ferm de braţ.

Rosie se împotrivi.

– Nu, o să-mi revin!

– Încearcă să rosteşti o rugăciune, o îndemnă Caris. Hai… *Ave Maria…*

Rosie începu să se roage şi, câteva secunde mai târziu, Caris reuşi să o conducă afară din dormitor.

Încăperea prelungă a spitalului era plină de muribunzi înconjuraţi de familiile lor şi, în ciuda orei, mulţi dintre ei erau treji. În aer plutea un miros puternic de trupuri transpirate, vomă şi sânge. Singurele surse de lumină erau nişte lămpi cu seu care răspândeau o strălucire discretă. Combinată cu flăcările lumânărilor de pe altar, aceasta reuşea să străpungă cât de cât întunericul. De pacienţi se ocupau câteva călugăriţe care le aduceau apă şi îi curăţau. Dintre acestea, unele purtau masca de pânză, altele nu.

Fratele Joseph, cel mai în vârstă dintre călugării-medici şi cel mai simpatizat dintre aceştia, era şi el acolo. Tocmai îi dădea ultima împărtăşanie lui Rick Argintarul, conducătorul ghildei bijutierilor, şi stătea aplecat să audă spovedania rostită în şoaptă, înconjurat de copiii şi nepoţii negustorului.

Caris îi făcu loc şi lui Rosie şi o convinse să se întindă. Una dintre călugăriţe îi aduse o cană cu apă de la fântână. Rosie stătea nemişcată, însă privirea îi aluneca neliniştită în toate direcţiile. Îşi cunoştea soarta şi era înspăimântată.

– Fratele Joseph o să vină imediat să stea de vorbă cu tine, îi spuse Caris.

– Ai avut dreptate, soră Caris, murmură Rosie.

– La ce te referi?

– Simone şi cu mine am fost printre primele prietene ale surorii Elizabeth care au refuzat să poarte masca – şi uite ce-am păţit.

Caris nu se gândise la asta. Oare avea să se dovedească – într-un mod oribil, prin decesul celor care nu fuseseră de acord cu ea – că avusese dreptate? Ar fi preferat să se fi înşelat.

Se duse să vadă cum se mai simţea Simone. Aceasta stătea întinsă, ţinând-o de mână pe Cressie. Simone era mai bătrână şi mai calmă decât Rosie, dar şi în ochii ei se citea spaima. Strângea cu înfrigurare mâna lui Cressie, ca şi cum ar fi avut nevoie de un punct de sprijin.

Caris aruncă o privire către Cressie. Aceasta avea o pată întunecată deasupra buzei superioare. Caris întinse mâna şi o şterse cu mâneca rasei ei.

Şi Cressie se numărase printre călugăriţele care abandonaseră primele măştile de pânză.

Se uită la pata de pe mâneca lui Caris.

– Ce e? întrebă ea.

– Sânge, răspunse Caris.

Alegerile se ţinură în refectoriu, cu o oră înainte de prânz. Caris şi Elizabeth stăteau una lângă alta la o masă aflată într-un capăt al încăperii prelungi, iar celelalte călugăriţe şedeau pe băncile dispuse în rânduri.

Totul se schimbase. Simone, Rosie şi Cressie zăceau în spital, doborâte de ciumă. Aici, în sala de mese, celelalte două călugăriţe care refuzaseră iniţial să poarte măştile, Elaine şi Jeannie, prezentau simptome incipiente, Elaine strănutând, iar Jeannie transpirând. Fratele Joseph, care îi tratase de la bun început pe bolnavii de ciumă fără niciun fel de protecţie, căzuse şi el bolnav. Toate celelalte călugăriţe reîncepuseră să-şi lege fâşiile curate de pânză peste gură şi nas. Dacă acesta era un indicator al susţinerii lui Caris, însemna că deja câştigase.

Toate erau tensionate şi nu reuşeau să-şi găsească liniştea. Sora Beth, care deţinuse până nu demult funcţia de vistiernică şi era acum cea mai în vârstă dintre călugăriţe, deschise întrunirea cu o rugăciune. Nu termină însă bine de citit, că mai multe călugăriţe luară cuvântul în acelaşi timp. Glasul care le acoperi pe celelalte fu cel al surorii Margaret, fosta chelărească.

– Caris avea dreptate, iar Elizabeth s-a înşelat! strigă ea. Cele care au refuzat să poarte masca sunt acum pe moarte.

Vorbele ei iscară un val de murmure aprobatoare.

Caris spuse:

– Mi-aş fi dorit ca lucrurile să stea altfel. Aş fi preferat ca Rosie, Simone şi Cressie să fie aici cu noi şi să voteze împotriva mea.

Era cât se poate de sinceră. Se săturase să vadă atâţia

oameni murind. Toate acestea o făceau să înţeleagă că orice alte preocupări nu erau decât mărunţişuri.

Elizabeth se ridică.

– Propun să amânăm alegerile, rosti ea. Trei călugăriţe au decedat şi alte trei sunt în spital. Ar trebui să aşteptăm până ce epidemia de ciumă o să treacă.

Această manevră o luă prin surprindere pe Caris. Crezuse că Elizabeth nu mai avea cum să evite înfrângerea, dar se înşelase. Deşi nimeni n-avea să mai voteze pentru Elizabeth, susţinătorii ei preferau probabil ca hotărârea definitivă să nu fie luată acum.

Apatia lui Caris dispăru ca prin farmec. Dintr-odată, îşi aminti toate motivele pentru care voia să devină stareţă: să modernizeze spitalul, să înveţe mai multe fete să scrie şi să citească, să ajute oraşul să prospere. Dacă Elizabeth avea să fie aleasă în locul ei, avea să fie o adevărată catastrofa.

Imediat, opinia lui Elizabeth fu susţinută de bătrâna soră Beth:

– N-ar trebui să ne ţinem alegerile într-o atmosferă de panică şi să ne exprimăm o opţiune pe care e posibil să o regretăm mai târziu, când ne vom fi calmat.

Declaraţia ei părea regizată dinainte: în mod clar, Elizabeth plănuise asta. Dar, îşi dădu seama Caris cu oarecare nelinişte, argumentul nu era neapărat nerezonabil.

Margaret spuse indignată:

– Beth, tu zici asta numai pentru că eşti conştientă că Elizabeth o să piardă.

Caris se abţinu să ia cuvântul, de teamă să nu stârnească un comentariu identic în ceea ce o privea.

Sora Naomi, care nu-şi declarase susţinerea faţă de niciuna dintre candidate, interveni:

– Problema este că nu avem conducătoare. Stareţa Cecilia, fie-i ţărâna uşoară, nu a numit o stareţă adjunctă după moartea lui Natalie.

– Şi acesta e un lucru atât de rău? întrebă Elizabeth.

– Da! îi răspunse sora Margaret. Nu ştim nici măcar cine trebuie să meargă în fruntea procesiunii!

Caris hotărî să-şi asume riscul de a formula o idee strict practică.

– Există o sumă de decizii care trebuie luate, mai ales în ceea ce priveşte moştenirea acelor proprietăţi ale mănăstirii noastre arendate unor oameni care au murit de ciumă. Ar fi dificil de gestionat fără o stareţă.

Sora Elaine, una dintre cele cinci prietene ale lui Elizabeth care o susţinuseră de la început, luă acum poziţie împotriva amânării.

– Nu-mi plac deloc alegerile, spuse ea. Strănută, după care continuă: Sunt un prilej de vrajbă între surori şi creează tot felul de neînţelegeri. Eu, una, vreau să ne hotărâm şi să trecem mai departe, unite, pentru a ţine piept acestei molime îngrozitoare.

Cuvintele ei treziră câteva ovaţii de susţinere.

Elizabeth îi aruncă o privire mânioasă lui Elaine. Aceasta îi sesiză intenţia şi adăugă:

– Vedeţi, nici măcar nu pot să exprim o părere pacifistă fără ca Elizabeth să se uite la mine de parcă aş fi trădat-o!

Elizabeth îşi lăsă ochii în jos.

Margaret interveni:

– Haideţi să votăm. Cine e pentru Elizabeth să spună „eu”.

O clipă, nu se auzi niciun glas. Apoi Beth rosti încet:

– Eu.

Caris aşteptă ca şi altcineva să vorbească, dar Beth era singura dispusă să-şi dea votul pentru Elizabeth.

Inima lui Caris începu să bată mai repede. Oare era pe punctul de a-şi atinge obiectivul?

Margaret urmă:

– Cine e în favoarea lui Caris?

Răspunsurile veniră imediat. Din rândurile călugăriţelor se înălţă un cor hotărât de acorduri. Lui Caris i se părea că aproape toate călugăriţele votaseră pentru ea.

„Am reuşit, jubilă ea în gând. Sunt stareţă. Iar acum putem începe cu adevărat să schimbăm lucrurile.”

Margaret spuse:

– În cazul acesta…

Un glas bărbătesc rosti brusc:

– Staţi!

Mai multe călugăriţe suspinară, speriate, iar una chiar scoase un ţipăt. Toate privirile se întoarseră către uşă. În cadrul ei stătea Philemon. Probabil că trăsese cu urechea de afară, cugetă Caris.

Philemon spuse:

– Înainte să continuaţi…

Caris nu era dispusă să tolereze aşa ceva. Se ridică şi îl întrerupse:

– Cum îndrăzneşti să intri în mănăstirea noastră? Nu ai primit

permisiunea să vii aici şi nu eşti deloc bine-venit. Pleacă, acum!

– Am fost trimis de părintele stareţ…

– N-are niciun drept…

– E cel mai mare demnitar religios din Kingsbridge, iar, în absenţa unei stareţe sau a unei stareţe adjuncte, el are autoritate şi asupra călugăriţelor.

– Nu mai suntem lipsite de stareţă, frate Philemon. Caris făcu un pas către el. Tocmai ce-am fost aleasă.

Călugăriţele nu-l puteau suporta pe Philemon, aşa că, în momentul acela, izbucniră în urale.

Stareţul adjunct spuse:

– Părintele Godwyn nu permite organizarea acestor alegeri.

– Prea târziu. Spune-i că stareţa Caris conduce acum mănăstirea de maici – şi îl dădu efectiv afară.

Philemon se retrase, pufnind:

– Nu eşti stareţă până ce alegerea ta nu va fi ratificată de episcop!

– Afară! îi strigă Caris.

Călugăriţele preluară îndemnul, transformându-l într-o incantaţie:

– Afară! Afară! Afară!

Acest atac reuşi să-l intimideze pe Philemon. Nu era obişnuit să fie sfidat. Caris făcu încă un pas spre el, ceea ce-l sili pe Philemon să facă şi el unul înapoi. Părea uimit de ceea ce se întâmpla, dar şi speriat. Incantaţia călugăriţelor câştigă în intensitate. Brusc, călugărul se răsuci pe călcâie şi ieşi grăbit.

Călugăriţele începură să râdă şi să înalţe urale.

Dar Caris îşi dădea seama că ultimele cuvinte ale lui Godwyn erau adevărate. Alegerea ei trebuia ratificată de episcopul Henri.

Iar Godwyn avea să facă tot ce-i stătea în putere să împiedice asta.

O echipă de voluntari din oraş defrişase o jumătate de hectar din pădurea care se întindea de cealaltă parte a râului, iar Godwyn se afla în plin proces de sfinţire a solului ca loc de îngropăciune. Toate cimitirele din perimetrul delimitat de zidurile oraşului erau pline, iar spaţiul disponibil în cel de lângă catedrală se micşora văzând cu ochii.

Godwyn străbătea laturile parcelei, biciuit de vântul rece şi muşcător, stropind în stânga şi-n dreapta cu apă sfinţită, care îngheţa imediat ce atingea pământul, în timp ce călugării şi

călugăriţele îl urmau într-un şir ordonat, cântând un psalm. Deşi slujba nu ajunsese încă la sfârşit, groparii lucrau de zor. Lângă mormintele aliniate ordonat se înălţau maluri de pământ proaspăt răscolit, cât mai aproape unele de altele, pentru a face economie de spaţiu. Dar nici suprafaţa aceasta n-avea să le ajungă prea mult timp, aşa că voluntarii lucrau deja la defrişarea următorului hectar de pădure.

În momente ca acesta, Godwyn trebuia să facă eforturi serioase pentru a-şi păstra stăpânirea de sine. Ciuma era ca o maree atotcuprinzătoare, de neoprit, înecând totul în calea sa. Călugării înmormântaseră o sută de persoane în săptămâna de dinainte de Crăciun, iar numărul de morţi era într-o perpetuă creştere. Fratele Joseph murise în ziua anterioară, iar alţi doi călugări erau în spital, bolnavi. Când avea să se sfârşească totul? Aveau să moară toţi oamenii din lume? Oare avea să moară şi Godwyn?

Era atât de speriat, încât se opri, uitându-se fix la aspersorul de aur folosit pentru stropirea cu apă sfinţită, ca şi cum n-ar fi avut nici cea mai vagă idee despre cum ajunsese acesta în mâna sa. Timp de câteva secunde, fu stăpânit de o panică atât de puternică, încât orice mişcare îi era imposibilă. Apoi, Philemon, aflat în fruntea procesiunii de monahi, îl împinse uşor de la spate. Godwyn făcu un pas precipitat înainte, după care îşi reluă marşul. Trebuia să-şi alunge aceste gânduri înspăimântătoare din minte.

Îşi concentră atenţia asupra problemei reprezentate de alegerile ţinute de călugăriţe. Reacţiile la predica rostită de el fuseseră atât de favorabile, încât crezuse că victoria lui Elizabeth era sigură. Situaţia se răsturnase cu o rapiditate şocantă, iar resuscitarea enervantă a popularităţii lui Caris îl luase prin surprindere. Intervenţia *in extremis* a lui Philemon fusese o măsură disperată, luată pur şi simplu prea târziu. Când se gândea la asta, Godwyn simţea impulsul de a ţipa efectiv.

Dar războiul nu se încheiase încă. Caris îl tratase de sus pe Philemon, dar adevărul era că nu-şi putea considera noua poziţie ca fiind sigură până nu obţinea binecuvântarea episcopului Henri.

Din păcate, Godwyn nu avusese încă prilejul de a intra în graţiile lui Henri. Noul episcop, care nu ştia nicio boabă de engleză, nu vizitase Kingsbridge-ul decât o singură dată. Pentru că era de atât de puţin timp episcop, Philemon nu aflase încă

dacă avea vreo slăbiciune care să-l poată face manevrabil. Dar era bărbat şi preot, aşa că, în mod normal, ar fi trebuit să se alieze cu Godwyn împotriva lui Caris.

Godwyn îi scrisese o misivă lui Henri în care-i relata că sora Caris le vrăjise pe călugăriţe, făcându-le să creadă că le putea salva de ciumă. Expusese în detaliu povestea vieţii lui Caris: acuzaţia de erezie, procesul şi sentinţa dată în urmă cu opt ani, salvarea de către Cecilia. Spera ca, la venirea în Kingsbridge, Henri să-şi fi format deja o prejudecată solidă împotriva lui Caris.

Dar când avea să vină Henri? Era ceva cum nu se poate mai neobişnuit ca episcopul să nu participe la mesa de Crăciun oficiată în catedrală. O epistolă semnată de eficientul, dar deloc inventivul arhidiacon Lloyd explicase că Henri era ocupat cu numirea unor clerici noi care să le ia locul celor care muriseră de ciumă. Era posibil ca Lloyd să fie împotriva lui Godwyn: era omul contelui William, din moment ce-şi datora funcţia răposatului frate al contelui, Richard; iar tatăl lui William şi al lui Richard, contele Roland, nu-şi ascunsese niciodată duşmănia faţă de Godwyn. Dar decizia n-avea să fie luată de Lloyd, ci de Henri. Era greu de prevăzut ce-avea să se întâmple. Godwyn avea senzaţia că scăpase din mâini frâiele situaţiei. Cariera îi era ameninţată de Caris, iar viaţa îi era pusă în pericol de necruţătoarea ciumă.

Exact când ceremonia de sfinţire ajunse la final, peste pământul îngheţat începu să cadă o ninsoare uşoară. Dincolo de limita parcelei devenite cimitir, şapte procesiuni funerare stăteau pe loc, aşteptând ca totul să fie gata. La semnalul lui Godwyn, porniră. Primul cadavru era în coşciug, dar restul nu erau înfăşurate decât în giulgiuri, purtate pe tărgi. Chiar şi când lucrurile mergeau bine, sicriele erau un lux rezervat numai celor înstăriţi; acum însă, că lemnul se scumpise, iar cei care făceau sicrie se confruntau cu o cerere foarte mare, doar cei foarte bogaţi îşi mai puteau permite să fie înhumaţi în coşciuge.

În fruntea primei procesiuni se afla Merthin, cu fulgi de nea prinşi în părul şi barba sa de culoarea cuprului. O ducea în braţe pe fetiţa lui. Godwyn deduse că bogata răposată trebuia să fie Bessie Bell. Aceasta murise fără a avea în urmă vreo rudă şi îi lăsase hanul lui Merthin. „Banii se lipesc de omul ăsta ca frunzele ude de cizme”, reflectă Godwyn cu amărăciune. Merthin avea deja Insula Leproşilor şi averea făcută în Florenţa. Acum devenise şi proprietarul celui mai prosper han din Kingsbridge.

Godwyn cunoştea prevederile testamentului lui Bessie, pentru

că stăreţia avea dreptul să încaseze o taxă de moştenire şi se alesese astfel cu un procent bun din valoarea hanului. Merthin achitase suma în florini de aur, fără să clipească.

Singura consecinţă bună a epidemiei de ciumă era că, dintr-odată, stăreţia avea o mulţime de bani.

Godwyn oficie slujba de înmormântare pentru toate cele şapte cadavre. Acum, aşa se desfăşurau lucrurile în mod obişnuit: o înmormântare dimineaţa şi una după-amiaza, indiferent de numărul de morţi. Nu erau suficienţi preoţi în Kingsbridge pentru ca fiecare persoană să aibă parte de o înhumare individuală.

Acest gând alimentă viziunile de coşmar care-l hărţuiau pe Godwyn. Începu să rostească precipitat cuvintele slujbei, văzându-se pe sine într-una din gropi; reuşi cu greu să-şi recapete controlul şi să continue.

Într-un final, slujba luă sfârşit, iar Godwyn conduse alaiul de monahi înapoi în catedrală. Intrară în biserică şi, odată ajunşi în naos, rupseră rândurile. Călugării se întoarseră la îndatoririle lor obişnuite. O călugăriţă novice se apropie emoţionată de Godwyn şi îi spuse:

– Părinte stareţ, aţi fi atât de bun încât să veniţi până la spital?

Lui Godwyn nu-i plăcea să primească mesaje prin intermediul novicilor.

– Pentru ce? replică el tăios.

– Îmi pare rău, părinte, nu ştiu… mi s-a spus doar să vă chem.

– O să vin când o să pot, zise el iritat.

Nu avea nimic urgent de făcut, dar, ca să-şi sublinieze importanţa, mai întârzie în catedrală, discutând cu fratele Eli despre rasele călugărilor.

Câteva minute după aceea, traversă claustrul şi intră în spital.

Călugăriţele erau adunate în jurul unui pat care fusese aşezat în faţa altarului. Godwyn îşi dădu seama că, cel mai probabil, era vorba despre un pacient important. Se întreba cine putea fi. Una dintre călugăriţele care lucrau la spital se întoarse către el. Aceasta purta o mască de pânză peste nas şi gură, dar Godwyn recunoscu ochii verzi cu pete aurii ai membrilor familiei sale: era Caris. Deşi putea vedea atât de puţin din faţa ei, îşi dădu seama că avea o mimică ciudată. Se aştepta să citească antipatie şi dispreţ pe chipul ei, dar, în loc de acestea, nu regăsi decât compasiune.

Se apropie de pat, cu un sentiment de agitaţie crescândă. Când îl văzură, celelalte călugăriţe se dădură la o parte, pline de respect. O clipă mai târziu, privirea îi coborî asupra pacientei.

Era mama lui.

Capul mare al Petranillei se sprijinea pe o pernă albă. Asuda, iar din nas îi curgea un firicel de sânge. O călugăriţă îl şterse, dar acesta reapăru imediat. O altă călugăriţă îi oferi bolnavei o cană cu apă. Pe pielea ridată a gâtului Petranillei se vedeau mai multe pete violacee.

Godwyn ţipă, ca şi cum ar fi primit o lovitură năprasnică. Se holba la ea, îngrozit. Mama lui îl privea cu ochi îndureraţi. Nu era nicio îndoială: căzuse victimă epidemiei de ciumă.

– Nu! strigă el. Nu! Nu!

Simţea o durere insuportabilă în piept, ca şi cum ar fi fost înjunghiat.

Îl auzi pe Philemon, aflat lângă el, spunând pe un ton speriat:

– Încearcă să-ţi păstrezi calmul, părinte stareţ.

Dar nu putea să-i asculte îndemnul. Deschise gura să ţipe, însă nu reuşi să scoată niciun sunet. Dintr-odată, simţi că se desprinde de trupul său şi pierde orice control asupra propriilor mişcări. Apoi văzu o ceaţă neagră ridicându-se dinspre pardoseală şi învăluindu-l, ridicându-se treptat în jurul lui până ce-i acoperi nasul şi gura, împiedicându-l să mai respire, coborându-i peste ochi, orbindu-l. Într-un final, îşi pierdu cunoştinţa.

Godwyn zăcu timp de cinci zile. Nu mâncă nimic şi nu bău decât atunci când Philemon îi ducea cana la buze. Nu putea gândi coerent. Nu se putea mişca, pentru că nu reuşea să se hotărască ce să facă. Suspina, dormea, după care se trezea şi începea din nou să suspine. Era vag conştient că, la un moment dat, fusese vizitat de un călugăr care-i pusese mâna pe frunte, îi luase o mostră de urină, declarase că suferă de febră cerebrală şi pusese să i se ia sânge.

Apoi, în ultima zi a lunii decembrie, un Philemon cu chip speriat îi aduse vestea morţii mamei sale.

Godwyn se ridică. Puse să fie bărbierit, îmbrăcă o rasă nouă şi se duse la spital.

Călugăriţele scăldaseră şi îmbrăcaseră trupul neînsufleţit. Părul Petranillei fusese periat cu grijă şi trupul îi era acoperit cu o rochie făcută din stofă de lână scumpă, italienească. Văzând-o

astfel, cu chipul marcat de paloarea morţii şi ochii închişi pentru totdeauna, Godwyn simţi din nou un junghi de panică, precum cele care-l copleşiseră atât timp; dar de data aceasta putu să şi-l înăbuşe.

– Duceţi-i trupul în catedrală, ordonă el.

În mod normal, onoarea aşezării în catedrală pentru priveghi nu le era rezervată decât monahilor, preoţilor şi aristocraţilor; dar Godwyn ştia că nimeni n-avea să îndrăznească să se opună.

După ce se făcu mutarea, iar corpul fu aşezat în faţa altarului, Godwyn îngenunche lângă mama sa şi începu să se roage. Rugăciunile îl ajutau să-şi atenueze spaima şi, încet-încet, îşi dădu seama ce avea de făcut mai departe. Când, într-un final, se ridică, îi dădu ordin lui Philemon să convoace imediat o întrunire în sala capitulară.

Se simţea nesigur, dar ştia că trebuia să facă o sforţare şi să-şi recapete stăpânirea de sine. Întotdeauna fusese binecuvântat cu puterea de a-i convinge pe ceilalţi să acţioneze după cum voia el. Iar acum trebuia să-şi folosească la maximum acest dar.

După ce monahii se adunară, începu să le citească din Cartea Facerii:

– „După acestea, Dumnezeu L-a încercat pe Avraam şi i-a spus aşa: «Avraame, Avraame!» Iar el a răspuns: «Iată-mă, Doamne, aici sunt!» Şi Dumnezeu i-a zis: «Ia pe fiul tău, pe singurul tău fiu, Isaac, pe care-l iubeşti, şi du-te în ţinutul Moria şi adu-Mi-l ofrandă, ars pe rug, pe un munte pe care ţi-l voi arăta Eu!» Şi Avraam s-a trezit dimineaţa în zori, şi-a înşeuat asinul, şi-a luat doi servitori cu el şi pe fiul său, Isaac; a tăiat lemnele pentru rug, s-a ridicat şi s-a dus la locul ales de Dumnezeu pentru jertfă.”

Godwyn îşi ridică privirea din carte. Călugării îl priveau cu atenţie. Ştiau cu toţii povestea lui Avraam şi a lui Isaac. Ei erau mai interesaţi de el, de Godwyn. Erau în gardă, precauţi, întrebându-se ce urma.

– Ce ne învaţă povestea lui Avraam şi a lui Isaac? întrebă el pur retoric. Dumnezeu îi porunceşte lui Avraam să-şi sacrifice fiul – nu doar primul său venit pe lume, ci singurul fiu, născut când el avea deja 100 de ani. A protestat Avraam la auzul unei asemenea cereri? A implorat milă? L-a contrazis pe Dumnezeu? A încercat el să sublinieze că sacrificarea lui Isaac ar fi fost crimă, infanticid, un păcat îngrozitor? Godwyn lăsă această serie de întrebări să se dezvolte în mintea spectatorilor săi pe parcursul a

câteva clipe de tăcere, după care-şi coborî privirea către paginile cărţii şi citi: „Şi Avraam s-a trezit dimineaţa în zori, şi-a înşeuat asinul…” Îşi ridică din nou ochii spre fraţii călugări. Se poate ca Domnul să ne încerce şi pe noi. Se poate să ne poruncească să facem unele lucruri care pot părea greşite. Poate că o să ne spună să facem ceva ce pare un păcat. Dar, când se va întâmpla una ca asta, trebuie să ne amintim de Avraam.

Godwyn folosea stilul său de predicare pe care-l ştia a avea cea mai mare încărcătură persuasivă: ritmic, dar în acelaşi timp colocvial. Liniştea desăvârşită din sala capitulară îi demonstra limpede că le captase atenţia: nimeni nu se foia, nu vorbea în şoaptă cu vecinul şi nici nu se auzeau cizmele frecate de pardoseala de piatră.

– Nu trebuie să punem porunca sub semnul întrebării, rosti el. Nu trebuie să ne opunem. Când Domnul ne călăuzeşte, noi trebuie să-l urmăm – indiferent cât de păcătoase, absurde sau crude par dorinţele Sale pentru minţile noastre slabe, de simpli oameni. Suntem nevolnici şi umili. Înţelegerea noastră se înşală adesea. Nu ne e dat să luăm decizii, să facem alegeri. Datoria noastră e simplă. Trebuie să ne supunem.

Apoi le spuse ce trebuiau să facă.

Episcopul ajunse după lăsarea serii. Era aproape de miezul nopţii când suita episcopală intră în curtea stăreţiei; îşi luminaseră calea cu ajutorul torţelor. Cei mai mulţi ocupanţi ai stăreţiei erau în pat de câteva ore bune, dar câteva călugăriţe trebăluiau încă prin spital, iar una dintre ele veni să o trezească pe Caris.

– A venit episcopul, o anunţă aceasta.

– Şi de ce vrea să-mi vorbească? întrebă Caris somnoroasă.

– Nu ştiu, maică stareţă.

Bineînţeles că nu ştia. Caris se dădu jos din pat şi-şi puse o pelerină.

Ajunsă în claustru, se opri pentru o clipă. Luă o înghiţitură prelungă de apă şi trase adânc în piept, de vreo câteva ori, aerul rece al nopţii, limpezindu-şi mintea de orice urmă de somn. Voia să-i facă o impresie bună episcopului, astfel încât acesta să nu-i ridice probleme în ceea ce privea ratificarea alegerii sale ca stareţă.

Arhidiaconul Lloyd era în spital, cu un aer obosit şi vârful nasului său lung înroşit de frig.

– Vino şi întâmpină-ţi episcopul, spuse el iritat, ca şi cum Caris ar fi trebuit să fie trează, aşteptându-i.

Caris îl urmă spre ieşire. Lângă uşă, afară, se afla un servitor care ţinea în mână o torţă aprinsă. Traversară pajiştea până la locul unde episcopul aştepta, încă pe cal.

Acesta era un bărbat mărunţel, cu un potcap mare, şi, după toate aparenţele, sătul de greutăţile călătoriei.

Caris i se adresă în franceza normandă:

– Bine aţi venit la stăreţia Kingsbridge, Sfinţia Voastră!

Henri îi răspunse ţâfnos:

– Tu cine eşti?

Caris îl mai văzuse şi în alte ocazii, dar nu vorbise niciodată cu el.

– Sunt sora Caris, stareţa aleasă de călugăriţe.

– Vrăjitoarea.

Caris avu impresia că inima i se scufundă în piept asemeni unei pietre de moară. Probabil că Godwyn încercase deja să otrăvească mintea lui Henri. Dintr-odată, spaima i se transformă în indignare.

– Nu, Sfinţia Voastră, nu există nicio vrăjitoare aici, spuse ea pe un ton mai tăios decât ar fi fost prudent. Doar un grup de călugăriţe obişnuite care fac tot ce pot pentru un oraş lovit de o epidemie de ciumă.

Henri îi ignoră vorbele.

– Unde e stareţul Godwyn?

– În palatul său.

– Ba nu, nu e!

Arhidiaconul Lloyd o învrednici cu o explicaţie:

– Am fost deja acolo. Clădirea e goală.

– Chiar aşa?

– Da, replică iritat arhidiaconul. Chiar aşa.

În momentul acela, Caris zări pisica lui Godwyn, de neconfundat datorită vârfului alb al cozii. Novicii o numeau Arhiepiscopul. Animalul mergea de-a lungul laturii vestice a catedralei şi se uita nedumerit în spaţiile dintre stâlpi, ca şi cum şi-ar fi căutat stăpânul.

Caris era complet luată prin surprindere de această stare de fapt.

– Ce ciudat… poate că Godwyn s-a hotărât să îşi petreacă noaptea în dormitorul comun, cu ceilalţi călugări.

– Şi de ce ar face una ca asta? Sper că nu avem de-a face cu

păcate de desfrânare aici.

Caris clătină din cap, respingând o asemenea ipoteză. Episcopul îl bănuia pe Godwyn de încălcare a jurământului său de castitate, dar Godwyn nu era nicidecum predispus la acest tip de păcate.

– A fost foarte afectat de faptul că mama lui s-a îmbolnăvit de ciumă. A avut un fel de criză şi a rămas fără cunoştinţă. Femeia a murit azi.

– Dacă s-ar fi simţit rău, mie mi s-ar fi părut mai rezonabil să doarmă în patul său.

Orice era posibil. Reacţia lui Godwyn la moartea Petranillei nu putea fi prevăzută, din moment ce purtarea sa recentă fusese atât de neobişnuită. Caris spuse:

– Ar dori Sfinţia Voastră să discute cu unul dintre subalternii săi?

Henri răspunse indispus:

– Dacă aş putea să dau de vreunul, da!

– Poate că, dacă-l voi conduce pe arhidiaconul Lloyd la dormitorul comun…

– Cât mai curând!

Lloyd luă o torţă de la un servitor, iar Caris îl conduse cu paşi repezi prin catedrală şi claustrul călugărilor. Totul era cufundat în tăcere, aşa cum era obiceiul în mănăstiri la acea oră din noapte. Ajunseră lângă scara care ducea la dormitorul comun, iar Caris se opri.

– Mai bine aţi urca singur, rosti ea. Nu se cuvine ca o călugăriţă să-i vadă pe monahi în paturile lor.

– Bineînţeles.

Lloyd urcă treptele cu torţa în mână, lăsând-o în întuneric. Caris rămase aşteptând, intrigată. Îl auzi strigând: „Hei! E cineva?”, dar nu-i răspunse nimeni, totul fiind stăpânit de o tăcere stranie. Apoi, după câteva secunde, Lloyd o chemă pe un ton ciudat:

– Soră?

– Da.

– Poţi să urci.

Uluită, Caris urcă treptele şi intră în dormitor. Se opri lângă Lloyd şi scrută încăperea la lumina nesigură oferită de torţa aprinsă. Saltelele de paie ale călugărilor erau aşezate ordonat pe jos, în două rânduri, de-o parte şi de alta a camerei, dar niciuna nu era ocupată.

– Nu e nimeni aici, spuse Caris.
– Chiar nimeni, întări Lloyd. Ce Dumnezeu s-a întâmplat?
– Nu ştiu, dar pot să ghicesc, răspunse Caris.
– Atunci luminează-mă, te rog.
– Nu e evident? rosti ea. Au fugit.

Partea a VI-a

ianuarie 1349 – ianuarie 1351

63

La plecare, Godwyn luase cu el toate obiectele de valoare din vistieria călugărilor şi toate cartele. Printre acestea se aflau şi cartele călugăriţelor, pe care nu reuşiseră să le recupereze din cufărul încuiat al monahilor. De asemenea, luase şi sfintele podoabe, inclusiv moaştele Sfântului Adolphus împreună cu relicvariul nepreţuit în care erau aşezate.

Caris descoperi acest lucru în dimineaţa următoare, pe 1 ianuarie, Sărbătoarea Tăierii împrejur a lui Cristos. Merse împreună cu sora Elizabeth şi episcopul Henri la vistieria aflată lângă transeptul sudic al catedralei. Atitudinea lui Henri faţă de ea era de o formalitate băţoasă, fapt care o îngrijora; dar el era oricum un om ţâfnos din fire, aşa că poate la fel se purta şi cu ceilalţi.

Pielea jupuită de pe corpul lui Gilbert din Hereford se afla şi acum prinsă în cuie de uşă. În timp, aceasta se întărise, se îngălbenise şi emana un miros slab de putreziciune.

Dar uşa nu era încuiată.

Intrară. Caris nu mai fusese în această încăpere de când Godwyn sustrăsese cele 150 de lire ale călugăriţelor pentru a-şi construi palatul. După acest incident, surorile îşi construiseră propria vistierie.

Observară imediat ce se întâmplase. Lespezile care ascundeau cele două locaşuri fuseseră ridicate fără a mai fi puse înapoi, iar capacul sipetului cu întărituri de oţel era deschis. Locaşurile şi cufărul erau goale.

Caris îşi dădu seama că dispreţul ei pentru Godwyn era răzbunat acum. Medic învăţat, preot şi conducător al unei comunităţi de monahi, Godwyn dăduse bir cu fugiţii tocmai când oamenii aveau cea mai mare nevoie de el. În mod clar, acum aveau să-şi dea seama toţi care era adevărata lui faţă.

Arhidiaconul Lloyd era scandalizat.

– A luat tot!

Caris i se adresă lui Henri:

– Iar acesta este omul care voia ca Sfinţia Voastră să-mi anuleze alegerea.

Episcopul Henri îşi drese vocea, fără a se pronunţa într-un fel sau altul.

Elizabeth încerca disperată să găsească o scuză pentru comportamentul lui Godwyn.

– Sunt sigură că părintele stareţ a luat cu el obiectele de preţ ca să se asigure că vor fi în siguranţă.

Această remarcă îl irită suficient pe Henri pentru a-i da un răspuns.

– Prostii, zise el glacial. Dacă servitorul îţi goleşte punga şi dispare fără să-ţi dea de veste înainte, în mod clar nu-ţi păstrează banii în siguranţă, ci i-a furat.

Elizabeth încercă o strategie diferită.

– Eu cred că asta a fost ideea lui Philemon.

– Stareţul adjunct? Henri o privi dispreţuitor. Godwyn conduce stăreţia, nu Philemon. Godwyn e răspunzător de tot.

Elizabeth fu redusă la tăcere.

Caris îşi dădu seama că, cel mai probabil, Godwyn îşi revenise din şocul produs de moartea mamei sale, cel puţin pentru o perioadă. Era o realizare remarcabilă faptul că îi convinsese pe călugări să-l urmeze în exil. Se întreba chiar unde se vor fi dus.

Episcopul Henri se gândea la acelaşi lucru.

– Dar unde-or fi fugit laşii aceştia nemernici?

Caris îşi aminti cum încercase Merthin să o convingă să plece cu el. „În Ţara Galilor sau în Irlanda, insistase el. Trebuie să găsim un sătuc izolat, unde abia dacă apare un străin o dată pe an.”

Caris îi spuse episcopului:

– Probabil că stau ascunşi într-un loc izolat, pe unde nu trece mai nimeni.

– Află exact unde, ceru el.

Caris îşi dădu seama că opoziţia faţă de alegerea ei dispăruse odată cu Godwyn. Era copleşită de un val de bucurie la gândul că triumfase, însă făcu un efort să nu arate cât de încântată era.

– O să pun nişte întrebări prin oraş, replică ea. E imposibil să nu-i fi văzut cineva plecând.

– Bine, spuse episcopul. Oricum, nu cred că se vor întoarce prea curând, aşa că, între timp, va trebui să te descurci cât poţi de bine fără niciun bărbat. Continuă să administrezi stăreţia normal, cu călugăriţele. Adu un preot parohial care să oficieze mesele în catedrală – asta dacă a mai rămas vreunul în viaţă. Voi nu puteţi să ţineţi slujbe, dar puteţi să-i spovediţi pe credincioşi –

arhiepiscopul a emis o dispensă specială, pentru că au murit foarte mulţi slujitori ai Bisericii.

Caris nu era dispusă să îl lase să treacă sub tăcere problema alegerii ei.

– Îmi ratificaţi alegerea ca stareţă? întrebă ea.

– Bineînţeles, răspunse el iritat.

– În acest caz, înainte să accept onoarea de a fi…

– Tu nu ai ce hotărî, maică stareţă, spuse el indignat. E datoria ta să mi te supui.

Caris voia postul cu disperare, dar hotărî să se prefacă a avea exact atitudinea contrară. Avea de gând să se târguiască la sânge.

– Trăim în vremuri ciudate, nu-i aşa? începu ea. Aţi conferit călugăriţelor autoritatea de a asculta spovedanii. Din câte am auzit, aţi scurtat perioada de pregătire pentru a deveni preot, dar tot nu îi puteţi hirotonisi suficient de repede pentru a ţine pasul cu decesele provocate de ciumă.

– Ai de gând să exploatezi dificultăţile cu care se confruntă Biserica pentru a-ţi atinge scopurile?

– Da, e nevoie să faceţi ceva pentru a-mi asigura posibilitatea de a vă îndeplini instrucţiunile.

Henri oftă. În mod clar, nu-i plăcea să i se vorbească aşa. Dar, după cum bănuise Caris, avea nevoie de ea mai mult decât ea de el.

– Prea bine, despre ce e vorba?

– Vreau să convocaţi o şedinţă a tribunalului ecleziastic şi să redeschideţi procesul meu pentru vrăjitorie.

– Pentru numele lui Dumnezeu, dar de ce?

– Ca să mă declaraţi nevinovată, bineînţeles. Până n-o să am acest verdict de partea mea, mi-ar fi dificil să exercit orice fel de autoritate. Oricine n-ar fi de acord cu deciziile mele le-ar putea submina cu uşurinţă, subliniind faptul că suspiciunile în ceea ce mă priveşte n-au fost înlăturate.

Mintea ordonată, de secretar, a arhidiaconului Lloyd agrea această idee.

– Ar fi bine să scăpăm de chestiunea asta odată pentru totdeauna, Sfinţia Voastră.

– Bine, atunci, consimţi Henri.

– Mulţumesc. Caris îşi permise acum să se lase în voia unui val de încântare şi uşurare, plecându-şi capul astfel încât ceilalţi să nu observe expresia de triumf reflectată pe chipul ei. Mă voi

strădui să aduc onoare poziţiei de stareţă de Kingsbridge.

– Să nu uiţi ce ţi-am cerut legat de fuga lui Godwyn. Aş vrea să primesc un răspuns înainte de a părăsi oraşul.

– Starostele ghildei parohiale e un acolit de-ai lui Godwyn. Dacă e să ştie cineva unde a plecat, atunci el e acela. Mă voi duce să vorbesc cu el.

– Chiar acum, te rog.

Caris plecă. Episcopul Henri era lipsit de orice farmec, însă părea competent şi ea credea că avea să poată lucra cu el. Spera să fie genul de conducător care să ia hotărâri pe baza meritelor unui caz în loc să se dea de partea celor pe care-i credea aliaţi. Ar fi fost o schimbare plăcută.

Trecând pe lângă Bell, fu tentată să intre şi să-i dea lui Merthin vestea cea bună. Totuşi, se hotărî că era mai bine să vorbească întâi cu Elfric.

În stradă, chiar în faţa tavernei Holly Bush, îl văzu pe Duncan Vopsitorul întins pe jos. Soţia lui, Winnie, stătea pe banca de lângă tavernă, plângând. Caris crezu că bărbatul fusese rănit cumva, dar Winnie rosti printre sughiţuri:

– E beat.

Caris era de-a dreptul şocată.

– Dar nu e nici măcar vremea prânzului!

– Unchiul lui, Peter Vopsitorul, s-a molipsit de ciumă şi a murit. Nevasta şi copiii acestuia au murit şi ei, aşa că Duncan a moştenit toţi banii lor, iar acum îi cheltuieşte pe vin. Nu mai ştiu ce să fac.

– Hai să-l ducem acasă, spuse Caris. Te ajut eu să-l ridici.

Îl apucară amândouă de câte un braţ şi reuşiră să-l ridice în picioare. Ţinându-l în poziţie verticală, reuşiră să-l facă să meargă, târâş-grăpiş, până la casa lui. Îl aşezară pe podea şi-l acoperiră cu o pătură.

Winnie se tângui:

– Aşa face în fiecare zi. Zice că nu merită să mai munceşti, pentru că o să murim cu toţii de ciumă. Ce să mai fac?

Caris rămase pe gânduri câteva clipe.

– Îngroapă banii în grădină, acum, cât doarme. Când s-o trezi, spune-i că i-a pierdut pe toţi jucând zaruri cu un negustor de mărunţişuri care a plecat din oraş.

– Aş putea face asta, zise Winnie.

Caris traversă strada ca să ajungă la casa lui Elfric şi intră. Sora ei, Alice, stătea în bucătărie, ocupată cu cârpitul unor

şosete. Nu mai erau apropiate de când Alice se măritase cu Elfric, iar relaţia lor se răcise şi mai mult după mărturia depusă de Elfric împotriva lui Caris la procesul pentru erezie. Obligată să aleagă între soţ şi soră, Alice îi fusese loială lui Elfric. Caris o înţelegea, însă din clipa aceea începuse s-o perceapă ca pe o străină.

Când Alice o văzu, scăpă din mână ciorapul la care lucra.

– Ce cauţi aici? întrebă ea.

– Călugării au dispărut cu toţii, îi răspunse Caris. Probabil că au fugit peste noapte.

– Deci asta era! exclamă Alice.

– I-ai văzut?

– Nu, dar am auzit zgomote care păreau a veni de la o mulţime de bărbaţi şi de cai. Nu făceau gălăgie – de fapt, dacă stau să mă gândesc, cred că se străduiau chiar să se deplaseze în linişte –, dar nu poţi să faci caii să nu scoată niciun sunet, iar bărbaţii fac zgomot mergând pur şi simplu. M-am trezit când au trecut, dar nu m-am ridicat din pat să văd ce se întâmplă – era prea frig. De-aia ai venit în casa mea, pentru prima dată după zece ani?

– Nu ştiai că aveau să fugă?

– Asta au făcut, au fugit? Din cauza ciumei?

– Presupun că da.

– Mai mult ca sigur, nu. Ce rost mai au medicii, dacă fug de molime? Alice era tulburată de acest comportament al protectorului soţului ei. Nu pot să înţeleg.

– Mă întrebam dacă Elfric ştia ceva despre asta.

– Şi dacă ştia, mie nu mi-a spus nimic.

– Unde pot să-l găsesc?

– La Sfântul Petru. Rick Argintarul a lăsat nişte bani bisericii, iar preotul a hotărât să refacă pardoseala din naos.

– Mă duc să-l întreb.

Caris se întrebă dacă nu cumva trebuia să facă o încercare de a se arăta politicoasă. Alice nu avea copii ai ei, dar avea o fiică vitregă.

– Ce mai face Griselda? rosti ea.

– E foarte bine, e fericită, răspunse Alice cu un strop de sfidare în glas, ca şi cum ar fi crezut că sora ei ar fi preferat să audă contrariul.

– Şi nepotul vostru?

Caris nu reuşi să-şi impună să folosească numele copilaşului,

respectiv Merthin.

– E un drăgălaş. Şi o să mai avem un nepot.

– Mă bucur pentru ea.

– Da. Până la urmă, la cum au evoluat lucrurile, mai bine că nu s-a măritat cu Merthin al tău.

Caris refuză să se lase atrasă într-o astfel de discuţie.

– Mă duc să-l caut pe Elfric.

Biserica Sfântul Petru se afla în capătul de vest al oraşului. Pe când Caris străbătea străzile şerpuitoare care duceau către lăcaşul unde trebăluia Elfric, dădu peste doi bărbaţi care se băteau. Aceştia îşi strigau tot felul de blesteme şi se loveau nebuneşte cu pumnii. Două femei, probabil soaţele lor, ţipau şi ele ascuţit, proferând tot felul de insulte, întregul spectacol fiind urmărit de o mulţime de vecini. Uşa celei mai apropiate case fusese dărâmată. Pe jos se vedea o cuşcă făcută din nuiele în care se aflau trei găini vii.

Caris se duse direct către cei doi şi se postă între ei.

– Opriţi-vă în clipa asta, le spuse ea. Vă ordon în numele Domnului!

Cei doi nu aveau nevoie de mai multe argumente. Probabil că-şi epuizaseră mânia în decursul primelor schimburi de lovituri, iar acum erau chiar recunoscători că aveau un pretext ca să se oprească. Se dădură înapoi şi-şi lăsară mâinile pe lângă corp.

– Ce se întâmplă aici? întrebă Caris pe un ton poruncitor.

Cei doi începură să vorbească de-a valma, ca şi nevestele lor.

– Pe rând! zise Caris. Arătă către cel mai masiv din cei doi bărbaţi, un individ cu părul negru, a cărui faţă chipeşă îşi pierduse orice farmec din cauza vânătăii de la un ochi. Tu eşti Joe Fierarul, nu? Explică-mi!

– L-am prins pe Toby Peterson că fura găinile lui Jack Marrow. A dărâmat uşa.

Toby era un bărbat mai mic de statură, dar cu o vitejie demnă de un cocoş de lupte.

– Jack Marrow avea să-mi dea cinci şilingi – am tot dreptul să iau găinile acelea!

Joe continuă:

– Jack şi toată familia sa au murit de ciumă acum două săptămâni. Eu le-am dat de mâncare găinilor de atunci încoace. Dacă n-aş fi fost eu, ar fi fost moarte. Dacă e să le ia cineva, atunci eu ar trebui s-o fac.

Caris le răspunse:

– Înseamnă că aveţi amândoi dreptul la ele, nu? Toby pentru datorie, iar Joe pentru că le-a întreţinut pe cheltuiala lui.

Cei doi păreau luaţi prin surprindere de ideea că era posibil ca amândoi să aibă dreptate.

Caris spuse:

– Joseph, ia una dintre găinile din cuşcă.

Toby interveni:

– Da' ia staţi un pic…

– Ai încredere în mine, Toby, insistă Caris. Ştii bine că nu ţi-aş face vreo nedreptate, nu-i aşa?

– Ei, nu pot să spun că nu-i aşa…

Joe deschise cuşca şi luă o găină slabă, cu penajul maro, de picioare. Capul păsării se întorcea smucit dintr-o parte în alta, ca şi cum ar fi fost uimită să vadă că lumea întreagă se întorsese cu susul în jos.

Caris urmă:

– Aşa, acum dă-i-o nevestei lui Toby.

– Poftim?

– Te-aş trage eu în piept, Joseph?

Fără niciun entuziasm, Joe îi dădu găina soţiei lui Toby, o femeie drăguţă, din soiul celor care par mereu îmbufnate.

– Poftim, atunci, Jane.

Femeia luă imediat pasărea.

Caris i se adresă:

– Acum mulţumeşte-i lui Joe.

Pe chipul lui Jane apăru o expresie irascibilă, dar rosti:

– Mulţumesc, Joseph Fierarul.

Caris spuse:

– Aşa, acum, Toby, dă-i o găină lui Ellie a Fierarului.

Toby se supuse, cu un zâmbet sfios. Soţia lui Joe, Ellie, care era în ultimul trimestru de sarcină, zâmbi la rândul ei şi spuse:

– Mulţumesc, Toby Peterson.

Începeau să-şi revină la normal şi să-şi dea seama cât de nesăbuite fuseseră faptele lor.

Jane se interesă:

– Şi cu a treia găină cum rămâne?

– Ajung şi la asta, o linişti Caris.

Îşi îndreptă privirea către mulţimea de spectatori şi arătă către o fată cu privire isteaţă, de vreo 11–12 ani.

– Cum te cheamă?

– Jesca, maică stareţă. Sunt fiica lui John Conetabilul.

– Ia cealaltă găină şi du-o la biserica Sfântul Petru, iar acolo dă-i-o părintelui Michael. Spune-i că Toby şi Joe o să vină să ceară iertare pentru păcatul lăcomiei.

– Da, soră.

Jesca luă cea de-a treia găină şi plecă.

Soţia lui Joe, Ellie, rosti:

– Poate vă aduceţi aminte, stareţă Caris, că aţi ajutat-o pe sora mai mică a soţului meu, Minnie, când s-a ars la mână, în atelier.

– A, da, bineînţeles, spuse Caris. A fost o arsură urâtă, îşi aminti ea. Cred că are 10 ani acum, nu?

– Da, exact.

– Şi e bine?

– Foarte bine, mulţumită dumitale şi milei lui Dumnezeu.

– Mă bucur să aud asta.

– N-aţi vrea să intraţi un pic, să beţi o cană cu bere, maică stareţă?

– Chiar aş vrea, însă mă grăbesc. Se întoarse către cei doi bărbaţi: Domnul să vă binecuvânteze şi să nu vă mai certaţi.

Joe răspunse umil:

– Mulţumesc.

Caris plecă.

Toby strigă în urma ei:

– Mulţumesc, maică.

Ea îi făcu un semn cu mâna, fără să se mai întoarcă.

Observă alte câteva case în care părea că se intrase cu forţa, cel mai probabil pentru a fi jefuite după moartea locatarilor lor. Caris îşi dădea seama că cineva trebuia să ia măsuri în această privinţă. Dar, cu Elfric ocupând funcţia de staroste şi cu stareţul fugit din oraş, nu exista nimeni care să ia iniţiativa.

Ajunse la biserica Sfântul Petru şi îl găsi pe Elfric înconjurat de o echipă de muncitori şi ucenici, ocupaţi cu pavarea naosului. De jur împrejurul lor se vedeau stive de lespezi, iar muncitorii pregăteau suprafaţa, turnând nisip şi netezindu-l cu nişte beţe. Elfric verifica dacă suprafaţa obţinută era perfect dreaptă, cu ajutorul unui instrument complicat, alcătuit dintr-un cadru de lemn şi un fir de sfoară de care era suspendată o bucată de plumb. Aducea puţin cu o spânzurătoare în miniatură, amintindu-i lui Caris că Elfric încercase să o trimită la moarte în urmă cu zece ani, acuzând-o de vrăjitorie. Era surprinsă să-şi dea seama că nu simţea niciun dram de ură faţă de el. Era prea meschin

pentru a merita atâta atenţie din partea ei. Când îl privi, nu simţi nimic altceva decât dispreţ.

Aşteptă până ce Elfric termină, după care îi spuse fără niciun preambul:

– Ştiai că Godwyn şi restul călugărilor au dat bir cu fugiţii?

Voise să-l ia prin surprindere şi îşi dădu seama, după expresia lui uluită, că nu ştiuse nimic despre acest lucru.

– De ce ar…? Când…? Ah, azi-noapte?

– Nu i-ai văzut.

– Dar am auzit ceva.

– Eu i-am văzut, se amestecă unul dintre muncitorii. Rămase sprijinit de lopată şi continuă: Tocmai ieşeam de la Holly Bush. Era întuneric, dar ei aveau torţe. Stareţul era călare, iar restul mergeau pe jos, dar aveau o groază de bagaje: butoaie cu vin, roţi de brânză şi altele asemenea.

Caris ştia deja că Godwyn golise cămările călugărilor. Nu încercase să ia nimic din proviziile călugăriţelor, care erau ţinute separat.

– Pe la ce oră era asta?

– Nu prea târziu – pe la nouă-zece.

– Ai vorbit cu ei?

– Le-am zis doar noapte bună.

– Şi ai idee cam în ce direcţie au luat-o?

Muncitorul clătină din cap.

– Au luat-o pe pod, dar nu am văzut în ce parte au apucat-o la Gallows Cross.

Caris se întoarse către Elfric.

– Gândeşte-te bine la ultimele câteva zile. Ţi-a zis Godwyn ceva care, în perspectiva a ceea ce ştim acum, să facă referire la plecarea lui? A menţionat vreun nume de loc – Monmouth, York, Antwerp, Bremen?

– Nu. Chiar nu ştiam.

Elfric părea indispus de faptul că nu fusese prevenit, ceea ce-o făcea pe Caris să creadă că spunea adevărul.

Dacă Elfric era surprins, atunci era puţin probabil ca altcineva să fi ştiut despre planurile lui Godwyn. Acesta fugise de ciumă şi, în mod clar, nu voise ca cineva să-l urmeze, aducând boala cu sine.

„Pleacă din timp, du-te departe şi stai cât mai mult acolo”, spusese Merthin.

Godwyn putea fi oriunde.

– Dacă primeşti vreo veste de la el sau de la vreunul dintre călugări, te rog să mă anunţi, adăugă Caris.

Elfric nu răspunse. Caris ridică tonul, pentru a se asigura că o auzeau toţi muncitorii:

– Godwyn a furat toate ornamentele preţioase ale catedralei, preciză ea.

Din rândul ascultătorilor se ridică un murmur scăzut de indignare. Orăşenii erau foarte posesivi când venea vorba despre ornamentele bisericii – la urma urmei, unii dintre meşteşugarii mai înstăriţi contribuiseră la cumpărarea lor.

– Episcopul vrea ca ele să fie recuperate, continuă ea. Oricine îl ajută pe Godwyn, chiar prin ascunderea locului unde se află, se face vinovat de sacrilegiu.

Elfric părea năucit. Îşi construise întreaga existenţă pe baza relaţiei bune cu Godwyn. Iar acum, protectorul său nu mai era aici.

– Dar s-ar putea să existe un motiv perfect întemeiat… mormăi el.

– Dacă există, atunci de ce Godwyn n-a zis nimic nimănui? Sau de ce nu a lăsat măcar o scrisoare?

Elfric nu putea oferi niciun răspuns la aceste întrebări.

Caris îşi dădu seama că avea să fie nevoie să discute cu toţi negustorii importanţi şi, cu cât mai repede avea să se întâmple asta, cu atât mai bine aveau să decurgă lucrurile.

– Aş vrea să convoci o întrunire, i se adresă ea lui Elfric. Apoi găsi o formulare mai persuasivă a aceleiaşi idei: Episcopul vrea ca ghilda parohială să se întrunească azi, după prânz. Te rog să-i anunţi tu pe membri.

– Prea bine, răspunse Elfric.

Caris ştia deja că aveau să se prezinte toţi, plini de curiozitate.

Ieşi din biserică şi porni înapoi către stăreţie. Tocmai când trecea pe lângă taverna White Horse, văzu ceva care-o făcu să se oprească din drum. O fată stătea de vorbă cu un bărbat mult mai în vârstă, iar comportamentul lor avea ceva care-o nelinişti imediat pe Caris. Întotdeauna fusese foarte sensibilă când venea vorba despre vulnerabilitatea adolescentelor – poate că-şi amintea de sine la vârsta respectivă, poate din cauza fiicei pe care nu o născuse. Se retrase în cadrul unei uşi şi îi cercetă de la depărtare.

Bărbatul avea haine sărăcăcioase, cu excepţia unei căciuli de

blană. Caris nu îl cunoştea, dar ghicea că era un muncitor cu ziua care moştenise acea căciulă. În ultima vreme muriseră atât de mulţi oameni, încât exista un surplus de articole de lux, aşa că imagini precum cea a muncitorului respectiv nu mai aveau nimic ieşit din comun. Fata avea aproximativ 14 ani şi era drăguţă, cu un trup frumos, de adolescentă. Caris observă cu dezaprobare că încerca din răsputeri să se arate cochetă, deşi nu era prea convingătoare. Bărbatul scoase nişte bani din punga de la brâu, iar apoi cei doi începură să se certe. Totuşi, asta nu-l opri pe bărbat să pună mâna pe sânul mic al fetei.

Caris văzuse suficient. Se duse glonţ spre ei. Bărbatul nu avu nevoie să se uite mai mult de o dată la rasa ei monahală pentru a se îndepărta repede. Fata îi adresă o privire în acelaşi timp vinovată şi plină de ciudă. Caris o apostrofă:

– Ce făceai cu bărbatul acela – încercai să-ţi vinzi trupul?

– Nu, maică.

– Spune-mi adevărul! De ce l-ai lăsat să-ţi pună mâna pe sân?

– Nu ştiu ce să fac! Nu am nimic de mâncare şi acum dumneata l-ai gonit.

Fata izbucni în lacrimi.

Caris o credea în ceea ce privea faptul că era înfometată. Era slabă şi palidă.

– Hai cu mine, rosti ea. O să-ţi dau ceva de mâncare. O luă de braţ şi porni cu ea către stăreţie. Cum te cheamă? o întrebă.

– Ismay.

– Şi câţi ani ai?

– 13.

Ajunseră la stăreţie, iar Caris o duse pe Ismay la bucătărie, unde se pregătea masa de prânz a călugăriţelor sub supravegherea unei novice pe nume Oonagh. Responsabila cu bucătăria, Josephine, murise de ciumă.

– Dă-i copilei acesteia nişte pâine cu unt, îi spuse Caris lui Oonagh.

Se aşeză şi o privi pe fată mâncând. În mod clar, Ismay nu mai pusese nimic în gură de câteva zile. Înfulecă jumătate dintr-o pâine de două kilograme înainte de a începe să mănânce mai încet.

Caris îi turnă o cană de cidru.

– De ce nu aveai ce mânca? o întrebă pe copilă.

– Toată familia mi-a murit de ciumă.

– Cu ce se ocupa tatăl tău?

– Era croitor şi ştiu şi eu să cos foarte frumos, dar nimeni nu mai cumpără haine – toată lumea ia ce vrea din casele celor care au murit.

– Deci ăsta era motivul pentru care încercai să te prostituezi.

Fata îşi lăsă ochii în pământ.

– Îmi pare rău, maică stareţă. Mi-era tare foame.

– Era prima oară când încercai?

Ismay clătină din cap, refuzând să o privească în ochi pe Caris.

Ochii lui Caris se umplură cu lacrimi de furie. Ce fel de bărbat ar face sex cu o fetiţă de 13 ani, pe jumătate moartă de foame? Ce fel de Dumnezeu ar aduce o copilă într-o asemenea stare de disperare?

– Ţi-ar plăcea să locuieşti aici, cu călugăriţele, şi să munceşti la bucătărie? o întrebă ea. Aşa ai avea mâncare destulă.

Ismay îşi ridică privirea către ea, entuziasmată.

– Ah, da, maică, mi-ar plăcea asta.

– Atunci aşa o să fie. Poţi începe prin a ajuta la pregătirea prânzului călugăriţelor. Oonagh, ţi-o prezint pe fata care o să te ajute de-acum încolo la bucătărie.

– Mulţumesc, maică stareţă, chiar aveam nevoie de ajutor.

Caris ieşi din bucătărie şi intră îngândurată în catedrală, pentru a participa la slujba de la amiază. Începea să-şi dea seama că ciuma nu era o boală care îi afecta pe oameni doar la nivel fizic. Ismay nu căzuse victimă molimei, dar sufletul ei fusese într-un pericol teribil.

Episcopul Henri preluă sarcina oficierii slujbei, permiţându-i astfel lui Caris să mediteze în voie. Caris îşi dădu seama că la întrunirea ghildei parohiale nu trebuia să vorbească doar despre fuga călugărilor. Era timpul să organizeze oraşul, astfel încât să fie contracarate efectele ciumei. Dar cum?

Învârti toate aceste probleme în minte pe parcursul mesei de prânz. Din diverse motive, se aflau într-un moment favorabil luării unor decizii importante. Avându-l pe episcop aici, gata să-i susţină autoritatea, putea impune măsuri care s-ar fi lovit altfel de tot felul de obstacole.

De asemenea, era un moment bun să obţină ce dorea de la episcop. Ei bine, iată o idee folositoare…

După prânz, se duse să stea de vorbă cu episcopul, care se instalase în palatul stareţului. Îl găsi la masă împreună cu arhidiaconul Lloyd. Primiseră mâncare adusă de la bucătăria

mănăstirii de maici şi sorbeau tacticoşi din cupele cu vin în timp ce servitorii de la bucătărie strângeau masa.

– Sper că v-a plăcut mâncarea, Sfinţia Voastră, spuse Caris politicoasă.

Henri era mai puţin ţâfnos ca de obicei.

– A fost bună, mulţumesc, maică stareţă – o ştiucă foarte gustoasă. Ai ceva veşti despre stareţul nostru fugar?

– Din câte se pare, a avut mare grijă să nu lase niciun indiciu privind destinaţia sa.

– Ce dezamăgire!

– Pe când mergeam prin oraş, punând întrebări, am fost martoră la mai multe incidente care m-au umplut de îngrijorare: o fată de 13 ani care încerca să-şi vândă trupul; doi cetăţeni în mod normal disciplinaţi care se băteau pentru lucrurile unui vecin mort de ciumă; un bărbat beat înainte de amiază…

– Toate astea sunt efectele molimei. La fel se întâmplă peste tot.

– Eu cred că ar trebui să acţionăm în aşa fel încât să contracarăm aceste efecte.

Episcopul ridică din sprâncene. Se părea că nu-i trecuse prin gând să ia asemenea măsuri.

– Cum?

– Stareţul e seniorul oraşului Kingsbridge. El trebuie să ia iniţiativa.

– Da, însă stareţul a dispărut.

– Ca episcop, Sfinţia Voastră sunteţi abatele nostru. Eu una cred că ar trebui să rămâneţi aici, în Kingsbridge, cu titlu permanent, şi să conduceţi oraşul.

De fapt, acesta era ultimul lucru pe care şi-l dorea Caris. Din fericire, şansele ca episcopul să fie de acord cu una ca asta erau foarte mici: avea mult prea multe obligaţii în alte locuri. Ea nu voia decât să-l încolţească pentru a-l obliga să ia o hotărâre.

Henri şovăia. Timp de o fracţiune de secundă, Caris îşi făcu griji că se înşelase în privinţa lui şi că avea să-i accepte sugestia. Dar apoi episcopul spuse:

– Nici nu se pune problema. Fiecare oraş din dioceza mea se confruntă cu aceleaşi probleme. În Shiring e mai rău decât aici. Trebuie să fac eforturi pentru a ţine unită pânza creştinătăţii, iar preoţii îmi mor pe capete. Nu am timpul necesar pentru a mă ocupa de beţivi şi de prostituate.

– Ei bine, cineva trebuie să preia rolul stareţului de

Kingsbridge. Oraşul are nevoie de un conducător moral.

Arhidiaconul Lloyd interveni:

– Sfinţia Voastră, mai e şi problema persoanei îndreptăţite să primească banii care se cuvin stăreţiei, să întreţină catedrala şi celelalte clădiri, să gestioneze terenurile şi arendele şerbilor…

Henri replică:

– Ei bine, tu va trebui să faci toate astea, stareţă Caris.

Caris se prefăcu a lua în calcul această sugestie, ca şi cum nu i-ar fi trecut prin minte.

– M-aş putea ocupa de sarcinile mai puţin importante – gestionarea banilor şi a pământurilor călugărilor dar sunt lucruri pe care numai Sfinţia Voastră le-ar putea face. Eu una n-aş putea oficia ritualurile sfinte.

– Am discutat deja problema asta, răspunse el, pierzându-şi răbdarea. Hirotonisesc preoţi noi cât pot de repede. Tu ocupă-te de restul.

– Aproape că mi se pare că-mi cereţi să fiu stareţ *de facto.*

– Exact asta vreau.

Caris avu grijă să nu-şi arate bucuria. I se părea prea frumos să fie adevărat. Aşa, acţiona ca un stareţ în toate privinţele, mai puţin în cele de care nu-i păsa. Dar care erau capcanele ascunse care nu-i veneau acum în minte?

Arhidiaconul Lloyd rosti:

– Atunci mai bine m-aţi lăsa să întocmesc o scrisoare cu toate astea, în caz că se trezeşte nevoită să-şi impună autoritatea.

Caris adăugă:

– Dacă vreţi ca oraşul să vă respecte dorinţele, s-ar putea să fie nevoie să le arătaţi clar că asta este decizia Sfinţiei Voastre. Chiar acum are loc o întrunire a ghildei parohiale. Dacă Sfinţia Voastră doreşte, mi-ar plăcea să participaţi la ea şi să faceţi anunţul de faţă cu toţi cetăţenii de vază.

– În regulă, haideţi să mergem atunci.

Părăsiră palatul lui Godwyn şi străbătură strada principală până la casa ghildelor. Membrii organizaţiei aşteptau cu toţii, dornici să afle ce se întâmplase cu călugării. Caris începu prin a le spune tot ce ştia despre asta. Mai mulţi oameni auziseră sau văzuseră procesiunea plecând în exil după lăsarea întunericului, deşi nimeni nu îşi dăduse seama sau nu bănuise măcar că toţi monahii părăseau oraşul.

Le ceru să fie numai ochi şi urechi în caz că ar auzi veşti privind un grup de călugări călătorind cu multe bagaje.

– Dar trebuie să acceptăm posibilitatea ca fraţii să nu se întoarcă prea curând. Şi, legat de asta, Sfinţia Sa episcopul are de făcut un anunţ.

Voia ca vestea să vină de la el, nu de la ea.

Henri îşi drese glasul şi spuse:

– Am ratificat alegerea lui Caris ca stareţă şi am numit-o stareţ *de facto.* Vă rog să o trataţi ca reprezentantă a autorităţii mele şi ca senior al vostru în toate privinţele, cu excepţia celor rezervate numai preoţilor hirotonisiţi.

Caris le urmărea chipurile. Elfric era furios la culme. Merthin zâmbea uşor, ghicind că ea ajunsese în această poziţie în urma unor manevre abile. Era încântat pentru ea şi pentru oraş, dar gura sa avea şi un fel de rictus trist care arăta că ştia clar că această avansare o îndepărta de braţele lui. Toţi ceilalţi păreau bucuroşi. Orăşenii o cunoşteau şi aveau încredere în ea, plus că îşi câştigase loialitatea lor rămânând aici, în timp ce Godwyn fugise.

Caris era hotărâtă să profite la maximum de această situaţie.

– În prima zi în care îndeplinesc funcţia de stareţ, vreau să mă ocup urgent de trei chestiuni, spuse ea. În primul rând, beţia. Astăzi l-am văzut pe Duncan Vopsitorul leşinat în stradă înainte de ora prânzului. Sunt convinsă că un asemenea comportament contribuie la instalarea unei atmosfere de destrăbălare în oraş, ultimul lucru de care am avea nevoie acum, când ne confruntăm cu o criză atât de gravă.

Aceste vorbe treziră un val de sunete aprobatoare. Ghilda parohială era alcătuită predominant din negustorii mai în vârstă şi mai conservatori ai oraşului. Dacă aceştia se îmbătau vreodată dimineaţa, o făceau acasă, unde nu puteau fi văzuţi de nimeni.

Caris continuă:

– Am să-i acord lui John Conetabilul permisiunea de a-şi lua încă un adjunct şi o să-i dau instrucţiuni să aresteze orice persoană aflată în stare de ebrietate în timpul zilei. Aceşti oameni vor fi băgaţi la închisoare până ce se vor fi trezit.

Chiar şi Elfric dădea aprobator din cap.

– A doua chestiune este ce se întâmplă cu bunurile celor care mor fără să lase în urmă moştenitori. În dimineaţa asta i-am găsit pe Joseph Fierarul şi pe Toby Peterson bătându-se pentru trei găini care i-au aparţinut lui Jack Marrow.

Sala se umplu de hohotele celor prezenţi, stârnite de ideea că doi oameni în toată firea puteau să se lupte pentru asemenea

fleacuri. Caris îşi clarificase în gând soluţia la această problemă.

– În principiu, aceste bunuri îi revin seniorului local care, pentru locuitorii din Kingsbridge, este stăreţia. Cu toate acestea, nu vreau să umplu clădirile stăreţiei cu haine vechi, aşa că propun ca această regulă să nu se aplice atunci când e vorba despre bunuri care valorează sub două lire. În loc de asta, cei doi vecini aflaţi cel mai aproape de locuinţa decedatului trebuie să încuie casa, pentru a se asigura că nu se fură nimic; apoi, bunurile trebuie inventariate de preotul paroh, care va asculta şi toate pretenţiile eventualilor creditori ai răposatului. În situaţiile în care nu există preot paroh, problema trebuie expusă în faţa mea. După ce se plătesc eventualele datorii, bunurile personale ale decedatului – haine, mobilă, mâncare şi băutură – vor fi împărţite între vecini, iar orice bani gheaţă rămaşi vor fi donaţi bisericii parohiale.

Aceste măsuri fură primite şi ele cu o atitudine aprobatoare, vădită de murmurele şi de mişcările din cap ale celor din auditoriu.

– În al treilea rând, trebuie să vă spun că am găsit o orfană de 13 ani încercând să-şi vândă trupul în faţa tavernei White Horse. Numele ei e Ismay şi a făcut-o pentru că nu avea ce să mănânce. Caris îşi plimbă privirea prin încăpere, cu o strălucire provocatoare. Poate să-mi spună cineva cum e posibil aşa ceva într-un oraş creştin? Toate rudele ei sunt moarte, dar chiar nu avea prieteni sau vecini? Ce fel de om lasă o copilă să moară de foame?

Edward Măcelarul rosti pe un ton scăzut:

– Ismay a Croitorului e o fată destul de obraznică.

Caris nu era dispusă să accepte asemenea pretexte.

– Are 13 ani!

– Tot ce spun e că e posibil să i se fi oferit ajutor, numai că n-a acceptat.

– Şi de când le permitem noi copiilor să ia asemenea hotărâri de capul lor? Dacă un copil rămâne orfan, e datoria fiecăruia dintre noi să avem grijă de el. Ce altă semnificaţie are religia noastră, dacă nu asta?

Cu toţii păreau ruşinaţi.

– Pe viitor, când un copil rămâne fără părinţi, vreau ca doi dintre cei mai apropiaţi vecini să-l aducă la mine. Cei care nu pot fi daţi în grija unei familii prietene se vor muta la stăreţie. Fetele pot locui cu călugăriţele, iar dormitorul călugărilor le va servi

drept locuinţă băieţilor. Dimineaţa vor participa cu toţii la lecţii, iar după-amiaza vor munci, fiecare după puteri.

Această soluţie primi şi ea aprobarea tuturor.

Elfric luă cuvântul:

– Ai terminat, stareţă Caris?

– Cred că da, asta dacă nu vrea cineva să discutăm mai în amănunt măsurile pe care le-am propus.

Nimeni nu spuse nimic, iar membrii ghildei începură să se foiască pe scaune, ca şi cum întrunirea luase sfârşit.

Dar Elfric era de altă părere.

– Unii dintre bărbaţii prezenţi aici s-ar putea să-şi aducă aminte că m-au ales ca staroste al ghildei.

Tonul său era plin de ciudă. Toţi ceilalţi se foiau, nerăbdători.

– Tocmai am fost martori la acuzarea stareţului de Kingsbridge de furt şi la condamnarea lui fără să aibă parte de un proces drept, continuă el.

Această afirmaţie fu primită prost. Dinspre membrii ghildei se auzi un cor de mormăituri dezaprobatoare. Nimeni nu-l credea nevinovat pe Godwyn.

Elfric nu luă în seamă atmosfera din sală.

– Am stat aici ca nişte sclavi şi am lăsat o femeie să ne dicteze legile după care o să funcţioneze oraşul ăsta. În baza autorităţii cui vor fi aruncaţi în închisoare beţivii? A ei. Cine va fi judecător cu puteri supreme în chestiunile de moştenire? Ea. Cine va hotărî ce se va întâmpla cu orfanii din oraş? Ea. Şi voi ce-aţi ajuns? Oare nu sunteţi bărbaţi?

Betty Brutăreasa îi răspunse răspicat:

– Nu.

Bărbaţii izbucniră în hohote.

Caris hotărî să nu intervină. Nu era necesar. Aruncă o privire către episcop, întrebându-se dacă acesta avea să-şi impună puterea în faţa lui Elfric, şi văzu că prelatul stătea rezemat de spătar, cu gura închisă bine: în mod clar, îşi dăduse seama şi el că Elfric ducea o bătălie pierdută din start.

Elfric ridică tonul:

– Eu zic să respingem desemnarea unei femei ca stareţ, chiar dacă e vorba doar despre numirea ei ca stareţ *de facto,* şi să-i refuzăm acesteia dreptul de a veni în mijlocul ghildei parohiale şi de a da ordine!

Mai mulţi negustori începură să scoată mormăieli prevestitoare de revoltă. Doi sau trei chiar se ridicară, ca şi cum

ar fi vrut să plece, dezgustaţi. Cineva îi strigă:

– Las-o baltă, Elfric.

Dar starostele insistă.

– Iar aceasta e o femeie care a fost găsită vinovată de vrăjitorie şi condamnată la moarte!

Deja toţi membrii ghildei se ridicaseră în picioare. Unul ieşi.

– Vino înapoi! strigă Elfric. Nu am încheiat şedinţa!

Nimeni nu-l băgă în seamă.

Caris li se alătură celor ajunşi lângă uşă, aşteptând să poată ieşi. Le făcu loc episcopului şi arhidiaconului. Dar ea fu ultima care plecă. Ajunsă în cadrul uşii, se întoarse şi se uită la Elfric. Acesta stătea singur, în celălalt capăt al încăperii.

Caris se îndepărtă şi ea.

64

Trecuseră 12 ani de când Godwyn şi Philemon vizitaseră pentru ultima oară schitul Sfântul Ioan-din-Pădure. Godwyn îşi amintea că, la vremea respectivă, fusese impresionat de aspectul îngrijit al ogoarelor, de faptul că gardurile vii erau frumos tăiate, şanţurile erau curăţate cu atenţie, iar merii, plantaţi în linii drepte în livezi. Locul arăta la fel şi acum. În mod cert, nici Saul Cap-Alb nu se schimbase între timp.

Godwyn şi caravana sa traversară o tablă de şah reprezentată de ogoarele îngheţate şi se îndreptară către pâlcul de clădiri care alcătuiau schitul. Când se apropiară, Godwyn observă că fuseseră făcute îmbunătăţiri. În urmă cu 12 ani, clădirea mică de piatră a bisericii, claustrul şi dormitorul călugărilor erau înconjurate de mai multe construcţii mărunte, din lemn: o bucătărie, nişte grajduri, o lăptărie, o brutărie. Acum observă că acareturile fragile din cherestea dispăruseră, iar complexul din piatră anexat bisericii crescuse corespunzător.

– Corpul de clădiri e mai sigur decât înainte, remarcă Godwyn.

– Asta din cauza creşterii numărului de nelegiuiţi odată cu întoarcerea soldaţilor care au luptat în războiul cu Franţa, îi răspunse Philemon.

Godwyn se încruntă.

– Nu-mi amintesc să mi se fi cerut permisiunea pentru mărirea clădirii.

– Nu ţi-a fost cerută.

– Hmm.

Din păcate, nu prea se putea plânge. Cineva ar fi putut întreba cum de fusese posibil ca Saul să facă asemenea modificări fără ca Godwyn să ştie despre ele – asta dacă nu cumva Godwyn îşi neglijase îndatorirea de a supraveghea organizaţiile aflate în subordinea sa.

În plus, îi convenea de minune faptul că lăcaşul era greu accesibil intruşilor.

Cele două zile petrecute pe drum reuşiseră să-l mai calmeze întru câtva. Moartea mamei sale îl aruncase într-o frenezie plină de teamă. Cu fiecare ceas petrecut în Kingsbridge devenea mai sigur că avea să moară de ciumă. Cu greu reuşise să se adune suficient pentru a se adresa fraţilor la canon şi a organiza exodul. În ciuda elocinţei de care dăduse dovadă, câţiva dintre călugări avuseseră îndoieli în ceea ce privea fuga. Din fericire, cu toţii depuseseră un jurământ de ascultare, iar obiceiul de a face după cum li se spunea se dovedise mai puternic. Cu toate acestea, nu începuse să se simtă mai în siguranţă până ce grupul de călugări nu traversase podul, luminându-şi calea cu torţele, şi pornise în noaptea nemărginită.

Se simţea în continuare aproape de limitele raţiunii. Din când în când, aluneca într-un soi de meditaţie pe diferite subiecte şi îşi propunea să o întrebe pe Petranilla ce părere avea, după care îşi dădea seama că nu-i mai putea cere sfatul niciodată, iar panica i se ridica din nou, ca un val de fiere, în gâtlej.

Fugea de molima de ciumă, dar ar fi trebuit să o facă în urmă cu trei luni, după moartea lui Mark Ţesătorul. Oare se hotărâse prea târziu? Făcea eforturi disperate să-şi alunge spaima din suflet. N-avea să se simtă în siguranţă decât atunci când avea să se izoleze departe de restul lumii.

Îşi forţă gândurile să se concentreze asupra prezentului. În perioada aceasta a anului nu era nimeni pe câmp, dar, în curtea cu pământ bătătorit din faţa schitului, zări o mână de călugări care munceau: unul potcovea un cal, un altul repara un plug, iar câţiva întorceau mânerul unei prese de cidru.

Cu toţii se opriră şi, uluiţi, rămaseră cu privirile pironite asupra mulţimii de vizitatori care se apropia de ei: 20 de călugări, şase novici, patru căruţe şi zece cai de povară. Godwyn nu-i lăsase în urmă decât pe servitorii stăreţiei.

Unul dintre monahii care lucraseră până atunci la presa de cidru se desprinse din grup şi porni spre nou-veniţi. Godwyn îl

recunoscu pe Saul Cap-Alb. Păstraseră legătura datorită vizitelor anuale ale lui Saul la Kingsbridge, dar acum, pentru prima oară, Godwyn observă şuviţe albe în părul blond-cenuşiu distinctiv al lui Saul.

În urmă cu 20 de ani, studiaseră împreună la Oxford. Saul fusese un student strălucit, învăţând cu uşurinţă şi dând dovadă de abilitate în orice dezbatere. De asemenea, era şi cel mai cucernic dintre toţi cei de acolo. Dacă ar fi fost mai puţin înclinat către spiritualitate şi şi-ar fi gândit cariera în mod strategic, nu lăsând lucrurile la cheremul lui Dumnezeu, ar fi putut deveni stareţ de Kingsbridge. Oricum, după moartea stareţului Anthony, când se organizaseră alegeri, Godwyn îl păcălise destul de uşor pe Saul să refuze nominalizarea contelui Roland.

Cu toate acestea, Saul nu era nicidecum slab. Avea o anumită încăpăţânare specifică oamenilor care erau conştienţi de corectitudinea căii alese, trăsătură de care Godwyn se temea. Oare astăzi avea să se conformeze, supus, planului lui Godwyn sau avea să-i facă probleme? O dată în plus, Godwyn făcu un efort să-şi reprime panica şi să-şi păstreze calmul.

Cercetă cu atenţie chipul lui Saul. Stareţul schitului Sfântul Ioan era surprins să-l vadă şi, în mod clar, deloc încântat. Îşi compusese cu grijă o expresie de ospitalitate politicoasă, dar nu zâmbea.

În timpul campaniei pentru funcţia de stareţ, Godwyn îi făcuse pe toţi să creadă că nu era interesat de putere, dar îi eliminase cu grijă pe toţi candidaţii care ar fi avut şanse, inclusiv pe Saul. Oare Saul bănuia că fusese tras pe sfoară?

– Bună ziua, părinte stareţ, rosti Saul când se apropie suficient pentru a fi auzit cu uşurinţă. Vizita dumitale este o binecuvântare neaşteptată.

Deci nu avea să se arate ostil pe faţă. Fără îndoială, credea că un asemenea comportament ar fi contravenit jurământului de ascultare pe care-l depusese. Godwyn se simţea de-a dreptul uşurat. Îi spuse:

– Domnul să te binecuvânteze, fiule. A trecut multă vreme de când am vizitat pentru ultima oară schitul acesta.

Saul îşi îndreptă privirea către călugări şi către convoiul cu provizii.

– Se pare că e vorba de mai mult de o simplă vizită.

Nu se oferi să-l ajute pe Godwyn să coboare de pe cal. Era ca şi cum ar fi vrut să primească o explicaţie înainte de a-i invita

înăuntru – ceea ce era de-a dreptul ridicol: nu avea niciun drept să-şi alunge superiorul în ierarhia ecleziastică.

Şi totuşi, Godwyn se trezi că-i oferea o explicaţie:

– Ai auzit de molima de ciumă?

– Am auzit ceva zvonuri, răspunse Saul. N-am avut prea mulţi vizitatori care să ne ţină la curent cu noutăţile.

Era un semn bun. Tocmai raritatea vizitatorilor îl atrăsese pe Godwyn aici.

– Boala a ucis sute de oameni în Kingsbridge. M-am temut c-avea să distrugă şi comunitatea noastră monastică. Tocmai de aceea i-am adus pe călugări aici. S-ar putea să fie singura modalitate prin care să ne asigurăm supravieţuirea.

– Sunteţi bine-veniţi aici, evident, indiferent de motivul aflat în spatele vizitei voastre.

– Asta e de la sine înţeles, replică băţos Godwyn.

Era furios că Saul îl determinase să se justifice.

Saul părea îngândurat.

– Nu sunt sigur dacă o să avem loc să dormim cu toţii…

– Asta o să hotărăsc eu, spuse Godwyn, reimpunându-şi autoritatea asupra situaţiei. Poţi să-mi arăţi clădirile în timp ce la bucătărie se pregăteşte cina.

Descălecă fără niciun ajutor şi intră în schit.

Saul fu nevoit să-l urmeze.

Întregul aşezământ avea o înfăţişare minimalistă, curată, care arăta clar cât de mult ţinea Saul la jurământul de sărăcie depus de călugări. Dar astăzi Godwyn era mai interesat de cât de uşor putea fi izolat acest loc de intruşi. Din fericire, credinţa lui Saul în ordine şi control îl făcuse să proiecteze clădiri care aveau puţine puncte de acces. În schit nu se putea intra decât prin trei locuri: prin bucătărie, pe la grajduri sau prin biserică. Fiecare intrare era dotată cu o uşă solidă care putea fi blocată bine de câte o bară transversală.

Dormitorul comun era mic, din moment ce găzduia în mod normal 9–10 călugări, iar stareţul nu avea dormitor separat. Singura modalitate de găzduire a încă 20 de monahi era să li se permită să doarmă în biserică.

Lui Godwyn îi venise ideea să ia el dormitorul pentru sine, dar în camera respectivă nu avea unde să ascundă comorile catedralei şi, pe de altă parte, nu era dispus să le scape din ochi. Din fericire, mica biserică a schitului avea o capelă laterală de dimensiuni reduse, care putea fi închisă la nevoie, iar Godwyn o

ocupă drept dormitor propriu. Restul călugărilor de la Kingsbridge împrăştiară paie pe podeaua de pământ bătătorit a bisericii şi se descurcară şi ei cum putură.

Mâncarea şi vinul fură duse la bucătărie şi în cămări, dar Philemon transportă ornamentele în dormitorul improvizat de Godwyn în capelă. Stareţul adjunct reuşise să stea de vorbă cu mai mulţi călugări de la schit.

– Saul are propria manieră de conducere, îi relată el superiorului său. Le cere fraţilor să se supună întru totul Domnului şi *Regulii benedictine,* dar toţi spun că nu se poziţionează pe sine mai presus de ei. Doarme laolaltă cu ceilalţi, mănâncă aceleaşi mâncăruri ca ei şi, în general, nu se bucură de niciun privilegiu. Evident, îl plac pentru asta. Dar există un călugăr care este pedepsit în mod constant: fratele Jonquil.

– Da, îmi aduc aminte de el.

Jonquil avusese mereu probleme şi pe vremea când era novice la Kingsbridge – pentru că întârzia, avea o ţinută neglijentă, era leneş şi lacom. Îi lipsea puterea de stăpânire şi probabil că fusese atras către traiul monastic tocmai de ideea că cineva avea să-i impună anumite reguli pe care el nu se putea constrânge pe sine să le respecte.

– Mă îndoiesc că o să ne fie de prea mare folos, decretă Godwyn.

– Dacă-i dăm o şansă cât de mică, el se va desprinde din rândul comunităţii de la schit, rosti Philemon. Dar nu are niciun pic de autoritate. Nimeni n-o să-l urmeze.

– Şi nu au nicio plângere în ceea ce-l priveşte pe Saul? Nu doarme până târziu, nu le impune sarcini neplăcute, nu-şi păstrează cel mai bun vin pentru sine?

– Se pare că nu.

– Hmm…

Saul era la fel de corect ca întotdeauna. Godwyn era dezamăgit, dar nu foarte surprins.

În timpul vecerniei, Godwyn observă cât de solemni şi de disciplinaţi erau fraţii de la Sfântul Ioan. De-a lungul anilor, îi trimisese la acest schit pe toţi călugării care-i făceau probleme: pe cei răzvrătiţi, pe cei instabili psihic, pe cei care erau predispuşi să pună sub semnul întrebării învăţăturile Bisericii şi să fie atraşi de ideile eretice. Saul nu se plânsese niciodată, ba chiar nu se întâmplase să trimită pe cineva înapoi. Se părea că avea capacitatea de a-i transforma în călugări-model.

După slujbă, Godwyn îşi trimise majoritatea oamenilor în sala de mese, să ia cina, păstrându-i lângă el doar pe Philemon şi pe doi călugări mai vânjoşi. Apoi, când rămaseră singuri în biserică, îi spuse lui Philemon să păzească uşa care făcea legătura cu claustrul, după care le dădu ordin călugărilor tineri să mute altarul de lemn şi să sape o groapă în locul unde se afla acesta în mod obişnuit.

Când groapa ajunse să fie suficient de adâncă, Godwyn aduse ornamentele catedralei din capela unde se instalase, pregătindu-se să le îngroape sub altar. Dar, înainte de a termina, în cadrul uşii apăru Saul.

Godwyn îl auzi pe Philemon rostind:

– Părintele stareţ doreşte să fie lăsat singur.

Apoi răsună glasul lui Saul:

– Atunci poate să mi-o spună chiar el.

– M-a rugat pe mine să opresc orice eventuali vizitatori.

Tonul lui Saul deveni mai puternic.

– N-o să mă las ţinut departe de propria biserică – cu atât mai puţin de voi!

– O să mă bruschezi pe mine, stareţul adjunct al Kingsbridge-ului?

– O să te iau de gulerul rasei şi-o să te arunc în fântână dacă nu te dai la o parte din calea mea!

Godwyn interveni. Ar fi preferat ca Saul să nu ştie nimic, dar nu era să fie.

– Lasă-l să intre, Philemon! strigă el.

Philemon se dădu la o parte, iar Saul intră cu paşi hotărâţi. Văzu bagajele şi, fără să ceară permisiune, deschise gura unui sac şi se uită înăuntru.

– Doamne Dumnezeule! exclamă el, scoţând un potir suflat cu argint. Ce sunt toate astea?

Godwyn era tentat să-i spună, tăios, să nu-şi ia superiorii la întrebări. Era posibil ca Saul să fi acceptat o asemenea mustrare: credea, cel puţin în principiu, în faptul că monahii trebuiau să aibă o atitudine umilă. Dar Godwyn nu voia ca bănuielile să înceapă să germineze în mintea lui Saul, aşa că rosti:

– Am adus comorile catedralei cu mine.

Saul schiţă un rictus de dezgust.

– Înţeleg că asemenea zorzoane sunt considerate potrivite unei catedrale măreţe, dar vor părea nelalocul lor într-un schit umil din mijlocul pădurii.

– Nu va trebui să le priveşti. O să le ascund. Nu-i nimic rău în a şti unde sunt, deşi intenţionam să te scutesc de povara acestei cunoaşteri.

Pe chipul lui Saul apăru o expresie bănuitoare.

– Dar de ce le-ai adus aici?

– Pentru a fi în siguranţă.

Acest răspuns nu reuşi să-l mulţumească pe Saul.

– Mă miră faptul că episcopul ţi-a dat voie să le iei de la locul lor.

Episcopul nu fusese consultat, bineînţeles, dar Godwyn nu recunoscu asta.

– În momentul de faţă, lucrurile merg atât de rău în Kingsbridge, încât nu suntem siguri că ornamentele ar fi în siguranţă între zidurile stăreţiei.

– Dar ar fi mai în siguranţă decât aici, nu? Ştii bine, suntem înconjuraţi de nelegiuiţi. Slavă Domnului că nu ai dat de niciunul în drumul până aici.

– Domnul veghează asupra noastră.

– Şi asupra podoabelor Sale, presupun.

Atitudinea lui Saul se apropia de sfidare, dar Godwyn nu-l certă, temându-se ca o reacţie exagerată să nu fie interpretată drept un semn de vinovăţie. Cu toate acestea, nu putu să nu remarce că smerenia lui Saul avea nişte limite. Poate că, la urma urmei, Saul ştia că fusese tras pe sfoară în urmă cu 12 ani.

Godwyn schimbă subiectul:

– Te rog să le spui fraţilor să rămână în sala de mese după cină. O să le adresez câteva cuvinte imediat ce voi fi terminat aici.

Saul acceptă această manevră de concediere şi ieşi. Godwyn îngropă ornamentele, cartele stăreţiei, moaştele sfântului şi aproape toţi banii. Călugării puseră înapoi pământul înlăturat, îl bătătoriră bine şi reaşezară altarul pe locul obişnuit. Le mai rămase ceva pământ, pe care-l împrăştiară afară.

Apoi se duseră în sala de mese. Încăperea, de dimensiuni reduse, era plină ochi acum că monahilor de la schit li se adăugaseră şi cei de la Kingsbridge. La pupitrul dintr-un capăt al încăperii stătea în picioare un călugăr care citea un pasaj din Evanghelia după Marcu, dar care tăcu în momentul intrării lui Godwyn.

Godwyn îi făcu semn să îşi reia locul la masă.

– Acesta este un refugiu sfânt, începu el. Domnul a trimis o

molimă teribilă care să ne pedepsească pentru păcatele noastre. Am venit aici să ne curăţăm de aceste păcate, departe de influenţa corupătoare a oraşului.

Godwyn nu intenţionase să deschidă o discuţie cu monahii, însă stareţul Saul îl interpelă:

– Ce păcate, mai precis, părinte Godwyn?

Godwyn improviză:

– Oamenii au început să pună la îndoială autoritatea Sfintei Biserici a Domnului; femeile pun din ce în ce mai mult preţ pe aţâţarea bărbaţilor; călugării nu au reuşit să se izoleze total de societatea femeilor; călugăriţele au căzut în capcana ereziei şi a vrăjitoriei.

– Şi cât o să dureze curăţarea de aceste păcate?

– Vom şti că am reuşit când ciuma o să dispară.

Un alt călugăr de la schit luă cuvântul, iar Godwyn îl recunoscu pe Jonquil, un bărbat masiv, cu mişcări slab coordonate şi o expresie nebunească în priviri.

– Cum vă veţi curăţa de aceste păcate?

Godwyn era surprins că monahii de aici îşi permiteau să-şi ia la întrebări superiorii.

– Prin rugăciune, meditaţie şi post.

– Postul e o idee bună, zise Jonquil. Nu avem prea multă mâncare de dat.

Această remarcă stârni câteva râsete.

Godwyn simţea că riscă să-şi scape auditoriul de sub control. Bătu în pupitru pentru a face linişte.

– De acum înainte, oricine vine aici din afară reprezintă un pericol pentru noi, decretă el. Vreau ca toate căile de acces în schit să fie blocate cu bare transversale zi şi noapte. Niciun călugăr nu are voie să iasă fără permisiunea mea expresă, care nu va fi acordată decât în situaţii urgente. Toţi vizitatorii trebuie goniţi. O să ne încuiem aici până ce această molimă teribilă se va stinge.

Jonquil insistă:

– Dar dacă…

Godwyn îl întrerupse:

– Nu am cerut să mi se dea sugestii, frate. Îi fixă pe cei prezenţi cu priviri fioroase, forţându-i să tacă. Sunteţi călugări, iar datoria voastră e să vă supuneţi, spuse el. Iar acum, haideţi să ne rugăm.

Se confruntă însă cu o situaţie de criză chiar în ziua următoare.

Godwyn avea senzaţia că ordinele sale fuseseră acceptate de Saul şi de restul călugărilor de la schit numai cu caracter provizoriu. Toţi fuseseră luaţi prin surprindere şi, la momentul respectiv, nu putuseră ridica prea multe obiecţii; astfel, în lipsa unui motiv puternic de a se răzvrăti, se supuseseră instinctiv superiorului lor. Totuşi, Godwyn nu se aştepta ca această stare de lucruri să dureze prea mult timp.

Cântau slujba de la ceasul al şaselea. Aerul din mica biserică era îngheţat bocnă. Godwyn îşi simţea trupul înţepenit şi îndurerat de o noapte petrecută în condiţii aspre. Îi era dor de palatul său cu şemineuri generoase şi paturi moi. Lumina cenuşie a zorilor hibernali începea să se ivească la ferestre când, dinspre uşa groasă încastrată în peretele de vest al bisericii, se auzi o serie de bubuituri puternice.

Godwyn se încordă imediat. Îşi dorea să fi avut la dispoziţie o zi-două în plus pentru a-şi consolida poziţia.

Le făcu semn călugărilor să ignore bătăile în uşă şi să continue slujba. Acestea deveniră mai puternice, fiind însoţite acum şi de strigăte. Saul se ridică pentru a se duce la uşă, dar Godwyn îl opri cu un gest, şi, după un interval de ezitare, Saul se supuse. Godwyn era hotărât să rămână ferm pe poziţii. Dacă monahii nu făceau nimic, străinii aveau să fie nevoiţi să plece.

Cu toate acestea, Godwyn începu să-şi dea seama că era extraordinar de dificil să-i convingă pe oameni să nu facă nimic.

Călugării erau prea distraşi de zgomotele de afară pentru a se mai putea concentra asupra psalmilor. Toţi şuşoteau între ei şi priveau peste umăr, către capătul de vest al bisericii. Versetele intonate sunau acum dezlânat, fiind lipsite de orice coordonare. Într-un final, glasurile amuţiră pe rând, până ce ajunse să se audă numai vocea lui Godwyn.

Acesta era în culmea furiei. Dacă i-ar fi urmat exemplul, ar fi putut să ignore întreruperea. Mâniat de slăbiciunea lor, îşi părăsi locul şi străbătu naosul destul de scurt până la uşa blocată cu o bară transversală.

– Ce e? strigă el.

– Daţi-ne drumul înăuntru! se auzi răspunsul, înăbuşit de obstacolele fizice.

– Nu puteţi intra, le răspunse Godwyn pe un ton ridicat. Plecaţi!

Saul apăru lângă el.
– Refuzi să-i primeşti în biserică? întrebă el pe un ton îngrozit.
– Ţi-am spus deja, răspunse Godwyn. Fără vizitatori.
Bătăile în uşă începură din nou.
– Daţi-ne drumul înăuntru!
Saul strigă:
– Cine sunteţi?
Urmă o pauză, după care glasul de afară spuse:
– Suntem oameni ai pădurii.
Philemon interveni:
– Nelegiuiţi.
Saul replică indignat:
– Păcătoşi ca noi, şi copii ai Domnului.
– Dar ăsta nu-i un motiv să-i lăsăm să ne ucidă.
– Poate că ar trebui să aflăm dacă asta le e intenţia.
Saul se duse la fereastra aflată în dreapta uşii. Biserica era o clădire joasă, iar pervazurile ferestrelor erau sub nivelul ochilor. Niciuna dintre ferestre nu era înfundată cu geamuri: interiorul era izolat termic doar cu ajutorul unor obloane de pânză subţire. Saul deschise oblonul şi se ridică pe vârfuri pentru a arunca o privire afară.
– De ce aţi venit aici? le strigă el străinilor.
Godwyn auzi răspunsul:
– Unul dintre noi e bolnav.
Godwyn îi spuse lui Saul:
– O să discut eu cu ei.
Saul îl privea înmărmurit.
– Depărtează-te de fereastră! îi ordonă Godwyn.
Fără niciun entuziasm, Saul se conformă.
Godwyn strigă:
– Nu vă putem primi. Plecaţi!
Saul se holba la el, nevenindu-i să-şi creadă urechilor.
– Ai de gând să alungi un bolnav de la uşa noastră? Suntem călugări şi medici!
– Dacă bărbatul acela are ciumă, oricum nu putem să-l ajutăm cu nimic. Dar, primindu-l, aducem moartea printre noi.
– Dar, evident, soarta noastră e în mâinile Domnului. El decide, nu noi.
– Domnul nu ne permite să ne sinucidem.
– Nu ştii ce are bărbatul acela. Poate că nu are decât o mână ruptă.

Godwyn deschise la rândul său fereastra din stânga uşii, perechea celei la care stătea Saul, şi aruncă o privire afară. Văzu un grup de şase indivizi cu înfăţişări grosolane, strânşi ciorchine în jurul unei tărgi pe care o puseseră în faţa uşii bisericii. Aveau haine scumpe, dar murdare, ca şi cum ar fi dormit pe jos în straiele de duminică. Acesta era un semn distinctiv al tâlharilor, care furau haine luxoase de la călători şi le murdăreau foarte repede. Erau foarte bine înarmaţi, cu săbii, pumnale şi arcuri lungi de calitate – posibil soldaţi lăsaţi la vatră.

Pe targă zăcea un bărbat care transpira abundent – chiar dacă era o dimineaţă geroasă de ianuarie – şi căruia îi curgea sânge din nas. Dintr-odată, lui Godwyn îi reveni în minte scena aceea din spital, cu mama sa pe patul de moarte, cu firicelul de sânge care nu mai contenea să-i înroşească buza superioară, indiferent cât de des îl ştergea călugăriţa. Gândul că putea muri în aceleaşi condiţii îl înnebunea atât de tare, încât îi venea să se arunce de pe acoperişul catedralei din Kingsbridge. Ar fi fost infinit mai bine să moară într-o secundă de durere copleşitoare în loc să zacă trei, patru sau poate cinci zile delirând şi îndurând o sete agonizantă.

– Bărbatul acela are ciumă! exclamă Godwyn şi sesiză chiar şi el nota de isterie din glasul său.

Unul dintre nelegiuiţi făcu un pas înainte şi spuse:

– Te cunosc! Eşti stareţul de Kingsbridge.

Godwyn încercă să-şi recapete stăpânirea de sine. Aruncă o privire temătoare şi mânioasă către bărbatul care era în mod evident conducătorul nou-veniţilor. Avea un aer de siguranţă arogantă, caracteristic nobililor, şi fusese fără îndoială chipeş cândva, deşi frumuseţea îi fusese întunecată de anii de trai în condiţii mizere. Godwyn întrebă:

– Şi tu cine eşti, de vii să baţi cu pumnii într-o uşă de biserică în timp ce fraţii călugări înalţă rugi către Domnul?

– Unii îmi spun Tam Hiding, replică nelegiuitul.

Din rândul călugărilor se ridică un suspin colectiv: Tam Hiding era o adevărată legendă. Fratele Jonquil strigă:

– O să ne omoare pe toţi!

Saul se întoarse către Jonquil.

– Taci, îl linişti el. O să murim când vrea Dumnezeu, nici măcar cu o clipită mai înainte sau mai târziu.

– Da, părinte.

Saul reveni la fereastră şi spuse:

– Anul trecut ne-ai furat găinile.

– Îmi pare rău, părinte, rosti Tam. Eram pe jumătate morţi de foame.

– Şi-acum îndrăzniţi să ne cereţi ajutorul?

– Pentru că susţineţi în predicile voastre că Domnul iartă.

Godwyn i se adresă lui Saul:

– Lasă-mă să mă ocup eu de asta!

Lupta din sufletul lui Saul se reflecta pe chipul lui, care părea, pe rând, ruşinat şi plin de revoltă; dar, într-un final, îşi lăsă capul în jos, fără să mai adauge vreun cuvânt.

Godwyn îi spuse lui Tam:

– Domnul îi iartă pe cei care se căiesc cu adevărat.

– Ei bine, numele acestui bărbat este Win Pădurarul şi se căieşte cu adevărat pentru multele sale păcate. Ar dori să fie primit în biserică pentru a se ruga să fie vindecat sau, dacă e prea târziu pentru asta, a muri într-un loc sfânt.

Unul dintre ceilalţi nelegiuiţi strănută.

Saul se îndepărtă de fereastră şi rămase nemişcat în faţa lui Godwyn, cu mâinile în şolduri.

– Nu putem să nu-i primim!

Godwyn făcu un efort să se calmeze.

– Ai auzit şi tu cum a strănutat – nu înţelegi ce înseamnă asta? Se întoarse către ceilalţi călugări, pentru a se asigura că toţi aveau să audă ce spuse mai departe: Au ciumă cu toţii!

Din rândurile monahilor se ridică un murmur colectiv de spaimă. Asta şi voia Godwyn, să-i sperie. În acest fel, aveau să îl susţină dacă Saul se hotăra să nu se supună autorităţii sale.

Saul insistă:

– Trebuie să-i ajutăm, chiar dacă au ciumă. Vieţile nu ne aparţin, ca să le apărăm ca pe nişte odoare de aur îngropate în pământ. Ne-am dăruit Domnului pentru ca El să ne folosească după cum doreşte, aşa că vieţile ni se vor încheia când Domnul consideră că trebuie sacrificate planurilor Sale sacre.

– Să-i primim pe nelegiuiţii aceia ar fi sinucidere curată. O să ne omoare pe toţi!

– Suntem slujitori ai Domnului. Pentru noi, moartea este o reunire fericită cu Cristos. Avem oare de ce ne teme, părinte stareţ?

Godwyn îşi dădu seama că purtarea sa era una speriată, în timp ce vorbele lui Saul erau calme şi rezonabile. Făcu un efort pentru a afişa un aer de seninătate filosofică.

– E un păcat să ne căutăm singuri moartea.

– Dar dacă moartea ne apare în cale în decursul datoriei noastre sfinte, o îmbrăţişăm cu bucurie în suflet.

Godwyn realiză că putea să dezbată această problemă cu Saul toată ziua fără a ajunge la vreun rezultat. Nu aşa trebuia să-şi impună autoritatea. Închise oblonul de la fereastra pe care se uitase.

– Închide fereastra din partea ta, frate Saul, şi vino aici, îi ordonă el.

Îşi aţinti privirea asupra lui, în aşteptare. După o clipă de şovăială, Saul se conformă. Godwyn urmă:

– Care sunt cele trei jurăminte pe care le-ai depus, frate?

Urmă un interval de tăcere. Saul înţelegea perfect ce se petrecea. Godwyn refuza să se înfrunte cu el de pe o poziţie de egalitate. La început, Saul lăsă impresia că avea să refuze să răspundă, dar obişnuinţa traiului monahal învinse obstinaţia, aşa că rosti:

– De sărăcie, de castitate şi de ascultare.

– Şi cui îi eşti dator cu ascultare?

– Domnului, *Regulii benedictine* şi stareţului meu.

– Iar stareţul tău se află chiar în faţa ta. Îmi recunoşti poziţia?

– Da.

– Poţi să spui aşa: „Da, părinte stareţ.”

– Da, părinte stareţ.

– Acum o să-ţi spun ce trebuie să faci, iar tu te vei supune. Godwyn aruncă o privire în jur: Iar voi toţi întoarceţi-vă la locurile voastre.

Urmară câteva clipe de tăcere îngheţată. Nimeni nu făcu nicio mişcare, nimeni nu scoase niciun sunet. Situaţia putea evolua în orice fel, îşi dădu seama Godwyn: ascultare sau revoltă, ordine sau anarhie, victorie sau înfrângere. Îşi ţinu respiraţia.

Într-un final, Saul se mişcă. Îşi lăsă capul în jos şi se îndepărtă. Parcurse lungimea culoarului lateral şi îşi reluă poziţia din faţa altarului.

Toţi ceilalţi făcură acelaşi lucru.

De afară se mai auziră câteva strigăte, dar păreau a fi mai degrabă îndemnuri de plecare. Poate că nelegiuiţii îşi dăduseră seama că nu-i puteau obliga pe medici să le trateze camaradul bolnav.

La rândul său, Godwyn reveni la altar şi se întoarse cu faţa la ceilalţi călugări.

– Vom termina psalmul la care am rămas, spuse el şi începu să cânte.

Slavă Tatălui
Şi Fiului
Şi Sfântului Duh

Glasurile călugărilor sunau în continuare spart. Aceştia erau mult prea agitaţi pentru a adopta atitudinea potrivită. Dar cel puţin se afla fiecare la locul lui, urmând rutina zilnică. Godwyn avusese câştig de cauză.

Precum a fost întru începuturi
E acum
Şi-o să fie veşnic
O lume fără sfârşit
Amin.

– Amin, repetă Godwyn.
Unul dintre călugări strănută.

65

Curând după fuga lui Godwyn, Elfric muri de ciumă.
Lui Caris îi părea rău pentru Alice, văduva lui, dar, în afară de asta, abia dacă se putea abţine să nu se bucure că acesta trecuse pe lumea cealaltă. Toată viaţa sa, Elfric îi tiranizase pe cei slabi şi se gudurase pe lângă cei puternici, iar minciunile pe care le spusese la procesul ei aproape că o trimiseseră pe eşafod. Lumea era un loc mai bun fără el. Chiar şi afacerea sa avea să fie condusă mai bine de ginerele său, Harold Constructorul.
Ghilda parohială îl alese pe Merthin ca staroste, în locul lui Elfric. Merthin declară mai apoi că era ca şi cum ar fi fost numit căpitan al unui vas care se scufunda cu rapiditate.
Pe măsură ce morţile se succedau monoton şi oamenii îşi îngropau rudele, vecinii, prietenii, clienţii şi angajaţii, oroarea constantă începu să-şi pună amprenta asupra multora dintre ei, transformându-i în adevărate brute, astfel că nicio faptă de violenţă şi de cruzime nu li se mai părea şocantă. Oamenii care

credeau că aveau să moară în curând îşi pierdeau orice dorinţă de a-şi înfrâna impulsurile, indiferent de consecinţe.

Împreună, Merthin şi Caris se luptau să păstreze în Kingsbridge ceva care să aducă măcar a atmosferă de normalitate. Organizarea orfelinatului se dovedi cea mai apreciată parte a programului impus de Caris. După calvarul pierderii părinţilor lor din cauza ciumei, copiii erau recunoscători să se afle în siguranţă între zidurile stăreţiei. Îngrijirea lor şi efortul constant de a-i învăţa să citească şi să cânte imnuri scoteau la suprafaţă instinctele materne îndelung suprimate ale unora dintre călugăriţe. Acum că erau mai puţine persoane care trebuiau hrănite din proviziile de iarnă, aveau mâncare din belşug. Iar stăreţia Kingsbridge era plină de clinchetul glasurilor de copii.

În oraş însă lucrurile nu stăteau nici pe departe la fel de bine. Certurile violente privind bunurile decedaţilor continuau. Oamenii intrau pur şi simplu în casele celor morţi şi luau tot ce le atrăgea atenţia. Copiii care moşteniseră bani sau câte un depozit plin cu stofă sau porumb erau uneori adoptaţi de vecini lacomi care nu voiau altceva decât să pună mâna pe aceste bunuri. În pragul disperării, Caris vedea cum perspectiva de a obţine ceva gratis scotea la iveală cele mai rele aspecte ale naturii umane.

Eforturile lui Caris şi ale lui Merthin de a stăvili declinul comportamentului social nu înregistrară decât un succes parţial. Caris era profund dezamăgită de rezultatul măsurilor lui John Conetabilul în privinţa beţiei. Rămaşi singuri din cauza deceselor, văduvele şi văduvii păreau disperaţi să găsească noi parteneri şi nu era deloc ieşit din comun să vezi oameni de vârsta a doua îmbrăţişându-se pătimaş într-o tavernă sau chiar în cadrul uşilor. Caris nu avea obiecţii prea mari la acest comportament, însă descoperi că îmbinarea beţiei cu desfrânarea publică ducea adesea la apariţia conflictelor. Dar, cu toate acestea, Merthin şi ghilda parohială nu reuşeau să le pună capăt.

Tocmai în momentul în care oamenii ar fi avut nevoie de o întărire a fibrei lor spirituale, fuga călugărilor produsese exact efectul contrar. Îi demoralizase pe toţi. Reprezentanţii Domnului plecaseră: Atotputernicul părăsise oraşul. Unii spuneau că moaştele sfântului aduseseră dintotdeauna noroc, iar acum, că nu se mai aflau în catedrală, oraşul nu se mai bucura de favoarea divină. Lipsa crucifixelor şi a sfeşnicelor din materiale preţioase la slujbele săptămânale le reamintea tuturor că oraşul

Kingsbridge era condamnat. Şi-atunci, ce motiv ar mai fi existat pentru a nu se îmbăta şi a nu preacurvi chiar în stradă?

Până la jumătatea lunii ianuarie, oraşul pierduse cam 1000 din cei 7000 de locuitori ai săi. Şi în alte oraşe lucrurile stăteau aproximativ la fel. În ciuda măştilor impuse de Caris, procentul de morţi era mai mare în rândul călugăriţelor, fără nicio îndoială din cauza faptului că erau mereu în contact cu cei care căzuseră pradă molimei. Fuseseră 35 de măicuţe, iar acum nu mai trăiau decât 20. Dar circulau zvonuri că existau mănăstiri unde muriseră aproape toţi slujitorii Domnului, lăsând doar câţiva, ba chiar unul singur, pentru a duce mai departe lucrarea divină, aşa că se considerau norocoase. Între timp, Caris scurtase perioada de noviciat şi intensificase educaţia nou-venitelor, astfel încât să nu se ducă lipsă de ajutoare la spital.

Merthin îl angajă pe ospătarul de la Holly Bush şi îi dădu sarcina administrării hanului Bell. De asemenea, luă în slujba sa şi o fată isteaţă, de 17 ani, pe nume Martina, care să aibă grijă de Lolla.

Apoi ciuma păru a-şi pierde din puteri. După ce îngropase câte 100 de oameni pe săptămână înainte de Crăciun, Caris observă că numărul scăzu la 50 pe săptămână în ianuarie, ba chiar la 20 în februarie. Îşi permise să spere că acest coşmar se apropia de final.

Una dintre persoanele ghinioniste care se îmbolnăviră în această perioadă era un bărbat cu părul negru, de vreo 30 şi ceva de ani, care fusese, fără îndoială, chipeş cândva. Venise din afara oraşului.

– Ieri am crezut că am prins o răceală, rosti el când intră pe uşa spitalului. Dar acum îmi curge sânge din nas şi nu se mai opreşte, orice aş face.

În tot acest timp îşi apăsa o cârpă murdară peste nări.

– Îţi găsesc un loc unde să te întinzi, îi spuse Caris prin masca de pânză pe care o purta.

– E ciumă, nu? întrebă el, iar Caris observă cu surprindere că în glasul lui se ghicea mai degrabă o resemnare calmă decât panica pe care o sesiza de obicei. Poţi să faci ceva ca să mă vindeci?

– Putem să-ţi asigurăm confortul şi ne putem ruga pentru tine.

– Asta nu mă ajută prea mult. Nici măcar dumneata nu crezi în ce spui, se vede clar.

Caris era şocată de uşurinţa cu care acest străin îi ghicise

gândurile şi sentimentele.

– Nu ştii ce vorbeşti, protestă ea slab. Sunt călugăriţă, trebuie să o cred.

– Poţi să-mi spui adevărul, să ştii. Cât de repede o să mor?

Caris îl ţintui cu privirea. Bărbatul îi zâmbea, adresându-i un surâs fermecător care, ghici ea, topise câteva inimi la viaţa lui.

– Cum de nu ţi-e frică? îl întrebă ea. Tuturor celorlalţi le e.

– Nu cred în predicile preoţilor. Îi aruncă o privire vicleană. Şi am o bănuială că nici dumneata nu crezi.

Caris n-avea nicio intenţie să se lase atrasă într-o astfel de discuţie cu un străin, indiferent cât de fermecător era acesta.

– Aproape toţi cei care se îmbolnăvesc de ciumă mor după trei-cinci zile, îi spuse ea sec. Puţini supravieţuiesc, nimeni nu ştie de ce.

El primi vestea destul de bine.

– Exact aşa cum bănuiam.

– Poţi să stai întins aici.

El îi adresă din nou zâmbetul acela de bărbat periculos.

– O să mă ajute cu ceva?

– Dacă nu te întinzi singur, n-o să treacă mult până o să cazi oricum.

– În regulă.

Bărbatul se întinse pe salteaua de paie pe care i-o arătase Caris. Aceasta îi oferi o pătură şi-l întrebă:

– Cum te cheamă?

– Tam.

Caris îi studie chipul. Dincolo de farmecul indiscutabil, sesiză o latură crudă a personalităţii sale. Poate că pe unele femei le seducea, cugetă ea, dar, dacă nu reuşea, era foarte probabil să le violeze pur şi simplu. Avea pielea tăbăcită de traiul în aer liber şi nasul roşu caracteristic băutorilor. Purta haine scumpe, dar murdare.

– Ştiu cine eşti, rosti ea. Nu-ţi e teamă că o să fii pedepsit pentru păcatele pe care le-ai comis?

– Dacă aş fi crezut asta, nu le-aş fi făcut. Dumneata te temi că o să arzi în flăcările iadului?

Aceasta era o întrebare pe care, în mod normal, Caris o evita, dar simţea că acest nelegiuit aflat pe moarte merita un răspuns cinstit şi direct.

– Cred că tot ce fac se reflectă în ceea ce sunt, spuse ea. Atunci când sunt curajoasă şi puternică, atunci când am grijă de

copii, de săraci şi de bolnavi, devin o persoană mai bună. Iar când sunt crudă, laşă sau spun minciuni, devin mai puţin merituoasă şi nu mă mai pot respecta. Asta este pedeapsa divină în care cred.

Tam o privea gânditor.

– Tare îmi doresc să te fi întâlnit acum 20 de ani.

Caris scoase un sunet dezaprobator.

– Aş fi avut 12 ani pe-atunci.

El ridică sugestiv dintr-o sprânceană.

Caris hotărî că lucrurile merseseră suficient de departe. Bărbatul începea să flirteze, iar ei începea să îi placă. Îi întoarse spatele.

– Eşti o femeie curajoasă să te ocupi cu aşa ceva, îi strigă el. Probabil că o să mori din cauza asta.

– Ştiu, răspunse ea întorcându-se din nou cu faţa la el. Dar ăsta mi-e destinul. Nu pot să fug de oamenii care au nevoie de mine.

– Stareţul vostru nu pare a fi de aceeaşi părere.

– A dispărut.

– Oamenii nu pot să dispară pur şi simplu.

– Voiam să spun că nimeni nu ştie unde s-au dus stareţul Godwyn şi ceilalţi călugări.

– Ba eu ştiu, zise Tam.

Vremea de sfârşit de februarie era însorită şi blândă. Caris părăsi oraşul Kingsbridge călare pe un căluţ cenuşiu-închis, îndreptându-se către schitul Sfântul Ioan-din-Pădure. Merthin o însoţea, pe şaua unui cal voinic, negru ca tăciunele. În mod normal, plecarea unei călugăriţe însoţite doar de un bărbat ar fi ridicat multe sprâncene în oraş, dar trăiau vremuri ciudate.

Pericolul reprezentat de nelegiuiţi scăzuse considerabil. Tam Hiding îi spusese, înainte să moară, că mulţi îşi găsiseră sfârşitul din cauza ciumei. De asemenea, scăderea bruscă a numărului de locuitori lăsase în urmă un surplus de mâncare, vin şi haine – lucrurile pe care nelegiuiţii le furau în mod obişnuit. Tâlharii care supravieţuiseră molimei puteau să intre pur şi simplu în oraşele-fantomă apărute şi în satele părăsite pentru a lua orice pofteau.

La început, Caris se simţise copleşită de ciudă să afle că Godwyn se afla la doar două zile cale de Kingsbridge. Şi-l închipuise refugiat într-un loc îndepărtat, de unde să nu se mai întoarcă niciodată. Cu toate acestea, se bucura că avea şansa de

a recupera banii, obiectele de preţ ale stăreţiei şi, mai ales, cartele călugăriţelor, de o importanţă vitală ori de câte ori apărea vreo dispută în ceea ce privea drepturile de proprietate.

Când şi dacă avea să poată să-l înfrunte pe Godwyn, intenţiona să-i ordone să restituie bunurile stăreţiei, în numele episcopului. Avea o misivă scrisă de Henri ca dovadă a autorităţii cu care era învestită. Dacă Godwyn refuza să o facă şi după consultarea acestui document, era hotărâtă să dovedească, dincolo de orice îndoială, că el nu voia să păstreze în siguranţă bunurile luate, ci că le furase. Apoi episcopul putea lua măsuri legale ca să le recupereze sau, pur şi simplu, să vină la schit cu un contingent de soldaţi.

Deşi era dezamăgită de faptul că Godwyn nu ieşise definitiv din viaţa ei, Caris savura ideea de a-l pune faţă în faţă cu laşitatea şi necinstea lui.

În timp ce se îndepărta de oraş, îşi aminti că ultima sa călătorie lungă fusese în Franţa, cu Mair – când fiecare zi fusese o aventură incredibilă. Ori de câte ori se gândea la Mair, îi simţea lipsa. Dintre toţi cei care muriseră de ciumă, cel mai mult îi era dor de Mair: chipul ei frumos, inima plină de blândeţe, iubirea pe care i-o oferea…

Dar era o adevărată bucurie să-l aibă pe Merthin numai pentru ea timp de două zile. Urmând drumul care şerpuia prin pădure, călărind unul lângă altul, vorbeau întruna despre orice le venea în minte, exact aşa cum făceau pe când erau adolescenţi.

Merthin era plin de idei strălucite, ca întotdeauna. În ciuda ciumei, construia prăvălii şi taverne pe Insula Leproşilor şi îi spunea că avea de gând să demoleze hanul pe care-l moştenise de la Bessie Bell şi să-l reconstruiască, dar dublu ca dimensiuni.

Caris bănuia că el şi Bessie fuseseră amanţi – de ce altceva i-ar fi lăsat hanul tocmai lui? Dar Caris ştia totodată că ea era singura vinovată pentru asta. Ea era cea pe care o voia cu adevărat Merthin, iar Bessie fusese alegerea a doua. Amândouă ştiuseră acest lucru. Totuşi, Caris era asaltată de gelozie şi de furie ori de câte ori şi-l închipuia pe Merthin în pat cu hangiţa aceea durdulie.

La amiază se opriră să se odihnească lângă un izvor. Mâncară pâine, brânză şi nişte mere, merindele pe care le aveau la ei mai toţi călătorii, cu excepţia celor foarte înstăriţi. Le dădură cailor ceva grăunţe: nu aveau iarbă suficientă pentru a se reface după efortul de a purta în spate doi călăreţi. După ce mâncară,

rămaseră întinşi la soare timp de câteva minute, dar solul era prea rece şi prea umed ca să poată dormi, aşa că se ridicară destul de repede şi porniră mai departe.

Regăsiseră destul de repede intimitatea aceea plină de afecţiune pe care o împărtăşeau în tinereţe. Merthin putuse mereu să o facă să râdă, iar, după atât timp petrecut în spitalul înţesat cu muribunzi, Caris chiar avea nevoie de ceva veselie. Nu trecu mult şi uită să mai fie furioasă în legătură cu Bessie.

Mergeau pe un drum folosit de călugării de la Kingsbridge de sute de ani şi înnoptară la popasul obişnuit, aflat la mijlocul distanţei: hanul Red Cow din orăşelul Lordsborough. La cină mâncară carne de vită friptă şi băură bere tare.

Caris tânjea deja după el. Ultimii zece ani păreau să i se fi şters cu totul din amintire, şi ardea de dorinţă să-l ia în braţe şi să facă dragoste cu el ca la începutul idilei lor. Dar nu era să fie. Hanul Red Cow avea două dormitoare, unul pentru bărbaţi şi unul pentru femei, motiv pentru care, fără nicio îndoială, fusese preferat mereu de monahi. Caris şi Merthin se despărţiră pe hol, iar Caris rămase trează, ascultând sforăiturile unei neveste de cavaler şi respiraţia şuierătoare a unei negustorese de mirodenii, mângâindu-se şi dorindu-şi ca mâna dintre coapsele ei să fi fost a lui Merthin.

Se trezi obosită şi tristă şi-şi mâncă gustarea de dimineaţă cu gesturi automate. Dar Merthin părea atât de fericit că erau împreună, încât nu trecu mult şi dispoziţia i se lumină. Până ce ieşiră din Lordsborough, discutau şi râdeau cu aceeaşi bună dispoziţie din ziua precedentă.

Drumul pe care-l aveau de parcurs în această a doua zi străbătea o zonă cu pădure deasă şi toată dimineaţa nu dădură de niciun alt călător. Conversaţia lor căpătă o notă mai personală. Caris află mai multe amănunte despre perioada petrecută de Merthin în Florenţa: cum o întâlnise pe Silvia, ce fel de persoană fusese aceasta. Caris ar fi vrut să-l întrebe: „Cum era când făceai dragoste cu ea? Era diferit faţă de cum era cu mine? Dacă da, în ce fel?” Dar, cu toate acestea, se abţinu, considerând că asemenea întrebări ar fi reprezentat o încălcare a intimităţii Silviei, chiar dacă aceasta era moartă. Oricum, putea deduce multe din tonul lui Merthin. Se simţise bine în pat cu Silvia, îşi dădea ea seama, chiar dacă relaţia lor nu fusese la fel de pasională ca aceea pe care Merthin o avusese cu Caris.

Nefiind obişnuită să petreacă atât timp în şa, Caris îşi simţea

întregul trup cotropit de durere, aşa că fu uşurată când se opriră să ia prânzul şi putu să descalece. După ce mâncară, se aşezară pe pământ cu spatele sprijinit de un trunchi de copac, pentru a se odihni şi a lăsa mâncarea să li se aşeze bine în stomac înainte de a-şi relua călătoria.

Caris se gândea la Godwyn şi se întreba ce avea să găsească la Sfântul Ioan-din-Pădure, când, dintr-odată, simţi că ea şi Merthin aveau să facă dragoste în câteva momente. Nu-şi putea explica în ce fel căpătase această certitudine – nici măcar nu se atingeau –, dar nu avea absolut nicio îndoială. Se întoarse să-l privească şi-şi dădu seama că şi el simţea acelaşi lucru. Îi zâmbi trist, iar Caris zări în ochii lui zece ani de speranţe şi regrete, dureri şi lacrimi.

Merthin îi luă mâna într-a lui şi-i sărută palma, după care-şi lipi buzele de partea moale, din interior, a încheieturii ei, şi închise ochii.

– Îţi simt pulsul, spuse el încetişor.

– Nu poţi să-ţi dai seama de prea multe după puls, suspină ea. Va trebui să mă examinezi îndeaproape.

Merthin îi sărută fruntea, pleoapele şi nasul.

– Sper că n-o să te ruşinezi când o să te văd goală.

– Nu-ţi face probleme – nu am de gând să mă dezbrac pe vremea asta.

Izbucniră în valuri de chicoteli.

Merthin rosti cu seriozitate prefăcută:

– Poate sunteţi atât de amabilă cât să vă ridicaţi poalele rasei, astfel încât să încep controlul.

Caris întinse mâna şi apucă tivul robei. Purta ciorapi până la genunchi. Ridică poala încet, dezvelindu-şi gleznele, gambele, genunchii, după care pielea albă a coapselor. Avea o dispoziţie jucăuşă, dar, undeva într-un cotlon al minţii, se întreba dacă el observa schimbările pe care timpul le produsese asupra corpului ei. Slăbise, dar, în acelaşi timp, fundul i se lăţise. Pielea îi era oarecum mai puţin elastică şi mai puţin catifelată. Sânii nu-i mai erau la fel de tari şi de ridicaţi. Ce-avea să creadă? Îşi alungă grijile şi continuă jocul început.

– Credeţi că ajunge, având în vedere scopul examinării?

– Nu prea.

– Dar mă tem că nu port pantalonaşi – asemenea lux e considerat nepotrivit pentru noi, călugăriţele.

– Noi, medicii, suntem obligaţi să fim foarte meticuloşi,

indiferent cât de neplăcute ni se par aceste sarcini.

– Vai, vai, spuse ea cu un zâmbet. Ce păcat! Bine, atunci…

Privindu-i chipul, îşi ridică poalele rasei până deasupra şoldurilor.

Merthin se holba la corpul ei, iar Caris putea vedea clar că respira precipitat.

– Da, da, rosti el. E un caz grav. De fapt… Îşi ridică privirea către chipul ei, înghiţi şi continuă: Deja nu mai pot glumi în legătură cu asta.

Caris îşi petrecu braţele în jurul lui şi-l trase către ea, strângându-l cât putea de tare, agăţându-se de el ca şi cum l-ar fi salvat de la înec.

– Fă dragoste cu mine, Merthin, zise ea. Acum, repede!

În lumina caldă a după-amiezii, schitul Sfântul Ioan-din-Pădure părea complet liniştit – semn sigur că ceva era în neregulă, îşi dădu seama Caris. Micul aşezământ era prin tradiţie independent în ceea ce privea hrana monahilor şi era înconjurat de ogoare. După ploile recente, suprafeţele cultivabile ar fi trebuit să fie acum în plin proces de arare şi de netezire cu grapa. Nu se vedea însă nimeni robotind pe ele cât puteai cuprinde cu privirea.

Când se apropiară mai mult, observară că în micul cimitir de lângă biserică se afla un rând de morminte proaspăt săpate.

– Se pare că ciuma a ajuns chiar şi pe-aici, spuse Merthin.

Caris încuviinţă din cap.

– Deci planul laş al lui Godwyn de a o lăsa în urmă s-a dovedit un eşec.

Nu-şi putea reprima un sentiment de satisfacţie şi de răzbunare.

Merthin continuă:

– Mă întreb dacă s-a îmbolnăvit şi el.

Caris se trezi că spera că aşa stăteau lucrurile, dar îi era prea ruşine pentru a-şi exprima gândurile.

Străbătură amândoi mănăstirea tăcută până la clădirea unde se aflau, în mod evident, grajdurile. Uşa era deschisă, iar caii fuseseră lăsaţi afară şi puteau fi văzuţi păscând pe o pajişte de pe malul unui iaz. Nu apăru nimeni care să-i ajute pe vizitatori să descalece.

Lăsară grajdurile în urmă şi porniră către interiorul schitului. Peste tot domnea o tăcere stranie, iar Caris se întrebă dacă nu

cumva toţi călugării muriseră. Aruncară o privire în bucătărie, care, observă Caris, nu era atât de curată pe cât ar fi trebuit, şi în brutărie, unde focul de la cuptor era de mult stins. Paşii lor reverberau în gol, amplificaţi de arcadele reci şi cenuşii din claustru. Apoi, pe când se apropiau de intrarea în biserică, dădură de fratele Thomas.

– Ne-aţi găsit! exclamă acesta. Slavă Domnului!

Caris îl îmbrăţişă. Ştia că trupurile femeieşti nu stârneau nicio ispită în sufletul lui Thomas.

– Mă bucur că ai supravieţuit, spuse ea.

– M-am îmbolnăvit, dar mi-am revenit, îi explică el.

– Nu-s mulţi cei care au norocul ăsta.

– Ştiu.

– Spune-ne ce s-a întâmplat.

– Godwyn şi Philemon au plănuit totul foarte bine, începu Thomas. Aproape că nu am primit niciun avertisment cu privire la ce avea să se întâmple. Godwyn a vorbit la canon şi ne-a citit povestea lui Avraam şi a lui Isaac pentru a ne arăta că Domnul ne cere uneori lucruri care pot părea greşite. Apoi ne-a anunţat că în noaptea aceea o să plecăm. Cei mai mulţi dintre fraţi se bucurau că puteau fugi de ciumă, iar celor care aveau îndoieli li s-a spus să-şi aducă aminte de jurământul de ascultare depus.

Caris încuviinţă printr-o mişcare din cap.

– Îmi pot închipui. Nu e deloc greu să te supui unor ordine care par a fi în interesul tău.

– Nu sunt deloc mândru de mine.

Caris atinse uşor ciotul braţului său stâng.

– N-am vrut să sune ca o dojană, Thomas.

Merthin interveni:

– Dar, oricum, sunt surprins că nimeni n-a suflat o vorbă referitor la locul unde vă îndreptaţi.

– Asta pentru că Godwyn nu ne-a dezvăluit unde ne duceam. Mulţi dintre noi nu am aflat decât după ce am sosit aici – a trebuit să-i întrebăm pe călugării schitului unde suntem.

– Dar ciuma v-a prins din urmă.

– Aţi văzut deja cimitirul. Toţi călugării de la Sfântul Ioan sunt îngropaţi acolo, cu excepţia stareţului Saul, care e înhumat în biserică. Aproape toţi oamenii de la Kingsbridge au murit. Câţiva au fugit după izbucnirea bolii printre noi – doar Dumnezeu ştie ce s-a întâmplat cu ei.

Caris îşi aduse aminte că Thomas fusese mereu foarte

apropiat de un călugăr cu fire blândă, cu câţiva ani mai tânăr decât el. Şovăind, întrebă:

– Şi fratele Matthias?

– A murit, răspunse Thomas, după care ochii i se umplură de lacrimi şi-şi feri privirea, stânjenit.

Caris îşi puse o mână pe umărul lui.

– Îmi pare foarte rău.

– Atât de mulţi oameni au fost loviţi de astfel de pierderi, murmură Thomas.

Caris îşi dădu seama că ar fi fost mai uşor pentru Thomas să lase deoparte subiectul morţii lui Matthias.

– Dar Godwyn şi Philemon?

– Philemon a dat bir cu fugiţii. Godwyn e bine, sănătos – el nu s-a îmbolnăvit.

– Aduc un mesaj pentru Godwyn din partea episcopului.

– Da, mă aşteptam la asta.

– Cred că ar fi mai bine să ne duci la el.

– E în biserică. A improvizat un culcuş într-o capelă laterală. E convins că tocmai de asta nu s-a îmbolnăvit. Haideţi cu mine.

Traversară claustrul şi intrară în biserica mică. Înăuntru mirosea mai degrabă ca un dormitor comun. Pictura murală de pe extremitatea estică a lăcaşului, care înfăţişa Judecata de Apoi, părea acum extrem de potrivită cu circumstanţele. Pământul bătătorit din naos era acoperit cu paie, marcate din loc în loc de câte o pătură, ca şi cum acolo dormiseră mai mulţi oameni; dar singura persoană din întreaga încăpere era Godwyn. Acesta stătea cu faţa în jos pe pământul din faţa altarului, cu braţele întinse în lături. Timp de o fracţiune de secundă, Caris crezu că era mort, însă apoi îşi dădu seama că, pur şi simplu, adoptase poziţia penitenţei totale.

Thomas îl anunţă:

– Părinte stareţ, ai doi vizitatori.

Godwyn nu se clinti. În mod normal, Caris ar fi presupus automat că Godwyn se dădea în spectacol pentru a impresiona, însă nemişcarea sa avea ceva care-o făcea să creadă că el căuta în mod sincer iertarea divină.

Apoi Godwyn se ridică încet şi se întoarse către ei.

Caris observă că era palid şi slab, iar chipul îi trăda oboseala şi neliniştea.

– Voi, rosti el.

– Ai fost dat în vileag, Godwyn! izbucni ea.

N-avea de gând să i se adreseze cu „părinte”. Era un ticălos, iar ea îl prinsese asupra faptei. Cumva, simţea o satisfacţie profundă.

Godwyn murmură:

– Presupun că Tam Hiding v-a spus unde sunt.

Caris remarcă faptul că mintea îi era la fel de ageră ca întotdeauna.

– Ai încercat să fugi din calea justiţiei, dar ai dat greş.

– Nu am de ce să mă tem de justiţie, replică el sfidător. Am venit aici în speranţa că o să pot salva vieţile fraţilor. Greşeala mea e că am plecat prea târziu.

– Un om fără pată nu se strecoară afară din oraş noaptea.

– Trebuia să păstrez secretul în ceea ce privea destinaţia mea. Dacă cineva ar fi vrut să ne urmeze aici, n-aş fi avut cum să-mi realizez scopul.

– Dar nu era nevoie să furi ornamentele catedralei.

– Nu le-am furat. Le-am luat ca să mă asigur că sunt păstrate în siguranţă. Când lucrurile vor intra în normalitate, o să le duc înapoi la locul lor.

– Şi-atunci de ce nu ai spus nimănui că intenţionai să le iei?

– Dar am făcut-o. Am scris o misivă către episcopul Henri. Nu a primit scrisoarea mea?

Caris se simţea din ce în ce mai descurajată. Doar n-avea să scape basma curată din toate acestea, nu-i aşa?

– Sigur că nu, răspunse ea. Nu s-a primit nicio scrisoare şi nu cred să fi fost trimisă vreodată.

– Poate că mesagerul a murit de ciumă înainte de a o duce la destinaţie.

– Şi cum îl chema pe acest mesager care a dispărut fără urmă?

– N-am ştiut niciodată. Philemon l-a angajat.

– Iar Philemon nu e aici... cât de convenabil! spuse ea cu sarcasm în glas. Ei bine, n-ai decât să susţii ce vrei, dar episcopul Henri te acuză despre furtul bunurilor din vistierie şi m-a trimis aici pentru a solicita înapoierea lor. Am cu mine o scrisoare prin care ţi se ordonă să-mi predai totul mie, imediat.

– N-o să fie nevoie. O să i le înapoiez chiar eu.

– Nu asta îţi ordonă episcopul să faci.

– Eu o să fiu cel care decide care e cea mai bună cale de acţiune.

– Refuzul tău este o dovadă în plus că aici e vorba de furt.

– Sunt sigur că-l pot convinge pe episcopul Henri să vadă lucrurile într-o altă lumină.

Cuprinsă de disperare, Caris realiză adevărata problemă: Godwyn era capabil să facă una ca asta. Putea fi foarte convingător, iar Henri, ca majoritatea episcopilor, avea să evite orice înfruntare, atât timp cât se putea. Simţea că trofeul victoriei îi scăpa printre degete.

Godwyn îşi dădea seama că reuşise să întoarcă situaţia în favoarea lui şi îşi permise chiar un mic zâmbet de satisfacţie. Lucrul acesta o umplea de furie, dar nu avea ce să mai zică. Tot ce putea să facă era să se întoarcă şi să-i relateze episcopului Henri ce se întâmplase.

Aproape că nu-i venea să creadă. Oare Godwyn chiar avea să se întoarcă în Kingsbridge, reluându-şi poziţia de stareţ? Cum îşi închipuia oare c-avea să mai poată ţine fruntea sus în Catedrala Kingsbridge, după tot răul pe care îl provocase stăreţiei, oraşului şi bisericii? Chiar dacă episcopul îi accepta întoarcerea, orăşenii aveau să se revolte, nu? Era o perspectivă sumbră, dar, pe de altă parte, avuseseră loc şi lucruri mai ciudate de-atât. Oare chiar nu exista dreptate pe lume?

Se holba la el. Expresia de triumf de pe chipul lui, îşi dădu seama ea, probabil că era contrabalansată de cea de înfrângere de pe al ei.

Apoi văzu ceva ce răsturnă din nou echilibrul situaţiei.

Pe buza superioară a lui Godwyn, chiar sub nara stângă, se ivise un firicel de sânge.

A doua zi dimineaţă, Godwyn nu se mai ridică din pat.

Caris îşi puse masca de pânză şi îl îngriji. Îi scălda chipul în apă de trandafiri şi îi dădea vin îndoit cu apă ori de câte ori cerea ceva de băut. De fiecare dată când îl atingea, îşi spăla mâinile în oţet.

În afară de Godwyn şi Thomas, în schit se mai aflau alţi doi monahi, ambii novici de la Kingsbridge. Şi ei erau pe moarte din cauza ciumei, aşa că îi aduse din dormitorul comun în biserică şi îi luă şi pe ei în grijă, mişcându-se de la unul la altul ca o umbră.

Îl întrebă pe Godwyn unde erau comorile catedralei, dar acesta refuză să-i spună.

Merthin şi Thomas începură să caute prin tot schitul. Primul loc unde se uitară fu locul de sub altar. După cât de afânat era pământul acolo, era clar că în locul respectiv fusese îngropat

ceva destul de recent. Cu toate acestea, când săpară – Thomas reuşea să mânuiască lopata surprinzător de bine cu o singură mână –, nu găsiră nimic. Orice fusese ascuns iniţial acolo, fusese în mod evident mutat.

Luară la scotocit fiecare încăpere cu pereţi reci, care reverberau la orice sunet, ba se uitară chiar şi în brutăria părăsită şi în rezervoarele goale ale berăriei, dar nu găsiră nici urmă de ornamente, moaşte sau carte.

După prima noapte, Thomas părăsi discret dormitorul – fără să-i ceară cineva acest lucru – şi îi lăsă pe Merthin şi pe Caris să doarmă singuri. Nu comentă nimic, nici măcar nu făcu vreun gest sugestiv sau vreun semn cu ochiul. Recunoscători pentru complicitatea lui discretă, cei doi se băgară sub mai multe pături şi făcură dragoste. După aceea, Caris rămase trează. Observă că undeva pe sub acoperiş îşi ducea zilele o bufniţă, lansându-şi pe timpul nopţii strigătul sinistru; ocazional, Caris auzea şi ţipătul vreunui animăluţ care-şi găsea sfârşitul în ghearele ei. Se întreba dacă avea să rămână însărcinată. Nu voia să renunţe la vocaţia ei, dar nu putea rezista ispitei de a rămâne în braţele lui Merthin. Aşa că refuza, pur şi simplu, să se gândească la viitor.

În a treia zi, în timp ce Caris, Merthin şi Thomas luau prânzul în sala de mese, Thomas spuse:

– Când Godwyn o să-ţi ceară de băut, să refuzi să îi dai până nu-ţi spune unde a ascuns comoara.

Caris se gândi o vreme la vorbele acestea. Ar fi fost cum nu se poate mai corect. Dar, de asemenea, ar fi fost şi o formă de tortură.

– Nu pot să fac aşa ceva, rosti ea. Ştiu că o merită, dar conştiinţa nu mi-ar ierta-o. Dacă un bolnav îmi cere de băut, trebuie să-i dau. Asta-i mai important decât toate ornamentele de aur şi nestemate din toată creştinătatea.

– Nu-i datorezi niciun fel de compasiune. El nu a dat dovadă de aşa ceva în ceea ce te priveşte.

– Am transformat biserica în spital, dar n-am de gând să o las să devină cameră de tortură.

Expresia de pe chipul lui Thomas arăta că era tentat să continue discuţia în contradictoriu, dar, cu o clătinare din cap, Merthin îl convinse să renunţe.

– Hai să ne gândim, Thomas, făcu el. Când ai văzut ultima oară podoabele acestea?

– În noaptea în care am sosit, spuse Thomas. Se aflau în

desagi de piele şi în câteva lăzi purtate de caii de povară. Au fost descărcate odată cu restul bagajelor şi cred că au fost duse în biserică.

– Apoi ce s-a întâmplat cu ele?

– Nu le-am mai văzut. Dar, după slujba de seară, când ne-am dus cu toţii la masă, am observat că Godwyn şi Philemon au rămas în biserică împreună cu alţi doi călugări, Juley şi John.

Caris spuse:

– Dă-mi voie să ghicesc: Juley şi John erau amândoi tineri şi puternici.

– Da.

– Deci probabil atunci au îngropat bogăţiile sub altar, conchise Merthin. Dar când le-au dezgropat?

– Trebuie să fi fost într-un moment în care nu era nimeni în biserică, şi asta nu se putea întâmpla decât în timpul meselor.

– Au mai lipsit de la alte mese?

– De la mai multe, cel mai probabil. Godwyn şi Philemon s-au purtat întotdeauna ca şi cum regulile monastice nu îi priveau şi pe ei. Faptul că lipseau de la mese sau de la slujbe nu era atât de neobişnuit încât să-mi aduc aminte de câte ori am remarcat că nu erau alături de ceilalţi.

Caris insistă:

– Îţi aminteşti ca Juley şi John să mai fi lipsit o a doua oară? Probabil că Godwyn şi Philemon au avut nevoie de ajutor şi de data asta.

– Nu neapărat, interveni Merthin. E mult mai uşor să sapi în pământul care a fost deja afânat. Godwyn are 43 de ani, iar Philemon, 44. Dacă voiau cu adevărat, se puteau descurca fără niciun ajutor.

În noaptea aceea, Godwyn începu să aiureze. Uneori părea să dea citate din Biblie, alteori rostea predici, iar din când în când invoca tot felul de pretexte. Caris îl ascultă un timp, sperând să se aleagă cu ceva indicii privind tezaurul dispărut.

– Marele Babilon s-a prăbuşit şi toate popoarele au simţit gustul amar al mâniei stârnite de desfrânarea de acolo; iar din tronul divin s-au iscat flăcări şi fulgere... şi toţi negustorii de pe faţa pământului o să plângă. Căiţi-vă, ah, căiţi-vă, toţi cei care v-aţi destrăbălat cu târfa târfelor! Totul a fost făcut pentru un scop înalt, pentru gloria lui Dumnezeu, pentru că scopul scuză mijloacele. Daţi-mi ceva de băut, ah, pentru Dumnezeu, daţi-mi ceva de băut!

Tonul apocaliptic al delirului său era probabil influenţat şi de vederea picturii murale unde erau înfăţişate chinurile iadului.

Caris îi duse o cană la buze.

– Unde sunt ornamentele catedralei, Godwyn?

– Am văzut şapte sfeşnice de aur, bătute cu perle şi pietre preţioase, înfăşurate în mătăsuri bogate, purpurii şi stacojii… erau într-o arcă făcută din cedru şi santal, şi argint. Am văzut o femeie călare pe o bestie stacojie, cu şapte capete şi zece coarne, pline de nume blasfemiatoare.

Naosul răsuna de ecourile aiurelilor sale.

A doua zi, cei doi novici îşi dădură sufletul. În după-amiaza aceea, Thomas şi Merthin îi îngropară în cimitirul aflat la nord de schit. Era o zi rece şi umedă, însă efortul îi făcuse să transpire. Thomas oficie slujba de înhumare. Caris stătea lângă mormânt împreună cu Merthin. Acum, când realitatea părea a se sfărâma în mii de cioburi, ritualurile ajutau la menţinerea unei aparenţe de normalitate. În jurul lor erau mormintele proaspăt săpate ale tuturor celorlalţi călugări, cu excepţia lui Godwyn şi a lui Saul. Trupul lui Saul se afla îngropat în micul cor al bisericii, o onoare rezervată numai celor mai respectaţi dintre stareţi.

După slujbă, Caris intră din nou în biserică şi rămase cu privirea aţintită asupra mormântului lui Saul din zona corului. Partea aceea a bisericii avea o pardoseală de lespezi. În mod clar, acestea fuseseră desprinse pentru a săpa mormântul. Când le fixaseră la loc, călugării ciopliseră pe una dintre pietre o inscripţie.

Îi era greu să se concentreze, având-l în colţul bisericii pe Godwyn, care aiura în continuare despre bestii cu şapte capete.

Merthin îi observă expresia gânditoare şi îi urmări direcţia privirii. Ghici imediat ideea care prinsese contur în mintea ei. Pe un ton îngrozit, spuse:

– Dar Godwyn n-avea cum să fi ascuns bogăţiile în sicriul lui Saul Cap-Alb, nu?

– E greu să-ţi închipui că nişte călugări ar fi în stare să încalce sanctitatea unui mormânt pentru scopurile lor josnice, replică ea. Dar, pe de altă parte, în felul acesta ornamentele ar fi rămas în biserică.

Thomas căzu la rândul său pe gânduri.

– Saul a murit cu o săptămână înainte de sosirea voastră. Philemon a dispărut două zile mai târziu.

– Deci Philemon ar fi putut să-l ajute pe Godwyn să sape

mormântul.

– Da.

Cei trei se uitau unul la altul, încercând să ignore bâlbâielile lui Godwyn.

– Nu există decât o singură modalitate să aflăm, spuse Merthin.

Cei doi bărbaţi îşi aduseră lopeţile din lemn. Ridicară lespedea care purta inscripţia funerară şi pe celelalte din jurul ei, după care se puseră pe săpat.

În decursul anilor, Thomas îşi dezvoltase o tehnică de a săpa cu o singură mână. Înfigea cazmaua în pământ cu braţul teafăr, o împingea uşor oblic, după care o ridica de la baza cozii de lemn. Ca urmare a acestor sforţări, braţul său drept devenise foarte musculos.

Cu toate acestea, dura mult. În ultima vreme, majoritatea mormintelor erau puţin adânci, dar pentru stareţul Saul călugării săpaseră o groapă normală, de aproape doi metri adâncime. Afară se lăsa noaptea, iar Caris aduse câteva lumânări. În lumina veşnic mişcătoare a flăcărilor, diavolii de pe pictura murală păreau a se mişca.

Atât Thomas, cât şi Merthin stăteau acum în picioare în groapă, peste nivelul pardoselii neivindu-li-se decât capetele. Deodată, Merthin spuse:

– Fiţi atenţi. Am dat de ceva.

Caris zări nişte material murdar care aducea cu pânza înmuiată în ulei şi folosită uneori pe post de giulgiu.

– Ai găsit cadavrul, constată ea.

Thomas întrebă:

– Dar unde e sicriul?

– A fost îngropat în coşciug?

Acestea nu erau decât pentru cei bogaţi: săracii erau înhumaţi doar în giulgiuri.

– Bineînţeles, răspunse Thomas. Am văzut cu ochii mei. Suntem în mijlocul pădurii, avem lemn destul. Toţi călugării au fost îngropaţi în sicrie, până s-a îmbolnăvit fratele Silas – el era dulgherul nostru.

– Ia staţi un pic, zise Merthin.

Îşi împinse cazmaua în pământul de la capătul giulgiului şi ridică alţi câţiva bulgări de glod. Apoi bătu uşurel cu vârful lopeţii, iar Caris auzi bufnetul produs de ciocnirea a două suprafeţe de lemn.

– Iată şi sicriul, dedesubt, adăugă el.
Thomas întrebă:
– Dar cum a ieşit trupul?
Caris simţi un fior de teamă.
Din colţul în care se afla auzi glasul lui Godwyn, devenit dintr-odată mai puternic:
– Şi-o să fie chinuit cu foc şi pucioasă de faţă cu îngerii cei sfinţi, iar fumul chinului său o să se ridice spre Ceruri întru veşnicie.
Thomas i se adresă lui Caris:
– Nu poţi să-i faci ceva ca să tacă?
– N-am niciun medicament la mine.
Merthin rosti:
– Dar nu e nimic supranatural aici. Eu unul cred că Godwyn şi Philemon au scos trupul şi au umplut sicriul cu bogăţiile furate.
Thomas reuşi să-şi recapete autocontrolul.
– Atunci am face bine să aruncăm o privire în sicriu.
Dar, înainte de asta, erau nevoiţi să mute cadavrul înfăşurat în giulgiu. Merthin şi Thomas se aplecară şi apucară trupul de umeri şi de genunchi. Când reuşiră să-l ridice până la nivelul umerilor lor, realizară că singura modalitate de a-l scoate din groapă era să-l arunce pe pardoseala bisericii. Cadavrul căzu cu un bufnet surd. Pe chipurile celor doi se citea spaima. Chiar şi Caris, care nu credea în multe dintre lucrurile vehiculate în legătură cu lumea spiritelor, era speriată de ceea ce făceau şi se trezi că se tot uita, agitată, peste umăr, către cotloanele umbroase ale bisericii.
Merthin înlătură pământul de pe sicriu, în timp ce Thomas se duse să aducă o rangă de oţel. Apoi ridicară împreună capacul coşciugului.
Caris ţinea două lumânări deasupra mormântului, astfel încât cei doi să vadă ce făceau.
Înăuntrul sicriului se afla un alt trup înfăşurat în giulgiu.
Thomas spuse:
– Asta-i foarte ciudat!
Tremurul din glasul său era imposibil de ignorat.
– Haideţi să gândim logic, rosti Merthin.
Tonul său era calm şi stăpânit, dar Caris – care-l cunoştea ca nimeni altcineva – îşi putea da seama că făcea mari eforturi pentru a se controla.
– Cine e în sicriu? întrebă el. Haideţi să vedem.

Se aplecă, apucă giulgiul cu ambele mâini şi îl rupse de-a lungul cusăturii din dreptul feţei. Respectivul bărbat murise în urmă cu o săptămână, aşa că trupul îi emana un miros groaznic; totuşi, nu se descompusese prea mult, având în vedere că stătuse în pământul rece de sub pardoseala bisericii neîncălzite. Chiar şi în lumina nesigură oferită de lumânările aduse de Caris, nu încăpea nicio îndoială asupra identităţii răposatului: chipul îi era delimitat de o bordură de păr blond-cenuşiu, imposibil de confundat.

Thomas vorbi primul:

– E Saul Cap-Alb.

– În sicriul făcut pentru el, completă Merthin.

Caris puse întrebarea evidentă:

– Şi atunci cine e celălalt mort?

Merthin strânse giulgiul în jurul capului lui Saul şi puse la loc capacul sicriului.

Caris îngenunche lângă celălalt trup neînsufleţit. Avusese de-a face cu foarte multe cadavre, dar nu mai dezgropase niciunul, iar mâinile îi tremurau puternic. Cu toate acestea, desfăcu giulgiul şi dezvălui chipul mortului. Spre oroarea ei, acesta avea ochii deschişi şi părea a se holba în gol. Făcu un efort să închidă pleoapele reci.

Era un călugăr masiv pe care nu îl cunoştea. Thomas se ridică pe vârfuri pentru a privi dincolo de buza mormântului şi spuse:

– E fratele Jonquil. A murit a doua zi după ce stareţul Saul a trecut în lumea drepţilor.

Caris întrebă:

– Şi a fost înmormântat…?

– În cimitir… sau cel puţin aşa am crezut cu toţii.

– Într-un sicriu?

– Da.

– Numai că el e aici.

– Dacă stau să mă gândesc, sicriul lui era destul de greu, făcu Thomas. Am ajutat şi eu la căratul lui…

Merthin spuse:

– Înţeleg ce s-a întâmplat. Jonquil a fost aşezat aici, în biserică, în sicriu, înainte de înmormântare. Cât timp ceilalţi monahi erau la masă, Godwyn şi Philemon au deschis lada de lemn şi au scos cadavrul. Apoi au săpat din nou mormântul lui Saul şi au pus trupul pe coşciugul stareţului. După aceea au pus pământul la loc.

– Deci trebuie să săpăm în mormântul lui Jonquil, conchise Thomas.

Caris aruncă o privire rapidă către ferestrele bisericii. Acestea erau întunecate. În timp ce ei fuseseră ocupaţi cu dezgroparea lui Saul, afară se lăsase noaptea.

– Am putea-o lăsa pe mâine, sugeră ea.

Cei doi bărbaţi rămaseră tăcuţi timp de câteva clipe, după care Thomas spuse:

– Haideţi să terminăm odată cu asta.

Caris se duse la bucătărie, luă două crengi din grămada cu lemne pentru foc, le aprinse, după care se întoarse în biserică.

Tocmai când ieşeau, îl auziră pe Godwyn strigând:

– Iar tăvălugul mâniei Domnului a fost pornit în jurul oraşului, iar din fructele păcatului a început să ţâşnească sânge, astfel că pământul a ajuns să fie inundat până la zăbalele cailor.

Caris se cutremură. Era o imagine înspăimântătoare din Apocalipsa Sfântului Ioan care o dezgustase mereu. Făcu un efort să şi-o alunge din minte.

La lumina roşiatică a torţelor, porniră cu paşi iuţi către cimitir. Caris era de-a dreptul bucuroasă să se îndepărteze de pictura murală şi de delirul nebunesc al lui Godwyn. Găsiră piatra funerară a lui Jonquil şi începură să sape.

Cei doi bărbaţi săpaseră deja în ziua respectivă mormintele novicilor şi goliseră groapa lui Saul. Acesta era cel de-al patrulea efort de acest fel de la prânz încoace. Merthin părea obosit, iar Thomas transpira abundent.

Dar continuau să sape, refuzând să se dea bătuţi. Încet-încet, groapa se adânci, iar grămada de pământ de lângă ea se înălţă. Într-un final, o lopată se lovi de capacul de lemn al sicriului.

Caris îi dădu lui Merthin ranga, după care îngenunche pe marginea gropii, ţinând ambele torţe. Merthin desprinse capacul coşciugului şi îl aruncă lângă mormânt.

Înăuntru nu se afla nicidecum un cadavru. În locul lui, în interior erau înghesuite bine mai multe traiste şi lădiţe. Merthin deschise o traistă de piele şi scoase un crucifix bătut cu pietre preţioase.

– Aleluia, spuse el extenuat.

Thomas deschise o cutie, dezvăluind un rând de suluri de pergament, aşezate ordonat unul lângă altul, ca nişte peşti într-o ladă: hrisoavele.

Caris simţi efectiv cum povara de griji îi alunecă dintr-odată

de pe umeri. Reuşise să recupereze cartele mănăstirii de maici.

Thomas băgă mâna într-o altă traistă. Când se uită la obiectul pe care-l găsise, descoperi că era vorba despre un craniu. Scoase un strigăt înspăimântat şi-l scăpă din mână.

– Sfântul Adolphus, rosti Merthin pe un ton realist. Pelerinii străbat sute de kilometri ca să atingă caseta în care sunt păstrate în mod normal moaştele. Luă craniul şi-l puse înapoi în traistă, adăugând: Suntem tare norocoşi.

– Pot să vă dau o sugestie? întrebă Caris. Trebuie să ducem toate lucrurile astea înapoi în Kingsbridge, cu căruţa. Ce-ar fi să le lăsăm în sicriu? Sunt deja împachetate, iar sicriul ne poate ajuta, în ideea că o să-i ţină pe hoţi la distanţă.

– Bună idee, încuviinţă Merthin. Atunci o să ridicăm pur şi simplu coşciugul din groapă.

Thomas se întoarse la schit şi aduse nişte frânghii, cu ajutorul cărora reuşiră să scoată sicriul. Apoi fixară capacul la loc, după care legară funiile în jurul lăzii de lemn pentru a-l târî pe pământ şi a-l băga în biserică.

Tocmai când se pregăteau să înceapă, auziră un strigăt.

Fără să vrea, Caris scoase un ţipăt de spaimă.

Îşi întoarseră privirile către biserică. O siluetă întunecată alerga către ei, cu ochii bulbucaţi şi cu şuvoaie de sânge curgându-i din gură. Văzând-o, Caris se confruntă cu câteva momente de teroare în stare pură. Dintr-odată, toate superstiţiile prosteşti pe care le auzise vreodată despre spiritele morţilor părură să prindă viaţă. Apoi îşi dădu seama că cel pe care-l avea în faţa ochilor nu era altul decât Godwyn. Cumva, acesta găsise forţa de a se ridica din culcuşul unde trăgea să moară. Ieşise cu paşi împleticiţi din biserică şi văzuse torţele, iar acum, însufleţit de închipuirile sale nebuneşti, alerga către ele.

Îl priveau toţi trei, atât de fascinaţi încât nu puteau schiţa nicio mişcare.

Godwyn se opri şi se uită la sicriu, apoi la mormântul gol şi, în lumina neliniştită a torţelor, lui Caris i se păru că zăreşte o scânteiere de înţelegere pe chipul lui cuprins de convulsii. Apoi, dintr-odată, Godwyn păru să-şi piardă puterile şi se prăbuşi. Căzu pe grămada de pământ de lângă mormântul gol al lui Jonquil, după care se rostogoli de pe ea şi ateriză direct în groapă.

Caris, Merthin şi Thomas se apropiară de buza mormântului şi se uitară înăuntru.

Godwyn zăcea pe spate, fixându-i cu ochi goi şi sticloşi.

66

La scurt timp după ce se întorsese la Kingsbridge, Caris se hotărî să plece din nou.

Imaginea pe care o păstra în minte când se gândea la schitul Sfântul Ioan-din-Pădure nu era reprezentată de cimitir, nici de cadavrele dezgropate de Merthin şi de Thomas, ci de ogoarele îngrijite pe care acum nu mai avea cine să le cultive. Pe drumul spre casă, cu Merthin lângă ea şi Thomas mânând căruţa, văzuse o mulţime de parcele de teren aflate în aceeaşi stare, ceea ce-i prevestea o criză serioasă.

Călugării şi călugăriţele îşi obţineau cea mai mare parte a veniturilor din arende şi chirii. Şerbii cultivau cereale şi creşteau vite pe pământurile stăreţiei şi, în loc să plătească unui cavaler sau unui conte pentru acest privilegiu, îşi achitau dările stareţului sau stareţei. Tradiţia cerea ca aceştia să aducă o parte a recoltei lor la catedrală – 12 saci de făină, trei oi, un viţel, o căruţă de ceapă –, dar acum cei mai mulţi plăteau în bani peşin.

Însă, dacă terenul nu era cultivat de nimeni, nu aveau să se plătească nici arende. Şi, în situaţia aceasta, ce aveau să mai mănânce călugăriţele?

Ornamentele catedralei, banii şi documentele pe care le adusese de la Sfântul Ioan-din-Pădure erau ascunse în siguranţă în vistieria cea nouă pe care stareţa Cecilia o construise cu ajutorul lui Jeremiah într-un loc unde nu putea fi găsită cu uşurinţă. Fuseseră recuperate toate ornamentele, cu excepţia unuia, un sfeşnic de aur dăruit de ghilda lumânărarilor, organizaţia care reprezenta interesele meşterilor care se ocupau cu manufacturarea lumânărilor. Acela dispăruse fără urmă.

Caris organiză o mesă duminicală triumfătoare, în care prezentă moaştele recuperate ale sfântului protector al oraşului. Îl numi pe Thomas responsabil cu băieţii din orfelinat – unii dintre aceştia erau suficient de mari să aibă nevoie de o prezenţă masculină puternică. Ea se mută în palatul stareţului, gândindu-se cu plăcere cât de îngrozit ar fi fost Godwyn dacă ar fi ştiut că acum era ocupat de o femeie. Apoi, după ce termină cu toate aceste detalii, plecă la Outhenby.

Valea Outhen era o zonă fertilă cu sol argilos, aflată cale de o zi de Kingsbridge. Aceasta le fusese donată călugăriţelor în urmă cu un secol de un cavaler bătrân care făcuse o ultimă încercare de a câştiga iertarea divină pentru o viaţă întreagă de păcate.

De-a lungul râului Outhen erau înşirate cinci sate. Pe ambele maluri ale acestuia se întindeau ogoare care acopereau inclusiv pantele uşoare ale dealurilor joase din zonă.

Ogoarele erau împărţite în parcele alocate diferitelor familii de ţărani. După cum se temuse Caris, multe dintre ele nu erau cultivate. Epidemia de ciumă modificase componenţa aşezărilor, dar nimeni nu avusese inteligenţa sau poate îndrăzneala necesară pentru a reorganiza repartizarea pământului în conformitate cu noile circumstanţe. Caris se vedea nevoită să facă ea însăşi lucrul acesta. Avea o idee generală cu privire la măsurile care trebuiau luate, iar restul detaliilor avea să le lămurească pe parcurs.

O luase cu ea pe sora Joan, o călugăriţă tânără care abia îşi terminase stadiul de noviciat. Aceasta era o fată isteaţă care-i amintea lui Caris de ea însăşi în urmă cu zece ani – nu din punctul de vedere al înfăţişării – pentru că Joan avea părul negru şi ochii albaştri –, ci al minţii agere, mereu în căutare de explicaţii, şi al atitudinii de uşor scepticism.

Se îndreptară spre cel mai mare dintre sate, Outhenby. Vechilul care se ocupa de întreaga vale, Will, locuia într-o casă mare din lemn, aflată lângă biserică. Acesta nu era acasă, dar îl găsiră pe cel mai îndepărtat câmp, ocupat cu semănarea ovăzului; era un bărbat masiv, cu mişcări încete. Parcela învecinată fusese lăsată necultivată, astfel că iarba şi buruienile crescuseră în voie, fiind însă retezate ritmic de cele câteva oi care păşteau acolo.

Will Vechilul venea la stăreţie de câteva ori pe an, de obicei pentru a aduce arendele adunate din sate, aşa că o cunoştea pe Caris, dar fu descumpănit să dea ochii cu ea pe teren propriu.

– Soră Caris! exclamă el când o recunoscu. Ce vă aduce aici?

– Sunt stareţa Caris acum, Will, şi am venit să mă asigur că terenurile călugăriţelor sunt gospodărite cum se cuvine.

– Aha. Will clătină din cap. Facem tot ce putem, după cum şi vedeţi, dar am pierdut atât de mulţi oameni, încât ne e greu, foarte greu.

Vechilii mereu se plângeau că lucrurile mergeau foarte greu, dar, în cazul acesta, era chiar adevărat.

Caris coborî din şa.

– Hai să facem câţiva paşi şi să-mi povesteşti mai în detaliu.

La câteva sute de metri depărtare, pe panta uşoară a unei coline, văzu un ţăran care ara cu un plug tras de opt boi. Acesta

opri animalele şi o fixă curios, aşa că ea porni în direcţia respectivă.

Will începu să-şi recapete stăpânirea de sine. Mergând alături de ea, spuse:

– Bineînţeles, nu i se poate cere unei femei a Domnului, ca Domnia Voastră, să ştie prea multe despre cultivarea pământului, dar o să vă explic cât pot de bine aspectele mai delicate.

– Ar fi frumos din partea ta. Caris era obişnuită să fie tratată cu condescendenţă de bărbaţii ca Will. În decursul timpului, învăţase că era mai bine să nu îi provoace, ci mai degrabă să le întreţină un sentiment fals de siguranţă, pentru că aşa afla mai multe lucruri. Câţi muncitori ai pierdut din cauza ciumei?

– A, mulţi oameni.

– Cât de mulţi?

– Păi, să mă gândesc, William Jones şi cei doi băieţi ai lui; după aceea Richard Dulgherul şi nevastă-sa…

– N-am nevoie să ştiu cum îi chema, rosti ea, controlându-şi sentimentul de exasperare. Câţi, aproximativ?

– Va trebui să mă gândesc un picuţ.

Ajunseră la plugul văzut de Caris. Conducerea unui atelaj de opt boi necesita ceva pricepere, iar plugarii erau, de obicei, printre cei mai inteligenţi oameni din sat. Caris i se adresă tânărului din faţa ei:

– Câţi oameni din Outhenby au murit de ciumă?

– Cam 200, aş zice eu.

Caris îl cercetă cu o privire atentă. Era un bărbat scund, dar vânjos, cu o barbă blondă şi stufoasă. Avea un aer extrem de sigur pe sine, după cum se întâmpla de obicei în cazul tinerilor.

– Tu cine eşti? îl întrebă ea.

– Mă cheamă Harry, iar pe tata, Richard, soră sfântă.

– Eu sunt stareţa Caris. Cum ai ajuns la numărul acesta, de 200?

– Păi, din câte ştiu eu, sunt 42 de morţi aici, în Outhenby. Lucrurile stau la fel de rău în Ham şi în Shortacre, ceea ce înseamnă că în total ar fi vreo 120. Longwater a scăpat fără victime, dar în Oldchurch au murit până la unul, în afară de moş Roger Breton, adică încă 80, şi aşa ajungem la 200.

Caris se întoarse către Will.

– 200 din câţi locuitori, pe toată valea?

– Ăăă, să vedem…

Harry Plugarul i-o luă înainte:
– 1000, cam pe-acolo, atâţia erau înainte de ciumă.
Will se tângui:
– Tocmai de aceea mă şi vedeţi semănându-mi singur parcela. În mod normal, aş fi angajat muncitori pentru asta, dar acum n-am pe cine. Au murit cu toţii.
Harry adăugă:
– Sau au plecat să lucreze în altă parte, pe bani mai mulţi.
Caris prinse ideea din zbor.
– Poftim? Cine oferă bani mai mulţi?
– Unii dintre ţăranii mai înstăriţi din valea cealaltă, zise indignat Will. Nobilii plătesc un penny pe zi, adică exact cât au primit mereu muncitorii şi cât ar şi trebui să primească; dar sunt unii care îşi închipuie că pot face după cum îi taie capul.
– Cu toate acestea, ceva îmi spune că ei şi-au semănat deja ogoarele, replică stareţa.
– Dar pe lumea asta e vorba şi de ce e bine şi ce e rău, izbucni Will.
Caris arătă către parcela necultivată unde păşteau oile.
– Şi pământul acela? De ce n-a fost arat?
Will răspunse:
– Bucata aceea era a lui William Jones. El şi băieţii lui au murit, iar nevastă-sa a plecat să stea cu soră-sa, în Shiring.
– Şi n-ai căutat alt arendaş?
– N-am pe cine, maică stareţă.
Harry interveni din nou:
– Nu în condiţiile de dinainte, oricum.
Will îl săgetă cu o privire furioasă, dar Caris îl întrebă:
– Ce vrei să spui cu asta?
– Vedeţi dumneavoastră, preţurile au scăzut, chiar dacă e primăvară, şi porumbul era scump de obicei.
Caris dădu din cap, în semn de încuviinţare. Acestea erau principiile de funcţionare a pieţei, toată lumea le ştia: dacă scădea numărul de cumpărători, preţurile scădeau şi ele.
– Dar oamenii tot trebuie să trăiască, într-un fel sau altul.
– Problema e că ei nu vor să cultive grâu, orz şi ovăz, dar sunt nevoiţi să semene ce li se spune – cel puţin aşa stau lucrurile în valea noastră. Aşa că un om care vrea să ia ceva pământ în arendă preferă să se ducă în altă parte.
– Şi altundeva în ce condiţii vor munci?
Will interveni furios:

– Ei vor să facă după capul lor.

Harry răspunse la întrebarea adresată de Caris:

– Preferă să fie arendaşi liberi, să-şi plătească dările în bani peşin decât să fie şerbi obligaţi să muncească o zi pe săptămână pe pământurile seniorului. În plus, vor să cultive fiecare ce doreşte.

– Ce anume?

– Cânepă, in, mere sau pere – lucruri pe care ştiu sigur că le pot vinde la piaţă. Poate câte ceva diferit în fiecare an. Dar aşa ceva nu s-a permis niciodată în Outhenby. Harry păru să-şi acorde o secundă pentru a-şi aduna gândurile, după care adăugă: Nu vreau să vă jignesc în vreun fel, maică stareţă, şi nici pe Domnia Sa, Will Vechilul, care-i un om cinstit, după cum ştie toată lumea.

Caris înţelese imediat cum stăteau lucrurile. Vechilii erau oameni conservatori. Când lucrurile mergeau bine, asta aproape că nu conta: metodele vechi erau suficiente. Dar acum traversau o perioadă de criză.

Îşi luă cel mai impunător aer de care era în stare.

– Bine, acum ascultaţi-mă cu atenţie. Will, o să-ţi spun exact ce trebuie să faci.

Will păru surprins: crezuse că i se cerea sfatul, nicidecum că avea să primească ordine.

– Întâi şi-ntâi, de-acum încolo n-o să mai araţi pe dealuri. E o prostie, când avem atâta pământ necultivat.

– Dar…

– Taci şi ascultă. Oferă fiecărui arendaş la schimb, ar pe ar, pământ bun de luncă pe terenurile de pe versanţii dealurilor.

– Şi cu dealurile ce facem?

– Le transformi în păşuni – vitele mai aproape de poale şi oile mai sus. Pentru asta nu ai nevoie de mulţi oameni, doar de câţiva băieţi care să le mâne încolo şi-ncoace.

– Aha, mormăi Will.

Era evident că ar fi vrut să se împotrivească, dar nu putea găsi suficient de repede un contraargument.

Caris continuă:

– Dacă nici după redistribuire nu vei găsi destui arendaşi pentru parcelele de luncă, dă-le în arendă liberă, cu plata în bani, oricui e dispus să le ia.

Arenda liberă însemna că respectivul arendaş nu avea statut de ţăran şerb şi nu era nevoit să lucreze pe pământurile

seniorului sau să obţină permisiunea acestuia pentru a se căsători sau a-şi construi o casă. Tot ce trebuia să facă era să-şi plătească arenda.

– Dar aşa vă spălaţi pe mâini de vechile obiceiuri.

Caris arătă către o parcelă lăsată pârloagă.

– Vechile obiceiuri îmi lasă pământul necultivat, aşa că nimeni nu câştigă de pe urma lor. Ai altă idee despre cum am putea face astfel încât să nu se mai întâmple lucrul acesta?

– Păi… începu Will, căzând pe gânduri, după care clătină din cap, fără să mai zică nimic.

– În al treilea rând, trebuie să oferi simbrie de câte doi penny pe zi pentru oricine o să vină să lucreze pe pământurile noastre.

– Doi penny pe zi!

Caris avea intuiţia că nu se putea baza pe Will să implementeze aceste schimbări cu prea mare energie. Avea să tragă de timp, întârziind fiecare decizie şi căutând pretexte care să-i permită chiar să le evite cu totul. Se întoarse către plugarul cel sigur pe el şi curajos. Avea să-l transforme în vârful de lance al reformelor ei.

– Harry, vreau ca în săptămânile care urmează să te duci în toate târgurile care au loc prin ţinut. Dă sfoară în ţară că oricine vrea să se mute poate să-şi facă un rost bun în Outhenby. Dacă întâlneşti muncitori care caută de lucru, îndrumă-i încoace.

Harry zâmbi larg şi dădu din cap, în semn de acord, deşi Will arăta în continuare oarecum năucit.

– La vară vreau să văd toate pământurile astea pline de bucate, zise ea. E clar?

– Da, răspunse Will. Mulţumim, maică stareţă.

Împreună cu sora Joan, Caris trecu în revistă toate hrisoavele, notându-şi data şi subiectul fiecăruia. Se hotărî să pună să fie copiate, până la unul – era o idee propusă de Godwyn, deşi acesta nu făcuse altceva decât să invoce pretextul copierii pentru a le lua din stăpânirea călugăriţelor. Dar principiul în sine era foarte bun. Cu cât existau mai multe copii, cu atât mai greu era ca un document preţios să se piardă.

Descoperi, intrigată, un document întocmit în 1327, prin care călugărilor li se dona o moşie mare de lângă Lynn, în Norfolk, numită Lynn Grange. Darul le era făcut cu condiţia de a primi în rândul lor, ca novice, un cavaler pe nume sir Thomas Langley.

Citind toate acestea, Caris îşi aduse aminte de copilăria ei şi

de ziua în care se aventurase în pădure împreună cu Merthin, Ralph şi Gwenda, şi-l văzuseră cu toţii pe Thomas urmărit şi căpătând rana din cauza căreia îşi pierduse braţul stâng.

Îi arătă carta lui Joan, care ridică din umeri şi spuse:

– Aşa se face de obicei: când cineva dintr-o familie înstărită vrea să intre la mănăstire, mănăstirea primeşte un dar consistent.

– Dar uită-te cine a făcut darul ăsta.

Joan parcurse din nou documentul.

– Regina Isabela! Aceasta era văduva regelui Eduard al II-lea şi mama lui Eduard al III-lea. Dar de ce ar fi interesat-o pe ea mănăstirea Kingsbridge?

– Sau soarta lui Thomas? completă Caris.

Câteva zile mai târziu, avu ocazia să afle. Vătaful de la Lynn Grange, Andrew, sosi în Kingsbridge, aşa cum făcea de obicei, de două ori pe an. Era un bărbat de peste 50 de ani, născut şi crescut în Norfolk, care se ocupase de moşie încă de când aceasta fusese dăruită stăreţiei. Acum era cărunt şi durduliu, ceea ce o făcu pe Caris să creadă că Norfolk Grange continua să prospere, în ciuda ciumei. Pentru că Norfolkul se afla la mai multe zile depărtare, moşia îşi achita dările în bani gheaţă în loc să aducă până aici turme de vite sau să transporte cu căruţele tot felul de produse agricole. Andrew plătea cu nobili englezeşti din aur, care valorau câte o treime de liră şi pe care era ştanţată imaginea regelui Eduard în picioare pe puntea unei corăbii. După ce Caris numără banii şi îi predă lui Joan să-i pună în noua vistierie, i se adresă lui Andrew:

– Ştii cumva de ce a dăruit regina Isabela această moşie stăreţiei, acum 20 de ani?

Spre surprinderea ei, chipul rozaliu al lui Andrew păli brusc. Acesta încercă de câteva ori să încropească un răspuns, după care spuse:

– Nu se cade ca eu să-mi pun întrebări în legătură cu deciziile Maiestăţii Sale.

– Da, aşa e, rosti Caris pe un ton liniştitor. Pur şi simplu eram curioasă care a fost motivul.

– Maiestatea Sa este o femeie sfântă care a înfăptuit multe acte cucernice.

„Cum ar fi asasinarea soţului ei”, completă Caris în gând; dar cu glas tare spuse:

– Şi totuşi, trebuie să existe un motiv pentru care să-l fi numit

pe Thomas.

– Păi, asemenea altor sute de oameni, a depus o petiţie la regină, cerând să i se acorde această favoare, iar ea, binevoitoare, i-a aprobat-o, aşa cum fac uneori marile doamne.

– Da, de obicei când au o legătură de vreun fel sau altul cu cel care înaintează petiţia.

– Nu, sunt sigur că nu există nicio legătură.

Neliniştea lui o convinse pe Caris că minţea şi că n-avea să-i spună adevărul, aşa că schimbă subiectul şi-l trimise pe Andrew să ia cina în casa de oaspeţi.

A doua zi, în claustru, fu abordată de fratele Thomas, care rămăsese singurul călugăr din toată stăreţia. Cu un aer furios, acesta îi spuse:

– De ce l-ai luat la întrebări pe Andrew Lynn?

– Pentru că eram curioasă, răspunse ea luată prin surprindere.

– Ce urmăreşti?

– Nu urmăresc nimic.

Se simţea jignită de purtarea lui agresivă, dar nu voia să se certe cu el. Pentru a mai detensiona atmosfera, se aşeză pe zidul scund care înconjura arcada. Soarele de primăvară îşi revărsa vitejeşte strălucirea în patrulaterul curţii.

Caris continuă pe un ton colocvial:

– Dar despre ce e vorba aici?

Thomas rămase însă băţos.

– De ce îmi cercetezi trecutul?

– Dar nu fac una ca asta, îl asigură ea. Calmează-te. Momentan iau la mână toate cartele, inventariindu-le şi punând să fie copiate. Am dat de una care m-a nedumerit.

– Te amesteci în probleme care nu te privesc.

Caris se zbârli imediat, iritată.

– Sunt stareţă de Kingsbridge şi stareţ *de facto… nim*ic din tot ce se întâmplă sau s-a întâmplat aici nu e în afara sferei mele de autoritate.

– Ei bine, dacă te apuci să dezgropi potcoave de cai morţi, o să-ţi pară rău, ascultă-mă pe mine.

Părea a fi o ameninţare, dar Caris hotărî să nu-l provoace pe Thomas. Încercă o abordare diferită:

– Thomas, eu una am crezut că suntem prieteni. Nu ai niciun drept să-mi interzici nimic şi sunt dezamăgită că ai vrut să încerci. Nu ai încredere în mine?

– N-ai idee ce-mi ceri.

– Atunci spune-mi tu. Ce legătură are regina Isabela cu tine, cu mine şi cu Kingsbridge?

– Niciuna. E o femeie bătrână acum şi duce o viaţă retrasă.

– Are 53 de ani. A dat jos de pe tron un rege şi probabil că ar putea să-l detroneze şi pe al doilea, dacă şi-ar pune în minte una ca asta. Şi are o legătură cu stăreţia, o legătură care a fost mult timp ascunsă, iar tu eşti hotărât să nu-mi spui nimic despre ea.

– Pentru binele tău.

Caris ignoră aceste ultime cuvinte.

– În urmă cu 20 de ani, cineva a încercat să te omoare. Era aceeaşi persoană care, nereuşind să se descotorosească de tine aşa, ţi-a plătit tăcerea aranjând să fii primit la mănăstire?

– Andrew o să se întoarcă la Lynn şi o să-i spună Isabelei că ai pus întrebările acelea – tu-ţi dai seama de asta?

– Şi de ce i-ar păsa ei? De ce se tem oamenii atât de mult de tine, Thomas?

– Toate îşi vor găsi răspuns după moartea mea. Atunci n-o să mai conteze nimic.

Se întoarse şi plecă.

Se auzi clopotul care-i chema la masa de prânz. Caris porni către palatul stareţului, cufundată în gânduri. Motanul lui Godwyn, Arhiepiscopul, stătea pe prag. Animalul îi aruncă o privire furioasă, iar Caris îl goni. Nu voia să îl primească în casă.

Prinsese obiceiul să ia prânzul zilnic cu Merthin. Potrivit tradiţiei, stareţul prânzea frecvent cu starostele ghildei parohiale, deşi transformarea acestui comportament într-un obicei zilnic era neobişnuită, dar trăiau în vremuri neobişnuite. Oricum, aceasta ar fi fost scuza pe care ar fi invocat-o dacă cineva ar fi încercat să le ceară socoteală; dar nimeni nu încercă. Între timp, amândoi căutau plini de energie un alt pretext care să le permită să plece într-o călătorie, astfel încât să aibă prilejul de a rămâne singuri.

Merthin intră plin de noroi, fiindcă venea direct de pe şantierul pe care-l deschisese în Insula Leproşilor. Încetase să-i mai ceară să renunţe la călugărie şi să părăsească stăreţia. Părea mulţumit, cel puţin pe moment, să o vadă zilnic şi să spere că aveau să aibă parte de prilejuri viitoare de a fi mai intimi.

Un angajat de-ai stăreţiei le aduse şuncă înăbuşită cu mirodenii. După plecarea servitorului, Caris îi povesti lui Merthin despre cartă şi despre reacţia lui Thomas.

– Cu siguranţă cunoaşte un secret care, odată dezvăluit, i-ar

face mult rău bătrânei regine.

– Probabil că aşa e, replică Merthin gânditor.

– De Ziua Tuturor Sfinţilor, în 1327, după ce eu am fugit, te-a prins, nu-i aşa?

– Da. M-a pus să-l ajut să îngroape o scrisoare. A trebuit să-i jur că o să păstrez secretul până ce-o muri, şi că abia după aceea o s-o dezgrop şi o s-o dau unui preot.

– Mie mi-a zis că toate întrebările au să-şi găsească răspunsul după moartea sa.

– Eu cred că scrisoarea aceea e ameninţarea cu care îi ţine în şah pe duşmanii săi. Probabil că aceştia sunt conştienţi că după moartea lui conţinutul ei va fi dezvăluit. Întrucât le e teamă să-l ucidă, s-au asigurat că o să rămână în viaţă, ba chiar că o să trăiască în siguranţă, ajutându-l să devină călugăr la Kingsbridge.

– Dar cât de mult poate să conteze secretul acesta, după atât timp?

– La zece ani după ce am îngropat epistola, i-am spus că nu am împărtăşit secretul nimănui, iar el a replicat:

– Dacă ai fi făcut-o, ai fi fost mort acum. Asta m-a speriat mai mult decât jurământul.

– Stareţa Cecilia mi-a spus că Eduard al II-lea nu a murit din cauze naturale.

– De unde ştia ea aşa ceva?

– I-a spus unchiul Anthony. Deci presupun că secretul e reprezentat de faptul că regina Isabela a pus la cale asasinarea soţului ei.

– Dar jumătate din ţară crede deja asta. Şi totuşi, dacă ar exista dovezi… Cecilia ţi-a dezvăluit şi cum a fost omorât?

Caris se concentra să-şi aducă aminte fiecare cuvânt al Ceciliei.

– Nu. Acum că privesc lucrurile în lumina asta, ea a zis aşa: „Bătrânul rege n-a murit din cauza unei căzături." Am întrebat-o dacă a fost asasinat, dar a murit fără să-mi mai dea un răspuns.

– Şi totuşi, de ce să inventezi o versiune falsă în ceea ce priveşte moartea cuiva, dacă nu să acoperi o crimă?

– Iar scrisoarea lui Thomas probabil că dovedeşte cumva că a fost vorba despre o crimă şi că regina a fost implicată în plănuirea ei.

Îşi terminară prânzul într-o tăcere îngândurată. În programul monastic, ora de după masa de prânz era rezervată odihnei şi studiului. De obicei, Caris şi Merthin mai rămâneau un timp

împreună. Cu toate acestea, astăzi Merthin îşi făcea griji privind unghiurile la care trebuiau fixate bârnele acoperişului de la noul han, The Bridge, pe care îl construia pe Insula Leproşilor. Se sărutară cu pasiune, însă el se smulse din îmbrăţişare şi se întoarse grăbit pe şantier. Dezamăgită, Caris deschise o carte numită *Ars Medica,* traducerea latină a unei lucrări scrise de medicul grec Galen, o personalitate marcantă a Antichităţii. Aceasta era lucrarea fundamentală a medicinei care se preda la universitate, iar Caris o citea pentru a afla exact ce învăţau preoţii la Oxford şi la Paris, deşi până în momentul de faţă nu găsise multe lucruri care să-i fie de ajutor.

Servitoarea se întoarse şi strânse masa.

– Roagă-l pe fratele Thomas să vină să mă vadă, te rog, spuse Caris.

Voia să se asigure că, în ciuda discuţiei aprinse pe care o avuseseră, erau în continuare prieteni.

Înainte de sosirea lui Thomas, auzi hărmălaie afară. Din câte-şi putea da seama, erau sunete provocate de mai mulţi cai şi de un nobil care solicita zgomotos să i se acorde atenţie. Câteva clipe mai târziu, uşa se deschise, pe ea intrând sir Ralph Fitzgerald, lord de Tench.

Acesta părea mânios, însă Caris se prefăcu a nu observa acest lucru.

– Bună ziua, Ralph, îl întâmpină ea pe un ton cât mai prietenos. Ce plăcere neaşteptată. Bine ai venit la Kingsbridge!

– Lasă astea, îi răspunse el grosolan. Se îndreptă spre jilţul pe care şedea Caris şi se opri agresiv de aproape de ea. Îţi dai seama că distrugi ţărănimea din tot ţinutul ăsta?

În cadrul uşii se ivi o altă persoană, un bărbat masiv cu capul mic, iar Caris îl recunoscu pe vechiul acolit al lui Ralph, Alan Fernhill. Amândoi bărbaţii erau înarmaţi cu săbii şi pumnale. Caris era cum nu se poate mai conştientă de faptul că era singură în tot palatul. Încercă să mai risipească din tensiunea care plutea în încăpere.

– Ai vrea să guşti nişte şuncă, Ralph? Tocmai am terminat prânzul.

Dar Ralph nu avea nicio intenţie să lase discuţia să devieze.

– Mi-ai furat din ţărani!

– Ţărani sau fazani?

Alan Fernhill izbucni în râs.

Ralph se înroşi, pe chip apărându-i o expresie şi mai

periculoasă, iar Caris îşi dori să nu fi făcut gluma respectivă.

– Dacă mă iei peste picior, o să-ţi pară rău, o ameninţă el.

Caris turnă nişte bere într-o cană.

– Nu te iau peste picior, răspunse ea. Spune-mi exact ce problemă te-a adus aici.

Îi oferi cana cu bere.

Tremurul mâinii ei arăta clar cât de frică îi era, dar Ralph nu luă în seamă cana întinsă şi îşi agită degetul în direcţia ei.

– Muncitorii din satele mele au început să dispară, iar când am întrebat de ei, am aflat că se mută în satele tale, unde obţin bani mai mulţi.

Caris dădu din cap, în semn de consimţire.

– Dacă ai vinde un cal şi doi oameni ar vrea să-l cumpere, nu i l-ai da celui care îţi oferă un preţ mai bun?

– Nu e acelaşi lucru.

– Eu cred că e. Bea o gură de bere.

Cu o mişcare bruscă a mâinii, pe orizontală, Ralph îi zbură cana din mână. Aceasta căzu, iar berea se vărsă pe paiele de pe podea.

– Sunt muncitorii mei.

Mâna lui Caris fusese lovită serios, dar aceasta încercă să ignore durerea. Se aplecă, luă cana şi o aşeză pe dulap.

– Nu chiar, răspunse ea. Dacă sunt muncitori cu ziua, înseamnă că nu le-ai dat pământ, aşa că au dreptul să se ducă în altă parte.

– Dar sunt totuşi seniorul lor, la naiba! Şi încă un lucru: i-am oferit o parcelă de pământ unui om liber ieri şi el a refuzat-o, zicând că avea să obţină condiţii mai bune din partea stăreţiei Kingsbridge.

– E acelaşi lucru, Ralph. Am nevoie de cât mai mulţi oameni, aşa că le dau ce vor.

– Eşti femeie şi nu te gândeşti prea mult la lucrurile pe care le faci. Nu poţi înţelege că, în cele din urmă, vom sfârşi prin a plăti mai mult serviciile aceloraşi ţărani de care dispunem acum.

– Nu neapărat. Plata mai bună ar putea să-i atragă şi pe cei care nu muncesc deloc acum – cum ar fi nelegiuiţii, de exemplu, sau vagabonzii care trăiesc de pe urma lucrurilor pe care le găsesc în satele pustiite de ciumă. Iar unii dintre cei care sunt acum muncitori cu ziua ar putea să devină arendaşi şi să-şi cultive propriile parcele.

Ralph lovi cu pumnul în masă, iar Caris clipi automat, speriată

de zgomotul neaşteptat.

– N-ai niciun drept să schimbi tradiţiile din străbuni!

– Ba cred că am.

Ralph o apucă de partea din faţă a rasei monahale.

– Ei bine, eu n-am de gând să-ţi permit!

– Ia-ţi labele de pe mine, netot grosolan ce eşti! strigă ea.

În momentul acela, fratele Thomas intră în încăpere.

– M-ai chemat… ce naiba se întâmplă aici?

Thomas traversă încăperea cu paşi precipitaţi, iar Ralph dădu drumul rasei lui Caris, ca şi cum aceasta l-ar fi fript dintr-odată. Thomas era neînarmat şi nu avea decât un singur braţ, dar îl mai învinsese o dată pe Ralph, iar acesta se temea de el.

Ralph făcu un pas înapoi, după care îşi dădu seama că se trădase şi pe chip îi apăru o expresie ruşinată.

– Am terminat aici! spuse el tare şi se întoarse către uşă.

Caris rosti:

– Am tot dreptul să fac ceea ce vreau în Outhenby şi pe celelalte moşii ale stăreţiei, Ralph.

– Dar strici ordinea firească a lucrurilor! protestă el.

– Nu există nicio lege care să interzică asta.

Alan deschise uşa pentru stăpânul său.

– O să vezi tu! mugi Ralph şi ieşi.

67

În luna martie a anului respectiv, 1349, Gwenda şi Wulfric îl însoţiră pe Nathan Vătaful la târgul din mijlocul săptămânii care se ţinea în orăşelul Northwood.

Acum lucrau pentru sir Ralph. Gwenda şi Wulfric nu căzuseră victime epidemiei de ciumă, dar mai mulţi muncitori ai lui Ralph se prăpădiseră din cauza ei, aşa că seniorul avea nevoie de ajutoare; iar Nate, vătaful din Wigleigh, se oferise să-i angajeze. Acesta îşi putea permite să le dea plata obişnuită, în timp ce Perkin nu le oferea nimic altceva în afară de mâncare.

Imediat ce-l anunţaseră că aveau să treacă în slujba lui Ralph, Perkin descoperise că putea să facă rost, de-atunci încolo, de bani – dar era prea târziu.

În ziua aceea transportau o căruţă de buşteni din pădurea lui Ralph la Northwood, oraş în care se ţinea un târg de lemne încă din vechime. Băieţii, Sam şi David, erau nedezlipiţi de părinţii lor:

nu avea cine să aibă grijă de ei. Gwenda nu avea încredere în tatăl său, iar mama sa murise în urmă cu doi ani. Părinţii lui Wulfric erau morţi de mult.

La târg participau şi alţi oameni din Wigleigh. Părintele Gaspard cumpăra nişte seminţe pentru grădina sa de legume, iar tatăl Gwendei, Joby, avea spre vânzare nişte iepuri proaspăt tăiaţi.

Nate, vătaful, era un bărbat pipernicit, cu spatele deformat, aşa că nu putea să ridice buştenii. El se ocupa de clienţi în timp ce Wulfric şi Gwenda manevrau trunchiurile de copaci. La amiază le dădu un penny ca să-şi plătească prânzul la Old Oak, una dintre tavernele înşirate în jurul pieţei unde se ţinea târgul. Cei doi comandară şuncă şi praz, împărţindu-şi bucatele cu băieţii. În vârstă de opt ani, David avea încă pofta de mâncare a unui copilaş, în timp ce Sam, care împlinise zece ani, creştea cu repeziciune şi se plângea mereu că îi e foame.

În timp ce mâncau, auziră o conversaţie care-i atrase atenţia Gwendei.

Într-un colţ al localului se afla un grup de tineri care stăteau în picioare şi sorbeau din nişte halbe mari de bere. Purtau cu toţii haine sărăcăcioase, cu excepţia unuia dintre ei, un bărbat cu o barbă blondă şi stufoasă, înveşmântat în straiele caracteristice ţăranilor înstăriţi sau meşterilor de la sate: pantaloni de piele, cizme bune şi o pălărie nouă. Propoziţia care o făcuse pe Gwenda să ciulească urechile fusese aceasta: „În Outhenby, noi îi plătim pe muncitori cu doi penny pe zi.”

Ascultă cu atenţie, încercând să afle detalii, dar nu reuşi să prindă decât cuvinte disparate. Auzise zvonuri cum că unii angajatori ofereau mai mult de tradiţionalul penny pe zi, pentru că, din cauza ciumei, nu mai erau suficienţi muncitori. Totuşi, ezitase să dea crezare acestor poveşti care-i păreau prea frumoase pentru a fi adevărate.

Deocamdată nu-i spuse nimic lui Wulfric, care nu auzise cuvintele magice, dar inima începu să-i bată mai repede. Ea şi familia ei înduraseră mulţi ani de sărăcie lucie. Era oare posibil ca acum viaţa lor să devină mai bună?

Trebuia să afle mai multe informaţii.

După ce mâncară, se aşezară pe o bancă afară, privindu-i pe băieţi, care alergau împreună cu alţi copii în jurul trunchiului gros al copacului care dădea numele tavernei[1].

---

[1] Old Oak – Stejar bătrân (în lb. engleză, în original).

– Wulfric, spuse ea încet, ce-ar fi dacă am putea câştiga câte doi penny pe zi – fiecare?

– Cum?

– Dacă ne-am duce la Outhenby. Îi povesti ce auzise. Ar putea fi începutul unei vieţi noi pentru familia noastră, adăugă ea.

– Deci n-o să recâştig niciodată pământurile tatălui meu?

Gwendei îi venea să-l lovească. Chiar îşi închipuia că asta avea să se întâmple vreodată? Cât de visător putea să fie?

Încercă să adopte un ton cât mai blând.

– Au trecut 12 ani de când ai fost dezmoştenit, rosti ea. De-atunci încoace, Ralph a devenit din ce în ce mai puternic. Şi nu a dat niciodată cel mai mic semn că s-ar mai îmblânzi în ceea ce te priveşte. Ce şanse crezi că ai?

Wulfric nu-i răspunse.

– Şi unde am locui?

– Trebuie să fie case şi în Outhenby.

– Dar o să ne lase Ralph să plecăm?

– Nu ne poate opri. Suntem muncitori cu ziua, nu şerbi. Ştii şi tu asta.

– Eu da, însă Ralph o ştie?

– Hai să nu-i dăm ocazia să-şi exprime obiecţiile.

– Şi cum vom reuşi una ca asta?

– Păi… Gwenda nu apucase să se gândească la toate aspectele, dar acum îşi dădea seama că trebuia să o facă repede. Am putea pleca azi, direct de aici.

Era o idee înfricoşătoare. Amândoi trăiseră toată viaţa în Wigleigh. Wulfric nu locuise decât într-o singură casă, cea construită de părinţii săi. Acum se gândeau să se mute într-un sat pe care nu-l văzuseră niciodată, fără măcar să se întoarcă în Wigleigh şi să-şi ia rămas-bun de la toţi cunoscuţii.

Dar Wulfric îşi făcea griji în altă privinţă. Arătă către vătaful cocoşat, care traversa piaţa ca să intre în prăvălia unui lumânărar.

– Dar ce-o să zică Nathan?

– Nu trebuie să-i dezvăluim intenţiile noastre. Îi spunem o minciună… că vrem să rămânem peste noapte aici, dintr-un motiv sau altul, şi să ne întoarcem mâine. Aşa nimeni n-o să ştie unde suntem. Şi n-o să ne mai întoarcem niciodată în Wigleigh.

– Să nu ne mai întoarcem niciodată… repetă Wulfric trist.

Gwenda făcu un efort să-şi ţină în frâu nerăbdarea. Îşi cunoştea bine soţul. Odată pornit într-o direcţie, Wulfric era

imposibil de oprit, dar avea nevoie de mult timp pentru a se decide. Într-un final, avea să accepte această idee. Nu era îngust la minte, ci doar precaut şi hotărât. Nu-i plăcea să ia decizii în grabă – în timp ce ea considera că acesta era singurul mod în care puteau reuşi în viaţă.

Tânărul cu barbă blondă ieşi din tavernă. Gwenda aruncă o privire în jur: niciun om din Wigleigh nu se vedea prin apropiere. Se ridică şi îl abordă pe bărbatul respectiv.

– Te-am auzit parcă spunând ceva despre doi penny pe zi pentru muncitori, nu? îl întrebă ea.

– Exact, jupâneasă, răspunse el. În valea Outhenby, la doar o jumătate de zi distanţă de aici, către sud-vest. Avem nevoie de mulţi oameni.

– Cine eşti tu?

– Sunt plugarul din Outhenby. Mă cheamă Harry.

Gwenda deduse că Outhenby era un sat mare şi prosper, dacă avea propriul plugar. Cei mai mulţi plugari lucrau pentru mai multe sate.

– Şi cine e senior acolo?

– Stareţa de Kingsbridge.

– Caris!

Asta era o veste minunată. Putea să aibă încredere în Caris. Speranţele Gwendei creşteau de la o clipă la alta.

– Da, ea e stareţă acum, răspunse Harry. E o femeie foarte hotărâtă.

– Ştiu.

– Vrea să fie cultivate ogoarele moşiei astfel încât surorile să aibă de mâncare la iarnă şi nu acceptă pretexte.

– Aveţi case în Outhenby pentru muncitorii cu ziua? Adică pentru ei şi familiile lor?

– Din păcate, avem destule. Ne-au murit mulţi oameni de ciumă.

– Ziceai că e la sud-vest de-aici.

– Da, o luaţi pe drumul care porneşte către sud, spre Badford, după care mergeţi de-a lungul râului Outhen, în direcţia inversă curgerii apei.

Gwenda redeveni precaută.

– Noi nu mergem, spuse ea repede.

– A, da, bineînţeles.

În mod clar, Harry nu o credea.

– Întrebam pentru un prieten.

Îi întoarse spatele şi se îndepărtă.

– Ei bine, transmite-i prietenului tău să vină cât poate de repede, încă mai lucrăm la aratul şi la semănatul de primăvară.

– Bine.

Se simţea uşor ameţită, ca şi cum ar fi luat o înghiţitură de vin tare. Doi penny pe zi – să lucreze pentru Caris – şi la mulţi kilometri depărtare de Ralph, Perkin şi de cocheta Annet! Era ca un vis. Se aşeză lângă Wulfric.

– Ai auzit ce-a zis? îl întrebă ea.

– Da, răspunse el. Apoi Wulfric se întoarse şi arătă către un bărbat care stătea lângă uşa tavernei: şi a auzit şi el.

Gwenda se uită în direcţia respectivă. Era vorba despre tatăl ei.

– Înhamă calul ăla la căruţă, îi ceru Nate lui Wulfric pe la jumătatea după-amiezii. E timpul să ne întoarcem.

Wulfric îi spuse:

– O să avem nevoie de simbria pe săptămâna asta.

– O să fiţi plătiţi sâmbătă, ca de obicei, replică Nate pe un ton necooperant. Acum hai, adu gloaba aia.

Wulfric nu schiţă nicio mişcare.

– O să te rog să mă plăteşti azi, insistă el. Ştiu că ai banii la tine, ai vândut tot lemnul pe care l-am adus.

Nate se întoarse şi îl privi în ochi.

– Şi de ce să-ţi primeşti banii mai devreme? întrebă el iritat.

– Pentru că n-o să ne întoarcem în Wigleigh cu tine astă-seară.

Aceste vorbe îl luară prin surprindere pe Nate.

– De ce nu?

Gwenda preluă greul discuţiei.

– Plecăm la Melcombe, spuse ea.

– Ce? Nate era scandalizat. Oamenii ca voi n-au nicio treabă la Melcombe!

– Am dat de un pescar care are nevoie de ajutoare pentru doi penny pe zi. Gwenda inventase această poveste pentru a-i induce în eroare pe eventualii urmăritori.

Wulfric adăugă:

– Te rog să-i transmiţi respectul nostru seniorului Ralph şi fie ca Domnul să-l aibă în pază pe viitor.

– Dar nu credem că o să mai dăm ochii cu el vreodată, completă Gwenda.

Rostise aceste cuvinte doar pentru a-şi gâdila plăcut auzul: să nu-l mai vadă niciodată pe Ralph era o perspectivă încântătoare.

Nathan spuse indignat:

– Dar poate că el nu vrea ca voi să plecaţi!

– Nu suntem şerbi, nu avem pământ. Ralph nu ne poate interzice să plecăm.

– Eşti fiu de şerb, îi strigă Nathan lui Wulfric.

– Dar Ralph a refuzat să mă lase să-l moştenesc pe tata, răspunse Wulfric. Acum nu poate să-mi ceară să-i fiu loial.

– E un lucru periculos pentru un sărac să se bată în piept pentru drepturile sale.

– Adevărat, consimţi Wulfric. Dar eu o fac oricum.

Nate era înfrânt.

– Asta nu se termină aici, mormăi el.

– Vrei să înham calul la căruţă?

Nate se strâmbă. Nu putea să o facă singur. Din cauza spatelui deformat, sarcinile fizice mai complicate îi ridicau mari probleme, iar calul era mai înalt decât el.

– Da, bineînţeles, spuse el.

– O fac bucuros. Dar fii bun, te rog, şi dă-mi mai întâi banii pe zilele de muncă.

Cu o expresie furioasă, Nate îşi scoase punga de la brâu şi numără şase penny de argint.

Gwenda luă banii, iar Wulfric puse calul la căruţă.

Nate plecă fără să mai spună nimic.

– Gata! exclamă Gwenda. Pe-asta am rezolvat-o.

Îşi îndreptă privirea către Wulfric. Acesta zâmbea larg.

– Ce e? îl întrebă.

– Nu ştiu, rosti el. Mă simt ca şi cum aş fi purtat un jug ani de zile şi acum, dintr-odată, am scăpat de el.

– Bine. Exact aşa voia ca el să se simtă. Acum hai să găsim un loc unde să dormim peste noapte.

Hanul Old Oak avea un vad foarte bun, fiind chiar lângă piaţă, aşa că practica tarife mari. Porniră prin orăşel, căutând un loc mai ieftin. În cele din urmă traseră la Gate House, unde Gwenda negocie un preţ bun pentru toţi patru: cină, câte o saltea pe podea şi micul dejun pentru un penny. Băieţii aveau nevoie de odihnă şi de un mic dejun consistent dacă era să meargă pe jos toată dimineaţa următoare.

Gwenda aproape că nu putea să doarmă de emoţii. Plus că era îngrijorată. Înspre ce îşi ducea întreaga familie? Toate

speranţele ei legate de Outhenby se bazau pe cuvântul unui bărbat, un străin, şi nu avea idee ce-i aştepta acolo. Înţelept ar fi fost să obţină vreun fel de confirmare înainte de a se arunca cu capul înainte în necunoscut.

Dar ea şi Wulfric trăiseră ca într-o groapă vreme de zece ani, iar Harry Plugarul din Outhenby fusese primul care le oferise o cale de ieşire din acest impas.

Gustarea de dimineaţă fu destul de sărăcăcioasă: terci subţire şi nişte cidru apos. Gwenda cumpără o pâine mare, proaspătă, pentru drum, iar Wulfric îşi umplu burduful de piele cu apă rece dintr-o fântână. Trecură de poarta oraşului cu o oră înainte de răsăritul soarelui şi porniră către sud.

Pe drum, Gwenda se gândea la Joby, tatăl ei. Imediat ce avea să afle că nu se întorseseră în Wigleigh, avea să-şi amintească discuţia pe care o auzise şi să-şi dea seama că se duseseră în Outhenby. N-avea să se lase păcălit de povestea cu Melcombe: era un mincinos desăvârşit, mult prea viclean încât să se lase indus în eroare de invenţiile altora. Dar oare avea să-i vină cuiva ideea să-l ia la întrebări? Toată lumea ştia că Gwenda nu vorbea niciodată cu el. Şi apoi, dacă-l întrebau, oare avea să-şi dezvăluie bănuielile? Sau mai avea în suflet o fărâmă de sentimente părinteşti, care să-l facă să o protejeze?

Într-un final, hotărî că nu avea cum să influenţeze mersul lucrurilor, aşa că-şi alungă aceste gânduri din minte.

Era o vreme numai bună pentru călătorit. Pământul era moale datorită ploilor recente şi nu se ridica niciun firicel de praf; şi totuşi, era o zi uscată, iar soarele ieşea şi intra în nori la intervale regulate, aşa că nu era nici prea cald, nici prea rece. Băieţii obosiră repede, mai ales David, cel mic, dar Wulfric se pricepea de minune să le distragă atenţia de la oboseală cu tot felul de cântece şi ghicitori, punându-le întrebări despre copacii şi ierburile întâlnite în cale, antrenându-i în jocuri cu numere şi spunându-le poveşti.

Gwendei aproape că nu-i venea să creadă ce făcuseră. Cu o zi înainte, pe la aceeaşi oră, fusese convinsă că traiul lor n-avea să se schimbe niciodată, că nu le era sortit decât să muncească pe brânci, să îndure o sărăcie lucie şi să nu-şi vadă niciodată visurile împlinite. Iar acum mergeau către o nouă viaţă.

Se gândea şi la casa în care trăise cu Wulfric timp de zece ani. Nu lăsase prea multe în urmă: câteva oale, o stivă de lemne proaspăt tăiate, o jumătate de bucată de şuncă şi patru pături.

Nu avea alte haine în afară de cele pe care le purta acum, şi nici Wulfric sau băieţii; nu avea bijuterii, panglici, mănuşi sau piepteni. În urmă cu zece ani, Wulfric avusese porci şi găini în ogradă, dar aceste animale fuseseră tăiate sau vândute în decursul anilor petrecuţi în lipsuri. Puţinele lor bunuri ar fi putut fi înlocuite cu simbria pe o săptămână, la tarifele promise pentru munca pe pământurile din Outhenby.

După cum îi îndrumase Harry, merseră către sud până la un vad mâlos pe unde se trecea râul Outhen, după care o luară către miazănoapte, spre izvorul râului. Pe măsură ce înaintau, râul se îngusta, croindu-şi cu dificultate drum printre două şiruri de dealuri.

– Pământ bun, roditor, constată Wulfric. Dar trebuie arat adânc.

La amiază ajunseră într-un sat mare, cu biserică de piatră. Se îndreptară spre conacul din lemn aflat lângă biserică. Cu ceva emoţii, Gwenda bătu la poartă. Oare avea să i se spună că Harry Plugarul le îndrugase verzi şi uscate şi că nu erau şanse să obţină de lucru aici? Oare îşi pusese familia să meargă pe jos o jumătate de zi degeaba? De asemenea, se gândea cu oroare la umilinţa de a se întoarce în Wigleigh şi de a se ruga să fie primiţi înapoi de către Nate Vătaful.

O femeie cu părul grizonant deschise uşa. Aceasta o ţintui pe Gwenda cu privirea suspicioasă şi întunecată pe care ţăranii de peste tot le-o rezervau străinilor.

– Da?

– Bună ziua, jupâneasă, începu Gwenda. Satul acesta e Outhenby?

– Da.

– Suntem pălmaşi în căutare de lucru. Harry Plugarul ne-a zis să venim aici.

– V-a zis, zău?

Oare era vreo problemă, se întreba Gwenda, sau femeia aceasta nu era decât o scorpie bătrână şi arţăgoasă? Aproape că rosti această întrebare cu glas tare. Dar, oprindu-se la timp, spuse doar atât:

– Harry locuieşte în casa asta?

– Nu, în niciun caz, răspunse femeia. El nu e decât un plugar. Asta e casa vechilului.

Gwenda îşi dădu seama că această atitudine se explica prin existenţa unui conflict între vechil şi plugar.

– Am dori atunci să vorbim cu vechilul.

– Nu e aici.

Înarmându-se cu răbdare, Gwenda întrebă:

– Aţi putea fi atât de bună încât să ne spuneţi unde-l putem găsi?

Femeia arătă cu degetul de cealaltă parte a văii.

– Pe North Field.

Gwenda se întoarse să se uite în direcţia indicată. Când reveni, descoperi că femeia intrase înapoi în casă şi închisese uşa.

Wulfric remarcă:

– Nu părea prea bucuroasă să ne vadă.

– Femeilor bătrâne nu le place schimbarea, zise Gwenda. Hai să dăm de vechilul ăsta.

– Băieţii sunt obosiţi.

– Ei, se vor odihni în curând.

Porniră peste câmp. Pe diversele parcele se vedea o activitate intensă. Copiii curăţau pământul arat de pietre, femeile aruncau seminţe printre brazdele de pământ, iar bărbaţii aduceau băligar cu căruţele şi-l risipeau pe ogor. Gwenda putea vedea atelajul cu boi în depărtare, opt animale masive trăgând răbdătoare plugul prin solul ud şi greu.

Dădură de un grup de bărbaţi şi femei care încercau să urnească o grapă trasă de cai care se blocase într-un şanţ. Gwenda şi Wulfric li se alăturară, împingând şi ei utilajul. Spatele lat al lui Wulfric îşi spuse cuvântul, iar grapa fu deblocată.

Toţi sătenii se întoarseră şi se uitară la Wulfric. Un bărbat înalt, cu o cicatrice ciudată, provocată de o arsură şi care-i desfigura o jumătate din chip, i se adresă prietenos:

– Eşti un bărbat tare folositor – cum te cheamă, străine?

– Wulfric, iar ea e nevasta mea, Gwenda. Suntem muncitori cu ziua în căutare de lucru.

– Eşti exact omul de care avem nevoie, Wulfric, zise bărbatul. Eu sunt Carl Shaftesbury. Îi întinse mâna şi adăugă: Bine ai venit în Outhenby!

Ralph sosi opt zile mai târziu.

Wulfric şi Gwenda se mutaseră într-o casă mică, solidă, cu coş de piatră şi un dormitor la etaj, unde puteau dormi separat de băieţi. Sătenii mai în vârstă şi mai conservatori îi primiseră cu destulă neîncredere; dintre aceştia, cei mai importanţi erau Will

Vechilul şi soţia lui, Vi, care se purtase atât de grosolan cu ei în ziua sosirii lor în sat. Dar Harry Plugarul şi ţăranii mai tineri erau încântaţi de schimbările din sat şi se bucurau să aibă parte de ajutor la muncă.

Erau plătiţi cu doi penny pe zi, aşa cum li se promisese, iar Gwenda de-abia aştepta să-şi primească banii pe prima săptămână lucrată, când aveau să primească fiecare 12 penny – un şiling! –, adică dublul celei mai mari sume pe care o câştigaseră vreodată. Oare ce-aveau să facă ei cu atâţia bani?

Nici Wulfric, nici Gwenda nu mai lucraseră în altă parte decât în Wigleigh şi fură surprinşi să afle că nu în toate satele lucrurile stăteau ca acolo. Aici, autoritatea supremă o reprezenta stareţa de Kingsbridge, iar diferenţele de mentalitate erau notabile. Ralph lua decizii profund subiective şi chiar arbitrare, astfel că locuitorii din Wigleigh îşi asumau mari riscuri dacă se plângeau la el. Dar, spre deosebire de ei, oamenii din Outhenby păreau să ştie ce ar fi spus stareţa în diferite situaţii, aşa că îşi puteau rezolva conflictele gândindu-se pur şi simplu ce ar fi decis ea dacă i s-ar fi cerut să intervină.

Tocmai se confruntau cu o asemenea neînţelegere când sosi Ralph.

Era la apus, şi toată lumea se întorcea de la câmp – adulţii obosiţi, copiii alergând înainte, iar Harry venind la urmă, cu boii săi dejugaţi. Carl Shaftesbury, bărbatul cu chipul desfigurat de o cicatrice de arsură, care se număra printre nou-veniţii în sat, asemenea Gwendei şi lui Wulfric, prinsese în zori trei ţipari pentru cina de vineri seara a familiei sale. Problema era dacă muncitorii cu ziua aveau dreptul de a lua peşti din râul Outhenby în zilele de post. Harry Plugarul era de părere că toţi locuitorii din Outhenby se bucurau de acest privilegiu. Vi, soţia vechilului, susţinea că arendaşii plăteau şi alte dări către stăreţie, de care muncitorii cu ziua erau scutiţi, aşa că privilegiul pescuitului în zilele de post intra în contul dijmelor suplimentare.

Will Vechilul fu chemat pentru a decide asupra problemei, iar acesta dădu un verdict contrar poziţiei susţinute de nevasta lui.

– Cred că maica stareţă ar spune că, dacă Biserica vrea ca oamenii să mănânce peşte, acestora trebuie să li se ofere mijloacele de a-şi procura peştele, declară el, iar decizia sa fu acceptată de toţi.

Privind către sat, Gwenda zări doi călăreţi.

Dintr-odată se iscă o pală de vânt rece ca gheaţa.

Străinii se aflau la circa 800 de metri depărtare şi se îndreptau către casele din sat, cumva oblic faţă de cărarea pe care mergeau ţăranii. Gwenda observă imediat că erau războinici. Aveau cai masivi şi haine nefiresc de groase – războinicii purtau de obicei veşminte bine vătuite. Îl înghionti pe Wulfric.

– I-am văzut, spuse el sumbru.

În mod normal, asemenea oameni nu aveau de ce să intre în satul acesta. Îi dispreţuiau pe cei care se îndeletniceau cu munca pământului şi cu creşterea animalelor. De obicei nu veneau decât pentru a lua de la ţărani acele lucruri pe care erau prea mândri să şi le producă în propriile gospodării – pâine, carne şi băutură. Întotdeauna aveau păreri total diferite de ale ţăranilor în privinţa bunurilor la care aveau dreptul sau a preţului pe care trebuiau să-l plătească, aşa că, invariabil, se iscau probleme.

În câteva minute, toţi ţăranii îi zăriră, aşa că întregul grup se cufundă în tăcere. Gwenda observă că Harry întorsese uşor boii şi se îndrepta către capătul satului, deşi nu-şi putu da seama imediat care era motivul din spatele acestei manevre.

Gwenda era sigură că cei doi veniseră să recupereze nişte muncitori plecaţi de pe alte moşii. Se trezi că se ruga să se dovedească a fi stăpânii pământurilor pe care lucrase până atunci Carl Shaftesbury sau oricare altul dintre nou-veniţi. Cu toate acestea, când se apropiară mai mult de călăreţi, îi recunoscu pe Ralph Fitzgerald şi pe Alan Fernhill, iar inima i se îngreună brusc, ca şi cum s-ar fi transformat într-o ghiulea de plumb.

Acesta era momentul de care se temuse atât. Ştiuse că exista posibilitatea ca Ralph să afle unde se duseseră: tatăl ei le ghicise fără îndoială intenţiile şi nu era genul de om care să păstreze secretul. Şi, deşi Ralph nu avea niciun drept asupra lor, era cavaler şi nobil, iar oamenii din clasa lui socială făceau de obicei tot ce voiau.

Era prea târziu ca să fugă. Grupul de ţărani mergea pe o cărare aflată între două ogoare întinse, proaspăt arate: dacă unii dintre ei s-ar fi desprins de ceilalţi şi ar fi rupt-o la fugă, Ralph şi Alan i-ar fi văzut imediat şi ar fi pornit în urmărirea lor – şi, astfel, Gwenda şi ai ei ar fi pierdut protecţia de care se bucurau în prezenţa celorlalţi săteni. Practic, erau prinşi ca într-o menghină, în câmp deschis.

Îşi chemă imediat băieţii:

– Sam! David! Veniţi aici!

Cei doi copii nu o auziră sau pur şi simplu nu vrură să-i dea ascultare şi-şi continuară fuga. Gwenda porni după ei, dar băieţii îşi închipuiră că nu era vorba decât despre un joc şi începură să alerge şi mai repede. Aproape că ajunseseră în sat, iar Gwenda se vedea nevoită să accepte că era prea obosită pentru a-i mai putea prinde din urmă. Aproape în lacrimi, strigă:

– Veniţi aici!

Wulfric preluă asupra sa misiunea de a-i aduce înapoi pe copii. Trecu în goană pe lângă ea şi îl prinse cu uşurinţă pe David. Îl ridică repede în braţe. Dar era prea târziu pentru a-l mai prinde pe Sam, care alerga râzând printre casele risipite ale sătenilor.

Călăreţii îşi opriseră caii lângă biserică. Cum Sam alerga direct către ei, Ralph îşi îmboldi calul să înainteze, după care se aplecă şi îl ridică pe băiat de cămaşă. Sam scoase un ţipăt de spaimă.

Gwenda gemu adânc.

Ralph aşeză băiatul pe greabănul calului.

Cu David în braţe, Wulfric se opri în faţa lui Ralph.

Ralph spuse:

– Fiul tău, presupun.

Gwenda era îngrozită. Se temea pentru siguranţa fiului ei. Ar fi fost ruşinos din partea lui Ralph să lovească un copil, aşa că, cel mai probabil, acesta nu s-ar fi coborât până într-atât, dar exista pericolul unui accident. Şi mai exista şi un alt pericol.

Văzându-i pe Ralph şi pe Sam unul lângă altul, Wulfric ar fi putut să-şi dea seama că aceştia erau tată şi fiu.

Sam era încă un copilaş, bineînţeles, cu chip rotund şi trup fragil, dar avea părul des al lui Ralph şi ochii lui închişi la culoare, iar umerii osoşi ai băiatului erau laţi şi pătrăţoşi.

Gwenda se uită repede la soţul ei. Expresia lui Wulfric nu trăda deloc că ar fi observat ceea ce era atât de evident pentru ea. Apoi Gwenda trecu în revistă chipurile celorlalţi săteni. Aceştia nu păreau a fi sesizat adevărul – cu excepţia lui Vi, soţia lui Will Vechilul, care se uita fix la Gwenda. Poate că hoaşca aceea îşi dăduse seama. Dar nimeni altcineva – deocamdată.

Will înaintă şi li se adresă celor doi vizitatori.

– Ziua bună, domnilor. Eu sunt Will, vechilul satului Outhenby. Îmi permiteţi, vă rog, să vă întreb…

– Tacă-ţi fleanca, vechile, îl întrerupse Ralph. Arătă către

Wulfric: Ce caută ăsta aici?

Gwenda simţi imediat că tensiunea ţăranilor se mai risipi când aflară că nu erau chiar ei ţinta mâniei nobilului.

Will răspunse:

– Seniore, e un muncitor cu ziua, angajat prin autoritatea stareţei de Kingsbridge…

– E un fugar şi trebuie să se întoarcă acasă, zise Ralph.

Will tăcu, speriat.

Carl Shaftesbury se desprinse din mulţime.

– Şi cu ce autoritate daţi acest ordin?

Ralph se uită chiorâş la Carl, ca şi cum ar fi făcut un efort să-i ţină minte chipul.

– Ai grijă ce spui, că altfel o să am eu grijă să-ţi aranjez şi obrazul celălalt.

Will interveni precipitat:

– Nu vrem vărsare de sânge, domnule.

– Foarte înţelepte cuvinte, vechile, spuse Ralph. Cine e ţăranul acesta obraznic?

– Nu contează cine sunt eu, cavalere, răspunse Carl, lăsând deoparte orice urmă de politeţe. Eu, unul, ştiu cine eşti dumneata. Eşti Ralph Fitzgerald şi am văzut cu ochii mei cum ai fost judecat pentru viol şi condamnat la moarte de către tribunalul din Shiring.

– Dar n-am murit, nu? replică Ralph.

– Dar ar fi trebuit. Şi nu ai niciun drept senioral asupra muncitorilor cu ziua. Iar dacă încerci să foloseşti forţa, vei avea parte de o lecţie nu prea plăcută.

Mai mulţi dintre cei prezenţi suspinară speriaţi. Acestea erau nişte vorbe nechibzuite când venea vorba de un cavaler înarmat.

Wulfric interveni:

– Taci, Carl. Nu vreau să-ţi pierzi viaţa de dragul meu.

– Nu e de dragul tău, mormăi Carl. Dacă îl lăsăm pe bătăuşul ăsta să te ia de-aici, apoi o să vină cineva şi după mine. Trebuie să fim uniţi. Atât timp cât suntem împreună, nu suntem nicidecum neajutoraţi.

Carl era un bărbat masiv, mai înalt decât Wulfric şi aproape la fel de lat în umeri, iar Gwenda vedea clar că vorbea cât se poate de serios. Era îngrozită. Dacă se luau la bătaie, avea să se işte o învălmăşeală teribilă, iar Sam al ei era pe grumazul calului lui Ralph.

– O să plecăm cu Ralph, spuse ea înnebunită de teamă. O să

fie totul bine.

Carl se încruntă:

– Ba nu, n-o să fie. Eu n-o să-l las să vă ia, fie că vreţi, fie că nu. Şi o fac pentru binele meu, să ştiţi.

Dinspre ceilalţi se auzi un murmur de aprobare. Gwenda privi în jur. Cei mai mulţi dintre bărbaţi aveau lopeţi sau sape şi păreau gata să le folosească împotriva intruşilor, deşi era clar şi că erau speriaţi.

Wulfric se întoarse cu spatele la Ralph şi rosti încet, pe un ton în care se ghicea tensiunea:

– Voi, femeilor, băgaţi copiii în biserică – repede, acum!

Mai multe femei îşi luară copiii mici în braţe şi îi prinseră pe cei mai mărişori de câte-o mână. Gwenda rămase pe loc, ca şi alte câteva femei tinere. Instinctiv, sătenii se aşezară în formaţie compactă, umăr la umăr.

Ralph şi Alan păreau încurcaţi. Nu se aşteptaseră să dea piept cu o mulţime de peste 50 de ţărani puşi pe luptă. Dar erau pe cai, aşa că puteau pleca oricând.

Ralph spuse:

– Ei bine, poate c-ar trebui să iau băieţelul ăsta înapoi cu mine, la Wigleigh.

Îngrozită, Gwenda scoase un geamăt.

Ralph continuă:

– Apoi, dacă părinţii îl vor înapoi, n-au decât să se întoarcă acolo unde le e locul.

Gwenda era disperată. Ralph şi Sam puteau pleca în orice moment. Făcu un efort suprem pentru a-şi înăbuşi ţipătul care i se ridica în gâtlej. Se hotărî că, în clipa în care avea să-l vadă pe Ralph întorcându-şi calul, avea să se arunce pe el şi să încerce să-l tragă din şa. Făcu un pas către el.

Apoi, în spatele lui Ralph şi Alan, văzu boii. Harry Plugarul îi mâna prin sat din celălalt capăt. Opt animale masive intrară cu paşi greoi în spaţiul din faţa bisericii, după care se opriră, privind prosteşte în toate părţile, fără să ştie în ce parte să pornească mai departe. Harry rămase şi el pe loc, în spatele lor. Ralph şi Alan se treziră prinşi într-o capcană triunghiulară, între săteni, boi şi biserica de piatră.

Gwenda îşi dădu seama că Harry îşi plănuise sosirea în aşa fel încât Ralph să nu poată să-i ia cu sine pe Wulfric şi pe ea. Dar strategia lui era la fel de bună şi pentru situaţia actuală.

Carl luă cuvântul:

– Lasă copilul jos, sir Ralph, şi pleacă paşnic.

Problema era, realiză Gwenda, că lui Ralph îi era acum aproape imposibil să se retragă fără să se facă de ruşine. Trebuia să evite cumva să cadă în ridicol, lucrul care-i speria cel mai mult pe cavaleri, atât de orgolioşi. Aceştia vorbeau tot timpul despre onoarea lor, dar asemenea laude nu însemnau nimic – când le convenea, lăsau deoparte orice fel de scrupule. Ceea ce preţuiau cu adevărat era demnitatea lor. Ar fi preferat să moară decât să fie umiliţi.

Scena rămase ca îngheţată timp de câteva secunde: cavalerul şi copilul pe cal, sătenii revoltaţi şi boii grei de cap.

După care sir Ralph îl lăsă pe Sam jos.

Ochii Gwendei se umplură de lacrimi de uşurare.

Sam o luă la fugă către ea, o cuprinse cu braţele pe după talie şi începu să plângă.

Sătenii se mai destinseră, iar bărbaţii îşi lăsară lopeţile şi sapele jos.

Ralph trase de frâiele calului şi strigă:

– Hop! Hop!

Calul dădu câţiva paşi înapoi. Ralph îşi înfipse pintenii în burta animalului, iar acesta porni direct către mulţimea de săteni. Aceştia se împrăştiară imediat. Alan venea şi el tare în urma stăpânului său. Disperaţi, sătenii se feriră din drumul lor, rostogolindu-se claie peste grămadă, pe pământul ud. Ajunseră să se calce în picioare unii pe alţii însă, ca printr-o minune, reuşiră să scape de copitele cailor.

Înaintând către ieşirea din sat, Alan şi Ralph râdeau zgomotos, ca şi cum întreaga situaţie nu fusese altceva decât o mare glumă.

Dar, în realitate, Ralph se făcuse de ruşine.

Iar Gwenda era sigură că asta însemna că avea să se întoarcă.

68

Earlcastle nu se schimbase. Merthin îşi amintea că, în urmă cu 12 ani, i se ceruse să demoleze vechea fortăreaţă şi să construiască un palat nou, modern, potrivit pentru un conte care trăia într-o ţară unde domnea pacea. Dar refuzase, preferând să se ocupe de podul din Kingsbridge. Se părea că, de atunci,

proiectul fusese mereu amânat, pentru că reşedinţa contelui îşi păstrase zidurile în forma cifrei 8, cu două poduri mobile şi o fortăreaţă de modă veche ascunsă în cercul superior, unde contele şi familia sa îşi duceau zilele ca nişte iepuri speriaţi refugiaţi în fundul vizuinii, neştiind că vulpea nu mai reprezenta de mult un pericol. Probabil că aici nu se schimbase mai nimic de pe vremea lui lady Aliena şi a lui Jack Constructorul.

Merthin o însoţea pe Caris, care fusese chemată de contesă, lady Philippa. Contele William se îmbolnăvise, iar Philippa credea că soţul ei avea ciumă. Caris fusese profund întristată de această veste. Crezuse că epidemia luase sfârşit. În Kingsbridge nu se mai înregistrase niciun caz nou de şase săptămâni.

Caris şi Merthin plecaseră imediat. Cu toate acestea, mesagerul avusese nevoie de două zile pentru a străbate distanţa dintre Earlcastle şi Kingsbridge, iar lor le luase tot atât pentru a ajunge la contesă, aşa că era foarte probabil să-l găsească pe conte mort sau pe moarte.

– N-o să pot să-i dau decât nişte extract de mac, ca să-i mai uşurez chinurile, spusese Caris în timp ce mergeau unul lângă celălalt.

– Ba o să-i dai mai mult de-atât, replicase Merthin. Ai puterea de a-i linişti pe oameni prin simpla ta prezenţă. Eşti calmă şi sigură pe tine, ştii ce faci şi vorbeşti despre lucruri pe care oamenii le înţeleg – umflături, îngrijorare, durere –, fără să încerci să-i impresionezi cu termeni savanţi, cum ar fi umorile, care să-i facă să se simtă şi mai neştiutori, mai neajutoraţi şi mai speriaţi. Când eşti de faţă, toţi înţeleg că pentru bolnav se face tot ce e omeneşte posibil – şi exact asta îşi doresc.

– Sper că ai dreptate.

Merthin înţelegea cel mai bine cum stăteau lucrurile. Nu o dată văzuse un bărbat sau o femeie schimbându-se, după doar câteva momente petrecute alături de Caris, într-o persoană raţională, capabilă să facă faţă oricărei situaţii.

De la declanşarea molimei, talentul ei înnăscut de a alina suferinţa era dublat de faptul că dobândise o reputaţie care friza limitele supranaturalului. Pe o rază de mai mulţi kilometri, toţi ştiau că ea şi celelalte călugăriţe continuaseră să îngrijească bolnavii, în ciuda riscurilor la care se expuneau, chiar şi după ce călugării fugiseră. O considerau o adevărată sfântă.

Atmosfera din curtea castelului era liniştită. Cei care aveau sarcini de rutină le îndeplineau în ritmul obişnuit: aduceau lemne

de foc, apă, le dădeau de mâncare cailor, ascuţeau armele, coceau pâine şi tranşau carne. Mulţi alţii – secretari, oşteni, mesageri – stăteau degeaba, aşteptând veşti din camera bolnavului.

Corbii îi întâmpinară pe Merthin şi pe Caris cu o serie de croncănituri sumbre când aceştia traversară podul interior către curtea fortăreţei. Tatăl lui Merthin, sir Gerald, susţinuse întotdeauna că era descendentul direct al contelui Thomas, fiul lui Jack şi al lui lady Aliena. În timp ce Merthin îşi număra paşii făcuţi până la sala mare a fortăreţei, potrivindu-şi tălpile pe lespezile tocite de miile de cizme care păşiseră pe ele, se gândea că strămoşii săi merseseră probabil pe aceleaşi pietre. Pentru el, asemenea gânduri erau interesante, însă oarecum lipsite de importanţă. Spre deosebire de el, fratele său, Ralph, era de-a dreptul obsedat de ideea recâştigării vechiului statut glorios al familiei lor.

Caris mergea în faţa lui, iar legănarea şoldurilor ei în timp ce urca treptele îi făcu buzele să se arcuiască pentru o clipă într-un fel de zâmbet. Îl deranja faptul că nu putea să doarmă cu ea în fiecare noapte, dar rarele ocazii când puteau rămâne singuri erau cu atât mai palpitante. Cu o zi înainte, petrecuseră o după-amiază călduţă de primăvară făcând dragoste într-un luminiş scăldat generos de razele soarelui, în timp ce caii păşteau în apropiere, indiferenţi la pasiunea lor.

Era o relaţie ciudată, dar, pe de altă parte, Caris era o femeie ieşită din comun: stareţă, deşi punea la îndoială mare parte din învăţăturile Bisericii; vindecătoare recunoscută de toţi, chiar dacă respingea principiile medicinei practicate de călugării cu studii în domeniu, şi călugăriţă, deşi făcea dragoste cu iubitul ei ori de câte ori aveau ocazia să fie singuri, departe de priviri indiscrete.

„Dacă voiam o relaţie obişnuită, îşi spuse Merthin, ar fi trebuit să aleg şi eu o fată obişnuită.”

Sala mare era plină de oameni. Unii munceau, aşternând paie curate pe podea, făcând focul, pregătind masa de prânz, iar alţii aşteptau pur şi simplu. În celălalt capăt al încăperii lungi, aşezată la baza scării care ducea spre dormitorul contelui, Merthin văzu o fată îmbrăcată luxos, de vreo 15 ani. Aceasta se ridică şi le veni în întâmpinare cu un aer semeţ. Merthin îşi dădu seama că, cel mai probabil, era fiica lui lady Philippa. Ca şi mama sa, fata era înaltă, cu o siluetă de clepsidră.

– Eu sunt lady Odila, rosti ea cu o intonaţie oarecum arogantă, amintind de cea a Philippei. În ciuda aerului său stăpânit, ochii îi erau roşii şi umflaţi de plâns. Probabil că dumneata eşti stareţa Caris. Mulţumesc că ai venit să ai grijă de tata.

Merthin spuse:

– Iar eu sunt starostele ghildei parohiale din Kingsbridge, Merthin Podarul. Cum se mai simte lordul William?

– E foarte bolnav, iar amândoi fraţii mei au căzut şi ei la pat.

Merthin îşi aduse aminte că William şi Philippa aveau doi fii, de vreo 19 şi 20 de ani.

– Mama a cerut ca maica stareţă să intre la ei imediat ce ajunge, adăugă Odila.

– Bineînţeles, răspunse Caris.

Odila începu să urce treptele care duceau la etaj. Caris scoase din geanta pe care o adusese cu ea o fâşie de pânză. Şi-o legă peste gură şi nas, după care o urmă pe fată.

Merthin se aşeză pe o bancă şi se puse pe aşteptat. Deşi se împăcase cu faptul că nu făceau dragoste prea des, asta nu însemna că nu căuta mereu ocazii noi de intimitate, aşa că acum cerceta clădirea cu priviri agere, încercând să-şi dea seama unde aveau să doarmă la noapte. Din păcate, casa avea o configuraţie clasică. Această încăpere de dimensiuni însemnate, cunoscută drept sala mare, era cel mai probabil locul unde dormeau şi luau masa aproape toţi ai casei. Scara ducea fără doar şi poate la un apartament privat, respectiv dormitorul rezervat contelui şi contesei. Castelele moderne aveau o mulţime de apartamente pentru rude şi oaspeţi, dar se părea că aici nu existau asemenea dotări luxoase. Poate că Merthin şi Caris aveau să se culce unul lângă celălalt în seara aceasta, pe podeaua sălii mari, dar n-aveau să facă altceva decât să doarmă – asta dacă voiau să evite un scandal de proporţii.

După un timp, lady Philippa ieşi din dormitorul privat al contelui şi coborî la parter. Lui Merthin i se păru că aceasta intră în încăpere ca o regină, conştientă că toate privirile erau aţintite asupra ei. Atitudinea ei demnă nu făcea decât să-i pună în evidenţă rotunjimea ispititoare a şoldurilor şi a pieptului. Cu toate acestea, astăzi, chipul ei de obicei senin era plin de pete, iar ochii îi erau înroşiţi. Coafura ei înaltă, la modă, era uşor deranjată, iar câteva şuviţe i se desprinseseră din coc, desăvârşindu-i aerul oarecum neglijent, dar plin totuşi de eleganţă.

Merthin se ridică şi-i adresă o privire întrebătoare.
Philippa spuse:
– Aşa cum mă temeam, soţul meu suferă de ciumă… ca şi cei doi fii ai noştri.
Cei prezenţi începură să şuşotească trişti între ei.
Aceste cazuri puteau la fel de bine să fie ultimele zvâcniri ale molimei sau începutul unui nou val… „Doamne fereşte”, îşi zise Merthin.
– Cum se simte contele? întrebă el.
Philippa se aşeză pe bancă lângă el.
– Stareţa Caris i-a mai alinat durerile. Dar zice că se apropie cu paşi repezi de sfârşit.
Genunchii lor aproape că se atingeau. Merthin simţea magnetismul sexualităţii ei, chiar dacă ea era copleşită de durere, iar el, ameţit de dragostea pe care i-o purta lui Caris.
– Şi fiii dumneavoastră?
Philippa îşi coborî privirea, fixând un loc din poală, ca şi cum ar fi studiat absorbită firele de aur şi argint împletite în materialul rochiei ei albastre.
– Sunt în aceeaşi stare ca tatăl lor.
Merthin rosti încetişor:
– E o încercare foarte grea pentru dumneavoastră, milady, foarte grea.
Philippa îi aruncă o privire suspicioasă.
– Nu semeni deloc cu fratele tău, nu-i aşa?
Merthin ştia că Ralph fusese îndrăgostit mulţi ani de Philippa, într-un mod care friza obsesia. Oare ea era conştientă de asta? Merthin n-avea nici cea mai vagă idee. Oricum, îşi dădea seama că fratele său alesese bine. Dacă tot e să te aventurezi într-o poveste de dragoste imposibilă, măcar să alegi o femeie extraordinară.
– Ralph şi cu mine suntem foarte diferiţi, răspunse el pe un ton neutru.
– Îmi aduc aminte de voi pe când eraţi adolescenţi. Tu erai cel îndrăzneţ – ţin minte că mi-ai sugerat să-mi cumpăr mătase verde, ca ochii mei. Iar apoi fratele tău s-a încăierat cu cineva.
– Uneori mi se pare că fratele mai mic vrea cu tot dinadinsul să fie altfel decât cel mai mare, doar ca să se diferenţieze de el.
– În mod clar, se aplică şi în cazul băieţilor mei. Rollo are o voinţă puternică, e poruncitor, ca tatăl şi bunicul lui; iar Rick a fost dintotdeauna blând şi mărinimos. Începu să plângă. O,

Doamne, o să-i pierd pe toţi!

Merthin îi luă mâna într-a sa.

– Nu puteţi să ştiţi sigur ce o să se întâmple, spuse el pe un ton blând. Eu m-am îmbolnăvit de ciumă în Florenţa şi am supravieţuit. Fiica mea, de exemplu, nici măcar nu s-a îmbolnăvit.

Philippa îşi ridică privirea către el.

– Şi soţia ta?

Merthin îşi coborî privirea către mâinile lor, cu degetele împletite. Observă că mâna Philippei era vizibil mai ridată decât a lui, chiar dacă între ei nu era decât o diferenţă de patru ani. Îi răspunse:

– Silvia a murit.

– Mă rog mereu la Domnul să mă molipsesc şi eu. Dacă-mi mor toţi bărbaţii, vreau să mă duc şi eu după ei.

– Nu puteţi să vreţi una ca asta.

– Ştii, aşa le e dat femeilor de neam, să se mărite cu bărbaţi pe care nu-i iubesc, dar, vezi tu, eu am avut noroc cu William. El mi-a fost impus, dar eu l-am iubit de la început. Glasul începu să-i tremure: N-aş suporta ca altcineva…

– Bineînţeles, e normal să vi se pară aşa acum.

Merthin îşi dădu seama că era ciudat să poarte această discuţie cât timp soţul ei era încă în viaţă. Dar Philippa era atât de îndurerată, încât nu avea răbdarea necesară să se piardă în tot felul de vorbe frumoase, preferând să-şi exprime gândurile în stare brută.

Femeia făcu un efort să-şi recapete stăpânirea de sine.

– Dar tu? întrebă ea. Te-ai recăsătorit?

– Nu. Merthin n-avea cum să-i explice că trăia o poveste de dragoste cu stareţa de Kingsbridge. Cred că aş putea s-o fac, dacă femeia potrivită ar fi… dispusă. S-ar putea ca, la un moment dat, să simţiţi şi dumneavoastră acelaşi lucru.

– Dar tu nu înţelegi. Ca văduvă a unui conte lipsit de moştenitori, va trebui să mă mărit cu un bărbat pe care regele Eduard o să-l aleagă. Iar regele n-o să ţină cont de dorinţele mele. Singura sa grijă va fi cine să devină următorul conte de Shiring.

– Da, înţeleg acum.

Merthin nu se gândise la asta. Nu era greu să-şi închipuie cum o căsătorie aranjată putea fi deosebit de detestabilă pentru o văduvă care-şi iubise cu adevărat primul soţ.

– Ce femeie îngrozitoare sunt, să vorbesc despre un alt soţ cât primul meu bărbat e încă în viaţă, adăugă ea. Nu ştiu ce m-a apucat.

Merthin îi mângâie mâna, înţelegându-i tulburarea.

– E de înţeles, în situaţia dată.

Uşa de la etaj se deschise, iar Caris apăru în cadrul ei, ştergându-şi mâinile cu o bucată de pânză. Brusc, Merthin se simţi stânjenit de faptul că avea mâna Philippei într-a sa. Fu tentat să o respingă repede, dar îşi dădu seama că un asemenea gest ar fi stârnit bănuieli, aşa că reuşi să-şi înăbuşe acest impuls. Îi zâmbi lui Caris şi o întrebă:

– Cum se simt pacienţii?

Ochii lui Caris se fixară pe mâinile lor unite, dar nu spuse nimic. Coborî treptele, dezlegându-şi masca de pânză.

Fără nicio grabă, Philippa îşi retrase mâna.

Caris îşi dădu jos masca şi rosti:

– Îmi pare foarte rău că trebuie să vă spun asta, milady, dar contele William a murit.

– Am nevoie de un cal nou, spuse Ralph Fitzgerald.

Bidiviul său preferat, Griff, începuse să îmbătrânească. Temperamentalul roib de vânătoare îşi luxase piciorul stâng din spate şi avusese nevoie de câteva luni bune ca să se vindece, iar acum şchiopăta din nou. Ralph era trist să-l vadă aşa. Griff era calul pe care-l primise de la contele Roland pe când nu era decât un tânăr scutier şi care îl însoţise în toate aventurile sale de-atunci încoace, chiar şi în campaniile de război din Franţa. Poate că avea să-l mai poarte în şa alţi câţiva ani, în plimbări uşoare pe domeniul său, de la un sat la altul, dar zilele în care-l însoţea la vânătoare se încheiaseră pentru totdeauna.

– Am putea să mergem la târgul din Shiring şi să luăm altul, replică Alan Fernhill.

Erau în grajd şi se uitau la articulaţia chişiţei lui Griff. Lui Ralph îi plăceau grajdurile. Inhala cu satisfacţie mirosul de pământ, admira frumuseţea şi puterea cailor şi se bucura să fie în compania acelor bărbaţi cu mâini aspre care se ocupau de tot felul de sarcini fizice. Toate acestea îi aminteau de tinereţe, când lumea i se păruse un loc simplu.

Iniţial, nu reacţionă la sugestia lui Alan. Ceea ce nu ştia acesta era că Ralph nu avea banii necesari cumpărării unui cal.

Ciuma îl îmbogăţise la început, prin încasarea numeroaselor

taxe de moştenire: parcelele care, în mod normal, ar fi trecut de la tată la fiu pe parcursul unei generaţii îşi schimbaseră stăpânul o dată sau chiar de două ori în decursul a câteva luni, iar el fusese plătit în consecinţă – după tradiţie, avea dreptul la cel mai bun animal din ogradă, însă de cele mai multe ori primea o sumă de bani. Dar apoi pământul începuse să fie lăsat nelucrat din cauză că nu mai erau suficienţi oameni pentru asta. În acelaşi timp, preţurile bunurilor agricole scăzuseră. Drept urmare, veniturile lui Ralph, în produse şi bani, scăzuseră drastic.

Ralph îşi dădea seama că, atunci când un cavaler nu-şi putea permite să-şi cumpere un cal, lucrurile stăteau într-adevăr foarte rău.

Apoi îşi aminti că Nate Vătaful trebuia să vină la conacul Tench cu dijmele pe patru luni încasate în Wigleigh. În fiecare primăvară, satul trebuia să-i ofere seniorului 24 de oi de un an. Acestea puteau fi vândute la târgul din Shiring, iar Ralph spera să obţină de pe urma lor o sumă suficientă pentru a cumpăra un buiestraş, dacă nu un cal de vânătoare.

– Bine, îi zise el lui Alan. Hai să vedem dacă a sosit vătaful din Wigleigh.

Intrară în sala mare. Aceasta era o încăpere cu un aer mai degrabă feminin, iar Ralph se posomorî imediat. Tilly stătea lângă foc, alăptându-şi copilaşul de trei luni, Gerry. În ciuda vârstei fragede a lui Tilly, atât ea, cât şi copilul erau sănătoşi şi puternici. Trupul ei zvelt, de fetişcană, se schimbase drastic: acum avea sânii grei, cu mameloane mari, ca tăbăcite, de la care bebeluşul sugea lacom. Abdomenul i se lăsase, precum cel al unei femei bătrâne. Ralph nu se mai culcase cu ea de multe luni şi probabil că n-avea să o mai facă vreodată.

Destul de aproape de ea stătea bunicul după care fusese botezat micuţul, respectiv sir Gerald, împreună cu lady Maud. Părinţii lui Ralph erau acum bătrâni şi nevolnici, dar, în fiecare dimineaţă, veneau pe jos din casa lor din sat până la conac pentru a-şi vedea nepotul. Maud spunea că bebeluşul aducea cu Ralph, dar el nu vedea această asemănare.

Ralph fu încântat să constate că în sala mare se afla şi Nate.

Vătaful cel cocoşat sări imediat de pe banca pe care stătea.

– Bună ziua, sir Ralph, i se adresă el.

Ralph observă imediat că avea un aer oarecum vinovat.

– Ce e cu tine, Nate? îl întrebă. Mi-ai adus oile?

– Nu, domnule.

– Şi de ce dracu’ nu?

– Nu mai avem oi, domnule. Nu mai sunt deloc în Wigleigh, cu excepţia câtorva, bătrâne.

Ralph era uluit.

– Le-a furat cineva?

– Nu, dar unele au fost aduse deja aici, ca taxă de moştenire când le-au murit stăpânii, după care n-am reuşit să găsim pe nimeni care să preia parcela lui Jack Ciobanul şi multe oi au murit peste iarnă. Iar apoi n-am avut pe nimeni care să îngrijească mieluşeii în primăvară, aşa că am pierdut mulţi dintre ei, cu tot cu mame.

– Dar nu e posibil aşa ceva! izbucni Ralph furios. Şi cum ar trebui să supravieţuiască nobilii, dacă şerbii le lasă animalele să moară?

– Ne-am gândit că poate ciuma s-a terminat când nu s-au mai îmbolnăvit oamenii, în ianuarie şi în februarie, dar acum pare să se întoarcă.

Ralph îşi reprimă o cutremurare de spaimă. Ca toţi ceilalţi, îi mulţumea Domnului că scăpase cu viaţă. Doar n-avea să reînceapă totul, nu?

Nate continuă:

– Perkin a murit săptămâna asta, şi nevastă-sa, Peg, la fel, împreună cu fiul lui, Rob, şi ginere-său, Billy Howard. N-a mai rămas decât Annet, care trebuie să se ocupe de atâta amar de pământ, ceea ce e cu neputinţă.

– Ei bine, atunci trebuie să se plătească o taxă de moştenire pe parcela aia.

– O să se plătească, dacă reuşesc să găsesc un arendaş care să o preia.

Parlamentul era în curs de ratificare a unor legi noi, prin care muncitorilor cu ziua să li se interzică să se mute de colo colo, cerând simbrii din ce în ce mai mari. Imediat ce acest proiect devenea lege în toată regula, Ralph avea să o impună şi să-şi recupereze muncitorii. Dar chiar şi aşa, îşi dădea seama acum, avea nevoie disperată de noi arendaşi.

Nate spuse:

– Presupun că aţi auzit de moartea contelui.

– Nu!

Ralph era, din nou, uluit.

– Cum? întrebă sir Gerald. Contele William a murit?

– De ciumă, explică Nate.

Tilly suspină:
– Bietul unchi William!
Bebeluşul simţi schimbarea stării ei şi începu să se jeluiască.
Ralph ridică tonul, pentru a acoperi hărmălaia.
– Când s-a întâmplat?
– Acum trei zile, răspunse Nate.
Tilly puse din nou copilaşul la sân, ceea ce-l făcu să tacă.
– Deci fiul cel mare al lui William e noul conte, rosti Ralph gânditor. Nu poate să aibă mai mult de 20 de ani.
Nate dădu din cap, în semn de negaţie.
– Rollo a murit şi el de ciumă.
– Atunci fiul cel mic...
– A murit şi el.
– Amândoi băieţii!
Inima lui Ralph tresări. Întotdeauna visase să devină conte de Shiring. Acum ciuma îi dăduse ocazia. Şi tot ciuma îi mărise şansele, pentru că mulţi candidaţi fuseseră probabil eliminaţi din cursă.
Întâlni privirea tatălui său. În mod clar, în mintea lui se formase aceeaşi idee.
Tilly murmură:
– Rollo şi Rick morţi... ce îngrozitor!
Începu să plângă. Ralph o ignoră şi încercă să evalueze la rece posibilităţile.
– Hai să vedem, ce rude au mai rămas în viaţă?
Gerald i se adresă lui Nate:
– Presupun că a murit şi contesa, nu?
– Nu, domnule. Lady Philippa e în viaţă. Ca şi fiica ei, Odila.
– Ah! exclamă Gerald. Deci cel pe care-l va alege regele va trebui să se însoare cu Philippa pentru a deveni conte.
Ralph era uluit. Încă din adolescenţă visase să se poată însura cu lady Philippa. Acum avea ocazia de a-şi realiza ambele ambiţii dintr-o singură lovitură.
Dar era deja însurat.
Gerald urmă:
– Asta este.
Se lăsă pe spătarul scaunului, entuziasmul său dispărând la fel de repede cum apăruse.
Ralph se uită la Tilly, care-şi alăpta copilaşul şi plângea. În vârstă de 15 ani şi cu o înălţime care nu depăşea 1,50 metri, aceasta se interpunea ca un zid de castel între el şi viitorul după

care tânjise mereu.

O ura.

Înmormântarea contelui William avu loc în Catedrala Kingsbridge. La mănăstire nu se mai afla niciun călugăr, cu excepţia fratelui Thomas, dar slujba fu oficiată de episcopul Henri, iar imnurile fură cântate de călugăriţe. Lady Philippa şi lady Odila, amândouă acoperite cu văluri groase, mergeau în urma coşciugului. În ciuda aerului dramatic al siluetelor lor înveşmântate în negru, lui Ralph i se părea că ceremonia era lipsită de atmosfera caracteristică funeraliilor unei persoane importante, de sentimentul că un eveniment istoric trece pe lângă tine, ca purtat de un fluviu imens. Moartea era peste tot, îşi iţea capul oricând, şi chiar şi decesele nobililor erau acum un lucru obişnuit.

Se întreba dacă vreunii dintre membrii congregaţiei se molipsiseră şi dacă nu cumva acum răspândeau boala prin respiraţia sau prin razele invizibile ale privirilor lor. Gândul acesta îl făcea să se simtă nesigur. Privise moartea în ochi de multe ori şi învăţase să-şi controleze frica în bătălie, dar acest duşman nu putea fi îndepărtat prin luptă, nu putea fi ucis. Ciuma era un asasin care-şi înfigea pumnalul lung în spinările oamenilor, după care se îndepărta discret, înainte de a fi descoperit. Ralph se cutremură şi făcu un efort să-şi alunge asemenea gânduri din minte.

Lângă Ralph se contura silueta prelungă a lui sir Gregory Longfellow, avocatul care, în trecut, fusese implicat în procesele legate de Kingsbridge. Acum, Gregory făcea parte din consiliul regal, un grup elitist de experţi care-l sfătuiau pe monarh – nu legat de ceea ce ar fi trebuit să facă, pentru că acesta era rolul Parlamentului, ci în privinţa modului în care urma să pună în aplicare diverse decizii.

Anunţurile privind hotărârile regale se făceau adesea cu ocazia slujbelor religioase, mai ales când era vorba despre ceremonii importante ca aceasta. Astăzi, episcopul Henri profită de ocazie pentru a explica noua Ordonanţă a muncitorilor. Ralph credea că, cel mai probabil, sir Gregory fusese cel care adusese vestea şi rămăsese pentru a vedea cum avea să fie primită.

Ralph asculta cu atenţie. Nu fusese niciodată convocat la Parlament, dar discutase despre criza muncitorilor cu contele William, care fusese membru în Camera lorzilor, şi cu sir Peter

Jeffries, care era reprezentantul comitatului Shiring în Camera comunelor, aşa că ştia ce se dezbătuse pe marginea acestui subiect.

– Fiecare om trebuie să lucreze pentru seniorul satului unde locuieşte şi nu i se permite să se mute în alt sat sau să lucreze pentru alt stăpân fără învoirea seniorului său, spuse episcopul.

Ralph savura acest triumf. Ştiuse că, mai devreme sau mai târziu, avea să fie dată o asemenea ordonanţă, dar acum era încântat că, în sfârşit, totul era oficial.

Înainte de epidemia de ciumă, nu existase niciodată o penurie de muncitori cu ziua. Dimpotrivă, multe sate aveau mai mulţi decât era nevoie. Când oamenii fără pământ nu reuşeau să găsească muncă plătită, apelau la mila seniorului – ceea ce era stânjenitor pentru acesta, indiferent dacă îi ajuta sau nu. Astfel, dacă voiau să se mute în alt sat, seniorul era cum nu se poate mai uşurat şi, cu siguranţă, nu avea nevoie de o lege care să-i ţină pe capul său. Acum însă muncitorii deţineau puterea – o situaţie care, în mod evident, nu putea fi lăsată să se perpetueze.

Anunţul episcopului iscă o hărmălaie de aprobări din rândul congregaţiei. Locuitorii din Kingsbridge nu erau afectaţi în mod deosebit, dar cei mai mulţi dintre credincioşii care veniseră la înmormântare din satele învecinate erau stăpâni, nu ţărani de rând. Noile reglementări fuseseră făcute de şi pentru ei.

Episcopul continuă:

– Acum este un delict să ceri, să oferi şi să accepţi venituri mai mari decât cele plătite pentru activităţi similare în 1347.

Ralph încuviinţă din cap. Chiar şi muncitorii care rămăseseră în acelaşi sat cereau mai mulţi bani. Spera că noua lege avea să stăvilească acest fenomen.

Sir Gregory îi întâlni privirea.

– Văd că dai din cap, i se adresă el. Eşti de acord cu ce se spune?

– E exact ce voiam, răspunse Ralph. Eu unul o să încep să impun aceste reguli chiar în zilele următoare. Am vreo câţiva fugari pe care vreau neapărat să-i aduc acasă.

– O să vin şi eu cu tine, dacă-mi permiţi, rosti avocatul. Chiar mă interesează cum vor decurge lucrurile.

69

Preotul din Outhenby murise de ciumă, aşa că de atunci nu se mai ţinuseră slujbe la biserică. De aceea, Gwenda fu uimită să audă clopotul bătând duminică dimineaţa.

Wulfric se duse să cerceteze ce se întâmpla şi se întoarse cu vestea că la ei în sat sosise un preot străin, părintele Derek, aşa că Gwenda spălă repede feţele băieţilor şi porniră toţi către biserică.

Era o dimineaţă frumoasă de primăvară, iar soarele scălda într-o lumină caldă pietrele vechi şi cenuşii din care era construită biserica. Toţi sătenii erau prezenţi, curioşi să-l vadă pe nou-venit.

Părintele Derek se dovedi a fi un cleric cu vorbire aleasă şi cu straie prea luxoase pentru o biserică de sat. Gwenda se întrebă dacă vizita lui nu avea cumva o semnificaţie ascunsă. Oare exista vreun motiv special pentru care mai-marii Bisericii îşi aduseseră aminte de existenţa acestei mici parohii? Îşi spuse că îşi formase obiceiul prost de a-şi închipui numai ce era mai rău, dar, oricum, avea senzaţia că ceva nu era în regulă.

Stătea în naosul bisericii cu Wulfric şi băieţii, privindu-l pe preot parcurgând etapele ritualului, şi presimţirile sale rele se amplificau. În mod normal, preotul se uita la credincioşi în timp ce se ruga sau cânta, pentru a accentua faptul că totul era făcut spre binele turmei şi nu se reducea la o comunicare intimă între el şi Dumnezeu; dar privirile părintelui Derek erau aţintite undeva peste capetele lor.

Nu trecu mult şi află şi de ce. La sfârşitul slujbei, le comunică o lege care tocmai fusese adoptată de rege şi de parlament.

– Muncitorii fără pământ trebuie să lucreze pentru seniorul satului unde s-au născut, dacă li se cere, spuse el.

Gwenda era scandalizată.

– Cum e posibil aşa ceva? strigă ea. Seniorul nu e obligat să-l ajute pe muncitor în vremurile grele – ştiu asta pentru că tata a fost muncitor fără pământ, iar când nu avea de lucru, răbdam de foame. Şi-atunci cum se poate ca un muncitor să aibă datoria să-i fie loial unui senior care nu-i dă nimic?

Din rândul congregaţiei se înălţă o hărmălaie de strigăte aprobatoare, iar preotul fu nevoit să ridice tonul.

– Aceasta e hotărârea regelui, iar regele e ales de Dumnezeu să ne conducă, aşa că trebuie să facem după cum îi e voia.

– Poate regele să schimbe obiceiurile de sute de ani? insistă Gwenda.

– Trecem prin nişte vremuri dificile. Ştiu că mulţi dintre voi aţi venit în Outhenby în ultimele câteva săptămâni…

– La invitaţia plugarului, îl întrerupse glasul lui Carl Shaftesbury.

Chipul său, traversat de cicatricea inconfundabilă, era livid de furie.

– La chemarea tuturor sătenilor, completă preotul. Şi aceştia v-au fost recunoscători că aţi venit. Dar regele, în înţelepciunea sa, a hotărât că lucrurile acestea nu trebuie să mai continue.

– Şi că săracii trebuie să rămână săraci, constată Carl.

– Aşa a ordonat lucrurile chiar Domnul. Fiecare om la locul său.

Harry Plugarul spuse:

– Şi a ordonat Domnul şi felul în care o să ne lucrăm pământurile fără niciun ajutor? Dacă pleacă toţi nou-veniţii, n-o să terminăm niciodată muncile câmpului.

– Poate nu vor trebui să plece toţi nou-veniţii, replică Derek. Noua lege se referă la muncitorii cărora li se cere să se întoarcă în satele lor de baştină.

Această veste îi linişti. Muncitorii strămutaţi încercau să-şi dea seama dacă seniorii lor puteau să dea de urma lor; localnicii se întrebau câţi muncitori aveau să rămână în sat. Dar Gwenda ştia clar cum arăta viitorul ei. Mai devreme sau mai târziu, Ralph avea să vină după ea şi familia ei.

Dar până atunci, hotărî ea, ei aveau să fi plecat deja.

Preotul se retrase, iar credincioşii începură să se deplaseze către uşă.

– Trebuie să plecăm de-aici, îi şopti Gwenda lui Wulfric. Înainte ca Ralph să vină după noi.

– Şi unde să ne ducem?

– Nu ştiu, dar poate că e mai bine aşa. Dacă noi nu ştim unde mergem, atunci sigur n-o să ştie nici altcineva.

– Dar cum o să ne câştigăm pâinea?

– O să găsim alt sat unde e nevoie de muncitori cu ziua.

– Oare or fi multe?

Wulfric mereu gândea mai încet decât ea.

– Trebuie să fie o groază, îi spuse ea răbdătoare. Regele n-a dat legea asta numai pentru Outhenby.

– Bineînţeles.

– Ar trebui să plecăm chiar azi, continuă ea cu hotărâre în glas. E duminică, aşa că nu pierdem nicio zi de muncă. Aruncă o privire spre ferestrele bisericii, estimând ora. Nu e nici amiază încă – am putea străbate o bucată bună de drum până la lăsarea serii. Cine ştie, poate mâine-dimineaţă o să lucrăm în altă parte.

– De acord, rosti Wulfric. Nu se ştie cât de repede o să acţioneze Ralph.

– Să nu spui nimic nimănui. O să mergem acasă, o să luăm câteva lucruri şi apoi o să ne strecurăm efectiv afară din sat.

– Bine.

Ajunseră la uşă, ieşiră în strălucirea orbitoare a soarelui, iar Gwenda îşi dădu seama că era deja prea târziu.

Şase bărbaţi călare aşteptau lângă biserică: Ralph, acolitul său, Alan, un bărbat înalt în straie londoneze şi trei brute murdare, cu chipul plin de cicatrice şi cu expresii înrăite, de genul celor care puteau fi angajate pentru câţiva bănuţi în orice tavernă ieftină.

Ralph întâlni privirea Gwendei şi zâmbi victorios.

Femeia se uită disperată în jur. Cu câteva zile în urmă, bărbaţii din sat se ridicaseră ca un zid în faţa lui Ralph şi a lui Alan, dar acum lucrurile stăteau altfel. S-ar fi confruntat cu şase bărbaţi, nu cu doi. Sătenii nu erau înarmaţi, tocmai ieşeau din biserică, pe când întâlnirea anterioară avusese loc când ţăranii se întorceau de la câmp şi aveau uneltele în mâini. În plus – şi acesta era poate aspectul cel mai important –, cu prima ocazie crezuseră că dreptatea era de partea lor, pe când azi nu mai erau siguri.

Mai mulţi bărbaţi îi întâlniră privirea, după care se uitară repede în altă parte. Asta îi confirma bănuielile. Sătenii nu erau dispuşi să se lupte.

Gwenda era atât de dezamăgită, încât se simţea slăbită. De teamă să nu se prăbuşească, se sprijini de zidul de piatră al porticului bisericii. Inima i se transformase parcă în ceva greu, rece şi întunecat, ca un bulgăre de pământ dintr-un mormânt săpat iarna. O descurajare sumbră pusese stăpânire pe ea.

Timp de câteva zile, fuseseră liberi. Dar nu fusese decât un vis. Iar acum visul luase sfârşit.

Ralph traversă încet satul Wigleigh, ducându-l pe Wulfric legat cu o funie în jurul gâtului.

Ajunseră după-amiaza târziu. Pentru a se deplasa mai repede,

Ralph îi lăsase pe cei doi băieţei să meargă călare, în faţa bărbaţilor tocmiţi să-l însoţească. Gwenda venea în urmă. Ralph nu se deranjase să o lege în vreun fel. Se putea baza pe faptul că avea să-şi urmeze copiii.

Pentru că era duminică, cei mai mulţi dintre oamenii din Wigleigh erau pe lângă case, bucurându-se de soare, exact aşa cum anticipase Ralph. Într-o tăcere îngrozită, urmăreau cu toţii procesiunea mohorâtă care trecea prin centrul satului. Ralph spera că vederea umilinţei lui Wulfric avea să-i împiedice pe ceilalţi să pornească în căutarea unor simbrii mai mari.

Ajunseră la micul conac care fusese căminul lui Ralph înainte de a se muta la Tench Hall. Îl dezlegă pe Wulfric şi îl trimise, împreună cu familia, la vechea lui casă. Le plăti simbria bărbaţilor tocmiţi, după care intră împreună cu Alan şi cu sir Gregory în conac.

Acesta era păstrat într-o stare de curăţenie desăvârşită, mereu pregătit pentru vizite. Îi dădu ordin Virei să aducă vin şi să pregătească masa de seară. Era prea târziu să pornească spre Tench – n-ar fi putut ajunge înainte de căderea întunericului.

Gregory se aşeză şi-şi întinse picioarele lungi. Părea genul de bărbat în stare să se simtă confortabil oriunde. Părul său lins, cândva negru ca pana corbului, era acum străbătut de o mulţime de fire albe, dar nasul lung şi nările umflate îi dădeau în continuare acel aer îngâmfat dintotdeauna.

– Cum ţi se pare că a mers? se interesă el.

Ralph se gândise la noua ordonanţă pe tot parcursul drumului către casă, aşa că avea răspunsul pregătit.

– N-o să dea rezultate.

Gregory ridică din sprâncene.

– Zău?

Alan interveni:

– Sunt de acord cu sir Ralph.

– Din ce motive?

Ralph spuse:

– În primul rând, e greu să afli unde s-au dus fugarii.

– De Wulfric am dat printr-un noroc chior, completă Alan. Cineva i-a auzit pe el şi pe Gwenda când puneau totul la cale.

– În al doilea rând, continuă Ralph, recuperarea lor necesită prea multă bătaie de cap.

Gregory încuviinţă din cap.

– Da, îmi dau seama că ne-a luat toată ziua.

– Plus că a trebuit să-i angajez pe nătărăii ăia şi să le fac rost şi de cai. Nu pot să-mi pierd timpul şi banii alergând de colo colo după muncitorii fugiţi.

– Înţeleg.

– În al treilea rând, ce-o să-i oprească să fugă din nou, săptămâna viitoare?

Alan adăugă:

– Dacă nu suflă o vorbă cu privire la locul unde se îndreaptă, e posibil să nu-i găsim niciodată.

– Singurul mod în care ideea ar putea să dea roade, spuse Ralph, este să se ducă cineva într-un sat, să afle ce muncitori sunt veniţi din alte părţi şi să-i pedepsească.

Gregory replică:

– Tu vorbeşti, de fapt, de un fel de Comisie de muncă.

– Exact. Să se numească un juriu în fiecare ţinut, vreo 10–12 oameni care să meargă din loc în loc, scoţându-i la iveală pe fugari.

– Am înţeles. Ai vrea ca altcineva să facă munca asta în locul tău.

Îl tachina, dar Ralph avu grijă să nu se arate jignit.

– Nu neapărat – o să fiu unul dintre membrii comisiei, dacă mi se cere. Pur şi simplu aşa se face treaba asta. Nu poţi să seceri un ogor dacă o iei spic cu spic.

– Interesant, rosti Gregory.

Vira aduse o carafă cu vin şi nişte pocale, pe care le umplu în tăcere.

Gregory urmă:

– Eşti un om viclean, sir Ralph. Nu eşti membru în parlament, nu?

– Nu.

– Păcat. Eu unul cred că regelui i s-ar părea folositoare sfaturile tale.

Ralph făcu un efort să nu arate câtă plăcere îi produceau aceste cuvinte.

– Eşti foarte amabil. Se aplecă spre el: Acum, că sir William a murit, locul său a rămas gol…

Văzu uşa deschizându-se şi se întrerupse.

Nate Vătaful intră în încăpere.

– Felicitări, sir Ralph, dacă-mi permiteţi să mă exprim aşa! începu el. Wulfric şi Gwenda aduşi înapoi, tocmai ei, cei mai muncitori dintre oamenii noştri.

Pe Ralph îl irita faptul că Nate îl întrerupsese tocmai într-un moment atât de important. Iritat, îi spuse:

– Acum sper că satul o să poată să-şi plătească dările cuvenite.

– Da, sir… asta dacă rămân aici.

Ralph se încruntă. Nate scosese imediat în evidenţă punctul slab al poziţiei sale. Cum avea să-l reţină pe Wulfric în Wigleigh? Nu putea să-l lege în lanţuri de plug şi să-l ţină aşa zi şi noapte.

Gregory i se adresă lui Nate:

– Spune-mi, vătafe, ai vreo sugestie pentru stăpânul tău?

– Da, domnule, am.

– Mă gândeam eu.

Nate interpretă aceste vorbe drept o invitaţie. Privindu-l pe Ralph, rosti:

– Există un lucru pe care l-aţi putea face pentru a avea garanţia că Wulfric o să rămână aici, în Wigleigh, până în ziua morţii sale.

Ralph anticipa că era vorba despre un şiretlic, dar fu nevoit să spună:

– Continuă…

– Daţi-i pământurile pe care le-a cultivat tatăl lui.

Lui Ralph îi venea să ţipe la el, numai că nu voia să-i lase o impresie proastă lui Gregory. Controlându-şi mânia, spuse pe un ton ferm:

– Nu prea cred.

– Nu am reuşit să găsesc pe nimeni care să ia pământurile alea, insistă Nate. Annet n-are cum să se ocupe de ele şi nu are nicio rudă de sex masculin în viaţă.

– Nu-mi pasă, se încruntă Ralph. Nu i le dau lui.

Gregory întrebă:

– De ce nu?

Ralph nu voia să recunoască faptul că încă îi mai purta pică lui Wulfric pentru încăierarea lor din urmă cu zece ani. Gregory îşi făcuse o impresie bună în ceea ce-l privea pe Ralph, iar acesta nu voia să o strice tocmai acum. Ce-ar fi crezut un consilier regal despre un cavaler care acţiona împotriva propriilor interese din cauza unui conflict de adolescenţi? Încerca febril să găsească un pretext plauzibil.

– Ar părea că-l răsplătesc pe Wulfric pentru că a fugit, replică el într-un sfârşit.

– Chiar nu mi se pare, spuse Gregory. Din ce înţeleg de la

Nate, i-ai da ceva ce nu e dorit de nimeni altcineva.

– Oricum, aş pica prost în faţa celorlalţi săteni.

– Cred că-ţi faci prea multe scrupule în privinţa asta, i-o tăie Gregory. În mod clar, nu era genul de om care să-şi ţină părerile pentru sine, doar de dragul diplomaţiei. Cred că toată lumea ştie că ai nevoie disperată să distribui parcelele rămase pârloage, continuă el. Acelaşi lucru e valabil pentru cei mai mulţi dintre latifundiari. Sătenii îşi vor da seama că nu faci altceva decât să-ţi vezi interesul şi că Wulfric are norocul să iasă în câştig de pe urma acestei situaţii.

Nate adăugă:

– Wulfric şi Gwenda o să muncească de două ori mai mult dacă au pământurile lor.

Ralph se simţea încolţit. Îşi dorea cu disperare să dea bine în faţa lui Gregory. Începuse, dar nu finalizase, o discuţie despre titlul de conte. Nu putea pune în pericol un asemenea demers doar din cauza lui Wulfric.

Trebuia să cedeze.

– Poate că ai dreptate, zise într-un sfârşit. Îşi dădu seama că rostise cuvintele printre dinţi şi făcu un efort să pară nepăsător. La urma urmei, a fost adus acasă cu forţa şi a fost umilit. S-ar putea să fie de-ajuns.

– Sunt convins că aşa e.

– Bine, Nate, i se adresă Ralph vătafului. Timp de o clipă, cuvintele părură să i se împotmolească în gâtlej, atât de mult detesta ideea de a-i îndeplini lui Wulfric cea mai fierbinte dorinţă. Dar scopul său era mult mai important decât asta. Spune-i lui Wulfric că îi dau înapoi pământurile lui taică-său.

– O s-o fac înainte de căderea serii, îl asigură Nate şi plecă.

Gregory îl întrebă:

– Ce spuneai despre titlul de conte?

Ralph îşi alese cuvintele cu grijă:

– După ce contele Roland şi-a dat sufletul în bătălia de la Crecy, am avut impresia că regele m-a luat în considerare pentru titlul de conte de Shiring, mai ales că salvasem viaţa tânărului prinţ de Wales.

– Dar Roland avea un moştenitor viabil – care, la rândul său, avea doi fii.

– Exact. Iar acum toţi trei sunt morţi.

– Hmm. Gregory luă o înghiţitură din cupă. Vinul ăsta e chiar bun.

– Adus din Gasconia, preciză Ralph.
– Presupun că e adus pe mare la Melcombe.
– Da.
– E delicios.
Gregory mai luă câteva înghiţituri. Părea a se pregăti să spună ceva, aşa că Ralph rămase tăcut, aşteptând. Gregory avu nevoie de ceva timp pentru a-şi alege vorbele. Într-un sfârşit, rosti:
– Există… undeva în zona din jurul Kingsbridge-ului… o scrisoare care… care n-ar trebui să existe.
Ralph era uluit. Ce mai urma acum?
Gregory continuă:
– Mulţi ani, acest înscris s-a aflat în mâinile unei persoane în care ne puteam încrede, din diverse motive, că avea să-l ţină în siguranţă. Cu toate acestea, nu de mult s-au pus nişte întrebări, ceea ce m-a făcut să mă tem că secretul e în pericol să fie dat în vileag.
Toate aceste vorbe erau mult prea misterioase. Pierzându-şi răbdarea, Ralph interveni:
– Nu înţeleg. Cine a pus întrebările astea stânjenitoare?
– Stareţa de Kingsbridge.
– Aha.
– E posibil ca femeia aceasta să fi cules câteva aluzii, de ici, de colo, iar întrebările ei să fie cu totul inofensive. Dar prietenii regelui se tem totuşi ca nu cumva scrisoarea să fi ajuns în mâinile ei.
– Ce conţine scrisoarea asta?
O dată în plus, Gregory îşi alese cuvintele cu mare precauţie, atent să nu atingă decât aspecte relativ neutre.
– Ceva legat de mult iubita mamă a suveranului.
– Regina Isabela.
Scorpia bătrână încă mai trăia, ba chiar ducea un trai luxos în castelul ei din Lynn, petrecându-şi timpul citind romanţuri scrise în limba ei nativă, franceza – sau cel puţin aşa spunea lumea.
– Pe scurt, urmă Gregory, vreau să ştiu dacă stareţa are scrisoarea asta sau nu. Însă nimeni nu trebuie să afle că sunt interesat de acest lucru.
Ralph replică:
– Pentru asta, ar trebui fie ca cineva să pătrundă în stăreţie şi să scotocească printre înscrisurile călugăriţelor, fie ca documentele astea să ajungă la dumneata.

– Prefer a doua opţiune.

Ralph dădu aprobator din cap. Începea să înţeleagă ce voia Gregory de la el.

Acesta spuse:

– Am făcut nişte cercetări foarte discrete şi am descoperit că nimeni nu ştie exact unde se află vistieria călugăriţelor.

– Călugăriţele sigur ştiu, sau cel puţin unele dintre ele.

– Evident, nu sunt dispuse să ne ofere această informaţie. Dar, din câte am înţeles eu, tu eşti specialist în… convingerea oamenilor să-ţi împărtăşească diverse taine.

Deci Gregory ştia de misiunile lui Ralph din Franţa. Ralph îşi dădu seama că discuţia lor fusese plănuită în întregime dinainte. Replicile lui Gregory nu aveau nimic spontan în ele. Ba chiar era foarte probabil ca această solicitare să fie adevăratul motiv din spatele vizitei consilierului la Kingsbridge. Ralph spuse:

– S-ar putea să fiu în măsură să-i ajut pe prietenii regelui în rezolvarea acestei probleme…

– Bine.

– … Atât timp cât mi s-ar promite titlul de conte de Shiring ca răsplată.

Gregory se încruntă.

– Noul conte va trebui să se însoare cu vechea contesă.

Ralph hotărî că era mai bine să-şi ascundă entuziasmul trezit de o asemenea perspectivă. Instinctual, ştia că Gregory ar fi respectat mai puţin un bărbat condus, chiar şi parţial, de dorinţa trupească pentru o femeie.

– Lady Philippa e cu cinci ani mai în vârstă decât mine, dar nu am nicio obiecţie în legătură cu persoana ei.

Gregory îi aruncă o privire piezişă.

– E o femeie foarte frumoasă, spuse. Indiferent cine va fi bărbatul căruia o să i-o menească regele, acesta ar trebui să se considere foarte norocos.

Ralph îşi dădu seama că mersese prea departe.

– Nu vreau nicidecum să mă arăt indiferent, se corectă el repede. Este, într-adevăr, o frumuseţe.

– Dar credeam că eşti deja însurat, rosti Gregory. Am greşit eu?

Ralph întâlni privirea lui Alan şi observă că acesta era foarte curios în legătură cu ce avea să spună mai departe Ralph.

Acesta suspină.

– Soţia mea e foarte suferindă, murmură el. Nu mai are mult

de trăit.

Gwenda aprinse focul în bucătăria vechii case în care Wulfric locuise de când se născuse. Îşi găsi oalele la locul lor, umplu una cu apă din puţ, după care puse în aceasta câteva fire de ceapă verde, prima etapă în pregătirea unei tocane. Wulfric mai aduse câteva lemne de foc. Băieţii ieşiseră fericiţi să se joace cu vechii lor prieteni, fără să fie conştienţi de dimensiunile tragediei care se abătuse asupra familiei lor.

În timp ce întunericul cobora implacabil asupra pământului, Gwenda se cufundă în ducerea la bun sfârşit a sarcinilor gospodăreşti. Încerca să nu se gândească la ceea ce li se întâmplase. Gândurile sale păreau să agraveze şi mai tare situaţia lor: viitorul, trecutul, soţul ei, ba chiar ea însăşi. Wulfric şedea nemişcat şi privea lung către flăcări. Niciunul din ei nu scotea vreun cuvânt.

Vecinul lor, David Johns, veni la uşa lor, cu o cană mare de bere în mână. Nevasta lui murise de ciumă, dar era însoţit de fiica sa, Joanna, care ajunsese deja la vârsta maturităţii. Vizita lor nu o bucura deloc pe Gwenda: aceasta voia să-şi rumege nefericirea în singurătate. Dar cei doi erau bine intenţionaţi, aşa că le era imposibil să-i întoarcă din drum. Cu un aer mohorât, Gwenda şterse de praf câteva căni de lemn, iar David le umplu cu bere pentru toţi.

– Ne pare rău că s-a întâmplat aşa, dar ne bucurăm să vă vedem, spuse el când luară cu toţii prima înghiţitură de bere.

Wulfric îşi goli cana dintr-o suflare şi o întinse pentru a i se turna încă o porţie.

Nu trecu mult şi la uşă bătu şi Aaron Appletree, împreună cu soţia lui, Ulla. Aceasta adusese cu ea un coş cu chifle.

– Ştiam că n-aveţi nicio fărâmă de pâine, aşa că am copt eu, începu femeia.

Împărţi pâinicile celor prezenţi, iar casa se umplu de aroma îmbietoare a aluatului abia scos din cuptor. David Johns le turnă nişte bere şi celor doi nou-veniţi, care se aşezară la masă.

– Cum de-aţi avut curaj să fugiţi? întrebă Ulla pe un ton admirativ. Eu, una, aş fi murit de frică!

Gwenda începu să relateze aventurile prin care trecuseră. Jack şi Eli Fuller veniră şi ei de la dârstă, aducând un vas cu pere coapte în miere. Wulfric mâncă şi bău pe săturate.

Atmosfera deveni relaxată, iar dispoziţia Gwendei se mai

înseninǎ. În casa lor venirǎ şi alţi vecini, fiecare aducând câte un dar. Când Gwenda le povesti cum sǎtenii din Outhenby, înarmaţi cu cazmale şi cu sape, le ţinuserǎ piept lui Ralph şi lui Alan, toţi cei prezenţi se cutremurarǎ de hohote de râs.

Apoi Gwenda ajunse la evenimentele zilei anterioare şi disperarea o cuprinse din nou.

– Totul era împotriva noastrǎ, spuse ea cu amǎrǎciune în glas. Nu numai Ralph şi brutele lui, ci şi regele şi Biserica. N-am avut nicio şansǎ.

Cu expresii sumbre, vecinii dǎdurǎ din cap, în semn de încuviinţare.

– Iar apoi, când a petrecut funia aia peste gâtul lui Wulfric... Îşi simţea sufletul plin de o disperare neagrǎ. Glasul i se gâtui şi nu mai putu sǎ continue. Luǎ o înghiţiturǎ de bere şi mai încercǎ o datǎ. Când a petrecut funia aia peste gâtul lui Wulfric – cel mai puternic, cel mai curajos bǎrbat din câţi am vǎzut eu vreodatǎ, din câţi am vǎzut noi toţi – şi l-am vǎzut tras prin sat ca un animal, cu ticǎlosul acela fǎrǎ inimǎ de Ralph ţinând celǎlalt capǎt... ah, mi-am dorit pur şi simplu sǎ cadǎ cerul peste noi şi sǎ ne înghitǎ pe toţi.

Rostise nişte cuvinte grele, însǎ ceilalţi se declararǎ de aceeaşi pǎrere cu ea. Dintre toate lucrurile pe care le puteau face nobilii ţǎranilor – sǎ-i înfometeze, sǎ-i pǎcǎleascǎ, sǎ-i atace, sǎ-i jefuiascǎ – cel mai rǎu lucru era sǎ-i umileascǎ. Iar aceştia nu uitau aşa ceva niciodatǎ.

Dintr-odatǎ, Gwenda îşi dǎdu seama cǎ voia ca vecinii sǎ plece la casele lor. Soarele apusese, iar afarǎ era aproape întuneric. Simţea nevoia sǎ se întindǎ, sǎ închidǎ ochii şi sǎ rǎmânǎ singurǎ cu gândurile sale. Nu voia sǎ vorbeascǎ nici mǎcar cu Wulfric. Tocmai se pregǎtea sǎ le spunǎ tuturor sǎ plece, când uşa se deschise, iar Nate intrǎ în încǎpere.

Toatǎ lumea amuţi pe loc.

– Ce vrei? îl întrebǎ Gwenda.

– Vin cu veşti bune, rosti el voios.

Gwenda se strâmbǎ.

– Nu existǎ veşti bune pentru noi azi.

– Ba sǎ ştii cǎ nu e aşa. Wulfric primeşte înapoi pǎmânturile lui taicǎ-sǎu.

Wulfric se ridicǎ brusc.

– În arendǎ? întrebǎ el. Nu doar sǎ muncesc cu ziua pe ele, nu?

– Ca arendaş, în aceleaşi condiţii ca tatăl tău, îl lămuri Nate vesel, ca şi cum i-ar fi făcut chiar el favoarea respectivă, când, de fapt, nu făcea altceva decât să transmită un mesaj.

Wulfric radia de bucurie.

– E minunat!

– Te prinzi, deci? întrebă jovial Nate, lăsând impresia că nu era vorba decât despre o simplă formalitate.

Gwenda interveni:

– Wulfric! Nu accepta!

Bărbatul îşi aţinti privirea asupra ei, uluit. Ca de obicei, el vedea mult mai încet dincolo de consecinţele imediate ale situaţiei în care se afla.

– Mai întâi discută condiţiile! îl îndemnă ea pe un ton coborât. Nu te băga şerb, ca taică-tău. Cere arendă liberă, fără obligaţii feudale. N-o să te găseşti niciodată pe o poziţie de negociere atât de bună. Târguieşte-te!

– Să mă târguiesc? repetă el. Şovăi câteva clipe, după care se lăsă purtat de entuziasm. Ăsta este momentul la care am visat de 12 ani încoace. N-o să mă târguiesc. Se întoarse către Nate. Mă prind, spuse el şi-şi ridică pocalul cu bere.

Toţi cei prezenţi izbucniră în urale.

70

Spitalul era din nou plin. Ciuma, care păruse a se stinge pe parcursul primelor trei luni ale anului 1349, se întoarse în aprilie cu puteri îndoite. În ziua de după Duminica Paştelui, Caris privea ostenită rândurile de saltele înghesuite în zigzag, atât de apropiate încât călugăriţele trebuiau să păşească foarte atent printre ele. Cu toate acestea, deplasarea le era oarecum uşurată de faptul că bolnavii erau asistaţi de foarte puţine rude. Era periculos să stai de veghe lângă vreun neam suferind – te expuneai pericolului de a te îmbolnăvi şi tu, iar oamenii deveniseră nemiloşi. Când începuse epidemia, rămăseseră lipiţi de cei dragi indiferent de pericolele la care se expuneau: mamele alături de copii, soţii cu soţiile lor, adulţii cu părinţii lor în vârstă, dragostea arătându-se mai puternică decât teama. Dar lucrurile se schimbaseră. Chiar şi cele mai puternice legături de familie fuseseră erodate puternic de acidul morţii. Acum, cei mai mulţi pacienţi erau aduşi la spital de un părinte sau un soţ care

apoi pleca pur şi simplu, fără să ia în seamă ţipetele sfâşietoare ale celui lăsat în urmă. Numai călugăriţele, cu chipurile acoperite cu măşti şi mâinile spălate în oţet, sfidau necruţătoarea boală.

În mod surprinzător, Caris nu ducea lipsă de ajutoare. Mănăstirea de maici se bucurase de un aflux de novice care luaseră locul călugăriţelor care muriseră. Iar asta se datora, cel puţin parţial, reputaţiei de sfântă pe care şi-o câştigase Caris. La rândul ei, mănăstirea de călugări trecea printr-un proces asemănător de reviriment, iar Thomas avea acum în subordinea sa o clasă de novici, pe care-i pregătea pentru viaţa monahală. Cu toţii căutau o ordine în această lume care părea să se fi transformat într-un haos total.

De data aceasta, ciuma făcuse victime printre orăşenii de vază, care scăpaseră înainte de ghearele ei lungi. Caris era îndurerată de decesul lui John Conetabilul. Nu agrease niciodată prea mult viziunea lui dintr-o bucată asupra justiţiei – adică să-i ciomăgească bine pe scandalagii şi abia apoi să pună întrebări –, dar avea să fie mai greu să menţină ordinea acum, fără el. Durdulia Betty Brutăreasa, care cocea tot felul de chifle pentru sărbătorile oraşului, îşi dăduse şi ea obştescul sfârşit, iar brutăria fusese împărţită de voie, de nevoie, între fiicele ei, aflate şi acum în conflict. O urmase curând Dick Berarul, ultimul reprezentant al generaţiei tatălui lui Caris – o cohortă de oameni care ştiau cum să facă bani şi să se bucure de avantajele aduse de aceştia.

Caris şi Merthin reuşiseră să încetinească ritmul de întindere al epidemiei prin anularea adunărilor publice importante. De Paşte nu avusese loc nicio procesiune în catedrală şi de Rusalii n-avea să se desfăşoare nici Târgul de Lână. Târgul săptămânal se ţinea în afara zidurilor oraşului, pe Câmpul Îndrăgostiţilor, iar cei mai mulţi dintre orăşeni se fereau să participe. Caris voise să implementeze astfel de măsuri încă de la primele cazuri de ciumă, dar Godwyn şi Elfric i se împotriviseră. Din câte spunea Merthin, anumite oraşe italiene chiar îşi închiseseră porţile pentru 30 sau chiar 40 de zile, stare de lucruri cunoscută sub numele de trentină, respectiv carantină. Acum era prea târziu pentru a mai opri intrarea bolii în oraş, dar Caris era în continuare de părere că restricţiile impuse aveau să salveze multe vieţi.

Una dintre chestiunile cu care nu era nevoită să-şi bată capul era cea a banilor. Din ce în ce mai mulţi oameni rămaşi fără rude îşi lăsau averile mănăstirii, iar mulţi dintre novicii intraţi recent

sub oblăduirea lor aduceau cu ei pământuri, turme de oi, livezi şi aur. Mănăstirea de maici nu fusese niciodată aşa de bogată ca acum.

Dar nu era decât o consolare slabă faţă de restul. Pentru prima dată în viaţa ei, se simţea obosită – nu numai ostenită de munca grea, ci şi secătuită de energie, lipsită de voinţă, slăbită de atâtea obstacole. Epidemia era mai necruţătoare decât oricând, secerând în fiecare săptămână circa 200 de oameni, iar ea nu mai ştia cum să se descurce. O dureau toţi muşchii, îşi simţea inima grea, iar uneori i se împăienjeneau ochii. Se întreba mereu, sumbru, cum aveau să se termine toate acestea. Oare aveau să moară cu toţii?

Pe uşă intrară cu paşi clătinaţi doi bărbaţi, amândoi sângerând. Caris se grăbi să le iasă în întâmpinare. Înainte de a ajunge suficient de aproape pentru a-i putea atinge, sesiză mirosul dulce-putregăios de băutură pe care-l degajau corpurile lor. Deşi nu era nici măcar ora prânzului, erau amândoi criţă. Scoase un suspin de frustrare – asemenea întâmplări erau cât se poate de comune în ultima vreme.

Îi cunoştea vag pe cei doi: Barney şi Lou, doi tineri puternici care lucrau la abatorul lui Edward Măcelarul. Unul dintre braţele lui Barney atârna moale, probabil pentru că şi-l rupsese. Lou avea o rană îngrozitoare la nivelul feţei: avea nasul zdrobit, iar un ochi îi era umflat şi învineţit. Amândoi păreau a fi prea beţi pentru a mai simţi durerea.

– S-a iscat o bătaie, reuşi să îngaime Barney, străduindu-se să pronunţe cuvintele în aşa fel încât să poată fi înţelese. N-am vrut… E prietenu' meu cel mai bun… Îl iubesc de nu mai pot.

Caris şi sora Nellie îi aşezară pe beţivi pe două saltele alăturate. Nellie îl examină pe Barney şi spuse că braţul acestuia nu era rupt, ci doar dislocat, şi trimise o novice după Matthew Bărbierul, chirurgul, care avea să încerce să i-l pună la loc. Caris spălă cu grijă chipul lui Lou. N-avea cum să-i mai salveze ochiul: era zdrobit ca un ou fiert moale.

Genul acesta de lucruri o umpleau de furie. Cei doi nu sufereau de vreo boală şi nici nu era vorba despre nişte răni accidentale: îşi făcuseră rău unul altuia ca urmare a excesului de băutură. După primul val de ciumă, reuşise să-i mobilizeze pe oameni suficient pentru a reinstaura ordinea şi respectarea legilor, însă al doilea val afectase într-un mod teribil sufletele orăşenilor. Când ceruse din nou reinstaurarea unor norme

civilizate de comportament, reacţia lor fusese apatică. Nu ştia ce să facă mai departe şi se simţea teribil de obosită.

Cum îi privea pe cei doi răniţi care stăteau întinşi unul lângă celălalt pe podea, auzi un zgomot ciudat venit de undeva de afară. O clipă avu impresia că se întoarce în trecut, în urmă cu trei ani, în timpul bătăliei de la Crecy, şi că e asurzită de bubuiturile îngrozitoare făcute de maşinăriile cele noi ale regelui Eduard care aruncau bile de piatră înspre rândurile duşmane. Zgomotul se auzi din nou, iar ea îşi dădu seama că era vorba despre o tobă – mai multe tobe, de fapt, care erau lovite fără a se ţine cont de vreun ritm anume. Apoi auzi cimpoaie şi clopote ale căror note nu se reuneau în nicio linie melodică unitară, urmate de ţipete aspre, jeluiri şi strigăte care ar fi putut să fie la fel de bine de triumf sau de agonie, sau chiar de amândouă în acelaşi timp. Hărmălaia semăna în mare parte cu zgomotele unei bătălii, fără a fi însoţită însă de şuieratul săgeţilor care zburau prin aer şi nechezăturile disperate ale cailor mutilaţi. Încruntându-se, ieşi din spital.

Un grup de vreo 40 de persoane ajunsese pe pajiştea de lângă catedrală şi dansa nebuneşte, cu mişcări ce aminteau de ritualurile străvechi. Unii cântau la diverse instrumente muzicale sau, mai degrabă, zdrăngăneau cum se pricepeau, pentru că în haosul acela nu găseai pic de armonie. Straiele lor subţiri şi viu colorate erau zdrenţuite şi pătate, iar unii dintre participanţi erau pe jumătate goi, expunându-şi nepăsători părţile intime. Toţi cei care nu aveau instrumente muzicale ţineau în mână bice. În urma lor se strânsese o mulţime de orăşeni care se holbau la spectacol, curioşi şi uluiţi de-a dreptul.

Dansatorii erau conduşi de călugărul-cerşetor Murdo, mai gras ca oricând, dar care ţopăia nebuneşte, cu sudoarea şiroind pe chipul lui murdar şi picurând din barba încâlcită. Conduse alaiul până la intrarea vestică a catedralei, unde se întoarse pe loc, pentru a li se adresa.

– Am păcătuit cu toţii! mugi el.

Cei care-l urmau izbucniră într-o avalanşă de strigăte care ţineau loc de răspuns – ţipete nearticulate şi gemete animalice.

– Suntem ţărână! continuă el, spre extazul ascultătorilor. Ne scăldăm în desfrânare cum se tăvălesc porcii în noroi. Ne lăsăm, tremurând de poftă, în voia dorinţelor noastre carnale. Merităm să fim biciuiţi de ciumă!

– Da!

– Şi ce trebuie să facem?

– Să suferim! strigară dansatorii. Trebuie să suferim!

Unul dintre susţinătorii lui Murdo se năpusti înainte, pocnind dintr-un bici. Acesta era alcătuit din trei şireturi de piele, la capătul cărora erau înnodate nişte pietre ascuţite. Se aruncă la picioarele lui Murdo şi începu să se biciuiască pe spate. Biciul sfâşia materialul subţire al cămăşii pe care o purta şi spatele începu să-i sângereze. Ţipa de durere, iar restul adepţilor lui Murdo suspinară, compătimitori.

Apoi în faţa lor veni o femeie. Aceasta îşi lepădă cămaşa până la talie, expunându-şi sânii în văzul tuturor, şi începu să-şi lovească spatele gol cu un bici similar. Din rândurile grupului de nou-veniţi se ridică iarăşi un cor de suspine.

În timp ce aceştia ieşeau pe rând în faţă pentru a se flagela, Caris observă că mulţi dintre ei aveau corpul acoperit cu tot felul de vânătăi şi tăieturi pe jumătate vindecate: mai făcuseră asta şi înainte, unii dintre ei chiar de multe ori. Oare mergeau din oraş în oraş, repetând acest spectacol? Având în vedere că Murdo era implicat, era sigură că, mai devreme sau mai târziu, cineva avea să înceapă să strângă bani.

O femeie din mulţimea de orăşeni care îi privea pe nou-veniţi ieşi din rândul concitadinilor săi, ţipând:

– Şi eu trebuie să sufăr!

Caris fu surprinsă să o recunoască pe Mared, tânăra soţie supusă a lui Marcel Mungiul. Caris nu-şi putea închipui ce fel de păcate comisese aceasta, dar poate că nu voia decât să profite de ocazie pentru a-şi face viaţa mai spectaculoasă. Femeia îşi lepădă rochia, o azvârli cât colo şi rămase goală-puşcă în faţa călugărului-cerşetor. Avea pielea curată, nepătată şi era de-a dreptul frumoasă.

Murdo o măsură câteva momente, după care îi spuse:

– Sărută-mi picioarele.

Mared îngenunche în faţa lui, expunându-şi obscen fundul dinaintea mulţimii, după care-şi coborî buzele către picioarele mizerabile ale călugărului.

Acesta luă un bici de la un alt penitent şi i-l întinse. Femeia îşi aplică o lovitură, după care slobozi un ţipăt ascuţit de durere, iar pielea albă îi fu marcată instantaneu de nişte dâre roşiatice.

Alte câteva persoane se detaşară, dornice, din mulţime – majoritatea bărbaţi iar Murdo parcurse acelaşi ritual cu fiecare în parte. Curând, întreaga manifestare se transformă într-o

adevărată orgie. Când participanţii nu se flagelau, bubuiau în tobe, zăngăneau din tălăngi şi ţopăiau în dansurile lor nebuneşti.

Acţiunile lor trădau un abandon nebun, dar Caris, care avea ochiul format, observă că loviturile de bici, deşi teatrale şi fără îndoială dureroase, nu păreau să facă rău decât temporar penitenţilor.

Merthin apăru lângă ea şi o întrebă:

– Ce părere ai despre ce se întâmplă aici?

Caris se încruntă şi spuse:

– De ce mă indignează oare atât de mult aceste manifestări?

– Nu ştiu.

– Dacă oamenii vor să se flageleze, de ce să mă opun eu? Poate că-i face să se simtă mai bine.

– Şi totuşi, eu unul sunt de acord cu tine, rosti Merthin. De obicei, lucrurile în care e amestecat Murdo au ceva ascuns şi imoral.

– Nu e vorba despre asta.

Caris îşi dădu seama că atmosfera generală nu era una de penitenţă. Aceşti dansatori nu-şi rememorau contemplativ existenţele, plini de durere şi regret în legătură cu păcatele comise. Oamenii care se căiau cu adevărat erau predispuşi la un comportament liniştit, gânditor şi discret. Caris simţea că la mijloc era altceva. Atmosfera era mai degrabă una de surescitare.

– Aici e vorba despre desfrânare, spuse ea.

– Numai că, în loc de băutură, se bucură excesiv de înjosirea la care se supun.

– Iar asta-i aduce într-o stare ca de extaz.

– Dar nu-i vorba despre nimic sexual.

– Încă nu… peste ceva timp, nu se ştie.

Murdo porni din nou, în fruntea alaiului, conducându-şi adepţii dincolo de limita curţii stăreţiei. Caris observă că unii dintre penitenţi ţineau acum castroane în mâini şi adunau bani de la cei prezenţi. Îşi dădu seama că aşa trebuie să fi procedat în fiecare oraş întâlnit – îi străbăteau străzile principale cerşind. Probabil că aveau să se oprească la una dintre taverne, de unde aveau să-şi cumpere mâncare şi băutură.

Merthin îi atinse braţul.

– Eşti palidă, îi spuse. Cum te simţi?

– Sunt doar obosită, răspunse ea sec.

Trebuia să meargă mai departe, indiferent de felul în care se

simţea, şi nu o ajuta deloc să i se aducă aminte cât de obosită era. Cu toate acestea, era frumos din partea lui să observe, aşa că îşi îndulci tonul şi adăugă:

– Hai în casa stareţului. E aproape ora prânzului.

În timp ce alaiul de flagelanţi dispărea în depărtare, cei doi traversară pajiştea de lângă catedrală. Intrară în palat. Imediat ce rămaseră singuri, Caris îl îmbrăţişă pe Merthin şi îl sărută. Dintr-odată, simţurile ei preluară conducerea, aşa că îşi strecură limba în gura lui, ceea ce ştia că lui îi plăcea. În semn de răspuns, Merthin îi apucă ambii sâni în palme şi îi strânse uşor. Nu se mai sărutaseră niciodată aşa în palat, iar Caris se întreba vag dacă nu cumva demonstraţia obscenă a călugărului Murdo o făcuse să renunţe la inhibiţiile obişnuite.

– Ai pielea fierbinte, îi şopti Merthin la ureche.

Caris voia ca Merthin să-i lase rasa în jos şi să-şi lipească buzele de sfârcurile ei. Simţea că-şi pierdea controlul şi că nu era prea departe de a face dragoste, în mod teribil de imprudent, chiar acolo, pe podea, unde puteau fi surprinşi foarte uşor.

În momentul acela se auzi un glas de fată:

– N-am vrut să vă iscodesc.

Caris era uluită. Se îndepărtă de Merthin, cu un salt vinovat. Se întoarse, căutând-o pe cea care vorbise. În celălalt capăt al încăperii, pe o bancă, stătea o tânără cu un bebeluş în braţe. Era soţia lui Ralph Fitzgerald.

– Tilly! exclamă Caris.

Aceasta se ridică. Părea extenuată şi speriată.

– Îmi pare foarte rău că v-am speriat, spuse.

Caris se simţea copleşită de uşurare. Tilly învăţase la şcoala de la mănăstire, trăise aici ani de zile şi ţinea la Caris. Putea avea încredere în ea să nu facă public sărutul la care fusese martoră. Dar ce căuta aici?

– Eşti bine? întrebă Caris.

– Sunt un pic obosită, zise Tilly.

Se clătină pe picioare, iar Caris o prinse de braţ.

Bebeluşul începu să plângă. Merthin luă copilul şi începu să-l legene cu mişcări experte.

– Gata, gata, nepoţele, îi spuse.

Plânsetul copilaşului se transformă într-o serie de scâncete nemulţumite. Caris i se adresă lui Tilly:

– Dar cum ai ajuns aici?

– Pe jos.

– De la conacul din Tench? Cu Gerry în braţe?

Copilul avea şase luni şi nu era chiar uşor de purtat în braţe.

– Mi-a luat trei zile.

– O, Doamne! S-a întâmplat ceva?

– Am fugit.

– Şi nu te-a urmărit Ralph?

– Ba da, cu Alan. M-am ascuns în pădure şi ei au trecut pe lângă mine. Gerry a fost cuminte, n-a scos niciun sunet.

Închipuindu-şi această scenă, Caris simţi un nod în gât.

– Dar… Înghiţi în sec. De ce ai fugit?

– Pentru că soţul meu vrea să mă omoare, răspunse Tilly, izbucnind în lacrimi.

Caris o puse să se aşeze, iar Merthin îi aduse o cupă cu vin. O lăsară să suspine în voie. Caris se aşeză şi ea pe bancă, lângă fată, şi-şi petrecu braţul pe după umerii ei, în timp ce Merthin îl liniştea pe Gerry. Când, în sfârşit, suspinele lui Tilly se opriră de la sine, Caris întrebă cu blândeţe:

– Ce-a făcut Ralph?

Tilly dădu din cap, în semn de negare.

– Nimic. E vorba pur şi simplu despre felul în care se uită la mine. Ştiu sigur că vrea să mă omoare.

Merthin bombăni:

– Aş vrea să pot să spun că frate-meu nu e în stare de una ca asta.

Caris continuă:

– Dar de ce să vrea să facă o asemenea grozăvie?

– Nu ştiu, murmură Tilly în culmea nefericirii. Ralph s-a dus la înmormântarea unchiului William. Şi-acolo a stat de vorbă cu un avocat de la Londra, sir Gregory Longfellow.

– Îl ştiu, rosti Caris. E un om inteligent, dar mie una nu-mi place de nicio culoare.

– A început imediat după asta. Am impresia că are legătură cu Gregory ăsta.

– N-ai fi venit pe jos până aici, cu un copil în braţe, doar pentru o închipuire, admise Caris.

– Ştiu că pare a fi vorba doar de-o impresie, dar de-atunci nu face altceva decât să stea cu ochii pironiţi pe mine, furios şi plin de ură. Cum să se uite un bărbat aşa la nevasta lui?

– Ei bine, ai venit în locul potrivit, o asigură Caris. Aici eşti în siguranţă.

– Pot să rămân? cerşi Tilly. N-o să mă trimiţi înapoi, nu?

– Sigur că nu, spuse Caris.

Întâlni privirea lui Merthin. Ştia ce gândea. Era o imprudenţă să-i garanteze lui Tilly siguranţa. În principiu, fugarii se puteau refugia în biserici, dar era foarte îndoielnic că o mănăstire de maici ar fi avut dreptul să acorde adăpost unei neveste de cavaler şi să o ţină departe de acesta la nesfârşit. În plus, Ralph avea s-o oblige să-i dea copilaşul, fiul şi moştenitorul lui. Cu toate acestea, Caris încercă să adopte un ton cât mai încrezător şi adăugă:

– Poţi să rămâi aici cât doreşti.

– Ah, mulţumesc.

Caris se ruga în gând să poată să-şi ţină promisiunea.

– Ai putea sta în una dintre camerele speciale de oaspeţi de deasupra spitalului, sugeră ea.

Tilly părea îngrijorată de această perspectivă.

– Şi dacă vine Ralph?

– N-o să îndrăznească. Dar, dacă te simţi tu mai în siguranţă aşa, poţi să stai în fosta cameră a stareţei Cecilia, dincolo de dormitorul măicuţelor.

– Da, ar fi minunat.

Una dintre servitoarele stăreţiei intră pentru a pune masa. Caris îi spuse lui Tilly:

– O să te duc imediat în sala de mese. Poţi să iei prânzul cu surorile, după care să te întinzi în dormitor, să te odihneşti un pic.

Se ridică.

Dintr-odată, se simţi cuprinsă de ameţeală. Se sprijini de masă, ca să-şi recapete echilibrul. Merthin, care îl ţinea în continuare în braţe pe Gerry, o întrebă neliniştit:

– Ce s-a întâmplat?

– Îmi revin imediat, murmură Caris. Sunt pur şi simplu obosită.

Apoi se prăvăli pe podea.

Merthin se simţi invadat de un val uriaş de panică. Timp de o secundă, fu de-a dreptul năucit. Caris nu fusese niciodată bolnavă, nu fusese niciodată neajutorată – ea era cea care avea grijă de cei bolnavi. Pur şi simplu nu se putea gândi la ea ca la o victimă.

Clipa trecu fulgerător. Luptându-se cu frica din suflet, Merthin îi dădu cu grijă copilaşul lui Tilly.

Servitoarea se oprise din activitatea ei şi rămăsese

încremenită, în stare de şoc, holbându-se la silueta nemişcată a lui Caris de pe podea.

Merthin făcu un efort să-şi păstreze un ton calm, dar impunător, şi-i spuse:

– Fugi la spital şi anunţă că stareţei Caris i s-a făcut rău. Adu-o pe sora Oonagh. Hai, repede, cât de repede poţi!

Fata ieşi în grabă.

Merthin îngenunche lângă Caris.

– Poţi să mă auzi, draga mea? o întrebă.

Îi luă mâna moale şi i-o mângâie uşor, după care îi atinse obrazul şi-i ridică o pleoapă. Caris era inconştientă.

Tilly spuse:

– Are ciumă, nu-i aşa?

– O, Doamne!

Merthin o luă în braţe pe Caris. Era un bărbat zvelt, însă era obişnuit să care obiecte grele – blocuri de piatră şi bârne. O ridică uşor şi se îndreptă, după care o puse pe masă.

– Să nu mori, îi şopti el. Te rog să nu mori!

O sărută pe frunte. Pielea ei ardea. O simţise şi când se îmbrăţişaseră, cu câteva minute mai înainte, dar fusese prea tulburat ca să-şi facă vreo grijă. Poate aşa se şi explica purtarea ei atât de pasională: febra putea avea acest efect.

Sora Oonagh intră în încăpere. Merthin era atât de recunoscător să o vadă, încât ochii i se umplură de lacrimi. Oonagh era o călugăriţă tânără care de-abia dacă-şi terminase noviciatul de un an-doi, dar Caris îi aprecia foarte mult abilităţile şi o pregătea în vederea preluării conducerii spitalului cândva.

Oonagh îşi puse o mască de pânză peste gură şi nas, legând-o la ceafă. Apoi atinse fruntea şi obrajii lui Caris.

– A strănutat? întrebă ea.

Merthin îşi şterse ochii.

– Nu, îi răspunse.

Era sigur că ar fi observat asta – strănutul era un semn de rău-augur.

Oonagh trase în jos partea din faţă a rasei lui Caris. În ochii lui Merthin, Caris părea dureros de vulnerabilă, cum zăcea acolo, cu sânii ei mici expuşi. Dar se bucură să observe că nu avea deloc pete purpurii-întunecate pe piept. Oonagh o acoperi din nou. Se uită atent la nările lui Caris.

– Nu sângerează, constată ea.

Cu o expresie gânditoare, îi luă pulsul. După câteva secunde,

se uită la Merthin.

– S-ar putea să nu fie vorba despre ciumă, dar pare a fi ceva grav. Are febră, are pulsul rapid şi respiră precipitat. Du-o sus, pune-o pe pat şi spală-i faţa cu apă de trandafiri. Cine are grijă de ea trebuie să poarte mască şi să se spele pe mâini, ca şi cum ar fi vorba despre un caz de ciumă. Inclusiv tu.

Îi întinse o fâşie de pânză curată.

În timp ce Merthin îşi lega masca la ceafă, îşi simţea chipul scăldat de lacrimi. O duse pe Caris la etaj, o aşeză pe salteaua din camera ei şi-i aranjă hainele. Călugăriţele aduseră apă de trandafiri şi un vas cu oţet. Merthin le comunică instrucţiunile lui Caris în ceea ce o privea pe Tilly, iar ele o conduseră pe tânăra mamă împreună cu micuţul în sala de mese. Merthin se aşeză lângă Caris, tamponându-i obrajii şi fruntea cu o cârpă înmuiată în lichidul frumos mirositor şi rugându-se să o vadă recăpătându-şi cunoştinţa.

Într-un final, acest lucru se şi întâmplă. Caris deschise ochii, se încruntă nedumerită, după care se uită neliniştită la el şi îl întrebă:

– Ce s-a întâmplat?

– Ai leşinat, spuse el.

Caris încercă să se ridice în capul oaselor.

– Stai liniştită, îi impuse el. Eşti bolnavă. Probabil că nu e vorba despre ciumă, dar tot e ceva grav.

Caris se simţea cu siguranţă foarte slăbită, căci se lăsă pe pernă fără să mai protesteze.

– O să mă odihnesc un ceas, doar atât, rosti ea.

Rămase la pat timp de două săptămâni.

Trei zile mai târziu, albul ochilor îi căpătă culoarea muştarului, iar sora Oonagh decretă că suferea de gălbinare. Aceasta îi pregăti o infuzie de plante îndulcită cu miere, pe care Caris trebuia să o bea fierbinte de trei ori pe zi. Febra se potoli, dar pacienta era în continuare slăbită. Întreba zilnic, neliniştită, de Tilly, iar Oonagh îi răspundea la întrebări, însă refuza să discute orice alt aspect al vieţii mănăstireşti, ca nu cumva acest lucru să o obosească. Caris era prea nevolnică pentru a se putea împotrivi.

Merthin nu mai părăsea deloc palatul stareţului. În timpul zilei stătea la parter, suficient de aproape să o audă dacă îl striga, iar angajaţii lui veneau la el pentru a primi instrucţiuni în legătură cu

diferitele clădiri pe care le construiau sau le demolau la momentul respectiv. Noaptea stătea întins pe o saltea şi dormea iepureşte, trezindu-se ori de câte ori ea se întorcea sau ritmul respiraţiei i se modifica. Lolla dormea în camera alăturată.

După prima săptămână, Ralph îşi făcu apariţia la stăreţie.

– Mi-a dispărut nevasta, rosti el când intră în sala mare a palatului stareţului.

Merthin îşi ridică privirea de la un proiect pe care-l trasa pe o lespede mare.

– Ziua bună, frăţioare.

Ralph părea că are ceva de ascuns. În mod clar, nu era cu totul îngrijorat sau îndurerat de dispariţia lui Tilly. Nu ţinea la ea, însă, pe de altă parte, niciunui bărbat nu-i plăcea ca nevasta lui să fugă de-acasă.

„Poate că şi atitudinea mea lasă de dorit, îşi spuse Merthin cu o oarecare vinovăţie. În fond, am ajutat-o pe nevastă-sa să-l părăsească.”

Ralph se aşeză pe o bancă.

– Ai nişte vin? Mor de sete!

Merthin se duse la dulap şi-i turnă o cupă de vin dintr-o carafă. Îi veni în minte să declare că nu avea nici cea mai vagă idee privind locul unde era Tilly, însă instinctele sale se revoltară la gândul de a-şi minţi fratele, mai ales în legătură cu ceva atât de important. În plus, prezenţa lui Tilly la stăreţie nu putea fi ţinută secretă: fusese văzută de prea multe călugăriţe, novice şi servitori. Merthin îşi spuse că, la fel ca întotdeauna, era cel mai bine să fie sincer – cu excepţia urgenţelor extreme, bineînţeles. Înmânându-i cupa lui Ralph, îi spuse:

– Tilly e aici, la mănăstirea de maici, împreună cu copilaşul.

– Mă gândeam eu. Ralph ridică pocalul cu vin în mâna stângă, expunând cioturile celor trei degete pierdute în bătălie. Luă o înghiţitură prelungă. Dar ce e cu ea?

– A fugit de tine, Ralph.

– Ar fi trebuit să mă anunţi.

– Îmi pare rău pentru asta. Dar nu puteam să o trădez. Îi e groază de tine.

– Dar de ce te aliezi cu ea împotriva mea? Sunt fratele tău!

– Pentru că te cunosc. Şi ştiu că, dacă e speriată, cel mai probabil are şi motiv.

– Asta e culmea!

Ralph încerca să pară indignat, dar nu era deloc convingător.

Merthin se întreba care erau totuşi adevăratele sale simţăminte.

– Nu putem să o alungăm de aici, adăugă Merthin. A cerut adăpost.

– Gerry e fiul şi moştenitorul meu. N-aveţi dreptul să-l ţineţi departe de mine.

– Nu la nesfârşit. Dacă apelezi la un tribunal, sunt sigur că o să câştigi. Dar n-ai vrea să-l desparţi de mama lui, nu-i aşa?

– Dacă-l iau acasă, chiar aşa se va întâmpla, însă din cauza ei.

Cel mai probabil, lucrurile stăteau întocmai. În vreme ce Merthin încerca să găsească altă modalitate de a-l convinge pe Ralph, în încăpere intră fratele Thomas, cu Alan după el. Thomas ţinea cu singura sa mână braţul lui Alan, ca şi cum ar fi vrut să se asigure că acesta n-avea să fugă.

– L-am găsit dând târcoale pe-aici, anunţă el.

– Nu făceam decât să arunc o privire, protestă Alan Fernhill. Am crezut că nu e nimeni în mănăstire.

Merthin replică:

– După cum vezi, nu e chiar aşa. Avem un călugăr, şase novici şi 24 de orfani.

Thomas aduse o lămurire suplimentară:

– Oricum, nu era în mănăstirea de călugări, ci în claustrul călugăriţelor.

Merthin se încruntă. Din depărtare se auzea zvonul slab al unui psalm intonat de monahi. Alan îşi planificase bine incursiunea: toate călugăriţele şi novicele erau în catedrală, pentru slujba de amiază. Pe la ora aceasta, cele mai multe dintre clădirile stăreţiei erau goale. Probabil că Alan se plimbase nestingherit ceva vreme.

Iar purtarea lui nu părea a fi pur şi simplu rezultatul unei curiozităţi nevinovate.

Thomas adăugă:

– Din fericire, un servitor de la bucătărie l-a văzut şi m-a chemat din biserică.

Merthin se întreba oare ce căuta Alan. Pe Tilly? Dar n-ar fi îndrăznit să o răpească dintr-o mănăstire, în toiul zilei, nu? Se întoarse către Ralph.

– Ce puneţi la cale voi doi?

Ralph devie întrebarea către Alan:

– Ce era în capul tău să faci una ca asta? întrebă el mânios, deşi lui Merthin furia lui îi părea falsă.

Alan ridică din umeri.
– Aruncam şi eu o privire prin jur, până veneai.
Nu era deloc credibil. Oştenii şi scutierii îşi aşteptau stăpânii la grajduri sau în taverne, nu în claustrul unei mănăstiri.
Ralph spuse:
– Ei… să nu se mai repete.
Merthin îşi dădu seama că Ralph intenţiona să continue această şaradă. „Eu am fost sincer cu el, însă el clar nu-mi spune adevărul”, realiză plin de tristeţe. Reveni la subiectul cel mai important.
– De ce n-o laşi în pace pe Tilly o vreme? îl întrebă el pe Ralph. O să-i fie bine aici. Şi poate că, la un moment dat, o să-şi dea seama că nu vrei să-i faci niciun rău şi o să se întoarcă la tine.
– E prea ruşinos, zise Ralph.
– Nu neapărat. Femeile din aristocraţie mai petrec din când în când câteva săptămâni la o mănăstire, dacă simt nevoia de linişte.
– De obicei când rămân văduve sau bărbaţii le pleacă la război.
– Dar nu mereu, să ştii.
– Când nu există un motiv evident, oamenii presupun imediat că respectiva n-a vrut decât să plece de la bărbatu-său.
– Şi ce-i atât de rău în asta? S-ar putea să-ţi placă şi ţie să stai o perioadă singur, departe de ea.
– Poate că ai dreptate, admise Ralph.
Răspunsul lui îl luă total prin surprindere pe Merthin. Nu se aşteptase ca Ralph să fie atât de uşor de convins. Avu nevoie de câteva clipe pentru a-şi reveni din uimire. Apoi adăugă:
– Da. Dă-i un răgaz de trei luni, după care vino să discuţi cu ea.
Merthin avea sentimentul că Tilly n-o să dea înapoi niciodată, dar propunerea amâna un pic rezolvarea acestei crize.
– Trei luni, spuse Ralph. Bine.
Se ridică să plece.
Merthin îi strânse mâna.
– Ce mai fac mama şi tata? Nu i-am mai văzut de luni bune.
– Îmbătrânesc. Deja tata nu mai pleacă de-acasă.
– O să vin şi eu în vizită, când s-o însănătoşi Caris. E încă la pat, a avut gălbinare.
– Transmite-i toate cele bune din partea mea.

Merthin îi conduse pe cei doi până la uşă, unde şi rămase, privindu-i cum se îndepărtau călare. Se simţea complet descumpănit. Ralph punea ceva la cale şi nu era vorba numai despre recuperarea lui Tilly.

Se întoarse la proiectul său şi mult timp rămase pironit locului, fără măcar să vadă liniile trasate înainte.

Pe la sfârşitul celei de-a doua săptămâni, stareţa Caris dădea semne clare că avea să-şi revină. Merthin era extenuat, însă fericit. Simţindu-se ca un condamnat graţiat, o culcă mai devreme pe Lolla şi ieşi în oraş pentru prima oară de când Caris se îmbolnăvise.

Era o seară călduţă de primăvară, iar razele soarelui şi aerul înmiresmat aproape că-l ameţeau cu totul. Hanul lui, Bell, era închis din cauza lucrărilor de reconstrucţie, dar la Holly Bush afacerile erau înfloritoare: băncile de afară erau pline de clienţi care aveau fiecare câte o cană de băutură în faţă. Erau atât de mulţi oameni peste tot, bucurându-se de vremea bună, încât Merthin se opri să-i întrebe pe băutori dacă nu cumva era sărbătoare, gândindu-se că pierduse el cumva şirul zilelor.

– Fiecare zi e sărbătoare acum, îi răspunse unul. Ce rost are să muncim, când oricum o să murim toţi de ciumă? Poftiţi la o cană de bere!

– Nu, mulţam.

Merthin îşi continuă drumul.

Observă că mulţi oameni purtau haine elegante, pălării fistichii şi tunici brodate pe care, în mod normal, n-ar fi putut să şi le permită. Presupunea că era vorba despre haine moştenite sau pur şi simplu luate de la cadavrele vreunor cetăţeni înstăriţi. Efectul era oarecum coşmaresc: pălării de catifea peste plete murdare, haine cu fir de aur pătate cu mâncare, pantaloni zdrenţuiţi combinaţi cu încălţări bătute cu pietre preţioase.

Văzu doi bărbaţi îmbrăcaţi din cap până-n picioare în haine femeieşti, cu rochii până la pământ şi broboade. Mergeau pe strada principală braţ la braţ, aidoma unor neveste de negustori înstăriţi care-şi etalează averea – numai că erau, fără nicio îndoială, bărbaţi, cu palme şi tălpi mari şi păr pe bărbii. Merthin începu să se simtă dezorientat, ca şi cum nu se mai putea baza pe nimic acum.

În timp ce întunericul se adâncea, Merthin traversă podul care unea oraşul cu Insula Leproşilor. Construise aici o stradă

întreagă, cu prăvălii şi taverne de-o parte şi de alta, care unea cele două părţi ale podului. Lucrările erau terminate, însă clădirile erau neocupate, având scânduri bătute de-a curmezişul ferestrelor şi al uşilor, pentru a nu permite accesul vagabonzilor. Nu trăia nimeni aici – cu excepţia unor iepuri. Merthin se gândea că locul avea să rămână pustiu până ce Kingsbridge reuşea să scape de ciumă şi lucrurile reveneau la normalitate. Dacă ciuma nu se stingea, atunci strada proaspăt construită n-avea să fie ocupată niciodată; dar, în situaţia aceasta extremă, închirierea magazinelor ar fi fost ultima dintre grijile sale.

Se întoarse în oraşul vechi tocmai când se închidea poarta. La hanul White Horse părea să se ţină o petrecere de proporţii uriaşe. Întreaga clădire era luminată, iar mulţimea ocupa tot spaţiul din faţa clădirii.

– Ce se întâmplă? îl întrebă Merthin pe unul dintre bărbaţii care se îndeletnicea cu golirea unei căni cu bere.

– Tânărul Davey s-a molipsit de ciumă şi n-are niciun moştenitor căruia să-i lase hanul, aşa că acum dă berea gratis, îi răspunse bărbatul, rânjind de încântare. Poţi să bei cât te ţine burdihanul, e degeaba!

Fără îndoială, el şi mulţi alţii acţionaseră pe acest principiu de ceva vreme, aşa că zeci de inşi zăceau care pe unde, morţi de beţi. Merthin îşi croi drum prin mulţime, împingându-se ca să poată înainta. Cineva bătea la o tobă, iar alţii dansau. Văzu că mai mulţi bărbaţi formaseră un cerc şi aruncă o privire peste umerii lor, să vadă ce ascundeau. O femeie de vreo 20 de ani, aflată într-o stare avansată de ebrietate, stătea aplecată peste o masă, în timp ce un bărbat o pătrundea pe la spate. În mod clar, majoritatea celor prezenţi îşi aşteptau rândul. Dezgustat, Merthin se îndepărtă. Undeva în lateral, lângă clădire, pe jumătate ascuns de butoaiele goale, Merthin îl zări pe Ozzie Ostler, un geambaş bogat, care stătea în genunchi în faţa unui bărbat mai tânăr şi îi sugea penisul. Un asemenea comportament era ilegal, ba chiar se pedepsea cu moartea, dar, în ultima vreme, nimănui nu-i păsa de asta. Ozzie, bărbat însurat care făcea parte şi din ghilda parohială, întâlni privirea lui Merthin, însă nu se opri, ci din contră, continuă cu şi mai mare entuziasm, ca şi cum ar fi fost încântat de faptul că cineva îl privea. Merthin clătină din cap, uluit. Chiar lângă uşa tavernei se afla o masă încărcată cu tot felul de alimente consumate pe jumătate: bucăţi de carne friptă, peşte afumat, budinci şi bucăţi de brânză. În mijlocul lor stătea

cocoţat un câine, care sfâşia cu colţii un calup de şuncă. Un bărbat vomita într-un castron cu tocană. Lângă uşa tavernei, Davey Whitehorse stătea într-un jilţ mare, din lemn cu o cupă uriaşă cu vin în mână. Strănuta şi transpira, iar din nas îi curgea firicelul caracteristic de sânge, dar se uita în toate părţile şi-i încuraja pe petrecăreţi să se distreze cât mai bine. Părea dornic să se sinucidă cu ajutorul băuturii, înainte ca ciuma să-i vină de hac.

Merthin era de-a dreptul îngreţoşat. Părăsi acest spectacol jalnic şi se grăbi să se întoarcă la stăreţie.

Spre surprinderea sa, o găsi pe Caris în picioare, gata îmbrăcată.

– Mă simt mai bine, îl anunţă ea. De mâine o să-mi reiau îndatoririle obişnuite. Văzându-i expresia sceptică, stareţa adăugă: Sora Oonagh a zis că pot.

– Dacă eşti dispusă să respecţi ordinele date de alţii, înseamnă că n-ai revenit la normal, spuse el, iar ea izbucni în râs.

Văzând-o hohotind, lui Merthin i se umplură ochii de lacrimi. Caris nu mai râsese de două săptămâni, iar Merthin avusese momente în care se întrebase dacă avea să mai audă vreodată hohotele ei vesele.

– Unde ai fost?

Merthin îi povesti despre plimbarea sa prin oraş şi lucrurile tulburătoare la care fusese martor.

– La urma urmei, nimic din toate astea nu e de neimaginat, adăugă el. Doar că mă întreb ce-o să facă în continuare. Când o să le dispară toate inhibiţiile, oare o să înceapă să se omoare între ei?

O servitoare de la bucătărie aduse o supieră plină, pentru cină. Caris luă câteva înghiţituri precaute. Mult timp, orice mâncare îi făcuse greaţă. Totuşi, această supă slabă păru să fie pe placul ei, aşa că bău un castron întreg.

După ce servitoarea strânse masa, Caris spuse:

– Cât am zăcut, m-am gândit mult la moarte.

– N-ai trimis după preot.

– Fie c-am fost bună sau rea pe lumea asta, nu cred că Dumnezeu s-ar lăsa păcălit de o pocăinţă de ultim moment.

– Şi-atunci la ce te referi?

– M-am tot întrebat dacă există ceva ce regret cu adevărat.

– Şi?

– Am descoperit că sunt multe lucruri de genul ăsta. Sunt în relaţii proaste cu sora mea. Nu am copii. Am pierdut pelerina stacojie pe care tata i-a dăruit-o mamei în ziua în care a murit.

– Cum ai pierdut-o?

– Nu mi s-a permis să o iau cu mine când am intrat la mănăstire. Nu ştiu ce s-a întâmplat cu ea.

– Şi care e cel mai mare regret?

– Sunt două. Nu mi-am construit spitalul visat... şi am petrecut prea puţin timp în pat cu tine.

Merthin ridică din sprâncene.

– Ei bine, al doilea se poate repara destul de uşor.

– Ştiu.

– Şi călugăriţele?

– Nimănui nu-i mai pasă. Ai văzut şi tu cum stau lucrurile în oraş. Aici, în mănăstire, suntem prea ocupate cu muribunzii pentru a ne mai agita în legătură cu vechile reguli. Joan şi Oonagh dorm împreună în fiecare noapte, într-una din camerele de deasupra spitalului. Nu mai contează.

Merthin se încruntă.

– E ciudat că fac asta şi tot participă la slujbele din toiul nopţii. Cum împacă aceste două lucruri?

– Ascultă: Evanghelia după Luca ne învaţă că „cel care are două haine să le împartă cu cel care nu are niciuna”. Cum crezi că împacă episcopul de Shiring aceste cuvinte cu cufărul său plin de sutane? Toţi selectează ce vor din învăţăturile Bisericii şi ignoră ceea ce nu le convine.

– Şi tu?

– Şi eu fac la fel, numai că eu sunt sinceră. Aşa că o să trăiesc cu tine, ca soţia ta, iar dacă e să mă întrebe cineva ceva, o să le răspund că trăim în nişte vremuri ciudate. Se ridică, se duse la uşă şi o blocă prin fixarea barei transversale. Ai dormit aici în ultimele două săptămâni. Nu te muta.

– Nu e nevoie să mă încui aici, replică el cu un hohot. O să rămân de bunăvoie.

O cuprinse în braţe.

Caris spuse:

– Hmm... Am început ceva înainte să leşin. Tilly ne-a întrerupt.

– Aveai febră.

– În sensul acela, am şi acum.

– Poate că ar trebui să continuăm de unde am rămas.

– Am putea să ne băgăm în pat mai întâi.

– De acord.
Ţinându-se de mână, urcară la etaj.

71

Ralph şi oamenii săi se ascunseseră în pădurea aflată la nord de Kingsbridge, iar acum aşteptau. Era mai, iar serile erau lungi. La căderea nopţii, Ralph îi încurajă pe ceilalţi să tragă un pui de somn în timp ce el făcea de strajă.

Era însoţit de Alan Fernhill şi de patru mercenari, soldaţi din armata regală lăsaţi la vatră şi incapabili să-şi găsească altă ocupaţie lucrativă pe timp de pace. Alan îi tocmise la hanul Red Lion din Gloucester. Aceştia nu ştiau cine era Ralph şi nu-l văzuseră niciodată pe lumină. Aveau să urmeze ordinele primite, aveau să-şi ia banii şi n-aveau să pună niciun fel de întrebări.

Ralph rămase treaz, atent la scurgerea timpului, aşa cum stătuse de nenumărate ori în timpul campaniei din Franţa. Observase că, atunci când se străduia prea mult să calculeze câte ore trecuseră, începea să aibă îndoieli; pe de altă parte, dacă-şi dădea pur şi simplu cu presupusul, numărul care-i apărea în minte era mereu corect. Călugării foloseau lumânări care ardeau într-o perioadă fixă de timp, marcându-le din loc în loc pentru a urmări trecerea orelor, sau o clepsidră cu apă sau nisip care se scurgea printr-un locaş strâmt, însă Ralph avea un sistem mai bun de măsurare, în mintea sa.

Stătea aproape nemişcat, cu spatele sprijinit de trunchiul unui copac, privind fix focul pe care-l aprinseseră. Putea desluşi mişcările animalelor mici care fojgăiau prin tufişuri şi, din când în când, huhuitul războinic al unei bufniţe la vânătoare. Niciodată nu se simţea la fel de calm ca atunci când aştepta să se scurgă ultimele ore dinaintea unei misiuni. Totul era liniştit, lumea era cufundată în întuneric, iar el avea suficient timp de gândire. Conştientizarea pericolului, care îi făcea pe cei mai mulţi să tremure de agitaţie, pe el îl linştea.

De altfel, principalul risc al acestei întreprinderi nu consta în pericolele înfruntării armate. Îl aştepta o luptă corp la corp, dar forţele inamice erau alcătuite din orăşeni graşi sau călugări cu pielea subţire. Adevăratul pericol era ca Ralph să fie recunoscut. Ceea ce se pregătea el să facă era de-a dreptul şocant. Se înfiora închipuindu-şi cum s-ar fi discutat despre fapta sa – cu glasuri

scandalizate – în toate bisericile din regat, poate chiar din Europa. Iar Gregory Longfellow, care-l îndemnase să facă asta, s-ar fi grăbit să arunce primul cu piatra. Dacă se afla vreodată că Ralph era autorul unei asemenea grozăvii, avea să fie spânzurat.

Dar, dacă reuşea, avea să fie conte de Shiring.

Când consideră că erau două ceasuri trecute de miezul nopţii, îi trezi pe ceilalţi.

Îşi lăsară caii priponiţi şi ieşiră din pădure, pe drumul care ducea în oraş. Alan căra echipamentele, aşa cum o făcuse mereu şi în timpul războiului din Franţa. Acesta avea o scară scurtă, un colac de frânghie şi o „gheară de pisică” pe care o folosiseră la escaladarea zidurilor cetăţilor din Normandia. La brâu purta o daltă şi un ciocan de pietrar. Era posibil să nu aibă nevoie de aceste unelte, însă ştiau din experienţă că nu strica să fie pregătiţi.

Alan avea cu el şi mai mulţi saci mari, rulaţi strâns şi legaţi cu o sfoară, formând un mic pachet.

Când ajunseră suficient de aproape încât să vadă oraşul, Ralph le împărţi cagule cu găuri în dreptul ochilor şi gurii, pe care şi le puseră cu toţii. De asemenea, Ralph purta şi o mănuşă cu un singur deget în mâna stângă, pentru a-şi ascunde cioturile celor trei degete retezate. Era complet de nerecunoscut – asta, bineînţeles, dacă nu cumva era capturat.

Îşi traseră nişte traiste de fetru peste cizme, legându-le în jurul genunchilor, pentru a-şi face paşii cât mai silenţioşi.

Trecuseră sute de ani de când Kingsbridge fusese atacat ultima oară de o armată, iar măsurile de siguranţă erau relaxate, mai ales de când cu epidemia de ciumă. Cu toate acestea, intrarea sudică era închisă bine. La capătul dinspre oraş al impunătorului pod al lui Merthin se afla o poartă cu arcadă din piatră şi o uşă solidă din lemn, blocată cu o bară transversală. Dar râul nu apăra oraşul decât înspre răsărit şi sud. Către nord şi vest nu era nevoie de pod, iar aşezarea era protejată de un zid care ar fi avut nevoie de reparaţii serioase. Tocmai de aceea, Ralph se apropia dinspre nord.

În afara întăriturilor se îngrămădeau o serie de colibe sărăcăcioase, ca o haită de potăi în spatele prăvăliei unui măcelar. Alan fusese în recunoaştere pe aici în urmă cu câteva zile, când veniseră amândoi la Kingsbridge să întrebe de Tilly. Acum, Ralph şi mercenarii tocmiţi de el îl urmau pe Alan, strecurându-se cât mai silenţios printre colibe. Chiar şi săracii de

la periferie puteau da alarma, dacă erau treziţi din somn. Un câine începu să latre, iar Ralph rămase pe loc, cu întregul corp în tensiune, însă cineva înjură animalul respectiv, iar acesta amuţi. Peste câteva momente ajunseră într-un loc unde zidul era dărâmat şi puteau să se caţăre cu uşurinţă peste pietrele căzute.

Se treziră pe o alee îngustă, în spatele unor depozite. Aceasta şerpuia până la poarta de nord a oraşului. Ralph ştia că la poartă se afla o santinelă, care stătea într-o gheretă. Cei şase bărbaţi se apropiară în tăcere. Deşi se aflau acum în interiorul aşezării, dacă erau văzuţi de santinelă, aveau să fie luaţi la întrebări, iar acesta avea să strige după ajutor dacă nu era mulţumit de răspunsurile primite. Dar, spre uşurarea lui Ralph, soldatul de gardă dormea dus, aşezat pe un scăunel şi rezemat de o ladă, cu un ciot de lumânare arzând pe o poliţă de lângă el.

Cu toate acestea, Ralph hotărî să nu-şi asume riscul ca santinela să se trezească. Se apropie în vârful picioarelor, se aplecă în interiorul gheretei şi tăie gâtul bărbatului cu un cuţit lung. Soldatul se trezi şi încercă să scoată un ţipăt de durere, dar din gură nu-i ieşi altceva decât un şuvoi de sânge. Când se lăsă moale, Ralph îl prinse de haine şi îl ţinu bine câteva clipe, cât dură până îşi pierdu cunoştinţa. Apoi îi sprijini trupul de peretele gheretei.

Şterse lama însângerată a cuţitului pe tunica mortului şi apoi o băgă în teacă.

Uşa mare, dublă, care bloca intrarea avea încastrată în ea una mai mică, suficientă pentru a permite trecerea unui singur om. Ralph luă bara care bloca această intrare îngustă, astfel încât să-i permită o retragere rapidă mai târziu.

Cei şase porniră cu paşi silenţioşi pe strada care ducea la stăreţie.

Pe cer nu se vedea luna – Ralph alesese respectiva noapte tocmai din acest motiv dar asupra lor se cernea lumina slabă a stelelor. Privi neliniştit către ferestrele de la etaj ale caselor printre care treceau. Dacă exista cineva care nu dormea la ora aceasta şi se uita din întâmplare pe stradă, ar fi văzut grupul lor compact, alcătuit din şase bărbaţi mascaţi – o imagine indubitabil suspectă şi sinistră. Din fericire, nu era încă suficient de cald pentru ca orăşenii să lase ferestrele deschise pe timpul nopţii, iar toate obloanele erau trase. Dar, oricum, Ralph îşi ridică gluga pelerinei şi o trase cât mai pe faţă, în speranţa că aceasta avea să-i ascundă masca, după care le făcu semn celorlalţi să-i

urmeze exemplul.

Acesta era oraşul unde îşi petrecuse adolescenţa, iar străzile îi erau cunoscute. Fratele său, Merthin, locuia în continuare aici, deşi Ralph nu ştia exact unde.

Străbătură strada principală şi trecură de Holly Bush, închis pe perioada nopţii în urmă cu câteva ore bune. Apoi pătrunseră în curtea catedralei. La intrare se aflau nişte uşi mari din lemn, cu întărituri de oţel, dar acestea erau deschise; nu mai fuseseră ferecate de ani buni, iar acum aveau balamalele ruginite şi înţepenite.

Stăreţia era cufundată în întuneric, cu excepţia unei luminiţe slabe venite de la ferestrele spitalului. Ralph considera că aceasta era ora la care călugării şi călugăriţele dormeau cel mai profund. În vreo oră aveau să fie treziţi pentru utrenie, care începea şi se termina înainte de ivirea zorilor.

Alan, care fusese într-o misiune de recunoaştere prin stăreţie, conduse grupul pe lângă faţada nordică a bisericii. Străbătură cimitirul în linişte totală, trecură de palatul stareţului şi o porniră pe fâşia îngustă de teren care despărţea capătul estic al catedralei de malul râului. Alan propti scara scurtă pe care o adusese cu el de un zid fără ferestre şi spuse în şoaptă:

– Claustrul măicuţelor. După mine.

Urcă şi traversă acoperişul acestuia. Picioarele sale făceau puţin zgomot pe lespezile de ardezie. Din fericire, nu avu nevoie să folosească „gheara de pisică”, instrument care ar fi putut să facă un zgomot alarmant.

Ceilalţi îl urmară. Ralph urcă ultimul.

Ajunşi pe partea opusă, se lăsară să cadă de pe acoperiş, aterizând cu bufnituri uşoare pe pământul suprafeţei rectangulare rezervate exclusiv călugăriţelor. Odată ajuns acolo, Ralph aruncă o privire precaută la coloanele de piatră ale claustrului. Arcadele păreau să se holbeze la el ca nişte paznici, dar nu detectă nicio mişcare. Era foarte bine că monahilor – de ambele sexe – nu li se permitea să aibă câini ca animale de companie.

Alan îi conduse de-a lungul aleilor întunecoase către o uşă grea.

– Bucătăria, îi informă el în şoaptă.

Încăperea respectivă era luminată slab de ultimele rămăşiţe ale unui foc mare.

– Mişcaţi-vă încet, să nu dărâmaţi vreo oală.

Ralph îşi acordă un mic răgaz, cât să le permită ochilor săi să se adapteze. În scurt timp reuşi să distingă conturul unei mese mari, al mai multor butoaie şi chiar forma neregulată a unui teanc de vase.

– Găsiţi un loc unde să vă aşezaţi sau chiar să vă întindeţi şi încercaţi să staţi cât mai confortabil, le spuse celorlalţi. O să rămânem aici până se trezesc şi se duc în biserică.

O oră mai târziu, aruncând o privire afară, Ralph numără călugăriţele şi novicele care ieşeau cu paşi târşâiţi din dormitor şi se îndreptau, prin claustru, către catedrală. Unele dintre ele duceau cu sine felinare care proiectau umbre tremurătoare pe tavanul boltit.

– 25, îi şopti el lui Alan.

După cum se aşteptase, Tilly nu era printre ele. Femeilor aristocrate aflate în vizită nu li se cerea să participe la slujbele din timpul nopţii.

După ce toate călugăriţele dispărură din câmpul său vizual, Ralph porni. Ceilalţi rămaseră pe loc.

Nu erau decât două locuri unde era posibil să fi fost găzduită soţia lui: în spital şi în dormitorul călugăriţelor. Ralph presupunea că s-ar fi simţit mai în siguranţă în dormitor, aşa că se duse mai întâi într-acolo.

Urcă încet treptele de piatră, cu cizmele în continuare acoperite de stratul de pâslă. Aruncă o privire furişă în dormitorul comun. Acesta era luminat de o singură lumânare. Spera ca toate călugăriţele să fie în biserică, pentru că nu voia ca diverse persoane să-i încurce planurile. Se temea ca nu cumva una-două să fi rămas în urmă, din cauza vreunei boli sau pur şi simplu din lene. Dar încăperea era goală – nici măcar Tilly nu era acolo. Tocmai se pregătea să se retragă, când văzu o uşă în celălalt capăt.

Străbătu cu paşi uşori dormitorul, luând lumânarea cu el, şi intră pe uşă fără niciun zgomot. Flacăra pâlpâitoare a lumânării îi scoase la iveală capul tânăr al soţiei lui, rezemat de o pernă, cu părul ciufulit încadrându-i faţa. Copila arăta atât de nevinovată şi de frumoasă, încât Ralph simţi un junghi de remuşcare şi trebui să-şi amintească exact cât de mult o ura pentru că stătea în calea ascensiunii sale pe scara socială.

Bebeluşul Gerry, fiul său, stătea întins într-un leagăn aflat lângă Tilly, cu ochii închişi şi gura deschisă, dormind împăcat.

Ralph se apropie încet şi, cu o mişcare iute, îşi încleştă mâna

peste gura lui Tilly, trezind-o şi, în acelaşi timp, împiedicând-o să facă vreun zgomot.

Tilly deschise larg ochii şi se holbă la el îngrozită.

Ralph puse lumânarea jos. În buzunare avea o mulţime de mărunţişuri folositoare, inclusiv nişte cârpe şi nişte şireturi din piele. Îndesă o cârpă în gura lui Tilly, pentru a se asigura că aceasta n-avea să scoată niciun sunet. În ciuda măştii şi a mănuşii, avea sentimentul clar că ea îl recunoscuse, chiar dacă nu îi adresase niciun cuvânt. Poate că-i simţea mirosul, ca un câine. Oricum, nu conta. N-avea să-l trădeze faţă de nimeni.

Îi legă mâinile şi picioarele cu două fâşii de piele. Tilly nu se zbătea acum, dar avea să o facă mai târziu. Verifică poziţia căluşului, apoi se aşeză şi se puse pe aşteptat.

Auzea zvon de cântec dinspre biserică: un cor puternic de glasuri feminine şi câteva voci aspre, masculine, care încercau să se ridice la nivelul lor. Tilly continua să-l fixeze cu ochii mari, imploratori. O întoarse cu spatele, în aşa fel încât să nu-i mai vadă faţa.

Ghicise că avea să o omoare. Îi citise gândurile. Probabil că era vrăjitoare. Poate toate femeile erau vrăjitoare. Oricum, îi ştiuse intenţiile aproape imediat ce acestea prinseseră contur în mintea lui. Începuse să stea cu ochii pe el, mai ales serile, urmărindu-l cu ochi speriaţi, indiferent ce făcea. Stătuse nemişcată şi rigidă lângă el nopţile în timp ce el dormea, iar dimineţile, când se trezea, descoperea invariabil că ea se sculase deja. Apoi, după câteva zile petrecute în felul acesta, dispăruse. Ralph şi Alan o căutaseră fără succes, după care el auzise un zvon cum că s-ar fi adăpostit la stăreţia Kingsbridge.

Ceea ce, întâmplător, se potrivea perfect cu planurile sale.

Copilaşul scânci în somn, iar Ralph îşi dădu seama că era posibil să înceapă să plângă. Şi dacă măicuţele aveau să se întoarcă exact atunci? Se gândi bine. Probabil că una sau două ar fi venit să verifice dacă Tilly avea nevoie de ajutor. Hotărî că, în cazul acesta, avea să le ucidă pur şi simplu. N-ar fi fost prima dată când făcea aşa ceva. Omorâse călugăriţe şi în Franţa.

Într-un final, le auzi întorcându-se cu paşi târşâiţi în dormitor.

Alan probabil că le urmărea din bucătărie, numărându-le pe drumul lor de întoarcere. Când aveau să fie toate în încăpere, Alan şi ceilalţi patru bărbaţi aveau să-şi scoată săbiile şi să acţioneze.

Ralph o ridică pe Tilly în picioare. Chipul acesteia era ud de

lacrimi. O întoarse în aşa fel încât să fie cu spatele spre el, după care-şi petrecu un braţ pe după talia ei şi o ridică, sprijinind-o de şoldul lui. Era la fel de uşoară ca un copil.

Îşi trase pumnalul cu lama lungă.

De afară se auzi glasul unui bărbat:

– Ţineţi-vă gura sau o să muriţi!

Era Alan, ştia bine, deşi gluga îi estompa vocea.

Era un moment de importanţă crucială. În stăreţie mai erau şi alte persoane – măicuţe şi pacienţi în spital, călugări în mănăstirea lor –, iar Ralph nu avea nici cea mai mică dorinţă ca aceştia să apară şi să complice situaţia.

În ciuda avertismentului lui Alan, se auziră mai multe strigăte de surprindere şi ţipete de spaimă, dar, în opinia lui Ralph, nu prea puternice. Până acum, toate bune şi frumoase.

Deschise uşa brusc şi intră în dormitor, cu Tilly sprijinită de şoldul lui.

Felinarele călugăriţelor ofereau suficientă lumină încât să vadă ce se întâmpla în încăpere. În celălalt capăt al dormitorului, Alan înşfăcase o femeie, ţinându-i cuţitul la gât, aşa cum făcea Ralph cu Tilly. În spatele lui Alan se mai aflau doi bărbaţi. Ceilalţi doi mercenari trebuiau să fie de pază, la baza scării.

– Ascultaţi-mă, zise Ralph.

Când rupse tăcerea, Tilly se zbătu convulsiv. Îi recunoscuse vocea. Dar asta nu conta, câtă vreme nimeni altcineva nu o făcea.

În încăpere domnea o linişte îngrozită.

Ralph întrebă:

– Care dintre voi e vistiernica?

Nimeni nu răspunse.

Ralph lipi marginea lamei pumnalului său de gâtul lui Tilly. Aceasta începu să se agite, dar era prea mică, iar el o ţinea fără nicio dificultate. „Acum, îşi spuse el, acum e momentul să o omor”, însă ezita. Ucisese mulţi oameni, atât femei, cât şi bărbaţi, dar, dintr-odată, i se părea ceva îngrozitor să înfigă un cuţit în corpul cald al unei persoane pe care o îmbrăţişase, o sărutase, cu care se culcase, al femeii care-i purtase copilul în pântece.

De asemenea, se convinse el, efectul asupra călugăriţelor avea să fie mult mai puternic dacă una dintre ele îşi pierdea viaţa.

Dădu din cap înspre Alan.

Cu o tăietură hotărâtă, Alan reteză gâtul călugăriţei pe care o imobilizase. Din rană ţâşni un şuvoi de sânge care se vărsă pe podea.

Cineva ţipă.

Nu era un ţipăt sau un strigăt normal, ci un vaier intens de groază în stare pură care ar fi putut să scoale şi morţii şi continuă până ce unul dintre mercenari o izbi pe cea care ţipa astfel cu o bâtă în moalele capului, făcând-o să se prăbuşească pe podea, cu un firicel de sânge curgându-i pe obraz.

Ralph spuse din nou:

– Care dintre voi e vistiernica?

Merthin se trezise pentru scurt timp când sunase clopotul care-i chema pe monahi la utrenie, iar Caris se strecurase afară din pat. Ca de obicei, se întorsese pe cealaltă parte şi alunecase într-un somn superficial, astfel încât, atunci când ea avea să se întoarcă, să i se pară că lipsise doar câteva minute. Caris era rece când revenise în pat, iar el o trăsese aproape de el şi îşi petrecuse braţele în jurul corpului ei. De multe ori li se întâmpla să stea treji împreună, discutând, şi de obicei făceau dragoste înainte să adoarmă. Erau momentele preferate ale lui Merthin.

Caris se cuibări lângă el, cu sânii lipiţi confortabil de pieptul lui. Merthin o sărută pe frunte. Când ea se încălzi, Merthin îşi duse mâna între picioarele ei şi începu să mângâie uşor părul fin din locul acela.

Dar ea avea chef de vorbă.

– Ai auzit zvonurile de ieri? Cineva a văzut nişte nelegiuiţi în pădurea dinspre miazănoapte.

– Mi se pare puţin probabil, răspunse el.

– Nu ştiu. Zidurile sunt stricate în partea aia.

– Dar ce să fure? Pot să ia lejer tot ce vor. Dacă au nevoie de carne, sunt mii de oi şi vite nepăzite pe imaşuri, rămase fără proprietari.

– Tocmai de aceea e aşa de ciudat.

– Zău, acum să furi e ca şi cum te-ai apleca peste gard să respiri din aerul vecinului.

Caris oftă.

– Acum trei luni credeam că ciuma asta îngrozitoare s-a terminat.

– Câţi oameni am pierdut?

– De la Paşte am îngropat 1000.

Acest număr se potrivea cu estimările lui Merthin.
– Am auzit că şi în alte oraşe e cam la fel.
Îi simţi părul mişcându-i-se pe umăr în timp ce ea dădea aprobator din cap.
– Cred că deja a murit cam un sfert din toată populaţia Angliei, adăugă Caris.
– Şi mai mult de jumătate din preoţi.
– Asta pentru că ei intră în contact cu mulţimi însemnate de oameni ori de câte ori oficiază o slujbă. Aproape că n-au şanse de scăpare.
– Deci jumătate din biserici sunt închise.
– Un lucru bun, dacă mă întrebi pe mine. Sunt convinsă că ciuma se răspândeşte mai repede în mulţimi decât oriunde.
– Oricum, cei mai mulţi şi-au pierdut orice respect faţă de religie.
Pentru Caris, asta nu era deloc o tragedie. Spuse:
– Poate că o să renunţe să mai creadă şi în medicina aia aiuristică şi o să înceapă să se gândească la tratamentele care dau cu adevărat rezultate.
– Spui tu asta, dar pentru oamenii obişnuiţi e greu să facă diferenţa între un leac adevărat şi un medicament absolut inutil.
– Uite, o să-ţi dezvălui cele patru reguli de aur.
Merthin zâmbi în întuneric. Caris avea mereu o listă la îndemână.
– Bine.
– Unu: Dacă există zece leacuri pentru o anumită neplăcere, poţi să fii sigur că niciunul nu dă rezultate.
– De ce?
– Pentru că, dacă ar fi unul care să funcţioneze, atunci oamenii le-ar uita pe restul de nouă.
– Logic.
– Doi: Doar pentru că un tratament e neplăcut, nu înseamnă că are şi efect. Creierul crud de ciocârlie n-are niciun efect în calmarea durerilor în gât, chiar dacă te face să icneşti de greaţă, în timp ce o cană bună de apă caldă cu miere o să-ţi calmeze imediat disconfortul.
– E bine de ştiut.
– Trei: Fecalele de om sau de animale nu te ajută cu nimic. De obicei, nu fac decât să agraveze problema.
– E o adevărată uşurare să aflu asta.
– Patru: dacă leacul aduce cu manifestările bolii în sine –

penele pătate de sturz pentru vărsat de vânt, de exemplu, sau urina de oaie pentru gălbinare – sunt convinsă că nu e altceva decât o porcărie născocită de cei cu prea multă imaginaţie.

– Ar trebui să scrii o carte despre lucrurile astea.

Caris scoase un sunet dispreţuitor.

– Universităţile preferă vechile texte greceşti.

– Nu o carte pentru studenţii de la universităţi. Una pentru cei ca tine – călugăriţe, moaşe, bărbieri şi femei cu darul vindecării.

– Femeile cu darul vindecării şi moaşele nu ştiu să citească.

– Unele ştiu, iar restul îi pot ruga pe alţii să le citească.

– Presupun că oamenilor le-ar plăcea să aibă o carte care să îi înveţe cum să procedeze pe timpul unei epidemii de ciumă.

Rămase pe gânduri preţ de câteva momente.

În tăcerea care urmă, se auzi un ţipăt.

– Ce-a fost asta? tresări Merthin.

– Parcă a fost un şoarece prins de ghearele unei bufniţe, rosti ea.

– Ba nu, zise el şi se ridică din pat.

Una dintre măicuţe făcu un pas înainte şi i se adresă lui Ralph. Era tânără – aproape toate erau tinere –, cu părul negru şi ochii albaştri.

– Vă rog, nu-i faceţi rău lui Tilly, imploră ea. Eu sunt sora Joan, vistiernica. Vă dăm tot ce vreţi. Dar, vă rog, nu mai săvârşiţi şi alte acte de violenţă.

– Numele meu e Tam Hiding, spuse Ralph. Unde sunt cheile de la vistieria călugăriţelor?

– Le am la brâu.

– Du-mă acolo.

Joan şovăia. Poate că îşi dădea seama instinctiv că Ralph nu ştia unde se afla vistieria. În misiunea sa de recunoaştere, Alan reuşise să cerceteze mănăstirea de maici destul de bine înainte de a fi prins. Pusese la cale felul în care aveau să intre, identificase o ascunzătoare convenabilă – bucătăria – şi localizase dormitorul călugăriţelor, dar nu reuşise să găsească vistieria. În mod clar, Joan nu voia să-i dezvăluie amplasarea acesteia.

Dar Ralph nu avea timp de pierdut. Era posibil ca ţipătul acela să fi fost auzit de tot felul de persoane. Apăsă vârful cuţitului pe gâtul lui Tilly până ce acesteia îi dădu sângele.

– Vreau să mergem la vistierie, şuieră el.

– Bine, numai nu-i faceţi nimic lui Tilly! O să vă arăt pe unde.

– Mă gândeam eu c-aşa o să faci.

Lăsă doi dintre mercenari în dormitorul comun, pentru a se asigura că măicuţele n-aveau să scoată niciun sunet. El şi Alan porniră după Joan, pe treptele care coborau în claustru, ducând-o şi pe Tilly cu ei.

La baza scării, ceilalţi doi mercenari ţineau alte trei călugăriţe sub ameninţarea cuţitelor. Ralph presupunea că erau de serviciu la spital şi veniseră să vadă cine scosese ţipătul acela. Era încântat: reuşiseră să neutralizeze încă o ameninţare. Dar călugării unde erau?

Le trimise pe călugăriţe în dormitorul comun. Lăsă un mercenar de pază la baza treptelor, iar pe celălalt îl luă cu el.

Joan îi conduse în sala de mese, care se afla la parter, chiar sub dormitorul comun. Flacăra instabilă a felinarului pe care-l ducea le dezvălui o înşiruire de mese, bănci, un pupitru de citit şi o pictură murală care-L înfăţişa pe Isus participând la un ospăţ de nuntă.

În capătul opus al încăperii, Joan dădu la o parte o masă pentru a scoate la iveală o trapă încastrată în podea. Aceasta avea o încuietoare cu cheie, ca orice uşă normală, în poziţie verticală. Călugăriţa răsuci cheia în broască şi ridică trapa. Descoperi o scară îngustă, din piatră, cu trepte dispuse în spirală. Joan porni să coboare pe ele. Ralph îl lăsă pe mercenar de pază şi coborî şi el, ducând-o cu mişcări greoaie pe Tilly. Alan venea la urmă.

Ralph ajunse la baza scării şi aruncă o privire în jur, cu un aer satisfăcut. Acesta era sanctuarul cel mai bine păzit, vistieria secretă a măicuţelor. Era un beci strâmt, ca o temniţă, însă construit mult mai bine: pereţii erau făcuţi din blocuri paralelipipedice cioplite cu grijă, precum cele folosite la pereţii catedralei, iar podeaua era pavată cu lespezi frumos îmbinate. Aerul din încăpere era răcoros, însă uscat. Ralph o lăsă jos pe Tilly, legată ca un pui gata de pus la frigare.

Cea mai mare parte a încăperii era ocupată de un cufăr uriaş, asemenea unui sicriu, prins cu un lanţ de un inel fixat în perete. În afară de acesta, nu se mai vedea mare lucru: două taburete, un pupitru de scris şi o poliţă pe care se afla un teanc de suluri de pergament, cel mai probabil registrele călugăriţelor. De un cui bătut în perete atârnau două haine groase din lână, iar Ralph îşi dădu seama că erau acolo pentru a fi purtate de vistiernică şi de

asistenta ei, când coborau aici în lunile reci de iarnă.

Cufărul era mult prea mare pentru a fi fost transportat aici pe scară. Probabil că fusese adus pe bucăţi şi apoi asamblat pe loc. Ralph arătă înspre lacăt, iar Joan îl descuie cu altă cheie dintre cele pe care le purta la brâu.

Ralph aruncă o privire înăuntru. Văzu câteva zeci de pergamente, toate cartele şi actele de proprietate care justificau privilegiile stăreţiei şi dreptul de proprietate asupra diverselor pământuri şi clădiri; o grămadă de traiste din lână sau piele în care se aflau, fără nicio îndoială, ornamentele bătute cu nestemate, şi un alt cufăr, mai mic, care cel mai probabil conţinea bani.

Acesta era momentul în care trebuia să acţioneze inteligent. Obiectivul său erau cartele, dar nu voia ca acest lucru să fie evident. Trebuia să le fure, dar să lase impresia că nu o făcea.

Îi dădu ordin lui Joan să deschidă cufărul cel mic. În acesta se aflau câteva monede de aur. Ralph era nedumerit de cât de puţini bani găsise. Poate că mai erau şi alţii, ascunşi pe undeva prin încăperea aceasta, posibil chiar după vreuna dintre pietrele din pereţi. Totuşi, nu se opri pentru a medita asupra acestui subiect: în fond, interesul pentru bani nu era decât o acoperire a adevăratelor sale intenţii. Îşi turnă monedele în punga pe care o purta la brâu. Între timp, Alan desfăcu un sac încăpător şi începu să-l umple cu ornamentele catedralei.

Când se asigură că Joan văzuse asta, Ralph îi ordonă să urce din nou treptele.

Tilly se afla tot acolo, fixându-l cu ochii mari, plini de groază, dar nu conta ce vedea. Oricum n-avea să-i dea niciodată şansa să povestească.

Ralph desfăcu un alt sac şi începu să pună pergamente în el cât de repede putea.

Când terminară de încărcat tot, Ralph îi spuse lui Alan să spargă cufărul din lemn cu ajutorul ciocanului şi al dălţii de la brâu. Luă hainele din cuiul bătut în perete, le făcu ghem şi vârî fitilul lumânării în grămada din lână. Aceasta luă foc imediat. Apoi puse cu grijă bucăţi de lemn provenite de la cufăr peste lâna arzândă. Nu trecu mult şi în vistierie se înălţă un foc vesel, iar fumul începu să-i irite gâtul.

Aruncă o privire către Tilly, care zăcea neajutorată pe pardoseală. Îşi scoase cuţitul. Apoi ezită – încă o dată.

Din palatul stareţului, o uşă mică făcea legătura direct cu sala capitulară care, la rândul său, dădea în transeptul nordic al catedralei. Merthin şi Caris o luară pe aici în încercarea de a afla de unde provenise acel ţipăt alarmant. Sala capitulară era goală, aşa că intrară în biserică. Lumânarea pe care o aveau cu ei era prea mică pentru a putea lumina spaţiul vast al bisericii, dar se opriră în centrul întretăierii naosului cu transepturile şi ascultară cu atenţie.

Auziră declicul metalic al unui zăvor.

Merthin întrebă:

– Cine-i acolo? şi, în acelaşi moment, se simţi ruşinat de teama care-i făcea glasul să tremure.

– Fratele Thomas, veni răspunsul.

Glasul se auzea de undeva din transeptul sudic. Câteva secunde mai târziu, Thomas intră în zona luminată de lumânarea lor.

– Mi s-a părut că am auzit un ţipăt, spuse el.

– Şi nouă. Dar aici în biserică nu e nimeni.

– Haideţi să aruncăm o privire peste tot.

– Şi novicii? Băieţii?

– I-am îndemnat să se culce la loc.

Trecură din transeptul sudic în claustrul monahilor. Din nou, nu văzură pe nimeni şi nici nu mai auziră vreun sunet. De acolo, coborâră într-un pasaj care ducea la spital, traversând magazia bucătăriei. Pacienţii stăteau pe saltele lor, ca de obicei, unii dormind, alţii mişcându-se şi gemând de durere, dar, îşi dădu seama Merthin după o secundă, în încăpere nu se afla nicio călugăriţă.

– Asta-i ciudat, rosti Caris.

Era posibil ca ţipătul să se fi auzit de aici, dar nu vedeau nimic care să le indice că surorile de serviciu se confruntaseră cu vreo situaţie de urgenţă sau orice altă tulburare.

Intrară în bucătărie, unde nu era nici ţipenie de om, după cum era şi normal, la ora aceea.

Thomas inspiră adânc, ca şi cum ar fi încercat să izoleze un miros.

Merthin îl întrebă:

– Ce e?

Fără să-şi explice de ce, îşi dădu seama că vorbise în şoaptă.

– Călugării sunt curaţi, murmură Thomas drept răspuns. Aici a fost cineva murdar.

Merthin nu simţea niciun miros neobişnuit.

Thomas luă un satâr, de genul celor folosite de bucătari pentru a tăia carnea şi oasele.

Ajunseră la uşa bucătăriei. Thomas ridică ceea ce-i mai rămăsese din braţul stâng, într-un gest de avertizare, aşa că se opriră. În claustrul călugăriţelor se vedea o lumină slabă. Părea să vină dintr-o firidă. Merthin realiză că era vorba despre pâlpâirea îndepărtată a unei lumânări. Putea să vină dinspre sala de mese a măicuţelor sau dinspre treptele care duceau către dormitorul comun – sau din ambele direcţii deodată.

Thomas se descălţă de sandale şi porni înainte, fără ca tălpile sale să mai facă vreun zgomot la contactul cu lespezile pardoselii. Se topi în umbra claustrului. Merthin abia dacă reuşea să-i distingă silueta pe când se îndepărta.

Nasul lui Merthin sesiză un miros slab, însă distinct. Nu era acel iz de corpuri murdare pe care îl detectase Thomas în bucătărie, ci o aromă cu totul diferită şi inedită. O clipă mai târziu, Merthin îşi dădu seama că era vorba despre fum.

Probabil că şi Thomas îl simţise, căci încremeni în locul unde se afla, lângă perete.

Cineva nevăzut scoase un mormăit surprins, după care se desprinse de sub arcadă – o siluetă uşor mai întunecată, însă distinctă, cu contururile delimitate de lumina slabă a nopţii, cu capul şi faţa acoperite în întregime de glugă: un bărbat. Acesta se întoarse către uşa sălii de mese.

În momentul acela, Thomas acţionă.

Satârul luci o fracţiune de secundă în întuneric, după care se împlântă în trupul bărbatului cu un bufnet îngreţoşător. Acesta scoase un strigăt de groază şi de durere. În timp ce el se prăbuşea, Thomas lovi din nou, iar ţipătul omului se transformă într-un gâlgâit care-ţi îngheţa sângele în vine. În cele din urmă se izbi de pardoseala din piatră cu un zgomot surd, ca şi cum ar fi fost un sac de cartofi.

De lângă Merthin, Caris icni de spaimă.

Merthin porni înainte cu paşi repezi.

– Ce se întâmplă? strigă el.

Thomas se întoarse către el, făcând cu satârul o serie de mişcări care-l îndemnau să se întoarcă.

– Linişte! şuieră el în direcţia lui Merthin.

Atmosfera se schimbă într-o fracţiune de secundă. Dintr-odată, claustrul fu luminat de strălucirea puternică a unor flăcări.

Cineva ieşise din sala de mese, cu o încărcătură grea. Era vorba despre un bărbat masiv, care ducea un sac într-o mână şi o torţă aprinsă în cealaltă. Arăta ca un strigoi, iar Merthin îşi dădu seama că purta o cagulă grosolană, cu găuri în dreptul ochilor şi al gurii.

Thomas ieşi în calea bărbatului care alerga şi ridică satârul. Înainte să apuce să lovească, străinul se izbi de el, proiectându-l cât colo.

Thomas se lovi de un stâlp, moment în care se auzi o trosnitură care indica faptul că se izbise cu capul de piatră. Cu trupul inert, se prelinse pe jos, în mod clar inconştient. Bărbatul care alerga îşi pierduse şi el echilibrul şi se prăbuşise în genunchi.

Caris trecu pe lângă Merthin şi îngenunche lângă Thomas.

Apărură alţi câţiva bărbaţi, toţi cu cagule şi unii cu torţe. Lui Merthin i se păru că unii ieşiseră din sala de mese, iar alţii coborâseră pe treptele care făceau legătura cu dormitorul comun. În acelaşi timp, auzi nişte femei ţipând şi jeluindu-se. Într-o clipă, scena se transformă în haos.

Merthin se repezi lângă Caris şi încercă să o apere, cu propriul trup, de năvălirea acelor bărbaţi care păreau gata să o calce în picioare.

Intruşii îşi zăriră camaradul doborât şi se opriră brusc, atât de uluiţi încât nu mai putură să schiţeze nicio mişcare. La lumina torţelor, puteau vedea că era, fără nicio urmă de îndoială, mort, cu gâtul aproape desprins de trup şi sângele scurgându-i-se pe lespezile de piatră ale claustrului. Aruncară o privire în jur, mişcându-şi capetele dintr-o parte în alta pentru a vedea mai bine prin găurile cagulelor, semănând cu nişte peşti într-un pârâu.

Unul dintre ei observă satârul lui Thomas, înroşit de sânge, aflat jos, lângă monah şi Caris, aşa că începu să gesticuleze înspre el. Cu un mormăit furios, îşi smulse apoi spada din teacă.

Merthin fu invadat de spaimă pentru soarta lui Caris. Făcu un pas înainte, atrăgându-i atenţia celui care scosese sabia. Acesta se apropie de el şi ridică arma. Merthin se retrase, în aşa fel încât bărbatul să se îndepărteze de Caris. Pe măsură ce pericolul în care se afla ea scădea, începea să-i fie frică pentru propria persoană. Mergând cu spatele, tremurând de frică, alunecă pe pelicula de sânge provenit de la străinul mort. Dintr-odată, picioarele îi fugiră de sub el şi se prăbuşi pe spate.

Intrusul cu sabia scoasă se opri deasupra lui, cu arma ridicată, gata să-i aplice lovitura fatală.

În momentul acela, unul dintre ceilalţi mascaţi interveni. Acesta era cel mai înalt dintre toţi şi se deplasa cu o viteză surprinzătoare. Cu mâna stângă, apucă braţul ridicat al celui care-l atacase pe Merthin. Mai mult ca sigur, avea autoritate, pentru că, fără să scoată vreun cuvânt, dădu din cap în semn de negaţie, iar celălalt îşi coborî spada, supus.

Merthin observă că salvatorul său purta o mănuşă cu un singur deget pe mâna stângă, dar nimic pe cea dreaptă.

Această interacţiune nu dură mai mult decât ar fi avut nevoie cineva pentru a număra până la zece şi luă sfârşit la fel de brusc pe cum începuse. Unul dintre bărbaţii cu cagulă se întoarse către bucătărie şi o rupse la fugă, iar ceilalţi îl urmară. Merthin îşi dădu seama că probabil plănuiseră să se retragă pe acolo: bucătăria avea o uşă care dădea în pajiştea de lângă catedrală, iar aceea era cea mai rapidă cale de ieşire. Intruşii dispărură şi, lipsit de strălucirea abundentă a torţelor, claustrul se cufundă din nou în întuneric.

Merthin stătea în continuare nemişcat, nesigur în legătură cu ce ar fi trebuit să facă: să pornească după intruşi, să urce în dormitorul comun şi să afle de ce ţipau călugăriţele sau să vadă unde izbucnise incendiul?

Îngenunche lângă Caris:

– Thomas e în viaţă? o întrebă.

– Cred că s-a lovit la cap, iar acum e inconştient, însă respiră şi nu văd nicio urmă de sânge.

Din spatele lui, Merthin auzi glasul familiar al surorii Joan.

– Ajutaţi-mă, vă rog!

Merthin se întoarse. Călugăriţa stătea în cadrul uşii sălii de mese, cu chipul luminat grotesc de felinarul pe care-l ţinea în mână şi capul aureolat de fum, atât de dens încât părea una dintre pălăriile complicate care erau la modă pe atunci.

– Pentru numele lui Dumnezeu, veniţi repede!

Se ridică. Joan se făcu nevăzută în sala de mese, iar Merthin o zbughi pe urmele ei.

Felinarul ei proiecta o mulţime de umbre înşelătoare, dar Merthin reuşi să evite obiectele de mobilier în goana către celălalt capăt al încăperii. Fumul se revărsa dintr-o gaură din podea. Merthin îşi dădu seama imediat că acest orificiu era opera unui constructor meticulos – era perfect pătrat, cu margini

netede şi o trapă bine făcută. Ghici că era vorba despre vistieria măicuţelor, construită în taină de către Jeremiah. Dar hoţii din seara aceasta o descoperiseră.

Fără să vrea, inhală fum şi începu să tuşească. Se întrebă oare ce ardea acolo jos şi de ce, dar nu avea nici cea mai mică intenţie să afle – o asemenea întreprindere părea mult prea periculoasă.

Apoi Joan ţipă la el:

– Tilly e acolo jos!

– Doamne Dumnezeule, murmură Merthin în disperare de cauză şi porni să coboare treptele.

Era nevoit să-şi ţină respiraţia. Încerca din răsputeri să întrezărească ceva prin fumul gros. În ciuda fricii, ochiul său format observă că scara de piatră, în spirală, era bine construită, cu fiecare treaptă de exact aceeaşi dimensiune şi formă, şi dispusă în acelaşi unghi faţă de celelalte, astfel încât putea păşi încrezător chiar fără să vadă ce era sub picioarele sale.

În câteva secunde ajunse în încăperea subterană. Putea vedea flăcările jucând în mijlocul ei. Căldura era intensă şi Merthin îşi dădea seama, instinctiv, că n-avea cum să o îndure mai mult de câteva clipe. Fumul era gros. Îşi ţinea în continuare respiraţia, dar acum ochii începură să-i lăcrimeze şi nu mai putea vedea clar. Se şterse la ochi cu mâneca şi făcu un efort să distingă ceva în ceaţa din faţa sa. Unde era Tilly? Nu reuşea să vadă pardoseala.

Se lăsă în genunchi. Vizibilitatea se îmbunătăţi uşor: aproape de podea, fumul era mai puţin dens. Începu să se mişte încolo şi-ncoace, în patru labe, privind concentrat către colţurile încăperii, bâjbâind cu mâinile în locurile unde nu vedea.

– Tilly! strigă. Tilly, unde eşti?

Fumul îi intră în gât şi-i provocă un acces de tuse care ar fi acoperit cu siguranţă orice răspuns al femeii.

Simţea că nu mai rezistă. Tuşea convulsiv, dar fiecare gură de aer pe care o lua părea să-l sufoce şi mai mult, din cauza fumului. Ochii îi lăcrimau abundent şi nu mai vedea aproape nimic. Disperat, se apropie atât de mult de foc, încât mâneca i se pârli de la flăcări. Dacă se prăbuşea şi-şi pierdea cunoştinţa, avea să moară mai mult ca sigur.

Apoi dădu de ceva ce părea a fi un corp omenesc.

Apucă acel ceva. Era un picior de om, un picior mic, de fată. O trase către el. Din hainele ei ieşea fum. Abia dacă reuşea să-i

zărească faţa şi nu-şi putea da seama dacă era conştientă, dar, în mod clar, era legată din cap până în picioare cu şireturi din piele, aşa că n-ar fi putut să se mişte de una singură. Făcând eforturi să se oprească din tuşit, Merthin reuşi să-şi strecoare braţele sub ea şi să o ridice.

Imediat ce ajunse în poziţie verticală, îşi dădu seama că fumul era orbitor de gros. Nu reuşea să-şi amintească în ce direcţie era scara. Porni cu paşi clătinaţi să se depărteze de flăcări şi se izbi de un perete, gata-gata să o scape pe Tilly din braţe. Spre stânga sau spre dreapta? O luă la stânga şi ajunse într-un colţ. Răzgândindu-se, se întoarse pe unde venise.

Se simţea ca şi cum s-ar fi înecat într-o apă întunecată. Secătuit de puteri, se lăsă în genunchi. Această idee îl salvă. Din nou, descoperi că putea vedea mai bine aproape de pardoseală şi o treaptă de piatră apăru – ca o viziune paradiziacă – exact în faţa lui.

Strângând cu disperare trupul moale al lui Tilly, se târî în genunchi până la scară. Cu un ultim efort, se ridică. Puse un picior pe prima treaptă şi se săltă cu greutate; apoi repetă mişcarea la următoarea treaptă. Tuşind incontrolabil, se forţă să urce până ce se terminară treptele. Se clătină, se prăbuşi în genunchi, scăpând-o pe Tilly, şi apoi se lăsă să cadă pe pardoseala sălii de mese.

Cineva se aplecă peste el. Reuşi să bolborosească:

– Închideţi trapa! Înăbuşiţi focul!

O clipă mai târziu, auzi bufnetul uşii închise.

Simţi cum cineva îl apucă de subsuori. Deschise ochii şi văzu chipul lui Caris, întors cu susul în jos, după care vederea i se înceţoşă. Fumul deveni mai slab, aşa că începu să-şi umple plămânii cu aer curat. Simţi trecerea din interior în exterior şi gustul dulce al aerului pur şi răcoros al nopţii. Caris îl puse jos şi Merthin îi auzi paşii îndepărtându-se în goană.

Trăgea aer în piept, icnind, şi tuşea, icnea şi tuşea. Încet-încet, reuşi să respire normal. Ochii încetară să-i mai lăcrimeze şi observă că zorii mijeau către miazăzi. Lumina slabă îl făcu să distingă o mulţime compactă de călugăriţe, stând în picioare în jurul lui.

Se ridică în capul oaselor. Caris şi o altă măicuţă tocmai o trăgeau pe Tilly din sala de mese. Merthin încercă să articuleze ceva, tuşi, după care încercă din nou.

– Cum e?

– A fost înjunghiată în inimă, spuse Caris. Începu să plângă. Era moartă dinainte ca tu să ajungi la ea.

72

Merthin deschise ochii şi aceştia fură inundaţi imediat de lumina strălucitoare a zilei. Dormise până târziu: unghiul razelor soarelui care pătrundeau prin fereastra dormitorului îi arăta că dimineaţa ajunsese pe la jumătate. Evenimentele nopţii anterioare îi reveniră în minte ca un coşmar şi, preţ de câteva clipe, se agăţă de speranţa că acestea nu se întâmplaseră cu adevărat. Dar simţea o durere în piept la fiecare inspiraţie, iar pielea de pe faţă îi era dureros de pârlită. Apoi îşi aminti clar oroarea asasinării lui Tilly şi a surorii Nellie – amândouă nişte femei tinere şi total nevinovate. Cum de îngăduise Dumnezeu să se întâmple aşa ceva?

Îşi dădu seama ce anume îl trezise când ochii îi poposiră asupra lui Caris, care punea o tavă pe o măsuţă aflată lângă pat. Aceasta era cu spatele la el, însă Merthin îşi putea da seama, după cât de lăsaţi îi erau umerii şi după unghiul în care-şi ţinea capul, că era furioasă. Nici nu îl mira. Inima îi era plină de durerea provocată de moartea lui Tilly şi de mânie că atmosfera de sfinţenie şi de siguranţă a mănăstirii fusese violată.

Merthin se ridică. Caris trase două taburete lângă masă şi se aşezară amândoi. El îi studia chipul cu priviri afectuoase. În jurul ochilor ei apăruseră cute de tensiune. Se întrebă dacă ea mai dormise de la atac încoace. Pe obrazul ei stâng se vedea o pată de cenuşă, aşa că îşi linse degetul şi o şterse cu o mişcare blândă.

Caris adusese pâine proaspătă, unt abia bătut şi o carafă de cidru. Merthin descoperi că îi era şi foame, şi sete, aşa că începu să mănânce. Clocotind de furie, Caris nu luă nici măcar o înghiţitură.

– Cum se simte Thomas? întrebă Merthin.

– E la spital. Îl doare capul, dar poate vorbi coerent şi răspunde la întrebări, aşa că probabil creierul său nu a suferit vreo stricăciune iremediabilă.

– Asta-i bine. Va trebui făcută o anchetă pentru Tilly şi Nellie.

– Am trimis deja o misivă către şeriful din Shiring.

– Probabil că vor da vina pe Tam Hiding.

– Tam Hiding e mort.

Merthin dădu aprobator din cap. Ştia foarte bine ce urma. Mâncarea săţioasă de la micul dejun reuşise să-i lumineze starea de spirit, însă acum orizonturile se întunecau din nou. Înghiţi şi-şi împinse farfuria la o parte.

Caris continuă:

– Indiferent cine a fost cel care a venit aici azi-noapte, voia să-şi ascundă identitatea, aşa că a spus o minciună – fără să ştie că Tam Hiding şi-a dat duhul în spitalul meu, acum trei luni.

– Şi cine crezi că ar fi putut să fie?

– Cineva cunoscut nouă – de aici şi nevoia de a purta mască.

– Poate că da.

– Nelegiuiţii nu poartă măşti.

Era adevărat. Trăind în afara legii, nelegiuiţilor nu le păsa cine ştia de ei şi de infracţiunile comise. Dar intruşii de noaptea trecută nu corespundeau acestui profil. Faptul că aveau măşti arăta foarte clar că era vorba despre nişte cetăţeni respectaţi cărora le era teamă să nu fie recunoscuţi.

Caris urmă cu o logică nemiloasă:

– Au omorât-o pe Nellie pentru a o forţa pe Joan să le deschidă vistieria, dar chiar nu era nevoie să o omoare şi pe Tilly, căci deja pătrunseseră în încăperea cu pricina. Ceea ce înseamnă că îi doreau moartea din alt motiv. Şi nici nu s-au mulţumit să o lase să se sufoce de fum sau să ardă de vie – au înjunghiat-o în inimă. Fără îndoială, voiau să se asigure că e moartă.

– Şi ce-ţi arată asta?

Caris nu răspunse la întrebare.

– Tilly era convinsă că Ralph voia să o omoare.

– Ştiu.

– Unul dintre bărbaţii cu cagule era gata să te omoare, la un moment dat. Glasul i se frânse, iar ea fu nevoită să se oprească. Luă o înghiţitură de cidru din cana lui Merthin, încercând să-şi recapete controlul, după care continuă: Dar conducătorul l-a oprit. De ce să o fi făcut? Deja omorâseră o călugăriţă şi o femeie din aristocraţie – de unde atâtea scrupule când venea vorba despre uciderea unui simplu constructor?

– Crezi că atacatorul a fost Ralph.

– Tu nu?

– Ba da. Merthin oftă profund. Ai văzut mănuşa cu un singur deget?

– Am observat că purta mănuşi.

Merthin dădu din cap, contrazicând-o.

– Numai una. Pe mâna stângă. Şi nu una cu degete, ci cu unul singur.

– Pentru a-şi ascunde infirmitatea.

– Nu pot să fiu sigur şi, în mod clar, n-am putea dovedi nimic, dar sunt îngrozitor de convins că e vorba despre el.

Caris se ridică în picioare.

– Hai să cercetăm exact stricăciunile.

Intrară în claustrul măicuţelor. Novicele şi orfanele începuseră să cureţe urmele incendiului din vistierie, cărând saci întregi cu lemn carbonizat şi cenuşă pe treptele în spirală, dând tot ce nu era complet distrus pe mâna sorei Joan şi cărând restul la grămada de gunoi.

Pe una dintre mesele din refectoriul măicuţelor, Merthin văzu ornamentele bisericeşti: sfeşnice de aur şi argint, crucifixe şi vase, toate frumos lucrate şi bătute cu pietre preţioase. Vederea lor fu o adevărată surpriză pentru el.

– N-au luat astea? întrebă el.

– Ba da... Însă se pare că s-au cam răzgândit, căci le-au abandonat într-un şanţ, dincolo de zidul oraşului. Un ţăran care venea să vândă nişte ouă le-a găsit în dimineaţa asta. Din fericire, a fost vorba despre un om cinstit.

Merthin luă în mână o acvamanilă, un urcior, în formă de cocoş, cu penele de pe grumaz frumos finisate.

– Aşa ceva e greu de vândut. E un obiect pe care nu şi l-ar permite decât o mână de oameni, iar cei mai mulţi dintre ei şi-ar da seama imediat că a fost furat.

– Dar hoţii ar fi putut să-l topească şi apoi să vândă aurul.

– Evident, au hotărât că e o bătaie de cap prea mare.

– Poate că aşa e.

Caris nu era deloc convinsă. Nici Merthin – explicaţia sa nu prea stătea în picioare. Jaful fusese plănuit cu meticulozitate, asta era clar. Şi atunci de ce să nu se fi hotărât hoţii în avans în privinţa ornamentelor?

Caris şi Merthin coborâră treptele şi ajunseră în vistierie. La amintirea calvarului prin care trecuse cu o noapte înainte, Merthin îşi simţi stomacul contractându-i-se de frică. În încăpere, alte câteva novice erau ocupate cu spălatul pereţilor şi al pardoselii, mânuind cu dibăcie mături şi găleţi.

Caris le spuse să ia o pauză şi să iasă un pic la aer. Când ea şi Merthin rămaseră singuri, luă o bucată de lemn de pe un raft şi o

folosi pentru a desprinde una dintre lespezile din pardoseală. Merthin nu observase până atunci că piatra respectivă nu era fixată la fel ca restul, având un şănţuleţ îngust de jur împrejur. Caris scoase la iveală un locaş spaţios în care se afla un cufăr de lemn. Îşi vârî apoi mâna în orificiu şi trase lădiţa. O deschise cu una dintre cheile de la brâu. Sipetul era plin cu monede din aur.

Merthin era surprins.

– Au lăsat în urmă aşa ceva!

– Mai sunt încă trei locaşuri ascunse, ca ăsta, îi dezvălui Caris. Încă unul în podea şi două încastrate în pereţi. Nu l-au găsit pe niciunul dintre ele.

– Înseamnă că nu au căutat prea atent. Cele mai multe vistierii au asemenea ascunzători. Se ştie.

– O ştiu mai ales tâlharii.

– Asta înseamnă că banii nu au fost prioritari pentru ei.

– Exact.

Caris încuie lădiţa şi o aşeză înapoi în locaşul ei.

– Dacă nu voiau ornamentele şi nu au fost suficient de interesaţi de monedele de aur pentru a cerceta bine vistieria după asemenea ascunzători, atunci de ce au atacat mănăstirea, până la urmă?

– Ca s-o omoare pe Tilly. Jaful n-a fost decât o acoperire.

Merthin îşi acordă un mic răgaz pentru a se gândi la asta.

– Nu aveau nevoie de o acoperire prea elaborată, rosti el. Dacă nu voiau decât să o asasineze pe Tilly, ar fi putut să o facă în dormitorul comun şi să fi ajuns hăt-departe până ce măicuţele s-ar fi întors de la utrenie. Dacă ar fi procedat cu grijă – să o fi sufocat cu o pernă de puf, de exemplu –, nici măcar n-am fi ştiut că a fost vorba despre o crimă. Ar fi părut ca şi cum ar fi murit în somn.

– Atacul ăsta e pur şi simplu inexplicabil. Nu s-au ales aproape cu nimic – doar cu câteva monede din aur.

Merthin aruncă o privire în jur, prin încăperea subterană.

– Unde sunt hrisoavele? întrebă el.

– Probabil că s-au făcut scrum. Oricum, nu prea contează. Am cópii la toate.

– Pergamentul nu arde prea bine.

– N-am încercat niciodată să-i dau foc.

– Fumegă, se strânge şi se deformează, dar nu ia foc.

– Poate că le-a găsit cineva printre resturi.

– Hai să verificăm.

Urcară scara şi ieşiră din vistierie. Când ajunseră în claustru, Caris o întrebă pe Joan:

– Ai găsit vreo bucată de pergament prin cenuşă?

Măicuţa clătină din cap.

– Nicio bucăţică.

– Crezi că e posibil să fi trecut tu cu vederea asemenea resturi?

– Nu cred – bine, asta dacă nu cumva e vorba despre pergamente care să se fi făcut scrum de-a dreptul.

– Merthin spune că pergamentele nu iau foc. Se întoarse către el: Cine ar vrea să pună mâna pe hrisoavele noastre? Nu sunt de niciun folos altcuiva în afară de noi.

Merthin urmă firul logic al spuselor sale, doar ca să vadă unde putea duce:

– Dar hai să presupunem că ar exista un document, aflat în posesia ta – sau pe care s-ar putea să-l ai, sau pe care cineva crede că îl ai – şi pe care ei îl vor.

– Despre ce crezi că ar fi vorba?

Merthin se încruntă.

– Documentele sunt, prin definiţie, publice. Ăsta e şi scopul consemnării în scris a unui lucru, pentru ca oamenii să-l poată citi în viitor. E ciudat să te gândeşti la un document secret… Brusc, îi veni o idee. O trase pe Caris de lângă Joan şi porni relaxat alături de ea de-a lungul aleii claustrului, până ce fu sigur că nu puteau fi auziţi. Apoi spuse: Bine, dar noi doi ştim ceva despre un document secret.

– Scrisoarea pe care a îngropat-o Thomas în pădure.

– Da.

– Dar de ce şi-ar închipui cineva că s-ar afla în vistieria mănăstirii de maici?

– Păi, ia stai şi gândeşte-te un pic. S-a întâmplat în ultima vreme ceva care să trezească suspiciuni?

Chipul lui Caris se adumbri.

– O, Doamne! exclamă ea.

– E ceva deci.

– Ţi-am povestit despre faptul că moşia de la Lynn Grange a fost donată mănăstirii de regina Isabela, cu ocazia acceptării lui Thomas în rândul monahilor.

– Ai mai vorbit şi cu altcineva despre asta?

– Da… cu vătaful din Lynn. Şi Thomas s-a înfuriat că am făcut-o, ba chiar mi-a spus că vor exista consecinţe serioase.

– Deci cineva se teme că ai avea în posesie scrisoarea secretă a lui Thomas.

– Ralph?

– Nu cred că Ralph ştie de existenţa scrisorii. Eu am fost singurul dintre copii care l-a văzut pe Thomas îngropând-o. În mod clar, Ralph n-a adus vorba niciodată despre ea. Probabil că el acţionează în numele altcuiva.

Chipul lui Caris trăda teamă.

– În numele reginei Isabela?

– Sau chiar al regelui.

– Crezi că e posibil ca regele să-i fi dat poruncă lui Ralph să atace o mănăstire de maici?

– Nu, cel puţin nu personal. Probabil că a folosit un intermediar, o persoană devotată, cu ambiţii politice şi lipsită de orice scrupule. Am întâlnit asemenea persoane, mereu dădeau târcoale palatului dogelui. Sunt nişte gunoaie cu toţii.

– Hmm, şi în cazul nostru cine să fi fost?

– Cred că pot să ghicesc, zise Merthin.

Gregory Longfellow se întâlni cu Ralph şi cu Alan două zile mai târziu, în micul conac de lemn de la Wigleigh. Aceasta era o aşezare mult mai puţin expusă privirilor indiscrete decât Tench. La Tench Hall roiau o mulţime de oameni care urmăreau fiecare mişcare a lui Ralph: servitori, subordonaţi, părinţii lui chiar. Aici, la Wigleigh, ţăranii aveau propriile sarcini istovitoare şi nimeni n-ar fi îndrăznit să-i pună vreo întrebare lui Ralph în ceea ce privea conţinutul sacului pe care-l ducea Alan.

– Am înţeles că totul a mers conform planului, începu Gregory.

Vestea atacului asupra mănăstirii se răspândise cu o viteză uimitoare în tot ţinutul.

– N-a fost prea greu, replică Ralph.

Era oarecum dezamăgit de reacţia moderată a lui Gregory. După tot ce făcuse pentru a pune mâna pe cartele acelea, n-ar fi stricat ca Gregory să se arate mai entuziasmat.

– Bineînţeles, şeriful a anunţat că o să facă o anchetă, urmă Gregory cu asprime în glas.

– O să spună că de vină au fost nişte nelegiuiţi.

– N-ai fost recunoscut, nu?

– Am purtat cagule.

Gregory îl fixă cu o privire ciudată.

– Nu ştiam că nevasta ta se afla la mănăstire.

– O coincidenţă utilă, spuse Ralph. Am reuşit să dobor doi iepuri dintr-o lovitură.

Căutătura ciudată spori în intensitate. Oare ce se petrecea în mintea avocatului? Avea să se prefacă scandalizat de faptul că Ralph îşi ucisese soţia? Dacă aşa stăteau lucrurile, Ralph era pregătit să sublinieze că Gregory îi fusese complice la tot ce se întâmplase la mănăstire – mai mult, el instigase atacul. Nu avea niciun drept să emită judecăţi morale. Ralph aşteptă ca Gregory să spună ceva. Dar, după o pauză prelungă, avocatul rosti doar atât:

– Ia hai să aruncăm o privire pe hrisoavele astea.

O trimiseră pe servitoare, Vira, să vadă de nişte treburi care să o ţină ocupată mult timp, iar Ralph îl puse pe Alan să stea în faţa uşii, pentru a împiedica intrarea vreunor musafiri nepoftiţi. Apoi Gregory răsturnă pe masă documentele din sac. Se aşeză cât mai comod şi începu să le citească. Unele erau făcute sul şi legate cu sfoară, altele, împăturite, în timp ce o a treia parte fuseseră cusute împreună, într-un soi de cărticele. Deschise una dintre acestea, citi câteva rânduri la lumina puternică venită prin ferestrele deschise, după care aruncă actul înapoi în sac şi luă un altul.

Ralph habar nu avea ce anume căuta Gregory. Nu-i spusese decât că era ceva care l-ar fi pus pe rege într-o situaţie delicată.

Se plictisea privindu-l pe Gregory citind, însă nu avea nici cea mai mică intenţie să plece. Obţinuse ceea ce voia Gregory şi avea să rămână acolo până ce acesta îi făgăduia îndeplinirea părţii sale din învoială.

Răbdător, avocatul cel înalt luă la rând toate hrisoavele. Unul îi atrăsese atenţia, aşa că îl citise până la capăt, însă într-un final îl aruncase în sac, împreună cu celelalte.

Ralph şi Alan îşi petrecuseră cea mai mare parte din săptămâna trecută în Bristol. Era puţin probabil ca cineva să le ceară să declare ce făcuseră în acest timp, însă, oricum, avuseseră grijă să-şi ia măsuri de precauţie. Petrecuseră prin taverne în fiecare seară, cu excepţia nopţii în care fuseseră la Kingsbridge. Tovarăşii lor de chef aveau să-şi aducă aminte negreşit de băuturile gratis, dar nu şi de noaptea în care Ralph şi Alan lipsiseră – şi chiar dacă îşi aminteau, atunci cu siguranţă n-ar fi putut spune dacă fusese vorba despre a patra miercuri după Paşte sau de antepenultima joi dinainte de Rusalii.

Într-un final, masa se goli, iar sacul era din nou plin.
– N-ai găsit ce căutai? se interesă Ralph.
Gregory nu-i răspunse la întrebare.
– Ai adus tot? replică în schimb avocatul.
– Tot.
– Bun.
– Deci nu ai găsit hârtia aia?
Gregory îşi alese cuvintele cu mare grijă, ca de obicei:
– Obiectul respectiv nu e aici. Totuşi, am dat de un document care poate explica de ce această… chestiune… a ajuns să fie menţionată în ultimele luni.
– Deci eşti mulţumit, insistă Ralph.
– Da.
– Iar regele nu mai are motive de nelinişte.
Pe chipul lui Gregory apăru o umbră de iritare, ca şi cum şi-ar fi pierdut răbdarea.
– N-ar trebui să te preocupi tu de neliniştile regelui. Asta-i treaba mea.
– Deci mă pot aştepta să-mi primesc imediat răsplata.
– O, da, rosti Gregory. Până la sezonul recoltei, o să ajungi conte de Shiring.
Ralph fu străbătut de o undă de satisfacţie. Conte de Shiring… în sfârşit! Câştigase răsplata după care tânjise mereu, iar tatăl său era încă în viaţă, să primească această veste.
– Mulţumesc, îi zise.
– Eu unul, dacă aş fi în locul tău, îl atenţionă Gregory, m-aş duce şi aş începe să o curtez pe lady Philippa.
– Să-i fac curte?
Ralph era de-a dreptul uluit.
Gregory ridică din umeri.
– Evident, ea nu are dreptul să se opună, însă ar fi bine să se păstreze nişte aparenţe. Spune-i că regele ţi-a acordat permisiunea de a-i cere mâna şi că speri că şi ea va ajunge să te iubească la fel de mult pe cât o iubeşti tu.
– Aha, făcu Ralph. În regulă.
– Du-i un cadou, adăugă Gregory.

73

În dimineaţa înmormântării lui Tilly, Caris şi Merthin se

întâlniră pe acoperişul catedralei, în zori.

Acoperişul reprezenta parcă o lume de sine stătătoare. Nu întâmplător, calcularea suprafeţei lespezilor de ardezie era un exerciţiu de geometrie propus de nenumărate ori la cursul de matematici avansate care se ţinea la şcoala stăreţiei. Muncitorii erau nevoiţi să urce mai mereu pe el, pentru lucrări de reparaţii şi întreţinere, aşa că suprafeţele înclinate, crestele, colţurile, burlanele, turnuleţele şi belvederele, streşinile şi garguiele erau legate între ele printr-o reţea de punţi şi scări. Turnul principal nu fusese încă reconstruit, însă priveliştea care se oferea ochilor din vârful faţadei vestice era de-a dreptul impresionantă.

Stăreţia era cuprinsă de o activitate febrilă. Funeraliile urmau să aibă o amploare deosebită. Cât fusese în viaţă, nimeni nu-i dăduse importanţă lui Tilly, însă acum, că fusese victima unei crime atât de spectaculoase – o femeie din aristocraţie asasinată într-o mănăstire –, avea să fie condusă pe ultimul drum de tot felul de persoane cu care nu schimbase niciodată o vorbă. Caris ar fi vrut să ia măsuri pentru a împiedica strângerea unui alai prea mare, de teamă să nu crească probabilitatea răspândirii ciumei, însă îşi dăduse seama că n-avea ce să facă pentru a-i descuraja pe oameni să vină.

Episcopul sosise deja şi fusese găzduit în cea mai bună cameră din palatul stareţului – motiv pentru care Caris şi Merthin petrecuseră noaptea separat, ea în dormitorul comun al călugăriţelor, iar el şi Lolla la hanul Holly Bush. Văduvul îndurerat, Ralph, dormise şi el într-o încăpere privată, aflată la etajul spitalului. Fiul său, Gerry, se afla în grija călugăriţelor. Lady Philippa şi fiica ei, Odila, singurele rude de sânge ale lui Tilly rămase în viaţă, erau găzduite tot la spital.

Nici Merthin, nici Caris nu discutaseră cu Ralph cu o zi înainte, când sosise. Nu-i puteau face dreptate lui Tilly, pentru că nu dispuneau de nicio dovadă concretă, însă, oricum, ştiau prea bine care era adevărul. Deocamdată, nu-şi împărtăşiseră convingerile cu nimeni, căci nu avea niciun rost. În timpul funeraliilor, aveau să fie nevoiţi să se poarte cu Ralph de parcă lucrurile ar fi stat într-adevăr aşa cum păreau. Avea să fie greu.

În timp ce persoanele importante dormeau, călugăriţele şi angajaţii stăreţiei munceau din greu, îndeletnicindu-se cu pregătirea mesei de după ceremonia de înhumare. Pe hornul brutăriei ieşea un fuior de fum, care stătea mărturie pentru faptul că înăuntru se coceau zeci de pâini lungi, de câte două

kilograme fiecare, din faină de grâu. Doi bărbaţi împingeau un butoi plin cu vin către casa stareţului. Mai multe novice erau ocupate cu aranjarea unor bănci şi a unor mese din lemn pe pajişte, pentru oamenii de rând care aveau să asiste la înmormântare.

Pe când soarele se înălţa de dincolo de râu, aruncând o lumină piezişă şi gălbuie asupra acoperişurilor din Kingsbridge, Caris studia urmele lăsate de cele nouă luni de ciumă asupra aşezării. De la această înălţime, locurile goale din şirurile de case aduceau cu nişte dinţi cariaţi. Bineînţeles, era un lucru obişnuit ca locuinţele din lemn să se prăbuşească – din cauza incendiilor, a stricăciunilor făcute de ploi, a construcţiei prost realizate sau pur şi simplu a vechimii. Ceea ce făcea ca lucrurile să fie diferite acum era că nimeni nu se mai deranja să le repare. Dacă cineva se trezea că i se prăbuşea casa, se muta pur şi simplu într-una dintre cele rămase goale prin vecini. Singura persoană care mai construia câte ceva era Merthin, dar lumea îl considera un optimist nebun, cu prea mulţi bani.

De cealaltă parte a râului, groparii lucrau deja în cimitirul proaspăt sfinţit. Ciuma nu dădea semne de slăbire. Când aveau să se termine toate grozăviile acestea? Oare casele aveau să continue să se prăbuşească unele după altele, până ce nu avea să mai rămână nimic, iar oraşul avea să fie un pustiu presărat cu ţigle sparte şi grinzi pârjolite, dar mărginit de un cimitir de 40 de hectare?

– N-o să permit să se întâmple asta, zise ea cu voce tare.

La început, Merthin nu înţelese despre ce era vorba.

– Înmormântarea? întrebă încruntându-se.

Caris făcu un gest larg, care cuprindea oraşul şi lumea de dincolo de el.

– Totul. Beţivii care se cotonogesc unii pe alţii. Părinţii care-şi abandonează copiii bolnavi pe pragul spitalului. Bărbaţii care stau la coadă să-şi facă poftele cu o femeie beată, pe o masă de la White Horse. Vitele care mor pe păşuni. Penitenţii pe jumătate goi care se biciuiesc, după care adună bani de la cei care-i privesc. Şi, mai presus de orice, o tânără mamă omorâtă cu cruzime aici, în mănăstirea mea. Nu-mi pasă dacă vom muri cu toţii de ciumă. Atât timp cât suntem încă în viaţă, eu, una, n-o să las lumea noastră să se facă fărâme.

– Şi ce ai de gând să faci?

Îi zâmbi, plină de recunoştinţă. Cei mai mulţi i-ar fi spus că

era complet neputincioasă, că nu avea cum să lupte împotriva stării de fapt, dar el era mereu gata să creadă în ea. Îşi îndreptă privirea către nişte îngeri sculptaţi pe faţada unui turnuleţ îngust, cu chipurile tocite de 200 de ani în care fuseseră biciuiţi de vânturi şi ploi, gândindu-se la spiritul care îi pusese în mişcare pe cei care construiseră catedrala.

– O să reinstaurăm ordinea şi rânduiala aici. O să-i obligăm pe oamenii din Kingsbridge să revină la normalitate, fie că le place, fie că nu. O să reconstruim oraşul ăsta, o să aducem viaţa pe făgaşul normal, fără să luăm în seamă molima aceasta îngrozitoare.

– Bine, făcu el.

– Acum e momentul potrivit pentru asta.

– Pentru că toţi sunt atât de furioşi din cauza morţii lui Tilly?

– Şi pentru că sunt speriaţi de ideea că nişte oameni înarmaţi pot să intre în oraş pe timpul nopţii şi să ucidă pe cine poftesc. Pentru că îşi dau seama că nimeni nu e în siguranţă.

– Şi ce-o să faci?

– O să le spun că trebuie să luăm măsuri ca aşa ceva să nu se mai întâmple niciodată.

– O asemenea tragedie nu trebuie să se mai repete! strigă ea, iar glasul îi reverberă peste cimitir, stârnind ecouri între zidurile străvechi ale catedralei.

Femeile nu aveau dreptul să ia cuvântul în cadrul slujbei religioase, însă ceremonia din cimitir nu era atât de formală, fiind un moment solemn, în cadrul căruia şi persoane din afara Bisericii, de obicei rudele decedatului, puteau să ţină cuvântări sau să se roage cu voce tare.

Cu toate acestea, Caris îşi asuma un risc. Episcopul Henri era cel care oficia ritualul, asistat de arhidiaconul Lloyd şi de canonicul Claude. Lloyd era, de câteva decenii bune, funcţionarul responsabil cu dioceza, iar Claude era un coleg al lui Henri, din Franţa. Într-un asemenea anturaj, era un act de mare îndrăzneală ca o călugăriţă să ţină o cuvântare neprogramată.

Dar, bineînţeles, aceste aspecte nu cântăriseră niciodată prea mult pentru Caris.

Luă cuvântul tocmai când micul sicriu era coborât în mormânt. Câţiva dintre cei prezenţi plângeau. În jurul gropii se adunase un cortegiu de peste 500 de oameni, dar toţi amuţiră auzindu-i glasul.

– Nişte bărbaţi înarmaţi au intrat în oraşul nostru pe timp de noapte şi au ucis o tânără în incinta mănăstirii de maici… iar eu una n-o să tolerez aşa ceva, începu ea.

Din rândul mulţimii se ridică un zgomot nedefinit de încuviinţare. Caris continuă mai tare:

– Stăreţia nu va tolera asemenea fapte – episcopul nu va tolera aşa ceva – şi nici oamenii din Kingsbridge n-o vor face!

Susţinerea celor prezenţi deveni mai vocală, iar aceştia începură să strige „Nu!” şi „Amin!”

– Oamenii spun că ciuma a fost trimisă de către Domnul. Eu zic că, atunci când Domnul ne trimite ploaie, ne punem la adăpost. Când Dumnezeu asmute gerul împotriva noastră, facem focul. Când Domnul ne trimite buruieni, le smulgem din rădăcini. Trebuie să ne apărăm!

Aruncă o privire către episcopul Henri. Acesta părea uluit. Nu fusese avertizat nicicum că ea avea să ţină o asemenea predică, iar dacă i s-ar fi cerut permisiunea, ar fi refuzat să i-o acorde; îşi dădea însă seama că stareţa îi avea pe oameni de partea ei, aşa că nu îndrăznea să intervină.

– Ce putem face?

Caris îşi roti privirea prin mulţime. Toate chipurile erau întoarse către ea, toţi aşteptau. Nu aveau habar ce trebuiau să facă, voiau ca ea să le ofere o soluţie. Ar fi acceptat bucuroşi orice le-ar fi spus, atât timp cât le oferea o rază de speranţă.

– Trebuie să reconstruim zidul oraşului! strigă ea.

Toţi izbucniră într-un cor de exclamaţii aprobatoare.

– Un zid nou, mai înalt, mai solid şi mai lung decât cel vechi şi dărăpănat. Întâlni privirea lui Ralph. Un zid care să-i ţină pe criminali la distanţă!

Cei din mulţime strigară:

– Da!

Ralph îşi feri ochii.

– Şi trebuie să alegem un conetabil nou, o echipă de adjuncţi şi de santinele, care să se asigure că legea e respectată şi că toată lumea se poartă civilizat.

– Da!

– În seara aceasta o să aibă loc o întrunire a ghildei parohiale, pentru a pune la punct detaliile practice, iar hotărârea ghildei va fi anunţată în biserică, duminica viitoare. Mulţumesc şi fie ca Domnul să vă binecuvânteze pe toţi.

La ospăţul de după înmormântare, care avu loc în sala

palatului stareţului, episcopul Henri luă loc în capul mesei. În dreapta sa şedea lady Philippa, văduva contelui de Shiring. Lângă ea stătea principalul personaj afectat de decesul lui Tilly, sir Ralph Fitzgerald, proaspătul văduv.

Ralph era încântat să se afle lângă Philippa. Se putea uita în voie la sânii ei în timp ce ea era concentrată asupra mâncării din farfurie şi, ori de câte ori aceasta se apleca, Ralph putea să tragă cu ochiul către ceea ce lăsa la vedere decolteul pătrat al rochiei ei uşoare, de vară. Philippa nu o ştia încă, însă nu mai era mult până când el avea să-i ordone să-şi dea jos hainele şi să rămână goală în faţa lui, astfel încât să poată vedea sânii aceia magnifici în toată gloria lor.

Ralph observă că bucatele oferite de Caris erau îndestulătoare, însă nu extravagante. Pe masă nu se aflau lebede împănate sau piramide de dulciuri, dar se regăsea o cantitate respectabilă de carne friptă, peşte fiert, pâine proaspătă, fasole şi fructe de primăvară. O servi pe Philippa cu nişte supă făcută din carne tocată de pui şi lapte de migdale.

Aceasta i se adresă pe un ton grav:

– E o tragedie teribilă. Condoleanţele mele sincere.

Oamenii se arătaseră atât de compătimitori, încât, uneori, pentru câteva clipe, Ralph chiar credea că suferise o pierdere uriaşă şi uita că el fusese cel care înfipsese cuţitul în inima fragedă a lui Tilly.

– Mulţumesc, rosti el la fel de solemn. Tilly era atât de tânără… Dar noi, războinicii, am ajuns să ne obişnuim cu faptul că moartea îi răpeşte uneori pe neaşteptate pe cei care ne stau alături. Se-ntâmplă ca într-o zi unul să-ţi salveze viaţa şi să-i juri prietenie şi credinţă veşnică, iar într-a doua să primească o săgeată în piept, aşa că ajungi să-l dai uitării.

Philippa îi aruncă o privire ciudată, care-i amintea de felul în care se uitase la el şi sir Gregory – un amestec de curiozitate şi dezgust. Se întrebă ce anume din atitudinea sa faţă de moartea lui Tilly provoca o asemenea reacţie.

Philippa continuă:

– Ştiu că ai un băieţel.

– Gerry. Astăzi se ocupă călugăriţele de el, dar mâine o să-l iau înapoi acasă, la Tench Hall. I-am găsit o doică. Sesiză o ocazie să lanseze o aluzie. Dar, bineînţeles, are nevoie de cineva care să-i fie mamă.

– Da.

Îşi aduse aminte de pierderea pe care o suferise ea.

– Dumneata ştii bine ce înseamnă să-ţi pierzi tovarăşul de viaţă.

– Eu am avut norocul ca iubitul meu William să-mi fie alături timp de 21 de ani.

– Probabil că te simţi singură.

Poate că nu era cel mai potrivit moment să o ceară în căsătorie, dar considera că n-ar fi fost rău să îndrepte firul discuţiei în această direcţie.

– Da, chiar aşa e. Am pierdut trei bărbaţi – pe William şi doi fii. Castelul îmi pare foarte pustiu.

– Dar poate că n-o să rămână astfel pentru mult timp.

Philippa se holbă la el de parcă nu-i venea să-şi creadă urechilor, iar Ralph îşi dădu seama că o jignise. Femeia se întoarse şi începu să vorbească cu episcopul Henri, aflat de cealaltă parte a scaunului ei.

În dreapta lui Ralph era aşezată fiica Philippei, Odila.

– Vrei o bucată din plăcinta asta? o întrebă el. E umplută cu carne de păun şi de iepure.

Fata dădu aprobator din cap, iar el îi tăie o felie.

– Câţi ani ai?

– Anul acesta împlinesc 15.

Era înaltă şi deja avea silueta mamei sale, cu pieptul plin şi şolduri late, feminine.

– Pari mai matură, zise el, uitându-se la sânii ei.

O spusese cu intenţia de a-i face un compliment – în general, tinerii voiau să pară mai maturi –, însă Odila roşi şi îşi feri privirea.

Ralph îşi îndreptă privirea asupra mâncării din faţa lui şi îşi înfipse cuţitul într-o bucată de porc gătit cu ghimber. O mestecă îmbufnat. Nu se pricepea prea bine la ceea ce Gregory numea „curtare”.

Caris stătea în stânga episcopului Henri, cu Merthin, în calitate de staroste al ghildei, lângă ea. Lângă Merthin se afla sir Gregory Longfellow, care venise pentru a asista la înmormântarea contelui William, în urmă cu trei luni, şi nu mai plecase din zonă. Caris era nevoită să-şi suprime dezgustul de a sta la aceeaşi masă cu asasinul de Ralph şi cu bărbatul care, aproape sigur, îl instigase la un asemenea act. Ospăţul îi oferea însă prilejul de a se ocupa de anumite sarcini. Avea un plan de

renaştere a oraşului. Reconstruirea zidurilor de apărare era doar prima parte. Pentru a o realiza pe a doua, trebuia să-l atragă pe episcopul Henri de partea ei.

Îi turnă prelatului o cupă de vin limpede de Gasconia, din care el luă o înghiţitură prelungă. Se şterse la gură şi spuse:

– Te pricepi la predici.

– Mulţumesc, replică ea, remarcând mustrarea din spatele complimentului său. Viaţa acestui oraş se transformă în haos şi desfrânare, iar dacă vrem să îndreptăm lucrurile, trebuie să-i inspirăm pe oameni. Sunt sigură că sunteţi de acord.

– E un pic cam târziu să mă întrebi dacă sunt de acord sau nu. Dar, cu toate astea, trebuie să recunosc că sunt.

În mod clar, Henri era o persoană pragmatică, neavând obiceiul de a relua bătăliile care fuseseră pierdute deja. Tocmai pe asta se bazase Caris.

Se servi cu o bucată de carne de bâtlan, condimentată cu piper şi cuişoare, dar nu începu să mănânce: avea prea multe de spus.

– Planul meu nu se limitează la reconstruirea zidurilor şi la refacerea forţelor de ordine.

– Mă gândeam eu că aşa stau lucrurile, răspunse episcopul.

– Consider că Sfinţia Voastră, ca episcop de Kingsbridge, ar trebui să aveţi cea mai înaltă catedrală din toată Anglia.

Prelatul ridică din sprâncene.

– Ei bine, la asta nu mă aşteptam.

– În urmă cu 200 de ani, aceasta era una dintre cele mai importante stăreţii din Anglia. E cazul să-i redăm statutul. Un nou turn ar putea simboliza tocmai această renaştere, precum şi statutul special al Sfinţiei Voastre printre ceilalţi episcopi.

Henri schiţă un zâmbet strâmb, însă era clar că era încântat. Ştia bine că se afla în faţa unei încercări de măgulire, şi-i plăcea acest lucru.

Caris continuă:

– Turnul ar fi util şi pentru oraş. Fiind vizibil din depărtare, i-ar putea ajuta pe pelerini şi pe negustori să ajungă mai uşor aici.

– Şi de unde ai face rost de banii necesari pentru el?

– Stăreţia este bogată.

Henri fu surprins din nou.

– Stareţul Godwyn se plângea mereu de probleme cu banii.

– Ei bine, el nu era deloc un administrator strălucit.

– Mie mi s-a părut mai degrabă competent.

– Multora li s-a părut aşa, dar a luat tot felul de decizii greşite. Chiar de la început, a refuzat să repare dârsta pentru îndesit stofă, ceea ce i-ar fi adus un venit consistent, însă a cheltuit banii pe care îi avea pe construirea unui palat propriu, care nu i-a adus niciun câştig.

– Şi acum lucrurile stau altfel?

– Am concediat aproape toţi vătafii şi am numit în loc unii mai tineri care sunt dispuşi să facă nişte schimbări. Am transformat aproape jumătate din terenuri în păşuni, mai uşor de îngrijit în aceste vremuri, când ne confruntăm cu o criză de mână de lucru. Restul le-am închiriat pe bani, scutindu-i însă pe arendaşii respectivi de celelalte obligaţii tradiţionale. Plus că am avut de câştigat cu toţii de pe urma taxelor de moştenire şi a proprietăţilor lăsate de cei care au murit fără moştenitori, din cauza epidemiei de ciumă. Mănăstirea de călugări a ajuns acum la fel de înstărită ca cea de maici.

– Deci toţi arendaşii sunt oameni liberi?

– Cei mai mulţi. În loc să muncească o zi pe săptămână în fermele noastre, să transporte cu carele fânul stăreţiei sau să-şi pască oile pe izlazurile acesteia, plătesc pur şi simplu o sumă de bani. Le convine mai mult şi, în mod clar, acest aranjament ne face şi nouă viaţa mai uşoară.

– O mulţime de seniori feudali – mai ales abaţii – privesc cu dezgust o asemenea transformare a obligaţiilor arendaşilor. Sunt de părere că-i strică pe ţărani.

Caris ridică din umeri.

– Ce-am pierdut? Puterea de a impune tot felul de obligaţii mărunte, favorizându-i pe unii iobagi şi asuprindu-i pe alţii, dar ţinându-i pe toţi sub puterea noastră suverană. Călugării şi călugăriţele nu au niciun interes să-i tiranizeze pe ţărani. Aceştia ştiu cel mai bine ce să cultive şi ce pot vinde la târg. Lucrează îndoit dacă îi lăsăm să decidă singuri.

Episcopul o ţintui cu o privire plină de suspiciune.

– Deci crezi că stăreţia e în stare să plătească înălţarea unui turn nou?

Caris îşi dădea seama că Henri se aşteptase ca ea să-i ceară bani.

– Da… cu ceva ajutor din partea negustorilor din oraş. Şi tocmai aici ne-aţi putea ajuta Sfinţia Voastră.

– Mă gândeam eu că trebuie să fie ceva…

– Nu vă cer bani. Ceea ce doresc de la Sfinţia Voastră

valorează mai mult decât banii.

– M-ai făcut curios.

– Vreau să fac petiţie la rege să ne acorde o cartă de obşte.

Rostind aceste cuvinte, Caris îşi dădu seama că îi tremurau mâinile. Se întorcea la bătălia pe care o purtase cu Godwyn în urmă cu zece ani şi care se încheiase cu procesul în care fusese acuzată de vrăjitorie. Adevărata miză fusese carta de obşte, iar ea aproape că-şi pierduse viaţa luptând pentru ea. Acum lucrurile stăteau cu totul altfel, însă carta nu era deloc mai puţin importantă. Caris îşi lăsă cuţitul de mâncat pe masă şi îşi împreună mâinile în poală, pentru a le opri din tremurat.

– Înţeleg, zise Henri neangajant.

Caris înghiţi în sec, cu greu, şi continuă:

– Un asemenea document este esenţial pentru renaşterea comerţului în oraşul nostru. Mult timp, Kingsbridge a fost ţinut pe loc de strânsoarea de fier a stăreţiei. În general, stareţii sunt precauţi şi conservatori, aşa că, din instinct, se opun oricăror schimbări şi inovaţii. Negustorii trăiesc din schimbare – caută mereu modalităţi noi de a câştiga bani sau cel puţin aşa fac cei buni. Dacă vrem ca oraşul să contribuie la plata noului turn, trebuie să le acordăm libertatea de care au nevoie pentru a prospera.

– O cartă de obşte.

– Oraşul ar putea avea propriul tribunal, ar putea să-şi facă propriile reguli, ar putea fi condus de o ghildă în toată regula, nu ca acum, când avem o ghildă parohială lipsită de orice fel de putere reală.

– Dar ar fi dispus regele să acorde o asemenea cartă Kingsbridge-ului?

– Regilor le convine să aibă cât mai multe obşti, căci acestea plătesc multe impozite. Dar, în trecut, stareţul de Kingsbridge a fost cel care s-a opus încercărilor de a obţine carta.

– Deci tu crezi că stareţii sunt prea conservatori.

– Prea timizi.

– Ei bine, replică episcopul cu un hohot de râs, tu în niciun caz n-o să fii acuzată vreodată de timiditate.

Caris nu se abătu de la scopul ei.

– Cred că, dacă e să construim turnul cel nou, este esenţial să obţinem carta.

– Da, înţeleg asta.

– Deci sunteţi de acord?

– Cu construirea turnului sau cu obţinerea cartei?
– Merg mână-n mână.
Henri păru amuzat de răspunsul ei.
– Închei un târg cu mine, stareţă Caris?
– Dacă sunteţi dispus, da.
– Bine. Construieşte-mi un turn, iar eu o să te ajut să obţii carta.
– Nu. Lucrurile trebuie făcute tocmai invers. Avem nevoie de cartă mai întâi.
– Deci trebuie să am încredere în tine.
– E chiar aşa greu?
– Sincer să fiu, nu.
– Bine. Înseamnă că ne-am înţeles.
– Da.
Caris se aplecă în faţă şi privi dincolo de Merthin.
– Sir Gregory?
– Da, stareţă Caris?
Caris făcu un efort să se arate politicoasă faţă de el.
– Aţi gustat din iepurele ăsta în sos dulce? Chiar vă sfătuiesc să o faceţi, e excelent.
Gregory acceptă castronul întins şi se servi.
– Mulţumesc.
Caris îi spuse:
– Vă amintiţi, desigur, că oraşul nostru nu e obşte.
– Da, sigur.
În urmă cu mai bine de zece ani, Gregory se folosise tocmai de acest argument pentru a o învinge pe Caris în faţa tribunalului regal, în disputa legată de dârsta de îndesit stofă de lână.
– Sfinţia Sa consideră că a venit vremea să-i cerem regelui să ni se elibereze o cartă de obşte.
Gregory încuviinţă din cap.
– Cred că e foarte probabil ca regele să avizeze favorabil o asemenea solicitare – mai ales dacă i s-ar prezenta în modul potrivit.
Sperând că expresia ei nu oglindea dezgustul pe care-l simţea, Caris zise:
– Poate o să fiţi atât de bun încât să ne daţi câteva sfaturi.
– Putem discuta această chestiune puţin mai târziu?
Evident, Gregory avea să ceară mită, deşi, fără nicio îndoială, avea să o numească „onorariu juridic”.
– Bineînţeles, răspunse Caris, reprimându-şi un fior.

Servitorii începură să strângă mâncarea rămasă. Caris se uită la porţia ei. Nu mâncase nicio bucăţică.

– Familiile noastre sunt înrudite, îi spuse Ralph Philippei. De departe, bineînţeles, adăugă el în grabă. Dar tatăl meu se trage din contele acela de Shiring ai căror părinţi au fost lady Aliena şi Jack Constructorul. Aruncă o privire de cealaltă parte a mesei, către Merthin, starostele ghildei. Cred că eu am moştenit sângele conţilor, iar fratele meu, pe cel al constructorilor.

Îşi ridică ochii către faţa Philippei, să vadă în ce fel reacţiona. Femeia nu părea deloc impresionată.

– Eu am fost crescut în gospodăria regretatului dumitale socru, contele Roland, continuă el.

– Da, îmi aduc aminte de vremea când erai doar un scutier.

– Am luptat sub comanda contelui, în expediţia regelui în Franţa. La bătălia de la Crecy i-am salvat viaţa prinţului de Wales.

– O, Doamne, minunat! răspunse ea din politeţe.

Ralph încerca să o facă să îl vadă ca pe un egal, astfel încât anunţul că ea avea să-i fie soţie să îi pară cât mai puţin nefiresc. Dar, cu toate acestea, nu părea a avea mare succes. Philippa părea doar plictisită şi un pic nedumerită privind direcţia în care se îndrepta conversaţia lor.

Fu adus desertul: căpşune îndulcite, napolitane cu miere, curmale, stafide şi vin cu mirodenii. Ralph goli o cupă de vin şi îşi mai turnă una, în speranţa că alcoolul avea să-l ajute să se poarte mai relaxat cu Philippa. Nu înţelegea de ce i se părea atât de greu să-i vorbească. Pentru că era înmormântarea soţiei lui? Pentru că Philippa era contesă? Sau pentru că fusese atâţia ani îndrăgostit de ea până peste cap, fără vreo speranţă de apropiere, iar acum nu-i venea să creadă că, în sfârşit, ea avea să-i fie soţie?

– De aici o să vă întoarceţi la Earlcastle? o întrebă el.

– Da. Mâine plecăm.

– Şi-o să staţi mult acolo?

– Unde altundeva să mă duc? Se încruntă: Dar de ce întrebi?

– Aş vrea să vin să te vizitez, dacă îmi permiţi.

Răspunsul ei fu unul glacial.

– În ce scop?

– Aş vrea să discut cu dumneata un subiect care nu poate fi abordat aici, acum.

– Despre ce Dumnezeu vorbeşti?
– O să vin să te văd în câteva zile.
Philippa părea agitată. Ridicând tonul, îi spuse:
– Ce ai putea să ai dumneata de discutat cu mine?
– După cum am zis, nu s-ar cuveni să vorbim despre asta acum.
– Pentru că suntem la înmormântarea soţiei dumitale?
Ralph încuviinţă printr-o mişcare din cap.
Faţa Philippei se făcu albă ca varul.
– O, Doamne! suspină ea. Doar nu vrei să spui că…
– Repet, nu vreau să deschid subiectul acum.
– Dar trebuie să ştiu! strigă ea. Ai de gând să mă ceri în căsătorie?
Ralph şovăi o clipă, după care ridică din umeri şi, într-un final, dădu din cap, în semn de recunoaştere.
– Dar pe ce te bazezi? întrebă ea. Ai avea nevoie de permisiunea regelui!
Ralph o fixă cu privirea şi ridică scurt din sprâncene.
Dintr-odată, Philippa se ridică de la masă.
– Nu! exclamă ea.
Toţi mesenii îşi aţintiră privirile către ea. Philippa se holba la Gregory.
– E adevărat? îl întrebă. Regele are de gând să mă mărite cu el?
Îşi îndreptă degetul mare către Ralph, cu un dispreţ suveran.
Reacţia ei îl surprinse pe Ralph ca un pumnal înfipt mişeleşte în abdomen. Nu se aşteptase ca ea să dea dovadă de atâta aversiune. Oare chiar era atât de respingător?
Gregory îi aruncă lui Ralph o privire plină de reproş.
– Nu era momentul potrivit să aduci vorba despre asta.
Philippa se tângui:
– Deci e adevărat! O, Doamne, ai milă de mine!
Ralph întâlni privirea Odilei. Aceasta îl privea fix, de-a dreptul îngrozită. Ce-o făcuse să îl antipatizeze într-atât?
Philippa urmă:
– Nu pot suporta aşa ceva.
– De ce? o întrebă Ralph. Care e problema? Ce drept ai tu să ne priveşti de sus, pe mine şi familia mea?
Aruncă o privire către cei prezenţi: fratele său, aliatul său, Gregory, episcopul, stareţa, nobili mărunţi şi cetăţeni de vază ai oraşului. Toţi amuţiseră, uimiţi şi intrigaţi de izbucnirea Philippei.

Contesa nu îi luă în seamă întrebarea. I se adresă în schimb lui Gregory:

– N-o să fac una ca asta! Nu, m-ai auzit?

Era lividă de furie, însă chipul îi era brăzdat de lacrimi. Ralph se gândea la cât de frumoasă era, chiar şi în timp ce îl respingea şi îl umilea într-un mod atât de dureros.

Pe un ton detaşat, Gregory spuse:

– Aici nu e vorba despre decizia dumitale, lady Philippa, şi, în mod clar, nici despre a mea. Regele o să facă după cum doreşte.

– Puteţi să mă obligaţi să mă îmbrac în rochie de mireasă, puteţi să mă împingeţi de la spate până la altar, şuieră Philippa plină de furie. Arătă către episcopul Henri: Dar când Sfinţia Sa o să mă întrebe dacă-l iau de soţ pe Ralph Fitzgerald, n-o să spun da! Nu! Niciodată, niciodată, niciodată!

Ieşi furtunos din încăpere, iar Odila o urmă.

După terminarea ospăţului, orăşenii se întoarseră acasă, iar vizitatorii importanţi merseră în camerele lor, să tragă un pui de somn. Caris rămase să supravegheze curăţenia. Îi părea rău pentru Philippa, din tot sufletul, mai ales că ştia – spre deosebire de aceasta – că Ralph o ucisese pe prima sa soţie. Dar, în acelaşi timp, o preocupa soarta unui oraş întreg, nu doar a unei singure persoane. Gândurile îi erau concentrate asupra planului ei de dezvoltare a Kingsbridge-ului. Lucrurile merseseră mai bine decât îşi închipuise. Orăşenii întâmpinaseră discursul ei cu ovaţii, iar episcopul se declarase de acord cu tot ce-i propusese. Poate că, în ciuda molimei de ciumă, civilizaţia avea să iasă victorioasă în Kingsbridge.

Chiar în dreptul uşii din spate, unde se afla o grămadă de resturi şi coji de pâine, Caris îl zări pe motanul lui Godwyn, Arhiepiscopul, alegând delicat carnea de pe oasele unei raţe fripte. Îl goni. Motanul se îndepărtă câţiva metri în grabă, după care încetini, ajungând să meargă ţanţoş, cu vârful alb al cozii legănându-se ca un stindard trufaş.

Cufundată în gânduri, urcă scările palatului, meditând la modul în care avea să implementeze schimbările în oraş. Fără să se oprească, deschise uşa dormitorului pe care-l împărţea cu Merthin şi intră.

Timp de o fracţiune de secundă, fu total dezorientată. Vedea doi bărbaţi stând în picioare în mijlocul încăperii, aşa că-şi spuse: „Cred că am intrat în altă casă”, după care, imediat: „Nu, cred că

am intrat în altă cameră.” În cele din urmă îşi aduse aminte că odaia ei, fiind cea mai bună din palat, îi fusese repartizată, după cum era şi normal, episcopului.

Cei doi bărbaţi erau Henri şi asistentul său, canonicul Claude. Caris avu nevoie de câteva clipe pentru a-şi da seama că cei doi erau goi, cu braţele împletite într-o îmbrăţişare, şi că se sărutau.

Şocată, rămase holbându-se la ei.

– Ooo! fu tot ce reuşi să îngaime.

Cei doi nu auziseră uşa deschizându-se. Până ce Caris nu vorbi, nici măcar nu îşi dăduseră seama că mai era şi altcineva lângă ei. Când auziră suspinul ei surprins, se întoarseră amândoi odată. Pe chipul lui Henri apăru o expresie de vinovăţie îngrozită, iar gura i se deschise involuntar.

– Îmi pare rău! zise Caris.

Bărbaţii se îndepărtară unul de celălalt cu un salt, ca şi cum ar fi sperat să nege evidenţa; apoi îşi aduseră aminte că erau goi. Henri era durduliu, cu o burtă rotundă şi membre groase, iar pieptul îi era presărat cu fire de păr alb. Claude era mai tânăr şi mai suplu, cu foarte puţin păr pe corp, cu excepţia peticului castaniu dintre picioare. Caris nu mai văzuse niciodată două penisuri în erecţie în acelaşi timp.

– Vă rog să mă scuzaţi! repetă ea copleşită de ruşine. Am greşit. Am uitat.

Îşi dădu seama că se bâlbâia şi că cei doi rămăseseră încremeniţi de uluire. Nu mai conta: oricum, nimic din ce-ar fi spus vreunul dintre ei nu ar fi putut diminua ridicolul situaţiei.

Revenindu-şi, Caris ieşi cu spatele din cameră şi trânti uşa în urma ei.

Merthin plecase de la banchet împreună cu Madge Ţesătoarea. Îi era dragă femeia aceasta mărunţică şi dolofană, cu bărbia ei ieşită în afară şi posteriorul proeminent, parcă pentru a-i echilibra silueta. O admira pentru modul în care mersese mai departe după ce soţul şi copiii ei muriseră de ciumă. Madge continuase să se ocupe de afacere, ţesând stofa şi vopsind-o în stacojiu, după reţeta lui Caris. Mergând alături de el, Madge îi spuse:

– Bravo lui Caris. Ca de obicei, are dreptate. Nu mai putem continua aşa.

– Tu ţi-ai văzut de treabă la fel ca înainte, în ciuda a tot ce s-a întâmplat, remarcă el.

– Problema mea e să găsesc oameni care să muncească.

– Toţi ne lovim de asta. Nici eu nu pot face rost de constructori.

– Lâna brută e ieftină, dar oamenii bogaţi încă plătesc bine pentru stofă stacojie de bună calitate, continuă Madge. Dacă aş reuşi să produc mai mult, sigur aş vinde tot.

Merthin rosti gânditor:

– Ştii… cât am stat în Florenţa am văzut un model de război mai rapid, cu pedale.

– Hmm. Madge îl privi cu o curiozitate intensă. N-am auzit niciodată de aşa ceva.

Merthin încercă să-i explice mai bine:

– La orice război, întinzi firele pe un cadru, ca să formezi urzeala, după care treci un fir într-o parte şi-n alta prin urzeală, pe deasupra unui fir şi pe dedesubtul următorului şi aşa mai departe, ca să formezi ţesătura.

– Da, aşa e la războaiele simple. Ale noastre sunt mai bune.

– Ştiu. Pentru ca lucrurile să meargă mai repede, se prinde fiecare al doilea fir de urzeală de o bară mobilă, numită cocleţ, aşa că, atunci când mişti cocleţul, jumătate din fire sunt ridicate din rândul celorlalte. Apoi, în loc să treci cu firul pe deasupra şi pe dedesubtul urzelii, poţi să-l treci direct prin spaţiul creat, dintr-o singură mişcare uşoară. După care laşi cocleţul mai jos de restul urzelii, pentru a trece firul în sens invers.

– Da. A, şi să ştii că firul respectiv e înfăşurat pe un mosor.

– De fiecare dată când treci mosorul prin urzeală, la stânga sau la dreapta, trebuie să-l pui jos, după care să mişti cocleţul cu amândouă mâinile, iar apoi să iei mosorul şi să-l treci în sens invers.

– Exact.

– Ei, la un război cu pedale, cocleţul e pus în mişcare cu ajutorul picioarelor. Deci nu mai trebuie să laşi mosorul din mână.

– Zău? O, Doamne!

– Asta ar schimba lucrurile, nu?

– Enorm. Am putea ţese de două ori mai multă stofă… ce mai, chiar mai mult!

– Exact aşa mă gândeam şi eu. Vrei să-ţi construiesc unul, de încercare?

– Da, te rog!

– Nu-mi amintesc exact cum anume era construit. Cred că

pedalele erau legate la un sistem de pârghii şi scripeţi… Se încruntă, concentrat. Oricum, sunt sigur că o să-mi dau eu seama cum.

După-amiaza târziu, când Caris tocmai trecea pe lângă bibliotecă, se întâlni cu canonicul Claude, care ieşea din aceeaşi încăpere, cu o cărticică în mână. Bărbatul îi întâlni privirea şi se opri. Instantaneu, amândoi se gândiră la scena pe care o surprinsese Caris din greşeală, în urmă cu doar o oră. Iniţial, Claude păru stânjenit, dar apoi colţurile gurii i se ridicară într-un zâmbet. Îşi ridică mâna să-şi acopere gura, simţind fără doar şi poate că nu era în regulă să se arate amuzat de situaţie. Caris îşi aduse aminte cât de speriaţi fuseseră cei doi şi, pe neaşteptate, îşi dădu seama că şi în gâtul ei se forma un hohot de râs.

Urmându-şi primul impuls, zise exact ce gândea:

– Chiar că eraţi caraghioşi!

Oricât se străduia, Claude nu se putea abţine să nu chicotească şi nici Caris nu-şi putu reţine hohotele, până ce ajunseră să se ţină în braţe, cu lacrimile şiroindu-le pe obraji, incapabili să-şi contenească râsul.

În seara aceea, Caris îl duse pe Merthin în colţul sud-vestic al stăreţiei, unde se afla grădina de legume, de-a lungul râului. Vremea era blândă, iar pământul reavăn emana un miros proaspăt, de vegetaţie nouă. Caris observă straturile de ceapă verde şi de ridichi.

– Aşadar fratele tău o să fie conte de Shiring, începu ea.

– Nu şi dacă lady Philippa are un cuvânt de spus.

– Din câte ştiu eu, contesele trebuie să facă aşa cum le comandă regele.

– Teoretic, toate femeile ar trebui să fie supuse bărbaţilor, replică Merthin cu un zâmbet larg. Şi totuşi, există unele care sfidează aceste reguli.

– Nu înţeleg la cine te referi, zău.

Dispoziţia lui Merthin se schimbă brusc.

– Ce lume… oftă el. Unul îşi omoară nevasta, iar regele îl înalţă la cel mai înalt rang nobiliar.

– Ştim bine că se întâmplă asemenea lucruri, rosti ea. Dar parcă e şocant atunci când e vorba despre propriile rude. Biata Tilly…

Merthin se frecă la ochi, parcă pentru a destrăma o imagine

deranjantă.

– De ce m-ai adus aici?

– Pentru a discuta despre elementul final al planului meu: spitalul cel nou.

– Aha… Mă gândeam eu…

– Crezi că ar putea fi construit aici?

Merthin aruncă o privire în jur.

– Nu văd de ce nu. E un teren în pantă, dar întreaga stăreţie e construită pe un povârniş şi nici nu e vorba despre o clădire de calibrul catedralei. Un nivel sau două?

– Unul. Dar vreau ca întreaga clădire să fie împărţită în încăperi potrivite, în care să punem doar 4–6 paturi, astfel încât bolile să nu se mai răspândească atât de repede de la un pacient la altul. Trebuie să aibă şi o farmacie – o încăpere mare, bine luminată, unde să fie pregătite medicamentele, cu o grădină de ierburi în faţă. Şi o latrină spaţioasă, bine aerisită, cu apă curentă, foarte uşor de curăţat. De fapt, întreaga clădire trebuie să fie foarte luminoasă şi aerisită. Dar, cel mai important, trebuie să se afle la cel puţin 100 de metri faţă de restul stăreţiei. Trebuie să-i ţinem pe bolnavi separat de cei sănătoşi. Acesta e lucrul esenţial.

– O să mă apuc să-ţi schiţez un proiect mâine-dimineaţă.

Caris aruncă o privire în jur şi, văzând că nu era nimeni prin preajmă care să-i vadă, îl sărută.

– Asta o să fie încununarea muncii mele de-o viaţă, îţi dai seama?

– Ai 32 de ani… nu e un pic cam devreme să vorbeşti despre încununarea muncii de-o viaţă?

– Deocamdată nu am pus nici piatra de temelie.

– N-o să dureze mult până ce o să fie gata. O să încep lucrul la spital în acelaşi timp cu fundaţia pentru turnul cel nou. Apoi, când spitalul o să fie gata, o să-mi pot muta zidarii la catedrală.

Porniră înapoi. Caris îşi dădea seama că Merthin era mai degrabă entuziasmat de construirea turnului.

– Cât de înalt o să fie?

– 135 de metri.

– Deci o să fie cea mai înaltă clădire din toată Anglia.

– Până ce altcineva o să construiască una mai înaltă, da.

„Deci şi el o să-şi realizeze visul”, cugetă ea. Cum mergeau unul lângă altul către palatul stareţului, îşi trecu braţul pe sub al lui. Era fericită. Ciudat, nu-i aşa? Mii de oameni din Kingsbridge

muriseră de ciumă, Tilly fusese asasinată, dar sufletul lui Caris era plin de speranţă. Asta pentru că avea un plan, evident. Întotdeauna îşi simţea inima mai uşoară atunci când avea un plan. Zidul cel nou, ordinea civică, turnul, carta de obşte şi, în special, noul spital: cum o să-şi facă timp să pună totul la punct?

Braţ la braţ cu Merthin, intră în casa stareţului. Îi găsi acolo pe episcopul Henri şi pe sir Gregory, prinşi într-o conversaţie cu un al treilea bărbat care se afla cu spatele către Caris. Înfăţişarea nou-venitului avea ceva neplăcut de familiar, chiar şi aşa, din spate, iar Caris fu străbătută de un fior de nelinişte. Apoi bărbatul se întoarse, astfel că îi văzu chipul: sardonic, triumfător, batjocoritor şi plin de răutate.

Era Philemon.

74

Episcopul Henri şi ceilalţi oaspeţi părăsiră Kingsbridge-ul a doua zi dimineaţă. Caris, care dormise până atunci în dormitorul comun al călugăriţelor, se întoarse în palatul stareţului. După masa de dimineaţă, se duse la etaj, în camera ei.

Acolo îl găsi pe Philemon.

Era a doua oară când se trezea luată prin surprindere de prezenţa unui bărbat în dormitorul ei. Şi totuşi, Philemon era singur şi complet îmbrăcat. La intrarea ei, stătea lângă fereastră şi se uita pe o carte. Văzându-l din profil, Caris îşi dădu seama că încercările prin care trecuse în ultimele şase luni îl făcuseră să slăbească.

– Ce cauţi aici? i se adresă ea.

Philemon se prefăcu surprins de o asemenea întrebare.

– Aceasta este reşedinţa stareţului. De ce crezi că n-aş avea ce căuta aici?

– Pentru că asta nu e camera ta!

– Sunt stareţul adjunct al mănăstirii Kingsbridge. N-am fost niciodată concediat din această funcţie. Stareţul e mort. Cine altcineva, dacă nu eu, are dreptul să stea aici?

– Eu, bineînţeles.

– Dar tu nu eşti nici măcar călugăr.

– Episcopul Henri m-a numit stareţ *de facto,* iar seara trecută, în ciuda întoarcerii tale, nici eu nu am fost concediată din această funcţie. Îţi sunt superioară, iar tu trebuie să te supui

ordinelor mele.

– Dar eşti călugăriţă şi-ar trebui să locuieşti cu celelalte călugăriţe, nu cu călugării.

– Prea târziu. Locuiesc aici de luni de zile.

– Singură?

Dintr-odată, Caris îşi dădu seama că se afla pe teren nesigur. Philemon ştia că ea şi Merthin trăiseră mai mult sau mai puţin ca soţ şi soţie. Fuseseră discreţi, nu-şi afişaseră legătura, dar oamenii aveau darul de a ghici asemenea lucruri, iar Philemon depista instinctual orice slăbiciune.

Cântări repede lucrurile. Putea să insiste ca Philemon să părăsească imediat clădirea. Dacă era nevoie, putea să facă în aşa fel încât să fie dat afară: Thomas şi novicii aveau să o asculte pe ea, nu pe Philemon. Dar ce-avea să se întâmple mai departe? Nou-venitul avea să facă tot ce-i stătea în putere pentru a atrage atenţia asupra faptului că ea şi Merthin locuiau împreună în palat. Ar fi stârnit controverse, iar cetăţenii importanţi ai oraşului s-ar fi împărţit imediat în două tabere. Cei mai mulţi ar fi susţinut-o pe Caris, aproape în orice, atât de bună era imaginea pe care şi-o crease în ochii lor; dar aveau să fie şi unii care să-i critice comportamentul. Un asemenea conflict i-ar fi subminat autoritatea şi ar fi pus sub semnul îndoielii întreprinderile ei. Era mai bine să-şi recunoască înfrângerea.

– Poţi să iei dormitorul, îi zise ea. Dar nu şi sala mare. Pe-aceea o folosesc pentru întâlnirile cu cetăţenii de vază ai oraşului şi cu persoanele importante aflate în vizită. Când nu participi la slujbele din biserică, te vei afla în claustru, nu aici. Stareţul adjunct nu are palat.

Se răsuci pe călcâie şi plecă înainte ca Philemon să aibă ocazia să mai spună ceva. Reuşise să nu se dezonoreze, însă el fusese cel care învinsese.

Cu o seară înainte avusese ocazia să-şi amintească exact cât de şiret era Philemon. Luat la întrebări de episcopul Henri, acesta păruse a avea o explicaţie plauzibilă pentru toate lucrurile dezonorante de care se făcea vinovat. Cum justifica faptul că îşi părăsise îndatoririle de la stăreţie şi că fugise la Sfântul Ioan-din-Pădure? Mănăstirea se aflase în pericol de a dispărea cu totul, iar singura modalitate de salvare fusese fuga, conform zicalei: „Pleacă devreme, du-te departe şi stai acolo cât mai mult.” În continuare, publicul larg considera că doar această măsură era cea care te putea ajuta să eviţi confruntarea cu ciuma. Singura

lor greşeală fusese că rămăseseră prea mult în Kingsbridge. Şi atunci, de ce nu îl informase nimeni pe episcop de planul lor? Philemon declara că îi părea rău, însă el şi ceilalţi călugări nu făcuseră altceva decât să se supună ordinelor stareţului Godwyn. Dar de ce fugise şi de la schitul Sfântul Ioan, când văzuseră că ciuma îi prinse din urmă şi acolo? Philemon pretindea că fusese chemat de Domnul să se îngrijească de oamenii din Monmouth, iar Godwyn îi dăduse permisiunea să plece. Şi totuşi, cum se făcea că fratele Thomas nu ştia nimic despre faptul că stareţul îi dăduse voie, ba chiar nega ferm că permisiunea aceasta îi fusese acordată? Ceilalţi călugări nu fuseseră informaţi de hotărârea lui Godwyn de teamă ca aceasta să nu işte gelozii. Şi atunci, de ce Philemon plecase din Monmouth? Se întâlnise cu fratele-cerşetor Murdo, care îi spusese că stăreţia Kingsbridge avea nevoie de el, iar el privise acest îndemn ca un alt mesaj divin.

Din toate acestea, Caris îşi dăduse seama că Philemon fugise de ciumă până ce-şi dăduse seama că, cel mai probabil, era unul dintre acei puţini norocoşi care nu se molipseau. Apoi aflase de la Murdo că ea şi Merthin dormeau împreună în palatul stareţului şi realizase imediat în ce mod putea exploata această situaţie pentru a-şi recăpăta statutul de altădată. Dumnezeu n-avea nimic de-a face cu toate acestea.

Dar episcopul Henri crezuse povestea lui Philemon. Acesta avusese grijă să se arate umil, până la limita slugărniciei. Henri nu reuşise să vadă adevărata natură a acestui om, ci doar aparenţa.

Caris îl lăsă pe Philemon în palat şi se îndreptă către catedrală. Urcă scara lungă, în spirală, care ducea către turnul de nord-vest şi îl găsi pe Merthin în mansarda zidarilor, ocupat cu trasarea unui proiect, la lumina provenită de la una dintre ferestrele dinspre nord.

Aruncă o privire plină de interes asupra schiţei neterminate. Mereu i se păruse că planurile constructorilor erau greu de descifrat. Liniile subţiri trasate în stratul de mortar trebuiau transformate, în minte, în pereţi groşi de piatră, cu ferestre şi uşi.

În timp ce ea îi studia munca, Merthin o fixa, aşteptându-i reacţia. În mod clar, anticipa un răspuns entuziasmat.

La început, Caris fu de-a dreptul descumpănită de desenul lui. Nu semăna deloc cu un spital. Într-un final, murmură:

– Dar ai desenat un… claustru!

– Exact! răspunse el. De ce trebuie neapărat ca un spital să

fie o clădire lungă şi îngustă, care să semene în mare parte cu naosul unei biserici? Ai zis că vrei să fie luminos şi aerisit. Şi aşa, în loc să înghesui încăperile unele într-altele, le-am pus de jur împrejurul unui dreptunghi.

Caris încercă să vadă totul cu ochii minţii: dreptunghiul de iarbă, clădirea din jur, uşile care dădeau către încăperile mici, cu cel mult şase paturi, călugăriţele care se deplasau de la o cameră la alta, la adăpostul unei arcade acoperite.

– E o idee inspirată! recunoscu ea. Nu m-aş fi gândit niciodată la aşa ceva, dar o să fie perfect!

– În patrulaterul din mijloc poţi să cultivi ierburile de leac, căci aşa vor avea lumină, dar o să fie la adăpost de vânt. În mijlocul grădinii o să facem o fântână, ca să aveţi apă proaspătă, iar surplusul se va scurge prin ţevi către latrină, aflată în aripa sudică, iar apoi în râu.

În culmea bucuriei, Caris îi dădu un sărut.

– Eşti atât de deştept!

Apoi îşi aduse aminte de vestea pe care trebuia să i-o dea.

Probabil că el observase schimbarea expresiei ei, căci o întrebă:

– Ce s-a întâmplat?

– Trebuie să ne mutăm din palat, începu ea. Îi povesti conversaţia avută cu Philemon şi motivul pentru care cedase. Prevăd încă de pe acum conflicte puternice cu Philemon… nu vreau ca problema aceasta să fie cea în care să pun piciorul în prag.

– Mi se pare firesc, rosti el.

Tonul lui era unul raţional, însă Caris îşi dădea seama, după felul în care i se încordaseră trăsăturile, că era furios. Se uita fix la proiectul său, deşi mintea nu-i era nicidecum concentrată asupra lui.

– Şi mai e ceva, spuse ea. Îi încurajăm pe oameni să ducă un trai cât mai normal cu putinţă – să menţină ordinea pe străzi, să se întoarcă la adevărata viaţă de familie, să înceteze cu beţiile şi petrecerile… Ar trebui să fim un exemplu pentru ei.

Merthin încuviinţă printr-o mişcare din cap.

– Da, presupun că nimic nu e mai anormal decât ca o stareţă să împartă patul cu iubitul ei, replică el.

Încă o dată, tonul raţional îi era contrazis de expresia furioasă întipărită pe chip.

– Îmi pare foarte rău, făcu ea.

– Şi mie.

– Dar nu vrem să riscăm tot ce ne dorim amândoi – turnul tău, spitalul meu, viitorul întregului oraş.

– Nu. Dar ne sacrificăm traiul împreună.

– Nu pe de-a-ntregul. Va trebui să dormim separat, ceea ce e greu, dar o să avem o mulţime de ocazii să fim împreună.

– Unde?

Caris ridică din umeri.

– Aici, de exemplu. Dintr-odată, o dispoziţie nebunatică puse stăpânire pe ea. Traversă încăperea, ridicând încet poalele rasei pe care o purta, şi se duse la uşa aflată în capătul scărilor. Nu vine nimeni… îl anunţă ea, ridicându-şi sutana până în jurul taliei.

– Şi oricum, se aude în caz că vine cineva, completă el. Uşa de jos scârţâie.

Caris se aplecă, prefăcându-se a se uita în jos pe scări.

– Vezi ceva neobişnuit de unde stai tu?

Merthin chicoti. Întotdeauna îl făcea să uite de furie printr-o atitudine jucăuşă.

– Ei… parcă-mi face ceva cu ochiul, spuse el hohotind.

Caris se întoarse la el, ţinându-şi în continuare sutana ridicată şi zâmbind triumfător.

– Vezi… nu trebuie să renunţăm chiar la tot.

Merthin se aşeză pe un scaun fără spătar şi o trase la el. Caris încălecă peste coapsele lui şi se lăsă în poala lui.

– Ai face bine să aduci o saltea de paie aici sus, îi şopti cu glasul îngroşat de dorinţă.

Merthin îşi îngropă faţa între sânii ei.

– Şi cum aş putea explica prezenţa patului în mansarda constructorilor? murmură el.

– Ei, spui pur şi simplu că oamenii au nevoie de un loc moale unde să-şi pună… sculele.

O săptămână mai târziu, Caris şi Thomas Langley plecară să inspecteze lucrările de reconstrucţie a zidului oraşului. Era o lucrare de proporţii, dar simplă şi, odată stabilită linia zidului, munca efectivă putea fi făcută de zidari tineri, fără prea mare experienţă, şi de ucenici. Caris se bucura că acest proiect demarase atât de repede. Era necesar ca oraşul să se poată apăra în momentele cruciale, însă ea avea în minte şi un alt motiv, mai important. Mobilizarea orăşenilor în faţa pericolelor

exterioare avea să-i facă, spera ea, din nou conştienţi de necesitatea ordinii şi a comportamentului civilizat.

I se părea o ironie imensă că destinul îi atribuise tocmai ei acest rol. Ea nu fusese niciodată genul de om care să respecte regulile. Întotdeauna dispreţuise conformismul şi sfidase convenţiile. Considera că avea dreptul să-şi facă propriile reguli. Iar acum le impunea constrângeri chefliilor. I se părea o minune în sine simplul fapt că nimeni nu îi spusese în faţă că era o ipocrită.

Adevărul era că unii oameni înfloreau în atmosfera de anarhie, pe când alţii nu. Merthin se număra printre aceia care se descurcau mai bine în lipsa constrângerilor. Îşi aduse aminte de felul în care le sculptase pe fecioarele înţelepte şi pe cele nesăbuite. Rezultatul fusese diferit de tot ce văzuseră cu toţii înainte, iar Elfric se folosise de acest pretext pentru a distruge uşa pe care era cioplită imaginea. Regulile nu făceau altceva decât să-l stânjenească pe Merthin. Dar oamenii precum Barney şi Lou – care lucrau la abator – aveau nevoie de legi care să-i împiedice să se rănească unul pe celălalt în încăierările stârnite la beţie.

Şi totuşi, se afla pe teren nesigur. Când încercai să impui legea şi ordinea, era greu să explici de ce aceste reguli nu ţi se aplicau şi ţie personal.

Caris medita la toate aceste lucruri pe drumul de întoarcere la stăreţie, alături de Thomas. În apropierea catedralei o întâlni pe sora Joan, care se plimba de colo colo, într-o stare de agitaţie extremă.

– Sunt atât de furioasă pe Philemon! o întâmpină ea. Zice că i-ai furat banii, iar eu trebuie să i-i dau înapoi!

– Calmează-te, rosti Caris. O conduse pe Joan în portalul catedralei, unde se aşezară pe o bancă de piatră. Trage aer adânc în piept şi spune-mi ce s-a întâmplat.

– După slujbă, Philemon a venit la mine şi mi-a zis că are nevoie de zece şilingi ca să cumpere lumânări pentru altarul Sfântului Adolphus. Iar eu i-am zis că va trebui să te întreb pe tine.

– Da, corect.

– S-a enervat foarte tare şi a început să strige că e vorba despre banii călugărilor şi că eu nu am niciun drept să-l refuz. Mi-a cerut cheile pe un ton poruncitor, şi cred că ar fi încercat chiar să mi le smulgă de la brâu, însă eu i-am zis că nu l-ar ajuta cu

nimic, din moment ce nu ştie unde anume se află vistieria.

– Ce idee bună a fost asta, să păstrăm secretul asupra vistieriei, rosti Caris.

Thomas stătea lângă ele şi asculta.

– Nu pot să nu observ că a ales exact momentul în care eu nu eram aici… ce laş! interveni călugărul.

Caris spuse:

– Joan, ai procedat foarte bine refuzându-l şi îmi pare rău că a încercat să te forţeze. Thomas, găseşte-l, te rog, şi adu-mi-l la palat.

Îi lăsă pe cei doi şi porni prin cimitir, cufundată în gânduri. În mod clar, Philemon era hotărât să-i facă probleme. Şi totuşi, nu era genul acela de tiran năvalnic, pe care l-ar fi putut pune cu botul pe labe fără nicio problemă. Era un adversar şiret, aşa că trebuia să fie foarte atentă la fiecare mişcare.

Când deschise uşa reşedinţei stareţului, îl găsi pe Philemon în sala mare, aşezat în capul mesei lungi.

Se opri în cadrul uşii.

– N-ai ce căuta aici, se înfurie ea. Ţi-am spus clar…

– Te căutam, îi răspunse el.

Caris îşi dădu seama că de-acum încolo avea să fie nevoită să încuie uşa acestei clădiri. Altfel, Philemon avea să găsească mereu pretexte pentru a-i sfida ordinele. Făcu un efort pentru a-şi controla mânia.

– Nu m-ai căutat unde trebuia, zise ea.

– Te-am găsit până la urmă, nu?

Caris îl privi cu atenţie. De la întoarcere, se bărbierise şi-şi tunsese părul, iar acum purta o sutană nouă. Era la fel de dichisit ca orice alt demnitar monastic, plus că avea o atitudine calmă şi autoritară. Caris continuă:

– Am discutat cu sora Joan. E foarte supărată.

– Şi eu sunt.

Caris observă că el stătea în jilţul confortabil din capul mesei, pe când ea stătea în picioare în faţa lui, ca şi cum el ar fi fost cel cu putere de decizie, iar ea, doar o subordonată. Îşi dădu seama cât de viclean era Philemon şi cât de bine se pricepea să manipuleze toate aspectele în favoarea sa. Îi spuse:

– Dacă ai nevoie de bani, trebuie să mi-i ceri mie.

– Dar sunt stareţ adjunct!

– Iar eu sunt stareţ *de facto,* ceea ce înseamnă că-ţi sunt superioară. Ridică tonul: Şi mai înseamnă că primul lucru pe care

trebuie să-l faci e să stai în picioare în timp ce vorbeşti cu mine!

Philemon tresări, uluit de schimbarea tonului ei, după care-şi recăpătă autocontrolul. Cu o încetineală insultătoare, se ridică de pe scaun.

Caris se aşeză în locul lui şi îl lăsă să rămână în picioare.

Philemon nu păru tulburat de această schimbare.

– Din câte am înţeles, te foloseşti de banii stăreţiei pentru a construi un turn nou.

– La porunca episcopului, da.

Chipul lui Philemon fu străbătut de o undă de iritare. Sperase să intre în graţiile episcopului şi să se alieze cu acesta împotriva lui Caris. Încă din copilărie, Philemon îi slugărise mereu pe cei aflaţi în poziţii de autoritate. Astfel reuşise să fie primit în rândul monahilor.

– Trebuie să am acces la banii mănăstirii de călugări, spuse Philemon. E dreptul meu. Bunurile fraţilor ar trebui să se afle în puterea mea.

– Când a fost aşa, aţi sfârşit prin a le fura cu totul.

Philemon păli: în mod clar, săgeata aceasta îşi nimerise ţinta cu precizie maximă.

– Asta e de-a dreptul ridicol, se fâstâci el, încercând să-şi ascundă stânjeneala. Stareţul Godwyn le-a luat pentru a se asigura că sunt păstrate în siguranţă.

– Ei bine, poţi să fii sigur că nimeni n-o să le ia „pentru păstrare în siguranţă” cât timp eu ocup funcţia de stareţ.

– Ar trebui să-mi dai pe mână măcar ornamentele catedralei. Sunt odoare sacre şi nu pot fi manipulate decât de preoţi, nu de nişte femei.

– Thomas s-a ocupat de ele cum nu se poate mai bine, scoţându-le pentru slujbe şi punându-le înapoi în vistierie după fiecare asemenea ocazie.

– Nu e de-ajuns…

Caris îşi aduse aminte de ceva şi îl întrerupse:

– Şi-apoi, nici măcar nu aţi dat înapoi tot ce aţi luat.

– Banii…

– Ornamentele. Lipseşte un sfeşnic de aur, un dar din partea ghildei lumânărarilor. Ce s-a întâmplat cu el?

Reacţia lui o luă total prin surprindere. Caris se aşteptase la o altă contestare fâstâcită a acuzaţiilor sale. Însă pe chipul lui Philemon se ivi o expresie stingherită, iar acesta spuse:

– Locul acelui sfeşnic a fost mereu în camera stareţului.

Caris se încruntă.

– Şi…?

– Asta înseamnă că nu s-a aflat niciodată în acelaşi loc cu restul obiectelor preţioase.

Caris era uluită.

– Vrei să spui că sfeşnicul a fost la tine în tot acest timp?

– Godwyn mi-a cerut să am grijă de el.

– Aşa că l-ai luat în călătoria ta la Monmouth şi Dumnezeu mai ştie pe unde?

– Aşa a dorit el.

Era un răspuns cum nu se poate mai plauzibil, iar Philemon era conştient de acest lucru. Adevărul era că îşi însuşise acel sfeşnic.

– Îl mai ai?

Stânjenit, Philemon dădu din cap, în semn de încuviinţare.

În momentul acela, Thomas intră şi el în încăpere.

– Aha, deci aici erai! i se adresă el lui Philemon.

Caris spuse:

– Thomas, du-te sus şi verifică dormitorul lui Philemon.

– Ce anume caut?

– Sfeşnicul de aur pe care nu-l găseam.

Philemon interveni:

– Nu-i nevoie să cauţi. O să-l vezi pe pupitrul de rugăciune.

Thomas se duse la etaj şi se întoarse cu sfeşnicul. I-l dădu lui Caris. Era greu. Stareţa îl cercetă, curioasă. Pe partea de jos erau gravate numele celor 12 membri ai ghildei lumânărarilor, cu litere mititele. De ce şi-l dorise Philemon? În mod clar, nu ca să-l vândă sau să-l topească – avusese o grămadă de timp la dispoziţie ca să se descotorosească de el, însă nu o făcuse. Se părea că, pur şi simplu, voise să aibă propriul sfeşnic de aur. Oare se uita îndelung la el şi-l mângâia când se afla singur în odaia sa?

Caris îşi îndreptă privirea către călugărul din faţa ei şi văzu că avea ochii plini de lacrimi.

O întrebă:

– Ai de gând să mi-l iei?

Era o întrebare prostească.

– Bineînţeles, răspunse ea. Face parte din ornamentele catedralei, nu are ce căuta la tine în dormitor. Lumânărarii l-au donat pentru gloria Domnului şi pentru înfrumuseţarea slujbelor, nu pentru plăcerea particulară a unui călugăr.

Philemon nu o contrazise. Părea foarte afectat de această pierdere, însă nu cuprins de remuşcări. Nu înţelegea faptul că greşise. Durerea sa nu provenea din regretul pentru ceea ce făcuse, ci din acela că pierduse ceva ce fusese în posesia sa. Caris îşi dădu seama că, de fapt, Philemon nu avea nici cea mai mică urmă de ruşine.

– Cred că asta pune capăt discuţiei noastre despre accesul la obiectele de valoare ale stăreţiei, îi spuse ea lui Philemon. Acum poţi să te retragi.

Călugărul ieşi.

Caris îi înapoie sfeşnicul lui Thomas.

– Du-i-l surorii Joan şi spune-i să-l pună alături de celelalte, îl îndemnă ea. O să-i anunţăm pe lumânărari că a fost găsit şi că va fi folosit la slujba de duminica viitoare.

Thomas plecă şi el.

Caris rămase pe loc, adâncită în gânduri. Philemon o ura. Nu avea de gând să piardă timpul întrebându-se de ce: ştia că-şi făcea mereu duşmani mult mai uşor decât îşi făcea prieteni. Dar stareţul adjunct era un duşman îndârjit şi lipsit de orice fel de scrupule. În mod clar, era hotărât să-i facă necazuri cu fiecare ocazie. Lucrurile n-aveau să se îndrepte. Ori de câte ori îl învingea într-una dintre aceste confruntări minore, răutatea şi îndârjirea lui aveau să se agraveze. Pe de altă parte, dacă îl lăsa să câştige, n-ar fi făcut altceva decât să-i încurajeze nesupunerea.

Avea să fie o bătălie sângeroasă, iar ea n-avea cum să-i prevadă finalul.

Flagelanţii se întoarseră într-o seară de sâmbătă din iunie.

Caris se afla în scriptoriu, ocupată cu lucrul la cartea sa. Decisese să înceapă cu o discuţie despre ciumă şi despre modul în care o asemenea epidemie trebuia abordată, după care să se ocupe de alte boli, mai uşoare. Chiar acum descria măştile de pânză pe care le impusese în spitalul din Kingsbridge. Îi venea greu să explice faptul că aceste măşti erau eficiente, însă nu ofereau o imunitate totală. Singura măsură de protecţie cu adevărat sigură era să părăseşti oraşul înainte de apariţia molimei şi să stai departe până ce se stingea, dar această metodă nu era accesibilă majorităţii oamenilor. Protecţia parţială era o idee problematică pentru nişte oameni care încă mai credeau în leacuri-minune. Adevărul era că şi unele dintre

călugăriţele care purtaseră măşti se îmbolnăviseră de ciumă, dar nu la fel de multe pe cât s-ar fi putut anticipa. Se hotărî să facă o comparaţie între aceste măşti şi scuturile războinicilor. Scutul nu garanta că luptătorul respectiv avea să supravieţuiască atacului, dar, în mod clar, îi oferea o protecţie valoroasă şi niciun cavaler n-ar pleca la bătălie fără să-l aibă cu sine. Tocmai scria aceste lucruri pe o foaie imaculată de pergament, când auzi zgomotele făcute de grupul de flagelanţi şi gemu, iritată.

Ritmul tobelor amintea de paşii şovăielnici ai unor beţivi, vaierele cimpoaielor păreau a fi ţipetele de durere ale unei creaturi sălbatice, iar clinchetul clopotelor erau un soi de parodie a unei chemări la îngropăciune. Caris ieşi tocmai când procesiunea îşi făcu intrarea în curtea stăreţiei. De data aceasta erau mai mulţi, 70–80, şi păreau mai sălbatici ca înainte: aveau plete lungi şi încâlcite, zdrenţe în loc de haine, şi ţipau nebuneşte. Fuseseră deja prin tot oraşul şi adunaseră o suită importantă de spectatori, dintre care unii îi priveau amuzaţi, însă alţii li se alăturau, sfâşiindu-şi hainele şi biciuindu-se.

Caris nu se aşteptase să mai dea cu ochii de ei. Papa Clement al VI-lea condamnase practica autoflagelării. Dar acesta se afla departe, la Avignon, şi impunerea hotărârilor sale cădea în sarcina altora.

Ca şi prima dată, flagelanţii erau conduşi de călugărul-cerşetor Murdo. Când acesta se apropie de faţada vestică a catedralei, Caris văzu, spre marea sa uimire, că uşile de pe acea latură erau larg deschise. Ea nu autorizase aşa ceva. Thomas nu ar fi făcut una ca asta fără să o fi întrebat. Probabil că vinovatul era Philemon. Îşi aduse aminte că, în călătoriile sale, Philemon se întâlnise cu Murdo. Presupunea că Murdo îl anunţase cumva pe Philemon de vizita pe care avea să o facă în Kingsbridge, iar cei doi conspiraseră ca flagelanţii să fie primiţi în biserică. Fără nicio îndoială, Philemon avea să invoce faptul că era singurul preot hirotonisit din toată stăreţia, aşa că avea dreptul să hotărască ce fel de ritualuri se desfăşurau în catedrală.

Dar ce motiv avea Philemon? De ce îl interesau Murdo şi şleahta lui de flagelanţi?

Călugărul-cerşetor conduse procesiunea pe uşa înaltă, în naos. Orăşenii se înghesuiră şi ei în urma lor. Caris nu avea nicio dorinţă de a participa la un asemenea spectacol, însă simţea nevoia să afle exact ce se întâmpla, aşa că, fără nicio tragere de inimă, intră şi ea în biserică.

Philemon se afla în faţa altarului. Fratele Murdo i se alătură. Philemon îşi ridică braţele, într-un gest care impunea tăcere, după care spuse:

– Ne-am adunat aici să ne mărturisim josnicia, să ne căim pentru păcatele comise şi să facem penitenţă.

Philemon nu avea talent de orator, iar cuvintele sale nu treziră decât o reacţie moderată, însă rolul central fu preluat imediat de charismaticul Murdo.

– Mărturisim că gândurile ne sunt desfrânate, iar faptele ne sunt păcătoase! strigă el, iar cuvintele lui fură întărite de un val de strigăte aprobatoare.

Evenimentele se desfăşurară la fel ca data trecută. Intraţi într-o transă indusă de cuvintele lui Murdo, mai mulţi oameni ieşiră în faţă, începură să strige că sunt păcătoşi şi se biciuiră. Orăşenii priveau acest spectacol, fascinaţi de violenţa şi de goliciunea care se perindau pe dinaintea ochilor lor. În ciuda atmosferei teatrale, loviturile erau cât se poate de adevărate, iar Caris se cutremura văzând dârele şi tăieturile de pe spinările penitenţilor. Unii dintre ei făcuseră acest lucru de multe ori până atunci, aşa că pielea le era străbătută de tot felul de cicatrice. Alţii aveau răni recente care erau redeschise de loviturile de acum.

Nu trecu mult şi orăşenii se alăturară acestei orgii a durerii. Când ieşeau în faţă, Philemon întindea spre oameni un bol, iar Caris îşi dădu seama că motivaţia sa erau banii. Nimeni nu putea să-şi mărturisească păcatele şi să sărute picioarele lui Murdo până ce nu punea o monedă în bolul din mâinile lui Philemon. Murdo supraveghea încasările cu ochi de vultur, iar Caris presupunea că cei doi aveau să împartă câştigul după aceea.

Pe măsură ce oamenii înaintau în număr tot mai mare către Murdo, bubuitul tobelor şi notele tânguitoare ale cimpoaielor se intensificară. Bolul din mâna lui Philemon se umplea cu rapiditate. Cei care fuseseră „iertaţi” dansau în extaz pe muzica aceea nebunească.

Într-un final, toţi penitenţii ajunseră să danseze şi nimeni nu mai ieşi în faţă. Muzica atinse un punct culminant, după care se opri brusc, moment în care Caris observă că Murdo şi Philemon dispăruseră. Presupuse că aceştia se strecurasem prin transeptul sudic să-şi numere câştigurile în claustrul călugărilor.

Spectacolul se terminase. Dansatorii se întinseră pe jos, extenuaţi. Spectatorii începură să se împrăştie în aerul curat al serii de vară. Nu trecu mult şi adepţii lui Murdo se întremară

suficient pentru a părăsi biserica, iar Caris le urmă exemplul. Observă că cei mai mulţi dintre flagelanţi se îndreptau către hanul Holly Bush.

Cu sufletul uşurat, se întoarse în calmul rece al mănăstirii de maici. Pe când amurgul se adâncea deasupra claustrului, călugăriţele participară la slujba de seară şi luară cina. Înainte de a se retrage în dormitor, Caris se duse să verifice cum stăteau lucrurile la spital. Acesta era în continuare plin: ciuma tot mai făcea ravagii.

Nu găsi prea multe lucruri de criticat. Sora Oonagh îşi ghida activitatea după principiile lui Caris: se lucra cu măşti, nu se lua sânge, iar totul se desfăşura într-o curăţenie de-a dreptul fanatică. Caris tocmai se pregătea să se ducă la culcare, când în spital fu adus unul dintre flagelanţi.

Era vorba despre un bărbat care leşinase la Holly Bush şi îşi spărsese capul, lovindu-se de o bancă. Sângera abundent, iar Caris presupunea că acest lucru contribuia în egală măsură la starea de inconştienţă ca şi lovitura suferită.

Oonagh spălă rănile pacientului cu apă sărată cât timp era încă leşinat. Pentru a-l face să-şi recapete cunoştinţa, aprinse capătul unui corn de cerb şi i-l plimbă pe sub nas, expunându-l astfel la mirosul înţepător. Apoi îl puse pe bărbat să bea două căni de apă amestecată cu scorţişoară şi zahăr, pentru a înlocui lichidul pierdut de corp.

Însă acest bărbat se dovedi a fi doar prima victimă. Alţi penitenţi, bărbaţi şi femei, fură aduşi ca suferind de o combinaţie de pierdere de sânge, exces de băuturi tari şi lovituri încasate accidental sau în vreo încăierare. Orgia flagelanţilor aproape că înzeci numărul obişnuit de pacienţi dintr-o noapte normală de sâmbătă. Printre ei se afla un bărbat care-şi biciuise spatele de atâtea ori, încât carnea din zona respectivă îi era pur şi simplu putredă. Într-un final, după miezul nopţii, fu adusă o femeie care fusese legată, biciuită şi violată.

În timp ce lucra cot la cot cu celelalte călugăriţe pentru ca fiecare pacient să primească îngrijirile cuvenite, în sufletul lui Caris se acumula din ce în ce mai multă furie. Toate rănile lor erau cauzate de nişte pervertiri ale principiilor religioase născocite de o mână de indivizi de teapa lui Murdo. Aceştia susţineau că molima de ciumă era pedeapsa divină pentru păcatele muritorilor şi că oamenii puteau evita îmbolnăvirea pedepsindu-se într-un alt mod. Asta de parcă Dumnezeu ar fi fost

un monstru răzbunător, care le impunea tuturor un joc cu reguli nebuneşti. Caris era de părere că simţul de dreptate al lui Dumnezeu trebuia să fie mai sofisticat decât concepţia unui băieţel de 12 ani, suveran peste un grup de copilaşi de-o vârstă cu el.

Munci necontenit până la slujba de utrenie de duminică, după care îşi acordă câteva ceasuri de somn. Când se sculă, se duse să-l vadă pe Merthin.

Acesta locuia acum în cea mai mare dintre casele pe care le construise pe Insula Leproşilor. Clădirea se afla pe malul sudic, în mijlocul unei grădini în care fuseseră plantaţi de curând meri şi peri. Angajase doi soţi de vârstă mijlocie care să se ocupe de casă şi de Lolla. Cei doi se numeau Arnaud şi Emily, dar se strigau unul pe celălalt Arn şi Em. Caris o găsi pe Em în bucătărie şi află de la ea că Merthin era în grădină.

Merthin îi arăta Lollei cum se scria numele ei, folosindu-se de un băţ ascuţit pentru a schiţa literele pe un petic de pământ gol, făcând-o să râdă când transformă litera „o" într-o faţă zâmbitoare. Fetiţa avea patru ani acum şi era o adevărată frumuseţe, cu pielea măslinie şi ochii căprui.

Privindu-i, Caris simţi un junghi de regret. Se culca cu Merthin de aproape jumătate de an. Nu voia să aibă un copil, pentru că asta ar fi pus capăt tuturor planurilor ei ambiţioase; şi totuşi, o parte din ea regreta că nu rămăsese însărcinată. Era împărţită între aceste două dorinţe, motiv pentru care îşi şi asumase riscul. Dar nu rămăsese grea. Se întreba chiar dacă nu cumva îşi pierduse capacitatea de a mai avea vreodată copii. Poate că poţiunea pe care i-o dăduse Mattie Înţeleapta pentru a-i întrerupe sarcina, în urmă cu zece ani, îi afectase iremediabil uterul. Ca de obicei, Caris îşi dădu seama că şi-ar fi dorit să ştie mai multe despre corpul omenesc şi despre suferinţele acestuia.

Merthin o sărută, după care porniră prin grădină, cu Lolla alergând în faţa lor, ocupată cu un joc imaginar elaborat şi de neînţeles din exterior, care implica purtarea unei discuţii cu fiecare copac. Grădina avea un aspect proaspăt, toate plantele erau abia sădite, iar pământul fusese adus cu căruţa din alte părţi, pentru a suplimenta solul sărăcăcios al insulei.

– Am venit să vorbesc cu tine despre flagelanţi, spuse Caris, după care îi povesti cu ce se confruntase noaptea trecută la spital. Vreau să le interzicem intrarea în Kingsbridge, încheie ea.

– E o idee bună, replică Merthin. Tot circul ăsta e o scorneală

a lui Murdo pentru a stoarce bani de la oameni.

– Şi a lui Philemon. El ţinea bolul pentru colectă. Vrei să vorbeşti tu cu membrii ghildei parohiale?

– Bineînţeles.

Ca stareţ *de facto,* Caris se afla în poziţia de senior al oraşului şi, teoretic, ar fi putut să-i interzică pe flagelanţi de una singură, fără să ceară ajutorul altcuiva. Cu toate acestea, cererea pentru eliberarea unei carte de obşte fusese înaintată către rege, aşa că se aştepta ca în curând conducerea oraşului să fie preluată de către ghildă, astfel că trata situaţia curentă ca pe una de tranziţie. În plus, era mereu mai înţelept să încerce să adune sprijinul celorlalţi factori înainte de a încerca să impună o regulă.

Spuse:

– Aş vrea să-l punem pe conetabil să-i escorteze pe Murdo şi pe adepţii săi în afara oraşului înainte de slujba de amiază.

– Philemon o să fie furios la culme.

– N-ar fi trebuit să le deschidă uşile bisericii înainte de a se consulta cu cineva. Caris era conştientă că aveau să se ivească probleme, dar nu putea permite ca teama de reacţia lui Philemon să o împiedice să facă ce era mai bine pentru întregul oraş. Avem decizia Papei de partea noastră. Dacă tratăm totul cu discreţie şi ne mişcăm repede, putem rezolva problema înainte ca Philemon să apuce să-şi ia gustarea de dimineaţă.

– Bine, făcu Merthin. O să încerc să reunesc ghilda la Holly Bush.

– Ne întâlnim acolo într-un ceas.

Ca orice altă organizaţie din oraş, ghilda parohială fusese decimată de molimă, însă o parte dintre negustorii cei mai importanţi supravieţuiseră ciumei, printre care Madge Ţesătoarea, Jake Chepstow şi Edward Măcelarul. Noul conetabil, fiul lui John, Mungo, era şi el prezent la această adunare convocată în grabă, iar ajutoarele sale stăteau afară, aşteptând instrucţiuni.

Discuţiile nu durară mult. Niciunul dintre cetăţenii de vază ai oraşului nu luase parte la orgia flagelanţilor şi niciunul nu vedea cu ochi buni asemenea manifestări publice. Decizia Papei fu elementul care soluţionă întreaga dilemă. Caris, ca stareţ *de facto,* formulă în mod oficial o regulă care interzicea flagelarea şi expunerea nudităţii în locuri publice, urmând ca cei care încălcau aceste precepte să fie însoţiţi de către conetabil în afara oraşului, la ordinul a oricare trei membri ai ghildei parohiale. Ghilda

supuse la vot această regulă, aprobând-o în mod formal.

Apoi Mungo se duse la etaj şi îl sculă din somn pe fratele-cerşetor Murdo.

Acesta nu se lăsă dus în linişte. Coborând pe scări, se lansă într-o serie de discursuri dezlânate, susţinute de strigăte şi lacrimi, dar şi de rugăciuni şi de blesteme. Doi dintre adjuncţii lui Mungo îl luară de câte un braţ şi aproape că fură nevoiţi să-l târască afară din local. Ajuns în stradă, protestele lui Murdo deveniră şi mai gălăgioase. Mungo mergea în faţă, iar membrii ghildei veneau şi ei în urmă. Unii dintre susţinătorii lui Murdo veniră să protesteze şi fură la rândul lor puşi sub escortă. Câţiva orăşeni se luară după această procesiune, pe măsură ce flagelanţii erau mânaţi pe strada principală, către podul lui Merthin. Niciunul dintre cetăţenii oraşului nu protestă la adresa acestei măsuri, iar Philemon nu se arătă. Chiar şi unii dintre cei care se biciuiseră cu o zi înainte nu ziseră nimic, părând oarecum ruşinaţi de întreaga tărăşenie.

Mulţimea se mai reduse când grupul traversă podul. Cu un public restrâns, protestele lui Murdo se mai potoliră. Indignarea sa de om curat ca lacrima fu înlocuită de o răutate îndârjită. Când fu eliberat, la celălalt capăt al podului dublu, porni prin mahalale fără să arunce nicio privire înapoi. Câţiva dintre discipolii săi îl urmară, oarecum nesiguri.

Intuitiv, Caris ştia că n-avea să-l mai vadă vreodată.

Le mulţumi lui Mungo şi oamenilor lui, după care se întoarse la mănăstire.

În spital, Oonagh tocmai îi trimitea pe la casele lor pe cei care veniseră în cursul nopţii, cu diferite lovituri, pentru a face loc pentru cazurile noi de ciumă. Caris se îngriji de bolnavi până la amiază, după care se retrase, cu un sentiment de uşurare, pentru a conduce procesiunea de călugăriţe la mesa de duminică. Îşi dădu seama că cele aproape două ore de cântat psalmi, recitat rugăciuni şi ascultat predica plicticoasă i se păreau de-a dreptul bine-venite şi odihnitoare.

Când îşi făcu apariţia în catedrală, în fruntea procesiunii alcătuite din Thomas şi călugării novici, Philemon era în mod clar furios. Auzise, bineînţeles, despre expulzarea lui Murdo. Fără nicio îndoială, văzuse în flagelanţi o sursă de venit care îi permitea să nu mai apeleze la Caris. Această speranţă îi fusese spulberată, iar acum era livid de mânie.

O clipă, Caris se întrebă la ce anume avea să-l împingă

această furie. După care îşi spuse: „Lasă-l să facă ce pofteşte.” Dacă nu era una, era alta. Indiferent de atitudinea abordată, Philemon avea să se înfurie pe ea mai devreme sau mai târziu. N-avea niciun rost să-şi facă griji în privinţa aceasta.

Aţipi în timpul rugăciunilor şi se trezi când Philemon începu predica. Amvonul părea să-i evidenţieze şi mai tare aspectul neatrăgător; nu era de mirare că, de obicei, predicile sale trezeau reacţii modeste în rândul congregaţiei. Cu toate acestea, astăzi captă interesul tuturor încă de la început, anunţând că subiectul predicii sale avea să fie păcatul trupesc.

Porni de la un verset din întâia Epistolă către Corinteni a Sfântului Apostol Pavel. Îl citi în latină, după care îl traduse cu glas răsunător: „V-am scris să nu vă amestecaţi cu desfrânaţii!”

Începu să brodeze, într-un stil obositor, pe marginea înţelesului verbului „a se amesteca”:

– Să nu şedeţi cu ei la masă, să nu beţi cu ei, să nu trăiţi cu ei, să nu vorbiţi cu ei.

Însă Caris se întreba, neliniştită, unde voia să ajungă cu toate acestea. Doar n-avea să îndrăznească să o atace direct de la amvon, nu? Aruncă o privire de cealaltă parte a corului, către Thomas, care stătea lângă rândul de novici, şi-i întâlni privirea îngrijorată.

Se uită din nou la chipul lui Philemon, înnegurat de ciudă, şi-şi dădu seama că acesta era capabil de orice.

– La cine se referă cuvintele astea? întrebă el retoric. Nu la cei din afară, spune clar apostolul. Aceştia vor fi judecaţi de Domnul. Dar, adaugă el, fiecare dintre voi îi judecă pe cei dinăuntru, cu care se însoţeşte. Întinse un deget către congregaţia din faţa sa: Voi! Îşi plecă din nou privirea în carte şi citi: „Scoateţi afară dintre voi pe cel rău!”

Credincioşii amuţiseră. Simţeau clar că aici nu era vorba despre unul dintre acele discursuri generale menite să-i inspire să se comporte mai bine. Philemon avea un mesaj clar.

– Trebuie să privim în jurul nostru, continuă el. În oraşul nostru… În biserica noastră… În stăreţia noastră! Există persoane care se fac vinovate de păcate trupeşti? Dacă da, acestea trebuie îndepărtate dintre noi!

Acum Caris nu mai avea nicio îndoială că se referea la ea. Iar cei mai perspicace dintre orăşeni ajunseseră şi ei la aceeaşi concluzie. Dar ce era de făcut? Nu putea să se ridice şi să-l contrazică. Nu putea nici să plece din biserică, pentru că acest

gest ar fi fost interpretat drept o confirmare a acuzaţiilor lui şi i-ar fi arătat limpede chiar şi celui mai puţin inteligent dintre credincioşi că ţinta cuvântării lui era chiar ea.

Nu-i rămânea decât să asculte, cu inima copleşită de durere şi umilinţă. Pentru prima dată, Philemon vorbea strălucit. Nu şovăia, nu se bâlbâia, pronunţa cuvintele răspicat, îşi modula glasul astfel încât să aibă amplitudine şi chiar reuşea să evite să vorbească pe un ton plictisitor, cum făcea de obicei. Pentru el, ura era o adevărată sursă de inspiraţie.

Bineînţeles, nimeni nu avea să o dea afară din stăreţie. Chiar dacă ar fi fost incompetentă în calitate de stareţă, episcopul ar fi ţinut-o în funcţie, având în vedere că Biserica se confrunta cu o lipsă acută de personal. O groază de biserici şi mănăstiri se închideau din cauză că nu mai era nimeni care să oficieze slujbele şi să cânte psalmii. Episcopii erau disperaţi să hirotonisească preoţi noi, să consacre alţi călugări şi călugăriţe, nicidecum să îi dea afară. Şi, oricum, orăşenii s-ar fi revoltat împotriva oricărui episcop care ar fi încercat să o alunge pe Caris din stăreţie.

Totuşi, predica lui Philemon era o lovitură. De-acum încolo, cetăţenilor de vază din Kingsbridge avea să le fie mult mai greu să se facă a nu observa legătura lui Caris cu Merthin. Un asemenea lucru submina respectul celorlalţi. Ar fi trecut cu vederea mai uşor greşeala trupească a unui bărbat decât a unei femei. Şi – lucru de care Caris era dureros de conştientă – poziţia ei era extrem de vulnerabilă la acuzaţia de ipocrizie.

Rămase pe loc, strângând din dinţi, pe tot parcursul acestei peroraţii, care consta, de fapt, din acelaşi mesaj repetat tot mai tare, la intervale regulate. Imediat ce monahii de ambele sexe ieşiră din biserică, se duse în farmacie pentru a-i scrie o epistolă episcopului Henri, cerându-i să-l mute pe Philemon la altă mănăstire.

Drept răspuns, Henri îl promovă.

Acest lucru se întâmplă la două săptămâni după alungarea lui Murdo din oraş. Se aflau în transeptul nordic al catedralei. Ziua de vară era fierbinte, însă în interiorul bisericii era mereu răcoare. Episcopul stătea pe un jilţ de lemn sculptat, iar ceilalţi, pe băncuţe: Philemon, Caris, arhidiaconul Lloyd şi canonicul Claude.

– Te numesc stareţ de Kingsbridge, îi spuse Henri lui

Philemon.

Philemon rânji încântat şi-i aruncă o privire victorioasă lui Caris.

Aceasta era îngrozită. În urmă cu două săptămâni, îi oferise lui Henri o listă lungă de motive solide pentru care lui Philemon nu i se mai putea permite să-şi păstreze poziţia de prelat aici – primul fiind furtul sfeşnicului de aur. Dar se părea că misiva ei avusese tocmai efectul contrar.

Se pregătea să protesteze, dar Henri o ţintui cu o privire fioroasă şi-şi ridică mâna, iar Caris se hotărî să-şi ţină gura şi să afle şi restul lucrurilor pe care episcopul le avea de spus. Acesta continuă să i se adreseze lui Philemon:

– Fac acest lucru în ciuda, şi nu datorită comportamentului tău de la întoarcerea aici. Te-ai dovedit a fi o sursă constantă de probleme, mereu răutăcios şi, dacă Biserica nu ar avea o nevoie disperată de oameni, nu te-aş promova nici într-o sută de ani.

„Şi atunci de ce o faci acum?” îl apostrofă Caris în gând.

– Dar trebuie să avem un stareţ şi pur şi simplu nu se cuvine ca stareţa să joace acest rol, chiar dacă, în mod clar, aceasta e foarte capabilă.

Caris ar fi preferat ca episcopul Henri să-l fi numit pe Thomas. Dar ştia foarte bine că acesta ar fi refuzat. Thomas fusese marcat de lupta încrâncenată pentru desemnarea succesorului stareţului Anthony, din urmă cu 12 ani, şi jurase să nu se mai implice niciodată în alegerile pentru această funcţie. De fapt, era chiar foarte posibil ca episcopul să fi vorbit cu Thomas, fără ştirea lui Caris, şi să fi aflat cum stăteau lucrurile.

– Cu toate acestea, numirea ta este supusă unor condiţii, adăugă Henri. Mai întâi, nu vei fi confirmat în această funcţie până ce Kingsbridge-ul nu va fi obţinut carta de obşte. Nu eşti capabil să conduci oraşul şi nici n-o să-ţi dau ocazia. Drept urmare, până atunci, stareţa Caris va continua să acţioneze ca stareţ *de facto,* iar tu vei locui în dormitorul comun al călugărilor. Palatul va fi încuiat. Dacă nu te porţi cum trebuie în perioada de aşteptare, voi retrage numirea.

Aceste vorbe părură a-l înfuria şi a-l răni pe Philemon, dar călugărul avu grijă să-şi ţină gura. Ştia că, de fapt, câştigase şi nu avea de gând să comenteze referitor la condiţii.

– În al doilea rând, vei avea propria vistierie. Fratele Thomas o să ocupe funcţia de vistiernic, iar nicio sumă de bani nu va putea fi retrasă fără ştirea lui. Acelaşi lucru e valabil şi pentru obiectele

preţioase. Mai mult, am ordonat să se construiască un turn nou şi am autorizat să se facă plăţile conform unui program stabilit de Merthin Podarul. Stăreţia va face aceste plăţi din fondurile călugărilor, şi nici tu, nici altcineva nu va avea puterea să intervină în vreun fel asupra acestui aranjament. Nu vreau un turn construit pe jumătate.

„Cel puţin Merthin o să-şi vadă visul realizat”, îşi spuse Caris, plină de recunoştinţă.

Henri se întoarse către Caris:

– Mai am un ordin de dat, iar acesta te vizează pe tine, maică stareţă.

„Acum ce-o mai fi?” se întrebă Caris.

– S-a formulat o acuzaţie de desfrânare.

Caris se holba la episcop, gândindu-se la ocazia aceea când îl surprinsese împreună cu Claude, amândoi dezbrăcaţi. Cum de îndrăznea să deschidă acest subiect?

Episcopul continuă:

– Nu o să pomenesc nimic despre trecut. Dar, în ceea ce priveşte viitorul, este inadmisibil ca stareţa de Kingsbridge să aibă o relaţie cu un bărbat.

Caris ar fi vrut să-i strige: „Dar tu trăieşti cu amantul tău!” Observă însă expresia de pe chipul lui Henri. Era una imploratoare. Prelatul o ruga din priviri să nu rostească acuzaţia care l-ar fi revelat ca fiind un ipocrit. Caris îşi dădu seama că Henri ştia că ceea ce făcea era nedrept, dar nu avea de ales. Philemon îl forţase să adopte această poziţie.

Era tentată să-i adreseze o remarcă înţepătoare, dar se abţinu. Nu i-ar fi folosit la nimic. Henri alesese răul cel mai mic. Caris preferă să-şi ţină gura.

– Pot primi asigurarea ta, maică stareţă, că de acum înainte nu va mai exista niciun temei pentru asemenea acuzaţii? reluă Henri.

Caris îşi aţinti privirea în podea. Mai trecuse prin asta. Se găsea din nou în situaţia de a alege între munca sa – spitalul, carta de obşte, turnul – şi relaţia cu Merthin. Şi, din nou, alegerea ei fu de partea muncii.

Îşi înălţă capul şi îl privi pe episcop în ochi.

– Da, Sfinţia Voastră, rosti ea. Aveţi cuvântul meu.

Vorbi cu Merthin în spital, înconjuraţi de o mulţime de alte persoane. Tremura şi era pe punctul de a izbucni în lacrimi, dar

nu putea să-i dea vestea între patru ochi. Ştia că, dacă ar fi fost singuri, hotărârea ei s-ar fi clătinat, şi-ar fi petrecut braţele pe după gâtul lui şi i-ar fi spus că îl iubea, promiţându-i că avea să părăsească mănăstirea şi să se căsătorească cu el. Aşa că îi trimisese un mesaj, îl întâmpinase la uşa spitalului, după care i se adresase pe un ton cât se poate de realist, cu braţele împreunate strâns peste piept, astfel încât să nu fie tentată să întindă mâna spre el, într-un gest afectuos, şi să atingă trupul acela pe care-l iubea atât de mult.

Când termină de relatat ultimatumul episcopului şi hotărârea ei, Merthin o ţintui cu o privire cumplită, de parcă ar fi vrut s-o omoare.

– Asta e ultima oară, şuieră el.

– Ce vrei să spui?

– Odată luată, hotărârea aceasta va fi definitivă. Eu nu am de gând să te mai aştept, sperând că, într-o bună zi, o să vrei să-mi fii nevastă.

Caris se simţea ca şi cum ar fi fost pălmuită.

Merthin continuă, izbind-o cu fiecare propoziţie.

– Dacă vorbeşti serios, o să încerc să te uit. Am 33 de ani. Mai bine de jumătate din viaţa mea s-a scurs – tata are 58 de ani şi nu cred s-o mai ducă mult. O să mă însor cu altcineva, o să mai fac şi alţi copii şi o să trăiesc fericit în grădina mea.

Imaginea conturată de aceste cuvinte reprezenta o adevărată tortură pentru Caris. Îşi muşcă buza, încercând să-şi controleze durerea, dar simţea şiroaie de lacrimi fierbinţi curgându-i pe faţă.

Dar Merthin era necruţător.

– N-am de gând să-mi irosesc viaţa iubindu-te, adăugă el, iar cuvintele se năpustiră asupra lui Caris ca nişte pumnale ascuţite. Fie părăseşti mănăstirea acum, fie rămâi aici pentru totdeauna.

Caris încercă să-l privească în ochi.

– N-o să te uit. O să te iubesc întotdeauna.

– Dar nu de-ajuns cât să mă alegi pe mine.

Caris rămase tăcută câteva secunde lungi. Era conştientă că lucrurile nu stăteau astfel. Iubirea ei nu era nicidecum slabă sau insuficientă. Ci, pur şi simplu, o punea în faţa unei alegeri imposibile.

– Chiar crezi asta? întrebă ea.

– Mi se pare evident.

Caris încuviinţă din cap, deşi nu era de acord.

– Îmi pare rău, murmură ea. Mult mai rău decât mi-a părut

vreodată în toată viaţa mea.

– Şi mie, spuse el, după care îi întoarse spatele şi ieşi din clădire.

75

Într-un final, sir Gregory Longfellow plecă la Londra, însă veni înapoi surprinzător de repede, ca şi cum ar fi ricoşat de zidul marii citadele, asemenea unei mingi. Îşi făcu apariţia la Tench Hall pe la ora cinei, cu un aer de om hărţuit, respirând din greu pe nările sale umflate, cu chipul încadrat de pletele încărunţite, acum încâlcite şi umede de transpiraţie. Intră în conac cu o atitudine ceva mai potolită decât de obicei, când lăsa impresia că ar fi conducătorul de drept al tuturor oamenilor şi animalelor întâlnite în cale. Ralph şi Alan stăteau în picioare lângă o fereastră, uitându-se la un soi nou de pumnal, cu lama lată, numit „cuţit de Basel”. Fără să scoată vreun cuvânt, Gregory îşi lăsă trupul lung să se prăbuşească pe un jilţ mare, cu speteaza sculptată – indiferent ce se întâmplase, avocatul era în continuare prea trufaş pentru a aştepta să fie invitat să ia loc.

Ralph şi Alan îl priveau fix, aşteptând. Mama lui Ralph pufni dezaprobator: nu-i plăceau asemenea purtări grosolane.

Într-un final, Gregory spuse:

– Regelui nu-i place când nu-i sunt respectate deciziile.

Afirmaţia aceasta îl sperie pe Ralph.

Îi aruncă o privire neliniştită lui Gregory şi se întrebă ce anume din ceea ce făcuse ar fi putut fi interpretat ca un act de nesupunere faţă de rege. Nu-i venea în minte nimic de genul acesta. Rosti intimidat:

– Îmi pare rău că Maiestatea Sa nu e mulţumit… sper că nu din cauza mea.

– Eşti şi tu implicat, i-o trânti Gregory, continuând să fie enervant de imprecis. Ca şi mine, de altfel. Iar regele e de părere că, dacă nu i se respectă dorinţele, se creează precedente periculoase.

– Sunt total de acord.

– Tocmai de aceea noi doi o să plecăm de aici mâine, o să mergem la Earlcastle, o să avem o întrevedere cu lady Philippa şi o s-o facem să se mărite cu tine.

Deci asta era. În mare parte, Ralph se simţea uşurat. La o

analiză corectă, nu putea fi considerat răspunzător pentru atitudinea recalcitrantă a Philippei – nu că analizele corecte ar fi contat prea mult pentru regi, în general. Dar, cântărind lucrurile mai în profunzime, îşi dădu seama că cel în capul căruia se spărseseră toate era Gregory, iar acesta era acum hotărât să salveze planul regelui şi să intre din nou în graţiile acestuia. Expresia lui Gregory trăda furie şi răutate. Rosti plin de venin:

– Când o să termin eu cu ea, o să te implore să o iei de nevastă.

Ralph nu-şi închipuia cum putea fi posibil aşa ceva. După cum bine punctase Philippa, puteai obliga o femeie să vină în faţa altarului, dar nu o puteai forţa să spună „da” în faţa preotului.

– Cineva mi-a spus că dreptul unei văduve de a refuza o altă căsătorie e garantat chiar de *Magna Carta,* replică Ralph.

Gregory îi aruncă o privire întunecată.

– Nu-mi aduce aminte. Am făcut şi eu greşeala de a-i spune Maiestăţii Sale acelaşi lucru.

Ralph se întreba ce ameninţări sau promisiuni intenţiona să folosească Gregory pentru a o determina pe Philippa să se supună. El, unul, nu se putea gândi decât la o singură modalitate: să o răpească şi să o ducă într-o biserică izolată, unde un preot pe care îl va fi mituit generos să-i cunune în ciuda strigătelor şi a refuzurilor ei.

Porniră în zorii dimineţii următoare, cu o mică suită. Era perioada recoltei şi, pe North Field, bărbaţii secerau tulpinile înalte de secară în timp ce femeile veneau în urma lor, legând spicele în snopi.

În ultima vreme, Ralph petrecuse mai mult timp făcându-şi griji în privinţa recoltei decât în legătură cu Philippa. Asta nu din cauza vremii, care era bună, ci din pricina ciumei. Avea prea puţini arendaşi şi încă şi mai puţini muncitori cu ziua. Mulţi dintre ei îi fuseseră furaţi de către moşieri fără scrupule, precum stareţa Caris, care îi ademeniseră pe pământurile lor, oferindu-le plată mai bună şi condiţii de arendă mai puţin stricte. În disperare de cauză, Ralph le oferise ţăranilor săi arendă liberă de obligaţii, care însemna că aceştia nu mai trebuiau să muncească pe pământurile lui. Aranjamentul îl lăsase însă descoperit chiar în perioada recoltei şi cel mai probabil o parte a culturilor sale avea să rămână să putrezească pe câmp.

Cu toate acestea, era încredinţat că problemele sale aveau să se termine dacă reuşea să se însoare cu Philippa. Ar fi avut de

zece ori mai multe pământuri decât acum, plus venituri din tot atâtea alte surse, printre care se numărau tribunale, păduri, târguri şi mori. În plus, familia sa şi-ar fi recâştigat locul în rândul nobilimii. Înainte de moarte, sir Gerald va fi avut satisfacţia de a se numi tată de conte.

Se întrebă din nou ce plan născocise Gregory. Philippa îşi asumase o sarcină dificilă, sfidând voinţa de fier şi legăturile sus-puse ale lui Gregory. În momentul de faţă, Ralph nu ar fi vrut să fie în locul ei pentru nimic în lume.

Ajunseră la Earlcastle cu puţin înaintea amiezii. Zarva ciorilor care se sfădeau pe ziduri îi amintea mereu lui Ralph de perioada trăită aici, ca scutier în serviciul contelui Roland – cele mai fericite zile din viaţa sa, i se părea câteodată. Însă castelul era foarte tăcut acum, în lipsa contelui. În curtea inferioară nu mai erau scutieri care să se îndeletnicească cu tot felul de jocuri violente, în zona grajdurilor nu se mai auzea bocănitul şi fornăitul cailor de luptă ţesălaţi şi plimbaţi de colo colo, iar pe treptele fortăreţei nu se mai vedeau oşteni jucând zaruri.

Philippa se afla în demodata sală mare a castelului, împreună cu Odila şi câteva servitoare. Mama şi fiica lucrau împreună la o tapiserie, aşezate una lângă cealaltă, pe o băncuţă. Din câte se părea, imaginea finală de pe tapiserie era una silvestră. Philippa lucra cu fir maro, pentru trunchiurile copacilor, iar Odila, cu fir verde-aprins, pentru frunze.

– Foarte frumos, dar are nevoie de ceva viaţă, spuse Ralph, încercând să adopte un ton vesel şi prietenos. Câteva păsări şi iepuri, eventual nişte ogari gonind după o căprioară.

Ca de obicei, Philippa era total imună la farmecul său. Se ridică şi făcu vreo câţiva paşi înapoi, îndepărtându-se de el. Fata îi urmă exemplul. Ralph observă că mama şi fiica aveau aceeaşi înălţime. Philippa i se adresă iritată:

– De ce ai venit aici?

„Bine, cum vrei!” îşi spuse Ralph înciudat. Se răsuci pe jumătate, aproape întorcându-i spatele.

– Sir Gregory are să-ţi comunice ceva, rosti el şi se îndreptă către fereastră, privind afară, ca şi cum toate acestea l-ar fi plictisit.

Gregory le salută ceremonios pe cele două femei, după care le spuse că trăgea nădejde că nu le deranja. Bineînţeles, toate acestea erau minciuni – nu dădea nici doi bani pe ce le convenea lor sau nu –, însă politeţea păru s-o mai îmblânzească pe

Philippa, care-l invită să ia loc. Sir Gregory urmă:

– Regele e supărat pe dumneata, milady.

Philippa îşi lăsă capul în jos.

– Îmi pare foarte rău că l-am nemulţumit pe Maiestatea Sa.

– Regele doreşte să-l recompenseze pe slujitorul său credincios, sir Ralph, făcându-l conte de Shiring. În acelaşi timp, îţi oferă dumitale un soţ tânăr şi viguros, un bun tată vitreg pentru tânăra aici de faţă.

Philippa se cutremură, însă Gregory ignoră această reacţie.

– Trebuie să-ţi spun că Maiestatea Sa este de-a dreptul uimit de sfidarea şi încăpăţânarea de care dai dovadă.

Pe chipul Philippei apăru o expresie speriată, aşa cum era de aşteptat. Lucrurile ar fi stat altfel dacă ar fi avut un frate sau un unchi care să-i sară în apărare, însă ciuma îi exterminase toate rudele. Ca femeie lipsită de neamuri de sex bărbătesc, nu avea pe nimeni care să o apere de furia regală.

– Şi ce-o să facă? întrebă ea temătoare.

– Nu a menţionat cuvântul „trădare”… Încă.

Ralph nu era sigur dacă legea permitea acuzarea Philippei de trădare, dar, oricum, această ameninţare o făcu să pălească. Gregory continuă:

– Ca primă soluţie, mi-a cerut să discut cu dumneata pentru a-ţi arăta calea raţiunii.

Philippa replică:

– Bineînţeles, pentru rege căsătoria este o chestiune politică…

– Chiar este o chestiune politică, o întrerupse Gregory. Dacă frumoasa dumitale fiică s-ar îndrăgosti de fiul chipeş al vreunei spălătorese, i-ai spune, aşa cum fac eu acum, că femeile nobile nu se pot căsători cu cine vor ele; ai încuia-o în camera ei şi ai pune ca băiatul să fie biciuit chiar în dreptul ferestrei ei, până ce ar renunţa pentru totdeauna la ea.

Expresia Philippei era una insultată. Nu-i plăcea ca un simplu avocat să-i ţină predici despre datoriile pe care le implica poziţia ei socială.

– Eu înţeleg foarte bine obligaţiile unei văduve de viţă nobilă, replică ea pe un ton arogant. Sunt contesă, bunica mea a fost contesă, iar sora mea a avut acelaşi titlu până când a murit de ciumă. Dar căsătoria nu se reduce la o simplă alianţă politică. E vorba şi despre inimă aici. Noi, femeile, suntem la mila bărbaţilor care ne sunt seniori şi stăpâni şi care au datoria de a ne hotărî soarta cu înţelepciune; iar noi implorăm ca sentimentele noastre

să nu fie trecute cu vederea în totalitate. Iar aceste rugăminţi sunt de obicei ascultate.

Ralph vedea limpede că Philippa era supărată, dar se arăta în continuare stăpână pe situaţie şi plină de dispreţ la adresa lor. Precizarea „cu înţelepciune” fusese o înţepătură plină de sarcasm.

– În vremuri obişnuite, poate că ai avea dreptate, însă aceasta e o perioadă ciudată, răspunse Gregory. Până nu demult, când regele căuta o persoană demnă de titlul de conte, găsea în jurul său zece bărbaţi inteligenţi, puternici, curajoşi şi credincioşi, dornici să-l slujească până la moarte; iar suveranul l-ar fi putut numi pe oricare dintre ei cu aceeaşi încredere că face un lucru înţelept. Dar acum… atât de mulţi dintre slujitorii săi au fost doborâţi de ciumă, că regele a ajuns ca o gospodină care merge la negustorul de peşte abia pe seară: este obligat să ia ce a mai rămas pe tejghea.

Argumentul oferit de avocat era imbatabil, însă asta nu însemna că Ralph nu se simţea insultat. Totuşi, se prefăcu a nu observa jignirea implicită.

Philippa îşi schimbă tactica. Făcu semn către o servitoare să se apropie şi îi spuse:

– Adu-ne o carafă din cel mai bun vin de Gasconia pe care-l avem, te rog. Şi… sir Gregory o să ia prânzul aici, aşa că pune să se pregătească nişte miel de anul acesta, cu usturoi şi rozmarin.

– Da, milady.

Gregory se înclină.

– Sunteţi foarte generoasă, contesă.

Philippa era complet incapabilă de cochetărie. Nu-i stătea în fire să se prefacă ospitalieră în lipsa unui scop. Aşa că se întoarse la subiectul arzător.

– Sir Gregory, trebuie să-ţi mărturisesc că inima, sufletul şi întreaga mea fiinţă se revoltă împotriva perspectivei de a mă căsători cu sir Ralph Fitzgerald.

– Dar de ce? întrebă Gregory. E un bărbat ca oricare altul.

– Ba nu, nu e.

Discutau despre Ralph ca şi cum acesta n-ar fi fost prezent, într-un mod care lui i se părea profund jignitor. Dar Philippa era disperată şi era în stare să spună orice, iar el era curios să vadă ce anume din fiinţa lui o făcea să-l deteste atât de tare.

Philippa rămase tăcută o vreme, adunându-şi gândurile.

– Dacă ar fi să spun… violator, torţionar, criminal… cuvintele

mi-ar părea prea abstracte.

Această replică îl luă prin surprindere pe Ralph. El nu se vedea aşa. Bineînţeles, torturase nişte oameni în slujba regelui, o violase pe Annet şi omorâse mai mulţi bărbaţi, femei şi copii în zilele sale de nelegiuit… Dar măcar se consolă cu gândul că Philippa nu părea să fi ghicit că el fusese personajul mascat care o ucisese pe Tilly, propria lui nevastă.

Philippa continuă:

– Fiinţele omeneşti au în ele ceva care le împiedică să facă asemenea lucruri. E capacitatea… nu, e instinctul de a simţi durerea altuia. Nu ne putem abţine. Dumneata, sir Gregory, n-ai putea silui o femeie, pentru că i-ai simţi disperarea şi durerea, ai suferi alături de ea, iar asta te-ar determina să încetezi orice încercare de agresiune. N-ai putea tortura sau omorî pe cineva din acelaşi motiv. Dar cel care nu are capacitatea de a simţi durerea altuia nu e om, chiar dacă merge pe două picioare şi vorbeşte aceeaşi limbă. Se aplecă spre avocat şi coborî tonul, dar, chiar şi aşa, Ralph o auzi clar: Iar eu nu am de gând să mă culc în pat cu un animal.

Ralph izbucni:

– Eu nu sunt un animal!

Se aştepta ca Gregory să-l susţină. În loc de asta, avocatul păru să renunţe:

– Aceasta este poziţia dumitale finală, lady Philippa?

Ralph era uluit. Oare Gregory avea de gând să lase această declaraţie netaxată, de parcă ar fi fost măcar pe jumătate adevărată?

Philippa îi spuse lui Gregory:

– Am nevoie ca dumneata să te întorci la rege şi să-i comunici că sunt slujitoarea sa credincioasă şi supusă, că îmi doresc nespus să îi fac pe plac, dar că n-aş putea să mă mărit cu Ralph chiar dacă însuşi arhanghelul Gabriel mi-ar ordona-o.

– Înţeleg. Gregory se ridică. N-o să rămânem la masă.

Asta era tot? Ralph aşteptase în tot acest timp ca Gregory să-şi scoată la iveală surpriza, vreo mită sau vreo ameninţare zdrobitoare. Oare acest viclean avocat de curte chiar nu avea niciun as în mâneca sa de brocart scump?

Philippa păru la fel de surprinsă de finalul brusc al discuţiei.

Gregory se îndreptă spre uşă, iar Ralph nu avu altă posibilitate decât să-l urmeze. Philippa şi Odila se holbau la ei, nefiind sigure de semnificaţia acestei plecări senine. Doamnele

lor de companie tăcură şi ele.

Philippa adăugă:

– Te rog, imploră-l pe rege să aibă milă!

– O să aibă, milady, răspunse Gregory. M-a autorizat să îţi comunic că, având în vedere îndărătnicia de care dai dovadă, n-o să te oblige să te căsătoreşti cu un bărbat pe care-l deteşti.

– Mulţumesc! exclamă ea uşurată. Mi-ai salvat viaţa!

Ralph deschise gura să protesteze. I se promisese căsătoria asta! Se făcuse vinovat de sacrilegiu şi de crimă pentru a obţine această răsplată. Doar n-avea să i se ia acum totul?

Dar Gregory fu cel care vorbi primul:

– În loc, zise el, regele ordonă ca Ralph să se căsătorească cu fiica dumitale. Se opri şi indică spre adolescenta înaltă, de 15 ani, care stătea lângă mama ei. Odila, preciză el, ca şi cum ar fi existat dubii în legătură cu persoana la care se referea.

Philippa suspină, iar Odila lăsă să-i scape un ţipăt.

Gregory făcu o plecăciune.

– Ziua bună vă doresc.

Philippa strigă:

– Aşteaptă!

Gregory nu o luă în seamă şi ieşi.

Năucit, Ralph îl urmă.

Gwenda era deja ostenită la trezire. Era vremea recoltei şi-şi petrecea fiecare oră din lungile zile de august pe câmp. Wulfric secera neobosit de la răsărit până la lăsarea nopţii, doborând tulpinile de porumb. Sarcina Gwendei era să le strângă în snopi. Cât era ziua de lungă se apleca şi aduna tulpinile retezate, se apleca şi le aduna, se apleca şi le aduna până ce spatele ajungea să-i ardă efectiv de durere. Când se făcea prea întuneric să mai vadă ceva, pornea cu paşi nesiguri către casă şi se prăbuşea în pat, lăsându-i pe membrii familiei sale să mănânce ce găseau prin cămară.

Wulfric se trezi în zori, iar mişcările sale reuşiră să pătrundă prin vălul gros al somnului Gwendei. Reuşi să se ridice, cu un efort. Cu toţii aveau nevoie de un mic dejun săţios, aşa că puse pe masă nişte friptură rece de oaie, pâine, unt şi o carafă cu bere tare. Sam, băieţelul ei de zece ani, se sculă şi el, însă Davy, care nu avea decât opt ani, trebui scuturat uşurel ca să se trezească şi ajutat să se ridice în picioare.

– Parcela asta n-a fost niciodată lucrată de un singur bărbat

cu nevasta lui, zise Gwenda morocănoasă în timp ce mâncau.

Wulfric era enervant de optimist.

– Noi doi am reuşit să culegem toată recolta de pe ea în anul ăla când s-a prăbuşit podul, replică el vesel.

– Pe-atunci eram cu 12 ani mai tânără.

– Dar acum eşti mai frumoasă decât atunci.

Gwenda nu avea dispoziţia necesară pentru asemenea dulcegării.

– Chiar şi atunci când tatăl şi fratele tău erau în viaţă, tot angajaţi muncitori cu ziua în perioada recoltei.

– Nu contează. E pământul nostru, noi am semănat ogoarele, aşa că noi vom avea de câştigat de pe urma recoltei, în loc să primim doar câte un penny pe zi din munca braţelor. Cu cât muncim mai mult, cu atât câştigăm mai mult. Asta ţi-ai dorit întotdeauna, nu?

– Mereu am vrut să fiu independentă şi să câştig suficient cât să nu am nevoie de ajutorul nimănui, dacă la asta te referi. Se duse la uşă. Hmm, bate vântul dinspre apus, iar pe cer sunt câţiva nori.

Pe chipul lui Wulfric apăru o expresie îngrijorată.

– Avem nevoie ca ploaia să mai întârzie încă vreo două-trei zile.

– Cred că aşa o să şi fie. Haideţi, băieţi, e timpul să plecăm pe ogor. Puteţi să mâncaţi pe drum.

Tocmai împacheta pâinea şi carnea într-o traistă, pentru prânz, când pe uşă îşi făcu apariţia, şchiopătând, Nathan Vătaful.

– O, nu! suspină Gwenda. Nu azi… aproape că ne-am strâns şi noi bucatele!

– Şi stăpânul are bucate de adus în hambare, zise vechilul.

Nate era însoţit de fiul său de zece ani, Jonathan, cunoscut ca Jonno, care începu imediat să se strâmbe la Sam.

– Mai lasă-ne trei zile pe pământurile noastre, îl rugă Gwenda.

– Nu vă deranjaţi să vă opuneţi, i-o tăie Nate. Îi sunteţi datori stăpânului câte o zi de muncă pe săptămână, iar în timpul recoltei două. Astăzi şi mâine vă veţi ocupa de adunarea orzului stăpânului, pe Brookfield.

– De obicei, stăpânul îşi scuteşte oamenii de a doua zi. Aşa se fac lucrurile de mult timp.

– Aşa era când se găsea mână de lucru. Dar acum stăpânul e de-a dreptul disperat. Atât de mulţi şi-au obţinut parcelele fără obligaţii, că abia dacă mai are oameni care să-i aducă bucatele

în hambare.

– Deci gospodarii care s-au tocmit cu tine şi au cerut să fie scutiţi de datoriile tradiţionale sunt răsplătiţi, în timp ce oamenii ca noi, care au acceptat condiţiile vechi, sunt pedepsiţi să muncească de două ori mai mult pe terenurile stăpânului.

Îi aruncă o privire acuzatoare lui Wulfric, amintindu-şi cum acesta nu o luase în seamă când îl îndemnase să se tocmească cu Nate pentru termenii arendei.

– Ceva de genul ăsta, răspunse Nate nepăsător.

– La dracu'! scrâşni Gwenda.

– Nu blestema, îi spuse Nate. O să vă alegeţi cu un prânz gratis. Avem pâine de grâu şi un butoi cu bere căruia abia ce i-am dat cep. Nu-i aşa că sună bine?

– Sir Ralph le dă ovăz cailor pe care vrea să-i alerge bine.

– Hai, să nu întârziaţi! adăugă Nate şi ieşi.

Fiul lui, Jonno, scoase limba la Sam. Băiatul întinse mâinile să-l înşface, dar Jonno se eliberă din strânsoarea lui şi porni în goană după tatăl său.

Mohorâţi, Gwenda, Wulfric şi băieţii traversară câmpurile cu paşi grei către lanul de orz al lui Ralph, ale cărui spice se unduiau în vânt. Se apucară de treabă. Wulfric secera, iar Gwenda lega snopii. Sam venea la urmă, adunând paiele care-i scăpaseră ei. Când strângea suficiente pentru un snop, i le dădea mamei sale, pentru a le lega. David avea degetele mici şi agile, iar sarcina sa era să împletească un soi de frânghii tari din paie, cu care să fie legaţi snopii.

Celelalte familii care-şi luaseră parcelele sub aceiaşi termeni tradiţionali lucrau alături de ei, în timp ce iobagii mai şireţi îşi adunau propriile recolte.

Când soarele ajunse în cel mai înalt punct al traiectoriei sale zilnice, Nate sosi pe câmp, pe capra unei căruţe în care se afla un butoi. Ţinându-se de cuvânt, oferi fiecărei familii câte o pâine mare, de grâu nou. Toată lumea mâncă pe săturate, după care adulţii se întinseră la umbră, iar copilaşii începură să se joace.

Gwenda tocmai aţipise, când auzi nişte ţipete de copil. Îşi dădu imediat seama că glasul nu aparţinea niciunuia dintre băieţii ei, dar chiar şi aşa, se ridică repede. Văzu că fiul ei, Sam, se încăierase cu Jonno al Vătafului. Deşi aveau cam aceeaşi vârstă şi talie, Sam îl ţintuise pe Jonno la pământ şi îl lovea fără milă cu pumnii şi cu picioarele. Gwenda porni repede către băieţi, însă Wulfric fu mai rapid, înşfăcându-l pe Sam de o mână

şi trăgându-l deoparte.

Disperată, Gwenda se uita la Jonno. Băiatului îi curgea sânge din nas şi din gură, iar pielea din jurul unui ochi îi era roşie, ba chiar începuse să se umfle. Se ţinea de burtă, gemea şi plângea. Gwenda văzuse o mulţime de încăierări între băieţi, însă aici era vorba despre altceva. Jonno fusese bătut rău.

Gwenda se holbă apoi la fiul ei de zece ani. Acesta avea chipul neatins: se părea că Jonno nu apucase să-i aplice nici măcar o singură lovitură. Mai mult, Sam nu dădea niciun semn că ar fi avut remuşcări în legătură cu ceea ce făcuse. Părea mai degrabă însufleţit de o satisfacţie trufaşă. Expresia de pe chipul lui îi era vag familiară, iar Gwenda îşi scrută atent memoria, căutând asemănarea sesizată. Nu-i luă mult să-şi aducă aminte la cine observase aceeaşi expresie, după ce-şi bătuse măr adversarul.

O văzuse la Ralph Fitzgerald, adevăratul tată al lui Sam.

La două zile după ce Ralph şi sir Gregory vizitaseră Earlcastle, lady Philippa veni la Tench Hall.

Ralph reflectase la posibilitatea de a se căsători cu Odila. Aceasta era o tânără frumoasă, dar fetele tinere şi frumoase puteau fi cumpărate pentru câţiva bănuţi în Londra. Ralph avusese deja parte de o soţie care abia dacă depăşise vârsta copilăriei. Când entuziasmul iniţial se consumase, ajunsese să se plictisească şi să nutrească o iritare crescândă faţă de ea.

O vreme se întrebă dacă nu cumva putea să se însoare cu Odila şi să o aibă şi pe Philippa. Ideea de a se căsători cu fiica şi de a o ţine pe mamă ca amantă îl fascina. Poate că ar fi putut chiar să le posede împreună. O dată avusese ocazia de a face sex cu două prostituate, mamă şi fiică, în Calais, iar elementul de incest îi dăduse un sentiment tulburător de depravare.

Dar, gândindu-se mai bine, ştia că aşa ceva n-avea să se întâmple niciodată. Philippa n-ar fi fost de acord cu un asemenea aranjament. Ar fi putut căuta diferite metode de a o constrânge, dar nu era o femeie care să se lase dominată cu uşurinţă.

– Nu vreau să mă însor cu Odila, îi spusese lui Gregory pe drumul de întoarcere de la Earlcastle.

– Nici nu va trebui, îi răspunsese Gregory, dar refuzase să-i dea mai multe detalii.

Philippa sosi însoţită de o doamnă de companie şi de un oştean, dar fără Odila. Pentru prima dată, la intrarea în Tench

Hall Philippa nu mai avea obişnuitul ei aer trufaş. Ralph îşi dădu seama că nici măcar nu mai părea frumoasă: în mod clar, nu mai dormise de două nopţi.

Tocmai se aşezaseră la masă: Ralph, Alan, Gregory, câţiva scutieri şi un vătaf. Philippa era singura femeie din încăpere.

Aceasta se apropie de Gregory.

Politeţea de care acesta dăduse dovadă faţă de ea dispăruse cu desăvârşire. Bărbatul nu se ridică în picioare, ci o măsură obraznic din cap până în picioare, ca şi cum ar fi fost o servitoare venită cu vreo plângere oarecare.

– Da? spuse el într-un final.

– Sunt de acord să mă mărit cu Ralph.

– Aha! exclamă el, prefăcându-se surprins. Eşti de acord, da?

– Da. Decât să-mi dau fiica pe mâna lui, prefer să mă sacrific eu.

– Milady, i se adresă el plin de sarcasm, se pare că ai impresia că regele te-a condus la o masă încărcată cu tot felul de bucate şi ţi-a cerut să le alegi pe cele care-ţi plac cel mai mult. Te înşeli. Regele nu întreabă ce preferi. El ordonă. Nu te-ai supus poruncii sale, aşa că a dat o alta. Nu ţi-a oferit o alegere.

Philippa îşi lăsă privirea în pământ.

– Îmi pare rău că m-am comportat aşa. Te rog, cruţă-mi fiica.

– Dacă ar depinde de mine, ţi-aş refuza cererea, drept pedeapsă pentru îndărătnicia ta. Dar poate că ar trebui să-l rogi pe sir Ralph.

Philippa îşi îndreptă privirea către Ralph. Acesta văzu că ochii îi erau plini de furie şi disperare. Se simţea tulburat. Philippa era cea mai trufaşă femeie pe care o cunoscuse vreodată, iar el reuşise să-i înfrângă cerbicia. Voia să se culce cu ea imediat, chiar în momentul acela.

Dar lucrurile nu se puteau termina aşa repede.

I se adresă astfel:

– Ai ceva să-mi spui?

– Îmi cer scuze.

– Vino aici.

Ralph stătea în capul mesei, iar Philippa se apropie şi rămase în picioare lângă el. Bărbatul mângâie capul de leu sculptat de pe unul din braţele jilţului său.

– Hai, zi mai departe.

– Îmi pare rău că te-am respins mai înainte, aş dori să retrag tot ce am spus. Îţi accept cererea în căsătorie. O să mă mărit cu

tine.

– Dar nu mi-am reînnoit această cerere. Regele mi-a poruncit să mă căsătoresc cu Odila.

– Dar dacă îl rogi pe rege să revină la planul iniţial, mai mult ca sigur că va fi de acord.

– Şi asta mă rogi tu să fac.

– Da.

Philippa îl privi în ochi şi acceptă umilinţa supremă care i se cerea.

– Te rog… te implor. Te rog, sir Ralph, ia-mă de soţie.

Ralph se ridică în picioare, împingându-şi jilţul înapoi.

– Sărută-mă, atunci.

Philippa închise ochii.

Ralph îşi petrecu braţul stâng pe după umerii ei şi o trase spre el. Îi sărută buzele. Philippa se supuse, însă nu răspunse la sărut. Cu mâna dreaptă, Ralph îi strânse sânul. Era tare şi greu, exact aşa cum şi-l închipuise mereu. Îşi lăsă mâna să alunece peste corpul ei şi să o atingă între picioare. Philippa tresări, însă rămase în îmbrăţişarea lui, fără să se opună în vreun fel, în timp ce el îşi apăsa palma de vintrele ei. Ralph îi cuprinse muntele lui Venus, cântărindu-i moliciunea în palmă.

Apoi, rămânând în această poziţie, îşi încheie sărutul şi aruncă o privire prin încăpere, la prietenii săi.

76

În acelaşi timp în care Ralph devenea conte de Shiring, un tânăr pe nume David Caerleon deveni conte de Monmouth. Acesta nu avea decât 17 ani şi era înrudit destul de departe cu defunctul, însă toţi ceilalţi moştenitori mai apropiaţi fuseseră doborâţi de ciumă.

În anul acela, cu câteva zile înainte de Crăciun, episcopul Henri ţinu o slujbă în Catedrala Kingsbridge pentru a-i binecuvânta pe cei doi conţi. După aceea, Ralph şi David fură oaspeţi de onoare la un banchet oferit de Merthin în sala mare a ghildei. Ocazia coincidea cu acordarea cartei de obşte pentru Kingsbridge.

Ralph era de părere că David avusese un noroc extraordinar. Băiatul nu fusese niciodată în afara Angliei, nu luptase în nicio bătălie, însă era numit conte la 17 ani. Ralph străbătuse

Normandia în lung şi în lat alături de regele Eduard, îşi riscase viaţa în nenumărate bătălii, pierduse trei degete, comisese nenumărate păcate în slujba regelui şi tot trebuise să aştepte până la 32 de ani pentru o asemenea răsplată.

Cu toate acestea, până la urmă reuşise, iar acum stătea la masă alături de episcopul Henri, purtând o haină scumpă din brocart, cu fir de aur şi argint. Oamenii care-l cunoşteau îl arătau şi străinilor, negustorii înstăriţi îi făceau loc să treacă şi-şi lăsau capetele în jos, plini de respect, iar servitoarelor le tremurau mâinile de emoţie când îi umpleau cupa cu vin. Tatăl său, sir Gerald, care căzuse la pat, însă se agăţa cu încăpăţânare de viaţă, îi spusese:

– Sunt descendentul unui conte şi tatăl altuia. Sunt mulţumit.

Aceste vorbe îi dăduseră un sentiment profund de satisfacţie.

Ralph dorea să discute cu David despre problema muncitorilor cu ziua. Acum, că recolta fusese pusă la adăpost în hambare şi aratul de toamnă se terminase, nu mai era atât de presantă: în perioada aceasta a anului, zilele erau mai scurte şi mai reci, aşa că nu se putea face mare lucru pe ogoare. Din păcate însă, imediat ce avea să înceapă aratul de primăvară şi pământul avea să fie suficient de moale pentru ca ţăranii să poată să semene, Ralph prevedea reapariţia necazurilor: muncitorii cu ziua aveau să se agite pentru a obţine simbrii mai mari, iar dacă erau refuzaţi, aveau să fugă pe moşiile altora, care le ofereau mai mult, chiar dacă aşa ceva contravenea legii.

Singura modalitate de a pune capăt acestei situaţii era ca nobilimea să facă front comun, să refuze să crească simbriile şi să angajeze fugari. Exact asta voia Ralph să-i propună lui David.

Dar noul conte de Monmouth nu părea deloc dornic să discute cu Ralph. Era mai interesat de fiica vitregă a acestuia, Odila, care era apropiată de vârsta lui. Ralph deduse că se mai întâlniseră şi cu alte ocazii: Philippa şi primul ei soţ, William, fuseseră de multe ori oaspeţi la castelul unde David slujea ca scutier în serviciul fostului conte. Indiferent care le era trecutul, acum erau prieteni: David vorbea cu însufleţire, iar Odila îi sorbea fiecare cuvinţel, arătându-se de acord cu tot ce spunea el, ascultându-i cu interes poveştile şi râzând la glumele lui.

Ralph îi invidiase mereu pe bărbaţii care erau în stare să le fascineze pe femei. Fratele său avea calitatea aceasta şi, prin urmare, reuşea să atragă chiar şi cele mai frumoase femei, deşi era un bărbat scund şi banal, cu părul roşcat.

Cu toate acestea, lui Ralph îi părea rău pentru Merthin. Din ziua aceea în care contele Roland îl făcuse pe Ralph scutier şi îl condamnase pe Merthin să intre ucenic la un dulgher, soarta fratelui său fusese pecetluită. Chiar dacă Merthin era mai mare, Ralph fusese cel destinat să ajungă conte. Merthin, care acum stătea de cealaltă parte a contelui David, trebuia să se consoleze cu statutul de staroste şi cu farmecul personal.

Ralph nu-şi putea fermeca nici măcar propria soţie. Aceasta abia dacă vorbea cu el. Avea să-i spună mai multe câinelui lui decât lui personal.

Ralph se întreba adesea cum era posibil ca un bărbat să-şi dorească ceva atât de mult pe cât o dorise el pe Philippa şi să nu fie totuşi mulţumit când îşi vedea visul împlinit. Tânjise după ea încă din adolescenţă. Acum, după trei luni de căsătorie, nu ştia cum să se descotorosească de ea.

Şi totuşi, îi venea greu să se plângă de ceva. Philippa se achita de toate obligaţiile unei soţii. Administra castelul eficient, aşa cum o făcuse încă de când primul ei soţ fusese ridicat la rangul de conte, după bătălia de la Crecy. Comanda tot ce era nevoie, îi plătea pe furnizori, avea grijă să fie cusute haine pentru familie şi anturaj, ca focurile să fie mereu aprinse, iar pe masă să aibă mereu mâncare şi vinuri fără cusur. Şi se supunea avansurilor sexuale ale lui Ralph. Putea să-i facă tot ce dorea: să-i smulgă hainele, să-şi înfigă degetele brusc între coapsele ei, să o posede din picioare sau de la spate – Philippa nu se plângea niciodată.

Dar nu-i întorcea mângâierile. Buzele ei nu se mişcau niciodată sub apăsarea alor lui, limba ei nu se strecura niciodată în gura lui, degetele ei nu-i mângâiau niciodată pielea. Ţinea mereu la îndemână o sticluţă cu ulei de migdale care-i servea drept lubrifiant intim ori de câte ori el voia să facă sex. Stătea întinsă ca un cadavru cât timp el gemea deasupra ei. În clipa în care el se dădea jos de pe ea, se ducea să se spele.

Singurul lucru bun la această căsătorie era că Odila îl îndrăgise pe micul Gerry. Bebeluşul îi scosese la iveală instinctul matern. Îi plăcea să vorbească cu el, să-i cânte şi să-l legene până adormea. Îi oferea genul acela de atenţie drăgăstoasă de care copilaşul n-ar fi avut parte de la o dădacă oarecare.

Cu toate acestea, sufletul lui Ralph era plin de resentimente. Trupul voluptuos al Philippei, la care se uitase atâţia ani plin de dorinţă, i se părea acum de-a dreptul revoltător. Nu se atinsese

de ea de câteva săptămâni şi probabil că n-avea să o mai facă vreodată. Se uita la sânii ei grei, la şoldurile rotunde, şi-şi dorea membrele zvelte şi adolescentine ale lui Tilly. Tilly, pe care o înjunghiase cu un pumnal lung şi ascuţit în inima bătândă. Era un păcat pe care nu îndrăznea să-l mărturisească. Oare cât de mult, se întreba el nefericit, avea să sufere pentru el în Purgatoriu?

Episcopul şi ceilalţi prelaţi stăteau în palatul stareţului, iar anturajul lui Monmouth ocupa camerele de oaspeţi de la stăreţie, aşa că Ralph şi Philippa găsiseră găzduire la han. Ralph alesese hanul Bell, localul fratelui său, care îl şi reconstruise. Era singura clădire cu trei niveluri din Kingsbridge, cu o încăpere mare la parter, cu dormitoare separate pentru bărbaţi şi femei la primul etaj şi un al treilea nivel cu şase camere individuale, mai scumpe. La terminarea ospăţului, Ralph şi oamenii săi se duseră la han, unde se instalară în faţa focului, cerură să li se aducă vin şi începură să joace zaruri. Philippa rămase la casa ghildei, să stea de vorbă cu Caris şi să o supravegheze pe Odila, care discuta în continuare cu contele David.

În jurul lui Ralph şi al tovarăşilor săi se adunară o mulţime de tineri de ambele sexe, de genul celor care apăreau mereu prin preajma nobililor care-şi deschideau cu generozitate băierile pungii. Încet-încet, Ralph uită de necazuri, cuprins de euforia băuturii şi a jocului de zaruri.

Observă o femeie tânără, cu părul blond şi pielea albă, care-l fixa cu o privire plină de dorinţă în timp ce el pierdea grămezi întregi de monede de argint la zaruri. Îi făcu semn să vină şi să se aşeze lângă el, pe bancă, iar ea îi spuse că se numea Ella. În momentele de suspans îl prindea de picior, ca şi cum ar fi fost cu totul captivată de tensiunea jocului, deşi cel mai probabil ştia exact ce făcea – aşa cum le stătea în caracter celor mai multe dintre femei.

Încet-încet, Ralph îşi pierdu interesul pentru jocul de zaruri, îndreptându-şi atenţia către ea. Tovarăşii săi continuau să parieze în timp ce Ralph ajunse să o cunoască mai bine pe Ella. Aceasta avea tot ce-i lipsea Philippei: era veselă, atrăgătoare şi total fascinată de Ralph. Se întâmpla adesea să-l atingă sau să-şi atingă propriul corp – îşi dădea părul de pe faţă, îi mângâia uşor braţul, după care-şi ducea mâna la gât, îl lovea jucăuş peste umăr... În plus, părea foarte interesată de aventurile prin care trecuse el în timpul campaniei din Franţa.

Spre iritarea lui Ralph, Merthin intră în local şi se aşeză lângă

el. Deşi nu se ocupa el însuşi de administrarea hanului – îl închiriase fiicei mezine a lui Betty Brutăreasa, era dornic ca aceasta să îl transforme într-o afacere de succes, aşa că se interesă dacă Ralph şi oamenii lui fuseseră trataţi cum se cuvine. Ralph o prezentă pe tovarăşa sa, iar Merthin spuse pe un ton dispreţuitor, cât se poate de neobişnuit la el:

– Da, o cunosc pe Ella.

Aceasta era abia a treia sau a patra întâlnire a celor doi fraţi de la moartea lui Tilly. Cu ocaziile anterioare, precum nunta lui Ralph cu Philippa, abia dacă avuseseră timp să stea de vorbă. Dar, oricum, Ralph ştia, din felul în care-l privea fratele său, că Merthin îl bănuia de uciderea lui Tilly. Acest gând nerostit era o prezenţă care le dădea târcoale, niciodată manifestată, dar imposibil de ignorat, ca o vacă înghesuită într-o colibă de ţăran cu o singură încăpere. Odată abordat subiectul, Ralph era încredinţat că legătura lor avea să se rupă definitiv.

Astfel că, în seara aceasta, ca printr-un acord tacit, schimbară din nou câteva platitudini fără nicio însemnătate, după care Merthin se retrase, spunând că avea treabă. Ralph se întrebă fugitiv ce treabă putea să aibă fratele său într-o seară târzie de decembrie. Adevărul era că nu avea nici cea mai vagă idee privind modul în care îşi petrecea timpul Merthin. Nu vâna, nu ţinea judeţ şi nici nu-l slujea pe rege. Oare era posibil să-şi petreacă toată ziua, zi de zi, făcând proiecte şi supraveghindu-i pe constructori? O asemenea viaţă l-ar fi făcut pe Ralph să-şi piardă minţile. În plus, era de-a dreptul uimit de cât de mulţi bani făcea Merthin din afacerile sale. Ralph dusese lipsă de fonduri chiar şi pe vremea când fusese lord de Tench. Merthin însă nu părea să ducă lipsă de lichidităţi.

Ralph îşi întoarse atenţia către Ella.

– Fratele meu e un pic cam morocănos, zise el pe post de scuză.

– Asta pentru că n-a mai avut o femeie de jumătate de an. Ella chicoti. Înainte i-o trăgea stareţei, dar l-a alungat după ce s-a întors Philemon.

Ralph se prefăcu şocat.

– Ei, dar călugăriţele n-ar trebui să aibă ţiitori.

– Stareţa Caris e o femeie minunată… dar are un neastâmpăr acolo jos, se vede din felul în care merge.

Pe Ralph îl excita să audă o femeie vorbind aşa de-a dreptul.

– E foarte rău pentru un bărbat, începu el, intrând în joc. Să

stea atât timp fără o femeie.

– Şi eu zic la fel.

– Se lasă cu… umflături.

Femeia îşi lăsă capul într-o parte şi ridică din sprâncene. Ralph îşi coborî privirea către poala sa. Ella privi şi ea în aceeaşi direcţie.

– O, Doamne, spuse ea. Hmm, pare… deranjant. Îşi aşeză mâna peste penisul său în erecţie.

În momentul acela, Philippa intră în încăpere.

Ralph îngheţă. Se simţea vinovat şi speriat, însă în acelaşi timp era furios pe sine pentru că îi păsa ce vedea sau credea Philippa.

– Mă duc sus… începu contesa. Ooh!

Ella nu-şi mută mâna. De fapt, chiar strânse uşurel penisul lui Ralph, în timp ce se uita la Philippa şi zâmbea triumfător.

Aceasta se îmbujoră puternic, iar pe chip îi apăru o expresie de ruşine şi dezgust.

Ralph deschise gura să vorbească, după care îşi dădu seama că nu ştia ce anume era de spus. Nu voia să se scuze în faţa acestei scorpii, chiar dacă îi era nevastă, considerând că şi-o făcuse cu mâna ei. Dar se simţea şi ridicol, cum şedea acolo, cu o târfă de han atingându-i mădularul în timp ce soţia lui, contesa, stătea în picioare în faţa lor, stânjenită la culme.

Această scenă nu dură decât o secundă. Ralph scoase un sunet înăbuşit, iar Philippa lăsă să-i scape o exclamaţie de exasperare şi dezgust. Apoi contesa se întoarse şi se îndepărtă, ţinându-şi capul nefiresc de sus. Se apropie de scara lată şi urcă la fel de graţioasă ca o căprioară prin pădure, făcându-se nevăzută fără să arunce vreo privire înapoi.

Ralph se simţea atât furios, cât şi ruşinat, deşi raţiunea îi spunea că niciunul din aceste sentimente nu era îndreptăţit. Totuşi, interesul său faţă de Ella se diminuă vizibil, iar femeia îşi retrase mâna din poala lui.

– Mai ia nişte vin, îl îmbie ea, turnându-i din carafa aflată pe masă, însă Ralph simţi dintr-odată începutul unei dureri de cap, aşa că împinse cupa de lemn într-o parte. Ella îi puse mâna pe braţ, reţinându-l, şi rosti pe un ton scăzut şi plin de căldură: Nu mă lăsa aşa… înfierbântată.

Dintr-o mişcare, Ralph se descotorosi de ea şi se ridică.

Chipul ei deveni dur.

– Ei bine, domnule conte, aţi face bine să-mi daţi ceva…

pentru osteneala mea.

Ralph îşi băgă mâna în pungă şi scoase un pumn de penny de argint. Fără să catadicsească să-i arunce vreo privire Ellei, vărsă banii pe masă, nepăsându-i dacă suma era prea mare sau prea mică.

Femeia începu să adune monedele în mare grabă.

Ralph se îndepărtă şi urcă la etaj.

Philippa stătea pe pat, cu spatele sprijinit de spetează. Îşi dăduse jos pantofii, însă în rest era complet îmbrăcată. Când Ralph intră, îl fixă cu o privire acuzatoare.

Acesta strigă:

– Nu ai niciun drept să fii furioasă pe mine!

– Nu sunt furioasă, replică ea. Dar tu eşti.

Philippa era mereu în stare să întoarcă vorbele în aşa fel încât ea să pice bine şi să dea impresia că el era cel care greşea.

Înainte ca Ralph să găsească în minte un răspuns, Philippa continuă:

– Nu ţi-ar plăcea să te las singur?

Ralph se holbă la ea, uluit la culme. Era ultimul lucru la care s-ar fi aşteptat.

– Şi unde te-ai duce?

– Aici, răspunse ea. N-aş deveni călugăriţă, dar aş trăi totuşi la mănăstire. N-aş aduce cu mine decât o suită restrânsă: o servitoare, un secretar şi pe duhovnicul meu. Am discutat deja cu stareţa Caris, care e de acord.

– Şi fosta mea nevastă a făcut asta. Ce-o să zică lumea?

– La o anumită vârstă, o mulţime de femei din aristocraţie se retrag la mănăstire, fie pentru o perioadă, fie de tot. Oamenii vor crede că m-ai repudiat pentru că am trecut de vârsta la care să mai pot avea copii – ceea ce e şi cazul, cred. Şi, oricum, chiar îţi pasă ce spune lumea?

Prin mintea lui Ralph străfulgeră ideea că i-ar fi părut rău să-l lipsească pe Gerry de dragostea Odilei. Însă perspectiva de a scăpa de prezenţa trufaşă şi dezaprobatoare a Philippei era de-a dreptul irezistibilă.

– Bine, ce te opreşte? Tilly nu s-a obosit să-mi ceară permisiunea.

– Vreau ca mai întâi s-o văd pe Odila măritată.

– Cu cine?

Philippa se uită la el de parcă ar fi fost prost ca noaptea.

– Aha, făcu Ralph. Cu tânărul David, presupun.

– E îndrăgostit de ea şi cred că ar fi potriviţi.

– E încă minor – va trebui să ceară permisiunea regelui.

– Tocmai de aceea am zis să apelez la tine. Eşti dispus să vii cu mine în faţa regelui şi să susţii ideea acestei căsătorii? Dacă faci asta pentru mine, jur că n-o să-ţi mai cer niciodată nimic. O să te las în pace.

Philippa nu-i cerea să facă vreun sacrificiu. O alianţă cu contele de Monmouth nu putea să-i aducă decât avantaje lui Ralph.

– Şi pleci de la Earlcastle ca să te muţi la mănăstire?

– Da, imediat ce Odila o să se mărite.

Ralph îşi dădu seama că era sfârşitul unui vis, însă unul care se transformase într-o realitate amară şi mohorâtă. Putea foarte bine să-şi recunoască eşecul şi să o ia de la început.

– Bine, rosti el cu sufletul plin de regret amestecat cu bucuria eliberării. Ne-am înţeles.

77

În primăvara anului 1350, Paştele pică devreme, iar în seara Vinerii Mari, în vatra lui Merthin ardea un foc straşnic. Masa era aşternută cu bucate reci: peşte afumat, brânză moale, pâine proaspătă, pere şi o butelcă cu vin de Rin. Merthin purta albituri curate şi un halat nou, de culoare galbenă. Casa fusese măturată bine, iar pe dulap trona un buchet de narcise, puse în apă.

Merthin era singur. Lolla plecase cu servitorii lui, Arn şi Em. Căsuţa lor se afla în celălalt capăt al grădinii, dar Lollei, care avea cinci ani, îi plăcea la nebunie să stea peste noapte la ei. Fetiţa numea aceste vizite „pelerinaje” şi mereu îşi lua cu ea o trăistuţă în care îşi punea peria de păr şi păpuşa preferată.

Merthin deschise o fereastră şi rămase în dreptul ei, uitându-se afară. O briză rece încreţea suprafaţa râului, dinspre pajiştea din sud. Ultimele dâre de lumină ale serii se estompau, părând a se scurge de pe cer, scufundându-se în întunecimea apelor.

Văzu o siluetă cu capul acoperit de glugă care ieşea din mănăstirea de maici. O privi cum traversa în diagonală pajiştea catedralei, trecând grăbită pe lângă luminile de la hanul Bell şi coborând în strada principală, acum plină de noroi, cu chipul în umbră, fără să se oprească să vorbească cu cineva. Şi-o închipui ajungând la malul râului. Oare arunca o privire furişă către apele

negre ale râului, amintindu-şi de vreun moment de disperare atât de mare încât să lase loc gândurilor de autoanihilare? Dacă da, amintirea fu repede alungată din minte, căci misterioasa prezenţă ajunse repede pe platforma pietruită a podului său. Traversă braţul râului şi îşi croi drum printre tufişurile joase, prin iarba deasă în care se adăposteau o mulţime de iepuri, ocolind ruinele vechiului lazaret până ce ajunse pe malul de sud-vest. Apoi bătu uşor la uşa lui Merthin.

Bărbatul închise fereastra şi aşteptă. Nu se auzea nicio bătaie. Îmboldit de dorinţă, o luase puţin înaintea realităţii.

Era tentat să bea o cupă de vin, însă nu o făcu: îşi formase deja un fel de ritual şi nu voia să schimbe în niciun fel ordinea evenimentelor.

Bătaia în uşă se auzi câteva secunde mai târziu. Merthin deschise uşa. Femeia intră, îşi dădu gluga pe spate şi-şi lăsă pelerina grea şi cenuşie să-i cadă de pe umeri.

Era mai înaltă decât el cu cel puţin doi centimetri şi cu câţiva ani mai mare. Avea chipul mândru, putea fi chiar trufaşă, deşi acum zâmbetul său nu radia decât o căldură asemănătoare cu cea a soarelui. Purta un veşmânt din stofă de lână vopsită în stacojiu de Kingsbridge. Merthin îşi petrecu braţele în jurul ei, lipindu-i trupul voluptuos de al său şi sărutându-i gura generoasă.

– Draga mea, rosti el. Philippa…

Făcură dragoste imediat, chiar acolo, pe podea, fără măcar să se dezbrace de tot. Merthin era de-a dreptul hămesit de fiinţa ei, iar ea, chiar mai dornică decât el. Merthin îi aşternu pelerina pe paiele de pe jos, iar ea îşi ridică poalele rochiei şi se întinse. În îmbrăţişarea lor, Philippa se agăţa de el de parcă ar fi fost în pericol să se înece, cu picioarele împletite în jurul alor lui, iar cu braţele strivindu-i trupul de propria carne moale, în timp ce-şi ţinea chipul îngropat în scobitura gâtului lui.

Îi spusese odată că, după ce îl părăsise pe Ralph şi se mutase la stăreţie, crezuse că nimeni n-avea să o mai atingă vreodată până în clipa în care călugăriţele aveau să îi pregătească trupul neînsufleţit pentru înmormântare. Gândul acesta aproape că-l făcuse pe Merthin să plângă.

În ceea ce-l privea pe el, o iubise pe Caris atât de mult, încât nu crezuse că avea să mai întâlnească vreo femeie care să-i facă inima să tresalte. Pentru el, ca şi pentru Philippa, dragostea aceasta venise ca un dar neaşteptat, un izvor cu apă cristalină

răsărit într-un deşert fierbinte ca un cuptor, iar amândoi beau din el ca şi cum ar fi fost în pericol să moară de sete.

După aceea rămaseră înlănţuiţi lângă vatră, gâfâind, iar el îşi aminti prima dată când făcuseră dragoste. La scurt timp după ce Philippa se mutase la stăreţie, aceasta începuse să fie interesată de construcţia noului turn. Fiind o fire practică, îi era greu să-şi ducă zilele în rugăciune şi meditaţie. Îi plăcea să stea în bibliotecă, însă nu putea citi cât era ziua de lungă. Într-o bună zi, venise în mansarda constructorilor, iar Merthin îi arătase proiectele sale. Nu trecuse mult şi Philippa îşi luase obiceiul de a-l vizita zi de zi, pentru plăcerea de a sta la discuţii în timp ce el lucra. Merthin admirase întotdeauna inteligenţa şi forţa ei, iar în intimitatea mansardei ajunsese să cunoască sufletul cald şi generos care se ascundea dincolo de aparenţa ei aristocratică. Descoperise că Philippa avea un dezvoltat simţ al umorului şi învăţase cum anume să o facă să râdă. Aceasta răspundea la glumele sale cu un chicotit colorat, din gât, care, cumva, îl ducea mereu cu gândul la cum ar fi fost să facă dragoste cu ea. Într-o zi, Philippa îi făcuse un compliment:

– Eşti un bărbat bun, îi spusese. Nu sunt prea mulţi bărbaţi ca tine pe lumea asta.

Sinceritatea ei îl impresionase, aşa că Merthin îi mulţumise sărutându-i mâna. Era un gest de afecţiune, însă unul pe care ea l-ar fi putut respinge, dacă ar fi vrut, fără niciun fel de dramatism: era suficient să-şi retragă mâna şi să facă un pas înapoi, iar el ar fi ştiut imediat că mersese un pic prea departe. Dar Philippa nu îl respinsese. Dimpotrivă, îi ţinuse mâna într-a ei şi îl privise cu nişte ochi care trădau ceva asemănător cu iubirea, aşa că el o cuprinsese în braţe şi îi sărutase buzele.

Făcuseră dragoste pe salteaua din mansardă, iar el nu-şi amintise decât după aceea că tocmai Caris fusese cea care-l încurajase să aducă acea saltea acolo, glumind că zidarii aveau nevoie de un loc moale unde să-şi pună sculele.

Caris nu ştia despre el şi Philippa. Nu ştia nimeni, cu excepţia servitoarei Philippei şi a celor două ajutoare domestice ale lui Merthin, Arn şi Em. În fiecare seară, curând după lăsarea întunericului, contesa se culca în odaia ei personală de la etajul spitalului, cam în acelaşi timp în care călugăriţele se retrăgeau în dormitorul lor comun. Apoi, când toată lumea dormea profund, se strecura afară, folosindu-se de scara exterioară care le permitea oaspeţilor de vază să intre şi să iasă fără să treacă prin

încăperea destinată oamenilor de rând. Se întorcea pe aceeaşi cale înaintea zorilor, în timp ce călugăriţele se aflau la utrenie, şi îşi făcea apariţia la masa de dimineaţă de parcă ar fi petrecut întreaga noapte în patul său.

Merthin era surprins să descopere că putea iubi o altă femeie la nici un an după ce Caris îl părăsise pentru ultima oară. În mod clar, nu o uitase pe aceasta. Dimpotrivă, se gândea la ea zilnic. Simţea adesea impulsul de a-i povesti câte o întâmplare amuzantă, de a-i cere părerea în câte o chestiune dificilă sau se trezea că făcea câte o treabă în felul pe care ştia că îl prefera ea, cum ar fi fost spălarea cu atenţie a genunchilor zdreliţi ai Lollei cu vin cald. În plus, o vedea aproape în fiecare zi. Spitalul cel nou era aproape gata, însă lucrările la turnul catedralei abia dacă începuseră, iar Caris supraveghea îndeaproape ambele proiecte. Stăreţia îşi pierduse controlul asupra negustorilor din oraş, dar, cu toate acestea, Caris se interesa mereu de măsurile luate de Merthin şi de ceilalţi membri ai ghildei în scopul înfiinţării instituţiilor necesare unei obşti: tribunale noi, o piaţă de lână bine organizată şi un sistem unitar de măsuri şi de standarde. Totuşi, gândurile lui Merthin legate de ea erau însoţite mereu de o anumită amărăciune, ca gustul neplăcut lăsat în gât de o înghiţitură de bere acrită. O iubise deplin, iar într-un final ea îl respinsese. Era ca şi cum şi-ar fi amintit de o zi fericită, care însă se terminase cu o încăierare.

– Crezi că mă atrag în mod deosebit femeile care nu sunt libere? o întrebă el lenevos pe Philippa.

– Nu, de ce?

– Pare destul de ciudat că, după 12 ani în care am iubit o călugăriţă şi nouă luni de celibat, am ajuns să mă îndrăgostesc de soţia fratelui meu.

– Nu spune asta, replică ea repede. Aia n-a fost o căsătorie adevărată. M-am cununat cu el împotriva voinţei mele, am împărţit patul cu el doar câteva zile, iar acum Ralph ar fi fericit dacă i-ar garanta cineva că n-o să mai dea niciodată ochii cu mine.

Merthin o mângâie uşor pe umăr, în semn de scuză.

– Şi totuşi, trebuie să păstrăm secretul, aşa cum am făcut eu cu Caris.

Ceea ce nu-i spunea însă era că, prin lege, un bărbat avea dreptul să-şi ucidă soţia dacă o descoperea vinovată de adulter. Merthin nu auzise ca aşa ceva să se fi petrecut vreodată în

realitate, şi în mod clar nu în rândul nobilimii, însă ştia cât de teribil era orgoliul lui Ralph. Mai ştia, şi îi dezvăluise acest lucru şi Philippei, că Ralph o omorâse pe prima sa soţie, pe Tilly.

Philippa spuse:

– Tatăl tău a iubit-o mult timp pe mama ta, fără să aibă vreo speranţă că o să-şi vadă sentimentele împlinite, nu?

– Da!

Merthin aproape că uitase povestea aceea veche.

– Iar tu te-ai îndrăgostit de o călugăriţă.

– Şi fratele meu a tânjit ani la rând după tine, care erai într-o căsătorie fericită, cu un aristocrat. După cum spun preoţii, copiii trag păcatele părinţilor. Dar lasă… hai să vorbim despre altceva. Vrei ceva de mâncare?

– Un pic mai încolo.

– Vrei să faci altceva mai înainte?

– Ştii tu…

Într-adevăr, Merthin ştia. Îngenunche între picioarele ei şi îi sărută abdomenul şi coapsele. Era o ciudăţenie de-a ei, aceea că mereu voia să atingă culmile plăcerii de două ori. Începu să o atingă jucăuş cu limba. Ea gemu, lipindu-şi palmele de ceafa lui.

– Da, suspină ea. Ştii cât de mult îmi place asta, mai ales când sunt plină de sământa ta.

Merthin îşi înălţă capul.

– Da, ştiu, murmură el.

Apoi se întoarse la ocupaţia sa.

Primăvara aduse cu sine o slăbire a molimei. Încă mai existau decese, dar se micşorase numărul de îmbolnăviri. În Duminica Paştelui, episcopul Henri anunţă că anul acela Târgul de Lână avea să se desfăşoare ca de obicei.

În cadrul aceleiaşi slujbe, şase novici îşi rostiră jurămintele şi deveniră astfel călugări cu drepturi depline. Avuseseră parte de un noviciat extraordinar de scurt, însă Henri era dornic să crească numărul de monahi de la Kingsbridge şi spunea că acelaşi lucru era valabil şi pentru restul lăcaşelor religioase din ţară. În plus, fură hirotonisiţi şi cinci preoţi – şi aceştia fiind rezultatul unui proces de pregătire accelerată – care urmau să fie trimişi în locul celor care căzuseră victime ciumei, în parohiile din jurul oraşului. Aceeaşi slujbă marcă şi întoarcerea a doi monahi de la universitate, unde îşi primiseră diploma de doctor, după trei ani de studiu în loc de cinci sau şapte, cum era norma.

Cei doi medici proaspăt ieşiţi de pe băncile facultăţii se numeau Austin şi Sime. Caris îşi amintea destul de vag de ei: în urmă cu trei ani, când aceştia plecaseră la Colegiul Oxford, ea era responsabilă cu oaspeţii mănăstirii. În după-amiaza celei de-a doua zile de Paşte, îi conduse prin spitalul cel nou, care era aproape gata. Fiind sărbătoare, niciun constructor nu se afla prin preajmă.

Amândoi tinerii aveau acea îngâmfare pe care se părea că le-o insuflau studiile universitare tuturor absolvenţilor, dar şi câteva teorii de medicină şi o înclinaţie către savurarea vinului de Gasconia. Cu toate acestea, anii îndelungaţi de contact cu pacienţii îi conferiseră lui Caris un sentiment de încredere în sine greu de zdruncinat, aşa că acum le descria cu o siguranţă energică dotările spitalului şi felul în care avea de gând să îl administreze.

Austin era un tânăr slab şi activ, cu părul blond şi rar. Era impresionat de dispunerea inovativă a încăperilor, care amintea de claustrul monastic. Sime, care era un pic mai mare şi avea un chip rotund, nu părea dornic să înveţe din experienţa lui Caris: aceasta observă că tânărul privea mereu în altă parte când ea vorbea.

– Cred că un spital trebuie să fie mereu curat, zise ea.

– Pe ce te bazezi când spui asta? întrebă Sime pe un ton arogant, ca şi cum ar fi întrebat o fetiţă de ce considera că păpuşa ei de cârpe trebuia pedepsită.

– Curăţenia e o virtute.

– Aha. Deci nu are nicio legătură cu echilibrul umorilor din corp.

– Nu ştiu. Noi nu acordăm prea mare atenţie umorilor. Această metodă a eşuat răsunător în lupta cu ciuma.

– Şi măturatul podelelor a dat rezultate mai bune?

– Cel mai nesemnificativ dintre ele ar fi că o cameră curată le dă pacienţilor o stare de spirit mai bună.

Austin interveni:

– Trebuie să recunoşti, Sime, că unii dintre maeştrii de la Oxford împărtăşesc ideile inovatoare ale stareţei Caris.

– Un grup restrâns, minoritar.

Caris continuă:

– Principalul scop e să-i luăm pe pacienţii care suferă de acele boli care se transmit de la cei suferinzi la cei sănătoşi şi să-i izolăm de restul.

– În ce scop? se interesă Sime.
– Pentru a restrânge răspândirea acestor boli.
– Şi cum se transmit acestea?
– Nimeni nu ştie.
Buzele lui Sime tresăriră într-un mic rictus de triumf.
– Şi atunci, permite-mi să întreb, cum ştii cum să le opreşti răspândirea?
Sime avea impresia că o învinsese în această dezbatere – era principalul lucru pe care-l învăţau la Oxford –, însă Caris era mai pricepută decât şi-ar fi închipuit.
– Din experienţă, răspunse stareţa. Un păstor nu înţelege miracolul prin care mielul creşte în pântecele unei oi, dar ştie că acesta n-o să aibă loc dacă nu ţine berbecul prin preajmă.
– Hmm…
Lui Caris nu-i plăcu deloc felul în care proaspătul doctor rostise acel „hmm”. Îşi dădea seama că avea în faţă un bărbat inteligent, însă această inteligenţă a lui nu îşi punea amprenta asupra lumii. Era uimită de contrastul dintre genul acesta de capacitate intelectuală şi cea a lui Merthin. Constructorul avea o arie largă de cunoştinţe, iar capacitatea minţii sale de a înţelege lucrurile complexe era de-a dreptul remarcabilă – însă inteligenţa sa nu se abătea niciodată de la realităţile lumii materiale, pentru că ştia că, dacă raţionamentele sale dădeau greş, clădirile construite aveau să se prăbuşească pur şi simplu. Tatăl ei, Edmund, fusese exact la fel, o inteligenţă practică. Sime, pe de altă parte – ca şi Godwyn şi Anthony –, era capabil să se agaţe cu disperare de credinţa sa în teoria umorilor corpului, fără să ia în seamă dacă pacienţii săi supravieţuiau sau mureau ca muştele.
Pe chipul lui Austin apăru un zâmbet larg.
– Te-a prins cu asta, Sime, rosti el, evident amuzat de faptul că arogantul său prieten nu reuşise să zdrobească argumentele unei femei fără educaţie. Chiar dacă nu ştim exact cum se răspândesc bolile, separarea bolnavilor de oamenii sănătoşi nu are cum să facă vreun rău.
Discuţia le fu întreruptă de sora Joan, vistiernica mănăstirii de maici.
– Vătaful din Outhenby întreabă de dumneata, stareţă Caris.
– A adus cu el o turmă de viţei?
Outhenby avea obligaţia să aducă mănăstirii câte 12 viţei de un an în fiecare an, de Paşte.
– Da.

– Trece animalele în registru şi spune-i vătafului să vină aici, te rog.

Sime şi Austin îşi luară la revedere, iar Caris se duse să inspecteze pardoselile din piatră de la latrine. Vătaful o găsi acolo. Acesta se numea Harry Plugarul. Caris îl dăduse afară pe antecesorul lui, care implementa mult prea încet inovaţiile, şi îl alesese în loc pe acest tânăr descurcăreţ.

Vătaful îi strânse mâna, un gest de prea mare familiaritate din partea cuiva de rangul lui, însă Caris îl simpatiza, aşa că acest salut nu o deranjă.

Îi spuse:

– Probabil că e o adevărată pacoste să mâni până aici o turmă de viţei, mai ales acum, în perioada aratului de primăvară.

– Adevărat, răspunse el.

Ca mai toţi plugarii, era un bărbat cu umeri laţi şi braţe puternice. Mânarea atelajului obştesc de opt boi care trăgeau plugul greu prin pământul ud şi lipicios necesita atât putere, cât şi pricepere. Pe lângă acestea, Harry avea un aer sănătos, de om care-şi petrecea mare parte a timpului pe-afară.

– N-ai prefera să faci o plată în bani? întrebă Caris. În zilele noastre cea mai mare parte a dărilor către senior se plătesc în bani peşin.

– Ar fi mai uşor. Ochii i se îngustară, plini de viclenia caracteristică ţăranilor. Dar cât de mult?

– Un viţel de un an se vinde în mod normal cu 12 şilingi la târg, deşi preţurile sunt cam mici în perioada asta a anului.

– Chiar sunt… cam cu jumătate. Poţi să cumperi 12 viţei cu trei lire.

– Sau cu şase lire, într-un an bun.

Harry schiţă un zâmbet larg, plăcându-i să negocieze.

– Tocmai aici e problema noastră.

– Şi totuşi, ai prefera să puteţi plăti în bani.

– Dacă putem să cădem de acord asupra unei sume.

– Hai să stabilim la opt şilingi.

– Stai să ne gândim. Dacă într-un an preţul unui viţel e de cinci şilingi, de unde să facă rost sătenii de restul banilor?

– Îţi spun eu cum facem. Pe viitor, Outhenby poate să dea mănăstirii fie cinci lire, fie 12 viţei – alegerea e a voastră.

Harry cântări bine această propunere, căutând capcane ascunse, însă nu reuşi să identifice niciuna.

– De acord, rosti el. Pecetluim înţelegerea?

– Şi cum am putea face asta?

Spre surprinderea ei, bărbatul o sărută.

Îi cuprinse umerii zvelţi în palmele sale aspre, îşi înclină capul şi-şi lipi buzele de ale ei. Dacă fratele Sime ar fi făcut una ca asta, Caris s-ar fi retras instinctiv. Dar Harry era altfel şi poate că, fără să-şi dea seama, fusese aţâţată de aerul lui de masculinitate viguroasă. Indiferent de motiv, Caris se supuse acestui sărut, lăsându-l să-i tragă corpul docil către al lui, ba chiar îşi mişcă buzele sub presiunea gurii lui înconjurate de firele bărbii. Harry se lipi de ea, astfel încât Caris să-i simtă erecţia. Femeia îşi dădu seama că vătaful era cum nu se poate mai dispus să o posede chiar acolo, pe pardoseala cea nouă a latrinei, iar gândul acesta o făcu să-şi recapete controlul. Se desprinse din sărutul lui şi îl împinse deoparte.

– Opreşte-te! strigă. Ce-ţi închipui că faci?

Harry nu se lăsă impresionat de reacţia ei.

– Te sărutam, draga mea.

Caris îşi dădu seama că se confrunta cu o problemă serioasă. În mod clar, clevetirile despre ea şi Merthin se întinseseră în tot ţinutul, iar acum probabil că erau cele mai cunoscute persoane din comitatul Shiring. Deşi Harry nu ştia mai mult ca sigur adevărul, zvonurile fuseseră suficiente pentru a-l face atât de îndrăzneţ. Genul acesta de lucruri puteau să-i submineze autoritatea asupra subalternilor. Trebuia să elimine orice asemenea gânduri, fără ezitare.

– Să nu mai faci aşa ceva niciodată, îi spuse ea pe un ton sever.

– Mie, unul, mi s-a părut că ţi-a plăcut!

– Atunci păcatul tău e cu atât mai mare, căci ai ispitit o femeie slabă să-şi încalce jurămintele sacre.

– Dar te iubesc…

Caris îşi dădu seama că era adevărat, ba chiar putea înţelege de ce. Venise pe nepusă masă în satul lui, reorganizase totul şi îi făcuse pe ţărani să se supună voinţei ei. Recunoscuse potenţialul lui şi-l ridicase în funcţie, făcându-l superior celorlalţi. Probabil că o considera o adevărată zeiţă. Nici nu era surprinzător faptul că se îndrăgostise de ea. Însă ar fi făcut bine să se vindece de această iubire cât mai repede.

– Dacă mai îndrăzneşti chiar şi să-mi vorbeşti aşa, va trebui să găsesc alt vătaf pentru Outhenby.

– Oh, murmură el.

Această ameninţare îl potoli mult mai eficient decât acuzaţia de păcat.

– Acum du-te acasă.

– Prea bine, stareţă Caris.

– Şi găseşte-ţi altă femeie – de preferat una care să nu fi depus un jurământ de castitate.

– Niciodată! strigă el, însă Caris nu-l crezu.

Harry plecă, însă ea rămase pe loc. Se simţea neliniştită şi plină de pofte trupeşti. Dacă ar fi fost sigură că n-avea să vină nimeni acolo, s-ar fi mângâiat singură. Era prima dată, în ultimele nouă luni, când era tulburată de o asemenea dorinţă. După despărţirea definitivă de Merthin, intrase într-o stare de indiferenţă fizică şi nici măcar nu se mai gândise la sex. Relaţia pe care o avea cu celelalte călugăriţe îi oferea căldură şi afecţiune: îi erau dragi atât Joan, cât şi Oonagh, deşi niciuna din ele nu o iubea în modul acela fizic, aşa cum se întâmplase cu Mair. Inima îi bătea mai repede sub impulsul altor pasiuni: spitalul cel nou, turnul şi renaşterea oraşului.

Gândindu-se la turn, plecă din spital şi traversă pajiştea până la catedrală. Lângă biserică, în jurul fundaţiei turnului vechi, Merthin săpase patru gropi imense, cele mai adânci pe care le văzuseră oamenii de prin partea locului. Construise nişte scripeţi mari pentru a scoate pământul din ele. Pe parcursul lunilor ploioase de toamnă, carele trase de boi străbătuseră neîncetat strada principală şi prima jumătate a podului, descărcând pământul pe suprafaţa pietroasă a Insulei Leproşilor. De acolo, luau blocuri de piatră de pe docul lui Merthin, apoi porneau din nou pe stradă, pentru a-şi lăsa încărcătura în curtea catedralei, formând stive în continuă creştere.

Imediat ce dăduse dezgheţul, zidarii lui Merthin începuseră să lucreze la fundaţie. Caris se duse în partea de nord a catedralei şi aruncă o privire în groapa din partea aceea, de lângă unghiul drept format de peretele naosului şi cel al transeptului nordic. Era ameţitor de adâncă. Fundul îi era deja tapetat cu zidărie, blocurile pătrăţoase fiind aşezate în rânduri ordonate şi unite de straturi de mortar. Deoarece fundaţiile vechi nu erau suficient de puternice pentru această nouă construcţie, turnul avea să beneficieze de unele noi, separate de celelalte. Avea să se înalţe în afara pereţilor existenţi ai bisericii, aşa că nu era nevoie să se demoleze mai mult decât o făcuse deja Elfric, dărâmând nivelurile superioare ale vechiului turn. Merthin intenţiona să

îndepărteze acoperişul temporar pe care îl construise Elfric deasupra zonei de întretăiere abia după terminarea lucrărilor. Turnul avea un proiect tipic pentru Merthin: simplu, dar radical, o soluţie strălucită la problemele unice ale locului.

Ca şi la spital, niciun constructor nu lucra pe şantier, dar Caris zări ceva mişcându-se în groapă şi îşi dădu seama că cineva mergea de-a lungul fundaţiei. O clipă mai târziu, îl recunoscu pe Merthin. Se duse la una dintre scările surprinzător de subţiri, din frânghii şi stinghii, pe care le foloseau zidarii, şi coborî cu mişcări precaute.

Când ajunse jos, fu de-a dreptul bucuroasă să simtă din nou pământul sub picioare. Merthin o ajută să coboare, zâmbind.

– Eşti cam palidă, remarcă el.

– E mult de coborât până aici. Cum merge treaba?

– Bine. Lucrările se vor întinde pe mai mulţi ani.

– De ce? Construirea spitalului îmi pare a fi fost o lucrare mult mai complicată, şi uite, deja e gata.

– Din două motive. Cu cât ajungem mai sus, cu atât mai puţini zidari vor putea să lucreze la turn. În momentul de faţă avem 12 oameni care toarnă fundaţia. Însă pe măsură ce zidurile se înalţă, suprafaţa se va îngusta şi pur şi simplu nu vor mai avea loc toţi. Al doilea motiv e că mortarul are nevoie de timp ca să se fixeze bine. Trebuie să-l lăsăm să se întărească peste iarnă înainte de a-l pune în situaţia de a susţine o greutate prea mare.

Caris aproape că nici nu-l asculta. Privindu-i chipul, îşi amintea cum făceau dragoste în palatul stareţului, între slujbe, cu primele dâre de lumină strecurându-se pe fereastră şi atingându-le trupurile goale ca o binecuvântare.

Îi atinse uşor braţul.

– Ei bine, măcar acum spitalul nu vă mai ocupă atât de mult timp.

– În mod normal, ai putea să-l dai în folosinţă înainte de Rusalii.

– Mă bucur. Deşi trebuie să spun că ciuma s-a mai domolit oarecum: sunt mai puţine cazuri de deces.

– Slavă Domnului, rosti el cu însufleţire. Poate că se apropie de sfârşit.

Caris clătină din cap, cu un aer mohorât.

– Am mai crezut o dată că se termină, îţi aduci aminte? Anul trecut, cam pe vremea asta. După care s-a întors, mai rău chiar.

– Doamne fereşte!

Caris îi atinse obrazul cu palma, simţindu-i barba ţepoasă.

– Măcar tu eşti în siguranţă.

Merthin păru uşor indispus.

– Imediat ce terminăm spitalul, începem lucrările la piaţa de lână.

– Sper că ai dreptate când zici că negoţul cu lână îşi va reveni în curând.

– Dacă nu, oricum o să fim cu toţii morţi.

– Nu spune una ca asta.

Îl sărută pe obraz.

– Trebuie să ne vedem de treburi, pornind de la ideea că o să supravieţuim. Rosti aceste cuvinte pe un ton iritat, ca şi cum prezenţa ei l-ar fi deranjat. Dar adevărul este că nu ştim nimic sigur.

– Hai să nu ne gândim numai la ce e mai rău.

Îşi petrecu braţele pe după talia lui şi îl îmbrăţişă, apăsându-şi sânii de trupul lui slab, simţindu-i oasele tari aproape de carnea ei moale.

Merthin o împinse violent. Caris făcu un pas înapoi, împleticindu-se, şi aproape că se prăbuşi.

– Nu! strigă el.

Caris n-ar fi fost mai şocată nici dacă el ar fi pălmuit-o.

– Ce s-a întâmplat?

– Nu mă mai atinge!

– Doar am…

– Pur şi simplu nu mă atinge! Tu ai fost cea care a pus capăt relaţiei noastre, acum nouă luni. Ţi-am spus că e ultima oară şi am vorbit cât se poate de serios.

Caris nu-i putea înţelege mânia.

– Dar n-am făcut altceva decât să te îmbrăţişez.

– Ei bine, n-o mai face. Nu sunt iubitul tău. N-ai niciun drept.

– Nu am niciun drept să te ating?

– Nu!

– Nu ştiam că am nevoie de permisiune.

– Bineînţeles că ştiai. Nici tu nu-i laşi pe ceilalţi să te atingă.

– Tu nu eşti „ceilalţi”. Doar nu suntem doi străini.

Cu toate acestea, Caris îşi dădea seama că greşise, iar Merthin avea dreptate. Ea fusese cea care îl respinsese, însă nu acceptase consecinţele acestei decizii. Întâlnirea cu Harry din Outhenby îi aţâţase poftele trupeşti şi venise la Merthin căutând un fel de satisfacţie. Se amăgise că îl atingea doar ca să-şi

manifeste afecţiunea, prietenia, dar acum realiza cum stăteau lucrurile cu adevărat. Se purtase cu el ca şi cum ar fi fost în continuare disponibil, aşa cum o doamnă bogată şi leneşă pune o carte pe masă, după care o ia din nou în mână. După ce în tot acest timp îi refuzase dreptul de a o atinge, nu era corect să-i pretindă acum contrariul, doar pentru că un plugar tânăr şi musculos o sărutase.

Şi totuşi, s-ar fi aşteptat ca Merthin să-i explice toate aceste lucruri într-un mod blând şi drăgăstos. Însă el fusese ostil şi de-a dreptul brutal. Oare Caris pierduse şi prietenia lui, nu numai dragostea? Ochii i se umplură de lacrimi. Îi întoarse spatele şi se îndreptă către scară.

Urcarea i se păru grea. Necesita efort, iar Caris parcă îşi pierduse toată energia. Se opri să se odihnească şi aruncă o privire în jos. Merthin îşi proptise picioarele de capătul inferior al scării, folosindu-şi greutatea pentru a da frânghiei o oarecare stabilitate.

Când ajunse aproape de marginea gropii, Caris privi din nou în jos. Merthin era în continuare acolo. Îi veni în minte că, dacă s-ar fi întâmplat să cadă, toată nefericirea ei ar fi luat sfârşit. Pietrele acelea se aflau la o distanţă considerabilă, n-ar fi avut nicio scăpare. Ar fi murit pe loc.

Merthin păru să intuiască direcţia gândurilor ei, pentru că îi făcu un semn nerăbdător din mână, cum că trebuia să se grăbească şi să părăsească scara. Caris îşi închipui cât de distrus ar fi fost dacă ea s-ar fi omorât şi, timp de o secundă, savură nefericirea şi vinovăţia pe care presupunea că le-ar fi simţit el. Era sigură că Dumnezeu n-ar fi pedepsit-o în viaţa de apoi, dacă într-adevăr exista aşa ceva.

Urcă apoi ultimele trepte şi puse piciorul pe pământ. Ah, ce nesăbuită fusese! N-avea să-şi pună capăt zilelor. Avea prea multe lucruri de făcut.

Se întoarse în mănăstirea de maici. Era timpul pentru vecernie, iar ea trebuia să conducă şirul de călugăriţe la intrarea în catedrală. Pe când era novice, detesta să-şi irosească timpul asistând la slujbele religioase. De fapt, stareţa Cecilia avusese grijă să îi încredinţeze sarcini care să o scutească de la a participa la cea mai mare parte a slujbelor. Însă acum privea cu recunoştinţă aceste intervale în care putea să se odihnească şi să mediteze în voie.

Hotărî că după-amiaza respectivă fusese cu ghinion şi că avea

să-şi revină. Dar, cu toate acestea, îi venea greu să-şi reţină lacrimile în timp ce cânta psalmii alături de celelalte surori.

La cină, călugăriţele primiră ţipar afumat. Fiind o carne aţoasă, cu un miros puternic, nu se număra nicidecum printre preferatele lui Caris. În plus, nu îi era deloc foame în seara aceea, aşa că se mulţumi cu o bucată de pâine.

După masă se retrase în farmacie. Acolo găsi două novice care copiau cartea ei. O terminase la scurt timp după Crăciun. Mulţi oameni solicitaseră câte un exemplar: farmacişti, stareţe, bărbieri, chiar şi unul sau doi medici. Copierea cărţii ei făcea acum parte din activităţile pregătitoare ale călugăriţelor care voiau să lucreze în spital. Copiile erau ieftine – nu era o lucrare lungă, iar multiplicarea ei nu necesita desene elaborate sau folosirea vreunor cerneluri scumpe –, iar cererea părea nelimitată.

Cu trei persoane în interior, camera părea aglomerată. Caris de-abia aştepta să se mute în încăperea aerisită şi luminoasă din noul spital.

Voia să fie singură, aşa că le spuse novicelor să se retragă. Totuşi, nu-i fu dat să-şi vadă dorinţa îndeplinită. Câteva clipe mai târziu, pe uşă intră lady Philippa.

Caris nu o îndrăgea pe contesă, mai ales având în vedere purtarea rezervată a acesteia, dar îi compătimea soarta şi se bucura că putea să-i ofere adăpost unei femei care fugea de un soţ precum Ralph. Philippa era un oaspete deloc pretenţios, avea puţine trebuinţe şi-şi petrecea majoritatea timpului în camera ei. Nu o interesa decât în mică măsură traiul de rugăciune şi modestie extremă de la mănăstire, dar Caris înţelegea perfect o asemenea atitudine.

Stareţa o invită pe nou-venită să ia loc.

În ciuda manierelor aristocratice, Philippa era o femeie deosebit de directă. Fără niciun fel de introducere, îi spuse:

– Să-l laşi în pace pe Merthin.

– Poftim?

Caris era uluită şi jignită de cuvintele ei.

– Bineînţeles, n-ai cum să nu vorbeşti cu el, dar să nu-l săruţi şi să nu-l atingi.

– Cum îndrăzneşti să-mi spui aşa ceva?

Ce ştia Philippa? Şi de ce îi păsa de lucrurile acestea?

– Nu mai e iubitul tău. Nu te mai agăţa de el.

Probabil că Merthin îi povestise despre cearta lor din după-

amiaza aceea.

– Dar de ce ţi-ar povesti ţie…?

Înainte de a termina întrebarea, îşi dădu seama de răspuns.

Philippa îi confirmă deducţia cu următoarea replică.

– Nu mai e al tău – acum e al meu.

– O, Doamne! Caris era năucită de-a dreptul. Tu şi Merthin?

– Da.

– Şi… aţi…

– Da.

– N-am ştiut nimic!

Se simţea trădată, deşi ştia prea bine că nu avea niciun drept. Când se întâmplase asta… cum… unde…?

– Nici nu trebuie să ştii toate detaliile.

– Bineînţeles că nu.

În casa lui de pe Insula Leproşilor, presupunea. Şi probabil noaptea.

– De cât timp?

– Nu contează.

Caris putea calcula şi singură. Philippa era la mănăstire de mai puţin de o lună.

– Te-ai mişcat repede.

Era o lovitură necinstită, iar Philippa avu eleganţa de a nu o lua în seamă.

– Ar fi făcut orice ca să te păstreze. Dar tu i-ai dat cu piciorul. Acum lasă-l să-şi trăiască viaţa. I-a fost greu să iubească pe altcineva, după povestea cu tine… dar a reuşit. Să nu îndrăzneşti să intervii între noi.

Caris clocotea de furie. Ar fi vrut să o certe, să-i spună, pe un ton sever, că nu avea niciun drept să-i comande şi să dea indicaţii morale, dar problema era că Philippa avea dreptate. Trebuia să renunţe la Merthin, pentru totdeauna.

Nu voia să o lase pe aceasta să-i vadă suferinţa.

– Poţi să pleci acum, te rog? rosti ea, încercând să imite atitudinea demnă caracteristică Philippei. Aş vrea să rămân singură.

Însă contesa nu era genul de persoană care să se lase dirijată cu uşurinţă.

– O să faci ce ţi-am spus? insistă ea.

Lui Caris nu-i plăcea să fie încolţită, dar nu mai avea nici energia, nici curajul necesare să intre într-un conflict cu Philippa.

– Da, bineînţeles, răspunse.

– Mulţumesc.
Philippa plecă.
Când fu sigură că femeia ajunsese suficient de departe încât să nu o audă, Caris începu să plângă.

78

În calitate de stareţ, Philemon nu era cu nimic mai bun decât Godwyn. Sarcina de a administra bunurile stăreţiei îl copleşea pur şi simplu. Caris făcuse o listă, în perioada în care fusese stareţ *de facto,* a principalelor surse de venit de care dispuneau călugării:

chirii şi arende;
o parte din profitul obţinut din comerţ şi manufacturi (dijme);
profit din cultivarea pământurilor exploatate direct;
profituri obţinute de pe urma morilor şi a altor instalaţii industriale;
taxe de navigaţie pe râuri şi o parte din peştele prins cu plasele;
taxe de la comercianţii participanţi la târguri;
venituri juridice – taxe şi amenzi fixate de tribunale;
daruri şi donaţii făcute de pelerini şi alţi credincioşi;
vânzarea de cărţi, apă sfinţită, lumânări ş.a.m.d.

Îi dăduse lista lui Philemon, iar acesta i-o aruncase înapoi, ca şi cum ar fi fost o insultă. Godwyn – care nu se deosebise de Philemon decât prin faptul că poseda un farmec superficial – i-ar fi mulţumit şi ar fi ignorat cu desăvârşire lista primită, însă fără să facă un spectacol din asta.

Caris introdusese la mănăstire o nouă metodă de păstrare a registrelor, pe care o învăţase de la Buonaventura Caroli pe vremea când îşi ajuta tatăl cu negoţul de lână. Metoda cea veche consta pur şi simplu în notarea pe un pergament a unei descrieri sumare a fiecărei tranzacţii, astfel încât puteai să consulţi oricând acel document şi să verifici elementele esenţiale. Sistemul italian consta în scrierea veniturilor în partea stângă, a cheltuielilor în dreapta, iar toate aceste valori erau adunate în josul paginii. Diferenţa dintre cele două reprezenta câştigul sau pierderea înregistrată. Sora Joan preluase această metodă cu

mare entuziasm, dar când se oferise să i-o explice şi lui Philemon, acesta o refuzase fără nicio ceremonie. Întotdeauna privea ofertele de ajutor ca pe nişte insulte la adresa competenţei sale.

Nu avea decât un singur talent, acelaşi pe care îl avusese şi Godwyn: flerul în manipularea celor din jur. Selectase foarte atent noii călugări, trimiţându-l pe fratele Austin, singurul medic cu vederi moderne, şi pe alţi doi tineri inteligenţi la Sfântul Ioan-din-Pădure, suficient de departe încât să nu îi ameninţe autoritatea.

Însă Philemon era acum strict problema episcopului. Henri îl numise şi Henri trebuia să se descurce cu el, într-un fel sau altul. Oraşul era independent, iar Caris îşi obţinuse spitalul cel nou.

Acesta avea să fie sfinţit de către episcop în Duminica Rusaliilor, care cădea mereu la şapte săptămâni după Paşte. Cu câteva zile înainte, Caris îşi mutase deja materialele şi instrumentele în farmacia cea nouă. Înăuntru era loc suficient pentru ca două persoane să lucreze în acelaşi timp la pregătirea medicamentelor, iar o a treia să poată sta la pupitrul de scris.

Caris era ocupată cu prepararea unui vomitiv, Oonagh măcina nişte ierburi uscate, iar o novice, Greta, copia din cartea lui Caris când în încăpere intră un călugăr novice, cu un cufăr mic de lemn în mână. Era vorba despre Josiah, un adolescent căruia i se spunea de obicei Joshie. Acesta era stânjenit de faptul că se afla în prezenţa a trei femei.

– Unde să pun ăsta? întrebă el.

Caris îşi ridică privirea către el.

– Ce e?

– Un cufăr.

– Văd şi eu asta, răspunse Caris răbdătoare.

Faptul că cineva ştia să scrie şi să citească nu făcea, din păcate, ca respectivul să devină şi inteligent.

– Ce se află înăuntrul lui?

– Cărţi.

– Şi de ce mi-ai adus aici un cufăr cu cărţi?

– Aşa mi s-a spus. După o clipă, dându-şi seama că răspunsul său nu oferea suficiente informaţii, adăugă: Fratele Sime mi-a spus.

Caris ridică din sprâncene.

– Sime îmi dăruieşte mie nişte cărţi?

Deschise cufărul.

Cărţile respective erau exclusiv texte medicale, toate în latină. Caris aruncă o privire la titluri. Erau lucrările clasice: *Canonul medicinei* al lui Avicena, *Dieta şi igiena* de Hipocrate, *Despre părţile medicinei* a lui Galen şi *De urinis* de Isaac Iudeul. Toate acestea fuseseră scrise cu mai bine de 300 de ani în urmă.

Joshie reveni încărcat cu un alt cufăr.

– Acum ce-ai mai adus?

– Instrumente medicale. Fratele Sime a zis că nu aveţi voie să le atingeţi. O să vină chiar el să le aşeze în locurile potrivite.

Caris se întunecă.

– Sime vrea să-şi ţină cărţile şi instrumentele aici? Are de gând să lucreze aici?

Bineînţeles, Joshie nu ştia nimic despre intenţiile lui Sime.

Înainte ca stareţa să mai poată zice şi altceva, în încăpere intră chiar Sime, însoţit de Philemon. Doctorul aruncă o privire prin încăpere, după care, fără nicio explicaţie, începu să-şi despacheteze lucrurile. Luă câteva dintre vasele lui Caris de pe o poliţă şi le înlocui cu cărţile sale. Scoase nişte cuţite ascuţite, pentru secţionarea venelor, şi nişte fiole de sticlă, în formă de lacrimă, folosite pentru examinarea mostrelor de urină.

Pe un ton neutru, Caris spuse:

– Ai de gând să petreci mult timp aici, în spital, frate Sime?

Philemon răspunse în locul medicului, cu o expresie care trăda faptul că anticipase această întrebare, ba chiar că simţea o satisfacţie deosebită auzind-o:

– Unde altundeva? rosti el. Tonul său avea o notă de indignare, ca şi cum Caris l-ar fi provocat deja la o confruntare. Suntem în spital, nu? Iar Sime e singurul doctor din stăreţia noastră. Cine să trateze oamenii, dacă nu el?

Dintr-odată, farmacia nu mai păru la fel de spaţioasă.

Înainte ca stareţa Caris să apuce să spună ceva, în încăpere intră un străin.

– Fratele Thomas m-a îndrumat aici, începu el. Sunt Jonas Măcinătorul, din Londra.

Nou-venitul era un bărbat în jur de 50 de ani, care purta o haină brodată şi o căciulă de blană. Caris îi observă imediat zâmbetul îndatoritor şi purtările afabile, ceea ce o duse imediat la concluzia că vizitatorul lor îşi câştiga traiul din comerţ. Jonas Măcinătorul dădu mâna cu cei prezenţi, după care aruncă o privire cuprinzătoare prin încăpere, dând din cap aprobator la vederea rândurilor ordonate de vase etichetate şi fiole, toate ale

lui Caris.

– Extraordinar, făcu el. N-am mai văzut o farmacie atât de sofisticată în afara Londrei.

– Sunteţi medic, domnule? întrebă Philemon.

Tonul său era unul precaut: nu era sigur în ceea ce privea statutul lui Jonas.

– Apotecar. Am o prăvălie în Smithfield, lângă spitalul Sfântul Bartolomeu. Nu vreau să par lăudăros, însă trebuie să vă spun că e cel mai mare magazin de profil din capitală.

Philemon se relaxă. Apotecarii erau nişte simpli negustori, cu un statut mult inferior unui stareţ. Cu o undă de dispreţ în glas, continuă:

– Şi ce anume îl aduce pe cel mai mare apotecar din Londra tocmai aici?

– Speram să pot achiziţiona o copie după cartea *Leacuri universale,* scrisă aici, la Kingsbridge.

– *Leacuri universale?*

Jonas schiţă un zâmbet cunoscător.

– Sunteţi modest, părinte stareţ, însă văd cu ochii mei cum călugăriţa aceasta novice copiază lucrarea chiar aici, în farmacia Domniilor Voastre.

Caris interveni:

– Cartea? Nu se numeşte *Leacuri universale.*

– Şi totuşi, conţine tratamente pentru toate afecţiunile.

Caris îşi dădu seama că spusele sale erau îndreptăţite.

– Dar cum de ştii de ea?

– Eu călătoresc mult, în căutare de diferite ierburi şi alte ingrediente, timp în care de magazin se ocupă fiii mei. La Southampton am întâlnit o călugăriţă care mi-a arătat o copie. Ea o numea *Leacuri universale* şi mi-a spus că a fost scrisă la Kingsbridge.

– Călugăriţa aceea era sora Claudia cumva?

– Da. Am implorat-o să-mi împrumute cartea cât să-i fac o copie, însă n-a vrut nici în ruptul capului să se despartă de ea.

– Da, îmi aduc aminte de ea.

Claudia venise în pelerinaj la Kingsbridge, stătuse o perioadă la mănăstirea de maici şi-i îngrijise pe bolnavii de ciumă cu o abnegaţie totală, fără să se gândească la propria siguranţă. Caris îi oferise cartea în semn de mulţumire.

– O lucrare extraordinară, spuse Jonas cu căldură. Şi e în engleză!

– E pentru cei care se ocupă cu tratarea bolnavilor, dar nu sunt preoţi şi, prin urmare, nu ştiu prea multă latină.

– Nu există altă carte de genul acesta scrisă în limba noastră.

– E chiar aşa neobişnuită?

– Ah, cât de bine sunt aranjate subiectele tratate! îşi continuă Jonas discursul entuziast. În loc să descrie umorile corpului sau tipurile de boli, capitolele discută despre suferinţele pacienţilor. Şi astfel, dacă ai în faţă un om care se plânge de dureri de burtă, sângerări, febră, diaree sau strănuturi, poţi să te duci exact la pagina de care ai nevoie!

Pierzându-şi răbdarea, Philemon spuse:

– Da, sunt convins că e destul de bună pentru apotecari şi clienţii lor…

Jonas nu păru a detecta nota de dispreţ din spusele lui.

– Presupun, părinte stareţ, că Sfinţia Voastră sunteţi autorul acestei cărţi.

– Nici nu se pune problema! pufni Philemon.

– Atunci cine…?

– Eu am scris-o, rosti Caris.

– O femeie! se minună Jonas. Dar de unde ai obţinut toate informaţiile astea? Practic niciuna nu apare în alte lucrări.

– Textele vechi nu mi s-au dovedit niciodată de folos, Jonas. Iniţial am învăţat să fac leacuri de la o vindecătoare din Kingsbridge, pe nume Mattie, care, din păcate, a plecat din oraş temându-se să nu fie acuzată de vrăjitorie. Multe alte lucruri mi-au fost insuflate de către maica Cecilia, care a fost stareţă aici înaintea mea. Dar adunarea reţetelor şi a tratamentelor nu e deloc grea. Cu toţii ştim sute. Partea cu adevărat dificilă este identificarea, din mulţimea celor vehiculate, a celor câteva care dau cu adevărat rezultate. Eu, una, am ţinut un fel de jurnal, peste ani, în care mi-am notat efectele fiecărui leac pe care l-am încercat. În carte nu le-am inclus decât pe cele ale căror rezultate le-am văzut cu ochii mei, în repetate rânduri.

– Sunt năucit de simplul fapt că stau de vorbă chiar cu dumneata.

– Ei bine, o să primeşti un exemplar din cartea mea. Sunt măgulită că cineva a bătut atâta cale pentru ea! Deschise un dulap. Acesta a fost făcut pentru un schit din subordinea noastră, Sfântul Ioan-din-Pădure, dar cred că cei de acolo pot să mai aştepte până o să fie gata altul.

Jonas primi volumul cu o grijă demnă de un obiect sacru.

– Vă sunt cum nu se poate mai recunoscător. Scoase un săculeţ de piele moale şi i-l întinse lui Caris: Şi, drept mulţumire, vă rog să acceptaţi acest dar modest din partea familiei mele pentru călugăriţele de la Kingsbridge.

Caris deschise săculeţul şi scoase un obiect mic, înfăşurat în lână. Când desfăcu stofa, găsi un crucifix de aur încrustat cu pietre preţioase.

Ochii lui Philemon licăriră lacomi.

Caris fu complet luată prin surprindere.

– E un dar foarte scump! exclamă ea. Apoi îşi dădu seama că replica ei fusese total lipsită de eleganţă, aşa că adăugă: Familia ta este extraordinar de generoasă, Jonas.

Bărbatul făcu un gest de respingere a laudei.

– O ducem bine, slăvit fie Domnul.

Philemon mormăi, plin de invidie:

– Aşa un dar… pentru o carte cu leacuri băbeşti!

Jonas îi răspunse:

– Ei, părinte stareţ, mai mult ca sigur că Sfinţia Voastră sunteţi mai presus de asemenea lucruri. Noi nu putem spera să atingem culmile intelectuale pe care vă desfătaţi Sfinţia Voastră. Noi nu încercăm să înţelegem umorile trupului omenesc. Cum un copil îşi bagă în gură degetul la care s-a tăiat pentru că mai domoleşte durerea, aşa şi noi administrăm anumite leacuri numai pentru că s-au dovedit a da rezultate. În ceea ce priveşte motivul şi modul în care acţionează, preferăm să lăsăm minţi mai înzestrate ca ale noastre să se ocupe de găsirea unor răspunsuri. Creaţia dumnezeiască e mult prea misterioasă pentru ca nişte muritori de rând ca noi să o înţeleagă.

Caris ghicea în spatele vorbelor lui Jonas o ironie abia mascată. O văzu pe Oonagh făcând eforturi să-şi înăbuşe un zâmbet. Şi Sime detectase substratul de batjocură, iar ochii îi scăpărau de furie. Însă Philemon nu observă nimic, şi păru chiar îmblânzit de aparenta măgulire. Pe chip îi apăru o expresie vicleană, iar Caris presupuse că încerca să găsească o modalitate de a-şi asuma şi el ceva merite pentru cartea ei – şi de a obţine câteva crucifixuri.

Ca întotdeauna, Târgul de Lână se deschise în Duminica Rusaliilor. Era de obicei o zi aglomerată pentru spital, iar anul acesta nu făcu excepţie. Bătrânii se simţeau rău după drumul îndelungat până la târg; bebeluşii şi copiii erau predispuşi la

scaune diareice din cauza schimbării apei şi a alimentelor obişnuite; bărbaţii şi femeile se îmbătau prin taverne, astfel că unii ajungeau să se rănească.

Pentru prima dată, Caris putu să-i împartă pe pacienţi în două categorii. Bolnavii de ciumă, al căror număr scădea cu repeziciune, cei care se plângeau de deranjamente stomacale şi cei care sufereau de boli de piele fură aşezaţi în clădirea cea nouă, care fusese binecuvântată în mod oficial de către episcop chiar în ziua aceea. Victimele accidentelor şi ale încăierărilor fură tratate în spitalul cel vechi, la adăpost de infecţii. Deja zilele în care un pacient intra în spital cu un deget rupt şi pierea acolo de pneumonie erau doar o amintire.

Criza izbucni în a doua zi de Rusalii.

Din întâmplare, pe la începutul după-amiezii, Caris se afla în târg, bucurându-se de o plimbare şi privind în jur. Era destul de linişte în comparaţie cu vremurile când sute de vizitatori şi mii de orăşeni se îngrămădeau nu numai pe pajiştea de lângă catedrală, ci şi pe străzile principale. Şi totuşi, situaţia se prezenta mai bine decât s-ar fi aşteptat Caris, având în vedere că după izbucnirea ciumei nu se mai organizaseră târguri anuale. Cu siguranţă oamenii observaseră deja că ameninţarea începea să slăbească. Cei care supravieţuiseră până acum se credeau invulnerabili – şi unii chiar erau, însă alţii nu, căci se înregistrau în continuare decese.

Stofa lui Madge Ţesătoarea era punctul de atracţie al târgului. Războaiele noi, proiectate de Merthin, nu erau doar mai rapide, ci permiteau şi executarea unor modele mai complexe în ţesătura stofei. Madge vânduse deja jumătate din stocul de marfă.

Caris tocmai stătea de vorbă cu ea când se stârni încăierarea. Madge o făcea să se simtă stânjenită spunând, aşa cum o făcuse de nenumărate ori înainte, că, fără Caris, ea ar fi fost acum o ţesătoare săracă lipită pământului. Stareţa se pregătea să rostească obişnuitele dezminţiri, când auziră ţipete.

Caris recunoscu imediat tonalitatea groasă, din piept, caracteristică tinerilor agresivi. Sunetele veneau de lângă un butoi cu bere aflat la vreo 30 de metri distanţă. Strigătele crescură rapid în intensitate, culminând cu un ţipăt. Caris porni în fugă înspre locul respectiv, sperând să poată opri încăierarea înainte ca aceasta să scape de sub control.

Ajunse un pic prea târziu.

Lupta se pornise de-a binelea.

Patru dintre tinerii teribilişti din oraş se băteau cu îndârjire cu un grup de ţărani, identificaţi ca atare prin veşmintele rustice şi care cel mai probabil se trăgeau din acelaşi sat. O fetişcană drăguţă, fără îndoială cea care ţipase, încerca să despartă doi bărbaţi care se loveau unul pe celălalt fără milă. Unul dintre orăşeni scosese un cuţit, iar ţăranii se înarmaseră cu lopeţi grele, din lemn. Când sosi Caris, în jurul scandalagiilor se strânsese deja lumea ca la urs.

Se întoarse către Madge, care o urmase.

– Trimite pe cineva să-l cheme pe Mungo Conetabilul, cât mai repede. Probabil că e în beciul de la casa ghildei.

Madge porni cu paşi grăbiţi.

Încăierarea devenea din ce în ce mai îndârjită. Mai mulţi băieţi din oraş îşi scoseseră cuţitele. Unul dintre tinerii ţărani zăcea la pământ, sângerând abundent dintr-o rană la braţ, iar un altul se bătea în continuare, deşi avea o tăietură urâtă pe faţă. Sub ochii lui Caris, alţi doi orăşeni începură să-l lovească cu picioarele pe ţăranul aflat la pământ.

Caris ezită un moment, după care porni înainte. Îl apucă pe cel mai apropiat scandalagiu de cămaşă.

– Willie Bakerson, opreşte-te chiar acum! strigă ea pe tonul cel mai autoritar de care era în stare.

Iar manevra aproape că-i reuşi.

Willie se retrase de lângă adversarul său, speriat, şi îi aruncă lui Caris o privire vinovată. Ea deschise gura să-i dojenească, dar, în secunda aceea, o lopată o lovi cu putere în cap, într-un atac care, mai mult ca sigur, fusese îndreptat împotriva lui Willie.

Lovitura îi împrăştie fulgere de durere prin tot capul. Vederea i se înceţoşă, îşi pierdu echilibrul, iar următorul lucru de care fu conştientă fu acela că se izbi de pământ. Rămase acolo năucită, încercând să-şi recapete controlul, în timp ce lumea întreagă părea că dansa în jurul ei. Apoi cineva o prinse de subsuori şi o trase într-o parte.

– Aţi păţit ceva, stareţă Caris?

Glasul îi era cunoscut, deşi nu-l putea identifica exact.

Mintea i se limpezi într-un final şi făcu un efort să se ridice în picioare, cu ajutorul salvatoarei ei, pe care acum o recunoscu a fi vânjoasa negustoreasă de porumb Megg Robbins.

– Sunt doar un pic năucită, murmură Caris. Trebuie să-i oprim pe băieţii ăştia, altfel se omoară între ei.

– Vine acum conetabilul. Haideţi să-i lăsăm pe mâna lui.

Mungo şi şase-şapte adjuncţi de-ai săi îşi făcură îndată apariţia, cu toţii înarmaţi cu bâte. Aceştia interveniră între combatanţi, împărţind lovituri în stânga şi-n dreapta, fără favoritisme. Apărătorii legii produceau la fel de multe răni ca scandalagiii, însă prezenţa lor iscă o anumită confuzie în încăierare. Băieţii păreau uluiţi, iar unii o rupseră la fugă. Într-un timp remarcabil de scurt, întreaga bătaie luă sfârşit.

Caris zise:

– Megg, fugi la mănăstire şi cheam-o pe sora Oonagh. Zi-i să aducă nişte bandaje.

Megg porni cu paşi grăbiţi.

Răniţii care erau în continuare în stare să se deplaseze se făcură repede nevăzuţi. Caris începu să-i examineze pe cei rămaşi la faţa locului. Un ţăran care fusese înjunghiat în stomac încerca să-şi ţină intestinele în abdomen: acesta nu avea mari şanse de supravieţuire. Cel cu rana adâncă la braţ putea fi salvat, dacă stareţa reuşea să-i oprească sângerarea. Aceasta îi luă cureaua, i-o înfăşură aproape de umăr şi strânse bine, până ce fluxul de sânge se reduse la un simplu firicel.

– Ţine asta acolo, îi zise ea, după care trecu mai departe, la un băiat din oraş care părea să se fi ales cu nişte oase rupte la nivelul mâinii.

Capul o durea în continuare, însă făcu un efort de voinţă să ignore asta.

Oonagh şi alte câteva călugăriţe îşi făcură apariţia într-un suflet. Câteva clipe mai târziu, sosi şi Matthew Bărbierul, cu trusa lui de instrumente. Împreună, reuşiră să-i bandajeze pe cei răniţi. Sub comanda lui Caris, câţiva voluntari îi ridicară pe cei cu răni mai grave şi îi cărară la mănăstirea de maici.

– Duceţi-i la spitalul vechi, nu la cel nou, preciză ea.

Se ridică din genunchi şi fu cuprinsă de ameţeală. Apucă braţul lui Oonagh, încercând să-şi recapete echilibrul.

– Ce s-a întâmplat? întrebă călugăriţa.

– Îmi revin imediat. Am face bine să pornim spre spital.

Îşi croiră drum printre tarabele din târg până la spitalul cel vechi. Când intrară, văzură imediat că niciunul dintre răniţi nu era aici. Caris blestemă printre dinţi.

– Netoţii ăia i-au dus unde nu trebuie, zise ea.

Îşi dădu seama că avea să treacă o vreme până ce oamenii aveau să înţeleagă cât de importantă era diferenţa creată de ea.

Ea şi Oonagh se duseră la clădirea cea nouă. Intrarea în spaţiul pătrat, asemănător cu structura claustrului, se făcea printr-o arcadă largă. Când ajunseră în dreptul ei, se ciocniră de voluntarii care tocmai ieşeau.

– I-aţi adus unde nu trebuia! le strigă Caris supărată.

Unul dintre bărbaţi spuse:

– Dar, stareţă Caris…

– Nu mă contrazice, n-avem timp de certuri acum, i-o reteză ea, pierzându-şi răbdarea. Pur şi simplu duceţi-i la spitalul cel vechi.

Intrând în curtea interioară, văzu cum băiatul cu rana la braţ era purtat într-o încăpere unde, ştia prea bine, erau cinci bolnavi de ciumă. Ţâşni de-a curmezişul spaţiului dreptunghiular.

– Ce credeţi că faceţi aici?

– Fac exact ce le-am spus eu, răsună un glas de bărbat.

Caris se opri şi aruncă o privire în jur. Cel care vorbise era fratele Sime.

– Nu fi prost, replică ea. Are o rană de cuţit – vrei să moară de ciumă?

Chipul rotund al călugărului căpătă o nuanţă rozalie.

– N-am de gând să-mi supun hotărârile aprobării tale, stareţă Caris.

Era o remarcă nesocotită, iar Caris alese să nu o ia în seamă.

– Băieţii ăştia răniţi trebuie ţinuţi separat de bolnavii de ciumă, căci altfel se vor îmbolnăvi şi ei!

– Cred că eşti prea agitată. Te-aş sfătui să te retragi şi să te întinzi un pic, să-ţi revii.

– Să mă întind un pic? Caris era de-a dreptul scandalizată. Tocmai ce i-am bandajat pe tinerii ăştia – acum trebuie să-i îngrijesc cum se cuvine. Dar nu aici!

– Mulţumesc pentru îngrijirile de urgenţă administrate, maică. Acum poţi să mă laşi să-i consult în amănunţime.

– Tâmpitule, o să-i omori cu zile!

– Te rog să părăseşti spitalul şi să nu te întorci până ce nu te vei fi calmat.

– Nu poţi să mă dai afară de aici, copil prostănac ce eşti! Am construit spitalul ăsta cu banii mănăstirii de maici. Eu sunt la conducere aici.

– Chiar eşti? întrebă el detaşat.

Caris îşi dădu seama că, deşi nu anticipase acest moment, mai mult ca sigur el o făcuse. Sime era îmbujorat, însă îşi

controla perfect reacţiile. În mod clar, avea un plan bine pus la punct. Caris rămase tăcută o clipă, gândind cu repeziciune. Aruncând o privire în jur, văzu că măicuţele şi voluntarii îi priveau, aşteptând să vadă cum avea să se încline balanţa puterii.

– Trebuie să ne ocupăm de băieţii ăştia, zise ea. Cât noi stăm aici şi ne certăm, ei sângerează şi mor în faţa noastră. O să facem un compromis, deocamdată. Ridică tonul: Puneţi fiecare pacient jos, fix unde se află acum. Afară e cald, nu e neapărat nevoie să fie duşi într-o clădire. O să ne ocupăm mai întâi de ei, după care o să ne hotărâm şi unde îi instalăm.

Voluntarii şi călugăriţele o cunoşteau şi o respectau pe Caris, în timp ce Sime era o figură nouă în peisajul stăreţiei, aşa că se supuseră prompt vorbelor ei.

Sime realiză imediat că fusese învins, iar pe chip i se aşternu o expresie de furie.

– Nu pot să-i tratez pe pacienţi în asemenea condiţii, pufni el şi plecă.

Caris era cum nu se poate mai surprinsă. Încercase să-i cruţe mândria şi să facă un compromis, însă nu îl crezuse în stare să plece de lângă nişte bolnavi din cauza orgoliului rănit.

Îşi alungă repede din minte gândurile legate de el şi începu să se ocupe de răniţi.

În următoarele câteva ore spălă răni, cusu tăieturi şi administră leacuri liniştitoare din ierburi şi băuturi întăritoare. Matthew Bărbierul muncea cot la cot cu ea, punând la loc oasele rupte şi încheieturile dislocate. Matthew era acum trecut de 50 de ani, însă fiul său, Luke, îl ajuta cu la fel de multă pricepere.

Când în sfârşit terminară, soarele cobora spre asfinţit. Se aşezară lângă peretele claustrului pentru a se odihni. Sora Joan le aduse câte o cană de cidru rece. Pe Caris o durea în continuare capul. Reuşise să ignore durerea cât timp fusese ocupată, însă acum începuse să o deranjeze. Se hotărî să se ducă la culcare mai devreme.

În timp ce-şi sorbeau cidrul, tânărul Joshie sosi şi îi spuse:

– Domnul episcop doreşte să veniţi în palatul stareţului când puteţi, maică stareţă.

Caris oftă, iritată. Fără îndoială, Sime i se plânsese episcopului. Iar ăsta era ultimul lucru de care ar fi avut nevoie, în starea în care se afla.

– Spune-i că o să vin imediat, rosti ea. Pe un ton scăzut,

adăugă: Măcar să scap odată şi de asta.

Îşi goli cana şi plecă.

Ostenită, începu să traverseze pajiştea. Deţinătorii tarabelor îşi strângeau mărfurile pentru noapte, acoperindu-le bine şi încuindu-şi dulapurile şi cuferele. Caris trecu prin cimitir şi intră în palat.

Episcopul Henri stătea în capul mesei, având-u-i alături pe canonicul Claude şi pe arhidiaconul Lloyd. Philemon şi Sime se aflau şi ei acolo. Motanul lui Godwyn, Arhiepiscopul, stătea în poala lui Henri, cu o expresie arogantă. Episcopul spuse:

– Te rog, ia loc.

Caris se aşeză lângă Claude. Acesta remarcă, pe un ton blând:

– Pari ostenită, stareţă Caris.

– Mi-am petrecut după-amiaza ocupându-mă de rănile unor tineri nesăbuiţi care s-au luat la bătaie. Plus că m-am ales şi eu cu o lovitură la cap.

– Am auzit de încăierare.

Henri adăugă:

– Şi despre cearta din spitalul cel nou.

– Presupun că acesta e şi motivul pentru care am fost chemată aici.

– Da.

– Principalul motiv pentru construirea spitalului nou e tocmai separarea pacienţilor cu boli contagioase…

– Ştiu motivul conflictului, o întrerupse Henri. Se adresă tuturor: Caris a ordonat ca băieţii răniţi să fie duşi în spitalul cel vechi. Sime i-a contrazis indicaţiile. Şi a avut loc o ceartă total nedemnă de nişte oameni ai Bisericii, în faţa tuturor.

– Îmi cer scuze pentru asta, Sfinţia Voastră, rosti Sime.

Henri nu îi luă în seamă vorbele.

– Înainte de a trece mai departe, vreau să clarific un lucru. Îşi mută privirea de la Sime la Caris şi înapoi. Sunt episcopul vostru şi, *ex officio,* abatele stăreţiei Kingsbridge. Am dreptul şi puterea de a vă da ordine amândurora, iar datoria vă impune să vă supuneţi. Eşti de acord cu asta, frate Sime?

Sime îşi lăsă capul în jos.

– Da.

Henri se întoarse către Caris:

– Tu, maică stareţă?

Nici nu se punea problema să fie contrazis. Henri avea

dreptate, indiscutabil.

– Da, zise Caris.

Era încredinţată că Henri nu era atât de prost încât să-i facă pe nişte huligani răniţi să se molipsească de ciumă.

Henri continuă:

– Daţi-mi voie să-mi expun argumentele. Spitalul a fost construit din fondurile mănăstirii de maici, după indicaţiile stareţei Caris. Aceasta a dorit să aibă un loc pentru bolnavii de ciumă şi cei suferinzi de alte boli care, potrivit ei, se răspândesc de la bolnavi la cei sănătoşi. Consideră că e de o importanţă fundamentală să se facă această împărţire pe tipuri de pacienţi. Drept urmare, având în vedere toate acestea, consideră că are dreptul să insiste ca planul său să fie pus în aplicare. E corect, maică?

– Da.

– Fratele Sime nu a fost aici când Caris şi-a făcut planul, aşa că nu a putut fi consultat. Cu toate acestea, a petrecut trei ani studiind medicina la universitate şi i s-a acordat o diplomă. El subliniază faptul că stareţa Caris nu are nicio educaţie şi, pe lângă cunoştinţele pe care şi le-a însuşit prin experienţă practică, nu înţelege decât prea puţin natura bolilor. Sime e medic calificat şi, mai mult de-atât, este singurul de acest fel din întreaga stăreţie, ba chiar din Kingsbridge.

– Exact, întări Sime.

– Cum puteţi să spuneţi că nu am educaţie? izbucni Caris. După toţi anii în care am avut grijă de bolnavi…

– Taci, te rog, rosti Henri, abia ridicând tonul, iar ceva din modulaţia calmă a vocii sale o făcu pe Caris să amuţească. Tocmai aveam de gând să menţionez experienţa ta. Munca pe care ai depus-o aici e nepreţuită. Eşti cunoscută în tot ţinutul pentru dedicaţia cu care tratezi victimele epidemiei de ciumă care ne bântuie în continuare. Experienţa şi cunoştinţele tale practice sunt extrem de valoroase.

– Mulţumesc, Sfinţia Voastră.

– Pe de altă parte, Sime e preot, absolvent de universitate… şi bărbat. Învăţătura pe care o aduce cu el este esenţială pentru buna funcţionare a unui spital de pe lângă stăreţie. Nu vrem să-l pierdem.

Caris interveni:

– Unii dintre maeştrii de la universitate sunt de acord cu metodele mele – întrebaţi-l pe fratele Austin.

Philemon replică:
– Fratele Austin a fost trimis la Sfântul Ioan-din-Pădure.
– Iar acum ştim şi de ce, completă Caris.
Episcopul le tăie vorba:
– Eu trebuie să iau hotărârea asta, nu Austin şi nici maeştrii de la universitate.
Caris îşi dădu seama că nu se pregătise deloc pentru această confruntare. Era extenuată, o durea capul şi abia dacă reuşea să lege două idei coerente. Se afla în mijlocul unei lupte pentru putere şi nu avea nicio strategie. Dacă ar fi fost în deplinătatea capacităţilor sale, nu ar fi venit imediat ce episcopul o chemase. S-ar fi culcat pentru a scăpa de durerea de cap care o chinuia şi dimineaţa, cu forţe împrospătate, nu ar fi apărut în faţa lui Henri până ce nu şi-ar fi pus la punct un plan de bătaie.
Oare era prea târziu pentru asta?
Rosti:
– Sfinţia Voastră, nu mă simt în măsură să port această discuţie acum. Poate că ar trebui să o amânăm pe mâine, când mă voi simţi mai bine.
– Nu-i nevoie, îi răspunse Henri. Am auzit plângerea lui Sime şi îţi cunosc bine părerile. În plus, eu plec mâine în zori.
Caris realiză că episcopul luase deja o hotărâre. Nimic din ce-ar fi spus nu-i mai putea schimba părerea. Dar ce anume decisese? În ce parte avea să încline balanţa? Efectiv nu-şi putea da seama. În plus, era prea obosită pentru a mai face şi altceva în afară de a sta acolo şi a asculta care avea să-i fie soarta.
– Noi, oamenii, suntem slabi, începu Henri. Vedem, după cum se exprimă Sfântul Apostol Pavel, ca printr-o lentilă întunecată. Greşim, ne abatem de la calea cea dreaptă, gândim strâmb. Avem nevoie de ajutor. De aceea, Domnul ne-a dat Biserica Sa, ni l-a dat pe Papă, ne-a dat preoţimea – să ne călăuzească, pentru că minţile noastre sunt supuse greşelii, sunt slabe. Trebuie să respectăm autoritatea Bisericii.
Din vorbele lui Henri, concluzionă Caris, reieşea că acesta era de partea lui Sime. Cum putea să fie atât de prost?
Ei bine, putea.
– Fratele Sime a studiat textele vechi ale literaturii de specialitate, sub supravegherea maeştrilor de la universitate. Studiile sale sunt susţinute de Biserică. Trebuie să acceptăm autoritatea Bisericii şi, prin urmare, pe a lui. Judecata sa nu poate fi subordonată celei a unei persoane needucate, indiferent

cât de curajoasă şi de demnă de admiraţie este aceasta. Hotărârile sale trebuie să aibă prioritate.

Caris se simţea atât de ostenită şi de bolnavă, încât aproape că se bucură că întrevederea lua sfârşit. Sime câştigase; ea pierduse – şi tot ce-şi dorea acum era să doarmă. Se ridică.

Henri spuse:

– Îmi pare rău să te dezamăgesc, stareţă Caris…

Vocea lui se pierdu în timp ce ea se îndepărta.

Îl auzi pe Philemon remarcând:

– Ce purtare obraznică!

Henri rosti încet:

– Lăsaţi-o să plece.

Caris ajunse la uşă şi ieşi fără să mai întoarcă deloc capul.

În timp ce străbătea cimitirul, în minte i se înfăţişa adevărata semnificaţie a celor întâmplate. Sime se afla acum la conducerea spitalului. Avea să fie nevoită să-i urmeze ordinele. Pacienţii n-aveau să mai fie separaţi. Călugăriţele n-aveau să mai folosească măşti de pânză şi nici n-aveau să-şi mai spele mâinile cu oţet. Oamenii nevolnici aveau să fie slăbiţi şi mai mult, luându-li-se sânge; starea celor înfometaţi avea să fie agravată prin purgaţii; rănile aveau să fie acoperite cu cataplasme făcute din băligar de animale pentru a încuraja corpul să producă puroi. Nimănui nu-i va mai păsa de curăţenie sau de aerisire.

Nu schimbă niciun cuvânt cu nimeni în timp ce străbătu claustrul, urcă treptele şi traversă dormitorul comun până la chilia sa. Se întinse pe pat cu faţa în jos, cu capul pulsându-i de durere.

Îl pierduse pe Merthin, îşi pierduse spitalul, pierduse tot.

Ştia că rănile la cap puteau fi fatale. Poate că avea să adoarmă şi să nu se mai trezească niciodată.

Poate că ar fi fost mai bine aşa.

79

Livada lui Merthin fusese plantată în primăvara anului 1349. Un an mai târziu, copacii se prinseseră şi pe crengile lor apărură o mulţime de frunze curajoase. Doi sau trei încă se luptau să se acomodeze cu solul cel nou şi doar unul era în mod clar uscat. Merthin nu se aştepta ca vreunul dintre ei să facă fructe, însă, spre surprinderea sa, în iulie, un puiet precoce avea pe ramuri

vreo zece pere de culoare verde-închis, mici şi tari ca piatra, dar care promiteau să se coacă la toamnă.

Duminică după-amiază i le arătă Lollei, care nu vru deloc să creadă că acestea aveau să crească şi să se transforme în fructele zemoase şi acrişoare care îi plăceau atât de mult. Credea sau se prefăcea a crede că Merthin o păcălea, aşa cum făcea la multe dintre jocurile pe care le jucau împreună. Când o întrebă de unde îşi închipuia ea că proveneau perele, Lolla îl ţintui cu o privire plină de reproş şi-i zise:

– De la târg, prostuţule!

Merthin îşi spuse că şi ea avea să se „coacă" într-o zi, deşi îi era greu să-şi închipuie trupul ei osos rotunjindu-se într-o siluetă feminină. Se întreba dacă Lolla avea să-i dăruiască la un moment dat nepoţi. Avea cinci ani, aşa că ziua aceea n-avea să vină mai devreme de un deceniu şi ceva.

Pe când se gândea la conceptul de maturizare, de coacere, o zări pe Philippa venind către el prin grădină şi observă cât de rotunzi şi de plini erau sânii ei. Era ceva neobişnuit ca ea să-l viziteze în timpul zilei şi Merthin se întrebă imediat ce anume o adusese la el. Pentru eventualitatea în care cineva îi vedea, o întâmpină doar cu un sărut cast pe obraz, gest care n-ar fi trezit suspiciuni între doi cumnaţi, cum erau ei.

Femeia părea tulburată, iar Merthin îşi dădu seama că, de câteva zile, fusese mai rezervată şi mai gânditoare decât de obicei. Când se aşeză pe iarbă, lângă el, Merthin o întrebă:

– Te apasă ceva?

– Nu m-am priceput niciodată să dau veştile cu uşurelul, rosti ea. Sunt însărcinată.

– Doamne Dumnezeule! Era prea şocat să-şi controleze reacţia. Sunt surprins, pentru că mi-ai spus…

– Ştiu. Eram convinsă că sunt prea bătrână. În ultimii ani, ciclul meu lunar a fost neregulat, după care s-a oprit de tot… sau cel puţin aşa am crezut. Dar am început să vomit dimineţile şi mă dor sfârcurile.

– Ţi-am observat sânii cum veneai prin grădină. Dar poţi să fii sigură?

– Am mai rămas însărcinată de şase ori înainte – trei copii şi trei sarcini pierdute – şi ştiu bine semnele. Nu prea am nicio îndoială.

Merthin schiţă un zâmbet.

– Ei bine, o să avem un copilaş.

Philippa nu-i răspunse la zâmbet.

– Nu fi atât de încântat. Nu te-ai gândit ce implică asta. Sunt soţia contelui de Shiring. Nu m-am mai culcat cu el din octombrie, n-am mai trăit cu el din februarie şi totuşi în iulie sunt însărcinată în două luni. El şi întreaga lume vor şti că acest copil nu e al lui. Contesa de Shiring se face vinovată de adulter.

– Dar n-ar fi în stare…

– Să mă omoare? A omorât-o pe Tilly, nu?

– O, Doamne! Da, a omorât-o. Însă…

– Şi dacă m-ar omorî pe mine, ar omorî şi copilaşul, mai mult ca sigur.

Merthin şi-ar fi dorit să spună că aşa ceva nu era posibil, că Ralph n-ar fi în stare de o asemenea faptă… Însă ştia că lucrurile nu stăteau deloc astfel.

– Trebuie să mă hotărăsc ce e de făcut, murmură Philippa.

– Nu cred că ar trebui să încerci să scapi de sarcină cu ajutorul poţiunilor – e prea periculos.

– N-o să încerc.

– Deci o să păstrezi copilul.

– Da. Dar cum?

– Ce-ai zice dacă ai rămâne la mănăstire şi ai ţine copilul secret? Oricum, pe-acolo sunt o mulţime de copii rămaşi orfani din cauza molimei.

– Da, însă dragostea de mamă nu o poţi ţine secretă. Toţi şi-ar da seama că mă îngrijesc anume de copilul acesta. Şi Ralph ar afla nu mult după aceea.

– Ai dreptate.

– Aş putea să plec – să dispar fără urmă. Londra, York, Paris, Avignon. Să nu spun nimănui unde mă duc, astfel încât Ralph să nu poată să vină după mine.

– Iar eu te-aş putea urma.

– Dar asta ar însemna să nu-ţi mai termini turnul.

– Iar ţie ţi-ar fi dor de Odila.

Fiica Philippei era măritată cu contele David de şase luni. Merthin îşi închipuia cât de greu i-ar fi fost Philippei să o părăsească. Iar adevărul era că şi pentru el ar fi fost o adevărată tortură să-şi abandoneze turnul. Toată viaţa lui adultă visase să construiască cea mai înaltă clădire din Anglia. Acum că începuse în sfârşit, abandonarea proiectului i-ar fi frânt inima.

Gândul la turn îi îndreptă mintea către Caris. Ştia, instinctiv, că şi ea ar fi fost distrusă de această veste. Nu o mai văzuse de

câteva săptămâni bune: stătuse la pat, după ce încasase o lovitură la cap la Târgul de Lână, iar acum, deşi îşi revenise complet, nu ieşea decât rareori din mănăstire. Merthin bănuia că pierduse un fel de luptă pentru putere, căci acum spitalul era condus de fratele Sime. Sarcina Philippei ar fi fost încă o lovitură devastatoare pentru Caris.

Philippa adăugă:

– Şi Odila e însărcinată.

– Atât de repede! Asta e o veste bună. Dar, pe de altă parte, e un motiv în plus să nu pleci, dacă vrei să-i mai vezi vreodată – pe ea şi pe nepotul sau nepoata ta.

– Nu pot fugi, nu mă pot ascunde… Dar, dacă nu fac nimic, Ralph o să mă omoare.

– Trebuie să existe o cale de ieşire din situaţia asta, insistă Merthin.

– Mie nu-mi vine în minte decât una.

Merthin o ţintui cu privirea. Îşi dădu seama că ea se gândise deja la toate aspectele acestea. Nu-i vorbise despre problemă până ce nu găsise soluţia căutată. Şi, în acelaşi timp, avusese grijă să-i arate că toate soluţiile evidente erau nepotrivite. Iar asta însemna că n-avea să-i placă planul asupra căruia se hotărâse.

– Spune-mi, o îndemnă el.

– Trebuie să-l facem pe Ralph să creadă că acest copil e al lui.

– Dar asta înseamnă că va trebui să…

– Da.

– Înţeleg.

Gândul ca Philippa să se culce cu Ralph îi repugna efectiv lui Merthin. Şi nu era neapărat vorba despre gelozie, deşi era şi acesta un ingredient. Ceea ce-l nelinişte cel mai mult era cât de îngrozitor avea să fie pentru ea. Philippa avea o repulsie fizică şi psihică faţă de Ralph. Merthin înţelegea această reacţie, deşi nu o împărtăşea. Trăise dintotdeauna cu apucăturile violente ale lui Ralph, însă acesta era fratele său şi, cumva, indiferent de ce ar fi făcut simţea că nu se putea dezice de el. Totuşi, îl îngreţoşa gândul că Philippa avea să fie nevoită să se culce cu bărbatul pe care-l ura cel mai mult pe lume.

– Aş vrea să găsesc o soluţie mai bună, spuse el.

– Şi eu.

Merthin o privi fix.

– Te-ai hotărât deja.

– Da.
– Îmi pare foarte rău.
– Şi mie.
– Dar crezi că o să meargă? Poţi să-l... seduci?
– Nu ştiu, spuse ea. Va trebui să încerc.

Catedrala era construită simetric. Mansarda constructorilor se afla în capătul vestic, în cadrul turnului de nord, cu deschidere către portalul nordic. În turnul simetric, din sud-vest, se afla o încăpere cu formă şi dimensiuni similare, de unde se vedea claustrul. Aici se depozitau obiecte de valoare mică, de la costume şi obiecte simbolice folosite în piesele care reconstituiau episoade sacre, numite mistere, la o suită de obiecte cu oarecare utilităţi practice, precum sfeşnice de lemn, lanţuri ruginite, oale crăpate şi o carte ale cărei pagini de pergament putreziseră în timp, astfel încât cuvintele caligrafiate cu atâta osteneală nu mai erau de mult lizibile.

Merthin se duse acolo pentru a verifica poziţia verticală a turnului, desfăşurând de la fereastră o sfoară lungă cu o bucată de plumb la capăt; şi, tot acolo, reuşi să facă o descoperire.

Zidul prezenta crăpături. Acestea nu erau neapărat un semn de slăbiciune: semnificaţia lor trebuia descifrată de o privire experimentată. Toate clădirile se mişcau, iar crăpăturile nu făceau altceva decât să arate modul în care o structură se adapta schimbărilor. Merthin îşi dădu seama că cea mai mare parte a crăpăturilor din zid erau inofensive. Dar era şi una care-l punea pe gânduri, prin forma ei. Nu arăta deloc normal. La o a doua privire, descoperi că cineva profitase de o fisură apărută pe cale naturală pentru a desprinde o piatră mică din zid. Trase uşor de blocul respectiv.

Realiză instantaneu că dăduse peste ascunzătoarea secretă a cuiva. În spatele pietrei se afla o tainiţă de hoţ. Scoase obiectele aflate acolo, unul câte unul. Mai întâi o broşă de damă, cu o piatră mare, verde; o cataramă de argint; un şal de mătase şi un pergament pe care era scris un psalm. Chiar în spate găsi ceva care-i oferi un indiciu privind identitatea hoţului. Era singurul lucru care nu avea nicio valoare bănească. O bucată simplă din lemn lustruit, pe care erau gravate nişte litere: „M: Phmn: AMAT”.

M era o iniţială. *Amat* însemna în latină „iubeşte”. Iar „Phmn” era mai mult ca sigur Philemon.

Cineva al cărui nume începea cu M, băiat sau fată, se îndrăgostise cândva de Philemon şi îi dăruise asta – iar el o ascunsese împreună cu comorile sale furate.

Încă de când Philemon nu era decât un copil, circulaseră zvonuri cum că multe lucruri i se lipeau pur şi simplu de degete. În jurul lui dispărea mereu câte ceva. Şi se părea că acesta era locul unde le ascundea. Merthin şi-l închipui venind aici de unul singur, poate în timpul nopţii, pentru a scoate piatra din perete şi a se bucura de comorile sale. Fără nicio îndoială, era vorba despre un fel de plăcere bolnăvicioasă.

Nu existaseră niciodată zvonuri despre presupuşi iubiţi sau iubite de-ale lui Philemon. Ca şi mentorul său, Godwyn, părea să facă parte din acea minoritate restrânsă de bărbaţi la care aplecarea spre dragoste trupească era extrem de slabă. Dar se părea că, la un moment dat, existase cineva care se îndrăgostise de el, iar el preţuia şi acum amintirea aceasta.

Merthin puse înapoi obiectele, aşezându-le exact cum le găsise – avea o memorie foarte bună când venea vorba de asemenea lucruri. Împinse la loc piatra desprinsă. Apoi, dus pe gânduri, ieşi din încăpere şi începu să coboare scara în spirală.

Ralph fu luat prin surprindere de sosirea Philippei.

Era una dintre rarele zile frumoase din acea vară ploioasă, iar el ar fi dorit să iasă la vânătoare cu şoimi, însă îi fusese imposibil să plece. Perioada recoltării avea să înceapă în curând, iar cei mai mulţi dintre cei 20–30 de intendenţi, vechili şi vătafi de pe domeniul său voiau să discute cu el urgent. Cu toţii aveau aceeaşi problemă: culturile se coceau pe ogoare, însă nu existau suficienţi ţărani care să le aducă în hambare.

Nu putea să-i ajute cu nimic. Profitase de fiecare ocazie pentru a-i persecuta pe muncitorii care încălcau ordonanţa regală părăsindu-şi satele în căutarea unor simbrii mai mari – dar puţinii care puteau fi prinşi plăteau amenda din câştigurile obţinute şi fugeau din nou. Aşa că vechilii săi erau nevoiţi să se descurce cu ce aveau. Cu toate acestea, toţi voiau să-i explice dificultăţile cu care se confruntau, iar el nu avea de ales: trebuia să-i asculte şi să le aprobe planurile improvizate.

Sala mare era plină de oameni: vechili, cavaleri şi oşteni, câţiva preoţi şi vreo zece servitori care pierdeau vremea pe-acolo. Când tăcură cu toţii, Ralph auzi dintr-odată ciorile de afară, croncănitul lor aspru părându-i un fel de avertisment.

Ridică privirea către uşă şi în cadrul acesteia o văzu pe Philippa.

Aceasta se adresă mai întâi servitorilor:

– Martha! Masa asta e încă murdară, de la prânz. Adu repede apă fierbinte şi freac-o bine, acum. Dickie… tocmai ce-am văzut gonaciul preferat al contelui acoperit cu un strat de murdărie care mă tem că e noroi de ieri, iar tu stai aici, jucându-te cu băţul. Du-te înapoi la grajd, unde ţi-e locul, şi ţesală bine calul acela. Tu, băiete, du căţeluşul acela afară, tocmai ce s-a uşurat pe podea. Singurul câine care are voie să stea în sala mare e mastiful contelui, ştii bine.

Servitorii se mobilizară imediat, chiar şi cei care scăpaseră de mustrările stăpânei găsindu-şi imediat câte o ocupaţie.

Pe Ralph nu-l deranja absolut deloc să o audă pe Philippa dându-le ordine servitorilor de la castel. Fără o stăpână care să stea cu gura pe ei, servitorii se leneviseră.

Philippa se apropie de el şi făcu o reverenţă adâncă, aşa cum se şi cuvenea după o absenţă atât de lungă. Nu se întinse însă pentru a-l săruta.

Ralph spuse pe un ton neutru:

– Ce sosire… neaşteptată.

Philippa răspunse iritată:

– În mod normal, nici n-ar fi trebuit să bat atâta drum.

Ralph gemu în sinea sa.

– Ce te aduce pe-aici? întrebă el.

Indiferent ce era, avea certitudinea că sosirea ei avea să-i aducă numai necazuri.

– Conacul meu de la Ingsby.

Philippa avea un număr mic de proprietăţi care erau ale sale – câteva sate din Gloucestershire care îi erau subordonate ei, nu contelui. De când se retrăsese la mănăstire, vechilii din aceste sate o vizitau la stăreţia Kingsbridge, Ralph ştia asta, şi tratau cu ea direct în ceea ce privea dările pe care trebuiau să le plătească. Însă Ingsby avea un statut special, ambiguu. Conacul îşi achita dările faţă de el, iar el i le dădea ei – lucru pe care uitase să-l mai facă de când Philippa plecase.

– La naiba, zise el. Am uitat complet.

– Nu-i nimic, răspunse ea. Ai multe pe cap.

Aceste cuvinte erau surprinzător de împăciuitoare.

Philippa se duse la etaj, în dormitorul lor, iar Ralph se întoarse la treburile sale. Cele şase luni de separare o influenţaseră pozitiv sau cel puţin aşa îşi spuse Ralph în timp ce un vechil

enumera ogoarele pe care se cocea porumbul şi se plângea de lipsa de mână de lucru la culegerea lui. Şi totuşi, Ralph spera că soţia lui nu avea să rămână mult la castel. Perspectiva de a se culca lângă ea noaptea îl ducea cu gândul la cum ar fi fost să doarmă alături de o vacă moartă.

Philippa îşi făcu din nou apariţia la cină. Se aşeză lângă Ralph şi discută politicos în timpul mesei cu cei câţiva cavaleri aflaţi în vizită. Era la fel de rece şi de rezervată ca întotdeauna – purtarea ei nu trăda pic de afecţiune sau de umor dar Ralph nu văzu nicio urmă din ura aceea implacabilă pe care i-o arătase Philippa după nuntă. Dispăruse sau pur şi simplu era ascunsă bine. După terminarea mesei, Philippa se retrase din nou, lăsându-l să bea împreună cu cavalerii.

Ralph luă în considerare posibilitatea ca soţia lui să se întoarcă definitiv, însă, într-un final, respinse această idee. N-avea să-l iubească niciodată, nici măcar să-l simpatizeze. Inflexibilitatea resentimentelor sale fusese domolită doar de faptul că nu se văzuseră de mult. Ostilitatea aflată acum dincolo de suprafaţă n-avea să se stingă niciodată.

Presupunea că, la intrarea în dormitor, avea să o găsească dormind, însă, spre surprinderea sa, Philippa era aşezată la pupitrul de scris, îmbrăcată într-o cămaşă de noapte din bumbac, de culoarea fildeşului, cu trăsăturile ei mândre îndulcite de lumina unei singure lumânări, care-i scotea în evidenţă părul des şi negru. În faţa ei se afla o scrisoare lungă cu o caligrafie de fetişcană, care, presupuse Ralph, fusese scrisă de Odila, acum contesă de Monmouth. Philippa caligrafia o misivă de răspuns. Ca mai toate femeile din aristocraţie, Philippa dicta unui secretar toate epistolele de afaceri, însă pe cele personale şi le scria singură.

Ralph intră în cămăruţa unde ţineau hainele, după care se întoarse în dormitor. Era vară şi de obicei dormea în izmene.

Philippa termină scrisoarea, se ridică… şi lovi din greşeală călimara de cerneală de pe pupitru. Făcu un salt înapoi, însă prea târziu. Vasul se răsturnase, lăsându-i o pată mare, neagră pe cămaşa de noapte imaculată. Philippa blestemă printre dinţi. Ralph era uşor amuzat de întregul incident: Philippa ţinea atât de mult să aibă toate lucrurile în ordine, încât i se părea caraghios să o vadă murdară de cerneală.

Femeia ezită câteva secunde, după care îşi trase cămaşa de noapte peste cap.

Ralph fu complet luat prin surprindere. În mod normal, Philippa era mereu reticentă când venea vorba să-şi dea jos hainele. Apoi îşi dădu seama că incidentul cu cerneala o deconcertase. Se uita fix la trupul ei gol. Se îngrăşase un pic la mănăstire: sânii parcă îi erau mai mari şi mai rotunzi decât înainte, abdomenul avea o curbură uşoară, însă vizibilă, iar şoldurile aveau o arcuire nouă, atrăgătoare. Spre mirarea sa, se simţea excitat.

Philippa se aplecă să şteargă cerneala de pe pardoseala din lespezi de piatră cu cămaşa mototolită. În timp ce freca lespezile energic, sânii i se balansau la fiecare mişcare. Se întoarse, iar Ralph îi putu admira în voie posteriorul generos. Dacă n-ar fi ştiut deja că aşa ceva era cu neputinţă, Ralph ar fi bănuit-o că încerca să îl aţâţe. Însă Philippa nu încercase niciodată să înfierbânte pe nimeni, cu atât mai puţin pe el. Era pur şi simplu stângace şi stânjenită. Iar asta îl făcea să îi privească şi mai fix goliciunea în timp ce ea ştergea pardoseala.

Trecuseră câteva săptămâni de când nu mai avusese o femeie, iar ultima escapadă de acest fel fusese cu o târfă deloc mulţumitoare, în Salisbury.

Când Philippa se ridică, avea deja o erecţie.

Contesa observă imediat cum se holba la ea.

– Nu te mai uita la mine, îi spuse. Culcă-te.

Zvârli cămaşa murdară în coşul de rufe.

Se duse la cufărul de haine şi trase de capac. Când plecase la Kingsbridge, îşi lăsase cea mai mare parte din haine aici: nu se cuvenea ca oaspeţii, oricât de bogaţi ar fi fost, să se îmbrace în straie scumpe la mănăstire. Philippa găsi altă cămaşă de noapte. Ralph o cercetă cu poftă în timp ce ea ridică veşmântul deasupra capului. Se holbă la sânii ei ridicaţi, la triunghiul de păr întunecat care-i înconjura sexul şi gura i se uscă.

Philippa îi urmări traiectoria privirii.

– Să nu te atingi de mine, îl avertiză.

Dacă nu ar fi spus asta, probabil că Ralph s-ar fi mulţumit să se bage în pat şi să se culce. Însă respingerea ei grăbită reuşi să-l irite.

– Sunt conte de Shiring, iar tu eşti nevastă-mea, îi zise. O să pun mâna pe tine ori de câte ori poftesc.

– N-ai îndrăzni, şuieră ea şi se întoarse pentru a-şi pune cămaşa.

Această reacţie îl umplu de furie. În timp ce ea îşi trăgea

veşmântul peste cap, îi dădu o palmă peste fund. Era o lovitură puternică, direct pe piele, iar Ralph îşi putu da seama imediat că o duruse. Philippa tresări şi scoase un ţipăt.

– Asta ca să vezi ce îndrăznesc şi ce nu, mârâi el.

Philippa se întoarse către el, pregătindu-se să protesteze, însă Ralph îi dădu din instinct un pumn în gură. Lovitura o dezechilibră pe femeie şi aceasta se prăbuşi pe pardoseală. Îşi duse mâinile la gură, iar printre degete începu să-i curgă sânge. Însă era pe spate, goală, cu picioarele desfăcute, iar Ralph putea admira în voie triunghiul de păr dintre coapsele ei, cu labiile uşor întredeschise, ca şi cum l-ar fi invitat.

Se lăsă să cadă peste ea.

Philippa începu să se zbată cu furie, însă el era mai masiv şi mult mai puternic. Îi învinse rezistenţa fără niciun efort. O clipă mai târziu, era în ea. Era uscată, însă, cumva, asta părea să-i sporească excitarea.

Totul se termină destul de repede. Ralph se dădu jos de pe ea, gâfâind. Abia după câteva secunde se uită la ea. Avea sânge în jurul gurii. Philippa nu îi întoarse privirea; stătea cu ochii închişi. Şi totuşi, expresia ei i se păru oarecum ciudată. Ralph se gândi un timp până să-şi dea seama; după care se trezi şi mai nedumerit ca înainte.

Expresia Philippei era una victorioasă.

Merthin ştia că Philippa se întorsese la Kingsbridge, pentru că o văzuse pe servitoarea ei la Bell. Se aşteptase ca iubita lui să vină să-l viziteze acasă în timpul nopţii şi fu dezamăgit că nu se întâmplase astfel. Îşi dădea seama că, fără îndoială, Philippa se simţea stânjenită. Nicio doamnă nu s-ar fi simţit bine într-o asemenea postură, chiar dacă nu avusese altă soluţie şi chiar dacă bărbatul pe care-l iubea ştia şi o înţelegea întru totul.

Trecu încă o noapte în care ea nu-şi făcu apariţia, după care urmă ziua de duminică, iar Merthin fu sigur că avea să o zărească în biserică. Însă Philippa nu veni la slujbă. Era ceva aproape fără precedent ca o aristocrată să lipsească de la mesa duminicală. Ce o împiedicase să vină?

După slujbă, o trimise pe Lolla acasă, împreună cu Arn şi Em, după care traversă pajiştea către spitalul vechi. La etaj se aflau camerele rezervate oaspeţilor de seamă. O luă pe scara exterioară.

Pe coridor se trezi faţă în faţă cu Caris.

Stareţa nu se obosi să-l întrebe ce căuta acolo.

– Contesa nu vrea să o vezi, dar probabil că ar trebui, îi spuse ea.

Merthin luă aminte la formularea ciudată: nu „contesa nu vrea să te vadă”, ci „contesa nu vrea să o vezi”. Aruncă o privire la bolul din mâinile lui Caris. În el se afla o cârpă plină de sânge. Inima i se umplu instantaneu de frică.

– Ce s-a întâmplat?

– Nimic foarte grav, rosti Caris. Bebeluşul n-a păţit nimic.

– Slavă Domnului.

– E al tău, nu?

– Te rog, nu cumva să te audă cineva spunând asta.

Chipul lui Caris se întristă.

– În toţi anii în care am fost împreună, n-am rămas grea decât atunci…

Merthin îşi feri privirea.

– În ce cameră e?

– A, scuză-mă că am început să vorbesc despre mine. Probabil că sunt ultima fiinţă care te interesează acum. Lady Philippa este în camera din mijloc.

Merthin observă suferinţa prost mascată din tonul ei şi se opri, în ciuda grijilor pe care şi le făcea pentru Philippa. Atinse uşor braţul lui Caris.

– Te rog să nu crezi că nu mă interesează ce se întâmplă cu tine, îi spuse. Mereu o să-mi pese de ce ţi se întâmplă şi dacă eşti fericită.

Caris încuviinţă cu o mişcare din cap, iar ochii i se umplură de lacrimi.

– Ştiu, îi răspunse. Sunt egoistă. Du-te la Philippa.

Merthin o lăsă în urmă pe Caris şi intră în încăperea din mijloc. Philippa stătea în genunchi, la pupitrul de rugăciune, cu spatele la el. Merthin îi întrerupse rugăciunile:

– Eşti bine?

Contesa se ridică şi apoi se întoarse către el. Faţa îi era desfigurată, cu buzele umflate până la de trei ori dimensiunea lor firească, şi pline de răni.

Merthin presupuse că mai înainte Caris se îndeletnicise cu spălarea acestor răni – ceea ce explica sângele de pe cârpa ei.

– Ce s-a întâmplat? o întrebă îngrijorat. Poţi să vorbeşti?

Philippa confirmă printr-o mişcare din cap.

– Se aude ciudat, însă da, pot să vorbesc.

Glasul îi suna înăbuşit, dar se putea înţelege ce spunea.

– Cât de rănită eşti?

– Faţa îmi arată ca naiba, însă nu e nimic grav. În afară de asta, sunt bine.

Merthin o înconjură cu braţul. Philippa îşi lăsă capul pe umărul lui. Bărbatul rămase aşteptând, ţinând-o aproape. După un timp, Philippa începu să plângă. El se mulţumi să-i mângâie părul şi spatele în timp ce întregul ei corp era scuturat de suspine.

– Gata, gata, murmură el în repetate rânduri, sărutând-o pe frunte, însă nu încercă să o facă să tacă.

Încet-încet, lacrimile ei se opriră.

Merthin întrebă:

– Pot să-ţi sărut buzele?

Philippa încuviinţă din cap.

– Uşor.

Merthin îşi trecu încet buzele peste ale ei. Simţi gust de migdale: Caris acoperise tăieturile cu un strat subţire de ulei din sâmburii acestor fructe.

– Spune-mi exact ce s-a întâmplat, făcu el.

– A mers. S-a lăsat păcălit. O să fie sigur că e copilul lui.

Merthin îi atinse gura cu vârful unui deget.

– El a făcut asta?

– Nu te mânia. Am încercat să-l provoc şi am reuşit. Ar trebui să te bucuri că m-a lovit.

– Să mă bucur? De ce?

– Pentru că acum crede că a trebuit să mă forţeze. Crede că nu m-aş fi supus dacă nu m-ar fi lovit. Nu are habar că am avut de gând să-l seduc. N-o să bănuiască niciodată cum stau lucrurile cu adevărat. Ceea ce înseamnă că sunt în siguranţă – şi copilaşul nostru la fel.

Merthin îşi lipi palma de abdomenul ei.

– Dar de ce nu ai venit să mă vezi?

– Cu faţa aşa umflată?

– Eu vreau să fiu alături de tine mai ales acum, când suferi. Îşi mută mâna pe sânul ei. Şi-apoi, mi-a fost dor de tine…

Philippa îi dădu mâna la o parte.

– Nu pot să trec de la unul la altul ca o târfă.

– Aha.

Merthin nu văzuse lucrurile astfel.

– Înţelegi?

– Cred că da. Putea înţelege că o femeie s-ar simţi uşuratică

într-o asemenea situaţie, spre deosebire de un bărbat, care ar fi fost chiar mândru să aibă două ibovnice. Dar cât de mult o să...?

Philippa oftă şi se retrase câţiva paşi.

– Nu e vorba despre o perioadă de timp.

– Ce vrei să spui?

– Am căzut de acord să spunem tuturor că e copilul lui Ralph, iar eu m-am asigurat că el o să creadă asta. Dar acum o să vrea să-l şi crească.

Aceste cuvinte fură o lovitură pentru Merthin.

– Nu m-am gândit la toate detaliile, dar mi-am închipuit că ai să rămâi la stăreţie.

– Ralph n-o să permită ca vlăstarul lui să crească într-o mănăstire de maici, mai ales dacă e băiat.

– Şi-atunci ce-o să faci, o să te întorci la Earlcastle?

– Da.

Bineînţeles, copilul nu era încă nimic – nu era o persoană, nu era nici măcar un bebeluş, ci doar o umflătură în pântecele Philippei. Dar, cu toate acestea, Merthin simţi un junghi de durere. Lolla devenise bucuria cea mai mare a existenţei sale şi se gândise cu mare entuziasm la perspectiva de a avea un alt copil.

Şi totuşi, măcar se mai putea bucura de prezenţa Philippei un timp.

– Când o să pleci? o întrebă el.

– Imediat, răspunse ea. Văzu expresia care apăru pe chipul lui şi ochii i se umplură de lacrimi. Nu-ţi poţi imagina cât de rău îmi pare... dar pur şi simplu m-aş simţi ciudat făcând dragoste cu tine şi plănuind să mă întorc la Ralph. Iar lucrurile ar sta la fel indiferent despre ce bărbaţi ar fi vorba. Faptul că voi doi sunteţi fraţi nu face decât să agraveze situaţia.

Vederea lui se înceţoşă din cauza lacrimilor.

– Deci povestea noastră s-a terminat deja? Acum?

Philippa consimţi printr-o mişcare din cap.

– Şi mai trebuie să-ţi spun un lucru, un alt motiv pentru care nu mai putem fi amanţi. M-am spovedit şi m-am recunoscut vinovată de adulter.

Merthin ştia că Philippa avea propriul duhovnic, aşa cum se şi cuvenea pentru o femeie din aristocraţia înaltă. De când venise la Kingsbridge, acesta trăia cu călugării, un adaos bine-venit la efectivele rărite ale mănăstirii. Deci acum îi povestise despre relaţia ei cu Merthin. Iar acesta nu putea spera decât că preotul

respectiv avea să ţină această informaţie pentru sine.

Philippa urmă:

– Am fost iertată, dar nu trebuie sub nicio formă să perseverez în păcat.

Merthin dădu din cap, în semn de aprobare. Philippa avea dreptate. Păcătuiseră amândoi. Ea îşi trădase soţul, iar el, fratele. Ea avea o scuză: fusese forţată să-l ia de bărbat pe Ralph. Dar el nu avea niciuna. O femeie frumoasă se îndrăgostise de el şi el îi răspunsese în acelaşi fel, chiar dacă nu avusese niciun drept să o facă. Durerea pierderii şi dorul care-i pârjoleau acum inima nu erau decât consecinţa firească a unui astfel de comportament.

O privi – ochii de un gri-verzui rece, gura zdrobită, corpul în pârg – şi îşi dădu seama că o pierduse. Poate că nu fusese niciodată a lui cu adevărat. În orice caz, iubirea aceasta fusese de la început greşită, iar acum se sfârşise. Încercă să spună ceva, să-şi ia rămas-bun, dar gâtul i se contractă involuntar, iar de pe buze nu-i ieşi niciun sunet. Abia dacă mai vedea în faţa ochilor, din cauza lacrimilor. Se întoarse, găsi uşa pe dibuite şi, aproape fără să ştie cum, ieşi din încăpere.

Pe coridor, văzu o călugăriţă venind spre el, cu o carafă în mâini. Nu-şi dădea seama despre cine anume era vorba, însă recunoscu glasul lui Caris când îl întrebă:

– Merthin? E totul în regulă?

Nu-i răspunse. Porni în direcţia opusă, pe uşa dinspre scara exterioară, după care coborî la parter. Fără să-şi ascundă lacrimile, traversă pajiştea din faţa catedralei, străbătu strada principală şi apoi podul, până ce ajunse pe insula lui.

80

Luna septembrie a anului 1350 fu rece şi umedă, însă, cu toate acestea, atmosfera care domnea în ţinut era una de euforie. În vreme ce pe câmpuri se adunau spicele umede, în Kingsbridge nu se înregistră decât un singur deces din cauza ciumei: Marge Croitoreasa, o femeie în vârstă de 60 de ani. În octombrie, noiembrie şi decembrie nu apăru niciun caz nou. Plin de recunoştinţă, Merthin observa că ciuma părea să fi dispărut – cel puţin pe moment.

Migraţia străveche a oamenilor întreprinzători şi neobosiţi de

la sat la oraş fusese contracarată în timpul molimei, însă acum reîncepu. Numeroase asemenea persoane sosiră în Kingsbridge, se mutară în casele rămase goale, le reparară şi începură să plătească stăreţiei chirie pentru ele. Unii puseră bazele unor noi afaceri – brutării, berării, manufacturi de lumânări – care să le înlocuiască pe cele vechi, dispărute când proprietarii lor şi moştenitorii acestora fuseseră seceraţi de ciumă. În calitate de staroste al ghildei, Merthin uşurase procedurile pentru deschiderea unei prăvălii sau închirierea unei tarabe la târg, renunţând la procesul greoi de obţinere a permiselor necesare pe care-l impunea înainte stăreţia. Târgul săptămânal ajunse să fie mai aglomerat ca niciodată.

Merthin îşi închirie pe rând toate prăvăliile, casele şi localurile pe care le construise pe Insula Leproşilor, clienţii săi fiind fie întreprinzători nou-veniţi, fie negustori care voiau un vad mai bun. Drumul care traversa insula, unind cele două jumătăţi ale podului, devenise un fel de prelungire a străzii principale şi, drept urmare, proprietăţile care îl mărgineau ajunseseră să aibă o valoare comercială de prim rang – exact aşa cum prevăzuse Merthin în urmă cu 12 ani, când oamenii îl consideraseră nebun să ceară o insulă golaşă şi stâncoasă drept plată pentru munca sa la podul din Kingsbridge.

Iarna se instală treptat şi, din nou, fumul provenit de la mii de coşuri ajunse să plutească la mică înălţime deasupra oraşului, formând un nor maroniu şi dens; dar oamenii îşi duceau mai departe zilele ca de obicei: munceau şi cumpărau, mâncau şi beau, jucau zaruri în cârciumi şi mergeau la biserică duminica. Casa ghildei găzdui primul ospăţ de Crăciun de când ghilda parohială devenise ghildă obştească.

Merthin îi invită pe stareţ şi pe stareţă. Aceştia nu mai aveau puterea de a-şi impune deciziile în faţa negustorilor, dar se numărau în continuare printre oamenii cei mai importanţi din oraş. Philemon veni, însă Caris refuză invitaţia – ajunsese să ducă un trai îngrijorător de retras.

La masă, Merthin stătu lângă Madge Ţesătoarea. Aceasta era acum cea mai bogată negustorească şi persoana cu cei mai mulţi angajaţi din tot oraşul, dacă nu chiar din întreg ţinutul. Fusese numită staroste adjunct şi poate că ar fi ajuns chiar staroste dacă nu ar fi fost ceva atât de neobişnuit ca o femeie să ocupe o asemenea funcţie.

Printre afacerile lui Merthin se număra şi un atelier unde se

produceau războaie de ţesut cu pedale, din cele care îmbunătăţiseră simţitor calitatea stofei stacojii de Kingsbridge. Madge îi cumpăra mai bine de jumătate din producţie, însă negustorii întreprinzători veneau chiar şi de la Londra pentru a comanda restul. Războaiele erau nişte mecanisme foarte complexe, care trebuiau făcute cu mare precizie şi asamblate corect, astfel că Merthin se văzu nevoit să angajeze cei mai buni dulgheri disponibili. Însă, cu toate că preţul produsului finit era mai mult decât dublul costurilor de producţie, clienţii se întreceau care să cumpere mai întâi.

Mai mulţi oameni îi sugeraseră că ar fi trebuit să se însoare cu Madge, însă această perspectivă nu-i tenta câtuşi de puţin nici pe el, nici pe ea.

Madge nu reuşise să găsească un bărbat care să-i poată lua locul lui Mark, care se distinsese mereu prin fizicul său de uriaş şi prin caracterul de adevărat sfânt. Ea fusese mereu corpolentă, însă acum ajunsese de-a dreptul grasă. Era trecută de 40 de ani şi, încet-încet, devenise una dintre femeile acelea cu trunchiul pătrăţos, dreaptă de la umeri până la şolduri. Privind-o în timp ce devora nişte şuncă cu ghimber şi sos de mere aromat cu cuişoare, Merthin îşi dădu seama că acum principalele ei plăceri erau mâncarea şi băutura. Şi, pe lângă acestea, îmbogăţirea.

La sfârşitul mesei fură serviţi cu nişte vin cu mirodenii, numit vin tonic. Madge luă o înghiţitură mare, râgâi şi se trase mai aproape de Merthin, pe banca pe care stăteau.

– Trebuie să facem ceva în legătură cu spitalul, începu ea.

– Poftim? Merthin nu avusese habar că exista o problemă. Acum că molima s-a sfârşit, credeam că oamenii nu mai au la fel de multă nevoie de serviciile spitalului.

– Ba bineînţeles că au, răspunse ea pe un ton uşor ridicat. Există în continuare cazuri de fierbinţeală, de dureri de burtă sau de cancer. Există femei care vor să rămână gravide şi nu pot sau care suferă complicaţii la naştere. Copiii se ard sau cad din copaci. Bărbaţii se trezesc aruncaţi din şa, sunt înjunghiaţi de duşmani sau se aleg cu capul spart după o ceartă cu nevestele lor…

– Da, am înţeles, zise Merthin, amuzat de logoreea ei. Care e problema cu spitalul?

– Foarte mulţi oameni refuză să se mai ducă la spital. Nu le place deloc fratele Sime şi, mai ales, nu au încredere în cunoştinţele lui. Când ne luptam cu toţii cu ciuma, el era la

Oxford, cu nasul în cine ştie ce cărţi vechi, iar acum prescrie tratamente precum luarea de sânge şi punerea de ventuze, în care nu mai crede nimeni. O vor pe Caris, dar ea nu se mai arată niciodată printre ei.

– Şi-atunci ce fac oamenii când se îmbolnăvesc, dacă nu se duc la spital?

– Se duc la Matthew Bărbierul, la Silas Apotecarul sau la o venetică pe nume Maria Înţeleapta, care se pricepe mai ales la boli femeieşti.

– Şi ce anume te îngrijorează?

– Au început să bombăne împotriva stăreţiei. Dacă nu mai beneficiază de ajutorul călugăriţelor şi al călugărilor, de ce, zic ei, să mai contribuie la construirea turnului?

– Oh!

Turnul era un proiect uriaş. Niciun om, oricât de bogat, n-ar fi putut să-l finanţeze de unul singur. Dacă orăşenii se retrăgeau, turnul ar fi rămas neterminat.

– Da, înţeleg, spuse Merthin îngrijorat. E o problemă, într-adevăr.

Fusese un an bun pentru majoritatea oamenilor, îşi dădu seama Caris în timp ce asista la slujba din ziua de Crăciun. Lumea se adapta cu o viteză uluitoare la prăpădul lăsat în urmă de ciumă. Pe lângă faptul că adusese suferinţe teribile şi aproape distrugerea vieţii civilizate, molima oferise şi şansa unei reaşezări a lucrurilor. După calculele ei, populaţia aproape că se înjumătăţise, însă una dintre consecinţe era că ţăranii rămaşi lucrau acum numai cele mai fertile bucăţi de pământ, astfel încât fiecare producea mai mult. În ciuda Ordonanţei muncitorilor cu ziua şi a eforturilor nobililor precum Ralph de a o pune în aplicare, Caris era mulţumită să vadă că oamenii continuau să plece către locurile unde se dădeau cele mai bune simbrii şi care, de obicei, erau domeniile cele mai rentabile. Producţia de grâne fusese îmbelşugată, iar turmele de oi şi de vite începeau din nou să se înmulţească. Mănăstirea de maici prospera şi, dat fiind că după fuga lui Godwyn ea administrase proprietăţile ambelor mănăstiri, cea de călugări se bucura la rândul său de o situaţie economică mai bună decât avusese de un secol încoace. Bogăţia aducea după sine şi mai multă bogăţie, iar îmbelşugarea de la sate făcea să crească negoţul în oraşe, astfel încât meşterii şi comercianţii din Kingsbridge începeau să-şi recapete vechea

prosperitate.

Când călugăriţele începură să iasă din biserică, la finalul slujbei, Philemon i se adresă:

– Trebuie să vorbesc ceva cu tine, maică stareţă. Poţi să vii până în casa mea?

Fusese o vreme când ar fi acceptat politicoasă o asemenea cerere, fără nicio urmă de ezitare, însă acele timpuri erau de mult apuse.

– Nu, răspunse ea. Nu cred că pot.

Philemon se înroşi imediat.

– Nu poţi să refuzi să stai de vorbă cu mine!

– Dar nu am făcut-o. Am refuzat să vin în palatul tău. Am refuzat să fiu chemată în faţa ta, de parcă ţi-aş fi subordonată. Despre ce vrei să vorbim?

– Despre spital. Au apărut plângeri.

– Discută cu fratele Sime – el îl conduce, după cum bine ştii.

– Dar chiar nu se poate înţelege omul cu tine? întrebă el exasperat. Dacă Sime ar putea să rezolve problema, aş vorbi cu el, nu cu tine.

Deja ajunseseră în claustrul călugărilor. Caris se aşeză pe zidul scund care înconjura perimetrul unde călugării îşi petreceau timpul dedicat meditaţiei şi studiului. Piatra era rece.

– Putem sta de vorbă aici. Ce voiai să-mi comunici?

Philemon era iritat de atitudinea ei, însă cedă. Rămase în picioare, în faţa ei, iar acum el era cel care părea un subordonat. Stareţul spuse:

– Orăşenii nu sunt mulţumiţi de activitatea spitalului.

– Nici nu mă miră.

– Merthin mi s-a plâns la ospăţul de Crăciun al ghildei. Oamenii nu mai vin aici când se îmbolnăvesc, se duc la şarlatanii de teapa lui Silas Apotecarul.

– Silas nu e mai şarlatan decât Sime.

Philemon îşi dădu seama că mai mulţi novici stăteau nu departe de ei, ascultând discuţia pe care o purtau.

– Plecaţi de aici imediat, se răsti el. Vedeţi-vă de învăţătură.

Tinerii se îndepărtară în grabă. Philemon i se adresă lui Caris:

– Orăşenii cred că ar trebui să lucrezi şi tu la spital.

– Şi eu cred asta. Dar nu pot lucra după metodele lui Sime. În cel mai bun caz, tratamentele prescrise de el nu au niciun efect. De cele mai multe ori, fac ca starea pacienţilor să se înrăutăţească. Şi de aceea nu mai vin la spital când se simt rău.

– Spitalul cel nou are atât de puţini pacienţi, încât îl folosim pe post de casă de oaspeţi. Nu te deranjează asta?

Împunsătura aceasta îşi atinse ţinta. Caris înghiţi în sec şi îşi feri privirea.

– Îmi frânge inima chiar, răspunse ea încet.

– Atunci întoarce-te la lucru acolo. Fă un compromis cu Sime. Ai mai lucrat în subordinea medicilor-călugări pe vremuri, când ai venit aici. Fratele Joseph era maestru doctor pe atunci. El a avut parte de aceeaşi educaţie ca Sime.

– Ai dreptate. Pe vremea aceea, observam că monahii făceau adesea mai mult rău decât bine, dar puteam lucra cu ei. De cele mai multe ori nici nu-i chemam, făceam pur şi simplu ce ni se părea că era mai bine. Iar când ei veneau, nu le urmam instrucţiunile cu exactitate.

– Doar nu crezi că se înşelau mereu!

– Nu. Câteodată se întâmpla să-i şi vindece pe oameni. Îmi aduc aminte că Joseph a operat odată un om, deschizându-i craniul şi înlăturând lichidul acumulat în interior şi care-i dădea pacientului nişte dureri de cap insuportabile – a fost impresionant.

– Fă la fel şi acum.

– Nu se mai poate. Sime a pus capăt la toate astea când şi-a mutat cărţile şi ustensilele în farmacie şi a preluat conducerea spitalului. Şi sunt convinsă că a făcut-o încurajat de tine. De fapt, probabil că a fost chiar ideea ta. După expresia de pe chipul lui Philemon, îşi dădea seama că avea dreptate. Tu şi cu el aţi complotat să mă daţi la o parte, continuă ea. Ei bine, aţi reuşit, iar acum suportaţi consecinţele.

– Am putea să ne întoarcem la aranjamentul iniţial. O să-l pun pe Sime să se mute din farmacie.

Caris dădu din cap, în semn de refuz.

– Au apărut şi alte schimbări. Epidemia de ciumă m-a învăţat multe. Sunt mai sigură ca oricând că metodele medicilor pot fi mortale. N-am de gând să omor oameni doar de dragul unui compromis cu voi.

– Nu-ţi dai seama cât de multe sunt în joc aici.

Îşi luă un aer uşor încrezut.

Deci mai era vorba şi despre altceva. Caris chiar se întrebase care fusese adevăratul motiv pentru care Philemon abordase acest subiect. Nu îi stătea deloc în fire să se agite atât în legătură cu spitalul: nu se interesase niciodată prea mult de arta

vindecării. Singurele lucruri care îi atrăgeau atenţia erau cele care-i puteau întări statutul şi care i-ar fi protejat orgoliul fragil.

– În regulă… făcu ea. Hai, spune, despre ce e vorba cu adevărat aici?

– Orăşenii au început să discute despre sistarea finanţării noului turn. De ce să plătească în plus pentru catedrală, zic ei, când nu primesc ce vor din partea noastră? Iar acum, că oraşul e obşte, eu, în calitate de stareţ, nu mai pot să le impun să ne dea banii necesari.

– Şi dacă nu ni-i dau…?

– Iubitul tău Merthin va trebui să-şi abandoneze proiectul de suflet, rosti Philemon triumfător.

Caris înţelegea că stareţul îşi închipuia că acesta era asul său din mânecă şi, într-adevăr, fusese o vreme când o asemenea veste ar fi scos-o din amorţeală. Dar nu şi acum.

– Merthin nu mai e iubitul meu, nu? replică ea. Ai avut tu grijă să se termine şi asta.

Chipul lui Philemon fu străbătut de o undă de panică.

– Dar episcopul vrea neapărat ca turnul să fie construit – nu poţi să periclitezi asta!

Caris se ridică.

– Nu pot? întrebă ea. De ce să nu pot?

Se întoarse şi porni către mănăstirea de maici.

Philemon era cum nu se poate mai uluit. Strigă în urma ei:

– Cum poţi să fii atât de nesăbuită?

Avea de gând să-l ignore, însă apoi se răzgândi şi se hotărî să-i explice. Se întoarse din nou spre el.

– Vezi tu, mi s-a luat tot ce mi-a fost drag pe lume, rosti ea pe un ton sec. Iar când ai pierdut totul… Stăpânirea de sine începu să-i cedeze, glasul aproape i se stinse de emoţie, însă Caris făcu un efort să continue: Când ai pierdut totul, nu mai ai nimic de pierdut.

Prima ninsoare căzu în ianuarie. Aceasta se aşternu ca o pătură groasă peste acoperişul catedralei, îndulcind contururile delicatelor sculpturi de pe turnuleţe şi formând un soi de mască pe feţele îngerilor şi ale sfinţilor sculptaţi deasupra intrării vestice. Fundaţia cea nouă a turnului fusese acoperită cu un strat de paie, pentru a proteja mortarul de îngheţul de peste iarnă, iar acum zăpada se aşternu peste paie.

Conform tradiţiei, la stăreţie nu se făceau decât puţine focuri.

Bineînţeles, la bucătărie ardea mereu focul şi tocmai de aceea gătitul şi spălatul vaselor se numărau printre muncile preferate ale novicilor. Însă în catedrală nu se aprindea niciodată focul, iar călugării şi călugăriţele petreceau acolo şapte-opt ore în fiecare zi. Când se întâmpla ca o biserică să ia foc, era de obicei din cauză că vreun monah disperat aducea un vas cu cărbuni încinşi în naos, iar o scânteie de la aceştia ajungea până la tavanul de lemn. Când nu erau în biserică sau nu erau ocupaţi cu diferite sarcini, călugării şi călugăriţele trebuiau să citească şi să se plimbe prin claustru, respectiv sub cerul liber. Singura concesie care se făcea pentru confortul lor era încăperea de încălzire, o odaie mică aflată chiar lângă claustru, unde se aprindea un foc atunci când vremea era cu adevărat aprigă. În asemenea circumstanţe, monahii aveau voie să intre să se încălzească acolo la intervale regulate.

Ca de obicei, Caris ignora regulile şi tradiţiile, permiţându-le călugăriţelor să poarte ciorapi de lână pe timpul iernii. Nu credea că Domnul ţinea morţiş ca slujitoarele sale să se aleagă cu degerături.

Episcopul Henri era atât de îngrijorat în privinţa spitalului sau, mai degrabă, a pericolului în care se afla proiectul de construcţie a turnului, încât porni de la Shiring la Kingsbridge prin zăpadă. Îşi făcu intrarea într-o şaretă, un atelaj greoi de lemn cu un plafon din pânză cerată şi banchete tapisate. Era însoţit de canonicul Claude şi de arhidiaconul Lloyd. Se opriră la palatul stareţului doar pentru a-şi usca hainele şi a bea o cupă de vin cald, după care convocară o întâlnire de urgenţă cu Philemon, Sime, Caris, Oonagh, Merthin şi Madge.

Caris ştia că totul avea să fie în zadar, dar se duse oricum: era mai uşor decât să refuze, căci asta ar fi însemnat să rămână în mănăstirea de maici şi să fie bombardată de un şir nesfârşit de mesaje pline de rugăminţi, ordine şi ameninţări.

În timp ce episcopul rezuma monoton conflictul care nu prezenta absolut niciun interes pentru ea, Caris admira fulgii de nea care pluteau dincolo de vitralii.

– Această criză a fost stârnită de atitudinea neloială şi nesupusă a stareţei Caris, punctă Henri.

Remarca episcopului o irită suficient pentru a o face să răspundă:

– Am lucrat în spitalul ăsta timp de zece ani, zise ea. Munca mea şi cea pe care a depus-o stareţa Cecilia înaintea mea au

făcut spitalul atât de iubit de orăşeni. Îşi îndreptă degetul către episcop, lăsând la o parte toate regulile politeţii: Dumneata ai schimbat totul. Nu încerca să dai vina pe alţii acum. Dumneata ai stat în jilţul acela şi ai proclamat că, din momentul acela, fratele Sime avea să conducă spitalul. Iar acum ar trebui să-ţi asumi responsabilitatea pentru decizia dumitale prostească.

– Trebuie să te supui ordinelor mele! rosti episcopul pe un ton ascuţit din cauza frustrării. Eşti călugăriţă – ai depus nişte jurăminte.

Tonalitatea ascuţită a glasului lui îl deranjă pe Arhiepiscop, aşa că motanul se ridică şi ieşi din încăpere.

– Îmi dau seama de asta, răspunse Caris. Mă aflu într-o poziţie absolut de nesuportat. Rosti cuvintele fără să se gândească înainte, însă, pe când le articula, îşi dădu seama că nu erau nici pripite, nici greşite. De fapt, erau rezultatul a luni întregi de meditaţie. Nu mai pot să-l slujesc pe Dumnezeu în felul ăsta, continuă ea pe un ton calm, dar cu inima bătându-i cu putere. Tocmai de aceea am decis să renunţ la jurămintele făcute şi să părăsesc mănăstirea.

Henri fu atât de surprins, încât se ridică în picioare.

– Ba nu! strigă el. N-o să te eliberez de jurămintele sacre pe care le-ai făcut.

– Şi totuşi, cred că Dumnezeu o va face, replică ea, abia mascându-şi dispreţul.

Aceste cuvinte nu reuşiră decât să-l înfurie şi mai mult.

– Ideea asta că oamenii pot intra în legătură directă cu Dumnezeu este o erezie diavolească. S-a vorbit prea mult în direcţia asta de când cu ciuma.

– Şi nu crezi că e posibil ca asta să se fi întâmplat pentru că, atunci când oamenii au venit să ceară ajutor Bisericii în timpul molimei, au constatat adesea că – aici se opri şi îl ţintui cu privirea pe Philemon – preoţii şi călugării fugiseră din faţa ei, ca nişte laşi?

Henri ridică o palmă, pentru a opri răspunsul indignat al lui Philemon.

– Poate că nu suntem perfecţi, însă, oricum, oamenii nu se pot apropia de Dumnezeu decât prin intermediul Bisericii.

– E normal să susţii asta, replică stareţa. Însă asta nu face ca lucrurile să stea întocmai.

– Eşti o diavoliţă!

Canonicul Claude interveni:

– Privind în perspectivă, Sfinţia Voastră, un conflict public între dumneavoastră şi Caris nu ne-ar ajuta cu nimic. Îi adresă lui Caris un zâmbet prietenesc. O simpatiza din ziua aceea când îi surprinsese pe el şi pe episcop sărutându-se şi nu suflase o vorbă despre asta. Lipsa ei de cooperare actuală trebuie pusă în balanţă cu anii îndelungaţi de muncă neobosită, uneori chiar eroică. Iar oamenii o iubesc.

Henri spuse:

– Dar cu ce ne-ar ajuta să o eliberăm de jurămintele depuse? Cum ar rezolva asta problema noastră?

În momentul acela, Merthin luă cuvântul pentru prima dată.

– Am o sugestie, rosti el.

Toate privirile se îndreptară către el. Merthin continuă:

– Permiteţi oraşului să construiască un spital nou. Eu voi dona un teren mare pe Insula Leproşilor. Sfinţiile Voastre ar trebui să permiteţi ca acesta să fie administrat de o mănăstire de maici separată de stăreţie, o comunitate cu totul nouă. Ea ar fi subordonată autorităţii spirituale a episcopului de Shiring, bineînţeles, dar fără nicio legătură cu stareţul de Kingsbridge sau cu oricare dintre medicii de la mănăstirea de călugări. De asemenea, permiteţi ca acest spital nou să fie patronat de o persoană din afara Bisericii, aleasă de ghildă, şi care să poată numi stareţa.

Un timp rămaseră cu toţii tăcuţi, cântărind această propunere atât de neobişnuită. Caris era năucită. Un spital nou… pe Insula Leproşilor… plătit de orăşeni… administrat de un colectiv nou de călugăriţe… care să nu aibă nicio legătură cu stăreţia…

Caris aruncă o privire asupra celor prezenţi. În mod clar, lui Philemon şi lui Sime nu le plăcea deloc această idee. Henri, Claude şi Lloyd păreau pur şi simplu îngânduraţi.

Într-un final, episcopul spuse:

– Această persoană care să patroneze spitalul ar fi foarte puternică… I-ar reprezenta pe orăşeni, ar asigura toate cheltuielile şi ar numi stareţa… Persoana care ar face toate aceste lucruri ar controla efectiv spitalul.

– Da, răspunse Merthin.

– Dacă sunt de acord cu construirea acestui nou spital, o să fie orăşenii dispuşi să reia finanţarea turnului?

Acesta fu momentul în care Madge Ţesătoarea rupse tăcerea:

– Dacă e numită persoana potrivită pentru administrarea noului spital, da.

– Şi despre cine ar fi vorba? întrebă Henri.

Caris îşi dădu seama că toţi se uitau la ea.

Câteva ceasuri mai târziu, Caris şi Merthin îşi puseră nişte pelerine groase, se încălţară cu cizme şi porniră prin nămeţi până pe insulă, unde Merthin îi arătă locul la care se gândise pentru spital. Acesta se afla în partea vestică, nu departe de casa lui, cu deschidere spre râu.

Caris era încă ameţită de schimbarea bruscă din viaţa ei. Avea să fie eliberată de jurămintele pe care le depusese la intrarea în mănăstire. Avea să devină din nou un om normal, după aproape 12 ani. Descoperi că se putea gândi la părăsirea mănăstirii fără să simtă niciun dram de nelinişte sau durere. Persoanele pe care le iubise acolo erau moarte: stareţa Cecilia, Julie cea Bătrână, Mair, Tilly. Le simpatiza pe sora Joan şi pe sora Oonagh, dar nu era acelaşi lucru.

Şi s-ar ocupa în continuare de administrarea unui spital. Având dreptul de a o numi şi de a o concedia pe stareţa noului lăcaş monastic, putea să conducă spitalul conform concepţiilor pe care şi le formase în timpul epidemiei de ciumă. Episcopul fusese de acord cu toate acestea.

– Cred că ar trebui să folosim din nou structura de claustru, spuse Merthin. Mi s-a părut că a mers foarte bine, în scurta perioadă cât ai condus tu spitalul.

Caris se uita fix la zăpada imaculată şi se minuna de capacitatea lui de a-şi închipui ziduri şi încăperi acolo unde ea nu vedea decât o suprafaţă albă.

– Arcada de la intrare era folosită pe post de vestibul, replică ea. Acolo aşteptau oamenii şi călugăriţele examinau pentru prima oară pacienţii, ca să decidă unde să-i distribuie şi ce tratament să le aplice.

– Ai vrea să o fac mai mare?

– Păi, cred că ar trebui să fie efectiv un salon de primire.

– Bine.

Caris era cufundată în gânduri.

– Mi-e greu să cred că toate lucrurile astea sunt adevărate. Totul se întâmplă exact cum îmi doream.

Merthin dădu din cap, în semn de confirmare.

– Exact aşa am conceput totul.

– Da?

– M-am întrebat ce ţi-ai dori, după care am căutat o

modalitate să pun totul în practică.

Caris se uita fix la el. Spusese lucrul acesta cu o oarecare detaşare, ca şi cum nu i-ar fi explicat decât procesul logic care-l dusese la o concluzie. Părea să nu realizeze nicidecum cât de important era pentru ea că el se gândise la dorinţele ei şi la modul în care le putea transforma în realitate.

Caris spuse:

– A născut Philippa?

– Da, acum o săptămână.

– Şi ce e?

– Un băieţel.

– Felicitări. L-ai văzut?

– Nu. În ochii lumii, eu nu sunt decât unchiul lui. Dar Ralph mi-a trimis o scrisoare.

– I-au pus nume?

– Roland, după contele cel bătrân.

Caris schimbă subiectul.

– Apa râului nu e foarte curată aici, în aval. Un spital are mare nevoie de apă curată.

– O să pun o conductă, să aducem apă mai din amonte.

Ninsoarea se mai rări, după care se opri de tot, ceea ce le permise să vadă insula netulburaţi.

Caris îi zâmbi.

– Ai un răspuns pentru orice.

Merthin dădu din cap, ca şi cum ar fi respins cuvintele ei.

– E vorba despre lucruri simple: apă curată, încăperi aerisite, un salon de primire.

– Şi care ar fi cele dificile?

Merthin se întoarse cu faţa la ea. Barba roşcată îi era punctată de fulgi de zăpadă. Îi spuse:

– Întrebările precum „Oare mă mai iubeşte?”

Se priviră în ochi o secundă cât o infinitate.

Caris era fericită.

Partea a VII-a
martie – noiembrie 1361

81

La 40 de ani, Wulfric era în continuare cel mai chipeş bărbat pe care Gwenda îl văzuse vreodată. În părul său blond-închis apăruseră fire albe, dar acestea nu făceau decât să-i dea un aer înţelept şi puternic. În tinereţe, umerii săi largi se sprijineau pe trunchiul care se îngusta dramatic în talie, în timp ce acum diferenţa nu mai era la fel de mare şi nici talia lui nu mai era la fel de îngustă, dar Wulfric era în continuare capabil să muncească cât doi. Şi avea să fie mereu cu doi ani mai tânăr decât Gwenda.

I se părea că ea se schimbase mai puţin. Avea genul acela de păr închis la culoare care nu încărunţea decât la o vârstă înaintată. Nu cântărea mai mult decât în urmă cu 20 de ani, deşi, de la cele două sarcini, abdomenul ei nu mai era la fel de ferm ca înainte.

Nu-şi simţea vârsta decât atunci când se uita la fiul ei Davey, la pielea lui catifelată şi la paşii săi săltăreţi şi neobosiţi. Acum că împlinise 20 de ani, acesta părea o versiune masculină a ei la vârsta aceea. Şi ea avusese pe atunci chipul nemarcat de vreun rid şi mersese cu paşi la fel de elastici. O viaţă de muncă la câmp, pe orice fel de vreme, îi făcuse pielea de pe palme să se crape şi să se rideze, îi dăduse o uşoară roşeaţă în obraji şi o învăţase să meargă încet, pentru a-şi conserva puterile.

Davey era mărunţel, ca ea, viclean şi secretos: încă de când era mic, Gwenda nu putea fi niciodată sigură ce anume era în mintea lui. Sam era exact invers: masiv şi puternic, nu suficient de inteligent pentru a fi şiret, dar cu o anume răutate, pe care Gwenda o punea pe seama adevăratului său tată, Ralph Fitzgerald.

De câţiva ani încoace, cei doi băieţi lucraseră cu Wulfric la câmp – până în urmă cu două săptămâni, când Sam dispăruse.

Ştiau de ce plecase. Toată iarna nu vorbise decât despre cum avea să părăsească Wigleigh-ul şi să se mute într-un sat unde putea câştiga o simbrie mai bună. Dispăruse chiar înainte de începerea aratului de primăvară.

Gwenda ştia că avea dreptate în privinţa simbriilor. Conform

legii, era o infracţiune să-ţi părăseşti satul sau să accepţi o simbrie mai mare decât cea din 1347, însă în tot ţinutul tinerii voluntari sfidau legile, iar fermierii disperaţi îi angajau. Moşierii precum contele Ralph nu puteau face mare lucru, în afară de a scrâşni din dinţi, de furie.

Sam nu spusese unde avea de gând să plece şi nu-i avertizase cu nimic că avea să-i părăsească. Dacă Davey ar fi făcut una ca asta, Gwenda ar fi ştiut că plănuise totul cu grijă şi că luase hotărârea în cunoştinţă de cauză. Însă era sigură că Sam nu făcuse altceva decât să-şi urmeze un impuls. Cineva îi spusese numele vreunui sat, iar el se trezise mai devreme a doua zi dimineaţă şi hotărâse să plece de îndată înspre el.

Îşi impuse să nu-şi facă griji. Sam avea 22 de ani, era mare şi puternic. Nimeni n-avea să-l exploateze sau să-l trateze rău. Şi totuşi, era mama lui şi o durea inima ştiindu-l departe.

Se gândea că, dacă ea nu putea să-l găsească, nimeni n-avea cum să o facă, iar asta era bine. Şi totuşi, tânjea să ştie unde locuia, dacă lucra pentru un stăpân corect şi dacă oamenii erau buni cu el.

În iarna aceea, Wulfric meşterise un plug uşor, pentru suprafeţele mai nisipoase de pe parcela sa, iar la începutul primăverii, el şi Gwenda plecară la Northwood să cumpere o lamă de plug din oţel, singura parte a uneltei pe care nu şi-o puteau face singuri. Ca de obicei, sătenii din Wigleigh care se duceau la târg ajunseră să meargă în grup. Jack şi Eli, care se ocupau de dârsta lui Madge Ţesătoarea, voiau să-şi facă provizii: ei nu aveau pământuri, aşa că îşi cumpărau toată mâncarea. Annet şi fiica ei de 18 ani, Amabel, aveau cu ele vreo 12 găini, într-o ladă, pe care voiau să le vândă. Nathan Vătaful li se alătură şi el, împreună cu fiul său Jonno, duşmanul din copilărie al lui Sam, acum ajuns la maturitate.

Annet încă mai flirta cu toţi bărbaţii arătoşi care-i ieşeau în cale, iar cei mai mulţi dintre ei zâmbeau prosteşte şi-i răspundeau cu aceeaşi monedă. Pe drumul către Northwood intră în vorbă cu Davey. Deşi acesta avea mai puţin de jumătate din vârsta ei, Annet chicotea, îşi arunca părul pe spate şi-l lovea uşurel peste braţ, într-un fel de reproş jucăuş, ca şi cum ar fi avut 22 de ani, nu 42. Nu mai era o fetişcană, însă părea să nu fie conştientă de asta, observa Gwenda cu amărăciune. Fiica lui Annet, Amabel, care era la fel de frumuşică pe cât fusese mama ei cândva, mergea un pic mai încolo şi părea stânjenită de

purtarea maică-sii.

Ajunseră la Northwood pe la jumătatea dimineţii. După ce cumpărară lama de plug, Wulfric şi Gwenda se duseră să ia prânzul la taverna Old Oak.

De când se ştia Gwenda, lângă hanul acesta se înălţa un stejar foarte bătrân, cu un trunchi gros şi crengi răsucite, care iarna semăna oarecum cu un bătrân cocoşat, iar vara le oferea oamenilor o umbră binefăcătoare. Când erau mici, băieţii ei se alergaseră de nenumărate ori în jurul lui. Dar probabil că se uscase sau ajunsese în pericol să se prăbuşească, pentru că fusese tăiat, iar acum nu mai rămăsese din el decât un ciot, gros cam cât era Wulfric de înalt, şi care era folosit de clienţii hanului ca scaun, masă şi – pentru un căruţaş ostenit – chiar ca pat.

Pe marginea trunchiului stătea Harry Plugarul, vătaful din Outhenby, bând dintr-o halbă uriaşă.

Într-o clipită, Gwenda se simţi purtată în urmă cu 12 ani. Ochii i se umplură de lacrimi amintindu-şi speranţa care-i încălzise inima când ea şi familia ei porniseră în dimineaţa aceea din Northwood, pentru a străbate pădurea până în Outhenby, către o nouă viaţă. Speranţa respectivă fusese zdrobită în mai puţin de două săptămâni, iar Wulfric fusese adus înapoi în Wigleigh cu o funie în jurul gâtului – amintirea acelui episod îi făcea în continuare inima să ardă de mânie.

Dar, de atunci încoace, Ralph nu obţinuse chiar tot ce dorise. Fusese forţat de situaţie să-i înapoieze lui Wulfric pământurile pe care le lucrase tatăl său, ceea ce pentru Gwenda fusese o realizare cum nu se poate mai mulţumitoare, chiar dacă Wulfric nu se arătase suficient de isteţ încât să negocieze o arendă lipsită de obligaţii feudale, asemenea câtorva dintre vecinii lor. Gwenda se bucura că acum erau arendaşi, şi nu muncitori cu ziua, şi că Wulfric îşi realizase visul, însă tânjea în continuare după mai multă independenţă – arendă lipsită de obligaţii feudale, plătibilă în bani gheaţă, cu toate condiţiile scrise în registrele domeniului, astfel încât niciun senior să nu poată să le renege. Era obiectivul celor mai mulţi dintre ţăranii iobagi, iar, de când cu ciuma, din ce în ce mai mulţi şi-l realizau.

Harry îi salută cu căldură şi insistă să le cumpere nişte bere. La scurtă vreme după scurta şedere a lui Wulfric şi a Gwendei în Outhenby, Harry fusese numit vătaf de către stareţa Caris şi deţinea în continuare această funcţie, deşi Caris părăsise de mult mănăstirea, iar stareţă era acum maica Joan. După bărbia dublă

şi burta de bere a lui Harry, se părea că Outhenby continua să prospere.

Pe când se pregăteau să plece împreună cu restul celor din Wigleigh, Harry i se adresă Gwendei pe un ton scăzut:

– Am un tânăr pe nume Sam care s-a angajat ca muncitor cu ziua la mine.

Inima Gwendei tresări.

– Sam al meu?

– Nu, n-are cum să fie el.

Gwenda era uluită. De ce să aducă vorba de el, dacă era aşa?

Dar Harry îşi bătu uşor degetul de o parte a nasului său roşu de la atâta băutură, iar Gwenda îşi dădu seama că făcea pe misteriosul.

– Sam ăsta m-a asigurat că seniorul lui e un cavaler din Hampshire de care n-am auzit în viaţa mea şi care i-a dat voie să-şi părăsească satul şi să muncească în altă parte, pe când seniorul lui Sam al tău e contele Ralph, care nu-şi lasă muncitorii să plece nici în ruptul capului. E clar că nici nu l-aş putea angaja pe Sam al tău.

Gwenda înţelese. Aceasta avea să fie declaraţia lui Harry în caz că autorităţile îi puneau întrebări.

– Deci e în Outhenby.

– În Oldchurch, unul dintre satele mai mici din vale.

– E bine? întrebă ea dornică de informaţii.

– Prosperă.

– Slavă Domnului!

– E un băiat puternic şi un muncitor pe cinste, deşi e cam certăreţ.

Gwenda ştia asta.

– S-a stabilit într-o căsuţă caldă?

– Stă la o familie în vârstă – nişte oameni de treabă, al căror fiu a plecat la Kingsbridge să-şi facă ucenicia la un tăbăcar.

Gwenda avea zeci de alte întrebări, însă, dintr-odată, observă silueta cocârjată a lui Nathan Vătaful sprijinindu-se de tocul uşii de la intrarea în tavernă şi uitându-se fix la ea. Se abţinu să rostească o înjurătură. Voia să afle o mulţime de lucruri, dar se temea să nu îi ofere lui Nate vreun indiciu despre locul unde se ascundea Sam. Trebuia să se mulţumească doar cu ceea ce primise. Şi era foarte fericită că măcar acum ştia unde putea da de el.

Îi întoarse spatele lui Harry, încercând să lase impresia că nu

făcea altceva decât să pună capăt unei conversaţii absolut lipsite de importanţă. Însă rosti în colţul gurii:

– Nu-l lăsa să se încaiere cu careva.

– O să fac tot ce pot.

Îl salută de formă, cu o fluturare din mână, şi se duse înapoi la Wulfric.

Pe drumul spre casă, Wulfric purta lama grea de plug pe umăr, fără să dea impresia că depunea vreun efort deosebit. Gwenda ardea de nerăbdare să-i spună veştile, însă trebui să aştepte până ce grupul de săteni se mai răzleţi, iar ea şi soţul ei rămaseră la câţiva metri faţă de ceilalţi. Apoi îi repetă conversaţia avută, vorbindu-i aproape în şoaptă.

Wulfric se însenină dintr-odată.

– Cel puţin ştim unde s-a dus, zise el, respirând cu uşurinţă, în ciuda poverii pe care o purta pe umăr.

– Vreau să mă duc la Outhenby, adăugă Gwenda.

Wulfric dădu din cap, aprobator.

– M-am gândit eu c-o să vrei. Rar se întâmpla să nu fie de acord cu ea, însă acum îşi exprimă o îndoială: Dar e periculos. Va trebui să te asiguri că nimeni nu află unde te duci.

– Exact. Nate nu trebuie să ştie nimic.

– Şi cum o să reuşeşti una ca asta?

– Păi mai mult ca sigur o să observe că lipsesc din sat pentru câteva zile. Va trebui să inventăm o poveste.

– O să pretindem că eşti bolnavă.

– Prea riscant. Probabil că o să vină la noi acasă, ca să verifice.

– Am putea spune că te-ai dus pe la taică-tău.

– Nate n-o să creadă una ca asta. Ştie că niciodată nu rămân acolo mai mult decât e neapărată nevoie.

Începu să-şi roadă o pieliţă ruptă de la o unghie, căutând o soluţie. În poveştile cu fantome şi în basmele pe care oamenii le spuneau la gura sobei, în nopţile lungi de iarnă, personajele credeau orice minciună fără să pună întrebări, însă în realitate oamenii nu erau la fel de uşor de păcălit.

– Am putea spune că m-am dus până la Kingsbridge, rosti ea într-un final.

– Pentru ce?

– Să cumpăr nişte cloşti de la târg, poate.

– Ai putea să cumperi găini de la Annet.

– Ei, nu aş cumpăra nimic de la căţeaua aia, toată lumea ştie.

– Corect.

– Iar Nate ştie că mereu am fost prietenă cu Caris, aşa că o să creadă că stau la ea câteva zile.

– Da, de acord.

Nu era o poveste prea bună, însă nu-i venea nimic altceva în minte. Şi îşi dorea cu disperare să-şi vadă fiul.

Plecă a doua zi dimineaţa.

Se strecură afară din casă înaintea zorilor, înfăşurată într-o pelerină groasă care să o apere de vântul rece de martie. Traversă satul cu paşi silenţioşi, orientându-se pe pipăite şi bazându-se pe memorie. Nu voia să fie văzută şi luată la întrebări înainte de a fi putut părăsi măcar Wigleigh-ul. Dar nimeni nu se trezise încă. Câinele lui Nathan Vătaful mârâi încet, însă apoi îi recunoscu mersul, iar Gwenda bănui că animalul începuse să dea din coadă, căci auzi o serie de bufnete uşoare în peretele coteţului său de lemn.

Ieşi din sat şi porni printre ogoare. Când se iviră zorii, străbătuse deja mai bine de un kilometru şi jumătate. Aruncă o privire pe drum, în urma sa. Era complet gol. Nu o urmărise nimeni.

Mestecă o coajă de pâine veche pe post de gustare, după care, pe la jumătatea dimineţii, se opri la un han unde drumul de la Wigleigh la Kingsbridge se intersecta cu cel de la Northwood la Outhenby. Nu recunoscu pe nimeni acolo. Cât mâncă un castron cu tocană de peşte sărat şi bău o cană de cidru, nu-şi dezlipi ochii de la uşă, temătoare. Ori de câte ori intra cineva, se pregătea să-şi ascundă chipul, dar de fiecare dată fu vorba de câte un străin şi nimeni nu o luă în seamă. Plecă repede, apucând-o pe drumul către Outhenby.

Ajunse în vale pe la jumătatea după-amiezii. Nu mai fusese aici de 12 ani, însă locurile nu se schimbaseră mult. Satele îşi reveniseră după molimă remarcabil de repede. În afară de vreo câţiva copii care se jucau pe lângă case, cei mai mulţi dintre săteni erau la muncă, la arat şi semănat, sau aveau grijă de mieii proaspăt fătaţi. Se uitau lung la ea, peste ogoare, dându-şi seama că era străină, întrebându-se cine putea fi. Unii dintre ei ar fi recunoscut-o de aproape. Nu stătuse aici decât zece zile, dar acestea fuseseră într-o perioadă foarte zbuciumată, aşa că şi-ar fi adus aminte de ea. Asemenea tulburări erau rare în viaţa unor ţărani.

Urmă cursul în meandre al râului Outhen care luneca leneş

printre două şiruri de dealuri. Trecu din satul principal în aşezările mai mici pe care le ştia, din vremea când stătuse aici, drept Ham, Shortacre şi Longwater. Într-un final, ajunse la cea mai mică şi mai îndepărtată, Oldchurch.

Entuziasmul ei creştea cu fiecare metru, aşa că Gwenda ajunse să uite chiar şi cât de tare o dureau picioarele. Oldchurch era un cătun cu 30 de colibe, niciuna suficient de mare pentru a fi un conac sau măcar casa unui vătaf. Totuşi, în conformitate cu numele, în sat se înălţa o biserică veche. Femeia estima că aceasta trebuie să fi avut vreo câteva secole; era construită din piatră zidită fără prea mare pricepere, cu nişte ferestre mici, pătrate, plasate aparent la întâmplare în pereţii groşi.

Se îndreptă direct spre ogoarele de dincolo de biserică. Ignoră un grup de păstori aflaţi pe o păşune îndepărtată: Harry Plugarul era un om isteţ şi nu ar fi irosit puterea unui tânăr aşa voinic ca Sam punându-l să facă o muncă atât de uşoară. Probabil că muncea la grapă sau curăţa vreun şanţ, sau ajuta la arat, împingând atelajul de opt boi. Cercetă metodic câmpul, căutând un grup alcătuit în mare parte din bărbaţi, cu căciuli călduroase, cizme pline de noroi şi glasuri puternice, care să se strige unii pe alţii peste ogoare, şi un tânăr cu un cap mai înalt decât ceilalţi. Când nu-l văzu nicăieri, se trezi asaltată de un val înnoit de temeri. Oare fusese prins deja? Oare se mutase în alt sat?

Îl găsi însă într-un şir de bărbaţi care împrăştiau gunoi de animale pe o parcelă abia arată. În ciuda frigului, îşi scosese haina şi mânuia cu îndemânare o lopată din lemn, cu muşchii spatelui şi ai braţelor încordându-se şi mişcându-se sub cămaşa veche de pânză pe care o purta. Inima Gwendei se umplu de mândrie văzându-l şi gândindu-se că un asemenea bărbat se născuse din trupul ei mărunţel.

Când se apropie, toţi muncitorii îşi ridicară privirile. O fixau plini de curiozitate: Cine era şi ce căuta aici? Gwenda se duse direct la Sam şi îl îmbrăţişă, chiar dacă puţea a băligar de cal.

– Bună ziua, mamă, spuse Sam, iar tovarăşii lui izbucniră în râs.

Gwenda era nedumerită în ceea ce privea motivul veseliei lor. Un bărbat slab, însă puternic, cu un ochi lipsă, stârni un nou val de hohote, rostind:

– Gata, gata, Sam, o să fii bine acum.

Gwenda îşi dădu seama că tuturor li se părea amuzant ca un bărbat masiv ca Sam să aibă o mamă atât de mărunţică şi ca

aceasta să vină să-l caute, de parcă ar fi fost un băieţel hoinar.

– Cum de m-ai găsit? întrebă Sam.

– M-am întâlnit cu Harry Plugarul la târgul din Northwood.

– Sper că nu te-a urmărit nimeni aici.

– Am plecat înainte să se lumineze. Tatăl tău o să le spună tuturor că m-am dus la Kingsbridge. Nu m-a urmărit nimeni.

Mai discutară câteva minute, după care Sam o anunţă că trebuia să se întoarcă la lucru, căci altfel ceilalţi aveau să prindă ciudă pe el că le lăsase toată munca pe cap.

– Du-te înapoi în sat şi caut-o pe bătrâna Liza, o îndemnă el. Stă faţă în faţă cu biserica. Spune-i cine eşti şi o să-ţi dea câte ceva de-ale gurii. O să mă întorc şi eu pe seară.

Gwenda aruncă o privire către cer. Era o după-amiază întunecată, iar muncitorii aveau să fie nevoiţi să se oprească peste vreun ceas şi ceva. Îl sărută pe obraz şi plecă.

O găsi pe Liza într-o casă puţin mai mare decât majoritatea celor din cătun – avea două încăperi, nu doar una. Femeia i-l prezentă pe bărbatul ei, Rob, care era orb. După cum îi promisese Sam, Liza se arătă primitoare: îi puse pe masă nişte supă, o bucată de pâine şi o cană cu bere.

Gwenda se interesă de fiul acesteia, stârnind cu întrebările ei un şuvoi de vorbe. Liza începu să turuie despre el, de când se născuse până plecase să-şi facă ucenicia, numai că bătrânul o opri cu asprime, rostind un singur cuvânt:

– Cal.

Amuţiră, iar Gwenda auzi bufnetul ritmic al copitelor unui cal care mergea la trap.

– Unul destul de mic, zise orbul. Un buiestraş sau un ponei. Prea mic pentru un nobil sau un cavaler, deşi e posibil să fie vreo cucoană în şa.

Gwenda simţi un fior de spaimă.

– Doi vizitatori într-o oră, remarcă Rob. Trebuie să fie o legătură.

Tocmai de asta se temea şi Gwenda.

Se ridică şi aruncă o privire pe uşă. Un ponei solid, de culoare neagră, venea la trap pe uliţa dintre case. Îl recunoscu imediat pe călăreţ, iar inima i se făcu ca de plumb: era Jonno, fiul vătafului din Wigleigh.

Cum de o găsise?

Încercă să se retragă repede în casă, însă tânărul o zărise.

– Gwenda! strigă spre ea şi-şi opri calul.

– Diavole, zise ea.
– Oare ce cauţi aici? întrebă el pe un ton batjocoritor.
– Cum m-ai găsit? Nu venea nimeni în urma mea.
– M-a trimis tata la Kingsbridge, să văd ce drăcovenii faci acolo, numai că pe drum m-am oprit la taverna Cross Roads, iar cei de acolo şi-au adus aminte că ai luat-o spre Outhenby.
Gwenda se întrebă dacă nu cumva putea să-l păcălească pe tânărul acesta şiret.
– Şi de ce să nu pot să-mi vizitez prietenii de aici?
– Ba poţi, cum să nu! răspunse el. Unde ţi-e băiatul, ăl de-a fugit?
– Nu aici, deşi am tras nădejde că o să dau de el.
Chipul lui Jonno fu traversat de o umbră de nesiguranţă, ca şi cum ar fi luat în considerare posibilitatea ca ea să spună adevărul. Apoi rosti:
– Poate că se ascunde. O să arunc o privire prin împrejurimi.
Dădu pinteni calului şi porni.
Gwenda îl privi îndepărtându-se. Nu îl păcălise, însă poate că reuşise să planteze sămânţa îndoielii în mintea sa. Dacă reuşea să ajungă prima la Sam, poate că avea şanse să-l ascundă.
Străbătu repede cele două odăi ale căsuţei, adresându-le câteva vorbe în treacăt Lizei şi lui Rob, după care ieşi pe uşa din spate. Porni peste câmp, ţinându-se aproape de gardul viu. Privind înapoi către sat, putea distinge silueta unui bărbat călare care se deplasa oblic faţă de direcţia în care mergea ea. Lumina zilei se împuţina rapid şi spera că trupul ei mărunt va trece neobservat pe fundalul întunecat al gardului viu.
Îi întâlni pe Sam şi pe ceilalţi pe drumul de întoarcere, cu cazmalele pe umeri şi cizmele pline de noroi. De la distanţă, la o primă privire, Sam putea fi confundat cu Ralph: aveau aceeaşi constituţie şi acelaşi mers încrezător, aceeaşi poziţie a capului deasupra umerilor vânjoşi şi a grumazului puternic. Dar, cum discuta cu tovarăşii săi, Gwenda putea discerne la el şi câteva trăsături ale lui Wulfric: avea un anume fel de a-şi întoarce capul, un zâmbet sfios şi un gest de respingere, din mână, care le imitau perfect pe cele ale tatălui său adoptiv.
Bărbaţii o văzură. Le plăcuse sosirea ei de mai devreme, aşa că acum bărbatul cu un singur ochi strigă spre ea:
– Ziua bună, mamă!
Toţi începură să râdă.
Gwenda îl trase pe Sam deoparte şi-i spuse:

– Jonno Vătaful a sosit în sat.

– La dracu'!

– Îmi pare rău.

– Dar ai zis că nu te-a urmărit nimeni!

– Nu l-am văzut, dar mi-a luat urma.

– Fir-ar al naibii! Şi-acum ce fac? Să ştii că în niciun caz nu mă întorc în Wigleigh!

– Te caută, dar a ieşit din sat îndreptându-se către răsărit. Gwenda cercetă orizontul din ce în ce mai întunecat, dar nu putu distinge mare lucru. Dacă ne grăbim către Oldchurch am putea să te ascundem… În biserică, eventual!

– Bine.

Porniră cu paşi repezi. Gwenda le strigă peste umăr celorlalţi:

– Oameni buni, dacă vă întâlniţi cu un vătaf pe nume Jonno… nu l-aţi văzut niciodată pe Sam din Wigleigh.

– Nici n-am auzit de el, mamă, răspunse unul dintre muncitori, iar ceilalţi se declarară de acord.

În general, iobagii erau mereu gata să se ajute între ei, mai ales când era vorba de păcălirea unui vătaf.

Gwenda şi Sam ajunseră în aşezare fără să îl zărească pe Jonno. Se îndreptară către biserică. Gwenda credea că, cel mai probabil, aveau să poată intra: de obicei, bisericile de ţară nu aveau ornamente sau obiecte preţioase înăuntru şi erau lăsate descuiate. Dar, dacă aceasta avea să se dovedească a fi tocmai excepţia de la regulă, nu avea nici cea mai vagă idee ce-ar fi putut face mai departe.

Merseră printre case şi ajunseră suficient de aproape încât să vadă clădirea bisericii. Când treceau pe lângă uşa Lizei, Gwenda văzu un ponei negru. Mai mult ca sigur, Jonno se întorsese, la adăpostul întunericului. Mizase pe faptul că Gwenda avea să îl găsească pe Sam şi să-l aducă în sat – şi avusese dreptate. În mod clar, Jonno moştenise viclenia josnică a tatălui său.

Gwenda îl apucă pe Sam de braţ, pentru a-l zori să traverseze uliţa şi să intre în biserică, numai că, în momentul acela, Jonno ieşi din casa Lizei.

– Sam, rosti el. Mă gândeam eu că eşti aici.

Cei doi se opriră şi se întoarseră.

Sam se sprijini de cazmaua sa de lemn.

– Şi ce ai de gând să faci în privinţa asta?

Jonno rânjea triumfător.

– O să te duc înapoi în Wigleigh.

– Chiar aş vrea să te văd încercând una ca asta.

Un grup de ţărani, alcătuit în mare parte din femei, apăru din partea de vest a satului şi se opri să privească înfruntarea.

Jonno băgă mâna în desaga de la oblâncul poneiului său şi scoase un dispozitiv de metal, dotat cu un lanţ.

– O să-ţi pun lanţuri la picioare, zise el. Şi, dacă ai ceva minte în căpăţâna aia a ta, n-o să te opui.

Gwenda era total surprinsă de îndrăzneala de care dădea dovadă Jonno. Chiar se aştepta să poată să-l aresteze pe Sam de unul singur? Era un flăcău masiv, dar nu la fel de mare ca Sam. Oare spera ca sătenii să-i vină în ajutor? Avea legea de partea sa, însă puţini erau ţăranii care să considere că demersul lui era unul corect. Ca orice tânăr, nu îşi cunoştea deloc limitele.

Sam replică:

– Te rupeam în bătaie când eram mici şi o s-o fac şi azi.

Gwenda nu voia ca cei doi să ajungă să se încaiere. Indiferent cine câştiga înfruntarea, în ochii legii, Sam se afla pe o poziţie total greşită. Era un fugar. Aşa că interveni:

– E prea târziu să mai pleci undeva acum. Ce-ar fi să discutăm toate aceste lucruri mâine-dimineaţă?

Jonno izbucni într-un râs batjocoritor.

– Şi să-l las pe Sam să se furişeze din sat înainte de zori, aşa cum ai fugit tu pe ascuns din Wigleigh? În niciun caz. În noaptea asta o să doarmă în lanţuri.

Bărbaţii cu care muncise Sam îşi făcură şi ei apariţia şi se opriră să vadă ce se întâmpla.

Jonno continuă:

– Toţi cetăţenii au datoria de a mă ajuta să-l arestez pe acest fugar, iar oricine vrea să mă împiedice va îndura pedeapsa prevăzută de lege.

– Poţi să te bazezi pe mine, spuse bărbatul chior. O să-ţi ţin eu calul, n-ai grijă.

Ceilalţi chicotiră, amuzaţi. Jonno n-avea prea mulţi simpatizanţi. Pe de altă parte însă, niciun sătean nu luă cuvântul în apărarea lui Sam.

Jonno făcu o mişcare bruscă. Cu cătuşele în mâini, făcu un pas către Sam şi se aplecă, încercând să-i imobilizeze picioarele înainte ca acesta să-şi revină din surpriză.

Această manevră poate că ar fi avut şanse de reuşită în cazul unui bărbat mai în vârstă, cu mişcări mai încete, însă fiul Gwendei reacţionă rapid. Făcu un pas înapoi, după care lovi cu

piciorul, izbind braţul întins de Jonno cu cizma sa îngreunată de noroi.

Jonno scoase un geamăt de durere şi de mânie. Îndreptându-se de spate, îşi trase braţul drept şi începu să învârtească lanţurile, având de gând să-l lovească pe Sam în cap cu ele. Gwenda auzi un ţipăt înspăimântat şi-şi dădu seama că ea fusese cea care-l scosese. Sam se retrase iute încă un pas, dincolo de zona unde metalul din mâna lui Jonno l-ar fi putut ajunge.

Acesta îşi dădu seama că lovitura nu avea să-şi atingă ţinta şi, în ultimul moment, dădu drumul lanţurilor.

Acestea fură proiectate prin aer. Sam se eschivă, răsucindu-se şi lăsându-se în jos, însă nu avea cum să le evite cu totul. Cătuşa îl izbi în ureche, iar lanţul îl lovi peste faţă. Gwenda ţipă de parcă ea ar fi fost cea lovită. Ceilalţi privitori suspinară. Sam se clătină, iar lanţurile căzură la pământ. Urmă un moment de maximă încordare. Din nasul şi din urechea lui Sam curgea sânge. Gwenda făcu un pas către el, întinzându-şi braţele.

Apoi Sam îşi reveni din şocul loviturii.

Se întoarse către Jonno şi-l izbi cu cazmaua de lemn, într-o mişcare plină de graţie. Jonno nu apucase să-şi recapete echilibrul în urma efortului de a arunca lanţurile, aşa că nu putu să se ferească. Latura lopeţii îl lovi în tâmplă. Sam era puternic, iar sunetul lemnului izbit de os răsună puternic pe uliţă.

Jonno încă se mai clătina când Sam îl izbi din nou. Acum cazmaua se abătu asupra lui de sus în jos. Împinsă de Sam cu ambele braţe, îl nimeri pe Jonno direct în moalele capului, cu o forţă teribilă. De data aceasta impactul fu mai puţin răsunător. În schimb se auzi un bufnet înfundat, iar Gwenda se temu că lui Jonno i se crăpase capul.

Când Jonno se lăsă în genunchi, Sam îl izbi a treia oară cu lama de stejar, folosindu-şi din nou toată forţa, de data aceasta peste frunte. Disperată, Gwenda îşi dădu seama că nici măcar o sabie de oţel nu ar fi putut face ravagii mai mari. Se puse în mişcare pentru a-l opri pe Sam, însă bărbaţii din sat avuseseră acelaşi gând cu o secundă mai devreme, aşa că ajunseră la el înaintea ei. Îl traseră deoparte, ţinându-l câte doi de fiecare braţ.

Jonno zăcea la pământ, cu capul într-o baltă de sânge. Vederea acestuia o îngreţoşa pe Gwenda, care nu se putea abţine să nu se gândească la tatăl băiatului, Nate, şi la cât de tare avea să sufere din cauza rănilor fiului său. Mama lui Jonno murise de ciumă, aşa că cel puţin ea se afla într-un loc în care

durerea n-o mai putea atinge.

Gwenda vedea bine că Sam nu era rănit rău. Sângera, însă se lupta în continuare să se elibereze de strânsoarea sătenilor, pentru a putea ataca din nou. Gwenda se aplecă peste Jonno. Acesta avea ochii închişi şi nu schiţa nicio mişcare. Îşi lipi mâna de pieptul lui, în dreptul inimii, şi nu simţi nimic. Jonno nu dădea semne că ar mai fi respirat.

În momentul acela realiză implicaţiile celor întâmplate şi începu să plângă.

Jonno era mort, iar Sam era un criminal.

82

În Duminica Paştelui din anul acela, 1361, Caris şi Merthin împliniră zece ani de la căsătorie.

Stând în catedrală şi urmărind procesiunea de Paşte, Caris îşi amintea nunta lor. Pentru că fuseseră iubiţi, cu întreruperi, atât de mult timp, nu văzuseră în această ceremonie decât o confirmare a unei realităţi de mult timp instalate între ei, aşa că îşi închipuiseră, naivi, un eveniment discret, de prop

orţii mici: o slujbă ţinută în biserica Sfântul Marcu şi o masă modestă după aceea, cu câţiva invitaţi, la hanul Bell. Însă părintele Joffroi îi informase, cu o zi înainte, că, după calculele sale, cel puţin 2000 de oameni aveau de gând să participe la nuntă, aşa că fuseseră nevoiţi să mute ceremonia în catedrală. Apoi aflaseră că, fără ştirea lor, Madge Ţesătoarea organizase un ospăţ în sala ghildei pentru cetăţenii de vază şi un picnic pe Câmpul Îndrăgostiţilor pentru tot restul locuitorilor din Kingsbridge. Aşa că, într-un final, fusese nunta anului.

Caris zâmbi, amintindu-şi. Purtase o rochie nouă, din stofă de lână stacojie de Kingsbridge, o culoare care probabil i s-ar fi părut episcopului cum nu se poate mai potrivită pentru o femeie ca ea. Merthin îmbrăcase o haină italienească de culoare maro-castaniu cu fire de aur, având un model complex, şi părea să radieze de fericire. Îşi dăduseră seama amândoi, deşi cu întârziere, că idila lor prelungită, despre care crezuseră că era o poveste intimă, fusese ani de-a rândul un punct de interes pentru locuitorii Kingsbridge-ului şi, toată lumea voia să îi sărbătorească finalul fericit.

Amintirile plăcute i se evaporară când vechiul ei duşman,

Philemon, urcă la amvon. În cei zece ani scurşi de la nuntă, se îngrăşase destul de mult. Tonsura sa monahală şi chipul bărbierit complet lăsau la vedere un colac de grăsime care-i înconjura grumazul, iar sutana preoţească îi semăna cu un cort.

Începu o predică împotriva disecţiei.

Spuse că trupurile neînsufleţite îi aparţineau Domnului. Creştinii aveau datoria de a le înhuma conform unui ritual bine pus la punct; cei mântuiţi în pământ sfinţit, cei care nu primiseră iertarea păcatelor în altă parte. Să faci altceva cu cadavrele contravenea voinţei Domnului. Tăierea lor era un sacrilegiu, punctă el cu neobişnuită înfocare. Glasul chiar îi tremură când le ceru credincioşilor prezenţi să-şi închipuie imaginea groaznică a unui cadavru tăiat, astfel încât părţile şi organele să-i fie separate, secţionate şi privite cu atenţie de către nişte aşa-numiţi cercetători medicali. Adevăraţii creştini ştiau că aceşti bărbaţi şi femei care profanau cadavrele nu aveau nicio justificare pentru păcatele lor.

Caris observă că Philemon nu folosea prea des precizarea „bărbaţi şi femei”, iar faptul că o făcuse acum nu era deloc lipsit de importanţă. Aruncă o privire către soţul ei, care îi stătea alături, în mulţimea din naos, iar acesta ridică din sprâncene, afişând un aer îngrijorat.

Interdicţia de a cerceta cadavrele ţinea de dogma obişnuită, impusă de Biserică de când se ştia Caris, dar, de la epidemia de ciumă, regulile deveniseră puţin mai laxe. Clericii mai tineri, cu vederi progresiste, erau foarte conştienţi de cât de mult îi dezamăgise Biserica pe oameni în timpul molimei şi doreau să schimbe modul în care medicina era învăţată şi practicată de către preoţi. Cu toate acestea, clericii mai bătrâni şi mai conservatori se agăţau de metodele vechi şi se opuneau oricăror schimbări. Partea bună era că disecţiile erau teoretic interzise, dar practic, trecute cu vederea.

Caris făcuse disecţii la spitalul cel nou chiar de la început. Nu discuta niciodată pe această temă, considerând că n-avea rost să-i tulbure pe cei superstiţioşi. Însă recurgea la această practică ori de câte ori avea ocazia.

În ultimii ani, veneau să ia parte la ele şi unul sau doi dintre călugării-medici mai tineri. Mulţi doctori calificaţi nu vedeau cum arăta corpul omenesc pe dinăuntru decât atunci când tratau răni foarte grave.

Conform tradiţiei, singurele cadavre care puteau fi disecate

erau cele ale porcilor, despre care se credea că sunt animalele care se aseamănă cel mai mult în structura interioară cu oamenii.

Caris era atât nedumerită, cât şi îngrijorată de atacul lui Philemon. Ştia că acesta o urâse dintotdeauna, deşi nu-şi putuse da seama niciodată de ce. Dar, de la marea lor înfruntare din iarna lui 1351, stareţul se mulţumise să o ignore. Ca şi cum ar fi vrut să compenseze pierderea puterii asupra oraşului, Philemon îşi umpluse palatul de obiecte preţioase: tapiserii, covoare, vase şi tacâmuri de argint, vitralii, manuscrise cu ilustraţii complexe. Devenise şi mai trufaş, impunându-le monahilor şi novicilor din subordinea sa să-l trateze cu o deferenţă ceremonioasă, purtând sutane împodobite la slujbe şi călătorind, ori de câte ori era nevoie, doar într-o şaretă care oferea tot confortul unui budoar de ducesă.

În cor tronau mai mulţi clerici importanţi, aflaţi în vizită – episcopul Henri de Shiring, arhiepiscopul Piers de Monmouth şi arhidiaconul Reginald de York –, şi probabil că Philemon voia să îi impresioneze cu excesul său de conservatorism doctrinar. Dar cu ce scop? Voia să fie avansat? Arhiepiscopul era bolnav – ba chiar fusese nevoie să fie adus pe targă în biserică –, dar, mai mult ca sigur, Philemon nu avea cum să aspire la acel post, nu? Era ceva aproape miraculos că fiul lui Joby din Wigleigh ajunsese într-o funcţie atât de înaltă ca aceea de stareţ de Kingsbridge. În plus, ridicarea de la rangul de stareţ la cel de arhiepiscop ar fi fost o avansare neobişnuit de mare, ca şi cum ar fi trecut de la rangul de simplu cavaler la acela de duce fără să fi fost întâi baron sau conte. Numai un personaj care se bucura de o favoare specială putea aspira la o asemenea avansare fulgerătoare.

Cu toate acestea, ambiţiile lui Philemon nu aveau limite. Iar asta nu pentru că avea impresia că era extraordinar de capabil, îşi dădea seama Caris. Asta fusese atitudinea lui Godwyn, o încredere în sine vecină cu aroganţa. Godwyn considera că Dumnezeu îl făcuse stareţ pentru că era cel mai inteligent om din oraş. Philemon se afla la extrema opusă: în adâncul sufletului său, era convins că era un nimeni. Întreaga sa viaţă fusese un fel de campanie pentru a se convinge pe sine că nu era chiar complet lipsit de valoare. Era atât de sensibil la orice refuz sau respingere, că nu putea suporta să se considere nedemn de vreo poziţie, indiferent cât de înaltă.

Caris luă în calcul ideea de a discuta cu episcopul Henri după

slujbă. Ar fi putut să-i aducă aminte de înţelegerea pe care o făcuseră în urmă cu zece ani, cum că stareţul de Kingsbridge nu avea nicio autoritate asupra spitalului Sfânta Elisabeta de pe Insula Leproşilor, care se afla sub controlul direct al episcopului. Prin urmare, orice atac îndreptat asupra spitalului era, de fapt, îndreptat asupra drepturilor şi privilegiilor de care se bucura Henri însuşi. Dar, gândindu-se mai bine, îşi dădu seama că asemenea proteste n-ar fi făcut altceva decât să confirme acuzaţiile lui Philemon şi ar fi transformat ceea ce acum nu putea fi mai mult decât o suspiciune vagă, uşor de ignorat, într-un fapt cunoscut, de care episcopul ar fi fost nevoit să se ocupe. Aşa că hotărî să nu spună nimic.

Lângă ea stăteau cei doi nepoţi ai lui Merthin, fiii contelui Ralph: Gerry, în vârstă de 13 ani, şi Roley, care avea zece. Amândoi băieţii studiau la şcoala călugărilor. Locuiau la stăreţie, însă îşi petreceau mare parte din timpul liber cu Merthin şi Caris, la casa lor de pe insulă. Merthin stătea cu mâna pe umărul lui Roley, un gest aparent relaxat şi lipsit de alte semnificaţii. Numai trei oameni în toată lumea ştiau că Roley nu era nepotul, ci fiul său. Aceştia erau Merthin, Caris şi mama băiatului, Philippa. Merthin încerca să nu dea semne că l-ar fi preferat în vreun fel pe Roley, însă îi era greu să-şi mascheze adevăratele sentimente şi era deosebit de încântat când Roley învăţa câte ceva nou sau avea rezultate bune la şcoală.

Caris se gândea adesea la copilul pe care-l concepuse cu Merthin şi pe care îl avortase. Întotdeauna îşi închipuise că ar fi fost o fetiţă. Calcula că acum ar fi fost o femeie în toată regula, în vârstă de 23 de ani, probabil măritată, cu copii. Gândul acesta era asemenea unui junghi dureros care săgetează din când în când rănile vechi, deranjant, însă prea cunoscut ca să mai creeze îngrijorare.

La terminarea slujbei, plecară împreună. Ca întotdeauna, băieţii fuseseră invitaţi la prânzul de duminică. Când ieşi din catedrală, Merthin se întoarse pentru a privi turnul care acum se înălţa falnic din centrul bisericii.

În timp ce el îşi cerceta opera aproape terminată, încruntându-se la un detaliu vizibil doar lui, Caris îl studia cu drag. Îl cunoştea de pe când avea 11 ani şi îl iubea de aproape tot atât timp. Acum avea 45 de ani. Părul său roşcat i se rărise în faţă şi-i stătea zburlit în jurul capului ca o aură cârlionţată. Avea braţul stâng destul de rigid de când o consolă sculptată din

piatră, scăpată de pe schelă de un zidar neatent, îi căzuse pe umăr. Dar îşi păstrase expresia entuziasmată, de copil, care o atrăsese pe Caris, pe atunci în vârstă de zece ani, în ziua aceea de Sărbătoarea Tuturor Sfinţilor din urmă cu o treime de secol.

Se întoarse să vadă la ce se uita. Turnul se înălţa pe cele patru laturi ale zonei de întretăiere a naosului cu transepturile, având o bază de exact două travee, chiar dacă greutatea îi era susţinută de nişte contraforturi masive construite în colţurile exterioare ale transepturilor care, la rândul lor, se sprijineau pe o fundaţie nouă, separată de cea veche. Turnul avea o înfăţişare uşoară şi aerisită, cu coloane suple şi multiple nişe pentru ferestre prin care, pe vreme bună, se vedea cerul albastru. Deasupra părţii superioare, în formă de pătrat, a turnului, o reţea de schele asigura înălţarea ultimului element: turla.

Când Caris îşi coborî din nou privirea către nivelul solului, o văzu pe sora ei apropiindu-se. Alice era cu doar un an mai mare decât ea, având 45 de ani acum, însă lui Caris i se părea că aparţinea unei cu totul alte generaţii. Soţul ei, Elfric, murise de ciumă, dar ea nu se recăsătorise, ci căpătase un aer ponosit, ca şi cum ar fi fost de părere că aşa se cuvenea să arate o văduvă. În urmă cu mulţi ani, Caris se certase cu Alice din cauza felului în care Elfric îl trata pe Merthin. Trecerea timpului domolise ostilitatea reciprocă, însă, când Alice o salută scurt din cap, mişcarea ei trădă totuşi o nuanţă de duşmănie.

Alături de ea se afla Griselda, fiica ei vitregă, cu toate că nu era decât cu un an mai tânără decât Alice. Fiul Griseldei, cunoscut sub numele de Merthin Bastardul, mergea lângă ea: mult mai înalt decât mama sa, acesta era un bărbat masiv, cu un farmec superficial – exact ca tatăl său, de mult plecatul Thurstan, şi cât se poate de diferit de Merthin Podarul. De asemenea, femeia era însoţită de fiica ei de 16 ani, Petranilla.

Soţul Griseldei, Harold Constructorul, preluase afacerea familiei după moartea lui Elfric. Potrivit lui Merthin, nu era un constructor prea priceput, însă se descurca bine, deşi nu mai deţinea monopolul asupra lucrărilor de reparaţie şi de extindere de la stăreţie, care îl îmbogăţise pe Elfric. Acum se opri lângă Merthin şi-i spuse:

– Vorbeşte lumea că ai de gând să construieşti turla fără cofraje.

Caris înţelegea despre ce era vorba. Cofrajele sau matriţele erau formele de lemn care ţineau zidăria fixă până la uscarea

mortarului.

Merthin replică:

– Nu prea e loc de cofraje în turla aceea îngustă. Şi cum ar fi susţinute?

Tonul său era politicos, însă Caris îşi dădea seama, din atitudinea sa hotărâtă, că nu îl simpatiza deloc pe Harold.

– Aş putea crede una ca asta dacă turla ar fi fost rotundă.

Caris înţelese şi această remarcă. O turlă rotundă putea fi construită prin aşezarea unui cerc de pietre peste cel anterior, fiecare puţin mai îngust decât precedentul. Nu era nevoie de cofraj, pentru că forma circulară se susţinea singură: pietrele nu puteau cădea, pentru că erau înghesuite unele într-altele. Însă acest principiu nu se aplica şi în cazul unei forme cu colţuri.

– Ai văzut proiectul, rosti Merthin. E în formă de octogon.

Turelele din colţurile turnului pătrat erau orientate înspre exterior, apropiindu-se apoi pe măsură ce se înălţau, pentru a forma conturul inedit al turlei mai înguste. Merthin copiase această structură de la Chartres. Însă aceasta putea fi pusă în practică numai dacă turnul era octogonal.

Harold insistă:

– Dar cum poţi construi un turn octogonal fără cofraje?

– Aşteaptă şi-ai să vezi, răspunse Merthin şi începu să se îndepărteze.

Cum mergeau pe strada principală, Caris îl întrebă:

– De ce nu vrei să le spui oamenilor cum o să faci?

– Ca să nu mă concedieze din funcţia de maistru constructor, o lămuri el. Când mă ocupam de pod, imediat ce am terminat partea grea, s-au descotorosit de mine şi au angajat pe cineva care nu cerea atât de mulţi bani.

– Da, îmi aduc aminte.

– Acum nu mai pot proceda la fel, pentru că nimeni altcineva în afară de mine nu poate construi turla aceea.

– Pe atunci erai tânăr. Acum eşti starostele ghildei. Nimeni n-ar îndrăzni să te dea afară.

– Poate că nu. Dar mă simt mai bine ştiind că nici nu au cum.

La capătul străzii principale, acolo unde începea pe vremuri podul cel vechi, se afla hanul cu reputaţie îndoielnică numit White Horse. Caris o văzu pe fiica de 16 ani a lui Merthin, Lolla, stând sprijinită de peretele exterior, împreună cu un grup de prieteni, toţi mai în vârstă decât ea. Lolla era o fetişcană atrăgătoare, cu pielea măslinie şi păr bogat şi mătăsos, o gură

generoasă şi o pereche de ochi căprui cu un aer misterios. Grupul era adunat în jurul unui joc de zaruri, iar toţi cei prezenţi beau bere din nişte halbe mari. Lui Caris îi părea rău – deşi nu era surprinsă – să o vadă pe fiica ei adoptivă petrecând pe stradă, în mijlocul zilei.

Merthin se înfurie. Se duse direct la Lolla şi o apucă de braţ.

– Hai acasă, la masă, zise el pe un ton tensionat.

Lolla îşi dădu capul pe spate, aruncându-şi părul bogat peste umăr, într-un gest care, în mod clar, fusese făcut pentru alţi ochi decât cei ai tatălui ei.

– Nu vreau să vin acasă, mă simt bine aici, protestă ea.

– Nu te-am întrebat ce vrei, răspunse Merthin şi o smuci departe de ceilalţi.

Un băiat arătos, de vreo 20 de ani, se desprinse din grupul de cheflii. Avea părul creţ, un zâmbet batjocoritor şi se scobea în dinţi cu un beţigaş. Caris îl recunoscu pe Jake Riley, un flăcău fără vreo ocupaţie anume, care totuşi părea să aibă mereu bani de cheltuit. Se apropie cu paşi leneşi.

– Ce se întâmplă? întrebă el.

Rosti cuvintele ţinând în continuare băţul între dinţi, cu o atitudine insultătoare.

– Nu te priveşte pe tine, zise Merthin.

Jake se proţăpi dinaintea lui.

– Fata nu vrea să plece.

– Ai face bine să te dai din calea mea, băiete, dacă nu cumva vrei să-ţi petreci restul zilei în obezi, în piaţă.

Caris îngheţă de teamă. Merthin avea tot dreptul să se poarte aşa: era în măsură să o certe pe Lolla, care mai avea cinci ani până la majorat. Însă Jake era genul de băiat care nu s-ar fi dat în lături să-l pocnească oricum, după care să suporte consecinţele. Cu toate acestea, Caris nu interveni, ştiind că era posibil ca Merthin să-şi direcţioneze furia către ea, nu către tânăr.

Jake adăugă:

– Presupun că eşti taică-său.

– Ştii perfect cine sunt şi poţi să mi te adresezi cu „domnule staroste”. Să-mi vorbeşti respectuos, băiete, sau o să suporţi consecinţele.

O clipă, Jake se uită fix la Merthin, după care se întoarse, spunând în treacăt:

– Da, bine, bine.

Caris era uşurată că înfruntarea celor doi nu se transformase

într-o încăierare. Merthin nu era genul de bărbat care să se bată, însă Lolla era capabilă să-l scoată din pepeni.

Porniră mai departe către pod. Lolla se scutură din strânsoarea mâinii tatălui său şi porni înainte, cu braţele încrucişate peste piept, sub sâni, cu capul în jos, încruntându-se şi mormăind de una singură, imaginea vie a bosumflării.

Nu era prima oară când Lolla fusese văzută într-o companie nepotrivită. Faptul că fetiţa lui părea hotărâtă să caute tovărăşia unor asemenea persoane îl umplea pe Merthin de furie şi de teamă.

– De ce face asta? o întrebă pe Caris în timp ce o urmau pe Lolla pe pod, înspre Insula Leproşilor.

– Dumnezeu ştie.

Caris observase că genul acesta de comportament era mai des întâlnit printre tinerii care suferiseră pierderea unui părinte. După moartea Silviei, Lolla fusese îngrijită de Bessie Bell, de lady Philippa, de menajera lui Merthin, Em, şi, bineînţeles, de Caris. Poate că nu mai ştia a cui autoritate trebuia să o respecte. Dar Caris nu dădu glas acestui gând, căci o asemenea idee ar fi putut fi interpretată cum că Merthin nu fusese un tată bun.

– La vârsta ei, şi eu mă certam la cuţite cu mătuşa Petranilla.

– Despre ce?

– Probleme similare. Nu-i plăcea că eu îmi petreceam timpul pe la Mattie Înţeleapta.

– Dar asta n-are a face. Tu nu te duceai prin localuri rău-famate cu tot felul de indivizi dubioşi.

– Petranilla era de părere că Mattie Înţeleapta era un personaj dubios.

– Nu e acelaşi lucru.

– Presupun că nu.

– Ai învăţat o mulţime de lucruri de la Mattie.

În mod clar, şi Lolla învăţa o mulţime de lucruri de la chipeşul Jake Riley, însă Caris păstră acest gând periculos numai pentru ea – Merthin era destul de furios şi fără contribuţia ei.

Toată suprafaţa construibilă a insulei era ocupată acum, aceasta fiind efectiv parte din oraş. Ba avea chiar şi propria biserică parohială. Dacă pe vremuri hoinăreau prin iarbă spre casă, acum urmară o alee care şerpuia printre clădiri, cotind la răstimpuri în unghi drept. Iepurii dispăruseră cu desăvârşire. Spitalul ocupa cea mai mare parte a capătului vestic al insulei. Deşi Caris se ducea acolo zi de zi, încă mai simţea un val de

mândrie când se uita la pietrăria cenuşie, cu linii simple, la ferestrele mari care se succedau în rânduri regulate şi la hornurile încolonate ca nişte soldaţi.

Trecură printr-o poartă şi intrară în grădina lui Merthin. Copacii din livadă ajunseseră la maturitate, iar crengile merilor erau acoperite cu flori, ca un strat de zăpadă.

Ca de obicei, intrară pe la bucătărie. Casa avea o intrare principală, dinspre malul râului, pe care însă nu o folosea nimeni. Chiar şi un arhitect strălucit ca Merthin putea face câte o greşeală uneori, îşi spuse Caris amuzată, însă, din nou, se hotărî să păstreze acest gând pentru ea, cel puţin astăzi.

Lolla urcă la etaj cu paşi apăsaţi.

Din camera din faţă, un glas de femeie strigă:

– Salutare tuturor!

Cei doi băieţi ţâşniră în salon, cu strigăte bucuroase. Era mama lor, Philippa. Merthin şi Caris o salutară cu căldură.

Caris şi Philippa deveniseră cumnate când Caris se măritase cu Merthin, însă ani buni poziţia de rivale din trecut o împiedicase pe Caris să se simtă în largul ei în prezenţa Philippei. Într-un final, băieţii fuseseră cei care le apropiaseră. Când Gerry, iar mai apoi Roley începuseră să studieze la şcoala de la stăreţie, păruse de-a dreptul firesc ca Merthin să se ocupe de nepoţii săi şi, în cele din urmă, ca Philippa să tragă acasă la Merthin ori de câte ori venea în Kingsbridge.

Iniţial, Caris fusese geloasă pe Philippa pentru că Merthin o găsise atrăgătoare din punct de vedere sexual. Merthin nu încercase niciodată să pretindă că dragostea sa faţă de Philippa fusese doar ceva superficial. În mod clar, încă mai nutrea afecţiune faţă de ea. Însă acum Philippa era doar o umbră a ceea ce fusese pe vremuri. Avea 49 de ani, dar arăta mai în vârstă, cu părul cărunt şi chipul marcat de riduri de dezamăgire. Acum trăia pentru copiii ei. O vizita adesea pe fiica ei, Odila, contesă de Monmouth, iar când nu era la ea, venea frecvent la stăreţia Kingsbridge pentru a fi aproape de fiii ei. Reuşea să nu petreacă decât puţin timp la Earlcastle, cu soţul ei, Ralph.

– Trebuie să-i duc pe băieţi la Shiring, începu ea, explicându-şi prezenţa aici. Ralph vrea să-l însoţească la şedinţa de tribunal. Spune că e o parte necesară a educaţiei lor.

– Are dreptate, rosti Caris.

Gerry avea să devină conte, dacă trăia suficient; iar dacă nu, Roley avea să moştenească titlul. Aşa că amândoi aveau nevoie

să se familiarizeze cu procedurile unui tribunal.

Philippa adăugă:

– Voisem să ajung la catedrală ca să asist la slujba de Paşte, dar s-a rupt o roată de la şaretă şi a trebuit să mă opresc la un han peste noapte.

– Ei bine, acum că ai ajuns, hai să ne aşezăm cu toţii la masă, îi îndemnă Caris.

Se duseră în sufragerie. Caris deschise ferestrele care dădeau spre râu. În încăpere pătrunse un val de aer răcoros. Se întreba ce măsuri avea să ia Merthin cu Lolla. Acesta nu spuse însă nimic, lăsând-o să fiarbă în suc propriu la etaj, spre marea uşurare a lui Caris: o adolescentă îmbufnată la masă n-ar fi făcut altceva decât să-i indispună pe toţi.

Mâncară carne de oaie fiartă cu praz. Merthin turnă vin roşu în cupe, iar Philippa bău cu sete. Ajunsese să îndrăgească vinul. Poate că era singura ei consolare.

În timp ce mâncau, Em intră cu o expresie neliniştită întipărită pe chip.

– A venit cineva la uşa de la bucătărie s-o vadă pe stăpâna, anunţă ea.

Merthin replică impacientat:

– Ei, şi cine e?

– N-a vrut să-şi spună numele, dar a zis că stăpâna îl cunoaşte.

– Ce fel de om e?

– E tânăr. După port, e ţăran, nu orăşean.

Em avea o anumită antipatie faţă de cei care locuiau la sat.

– Ei bine, pare a fi vorba despre ceva inofensiv. Pofteşte-l înăuntru.

Câteva clipe mai târziu, în încăpere pătrunse un bărbat înalt, cu gluga pelerinei trasă, astfel încât să-i acopere cea mai mare parte din chip. Când îşi împinse gluga pe ceafa, Caris îl recunoscu pe fiul cel mare al Gwendei, Sam.

Caris îl ştia dintotdeauna. Îl văzuse născându-se, îi văzuse capul însângerat strecurându-se dintre coapsele fragile ale mamei sale. Îl văzuse crescând, schimbându-se şi devenind bărbat. Acum îl vedea pe Wulfric în el, în felul în care mergea, în poziţia corpului, în felul în care ridica uşor o mână când se pregătea să vorbească. Bănuise întotdeauna că Wulfric nu era tatăl său adevărat, însă, oricât de apropiată era de Gwenda, nu-şi mărturisise niciodată îndoiala. Era mai bine ca unele întrebări

să rămână nerostite. Şi totuşi, suspiciunile îi reveniseră când auzise că Sam era căutat pentru uciderea lui Jonno Vătaful. Pentru că, atunci când se născuse Sam, Caris observase că semăna cu Ralph.

Acum acesta veni la Caris, îşi ridică mâna, schiţând gestul acela caracteristic lui Wulfric, şovăi, după care se lăsă într-un genunchi.

– Salvează-mă, te rog, spuse el.

Caris era de-a dreptul îngrozită:

– Cum aş putea eu să te salvez?

– Ascunde-mă. Sunt pe fugă de zile întregi. Am plecat din Oldchurch pe întuneric, am mers toată noaptea şi abia dacă m-am odihnit de când am plecat. Chiar acum am încercat să cumpăr ceva de mâncare dintr-o tavernă, dar m-a recunoscut cineva şi a trebuit să o rup la fugă.

Părea atât de disperat, încât Caris simţi un val de compasiune. Cu toate acestea, rosti:

– Dar nu poţi să te ascunzi aici, eşti căutat pentru crimă!

– N-a fost crimă, a fost o încăierare. Jonno m-a lovit primul. S-a repezit la mine cu cătuşele – uite aici.

Sam îşi atinse chipul în două locuri, la ureche şi la nas, pentru a-i arăta cele două răni peste care acum se formase coajă.

Experienţa medicală a lui Caris o făcu să evalueze automat că rănile erau vechi cam de cinci zile, că rana de la nas se vindeca destul de bine, dar că ar fi avut nevoie de o copcă la ureche. Însă principala sa grijă era că Sam n-ar fi trebuit să se afle acolo.

– Trebuie să te predai autorităţilor, spuse ea.

– O să ia partea lui Jonno, mai mult ca sigur. Am fugit din Wigleigh ca să câştig mai bine în Outhenby. Jonno voia să mă ducă înapoi. O să spună că avea tot dreptul să încerce să-i pună cătuşe unui fugar.

– Ar fi trebuit să te gândeşti la asta înainte de a-l lovi.

Sam replică pe un ton acuzator:

– Dar şi dumneata ai angajat fugari la Outhenby, pe când erai stareţă.

Acest răspuns o irită.

– Fugari, da… nu şi criminali.

– O să mă spânzure.

Sufletul lui Caris era împărţit. Cum să-l alunge de la uşa ei?

În momentul acela, Merthin interveni:

– Există două motive pentru care nu poţi rămâne aici, Sam.

Primul ar fi că e un delict să ascunzi un fugar, iar eu unul nu sunt dispus să intru în conflict cu legea pentru tine, oricât de dragă mi-e mama ta. Dar al doilea este că toată lumea ştie că mama ta şi Caris sunt prietene vechi, iar dacă oamenii legii din Kingsbridge pornesc în urmărirea ta, aici vor veni prima dată.

– Da? întrebă Sam.

Caris ştia că nu era foarte inteligent – fratele său, Davey, moştenise toată inteligenţa mamei lor.

Merthin continuă:

– Nici că puteai găsi un loc mai nepotrivit ca ăsta în care să te ascunzi. Apoi tonul i se mai îmblânzi: Bea o cupă cu vin, ia o pâine cu tine şi pleacă din oraş, îi spuse cu mai multă compasiune. Eu va trebui să îl caut pe Mungo Conetabilul şi să-l înştiinţez că ai fost aici, dar pot să merg încet.

Turnă vin într-o cupă de lemn.

– Mulţumesc.

– Singura ta speranţă e să te duci departe, undeva unde nu te cunoaşte nimeni, şi să începi o viaţă nouă. Eşti un băiat puternic, o să găseşti mereu de lucru. Du-te la Londra şi îmbarcă-te pe o corabie. Şi, orice ai face, nu te mai încăiera cu nimeni.

Philippa rosti pe neaşteptate:

– Mi-o amintesc pe mama ta… Gwenda?

Sam dădu din cap în semn de aprobare.

Philippa se întoarse către Caris.

– Am cunoscut-o la Casterham, când trăia William. M-a abordat în legătură cu o fată din Wigleigh care fusese violată de Ralph.

– Annet.

– Da. Philippa se întoarse înapoi către Sam: Tu trebuie să fii bebeluşul pe care-l ţinea la piept atunci. Mama ta e o femeie bună. Îmi pare rău pentru ea că ai intrat în aşa necazuri.

Urmă un moment de linişte. Sam goli cupa oferită. Caris se gândea, aşa cum, fără îndoială, o făceau şi Merthin şi Philippa, la trecerea timpului şi cum acesta poate transforma un copilaş inocent şi adorat într-un bărbat care se făcea vinovat de crimă.

În tăcerea care domnea în încăpere, distinseră nişte glasuri.

Veneau dinspre uşa bucătăriei şi nu încăpea îndoială că era vorba despre mai mulţi bărbaţi.

Sam aruncă o privire în jur, asemenea unui urs prins în capcană. O uşă făcea legătura cu bucătăria, iar cealaltă dădea în curtea din faţa casei. Băiatul ţâşni către aceasta din urmă, o

deschise rapid şi ieşi. Fără să se oprească vreo clipă, porni în jos, către râu.

O secundă mai târziu, Em deschise uşa dinspre bucătărie, pe unde îşi făcu apariţia Mungo Conetabilul, cu patru dintre ajutoarele sale înghesuindu-se în spatele lui, toţi înarmaţi cu bâte din lemn.

Merthin arătă către uşa din faţă:

– Tocmai ce-a plecat.

– După el, flăcăi! zise Mungo, aşa că o luară cu toţii la fugă prin încăpere, ieşind pe uşa pe care dispăruse Sam.

Caris se ridică şi ieşi cu paşi grăbiţi, iar ceilalţi o urmară.

Casa era construită pe o faleză joasă şi stâncoasă, aflată la nici doi metri deasupra malului. La poalele acesteia, râul curgea cu repeziciune. În stânga lor, podul lui Merthin se întindea graţios peste oglinda apei; spre dreapta se afla o porţiune de mal noroios. Peste râu, înverzeau copacii din vechiul cimitir plin de victimele molimei. De-o parte şi de alta a ţintirimului se iviseră o mulţime de colibe ascuţite, ca nişte buruieni răsărite peste noapte.

Sam ar fi putut să o ia ori la stânga, ori la dreapta, însă Caris observă, cu disperare, că alesese greşit. Cotise la dreapta, ceea ce nu-i oferea nicio soluţie. Îl văzu alergând de-a lungul râului, cizmele sale lăsând urme adânci în mâl. Conetabilii îl fugăreau asemenea unor ogari care vânau un iepure. Lui Caris îi părea rău pentru Sam, aşa cum îi părea mereu rău pentru iepurele condamnat. N-avea nimic de-a face cu simţul dreptăţii, ci doar cu faptul că Sam era acum victima, era prada.

Văzând că nu avea unde să se ducă, băiatul intră în apă.

Mungo rămăsese pe aleea pavată din faţa casei lor, iar acum se întoarse în direcţia opusă, către stânga, şi o luă la fugă spre pod.

Doi dintre adjuncţii lui Mungo îşi lăsară bâtele să cadă, îşi scoaseră cizmele şi hainele, după care săriră în apă, doar în cămăşi. Ceilalţi doi rămaseră pe mal, fie din cauză că nu ştiau să înoate, fie pentru că pur şi simplu nu erau dispuşi să sară în apă într-o zi rece ca aceasta. Cei doi înotători porniră pe urmele lui Sam.

Sam era puternic, însă haina sa groasă de iarnă era acum îmbibată cu apă şi îl trăgea în jos. Caris privea cu o fascinaţie îngrozită cum oamenii legii câştigau teren.

Se auzi un strigăt din direcţia opusă. Mungo ajunsese la pod şi

acum alerga de-a lungul lui, oprindu-se numai pentru a-i chema pe cei doi bărbaţi care nu intraseră în apă să vină după el. Aceştia îi răspunseră şi o luară la fugă în direcţia indicată.

Sam ajunse pe malul opus chiar înainte ca cei doi înotători să-l prindă din urmă. Reuşi să-şi sprijine tălpile de fundul apei şi începu să meargă cu mişcări sincopate spre fâşia de uscat, cu apa şiroindu-i din haine. La un moment dat se întoarse şi văzu un conetabil adjunct la o lungime de braţ în spatele lui. Bărbatul se dezechilibră, aplecându-se dintr-odată în faţă, iar Sam îl lovi în plină figură cu talpa cizmei îngreunate de apă. Adjunctul scoase un ţipăt şi căzu pe spate.

Cel de-al doilea ajutor de conetabil se dovedi mai precaut. Se apropie de Sam, însă apoi se opri, suficient de departe încât acesta să nu-l poată ajunge. Sam se răsuci şi o luă la fugă, ieşind din apă la marginea cimitirului plin cu mormintele victimelor epidemiei de ciumă; însă conetabilul adjunct veni după el. Sam se opri din nou, iar urmăritorul său făcu la fel. Băiatul îşi dădu seama că acesta se juca efectiv cu el. Scoase un urlet de furie şi se năpusti la torţionarul său. Conetabilul adjunct o zbughi înapoi, însă în spatele său se afla râul. Începu să alerge prin apa mică, însă aceasta îi încetinea înaintarea, iar Sam reuşi să-l prindă.

Fugarul îl prinse pe conetabil de umeri, îl întoarse şi îi dădu un cap în gură. De pe celălalt mal al râului, Caris auzi un pârâit sec când nasul sărmanului om se sparse. Sam îl aruncă într-o parte, iar trupul conetabilului adjunct se prăbuşi moale, cu sângele ţâşnindu-i din nas şi colorând apa râului.

Sam se întoarse din nou către mal, însă Mungo îl aştepta acolo. Acum fugarul se afla mai jos decât urmăritorul său, iar mişcările îi erau încetinite de apă. Mungo se năpusti spre el, apoi se opri, lăsându-l să înainteze, după care-şi ridică bâta grea din lemn. Se prefăcu a lovi, Sam se feri, după care Mungo îşi puse într-adevăr arma în mişcare, nimerindu-l pe Sam chiar în creştet.

Părea o lovitură îngrozitoare, iar Caris suspină din cauza şocului, ca şi cum ar fi primit-o chiar ea. Sam mugi de durere şi-şi duse mâinile la cap. Mungo, care avea experienţă în a se lupta cu tineri puternici, îl lovi din nou cu bâta, de data aceasta în coaste, care rămăseseră descoperite. Sam se prăbuşi în apă. Cei doi adjuncţi care veniseră pe pod ajunseră şi ei la faţa locului. Se repeziră amândoi asupra lui Sam, ţintuindu-l în apa mică de lângă mal. Bărbaţii pe care acesta îi lovise se răzbunară, lovindu-l cu sălbăticie, folosindu-şi picioarele şi pumnii, în timp ce

tovarăşii lor îl ţineau bine. Când, într-un final, Sam încetă cu totul să se mai zbată, se opriră şi îl târâră afară din apă.

Cu mişcări îndemânatice, Mungo îi legă lui Sam mâinile la spate. Apoi conetabilii adjuncţi îl târâră pe fugar înapoi în oraş.

– Vai, ce îngrozitor, reuşi să îngaime Caris. Biata Gwenda!

83

Când se întrunea tribunalul ţinutului, în oraşul Shiring domnea o atmosferă ca de carnaval. Toate hanurile din jurul pieţei erau pline ochi cu bărbaţi şi femei, toţi gătiţi în hainele lor cele mai bune, strigând să li se aducă de băut şi de mâncare. După cum era şi firesc, oraşul profita de ocazie pentru a organiza şi un târg, iar piaţa era atât de aglomerată, încât, în ciuda lungimii sale de doar 200 de metri, nu putea fi străbătută în mai puţin de o jumătate de oră. Pe lângă negustorii care închiriaseră tarabe, se mai aflau şi diverşii vânzători ambulanţi: brutari cu lăzi pline de chifle, un scripcar ambulant, o seamă de cerşetori mutilaţi şi orbi, prostituate care-şi arătau sânii, un urs care dansa şi un călugăr-cerşetor care rostea cu patos o predică.

Contele Ralph era una dintre puţinele persoane care puteau traversa piaţa repede. Mergea călare, precedat de trei cavaleri şi cu câţiva servitori în urmă, iar suita sa trecu prin labirintul târgului ca o lamă de plug, împingând mulţimea într-o parte şi-n alta prin forţa avântului lor şi prin nepăsarea totală pe care o manifestau faţă de siguranţa celor care se întâmpla să le stea în cale.

Înaintară călare până la poalele dealului pe care se înălţa castelul şerifului. Ajunşi în curte, îşi opriră caii cu mişcări spectaculoase şi descălecară. Servitorii începură imediat să strige după grăjdari şi hamali. Lui Ralph îi plăcea ca oamenii să se pună în mişcare la sosirea lui.

Era încordat. Fiul vechiului său duşman avea să fie judecat pentru crimă. Se afla foarte aproape de cea mai dulce răzbunare cu putinţă, însă o parte din el tremura la gândul că era totuşi posibil ca aceasta să nu se realizeze. Era atât de tensionat, încât aproape că-i era ruşine: n-ar fi vrut cu niciun preţ ca vasalii săi să-şi dea seama cât de mult însemna asta pentru el. Avusese grijă să ascundă până şi de Alan Fernhill cât de mult îşi dorea ca Sam să fie spânzurat. Îi era teamă să nu se ivească vreo

problemă chiar în ultimul moment. Nimeni nu ştia mai bine decât el că mecanismul justiţiei putea să nu dea rezultatele scontate: în fond, el unul scăpase de spânzurătoare în două rânduri.

Dat fiind rangul său, avea dreptul să stea pe locul judecătorului la acest proces şi să se asigure că nu apărea nicio tulburare în mersul firesc al lucrurilor.

Îi înmână frâiele unui grăjdar şi aruncă o privire în jur. Castelul nu era nicidecum o fortificaţie militară. Semăna mai degrabă cu un han cu o curte în faţă, deşi era o construcţie solidă şi bine păzită. Şeriful din Shiring se putea considera aici la adăpost de gândurile de răzbunare ale rudelor celor pe care-i aresta. La subsol se găseau numeroase temniţe unde erau ţinuţi prizonierii, iar sus se înşirau apartamente de oaspeţi, unde judecătorii aflaţi în vizită puteau să se odihnească fără să fie deranjaţi.

Şeriful Bernard îl conduse pe Ralph în camera sa. Şeriful era reprezentantul regelui în ţinut, fiind responsabil nu numai cu împărţirea dreptăţii, ci şi cu încasarea impozitelor. Funcţia era una bănoasă, salariul fiind suplimentat consistent cu tot felul de daruri, mită şi procente din amenzi sau din cauţiuni. Relaţia dintre conte şi şerif putea fi una delicată: contele avea un rang mai înalt, însă puterea judecătorească era independentă de autoritatea seniorului feudal. Bernard, un negustor de lână înstărit cam de aceeaşi vârstă cu Ralph, îl trata pe acesta cu un amestec neliniştitor de camaraderie şi deferenţă.

Philippa îl aştepta pe Ralph în apartamentul care le fusese rezervat. Părul ei lung şi cărunt era prins într-o coafură elaborată, iar hainele îi erau scumpe, în nuanţe de cenuşiu şi brun. Atitudinea ei trufaşă îi sporise cândva frumuseţea aristocrată, însă acum arăta pur şi simplu ca o bătrână morocănoasă. Ar fi putut trece cu uşurinţă drept mama lui.

Ralph îi salută pe fiii săi, Gerry şi Roley. Nu era sigur cum trebuia să se poarte cu copiii şi pe ai săi nu-i vedea prea des: când erau în scutece, fuseseră îngrijiţi de femei, bineînţeles, iar acum frecventau şcoala călugărilor. Se purta cu ei de parcă ar fi fost nişte scutieri în slujba sa, când dându-le ordine, când glumind cu ei prieteneşte. Avea să-i fie mai uşor să le vorbească odată ce creşteau. Oricum, nu părea să conteze prea tare: orice ar fi făcut, ei îl priveau ca pe un erou.

– Mâine o să staţi pe banca judecătorului, în sala de judecată, îi anunţă el. Vreau să vedeţi cum se face dreptate pe lumea asta.

Băiatul cel mare, Gerry, întrebă:

– Putem să mergem prin târg în după-amiaza asta?

– Da. Spuneţi-i lui Dickie să vină cu voi.

Dickie era unul dintre servitorii de la Earlcastle.

– Poftim, luaţi şi nişte bani de cheltuială.

Le dădu fiecăruia câte un pumn de monede din argint.

Băieţii ieşiră. Ralph se aşeză în capătul opus al încăperii faţă de Philippa. Nu o atingea niciodată şi încerca să păstreze distanţa, astfel încât aşa ceva să nu se întâmple nici măcar din greşeală. Era sigur că ea se îmbrăca şi se purta ca o femeie bătrână pentru a se asigura că nu îl atrăgea cu nimic. De asemenea, se ducea la biserică zilnic.

Era o relaţie ciudată, având în vedere că era vorba despre două persoane care concepuseră un copil împreună, însă se complăceau în ea de ani de zile şi lucrurile n-aveau să se schimbe niciodată. Cel puţin îi lăsa libertatea să pipăie diverse slujnice şi să mai aibă câte-o aventură cu vreo fetişcană de tavernă.

Cu toate acestea, erau nevoiţi să discute despre copii. Philippa avea opinii puternice şi, în timp, Ralph îşi dăduse seama că era mai simplu să discute lucrurile cu ea în loc să ia decizii unilaterale, după care să se certe atunci când nu cădeau de acord.

Acum, Ralph spuse:

– Gerald e suficient de mare ca să devină scutier.

Philippa îi răspunse:

– De acord.

– Bine! făcu Ralph surprins, fiindcă se aşteptase să se lovească de împotrivirea ei.

– Am discutat deja cu David Monmouth despre el, adăugă ea.

Asta explica de ce fusese atât de cooperantă. Era cu un pas înaintea sa.

– Înţeleg, zise el, încercând să câştige nişte timp pentru a reevalua lucrurile.

– David e dispus să-l primească şi ne-a sugerat că ar fi bine să-l trimitem imediat ce o să împlinească 14 ani.

Gerry nu avea decât 13 ani. De fapt, Philippa amâna plecarea lui cu aproape un an. Dar nu aceasta era principala grijă a lui Ralph. David, contele de Monmouth, era căsătorit cu fiica Philippei, Odila.

– Timpul petrecut ca scutier e menit să transforme un băiat într-un bărbat în toată firea, rosti Ralph. Dar lui Gerry o să-i fie

prea uşor cu David. Sora lui vitregă îl îndrăgeşte prea mult – probabil că o să-l protejeze cu fiecare ocazie. Ar putea fi favorizat. După un moment de gândire, adăugă: Presupun că tocmai de aceea vrei să-l trimitem acolo.

Femeia nu negă acuzaţia, însă spuse:

– Mă gândeam că o asemenea ocazie ţi-ar permite să-ţi întăreşti alianţa cu contele de Monmouth.

Avea dreptate. David era cel mai important aliat al lui Ralph din rândul nobilimii. Trimiterea lui Gerry la curtea lui Monmouth ar fi creat încă o legătură între cei doi conţi. Era posibil ca David să ajungă să-l îndrăgească pe băiat. În anii care urmau, poate că fiii contelui de Monmouth aveau să fie scutieri la Earlcastle. Asemenea legături de familie erau efectiv nepreţuite.

– O să ai tu grijă ca băiatul să nu fie cocoloşit acolo? întrebă Ralph.

– Bineînţeles.

– Ei bine, atunci sunt şi eu de acord.

– Bun. Mă bucur că am stabilit asta.

Philippa se ridică.

Însă Ralph nu terminase.

– Şi cu Roley ce facem? Ar putea să se ducă şi el, ca să rămână împreună.

Ralph îşi dădea seama că Philippei nu-i plăcea deloc ideea aceasta, însă era prea inteligentă să-l contrazică direct.

– Roley e un pic prea mic, spuse ea, ca şi cum ar fi analizat cu grijă propunerea. Plus că nu a învăţat încă bine scrierea şi citirea.

– Scrisul şi cititul nu sunt la fel de importante pentru un nobil pe cât este să înveţe să se lupte. La urma urmelor, e al doilea pe linia de moştenitori ai titlului de conte. Dacă i s-ar întâmpla ceva lui Gerry…

– Doamne fereşte!

– Amin.

– Şi totuşi, eu consider că ar trebui să aşteptăm până o să facă 14 ani.

– Nu ştiu ce să zic… Roley a fost mereu un pic efeminat. Uneori îmi aduce aminte de fratele meu, Merthin. Ralph distinse o licărire de frică în ochii ei. Presupuse că era din cauză că îi era teamă să renunţe la băieţelul ei. Era tentat să insiste, doar aşa, ca să o chinuie. Însă Roley avea doar zece ani, era totuşi prea devreme ca să devină scutier. O-m vedea noi, spuse el neangajant. Va trebui să se călească, mai devreme sau mai

târziu.

– Toate la timpul lor, rosti Philippa.

Judecătorul, sir Lewis Abingdon, nu era din partea locului, ci era un avocat din Londra, de la tribunalul regal, trimis într-un tur prin ţară, pentru a prezida cazurile grave cu care se confruntau tribunalele locale. Acesta avea o faţă cărnoasă, cu tenul rozaliu, şi o barbă blondă. De asemenea, era cu zece ani mai tânăr decât Ralph.

Ralph îşi spuse că n-ar fi trebuit să se mire. Acum avea 44 de ani. Jumătate din generaţia sa fusese ucisă de ciumă. Şi totuşi, continua să fie surprins observând cum poziţiile de putere şi distincţie erau ocupate de bărbaţi mai tineri decât el.

Aşteptară împreună cu Gerry şi Roley într-o cameră laterală de la hanul Tribunalului, până ce se adunară juraţii şi prizonierii fură aduşi de la castel. Din discuţie, Ralph află că sir Lewis participase şi el la bătălia de la Crecy, în calitate de scutier, deşi Ralph nu-şi amintea să-l fi văzut pe acolo. Judecătorul îl trata pe Ralph cu o politeţe precaută.

Contele încercă subtil să-şi dea seama cât de inflexibil era judecătorul.

– În practică, Ordonanţa muncitorilor cu ziua e foarte greu de impus, zise el. Când ţăranii descoperă o modalitate de a câştiga bani, îşi pierd orice urmă de respect faţă de lege.

– Pentru fiecare fugar care munceşte pentru o simbrie ilegal de mare, există un angajator dispus să i-o plătească, replică judecătorul.

– Exact! Călugăriţele de la stăreţia Kingsbridge nu au respectat niciodată Ordonanţa.

– E dificil să le ceri socoteală unor călugăriţe.

– Nu înţeleg de ce.

Sir Lewis schimbă subiectul.

– Vă interesează în mod deosebit cazurile din dimineaţa asta? întrebă el.

I se comunicase probabil că era destul de neobişnuit ca Ralph să dorească a-şi exercita dreptul de a sta alături de judecător.

– Criminalul e un şerb de-ai mei, recunoscu Ralph. Dar principalul motiv pentru care mă aflu aici e pentru a le arăta băieţilor acestora cum funcţionează justiţia. Când o-i da eu colţul, unul din ei o să fie conte. N-ar fi rău să asiste şi la execuţiile de mâine. Cu cât se obişnuiesc mai repede să vadă

oameni murind, cu atât mai bine.

Lewis dădu din cap, exprimându-şi acordul.

– Fiii de nobili nu-şi pot permite să fie slabi de înger.

Îl auziră pe grefier lovindu-şi ciocănaşul de lemnul pupitrului, iar hărmălaia din camera învecinată amuţi treptat. Neliniştea lui Ralph nu se domolise: conversaţia avută cu sir Lewis nu-i adusese prea multe informaţii. Dar poate că şi acesta era un răspuns: de obicei, o asemenea reţinere însemna că judecătorul nu era un om uşor de influenţat.

Judecătorul deschise uşa, după care se dădu la o parte, lăsându-l pe conte să intre primul.

În capătul apropiat al încăperii se afla un podium pe care fuseseră puse două jilţuri mari din lemn. Lângă ele se afla o bancă joasă. Din mulţime se ridică un murmur de interes când Gerry şi Roley se aşezară pe bancă. Oamenii erau mereu fascinaţi când îi vedeau pe copiii care aveau să devină seniorii lor. Dar, pe lângă asta, Ralph îşi dădu seama că cei doi băieţi aveau un aer de inocenţă care nu se potrivea deloc cu o sală de judecată, unde totul era legat de violenţă, furt şi necinste. Arătau ca nişte mieluşei rătăciţi într-o cocină.

Ralph se aşeză pe unul dintre cele două jilţuri şi se gândi la ziua aceea din urmă cu 22 de ani, când se înfăţişase chiar în această sală de judecată, acuzat de viol – o învinuire ridicolă atunci când era vorba despre un senior, iar aşa-numita victimă, una dintre iobagele sale. Philippa se aflase în spatele acelei acuzaţii răuvoitoare. Ei bine, o făcuse să sufere cu vârf şi îndesat pentru asta.

La proces, Ralph îşi croise drum afară din sala de tribunal prin violenţă, imediat ce judecătorul îl proclamase vinovat. Ulterior, fusese amnistiat şi se alăturase armatei regale în campania din Franţa. Sam nu avea cum să evadeze: nu purta armă, iar gleznele îi erau prinse în lanţuri grele. Iar războaiele cu Franţa se încheiaseră de mult, aşa că nu se mai împărţeau amnistii în stânga şi-n dreapta.

În timp ce se citea actul de acuzare, Ralph îl cercetă pe Sam. Băiatul avea constituţia lui Wulfric, nu a Gwendei – era un flăcău înalt, cu umerii laţi. Ar fi fost un ostaş foarte folositor, dacă ar fi avut o obârşie mai nobilă. Nu prea semăna cu Wulfric, deşi trăsăturile sale îi păreau foarte familiare. Ca mulţi acuzaţi, acum afişa un aer de sfidare, în încercarea de a-şi ascunde frica din suflet. Ralph îşi aminti că exact aşa se simţise şi el.

Nathan Vătaful, tatăl decedatului, fu primul martor. Acesta depuse mărturie că Sam era unul dintre iobagii contelui Ralph şi că nu i se dăduse permisiune să plece la Oldchurch. Spuse că îl trimisese pe Jonno să o urmărească pe Gwenda în speranţa că aşa ar fi putut să dea de urma fugarului. Nu era un om care să atragă simpatia celor prezenţi, însă durerea lui era adevărată. În sinea sa, Ralph se declară mulţumit: era mărturia care avea să obţină condamnarea acuzatului.

Mama lui Sam stătea lângă el, cu creştetul în dreptul umărului lui. Gwenda nu era o femeie frumoasă: ochii ei închişi la culoare erau poziţionaţi prea aproape de nasul acvilin, iar fruntea şi bărbia i se terminau în două unghiuri ascuţite, dându-i înfăţişarea unui rozător hotărât. Şi totuşi, avea ceva puternic sexual, chiar şi acum, că ajunsese la vârsta a doua. Trecuseră mai bine de 20 de ani de când Ralph se culcase cu ea, însă şi-o aducea aminte ca şi cum ar fi fost ieri. O făcuseră într-o cameră de la hanul Bell din Kingsbridge, iar el o pusese să îngenuncheze pe pat. Imaginea aceea îi stăruia în minte şi acum, iar gândul la trupul ei zvelt îl excita. Îşi amintea şi că avea o groază de păr, de culoare întunecată.

Dintr-odată, ochii li se întâlniră. Gwenda îi susţinu privirea şi păru să simtă cumva la ce anume se gândea. Pe patul acela fusese indiferentă şi complet nemişcată la început, acceptându-l cu pasivitate, pentru că o obligase să se supună; şi totuşi, la final, se întâmplase ceva ciudat cu ea şi, aproape împotriva propriei voinţe, ajunsese să se mişte în acelaşi ritm cu el. Probabil că şi ea îşi amintise acelaşi lucru, căci chipul ei banal fu marcat de o expresie ruşinată, iar ochii ei se feriră repede.

Lângă Gwenda se afla alt tânăr, iar Ralph deduse că era cel de-al doilea fiu. Acesta semăna mai mult cu ea: mic, dar puternic, cu un aer viclean. Ralph observă că avea o căutătură foarte concentrată, ca şi cum ar fi fost curios ce se petrecea în mintea unui conte şi ar fi sperat să găsească răspunsul pe chipul lui Ralph.

Însă cel care-l interesa cel mai mult pe Ralph era tatăl. Îl ura pe Wulfric de la încăierarea lor de la Târgul de Lână din 1337. Din reflex, îşi duse mâna la osul spart al nasului. În anii care se scurseseră de atunci, Ralph mai fusese rănit şi de alţi bărbaţi, însă niciunul nu-i afectase mândria într-atât. Cu toate acestea, răzbunarea sa asupra lui Wulfric fusese teribilă. „L-am privat timp de un deceniu de moştenirea la care avea dreptul, îşi spuse

Ralph. M-am culcat cu nevasta lui. Eu am fost cel care l-a lăsat cu cicatricea aceea de pe obraz, când a încercat să mă oprească să fug chiar din această sală de judecată. L-am târât înapoi acasă atunci când a vrut la rândul lui să fugă. Iar acum o să-i trimit fiul la spânzurătoare.”

Wulfric era mai corpolent decât pe vremuri, dar îşi purta greutatea cu graţie. Avea o barbă înspicată cu fire albe, care însă nu creştea de-a lungul cicatricei prelungi rămase în urma loviturii de sabie pe care i-o aplicase Ralph. Avea chipul ridat şi tăbăcit de munca în aer liber. Dacă Gwenda avea o expresie furioasă, cea a lui Wulfric era mai degrabă îndurerată. În timp ce sătenii din Oldchurch depuseră mărturie că Sam îl omorâse pe Jonno cu o cazma de stejar, ochii Gwendei aruncau fulgere sfidătoare, însă pe fruntea lată a lui Wulfric apăru o cută de suferinţă şi nelinişte.

Preşedintele juriului întrebă dacă Sam avusese motive să se teamă pentru propria viaţă.

Această întrebare nu fu deloc pe placul lui Ralph, întrucât sugera că acuzatul ar fi putut avea o scuză pentru ceea ce făcuse.

Un ţăran slab, cu un singur ochi, răspunse:

– Nu îi era frică de vătaf, nu… Dar cred că îi era frică de maică-sa, totuşi.

Din mulţime se auziră chicoteli.

Acelaşi jurat se interesă dacă Jonno făcuse ceva prin care să provoace atacul, o altă întrebare care-l irită pe Ralph prin faptul că ar fi putut crea un fel de compasiune pentru Sam.

– Să-l provoace? repetă chiorul. Numa’ lovindu-l peste faţă cu lanţurile de fier, dacă asta vi se pare provocare.

Ceilalţi râseră cu poftă.

Wulfric părea cu totul uluit. Judecând după expresia sa, se întreba cum puteau oamenii să râdă, când aici se decidea soarta fiului său?

Îngrijorarea lui Ralph creştea. Atitudinea preşedintelui juriului nu i se părea deloc potrivită.

Sam fu chemat să depună mărturie, iar Ralph observă că tânărul semăna mai mult cu Wulfric când vorbea. Ţinea capul uşor înclinat şi avea un anume gest din mână care îl duse imediat cu gândul la Wulfric. Sam declară cum se oferise să continue discuţia cu Jonno a doua zi dimineaţa, însă acesta reacţionase printr-un atac-surpriză, încercând să-i prindă cătuşele la picioare.

Ralph i se adresă judecătorului încet:

– Niciunul dintre aspectele acestea nu schimbă cu nimic lucrurile, rosti el pe un ton de indignare suprimată. Dacă se temea, dacă a fost provocat, dacă s-a oferit să discute a doua zi…

Sir Lewis nu spuse nimic. Ralph continuă:

– Ce contează este că e vorba despre un fugar care a omorât un om care venise să-l aducă înapoi.

– Asta e clar că a făcut-o, încuviinţă sir Lewis precaut, fără să-i dea satisfacţie lui Ralph.

Ralph cercetă mulţimea de spectatori. Printre ei se afla şi Merthin împreună cu soţia lui. Înainte de a deveni călugăriţă, lui Caris îi plăcuse să se îmbrace la modă, iar după ce părăsise mănăstirea revenise la acest obicei. Astăzi purta o rochie făcută din două tipuri de material, în culori contrastante, albastru şi verde, o pelerină de stofă de lână stacojie de Kingsbridge şi o pălărioară rotundă. Ralph îşi aminti că era prietenă din copilărie cu Gwenda, ba chiar că fusese şi ea cu ei în ziua când îl văzuseră pe Thomas Langley omorând doi oşteni în pădure. Merthin şi Caris sperau, de dragul Gwendei, că Sam avea să fie tratat cu indulgenţă. „Nu şi dacă depinde de mine câtuşi de puţin”, îşi spuse Ralph.

Succesoarea lui Caris în funcţia de stareţă, maica Joan, era şi ea în sala de judecată, probabil pentru că valea Outhenby aparţinea mănăstirii de maici şi, prin urmare, Sam fusese angajat în mod ilegal de aceasta. „Joan ar trebui să fie în boxa acuzaţilor, alături de Sam”, decretă Ralph în sinea sa, însă, când îi întâlni privirea, stareţa îl săgetă cu o căutătură acuzatoare, ca şi cum ar fi fost de părere că moartea lui Jonno era mai mult vina lui decât a ei.

Stareţul de la Kingsbridge nu venise. Sam era nepotul de soră al lui Philemon, însă cu siguranţă acesta din urmă nu voia să atragă atenţia asupra faptului că era înrudit cu un criminal. Ralph îşi amintea că, pe vremuri, Philemon nutrea o afecţiune protectoare faţă de sora sa mai mică, dar poate că aceasta se diminuase în decursul anilor.

Bunicul lui Sam, Joby, un bărbat cu o reputaţie mai mult decât îndoielnică, era de asemenea prezent: devenise un bătrânel cu părul alb, cocârjat şi fără dinţi. De ce venise? Relaţia sa cu Gwenda era foarte tensionată de ani buni şi era puţin probabil să nutrească cine ştie ce iubire faţă de nepotul său. Probabil că

venise ca să fure monede din pungile oamenilor în timp ce aceştia urmăreau absorbiţi procesul.

Sam se aşeză din nou, iar sir Lewis ţinu o cuvântare foarte scurtă. Cuvintele sale fură pe placul lui Ralph:

– Era Sam din Wigleigh un fugar? întrebă el. Avea Jonno Vătaful dreptul să-l aresteze? Şi... l-a ucis Sam pe Jonno, cu cazmaua? Dacă răspunsul la aceste trei întrebări este unul afirmativ, atunci Sam se face vinovat de crimă.

Ralph era surprins şi uşurat. Nu regăsea în cuvintele judecătorului nicio aiureală legată de faptul că Sam fusese sau nu provocat. La urma urmei, se dovedea că judecătorul era totuşi un om cu scaun la cap.

– Care e verdictul? ceru să ştie judecătorul.

Ralph îşi aţinti privirea asupra lui Wulfric. Acesta era năucit de suferinţă.

„Asta se întâmplă cu toţi cei care mă sfidează”, îşi zise Ralph în gând şi îşi dori să poată rosti cu glas tare aceste cuvinte.

Wulfric îl privi şi el. Ralph îl fixa în continuare, încercând să-i citească gândurile. Ce sentimente erau în sufletul celuilalt? Ralph văzu clar că dominantă era frica. Wulfric nu mai dăduse niciodată dovadă de frică faţă de Ralph, însă acum se prăbuşise. Fiul său avea să moară, iar această lovitură îi subminase întreaga fiinţă. În timp ce se uita fix în ochii îngroziţi ai lui Wulfric, inima lui Ralph fu inundată de o satisfacţie profundă. „După 24 de ani, am reuşit să te zdrobesc, îşi spuse. Ţi-e frică, în sfârşit.”

Juraţii începură să delibereze. Preşedintele juriului părea a se contrazice cu ceilalţi. Ralph îi privea nerăbdător. „Doar n-au îndoieli după tot ce le-a spus judecătorul, nu?” Şi totuşi, când venea vorba despre jurii, era conştient că nimic nu era sigur. „Oare e posibil să scape în faza asta?” se întreba Ralph neliniştit.

Se părea că ajunseseră la o hotărâre, deşi Ralph nu putea să-şi dea seama ce facţiune câştigase. Preşedintele juriului se ridică.

– Noi, juriul, îl declarăm pe Sam din Wigleigh vinovat de crimă, rosti el.

Ralph urmărea cu aviditate reacţia vechiului său duşman. Wulfric arăta atât de îndurerat, încât ai fi crezut că fusese înjunghiat. Faţa îi păli şi ochii i se închiseră, ca şi cum întreaga lui fiinţă s-ar fi sfărâmat la auzul verdictului. Ralph făcu un efort pentru a nu zâmbi triumfător.

Sir Lewis se întoarse către Ralph, iar acesta îşi desprinse privirea de la Wulfric.

– Ce sentinţă credeţi că s-ar potrivi? întrebă judecătorul.

– Din punctul meu de vedere, nu există decât una singură.

Sir Lewis dădu din cap, în semn de încuviinţare.

– Juriul n-a făcut vreo recomandare de clemenţă.

– Nu vor să vadă un fugar scăpând de pedeapsa cuvenită pentru uciderea vătafului din satul lui.

– Pedeapsa capitală, atunci?

– Bineînţeles!

Judecătorul îşi îndreptă din nou atenţia asupra completului de judecată. Ralph îşi întoarse privirea spre Wulfric. Toţi ceilalţi se uitau la sir Lewis. Judecătorul spuse:

– Sam din Wigleigh, l-ai ucis pe fiul vătafului din satul tău şi pentru asta te condamn la moarte. O să fii spânzurat în piaţa din Shiring, mâine în zori, şi fie ca Domnul să-Şi facă milă de tine şi să-ţi ierte păcatele!

Wulfric se clătină. Mezinul îl apucă de braţ şi îl susţinu, căci altfel s-ar fi prăbuşit. „Lasă-l să cadă, ar fi vrut să-i spună Ralph; e terminat.”

Ralph îşi mută privirea la Gwenda. Aceasta îl ţinea de mână pe Sam, însă se uita la Ralph. Expresia de pe faţa ei îl luă prin surprindere. Acesta se aştepta la durere, lacrimi, ţipete, istericale. Însă ea nu făcea altceva decât să-l privească fix. În ochii ei era o licărire de ură, dar şi altceva: sfidare. Spre deosebire de soţul ei, ea nu părea zdrobită. Nu credea că procesul se încheiase cu adevărat.

Cu iritare, Ralph îşi dădu seama că expresia Gwendei sugera că aceasta avea un as în mânecă.

84

Când Sam fu scos din sala de judecată, Caris era în lacrimi, însă Merthin nu se putea preface a fi îndurerat. Era, într-adevăr, o tragedie pentru Gwenda, şi îi părea extrem de rău şi pentru Wulfric. Şi totuşi, condamnarea lui Sam nu era cu nimic greşită, din punctul de vedere al restului lumii. Jonno Vătaful se dusese după el în virtutea legii. Poate că era vorba despre o lege defectuoasă, asupritoare, însă asta nu-i dădea lui Sam dreptul să îl ucidă pe Jonno. În fond, şi Nate Vătaful era îndurerat acum.

Faptul că nimeni nu-l simpatiza pe Nate nu schimba cu nimic situaţia.

În faţa instanţei fu adus un hoţ, iar Merthin şi Caris părăsiră tribunalul, oprindu-se în salonul tavernei. Merthin luă nişte vin şi îi turnă o cupă şi lui Caris. Câteva secunde mai târziu, apăru şi Gwenda.

– E amiază, spuse ea. Avem la dispoziţie 18 ceasuri ca să îl salvăm pe Sam.

Merthin îşi ridică privirea către ea, surprins.

– La ce te gândeşti? întrebă el.

– Trebuie să-l facem pe Ralph să-i ceară regelui să-l amnistieze.

Această soluţie părea extrem de improbabilă.

– Şi cum ai de gând să-l convingi să facă una ca asta?

– Păi nu pot, evident, răspunse Gwenda. Însă tu, da.

Merthin se simţea ca şi cum ar fi fost prins într-o capcană. Nu credea că Sam merita să fie amnistiat. Pe de altă parte însă era greu să refuze rugăminţile unei mame disperate. Îi zise:

– Am mai intervenit o dată pentru tine pe lângă Ralph… Îţi mai aduci aminte?

– Bineînţeles, replică Gwenda. Atunci când a refuzat să-l lase pe Wulfric să moştenească pământurile tatălui lui.

– Şi m-a refuzat fără să clipească.

– Ştiu, făcu ea. Dar trebuie să încerci.

– Nu sunt sigur că sunt cel mai nimerit pentru asta.

– La cine altcineva şi-ar pleca urechea, dacă nu la tine?

Aici avea dreptate. Merthin avea puţine şanse de reuşită, însă toţi ceilalţi nu aveau deloc.

Caris vedea limpede că nu prea voia să se lase convins, aşa că se ralie şi ea cauzei Gwendei.

– Te rog, Merthin, spuse ea. Gândeşte-te cum te-ai simţi dacă ar fi fost vorba despre Lolla.

Merthin tocmai se pregătea să-i răspundă că fetele nu se băteau, după care îşi dădu seama că, ştiind-o pe Lolla, nu putea fi atât de sigur în privinţa aceasta. Lăsă să-i scape un oftat.

– Cred că e o încercare moartă din faşă, rosti el. Se uită la Caris şi adăugă: Dar, de dragul tău, o s-o fac.

Gwenda insistă:

– De ce nu te duci acum?

– Pentru că Ralph participă încă la şedinţa de judecată.

– E aproape vremea prânzului. Mai mult ca sigur că o să

termine în curând. Ai putea aştepta în camera particulară.

Merthin n-avea cum să nu-i admire hotărârea.

– Bine, cedă el.

Ieşi din salon şi ocoli taverna, până ajunse în spate. Lângă uşa camerei particulare a judecătorului era postat un oştean.

– Sunt fratele contelui, îi spuse Merthin. Starostele Merthin din Kingsbridge.

– Da, domnule staroste, vă cunosc, răspunse bărbatul. Sunt convins că n-o să fie nicio problemă dacă îl aşteptaţi înăuntru.

Merthin intră în odaia strâmtă şi se aşeză. Nu-i plăcea deloc că era nevoit să-i ceară fratelui său o favoare. Nu mai fuseseră apropiaţi de zeci de ani. Ralph se transformase de mult într-un om de nerecunoscut pentru Merthin. Gândindu-se mai bine, acesta îşi dădea seama că nu-l cunoştea pe bărbatul care fusese în stare să o violeze pe Annet şi să o ucidă pe Tilly. I se părea imposibil ca o asemenea brută să fie versiunea adultă a băieţelului pe care Merthin îl numea fratele său. De la moartea părinţilor lor, nu se întâlniseră decât la evenimente oficiale şi chiar şi atunci vorbiseră foarte puţin. Era o mare îndrăzneală din partea lui să se folosească de relaţia lor ca justificare pentru solicitarea unei favori. N-ar fi făcut-o pentru Gwenda. Însă pentru Caris trebuia.

Nu fu nevoit să aştepte mult timp. După câteva minute, judecătorul şi contele intrară în încăpere. Merthin observă că fratele său şchiopăta – urmările rănii suferite în războiul cu Franţa se agravau odată cu trecerea anilor.

Sir Lewis îl recunoscu pe Merthin şi dădu mâna cu el. Ralph îi urmă exemplul şi spuse pe un ton ironic:

– O vizită din partea fratelui meu… ce plăcere rară!

Nu era tocmai o împunsătură nemeritată, iar Merthin o primi cu o mişcare din cap, acceptând-o.

– Pe de altă parte, rosti el, cred că, dacă există vreo persoană care poate să-ţi ceară să dai dovadă de clemenţă, atunci eu sunt acela.

– Ce nevoie ai tu de clemenţă? Ai omorât pe careva?

– Nu încă.

Sir Lewis chicoti.

Ralph continuă:

– Atunci despre ce e vorba?

– Amândoi o ştim pe Gwenda de când eram mici şi ne jucam împreună.

Ralph dădu din cap în semn de încuviinţare.

– Am tras în câinele ei cu arcul acela pe care l-ai făcut tu.

Merthin uitase cu desăvârşire acel incident. Din perspectiva prezentului, îşi dădu seama că fusese un semn revelator în ceea ce privea evoluţia ulterioară a lui Ralph.

– Poate că tocmai de-aceea ar trebui să te arăţi milostiv.

– Eu, unul, cred că băiatul lui Nate Vătaful e mai important decât un afurisit de câine, tu nu?

– Nici n-am vrut să spun altceva, ci doar că ai putea compensa cruzimea de care ai dat dovadă atunci cu o faptă de milostenie acum.

– Să compensez? repetă Ralph, cu glasul căpătând accente din ce în ce mai grave de furie, iar Merthin îşi dădu seama imediat că lupta pentru o cauză pierdută. Să compensez? Îşi lovi uşor degetul de osul spart al nasului. Şi ce compensează asta? Apoi îşi îndreptă degetul către Merthin, într-un gest agresiv: Îţi spun eu acuşica de ce nu o să-l amnistiez pe Sam. Pentru că m-am uitat la faţa lui Wulfric azi, în tribunal, fix când fiu-său era declarat vinovat de crimă, şi ştii ce am văzut pe ea? Frică. Ţăranoiul acela obraznic se teme în sfârşit de mine, după atâta timp. Am reuşit să-l îngenunchez.

– Lucrul ăsta chiar înseamnă atât de mult pentru tine?

– Aş trimite şi şase oameni la spânzurătoare să văd licărirea aia în ochii lui.

Merthin era gata să renunţe, însă se gândi la cât de mare era durerea Gwendei, aşa că mai încercă o dată.

– Şi dacă ai reuşit să-l îngenunchezi, nu înseamnă că ţi-ai atins scopul? zise el. Lasă-l pe băiat să trăiască. Cere-i regelui să-l amnistieze.

– Nu. Vreau ca Wulfric să rămână exact aşa cum e acum.

În momentul acela, Merthin îşi dori să nu fi venit. Orice presiune exercitată asupra lui Ralph nu făcea decât să-i aducă la suprafaţă latura cea mai urâtă. Merthin era îngrozit de răutatea şi de setea de răzbunare de care dădea dovadă. Nu mai voia să vorbească vreodată cu fratele lui. Cumva, sentimentul îi era familiar: mai avusese asemenea revelaţii legate de acesta. În mod inexplicabil, ori de câte ori i se reamintea adevărata lui natură, simţea acelaşi şoc.

Merthin dădu să plece.

– Ei, trebuia să încerc, spuse. La revedere.

Ralph deveni amabil.

– Hai la castel, la prânz, rosti el. Şeriful pune mereu mâncare bună pe masă. Adu-o şi pe Caris cu tine. O să stăm şi noi de vorbă cum se cuvine. E şi Philippa – pe ea o simpatizaţi, nu?

Merthin nu avea nici cea mai mică intenţie să se ducă.

– Să vorbesc cu Caris, răspunse el.

Ştia foarte bine că soţia lui ar fi preferat să ia prânzul cu Lucifer decât cu Ralph.

– Poate ne vedem mai târziu, atunci.

Merthin plecă, bucuros că scăpase de acolo.

Se întoarse în salon. Caris şi Gwenda îl urmăriră cu privirea, nerăbdătoare, în timp ce traversă încăperea. Merthin clătină din cap.

– Am făcut tot ce-am putut, zise el. Îmi pare rău.

Gwenda se aşteptase la asta. Era dezamăgită, dar nu surprinsă. Îşi spusese că trebuia să încerce mai întâi prin intermediul lui Merthin. Cealaltă soluţie pe care o avea la dispoziţie era cu mult mai drastică.

Îi mulţumi la repezeală lui Merthin şi plecă de la han, îndreptându-se către castelul aflat în vârful colinei. Wulfric şi Davey se duseseră la o tavernă ieftină de la marginea oraşului, unde aveau să-şi cumpere un prânz consistent pentru doar un sfert de penny. Oricum, Wulfric nu se pricepea la asemenea lucruri. Puterea şi cinstea sa erau total inutile când venea vorba de tratat cu Ralph şi cu cei de teapa sa.

În plus, nu putea permite ca Wulfric să afle vreodată cum spera să-l poată convinge pe Ralph.

Cum urca la deal, auzi ropot de cai în urma ei. Se opri şi se întoarse. Era chiar contele, cu suita sa şi cu judecătorul. Rămase nemişcată şi îl fixă insistent pe Ralph, asigurându-se că acesta îi întâlni privirea când trecu. Mai mult ca sigur, avea să-şi dea seama că venea la el.

Câteva minute mai târziu, ajunse în curtea castelului, însă mai departe nimeni nu avea voie să intre în reşedinţa şerifului. Gwenda îşi croi drum până la veranda clădirii principale şi vorbi cu intendentul sălii.

– Eu sunt Gwenda din Wigleigh, îi spuse ea. Te rog să-i transmiţi contelui Ralph că vreau să-l văd între patru ochi.

– Da, da, îi răspunse intendentul. Uită-te bine în jurul tău: toţi oamenii ăştia vor să intre la conte, la judecător sau la şerif.

În curte se aflau alte 20–30 de persoane, unele dintre ele ţinând în mâini suluri de pergament.

Gwenda era pregătită să-şi asume un risc teribil pentru a-şi salva fiul de la spânzurătoare, dar pentru asta trebuia să vorbească cu Ralph înainte de ivirea zorilor.

– Cât? îl întrebă ea pe intendent.

Bărbatul o privi cu mai puţin dispreţ ca până atunci.

– Nu pot să-ţi promit că o să te şi primească.

– Dar poţi să-i spui cine sunt.

– Doi şilingi. 24 de penny de argint.

Era vorba despre o sumă mare, însă Gwenda avea toate economiile ei în punga pe care o ţinea la brâu. Şi totuşi, nu era încă pregătită să-i dea banii.

– Cum mă cheamă? întrebă ea.

– Nu ştiu.

– Tocmai ţi-am spus. Cum poţi să-l anunţi pe contele Ralph cine îl caută, dacă nu ţii minte?

Bărbatul ridică din umeri.

– Mai spune-mi o dată.

– Gwenda din Wigleigh.

– Bine, o să-i transmit.

Gwenda îşi strecură mâna în pungă, scoase un pumn de monede din argint şi îi numără 24. Era vorba despre simbria pe o săptămână a unui muncitor. Se gândi la munca grea depusă pentru a câştiga banii aceştia. Iar acum un uşier leneş şi arogant avea să-i primească aproape degeaba.

Intendentul întinse mâna.

Gwenda îl întrebă:

– Cum mă cheamă?

– Gwenda.

– Gwenda de unde?

– Din Wigleigh. Apoi adăugă: De-acolo e şi criminalul pe care l-au judecat de dimineaţă, nu?

Gwenda îi dădu banii.

– Contele o să vrea să mă primească, îi zise pe cel mai impunător ton de care era în stare.

Intendentul băgă monedele în buzunar.

Gwenda se retrase în curte, fără să ştie dacă nu cumva aruncase banii aceia în vânt.

Câteva clipe mai târziu, zări o siluetă cunoscută, cu un cap mic cocoţat pe nişte umeri laţi: Alan Fernhill. Era o întâmplare norocoasă. Acesta tocmai traversa curtea, de la grajduri către sala mare. Ceilalţi oameni veniţi cu diverse solicitări nu îl

recunoscură. Gwenda se proţăpi în calea lui.

– Bună ziua, Alan, rosti ea.

– Acum sunt sir Alan.

– Felicitări. Poţi să-i spui contelui Ralph că vreau să-l văd?

– Nu-i nevoie să te mai întreb pentru ce anume.

– Transmite-i că vreau să-l văd între patru ochi.

Alan ridică dintr-o sprânceană.

– Fără supărare, dar data trecută erai o fetişcană. Acum ai cu 20 de ani mai mult.

– Nu crezi c-ar fi mai bine să-l laşi pe el să hotărască?

– Bineînţeles. Alan schiţă un zâmbet insultător. Ştiu sigur că n-a uitat după-amiaza aceea de la Bell.

Bineînţeles, Alan fusese şi el prezent. O privise pe Gwenda cum îşi dăduse jos rochia, se holbase la trupul ei gol. O văzuse ducându-se spre pat şi îngenunchind pe saltea, cu spatele la ei. Râsese grosolan când Ralph spusese că era mai arătoasă văzută din spate.

Gwenda îşi ascunse repulsia şi ruşinea provocate de aceste amintiri.

– Chiar speram că nu a uitat, zise ea pe un ton cât mai neutru.

Ceilalţi oameni care aşteptau în curte îşi dădură seama că Alan era, cel mai probabil, un personaj important. Începură să se înghesuie în jurul lui, implorând şi cerând să fie primiţi. Alan îi împinse la o parte din calea sa şi intră în sala mare.

Gwenda se puse pe aşteptat.

După o oră, îi fu clar că Ralph n-avea de gând să o primească înainte de masa de prânz. Reuşi să găsească o bucată de pământ relativ uscat şi se aşeză acolo, cu spatele sprijinit de zid, fără să-şi desprindă nicio clipă ochii de la intrarea în sala mare.

Trecu a doua oră, după care a treia. Deseori ospeţele nobililor durau şi toată după-amiaza. Gwenda se întreba cum de puteau să mănânce şi să bea încontinuu atât timp. Cum de nu crăpau?

Ea nu mâncase nimic toată ziua, însă era prea tensionată pentru a simţi foamea.

Era o zi cenuşie de aprilie, iar cerul începu să se întunece devreme. Gwenda tremura, aşezată pe pământul rece, însă rămase pe loc. Aceasta era singura ei şansă.

La un moment dat, nişte servitori ieşiră din clădire pentru a aprinde torţele din curte. În spatele unora dintre obloanele de pe faţadă apărură luminiţe. Se lăsă întunericul, iar Gwenda îşi dădu seama că nu mai erau decât în jur de 12 ore până în zori. Se

gândea la Sam, care acum şedea pe pardoseala vreuneia dintre temniţele subterane ale castelului şi se întrebă dacă îi era frig. Făcea eforturi pentru a-şi alunga lacrimile.

„Nu s-a terminat încă”, îşi tot spunea, însă curajul începuse să-i slăbească.

O siluetă înaltă se postă între ea şi lumina aruncată de cea mai apropiată făclie. Gwenda ridică privirea şi îl recunoscu pe Alan. Inima începu să-i bată mai repede.

– Vino cu mine, spuse acesta.

Se ridică repede şi începu să meargă spre uşa sălii mari.

– Nu pe acolo.

Gwenda îl privi întrebător.

– Ai zis că vrei să-l vezi între patru ochi, nu? continuă Alan. Doar n-o să te primească în iatacul pe care-l împarte cu contesa. Vino pe aici.

Gwenda îl urmă, intrând pe o uşiţă aflată în apropierea grajdurilor. Alan o conduse prin mai multe încăperi şi apoi urcară o scară. Într-un final, Alan deschise uşa unui dormitor strâmt. Gwenda intră. Însoţitorul ei nu o urmă, ci doar închise uşa din afară.

Era o odaie joasă, ocupată aproape în întregime de un pat. Ralph stătea în picioare lângă fereastră, îmbrăcat numai în cămaşa de piele. Cizmele şi celelalte haine îi erau pe podea. Avea faţa îmbujorată de băutură, însă vorbea clar şi coerent.

– Dă-ţi jos rochia, o întâmpină el cu un zâmbet de nerăbdare.

– Nu, rosti Gwenda.

Ralph păru surprins.

– N-am de gând să mă dezbrac, întări ea.

– Şi atunci de ce i-ai zis lui Alan că vrei să mă vezi între patru ochi?

– Astfel încât să-ţi închipui că aş fi dispusă să mă culc cu tine.

– Dar, dacă nu e aşa… atunci de ce ai venit?

– Să te rog să-i ceri regelui să-mi cruţe fiul.

– Dar nu îmi oferi trupul tău?

– De ce aş face-o? Am mai făcut-o o dată, iar tu ţi-ai încălcat promisiunea. Ai călcat în picioare înţelegerea pe care o făcusem. Eu ţi-am dat corpul meu, însă tu nu i-ai dat bărbatului meu pământurile care i se cuveneau de drept. Îşi lăsă dispreţul să se reflecte în tonalitatea vocii sale. Ai face la fel şi acum. Onoarea nu înseamnă nimic pentru tine. Parcă ai fi tata.

Ralph se înroşi. Era o insultă mare să-i spui unui conte că nu

era demn de încredere şi chiar şi mai mare să-l compari cu un pălmaş fără pământ care prindea veveriţe în capcană, ca să-şi câştige traiul zilnic. Furios, Ralph spuse:

– Şi-ţi închipui că aşa o să reuşeşti să mă convingi?

– Nu. Dar o să faci rost de amnistia aceea.

– De ce?

– Pentru că Sam e fiul tău.

Ralph se holbă la ea câteva secunde, surprins.

– Ha, pufni el dispreţuitor. Ca şi cum aş crede una ca asta.

– E fiul tău, repetă ea.

– N-ai cum să dovedeşti.

– Nu, n-am, confirmă ea. Dar ştii bine că m-am culcat cu tine la Bell, în Kingsbridge, cu nouă luni înainte să se nască Sam. E adevărat, m-am culcat şi cu Wulfric. Deci care dintre voi e tatăl lui? Uită-te la băiat! Are ceva din modul de comportament al lui Wulfric – lucruri pe care le-a învăţat pur şi simplu în 22 de ani de viaţă alături de el. Dar uită-te bine la trăsăturile lui.

Gwenda văzu cum pe chipul lui Ralph apăru o expresie îngândurată şi îşi dădu seama că ceva din spusele ei îşi atinsese ţinta.

– Şi, mai presus de orice, gândeşte-te la caracterul lui, continuă ea, jucându-şi cea mai mare carte. Ai auzit mărturiile de la proces. Sam nu s-a mulţumit să respingă atacul lui Jonno, cum ar fi făcut Wulfric. Nu l-a doborât la pământ pentru ca mai apoi să-l ajute să se ridice, aşa cum ar fi fost normal în cazul lui Wulfric. Bărbatul meu e puternic şi se aprinde uşor, dar are o inimă blândă. Sam nu. Sam a dat cu cazmaua aceea în Jonno, aplicându-i o lovitură care ar fi ameţit pe oricine; dar după aia, înainte ca Jonno să se prăbuşească, Sam l-a lovit din nou, chiar mai tare, deşi era deja inofensiv; mai mult, înainte ca trupul moale al vătafului să atingă pământul, Sam l-a izbit a treia oară. Dacă nu s-ar fi repezit ţăranii din Oldchurch să-l ţină, ar fi continuat să dea cu lopata aceea plină de sânge până ce-ar fi văzut capul lui Jonno făcut terci. Voia să-l omoare!

Gwenda îşi dădu seama că plângea şi-şi şterse repede lacrimile cu mâneca. Ralph se uita fix la ea, cu un aer îngrozit.

– De unde vine instinctul acesta ucigaş, Ralph? reluă ea. Uită-te bine în inima aia neagră a ta. Sam e băiatul tău. Şi al meu, Dumnezeu să mă ierte.

După ce Gwenda plecă, Ralph se aşeză pe patul din odaia aceea mică, privind fix flacăra lumânării. Era oare posibil?

Bineînţeles, dacă avea de câştigat ceva din asta, Gwenda ar fi fost capabilă să mintă – nici nu se punea problema să aibă încredere în ea. Însă era la fel de posibil ca Sam să fie fiul lui Ralph ca şi al lui Wulfric. Amândoi se culcaseră cu Gwenda în perioada aceea crucială. Probabil că n-avea să afle niciodată sigur care era adevărul.

Chiar şi posibilitatea ca Sam să fie copilul lui era de ajuns pentru ca inima lui Ralph să se strângă de groază. Dacă sfârşea prin a-şi spânzura fiul? Pedeapsa teribilă pe care o plănuise pentru Wulfric se putea foarte bine întoarce împotriva sa.

Se făcuse deja noapte. Execuţia urma să aibă loc în zori. Ralph nu avea mult timp la dispoziţie să se hotărască.

Luă lumânarea şi ieşi din cămăruţă. Intenţionase să-şi satisfacă o dorinţă trupească aici, numai că, în loc de asta, primise cel mai puternic şoc din viaţa sa.

Ieşi din clădire şi traversă curtea până la închisoare. La parter se aflau birourile ajutoarelor de şerif. Ralph intră şi i se adresă gardianului de serviciu:

– Vreau să-l văd pe criminal, pe Sam din Wigleigh.

– Prea bine, milord, răspunse temnicerul. Vă conduc.

Îl duse pe Ralph în camera alăturată, luminând calea cu ajutorul unui felinar.

Această cameră era împărţită în două de nişte gratii, iar în aer plutea un miros greu. Ralph aruncă o privire în jos, printre gratii. Temniţa era adâncă de aproape trei metri, cu pereţi golaşi din piatră. Nu avea niciun fel de mobilă: Sam şedea pe jos direct pe pământul bătătorit, cu spatele sprijinit de perete. Lângă el se afla o carafă din lemn, în care cel mai probabil era apă. O gaură mică în pământ ţinea loc de latrină. Sam îşi ridică privirea, după care se uită în altă parte, cu un aer indiferent.

– Deschide! ordonă Ralph.

Paznicul descuie lacătul cu ajutorul unei chei şi împinse grilajul fixat în balamale.

– Vreau să cobor.

Temnicerul era surprins de o asemenea poruncă, însă nu îndrăznea să refuze un conte. Luă o scară ce stătuse până atunci sprijinită de unul dintre pereţi şi o băgă în celulă.

– Aveţi grijă, milord, spuse el neliniştit. Nu uitaţi că ticălosul acesta nu mai are nimic de pierdut.

Ralph coborî, ţinând în continuare lumânarea în mână. Mirosul care domnea acolo era dezgustător, dar el abia dacă-l lua în

seamă. Ajunse la baza scării şi se întoarse către prizonier.

Sam îi aruncă o privire înciudată şi mârâi:

– Ce vrei?

Ralph se uita fix la el. Se ghemui şi apropie lumânarea de chipul lui Sam, studiindu-i trăsăturile şi încercând să le compare cu cele pe care le vedea atunci când se uita în oglindă.

– Ce e? întrebă Sam, speriat de privirea cercetătoare a lui Ralph.

Acesta nu-i răspunse. Oare cel din faţa lui era copilul său? „S-ar putea, îşi spuse el. S-ar putea foarte bine.” Sam era un băiat chipeş, iar la rândul său, Ralph fusese considerat arătos în tinereţe, înainte de a-şi fi spart nasul. Mai devreme, în sala de tribunal, lui Ralph i se păruse că trăsăturile lui Sam aveau ceva foarte familiar, iar acum se concentră, cercetându-şi memoria în căutarea persoanei de care îi amintea Sam. Nasul acela drept, privirea întunecată, coama de păr des care stârnea invidia fetelor…

Realizarea se abătu asupra lui ca un fulger.

Sam semăna cu mama lui Ralph, regretata lady Maud.

– O, Doamne Dumnezeule, rosti el cu glas şoptit.

– Ce e? repetă Sam, pe un ton în care se ghicea spaima. Ce se întâmplă?

Ralph trebui să inventeze o explicaţie:

– Mama ta… Începu el, după care glasul îi amuţi. Gâtul îi era aproape blocat din cauza emoţiei, făcându-i imposibilă orice tentativă de a vorbi. Încercă din nou: Mama ta ţi-a luat apărarea în faţa mea, într-un mod foarte… convingător.

Sam arboră un aer precaut şi nu spuse nimic. Era convins că Ralph venise acolo ca să-şi bată joc de el.

– Spune-mi, urmă Ralph. Când l-ai lovit pe Jonno cu lopata aceea… ai vrut să-l omori? Poţi să fii sincer, nu mai ai nimic de pierdut.

– Normal că am vrut să-l omor, răspunse Sam. Încerca să mă aresteze.

Ralph dădu din cap, în semn de aprobare.

– Şi eu aş fi vrut acelaşi lucru, murmură el. Se opri, uitându-se fix la Sam, apoi repetă: Şi eu aş fi vrut acelaşi lucru.

Se ridică, se duse către scară, şovăi, după care se întoarse şi puse lumânarea jos, lângă Sam. Abia apoi urcă.

Gardianul trase la loc grilajul şi încuie lacătul.

Ralph i se adresă:

– N-o să aibă loc nicio execuţie. Prizonierul o să fie amnistiat. O să discut imediat cu şeriful.

Când ieşi din încăpere, temnicerul strănută.

85

Când Merthin şi Caris se întoarseră de la Shiring în Kingsbridge, descoperiră că Lolla dispăruse.

Vechii lor servitori, Arn şi Em, aşteptau la poarta grădinii şi se părea că stătuseră acolo toată ziua. Em începu să vorbească, însă cuvintele i se transformară în suspine incoerente, aşa că Arn fu nevoit să le dea el vestea:

– Nu reuşim să dăm de Lolla, spuse el înnebunit. Nu ştim unde e.

La început, Merthin nu înţelese exact la ce se referea.

– O să se întoarcă ea până la cină, rosti el împăciuitor. Nu e cazul să te superi aşa, Em.

– Dar n-a venit acasă nici azi-noapte, nici ieri-noapte, adăugă Arn.

Abia acum îşi dădu seama Merthin ce anume voiau să spună. Fata fugise.

Un val de spaimă se abătu asupra lui cu o forţă devastatoare, lăsându-i trupul ca zguduit de friguri şi inima zdrobită. Lolla nu avea decât 16 ani. Pentru o clipă, nu fu capabil să mai gândească logic. Pur şi simplu o vedea cu ochii minţii, între copilărie şi maturitate, cu ochii ei căprui-închis cu căutătură intensă, cu gura senzuală moştenită de la mama ei şi cu o expresie de încredere sfidătoare întipărită pe chip.

Când îşi recăpătă uzul raţiunii, se întrebă unde anume greşise. O lăsase de nenumărate ori în grija lui Arn şi Em încă de când fata avusese cinci ani, şi nu i se întâmplase niciodată nimic rău. Se schimbase ceva acum?

Apoi îşi aminti că abia dacă-i adresase câteva cuvinte din Duminica Paştelui încoace, când o smucise de braţ şi o îndepărtase de prietenii ei îndoielnici, lângă taverna White Horse. Lolla rămăsese îmbufnată în camera ei de la etaj cât timp familia stătuse la masă şi nu ieşise nici măcar atunci când Sam fusese arestat. Câteva zile mai târziu, când Merthin şi Caris o sărutaseră de rămas-bun şi plecaseră la Shiring, era încă supărată.

Simţi un junghi teribil de vinovăţie. Se purtase aspru cu ea şi

o îndepărtase. Oare spiritul Silviei îl privea şi-l dispreţuia pentru faptul că nu reuşise să aibă grijă de fiica lor?

Mintea i se concentră asupra prietenilor de condiţie îndoielnică ai Lollei.

– Individul acela, Jake Riley, are legătură cu asta, mai mult ca sigur, scrâşni el. Ai vorbit tu cu el, Arn?

– Nu, stăpâne.

– Atunci ar fi bine să o fac eu imediat. Ştii unde locuieşte?

– Stă cu chirie, aproape de pescăria de lângă biserica Sfântul Pavel.

– Vin şi eu cu tine, îi spuse Caris.

Traversară podul înapoi în oraş şi o luară spre apus. Parohia bisericii Sfântul Pavel cuprindea zona industrială de-a lungul malului râului: abatoare, tăbăcării, gatere, manufacturi şi vopsitorii care apăruseră ca ciupercile după ploaie de când cu inventarea „Stacojiei de Kingsbridge”. Merthin se îndreptă către turnul scund şi gros al bisericii Sfântul Pavel, vizibil deasupra acoperişurilor joase ale caselor. Găsi pescăria după miros şi bătu la uşa unei case mari, dar dărăpănate, aflate alături.

Îi deschise Sal Sawyers, văduva săracă a unui dulgher care murise în timpul epidemiei de ciumă.

– Jake pleacă şi vine după cum pofteşte, staroste, îi spuse femeia. Nu l-am mai văzut de o săptămână încheiată. Din partea mea, poate să facă tot ce-l taie capul, atât timp cât plăteşte chiria.

Caris întrebă:

– Când a plecat, era şi Lolla cu el?

Sal aruncă o privire piezişă, plină de precauţie, către Merthin.

– Mie nu-mi place să-i vorbesc pe oameni de rău, rosti ea.

– Te rog, spune-mi tot ce ştii, o îndemnă Merthin. Promit că n-o s-o iau ca pe o jignire.

– E mai tot timpul cu el. Şi face tot ce vrea Jake, mai mult nu spun. Dacă-l căutaţi pe el, sigur o găsiţi şi pe ea.

– Ai idee unde ar putea fi acum?

– Nu spune niciodată unde se duce.

– Îţi vine în minte cineva care să ştie?

– Nu-şi aduce niciodată prietenii aici, numai pe ea. Dar cred că amicii lui obişnuiesc să piardă vremea pe la White Horse.

Merthin dădu din cap, în semn de încuviinţare.

– O să încercăm şi acolo. Mulţumesc, Sal.

– O să fie bine fata, îi asigură Sal. Acum pur şi simplu trece

printr-o perioadă mai zbuciumată.

– Sper să ai dreptate.

Merthin şi Caris se întoarseră pe drumul pe unde veniseră, până ajunseră la taverna White Horse, aflată pe malul râului, lângă pod. Merthin îşi aminti de orgia la care fusese martor aici, când Davey Whitehorse, aflat pe moarte, îşi dăduse toată berea gratis chefliiilor din oraş. După aceea, localul rămăsese ani de-a rândul pustiu, însă acum redevenise o cârciumă aglomerată. Merthin se întrebase de multe ori ce anume o făcea atât de populară. Camerele de la etaj erau înghesuite şi murdare, iar în salon se iscau numeroase încăierări. Cam în fiecare an, câte un client îşi găsea sfârşitul aici.

Intrară în salonul plin de fum. Nu trecuse nici de jumătatea după-amiezii, însă pe băncile din încăpere erau împrăştiaţi vreo zece băutori. Şi totuşi, se distingea un grup restrâns adunat în jurul unui joc de dame, iar câteva grămăjoare de monede din argint aflate pe masă arătau că sumele respective fuseseră pariate pe rezultat. O prostituată cu obrajii fardaţi violent în roşu se uită plină de speranţă la nou-veniţi, după care îi recunoscu şi căzu din nou în apatie. Într-un colţ, un bărbat îi arăta unei femei o haină din material scump, probabil oferindu-i-o spre vânzare. Când îl văzu pe Merthin, împături repede veşmântul şi îl ascunse, ceea ce-l făcu pe acesta să-şi dea seama că, cel mai probabil, era furat.

Proprietarul, Evan, lua un prânz târziu, alcătuit din nişte costiţă prăjită. Se ridică de la masă, ştergându-şi mâinile pe tunica pe care o purta, şi spuse tulburat:

– Ziua bună, staroste… e o adevărată onoare să vă avem printre noi. Pot să vă ofer o cană cu bere?

– O caut pe fiica mea, Lolla, zise Merthin pe un ton energic.

– N-am mai văzut-o de o săptămână, răspunse Evan.

Merthin îşi aminti că Sal spusese exact acelaşi lucru despre Jake. I se adresă din nou lui Evan:

– S-ar putea să fie cu Jake Riley.

– Da, am observat că sunt apropiaţi, replică Evan cu tact. Nici pe el nu l-am mai văzut tot cam de atunci.

– Ştii unde s-a dus?

– E un tip destul de ascuns Jake ăsta, rosti Evan. Dacă l-ai întreba cât e de mers până la Shiring, ar da din cap, s-ar încrunta şi ţi-ar spune că nu e treaba lui să ştie asemenea lucruri.

Târfa, Joy, ascultase atentă conversaţia şi acum interveni:

– Dar e mână-largă totuşi, spuse ea. Ce-i corect e corect.

Merthin îi aruncă o privire scrutătoare.

– Şi de unde are atâţia bani?

– Cai, răspunse ea. Merge prin sate şi cumpără mânji de la ţărani, după care îi vinde la oraş.

„Şi probabil că pe unii îi şi fură de la călătorii care nu se păzesc cum trebuie”, completă Merthin în sinea sa, însă cu glas tare spuse:

– Şi asta face şi acum – e plecat să cumpere cai?

Evan interveni:

– Cel mai probabil. Se apropie perioada târgurilor. Poate că încearcă să-şi facă stoc.

– Şi poate că s-a dus şi Lolla cu el.

– Nu vreau să te jignesc în vreun fel, domnule staroste, dar e destul de probabil.

– Nu dumneata eşti cel care mă jigneşte, răspunse Merthin.

Dădu din cap în semn de salut şi ieşi din local, cu Caris în urma sa.

– Exact asta a făcut, izbucni el furios. A fugit cu Jake. Probabil că-şi închipuie că e cine ştie ce aventură măreaţă.

– Tare mă tem că ai dreptate, spuse Caris. Sper că n-o să rămână însărcinată.

– Chiar aş vrea ca asta să fie cea mai mare temere a mea.

Porniră spre casă, din reflex. În timp ce traversa podul, se opri în cel mai înalt punct al acestuia şi aruncă o privire peste acoperişurile caselor de la marginea oraşului, până spre pădurea de dincolo de ele. Fetiţa lui era undeva pe acolo, cu un geambaş dubios. Era în pericol, iar el nu putea să facă nimic ca să o apere.

A doua zi dimineaţa, când Merthin se duse la catedrală să vadă cum mergeau lucrările la noul turn, descoperi că acestea se opriseră.

– Din ordinul stareţului, îl lămuri fratele Thomas când îl întrebă Merthin.

Thomas avea aproape 60 de ani şi îşi arăta vârsta din plin. Trupul său de războinic era acum cocoşat, iar în ultima vreme paşii îi deveniseră târşâiţi şi nesiguri.

– S-a prăbuşit peretele culoarului de sud, adăugă el.

Merthin aruncă o privire la Bartelmy Franţuzul, un zidar bătrân şi diform din Normandia, care stătea lângă atelierul constructorilor, ocupat cu ascuţirea unei dălţi. Bartelmy dădu din

cap, într-o negare mută.

– Prăbuşirea aceea a avut loc acum 24 de ani, frate Thomas, zise Merthin.

– A, da, ai dreptate, rosti călugărul. Vezi tu, memoria mea nu mai e ce-a fost odată.

Merthin îl bătu uşurel pe umăr.

– Toţi îmbătrânim pe zi ce trece.

Bartelmy interveni:

– Dacă vrei să vorbeşti cu el, să ştii că stareţul e sus, în turn.

Exact asta şi voia Merthin, să stea de vorbă cu Philemon. Se duse în transeptul nordic, trecu pe sub o arcadă mică şi urcă treptele în spirală încastrate în zid. Când trecu din vechea întretăiere în spaţiul noului turn, culoarea blocurilor de piatră se schimbă din cenuşiu-închis, ca norii de furtună, în gri-deschis, perlat, precum cerul dimineţii. Avu mult de urcat: turnul avea deja 90 de metri. Şi totuşi, era obişnuit cu asta. De 11 ani, urca în fiecare zi treptele acestea, de fiecare dată mai sus. Îi veni în minte faptul că Philemon, care devenise destul de gras, trebuia să fi avut un motiv foarte important pentru a-şi târî greutatea în sus pe aceste trepte.

Aproape de vârf, Merthin trecu printr-o cameră unde se afla roata mare – un mecanism de scripeţi din lemn, cât două staturi de om, folosit pentru ridicarea pietrelor, a mortarului şi a bârnelor până în locurile unde era nevoie de ele. Când turla avea să fie gata, roata avea să rămână acolo cu titlu permanent, pentru a fi folosită la lucrările de reparaţie ale următoarelor generaţii de constructori, până ce surlele îngerilor aveau să anunţe Ziua Judecăţii.

Ajunse în vârful turnului. Suprafaţa de piatră era măturată de rafale puternice şi reci de vânt, deşi la nivelul solului acestea nu se făceau simţite. O pasarelă cu balustradă dădea ocol zidăriei. În jurul orificiului octogonal al turnului se înălţau schele, pregătite pentru sosirea meşterilor care aveau să lucreze la clopotniţă. În apropiere se aflau stive de pietre fasonate, iar o grămadă de mortar se usca degeaba, pe o scândură de lemn.

Nu se vedea niciun muncitor în jur. Stareţul Philemon se afla în partea opusă împreună cu Harold Constructorul. Erau prinşi într-o conversaţie aprinsă, dar se opriră cu un aer vinovat când apăru Merthin. Acesta fu nevoit să strige pentru a se face auzit pe vântul acela.

– De ce ai oprit lucrările de construcţie?

Philemon avea răspunsul pregătit:

– E o problemă cu proiectul tău.

Merthin se uită la Harold.

– Vrei să spui că unii oameni nu-l înţeleg, făcu el.

– Meşteri cu experienţă sunt de părere că aşa ceva nu se poate construi, replică Philemon pe un ton sfidător.

– Meşteri cu experienţă? repetă Merthin batjocoritor. Şi ce meşter din Kingsbridge poate fi considerat „cu experienţă”? Cine a mai construit un pod? Cine a mai lucrat cu marii arhitecţi din Florenţa? Cine a mai văzut Roma, Avignonul, Parisul, Rouenul? În mod clar nu Harold, aici de faţă. Fără supărare, Harold, dar tu n-ai fost nici până la Londra.

Harold spuse:

– Nu sunt singurul care crede că e imposibil să construieşti o turlă octogonală fără cofraj.

Merthin tocmai se pregătea să-i dea un răspuns sarcastic, dar se înfrână. Îşi dădu seama că, cel mai probabil, Philemon se baza pe ceva mai mult de-atât. Stareţul alesese în cunoştinţă de cauză să poarte această bătălie. Drept urmare, avea arme mult mai puternice decât opinia unuia ca Harold Constructorul. Era posibil să fi câştigat susţinerea vreunuia dintre membrii ghildei, dar cum? Probabil că celorlalţi constructori care erau pregătiţi să spună că turla lui Merthin era un proiect imposibil li se oferise vreun fel de răsplată… Merthin bănuia că aceasta avea de-a face cu simplul fapt că vor avea mai mult de muncă şi, deci, de câştigat.

– Ce vrei să faci? îl întrebă el pe Philemon. Ce speri să construieşti?

– Nu înţeleg ce vrei să spui, se fâstâci Philemon.

– Ai un alt proiect şi le-ai oferit lui Harold şi amicilor lui de lucru la el. Ce vrei să faci?

– Nu ştiu despre ce vorbeşti.

– Un palat mai mare pentru tine? O nouă sală capitulară? N-are cum să fie un spital, că avem deja trei. Hai, ai putea la fel de bine să-mi spui. Bine, asta dacă nu cumva îţi e ruşine cu ce ai de gând să faci.

Philemon fu suficient de iritat încât să-i dea un răspuns.

– Călugării vor să construiască o capelă închinată Fecioarei.

– Aha.

Era oarecum logic. Cultul Fecioarei începuse să atragă din ce în ce mai mulţi adepţi. Mai-marii Bisericii erau de acord cu aceste

manifestări, pentru că valul de pietate asociat cu Fecioara Maria contrabalansa scepticismul şi ereziile răsărite în majoritatea congregaţiilor de la epidemia de ciumă încoace. Numeroase catedrale şi biserici îşi adăugau câte o capelă mică în partea de est – cea mai sfântă parte a clădirii – închinată Maicii Domnului. Lui Merthin nu-i plăcea deloc această nouă structură – la majoritatea bisericilor, capela închinată Fecioarei părea un fel de anexă, adăugată în pripă, ceea ce şi era de altfel.

Care era motivaţia lui Philemon? Stareţul încerca mereu să intre în graţiile cuiva – acesta era modul său de operare. O capelă închinată Maicii Domnului la Kingsbridge ar fi fost, fără îndoială, pe placul clericilor din generaţia mai veche, care erau mai conservatori.

Era a doua mişcare făcută de Philemon în această direcţie. Prima fusese când, în Duminica Paştelui, condamnase de la amvonul catedralei practica disecţiei cadavrelor. Merthin îşi dădu seama că, de fapt, stareţul începuse o campanie. Dar pentru ce?

Merthin se hotărî să nu mai întreprindă nimic până ce nu îşi va fi dat seama ce urmărea Philemon. Fără să mai adauge vreun cuvânt, părăsi acoperişul şi începu să coboare treptele de lemn şi piatră, până jos.

Ajunse acasă la ora prânzului, iar Caris veni şi ea de la spital câteva minute în urma lui.

– Starea fratelui Thomas se agravează, o anunţă Merthin. Poate fi tratat în vreun fel?

Caris clătină din cap.

– Nu există leac pentru senilitate.

– Mi-a spus că peretele culoarului sudic s-a prăbuşit, de parcă s-ar fi întâmplat ieri.

– E tipic pentru senilitate. Îşi aduce aminte trecutul îndepărtat, însă nu ştie ce se întâmplă azi. Bietul Thomas! Probabil că starea i se va agrava destul de repede. Dar cel puţin se află într-un mediu familiar. Chiar şi pe parcursul a câteva decenii, mănăstirile nu se schimbă prea mult. Probabil că programul său zilnic e acelaşi ca întotdeauna. Asta o să-l ajute.

Se aşezară la masă şi începură să-şi mănânce tocana de oaie cu praz şi mentă. Merthin îi povesti ce i se întâmplase pe parcursul dimineţii. Ei doi se luptau cu stareţii din Kingsbridge de zeci de ani: mai întâi cu Anthony, apoi cu Godwyn şi acum cu Philemon. Crezuseră că obţinerea unei carte de obşte avea să pună capăt conflictelor constante. În mod clar, lucrurile se

îmbunătăţiseră, însă se părea că Philemon nu depusese încă armele.

– Nu-mi fac prea multe griji în privinţa turlei, spuse Merthin. Episcopul Henri are mai multă autoritate decât Philemon şi o să poruncească să fie reluate lucrările imediat ce o să audă ce s-a întâmplat. Henri vrea să aibă ca reşedinţă catedrala cea mai înaltă din toată Anglia.

– Probabil că şi Philemon ştie asta, zise Caris îngândurată.

– Poate că vrea pur şi simplu să încerce să construiască o capelă închinată Fecioarei, să fie văzut bine, dar, în acelaşi timp, să dea vina pe altcineva pentru faptul că nu va reuşi să o facă.

– Poate, rosti Caris cu îndoială în glas.

Mintea lui Merthin era preocupată însă de o întrebare şi mai importantă.

– Dar ce urmăreşte, la urma urmei?

– Tot ce face Philemon izvorăşte din nevoia de a-şi confirma propria importanţă, răspunse Caris sigură pe ea. Eu, una, cred că urmăreşte o avansare.

– Şi ce funcţie crezi că ţinteşte? Umblă vorba că arhiepiscopul de Monmouth e pe moarte, însă Philemon n-are cum să spere să îi ia locul, nu crezi?

– Probabil că ştie ceva ce noi nu ştim.

Înainte să mai apuce să rostească alt cuvânt, în sufragerie intră Lolla.

Prima reacţie a lui Merthin fu un sentiment de uşurare atât de puternic, încât îi dădură lacrimile. Se întorsese şi era în siguranţă. O cercetă din cap până în picioare. Nu părea să aibă vreo rană, mergea cu paşi săltăreţi, iar pe chip avea obişnuita ei expresie de nemulţumire iritată.

Caris fu cea care rupse tăcerea.

– Te-ai întors! exclamă ea. Ce bine-mi pare!

– Chiar îţi pare? replică Lolla.

De multe ori dădea de înţeles că mama ei adoptivă nu o plăcea. Merthin nu se lăsa păcălit de cuvintele ei, însă Caris ajungea să aibă îndoieli, mai ales pentru că, nefiind adevărata mamă a Lollei, era foarte sensibilă la acest subiect.

– Amândurora ne pare bine, întări Merthin. Ne-ai speriat binişor.

– De ce? întrebă Lolla. Îşi atârnă pelerina într-un cârlig şi se aşeză la masă. Eram foarte bine.

– Dar noi nu ştiam asta, aşa că am fost teribil de îngrijoraţi.

– N-ar trebui, răspunse Lolla. Pot să-mi port singură de grijă.
Merthin îşi înfrână impulsul de a-i da o replică furioasă.
– Nu sunt prea sigur în privinţa asta, făcu el cu cât mai multă blândeţe în glas.
Caris interveni, încercând să mai tempereze spiritele:
– Unde ai fost? întrebă ea. Ai lipsit două săptămâni.
– Prin mai multe locuri.
Merthin spuse încordat:
– Poţi să ne dai vreo câteva exemple?
– La vadul Mudeford. La Casterham. La Outhenby.
– Şi ce ai făcut în tot timpul ăsta?
– Dar ce, sunt la spovedanie? zise ea pe un ton irascibil. Chiar trebuie să răspund la toate întrebările astea?
Caris îşi puse mâna pe braţul lui Merthin, încercând să-l oprească, şi i se adresă Lollei:
– Vrem pur şi simplu să ne asigurăm că nu ai fost în pericol.
Merthin adăugă:
– Eu aş vrea să ştiu şi cu cine ai călătorit tu atât.
– Nimeni deosebit.
– Adică Jake Riley?
Lolla ridică din umeri, însă pe chipul ei apăru o expresie stânjenită.
– Da, rosti ea, ca şi cum n-ar fi fost decât un detaliu nesemnificativ.
Merthin fusese gata să o ierte şi să o îmbrăţişeze, însă ea nu-i uşura deloc situaţia. Încercând să-şi menţină tonul neutru, Merthin spuse:
– Şi cum aţi dormit tu şi Jake?
– Asta e problema mea! strigă ea.
– Ba nu, nu e! îi răspunse el pe acelaşi ton. E şi a mea, şi a mamei tale vitrege. Dacă rămâi însărcinată, cine o să aibă grijă de tine şi de copil? Chiar crezi că Jake e gata să se aşeze la casa lui, să fie soţ şi tată? Ai discutat cu el despre asta?
– Lasă-mă în pace! ţipă ea.
Apoi izbucni în lacrimi şi urcă cu paşi apăsaţi la etaj.
Merthin spuse:
– Câteodată îmi doresc s-o fi încuiat undeva – aşa n-ar mai putea să plece nicăieri.
– Nu ai fost prea blând cu ea, rosti Caris pe un ton uşor dezaprobator.
– Şi ce altceva ar trebui să fac? izbucni Merthin. Se poartă de

parcă n-ar fi greşit cu nimic!

– Şi totuşi, ştie cum stau lucrurile. Tocmai de-aceea plânge.

– Of, Doamne, făcu el.

Se auzi o bătaie uşoară, iar un novice băgă capul pe uşă.

– Îmi cer iertare că vă deranjez, staroste, zise el. Sir Gregory Longfellow a sosit la stăreţie şi v-ar fi recunoscător dacă aţi putea schimba câteva vorbe cu el, când aveţi puţin timp.

– La naiba, scrâşni Merthin. Spune-i că o să ajung acolo în câteva minute.

– Mulţumesc, rosti novicele şi plecă.

Merthin se întoarse către Caris.

– Poate că e tocmai bine, să-i las timp să se mai calmeze.

– Da, şi tu la fel, spuse ea.

– Doar nu eşti de partea Lollei, nu? întrebă el cu o uşoară urmă de iritare.

Caris zâmbi şi îi atinse uşor braţul.

– Sunt întotdeauna de partea ta, îl asigură. Dar îmi amintesc şi cum vedeam lucrurile pe când aveam 16 ani. Lolla e la fel de îngrijorată ca şi tine în privinţa relaţiei sale cu Jake. Dar nu recunoaşte lucrul ăsta, nici măcar faţă de ea însăşi, pentru că asta i-ar afecta prea tare mândria. Aşa că îi pică greu să te audă spunând adevărul. Şi-a construit în jur un zid de apărare destul de fragil, iar tu n-ai făcut altceva decât să-l dărâmi fără milă.

– Şi ce-ar trebui să fac?

– Ajut-o să-şi construiască un zid mai bun.

– Nu înţeleg ce înseamnă asta.

– O să-ţi dai tu seama.

– Acum aş face bine să mă duc să stau de vorbă cu sir Gregory.

Merthin se ridică.

Caris îl îmbrăţişă şi îl sărută pe buze.

– Eşti un om bun care se străduieşte din răsputeri să facă totul bine şi să ştii că te iubesc din tot sufletul, îi spuse.

Această declaraţie reuşi să-i mai domolească senzaţia de frustrare şi, în timp ce mergea pe pod şi apoi pe strada principală, către stăreţie, Merthin începu să se calmeze. Nu-l simpatiza deloc pe Gregory. Era un bărbat viclean şi lipsit de principii, dispus să facă orice pentru stăpânul său, regele, exact aşa cum fusese şi Philemon pe vremea când Godwyn era stareţ. Merthin se întreba neliniştit ce voia Gregory să discute cu el. Probabil că era ceva legat de impozite – regele era mereu

preocupat de subiectul acesta.

Merthin se duse mai întâi la palatul stareţului, unde Philemon, cu un aer foarte încântat de sine, îi spuse că sir Gregory era în claustrul călugărilor, la sud de catedrală. Merthin se întrebă în treacăt ce făcuse Gregory de câştigase privilegiul de a-şi ţine întâlnirile tocmai acolo.

Avocatul îmbătrânise. Avea părul alb, iar silueta sa înaltă era acum adusă de spate. De-o parte şi de alta a nasului său trufaş răsăriseră două riduri adânci, ca două paranteze, iar unul din ochii săi albaştri era înceţoşat. Şi totuşi, cu celălalt vedea foarte bine şi îl recunoscu imediat pe Merthin, deşi nu se mai văzuseră de zece ani.

– Staroste, i se adresă el. Arhiepiscopul de Monmouth a murit.

– Dumnezeu să-l odihnească! răspunse automat Merthin.

– Amin! Regele m-a rugat, pentru că aveam drum prin Kingsbridge, să-ţi transmit salutările sale şi să-ţi împărtăşesc această veste importantă.

– Vă sunt recunoscător. Moartea arhiepiscopului nu e un eveniment neaşteptat. Ştiu că era bolnav de ceva vreme.

Cu siguranţă, regele nu-i poruncise lui Gregory să se vadă cu el doar pentru a-i da această informaţie, oricât de interesantă era, îşi dădu seama Merthin, plin de suspiciuni.

– Eşti o persoană fascinantă, dacă îmi permiţi să mă exprim astfel, continuă Gregory pe un ton binevoitor. Am cunoscut-o pe soţia dumitale în urmă cu peste 20 de ani. De atunci, v-am văzut pe amândoi preluând frâiele acestui oraş, încet, dar sigur. Aţi obţinut tot ce v-aţi dorit: podul, spitalul, carta de obşte şi unul pe celălalt. În mod clar, eşti un om hotărât şi răbdător.

Era o remarcă destul de condescendentă, însă Merthin fu surprins să detecteze un dram de respect dincolo de complimentele lui Gregory. Îşi impuse să nu aibă încredere cu niciun preţ în interlocutorul său: oamenii de teapa lui Gregory nu aduceau laude decât pentru a-şi atinge scopurile.

Gregory urmă:

– Sunt în drum către călugării de la Abergavenny, care trebuie să aleagă un nou arhiepiscop. Gregory se lăsă pe spate, sprijinindu-se de speteaza jilţului. La începuturile creştinismului pe teritoriul ţării noastre, cu sute şi sute de ani în urmă, călugării îşi alegeau singuri superiorii.

Merthin observă că explicaţiile erau un obicei de om bătrân: în tinereţe, Gregory nu s-ar fi deranjat să dea asemenea

informaţii.

– În zilele noastre, bineînţeles, episcopii şi arhiepiscopii sunt prea importanţi şi prea puternici pentru a fi aleşi de grupuri mici de idealişti cucernici care trăiesc departe de lume. Regele face alegerea, iar Preasfinţia Sa, papa, ratifică hotărârea regală.

„Chiar şi eu ştiu că lucrurile nu sunt atât de simple, îşi spuse Merthin. De obicei, e vorba despre tot felul de lupte pentru putere.” Dar se mulţumi să tacă.

Gregory vorbi mai departe:

– Cu toate acestea, ritualul alegerii de către călugări se perpetuează şi e mai uşor să îl controlăm decât să îl desfiinţăm. De unde şi nevoia ca eu să mă duc acolo.

– Deci o să le spui călugărilor pe cine să aleagă, constată Merthin.

– În termeni extrem de simplişti, da.

– Şi ce nume vei propune?

– Cum, nu ţi-am spus? E vorba de episcopul vostru, Henri de Mons. E omul cel mai potrivit pentru funcţia asta: loial, demn de încredere, nu pune niciodată probleme…

– O, Doamne.

– Nu te bucuri?

Atitudinea relaxată a lui Gregory se evaporă brusc, iar avocatul deveni extrem de atent.

Merthin îşi dădu seama că acesta era scopul vizitei lui Gregory: să afle ce părere aveau cetăţenii din Kingsbridge – prin reprezentantul lor, Merthin – despre planurile sale şi dacă aveau să i se opună sau nu.

Făcu un efort să-şi pună gândurile în ordine. Perspectiva alegerii unui nou episcop ameninţa construcţia turlei şi funcţionarea spitalului.

– Henri este elementul-cheie al echilibrului din oraş, rosti el. În urmă cu zece ani, între negustori, călugări şi administratorii spitalului s-a stabilit un soi de armistiţiu. Drept urmare, toate cele trei categorii au dus-o foarte bine. Abordă apoi aspectul de care erau interesaţi Gregory şi regele: Iar prosperitatea aceasta, bineînţeles, ne permite să plătim impozite atât de mari.

Gregory recunoscu acest lucru printr-o înclinare a capului.

– Evident, plecarea lui Henri pune sub semnul întrebării stabilitatea acestor raporturi.

– Depinde de cine îi ia locul sau cel puţin aşa mă gândeam eu.

– Da, chiar aşa, făcu Merthin. „Acum am ajuns la punctul

sensibil”, îşi spuse. Apoi rosti cu voce tare: Te-ai gândit la cineva anume?

– Alegerea evidentă este stareţul Philemon.

– Nu! Merthin era îngrozit. Philemon! Dar de ce?

– E un personaj stabil, conservator, ceea ce e important pentru mai-marii Bisericii în aceste vremuri caracterizate de scepticism şi erezie.

– Bineînţeles. Acum înţeleg de ce a rostit predica aceea împotriva disecţiei. Şi de ce vrea să construiască o capelă închinată Fecioarei. „Ar fi trebuit să prevăd asta”, îşi reproşă Merthin.

– Şi a avut grijă să se ştie că nu are nimic împotriva impozitării clericilor – o sursă perpetuă de neînţelegeri între rege şi unii dintre episcopii săi.

– Philemon a pus la cale asta de mult timp.

Merthin era furios pe sine că permisese ca acest lucru să se întâmple.

– De când s-a îmbolnăvit arhiepiscopul, îmi închipui.

– E o adevărată catastrofă.

– De ce spui asta?

– Philemon e un om certăreţ şi răzbunător. Dacă ajunge episcop, o să stârnească tot felul de neînţelegeri în Kingsbridge. Trebuie să-l împiedicăm. Îl privi pe Gregory direct în ochi: De ce ai venit să mă previi? Imediat ce termină de rostit întrebarea, îşi dădu seama care era răspunsul. Nici dumneata nu-l vrei pe Philemon ca episcop. Nu ai nevoie de mine să-ţi spun câte probleme poate isca – le ştii prea bine. Dar nu poţi să te împotriveşti făţiş alegerii sale, pentru că a câştigat deja susţinerea prelaţilor.

Gregory se mulţumi să schiţeze un zâmbet enigmatic, pe care Merthin îl interpretă ca fiind o confirmare a celor spuse de el.

– Deci ce vrei să fac eu?

– Dacă aş fi în locul dumitale, rosti Gregory, aş începe prin a căuta un alt candidat, pe care să-l promovez ca pe o alternativă la alegerea lui Philemon.

Deci asta era. Merthin încuviinţă din cap, dus pe gânduri.

– Va trebui să mă gândesc la asta, zise el.

– Te rog.

Gregory se ridică, iar Merthin îşi dădu seama că întrevederea lor se terminase.

– Anunţă-mă ce-ai hotărât, adăugă Gregory.

Merthin ieşi din curtea stăreţiei şi se întoarse pe Insula Leproşilor, meditând. Pe cine ar fi putut propune pentru funcţia de episcop de Kingsbridge? Orăşenii se înţeleseseră mereu bine cu arhidiaconul Lloyd, dar acesta era prea bătrân – ar putea reuşi să facă în aşa fel încât să fie ales, doar pentru a se trezi în faţa aceleiaşi dileme peste vreun an.

Până să fi ajuns acasă, nu-i venise nicio idee. O găsi pe Caris în salon şi tocmai se pregătea să-i ceară părerea, când aceasta i-o luă înainte. Ridicându-se, palidă şi cu o expresie înspăimântată, îi spuse doar atât:

– Lolla a plecat iar.

86

Preoţii susţineau că duminica era zi de odihnă, însă pentru Gwenda nu fusese niciodată aşa. Astăzi, după slujba de dimineaţă şi masa de prânz, muncea împreună cu Wulfric în grădina din spatele casei lor. Aceasta era o bucată de pământ de vreo 25 de ari, unde aveau şi un coteţ de găini, un păr şi un hambar. În capătul cel mai îndepărtat se aflau straturile de legume, unde Wulfric săpa brazde, iar Gwenda punea boabe de mazăre în pământ.

Băieţii se duseseră în alt sat să joace fotbal, distracţia lor obişnuită în zilele de duminică. Fotbalul era pentru ţărani ceea ce erau turnirurile pentru nobilime: o joacă de-a războiul care se solda uneori cu răni reale. Gwenda se ruga ca băieţii săi să se întoarcă acasă teferi.

Astăzi Sam se întoarse devreme.

– S-a spart mingea, spuse el morocănos.

– Şi Davey unde e? întrebă Gwenda.

– Nu era acolo.

– Am crezut că a plecat cu tine.

– Nu, pleacă de unul singur destul de des.

– Nu ştiam asta. Gwenda se încruntă. Şi unde se duce?

Sam ridică din umeri.

– Nu-mi spune.

„Poate că se vede cu vreo fată”, se gândi Gwenda. Davey era destul de secretos în multe privinţe. Dacă era vorba despre o fată, atunci cine? Nu erau prea multe fete disponibile în Wigleigh. Cele care supravieţuiseră molimei se căsătoriseră de mult, ca şi

cum ar fi vrut să repopuleze satul cât mai repede; iar cele care se născuseră de atunci încoace erau prea tinere. Poate că se vedea cu cineva din alt sat, în vreun luminiş din pădure. Asemenea relaţii erau la fel de comune ca dragostea neîmpărtăşită.

Câteva ore mai târziu, când Davey se întoarse, Gwenda îl luă la întrebări. Băiatul nu făcu nicio încercare să nege că se ascunsese.

– Dacă vreţi, vă arăt cu ce m-am ocupat, zise el. N-am cum să ţin secret la nesfârşit. Veniţi cu mine.

Se duseră toţi, Gwenda, Wulfric şi Sam. Statutul de zi de sărbătoare al duminicii era respectat în sensul că nimeni nu lucra pe ogoare, iar Hundredacre era pustiu – ei patru erau singurii care mergeau pe acolo, mângâiaţi de briza jucăuşă de primăvară. Câteva parcele erau neîngrijite: în sat existau în continuare ţărani care aveau mai mult pământ decât puteau cultiva. Printre ei se număra şi Annet – aceasta nu o avea decât pe fiica ei de 18 ani care să o ajute, asta dacă nu angaja pe câte cineva, lucru deloc uşor, având în vedere criza de muncitori cu ziua. Parcela ei de ovăz începuse să se umple de buruieni.

Davey îi conduse cam 800 de metri prin pădure şi se opri într-un luminiş, departe de potecile obişnuite.

– Aici e, îi anunţă el.

O clipă, Gwenda nu-şi dădu seama la ce se referea. Stătea la marginea unei bucăţi neregulate de pământ acoperite cu tufişuri joase care creşteau printre copaci. Apoi se uită mai atent la aceste tufe. Era vorba despre o plantă cu tulpina pătrăţoasă, cu frunze ascuţite, grupate în mănunchiuri de câte patru. Felul în care acoperea pământul o făcu să se gândească la faptul că era o plantă târâtoare. O grămadă de ierburi uscate, cu rădăcină cu tot, indica faptul că Davey plivise respectivul petic de pământ.

– Ce e? întrebă ea.

– Se numeşte roibă. Am cumpărat seminţele de la un marinar, atunci când am fost cu toţii la Melcombe.

– La Melcombe? repetă Gwenda. Asta a fost acum trei ani.

– Da, de-atât am avut nevoie. Davey zâmbi. La început mi-a fost teamă că n-o să crească deloc. Marinarul mi-a zis că are nevoie de sol nisipos şi că poate creşte şi la umbră, dar nu deasă. Am săpat tot luminişul şi am îngropat seminţele, dar în primul an nu am obţinut decât trei-patru plante firave. Am crezut că mi-am irosit banii. Apoi, în al doilea an, rădăcinile s-au

răspândit pe sub pământ şi au ieşit o mulţime de puieţi, iar anul ăsta s-au întins peste tot.

Gwenda era uluită că băiatul ei putuse să ţină secretul atât timp.

– Dar la ce se foloseşte roiba? se interesă ea. E bună la gust?

Davey izbucni în râs.

– Nu, nu se mănâncă. Scoţi rădăcinile, le usuci şi le macini până faci un fel de faină cu care se vopseşte pânza în roşu. E foarte scumpă. Madge Ţesătoarea din Kingsbridge cumpără un vas de trei ocale cu şapte şilingi.

Gwenda îşi dădu seama că era un preţ uluitor. Grâul, cel mai scump dintre cereale, se vindea cu şapte şilingi şase baniţe, iar o singură baniţă avea 40 de ocale.

– Asta e de zeci de ori mai scumpă decât grâul! exclamă ea.

Davey zâmbi.

– De-aia am şi cultivat-o.

– De-aia ai şi cultivat ce? se auzi un glas nou.

Se întoarseră cu toţii pentru a-l vedea pe Nathan Vătaful, care stătea lângă un gherghin la fel de cocârjat şi de deformat ca el. Pe chip avea un rânjet triumfător: îi prinsese asupra faptului.

Davey răspunse cu promptitudine:

– E o plantă de leac, numită… matrună, zise el.

Gwenda îşi dădea seama că improviza, însă Nate nu putea fi sigur.

– E pentru mama, să o mai lase hârâitul din piept.

Nate îşi îndreptă privirea asupra Gwendei.

– Nu ştiam că ai probleme cu pieptul.

– Iarna, făcu Gwenda.

– Plantă de leac? întrebă Nate cu scepticism în glas. Aici ai deajuns cât să le pui prişniţe tuturor oamenilor din Kingsbridge. A, şi văd că ai mai şi plivit-o, să ai producţie mai bună.

– Îmi place să fac lucrurile cum trebuie, replică Davey.

Era un răspuns slab, iar Nate nu-l luă în seamă.

– Asta e o cultură neautorizată, spuse el. În primul rând, iobagii trebuie să primească permisiune pentru tot ce seamănă – nu pot să pună în pământ ce le trece prin cap. S-ar isca o debandadă totală. În al doilea rând, nu e voie să semănaţi în pădurea seniorului, chiar dacă e vorba despre ierburi de leac.

Niciunul dintre ei nu avea vreun răspuns pentru asta. Acestea erau regulile. Era frustrant: de multe ori, ţăranii ştiau că puteau câştiga bani cultivând plante deosebite, care aveau trecere pe

piaţă şi se vindeau la preţuri mari: cânepă pentru frânghii, in pentru lenjerie fină sau cireşe pentru gusturile rafinate ale doamnelor bogate. Dar mulţi seniori şi vătafii lor refuzau să permită asemenea recolte, dintr-un conservatorism instinctiv.

Expresia lui Nate era plină de venin.

– Un băiat a ieşit fugar şi criminal, scrâşni el. Al doilea sfidează regulile stăpânului. Halal familie!

Gwenda ştia că avea tot dreptul să fie furios. Sam îl ucisese pe Jonno şi scăpase basma curată. Fără îndoială, Nate avea să-i urască familia până la moarte.

Nate se aplecă şi smulse rapid o plantă din pământ.

– O să-i duc asta stăpânului, spuse el cu satisfacţie în glas, după care se întoarse şi se îndepărtă şchiopătând printre copaci.

Gwenda şi familia ei porniră după el. Davey era netulburat.

– Nate o să ne dea o amendă şi o să i-o plătesc, rosti el. Dar tot o să câştig bani de-ajuns.

– Şi dacă dă ordin să fie distruse plantele? întrebă Gwenda.

– Cum?

– Să le dea foc sau să fie călcate în picioare.

Wulfric interveni:

– Nate n-ar face una ca asta. Şi nici sătenii n-ar rămâne cu mâinile în sân. Obiceiul spune că aşa ceva se pedepseşte cu amendă, nimic mai mult.

Gwenda continuă:

– Îmi fac o mie de griji pentru ce-o să spună contele Ralph.

Davey schiţă un gest de respingere.

– Nu-i nevoie ca stăpânul să afle un lucru atât de mărunt.

– Ei, Ralph se interesează în mod deosebit de familia noastră.

– Da, aşa e, răspunse Davey gânditor. Eu tot nu înţeleg ce l-a făcut să ceară amnistierea lui Sam.

Băiatul nu era nicidecum prost. Gwenda spuse:

– Poate că l-a convins lady Philippa.

Sam se amestecă şi el:

– Să ştii că-şi aminteşte de tine, mamă. Mi-a zis mie când am fost acasă la Merthin.

– Probabil că am făcut-o să mă îndrăgească atunci demult, rosti Gwenda, improvizând. Sau poate i-a fost milă, ştiind ce e în inima unei mame.

Nu era o explicaţie prea solidă, însă Gwendei nu-i venea în minte una mai bună.

După ce Sam fusese eliberat, purtaseră mai multe discuţii

privind motivele care l-ar fi putut determina pe Ralph să-i ceară regelui amnistierea. Gwenda se prefăcuse a fi la fel de nedumerită ca toţi ceilalţi. Din fericire, Wulfric nu fusese niciodată un bărbat suspicios.

Ajunseră acasă. Wulfric îşi ridică privirea spre cer, zise că mai aveau cam un ceas de lumină şi se duse în grădină, să termine cu semănatul mazării. Sam se oferi să-l ajute. Gwenda rămase în casă, îndeletnicindu-se cu coaserea unui ciorap de-ai lui Wulfric. Davey se aşeză în faţa ei şi-i spuse:

– Să ştii că mai am un secret de spus.

Gwenda zâmbi. Nu o deranja să aibă secrete, atât timp cât i le împărtăşea şi ei.

– Hai, zi.

– M-am îndrăgostit.

– E minunat! Se aplecă şi îl sărută pe obraz. Mă bucur foarte mult pentru tine. Şi… cum e fata?

– E frumoasă.

Înainte de a afla despre roibă, Gwenda se gândise că era posibil ca Davey să-şi dea întâlnire cu o fată din alt sat. Intuiţia îi dusese gândurile în direcţia potrivită.

– Aveam eu o bănuială că aşa stau lucrurile, chicoti ea.

– Da?

Davey părea neliniştit.

– Nu-ţi face griji, nu e nimic greşit în asta. Doar că mi-a dat prin cap că ar fi posibil să te întâlneşti cu cineva.

– Mergem în luminişul unde-mi îngrijesc roiba. De fapt, acolo a început totul.

– Şi de când eşti în vorbă cu ea?

– De mai bine de-un an.

– Ei, atunci e ceva serios.

– Vreau să mă însor cu ea.

– Dacă ai şti cât mă bucur! Se uită cu drag la el. N-ai decât 20 de ani, dar, dacă ai găsit fata potrivită, cred că eşti destul de mare, totuşi.

– Mă bucur că zici aşa.

– Din ce sat e?

– De-aici, din Wigleigh.

– Da? Gwenda era surprinsă. Nu se putea gândi la nicio fată din Wigleigh care să se fi potrivit cu Davey. Cine e?

– Mamă, e vorba de Amabel.

– Nu!

– Nu striga.

– Doar nu fata lui Annet!

– Nu te enerva.

– Să nu mă enervez? Gwenda făcu un efort să se calmeze. Vestea dată de Davey îi produsese un şoc asemănător cu o palmă primită din senin. Trase de vreo câteva ori aer adânc în piept. Ascultă-mă bine, spuse ea. Suntem în conflict cu familia aceea de mai bine de 20 de ani. Vaca aia de Annet i-a frânt inima lui taică-tău şi nici nu l-a lăsat în pace după aceea.

– Îmi pare rău, dar toate astea sunt de domeniul trecutului.

– Ba nu – Annet cochetează cu taică-tău de câte ori îi vine la îndemână!

– Asta e problema voastră, nu şi a noastră.

Gwenda se ridică, lăsând cusătura să-i cadă.

– Cum poţi să-mi faci una ca asta? Căţeaua aia ar ajunge să facă parte din familie! Nepoţii mei ar fi şi nepoţii ei. Ar fi mereu prin casa asta, bătându-şi joc de taică-tău cu purtările ei uşuratice şi după aia şi-ar râde de mine.

– N-o să mă însor cu Annet.

– Amabel o să fie la fel de rea ca maică-sa. Uită-te la ea – sunt ca două picături de apă!

– De fapt, chiar nu e ca…

– Nu poţi să faci asta! Ţi-o interzic cu desăvârşire!

– Nu poţi să-mi interzici, mamă.

– O, ba da, sigur că pot – eşti prea mic.

– Dar n-o să fie mereu aşa.

Din cadrul uşii se auzi glasul lui Wulfric:

– Ce e cu strigătele astea?

– Davey zice că vrea să se însoare cu fata lui Annet, dar n-o să-l las. Vocea Gwendei se transformă într-un ţipăt ascuţit: Niciodată! Niciodată! Niciodată!

Contele Ralph îl luă total prin surprindere pe Nathan Vătaful spunându-i că voia să vadă cu ochii lui plantele ciudate pe care le cultivase Davey în pădure. Nate menţionase această chestiune în treacăt, în timpul unei vizite de rutină la Earlcastle. O cultură neautorizată în pădure era o încălcare măruntă a regulilor, care se pedepsea de obicei printr-o amendă. Nate era un om superficial, interesat de mită şi alte câştiguri, şi nu observase cât de profundă era obsesia lui Ralph pentru familia Gwendei: ura pe care i-o purta lui Wulfric, dorinţa carnală pe care o simţea faţă de

Gwenda, la care se adăuga acum posibilitatea de a fi adevăratul tată al lui Sam. Aşa că Nate fu uimit când Ralph îi spuse că avea să inspecteze personal plantele cu pricina data viitoare când avea să se afle prin zonă.

Ralph porni cu Alan Fernhill către Wigleigh într-o zi frumoasă dintre Paşte şi Rusalii. Când ajunseră la conacul modest, din lemn, fură întâmpinaţi de bătrâna menajeră, Vira, care acum era căruntă şi cocoşată, dar încă puternică. Îi porunciră să le pregătească prânzul, după care îl căutară pe Nate şi îl urmară până la luminişul din pădure unde acesta descoperise plantele cultivate de Davey.

Ralph recunoscu imediat planta. Nu era el fermier, însă ştia să distingă plantele şi, în călătoriile făcute pe când era în armată, văzuse multe culturi care nu creşteau în mod natural în Anglia. Se aplecă din şa şi rupse o mână de frunze.

– Asta se numeşte roibă, rosti el. Am mai văzut în Flandra. E cultivată pentru obţinerea colorantului roşu cu acelaşi nume.

Nate replică:

– Mie mi-a zis că e vorba despre o iarbă de leac numită matrună, folosită pentru vindecarea hârâielilor din piept.

– Cred că are şi nişte proprietăţi medicinale, dar nu de-aia o cultivă oamenii. Cât o să fie amenda?

– Suma obişnuită e de un şiling.

– Nu e de-ajuns.

Nate păru tulburat.

– Stăpâne, se iscă atâtea necazuri când nu ţinem cont de obiceiul pământului. Aş prefera să nu…

– Nu contează, făcu Ralph. Dădu pinteni calului şi porni la trap prin mijlocul luminişului, culcând tufişurile la pământ. Hai, Alan, strigă el.

Alan îi urmă exemplul şi începură amândoi să se învârtă în cercuri din ce în ce mai strânse, lăsând caii să calce în picioare toate plantele. În câteva minute, toate tufele fură distruse.

Ralph vedea cât se poate de limpede că Nate era uimit de o asemenea irosire, chiar dacă această cultură era una ilegală. Ţăranilor nu le plăcea niciodată să asiste la distrugerea culturilor. Ralph învăţase în Franţa că cel mai bun mod de a demoraliza populaţia era să le pârjolească ogoarele.

– Aşa, de-ajuns, spuse el, plictisindu-se rapid.

Era iritat de insolenţa lui Davey de a semăna plantele respective, însă nu acesta era principalul motiv pentru care

venise la Wigleigh. Adevărul era că voia să îl vadă din nou pe Sam.

Pe drumul de întoarcere în sat, cercetă atent câmpurile, căutând silueta unui tânăr înalt, cu păr bogat, negru. Sam sigur i-ar fi sărit în ochi, datorită înălţimii, din mulţimea de şerbi cocoşaţi deasupra cazmalelor. Îl zări de la distanţă pe Brookfield. Ralph opri calul şi aruncă o privire scrutătoare, peste terenul măturat de vânt, către fiul său de 22 de ani, despre care până nu demult nu ştiuse nimic.

Sam şi bărbatul pe care-l credea tatăl lui – Wulfric – arau cu un plug uşor, tras de un cal. Ceva nu mergea cum trebuia, căci se opreau des şi aranjau hamul. Când erau unul lângă celălalt, era uşor să distingi diferenţele dintre ei. Părul lui Wulfric era blond-închis, al lui Sam, negru; Wulfric avea pieptul lat şi bombat, ca un bou, în timp ce Sam avea umerii laţi, însă era zvelt, ca un cal; mişcările lui Wulfric erau încete şi atente, pe când ale lui Sam erau rapide şi graţioase.

Era un sentiment cum nu se poate mai ciudat să se uite la un străin şi să-l numească în gând „fiul meu”. Ralph se credea total imun la emoţiile femeieşti. Dacă ar fi fost vreodată afectat de sentimente precum compasiunea şi regretul, nu ar fi dus viaţa pe care o dusese. Însă descoperirea lui Sam ameninţa să-i zdruncine nepăsarea masculină.

Se smulse din reverie şi se întoarse în sat, mânându-şi calul la galop; apoi se lăsă din nou în voia curiozităţii şi a sentimentelor, trimiţându-l pe Nate să-l caute pe Sam şi să-l aducă la conac.

Nu era sigur ce intenţii avea cu băiatul: să vorbească cu el, să-l tachineze, să-l invite la masă sau altceva. Prevedea de pe-acum faptul că Gwenda n-avea să-i lase libertatea de a alege. Aceasta sosi în pripă cu Nate şi cu Sam, iar Wulfric şi Davey li se alăturară curând după aceea.

– Ce treabă ai cu fiul meu? întrebă ea pe un ton poruncitor, vorbindu-i lui Ralph ca şi cum ar fi fost egalul, nu seniorul ei.

Ralph începu să vorbească fără să se fi gândit dinainte ce avea să zică.

– Sam nu s-a născut să ajungă ţăran, să are pe ogor, rosti el.

Îl văzu pe Alan Fernhill aruncându-i o privire surprinsă.

Gwenda păru nedumerită.

– Numai Dumnezeu ştie pentru ce ne-am născut, replică ea, încercând să câştige timp.

– Când o să vreau să ştiu despre Dumnezeu, o să întreb un

popă, nu pe tine, i-o trânti Ralph. Fiul tău are ceva din aerul unui războinic. Nu-i nevoie să mă rog la Dumnezeu ca să-mi dau seama de asta – mi-e evident, aşa cum i-ar fi oricărui om care a fost la război la viaţa lui.

– Ei bine, Sam nu e un războinic, e ţăran, fiu de ţăran, iar destinul lui e să cultive pământul şi să crească animale, ca taică-său.

– Lasă-l încolo pe taică-său. Ralph îşi aduse aminte ce îi spusese Gwenda la castelul şerifului din Shiring, când îl convinsese să ceară amnistierea. Sam are instinct de ucigaş, continuă el. E un lucru periculos pentru un ţăran, dar nepreţuit la un soldat.

Pe măsură ce începu să întrevadă scopul lui Ralph, pe chipul Gwendei apăru o expresie speriată.

– Unde vrei să ajungi?

Ralph îşi dădu brusc seama unde îl ducea logica celor spuse până atunci.

– Lăsaţi-l pe Sam să fie util, în loc să fie periculos. Lăsaţi-l să înveţe arta războiului.

– Asta-i ridicol, e prea mare pentru aşa ceva, e deja bărbat în toată firea.

– Are 22 de ani. E târziu, dar e puternic, are o constituţie solidă. Poate să o facă.

– Nu văd cum.

Gwenda se prefăcea a găsi obiecţii de ordin practic, însă Ralph putea vedea dincolo de perdelele ei de fum şi îşi dădea seama că aceasta ura ideea din străfundul sufletului ei. Iar asta nu făcea decât să-i sporească hotărârea. Cu un zâmbet de triumf pe buze, rosti:

– E destul de simplu. Îl fac scutier. Poate să vină să locuiască la Earlcastle.

Pe chipul Gwendei apăru o expresie extrem de şocată, ca şi cum ar fi fost înjunghiată. Ochii i se închiseră pentru o secundă, iar pielea ei măslinie păli dintr-odată. Buzele i se mişcară pentru a forma cuvântul „nu”, însă niciun sunet nu-i ieşi din gură.

– A stat cu voi timp de 22 de ani, adăugă Ralph. E destul. „Acum e rândul meu”, continuă în gând, însă, în loc de asta, spuse: Acum e bărbat.

Pentru că Gwenda era momentan redusă la tăcere, Wulfric fu cel care vorbi:

– N-o să permitem una ca asta, făcu el. Suntem părinţii lui şi

nu ne dăm consimţământul.

Ralph îi răspunse dispreţuitor:

– Nici nu v-am cerut consimţământul. Sunt contele vostru, iar voi nu sunteţi decât iobagii mei. Iar eu nu cer, ci poruncesc.

Nate Vătaful interveni:

– În plus, Sam are peste 21 de ani, aşa că hotărârea trebuie să o ia el, nu taică-său.

Dintr-odată, se întoarseră cu toţii şi-şi îndreptară privirile către Sam.

Ralph nu era sigur la ce să se aştepte. Slujba de scutier era una visată de mulţi tineri din toate clasele sociale, dar nu ştia dacă şi Sam se număra printre ei. Viaţa într-un castel era luxoasă şi interesantă, în comparaţie cu munca grea de pe ogor; dar, pe de altă parte, oştenii mureau de tineri sau – mai rău – se întorceau acasă infirmi, ducându-şi restul zilelor în mizerie, cerşind la uşa cârciumilor.

Cu toate acestea, imediat ce Ralph văzu expresia lui Sam, îşi dădu seama de adevăr. Băiatul zâmbea larg, iar ochii îi luceau de entuziasm. De-abia aştepta să plece.

Gwenda îşi recăpătă glasul.

– Nu accepta, Sam! zise ea. Nu te lăsa ispitit. Nu-ţi lăsa mama să te vadă orbit de vreo săgeată, mutilat de săbiile cavalerilor francezi sau ologit de copitele cailor de luptă!

Wulfric adăugă:

– Nu pleca, fiule. Stai aici, în Wigleigh, să trăieşti până la adânci bătrâneţi.

Pe chipul lui Sam începură să apară semne de îndoială.

Ralph interveni:

– În regulă, băiete. I-ai ascultat pe maică-ta şi pe ţăranul de taică-tău, care te-a crescut. Dar hotărârea o iei tu. Ce-o să faci? O să-ţi trăieşti viaţa aici, în Wigleigh, arând pe ogor, cu fratele tău? Sau pleci?

Sam rămase tăcut timp de câteva secunde. Le aruncă o privire vinovată lui Wulfric şi Gwendei, după care îşi aţinti ochii asupra lui Ralph.

– Vin să mă faceţi scutier, vă mulţumesc, stăpâne!

– Bravo, flăcău! exclamă Ralph.

Gwenda începu să plângă. Wulfric îşi petrecu braţul pe după umerii ei. Ridicându-şi privirea către Ralph, îl întrebă:

– Când o să plece?

– Chiar azi, zise Ralph. Poate să vină la Earlcastle cu mine şi

cu Alan, după masa de prânz.

– Nu atât de repede! ţipă Gwenda.

Nimeni nu o luă în seamă.

Ralph i se adresă lui Sam:

– Du-te acasă şi ia-ţi ce lucruri vrei să ai la tine. Ia masa cu maică-ta. După aceea întoarce-te şi aşteaptă-mă la grajduri. Între timp, Nate o să rechiziţioneze un cal pe care să mergi până la Earlcastle. Se întoarse cu spatele, considerând că a terminat cu Sam şi familia lui. Acum, ia să vedem, ce se aude cu prânzul meu?

Wulfric şi Gwenda ieşiră cu Sam, însă Davey rămase. Oare aflase deja că plantele cultivate de el fuseseră călcate în picioare? Sau era vorba despre altceva?

– Ce vrei? întrebă Ralph.

– Stăpâne, vreau să vă cer o aprobare.

Era aproape prea frumos ca să fie adevărat. Ţăranul obraznic care plantase roibă în pădure fără permisiune venise acum în faţa lui să-i ceară ceva. Ah, ce zi plină de satisfacţii era aceasta!

– Pe tine nu te fac scutier, ai constituţia maică-tii, îi zise Ralph, iar Alan izbucni în râs.

– Vreau să mă însor cu Amabel, fiica lui Annet, rosti tânărul.

– Asta n-o să fie pe placul maică-tii.

– O să devin major în mai puţin de un an.

Ralph o ştia pe Annet, bineînţeles. Aproape că ajunsese în ştreang din cauza ei. Destinul său era împletit cu al ei aproape la fel de mult ca şi cu al Gwendei. Îşi aduse aminte că toată familia ei murise în epidemia de ciumă.

– Annet are în continuare nişte pământuri pe care le lucra taică-său.

– Da, stăpâne, şi e de acord să îmi fie transferate mie când o să mă însor cu fata ei.

În mod normal, o asemenea cerere nu ar fi fost refuzată, deşi toţi seniorii ar fi perceput o taxă, numită taxă de schimbare, pentru acest transfer. Totuşi, seniorii nici nu aveau obligaţia de a-şi da consimţământul. Dreptul latifundiarilor de a refuza asemenea solicitări dintr-un capriciu şi a modifica drastic cursul vieţii unui iobag era una dintre cele mai mari poveri cu care se confruntau ţăranii. Dar, pe de altă parte, această putere le oferea stăpânilor o metodă de disciplinare extraordinar de eficientă.

– Nu, zise Ralph. N-o să poţi să iei tu pământurile. Rânji. Tu şi

mireasa ta puteţi să mâncaţi roibă până vă săturaţi.

87

Caris trebuia să-l împiedice pe Philemon să ajungă episcop. Aceasta era cea mai îndrăzneaţă mişcare a lui de până acum, însă şi-o pregătise cu mare atenţie şi chiar avea şanse de succes. Dacă reuşea, avea să recapete controlul asupra spitalului – cu alte cuvinte, puterea de a-i distruge munca de-o viaţă. Dar putea face lucruri chiar mai rele de-atât. Avea să reînvie concepţiile înguste din trecut. În sate avea să numească preoţi conservatori, ca el, avea să închidă şcolile pentru fete şi să ţină predici împotriva dansurilor.

Caris nu avea niciun cuvânt de spus în alegerea unui episcop, dar existau o serie de mijloace de a exercita o anume presiune.

Începu cu episcopul Henri.

Ea şi Merthin se duseră la Shiring pentru a-l vedea pe episcop la palatul său. Pe drum, Merthin le privi insistent pe toate fetele cu părul negru care-i apărură în cale, iar când nu vedea pe nimeni cerceta cu atenţie pădurea aflată de-o parte şi de alta a drumului. O căuta pe Lolla, însă ajunseră la Shiring fără să dea de vreun semn al trecerii sau prezenţei ei pe drum.

Palatul episcopului se afla în piaţa principală, faţă în faţă cu biserica şi alături de Casa de negoţ cu lână. Nu era zi de târg, aşa că piaţa era goală, cu excepţia spânzurătorii, care se afla mereu acolo, un avertisment sever pentru răufăcători privind pedeapsa pe care o impuneau cetăţenii pentru cei care încălcau legea.

Palatul era o clădire fără pretenţii, din piatră, cu parterul alcătuit dintr-o sală mare şi o capelă, iar etajul era ocupat de o sumă de birouri şi apartamente particulare. Episcopul Henri impusese în palat un stil despre care Caris presupunea că era de inspiraţie franceză. Fiecare încăpere arăta ca un tablou. Palatul nu era decorat extravagant, precum cel al lui Philemon din Kingsbridge, unde abundenţa de covoare şi ornamente preţioase te ducea cu gândul la ascunzătoarea unui hoţ. Cu toate acestea, toate elementele din reşedinţa lui Henri aveau un aer plăcut, artistic: un sfeşnic de argint aşezat în aşa fel încât să fie scăldat în lumina provenită de la o fereastră, lucirea elegantă a unei mese vechi, din stejar; flori de primăvară aşezate în şemineul

lipsit de foc; o tapiserie mică pe perete, reprezentându-i pe David şi pe Ionatan.

Episcopul Henri nu le era duşman, dar nici aliat, îşi reaminti Caris cu emoţie în timp ce îl aşteptau în sala mare. Probabil că avea să le spună că încerca să se detaşeze de conflictele din Kingsbridge. Dintr-o perspectivă mai cinică, ea considera că, indiferent de ce decizie trebuia să ia, Henri avea să se concentreze mereu asupra propriilor interese. Nu-l plăcea pe Philemon, dar era posibil să nu se lase influenţat de acest factor.

Henri intră, urmat ca întotdeauna de canonicul Claude. Cei doi nu păreau să fi îmbătrânit. Henri era un pic mai în vârstă decât Caris, iar Claude avea poate cu zece ani mai puţin, însă amândoi arătau ca nişte flăcăi. Caris observase adesea că oamenii Bisericii îmbătrâneau frumos, cu mai multă graţie decât aristocraţii. Bănuia că acest lucru se datora faptului că cei mai mulţi preoţi – cu câteva excepţii celebre – duceau un trai moderat. Obiceiul de a posti îi obliga să mănânce peşte şi legume în zilele de vineri, cu ocazia praznicelor sfinţilor şi pe tot parcursul Postului Mare şi, cel puţin teoretic, nu aveau voie să se îmbete. Spre deosebire de ei, nobilii şi soaţele lor se răsfăţau cu ospeţe unde se consuma multă carne şi se bea vin din belşug. Probabil de aceea chipurile lor se ridau devreme, pielea li se usca, iar trupurile ajungeau să le fie cocârjate, în timp ce slujitorii Bisericii rămâneau zvelţi şi agili mai mult timp din vieţile lor liniştite şi austere.

Merthin îl felicită pe Henri pentru candidatura la funcţia de arhiepiscop de Monmouth, după care abordă direct subiectul care-i adusese la el.

– Stareţul Philemon a oprit lucrările la turn.

Cu un aer de neutralitate studiată, Henri spuse:

– Din ce motive?

– Păi, există un pretext şi un motiv, răspunse Merthin. Pretextul ar fi o problemă a proiectului.

– Şi care anume ar fi această problemă?

– Susţine că o turlă octogonală nu poate fi înălţată fără cofraj. La modul general, lucrul ăsta e adevărat, însă eu am găsit o soluţie.

– Care este…?

– Relativ simplă. Voi construi o turlă rotundă, care nu necesită cofraj, după care o voi acoperi la exterior cu un strat de mortar şi de pietre, astfel încât să arate ca un octogon. Pentru cei care o

văd, va fi o turlă octogonală, însă, din punct de vedere structural, o să fie un con.

– Şi i-ai dezvăluit şi lui Philemon acest lucru?

– Nu. Şi chiar dacă aş face-o, ar găsi alt pretext.

– Dar care este adevăratul său motiv?

– În loc de turlă, vrea să construiască o capelă închinată Maicii Domnului.

– Aha.

– Iar asta face parte dintr-o campanie de a intra în graţiile prelaţilor mai bătrâni. Când arhidiaconul Reginald a fost în Kingsbridge, Philemon a ţinut o predică împotriva disecţiilor. Şi le-a spus consilierilor regali că nu se va împotrivi taxării clericilor.

– Ce urmăreşte?

– Vrea să ajungă episcop de Shiring.

Henri ridică din sprâncene.

– Trebuie să recunosc că Philemon a avut întotdeauna tupeu.

Claude vorbi pentru prima oară de la începutul discuţiei.

– De unde ştiţi?

– Mi-a spus Gregory Longfellow.

Claude se uită la Henri şi adăugă:

– Dacă e cineva care să ştie asemenea lucruri, atunci Gregory e acela.

Caris îşi putea da seama că Henri şi Claude nu anticipaseră dimensiunile ambiţiei lui Philemon. Pentru a se asigura că cei doi nu aveau să uite însemnătatea acestei dezvăluiri, rosti:

– Dacă Philemon îşi atinge scopul, Sfinţia Voastră, în calitate de arhiepiscop de Monmouth, vă veţi confrunta cu un şir nesfârşit de reclamaţii şi dispute dintre cetăţenii din Kingsbridge şi episcopul Philemon. Ştiţi bine câte probleme au existat în trecut.

Claude dădu aprobator din cap.

– Sigur că da.

– Mă bucur că suntem de acord, replică Merthin.

Gândind cu voce tare, Claude spuse:

– Trebuie să propunem un alt candidat pentru postul de episcop.

Exact aceasta era concluzia la care sperase Caris că se va ajunge.

– Noi am avea o propunere, făcu ea.

Claude întrebă:

– Pe cine?

– Pe dumneata.

Urmă un interval de tăcere. Caris îşi putea da seama că lui Claude îi plăcea această idee. Presupunea că, în adâncul sufletului său, era invidios pe avansarea lui Henri şi se întreba dacă destinul său chiar era acela de a fi mereu un fel de aghiotant al lui Henri. Ar fi putut face faţă cu uşurinţă obligaţiilor pe care le presupunea rangul de episcop. Cunoştea dioceza foarte bine şi se ocupa deja de cea mai mare parte a aspectelor administrative.

Cu toate acestea, acum mai mult ca sigur se gândeau amândoi la vieţile lor personale. Caris nu avea nicio îndoială că trăiau aproape ca şi cum ar fi fost soţ şi soţie: îi văzuse sărutându-se. Dar trecuseră câteva decenii de la primele emoţii ale dragostei năvalnice, iar intuiţia îi spunea că ar fi putut tolera o viaţă cu perioade de separaţie.

– Aţi lucra în continuare mult timp împreună, rosti ea.

Claude zise:

– Arhiepiscopul o să aibă multe motive pentru a veni la Kingsbridge şi la Shiring.

Henri completă:

– Iar episcopul de Kingsbridge va trebui să vină des la Monmouth.

Claude urmă:

– Ar fi o mare onoare să devin episcop. Cu o licărire în privire, adăugă: Mai ales sub conducerea Sfinţiei Voastre, arhiepiscope.

Henri îşi feri privirea, prefăcându-se a nu observa dublul înţeles al replicii.

– Cred că e o idee minunată, încuviinţă el.

Merthin declară:

– Ghilda din Kingsbridge o să-l susţină pe Claude – pot să v-o garantez. Dar Sfinţia Voastră, arhiepiscope Henri, va trebui să îi sugeraţi regelui nominalizarea.

– Bineînţeles.

Caris întrebă:

– Pot să fac o sugestie?

– Chiar te rog.

– Găsiţi-i un alt post lui Philemon. Propuneţi-l ca… nu ştiu, arhidiacon de Lincoln sau ceva asemănător. Ceva ce i-ar plăcea, dar care l-ar face să se mute la mare distanţă de aici.

– Asta e o idee înţeleaptă, replică Henri. Dacă e să candideze pentru două posturi, poziţia lui va avea automat de suferit. O să

fiu atent la o asemenea oportunitate.

Claude se ridică.

– Toate acestea sunt foarte interesante, făcu el. Doriţi să rămâneţi la masă cu noi?

În încăpere intră un servitor care i se adresă lui Caris:

– A venit cineva care doreşte să vă vorbească, doamnă, spuse bărbatul. E doar un băietan, dar pare a fi foarte necăjit.

– Spune-i să intre, rosti Henri.

În încăpere fu adus un băiat de vreo 13 ani. Era murdar, însă purta haine scumpe, iar Caris presupuse că făcea parte dintr-o familie înstărită, însă care se confrunta cu un fel de problemă.

– Vreţi să veniţi până la noi acasă, stareţă Caris?

– Nu mai sunt călugăriţă acum, copile, dar ce s-a întâmplat?

Băiatul începu să vorbească repede:

– Tata şi mama sunt bolnavi, la fel şi fratele meu, şi mama a auzit pe cineva zicând că sunteţi la palatul episcopului şi m-a trimis să vă chem, pentru că ştie că dumneavoastră îi ajutaţi pe săraci, cu toate că ea poate să vă plătească… Vreţi să veniţi, vă rog?

Această situaţie nu era una neobişnuită pentru Caris şi tocmai de aceea avea mereu la ea o geantă de piele cu tot felul de instrumente medicale şi leacuri.

– Bineînţeles că vin, băiete, răspunse ea. Cum te cheamă?

– Giles Spicers, maică, mi-a zis mama să vă aştept şi să vă conduc la noi.

– Bine. Caris se adresă episcopului: Vedeţi-vă de prânz, vă rog. O să mă întorc şi eu cât de curând pot.

Îşi luă trusa şi îl urmă pe băiat afară.

Shiring îşi datora existenţa castelului şerifului de pe deal, exact aşa cum Kingsbridge apăruse datorită stăreţiei. Lângă piaţă se înălţau casele impunătoare ale cetăţenilor de vază, negustorii de lână, adjuncţii şerifului şi funcţionarii publici, precum coronerul. Puţin mai departe se aflau casele cetăţenilor de condiţie medie, negustori şi meşteri, precum aurarii, croitorii şi apotecarii. Tatăl lui Giles era un negustor de mirodenii, după cum indica şi numele său[2], iar băiatul o conduse pe Caris pe o stradă din această zonă. Ca mai toate reşedinţele celor din clasa lor socială, aceasta avea un parter construit din piatră, unde se aflau depozitul şi prăvălia, şi un etaj de lemn, unde se aflau camerele de locuit. Astăzi, prăvălia era închisă. Giles o conduse

[2] Spicer – negustor de mirodenii (în lb. engleză, în original).

pe Caris pe o scară exterioară.

Imediat ce intrară, Caris simţi mirosul familiar al bolii, apoi se opri o fracţiune de secundă, ezitând. Mirosul acesta avea ceva deosebit, ceva care atinse un punct nevralgic în memoria ei, ceva care, nu ştia de ce, o speria îngrozitor.

În loc să rămână pe loc şi să cântărească această reacţie, Caris traversă salonul şi intră în dormitor, iar acolo găsi îngrozitorul răspuns la dilema ei.

În încăpere zăceau trei persoane, pe nişte saltele: o femeie de vârsta ei, un bărbat un pic mai în vârstă şi un adolescent. Boala bărbatului era în stadiul cel mai avansat. Acesta nu făcea nicio mişcare, ci pur şi simplu gemea şi transpira abundent, din cauza febrei. Dincolo de marginea gulerului deschis se vedea clar că pe piept şi pe gât avea mai multe pete purpurii-închis. Buzele şi nările îi erau mânjite de sânge.

Avea ciumă.

– A revenit, murmură Caris. O, Doamne ajută-ne!

O clipă, fu absolut paralizată de frică. Stătea nemişcată, holbându-se la bolnavii din faţa sa, simţindu-se complet neputincioasă. Ştiuse mereu, la nivel teoretic, că era posibil ca ciuma să revină – parţial acesta fusese şi motivul pentru care îşi scrisese cartea –, dar, chiar şi aşa, nu era deloc pregătită pentru şocul pe care i-l dădea revederea acelor pete, a şiroaielor de sânge şi a bolnavilor pârjoliţi de febră.

Femeia se ridică într-un cot. Starea ei nu era atât de gravă: îi apăruseră petele caracteristice, avea febră, însă nu părea să îi fi curs încă sânge din nas.

– Daţi-mi ceva de băut, pentru numele lui Dumnezeu, spuse ea.

Giles luă o carafă de vin şi, în sfârşit, mintea lui Caris începu să funcţioneze din nou, iar trupul ei îşi reveni din amorţeală.

– Nu-i da vin – n-o să facă decât să-i sporească setea, i se adresă ea. Am văzut un butoi de bere în camera cealaltă – dă-i o cană de-acolo.

Femeia îşi concentră atenţia asupra lui Caris.

– Sunteţi stareţa, nu? făcu ea. Caris nu o corectă. Oamenii spun că sunteţi o adevărată sfântă. Puteţi să ne vindecaţi?

– O să încerc, dar nu sunt nicidecum o sfântă, doar o femeie care a văzut o mulţime de oameni bolnavi la viaţa ei şi le-a observat toate simptomele.

Caris scoase din trusa ei o fâşie de pânză şi şi-o legă peste

gură şi nas. Nu mai întâlnise un caz de ciumă de zece ani, însă căpătase obiceiul de a apela la acest mijloc de precauţie ori de câte ori avea de-a face cu pacienţi care sufereau de boli ce se puteau transmite. Umezi o bucată curată de pânză în apă de trandafiri şi şterse cu ea chipul femeii. Ca întotdeauna, această manevră reuşi să o aline întrucâtva pe bolnavă.

Giles se întoarse cu o cană cu bere, iar mama sa o goli dintr-o suflare. Caris îi spuse:

– Dă-le de băut cât vor, dar numai bere sau vin îndoit cu apă.

Se apropie de tatăl băiatului, care nu mai avea mult de trăit. Scotea tot felul de sunete incoerente, iar privirea nu i se putea focaliza asupra lui Caris. Aceasta se mulţumi să-i tamponeze chipul, curăţând sângele închegat din jurul nărilor şi gurii bărbatului. În cele din urmă, se ocupă de fratele mai mare al lui Giles, care se îmbolnăvise recent şi încă mai strănuta. Era însă suficient de mare pentru a-şi da seama de gravitatea situaţiei şi părea de-a dreptul îngrozit.

Când termină, Caris îl instrui pe Giles:

– Încearcă să-i ajuţi să stea cât mai confortabil şi dă-le de băut. Nu poţi să faci nimic altceva pentru ei. Ai alte rude? Unchi sau veri?

– Sunt toţi în Ţara Galilor.

Caris îşi propuse să-l înştiinţeze pe episcopul Henri cu privire la situaţia băiatului, în eventualitatea că acesta ar rămâne orfan.

– Mama a zis să vă plătesc, rosti Giles.

– Nu am făcut mare lucru, răspunse Caris. Poţi să-mi dai şase penny.

Lângă salteaua mamei sale se afla o pungă de piele. Băiatul scoase şase monede de argint de câte un penny.

Femeia se ridică din nou. Vorbind mai calm, o întrebă:

– Ce boală avem?

– Îmi pare rău, îi spuse Caris. E ciumă.

Femeia dădu din cap, cu o expresie fatalistă.

– De-asta îmi era frică.

– N-aţi recunoscut simptomele de data trecută?

– Pe atunci trăiam într-un orăşel din Ţara Galilor şi am scăpat de ea. O să murim cu toţii?

Caris nu credea că asemenea lucruri importante trebuiau ascunse pacienţilor.

– Sunt unii care supravieţuiesc, răspunse ea. Nu mulţi, totuşi.

– Atunci numai Dumnezeu ne poate salva, murmură femeia.

– Amin! rosti Caris.

Pe drumul de întoarcere la Kingsbridge, Caris se gândi necontenit la ciumă. Avea să se răspândească, bineînţeles, la fel de repede ca data trecută. Avea să facă mii de victime. Această perspectivă o umplea de furie. Era ceva aidoma măcelului fără sens pricinuit de un război, numai că războiul era iscat de oameni, pe când ciuma nu. Ce-avea să facă? Nu putea să stea cu mâinile în sân, urmărind cu seninătate cum evenimentele din urmă cu 13 ani se repetă, ca într-o piesă de teatru crudă.

Nu exista leac pentru ciumă, însă ea descoperise câteva metode de a-i încetini înaintarea criminală. În timp ce calul ei galopa uşor pe drumul bătătorit care traversa pădurea, trecu în revistă toate cunoştinţele pe care le acumulase despre această boală şi despre modurile de a o combate. Merthin tăcea, dându-şi seama în ce dispoziţie se afla şi, cel mai probabil, ghicind exact ce se petrecea în mintea ei.

Când ajunseră acasă, Caris îi explică exact ce voia să facă.

– O să întâmpinăm împotrivire, o avertiză el. Planul tău e unul drastic. E posibil ca aceia care n-au pierdut rude sau prieteni data trecută să-şi închipuie că sunt invulnerabili şi să spună că reacţia ta este exagerată.

– În privinţa asta poţi să mă ajuţi tu, replică ea.

– Atunci eu aş zice să împărţim potenţialii oponenţi şi să ne ocupăm de ei separat.

– În regulă.

– Ai de câştigat de partea ta trei grupări: ghilda, călugării şi călugăriţele. Hai să începem cu ghilda. O să convoc o adunare şi n-o să-l invit pe Philemon.

Acum ghilda se reunea în Casa de comerţ cu stofă, o clădire nouă şi impunătoare din piatră, aflată pe strada principală. Acolo negustorii puteau încheia tranzacţii chiar şi pe vreme rea. Construcţia ei fusese achitată din profiturile înregistrate ca urmare a vânzării stofei stacojii de Kingsbridge.

Şi totuşi, înainte de şedinţa ghildei, Caris şi Merthin se întâlniră pe rând cu membrii mai importanţi, pentru a le câştiga susţinerea, o tehnică pe care Merthin o pusese la punct de mult timp. Deviza sa era simplă: „Niciodată nu convoca o întrunire până ce rezultatul nu e clar ca lumina zilei.”

Caris se duse să discute cu Madge Ţesătoarea.

Madge se recăsătorise. Spre amuzamentul general, reuşise să

farmece un ţăran la fel de chipeş ca primul ei soţ şi cu 15 ani mai tânăr decât ea, Anselm, deşi Madge era la fel de durdulie ca întotdeauna şi-şi acoperea părul grizonant cu o serie de pălării fanteziste. Chiar mai surprinzător, deşi trecuse de 40 de ani, rămăsese însărcinată şi născuse o fetiţă sănătoasă, Selma, care acum avea opt anişori şi frecventa şcoala de la mănăstirea de maici. Rolul de mamă n-o împiedicase niciodată pe Madge să se ocupe de afaceri, aşa că era şi acum principalul negustor de stofă de lână vopsită cu stacojiu de Kingsbridge, cu Anselm ca principal ajutor.

Locuia în continuare în casa mare de pe strada principală în care se mutase împreună cu Mark după ce începuseră să câştige consistent din afacerea lor cu stofă. Când ajunse Caris, ea şi Anselm tocmai luau în primire un transport de stofă roşie, încercând să-i găsească un loc în depozitul supraaglomerat de la parter.

– Îmi fac provizii pentru Târgul de Lână, îi explică Madge.

Caris aşteptă până ce gazda verifică marfa, după care urcară amândouă la etaj, lăsându-l pe Anselm să se ocupe de prăvălie. Când intră în salon, Caris îşi aminti, cu o precizie dureroasă, ziua aceea din urmă cu 13 ani când fusese chemată acolo să-l consulte pe Mark – primul locuitor din Kingsbridge care se îmbolnăvise de ciumă. Dintr-odată, se trezi cuprinsă de deprimare.

Madge observă schimbarea expresiei ei.

– Ce s-a întâmplat? întrebă ea.

Femeilor nu li se puteau ascunde anumite lucruri, care treceau de obicei neobservate de către bărbaţi.

– Acum 13 ani, am venit aici pentru că Mark se simţea rău, spuse Caris.

Madge dădu din cap, în semn de încuviinţare.

– Ziua aceea a fost începutul celei mai urâte perioade din viaţa mea, rosti ea pe un ton sec. În dimineaţa aceea, aveam un soţ minunat şi patru copii sănătoşi. Trei luni mai târziu, eram o văduvă fără copii care nu mai avea nimic pentru care să trăiască.

– Vremuri amare, murmură Caris.

Madge se duse la dulapul unde ţinea nişte cupe şi o carafă, însă, în loc să-i ofere lui Caris ceva de băut, rămase nemişcată, privind fix către perete.

– Vrei să-ţi spun ceva ciudat? făcu ea. După ce au murit, n-am

mai putut rosti „Amin” după *Pater noster*[3]. Înghiţi în sec, iar glasul îi deveni mai stins. Vezi tu, ştiu ce înseamnă cuvintele în latină. M-a învăţat tata. *Fiat voluntas tua* – „Facă-se voia Ta”. Nu puteam să spun asta. Dumnezeu mi-a răpit familia şi chinul acesta a fost de-ajuns – nu puteam să mă declar de acord cu El. Amintindu-şi, ochii i se umplură de lacrimi. Nu voiam ca voia Domnului să se impună. Îmi voiam copiii înapoi. „Facă-se voia Ta.” Ştiam că aveam să mă duc în iad pentru asta, dar tot nu puteam să spun „Amin”.

Drept răspuns, Caris rosti:

– Ciuma a apărut din nou.

Madge se clătină şi se prinse de marginea dulapului, ca să se menţină în picioare. Dintr-odată, silueta ei solidă păru fragilă, iar expresia de încredere în sine îi dispăru de pe chip, făcând-o să-şi arate vârsta.

– O, nu, se tângui ea.

Caris trase o bancă mai aproape şi o ţinu de braţ pe Madge până când aceasta se aşeză pe ea.

– Îmi pare rău să-ţi provoc un asemenea şoc, spuse ea.

– Nu, repetă Madge. Nu se poate să fi revenit. Nu pot să-i pierd pe Anselm şi pe Selma. N-aş putea suporta.

Era atât de palidă şi de trasă la faţă, încât Caris se temu să nu cumva să sufere un atac de apoplexie.

Caris turnă nişte vin din carafă într-una dintre cupe. I-o întinse lui Madge, care o bău mai degrabă automat. Obrajii ei îşi recăpătară oarecum culoarea.

– Acum o înţelegem mai bine, continuă Caris. O putem înfrunta.

– S-o înfruntăm? Cum putem face una ca asta?

– De-asta am venit azi, ca să-ţi spun. Te simţi măcar un pic mai bine?

În sfârşit, Madge se uită direct la Caris.

– S-o înfruntăm, repetă ea. Sigur că asta trebuie să facem. Spune-mi cum.

– Va trebui să închidem oraşul. Să ferecăm porţile, să punem gărzi pe ziduri, astfel încât să nu între nimeni.

– Dar oamenii au nevoie de mâncare.

– Proviziile vor fi duse pe Insula Leproşilor. Merthin va fi intermediar, el îi va plăti – data trecută el s-a îmbolnăvit de ciumă şi a supravieţuit; se ştie că nimeni nu se îmbolnăveşte a

---

[3] Tatăl nostru (în lb. latină, în original).

doua oară. Negustorii îşi vor lăsa bunurile pe pod. Apoi, după ce vor fi plecat, locuitorii oraşului vor ieşi şi se vor aproviziona cu ce le trebuie.

– Şi oamenii ar putea să iasă din oraş?

– Da, însă n-ar avea voie să se mai întoarcă.

– Şi Târgul de Lână?

– Asta s-ar putea să fie cea mai grea parte, zise Caris. Trebuie anulat.

– Dar negustorii din Kingsbridge ar pierde sute de lire!

– E mai bine decât să moară.

– Dacă facem cum spui tu, vom scăpa de ciumă? O să supravieţuiască ai mei?

Caris şovăi, împotrivindu-se tentaţiei de a rosti o minciună liniştitoare.

– Nu pot să promit aşa ceva, spuse ea. E posibil ca ciuma să fi ajuns deja la noi. E posibil ca, în secunda asta, cineva să fie pe moarte în vreuna dintre colibele de pe malul râului – singur, fără cineva care să îl ajute. Aşa că mă tem că n-o să scăpăm de tot. Dar cred cu tărie că planul meu îţi oferă cea mai mare probabilitate de a-i avea pe Anselm şi pe Selma alături de tine de Crăciun.

– Atunci aşa facem, replică Madge hotărâtă.

– Susţinerea ta e esenţială, zise Caris. Sinceră să fiu, tu o să pierzi mai mulţi bani decât oricine de pe urma anulării târgului. Din acest motiv, oamenii vor fi mai înclinaţi să te asculte. Am nevoie să le explici cât de gravă e situaţia.

– Nu-ţi face griji, o linişti Madge. Chiar asta o să fac.

– O idee foarte înţeleaptă, zise stareţul Philemon.

Merthin fu luat prin surprindere. Nu-şi putea aminti vreo ocazie în care Philemon să se fi declarat atât de uşor de acord cu vreo propunere făcută de ghildă.

– Atunci ne susţii, repetă el, pentru a se asigura că auzise bine.

– Da, chiar aşa, răspunse stareţul. Era ocupat să mănânce un castron cu stafide, îndesându-şi în gură câte un pumn întreg şi mestecându-le repede. Lui Merthin nu-i oferi. Bineînţeles însă, regulile nu li s-ar aplica şi călugărilor.

Merthin oftă. Ar fi trebuit să-şi dea seama.

– Dimpotrivă, se aplică tuturor, spuse el.

– Nu, nu, contestă Philemon, pe un ton pe care l-ar fi folosit să

dăscălească un copil. Ghilda nu are dreptul să controleze deplasările călugărilor.

Merthin observă că la picioarele lui Philemon stătea un motan. Era gras, ca el, cu o privire răutăcioasă. Arăta exact ca motanul lui Godwyn, Arhiepiscopul, deşi animalul respectiv mai mult ca sigur murise de mult. Merthin continuă:

– Ghilda are puterea de a fereca porţile oraşului.

– Dar noi avem dreptul de a intra şi de a ieşi cum poftim. Noi nu suntem supuşi autorităţii ghildei – ar fi de-a dreptul ridicol.

– Şi totuşi, ghilda are putere asupra oraşului, iar noi am hotărât că nimeni nu poate intra atât timp cât ciuma face ravagii.

– Nu poţi impune reguli pentru stăreţie.

– Însă pot să o fac pentru tot oraşul şi, întâmplător, stăreţia se află în oraş.

– Cu alte cuvinte, dacă eu plec azi din Kingsbridge, mâine o să refuzi să mă laşi să mai intru?

Merthin nu era chiar sigur. Ar fi fost o situaţie foarte stânjenitoare să-l aibă pe stareţul de Kingsbridge la poartă, cerând să fie primit. Sperase să-l convingă pe Philemon să accepte această restricţie. Nu voia să supună hotărârea ghildei unui test atât de drastic. Totuşi, încercă să adopte un ton cât mai încrezător.

– Absolut.

– O să fac plângere la episcop.

– Spune-i că nici el nu poate intra în Kingsbridge.

Caris îşi dădu seama că personalul mănăstirii de maici nu suferise aproape nicio schimbare în cei zece ani trecuţi de la plecarea ei. Bineînţeles, aşa era în toate mănăstirile: călugăriţele rămâneau acolo pentru tot restul vieţii. Maica Joan era în continuare stareţă, iar sora Oonagh conducea spitalul sub supravegherea fratelui Sime. Acum nu mai veneau decât puţini oameni aici în căutare de îngrijiri medicale: cei mai mulţi preferau spitalul lui Caris de pe insulă. Puţinii pacienţi pe care-i avea Sime, majoritatea extrem de habotnici, erau îngrijiţi în spitalul cel vechi de lângă bucătărie, în timp ce clădirea cea nouă era folosită pentru găzduirea oaspeţilor.

Caris se întâlni cu Joan, Oonagh şi Sime în farmacia cea veche, care acum era folosită ca birou particular al stareţei, şi le explică planul său:

– Oamenii care locuiesc în afara zidurilor oraşului vechi şi se

îmbolnăvesc de ciumă vor fi primiţi în spitalul meu de pe insulă, spuse ea. Cât timp ţine molima, călugăriţele şi cu mine vom rămâne în clădirea spitalului zi şi noapte. Nimeni nu va pleca de acolo, cu excepţia puţinilor norocoşi care-şi revin din boală.

Joan o întrebă:

– Şi cum o să stea lucrurile aici, în oraşul vechi?

– Dacă ciuma ajunge în oraş în ciuda măsurilor noastre de precauţie, s-ar putea să fie prea multe victime pentru capacitatea de care dispuneţi aici. Ghilda a hotărât ca victimele de ciumă să fie închise în casele lor. Această regulă se aplică şi celorlalte persoane care locuiesc într-o casă atinsă de ciumă: părinţi, copii, bunici, servitori, ucenici. Oricine va fi prins părăsind o asemenea casă va fi spânzurat.

– Sunt reguli foarte aspre, zise Joan. Dar, dacă ne ajută să evităm măcelul îngrozitor de data trecută, merită.

– Ştiam că vei înţelege.

Sime nu spunea nimic. Veştile despre revenirea ciumei păreau să-i fi potolit aroganţa.

– Şi ce-o să mănânce aceia care ajung să se îmbolnăvească, dacă sunt obligaţi să nu iasă din case? se interesă Oonagh.

– Vecinii le pot lăsa merinde în faţa uşii. Nimeni nu are voie să intre – cu excepţia călugărilor-medici şi a călugăriţelor. Aceştia îi vor vizita pe bolnavi, însă nu trebuie să aibă niciun contact cu cei sănătoşi. Vor merge din stăreţie la casa respectivă, după care se vor întoarce direct, fără să intre în nicio altă clădire sau să vorbească cu cineva pe stradă. Vor purta mereu măşti şi îşi vor spăla mâinile cu oţet ori de câte ori ating un pacient.

Sime părea îngrozit.

– Şi asta o să ne protejeze? bâigui el.

– Într-o anumită măsură, răspunse Caris. Nu total.

– Dar asta înseamnă că o să fie foarte periculos să ne ocupăm de bolnavi!

Oonagh fu cea care-i răspunse:

– Noi nu ne temem, spuse ea. Noi întâmpinăm moartea cu braţele deschise, căci ne-am dorit-o mereu, dat fiindcă reprezintă mult aşteptata reunire cu Cristos.

– Da, bineînţeles, murmură Sime.

A doua zi, toţi călugării părăsiră oraşul.

Când văzu ce făcuse Ralph cu roiba lui Davey, Gwenda îşi simţi inima năpădită de o furie criminală. Distrugerea intenţionată a unei culturi era un păcat. Trebuia să existe un loc special în iad pentru nobilii care călcau în picioare rezultatul muncii grele a ţăranilor.

Dar Davey nu era atât de supărat.

– Nu cred că are vreo importanţă, spuse el. Valoarea plantei e dată de rădăcini, iar de ele nu s-a atins.

– Da, asta ar fi însemnat să pună osul la muncă, replică Gwenda pe un ton amar, însă se mai înveseli.

De fapt, tufele îşi reveniră cu o viteză remarcabilă. Probabil că Ralph habar nu avea că planta se întindea pe sub pământ. Pe parcursul lunilor mai şi iunie, în timp ce în Wigleigh începură să se audă zvonuri despre revenirea ciumei, se formară lăstari noi şi, la începutul lui iulie, Davey hotărî că era timpul să strângă recolta. Într-o duminică, Gwenda, Wulfric şi Davey îşi petrecură toată după-amiaza scoţând rădăcinile din pământ. Mai întâi afânau uşor solul din jurul tulpinii, după care o scoteau din pământ, îi îndepărtau partea verde, păstrând însă rădăcina şi o porţiune scurtă din tulpină. Era o activitate istovitoare, de genul celor cu care Gwenda se îndeletnicise toată viaţa ei.

Lăsară jumătate din plantaţie neatinsă, în speranţa că anul viitor plantele aveau să se regenereze.

Încărcară toate rădăcinile într-un căruţ tras chiar de ei şi se întoarseră în sat prin pădure. Le descărnară apoi în hambar şi le întinseră în pod, să se usuce.

Davey nu ştia când avea să-şi poată vinde recolta. Kingsbridge îşi închisese porţile. Oamenii cumpărau în continuare alimente, bineînţeles, însă numai prin intermediari. Davey avea un produs nou şi ar fi trebuit să le expună situaţia potenţialilor săi cumpărători. Ar fi fost ciudat să trateze cu un intermediar. Dar poate că nu strica să facă o încercare. Însă mai întâi trebuia să usuce rădăcinile, după care să le macine până obţinea o pudră fină, iar asta avea să dureze ceva timp.

Davey nu mai adusese vorba despre Amabel, însă Gwenda era sigură că se întâlnea în continuare cu ea. Băiatul se prefăcea a fi resemnat, însă vesel. Dacă ar fi renunţat cu adevărat, ar fi stat îmbufnat şi ar fi nutrit oareşce resentimente faţă de ea.

Gwenda nu putea decât să spere că dragostea lui Davey avea

să se stingă înainte de a ajunge la vârsta la care se putea însura fără a avea nevoie de consimţământul părinţilor. Abia dacă suporta să se gândească la perspectiva ca familia ei să fie unită în vreun fel cu Annet. Aceasta nu încetase niciodată să o umilească flirtând cu Wulfric, care zâmbea prosteşte la orice cochetărie a ei. Acum că Annet era trecută de 40 de ani, cu obrajii pătaţi de venele sparte pe sub piele şi cu şuviţe albe printre cârlionţii aurii, comportamentul ei nu era doar stânjenitor, ci de-a dreptul grotesc – şi totuşi, Wulfric reacţiona de parcă Annet ar fi fost în continuare o fetişcană.

Şi iată, îşi spunea Gwenda cu amărăciune, fiul ei căzuse în aceeaşi capcană. Îi venea să scuipe, dispreţuitor. Amabel arăta exact ca Annet în urmă cu 25 de ani, cu o feţişoară drăguţă încadrată de cârlionţi zglobii, gât lung, umeri înguşti, albi ca laptele, şi sâni mici, ca ouăle pe care mama şi fiica le vindeau la târg. Avea acelaşi obicei de a-şi arunca părul pe spate şi de a se uita la un bărbat cu un reproş prefăcut în ochi, lovindu-l în piept cu dosul palmei, cu un gest care se voia a fi o pedeapsă, însă, de fapt, era o mângâiere.

Cu toate acestea, Davey măcar era în siguranţă şi o ducea bine, cel puţin din punct de vedere fizic. Gwenda era mai îngrijorată în privinţa lui Sam care locuia acum cu contele Ralph, la castel, învăţând să devină războinic. Când se ducea la biserică, Gwenda se ruga cu fervoare să nu fie rănit la vânătoare, la lecţiile de scrimă sau în vreun turnir. Îl văzuse în fiecare zi timp de 22 de ani, iar apoi îi fusese răpit dintr-odată. „E greu să fii femeie, îşi spunea. Îţi iubeşti copilaşul din toată inima, cu toată fiinţa, şi apoi, într-o bună zi, el pleacă pur şi simplu.”

Săptămâni de-a rândul, căutase un pretext pentru a se duce la Earlcastle să vadă cum se descurca Sam. Apoi auzi că apăruseră cazuri de ciumă acolo şi se hotărî pe loc. Avea să se ducă înainte de a începe recoltarea. Wulfric n-avea s-o însoţească: avea prea multe de făcut pe ogor. Oricum, nu-i era deloc teamă să pornească la drum de una singură. „Sunt prea săracă să fiu jefuită şi prea bătrână să fiu violată”, glumea ea adesea. În realitate, era mult prea aprigă pentru asemenea lucruri. Plus că avea mereu la ea un pumnal cu lamă lungă.

Traversă podul mobil de la Earlcastle sub razele arzătoare ale soarelui de iulie. Pe zidul din dreptul porţii, o cioară stătea de pază, cu penele ei negre lucind în soare. Când o văzu, croncăni parcă în semn de avertisment. Era ca şi cum i-ar fi spus: „Fugi!

Fugi!” Bineînţeles, Gwenda scăpase prima dată de ciumă, însă era posibil să nu fi fost vorba decât despre o întâmplare norocoasă – venind aici, îşi punea viaţa în pericol.

În curtea de jos a castelului lucrurile păreau normale, deşi oarecum prea liniştite. Un tăietor de lemne descărca un car plin de buşteni de foc lângă brutărie, iar lângă grajduri un servitor deshăma un cal plin de glod. În afară de asta, nu se vedea însă prea mare activitate. Gwenda observă un grup mic de bărbaţi şi femei adunat lângă intrarea bisericuţei, care dădea spre vest, aşa că traversă curtea de pământ bătătorit şi scorojit pentru a vedea ce se petrecea acolo.

– Înăuntru sunt ciumaţii, îi răspunse o servitoare când o întrebă.

Gwenda intră pe uşă, cu inima îngreunată de spaimă.

Pe podea erau aşezate 10–12 saltele, în aşa fel încât ocupanţii lor să stea cu faţa spre altar, exact ca într-un spital. Cam jumătate dintre pacienţi păreau a fi copii. Dar erau şi trei bărbaţi adulţi. Gwenda le cercetă chipurile, speriată.

Niciunul dintre ei nu era Sam.

Îngenunche şi rosti o rugăciune de mulţumire.

Întoarsă afară, o abordă pe femeia cu care vorbise mai devreme.

– Îl caut pe Sam din Wigleigh, spuse ea. E un scutier venit de puţină vreme la castel.

Femeia arătă cu degetul către podul care făcea legătura cu curtea interioară.

– Încearcă în fortăreaţă.

Gwenda porni în direcţia indicată. Santinela de la pod nici măcar nu o băgă în seamă. Ajunsă în curtea interioară, Gwenda urcă treptele care duceau în sala mare a fortăreţei.

Aceasta era întunecată şi răcoroasă. Pe lespezile reci ale şemineului dormita un câine masiv. De-a lungul pereţilor se înşirau mai multe bănci, iar în capătul opus al încăperii se aflau două jilţuri. Gwenda observă că nicăieri nu se vedeau perne, scaune capitonate sau tapiserii şi tablouri. Îşi dădu seama că lady Philippa nu petrecea prea mult timp aici şi nu se interesa de mobilier sau decoraţiuni interioare.

Sam şedea lângă o fereastră, împreună cu trei bărbaţi mai tineri decât el. În faţa lor, pe podea, se aflau întinse părţile componente ale unei armuri, puse în ordine, de la vizieră la apărătorile pentru picioare. Fiecare dintre cei patru curăţa câte o

porţiune. Sam freca plastronul cu o piatră netedă, încercând să înlăture rugina de pe metal.

Gwenda rămase pe loc câteva secunde, studiindu-l. Purta haine noi, în culorile caracteristice livrelei contelui de Shiring, roşu şi negru. Culorile se potriveau cu frumuseţea sa brună. Părea să fie în largul său, vorbind relaxat cu ceilalţi în timp ce-şi vedea de treabă. Părea sănătos şi bine hrănit. Exact asta şi sperase Gwenda, însă, chiar şi aşa, simţi un fior de dezamăgire egoistă că o ducea atât de bine fără ea.

Sam îşi ridică privirea şi o văzu. Pe chipul lui se citi surprindere, urmată de plăcere, iar apoi de amuzament.

– Ehei, băieţi, spuse el, sunt cel mai mare dintre voi şi poate că vă închipuiţi că sunt în stare să-mi port singur de grijă, dar să ştiţi că nu e aşa. Mama vine după mine peste tot, ca să se asigure că mi-e bine.

Cei trei o văzură şi ei şi izbucniră în râs. Sam îşi lăsă lucrul deoparte şi veni la ea. Mama şi fiul se aşezară pe o bancă, într-un colţ aflat lângă scara care ducea la etaj.

– Îmi place foarte mult, începu Sam cu însufleţire. Aici mai mereu sunt jocuri la care participă toţi. Mergem la vânătoare cu câinii şi şoimii, ne luăm la trântă şi facem întreceri de călărie, ba jucăm şi fotbal. Am învăţat o groază de lucruri! E un pic ruşinos să fiu mereu pus pe picior de egalitate cu băietanii ăştia, dar mă descurc eu. Pur şi simplu trebuie să învăţ cum să lupt cu sabia şi scutul în timp ce călăresc.

Gwenda observă că Sam al ei vorbea deja altfel. Începea să piardă ritmul molcom al vorbirii ţăranilor. Şi folosea cuvinte franţuzeşti pentru „vânătoare cu câini” şi „vânătoare cu şoimi”. Încet-încet, era absorbit de stilul de viaţă al aristocraţilor.

– Şi muncă? se interesă ea. Presupun că vă îndeletniciţi şi cu altceva în afară de jocuri, nu?

– Da, avem o groază de muncă. Arătă către tovarăşii săi, care se ocupau în continuare cu lustruirea armurii. Dar e uşoară în comparaţie cu aratul şi trasul grapei pe ogor.

Sam întrebă de fratele său, iar Gwenda îi împărtăşi veştile de acasă: că roiba lui Davey se regenerase, că scoseseră rădăcinile, că Davey era în continuare încurcat cu Amabel şi că încă nu se îmbolnăvise nimeni de ciumă. În timp ce vorbeau, Gwenda începu să aibă senzaţia că cineva o privea şi îşi dădu seama că nu era vorba despre o simplă închipuire. După o clipă, aruncă o privire peste umăr.

Contele Ralph stătea în capul scării, în faţa unei uşi deschise. În mod clar, ieşise din dormitorul său. Gwenda se întrebă de cât timp stătea acolo, privind-o. Îi întâlni ochii. Căutătura lui era intensă, însă nu o putea descifra, nu înţelegea ce însemna. Începu să aibă senzaţia că era vorba despre ceva deranjant de intim, aşa că-şi feri privirea.

Când se uită din nou, Ralph dispăruse.

A doua zi, când era pe drum, la jumătatea distanţei către casă, un călăreţ o ajunse din urmă, în viteză, după care încetini şi chiar opri cu totul.

Mâna Gwendei se duse imediat către pumnalul lung pe care-l avea la brâu.

Călăreţul cu pricina era Alan Fernhill.

– Contele vrea să te vadă, zise el.

– Atunci ar fi făcut bine să vină chiar el, în loc să te trimită pe tine, răspunse ea.

– Mereu ai câte un răspuns obraznic gata pregătit, nu? Chiar crezi că asta te face mai dragă în ochii celor mai presus decât tine?

Avea dreptate. Gwenda era surprinsă, poate pentru că în decursul numeroşilor ani în care Alan fusese acolitul lui Ralph nu îl auzise niciodată spunând ceva inteligent. Dacă şi-ar fi cunoscut interesul, ar fi încercat să se bage pe sub pielea celor ca el, nu să-i ia în băşcălie.

– Bine, făcu ea pe un ton apatic. Contele mă cheamă la el. Acum trebuie să mă întorc pe jos tocmai până la castel?

– Nu. Are o căsuţă în pădure, nu departe de aici, unde se opreşte să îmbuce câte ceva când e la vânătoare. E acolo.

Arătă spre pădurea aflată dincolo de marginea drumului.

Gwendei nu-i plăcea prea mult situaţia, însă, în calitatea ei de iobagă, nu avea dreptul de a refuza să răspundă chemării seniorului ei. Şi, la urma urmei, chiar dacă refuza, era sigură că Alan i-ar fi dat o scatoalcă, ar fi legat-o fedeleş şi ar fi dus-o acolo pe spinarea calului.

– Bine, zise ea.

– Poţi să urci în şa în faţa mea, dacă vrei.

– Nu, mulţumesc, prefer să merg pe jos.

În perioada aceea a anului, vegetaţia din pădure era deasă. Gwenda porni în urma calului printre copaci, profitând de făgaşul creat de animal printre urzici şi ferigi. În urma ei, acesta dispărea

rapid, redevenind o mare de verdeaţă. Tulburată, Gwenda se întreba ce-l făcuse pe Ralph să pună la cale această întâlnire în pădure. Oricum, era aproape convinsă că nu avea cum să fie ceva bun pentru ea şi ai săi.

Merseră vreo 400 de metri şi ajunseră la o baracă joasă, cu acoperiş de stuf. Dacă n-ar fi ştiut despre ce era vorba, Gwenda ar fi crezut că era o casă de pădurar. Alan îşi trecu frâiele pe după trunchiul unui copac tânăr şi o conduse înăuntru.

Interiorul avea acelaşi aer auster pe care Gwenda îl observase la Earlcastle. Pardoseala era din pământ bătătorit, pereţii erau din nuiele şi lut, nefinisaţi, iar plafonul consta pur şi simplu din partea inferioară a stratului de stuf. Mobilierul era redus la strictul necesar: o masă, câteva bănci şi un pat simplu, din lemn, cu o saltea din paie. În spate se vedea o uşă întredeschisă care făcea legătura cu o bucătărioară unde, cel mai probabil, servitorii lui Ralph pregăteau mâncarea şi băutura pentru el şi tovarăşii săi de vânătoare.

Ralph era aşezat la masă, cu o cană cu vin în faţă. Gwenda se opri în faţa lui, aşteptând. Alan stătea sprijinit de peretele din spatele ei.

– Deci te-a găsit Alan, zise Ralph.

– Nu mai e nimeni aici? întrebă Gwenda neliniştită.

– Doar tu, eu şi Alan.

Tulburarea Gwendei crescu.

– De ce ai vrut să mă vezi?

– Ca să vorbim despre Sam, bineînţeles.

– L-ai luat de lângă mine. Ce mai e de spus?

– E un băiat bun, să ştii… fiul nostru.

– Nu-i spune aşa.

Gwenda îi aruncă o privire lui Alan. Acesta nu dădea niciun semn că ar fi fost surprins: în mod clar, le cunoştea secretul. Era de-a dreptul disperată. Wulfric nu trebuia să afle niciodată.

– Să nu-i mai spui niciodată „fiul nostru”, adăugă ea. Nu i-ai fost niciodată tată. Wulfric e cel care l-a crescut.

– Şi cum aş fi putut să-l cresc eu? Nici nu ştiam că e al meu! Dar acum recuperez timpul pierdut. Se descurcă bine, ţi-a zis?

– Se încaieră cu alţii?

– Bineînţeles. Aşa e şi normal pentru un scutier. E un antrenament pentru când o să participe la o bătălie adevărată. Ar fi trebuit să întrebi dacă şi câştigă.

– Nu e genul de viaţă pe care am vrut-o pentru el.

– E genul de viaţă pentru care s-a născut.

– M-ai adus până aici ca să-mi râzi în nas?

– Ce-ar fi să iei loc?

Fără nicio tragere de inimă, Gwenda se aşeză la masă, faţă în faţă cu el. Ralph turnă vin într-o cană şi o împinse către ea. Gwenda o ignoră.

Contele urmă:

– Acum că ştiu că avem un fiu împreună, cred că ar trebui să avem o relaţie mai apropiată.

– Nu, mulţumesc.

– Of, Doamne, chiar că ştii să-i strici omului tot cheful…

– Nu-mi vorbi mie despre chef. Ai fost blestemul vieţii mele. Îmi doresc din adâncul sufletului să nu te fi văzut vreodată. Şi dacă ai pleca la Ierusalim, tot n-ar fi suficient de departe.

Chipul lui se întunecă de mânie, iar Gwenda îşi regretă cuvintele radicale. Îşi aduse aminte de mustrarea pe care i-o făcuse Alan. Îşi dorea să fie în stare să-l refuze simplu şi calm, fără să recurgă la ironii şi imagini grăitoare. Însă Ralph reuşea să-i trezească furia mai tare ca oricine pe lume.

– Chiar nu înţelegi? reluă ea, făcând eforturi să se arate rezonabilă. Îl urăşti pe bărbatul meu de… vreun sfert de secol, nu? El ţi-a spart nasul, iar tu l-ai tăiat pe obraz. L-ai dezmoştenit, după care te-ai văzut nevoit să-i dai pământurile înapoi. Ai violat-o pe femeia pe care a iubit-o cândva. A fugit, iar tu l-ai târât înapoi, cu o funie în jurul gâtului. După toate astea nici măcar faptul că avem un copil împreună nu ne poate face să fim prieteni.

– Nu sunt de acord, zise el. Eu cred că putem să fim nu numai prieteni, ci iubiţi.

– O, nu!

Era exact lucrul de care se temuse, în adâncul sufletului ei, încă de când Alan îşi oprise calul pe drum, chiar în faţa ei.

Ralph schiţă un zâmbet.

– Ce-ar fi să-ţi dai jos rochia?

Dintr-odată, trupul Gwendei fu cuprins de încordare.

Alan se aplecă spre ea, din spate, şi îi scoase pumnalul de la cingătoare cu o mişcare rapidă şi îndemânatică. În mod clar, se gândise dinainte la asta, iar totul se întâmplă mult prea rapid pentru ca ea să apuce să reacţioneze în vreun fel.

Însă Ralph spuse:

– Nu, Alan – n-o să fie nevoie de asta. O s-o facă de bunăvoie.

– Ba nu! exclamă ea.
– Dă-i pumnalul înapoi, Alan.
Nesigur, Alan întoarse cuţitul în mână, îl apucă de lamă şi i-l oferi.
Gwenda îl înşfacă şi se ridică repede.
– Poate că o să mă omorâţi, dar tot ştiu că o să-l iau pe unul din voi cu mine, Dumnezeu mi-e martor! strigă ea.
Se dădu câţiva paşi înapoi, ţinând cuţitul întins spre ei, gata de luptă.
Alan se deplasă către uşă, în aşa fel încât să-i anuleze orice posibilitate de retragere.
– Las-o în pace, făcu Ralph. Nu pleacă nicăieri.
Gwenda nu avea nici cea mai vagă idee de ce se arăta Ralph atât de sigur pe el, însă era convinsă că se înşela amarnic. Avea să iasă din coliba aceea, după care avea să o ia la goană cât putea de repede şi n-avea să se oprească decât atunci când avea să cadă lată de oboseală.
Alan rămase pe loc.
Gwenda se duse la uşă, întinse mâna în spate şi ridică zăvorul simplu, din lemn.
Ralph continuă:
– Wulfric nu ştie, nu-i aşa?
Gwenda încremeni.
– Ce să nu ştie?
– Nu ştie că eu sunt tatăl lui Sam.
Glasul ei se reduse la o simplă şoaptă:
– Nu, nu ştie.
– Mă întreb cum s-ar simţi dacă ar afla.
– O asemenea veste l-ar omorî, murmură ea.
– Aşa mă gândeam şi eu.
– Te rog, nu-i spune, imploră Gwenda.
– Nici n-o s-o fac… atât timp cât eşti ascultătoare.
Ce putea face? Ştia că Ralph simţea o atracţie sexuală faţă de ea. Se folosise de aceasta, în disperare de cauză, pentru a-l face să o primească la castelul şerifului. Întâlnirea lor de la Bell, din urmă cu atâţia ani, era pentru ea un moment ruşinos, însă pentru el se transformase într-un moment de glorie, înfrumuseţat probabil de trecerea timpului. Şi îi intrase în cap să retrăiască acel moment.
Era vina ei.
Oare nu putea să-l facă să se răzgândească?

– Nu mai suntem cum eram în urmă cu atâţia ani, zise ea. Eu una n-o să mai fiu niciodată o fetişcană nevinovată. Ar trebui să te întorci la servitoarele pe care le tăvăleşti cine ştie pe unde.

– Nu vreau servitoare, te vreau pe tine.

– Nu, protestă ea. Te rog!

Făcu un efort să-şi alunge lacrimile din ochi.

Însă el era de neclintit.

– Dă-ţi jos rochia.

Gwenda îşi băgă cuţitul în teacă şi îşi desfăcu cingătoarea.

89

În momentul în care se trezea, primul gând al lui Merthin era legat de Lolla.

Trecuseră trei luni de când nu mai ştia nimic de ea. Trimisese misive către autorităţile din Gloucester, Monmouth, Shaftesbury, Exeter, Winchester şi Salisbury. Deoarece era starostele unuia dintre cele mai importante oraşe din ţară, aceste scrisori erau tratate cu mare seriozitate şi primiseră toate răspunsuri compuse cu grijă. Numai primarul Londrei îi spusese verde-n faţă că nu avea cum să-l ajute, dându-i de înţeles că jumătate dintre fetele din oraş fugiseră din casele taţilor lor şi că nu era treaba primarului să le trimită acasă.

Merthin se dusese personal în Shiring, Bristol şi Melcombe, să vadă dacă nu cumva reuşea să dea de vreun semn al trecerii ei. Stătuse de vorbă cu proprietarii tuturor tavernelor întâlnite, descriind-o în amănunt pe fiica sa. Cu toţii văzuseră o mulţime de tinere cu părul negru, adesea însoţite de bărbaţi chipeşi şi periculoşi cu numele de Jake, Jack sau Jock, însă niciunul nu putuse afirma cu siguranţă că o văzuse pe fiica lui Merthin sau că auzise spunându-i-se vreuneia dintre aceste fete Lolla.

Unii dintre amicii lui Jake dispăruseră şi ei împreună cu iubitele lor, acestea fiind însă cu câţiva ani buni mai mari decât Lolla.

Era posibil ca Lolla să fi murit – Merthin era conştient de asta –, însă refuza să renunţe la speranţă. Era foarte puţin probabil să se fi îmbolnăvit de ciumă. Noua epidemie făcea ravagii prin oraşe şi sate, cauzând moartea majorităţii copilaşilor sub zece ani. Însă, cel mai probabil, cei care supravieţuiseră primului val – cum erau el şi Lolla – erau persoane înzestrate, nu se ştia în ce

mod, cu puterea de a rezista bolii sau – în foarte puţine cazuri, ca al său, de exemplu – de a-i supravieţui. Prin urmare, nu erau în pericol să se îmbolnăvească nici de data aceasta. Şi totuşi, ciuma nu era decât unul dintre numeroasele pericole la care era expusă o fată de 16 ani fugită din casa părintească, iar imaginaţia bogată a lui Merthin avea suficiente resurse ca să-l tortureze, în orele de dinaintea zorilor, cu gânduri şi imagini legate de tot ce era posibil să i se fi întâmplat.

Kingsbridge se număra printre puţinele oraşe în care ciuma nu făcuse ravagii. Din câte îşi putea da seama Merthin din discuţiile pe care le purtase peste poarta oraşului cu Madge Ţesătoarea, care preluase îndatoririle de staroste plin în incinta oraşului, în timp ce Merthin se ocupa de problemele apărute în exterior, boala afectase cam o casă din 100 în oraşul vechi. Pe de altă parte, în suburbiile Kingsbridge-ului, ca şi în alte oraşe lovite de molimă, apăruseră cazuri cam la o cincime dintre case. Dar oare metodele lui Caris reuşiseră să învingă boala sau doar să îi întârzie înaintarea? Oare ciuma avea să rămână pe poziţii şi, într-un final, să treacă dincolo de barierele pe care le înălţase ea? Oare distrugerea avea să fie la fel de gravă ca data trecută? N-aveau să afle răspunsurile la aceste întrebări decât după ce molima îşi va fi urmat cursul – ceea ce însemna luni întregi sau chiar ani.

Oftă şi se ridică din patul în care dormea singur. Nu o mai văzuse pe Caris de când se închisese oraşul. Aceasta stătea la spital, la câţiva metri de casa lui Merthin, însă nu putea părăsi clădirea. Se putea intra, dar nu şi ieşi. Caris hotărâse că şi-ar fi pierdut toată credibilitatea dacă nu lucra cot la cot cu călugăriţele ei, aşa că trebuise să rămână acolo.

Practic, Merthin îşi petrecuse jumătate din viaţă separat de ea. Dar nu îi era deloc mai uşor. De fapt, tânjea mai mult după ea acum, că ajunsese la vârsta a doua, decât în tinereţe.

Menajera sa, Em, se trezise înaintea lui, iar Merthin o găsi în bucătărie, ocupată cu jupuitul unor iepuri. Merthin mâncă o bucată de pâine şi bău nişte bere slabă, după care ieşi.

Drumul principal care traversa insula era plin de ţărani şi de căruţele lor încărcate cu provizii. Merthin şi ajutoarele sale vorbiră cu fiecare în parte. Cei care aduceau produse comune, cu preţurile stabilite deja, erau cele mai simple cazuri: Merthin îi trimise dincolo de pod pentru a-şi descărca mărfurile la poarta încuiată păzită de santinelă, după care, la întoarcere, le plăti

contravaloarea. Cu cei care aduceau bunuri de sezon, precum fructe şi legume, negocie un preţ înainte de a le permite să-şi treacă produsele de cealaltă parte a râului. Pentru livrările speciale stabilise un preţ în avans, când făcuse comanda: piele pentru meşterii care lucrau cu această materie primă; pietre pentru zidarii care începuseră din nou construcţia la turlă conform ordinelor date de episcopul Henri; argint pentru argintari; fier, oţel, cânepă şi lemn pentru manufacturierii din oraş, care trebuiau să continue să lucreze chiar dacă erau temporar izolaţi de cea mai mare parte a clienţilor lor. Într-un final, se ocupă de încărcăturile deosebite, pentru care trebuia să ceară instrucţiuni din partea cuiva din oraş. Astăzi era vorba despre un negustor italian de brocart, care voia să-şi vândă marfa unuia dintre croitorii din oraş, de un individ care adusese un bou de un an pentru abator şi de Davey din Wigleigh.

Merthin ascultă povestea lui Davey cu uimire şi plăcere. Îl admira pe flăcău pentru spiritul de iniţiativă de care dăduse dovadă cumpărând seminţele de roibă şi cultivându-le pentru a obţine colorantul acela atât de scump. Nu fu deloc surprins să afle că Ralph încercase să omoare acest proiect în faşă: fratele său se asemăna majorităţii nobililor în ceea ce privea dispreţul faţă de tot ce ţinea de manufacturi şi negoţ. Însă Davey avea nu numai inteligenţă, ci şi curaj, aşa că perseverase. Ba chiar plătise un morar să-i macine rădăcinile uscate.

– Apoi, când morarul a spălat piatra de moară, câinele lui a băut din apa aceea şi o săptămână întreagă s-a pişat roşu, aşa că ştim sigur că vopseaua chiar colorează!

Acum venise cu un căruţ încărcat cu nişte saci vechi pentru faină, fiecare de câte 12 ocale, plini cu ceea ce credea el că ar fi preţiosul colorant roşu.

Merthin îi spuse să ia unul dintre saci şi să îl ducă la poartă. Când ajunseră acolo, Merthin strigă către santinela aflată de cealaltă parte. Bărbatul se urcă pe zid şi se uită în jos, spre ei.

– Sacul ăsta este pentru Madge Ţesătoarea, strigă Merthin către el. Poţi să te asiguri că ajunge direct la ea, personal, străjere?

– Foarte bine, domnule staroste, răspunse santinela.

Ca întotdeauna, pe insulă fuseseră aduşi şi câţiva bolnavi de ciumă din satele învecinate. Deja acum cei mai mulţi ştiau că nu exista leac pentru boală şi îi lăsau pe cei afectaţi să moară pur şi simplu, însă mai erau şi ţărani suficient de ignoranţi încât să

creadă cu tărie că, la spital, Caris ar fi putut face o minune. Bolnavii erau lăsaţi la uşa spitalului, aşa cum erau lăsate proviziile la poarta oraşului. Călugăriţele ieşeau şi îi luau noaptea, după ce rudele lor plecaseră. Din când în când, pe uşa spitalului mai ieşea şi câte un supravieţuitor norocos, complet refăcut, însă cei mai mulţi dintre pacienţi îl părăseau pe uşa din spate şi erau îngropaţi într-un cimitir nou, aflat dincolo de clădire.

La amiază, Merthin îl invită pe Davey să prânzească împreună cu el. În timp ce se ospătau cu plăcintă cu carne de iepure şi mazăre nouă, Davey îi mărturisi că era îndrăgostit de fiica vechii duşmance a mamei sale.

– Indiferent pentru ce-o urăşte mama pe Annet, toate s-au întâmplat demult şi nu au nicio legătură cu mine sau cu Amabel, zise băiatul cu indignarea caracteristică tinerilor confruntaţi cu atitudinea iraţională a părinţilor. Când Merthin dădu înţelegător din cap, Davey îl întrebă: Părinţii dumitale s-au opus la ceea ce-ţi doreai, cum fac acum ai mei?

Merthin îşi acordă câteva secunde de gândire.

– Da, răspunse el. Eu voiam să fiu scutier şi să-mi petrec viaţa luptând pentru rege. Am fost în culmea nefericirii când m-au dat ucenic la dulgherie. Cu toate acestea, în cazul meu lucrurile au ieşit până la urmă destul de bine.

Davey nu fu deloc încântat de exemplul oferit.

Pe parcursul după-amiezii, accesul pe pod către insulă era interzis. Atunci se deschideau porţile oraşului. De dincolo de ziduri ieşeau grupuri-grupuri de hamali care luau proviziile aduse şi le duceau la cei care aveau trebuinţă de ele.

În după-amiaza aceea nu primiră niciun mesaj de la Madge în legătură cu colorantul adus de Davey.

În aceeaşi zi, Merthin avu parte şi de un al doilea vizitator. Către seară, când tranzacţiile comerciale se încheiaseră de mult, pe insulă sosi canonicul Claude.

Prietenul şi protectorul lui Claude, episcopul Henri, fusese confirmat ca arhiepiscop de Monmouth. Cu toate acestea, nu fusese ales încă înlocuitorul său pentru postul de episcop de Kingsbridge. Claude voia să-l ocupe el şi tocmai de aceea se dusese la Londra, pentru a discuta cu sir Gregory Longfellow. Acum era în drum spre Monmouth, unde, pentru moment, avea să-şi continue activitatea ca asistent al lui Henri.

– Regelui îi este pe plac faptul că Philemon s-a declarat de

acord cu impozitarea clericilor, îi spuse Claude în timp ce se ospătau cu plăcintă rece de iepure şi câte o cupă din cel mai bun vin de Gasconia pe care-l avea Merthin. Iar prelaţii din generaţia veche au apreciat predica împotriva disecţiei şi planul lui de a construi o capelă închinată Fecioarei. Pe de altă parte, Gregory nu-l simpatizează deloc pe stareţul vostru – zice că nu se poate avea încredere în el. Partea bună e că regele a amânat luarea unei decizii, hotărând că monahii de la Kingsbridge nu pot să organizeze alegeri atât timp cât sunt în exil la Sfântul Ioan-din-Pădure.

Merthin replică:

– Presupun că regele consideră cu nu prea are sens să se aleagă un episcop cât timp ciuma încă face ravagii, iar oraşul în sine e închis.

Claude dădu din cap, în semn de încuviinţare.

– Am obţinut ceva, chiar dacă e o realizare măruntă, continuă el. Există un post vacant de ambasador al Bisericii Angliei la papă. Respectivul ambasador ar trebui să locuiască la Avignon. Am sugerat să fie luat în calcul şi numele lui Philemon. Din câte mi-am dat eu seama, lui Gregory i s-a părut o idee interesantă. Cel puţin pot să spun că nu a exclus-o din start.

– Bun!

Gândul că era posibil ca Philemon să fie trimis departe de Kingsbridge reuşi să-l mai înveselească. Şi-ar fi dorit să aibă la dispoziţie o metodă de a înclina balanţa în favoarea lui Claude, însă îi scrisese deja lui Gregory, garantându-i susţinerea ghildei, iar aceasta reprezenta forma maximă de exercitare a influenţei sale.

– Încă o veste – o veste proastă, de fapt, urmă Claude. În drumul spre Londra, am trecut pe la Sfântul Ioan-din-Pădure. Teoretic, Henri e în continuare abate şi m-a trimis cu misiunea de a-l mustra pe Philemon pentru că a plecat de la Kingsbridge fără permisiune. O pierdere de timp, ca să spun drept. Oricum, Philemon a preluat măsurile de precauţie adoptate de Caris şi nu a vrut să mă lase intru, însă am vorbit prin uşă. Până acum, călugării au fost feriţi de ciumă. Însă prietenul vostru, fratele Thomas, a murit de bătrâneţe. Îmi pare rău.

– Dumnezeu să-l odihnească! murmură Merthin cu tristeţe în glas. Sănătatea lui era destul de şubredă în ultima vreme. Şi avea şi probleme cu memoria.

– Da, probabil că mutarea la Sfântul Ioan nu i-a priit.

– Thomas m-a ajutat mult, pe vremea când eram doar un constructor începător.

– E ciudat cum Dumnezeu alege câteodată să-i ia de lângă noi pe cei buni şi ni-i lasă pe cei răi.

Claude plecă a doua zi dimineaţă.

Pe când Merthin îşi vedea de sarcinile sale obişnuite, unul dintre căruţaşi se întoarse de la poarta oraşului cu un mesaj. Madge Ţesătoarea se afla pe zid şi voia să discute cu Merthin şi cu Davey.

– Crezi că o să-mi cumpere roiba? întrebă Davey pe când traversau podul care făcea legătura cu oraşul.

Merthin nu avea habar care urma să fie atitudinea lui Madge.

– Sper că da, replică el.

Se opriră unul lângă celălalt în faţa porţii şi îşi ridicară privirile către partea superioară a zidului. De sus, Madge se aplecă peste marginea acestuia şi strigă:

– De unde provine vopseaua asta?

– Eu am cultivat plantele, răspunse Davey.

– Şi tu cine eşti?

– Davey din Wigleigh, fiul lui Wulfric.

– Aaa… feciorul Gwendei?

– Da, băiatul cel mic.

– Ei bine, ţi-am încercat vopseaua.

– Colorează, nu? întrebă Davey entuziasmat.

– E foarte slabă. Ai măcinat rădăcinile în întregime?

– Da… cum altfel?

– Trebuie să le cureţi coaja înainte să le macini.

– N-am ştiut. Davey era complet uluit. Şi-atunci praful pe care îl am acum nu e bun?

– După cum am zis, colorantul e slab. Nu pot să-ţi dau preţul cu care se vinde vopseaua pură.

Davey părea atât de deprimat, încât lui Merthin i se făcu milă de el. Madge continuă:

– Cât ai?

– Mai am încă nouă saci de 12 ocale, ca acela pe care vi l-am trimis deja, răspunse Davey dezamăgit.

– Pot să-ţi ofer jumătate din preţul obişnuit – un şiling şi doi penny pe oca. Asta înseamnă 14 şilingi la fiecare sac, deci exact şapte lire pentru zece saci.

Chipul lui Davey era o întruchipare a încântării în stare pură. Merthin îşi dorea să fi fost şi Caris prezentă, ca să împărtăşească

acest moment.

– Şapte lire! repetă Davey.

Crezând că era dezamăgit, Madge adăugă:

– Nu pot să-ţi ofer mai mult de-atât – colorantul nu e suficient de puternic.

Dar, pentru Davey, şapte lire însemnau o adevărată avere. Chiar şi la nivelul simbriilor actuale, această sumă reprezenta salariul pe mai mulţi ani al unui muncitor cu ziua. Băiatul îşi întoarse privirea către Merthin.

– Sunt bogat! strigă el.

Merthin izbucni în râs şi-i spuse:

– Să nu-i cheltuieşti pe toţi odată.

A doua zi era duminică. Merthin asistă la slujba de dimineaţă ţinută la bisericuţa de pe insulă, cu hramul Sfânta Elisabeta a Ungariei, protectoarea celor ce se îngrijeau de bolnavi. Apoi se duse acasă şi luă o cazma solidă din lemn de stejar din şopronul grădinarului său. Cu lopata pe umăr, traversă podul către suburbii şi către o perioadă îndepărtată din trecutul său.

Încerca din răsputeri să-şi amintească drumul urmat prin pădure în ziua aceea din urmă cu 34 de ani, cu Caris, Ralph şi Gwenda. I se părea de-a dreptul imposibil. Prin pădure nu existau alte poteci decât cele făcute de căprioare. Puieţii de atunci deveniseră copaci adulţi, iar stejarii seculari fuseseră doborâţi de tăietorii de lemne ai regelui. Cu toate acestea, spre surprinderea sa, descoperi repere pe care le recunoştea: un firicel de apă ce izvora bolborosind exact în locul în care îşi aducea aminte cum Caris, pe atunci doar o fetiţă de zece ani, îngenunchease pentru a-şi astâmpăra setea; o stâncă imensă despre care ea spusese că arăta de parcă s-ar fi prăvălit din Rai; o vale cu versanţi abrupţi şi fund mlăştinos unde lui Caris îi intrase noroi în cizme.

Cu fiecare pas pe care-l făcea, întâmplările acelei zile din copilărie căpătau tot mai mult contur. Îşi aducea aminte cum căţelul, Hop, pornise după ei, iar Gwenda îl urmase. Simţi din nou plăcerea care îl însufleţise atunci când Caris îi înţelesese gluma. Chipul i se îmbujoră când rememoră cât de nepriceput fusese, în faţa lui Caris, când trăsese la ţintă cu arcul pe care-l făcuse chiar el – şi cu câtă uşurinţă mânuise arma fratele său mai mic.

Mai presus de orice, şi-o amintea pe Caris fetiţă. La vremea aceea, nu erau decât nişte copii, însă, chiar şi aşa, fusese vrăjit de mintea ei ageră, de modul îndrăzneţ şi firesc cu care-şi

asumase rolul de conducător al micului lor grup. Nu era dragoste, însă era un fel de fascinaţie care nu se deosebea atât de mult de iubire.

Rememorarea zilei de atunci îl distrăsese de la demersul orientării, aşa că se trezi că nu mai ştia exact unde se afla. Începu să aibă senzaţia că se afla pe un teritoriu complet necunoscut, apoi, dintr-odată, ieşi într-un luminiş. Aruncând o privire în jur, îşi dădu seama că ajunsese exact în locul potrivit. Tufele se îndesiseră; trunchiul stejarului era chiar mai gros decât îşi aducea el aminte şi iarba de pe jos era înveselită de o varietate de flori de vară, aşa cum nu fusese cazul în ziua aceea de noiembrie din 1327. Dar Merthin nu avea nicio îndoială: era ca şi cum ar fi privit o faţă pe care nu o mai văzuse de ani buni, schimbată, însă inconfundabilă.

O versiune mai scundă şi mai slăbănoagă a sa se târâse sub un tufiş pentru a se ascunde de bărbatul acela masiv care înainta cu mişcări iuţi, dar greoaie prin vegetaţia deasă. Îşi aminti cum Thomas, extenuat şi gâfâind, rămăsese pe loc, cu spatele sprijinit de trunchiul copacului, şi-şi scosese de la brâu sabia şi pumnalul.

Revăzu cu ochii minţii evenimentele din ziua aceea. Doi bărbaţi în livrea galbenă cu verde îl prinseseră din urmă pe Thomas şi îi ceruseră să le dea scrisoarea. Thomas le distrăsese atenţia zicându-le că erau urmăriţi de cineva care se ascundea după un tufiş. În momentul acela, Merthin şi ceilalţi copii fuseseră convinşi că aveau să fie omorâţi, apoi Ralph, care nu avea decât zece ani pe-atunci, trăsese într-unul din oşteni, folosindu-se de reflexele sale rapide şi mortale care aveau să-l servească atât de bine, ani mai târziu, în războiul cu Franţa. Thomas îi făcuse de petrecanie celuilalt, dar nu înainte de a se alege cu o rană care îl costase ulterior pierderea antebraţului stâng – în ciuda sau poate din cauza tratamentului administrat la spitalul de la stăreţia Kingsbridge. Apoi Merthin îl ajutase pe Thomas să îngroape misiva buclucaşă.

„Exact aici, îi arătase Thomas atunci. Chiar în faţa stejarului.”

Merthin ştia acum că epistola aceea conţinea o taină, un secret extrem de puternic, de care se temeau o seamă de personaje ilustre. Acel secret îi asigurase protecţia lui Thomas: cavalerul fusese primit la mănăstire şi acolo îşi petrecuse tot restul vieţii.

„Dacă afli că am murit, îi spusese Thomas odinioară băietanului care era pe-atunci Merthin, te rog să dezgropi

scrisoarea şi să i-o dai unui preot.”

Merthin adultul ridică lopata şi începu să sape.

Nu era sigur dacă asta voise sau nu Thomas. Scrisoarea îngropată era o măsură de precauţie, pentru ca Thomas să nu-şi găsească un sfârşit violent, nu în situaţia în care murea de cauze naturale, la vârsta de 58 de ani. Oare ar mai fi vrut ca epistola să fie dezgropată? Merthin nu ştia răspunsul la această întrebare. Avea să decidă ce avea să facă mai departe după ce va fi citit epistola. Îl încerca o curiozitate irezistibilă să afle ce scria în ea.

Amintirea locului unde îngropase scrisoarea nu era perfect clară, astfel că nu nimeri din prima. Săpase cam 45 de centimetri, când îşi dădu seama că nu căuta unde trebuie: era sigur că groapa pe care o făcuse, copil fiind, nu fusese mai adâncă de 30 de centimetri. Încercă din nou, un pic mai la stânga.

De data aceasta nimeri bine.

Cam la 30 de centimetri adâncime, lopata i se izbi de ceva ce nu era pământ. Deşi moale, obiectul respectiv era rezistent la apăsarea uneltei. Lăsă cazmaua deoparte şi începu să scormonească în groapă folosindu-şi degetele. Dibui o bucată de piele veche, aflată în putrefacţie. Cu mişcări atente, dădu pământul la o parte şi ridică obiectul. Era punga pe care Thomas o purtase prinsă de cingătoare în urmă cu atâţia ani.

Îşi şterse mâinile de noroi pe tunică şi o deschise. Înăuntru găsi o trăistuţă din stofă de lână dată cu ulei, care era încă intactă. Desfăcu şiretul acesteia şi băgă mâna înăuntru. Scoase o foaie de pergament, rulată şi sigilată cu ceară.

Atinse pergamentul cu grijă, însă, cu toate acestea, ceara se fărâmiţă imediat. Cu mişcări uşoare, reuşi să desfacă pergamentul. Acesta era intact: rezistase 34 de ani în pământ, ba chiar se afla într-o stare remarcabil de bună.

Îşi dădu imediat seama că nu era vorba despre un document oficial, ci despre o scrisoare personală. Distincţia era dată de caligrafie – în cazul de faţă, o înşiruire migălită de litere caracteristică unei mâini de aristocrat, nicidecum scrisul cursiv al unui funcţionar.

Începu să citească. Formula de adresare era amplă:

Din partea lui Eduard, al doilea cu acest nume, rege al Angliei, aflat la castelul Berkeley; cu ajutorul slujitorului său credincios, sir Thomas Langley; către iubitul său fiu, primul născut de sex bărbătesc, Eduard,

cu salutările noastre şi dragoste de tată.

Merthin îşi simţi inima străbătută de un fior de spaimă. Era vorba despre o misivă din partea fostului rege către cel actual. Mâna în care ţinea documentul începu să-i tremure. Merthin îşi ridică ochii de la scrisoare şi scrută tufişurile din jur, ca şi cum cineva ar fi putut sta ascuns acolo, urmărindu-l.

Iubitul meu fiu, vei auzi în curând că am murit. Să ştii că nu e adevărat.

Merthin se încruntă. Nu se aşteptase la aşa ceva.

Mama ta, regina, soaţa sufletului meu, l-a corupt şi l-a subjugat pe Roland, conte de Shiring, şi pe fiii lui, care au trimis ucigaşi năimiţi aici; însă am fost prevenit de Thomas, iar ucigaşii şi-au găsit ei sfârşitul.

Deci de fapt Thomas nu fusese nicidecum asasinul, ci salvatorul regelui.

Având în vedere că a eşuat o dată, mama ta o să încerce cu siguranţă din nou, pentru că ea şi consortul ei adulterin nu se vor simţi niciodată în siguranţă atât timp cât eu sunt în viaţă. Aşa că mi-am schimbat hainele cu unul dintre asasinii morţi, care avea cam aceeaşi înălţime şi constituţie cu mine, şi am mituit mai multe persoane să jure că cel mort sunt chiar eu. Mama ta îşi va da seama de adevăr în clipa când o să dea ochii cu leşul, însă n-o să zică nimic şi o să lase lucrurile să meargă mai departe – asta pentru că, dacă lumea mă crede mort, n-o să reprezint nicio ameninţare pentru ea, şi niciun rebel sau rival la tron nu poate pretinde că s-ar bucura de susţinerea mea.

Merthin era în culmea uimirii. Întreg poporul crezuse că Eduard al II-lea murise. Toată Europa fusese păcălită.

Dar ce se întâmplase cu suveranul după aceea?

Nu o să îţi spun unde am de gând să mă duc, dar să ştii că voi părăsi regatul Angliei, fără nicio intenţie de a mă întoarce vreodată. Cu toate acestea, mă rog să am ocazia să te mai văd cât o să-mi mai duc zilele pe lumea aceasta, fiule.

De ce preferase Thomas să îngroape această scrisoare în loc să o ducă destinatarului? Pentru că se temuse pentru viaţa sa şi considerase că misiva era o armă extrem de puternică cu care

putea să se apere. Odată ce regina Isabela intrase în joc şi susţinuse ideea morţii soţului ei, trebuise să se ocupe de acei puţini oameni care ştiau adevărul. Merthin îşi aminti că, pe când el era încă adolescent, contele de Kent fusese condamnat pentru trădare şi decapitat pentru că susţinuse că regele Eduard al II-lea era în viaţă.

Regina Isabela îşi trimisese oamenii să-l omoare pe Thomas, iar aceştia îl ajunseseră din urmă chiar lângă Kingsbridge. Însă Thomas scăpase de ei, cu ajutorul lui Ralph, care nu avea decât zece ani pe-atunci. Ulterior, Thomas ameninţase probabil să dea în vileag toată această şaradă – plus că avea dovezi, sub forma scrisorii fostului rege. În seara aceea, în timp ce zăcea în spitalul stăreţiei Kingsbridge, Thomas negociase cu contele Roland şi cu fiii lui, care acţionau ca mandatari ai reginei. Promisese să păstreze secretul, cu condiţia să fie primit la mănăstire, în calitate de monah. Ar fi fost în siguranţă între zidurile stăreţiei – şi, în cazul în care Măria Sa regina ar fi fost ispitită să nu se ţină de partea sa de învoială, le spusese că misiva se afla la loc sigur şi că avea să fie dată în vileag dacă se întâmpla să moară. Drept urmare, regina era nevoită să-l ţină în viaţă.

Bătrânul stareţ Anthony avusese oarecare cunoştinţă de toate acestea şi, pe patul de moarte, îi povestise stareţei Cecilia, care, la rândul ei, i le transmisese cu gură de moarte lui Caris. Merthin reflectă la faptul că oamenii puteau ţine anumite lucruri secrete decenii de-a rândul, însă întotdeauna simţeau nevoia să le împărtăşească atunci când se apropiau de moarte. Caris văzuse şi documentul incriminator prin care stăreţiei îi era dăruită Lynn Grange, cu condiţia ca Thomas să fie acceptat în rândul fraţilor de la Kingsbridge. Abia acum înţelegea Merthin de ce întrebările supărător de deschise ale lui Caris cu privire la acest document creaseră atâtea probleme. Sir Gregory Longfellow îl convinsese pe Ralph să intre cu forţa în mănăstire şi să fure toate documentele călugăriţelor, în speranţa că avea să găsească misiva incriminatoare.

Oare puterea distrugătoare a acestei foi de pergament slăbise odată cu trecerea timpului? Isabela trăise până la o vârstă înaintată, însă murise în urmă cu trei ani. Aproape sigur, şi Eduard al II-lea îşi dăduse sfârşitul între timp – dacă ar mai fi fost în viaţă, acum ar fi avut 77 de ani. Oare Eduard al III-lea avea motive să se teamă de dezvăluirea faptului că tatăl său fusese în viaţă în timp ce o lume întreagă îl crezuse mort de mult? În

momentul de faţă era un suveran cu o poziţie prea solidă pentru ca o asemenea informaţie să reprezinte o ameninţare serioasă, însă acest lucru nu l-ar fi scutit de sentimentul de stânjeneală şi umilinţă.

Deci ce-avea să facă Merthin?

Rămase mult timp acolo, aşezat pe iarba din pădure, înconjurat de florile de vară colorate. Într-un final rulă la loc documentul, îl băgă în trăistuţă, iar pe aceasta o aşeză în vechea pungă de piele.

Puse punga înapoi în pământ şi umplu din nou groapa, apoi avu grijă să o umple şi pe prima, pe care o săpase din greşeală. Bătători bine pământul peste amândouă. Rupse câteva mănunchiuri de frunze din tufişuri şi le împrăştie pe iarba din faţa stejarului. Apoi făcu vreo câţiva paşi înapoi şi îşi admiră opera. Fu destul de mulţumit: la o privire neavizată, cele două locuri unde săpase nu se observau.

Apoi traversă din nou luminişul, în sens contrar, şi se întoarse acasă.

90

Pe la sfârşitul lunii august, contele Ralph porni într-un tur al domeniilor sale din jurul oraşului Shiring, însoţit de vechiul său tovarăş, sir Alan Fernhill, şi de fiul pe care îl descoperise abia recent, Sam. Îi plăcea să-l ia cu el pe Sam, copilul lui, însă, în acelaşi timp, un bărbat în toată firea. Ceilalţi fii ai săi, Gerry şi Roley, erau prea mici pentru aşa ceva. Sam nu ştia cine era adevăratul său tată, însă Ralph se gândea cu plăcere la această taină.

Pe măsură ce înaintau, rămâneau îngroziţi de ce găseau. Sute de iobagi muriseră sau se aflau pe patul de moarte, iar porumbul putrezea pe câmp, necules. Străbătându-şi moşiile, furia şi frustrarea lui Ralph crescură în intensitate. Remarcile sale sarcastice îi reduseseră la tăcere pe cei doi tovarăşi ai săi, iar dispoziţia sa proastă îi făcea calul să fie mereu neliniştit şi sperios.

În fiecare sat, pe lângă parcelele ţăranilor, existau suprafeţe păstrate exclusiv pentru folosinţa contelui. Acestea ar fi trebuit lucrate de angajaţii săi împreună cu şerbii care erau obligaţi să muncească o zi pe săptămână pentru senior. Dintre toate, aceste

pământuri erau în cea mai proastă stare. Mulţi dintre angajaţii săi îşi dăduseră duhul; la fel şi unii dintre arendaşii cu îndatoriri tradiţionale; alţi şerbi negociaseră după prima epidemie de ciumă termeni mai favorabili pentru parcelele lor, aşa că nu mai erau nevoiţi să lucreze pentru senior; iar ultima cauză avea de-a face cu penuria de muncitori cu ziua.

Când Ralph ajunse în Wigleigh, se duse în spatele conacului şi aruncă o privire în hambarul de lemn, care, în perioada aceea a anului, ar fi trebuit să fie în plin proces de umplere cu grâne numai bune de dus la moară, însă acum era gol, cu excepţia unei pisici care-şi fătase puii în podul cu fân.

– Din ce-o să mai facem pâine? mugi Ralph la Nathan Vătaful. Dacă n-avem orz să facem bere, ce-o să mai bem? Dumnezeu mi-e martor că ai face bine să ai un plan de ieşire din încurcătura asta!

Pe chipul lui Nate apăru o expresie deloc politicoasă.

– Tot ce putem face e să redistribuim parcelele rămase fără arendaşi, răspunse el.

Ralph fu luat prin surprindere de acest răspuns sec. De obicei, Nate avea o purtare servilă. Însă apoi observă privirea cruntă pe care i-o aruncă Nate lui Sam şi îşi dădu seama de ce se schimbase atât de mult atitudinea acelui vierme de vătaf. Nate îl ura pe Sam pentru că îl ucisese pe Jonno, fiul lui. În loc să-l pedepsească pe Sam, Ralph îi obţinuse o amnistie regală, după care-l făcuse scutier la curtea sa. Nici nu era de mirare că Nate se arăta înciudat.

Ralph spuse:

– Trebuie să fie nişte tineri în sat care să poată să se îngrijească de câteva hectare în plus.

– O, da, sunt, dar nu sunt dispuşi să plătească taxa iniţială, făcu Nate.

– Vor să primească pământ degeaba?

– Da. Îşi dau seama că aveţi prea multe pământuri şi insuficientă mână de lucru, aşa că ştiu că nu puteţi să vă târguiţi prea tare când vine vorba de găsirea arendaşilor.

În trecut, Nate se folosea de orice prilej pentru a-i vorbi de rău pe ţăranii îndrăzneţi, însă acum părea că se bucura şi el de dilema cu care se confrunta Ralph.

– Se poartă de parcă Anglia ar fi a lor, nu a nobililor, rosti Ralph furios.

– E o mare ruşine ce se întâmplă, stăpâne, continuă Nate pe

un ton mai politicos, iar pe chip îi apăru o expresie vicleană. De exemplu, fiul lui Wulfric, Davey, vrea să se însoare cu Amabel şi să preia pământurile maică-sii. Ar fi destul de firesc: oricum, Annet n-a reuşit niciodată să-şi îngrijească cum trebuie parcela.

Sam rupse tăcerea:

– Părinţii mei nu sunt dispuşi să plătească taxa – nu sunt de acord cu această căsătorie.

Nate urmă:

– Însă Davey poate să plătească personal.

Aceste cuvinte îl surprinseră pe Ralph.

– Cum aşa?

– A vândut recolta obţinută de la ierburile acelea pe care le-a semănat în pădure.

– Roiba. Se pare că n-am călcat-o de-ajuns în picioare. Şi cât a luat pe ea?

– Nimeni nu ştie. Dar Gwenda şi-a cumpărat o vacă tânără de lapte, Wulfric are un cuţit nou... iar Amabel a purtat o basma galbenă la slujba de duminică.

Iar lui Nate îi fusese oferită o mită frumuşică, presupunea Ralph.

– Nu-mi place deloc să-l răsplătesc în vreun fel pe Davey ăsta pentru obrăznicia de care a dat dovadă, zise el, dar nu am de ales. Lasă-l să preia pământurile.

– Va trebui să-i daţi şi dispensă ca să se însoare contrar voinţei părinţilor lui.

Davey însuşi îi ceruse acest lucru lui Ralph, şi contele îl refuzase. Numai că asta se întâmplase înainte ca ciuma să decimeze populaţia de ţărani. Lui Ralph nu-i plăcea deloc să revină asupra hotărârilor din trecut. Şi totuşi, era un preţ destul de mic pentru salvarea recoltei.

– O să-i dau şi dispensa asta, mormăi el.

– Prea bine.

– Dar haideţi să mergem la el. Aş vrea să-i fac oferta personal.

Nate era surprins de una ca asta, însă, bineînţeles, nu spuse nimic.

Adevărul era că Ralph voia să o revadă pe Gwenda. Această femeie avea ceva care-i făcea gâtul să i se usuce ori de câte ori se gândea la ea. Ultima lor întâlnire din cabana de vânătoare nu-l satisfăcuse pentru mult timp. În săptămânile care trecuseră de-atunci, Ralph se gândise adesea la ea. În ultima vreme nu se alegea cu cine ştie ce plăcere de pe urma femeilor cu care se

culca de obicei: prostituate tinere, servitoare de pe la cârciumi şi menajere. Toate se prefăceau a fi încântate de avansurile lui, deşi Ralph ştia prea bine că nu urmăreau decât banii oferiţi după aceea. Spre deosebire de ele, Gwenda nu făcea un secret din faptul că îl ura şi că se cutremura de dezgust ori de câte ori o atingea şi, în mod paradoxal, asta îi plăcuse, deoarece era o reacţie cinstită şi, prin urmare, adevărată. După întâlnirea avută în cabana de vânătoare, îi oferise o pungă cu monede din argint, de câte un penny, iar ea i-o aruncase înapoi cu atâta forţă, încât îi lăsase o vânătaie pe piept.

– Azi sunt pe Brookfield, îşi întorc spicele de orz copt, îl lămuri Nate. Vă conduc eu.

Ralph şi oamenii săi ieşiră din sat în urma lui Nate şi porniră de-a lungul unui pârâiaş care curgea pe marginea unui câmp întins. În Wigleigh bătea mai mereu vântul, însă astăzi briza de vară era mângâietoare şi caldă, ca sânii Gwendei.

Unele dintre parcelele întâlnite fuseseră deja secerate, însă pe altele Ralph observă cu disperare culturi de ovăz răscopt, de orz năpădit de buruieni şi o parcelă cultivată cu secară, pe care spicele fuseseră secerate, însă nu şi legate în snopi, aşa că acum stăteau împrăştiate pe pământ, în soare.

În urmă cu un an crezuse că problemele sale financiare se sfârşiseră. Tocmai se întorsese din cea mai recentă campanie în Franţa cu un prizonier, marchizul de Neuchatel, şi negociase cu rudele lui o răscumpărare de 50 000 de lire. Însă familia marchizului nu reuşise să strângă suma respectivă. Ceva asemănător se întâmplase şi cu regele francez Ioan al II-lea, care fusese capturat de prinţul de Wales în bătălia de la Poitiers. Regele Ioan rămăsese la Londra timp de patru ani, teoretic prizonier, însă bucurându-se de tot confortul pe care-l putea oferi palatul Savoy, care tocmai fusese construit de către ducele de Lancaster. Răscumpărarea cerută pentru rege fusese micşorată, însă tot nu fusese achitată integral. Ralph îl trimisese pe Alan Fernhill la Neuchatel să renegocieze răscumpărarea pentru prizonierul său, iar acesta redusese suma cerută la 20 000, însă, din nou, rudele marchizului nu reuşiseră să o plătească. Iar apoi marchizul murise de ciumă, aşa că Ralph era din nou înglodat în datorii şi acum trebuia să-şi facă griji în privinţa recoltei.

Era pe la amiază. Ţăranii mâncau de prânz, la marginea ogorului. Gwenda, Wulfric şi Davey stăteau pe pământ la umbra unui copac şi se ospătau cu friptură rece de porc şi ceapă. Când

se apropiară călăreţii, ţăranii se ridicară în picioare, cu mişcări grăbite. Ralph se duse direct la familia Gwendei şi le făcu semn celorlalţi să se îndepărteze.

Gwenda purta o rochie verde, lălâie, care-i ascundea formele. Avea părul legat la spate, ceea ce-i accentua asemănarea cu un rozător. Mâinile îi erau murdare, cu pământ sub unghii. Însă, când o privi, Ralph şi-o închipui imediat goală, pregătită pentru el, cu chipul marcat de o expresie de dezgust la gândul a ce avea să-i facă – şi toate acestea îl excitau.

Îşi dezlipi privirea de la ea şi şi-o aţinti asupra soţului ei. Wulfric îl fixă şi el cu o căutătură directă, nici sfidătoare, dar nici supusă. În barba sa castanie se vedeau acum fire argintii, însă aceasta nu creştea nici acum peste cicatricea pe care i-o lăsase lovitura lui Ralph.

– Wulfric, băiatul tău vrea să se însoare cu Amabel şi să preia pământurile lui Annet.

Gwenda fu cea care răspunse. Nici acum nu învăţase să-şi ţină gura când nu era întrebată.

– Mi-ai furat deja un fiu… ai de gând să mi-l iei şi pe celălalt acum? întrebă ea cu amărăciune.

Ralph o ignoră.

– Cine o să plătească taxa de căsătorie?

Nate preciză:

– 30 de şilingi.

Wulfric spuse:

– Eu, unul, nu am atâţia bani.

Davey interveni pe un ton calm:

– Pot să-i plătesc eu.

Ralph îşi dădu seama că, mai mult ca sigur, câştigase foarte bine de pe urma roibei, dacă putea să vorbească atât de relaxat despre o sumă mare.

– Bine, zise contele. În cazul ăsta…

Însă Davey îl întrerupse:

– Care sunt condiţiile de arendare?

Ralph simţi cum i se înroşea faţa.

– Cum adică?

Nate se amestecă din nou:

– Aceleaşi condiţii de care se bucură şi Annet, bineînţeles.

– În cazul acesta îi mulţumesc domnului conte, însă nu-i pot accepta oferta pe care a binevoit să mi-o facă, rosti Davey.

– Ce dracu’ bălmăjeşti acolo? izbucni Ralph.

– Aş vrea să preiau pământurile, stăpâne, însă numai în calitate de arendaş fără obligaţii, cu plata în bani peşin, fără celelalte îndatoriri stabilite de obiceiul pământului.

Sir Alan spuse pe un ton ameninţător:

– Îndrăzneşti să te tocmeşti cu contele de Shiring, căţelandru obraznic ce eşti?

Davey era speriat, însă nu-şi pierdu îndrăzneala.

– Nu doresc în niciun caz să aduc vreo jignire cuiva, stăpâne. Dar vreau să am libertatea de a cultiva orice consider eu că pot vinde la târg. Nu vreau să fiu obligat să semăn ce alege Nate Vătaful, fără să ţină cont de preţul pieţei.

Ralph îşi dădu seama că Davey moştenise această hotărâre îndărătnică de la Gwenda. Furios, îi spuse:

– Nate e vocea mea în satul acesta! Îţi închipui că tu eşti mai înţelept decât contele tău?

– Iertaţi-mă, stăpâne, însă Domnia Voastră nici nu lucraţi pământul, nici nu vă duceţi cu căruţa la târg.

Mâna lui Alan se duse la mânerul sabiei. Ralph îl observă pe Wulfric aruncând o privire rapidă înspre secera sa, aflată pe pământ, cu lama ascuţită lucind în soare. De cealaltă parte a lui Ralph, calul lui Sam făcu o serie de paşi mărunţi, preluând din încordarea stăpânului său. Dacă se ajungea la bătaie, se întrebă Ralph, oare Sam avea să ţină partea stăpânului sau a familiei lui?

Ralph nu voia să se ajungă la o încăierare. Voia să-şi adune grânele de pe ogoare, iar uciderea şerbilor ar fi îngreunat foarte mult realizarea acestui demers. Opri cu un gest avântul lui Alan.

– Uite aşa face molima asta să se ducă de râpă şi bruma de moralitate care mai rămăsese pe lumea asta, rosti el dezgustat. O să-ţi aprob solicitarea, Davey, pentru că sunt nevoit.

Davey înghiţi în sec şi spuse:

– În scris, stăpâne?

– A, acum mai vrei şi hrisov?

Davey încuviinţă printr-o mişcare din cap, fiind prea înspăimântat să scoată vreun cuvânt.

– Pui la îndoială cuvântul unui conte?

– Nu, stăpâne.

– Şi atunci de ce soliciţi hârtie scrisă?

– Ca să nu existe îndoieli în anii care vor să vină.

Cu toţii dădeau acelaşi răspuns când cereau să se întocmească un document scris. Ce voiau să spună de fapt era că, dacă termenii erau menţionaţi în scris, seniorul nu-i putea

modifica prea uşor. Era încă o încălcare a tradiţiilor. Ralph nu voia să mai facă şi alte concesii, însă, o dată în plus, nu avea de ales dacă voia să-şi vadă recolta strânsă.

Se gândi apoi în ce mod se putea folosi de această situaţie pentru a obţine un alt lucru pe care şi-l dorea şi se înveseli imediat.

– În regulă, replică el. Îţi dau hârtie la mână. Dar nu vreau ca oamenii mei să lipsească de pe ogoare tocmai acum, în perioada recoltei. Poate să vină maică-ta săptămâna viitoare, să ia documentul.

Gwenda se duse la Earlcastle într-o zi fierbinte ca un cuptor. Ştia de ce voise Ralph să vină ea, iar gândul la ce avea să urmeze o umplea de nefericire. În timp ce traversa podul mobil care făcea legătura cu castelul, auzi croncănitul ciorilor de pe ziduri, iar acesta îi păru – mai mult ca oricând – un cor de hohote batjocoritoare la adresa necazurilor ei.

Soarele dogorea nemilos, însă în curtea castelului nu pătrundea nicio adiere de vânt din cauza fortificaţiilor. Scutierii erau lângă grajduri, prinşi într-un joc. Sam se afla printre ei, mult prea fascinat de ce făcea pentru a o observa pe Gwenda.

Legaseră o pisică de un stâlp, la nivelul ochilor, în aşa fel încât aceasta putea să-şi mişte capul şi picioarele. Un scutier trebuia să ucidă animalul cu mâinile legate la spate. Gwenda mai văzuse acest joc. Singura modalitate ca scutierul cu pricina să-şi atingă scopul era să lovească bietul animal direct cu capul, însă, evident, pisica se apăra zgâriind şi muşcând faţa celui care o ataca. Cel care încerca acum, un băiat de vreo 16 ani, stătea aproape de stâlp, privit cu atenţie de pisica îngrozită. Dintr-odată, îşi smuci capul. Fruntea i se izbi de pieptul pisicii, însă aceasta îl atacă cu ghearele. Scutierul schelălăi de durere şi făcu un salt înapoi, cu obrajii plini de dâre de sânge, în timp ce toţi ceilalţi scutieri râdeau în hohote. Înfuriat, protagonistul se repezi către stâlp şi izbi din nou pisica. Fu zgâriat şi mai rău, ba chiar se lovi şi la cap, lucru care spori veselia audienţei. A treia oară, tânărul fu mai atent. Apropiindu-se de victima sa, simulă un atac, făcând-o pe pisică să zgârie aerul; apoi se repezi cu precizie direct către capul animalului. Din gura şi nasul animalului începu să curgă sânge, iar corpul i se lăsă moale. Pisica era inconştientă, dar încă mai respira. Scutierul o izbi încă o dată pentru a-i curma viaţa, iar ceilalţi începură să ovaţioneze şi să

bată din palme.

Gwenda era total îngreţoşată. Nu-i plăceau prea tare pisicile – prefera câinii –, dar i se rupea inima să vadă cum era chinuită o fiinţă neajutorată, indiferent de ce fel. Din câte-şi dădea ea seama, băieţii aceia trebuiau să facă asemenea lucruri ca să se pregătească pentru mutilarea şi uciderea unor fiinţe omeneşti, în bătălie. Oare chiar trebuia ca lucrurile să fie astfel pe lumea aceasta?

Trecu mai departe fără să intre în vorbă cu fiul ei. Transpirând abundent, traversă al doilea pod şi urcă treptele care duceau la intrarea în fortăreaţă. Sala mare era reconfortant de răcoroasă.

Se bucura că Sam nu o văzuse. Spera să-l evite cât mai mult posibil. Nu voia să-i trezească bănuielile. Nu era el prea intuitiv, dar era foarte posibil să detecteze nefericirea mamei sale.

Îi comunică intendentului motivul venirii sale, iar el îi promise că avea să-l anunţe pe conte.

– Lady Philippa e acasă? întrebă Gwenda, sperând să obţină un răspuns pozitiv.

Poate că Ralph avea să se înfrâneze în prezenţa soţiei sale.

Însă intendentul clătină din cap.

– E la Monmouth, cu fiica Domniei Sale.

Gwenda îi mulţumi cu un aer mohorât şi se puse pe aşteptat. Nu se putea abţine să nu se gândească la întâlnirea pe care o avusese cu Ralph în cabana aceea de vânătoare. Cum se uita la zidul cenuşiu al sălii mari, lipsit de orice fel de podoabe, îl vedea cu ochii minţii, holbându-se la ea în timp ce-şi dădea rochia jos, cu gura uşor deschisă, abia aşteptând. Pe cât de mare era bucuria pe care i-o dădea intimitatea cu bărbatul pe care îl iubea, pe atât de detestabilă fusese experienţa cu acest bărbat pe care-l ura din străfundul sufletului ei.

Prima dată când Ralph o obligase să i se supună, cu mai bine de 20 de ani în urmă, propriul trup o trădase şi ajunsese să simtă o oarecare plăcere fizică, deşi, totodată, spiritul îi fusese năpădit de o repulsie fără margini. Acelaşi lucru i se întâmplase cu Alwyn, nelegiuitul pe care-l omorâse în pădure. A doua oară însă, când se culcase cu Ralph în cabana de vânătoare, nu se mai întâmplase nimic de genul acesta. Punea schimbarea pe seama vârstei. Pe vremea când fusese tânără şi plină de dorinţă, actul fizic declanşase o reacţie automată în corpul ei – ceva ce nu putuse controla, deşi o făcuse să fie cu atât mai ruşinată. Acum, la maturitate, trupul nu îi mai era la fel de vulnerabil, reflexul nu

mai era atât de activ. Îi putea mulţumi lui Dumnezeu măcar pentru asta.

Treptele din celălalt capăt al sălii mari duceau către iatacul contelui. Pe acestea se perindau, în sus şi în jos, tot felul de personaje: cavaleri, servitori, arendaşi, vătafi. După un ceas, intendentul îi spuse să urce.

Se temea că Ralph avea să vrea să facă sex cu ea atunci şi acolo, însă descoperi cu mare uşurare că acesta avea un program foarte încărcat în ziua respectivă. Cu el se mai aflau sir Alan şi doi preoţi care îndeplineau rolul de funcţionari, aşezaţi la un birou, cu materiale de scris în faţa lor. Unul dintre aceştia îi întinse un sul mic de pergament.

Gwenda nu se uită ce conţinea. Oricum, nu ştia să citească.

– Poftim, zise Ralph. Acum fiu-tău e arendaş fără obligaţii. Nu asta ţi-ai dorit întotdeauna?

Gwenda voise să obţină libertate şi pentru ea şi Wulfric, aşa cum Ralph ştia foarte bine. Nu reuşise să-şi atingă obiectivul, dar Ralph avea dreptate, Davey izbutise. Asta însemna că viaţa ei nu fusese chiar irosită. Nepoţii ei aveau să fie liberi, independenţi, aveau să cultive ce voiau, plătindu-şi arenda în bani şi păstrând tot restul câştigurilor pentru ei. Aceştia n-aveau să cunoască niciodată existenţa mizeră, sărăcia lucie care-i fusese destinată ei din naştere.

Oare un asemenea lucru compensa toate greutăţile prin care trecuse? Nu putea să dea un răspuns la această întrebare.

Luă documentul şi porni către uşă.

Alan veni după ea şi, pe când ieşea, i se adresă în şoaptă:

– Rămâi aici peste noapte, în sala mare, zise el.

Acolo îşi petreceau nopţile majoritatea locuitorilor de la castel.

– Mâine, să fii la cabana de vânătoare la două ceasuri după amiază.

Gwenda încercă să se strecoare afară fără să dea vreun răspuns.

Alan îi opri înaintarea, punându-şi braţul ca o barieră în faţa ei.

– Ai înţeles?

– Da, răspunse ea în şoaptă. O să fiu acolo, la ora stabilită.

Alan o lăsă să plece.

Gwenda nu vorbi cu Sam decât seara târziu. Scutierii îşi

petrecură după-amiaza angrenaţi în tot felul de jocuri violente. Gwenda era bucuroasă că avea tot acest timp la dispoziţie. Rămase în atmosfera răcoroasă a sălii mari, singură cu gândurile ei. Încerca să se convingă că nu avea nicio importanţă faptul că se culca cu Ralph. La urma urmei, nu mai era de mult fecioară. Era măritată de 20 de ani. Făcuse sex de mii de ori. Şi-apoi, totul avea să se termine în doar câteva minute, plus că n-avea să-i lase niciun fel de urme. Avea să o facă şi să treacă totul sub vălul uitării.

Până data viitoare.

Aceasta era partea cea mai rea. Ralph putea să o forţeze la infinit să-i facă pe plac. Ameninţarea de a-i dezvălui lui Wulfric secretul naşterii lui Sam avea să o îngrozească mereu.

Dar Ralph avea să se sature de ea în curând şi să se întoarcă la trupurile ferme ale servitoarelor de pe la cârciumile din împrejurimi, nu-i aşa?

– Ce se întâmplă cu tine? o întrebă Sam pe la amurg, când scutierii veniră în sala mare să ia cina.

– Nimic, răspunse ea repede. Davey mi-a cumpărat o vacă de lapte.

Pe chipul lui Sam apăru o urmă de invidie. Îi plăcea viaţa de la castel, însă scutierii nu primeau simbrie. Nu prea aveau nevoie de bani – stăpânii lor le ofereau mâncare, băutură, adăpost şi haine –, însă, cu toate acestea, oricărui tânăr îi plăcea să aibă câţiva bănuţi în pungă.

Începură să vorbească despre nunta lui Davey, care urma să aibă loc în curând.

– Tu şi Annet o să aveţi aceiaşi nepoţi, zise Sam. Va trebui să faci pace cu ea.

– Nu fi prost, îi răspunse tăios Gwenda. Nici nu ştii ce spui.

Când se servi masa, Ralph şi Alan coborâră din camera de la etaj. Toţi locuitorii şi vizitatorii de la castel se adunară în sala mare. Servitorii de la bucătărie aduseră trei ştiuci mari, gătite cu ierburi, la cuptor. Gwenda se aşeză într-o margine a mesei, foarte departe de Ralph, iar acesta nu îi dădu nicio atenţie.

După masă, Gwenda se întinse pe paiele de pe podea, alături de Sam. Pentru ea era o mare alinare să stea culcată lângă el, aşa cum făcea când era mic. Îşi amintea cum îi asculta respiraţia de copil, lină şi mulţumită, în liniştea nopţii. Pe jumătate adormită, se minuna de faptul că aproape toţi copiii ajungeau să contrazică la maturitate aşteptările părinţilor. Tatăl ei

intenţionase să o trateze ca pe o proprietate care putea fi vândută după cum poftea el, însă ea refuzase cu îndârjire să i se supună. Acum, fiecare dintre fiii ei o apuca pe calea lui în viaţă şi, în ambele cazuri, aceasta nu era cea planificată de ea. Sam avea să fie cavaler, iar Davey avea să se însoare cu fiica lui Annet. „Dacă am şti ce se va alege de ei, am mai vrea atât de mult să-i facem?"

Visă că se ducea la cabana de vânătoare a lui Ralph şi descoperea că acesta nu era acolo; pe pat, în schimb, se afla o pisică. Ştia că trebuia să ucidă pisica, numai că avea mâinile legate la spate, aşa că o lovi cu capul până ce aceasta îşi dădu duhul.

Când se trezi, se întrebă dacă nu cumva ar fi putut să-l omoare pe Ralph, la cabana de vânătoare.

În urmă cu mulţi ani, îl omorâse pe Alwyn, înfigându-i propriul cuţit în gât şi împingându-l în sus, până ce vârful îi ieşise printr-un ochi. Îl ucisese şi pe Sim Telalul, ţinându-i capul sub apă în timp ce el se zbătea şi se smucea, forţându-l să rămână aşa până ce plămânii i se umpluseră cu apă şi-şi dăduse sufletul. Dacă Ralph venea singur la cabana de vânătoare, iar ea îşi alegea bine momentul, ar fi putut să-l omoare.

Dar n-avea să fie singur. Conţii nu plecau nicăieri de unii singuri. Ca întotdeauna, avea să fie însoţit de Alan. Era oricum destul de neobişnuit să călătorească însoţit de o singură persoană. Era foarte improbabil să vină de unul singur.

Ar fi putut oare să-i omoare pe amândoi? Nimeni nu ştia că avea să se întâlnească acolo cu ei. Dacă îi omora şi apoi îşi continua pur şi simplu drumul către casă, nimeni n-avea să o bănuiască măcar. Nimeni nu i-ar fi cunoscut motivul – acesta era secret, căci tocmai de aceea ajunsese în situaţia în care se afla acum. Era posibil ca cineva să afle că fusese prin apropierea cabanei pe la ora fatală, dar, în această situaţie, autorităţile n-ar fi făcut decât să o întrebe dacă nu cumva văzuse nişte bărbaţi suspecţi prin zonă – nimeni nu avea să se gândească la faptul că un bărbat masiv şi puternic ca Ralph ar fi fost ucis de o femeie mărunţică, trecută de 40 de ani.

Dar era acest lucru cu putinţă? Gwenda cântărea cu atenţie toate aspectele problemei, însă era conştientă, într-un cotlon al minţii, că o asemenea încercare nu avea sorţi de izbândă. Cei doi erau războinici experimentaţi. Participaseră la bătălii, cu oarece întreruperi, de 20 de ani încoace, ultimele fiind cele din

campania de iarna trecută. Se mişcau cu agilitate şi ucideau din reflex, din instinct. Mulţi cavaleri francezi voiseră să-i omoare şi muriseră încercând.

Prin vicleşug şi cu ajutorul elementului-surpriză, ar fi putut să-l omoare pe unul dintre ei, însă în mod clar nu pe amândoi.

Trebuia să se supună poftelor lui Ralph.

Cu un aer mohorât, se duse afară şi se spălă pe mâini şi pe faţă. Când se întoarse în sala mare, servitorii de la bucătărie tocmai începeau să împartă gustarea de dimineaţă: pâine de secară şi bere. Sam întingea cu pâine în bere, ca să o mai înmoaie.

– Iar te-ai întunecat la faţă, remarcă el. Care e problema?

– Nimic, rosti ea. Îşi trase cuţitul de la brâu şi-şi tăie o felie de pâine. Am mult de mers până acasă.

– De-asta îţi faci tu griji? Adevărul e că n-ar trebui să te duci singură. Femeile nu prea pornesc la drum aşa, singure.

– Eu sunt mai neînfricată decât majoritatea femeilor, ştiu să-mi port singură de grijă.

Gwenda era încântată că fiul ei se arăta îngrijorat privind siguranţa ei. Era ceva ce adevăratul lui tată, Ralph, nu ar fi făcut nici într-o mie de ani. La urma urmelor, Wulfric îşi lăsase amprenta asupra băiatului. Însă era stânjenită că Sam îi observase expresia abătută şi-i ghicise starea de spirit.

– Nu-i nevoie să-ţi faci griji pentru mine, adăugă ea.

– Aş putea să vin cu tine, se oferi Sam. Sunt convins că domnul conte o să-mi dea voie. Azi n-are nevoie de niciun scutier – se duce undeva, doar cu Alan Fernhill.

Acesta era ultimul lucru pe care şi l-ar fi dorit. Dacă nu se ducea la întâlnirea stabilită, Ralph avea să-i dezvăluie secretul. Gwendei nu-i era greu să-şi imagineze cu ce plăcere ar fi făcut-o. N-avea nevoie să fie provocat prea tare.

– Nu, răspunse ea pe un ton ferm. Rămâi aici. Nu se ştie niciodată când o să trimită vorbă contele după tine.

– N-o să mă cheme. Ar trebui să vin cu tine.

– În niciun caz. Gwenda luă o îmbucătură din felia de pâine, după care băgă restul în trăistuţa ei. Eşti un băiat bun să-ţi faci atâtea griji pentru mine, dar chiar nu e nevoie. Îl sărută pe obraz. Ai grijă de tine. Nu-ţi asuma riscuri prosteşte.

Făcu un efort să schiţeze ceea ce spera că arăta ca un zâmbet relaxat, după care ieşi.

Pe drum, Gwenda începu să se teamă că cineva ar fi putut afla despre legătura ei cu Ralph. Asemenea lucruri aveau mereu tendinţa de a ieşi la iveală. Se întâlnise cu el o dată, tocmai se pregătea să o facă şi a doua oară, şi ceva îi spunea că aveau să mai apară şi alte ocazii. Cât va mai trece până ce vreun drumeţ avea să o vadă ieşind de pe drum şi intrând în pădure, într-un loc anume, şi să se întrebe de ce? Dacă cineva ajungea din întâmplare la cabana de vânătoare la momentul nepotrivit? Câţi aveau să observe că Ralph pleca de la castel însoţit doar de Alan ori de câte ori venea Gwenda de la Wigleigh la Earlcastle?

Chiar înainte de amiază, se opri la o cârciumă şi îşi cumpără nişte bere şi o bucată de brânză. În mod normal, călătorii plecau din asemenea localuri în grupuri, însă Gwenda avu grijă să rămână în urma tuturor celorlalţi, astfel încât să fie singură pe drum. Când ajunse în locul unde trebuia să intre în pădure, privi cu atenţie înainte şi înapoi, pentru a se asigura că nu o vedea nimeni. I se păru că vede ceva mişcare pe la vreo 400 de metri în urmă şi se opri încă o secundă să scruteze orizontul, încercând să distingă ceea ce îi atrăsese atenţia; însă nu remarcă nimic deosebit. Pesemne că din cauza agitaţiei imaginaţia începea să-i joace feste.

În timp ce-şi croia drum printre tufişurile bogate de vară, îi veni din nou în minte ideea de a-l ucide pe Ralph. Dacă, prin cine ştie ce noroc, Alan nu era cu el, oare avea să i se ivească ocazia? Însă Alan era singura persoană din lume care ştia că Ralph se întâlnea cu ea acolo. Dacă acesta ar fi fost ucis, Alan ar fi ştiut exact cine o făcuse. Ar fi trebuit să-l omoare şi pe el. Iar asta părea de-a dreptul imposibil.

Lângă cabană erau priponiţi doi bidivii. Ralph şi Alan erau înăuntru, aşezaţi la masa pe care se vedeau rămăşiţele unui prânz: o jumătate de pâine, un os curăţat de carne, coaja unei bucăţi de brânză şi o ploscă de vin. Gwenda intră şi închise uşa în urma ei.

– Uite-o, a venit exact aşa cum a promis, zise Alan cu un aer satisfăcut.

În mod evident, primise misiunea de a o face să vină la întâlnire, iar acum era uşurat că Gwenda se supusese.

– Numai bună pentru desert, adăugă el. Ca o stafidă: zbârcită, dar dulce.

Gwenda i se adresă lui Ralph:

– Ce-ar fi să-i spui să dispară de-aici?

Alan se ridică.

– Ca întotdeauna, obraznică, pufni el. N-o să te înveţi minte niciodată?

Însă ieşi din încăpere, retrăgându-se în bucătărie şi trântind uşa în urma sa.

Ralph îi zâmbi.

– Vino-ncoace, făcu.

Docilă, Gwenda se apropie de el.

– Dacă vrei, o să-i zic lui Alan să-ţi vorbească mai frumos.

– Nu, te rog! răspunse ea îngrozită. Dacă începe să fie drăguţ cu mine, o să intre lumea la bănuieli.

– Cum vrei. Ralph o apucă de mână şi încercă să o tragă mai aproape. Aşază-te în poala mea.

– N-am putea să ne-o tragem odată şi să terminăm?

Ralph izbucni în râs.

– Ei, vezi… asta-mi place mie la tine – eşti sinceră.

Se ridică, o apucă de umeri şi se uită în ochii ei; apoi îşi lăsă capul în jos şi o sărută.

Era prima dată când făcea asta. Se culcase cu ea de două ori fără să o sărute vreodată. Acum, Gwenda fu străbătută de un val de repulsie. Când buzele lui se lipiră de ale ei, se simţi mai violată decât atunci când o pătrunsese prima dată. Ralph îşi întredeschise buzele, iar Gwenda îi simţi mirosul de brânză al respiraţiei. Se trase înapoi, dezgustată.

– Nu, îi spuse.

– Nu uita ce poţi să pierzi.

– Te rog, nu face asta.

Ralph începu să se înfurie.

– Ba o să fii a mea! zise el tare. Hai, dă-ţi jos rochia.

– Te rog, lasă-mă, se tângui ea.

Ralph începu să spună ceva, însă ea ridică tonul pentru a-i acoperi glasul. Pereţii cabanei erau subţiri şi era conştientă că, din bucătărie, Alan îi auzea rugăminţile, însă nu-i păsa.

– Nu mă forţa, te implor!

– Poţi să zici ce vrei – nu mă interesează! strigă el. Treci în pat!

– Te rog, nu mă obliga!

În momentul acela, uşa de la intrare se deschise fulgerător.

Atât Ralph, cât şi Gwenda se întoarseră şi rămaseră cu gura căscată.

În cadrul ei stătea Sam.

Gwenda lăsă să-i scape un suspin.

– O, Doamne, nu!

Timp de o fracţiune de secundă, rămaseră toţi trei încremeniţi. Dintr-odată, Gwenda îşi dădu seama ce se întâmplase. Sam îşi făcuse griji pentru ea şi – în ciuda interdicţiei ei – o urmărise de la Earlcastle încoace, având grijă să nu fie observat, însă fără să rămână prea în urmă. O văzuse ieşind de pe drum şi intrând în pădure – când se uitase în urmă surprinsese o străfulgerare de mişcare, însă crezuse că fusese doar o părere. Sam dăduse de cabană, unde ajunsese cu vreun minut-două în urma ei. Probabil că le auzise strigătele de afară şi înţelesese că Ralph tocmai o obliga pe Gwenda să răspundă avansurilor sale sexuale – deşi, amintindu-şi fulgerător replicile lor, Gwenda îşi dădu seama că niciunul nu menţionase adevăratul motiv pentru care ea trebuia să i se supună. Secretul nu fusese dezvăluit – încă.

Sam îşi scoase sabia din teacă.

Ralph se ridică repede. Când Sam se repezi la el, Ralph îşi smulse la rândul său spada de la brâu. Sam ţinti spre capul lui Ralph, însă acesta îi pară lovitura exact la timp.

Fiul Gwendei încerca să-şi ucidă tatăl.

Sam era în mare pericol. Abia ieşit din adolescenţă, se înfrunta cu un războinic călit în nenumărate bătălii.

Ralph strigă:

– Alan!

În momentul acela, Gwenda îşi dădu seama că Sam se confrunta nu cu un singur luptător experimentat, ci cu doi.

Ţâşni către cealaltă parte a încăperii. Când se deschise uşa de la bucătărie, ea se postă în cealaltă parte, lipită de perete. Îşi scoase cuţitul cu lamă lungă pe care-l avea la cingătoare.

Pe uşă apăru silueta masivă a lui Alan.

Acesta avea privirea aţintită la cei doi bărbaţi care se luptau. Rămase încremenit o secundă, încercând să se dezmeticească şi să înţeleagă ce se întâmpla. Sabia lui Sam flutură din nou prin aer, având ca ţintă gâtul lui Ralph; din nou însă contele îşi puse spada în calea loviturii.

Alan realiză că stăpânul său se confrunta cu un atac plin de furie. Mâna i se duse automat la mânerul sabiei şi făcu un pas înainte. În momentul acela, Gwenda îl înjunghie în spate.

Aceasta înfipse lama lungă a pumnalului în carnea lui, împingând-o în sus cât de tare putea, folosindu-şi forţa căpătată

în decursul atâtor ani de muncă pe ogor, făcând tăişul să-şi croiască drum printre muşchii spatelui lui Alan, prin rinichi, stomac şi plămâni şi sperând că avea să-i atingă inima. Cuţitul avea lama de 25 de centimetri, foarte ascuţită, aşa că alunecă imediat prin organele lui interne, însă nu reuşi să îl omoare pe loc.

Alan scoase un muget de durere, după care amuţi. Clătinându-se, se întoarse şi o înşfacă, prinzând-o într-o îmbrăţişare de o forţă zdrobitoare. Gwenda îl înjunghie din nou, de data aceasta în abdomen, cu aceeaşi mişcare ascendentă, astfel încât să-i străpungă organele vitale. Din gura lui Alan ţâşni un şuvoi de sânge. Trupul i se înmuie dintr-odată, iar braţele i se lăsară pe lângă corp. Timp de o clipă, ochii i se fixară complet surprinşi la femeia mărunţică şi aparent insignifiantă care îi curmase viaţa. Apoi pleoapele i se închiseră, îngreunate, şi Alan se prăbuşi.

Gwenda îşi mută privirea asupra celorlalţi doi.

Sam lovea, iar Ralph para; Ralph se retrăgea, iar Sam avansa; Sam ataca, Ralph bloca loviturile una după alta. Din câte se părea, Ralph se apăra cu înverşunare, însă nu ataca.

Lui Ralph îi era teamă ca nu cumva să-şi omoare fiul.

Sam, care nu ştia că adversarul său îi era tată, nu avea asemenea scrupule, aşa că înainta necontenit, lovind cu putere.

Gwenda ştia că lucrurile nu mai puteau continua mult timp în felul acesta. Unul din ei avea să-l rănească pe celălalt, iar atunci înfruntarea lor avea să devină pe viaţă şi pe moarte. Strângând în mână cuţitul plin de sânge, aştepta disperată să se ivească momentul în care să intervină şi să-l înjunghie pe Ralph aşa cum făcuse cu Alan.

– Stai, făcu Ralph şi ridică palma stângă, încercând să-l oprească pe Sam; însă băiatul era furios şi îl atacă, fără să ţină cont de solicitarea lui. Ralph pară lovitura şi repetă: Stai! Gâfâia din cauza efortului depus, însă reuşi să îngaime câteva cuvinte: Trebuie să-ţi spun ceva.

– Am auzit destule! strigă Sam, iar Gwenda sesiză nota de isterie adolescentină din glasul bărbatului aceluia masiv care era fiul ei.

Sam îşi îndreptă din nou sabia către Ralph.

– Nu! zise Ralph, aproape răcnind.

Gwenda ştia exact ce voia Ralph. Avea de gând să-i spună lui Sam: „Eu sunt tatăl tău.”

Iar asta nu trebuia să se întâmple sub nicio formă.

– Ascultă-mă! rosti Ralph şi, în sfârşit, Sam reacţionă.

Făcu un pas înapoi, deşi nu-şi coborî spada.

Ralph gâfâia, încercând să-şi recapete ritmul normal al respiraţiei pentru a putea să vorbească şi, în momentul acela, Gwenda se repezi la el.

Ralph se întoarse să o înfrunte, abătându-şi totodată lama spadei spre dreapta. Aceasta se izbi de cea a pumnalului Gwendei, făcând-o să îl scape din mână. Gwenda era acum complet lipsită de apărare şi îşi dădu seama că, dacă Ralph trăgea de sabie în sens contrar, avea să fie ucisă.

Dar, pentru prima dată de când Sam îşi trăsese spada din teacă, Ralph lăsase garda jos, iar partea din faţă a corpului său rămăsese total descoperită.

Sam făcu un pas înainte şi-şi împlântă sabia în pieptul lui Ralph.

Vârful ascuţit al armei trecu prin tunica subţire, de vară, a lui Ralph şi îi pătrunse în carne prin partea stângă a sternului. Probabil că nimerise chiar între două coaste, căci se împlântă adânc. Sam scoase un strigăt sângeros de victorie şi împinse mai abitir. Sub forţa impactului, Ralph făcu o serie de paşi şovăielnici în spate. Umerii i se izbiră de peretele aflat în spatele său, dar Sam împinse în continuare, cu toată forţa. Spada păru să treacă prin toracele lui Ralph. Se auzi un bufnet ciudat când vârful îi ieşi prin spate şi se înfipse în peretele de lemn.

Ochii lui Ralph erau aţintiţi asupra lui Sam, iar Gwenda ştia exact ce anume se petrecea în mintea lui. Ralph înţelegea că fusese rănit de moarte. Şi, în ultimele clipe ale vieţii sale, era conştient de faptul că fusese ucis de propriul fiu.

Sam dădu drumul sabiei, însă aceasta nu căzu. Era înfiptă în perete, ţintuindu-l pe Ralph într-un mod grotesc. Sam făcu un pas înapoi, îngrozit.

Ralph nu murise încă. Braţele i se mişcară slab, într-un efort de a apuca spada şi de a şi-o scoate din piept, însă nu reuşi să-şi coordoneze mişcările. Într-o străfulgerare sumbră, în mintea Gwendei se formă ideea că acesta semăna întrucâtva cu pisica pe care scutierii o legaseră de stâlpul din curtea castelului.

Se aplecă şi, cu o mişcare iute, îşi luă pumnalul de pe jos.

Apoi, în mod incredibil, Ralph reuşi să îngaime câteva cuvinte:

– Sam… eu sunt…

Din gură îi ţâşni dintr-odată un şuvoi de sânge, înecându-i

vorbele.

„Slavă Domnului!” îşi spuse Gwenda.

Torentul roşiatic se opri la fel de brusc pe cum pornise, iar Ralph vorbi din nou:

– Sunt…

De data aceasta fu oprit de Gwenda. Cu o săritură, aceasta îi împlântă pumnalul în gură. Bărbatul scoase un zgomot îngreţoşător, de sufocare. Lama i se înfundă în gât.

Gwenda îşi descleştă degetele de pe mânerul cuţitului şi se trase înapoi.

Oripilată, se holba la ceea ce făcuse. Bărbatul care o chinuise atâţia ani era ţintuit de perete, ca şi cum ar fi fost crucificat, cu o sabie în piept şi un pumnal înfipt în gură. Nu scotea niciun sunet, însă după ochi îşi putea da seama că era încă în viaţă – aceştia se plimbau agonizant de la Gwenda la Sam şi înapoi.

Cei doi stăteau nemişcaţi, privindu-l fix şi aşteptând.

Într-un final, ochii i se închiseră.

91

Epidemia de ciumă luă sfârşit în septembrie. Încet-încet, spitalul lui Caris se goli, pe măsură ce pacienţii îşi dădeau sfârşitul fără a mai fi înlocuiţi de alţii noi. Camerele rămase goale erau măturate bine, spălate, după care în cămine se ardea lemn de ienupăr, umplând aerul cu un miros înţepător, de toamnă. La începutul lui octombrie, ultima victimă a bolii fu îngropată în cimitirul spitalului. Un soare roşu, înconjurat de un nimb fumuriu, se înălţa peste Catedrala Kingsbridge în timp ce patru călugăriţe tinere şi puternice depuneau în groapă giulgiul în care se afla trupul neînsufleţit. Acesta îi aparţinea unui ţesător cocoşat din Outhenby, însă, privind în mormânt, Caris îşi văzu vechea duşmancă, ciuma, gata să fie îngropată în pământul rece. Cu glas abia auzit, întrebă:

– Ai murit cu adevărat sau o să te întorci din nou?

Apoi, după funeralii, când călugăriţele se întoarseră la spital, îşi dădură seama că nu mai aveau nimic de făcut.

Caris se spălă pe faţă, îşi pieptănă părul şi-şi puse rochia nouă pe care o păstrase pentru această zi. Era din stofă roşu aprins, „stacojiu de Kingsbridge”. Apoi ieşi din spital, pentru prima dată în ultima jumătate de an.

Se duse direct în grădina lui Merthin.

Perii din livadă proiectau umbre lungi pe pământ, mângâiaţi de soarele matinal. Frunzele începuseră să se înroşească şi să se scorojească, în timp ce pe crengi atârnau vreo câteva fructe care dăduseră în pârg mai târziu şi care acum erau dolofane şi arămii. Arn, grădinarul, tăia lemne de foc cu securea. Vederea lui Caris îl luă prin surprindere, ba chiar îl sperie întrucâtva; apoi îşi dădu seama ce însemna venirea ei, iar pe chip îi apăru un zâmbet larg. Îşi lăsă securea să cadă şi intră repede în casă.

În bucătărie, Em fierbea un vas cu terci de ovăz pe un foc vesel. La apariţia lui Caris, se purtă de parcă ar fi avut de-a face cu o viziune dumnezeiască. Era atât de emoţionată, încât îi sărută mâinile.

Caris urcă treptele şi intră în dormitorul lui Merthin.

Acesta stătea în dreptul ferestrei, îmbrăcat doar în cămaşa de piele, privind râul care curgea prin faţa casei. Se întoarse către ea, iar inima lui Caris tresări la vederea chipului atât de cunoscut, cu trăsături neregulate, a sclipirii inteligente din ochii lui şi a buzelor arcuite, care-i trădau umorul ager. Ochii lui căprui cu reflexe aurii o fixau iubitori, iar gura i se curbă într-un zâmbet de bun-venit. Nu dădu niciun semn de surpriză: probabil că observase că la spital veniseră din ce în ce mai puţini pacienţi şi o aştepta să se întoarcă dintr-o zi în alta. Expresia sa era cea a unui om care-şi văzuse speranţele împlinite.

Caris se opri lângă el, la fereastră. Merthin îşi petrecu braţul pe după umerii ei, iar ea îl prinse de talie. Cercetându-l cu privirea, observă că în barba lui roşcată se aflau acum mai multe fire albe decât în urmă cu şase luni, iar părul părea să i se fi rărit un pic spre frunte, deşi aici era posibil să se înşele.

Câteva clipe, rămaseră nemişcaţi, admirând râul. În lumina cenuşie a dimineţii, apa avea culoarea oţelului. Suprafaţa îi era când argintie ca oglinda, când neagră cu irizaţii neregulate, mereu în schimbare, dar rămânând întotdeauna aceeaşi.

– S-a terminat, zise Caris.

Abia atunci se sărutară.

Merthin anunţă că avea să se ţină un târg de toamnă, special pentru a se sărbători redeschiderea oraşului. Acesta avu loc în ultima săptămână a lunii octombrie. Sezonul tranzacţiilor cu lână se încheiase, însă lâna brută nu mai era de mult principala marfa tranzacţionată la Kingsbridge, iar mii de oameni asaltară oraşul

pentru a cumpăra stofa stacojie pentru care oraşul era celebru acum.

La banchetul de sâmbătă seara care marcă deschiderea târgului, Caris fu aşezată pe locul de onoare. Deşi Kingsbridge nu fusese ferit în totalitate de ciumă, suferise mult mai puţin de pe urma ei decât alte oraşe, iar cei mai mulţi dintre cei care se aflau acolo îşi datorau viaţa măsurilor ei de precauţie. Pentru toţi, Caris era o adevărată eroină. Membrii ghildei insistaseră să-şi exprime într-un fel preţuirea pentru realizările ei, iar Madge Ţesătoarea născoci o ceremonie nouă, în cadrul căreia lui Caris i se oferi o cheie de aur, simbolizând chiar cheia oraşului. Merthin era foarte mândru.

A doua zi, duminică, Merthin şi Caris se duseră la catedrală. Călugării erau în continuare în exil la Sfântul Ioan-din-Pădure, aşa că mesa fu ţinută de părintele Michael, de la biserica parohială cu hramul Sfântul Petru, din oraş. La slujbă veni şi lady Philippa, contesa de Shiring.

Merthin nu o mai văzuse pe Philippa de la înmormântarea lui Ralph. Decesul fratelui său nu prilejuise prea multe lacrimi. În mod normal, contele ar fi fost înmormântat în cimitirul catedralei din Kingsbridge, însă, din moment ce oraşul era închis, Ralph fusese înhumat la Shiring.

Circumstanţele morţii sale rămâneau învăluite în mister. Trupul îi fusese găsit într-o cabană de vânătoare, înjunghiat în piept. Alan Fernhill se afla şi el acolo, pe podea, ucis tot prin înjunghiere. Din câte se părea, cei doi luaseră prânzul împreună, căci pe masă fuseseră găsite rămăşiţele ospăţului. În mod clar, avusese loc o luptă, dar nu se ştia dacă Ralph şi Alan se răniseră mortal unul pe celălalt sau dacă mai fusese implicat şi altcineva. Nu fusese furat nimic: bărbaţii fuseseră găsiţi cu bani asupra lor, cu armele lor scumpe alături, iar caii – şi ei foarte valoroşi – nu fuseseră nici măcar dezlegaţi, ci păscuseră liniştiţi iarba din luminiş până la descoperirea trupurilor stăpânilor lor. Din acest motiv, coronerul din Shiring înclina să creadă că, cel mai probabil, cei doi se uciseseră unul pe celălalt.

Pe de altă parte, Ralph fusese toată viaţa un om violent, aşa că nu era deloc surprinzător că avusese parte de un asemenea sfârşit. „Cine ridică sabia de sabie va pieri” stătea scris în Biblie, deşi acest verset nu prea era invocat de preoţi, acum că pe tronul Angliei se afla Eduard al III-lea. Dacă întâmplarea avea un aspect remarcabil, acesta era că Ralph supravieţuise atâtor

campanii militare, atâtor bătălii sângeroase şi atâtor atacuri frontale din partea cavaleriei franceze doar pentru a muri într-o încăierare prostească, la câţiva kilometri de casa lui.

Merthin fusese total surprins de faptul că plânsese la înmormântare. Chiar se întreba ce anume îl întristase atât de tare. Fratele său fusese un om rău care îi făcuse pe mulţi să sufere, iar moartea sa era o adevărată binecuvântare. De când Ralph o ucisese pe Tilly, Merthin se înstrăinase de el. Ce avea de jelit? Într-un final, Merthin îşi dădu seama că plânsese pentru tot ce ar fi putut fi Ralph – un bărbat pentru care violenţa să nu fie o plăcere, ci o reacţie controlată; a cărui agresivitate să fie canalizată nu de ambiţia de a obţine glorie personală, ci de simţul dreptăţii. Poate că la un moment dat existase posibilitatea ca Ralph să devină un astfel de om. Pe când aveau cinci, respectiv şase ani şi se jucau împreună, lansând bărcuţe de lemn pe o baltă noroioasă, Ralph nu era crud şi răzbunător. De aceea plânsese Merthin.

Cei doi băieţi ai Philippei fuseseră şi ei prezenţi la înmormântare şi o însoţeau şi astăzi. Cel mare, Gerry, era fiul lui Ralph făcut cu sărmana Tilly. Mezinul, Roley, era în ochii lumii fiul lui Ralph cu Philippa, deşi, de fapt, adevăratul său tată era Merthin. Din fericire, Roley nu era un băieţel mărunţel, energic şi roşcat ca Merthin. Din câte se părea, acesta avea să fie înalt şi demn, ca mama sa.

Roley ţinea în mână un mic obiect din lemn, pe care i-l întinse solemn lui Merthin. Era vorba despre un cal pe care-l sculptase cu destul de multă pricepere pentru un băieţel de zece ani, îşi dădu seama Merthin. Cei mai mulţi copii ar fi înfăţişat animalul stând rigid pe cele patru picioare ale sale, însă Roley îl reprezentase în mişcare, cu membrele în diferite poziţii şi cu coama fluturându-i în vânt. Băiatul moştenise capacitatea adevăratului său părinte de a vizualiza obiectele complexe în toate cele trei dimensiuni. Pe neaşteptate, Merthin simţi un nod în gât. Se aplecă şi depuse un sărut pe fruntea băieţelului.

Îi adresă Philippei un zâmbet recunoscător. Bănuia că ea fusese cea care îl încurajase pe copil să-i dăruiască sculptura din lemn, ştiind cât de mult avea să însemne pentru el. Aruncă o privire către Caris şi văzu că şi ea înţelesese semnificaţia acestui gest, deşi niciunul dintre ei nu rosti vreun cuvânt.

Atmosfera din imensa biserică era una de veselie. Părintele Michael nu era un preot înzestrat cu prea mult farmec, iar slujba

o rosti într-un şir de mormăieli aproape neinteligibile. Însă călugăriţele cântară la fel de frumos ca întotdeauna, iar culorile bogate ale vitraliilor erau însufleţite de razele optimiste ale soarelui.

După mesă, porniră prin târg, bucurându-se de aerul proaspăt al zilei de toamnă. Caris îl ţinea de braţ pe Merthin, iar Philippa mergea de cealaltă parte a lui. Cei doi băieţi o luară la fugă înainte, în timp ce servitoarea şi garda de corp a Philippei rămaseră un pic în urmă. Merthin observă imediat că afacerile mergeau bine. Meşterii şi negustorii din Kingsbridge începuseră deja să-şi refacă averile. Oraşul avea să-şi revină în urma acestei epidemii mai repede decât după ultima.

Membrii de vază ai ghildei mergeau de colo colo printre tarabe, verificând greutăţile cântarelor şi unităţile de măsură. Existau greutăţi şi standarde bine stabilite pentru baloturile de lână, lăţimea unei bucăţi de stofă, greutatea unui buşel[4] şi aşa mai departe, pentru ca toţi clienţii să ştie clar ce cumpărau. Merthin îi încuraja pe aceşti membri ai ghildei să facă respectivele controale cât mai în văzul lumii, astfel încât cumpărătorii să rămână încredinţaţi că autorităţile le apără interesele. Bineînţeles, dacă ar fi bănuit cu adevărat pe cineva că fura la cântar sau la măsurătoare, l-ar fi verificat discret şi, dacă se dovedea vinovat, l-ar fi alungat din târg fără prea mare tam-tam.

Cei doi fii ai Philippei alergau încântaţi de la o tarabă la alta. Privindu-l pe Roley, Merthin îi spuse încetişor Philippei:

– Acum că Ralph nu mai e printre noi, mai există vreun motiv pentru care Roley să nu afle adevărul?

Philippa păru a se gândi serios la această posibilitate.

– Aş vrea să-i pot spune, dar, dacă aş face-o, ar fi pentru el sau pentru noi? Timp de zece ani, a crezut că Ralph e tatăl lui. Acum două luni, plângea lângă mormântul acestuia. Ar fi un şoc foarte mare pentru el să afle acum că, de fapt, e fiul altcuiva.

Vorbeau încet, însă Caris îi putea auzi şi interveni:

– Eu, una, sunt de acord cu Philippa. Trebuie să te gândeşti la copil, nu la tine însuţi.

Merthin îşi dădea seama de înţelepciunea vorbelor ei. Era o tristeţe măruntă, care nu putea umbri însă această zi fericită.

– Mai există şi un alt motiv, urmă Philippa. Săptămâna trecută

[4] Buşel – unitate de măsură englezească pentru volum, egală cu 36 de litri (n.tr.).

m-a vizitat Gregory Longfellow. Regele vrea să-l numească pe Gerry conte de Shiring.

– Chiar dacă acesta n-are decât 13 ani? întrebă Merthin.

– Titlul de conte se transmite din tată în fiu, odată ce a fost acordat, deşi nu acelaşi lucru se aplică şi pentru baroni. Oricum, ar trebui ca eu să administrez domeniul pe perioada următorilor trei ani.

– Aşa cum ai făcut-o când Ralph era plecat la război cu francezii. Cred că eşti uşurată că regele nu-ţi porunceşte să te recăsătoreşti.

Philippa se strâmbă.

– Sunt prea bătrână. Apoi reveni la subiect: Deci Roley e al doilea în linia de succesiune pentru titlul de conte atât timp cât păstrăm micul nostru secret.

Merthin îşi dădu seama că, dacă ar fi fost ca lui Gerry să i se întâmple ceva, fiul lui ar fi devenit conte de Shiring. Îi plăcea asta.

– Roley o să fie un conducător bun, zise Philippa. E inteligent şi are o voinţă destul de puternică, însă nu are cruzimea lui Ralph.

Firea nemiloasă a lui Ralph se manifestase de la o vârstă fragedă: nu avea decât zece ani, cât avea şi Roley acum, când îi omorâse câinele Gwendei.

– Dar poate că Roley ar prefera să o ia pe alt drum în viaţă.

Merthin se uită din nou la calul cioplit în lemn.

Philippa zâmbi. Nu surâdea prea des, însă, când o făcea, efectul era uimitor. Merthin îşi dădu seama cât de frumoasă era şi acum.

– Hai, nu are rost să te înfrânezi, poţi să fii mândru de el, îi spuse ea.

Merthin îşi aduse aminte cât de mândru fusese tatăl său când Ralph ajunsese conte. Dar ştia că n-avea să simtă niciodată acelaşi lucru. Avea să fie mândru de Roley indiferent de ce ajungea să facă în viaţă, atât timp cât o făcea bine. Poate că băiatul avea să devină pietrar şi să sculpteze reprezentări ale sfinţilor şi ale îngerilor. Poate că avea să fie un nobil înţelept şi milostiv. Sau poate că avea să ajungă altceva, poate că viaţa avea să-l ducă pe cărări pe care părinţii săi nu aveau cum să le anticipeze.

Merthin îi invită pe Philippa şi pe băieţi la masă, aşa că ieşiră cu toţii din curtea stăreţiei. Traversară podul strecurându-se

printre carele încărcate care veneau la târg. Ajunşi pe Insula Leproşilor, străbătură livada şi intrară în casă.

În bucătărie se afla Lolla.

Imediat ce-l văzu pe tatăl ei, aceasta izbucni în lacrimi. Merthin o cuprinse într-o îmbrăţişare şi o lăsă să-şi verse lacrimile cu obrazul lipit de umărul lui. Indiferent unde fusese, în mod clar renunţase la a se mai spăla, căci acum mirosea ca o cocină, însă Merthin era prea fericit pentru a-i mai păsa de asta.

Trecu ceva timp până ce Lolla să poată vorbi coerent. Când, în sfârşit, îşi recăpătă glasul, spuse doar atât:

– Au murit toţi! după care începu să plângă din nou. Apoi, după alte câteva minute, se mai calmă şi izbuti să îşi controleze mai bine vorbirea: Au murit toţi, repetă, înfrânându-şi suspinele. Jake şi Boyo, Netty şi Hal, Joanie, Chalkie şi Ferret, pe rând, şi nu am putut să-i ajut cu absolut nimic, oricât m-am străduit!

Punând cap la cap vorbele ei, Merthin înţelese că trăiseră în pădure: un grup de tineri care se prefăceau a fi nimfe şi păstori. Detaliile se adunară treptat. Din când în când, băieţii reuşeau să vâneze o căprioară, iar alteori plecau câte o zi şi se întorceau cu câte un butoi cu vin şi ceva pâine. Lolla susţinea că-şi cumpărau proviziile, însă Merthin era de părere că mai degrabă le obţineau jefuindu-i pe călători. În mod inexplicabil, Lolla îşi închipuise că aveau să poată trăi astfel pentru totdeauna: nu se gândise că lucrurile aveau să se schimbe pe timpul iernii. Dar, într-un final, cea care pusese capăt acestei perioade idilice fusese ciuma, nicidecum vremea.

– Mi-era atât de frică, le mărturisi Lolla. Şi aş fi vrut să o fi avut pe Caris cu mine.

Gerry şi Roley ascultau cu gura căscată. O idolatrizau pe verişoara lor. Deşi aceasta se întorsese acasă plângând, în ochii lor, relatarea aventurilor ei nu făcea decât să-i sporească prestigiul.

– Nu vreau să mă mai simt niciodată aşa, adăugă Lolla. Atât de neputincioasă, incapabilă să-mi ajut prietenii bolnavi, pe moarte…

– Înţeleg prea bine ce spui, o mângâie Caris. Exact aşa m-am simţit şi eu când a murit mama.

– Ai vrea să mă înveţi să vindec oamenii? o întrebă Lolla. Vreau să pot să-i ajut cu adevărat, ca tine, nu doar să cânt imnuri şi să le arăt o icoană. Vreau să înţeleg totul despre oase şi sânge, despre ierburi şi despre lucrurile care-i fac să se simtă

mai bine. Vreau să le pot aduce alinare atunci când sunt bolnavi.
– Bineînţeles că o să te învăţ, dacă asta vrei tu, zise Caris. Ba chiar mi-ar face mare plăcere.
Merthin era cum nu se poate mai uluit. De câţiva ani încoace, Lolla fusese mereu îmbufnată şi nesupusă, iar unul dintre motivele pentru care refuza să le recunoască autoritatea fusese, la nivel declarativ, că soţia lui, Caris, nu era mama ei adevărată şi deci nu avea de ce să-i respecte indicaţiile. Acum era extrem de încântat de această răsturnare de situaţie. Din această nouă perspectivă, un asemenea rezultat aproape că merita toată suferinţa pe care o îndurase.
Câteva clipe mai târziu, în bucătărie intră o călugăriţă.
– Micuţa Annie Jones are o criză şi nu ştim de ce, i se adresă ea lui Caris. Puteţi să veniţi?
– Bineînţeles, îi răspunse Caris.
– Pot să vin cu tine? se rugă Lolla.
– Nu, îi spuse Caris. Aceasta e prima lecţie: trebuie să fii mereu curată. Du-te şi te spală acum. Poţi să vii cu mine mâine.
Când se pregătea să iasă, în bucătărie intră Madge Ţesătoarea.
– Aţi auzit veştile? întrebă ea cu o expresie sumbră. S-a întors Philemon.

În duminica aceea, Davey şi Amabel se cununară la bisericuţa din Wigleigh.
Lady Philippa le dăduse permisiunea de a folosi conacul pentru petrecerea de după ceremonie. Wulfric sacrifică un porc şi îl puse la frigare, deasupra unui foc aprins în curte. Davey cumpărase nişte coacăze dulci cu care Annet făcuse chifle. La masă nu se servi bere – cea mai mare parte a recoltei de orz putrezise pe ogor, din lipsă de forţă de muncă la secerat însă Philippa îl trimisese pe Sam acasă cu un butoi de cidru, ca dar de nuntă.
Gwenda se gândea şi acum, zi de zi, la episodul acela din cabana de vânătoare. În miez de noapte, privea în beznă şi îl vedea pe Ralph cu cuţitul ei înfipt în gură, cu mânerul iţindu-se dintre dinţii lui maronii, şi spada lui Sam ţintuindu-l de perete.
Când ea şi Sam îşi recuperaseră armele, smulgându-le din trupul neînsufleţit al lui Ralph, acesta se prăbuşise pe podea şi, aparent, scena din cabană ajunsese să dea de înţeles că cei doi bărbaţi se uciseseră între ei. Gwenda le mânjise armele curate

cu sânge şi le lăsase acolo. Când ea şi Sam ieşiseră, dezlegaseră caii, astfel încât aceştia să poată supravieţui câteva zile, dacă avea să fie nevoie, până ce cadavrele aveau să fie descoperite. Apoi plecaseră.

Coronerul din Shiring lansase teoria că era posibil ca în decesul celor doi să fie implicaţi şi nelegiuiţii, însă, într-un final, ajunsese la concluzia pe care o anticipase şi Gwenda. Ea şi Sam nici măcar nu fuseseră consideraţi vreodată suspecţi. Uciseseră doi bărbaţi şi scăpaseră basma curată.

Îi povestise lui Sam o versiune parţială a lucrurilor care se petrecuseră între ea şi Ralph. Îi spusese că fusese vorba despre prima încercare a acestuia de a o forţa şi că o ameninţase cu moartea în caz de nesupunere. Sam era terorizat de ideea că ucisese un conte, însă nu se îndoia câtuşi de puţin de faptul că reacţia sa fusese îndreptăţită. Gwenda îşi dădea seama că fiul ei avea exact tipul de temperament potrivit pentru un războinic: n-avea să se confrunte niciodată cu chinul remuşcărilor provocat de vreun omor.

Şi nici ea, deşi îşi amintea adesea întreaga scenă cu un sentiment de repulsie. Îl ucisese pe Alan Fernhill şi îi dăduse lovitura de graţie lui Ralph, însă nu simţea niciun fior de regret. Lumea era un loc mai bun fără ei doi. Ralph îşi dăduse sfârşitul suferind agonia de a şti că cel care-l înjunghiase în inimă era chiar fiul său – şi asta şi merita. Era sigură că, în timp, imaginea crimei pe care o comisese avea să înceteze a o mai bântui noaptea.

Acum îşi alungă această amintire într-un cotlon întunecat al minţii şi aruncă o privire prin sala mare a conacului, la consătenii ei care petreceau de zor.

Porcul fusese devorat, iar momentan bărbaţii se desfătau cu ultimele căni de cidru. Aaron Appletree îşi aduse cimpoiul. De la moartea lui Perkin, tatăl lui Annet, satul rămăsese fără toboşar. Gwenda se întrebă dacă nu cumva Davey avea să încerce să continue această tradiţie a familiei noii sale soţii.

Wulfric voi să danseze, aşa cum se întâmpla ori de câte ori bea pe săturate. Gwenda îi fu parteneră pentru o primă melodie, râzând în timp ce încerca să ţină pasul cu tropăielile lui. Wulfric o ridică, o învârti în aer, o lipi de pieptul său şi o puse din nou jos, înconjurând-o cu o serie de salturi mari. Nu avea deloc simţul ritmului, însă entuziasmul său era molipsitor. După ce se termină cântecul, Gwenda se retrase, extenuată, iar Wulfric începu să

danseze cu noua sa noră, Amabel.

Apoi, bineînţeles, dansă cu Annet. Ochii lui se aţintiră asupra ei imediat ce îi dădu drumul lui Amabel. Annet purta o rochie verde, scurtă ca a unei fetişcane, lăsându-i la vedere gleznele delicate. Rochia nu era nouă, însă pentru nuntă îi brodase pieptarul cu flori galbene şi roz. Ca de obicei, din coc îi scăpaseră câţiva zulufi, iar acum îi încadrau chipul. Annet era cam cu 20 de ani prea bătrână pentru a se îmbrăca astfel, însă ea nu era conştientă de acest lucru, şi nici Wulfric.

Gwenda zâmbi când îi văzu că începeau să danseze. Voia să se arate veselă şi nepăsătoare, însă îşi dădu seama că expresia îi devenise un fel de grimasă, aşa că renunţă să mai încerce. Îşi smulse privirea de la ei şi se uită la Davey şi Amabel. Poate că Amabel n-avea să ajungă chiar la fel ca mama ei. Avea ceva din purtarea cochetă a lui Annet, însă Gwenda nu o văzuse vreodată flirtând propriu-zis, iar acum părea că nu o interesa absolut nimeni în afară de soţul ei.

Gwenda scrută încăperea şi îl găsi şi pe celălalt fiu al ei, Sam. Acesta stătea împreună cu ceilalţi tineri. Tocmai povestea ceva, mimând: ţinea frâiele unui cal imaginar şi lăsa impresia că se străduieşte să nu cadă din şa. Cei care-l ascultau erau efectiv fascinaţi. Probabil că-l invidiau pentru norocul pe care-l avusese în a deveni scutier.

Sam locuia în continuare la Earlcastle. Lady Philippa păstrase cea mai mare parte dintre scutierii şi oştenii de la curte, pentru că fiul ei Gerry urma să aibă nevoie de ei pentru a călări şi a vâna, dar şi pentru a exersa folosirea spadei şi a lăncii. Gwenda spera că, în perioada în care Philippa avea să fie tutorele contelui, Sam avea să-şi însuşească o purtare mai inteligentă şi mai miloasă decât ar fi făcut-o în serviciul lui Ralph.

Cum nu mai existau alte puncte de interes în încăpere, privirea Gwendei se întoarse la bărbatul ei şi la femeia cu care acesta voise odinioară să se însoare. Aşa cum se temuse ea că avea să se întâmple, Annet profita din plin de exuberanţa şi de starea de ebrietate a lui Wulfric. Îi zâmbea ademenitor ori de câte ori se mişcau departe unul de celălalt, iar când se reuneau, se lipea de el ca o cămaşă udă.

Dansul părea să ţină la nesfârşit, Aaron Appletree repetând întruna melodia la cimpoiul său. Gwenda îşi cunoştea bărbatul, iar acum vedea în ochii lui acea strălucire care apărea numai când îi spunea să se culce cu el. Furioasă, Gwenda îşi dădea

seama că Annet ştia exact ce făcea. Începu să se foiască pe bancă, dorindu-şi cu disperare ca muzica să se oprească şi încercând din toate puterile să nu-şi dea pe faţă furia care o măcina.

Cu toate acestea, când melodia se încheie, într-o serie de improvizaţii măiestre, deja clocotea de indignare. Se hotărâse să-l facă pe Wulfric să se calmeze şi să stea lângă ea. Avea să şi-l ţină aproape tot restul după-amiezii, ca să evite asemenea probleme.

Însă Annet îl sărută.

Cât timp el nu apucase să-şi ia mâinile din jurul taliei ei, Annet se ridică pe vârfuri şi îl sărută direct pe buze, scurt, dar hotărât, iar asta o scoase din pepeni pe Gwenda.

Se ridică imediat de pe bancă şi traversă cu paşi repezi sala. Când trecu pe lângă miri, fiul ei, Davey, observă expresia de pe chipul ei şi încercă să o reţină, însă Gwenda îl ignoră pur şi simplu. Se duse direct la Wulfric şi Annet, care se uitau unul în ochii celuilalt şi zâmbeau prosteşte. O împunse cu degetul în umăr pe Annet şi strigă:

– Lasă-mi bărbatul în pace!

Wulfric spuse:

– Gwenda, te rog…

– Să nu te aud, îl repezi Gwenda. Tu pur şi simplu ţine-te departe de târfa asta!

Ochii lui Annet sclipiră, sfidător.

– Târfele nu sunt plătite să danseze.

– Sunt convinsă că tu ştii foarte bine cu ce se ocupă târfele şi pentru ce sunt plătite.

– Cum îndrăzneşti?

Davey şi Amabel interveniră. Amabel i se adresă lui Annet:

– Te rog, nu face o scenă, mami.

Annet replică defensiv:

– Nu eu, Gwenda face scandal!

Gwenda pufni:

– Nu eu sunt aia care încearcă să-l seducă pe bărbatul alteia.

Davey îi spuse:

– Mamă, strici toată nunta.

Gwenda era prea furioasă pentru a-l asculta.

– Mereu face aşa. L-a lăsat cu ochii în soare acum 23 de ani, dar n-a renunţat niciodată la el!

Annet începu să plângă. Gwenda nu era deloc surprinsă de o

asemenea reacţie. Pentru Annet lacrimile nu erau decât un alt mod de a obţine ce voia.

Wulfric întinse mâna să mângâie uşor umărul lui Annet, însă Gwenda îi spuse tăios:

– Să nu îndrăzneşti să o atingi!

Wulfric îşi retrase mâna rapid, de parcă s-ar fi fript.

– Nu înţelegi, suspină Annet.

– Ba te înţeleg prea bine, zise Gwenda.

– Ba nu, chiar nu, răspunse Annet. Se şterse la ochi şi îi aruncă Gwendei o privire surprinzător de sinceră şi de directă: Ce nu înţelegi tu e că ai câştigat. E al tău. Tu n-ai habar cât de mult te adoră, te respectă şi te admiră. Tu nici nu ştii cum se uită la tine când vorbeşti cu altcineva.

Aceste cuvinte o luară total pe nepregătite pe Gwenda.

– Păi… îngăimă ea, însă nu găsi nimic altceva de spus.

Annet continuă:

– Îi fug ochii după femei mai tinere? Se strecoară vreodată din casă, să-şi piardă timpul în altă parte? Câte nopţi aţi petrecut separat în ultimii 20 de ani – două? Trei? Chiar nu vezi că n-o să iubească nicio altă femeie cât o trăi?

Gwenda se uită la Wulfric şi-şi dădu seama că toate acestea erau adevărate. Ştia şi ea, ştiau şi ceilalţi. Încercă să-şi aducă aminte de ce era atât de furioasă pe Annet, însă, cumva, logica pe care o urmase toată viaţa nu i se mai părea la fel de valabilă acum.

Nu mai dansa nimeni, iar Aaron lăsase cimpoiul deoparte. Toţi sătenii se adunaseră în jurul celor două femei, mamele tinerilor însurăţei.

Annet spuse:

– Eram o fetişcană proastă şi egoistă şi am luat o hotărâre greşită în urma căreia l-am pierdut pe cel mai bun bărbat pe care l-am cunoscut vreodată. Şi l-ai luat tu. Uneori nu pot rezista tentaţiei de a mă preface că lucrurile s-au întâmplat tocmai invers şi că e al meu. Aşa că îi zâmbesc şi îl mângâi pe braţ, iar el e drăguţ cu mine, pentru că ştie că mi-a frânt inima.

– Asta ţi-ai făcut-o tu cu mâna ta, replică Gwenda.

– Da, aşa e. Iar tu ai fost norocoasa care a avut de câştigat de pe urma nebuniei mele.

Gwenda era total năucită. Nu văzuse niciodată în Annet o persoană tristă. În ochii ei, aceasta fusese mereu o figură puternică, ameninţătoare care complota să i-l răpească pe

Wulfric. Însă asta n-avea să se întâmple niciodată.

Annet adăugă:

– Ştiu că te supără să-l vezi pe Wulfric purtându-se frumos cu mine. Mi-ar plăcea să-ţi spun că n-o să se mai întâmple niciodată, dar îmi cunosc prea bine slăbiciunile. Chiar trebuie să mă urăşti pentru asta? Te rog, nu lăsa gelozia să ne strice bucuria acestei nunţi şi cea a nepoţilor pe care ni-i dorim amândouă. În loc să te gândeşti la mine ca la o duşmancă veche, n-ai putea să mă consideri un fel de soră rea, care e uneori neastâmpărată şi te supără, dar care totuşi trebuie tratată ca un membru al familiei?

Avea dreptate. Gwenda o considerase mereu pe Annet o femeie frumoasă cu prea puţină minte, însă de data aceasta Annet se dovedise a fi cea mai înţeleaptă dintre ele două, iar Gwenda se simţi ruşinată.

– Nu ştiu, răspunse ea. Aş putea încerca.

Annet făcu un pas înainte şi o sărută pe Gwenda pe obraz. Aceasta simţi lacrimile lui Annet pe faţă.

– Mulţumesc, zise Annet.

Gwenda şovăi o clipă, după care-şi petrecu braţele pe după umerii osoşi ai lui Annet şi o cuprinse într-o îmbrăţişare.

Sătenii adunaţi în jurul lor începură să aplaude şi să ovaţioneze.

Câteva secunde mai târziu, muzica invadă din nou sala mare.

La începutul lui noiembrie, Philemon organiză o slujbă de mulţumire pentru sfârşitul epidemiei de ciumă. Cu această ocazie, stăreţia primi vizita arhiepiscopului Henri, însoţit de canonicul Claude, dar şi pe cea a lui sir Gregory Longfellow.

Merthin era de părere că, mai mult ca sigur, Gregory venise la Kingsbridge pentru a face cunoscută alegerea regelui pentru funcţia de episcop. La nivel formal, avea să le comunice călugărilor că regele a nominalizat o anumită persoană şi că rămânea la latitudinea lor să îl aleagă pe respectivul sau pe altcineva, însă, de obicei, monahii sfârşeau prin a-l vota pe cel desemnat de rege.

Privindu-l, Merthin nu putu descifra nimic din expresia lui Philemon, aşa că presupuse că Gregory încă nu dezvăluise opţiunea regelui. Această decizie avea o importanţă crucială pentru Merthin şi Caris. Dacă funcţia îi revenea lui Claude, necazurile lor se sfârşeau. Acesta era o persoană echilibrată şi

rezonabilă. Dar, dacă se întâmpla ca Philemon să fie ales, s-ar fi confruntat cu încă mulţi ani de conflicte şi procese.

Henri oficie slujba, însă Philemon fu cel care ţinu predica. Acesta îi mulţumi Domnului pentru că le răspunsese la rugăciuni, ferind oraşul de cea mai mare parte a chinurilor ciumei. Nu aminti nimic despre faptul că monahii fugiseră la Sfântul Ioan-din-Pădure şi îi lăsaseră pe orăşeni să se descurce de unii singuri; nici că Merthin şi Caris puseseră umărul la îndeplinirea rugăciunilor ferecând porţile oraşului pentru şase luni. Din spusele lui reieşea că el fusese cel care salvase oraşul.

– Îmi fierbe sângele în vine de furie, îi zise Merthin lui Caris, nemaideranjându-se să vorbească încet. Răstălmăceşte complet ce s-a întâmplat!

– Linişteşte-te, făcu ea. Dumnezeu ştie care-i adevărul şi la fel şi oamenii. Philemon nu păcăleşte pe nimeni cu discursul lui pompos.

Bineînţeles, Caris avea dreptate. După orice bătălie, soldaţii din tabăra învingătoare îi aduceau mulţumiri lui Dumnezeu, însă erau conştienţi, în acelaşi timp, de diferenţa dintre generalii buni şi cei nepricepuţi.

După slujbă, Merthin – în calitate de staroste al ghildei – fu invitat să ia masa în palatul stareţului împreună cu arhiepiscopul. I se oferi locul de lângă canonicul Claude. Imediat după ce se rosti rugăciunea, invitaţii se lansară în tot felul de discuţii care se amalgamau într-o hărmălaie generală. Merthin i se adresă lui Claude în şoaptă, dar pe un ton care trăda importanţa cuvintelor sale:

– Sfinţia Sa arhiepiscopul a aflat pe cine a desemnat regele pentru funcţia de episcop?

Claude îi răspunse cu o mişcare aproape imperceptibilă din cap, în semn de confirmare.

– Dumneata?

Capul lui Claude se clătină aproape la fel de discret.

– Philemon, atunci?

Din nou, primi o mişcare afirmativă din cap.

Inima lui Merthin se îngreună dintr-odată. Cum putea regele să aleagă un netot şi un laş ca Philemon în defavoarea unuia atât de competent şi de practic precum Claude? Însă ştia deja răspunsul: Philemon îşi jucase foarte bine cărţile.

– Gregory le-a comunicat decizia călugărilor?

– Nu. Claude se apleca spre el: Probabil că îl va anunţa pe

Philemon în mod neoficial în seara asta, după cină, apoi o să le spună fraţilor mâine-dimineaţă, la canon.

– Deci mai avem timp până la sfârşitul zilei.

– Pentru ce?

– Pentru a-l face să se răzgândească.

– N-ai cum să faci asta.

– Dar o să încerc, cel puţin.

– N-o să reuşeşti.

– Nu uita că sunt disperat.

Merthin îşi plimbă mâncarea prin farfurie, abia luând câteva înghiţituri şi făcând eforturi să nu-şi piardă răbdarea, până ce arhiepiscopul se ridică de la masă; după care intră în vorbă cu Gregory.

– Dacă ai fi atât de bun încât să mă însoţeşti până în catedrală, aş vrea să-ţi spun ceva ce sigur te va interesa mult, începu el, iar Gregory dădu din cap în semn de acord.

Străbătură împreună naosul până ce Merthin fu absolut sigur că nimeni nu se afla suficient de aproape încât să-i audă. Trase aer adânc în piept. Se pregătea să facă un lucru periculos. Avea să încerce să-l determine pe rege să acţioneze după cum voia el, un simplu staroste de ghildă. Dacă eşua, avea să fie acuzat de trădare – şi avea să fie executat.

Începu astfel:

– De multă vreme circulă zvonuri cum că, undeva în Kingsbridge, există un document pe care Maiestatea Sa ar dori foarte mult să-l distrugă.

Expresia lui Gregory rămase la fel de împietrită, însă avocatul rosti:

– Zi mai departe.

Aceste cuvinte erau la fel de bune ca o confirmare.

– Această misivă se afla în posesia unui cavaler care a decedat recent.

– Nu zău! exclamă Gregory surprins.

– În mod evident, ştii exact despre ce vorbesc.

Gregory îi dădu un răspuns tipic pentru un avocat.

– Hai să spunem, de dragul discuţiei, că aş şti.

– Eu, unul, aş vrea să-i fac un serviciu Maiestăţii Sale, returnându-i acest document – indiferent de natura lui.

Ştia foarte bine ce conţinea scrisoarea cu pricina, însă şi el putea să adopte o atitudine de neştiinţă precaută, precum Gregory.

– Regele ar fi recunoscător pentru o asemenea faptă, replică Gregory.

– Cât de recunoscător?

– La ce te gândeşti?

– Să zicem… la un episcop mai pe placul oamenilor din Kingsbridge decât Philemon.

Gregory îl ţintui cu o privire aspră.

– Dumneata chiar încerci să-l şantajezi pe însuşi regele Angliei?

Merthin era conştient că acesta era momentul cel mai periculos.

– Noi, cei din Kingsbridge, suntem negustori şi meşteşugari, zise el, încercând să adopte un ton cât mai rezonabil. Cumpărăm, vindem, încheiem târguri. Eu pur şi simplu încerc să ajung la o înţelegere cu dumneata. Vreau să-ţi vând ceva şi tocmai ţi-am spus preţul pe care aş vrea să-l obţin. Aici nu e vorba despre niciun fel despre şantaj sau de forţare. Eu, unul, nu ameninţ pe nimeni. Dacă nu vreţi ce vând eu, lucrurile se termină chiar aici.

Ajunseră în dreptul altarului. Gregory se uita fix la crucifixul aflat deasupra acestuia. Merthin ştia exact ce se petrecea în mintea lui. Trebuia oare să pună ca Merthin să fie arestat, dus la Londra şi torturat până ce avea să dezvăluie locul unde se afla documentul? Sau ar fi fost mai simplu şi mai convenabil ca regele să nominalizeze pur şi simplu un alt candidat pentru postul de episcop de Kingsbridge?

Urmă un interval lung de tăcere. În catedrală era frig, iar Merthin îşi trase pelerina mai aproape de corp. Într-un final, Gregory întrebă:

– Unde e documentul?

– Aproape. O să te duc eu acolo.

– Foarte bine.

– Şi târgul nostru?

– Dacă documentul este ceea ce crezi dumneata, o să îmi onorez obligaţiile implicate de această înţelegere.

– Şi-o să ai grijă ca monahii să-l aleagă episcop pe canonicul Claude?

– Da.

– Mulţumesc, zise Merthin. Va trebui să facem o plimbare prin pădure.

Pornină umăr la umăr de-a lungul străzii principale şi

traversară podul, cu respiraţia transformându-li-se în aburi la fiecare expiraţie. Un soare anemic de iarnă abia dacă reuşea să încălzească uşor atmosfera. Cei doi intrară în pădure. De data aceasta, Merthin se orientă fără probleme, pe aceeaşi rută din urmă cu câteva săptămâni. Recunoscu izvoraşul, stânca cea mare şi valea mlăştinoasă. Ajunseră în scurt timp la luminişul unde se afla stejarul acela imens, iar Merthin se duse direct la locul de unde dezgropase pergamentul.

Spre disperarea sa, descoperi că cineva ajunsese acolo înaintea sa.

El netezise pământul cu grijă şi îl acoperise cu frunze, însă, în ciuda acestei precauţii, ascunzătoarea fusese descoperită. În locul respectiv găsi o gaură de vreo 30 de centimetri şi, alături, o grămadă de pământ. Groapa era goală.

Merthin rămase încremenit, holbându-se la locul săpat.

– O, drace! murmură el.

Gregory spuse:

– Sper că nu e vreo farsă la mijloc…

– Dă-mi o secundă să mă gândesc, replică Merthin pe un ton tăios.

Gregory nu mai spuse nimic.

– Doar doi oameni ştiau despre asta, urmă Merthin, gândind cu voce tare. Eu, unul, n-am spus nimănui, aşa că cel care a făcut-o trebuie să fie Thomas. Ajunsese chiar senil înainte să moară. Cred că el şi-a dat drumul la gură.

– Da, dar faţă de cine?

– Thomas şi-a petrecut ultimele luni din viaţă la Sfântul Ioan-din-Pădure, iar călugării n-au lăsat pe nimeni să intre, aşa că probabil că faţă de un alt călugăr.

– Câţi erau acolo?

– Vreo 20. Dar nu sunt mulţi cei care ştiu suficiente lucruri despre trecut pentru a înţelege însemnătatea mormăielilor unui moşneag despre o scrisoare îngropată.

– Toate bune şi frumoase, însă unde e acum scrisoarea?

– Am o idee, răspunse Merthin. Mai dă-mi o şansă.

– Bine.

Se întoarseră în oraş. Pe când traversau podul, soarele apunea peste Insula Leproşilor. Intrară în catedrală, unde lumina scădea cu fiecare secundă care trecea, se duseră până la turnul de sud-vest şi urcară pe scara îngustă, în spirală, până în încăperea micuţă unde se păstrau costumele pentru piesele de

Crăciun.

Merthin nu mai fusese aici de 11 ani, însă magaziile prăfuite nu se schimbau prea mult în timp, mai ales cele din catedrale, iar aceasta nu se abătea de la regula generală. Găsi imediat piatra nefixată şi o scoase.

Toate comorile lui Philemon se aflau în spatele ei, inclusiv mesajul de dragoste sculptat în lemn. Şi tot acolo, printre ele, se afla trăistuţa din stofă de lână unsă cu ulei. Merthin o deschise şi scoase din ea pergamentul făcut sul.

– Mă gândeam eu c-o să fie aici, zise el. Philemon a pus cap la cap totul, din vorbele lui Thomas, care probabil că-şi pierduse cu totul minţile.

Fără îndoială, Philemon pusese documentul la păstrare cu intenţia de a-l folosi ca atu pentru a schimba decizia monarhului, în caz că aceasta îi era defavorabilă, însă acum scrisoarea avea să fie folosită de Merthin.

Îi întinse pergamentul lui Gregory.

Acesta desfăcu sulul. Pe măsură ce citea, o expresie de uluire speriată îi apăru pe chip.

– Doamne Dumnezeule, murmură el. Înseamnă că zvonurile acelea erau chiar adevărate.

Rulă din nou pergamentul. Avea aerul unui om care tocmai găsise un lucru pe care-l căuta de ani buni.

– E ceea ce credeai? întrebă Merthin.

– O, da.

– Şi regele va fi recunoscător?

– Da, profund recunoscător.

– Deci… partea voastră a înţelegerii?

– Va fi respectată, îl asigură Gregory. O să-l aveţi pe Claude ca episcop.

– Slavă Domnului, spuse Merthin.

Opt zile mai târziu, dimineaţa devreme, Caris se afla la spital ocupată să o înveţe pe Lolla cum să lege un bandaj, când sosi Merthin.

– Vreau să-ţi arăt ceva, zise el. Hai la catedrală.

Era o zi senină şi rece de iarnă. Caris îşi puse o pelerină groasă, de culoare roşie. Pe când traversau podul spre oraş, Merthin se opri şi îi arătă ceva cu degetul.

– Am terminat turla, făcu el.

Caris îşi ridică privirea în direcţia indicată. Putea distinge

forma turlei prin schelăria fragilă care încă o înconjura. Era uluitor de înaltă şi de graţioasă. Urmărind cu privirea vârful ei subţire, Caris avu impresia că se continua la infinit.

Îi spuse:

– Şi e cel mai înalt turn din Anglia?

Merthin zâmbi.

– Da.

Străbătură strada principală şi se apropiară de catedrală. Merthin porni primul pe scara încastrată în zidul turnului central. Era obişnuit cu această ascensiune, însă Caris deja gâfâia când ieşiră în aer liber, în vârful turnului, pe pasarela care înconjura baza turlei. Aici, sus, vântul bătea cu putere.

Admirară amândoi priveliştea până ce Caris reuşi să-şi recapete ritmul firesc al respiraţiei. Înspre nord şi vest se întindea tot Kingsbridge-ul: strada principală, zona meşteşugărească, râul şi insula cu spitalul. Fuioare de fum se înălţau din cel puţin 1000 de hornuri. Oamenii, reduşi de distanţă la mărimea unor furnici, se agitau de colo colo pe străzi, pe jos, călare sau în căruţe, cărând legături cu unelte, coşuri pline cu legume şi fructe sau saci grei; bărbaţi, femei şi copii, graşi şi slabi, cu straie mizere şi uzate sau scumpe şi groase, majoritatea maronii şi verzi, însă din loc în loc cu o străfulgerare de albastru intens şi de stacojiu. Văzând toate acestea, Caris nu se putea abţine să nu se minuneze: fiecare dintre aceşti oameni avea viaţa lui, complexă şi variată, cu drame trecute şi provocări viitoare, amintiri fericite şi dureri secrete şi o mulţime de prieteni, duşmani şi de persoane dragi.

– Eşti gata? întrebă Merthin.

Caris confirmă printr-o mişcare din cap.

Merthin o conduse pe schelărie. Aceasta era o reţea aparent fragilă de frânghii şi scânduri care mereu o făcea pe Caris să se teamă, deşi nu îi plăcea să recunoască: dacă Merthin putea să se caţere pe acolo, atunci putea şi ea. Vântul făcea ca întreaga structură să se legene un pic, iar poalele rochiei lui Caris fluturau în jurul picioarelor ei precum velele unei corăbii. Turla era la fel de lungă ca şi turnul, aşa că ascensiunea pe scările din sfoară ale schelăriei era o altă probă de rezistenţă fizică.

La jumătatea drumului, se opriră să-şi tragă sufletul.

– Turla e foarte simplă, zise Merthin, care nu avea nevoie de prea mult timp ca să-şi revină. Doar o structură rotundă, pe care am creat colţuri.

Caris îşi dădu seama că celelalte turle pe care le văzuse până atunci aveau tot felul de ornamente, brâuri de piatră colorată sau de plăci ceramice şi firide asemănătoare unor ferestre. Simplitatea arhitecturii lui Merthin era cea care dădea impresia că turla se înălţa la infinit.

Merthin arătă în jos.

– Hei, ia uită-te ce se întâmplă acolo!

– Aş prefera să nu mă uit în jos…

– Cred că Philemon tocmai pleacă spre Avignon.

Caris trebuia să vadă asta. Stătea pe o platformă lată de scânduri, însă oricum trebuia să se ţină bine cu ambele mâini de un stâlp vertical pentru a se asigura că n-avea să cadă. Înghiţi cu greu şi îşi lăsă privirea să cadă perpendicular pe sol.

Şi merita efortul. Lângă palatul stareţului se vedea o şaretă trasă de doi boi. Un călugăr şi un oştean, amândoi călare, aşteptau răbdători. Philemon se afla lângă şaretă în timp ce călugării de la Kingsbridge se apropiau unul câte unul şi-i sărutau mâna.

Când această ceremonie luă sfârşit, fratele Sime îi dădu motanul alb cu negru pe care Caris îl recunoscu drept unul dintre descendenţii protejatului lui Godwyn, Arhiepiscopul.

Philemon se urcă în şaretă, iar vizitiul dădu bice boilor. Vehiculul se puse în mişcare şi ieşi greoi pe poartă, pornind-o pe strada principală. Caris şi Merthin îl urmăriră cum traversă podul dublu şi dispăru spre marginea oraşului.

– Slavă Domnului că a plecat, zise Caris.

Merthin îşi ridică privirea.

– Nu mai e mult până în vârf, rosti el. În curând o să te afli mai sus decât s-a aflat vreodată o femeie din toată Anglia.

Începu să urce din nou.

Vântul se înteţi, însă, în ciuda fricii, Caris simţea un soi de exaltare. Acesta era visul lui Merthin, pe care constructorul îl transformase în realitate. În fiecare zi, timp de sute de ani, oamenii de pe o rază de zeci de kilometri aveau să privească această turlă şi aveau să se minuneze de frumuseţea ei.

Ajunseră în partea superioară a schelăriei şi se opriră pe platforma care încercuia vârful turlei. Caris încercă să-şi alunge din minte gândul că în jurul platformei nu exista o balustradă care să îi împiedice să cadă.

În vârful turlei se înălţa o cruce. De la nivelul solului păruse mică, însă acum Caris observă că era mai înaltă decât ea.

– În vârful tuturor turlelor e pusă câte o cruce, îi explică Merthin. Aşa se obişnuieşte. Dar, în rest, detaliile sunt diferite. La Chartres, pe cruce se află o imagine înfăţişând soarele. Eu am făcut ceva diferit.

Într-adevăr, la baza crucii, Merthin fixase un înger sculptat din piatră, în mărime naturală. Silueta îngenuncheată a acestuia nu privea către cruce, ci spre apus, peste oraş. Cercetându-l cu atenţie, Caris observă că trăsăturile îngerului nu erau cele convenţionale. Chipul mic, rotunjit, era în mod clar feminin şi îi părea oarecum cunoscut, având trăsături regulate şi părul scurt.

Apoi îşi dădu seama că acela era chipul ei.

Era de-a dreptul uluită.

– Crezi c-o să-ţi dea voie să faci una ca asta? întrebă ea.

Merthin încuviinţă din cap.

– Oricum jumătate din oraş crede deja că eşti un înger.

– Şi totuşi, nu sunt, îi spuse ea.

– Nu, recunoscu el, cu zâmbetul acela familiar pe care ea îl iubea atât de mult. Dar, pentru ei, eşti fiinţa care se apropie cel mai mult de acest ideal.

Vântul se înteţi dintr-odată. Caris se agăţă de Merthin. Acesta o strânse într-o îmbrăţişare fermă, stând cu picioarele depărtate, într-un echilibru perfect. Pala de vânt se duse la fel de repede cum venise, însă Merthin şi Caris rămaseră înlănţuiţi, stând acolo, peste lume, mult timp după aceea.

Mulţumiri

Principalii mei consultanţi în materie de istorie au fost Sam Cohn, Geoffrey Hindley şi Marilyn Livingstone.

Detaliul slăbiciunii structurale a fundaţiei Catedralei Kingsbridge este bazat, în sens larg, pe acela descoperit la Catedrala Santa Maria din Vitoria-Gasteiz, Spania. Le sunt recunoscător angajaţilor Fundaţiei Catedralei Santa Maria pentru ajutorul şi inspiraţia pe care mi le-au dăruit, în special lui Carlos Rodriguez de Diego, Gonzalo Arroita şi translatorului Luis Rivero. De asemenea, am beneficiat şi de ajutorul personalului de la Catedrala York Minster, dintre care ţin să îl menţionez în mod deosebit pe John David. Trebuie să îi mulţumesc şi lui Martin Allen, de la Muzeul Fitzwilliam din Cambridge, Anglia, care a avut bunăvoinţa de a-mi permite să cercetez îndeaproape monede din timpul domniei lui Eduard al III-lea.

La Le Mont Saint-Michel, în Franţa, am fost ajutat de sora Judith şi de fratele Francois. Ca întotdeauna, Dan Starer, de la Research for Writers din New York, m-a ajutat cu documentarea.

Printre consultanţii mei literari s-au numărat Amy Berkower, Leslie Gelbman, Phyllis Grann, Neil Nyren, Imogen Taylor şi Al Zuckerman.

De asemenea, am fost ajutat şi de comentariile şi criticile prietenilor şi ale membrilor familiei, în special de către: Barbara Follett, Emanuele Follett, Marie-Claire Follett, Erica Jong, Tony McWalter, Chris Manners, Jann Turner şi Kim Turner.

În 1989 Ken Follett uluia lumea literară cu *Stâlpii pământului,* un roman tulburător a cărui acțiune se petrecea în Anglia secolului al XII-lea și avea în prim-plan construcția unei catedrale, dar și viețile bărbaților, femeilor și copiilor pe care aceasta urma să le schimbe pentru totdeauna. Criticii au fost de-a dreptul copleșiți, iar de atunci încoace cititorii au sperat că vor avea parte de o continuare. În sfârșit, aceasta a sosit...

La două secole după ce locuitorii din Kingsbridge au terminat construcția superbei lor catedrale gotice, patru copii ajung să fie martorii unei crime petrecute în inima pădurii – un eveniment care le va marca și condiționa viețile adulte în moduri pe cât de imprevizibile, pe atât de dramatice. O poveste despre ambiție, iubire, lăcomie și răzbunare, de un realism cutremurător.

„O frescă bine documentată a Evului Mediu târziu... Proza cu suflu firesc a lui Follett își atinge scopul, desfășurându-se elegant pe mai bine de o mie de pagini presărate cu nelegiuiri, moarte, sex și strategii politice, dând astfel naștere unui edificiu la fel de solid și ingenios construit ca podul lui Merthin."

THE WASHINGTON POST

„O lectură care-ți taie efectiv răsuflarea."

LOS ANGELES TIMES

„Cititorii vor fi de-a dreptul captivați de această carte."

PUBLISHERS WEEKLY

www.ken-follett.com

ISBN 978-606-93182-9-4 (vol. 1)
ISBN 978-606-93184-8-5

www.rao.ro
www.raobooks.com